2.

N. 468

264

93

569

N 41.

569
1252

R. 460

287

Mem.ª de las materias q.e contiene este Volumen

Una Relection ad Clem. 2.ª de testib.s — p.ª — 1
Una mat.ria de off.o et potest.e Jud. ad.e Bonilla — 1
Una mat.ª de Rescript. ad.e Varrios — p.ª — 29
Una mat.ª de Judit. ad.e Carrera — p.ª — 67
Cp. decernimus, cp. ac sicleric, e allia de Judit. ad.e Carrera — p.ª — 105
Repet.o ad tt.os ut lite, n. contest. = de sequest. possess.is = de eo q. mittit, in possess. = de dolo et contum. ad.e Carrera — p — 137
ad tt.s C. de pign. et hyp. ad.e Puebla — p.ª — 153
ad tt.s in l. a si duijs 12. C. q. potior. in pig. Puebla — p.ª — 191
ad tt.s C. q. admitti ad bon. possess. poss. ad.e Amaya — p.ª — 211
ad tt.s ff. et C. de collat. et ff. de collat. totis. l. 3. 7 seqq. tt.o 4. p.ta 6. = l. 29. Tauri = l. 3 tt.o 8. l. 5. Recop. Amaya — p.ª — 233
ad tt.s in l. edicta actio 4. C. de edendo. al.do Cerbera — p.ª — 265
ad l. unicam C. de caduc. tol. ad.e Puebla — p.ª — 277
ad tt.s instt.ª de action. ad.e Villalobos — p.ª — 314
Metodica explanatio de appellat. competens Judici bus q.q. cuq. et causarum patronijs pernecesaria a d.e Villalobos — p.ª — 332
Ad tt. de restitutione [illegible] — 144

99

Este libro de materias dieron a la libreria del Colegio los S.res Sierra y Montoya colegiales desta Sta. Casa: Año de mil setecientos y veinte y tres

287

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID

RELECTIO
CLEM.2. DE TESTIB.
AVCTORE DOCTORE
BARTHOLOMÆO SANCHEZ, CLEMENTINARVM CATHEDRAE IN INCLYTA Salmanticensi Academia præfecto.

Potest facilè adaptari pluribus Capitibus, extra de testibus. præcipuè c.causamq. 11. c.in causis. 15. c.fraternitatis. 17. c.intimauit. 18. c.causamq. 19. c.de testibus. 29. c.veniens. 38. c.constitutis. 46. c.per tuas. 48. c.præsentata. 50. &c.

PRINCIPI VIRO NATALIVM splendore, ingenij luce, morum suauitate spectatissimo D. D. Garcia de Corduba & Haro, Marchionis Carpeñ. Hispalitani Assistentis filio.

CVM hæc relectio in dies brumales sub crepusculum incidisset, parcendum, generosissime adolescens, tuo & nobilissimorum auditorum labori dictata chartis excipere ob temporis rigorem, & creperam lucem ægrè ferentium existimaui. Ideò quam tibi stipulanti libēter spoponderam, sub tui clarissimi nominis auspicio typis excussam edo, amoris in te, cultusq; mei μνημόσυνον. Nec quid aliud ambio, quàm vt hæc qualiacunque sint, quæ non sine labore collegi, disposui, perlegi, & publicis disputationibus, propugnante magnæ indolis adolescente D. Antonio Caruajal Salmanticensis Reipublicæ Decurione, præsentibus vniuersis Patribus, obieci, relegas, & expendas non segniore affectu, quàm cùm me hæc eadem exponentem audisti: nullam in hac re temporis iacturam, cuius te pœniteat, facturum in me recipio.

Hæc si displicui, fuerint solatia nobis:
Hæc fuerint nobis præmia, si placui.

LITERA CLEMENTINAE.

Testibus ritè receptis, & eorum attestationibus publicatis, sicut non licet super eisdem vel directò contrarijs articulis alios, vel eosdem testes in principali causa producere, sic non debet in appellationis causa licere: cum non minus in appellationibus, quàm in principali causa subornatio sit timenda.

VIC literæ explicandæ, & pro mea virili illustrandæ relectionem hanc in quatuor diuido articulos. In primo enũtiationem eliciam, rationem huius decisionis reddam, & obiter explicabo, quatuor pro ratione dubitãdi propositis argumentis; ad quorum solutionem pauca præmittam, ex quibus materiæ lux, & argumẽtis solutio constabit. In 2. vt latius huius decisionis lumẽ effulgeat, tres ampliationes ita proponã, vt breuidisputatione premissa cuiusq; ratio cõstet. In 3. totidẽ limitationes, quæ singularẽ ob causam ab orbita huius Clem. discedunt, data & accepta priuilegij ratione, ita in medium proferam, vt facilè, quid Clemens V. hic intenderit, quousque eius decisio pateat, quibus limitibus contineatur, innotescat. In 4. & vltimo duabus Glossæ quæstionibus non oscitanter examinatis totius textus materiam absoluam. Faxit Deus, vt hic noster labor studiosæ Iuris vtriusq; iuuentuti, cui in hac palæstra, per 25. annos insudo, nõ sit infructuosus.

1 Coclu. duplex ex nostra Cle. deducitur. Prima in sensu directo. *Publicatis attestationibus testes recipi non posse, etiam in causa appellationis super eisdem articulis, vel directò contrarijs.* Altera à cõtrario sensu. *Licere eosdem, vel alios testes producere super nouis articulis ex prioribus emergentibus.* Ita ex mente DD. hic, & in ca. fraternitatis. 17. extra hoc titu. vbi Innocen. in principio. Abb. num. 1. & 3. Bald. num. 4. & 5. Belam. num. 1. Felin. 3. Imol. 2. Aretin. Misinger. & alij quos refert Cou. in practicis. cap. 13. nu. 6. & ca. 18. num. 6. Menoch. de arbitrarijs. lib. 1. q. 4. Mascard. de probationib. conclusione 1237. num. 34. Did. Perez ad l. 4. & 6. tit. 2. li. 3. Ordi. Matien. in dialog. relator. cap. 46. plures relati à Cenedo. 2. p. collectan. 22. nouissimè Amator Rodriguez optimè ad tyronum captum in tractatu de modo & forma videndi processum. 8. tempore per plures numeros.

2 Ortum ab huius decisionis ratione capiam, quę videtur deducta ex auth. de test. §. quia vero. collat. 7. illis verbis. *Vt pote suspitione habita, ne forte relictis prioribus, & dudũ manifestis propter eorum testimonia factis ille non productionẽ testium, sed de præcedentibus, aut non testificatis additamentum, aut eorum depositionibus emendationem desideret.* Quibus constat rationem huius prohibitionis esse ne subornentur, qui testimoniorũ veritatem euertant, hoc est aut addãt aliquid, quod priores non dixerunt, aut immutent. Eamdẽ rationem exprimit summus Pontifex in præsenti, ibi. *Cum non minus in appellationibus subornatio sit timenda.* Quibus satis aperte exprimitur, ideò prohiberi testium productionem post publicatas attestationes, quia is qui perspectis, & examinatis attestationibus cognoscit minus à se probatum, quàm ad causæ victoriam oportebat, præsumitur facilè adduci posse ad inducẽdos testes, per quos aut detrahat, aut addat, quod probationi suæ videat defuisse. Igitur propter timorem ambitus & corruptionis testium, & ad vitanda periuria, & calumnijs obuiandum æquissimè & prudentissimè statuitur, ne post publicatas attestationes super eisdem articulis, vel directo contrarijs, super quibus testes interrogati, & examinati fuerunt, ijdem testes, vel alij admitterẽtur. Ita Doctores omnes supra, & in discursu huius relectionis laudati docent, hanc esse propriam & certam huius decisionis rationẽ.

3 Addi potest & alia generalis ratio, scilicet aliquem modum & finem adducendis probationibus esse necessariò imponendum, ne alioquin in infinitum procedi necesse esset: & quẽ admodum numerus testium à iure definitur. c. licet. 3. c. vltra tertiã. 59. hoc ti. sic etiã oportuit terminum aliquem constituere, vt sit quodam prodire tenus: quam rationem ponderat hic Cardinalis Zabarella.

4 Addi etiã potest per attestationum publicationẽ videri partes renuntiasse iuri producẽdorũ testiũ, vt ex infra dicẽdis apparebit. Vnde mirũ nõ est si postea nõ sit locus probationi, cui tacitè, vel expressè partes renuntiarunt, iuxta regulam l. quæritur. 14 §. si vẽditor. ff. de ædilitio edicto. Latius infra, num. 23.

5 Quæ rationes cũ etiam olim & semper viguerint meritò admirari possumus, non esse à Iuris Consultis, vel legum latoribus in volumine Digestorum & Codicis similis prohibitio. Forte quia olim præsentibus ipsis litigatoribus

bus,& eorum aduocatis & patronis testes examinabantur,& ipsi aduersarij cõtrà quos dicebãt testimoniũ ipsos testes interrogabãt,vt ex Asconio Pædiano in oratione Ciceronis pro Milone,vbi ait,testes qui contra Milonẽ adducebãtur,à Marco Cicerone,&Marco Marcello,qui proMilone stabãt, & ab ipso Milone, qui accusabatur rogatos.notat Cuiaci in c. per tuas.49.de testibus. Quod posteaimmutatũ est, & testes secretò testimoniũ ferre non inepta ratione decretũ.l.nullũ C.hoc ti.ibi:*iudicis intrare secretũ*.c.Inquisitionis.§.1. de recusation. c.quia propter.de electi.c.venerabili.52.ibi:*sigillatim*.hocti.quãuis ad depositionẽ parsaduersa debeat citari,&iuramẽto possit esse præsens. c.1.de cõsanguin.ibi:*quo circa mãdamus quatenus vtrãq; partẽ ante tuã præsentiam cõuoces, & facias testes corã se iurare*.adeo vt si iudex palã examinet testes,non valere eius testimonium doceat Glos.in d.c.quia propter. de electione, quã singularẽ appellat Lãfrancus abAriadno in tract.de testib.n.12.Atq;ita partibus sint ignotæ testificationes donec postea dicta de publicatione testiũ interloquutoria sentẽtia attestationes apperiãtur,& litigãtibus dẽtur, vt vnaquæq; pars quid pro se,&quid cõtra probatum sit inspiciat,& de suo iure possit allegare, & in dicta,ac personas testiũ opponere. Vnde optima ratione iure authen.& Põtificio decretũ, ne post publicationem legitimè factam testes admitterentur.

6 Dixi,*legitimè factã*,quia nisi legitimè,idest secundũ iuris solẽnitatẽ facta fuerit huic cõstitutioni locus nõ est: id est quod innuit nostra Clem.in princip.in illis verbis,*testibus ritè receptis,& eorũ attestationibus publicatis*: vbi benè aduertit Glo.aduerbiũ *ritè*,iterũ repetẽdũ esse hoc modo,*testibus ritè receptis,& elapso termino probatorio attestationibus ritè publicatis*, iuxta tex.sic intelligẽdũ in c.per tuas,extra hoc tit. l.16.l.40.tit.16.p.3.l.10.ti.6.lib.4.copil.explicãt relati à Rojas singulari.203. Et aduerto nõ esse legitimã publicationem, quãdiu partibus litigãtibus,vel eorũ aduocatis intimata nõ est. c.Iurauit.de probat.ibi:*partibus publicatã*. Ratio est,quia tunc præsumũtur partes scire testiũ depositiones, qua data scientia vrget ratio,in qua nostra Clemen.& iura in eius cõfirmationem adducta fundãtur:& stãte illa nõ amplius admittitur productio testiũ.c. veniens.38.ibi: *attestationespublicatæ,&* ibi:*postquãtestificatadidicerãt*.c.cõstitutis.46.ibi:*cũ nondum testificata didicissent*, cũ alijs pluribus hoc titu. d.auth.de testibus.§.quia verò.versi si.verò.ibi:*editionẽnõ dum acceperit,neque perlegerit attestationes,neq; ipse,neq; aliqui aduocatorum eius*.

7 Et ita est accipiẽda opinio existimãtiũ sufficere solã publicationẽ simpliciter factam, vt intelligatur quando partibus facta est,vel adeffectum,vt facta per iudicem publicatione,præsumatur data notitia litigantibus,& ipsos testificata didicisse. Qua in specie alleganti ignorãtiã,hoc est affirmanti neq; per se,neq; per aliũ vidisse,legisse,aut nouisse testificata, incumbit onus probãdi:resoluũt relati per Gabriel.supra à n.28. iuxta quæ explicabis plurima quæ inuoluũt Abb.in d.c.fraternitatis.n.5.Felin.n.2.

8 Dixi in cõclusione *super eisdem articulis, vel directo contrarijs*,super quibus iam testes fuerũt legitimè recepti,nã in his dũtaxat versatur dispositio prohibitiua nostræClem.eo quod in illis timor subornationis,& ratio supra allegata magis cõsideretur,vt probat text. in d.auth.de testib.& apertius text.in d.c. fraternitatis.ibi: *si noua contigerit emergere capitula*,& ibi: *Super nouis dũtaxat capitulis*: quibus verbis permittit post publicatas attestationes testes induci super nouis articulis:idẽ probat tx.in c.causãq; 19.de testibus infra explicandus . Vnde necessario dic negari receptionẽ testiũ super antiquis capitulis,super quibus testes iam legitimè recepti & examinati sunt.

9 Nã si quid aliquid allegatũ & articulatum fuerit,& super eo nõ sint admissæ probationes poterũt testes examinari,imo& debẽt admitti, vt notat Cou.c.18.pract.n.6. confirmatur per tx.in c.cũ venissent.de testibus ibi: *Super eodẽ receptis*,qui tx.prohibẽs recipi testes post publicatasattestationessignãter se adstrigit ad testes,qui super eisdẽ articulislegitimè receptisũt.

10 Minor dubitatio est de articulis omissis, vt per tx.in c.causamq; 19.c.de testib.29.c.ex tenore.35.extra hoc tit. aduertit Cuiac.in.ca. per tuas.48.codẽ.&quãdo obscurè deposuerũt posse officio iudicis interrogari. c. cũ clamor. 58.hoc tit.c.cum Ioannes.10.de fide instrũm. l.30.tit.16.partit.3.

11 Noua autẽ capitulaintelligo pendẽtia ex prioribus,& respiciẽtia intentionẽ,aut exceptionẽ in iudiciũ deductã,vt in l.per hanc.C.de tẽpor.appel.versic. *quæ non ad nouum capitulũ pertinent,sed ex illis oriuntur,& illis coniunctæ sunt*; optimũ exemplũ præstat tx.in d. c.cum Ioannes versic. *Quod etsi nouũ capitulũ videretur pendebat tamen ex veteri*:pulchrè explicat Speculator titu.de teste.vers. satis vtiliter.Abbas.n.7.Imol.n.9.&Fel.col.pe.in.d.c. fraternitatis.h.ti.& omnes ibi dicẽtes,quod super nouis articulis omnino diuersis & separatis ab antiquis & non respiciẽtibus primã actionẽ non possunt testes produci,nec in.1.nec in.2.instãtia. Quæ autẽ sint hæc noua capitula omnino

diuersa & separata & nõ respiciẽtia primã actionẽ declarãt Specul. Abb. & Imol. vbi prox ime.

12 Colligitur ex supradictis posse testes produci quando fuerũt adducti ad declarãda verba sua obscura, vel cõfusa, quæ in eorũ testimonio reperiũtur. Patet si expendamus testes productos ad talẽ declarationẽ faciẽdam nõ produci ad testificãdũ, ac proinde nimirũ si non comprehendãtur in nostra prohibitione, cũ in hac specie extra regulã prohibitionis remaneant: c. cum clamor. 53. hoc tit. Abb. in. c. ex tenore Missingerius in. d. c. fraternitatis. Rojas singulari. 203.

13 Quæ sentẽtia videtur temperãda ne procedat quando nõ ita sunt obscura quin ex se possint habere certũ aliquẽ sensum absq; testificãtis declaratione, aduertit Valasc. 1. tom. cõsulta. 43. n. 22. tunc enim propter timorẽ subornationis, qui dari potest circa declarationem faciendã, ne ad partis petitionẽ iterũ rogẽtur, néve in sensum eidẽ parti petẽti cõmodiorem inclinẽt, admittendi nõ sunt, vt cõsiderat Valasc. supra. nu. 17. iuxta quã doctrinam explicari potest text. in. l. repeti. de quæstionib.

14 CONtra hanc cõclusionem, 1. sic argument. testes toties recipiẽdi sunt quoties per illos veritas constare potest. l. vnius. §. cogniturũ ibi: *quocũque tempore.* ff. de quęstionib. c. Iudicantẽ. 12. 30. q. 5. cuius verba sunt. *Tandiu actio ventiletur quousq; ad rei veritatem perueniatur, nec litigantibus iudex prius velit sua sententia obuiare, quã ipsi iam peractis omnibus nihil habeãt in quæstione, quod proponãt.* Sed nemo negauerit post publicatas attestationes, atq; etiã renuntiatũ probationibus posse de veritate cõstare. Ergo post publicatas attestationes non solũ iustum, sed necessariũ est probationes per testes admitti.

15 Secundo sic argum. præcipuũ munus iudicantis in cognoscẽda, & eruẽda veritate, & facti certitudine cõsistit, iuxta quam iudicare debet. c. 1. de iudi. li. 6. l. licitas. §. veritas. ff. de offi. præs. vnde Seneca: *qui aliquid statuit parte inaudita altera, licẽt æquũ statuerit iniquus fuit,* nec veritas & facti cognitio aliter quã per diligẽtẽ in quisitionẽ, & probationẽ cõstare potest. l. nec omissa. C. de lib. causa, nec enim aliud est veritas in iudiciũ deducta, quã quod probatur, l. pen. de proba. c. 1. c. laudabilẽ de frigidis & maleficiatis. ergo nolle admittere certã veritatis probationẽ eo prætextu quod iam publicatæ sint attestationes est veritati tenebras offundere, & est cõtra præcipuũ iudicãtis munus.

16 Tertio contra nostrã decisionẽ stant plurima iura, quæ clare, & aperte post publicatas attestationes probationem testiũ admitti iubent optimis rationibus enixa. c. causam matrimonij. c. fin. de probation. c. series. 26. c. ex tenore. 35. c. veniẽs. 38. c. cõstitutis. 46. c. præsentata. 50. c. cum clamor. 53. hoc ti. c. dilecto. c. cũ Ioannes de fide instrum. l. fin. C. de testib. l. pen. C. de arbitris. Ergo.

17 Deniq; cõtra alterã nostri tx. cõclusionem sic argumẽtor, qui semel cõtra reũ testimoniũ dixit nõ est iterũ nec pro eo nec cõtra eũ admittẽdus ad testificandũ. l. produci. ff. hoc titu. *Producti testis is non potest, qui ante in eũ reũ testimoniũ dixerat.* Et ratio est, nam qui semel me testimonio suo cõdẽnauit, & iterũ aduersus me adducitur cẽseturmihi inimicus, & ita non idoneus testis, cap. placuit. 4. q. 3. c. meminimus. c. cũ P. de accus. Sed neq; pro me produci potest, qui contra me dixerit: quemadmodũ enim reprobare testẽ in alia causa semel probatũ nequeo. l. siquis testibus. C. hoc ti. ita probare sine pudore nõ possum, quẽ semel refutauero, Cuia. li. 2. obseruat. c. 23. Ergo nõ recte *eosdem testes,* etiã super nouis articulis admittit nostrã Cle.

18 QVibus nõ obstãtibus iuri & rationi cõsonãs est nostræ Clem. decisio, & ex ea deducta cõclusio, quam argumẽtorũ pondere labẽtẽ sustinẽt tx. in c. causam quæ. 11. c. in causis. 15. c. fraternitatis. 17. c. intimauit. 18. c. causam quæ. 19. c. de testibus. 29. c. veniẽs. 38. c. cõstitutis. 46. c. per tuas. 48. c. præsentata. 50. hoc ti. c. placuit. 4. q. 3. auth. at qui semel. C. de probat. auth. de testi. §. quia vero. collat. 7. tx. de iure nostro regio in. l. 34. l. 36. l. 37. l. 39. tit. 16. par. 3. l. 4. tit. 11. li. 3. ordina. l. 10. tit. 6. lib. 4 compil.

19 Pro quorũ declaratione & totius materiæ cognitione præmitto, quinq; tẽpora à iure cõstituta, in quibus adhuc lite pendẽti probationes testiũ excludũtur. Primũ est post renũtiationẽ, siue conclusionẽ in causa, c. intimauit. c. causamquæ, el. 2. c. de testibus. hoc titu. Glos. si. in c. constitutis, el. 2. eodẽ tit. quę ait solam renunciationẽ sufficere ad excludẽdos testes, quã omnes DD. sequũtur. Licèt iure regio nõ procedat, si renunciatio testiũ fiat ante publicationẽ, & pars iuret non didicisse testificata. l. 34. ti. 16. part. 3.

20 Secũdum tẽpus est lapsus termini probatorij. c. licet causam. de probat. verſ. cũ intra triũ mẽsium spatiũ. d. l. 34. partitæ, late Barto. in l. 2. num. 25. ff. de appel. recep. Bald. in. l. 2. num. 29. C. de Epis. audien. & in. l. perẽtorias. C. sentẽtiã rescindi non posse. Quod tamen limitat Glo. in Clem. sæpe. verſ. nõ obstante de verbo. sig. vt non procedat quãdo res esset integra & ius aduersarij nõ esset factũ deterius: quoniam tũc bene licebit post terminũ lapsum testes pro-

ducere

ducere sequūtur plures relati à Feli.in d. c.licet causam.n.15.vbi Aret.n.41. hāc limitationē fatetur cōmunē arg.tx.in.l.mancipiorū.ff.de optio.leg.& in c.si tibi absenti de præbend. in.6. Sed contrarium verius est, nempe, lapso termino probatorio nō licere testes producere etiāsi res sit integra & ius aduersarij non sit factū deterius,ita Archi.in d.cap.iudicantem.30. q.5. Bartol. in d. l. mancipiorum. nume. 5. probatur in d.l.34.ti.16.de los testigos. par.3. vbi Grego.Lop.Glos.ver. los plaços.Ad rationē deductā ex d. l.mancipiorū. d.c. si tibi absenti.respōdeo illa iura loqui in casulōge diuerso in quo ius alicui quæsitū ex mora nō est,patet ex l.mancipiorū,ibi: *Si omnia integra sunt*, in d.c.si tibi,ibi:*anteqnā tamen ipsum cōtulerit.* Quæ ratio nostro casui nullo modo potest adaptari,quia in hoc casu ex lapsu tēporis à iudice præfiniti probationibus faciēdis,statim adquiritur ius parti litigāti,cōtra alterā nō producētē, & ideo in hoc casu nō potest admitti quod supponūt rē integrā esse &nulli parti fieri præiudiciū.Fit enim præiudiciū iuri cōtrariæ parti acquisito ex defectu probationis intra tēpus à iudice præfixum non productæ.

21 Tertiū tēpus est postquā pars triplicē productionē fecit,iuxta tx.in c.in causis,13. c.vltra tertiā.55.hoc tit.d.auth.de testi. collat.7.§. quia verò. Quod hodie de consuetudine non seruari ait Mōral.in l.15. ti.8.de las testimuñas lib.2.fori legū.tamē secūdū ius nō aliter datur quarta productio,quā si procedat solēnitas auth.at qui semel.C. de probation.c.pen.hoc ti. d.auth.de testib.§.quia verò.

22 Quartū est,quando pars didicit testificata, vt in d.auth.de testib.§.quia verò multi.in illis verbis,*vt pote suspicione habita*,&melius ex nostra Cle.2.de testib.ex quibus iuribus colligitur præsumptionē subornationis testiū esse iuris & de iure aduersus eū qui didicit testificata, ita Aret.dicēs cōmunē in c. intimauit. nu. 10. hoc ti.Ac proinde nō admitti probationēin cōtrariū ex Glo.recepta inc.is qui fidem .de spō.

23 Quintum est facta legitime publicatione attestationū de qua hic agimus. Est autē publicatio testiū legitima notificatio facta partibus dedictis testiū,quā editionē attestationum,seu aperturā testiū appellat Glos.per tx.ibi, in d. auth.de testib.§.quia verò multi. Erit legitima si forma hæc seruetur,vt iudex elapso termino probatorio ad petitionē partis altera parte citata iudex interlocutoriè pronūciet dicta testiū aperta & publicata esse, & iam ex eo pro publicatis & apertis haberi.Et inde litigātibuscō ceditur facultas suas & alienas probationes inspiciēdi.Quo fit vt non absre timeri possit ne partes ad supplēdos defectus probationistestes inducāt,vt supra dictumest.nu.5.vnde merito adhoc vitādū prohibentur testiū probationes, neq; in hoc iniuria fit allegāti certiorē probationē habere cū iam per ipsā petitionē publicationis testiū,& per citationē sibi factā ante publicationē allegare potuerit cōtra publicationē & petere terminū probatoriū ampliari, & nō allegādo,ac*publicationi expresse,vel tacite* assētiēdovideatur renūtiasse iuri suo,& remittē tibusactiones suas nō sit amplius dād' regressus ad eas.l.quæritur.14.§.si vēditor.ff. de ædilitio edicto,l.si quis in cōscribēdo.C.de pact.l.3.C. de fide instru.c.quā periculosum. 7.q.1.in qua ratione iunctis, quę supra adduximus fundata nostra Clemēt.iustissime prohibitionem hanc edidit.

24 NEc obstāt argumēta in contrariū adducta.Nā ad primū facile respōdeo testes toties esse recipiēdos quoties per illos de veritate legitime cōstarepossit, nō tamē legitime cōstare quoties nō constat tēpore, & modo ab ipsis legibus definito: & ad.l. vnius.§. cognituru respondebimus in secunda ampliatione,n.63.Ad tex.in d.c. iudicantem ibi:*tam diu actio ventilatur quousque ad veritatem perueniatur*, respōdeo intelligi intra terminos à iure cōstitutos,alioquin esset procedere in infinitū si illud *quousq;* terminū aliquē nō haberet. Et ad illa verba eiusdē tx.ibi:*quā peractis omnibus, &c.* Respōdeo per publicationētestiū legitime factā satis superq; eius cōstitutionē seruari: nā satis ipsi fatētur nil amplius habere q̄ proponāt cūper publicationē expresse,vel tacitepro bationi renūtiauerint vt supra n.23.nec iudicē impedire nouas probationes,sed ius ipsum per q̄ hic finis & modus probationibus adducēdis imponitur.Ad rationē in qua hoc arg.fūdatur, respōdeo procedere nō data aliqua prohibitione legis,quæ similiter vt clarius cōstet de veritate & obuiam eatur falsitati prohibeat ne amplius testes recipiantur, vt prohibitum est postpublicatas attestationes hic & in iuribus similibus.

25 Nec obstat secundū argumētū,cui similiter respōdeo verū esse nihil magis in iudicijs prætēdi quā vt veritas cōstet:hoc tamē nostrę decisioni nōobstat,quianego hac decisioneveritatē occultari,sed potius ex ea prohibitione sequiturveritatē in iudicijsprobatā cōstare&hāc prohibitionē inductā esse neper falsos testesveritas obscuretur,vt cōstat ex ratione in qua dixi musnostrū tex.fundari.Quēadmodū enim ex eo quod plurimā iura nō admittūt testes non integròs vt periuros, infames,criminosos,suspectos,&c. de quibus latè DD.passim, maximé

mè in c.testimoniũ ,de testi nõ inde rectè in fertur tot iura testium integritatem exigentia repugnare veritati, quã proculdubio manifesta re possent testes non integri, sed potius fauere veritatis nitori probatione per testes omni exceptione maiores: sic etiã ex eo q̃ ius statuerit nõ esse recipiendos testes quãdo iam ex nõ ineptis cõiecturis suspicio corruptionis, & subornationis subolet, nõ rectè infertur ius veris probationibus obuiare, sed potius veris & legitimis probationibus, detersa illa suspicionis macula saluare. Et ita secure tenẽdũ est decisionem & prohibitionem nostræ Clem. iussis probationibus fauorabilẽ esse, quarum dignitati & nitori, reiecta hac occasione subornationis cautissime prouidet: & argumẽto in forma respõdeo concesso antecedenti, & negato consequenti.

26 Nec obstãt iura in tertio argum. adducta quibus vera & genuina interpretatio sigillatim aperienda est. Et primo nõ obstat tex. in c. causam matrimonij. penul. de probat. vbi nupta religionẽ ingressa probauerat matrimoniũ cũ ea cõtractũ, cõsũmatũ nõ fuisse, atq; ideo potuisse relicto viro religionẽ profiteri, iuxta tex. in c. ex publico. c. ex parte. de cõuers. coniug. & post publicatas attestationes iubet sum. Pont. recipi probationes viri cõtra attestationes appertas & cognitas mulierũ de puellæ virginitate testificatiũ, & admitti alias probationes hoc negotiũ cõtingẽtes, quas pars vtralibet duxerit producẽdas, vt ex tx. constat. Sed nõ obstat 1. quia respõdeo illum tx. pertinere ad primã nostri tx. limitationẽ, de qua late infra à n. 92. Quãuis cõmuniter ille tx. intelligatur specialis in causa matrimonij, verius est illius decisionẽ esse generalẽ in causis decidendis per artis peritorũ testimonia, quoties illi nequeũt de certa sciẽtia, sed tãtũ de verisimili deponere. Ratio est, quia priores testes facile decipi potuere. c. nec aliqua. 27. q. 1. & ideo hoc esse generale in omnibus his causis suadetur ex ratione tradita in cod. tx. ibi: *quia sæpe manus fallitur & oculus obstetricũ*, quæ cũ sit cõmunis omnibus his causis decisio quoq; cõmunis esse debet, vt fatẽtur Abb. Bal. Fel. Areti. & rectè sentit & soluit Pater Thom. Sanchez li. 7. de Impedimentis matrim. disput. 113. n. 22. cũ seq. quẽ vide.

27 Secũdo respondeo ibi nõ fuisse legitime factã publicationẽ, vt ex integra illius tx. constat, cuius verba sunt: *quia nõ ita instructã misisti vt vsq; ad calculũ sententiæ definitiuæ procedere valeremus, vobis remittimus plenius instruendã*, vt habẽtur in integra Antonij Concij, & Antonij Aug. quo fit vt in specie illius tx. etiãsi causa matrimonialis nõ esset, absq; nostri tx. fraude defectuosę probationes de nouo recipi debeãt.

28 Ad tx. vero in. c. pen. de probat. respõdeo ex tx. nõ colligi publicatas fuisse attestationes sed solũ lite contestata apud iudices delegatos causam iussu Romani Põtificis ad alios iudices fuisse translatã, & cũ apud priores acta perissent iubet ea diligenter inquiri, vt reperta à posterioribus recipiãtur, authentica, nõ exẽpla, & præterea nouas probationes, tã eorũ actorum quæ perierãt, quã etiã nouorũ à posterioribus iudicibus admitti, si vterq; fatetur litẽ contestatã fuisse apud priores iudices. Nam in hoc vim illius. c. consistere putat Cuiac. in postu. ad illũ tx. Sed hoc nil contra nostrã Clem.

29 Ad tx. in c. series respõdet Abba. ibi: colu. penul. ibi etiã non fuisse factã publicationẽ testiũ, quẽ intellectũ tanquã verisimũ, & omnẽ controuersiã dirimentẽ miniatis literis appositũ ad illũ tx. videmus, sequitur Cuiac. in postum. ad illũ tx. cuius verba hæc sunt: *Respõdet Pontifex ex vtraq; parte recipi testes, non quidem post publicationẽ priorũ, sed re integra.* Huictamẽ intellectui repugnãt verba ipsius tex. ibi: *pars, quæ matrimoniũ accusabat testes produxit legitimos, qui cõsanguinitatẽ interprædictos esse firmiter asserebat, in primo gradu ponẽdo duas personas B. scilicet & I. dicentes illos esse fratrẽ & sororem. Pars autem opposita id falsum esse dicebat, B. scilicet esse sororem I.* Quod dicere nõ posset, nisi testificata didicisset vt bene aduertit ibi Are. n. 14 Feli. col. fin. Quare reiecto illo intellectu alios quatuor assignat Glo. fin. ibi, quos magistraliter prosequitur Abb. n. 5. ex quibus videtur Glos. in vltimo residere, nempe, esse speciale in causa matrimonij vt inf. in. 1. lim. n. 92. & lim. 3. n. 119

30 Interea tamẽ ad illũ tx. respõdeo, ibi ea ratione produci testes post publicatas attestationes quoniã producebãtur simul cũ instrumẽto ad ipsum instrumẽtũ quoad iuuandũ: qui intellectus est Glo. 2. in d. c. series. Antonij. Butr. in d. c. & verus est, vt infra dicemus in explicat. c. dilectus & c. cũ Ioan. de fide instr. n. 37. Præterea respõdeo in. d. c. series. agi de fallitate testiũ quo casu cõstat probationẽ necessario esse admittẽdã cõtradicta testiũ, atq; ita post publicationẽ attestationũ, vt latius infra in. 3. limit. n. 118. agi autem de fallitate constat ex ipso tex. ibi: *pars autem opposita.*

31 Ad tex. in c. ex tenore. in cuius intellectu laborat Glo. qua omissa, cõmunis interpretatio est quam assignat Innoc. ibi, ideo in ea specie mulierẽ admitti post publicationẽ attestationum ad producendos testes, quoniã ante publicationẽ non potuit instrui de eo quod postea probare voluit, cum in exceptione, & articulis partis aduersæ non fuerit articulatum de loco, & tempore, sed generaliter fuit dictum

de

de proprietate matrimonij,& testes reddendo rationem suæ depositionis, signatè de loco & tempore testificati sunt,quem intellectum sequuntur Cardinalis Abbas num. 5. Imol.colu. 2.in cap.fraternitatis.Felin.num.4. in d.ca.ex tenore.Afflictis,in constitution.Neapo.lib.2. rubric. 48.num.16.Portius lib.1.reg.& cõmu. conclusione.39.fallentia. 8. & negari non potest hunc intellectum in se verissimum esse. Tamen quoad illum textũ certè mihi nimis dubius videtur,quoniam supponit, quod si in specie ibi proposita fuisset ab initio articulatũ de loco & tempore contractus matrimonij, non esset mulier admittenda ad producendos testes aduersus dicta & testificationes iam publicatas,quod tamẽ est cõtra primã nostri textus limitationem,quæ verissima est,vt ex dicẽdis infra à num. 92. constabit.

32 Ad cap.veniens.38.hoc titul.respondebo infra suo loco,nu.64. &.82.

33 Ad tex.in cap.constitutus. 1. respondent agere de causa matrimonij, vt constat ex ipso tex.ibi, *diuortij sententiã promulgauit*, de qua causa infra in 1.ampliatione certæ regulæ tradendæ sunt.n.92.Præterea respondeo publicationẽ attestationũ,de qua ibi,nulliter fuisse factam,vt potè inaudita parte, quæ contra omne ius fuit per vim prohibita, ne allegaret & probaret,patet ex eodem text. ibi: *volente ad ipsum accedere,vt suas coram proponeret actiones à satellitibus eiusdem prohibita est, qui ei bis, vel tertio prohibuerunt ingressum*: ex quibus constat reginamBohemiæ,de cuius diuortio in illo tex.agitur impeditam fuisse per satellites Regis, ne causam suam dicere posset. Constat præterea publicationem attestationũ non fuisse legitimè factam ex ipso tx.ibi:*cum non renuntiauerit testibus producendis*, aduertit Cardin.in præsenti.num.2. Quinimo licèt ritè facta esset publicatio,constabat tamen vt tex. refert Reginam non didicisse testificata, quo dato attento Iure cõmuni, nõ prohibẽtur testes produci non obstãte publicatione. Qui omnes intellectusveri sunt in se,tamen in specie illius textus vix sustineri possunt, frustra enim sum. Põtifex ponderat testificata nõ didicisse, & renuntiatum non fuisse,& alia quæ põderat, quæ omnia in matrimonio ritè contracto distrahendo necessaria nõ sunt, vt infra apparebit.

34 Quare verior interterpretatio est ex mẽte Glo.2.ibi.Abbatis & aliorum &cõmunis ex Mascar.num.fin. in specie d. cap. constitutis. non agi de iure, aut vinculo matrimonij, nec de meritis causæ, nam quamuis causa super matrimonio dissoluendo in iudicium deducta fuit, tamen per appellationem de viribus, & validitate processus actum est,& super hoc articulo an processus ille annullandus esset, vel non ad summum Pontificem fuit delata, vt patet ex litera illius text. ibi: *super processu Pragẽ. Episcopi, &c.* in quo casu manifestè cessat peccatum,& illius periculum: quod in dissoluendo & distrahendo legitimo matrimonio cõsideratur,infra.n.93. Cũ fieri possit,vt iudex nõ obstante processu,quoad merita causæ rectè pronuntiasset, licèt quoad meritã processus non benè se gesserit: vt ex textu apparet. Qua de causa meritò in illo textu locum haberet regula nostri textus, si aut regina testificata didicisset aut iuri suo renuntiasset.Ideo aptissime à summo Pontifice hic ponderantur quæ sunt causę formales,propter quas in illo tex. nõ obstante publicatione admittuntur nouæ attestationes, & ita notandũ & obseruandum est ex supradictis.

35 Ad tex.in cap. Præsentata. §. respondeo agere de iudicio arbitrorum,in quo licet testiũ depositiones publicentur non vsque adeo illæ sustinentur, quominus extincto illo iudicio,& alio superueniente, prout ibi contingit aduersarius possit à iudice postulare, vt nõ obstante publicatione ijdem testes, vel alij iterum in iudicio examinentur, eo quod arbitri iurisdictionem non habent,sed tantũ notionẽ. reg.l.priuatorum.C. de iurisdictione omniũ iudicum.&ea de causa publicationes attestationũ nõ possunt dici rite ideſt iudicialiter factæ. l.1.ff.de recep. & qui arbitrium receperunt, vt sententiam dicant. Vnde neq; arbitrorum sententiæ rei iudicatæ auctoritatem habẽt.l.1. C.de receptis arbitris.

36 Quæ interpretatio sufficit ad text. in.l. penult.C.de recep.arbitris. §.fin. ibi. *Ad hoc generaliter sancimus in his quæ apud compromissarios facta sunt. Si aliquis in factum respiciens, vel professum est, vel attestatum, posse eo & in ordinarijs vti iudicijs.* Non enim dixit Imperator attestationes, facta & receptiones apud arbitros debere valere, & auctoritatẽ habereapud iudices,quãuis sæpius rescriptũ sit facta apud vnũ iudicẽ auctoritatẽ habere apud alios,vt late per textum ibi Doctores tradũt, in ca.causam quæ.11. de testibus,sed solum dixit *gesta apud arbitros posse valere apud iudices, posse* inquam, *non debere*,& intellige,si ita partes voluerint, alioquin parte altera refragante de nouo apud iudicem admittenda probatio est iam facta apud arbitrum, excepto eo casu,quo testes qui apud arbitrum testimo-

monium dixerant mortui sunt, quo dumtax at casu, æquitate suadēte, decreuit Iustinianus attestationes apud arbitros factas recipiendas esse à iudicibus, d.l.fin.C.de testibus. Et ita his iuribus satisfactum est, nostram Clem. loqui de publicatione ritè facta, id est iudicialiter & solemnitatibus iuris seruatis, prædicta verò iura procedere in publicatione ab arbitris, quæ ideò ritè fieri non potest, quia non fit à iudicibus legitimis & iurisdictionem habentibus.

37 Ad tex.in cap.dilecto.& in c.cum Ioannes,de fide instrumentorum. respondeo illa iura procedere in instrumentis, quæ in nostra decisione non comprehenduntur,cum tx. in hac Clem.& in cap.fraternitatis,& in d.auth. de testibus, signatè probationem prohibeant admitti per testes faciendam post publicatas attestationes,nō verò prohibeant instrumenta admitti. Ratio est,quoniā in instrumētis cessat timor & periculum subornationis, vt aduertunt Gloss.2.in d.c.series.plures Doctores,quos refert Menoc.de arbitrarijs.q.5.Mascard.de probation.q.7.n.130. & conclus.920.

38 Sed obstat,quod appellatione instrumentorum testes comprehenduntur.l.1. de testib. quos cōstat non admitti post publicationem. Obstat item,quod post renūtiationem instrumentorū ea non amplius admittuntur, iuxta tex.in.l. quæritur.§.venditor.versi. remittentibus.de ædilit.edicto. qualis renuntiatio præsumitur post publicatas attestationes præcessisse:& quod cum pars possit, & debeat propria edere instrumenta,iuxta tx.in.c.1.§.condere. &. §.edenda.ff.de edendo,sibi imputare debet si tamdiu tacuit. Quibus non obstantibus, sine controuersia procedit prædictus intellectus. Pro quo facit,quia cum hæc prohibitio producendi testes post publicationem attestationū fundetur in ratione timoris & periculi subornationis, tanquam in propria basi& fundamento, constat non habere locum in instrumentis.

39 Præterea facit, quia licèt attestationes lato modo sumptę instrumēta appellentur,eo quod instruunt iudicem, proprié tamen inter se differunt,& propterea prædicta prohibitio, vt odiosa restringenda est,ex regula odia: & sic respondeo primo argumento.

40 Non obstat secundum,quia respondeo talem renuntiationem producendorum instrumentorum non præsumi, iuxta reg.l.cum de indebito. ff.de probation.Imò potius præsumitur litigator propter defectum sciendi, vel obliuionem, instrumenta non exhibuisse, & postea reperta producere. Maximè, quia vt præsumatur renuntiatio in hac specie oportet vt transeat totum tempus ad producenda instrumenta concessum, quod non dicitur transijsse, nisi post conclusum in causa, vt constat ex d. capit. cum dilectus.

41 Quod primo aduerto,procedere etiam in causa appellationis, siquidem etiam in hoc iudicio cessat prædictus timor subornationis; sic accipio materiam Clementi.2. Nec refragatur text.in. d.capit. cum dilectus ibi, *vsque ad diffinitiuæ sententiæ calculū*, quasi sentiat post calculum diffinitiuæ sententię, nō licere instrumenta exhibere: respōdetur enim text.loqui respectu illius instātiæ,in qua post conclusum in causa instrumenta non admittūtur,quemadmodum in causa appellationis post conclusionem,etiam excludenda sunt:non verò tex.illum decidere respectu alterius instantiæ,qua litigantibus audientia cōceditur, ex supradicta ratione.

42 Secundo aduerto, procedere non solùm cum instrumenta per se sola producuntur, verum etiamvbi simul cum instrumentis aliqui testes concurrunt ad eadem instrumenta corroboranda,tales enim testes post publicatas attestationes admitti supra dicebam in explicatione.c.series.per.tx.illum ibi:*tam testesofferēs quàm publicum instrumentum*. explicant Abb. col.3.Imol.col.fin.in d.c.series. Alex. consil. 213.n.2.vol.2.Felin.in. ca.fraternitatis.nume. 8.Roman. in rubrica.ff. de arbitris, nume. 41. Portius lib.1. regul.& commun.conclu. 39.limit.31.

43 Tertio aduerto,non procedere hanc sentētiā,vbi lapsus est terminus,per iudicē præfinitus ad instrumenta producenda: aduertūt plures relati per Mascard.conclusione.1230.à nu. 3.Nec refragatur tex.in d.c.cum dilectus,dum permittit,vsque ad conclusionem offerre instrumenta:satisfacies enim si aduertas,tex.illū procedere quādo antea terminus à iudice præfixus non est ad producenda instrumenta, eo quod talis iudex potest pro bono publico, & ad lites celerius terminandas abreuiare terminos iuris, licèt prorogare nequeat.cap. cum sit Romana. 5. in principio. capit. oblatæ. 57.versi. licet.de appellatio.

44 Quarto aduerto post cōclusionē in causa nōposse regulariter instrumenta præsentari.d. c.cum dilectus. & ibi DD. Ripa. l.admonendi,num.45.de iur.iur.latè Menoch.lib.1.de arbitrar. q.35.tendit enim instrumentorum exhibitio ad iudicij constitutionem,ideò æquum est non nisi certo tempore fieri ne alioquin

lites

lites fiant immortales,& iudiciorum ordo perturbetur.

45 Non obstat secundæ Conclusioni vltimum argumentum,ex lege produci.23. hoc ti. quam l.diuerso modo legunt,& interpretantur DD.omissis quatuor interpretationibus Glos. ibi, quas fere omnes sequuntur, & omissis Bart.& antiquorum varijs intellectibus, Cuiacius lib.2.obseruationum c.23.sensum huius legis esse ait,qui ante in aliquem reū testimoniū *dixit,rursus pro eodem testis* esse non potest. Quo intellectu retento respondeo argumēto, ex nostrę Clementinę definitione non concedi,vt ijsdem testibus,qui contra me dixerunt pro me vtar,quod prædicta l.prohibet,sed solum concedit, vt in diuersis articulis possim eosdem testes pro me producere, quos prius etiam pro me produxeram,& similiter,vt possint contra me iterum testimonium dicere qui prius contra me testati sunt,&si ita nostet textus,& in d.cap.fraternitatis cum similibus accipiantur non obstabit d.l.produci. Cæterum nec Cuacij intellectus ad d.l.produci, nec inde detumpta ad nostram Clementinam interpretatio mihi arridet. Cur enim prohibeor fidem illius pro me experiri, in vno articulo, cuius testimonium in alio contra me sum expertus? Cur non itidem aduersario meo licebit quos in testimonio vnius propositionis probos & integros pro me inuenit, eosdem pro se in alia propositione ipsis nota producere? Dices hoc non licere ex ratione in argumento adducta,quia quemadmodum testem in me allegatum reijcere non possum cuius antea testimonio vsus ipse fuero,l.siquis.13.C.de testibus: sic ferendus non sum, si eundem in mea causa,producā quem prius eleuauero. Sed certe hæc ratio sufficiens non est. Primum enim diuinat ad.d.l. produci, ex ea enim.non colligitur,testem in specie d. l. fuisse ab eo refutatum quem suo testimonio læsit, & si hæc ratio esset,quæ Iureconsultum mouit necessario fateri oportebit, d.l.produci solū procedere in eo casu, quo reus exceptionem aliquam aduersus talem testem opposuerat, & adhuc in eo casu non fatebor locum esse prædictæ legi. Nam vt rectissime Cice.pro Flacco ait,*aut oratio testium refelli solet,aut vita lædi.* Quid ergo vetat eius cuius moribus nil potest obijci, testimonium salua dignitate redargui? Fit enim, vt quædam viro integro,& omni exceptione superiore imprudenter excidant,varia,pugnātia, nec rei de qua quæritur apta congruaque, quæ quidem vt pondus in ea causa nonh abebunt, ita nec in alia,vt improbo & intestabili fidem derogabunt,vt aduertit Fornet.2.selectarum. cap.10. Reiecto igitur hoc Cuiacij intellectu, cui etiam repugnat Budæi ad d. l.correctio,sic illud responsum e mendantis in annotat. ad Pandect. *Produci testis is non potest in reum, qui ante in eum testimonium dixit*: qua emendatione sensus illius l.est non posse eum testem contra me in præsenti causa produci,qui in alia causa contra me dixerat,quo sensu magis vrget argumentū:infertur enim ex eo neminem posse eosdem testes in alijs articulis emergentibus producere quos in causa principali produxerat,quod etiam est directo contra tex. in cap. veniens,hoc ti.Quare verum intellectum d.l. produci esse arbitror,quem assignant Duaren. lib.1.disputationum cap.29. Fornerius d.lib.2. select. capit. 10. illam l.solum habere locum in causis criminalibus,vt constat ex inscriptione qua pater desumpta à Venuleio de publicis iudicijs,&sensus illius responsi est,vt cuius testimonio quasi aculeo, rei quondam postulati, læsi sumus,is rursusin nos audiri nō debeat,est enim non leuis cōiectura eum nobis inimicum esse, qui nos sæpe suo testimonio confodit, & vt recte Cic. in Fonteian.*noluerunt nostri, hanc patere inimicitijs viam, vt quem quisque odisset eum testimonio posset tollere, mentiuntur enim sæpe in eos quos oderunt*,l. 2.§. Præterea de quæst. Hoc autem nostræ Clementinæ non obstat,quæ eosdem, vel alios testes nō solū in diuersis causis,sed in eadē super diuersis tamē articulis admittit. Intellige in causis ciuilibus eosdem in gratiam primo producentis, & contra eum. Ratio est,quia qui testibus vsus est aduersus aliū,æquum est aduersus se idem pati edicto *quod quisq; iuris*:etiā postulante alio quouis aduersario: edictum enim *quod quisq; iuris* procedit quouis postulante,l.3.§.hęc pœna. ff. quod quisq; iuris. Quod intelligit Donel. in d.l. si quis. additis tribus conditionibus,quas acute examinat & in disquisitionem reuocat Petrus Gilkenius,ibidem. In causis tamen criminalibus ijdem testes qui contra me dixerunt,recte pro me in eadem causa super diuersis articulis &in alijs causis:non tamen contra me legitimi videntur ex præsumptione inimicitię de qua supra iuxta d.l.produci.& ita obseruandum est & est nouus ad nostrā Clem.intellectus. Et ita hæc omnia iura remanent explicata & nostra decisio ab eorum impugnatione libera.

46 AMplio nostram Conclusionem primo,vt procedat etiam in causa appellationis,scilicet, vt in causa appellationis non liceat examinare testes super articulis productis in principali causa, & super quibus fuerunt examinati & publicati, & eorum dicta didicita, & percunctata. Probatur

primo per nostram Clementinam, quæ hunc articulum præcipue decidit, ibi: *sic non debet in causa appellationis licere*, text. idem probans in dicto cap. fraternitatis, hoc tit. resolunt Glos. hic verb. in appella. Card. num. 2. Couar. præcti. cap. 18. nu. 6. Marant. de ordine iud. 6. part. cap. de testium productione. num. 22. Didacus Perez ad l. 4. tit. 11. lib. 3. ordin. Ioseph. Mascard. de probationibus. q. 5. à n. 45. benè & perfectè tractat Rolandus à Valle consil. 45. vol. 2. Secundo probatur, quia eadem causa timoris, subornationis & corruptionis, quæ in prima instãtia timetur, timeri etiã potest in secũda instantia, prout ponderat summus Pontifex in nostra Clementina ibi: *cum non minus in appellationibus quàm in principali causa suborna tio sit timenda.* Nec obstat, quod dispositio d. Clem. procedat de iure canonico, & non de iure Ciuili: qua sola ratione iuris Cæsarei interpretes extra tribunal Ecclesiasticum hanc ampliationem non admittunt. Nã respondeo rationem d. Clement. vbique vigere. Præterea cum de iure Cæsareo sint opiniões, & de iure Canonico sit apertè decisum standum esse iuris Canonici dispositionibus etiam in tribunalibus secularibus, & prævalet illa sententia, quæ cõcordat cũ iure Pontificio, nã ius Ciuile non contemnit sacros Canones, vt Abbas & Doctores in cap. 2. de noui operis nũciatione, Decius in c. Clerici, in principio, de iud. Quia si in dubio recurrimus ad consuetudinem, l. si de interpretatione. ff. de legibus, à fortiori ad ius Canonicum recurremus, vt notat Abbas in ca. cum tempore. in fine de arbitris, Felinus, & Decius in cap. Ecclesia Sãctę Mariæ, n. 36. de constitut. & in terminis ita dicunt Imol. Butr. Felin. in d. cap. fraternitatis, Imol. in præsenti, Guid. Pap. consil. 36. in fine.

48 Tertio de iure Ciuili etiam videtur esse tex. in §. quia verò, in d. auth. de testibus, vbi qui produxit testes, & eorum dicta didicit nõ habet vllam omnino licentiam vlterius vti testium productione, *etiamsi princeps hoc præce perit.* Nec obstat illũ tx. loqui in prima instãtia, & non in secũda, quæ est diuersa à prima vt in l. ita demũ. C. de appellation. quia respõdeo cum ille tex. loquatur generaliter, & se non restringat ad causam principalem, sed simpliciter dicat, quod non habet vllam omnino licentiam vlterius probandi, illam orationem vniuersalem negatiuam propter verbum, *omninò*, positum in text. complecti omnem causam & omne tempus: ita Aretinus in d. cap. fraternitatis num. 9.

49 Quarto, quia instantia appellationis est succedanea primæ instantiæ l. ita demũ. C. de procurator. Vnde sicut in prima causa non potest fieri vlterior productio, auth. at qui semel. C. de probationib. ita nec in secũda, quæ eius loco subrogatur. l. si eum. §. qui iniuriarum. ff. si quis caut. idem dixit Aret. in d. cap. fraternitatis num. 9. ea ratione quia instantia appellationis subrogatur loco instantiæ causæ principalis & cognitionis. l. cum apud Sempronium. ff. iudicium solui, in his in quibus eadem est ratio, virtute subrogationis *dispositum in* vno extendi ad aliud. l. libertum. §. tenatur. ff. de ritu nuptiarum: & ideo quod dicitur de alia instantia debet intelligi de alia diuersa quæ nõ habeat affinitatem cum prima, nec esset ei succedanea, vt quia prima causa fuisset peremta tempore, iuxt. l. properandũ. C. de iudic. vel quia esset diuersa ratione causę, vel ratione rei, vel personæ, vt per Bart. in d. auth. at qui semel. colum. penult. versic. *quæro an alia instantia.* C. de probationibus. & DD. in d. capit. fraternitatis.

50 Contrarium tamen, imò licitum esse in ipsa causa appellationis examinare testes super dictis capitulis contra nostram conclusionem patet ex textu. in l. eos. §. si quid autem, iuncta Glossa. verb. prosequatur. C. de appellat. vbi succumbens in causa principali, quia minus allegasse credidit, potest plus probare apud iudicem appellationis, Gloss. in versic. *prosequatur* subiungit, inducendo testes super eodem, vel connexo articulo, & ita per illum textum iuncta Gloss. ibi tenent Baldus, & Paul. de Castro dicentes, quod licet Canonistæ aliter sentiant hic, tamen eorum opinionem sequendam esse in foro Ciuili, & addunt rationem, nempe legem nolle perire veritatem, sine qua vera iustitia administrari non potest.

Addunt prętерea, in iudicio appellationis vanum esse timorem subornationis, qui præsumi non debet in iudicio appellationis, quod est nouum, & in quo interuenit terribilior iudex, quia maior: & qui subtilius examinabit testem, & ei comminabitur.

51 Secundo pro hac parte contra nostram conclusionem est textus in l. per hanc. C. de temporalibus appellationibus iuncta Gloss. fin. in fine, vbi si in causa principali oppositi aliquam exceptionem, quam non probaui, vel minus plenè, vel produxi aliquod instrumentum, quod suspectum erat, & reuocabatur in dubium, quod verum planè non probaui, tunc potero in causa appellationis plenè probare, & ipsamet probatio admittenda

erit

erit per cognitores, *vt pleniore subueniatur veritatis lumine*, & Glos. ibi expresse dicit, quod in causa appellationis potero tã vetera capitula quàm noua coniuncta probare: & ita etiam illum tx. iuncta glos. ponderauerunt ibi Odof. in 2. col. versi. *& circa primum.* Iacob. de Aren. & Ange. 7. co. Cynus. 2. co. versi. *secundo opono*, Bald. col. 6. versic. *or modo venio*, vbi ponderat illa verba, *vt pleniore subueniatur veritatis lumine*, considerans literam vti comparatiuo *pleniore*, quod est participatio positiui. Ergo siue pleno, siue semipleno lumine appareat in prima causa probatum, adhuc plenius, vel vlterius potest probari in causa appellationis.

52 Nec debet inquit Bal. obstare metus subornationis, quia ista præsumptio est imaginatiua, & non necessaria, nam vt experientia docet, testes solemnes non possunt subornari. Hactenus Bald.

53 Tertio adducitur pro hac parte text. in l. fin. C. de testib. vbi testibus examinatis coram arbitro & publicatis, licet etiam testes coram ordinario iudice super primis capitulis examinare.

54 Quarto facit, nã quãtũ præstat minoribus restitutio in integrum tantum præstat maioribus appellatio. l. præfecti. de min. sed minor restitutus ad probandum potest apertis attestationibus probare idem per testes meliores, digniores, vel melius scientes factum, in quibus cessat omnis sinistra suspicio. l. 1. §. aduersus. ff. de noui operis nuntiatione. Ergo idem dicendum est in maioribus, vt eis etiam liceat testes denuò examinare super eisdem articulis.

55 Quinto, quia vbi variata instantia variatur etiam finis agendi, tunc talis diuersitas operatur, vt testes possint produci super capitulis antiquis. c. veniens de testibus, vbi similis casus: sed in casu præsenti vtrumque variatur; nam respectu instantiæ hoc est clarum, quia alia est instantia causæ principalis, & alia appellationis, vt in d. l. ita demum. Respectu etiã finis agendi demonstratur, quia in causa principali producti fuerunt testes ad eum finem, vt reus condemnetur, vel absoluatur. Sed in causa appellationis agitur an appellatio sit iusta, vel iniusta, an iudex grauamen intulerit, vel non. Ergo.

56 Præterea in causa appellationis nouum & diuersum iudiciũ constituitur, alia enim instantia datur aliud tribunal. c. 2. de consuet. lib. 6. Sed interueniente nouo, & diuerso iudicio super eisdem articulis, vel directo contrarijs de quibus in precedenti actum est, licet testes producere. d. c. veniens. d. l. fi. C. de testib. Ergo.

57 Sexto denique probatur hęc sententia ex tx. in d. c. cum Ioannes de fide instrum. vbi tx. referens prolatam sententiam, & causam appellationis commissam delegatis coram eisdem fuisse testes receptos super articulis, de quibus erat in prima instantia actũ. patet ibi, quatuor nihilominus testibus ad hoc probandum inductis. Ergo in iudicio appellationis licitum est testes super articulis in prima instantia pertractis producere.

58 Quibus rationibus, & autoritate Glos. in d. authen. at qui semel. versic. productione, vbi dicit hanc partem seruari, & Glos. verb. non habeb t in d. §. quia verò in verb illud, & Glos. in verb. appellationis in præsenti, quæ dicit hanc esse communem Legistarũ. & Glos. ver. nouis, circa medium in d. c. fraternitatis. plurimi DD. ita mordicus hanc opinionem contra nostram Clement tenent, vt Curc. senior in l. admonendi, n. 14. de iure iurando dicat erroneã fuisse opinionem Bart. in l. per hanc, dum voluit in prætorio Cæsaris publicatis testibus in causa principali non posse produci testes super eisdem articulis in causa appellationis propter timorem subornationis, quæ mouit Pontificẽ ad sic statuendum in d. c. fraternitatis, & in presenti Clem quia eius opinio damnatur, & est contra rationem, nec seruatur in practica in prætorio Cæsaris. Hactenus Curcius Senior, & Ioannis Corral in dicta. l. admonendi numero. 45. & Orianus in capitulo. quoniam contra. de probationib. tradunt hanc esse communem opinionem Legistarum, & seruari in suo foro.

59 Quibus tamen non obstantibus contraria sententia ampliantium nostram cõclusionem vera, & omnino tenenda non solum in foro Ecclesiastico per tex. hic, & tex. in d. c. fraternitatis, sed etiam in foro Cesareo Regio propter rationes supra allatas, & hanc esse sententiã magis cõmunem necũ Canonistarum, sed etiam Legistarum autoritate Glos. in presenti & in d. c. fraternitatis probant Doctores supra citati, & propter textum expressum, qui cauillari non potest in d. versic. illud in authent. de testibus. collatione. 7. ibi: *non habebit omnino licentiam vllam vlterius vti testium productione*. Ideo hæc vera sententia nostri textus, etiam in foro seculari in praxi seruanda est: prout seruari testat Couarruuias supra d. num. 6.

60 Nec obstant quæ ex aduerso supra adduximus. Non enim obstat textus in dicta l. eos. §. si quid autem, quia optimè respondet Salicetus in dicta l. per hanc. columna secunda

ver. 2. motus, illum textum modicum facere, quia non dicit posse examinari testes in causa appellationis super eisdem articulis, sed tantũ posse illum qui minus allegauit in causa principali, plenius allegare & probare in iudicio appellationis. Quæ verba intelligi debent, vt super nouis capitulis dependentibus à veteribus nouæ allegationes & probationes illarum recipiantur, non tamen ex illis verbis colligitur testes, qui in prima instantia dixerunt, aut alij super eisdem articulis in principali causa adductis, esse admittendos, ita vltra allegatos à Roland. de Valle d. consil. 45. volum. 2. n. 15. aduertit Innoc. in d. c. fraternitatis, n. 2. Abb. n. 3. Bellam. n. 42. Mislinger. n. 9. per tx. quem sic intelligunt in c. ex tenore. c. taliteris. c. causam quę. 19. extra hoc tit.

61 Nec obstat d. l. per hanc, quia respondeo illud verbum: *pleniore lumine*, quod tantopere extollit Bald. habere se comparatiuè ad totam causam, & non ad eundem articulum: quasi dicat, licet forte causa fuerit competenter instructa probatis quibusdam articulis in prima causa, per probationem tamen noui articuli in iudicio appellationis illustrabitur melius. Pro qua explicatione faciunt verba ipsius l. in medio recurdi responsi, vbi Imperator disponit de eo, qui tempore primæ causæ deficiebat in probatione, quod si intelligatur indefinite, vt sonat, vtomnino nihil probasset, declarat, quod super veteri art. permittũtur probationes in causa appellationis quãdo in prima causa nihil erat probatũ, ideſt nõ erant producti testes, vel saltem non examinati: ita formaliter respondet Aret. in d. c. fraternitatis. nu. 2. & 9. Item alio modo respondet Salicet. in d. l. per hanc, in. 3. colum. vers. sed aduerte, quem vide.

62 Non obstat tx. in d. l. fin. C. de testibus. cui legi supra satisfecimus num. 35. & 36. & quia ibi non admittuntur testes parte aduersa contradicente, sed ea volente, cum habeat electionem coram ordinario admittere probationes receptas, vel quod examinentur de nouo, ita Bart. in d. l. per hanc. colu. fin. Salicet col. 3. versic. circa primum.

63 Non obstat quartum, quia respondeo, speciale esse in causa restitutionis in integrum, vt admittantur testes super eisdem articulis, quia iusta causa restituendi tollit præsumptionem subornationis, vt notatur in l. 1. §. nunciatio. ff. de noui operis nunciatione, de quo late infra ad primam nostræ Glo. quæstionem à n. 124.

64 Non obstat quintum ex d. c. veniens. hoc tit. quia respondeo ibi variata instantia variari finem agendi, quia prima causa erat summaria, & ad vnum finem, secunda erat plenaria & ad alium finem, vt respondet Rolandus d. consil. 45. n. 19. sed vt melius ille tx. intelligatur vide quæ habes infra in. 3. ampliatione huius text. num. 82.

65 AMplia. 2. contra communem nostri tx. conclusionem procedere etiam in causis criminalibus. Pro qua ampliatione expendi solet tex. in c. placuit. versic. ita in criminali iuncta Gloss. verbo in criminali, quam sequitur Archid. ibi. 4. q. 3. Glos. & communis in l. producti. ff. de testibus. Cardi. hic. n. 5. Felin. in c. cũ clamor. extra hoc tit. Abb. in d. c. fraternitatis. n. 6. testatur singularem Hyppolitus singulari. 90. & in l. 1. §. si quis vltrò. n. 7. ff. de quæstionibus, Perez ad l. 4. ti. 11. li. 3. ordinamẽti. Cou. d. c. 18. n. 6. communis ex Iulio Claro. §. fi. q. 61. Gabriele li. communium, tit. de testibus, concl. 21. Amator Rodriguez, d. octauo temp. nu. 12.

66 Sed obstat primo, quia testes recepti post sententiam in causa criminali prolatam, cõstat receptos esse post publicationẽ attestationũ, & patet ad sensum. Sed in causa criminali super eisdem articulis, vel directo contrarijs post sententiam latam testes recipiuntur, in c. 2. de purgatione vulgari: ergo contra hanc ampliationẽ.

67 Secundo obstat, quod causa criminalis æquiparatur matrimoniali iuxta æquiparationẽ tex. in c. penul. in fin. de in integrum restitut. sicut enim ista causa grauis est & præiudicialis, vt notãt DD. omnes per tex. in c. accedens de excessibus prælatorum, ita causa criminalis grauis est & præiudicialis. l. fin. C. de probationibus. Sed in causa matrimoniali post renũtiationem partium, vel pronuntiationem attestationum recipiuntur testes super eisdem articulis, vel directo cõtrarijs, vt infra cõstabit ex prima ad nostrum text. limitatione. n. 92. Ergo idem dicendum est in criminalibus.

68 Tertio: Nimis iniquũ esset innocẽtẽ adpœnam corporalem condemnari, vel etiam de vita periclitari, qui innocentiam suam post publicatas attestationes probare posset, ea dumtaxat ratione, quod ante id tempus probationem suę innocentię in promptu non habuerit: quæ iniquitas ne accedat rectè iure in cõstitutũ est in causis criminalibus testes quocumque tempore postulante reo accipi oportere, text. elegans in l. vnius. 18. §. cogniturum. de quæstionibus, vbi Paulus in hac verba. *Quãuis defensionẽ in quocumq; tempore postulante reo negari non oportet*, pondero verbum illud, *quocumque tempore*, ideſt etiam post publicatas attestationes. Ergo in causis criminalibus nostri tx. decisionẽ procedere nimis iniquum esset: ita tenent

Hyp-

Hyppolitus in d.§.si quis vltro, Rojas singulari.203. & adduci potest pro hac parte tex. elegans in l.repeti.ff.de quæstionib.melior tx.in l.non tantum .6. ibi ff.de appellationibus.

69 Quibus non obstantibus supradicta ampliatio retinēda est. Pro qua etiam facit regula nostræ Clementinæ, quæ indistincte procedit, nulla constituta differentia inter causam criminalem & ciuilem, ac subinde ab illa non videtur recedendum, *nisi particularis decisio* in causa criminali inueniatur, ex regula textus in l.in fraudem.§. fin.de militari test. Præterea quia in causa criminali maior, vel saltem æqualis ratio reperitur, viget enim maior timor subornationis, & imminet periculū falsitatis, qua stante periclitatur bonum publicū, quod in punitione delictorum cōsistit, cap. vt fame. de sentētia excommunicationis, l.ita vulneratus, ff.ad l.Aquiliam. l.si longius.§.1.ff.de iudicijs. l.si à reo.§.illud, de fideiuss. l.Stychum.§.ta metsi.de solut. l.si operis. C. de pœn. Vnde fundata maiore, vel saltem æquali ratione veri ficantur verba legis talem prohibitionem constituentis.

70 Neq; obstant in contrarium adducta. Nō primūex c.2.de purgat.vulgari, nam omissis, quæ tradit Gloss.& Abb.& communis in d.c. 2.facilé respondetur. in illo tex. recipi testes post sententiam non ex natura, aut priuilegio causæ criminalis, sed secundum iuris regulas siquidem sententia, de qua ibi nullitatem in se continebat, eo quod prolata fuit contra ius per modum illicitum, & expresse reprobatum à iure, qualis erat illa purgatio vulgaris facta per duellum, vel ferrum candens, vel aquam feruentem, vel admota sobolem explorare cerasta, c. 1.&tin.de purgatione vulgari. Ac subinde cum taliter prolata sententia perinde esset ac si lata non esset, iuxta tex. in l.4.§.condemnatum, de re iudicata, non erit mirum si non obstante illa testes reciperentur, siue causa criminalis, siue ciuilis esset.

71 Sic alias non est in conueniēs dicta testiū minus legitime prolata iterum repeti, non obstante publicatione attestationū, iuxta tex. sic intelligendum in l.repeti.16.ff.de quæstionib.

72 Non obstat secundum, quia nego equiparationem ad hunc casum pertinere, nec quidquā obstare sit causa grauis nec ne; & ad causas matrimoniales quid iuris seruandum sit constabit ex prima limitatione à num.92.

73 Nō obstat tertiū ex tx.in d.l.vnius.§.cognituram, cuius tex.occasionecōmuniter DD. distinguūt inter accusatorem, & reum, resoluentes post publicatas attestationes ex parte rei ad suam defensionem, siue agatur per viam accusationis, siue per viam inquisitionis. testes posse produci & examinari, vt notat Gregor. Lopez in l.37.tit.16 part.3. Iulius Clarus lib. 5.receptarum.§.fi.q.61.nu.2. cum sequentib. benè noster Amator Rodriguez de modo vidē di processū 8.tēp.n.13. Ex parte verò accusatoris etiam ex iudicis officio recipi, & examinari testes non posse, quæ sententia videtur Bartoli *in l.diui n.2. de pœnis. & in l.2. §.fi publico.*nu.15.ff. de adulterijs, communiter recepti ex Iulio Claro, qui illum sequitur d.nu.2.& *6.*

74 Sed certe hęc communis Barto. distinctio magis cōmuniter reprobatur ex rationibus supra allegatis. Nec pro ea facit Paulus Iure Con. in d.§ cognituram, in quo verba illa *omni tempore* intelligenda sunt de omni tempore idoneo, iuxta tex. & Gloss. in l.1. verbo quibuscūque. C. de fide instrumentorum, vbi quibuscūque rationibus intelligit glossa ideist idoneis, & sufficientibus, neq; aliter ille text. stare posset: sic etiam dicendum est in d.§. cognituram concedi defensionē omni tempore, dum tamen idoneo, quale regulariter non est renuntiatis, vel publicatis attestationibus.

75 Resoluo igitur etiam ex parte rei criminaliter accusati de proprio corpore & de vita periclitantis non esse admittendos testes ad eius innocentiam probandam post renuntiatū in causa, vel publicatis attestationibus. Neque est, quod de iniquitate queratur, cum ius illi tēpus legitimum suæ innocentiæ demonstrandę concesserit, quo elapso suę negligentiæ, vel fortunæ imputet defectum probationis, non iuris dispositioni, quod ius vt generali malo prospiciat bonum particulare non moratur. argu. tx. in l.1.ff.de quæstionibus. l. diui. ff. de pœnis.

76 Neque refragatur huic verissimæ sententiæ ratio sanè difficilis, nempe testes quocūque tempore etiam post publicatas attestationes, vel etiam post sententiam latam recipi oportere, quando causa talis est, quæ contineat vitiū irremissibile per partes, iuxta tx. in c. lator c. tenor c. cōsanguinei. de sent. & re iudicata quale vitium videtur habere causa criminalis respectu rei de morte, vel pœna corporali periclitantis, cum reus iniuste condēnatus non sit dominus membrorum suorum, l. liber homo. ad l. Aquiliam. explicat D. Thom. 2. 2. q. 59. ar 3. ad 2. & q. 64. art. 5. & ita non potest vitæ propriæ, membri, aut defensionis suæ in illis renuntiare, iuxta doctrinam Gloss. fin. in l. pactum. 47. ff. de pactis, communem ex Cou. 2. par. c. vit. §. fin. n. 16. iubat decisio tex. in d. l. non tantū de appellationibus. Non inquā re-

fragatur hæc ratio, quia vltra illa quæ resoluūt Dec. in c. iurauit n. 6. de prob. Cou. d. n. 6. respōdendum est causam criminalem quantumcumque capitalē nō habere in se vitiū irremissibile. Licet enim reus, qui condēnatur se ipsum occidere non possit, vt per totum de his qui sibi necem conciuerunt. d. l. liber homo. & probat optime post Aristotelē Iosephus de bello Iudaico, neque possit sine causa vitam proijcere & propriam defensionem prohibitu omittere. c. nō est nostrum. 23. q. 5. potest tamē pati se iniuste occidi; & per patientiam omittere licitā defensionem ex aliqua iusta causa, vt zelo charitatis, ne alius occidatur, vel aliam pœnam grauissimam incurrat, iuxta illud Ioannis cap. 15. *maiorem charitatem nemo habet, &c.* probat elegāter tex. in d. c. non est nostrum, cuius verba sunt, *non est nostrum mortem arripere, sed illatam ab alijs libenter accipere, vnde & in persecutionibus non licet mihi propria perire manu absq; eo vbi castitas periclitatur, sed percutienti colla submittere.* Ratio est quia necessitas conseruādi se ipsum procedens ex præcepto affirmatiuo non obligat semper, & ad semper, sed pro loco & tempore & vtilitate cessat vbi in bonū etiam temporale alterius omittitur sui ipsius conseruatio, ne alias probata ipsius innocētia, & veritate verus delinquens appareat, vel detegatur malitia accusatoris, testium, iudicis, seu alterius condemnationem eiusdem rei procurātis, vt in specie aduertit Nau. in c. interverba, corolario. 45. iuxta quæ explicabis text. in l. 1. §. fi. de quæstionibus, & in l. diui. ff. de pœnis. dum requirentis beneficium principis particulare ad retractandam sententiam in causa criminali supponunt iure ordinario non retractari, licet in contrarium comperta sit veritas.

82 TErtio ampliatur noster text. vt procedat etiam cum publicatio facta est etiā in causis summarijs, vt postea in iudicio plenario nō sit locus productioni eorumdē testium, vel aliorū super eisdem articulis. Huic ampliationi explicandæ occasionem præbuit tx. elegans in c. veniens. 38. hoc tit. quem Cuiacius in posthumis ad eundem tex. singularē appellat, & ait se no putare similem locum extare in iure, ideoque summe notandum.

83 Vltra scribentes aduerto, occasione illius tx. plerosq; Doctores nostrā cōclusionē limitare, vt nō procedat quādo in causis summarijs testes recepti sunt, & postea in plenarijs finito summario iudicio iterum veniunt recipiendi: notāt enim per illum tx. tunc etiam facta publicatione attestationū licere super eisdē articulis, vel directo contrarijs alios, vel eosdē testes producere. Quod colligunt ex d. c. veniēs. vbi cū sentētia lata esset super Diaconatu quodā, fauore Caij, lisq; peracta inter ipsum Caiū & Capituliū Claramontensis Ecclesiæ, Placentinus vt tertius ad impediendam executionem illius sententiæ se opposuit, & prolatis protinus, sine vt nostri loquuntur, in continenti testibus & instrumentis suæ electionis demonstrauit sua interesse, ne prædicta sententia ad executionē duceretur. Quibus probationibus remorandæ executionis causa in continenti oblatis summus Pontifex interloquutus est iustam causam videri Placentino esse ad litigandum super prędicto Diaconatu cum Caio: & mox lite contestata inter Caiū & Placētinū de iure, quod vterque ad prædictum Diaconatum habebat, quęsitum fuit an probatio illa quæ recepta fuit ante litis contestationē, & prolata ex parte Placētini suæ electionis approbandæ causa, esset etiā recipienda post litem contestatam, & Placentinus ipse non admittebat, sine productione nouā: adijciens, sibi esse integrum post litem contestatam eosdem, vel alios testes in iudicium hoc producere: ex diuerso Caius contendebat factam esse publicationem supradictæ probationis, & ideò non licere Placentino alia productione vti, iuxta conclusionem nostri text. &c. fraternitatis. At summus Pontifex pronuntiauit vtrique parti in hoc iudicio, quo principaliter quæritur ad quem Diaconatus pertineret, licere testes producere, tam super quæstione illa principali, quàm super sententia prius lata pro Caio, quæ dicebatur iniusta, vel nulla. Hæc est species illius tx.

85 Ex qua casus positione plerique Doctores colligunt conclusionem nostri tx. limitari, quando in causis summarijs testes recepti sunt & postea in plenarijs finito summario iudicio iterum veniunt recipiendi. Notant per illum tx. eo casu etiam facta publicatione attestationum licere super eisdem articulis, vel directō contrarijs alios, vel eosdem testes adducere: ita Innocent, ibi. n. 4. Socinus qui plures refert in reg. 498. limit. 41. & 43. Rojas sing. 203.

86 Quibus fauet, quod in causa summaria non obseruantur solemnitates iudiciales, vt probat text. in Clem. sæpe. de verb. signi. sed de plano, breuiter, & sine figura iudicij procedi solet, iux. Clem. 2. de iudicijs, propter quod aliquando periclitatur ius litigantis, quod totaliter in probatione consistit. Vnde cum iudicia semper intendant veritatis cognitionē. iux. tex. in c. 1. de sent. & re iud. li. 6. nō videtur inconueniēs si in causa summaria etiā postpublicatas attestationes ijdē testes, vel alij iterū recipiātur.

87 Sed

87 Sed verior est sentētia nostrum tx. in hac specie non limitari, imo ampliari, vt procedat etiam quando in causis summarijs facta fuerit testium publicatio, ex reg. nostri tx. quæ generaliter constituit in quacumque causa vbi testes semel legitimè recepti sunt, & legitime publicati non esse locum probationi testium, à qua regula causæ summariæ non reperiuntur exemptæ, & ideo necessario in illa comprehēdi debent, iuxta reg. tex. in l. in fraudem in fine de militari testam. ibi: *quia generalis est ista determinatio.*

88 Secundo, quia timor & periculum subornationis in quo prædicta prohibitio fundatur æque viget in causa summaria, ac in plenaria: vnde eadem dispositio, seu prohibitio in illa locum habere debet, iuxta reg. text. in l. non possunt. ff. de legibus: ita resoluit Glos. verb. vtraq; pars, Abbas n. 15. Feli. 19. & communis in d. c. veniens.

89 Nec obstant in contrarium adducta non obstat primo tx. in d c. veniēs, quia respōdeo, illum agere de receptione testium non quidem in ipsa causa summaria, in qua prohibitio locū habet, sed de receptione testium in iudicio plenario, qui quidem testes fuerunt recepti in summario, eo quod data talivarietate iudicij modus agendi variatur, argumento tex. in l. de eadem re. 5. ff. de exceptione rei iudicatę, iuncto tex. in d. Cle. sępe. Ac proinde cum iam non sit eadem sed diuersa causa, nimirum si testes recipiātur, tradit Glos. d. verb. vtraque pars, Abbas. n. 10. vbi additio. in c. fin. de iure iurando, Iason. num. 268. in repetit. l. admonendi. ff. de iure iurando.

90 Neq; huic interpretationi obstat, si dicamus ex illa eundem resultare timorem subornationis, cum pars facta publicatione in causa summaria statim habebit notitiam illorum, de quibus testes deposuerunt, ac subinde quamtumcumque in plenario iudicio diuersa causa consideratur, nihilominus tamen prohibitio verificatur, iuxta reg. tx. in d. l. non possunt. Cui difficultati respōderi solet, verum esse eādem vigere rationem, tamen ne deficeret litigātibus facultas probandi, merito in hoc casu diuersum ius à summo Pontifice constitui, in d. cap. veniens. Qui intellectus retineri non potest, ex his quæ supra annotabam num. 49. prę terea quia repugnat. d. cap. veniens, in d. versi. nos igitur, ibi: *sufficita pronūtiantes exigēte*, quæ verba non denotant nouum aliquod statū sed aperte declarant summum Pontificem secundum strictum ius respondisse.

91 Quare verus ad illum text. intellectus est in specie illius text. Placentinus, qui vt tertius oppositor in medium prodijt, ad solum finem impediendi executionem sententiæ latæ inter Capitulū & Decanum, solum in illa summaria probatione intendisse probare se partem esse ad impediendam prædictam executionem sententiæ inter alios latæ, quia sua intererat ne exequeretur: & ita productio illa facta in iudicio summario ante litem contestatam ad hunc tantū effectum ostendendi se partem, quod in continenti probari opportebat, fuit ex necessitate nimis propere & festinanter causa morandę executionis potius quàm iure legitimo: & ideo postea cum res ipsa, nempe electio, & ius omne quod ad Decanatum, tam ipse, quam alij habebant in iudicio plenario versetur, merito spatiū & locus plenioris probationis datur, vt bene aduertit Cuiac. in notis posthumis ad illum textum.

92 HAEc nostra Cōclusio sic explicata & ampliationibus illustrata limitatur primo, vt nō procedat in his causis, in quibus partes non possūt iuri renūtiare, vt in causis matrimonialibus, iuxta text. in c. causa matrimonij. 14. de probationibus, & allegari solet tex. in cap. series. 26. cap. ex tenore. 35. cap. cum in tua. 44. de testibus.

93 Secundo pro hac limitatione facit regula vulgaris, quæ habet eosdem, vel alios testes recipi post publicationem attestationum in illis causis, quæ in rem iudicatam non transeunt, vt receptum tradit Abbas num. 4. & 6. in ca. iuraui. 6. de probat. communis ex Feli. in c. lator num. 3. de re iudicata. Sed causæ in quibus partes iuri suo renuntiare nō possūt, vt sunt matrimoniales & similes, nunquam transeunt in autoritatē rei iudicatæ, quominus compertaveritate de illis iterum tractetur, vt probat text. in cap. lator. & in c. tenor. & in c. consanguinei de re iudi. Ergo in his causis in quibus etiam post sententiam latam de nouo veritas in disquisitionem adducitur, & testes recipiuntur à fortiori fatendum est, per publicationem testium non excludi, & ita limitari nostram Conclusionem.

94 Tertio facit pro hac parte, quod in causa matrimoniali, & similibus vertitur graue animarum periculum, veluti si separentur, qui legitimo matrimonio coniuncti sunt, vel è contrario cōiungātur, qui ex aliquo diuinę, vel humanæ legis impedimēto cōtrahere prohibentur, & in quibus legitimum matrimonium consistere non potest, vt si sacerdos, vel monachus, professus, vel in 1. aut 2. gradu consanguinitatis ex falsis relationibus facti veritate non constante

stante matrimonium sacrilegè contrahere, vel in eo persistere contigerit, Clementina vnica de consangui. & affi. vnde ad vitandum huiusmodi peccatum fatendum est ius omne voluisse, vt non obstante publicatione testium, idem vel alij testes ad detegendam veritatem recipiantur, ne alias per hanc iuris nostri decisionē occasio tā grauibus peccatis daretur, ideo in valore matrimonij inuestigando quæcumque probationes possibiles adhibendæ sunt, & potius debent esse superfluæ, quam diminutæ, vt probat Pater Thom. Sanchez disputat. 107. num. 1. & disputat. 113. num. 11. tom. 3. de matr. Quod non solum in matrimonialibus causis, sed etiam in alijs procedere fatēdum est, in quibus partes sentētię cedere, aut iuri renūtiare non poss. veluti si is qui in sacris ordinibus cōstitutus est, vel monachus professus, vel qui baptizatus est: non iniciatus, non professus, nō baptizatus iudicetur: in his & similibus, nec sententia lata habet vnquam autoritatem rei iudicatæ, ita vt retractari nō possit, nec publicatio attestationum potest impedire, quominus ijdem, vel alij testes recipiantur, super eisdem articulis, vel directo contrarijs. Ita hanc limitationem in causis matrimonialibus constituēre Glossæ, vltima in cap. sicut ex literis, de sponsalibus, & in d. cap. causa matrimonij de probat. & in d. c. 1. de cōsanguinitate, tradūt cō muniter Doctores hic, & passim quos plures referunt Gabriel. lib. 1. cōmunium. tit. de testibus concluſ. 21. numer. 69. Couarru. in practicis, cap. 18. num. 6. refert alios Mascard. de probationibus, concluſ. 127. n. 4.

96 Sed contra hanc limitationem obstat maxime tex. in c. iurauit. 6. de probationibus. in fine, versiculo respōdemus. in cuius tex. specie agitur de causa matrimoniali, & negat summus Pontifex publicatis attestationibus posse recipi alios, vel eosdem testes super eisdem articulis vel directo contrarijs.

97 Secundo obstat maxime tex. in cap. constitutis. 45. hoc ti. vbi in causa matrimoniali, ad effectum, vt ijdem vel alij testes admittātur fundatur Sum. Pontifex in eo, quod publicatio legitime facta non fuerat, & pars testificata non dum didicerat, aperte docens contrarium faciendum fuisse, si legitime processum fuisset, vel pars testificata didicisset.

98 Denique facit contra hanc limitationem, quia ratio cui innititur prohibitio nostræ Clementinæ, hoc est periculum subornationis in ea expressum, non minus viget, imo multo magis in causa matrimoniali in qua plerumque nuptiæ diuitum, nobilium & pulchriū impotenti animi ardore appetuntur, iuxta illud Catulli de nuptijs Pelei.

Nulla viri speret sermones esse fideles,
Nā dū aliquid cupiens animus prægestit apisci,
Nil metuunt iurare, nil promittere parcunt,
Sed simul ac cupidæ mentis satiata libido est,
Dicta nihil metuere, nihil periuria timent.

Glossa verbo mater in cap. super eo. 22. extra hoc ti. tradunt Doctores in cap. quemadmodū. in principio. de iure iurando.

99 Quibus tamē nō obstantibus tenenda est omnino prędicta limitatio ex rationibus supra dictis. Et pro declaratione dico primo, causam matrimonialē dupliciter posse considerari: vel enim talis est in qua attestationes concludunt separandum esse matrimonium inter illos qui legitimè contraxerunt, iungendúmve, inter quos consistere non potest. Vel rursus talis est causa, in qua attestationes concludunt matrimonium esse coniungendum inter eos, qui si velint possunt matrimonio coniungi. Exemplum prioris membri erit, si probetur impedimentum esse, vbi nullum est, vel non esse vbi in rei veritate exiſtit. Exemplum posterioris membri si probetur contractum esse matrimonium ab illis, inter quos nullum est impedimētū, sed tamen in rei veritate prædictū matrimonium non fuit contractum.

100 Meminere huius decisionis Doctores in d. cap. lator. Inter vtrumque membrum illa est differentia, quod in priori attestationes cōtinent peccatum, ex quo iniustitia resultat irremissibilis per partes, hoc est, quia etsi velint nō possunt proprio & expresso consensu licitum efficere illud, quod testes in suis testimonis concludunt: in posteriori membro contra, nàm in eo iniustitia quæ resultat est remissibilis sicut in quacumque alia causa, eo quod licet non contraxerint matrimonium possunt tamē expresso consensu contrahere, si alias termini habiles proponantur.

101 Colligitur primo ex supra dictis longam resultare differentiam inter illa duo membra, de quibus supra proximè, nam in priori membro publicatio, vel renunciatio testium, etiam legitime facta non impedit, quominus ijdem, vel alij testes iterum recipiantur super eisdem articulis, vel directo contrarijs. Patet quia attestationes in illo casu continent iniustitiam irremissibilem, quæ facit vt non obstāte renunciatione, vel publicatione testes recipiantur, quia lex peccatum vitare intendens occurrit præstando remedium, & ita alias probationes advitanda peccata & apperiendam veritatem admittit. Non sic in posteriori casu, in quo renunciatio, vel publicatio testium prębet impedimētum, & efficit ne idem, vel alij testes

iterum

iterum recipiantur eo quod iniustitia, quæ ex falsis probationibus resultat remissibilis est per partes: sicut in quacumque alia causa, vt supra dictum est, in qua neglecto bono particulari ad tale impedimentum inducendum lex cõsiderauit bonum publicum, quod versatur in eo ne lites fiant immortalis, iuxta reg. in c. finem litibus, de dolo & contumacia, & ne pateat via subornationi & corruptioni vt hic.

102 Secũdo colligo interpretationẽ ad tx. in d.c. iurauit. de probationibus, vt procedat in posteriori mẽbro siquidẽ in eo tx. agebatur de cõiungendo matrimonio virtute sponsaliorum, quorum obligationem partes ad inuicem remittere poterant, vt probat tex. in cap. 2. de sponsalibus, propterea facta publicatione nõ admittitur probatio. Et hæc est communis, certa & vera ad illum textum interpretatio. Ad tex. in cap. constitutis supra satisfecimus.

103 Tertio colligo, iura per quę nostrum tx. limitauimus, & hanc primam limitationem procedere in primo mẽbro eo videlicet casu quo attestationes cõcludunt aliquam iniustitiam irremissibilẽ per partem. Quæ explicatio colligitur ex verbis eorumdem iurũ, vt in d.c. causam matrimonij, & in d.cap. feries, ibi: *pars, quæ matrimoniũ accusabat*, ind.c. ex tenore, ibi: *eam tamen de iure habere non potuit*. in capit. cum inter, ibi: *eunctos*. Neque prædictę explicationi retragatur verbum subornationis propter grauius præiudicium sacrilegij, quod præponderat longè, præiudicio subornationis, cui subornationi aliquo modo præcauebit prudens iudex, si non ita tam, & indistinctè post publicatas attestationes testes recipiat, sed præmissa prius aliqua informatione, vt aduertunt Abb. num. 6. Felinus num. 2. in d.cap. iurauit, de probationibus, Mascardus d. conclusione. 127. Quod si hæc cautio non sufficiat prudenter contemnitur periculum subornationis, propter vitandũ graue periculum sacrilegij, argumento tex. in c. sicut. de testibus.

104 Quarto colligo, pari ratione idem esse in causa matimonij spiritualis, vbi de professione monachi tractatur inter monachum & religionem, ita vt in causa vbi resultat vitium irremissibile admittatur, vbi verò cessat & apparet solum vitium remissibile excludatur testes post publicationẽ factam. Patet si expendas data paritate rationis matrimonium spirituale carnali æquiparari, iuxta regulam tex. in cap. 2. de trãslatione prælati, & ita in vno, ac alio data eadem paritate rationis, idem esse obseruandum: prout in specie aduertit Glossa sic intelligenda perbo, pater, in cap. præsens. 20. q. 3. refert plures Cou. practicarum, capi. 18. num. 6. ad finem. Gabriel vbi sup. n. 70. Mascard. d. loco, sic sane monachus intendens nullam esse professionẽ publicatis attestationibus non admittitur ad producendos testes, eo quod proprio consensu datis terminis habilibus illam validam efficere potest, & consequenter iniustitia, quæ resultat remissibilis est, contra vero, si eam monachus validam esse intendens, eo quod data illius validitate proprio consensu nequit efficere, vt non sit monachus, quidquid aliter resoluat Decius, in d.cap. iurauit, num. 6. ad finem, existimans iure particulari tantummodo introductum esse in Sacramẽto Matrimonij, & ita aliter dicendũ esse in alijs causis, quantumcumque peccatum, & iniustitiam irremissibilem contineant. Quæ quidem supradicta declaratio notabilis est ad Tridentinum, sess. 25. c. 19. de regul.

105 Quinto colligo, quid iuris sit in causa beneficiali, in qua sunt qui affirmant post publicationem attestationũ, admitti eosdem, vel alios testes: ita Imo. & alij relati à Felin. in d.ca. lator num. 14. ad finem. Cõtrarium imo non admitti affirmat Gloss. in capi. 1. de concessione præbendæ, communis ex Cou. 2. par. c. 11. §. 11. à n. 14. In qua controuersia distinguendum est, vt prior sententia procedat respectu Superioris, qui quidem sicut potest quocumque tempore agere de illa causa: ita etiam quocumque tempore in illa potest testes accipere, prout sentit Cou. d. num. 14. eo quod talis causa habet vitium irremissibile per litigantes, quiefficere nõ possunt, vt absq; Canonica institutione beneficium iuste obtineri valeat ab illo, ad quem de iure nõ pertinet, iuxta tx. in ca. 1. de reg. iur. in 6. cap. ex frequentibus, de instrut. ca. vnico de eo qui mittitur in possessionem causa rei seruãdæ, lib. 6. tex. iuncta Gloss. in cap. cum dilecti de elect. Vnde nimirũ si Superior, qui de peccato cognoscere potest, iuxta tex. in ca. nouit. 13. vers. nullus de iudicijs, quocumque tempore testes adducere, & interrogare possit, argumento tex. in cap. ordinarij, de officio ordinarij, lib. 6.

106 Quod intellige, iuxta Gloss. celebrem & perpetuo memoria tenendam, in ca. cum dilecti de electione, quæ probat sententiam latam in causa beneficiali trãsire quidem in rem iudicatam contra condemnatum non in fauorem illius, qui obtinuit sententiam, quominus ordinarius possit semper inquirere de vero titulo argumento tex. in ca. ordinarij, de officio ord. lib. 6. iuncto Trid. sess. 7. de reformatione. ca. 5. & hæc est sententia, quam resoluit Felinus in d.c. lator, Cou. in 4. 2. par. c. 8. §. fin.

107 Vnde infertur ad regulam Cancellar. de triennal. possessione, vt quamuis regula illa defendat possessorem: ita vt qui per triennium pacifice possedit beneficium, non possit neq; in proprietate, neque in possessione inquietari, iuxta decretum Concilij Basilien. c. de pacific. possess. Tamen prædicta regula non defendit, quoad titulum: nam nihilominus tenetur beneficiarius titulum superiori petenti ostendere, qui nullo tempore præscribitur secundū cōmunēex Cou. in rē. 3. possessor. 2. par. §. 10. n. 8. & 9. Ratio ex superioribus deducitur.

108 Facit pro hac parte quod supra diximus, prohibitionem nostræ Clemen. respicere dumtaxat litigantes, non verò iudicem. Vnde respectu litigantium procedit posterior sententia communis: constat namque respectu illorum causam ipsam habere vitiū remissibile, eo quod ijdem absque peccato possunt liti renuntiare, & acquiescere sententiæ, argumento cap. 2. ibi: *renuntiauit*. de in integrum restit. & cap. 1. ibi: *lite pendente cedant*, vt lite non contestata lib. 6. communis per Cou. d. nu. 14. Sic alias in causa vsurarij ijdem vel alij testes post publicationem attestationum non admittūtur, eo quod cum soluens antea donare, & nunc remittere possit, in ea remissibile vitiū extare dicitur, & succedit regula de qua supra: prout in specie resoluit Abbas. consi. 60. n. 2. Aucarr. conf. 980. quidquid dicant Alban. in Rubri. C. de vsur. Auendañ. de exequendis mand. 2. part. cap. 29. num. 8.

109 Vltimo colligo, nostræ Clementinæ decisionem procedere in causa matrimoniali, quādo in illa super sola separatione tori tractatur, vt propter adulterium, ca. discretionem. versic. nam etsi, de eo qui cognouit consanguineam. Ratio est quia in tali causa reperitur vitium remissibile per partes, quæ si velint possunt seorsim viuere, saltem promissa continentia, ca. quod Deo. 33. q. 5. Gloss. 2. in ca. veniens de regular. communiter recepta. Hāc sententiam tenuit Abba. num. 12. Felin. num. 9. in d. cap. lator Cou. 2. par. cap. fin. §. fin. num. 20. cap. 1. versi. consultationi, vt lite non contestata.

110 Neque refragatur text. in cap. tua. 24. de iure iurando. d. cap. veniens, dum probant temerarium esse iuramentū, quo coniuges promittunt seorsim viuere. Ex quibus colligitur separationem quoad torum de ipsorum coniugum consensu fieri nō posse, ac subinde causam prædictę separationis vitium habere irremissibile per partes. Huic enim obiectioni satisfit si aduertas ad hoc vt vitiū dicatur irremissibile per partium consensum nō requiri quod pacto, seu conuentione remitti possit, sed sufficit, quod possit remitti absque conuentione expressa, prout in causa criminali resoluimus. Vnde licet in illis iuribus temerariū proponatur prædictū iuramentū propter occasionem adulterij inde resultantem, iuxta D. Paulū. 1. ad Corinth. c. 7. relatum in c. nosse. 30. q. 1. nihilominus absque pacto, & iuramento de perpetua & absoluta separatione, possunt ad tempus seorsim viuere, ex aliqua causa, iuxta D. Paul. vbi proxime.

111 Quinimo etiam in perpetuum si vterque continentiam voueat. c. quod Deo. c. tua, ac proinde cum in ipsarum potestate consistat, & dependeat, satis ex eorum consensu vitium dicitur remissibile.

112 Nec etiam refragatur tex. in c. ex literis de diuortijs, dum in fine probat non obstante sententia diuortij circa separationem tori prætextu diuortij cogendum esse virum iterum cū muliere cohabitare. Respōdeturenim in eo tx. nō retractari sententiā, nec iterū restaurari matrimoniū quoad torum ex eo quod veritas cōperta fuit in contrarium, hoc est, contra sententiam prolatam ad confessionem mulieris propter vitium irremissibile. Sed potius quoniā maritus post talem sententiam separationis quoad torum, secundum matrimonium contraxit, & per illud nulliter factum commisit adulteriū, & ita ex causa adulterij noue orta compellitur maritus officio iudicis, vel iure actionis ad vxorem redire, & cum illa cohabitare, l. viro. 39. soluto matrimonio, c. fi. de adult. tx. sic intelligēdus in ca. discretione, de eo qui cognouit consang. versi. nam, ibi: *cum possit exceptione legitima impedire*, Glos. 3. in cap. apostolus. 32. q. 7. cōmuniter recepta ex Cou. 2. par. c. 7. §. 6. Nau. consil. 1. n. 1. de adult. & cons. 1. nu. 1. de diuor. Barb. à num. 3.

113 Nec denique refragatur dicere, quod simiter in matrimonio rato fit separatio vinculi, per ingressum religionis. c. ex publico. cap. ex parte, de conuersione coniug. in quo tamen vt supra resolutum est publicatis attestationibus testes recipiuntur, vnde similiter recipiendi videntur in separatione tori. Respōdeo enim dari longe diuersam rationem, liquidem tori separatio contingere potest ex partiū consensu modo supra dicto, vinculi verò separatio matrimonio rato non aliter quàm per dispensationē legis, vt illa iura probant.

114 SEcūdo limitatur nostri tx. dispositio, & nostra Cōclusio in causa hæreticæ prauitatis, in qua post publicationē, vel apertura testiū possunt ijdē, vel alij testes recipi ex tx. in c. fi. de hæret. lib. 6. versi. iubemus, notāt Dominicus

in

in c.vt officium.§.verū.n.7.eodem ti.& lib.Felin .in d.cap.fraternitatis.plures refert,&sequitur Simancas cathol.instit.c.64.num.50.Rojas d.sing.203.Sed obstat regula nostræ Clemen.à qua non reperitur excepta causa hæresis. Obstat secundo,quòd post publicationem testium factam in causa criminali testes amplius non recipiuntur , vt supra , ex rationibus ibi assignatis , quæ rationes videntur verificari etiam in causa hæresis.

115 Quibus *non obstantibus* limitatio hæc iure procedit.Pro cuius declaratione aduerto, in hoc crimine attēto iure,testium publicationem fieri longe aliter quā in reliquis,eo quod in illo fit publicatio, secundum formam d.c.fi. quinimo hodie indistinctè reo negatur prædicta publicatio per extrauag.Innoc.6.relatam à Simanc.de cathol.instit.c.64.n.26.& c.35.nu. 15.idque iustissimè & sanctissimè statutum est ob vitanda pericula & scandala , quæ licet non immineant,contingere tamen possunt. Neque est inconueniens ex causa propter maius bonū publicum denegari reo medium aliquod defensionis,si tamen ipsa defensio pluribus alijs modis conseruatur, prout alias videmus in alijs casibus vbi proceditur appellatione remota.c. 1.de rescriptis.c.pastoralis.§3.de appell.

116 Hoc supposito ratio nostræ limitationis patet . Nam cum in hoc crimine antea fieret secretè testium publicatio,& ab reo in carceribus detento non ita certum periculum subornationis instet,& hodie nulla fiat publicatio testiū,in hac causa cessat timor corruptionis testium,& subit reg.c.cum cessante. de appellat. recte in hoc casu limitatur nostra Clem.

117 Accedit quod reipublicæ maxime interest,vt veritas in iudicio Inquisitionis quocumque tempore manifestetur,tū ne hæresis impunita vlterius grassetur,& ne fortè innocentāta afficiatur infamia:quo fit vt sententia in causa hæresis nunquā in authoritatem rei iudicatæ transeat,vt fatetur Rojas d.sing.203. Facit etiā quod iudex in hoc crimine non tantum ad instantiam partis, sed etiam de officio pro bono publico recipit testes,tam contra reum , quàm pro illo,& constat recipiendos etiam post publicationem factam, quando iudex de officio in causa procedit, eo quod in iudice non datur timor subornationis , in quo nostra Clementina fundatur.Nec nostra Clementina iudicē, sed litigantes comprehendit,vt supra annotabā ex d.cap.cum clamor.

118 Tertio limitatur decisio nostræ Clem.& prædicta conclusio in causa,in qua agitur de falsitate testium,vel partis.Probātur hæc limitatio ex tx.iuncta Gloss.verbo iure contraria,in c.series.26.extra hoc tit.vbi post publicationē testium ijdem,vel alij testes recipiuntur super eisdem articulis,vel directo contrarijs , quando de illorum falsitate. agitur , Glo.sequuntur Innocen.& Abbas.n.5. Felin.c.2.Immola n.fi.in d.c.series,Cardi.hic n.3.Couar. practicarum,c. 18.n.7.Ponderatur pro hac limitatione tex .in d.c.series.dum in fine dicit recipiendos esse testes,non obstante consuetudine iuri contraria: quibus verbis videtur sentire attento iure recipiēdoesse super falsitate de qua ibi agitur.l.quę rela falsi. C.ad leg.Cornel.de falsis.c. licet causam,de probat.c.cū venerabilis versic.licet de except.c.in præsentia.4.de procurator.

119 Secūdo pro hac limitatione facit,quia falsitas potest opponi, etiā post latā sententiā, eo quod sententia ex falsis probationibus inrē iudicatā non transit.Gloss.pen.in c.cū venerabilis,de exceptio. Couar. in cap.Alma mater .2. par.§.11.n.18.iubat.tx.in.l. qui agnitis.ad finē de exceptionibus,iuncto tx.in c.1.de re iudic. Vnde à fortiori talisexceptio proponi,& probari potest post publicationem attestationum.

120 Contrariū tamen fundari videtur,ex regulæ generalitate nostri tx.& ex eius ratione. Preterea quia si tales testespublicatisattestationibus admitterentur frustratoria redderetur prohibitio huius Clemētinæ,siquidē vnusquisque; publicatis attestationibus testes adduceret prætextu cōuincendi aliorū falsitatē, qui si admittetursemper eo colore nostrā decisionē eluderent. Obstat deniq;,quod consuetudo cuius meminit tx.in d.c series. erat potius cōsona iuri prohibenti recipi testes publicatis attestationibus. Vnde nō bene videturSūm. Pōtifex respōdere eā cōsuetudinē esse iuri cōtrariā.

121 Pro declaratione aduertendū est , duobus modispotest agi de testiū falsitate. Vel nōagitur adeffectū obtinēdialiquid diuersum àcausa principali,puta vt testes falsarij puniantur: vel agitur ad effectum eneruandæ probationis circa causam principalē.Inter vtrumq; modū illa est differētia,quod in priori nō solū post publicationē testiū sed etiā post sententiā potest in iudicio cōpetēti tractari.Ratio est,quia hęc causa à principali diuersa est,& articuli diuersi.

122 In posteriori verò casu, etiā distinguēdū est inter falsitatē oppositā cum adiectione corruptionis, vel rei similis,& inter illā quæ simpliciter proposita est.In priori casu quocūque tempore etia post sententiā testes recipiūtur, argumēto text.in l.diuus de re iudicata. cap. licet de probationib.c. sicut extra hoc tit. dummodo non solum de corruptione, nec solum de

falsitate, sed de vtraque simul tractetur, aliàsenim si solum de corruptione, vel falsitate agatur, licet possit opponi, ante sententiã, non tamen post, vt latè DD. in c.1. hoc ti. & sic explicari debet doctrina Glos. in d.c.cũ venerabilis. Nõ sic dicendũ est in posteriori casu, in quo post publicationẽ nequaquã admittuntur, eo quod receptishuiusmodi testibus timor subornationis resultat, præcedente præsumptione nostri textus, & sic cessant tres priores difficultates.

123 Nec obstat quarta de finalibus verbis. d. c. series, quia vltra varios intellectus Innocentij & aliorũ, quos refert Abbas ibi n.5. respondendũ est cum cõmuni, in illo tx. agi de causa matrimoniali, in qua quærebatur de consanguinitate, & ità de vitio per partes irremissibili: in quo consuetudo testes non admittens est contra iura vulgaria adducta in prima limitatione nostræ regulæ. Et ità remanet vera hæc tertia limitatio.

124 Sic explicata, ampliata & limitata nostra Cõclusione restant ad integrã hui⁹ cognitionẽ duæ quæstiones. Altera est, an minor, vel Ecclesia habeat restitutionẽ ad testes producẽdos super eisdẽ articulis, vel directo contrarijs post publicationẽ attestationum, quã quæstionem mouent Gloss. verbo omissum in ca. auditis de in integrũ restitutione, & Glossa verbo lapsum in Clem. vnica de in integrũ restitutione, & Glossa verbo allegatione, in l. minor. 33. de minorib. resoluunt Iason. in l. vbi exigitur, n.6. ff. de edendo. Anto. Gomez. 2. tomo. ca. 14. n.5. Mauriciusde restitutione c.165. Menchaca Forensiũ quæstionũ. c.31. noster Amator Rodriguez. d.8. temp. nu.25.

225 Et primo pro parte affirmatiua est tx. in c. auditis. 3. ver. licet. de in integrũ restitutione, d.l. minor. 33. de minor.

126 Secundo facit pro hac parte, quia vbicũque datur læsio minoris dolo aduersarij, vel sua simplicitate cõtingens pro vt requiritur, iuxta text. in l. nõ omnia. 34. de minoribus, & in l. 3. C. de in integrum restitut. semper illi concedẽda est restitutio, argumento tx. in l. verũ. 12. §. sciẽdũ. ff. de minoribus. Sed talis læsio reperitur in omissione probationis, tx. in d.l. non omnia ibi: *omiserit*. Ergo petita restitutione à minore ad producendos testes non obstante publicatione attestationum eidem concedenda est.

127 Tertio facit, quia petere restitutionem aduersus publicationẽ testium nihil aliud est, quam illam postulare aduersus lapsum temporis constituti & designati ad producendos testes, iudex enim ante testiũ publicationẽ constituit temporis dilationẽ, intra quam testium productio facienda est, l. gesta. C. de re iudicata cap. consuluit de officio delegati. l. 37. ti. 16. parti. 3. Paz in praxi. 8. tempore nu. 129. Sed constat Ecclesiam, vel minorem habere restitutionem in integrum aduersus lapsum temporis. Clem. vnica de in integrum restitutione. Ergo & in præsenti casu habebit restitutionem.

128 Facit quarto, quia publicatio testium est pars processus, ex quo sententia proferenda est. Sed aduersus sententiam minoris restitutio non denegatur, cap. cum venissent. c. ex literis, de in integrum restitutione. Ergo aduersus publicationẽ attestationum restitutio concedenda est, argumento tex. in l. qui de tora. ff. de rei vindicatione.

129 Contrarium tamen tenuit Dinus in l. 1. §. nunciatio. ff. de noui operis nunciatione, Innocentius in d.ca. auditis. num. 2. quæ sententia non est improbabilis, sed defendi potest.

130 Primo, quia in recipiendis testibus post publicationem datur subornationis timor, quæ subornatio præsumitur interuenire, & sic reperitur dolus præsumptus, sed contra dolum futurum restitutio non datur Ecclesiæ, vel minori, iuxta tex. in l. auxilium. ff. de menoribus, & in l. 1. C. si aduersus delictum.

131 Secundo, quia in non recipiendis omnibus testibus bonum publicum versatur, quod cõsistit in eo ne falsitates committantur, sed bonum publicum semper priuato anteponendum est, vt constat: ergo.

132 Tertio, quia restitutionis beneficium minoribus cõpetit ex prætoris edicto, l. ait prætor. de minoribus, qui prætor contra directam legis prohibitionẽ aliquid efficere nõ potest. §. quos autem. institut. de bonorum poss. Vnde cum detur directa legis prohibitio, ne post publicationẽ testes admittantur, vtique dicendum est, prædictum beneficium restitutionis locum non habere.

133 Iuuat decisio tex. in authentica de testibus. §. illud collatione. 7. ibi: *nec si diuina iussio præceperit*, ex quo colligitur quod post publicationẽ testium non possunt produci testes, etiam ex rescripto Principis, qui prætore superior est.

134 Quarto, quia diligentissimus pater familias pius omittit potiores quos habet testes, & si quos omittit verosimile est neglexisse illos tãquam parum idoneos, argumento tex. in l. item apud Labeonẽ. §. ait prætor. vers. *eaenim quæ notabiliter fiunt, nisi specialiter notentur videntur quasi neglecta*. ff. de iniurijs. provt aduertit Calderinus supra num. 20. Cõstat autem minorem non

non restitui circa illa, in quibus ille tãquam diligentissimus pater familias se gessit, vt probat tx. in d. §. sciendum, & in l. quod si minor. 24. & in §. non semper. de minoribus.

135 Quinto, quia Ecclesia, seu minor non producendo testes ante publicationẽ attestationũ vsus est iure communi, secundum quod illos poterat nõ producere, vnde cum Ecclesia, vel minor, non restituatur quando iure communi vsus est, l. non videtur circunscriptus esse minor, qui iure sit vsus communi. C. hoc tit. vtique dicendum est, post publicationem non habere restitutionem ad testes producendos.

136 Resolue ex mente communis sententiæ duobus modis posse considerari minorem, seu Ecclesiam petentem restitutionem. Vel enim nullos omnino testes producit, ita vt elapso termino probationibus præfixo, sine vllis testibus minoris, vel Ecclesiæ publicatio facta sit. Vel plures, vel aliquos arbitrio iudicis sufficiẽtes ad probandam intentionẽ suã adduxit, quorum testimonia legitime recepta sunt. Inter vtrumque casum lata est differentia: nã in priori minori restitutionem petenti statim est concedenda restitutio intercedente solum ipsius minoris allegatione, & absque alia læsionis probatione: patet, si aduertamus, eo ipso quod minor non probauit, nec adduxit testes, quos poterat adducere esse iuris præsumptione deceptum, & per talem præsumptionẽ constare de eiusdem læsione, ac proinde oportere, vt illi restitutio concedatur, qua concessa non obstante publicatione potest testes producere ad suam intentionẽ fundandam, iuxta iura supra citata. Et in hoc casu procedit sententia communis Canonistarum, quam in praxi testatur seruari Auferius ad capellã Tolosanam decisione. 53. Non sic dicendum in posteriori casu, in quo nõ aliter minor restituitur, quam si probet meliores testes prætermisisse, constat namque aduersus illum maximam dari præsumptionẽ, quod priores, & meliores testes produxerit, vt regulariter à litigãtibus fieri solet, & ita læsionẽ nõ habere, ac proinde stante tali præsumptione denegabitur restitutio donec de læsione doceat, in eo quod meliores testes prætermiserit. Et in hoc casu procedit opinio Bartoli, in l. nam & postea. §. si minor. num. 7. ff. de iure iurando, vbi Iason. nume. 19. Dicit communem Legistarum Bocrius, decisione. 79. num. 6.

137 Procedit etiam tex. in c. cum venissent. secundo. versic. nos igitur, ibi: *intelligentes quod monasterij procurator*, & tex. in c. ex literis. 4. in princ. ibi: *didicimus*, & versic. *allegationibus diligenter inspectis*, de in integrum restitutione. Quod similiter esse dicendũ quãdo petitur restitutio, ex clausula generali aduertunt Abbas, & Felin. num. 2. in c. intimauit. hoc tit.

138 Ex his primo collige concordiam ad vtramq; opinionem supra relatam: ita vt prior in priori, posterior in posteriori casu procedat, hoc est donec ostendat se meliores, & potiores testes prætermisisse. Nec prædictæ concordiæ refragatur tx. in d. c. auditis, vbi testes fuerunt producti, vt patet ex versic. *Licet autẽ vtrũque, sit in causa conclusum, quia tamen vtraque pars necessariam vt asseris probationem omisit*, vbi solum modo ad petitionem propositã, & allegationem partis asserentis necessariam probationem omisisse, restitutio conceditur: patet ibi: *necessariam vt asseris probationem emisit*. Respõdeo enim cum Iasone, vbi supra, dicente adijciendum verbũ, *& probas*, quasi diceret text. vt *asseris, & probas*, cum sint termini habiles, quos necessario supponere debemus, prout etiã supponit tx. sic intelligendus, in c. suscitata, ibi: *restitutionem in integrum nomine monasterij postulauit, quam eidem duximus indulgendam.*

139 Præterea melius dic, tex. in d. cap. auditis agere de duabus Ecclesijs, inter quas erat controuersia, & à quibus simul petebatur restitutio, vt constat ibi: *quia tamen vtraque pars*, ideo tam facilè conceditur, quia cum vtraque pars petat restitutionem & optet sibi concedi vtrique parti communem: nemini in ea concedenda fit iniuria. *Nam si partes sint concordes quid ad iudicem*, inquit Iureconsult. in l. 1. §. minime quæritur, versi. *quid enim aliud agebat prætor, quam vt controuersias dirimeret, à quibus si sponte recesserunt debebit id ratum habere.* ff. de noui operis nunciat.

140 Collige secundo, minori denegandam esse restitutionem aduersus delationem iuramenti, quando careret alijs probationibus, nisi probauerit se habuisse sufficientem debiti probationem. Patet si expendas ex sola delatione iuramenti non esse minorem læsum, cum reus adhibito iuramento potuisset debitum confiteri. Ac subinde cum stante dubio euentu detur maxima præsumptio, & si iurans non peierauit, oportet cessare læsionem, qua cessante restitutio cessat, donec ostenderit sufficientem debiti probationem. Accedit, quod deficiente probatione, si minor defert iuramentum agit quod diligentissimus pater familias, quo casu non restituitur. l. quod si minor. §. non semper. l. ait prætor. §. non solum. l. non omnia. ff. de minor. & ita in specie propositam illationem probant pluresquos refert Caldas. d. nu. 11. & 15. iuxta quam doctri-

nam recte explicabis tex.in d.l.nam & postea 9.§.si minor.ff.de iure iurando.

141 Collige tertio,restituto minore ad producendos testes,censeri restitutum aduersarij ad suos item testes in contrarium producēdos, quia beneficiū restitutionis saluo iure alterius collitigantis concedendum est, argumento tx. in l.in causæ. 13. §.interdum.ff.de minoribus. Quod ius violaretur, si æqualitas non seruaretur vtrique, & esset contra regulam,non liceat actori. 32 .lib. 6. ideo in interloquutoria dicitur,*que el dicho juez concedio la dicha restitucion al dicho menor,con tantos dias de termino comunes à las partes.* Ac subinde vno restituto,alius similiter restituitur.l. etiã.29.§. ex causa,de minor. Bar.in l.1.§.nũciatio.n.36.de noui oper. nũcia.

142 Vltima quæstio,quam mouet Gloss. hic verbo *producere*,ibi:*contra partem*,est vtrum partis cõsensus sufficiat,vt post publicationem attestationum testes producantur:&partem aliena tem sustinet d.Glos quam sequuntur Abbas n. 4.Feli.& Imnol.n.6.Belam.num.20.in d. cap. fraternitatis, Bart.in auth. at qui semel, C.de probat.Imol.in c.series n.3.hoc tit. Lanfranc. in repet.c.quoniam contra,num.37.de probat. Dueñas reg.23.n. 2 .dicit receptam Parisijs. in d.c.fraternitatis n.53.

143 Pro qua sententia facit primo, quia sicut stante publicatione datur legis prohibitio,ne testes recipiantur, vt late per discursum huius relectionis, ita quoque prohibitio reperitur ne testes sine iuramento admittantur.l.iuris iurandi.l.si quãdo.C.hoc tit.c.nuper.51.c.tuis quæstionibus.c.fraternitatis,hoc tit.l.23. ti.16.p.3. & tamen constat de partium consensu testes admitti sine iuramento.d.ca.tuis quæstionibus. iuuat decisio.c.fi.de officio deleg.

144 Secundo,quia testium publicatio licet à lege fieri iubeatur, in fauorem tamen partium facta censetur,ne alias nimis dilatetur sententia & ius litigãtibus per subornationem & ambitū auferatur,sed leges in fauorem partium disponē tes remitti à partibus posse probat tex. in c.ad apostolicam.dé regular.& in l.penult.C.de pactis.Iuuat decisio. text. in Clement. læpe ver. & quia, de verbo.signifi.vbi iudex de partium consensu terminum designatum extendere potest. Tertio facit text. in cap. auditis de in integrum restit.iux.intellectum supra proxime assignatū. Quarto,quia consentire in producēdis testibus in effectu est remittere causam, de qua agitur,quã dubiū non est à partibus remitti posse,iuxta reg.l.in remandata.C.mand.

145 Ex quibus hæc sententia magis arridet, licet contrariam teneãt nonnulli, vt per Angelum,in d.auth.at qui semel, Dueñas supra. Quibus non suffragatur dicere non posse litigantes contra legis prohibitionem etiam in eorū fauorē introducta consentire, & aliquid efficere, argumento.l.nemo potest,de leg.1.Quia respondeo legem de publicandis testibus proprie & directe non esse prohibitiuam,sed principaliter ordinatiuã iudicij,in fauorem litigantium introductam,nempe vt intra illud tempus designatū testes producantur, & in consequentiã ne vltra illud recipiantur,qua de causa illi iure renuntiare possunt,iuxta iura supra citata.

146 Nec similiter cõtrariæ sententiæ suffragatur dicere de substantia testimonij esse,vt testes producãtur ante publicationē, alioquin nõ subsistit,ideoq; in illa partium cõsensum nihil operari.Respõdetur enim substãtiã testimonij in alijs cõsistere,prout late resoluũt DD.in rubrica de testibus,nõvero in eo quod ante publicationem, vel post,recipiantur,quæ publicatio respectu testimoniorū accidẽtalis est.

147 Nec denique suffragatur cõtrariæ sententiæ dicere ius publicũ versari,ne falsitates in testimonijs cõmittantur,quales resultare possent si de partiũ consensu post publicationē testiũ alij admittuntur, vnde succedit regula tex.in l. ius publicũ de pactis.Nã respondeo, quod licet in suo fine nostra Clem. illud intendit aliquo modo,nihilominus tamē mediũ,quo vtitur ,cõtinet ius priuatũ recipiẽdo immediate fauorem litigantiũ,ne causa illius differatur, & expensis & laboribus vexetur. Quemadmodum similiter iuramentum testis ius priuatum continet cum tamen respiciat, & intendatur in illo ne falsitas committatur,& ea de causa quia ius priuatũ cõtinet,de cõsensu partiũ remitti potest, d.c.tuis quæstionibus,eo quod licet detur iuramẽtũ,ad falsitatẽ euitandam, id tamen non immediate,ex natura iuramenti prætenditur,sed confirmare veritatẽ testimonij,iuxta D. Paul. ad Heb.c.6.c.ita ergo.c.tu malũ.22.q.1.

148 AMplia supradictã sentẽtiam procedere etiã in tacito partis cõsensu.nam idem operatur quod expressus in illis, quæ per partes remissibilia sunt.l. cũ quid.si certũ petatur. Vnde cum expresse remitti possit prohibitio nostræ Clem.potest etiã tacite,argumẽto. c.1. §.1.de iur.cal.lib.6.aduertit Ias. in l.admonẽdi, n.12.de iure iurando,& in l.patre furioso n.20. de his qui sunt sui,& in l.1.nu.18.de ferijs,& in l.certi condicto. n.12. ff. si certum petatur.

149 Limita nõ procedere quãdo materia causæ tãgit bonũ publicũ, sicut enim partis cõsensum aliquid super illa efficere nõposse planũ est reg.iuspublicũ de pact.c.si diligẽti deforo cõp.

150 Impo-

150 Imponat coronidem explicatio tx. elegãtis in l. si rem. §. fi. de euictionibus, iũcta Gloss. fin. cuius tex. & Glossæ occasione quæri inter Doctores solet, An si in causa fuerit conclusum trãsactioni locus sit. In qua quęstione inter iuris interpretes passim variatur: nam Barto. in l. si mater. § si eadem. ff. de excep. rei iud. Paulus de Castr. in l. si rem alienam. 2. §. fin. de pign. act. transactionem impugnant, teste Padilla supra. Alex. consi. 82. num. 4. vol. 1. & consil. 62. num. 8. vol. 2. Anton. Gomez. tom. 3. cap. 3. num. 68. Plaça de delictis lib. 1. cap. 39. num. 26. negant admitti. Baldus suo more modo ait, modo negat vt refert Menes. in l. transigere, num. 40. C. de de transact. Eam tamen admittunt Lancellotus, & Deci. in l. si causa cognita in pri. C. de transc. col. 2. vbi Menesius. num. 43. & in d. l. transigere, num. 43. quoniam Imperatores Dioclet. & Maxim. in d. l. si causa. diferte rem iudicatam hoc est sentẽtiam latam esse, exigunt ad hoc, vt transactioni locus non sit, iuxta tx. in l. & post rem. l. post rem. ff. de trãsact. l. elegãter. §. si post rem. ff. de condictione indebiti. Illi vero reijciunt transactionem post causæ conclusionem, quia sententia & conclusio in causa æquiparantur à Pomponio in d. l. si rem. §. fin. ff. de euictionibus. iuncta Gloss. fin. Verba Pomponij sunt, *Quolibet tempore venditori denuntiari potest, vt de ea agenda adsit, quia non præfinitur certum tempus in ea stipulatione, dum tamen ne prope ipsam condemnationem id fiat.* Hæc Pompon. Addit Accurs. verbo condemnationem, id est, *dum non sit renuntiatum allegationibus, vel testes aperti.* Ex quibus verbis non esse transactioni locum post causæ cõclusionem, vel post testificationes apertas colligunt superiores, cũ idem sit reputandum eo casu, ac si iam sententia lata esset. In qua quæstione mihi vera semper visa est sententia Lancelloti, & Padillæ contra Bartolum, & eius sectatores. Et ad responsum Pomponij respondeo nihil pro hac parte vigere: versatur enim æquitas in euictione, in qua æquitas illud responsum extorsit, in eo est ne emptoris in denuntiando negligentia damnosa venditori sit: ideo recte in euictione respõdetur, in d. §. fin. hanc denuntiationẽ fieri oportere, non quidem sub ferendæ sententiæ tempus, sed ante quam eo deueniatur, hoc est, vt recte Accurs. exponit, antequam sit allegationibus renuntiatum, & testium dicta publicata, nisi enim hoc fiat, magnum venditori, seu actori præiudicium crearetur, cui expedit denuntiationem fieri antequam in causa emptor concludat, ne durior fiat ipsius actoris conditio, vel propter testis alicuius defectum, vel probationis male propositæ iacturam, vel falsitatis periculum. Vnde patet eo casu, quoad denuntiationem, tempus conclusionis in causa, & tempus sententiæ latæ pro ipsdem haberi. Diuersum est in transactione, nam in ea solummodo perpendimus, sit ne res super qua transigitur omnino liquida, nec ne, vt si liquida sit transigere nõ liceat, si tamẽ aliquid dubitationis reliquum sit valida transactio fiat. Licèt autem post conclusionem in causa confectum iudicium videatur, l. quamuis. 19. C. de adult. tamen in rei veritate nondum confectum est, sed incertus remanet litis euentus, quia quam sententiam iudex sit laturus, ignoratur: qua propter foret iniquum eo casu transactionem denegare: sic Pater Martinus Delrius in repetitione d. l. transigere. n. 176. Qua ratione, durante appellatione transigi extra omnem dubitationis aleam est. Quin imò & post sententiam latam, à qua legitimè prouocari potest, transactionem rectè fieri intra tempus interponendæ appellationi definitum, certissimum est. Tempus autem ad appellandum à iure constitutum diuersum est: nam olim iure Digestorum, & Codicis erat biduũ in causis proprijs, triduum in alienis à notificatione sententiæ. l. 1. §. bis autem. & §. in propria. ff. quando appellandum sit, & intra quæ tempora. l. qui suspectum. de appellat. & relationib. l. eos. C. de appellat. & consultat. c. anteriorum. 28. c. biduum. 29. 2. q. 6. quod & ius nostrũ antiquitus imitabatur. l. 1. & ibi Montaluus, ver. *faita tercero dia.* tit. 15. lib. 2. fori legum.

Cum tamen is terminus brenior quàm par erat visus esset Imperator Iustinian. in auth. de appellation. & intra quæ tempora debeat appellari. c. 1. collat. 4. quæ est nouella. 23. auth. hodie. C. de appellat. ad decem dies à die notificationis sententiæ enumerandos hunc terminum extendit: quam constitutionem ius nostrum Canonicum amplectitur. c. cum inter. 13 c. quod ad consultationem. 18. cum alijs. de re iudicata. tx. in Clem. appellationem. de appellation. Et inde Rex Alfonsus in iure nostro Regio septem partito tam ius Canonicum, quàm etiam Authenticorum sequi solitus hos decem dies ad appellationem interponendam statuit, l. 22. tit. 23. *de las alçadas.* partita 3. Quamuis hodie de nostri Regni nouiori iure quinque dies satis visi sunt: quo iure Regia tribunalia vtuntur ex l. 7. tit. 10. lib. 4. ordin. l. 1. tit. 16. lib. 3. ordinam. quæ est l. 1. tit. 18. lib. 4. compil. l. 7. eodem tit. & lib. Vnde hodie Ecclesiasticis tribunalibus seruatur terminus decem dierum, & in Regijs tribunalibus quinq; dierum, ex prædictis iuribus. Quo fit, vt cum lis adhuc pendeat,

deat, nec dum autoritatem habeat rei iudicatæ, meritò ex rationibus supra adductis transactio interea facta legitima est, nisi ex alia causa de enumeratis à Doctoribus in d.l.transigere. C. de transaction. impediatur.

Hæc obiter pro huius difficultatis resolutione, & pro intellectu d.l. firem. dicta sufficiant. Quibus & nostra Clemen. & materia remanet satis explicata, & illustrata. Vtinam ad laudem & gloriam Dei Optimi Maximi, & Ecclesiæ Catholicæ Romanæ; cuius censuræ omnia subijcio.

LAVS DEO.

1623.

Dr Bonilla

319. folias.

Actt. dcoffitio et potestate judicis delegati

Ad Rubri cam.

Valde pficiunt in repub.ª magistratꝰ grauis. Erant olim perijsent potentioribꝰ imbecilliores deberentibꝰ ut ingt Thespiadis in Epistola ad Rom.ᵒˢ Ecꝫ. Vnde vine illis seruari circumposse aprisscunt Arist. Mag. politicoꝝ c.q. Cic. Mꝫ. de Sᵗᵗᵃ magistratibꝰ opꝰ e. Diuersy diligentia et prudentia ee ciuitas pote. e gotnsemperq indigebit prudentibꝰ ducibꝰ imperita multitudo ut ophine ait Diuꝰ Crisstomꝰ in epistt. ad Hebrss serm. Vltᵒ Inducent notata a Symmacat Mꝫ de repubª ca. et utilist effectꝰ omittꝰ sine magistratibꝰ subsistere ff. L. 2. §. post originem ff. de Orig. iur. quo ebꝫ respexit Vlpꝰ in l. nam et eorum 8. ff. de q.ª et j. Neminem iubent g Vicariam abillis et mandatam recipiunt potestatem g ait Cassiodoꝰ lib. 6. Var. c. 15. explendent munus alieno numine nituntꝰ alienis Viribꝰ et quadam imago millis Videt ee Veritatis, g prospij ñ habent cura fulgoris. = Vtilꝫ g.ª reipub.ª operam pstant delegati, eandemq quamillis quoꝝ Vices gerunt. l. 1. §. g mandatam ff. de Offi.ᵒ eius quime mandatꝰ iurisdictio = Decoꝝ offi.ᵒ et potestate pactaꝰ institutꝰ in hoc tit.ᵒ quam exordiemur omissa diuisione et ad alia via pgamus.

In eadem Rub.ca de offi.ᵒ

Observo officij acceptionem inp.ᵉ multipli cem alias sumiꝫ pro ministerio quo mechanicum opus impendit. l. peculium 65. §. 1. ff. de Legat. 2. Distinguiturq ab artificio, ut plus artificij quam officij nõe Venit at l. Legati 8. 65. §. si ex offi.ᵒ ff. de Legat. 3. quatti artifex sit cuius industria opꝰ regit, officium tenere dicatꝰ q facit opꝰ = Neq ut ẽ quid qd officij nõe expserat Vlpꝰ in d. §. si ex officio artificibꝰ applicat in §. si Vnus eiusdem Legis

Legatis

legatis cuius vi subijcit exemplum in ministerio Servi
Cochis ga é verso, derdum Servi Cochi alibi in offi.
alibi in artificijs é ut declarat Cujat. lib. 9. observ. c. 17.
in offi. cum manuale ministerium excercebant artifices
cum artis peritia præstabant portgm Romanis vsq; ad
m Valuit ut manupia ad ministerium impijs haberent
leges Liuig lib. 39 ab vrbe edita; stet Servi Cochi a vij alias
sunt in offi. alias artifices: in offi. cum ad Lectis ba
Uandis est ministerium destinatur legg in l. sicubi
8. §. Vlt. ff. de legat. 1. l. item legato 49 impijs ff. de legat. 3.
Late Sigis lib. 1. electis c. 19. = in artificibus autē connexa sūt
unt dg. ex offi. l. 1. C. de excusation. artif. lib. 10. = Onerum
quog ministerium officij vbi significatur in l. Athilg 27. ff.
de donation.

Alias officium p magistratu sumitur. l. sigis offi
cium 38. ff. de ritu nuptiar. l. 2. §. idem sigis ff. de is q̄ ut indigues
cens. q̄ publica autoritate rem p.m curabant et inquirijs
magistratg erant Charolg Sygon. lib. 3. de anthquis j. Pro
uinciar. c. 5. alias potestatem significat l. 1. ff. de iurisdictione
Vbi declaratr officium iurisdicentis expositā potestatilligq
obcaussam in tt. ff. 29 de offi. eius cui mandata é iurisdi
tio nihil de potestate fuit adiectum quatti subsittijs sine
ſphendatr. regi debet facta diuersis mendis nem factam tt. mō de
potestate nam cumplenior in his tt. delegata potestatis practa
tus habeatr oportuit pponi argumentum qd ſphendat =
omnia q̄d delegatum spectant, nō solum in iis q̄ss iurisdictio
nis q̄ sub potestate sunt Verum eā et de his q̄ circa iurisdi
tionem expediuntr: q̄ veniunt officij nōie ut infra decla
rabimus = Alias sumitr p officialibg, hoc é pro eo qui est
g magistratui ministrant ut ex Plenio observat Chamchin de Ter
tul. in lib. aduersus Valentinianum fol. 101. ēg apd Isaiorem
capta expositio ut in l. illicita s. 6. §. de notemus ff. de offi. pri
dis. l. plus 74. §. si autē ff. de euictionib. l. 1. C. de apparitoribg produ
cis lib. 12. hinc cabere apd officium, deponere apd officium
libellos apd offis mittere in l. eum pgnus 17. ff. de minus

Vor.

Vocat. si fideiussor. 7. §. si satisdatum ff. sigs sahis cogantur. l. Sempronia ff. de fidei. hoc ē apd officiales iudicem adeam vem designatos cabere deponere, libellos mittere Fameliis supra.

Ch in frequentior huiq; Vbi Vsq; ritq; significet gdq; efficere debet, ad munus si ibi manchum dumplcat ex Cicer. lib. de inventione ubi caui notata a Bithan. ad Rut. inscript. de offic. iudicis. m2. quo in consu officium scribe, Proscribis, Questoris ascessoris, Archipsbitevi, custodis, et alijs diximus. gd cuiq; eoy incumbit, scriptum q ē. x. munus secum. = Offm iudicis in l. gaiantiudem. 7. ff. de testib. gelt. l. 2. sig. 24. ff. de peric. et cubles 25. §. item sciendum l. gd si nolit. 31. sd hoc diximus ff. de edilitio edicto. li. 1. de ordine iudiciq. et in alijs inductis a Gotho sed. in l. Vbi cum q ff. de interrogatorijs actionib. id omne dicitur gd debet iudex efficere ex natura cuiq; iudicij. ga post iudicium acceptum et litem dedatam mandat vt ait Paulus in d. §. item sciendum. huiq; simile est de off. iudicis cum ipse debeat gdq; d in ea re efficere debet l. iudex ff. de re iud. ga accepto actiua iudicia in alijs Vsitata ē dicimus nam q. officiu pretoris tit. ordinandi in quo deudo de officijs patronoq; versatur tit. 12. ff. de mu officiis. officium datum dicit in l. q libertus ff. de iurejur. in fin. de cobat. bon. obligatio ē qua pater adstringitur degus videas a ductos a Lich. s. = officia priuata et omnium solemnitatum apd Tertull. lib. de idolo latria c. 16. hoc ē solemnia q ex l. vsuq; impendunt. Gentilium sacris priuatis aut publicis. ut explicat Fameliq; q. 6. lib. 105. Stoffitium eccles siasticum dicit. gd clerici impendere debent horarijs precibus re citandis c. c. c. dalenton de celebrat. missa. gd onus officium dicit absolute in c. adhaec 13. de pen. d. c. fin. de rescriptis in 6. in deg sacerdotale ē officium, Vt onus annexum sacerdotio c. sane 11. huiq; tit. = officia palia apd Apuleium lib. de asino aureo 11 q mortuis exhibentur fuit. n. apd Athinienses consuetq; ut mortuis iusta exhiberentur. l. 2. in fin. ff. de mil. Vsc. l. 9 hoc de. 25. §. 1. ff. de adq. hered. de quo scripsit Agelius lib. 16. noctiq; attic. ca. Lipsius ad Tacitum lib. 4. anal. Joannes Chilmanus

tract. de funeribus Roman. p. 4. s. tit. Rosinus lib. 5. antiquit. Roman. c. Vlt. et b. Demsterus q. apud Catolicos humanitatis et pietatis offi.a appellantur in c. ne timendus. 19. 13. q. 2. ad quem tex.m adde Bolarminium tomo 2.o controuers. lib. 2 de purgat.o c. 19.

Quae cum ita recepta sint p declaratione Vbi offi.o ad hunc etiam tit.m ss. accomodanda ut eo pponatur explicatio est q. debet obseruare delegatus iudex ut exequatur iniunctum sibi munus multa qpe ss. q. attendi fieriq ab ipso debent ad vsum commissionis suae cuiusmodi exempla extant in c. 2. c. de caussis. 4. §. Vlt.o c. consultationibus. 10. c. ex p.te 12. et 13. cum 5.e seqq. c. prudentiam 21. p totum c. cum causa 22. c. consuluit 24. c. pastoralis 28. §. Vlt. c. licet 30. c. cum inj.e 31. c. cum olim 33. cum seq. c. cum contingat. 36. cum tribus seqq. c. vno. 42. huius tit.

in Rub. b. potestate

Potestatis Vbo multa etiam significantur l. potestatis. 215. de V. S. sepe sumitur p magistratu q. iuri dicundo p est ipsamq personam iudicantis significat. c. q. resistit 97. 11. q. 3. c. oes anima decensibus c. tuanos. 9. de omicidio c. 1. de j.e iur. in 6. l. 3. §. 1. de rebus eorum quo incensa vsurpatur Vbum hoc in l. 12. tab. de appellat.e lata. b. Magistratus nec obedientem et nocuum cibem multa vinculis berberibus coercento nissi par maiorue potestas aut populus phibescit q. Vba repetunt in alia l. 12 tab. de senatoribus et s. Ctis in qq. qd antea Vbo Magistratus significabat. postea declaratur ~~postea declaratur~~ p Vbum potestas st etiam Imperij Vbo continetur Magistratus Imperium ipsum exercens in alia. l. 12 tab. de auspitijs lata. b. imperia, potestates, legationes dum senatus ~~plenitus~~ creberit populusue iuserit ex Vrbe exeunto. has oes ex Cicerone in libris de legibus refert Gotofredus ad ll. 12. tab. lib. 1. ~~[illegible]~~ sub p dictis tit.is in qq. differt magistratus q. superbo potestatis continetur ab eo q. imperium habet. nam cui maior erat coercendi facultas impe-

rium

imperium habere dicebat ut Dictator Cons. Prator. = Po
testatem aut eum minor ipetebat coercitio ut Tribunus
Plebis Edilis, questor. Charolus Sygonius Maz. de antiquis
j. Provinciay c.5. = Legijs Stravsione gd iungi separaret
Vbum magistratz cum Vbo potestatis ut osten dat vsum
significandi p Vbum magistratus aliud p Vbum potestatis
ut in l.1. §.2 ff. gd qsq iuris l.1. ff. ad l. Iull. Maiest. si. n. eadz
cet Vtriusq Vbi significatio frustra adijceret Vnumq
ijs verg. l. si idem tale edicitur. = est. n. Respondendum
Magistratus §g qui a populo erant ut ait Goveanus ad l.
Leum g.13. ff. de iuris d. §. alios fuisse in Vrbe Romana, alios
in provintijs. Illi magistratz dicebantur, hij potestates. ut
observant Goveanus supra Brison. de Vbis iuris Vbi potestas. Hinc
sic explicanda d. l. 1. §. 1. ff. gd §g iux. d. l. 1. ff. ad l. Iull. maiest. iubat
locus Suetonij in Claudio c.25. vbi iuris disponem de Praetoriis
in Vrbe tantum magistratibz delegari solitam, p Provinciis po
testatibz delegarit. ubi dotti Vbum potestas ad Roma
gistratus referatur. Ita dixit gmercata acceptis Vbi magis tatz
et Vbi potestas ut in dictis ll. 12 tab. et in l.3. §. Vlt. ff. de recept.
arbitris.

Cxgg Venit in ptandus §g in Leum g.13. §. ma
gistratus ff. de iurisdict. Vbi cum meminisset §g magistratuu
et potestatum. Ccomplumperit in Vx. Veluti impressule ptae
et ijs g provintias vegant. fuit. n. sensa §ti in ptarij dicta
Vba s.m. superiorem acceptionem ut Vbum magistratus re
ferat ad magistratz Rom.st Vbum potestas ad provintiales
Vedendo §g Ccomplasingula, cuig cassui ita ut Vbum magistra
tus in ptae verificet §g erat Romanus magistratus l.2.
§. cumq Sules ff origine iur. cui adde Lancirola Naz. the
sauri Var. lect. §.12. Vba autz illa §g in potestate §t refer
antr ad §sides et ecclesiers provinciay §g Sules reliquis
similes. neq ea admittenda emendatio Goveani in d. §.
magistratibz §g loco Vbi prator reponit prosptor ut ota
Exempla illic §posita pertineant ad magistratz provin
ciales. §ge stat §ptoris §n provintias Cesar mittisolitos

Regis cum Imperio ut ex Bis Ciceron. et aliis observat Othoman. in tract. de magistratibus Rom. ppter= sdm quam qd eum de bello manus adhibere ñ licuit ideo imperat. hoc tradit. qa in libris ff. sy in gg tractat. de magistratibus missis ad gubernat. Cesar. mentio fit p̃sidu et Legatoy aut Comitum l. penult. ff. de off. p̃sidis l. hic 7. ff. de manumissis, Vindicta. l. ff. accusare c. 12. imperio ff. de accusat. sdem deprotoribus nullam Rom. extat.

Verum hec exponendi ras ad tt.m istum ñ accommodate cuius principium argumentum p̃tinet ad declarandam iuris dictionem delegatoy iudicum. ideo dicendum ñ in hac Rom. proponi tractationem iurisdictionis est. Nam Rom. potestas pro iurisdictio. reperiunt. qua solet declarari ut sit licentia q̃dam ut in l. 3. in fine ff. de iurisdict. Vel ut sit imperium d. l. 3. imperio ff. sit potestas ut in l. hoc magistratibus 32 ff. de iurisdict. et illa vius stat. ex Bart. ind. l. 3. n. 2. quæ iurisdictionem definit potestatem de publico introductam cum auctoritate iurisdicendi et agendi statuendæ quam explicat Merla in emperio tt. 2. p̃ludiis. l. 5 alias in l. ff. de iurisdict. Don. Rom. 17. Inn. cb. = Vel aliàs significat facultatem aliqd agendi. l. potestatis l. quoties 21. §. prætor ff. de senat. l. 4. §. tunc imposterum ff. de Rom. usucap. ita hic summa imperio, licentia facultate cum iurisdictione spectanti ad eorum dum qua in commissione et mandato p̃tinet. Anastasius Germon. in parabilia huius tt. adquam partem pertinent plurima decreta eiusdem videl. caput l. 3. c. 33. c. 4. 5 imperio et in g. Rom. cum tribus Capitibus segg. c. in literis l. g. cum duobus segg. c. quoniam. 14. c. caam. 16. c. relatum 19. cum seq. segg. c. sup gg. 5. 27. per totum et tribus segg. c. cum olim 32. c. cum 34. c. benerabilium 37. et 4. seq. segg. c. in p̃totum in gg. de ijsque delegato iudicij p̃mittitur aut denegantur sermonis habitus §

in eadem Rub.ca t. iudicis delegati.

Non hic de off. et potestate cum iudicum tractatio instituitur sd tantum de Legatoy hoc est. qmandatum habent iurisdictionem. Unde sit dubitatio cur diversa alicui

hoc

tione Vtantr decretaliu Ipilatser; quam q̄ fuit impandē
dis recepta: imḡ sic scriptumé de offīs eius cui mandata é
iurisdictis. quam dificultatem male dolerit Alciat. in d.
Rub. de offīs eius n°. dum minus elegantr inscribi q fitetr
th^m mum per hac Vba de offīs delegati eius V. addithis impba
uilis é ga etz apd autores iuris delegatus dicitr cui man
datr iurisdictio et ipsa iurisdictis delegari et q mandat
delegare S.t. ff. de damno infecto L Vnica C. q provcia iurisdict.
L. missi. q. C. de exactsribz tribut tb.c. = illdq intré intr iurdi
cu delegatum et cui mandatr iurisdictio: qd istī Vniber
sitat. cauſſa q mittitr: = illi Vna aut Altera, Vnde diuersi
tas thoy Videtr emanasse; ga in hac th. despetialibz delegatis
disceritr. in th° de offīs eius deiudicibus qq Vniberssitat ers
uessi aq mittitr. ut docet Paul. relatus ab Alciats n. Vlt° f

Delegatus indecé q ex mandato suscipit iuris 10,
dictis non q̄ prium nihil habens sd eius q mandauit Vicefun-
gens ut aut Pap. in S.t. f q mandata ff. de offīs eius cui sc entiunt Vbalas-
sis dori S^a relata n.t. exqq Idcirco delegata iurisdictionis
mire ꝑtendit: = illa Vba ex mandato q̄ tantum Vallet quantz
illa alieno benefitio deqq in t. mole. q. ff. de iurisdict.^e ideo
appz nunctr ut astet totam delegatam potestatem pendē
re ex forma ād delegante prescripta ideo processus a delegato
gestus S^a aut ꝑtr tendem literaq nullius mom.ti é C. cum olim
.32. C. cum. R. 35. C. beneabilli 37. huiq tt. C. cum dilecta 22. de
rescriptis. é n. perpetuum finies mandati egredi licet at. l.
diligenter. q. Cyprian. ff. mandati. Cxpno descendit ut debeat
stare ex forma literaq delegationis in qq mandatum sine
tr C. cum inq.^e 30 huiq tt. ut n. aliaq ꝑtr mittr mandatum missi
ꝑbetr gratiam facti é, facta autz ꝑtr mutr. S. in bello q. fac
to ff. de captiuis. sic in mandato iurisdictionis dicendum é ut
si inuenisse ꝑsumamus missi de eo literas delegatoris fidem
faciant q̄ tt. in d. C. cum inq.^e ubi Felinq n.q And. Gabil. lib.
1. practicaq c. 48. n. 17. Guido Papa q. 322. ptotam Petrus Greg.
lib. 47. Syntag. c. 22. n.q. Mynch. lib. 2. de ꝑsumpt. Romb. ꝑsump.
.q. impris Bauhus tract. de nullitat. tt. ex defectu iurisdict.i

N. Linario

ordin. n.6. et 28. ppp faciunt l. fin. C. demand. Princip. c. fin. 97. dist. =
Ravens et illd xegtr ut ante psentationem mandati delegatus nullam omnino iurisdictionem habeat ut exc. super eo. 12. Vor. si aut deappellation. notant glos. Vbi recepta in clementi. 1. de curator. Ant. Gabr. lib. 2. comm. tit. de execut. sententiae 22. c. 3. n. 3. et 28. Felinus in c. cum ex officij. n. 35. de rescriptis et cum multis Bartolus. de tract. tit. ex defectu iurisdictionis delegata n. 34. Guido Pap. dec. 288. ncessariadditione post eam obseruata abeo gesta confirmantr l. obseruabit. §. Vlt. ff. de offic. pr. vul. glos. in l. licet. 56. ff. de iudicijs. et in l. 2. C. de offic. eius. Vbi. Bart. Paul. et Alberic. in d. l. licet. Bartol. d. tit. ex defectu iurisdictionis delegato. n. 31. Dido Pap. in d. dec. 288. licet Trahatr retro vati habito. ut supleat mandatum procuratorium d. l. licet. l. Pullianus. §. 11. ff. qsabi dare coganti. Decriminis vas ineo topinor. sistit qd defectus iurisdictionis suppleri amulo poté nec imberti ordo dictionum; qd via sine iudice capto n agunt in eo aut qd sabrit do non procurator iuran. Vtilitas publica Vertit qm privata ideo qd st in negotijs ita in iuditijs supleri poté defectus procuratoris per valitha rationem qd in iuditibus no fingit.

11. Ostendunt etq Vba illa exmandato discrimen in Iudicem ordinarium et delegatum qd ordinarius ex officio iurisdictionem xegtr eig suam ne operat aut qd idem juremagistratq d. l. nero. l. t. b. §. V°. ett. a ff. de off. eius Vndes unitr sic huc qd iuris dicto ordinaria spebit a Vba xceptionis ad officium referantr Bart. in l. ambitiosam n. 34. ff. de decretis ab ordine faciendis Vologneto in l. 1. n. 52. ff. de off. eig. Mensch. lib. 1. de arbitr. q. 12. nro. Barbos. in l. cumpter. 12 §. 1. n. 2. q. ff. de iud. = Delegatq aut alio nobonge. eam notat ait dtr in d. §. q mandatam qd qdo Vtilee ad effectum illum amposit eam sub delegare ut idem autor notat in d. §. 1. p. 208.

12. Adijcitr preterea in dicta discriptiones clausulla illa suscipit iurisdictionem hanc ut stet iudicem Delegatum iurisdictionem sequi salbi alienam et cumeca exequendi et cohercendi pote statem. c. 1. c. ptera c. significasti c. sultae c. in litteris c. sane. 11. cum aliis ht. = Cum et utnotum sit differre delegatos a iudici bg datis. q qs iurisdictio nspotebat sd tantum notis et pote sta iudicandi l. ait prator. 5. ff. de re iud. cvant iudices dati qa prove sede tantr

l. ait
retinetr citi

Vinto litigantes sup vocem diu deberet ac sententiam differrent
Figon. lib. de iudicijs c. 29. dec. in l. a Diuo Pio. 15. ff. de re iudicata
et in alijs dec. Duaren. ad tit. de iurisdict. c. 2. Alciat. tit. paradox.
c. 5. Quintana de tenas lib. de iurisdic. tit. 11. n. 46. Donel. lib. 17. com. c. 21.
Vsuald. in not. ad caput. 23. eiusdem tit. hij quos propiam notionem
habuerunt ex Lis cessione. Cuj. lib. 3. resp. Pap. in l. Venditor 49.
§. Vlt. ff. de iudicijs quae est vera sententia a Iulio b.
proposita aliquando dati iudices delegati appellantur
vel in l. a iudice C. de iudicijs quod accipi aliter nequit
id tamen minus proprie dicit quia multum interest inter
datos et delegatos iudices.

Demq apponunt illa Vba eius q mandauit Vicefungens quoy hîce consul ut Vicariam Operam delegatus exibeat c. cum olim 33. h.t. vel pecte sij iurisdictionis et potestatis = Vnde exceptis q obstat iurisdictionem mandantis obijcitur delegato c. 1. in fine de off. Vicarij in 6. exceptis autq ipsam illius Veluti q ex suspitione descendit delegatum nimpedit c. Siq. 4.° de foro competenti = Sine etq descendit ut morte mandantis extinguatur delegata potestas Clement. fin. de sepult. et utidem onor delegatus succedens q delegauit Alciat in Rub. de off. eius n. 25. Vsuald Don. lib. 17. c. 8. tit. N. 13

Hinc multa Vtilitur inferuntur = 1.° Vicarios epporum delegatos Videri cum eorum Vicas gerere dicantur c. Romana 3. in pris de appellat. in 6. et officium habent qd morte epporum finitur c. 1. de off. Vicarij in 6. quae q dem doctrina Vera é in Vicarijs forancis deputatis mali quo epporum qui q opido = atq. Vicarij generales ordinarij qui cum ex Sanctorum canonica dispositione officium habeant d. c. 1. sd expirat potestas eorum morte Epporum qa ordin. dependens ab eppo et in creatione Vicarij ita quo ad exitum ad quam rerum reducendam q circa hanc articulum discutiantq lata in Clementinam 2. de rescriptis Voteus de Vicario epporum q. 10. lib. 6. c. 4. practic. n. 8. et lib. 3 Nav. c. 13. n. 4. Gaetano de beneficijs q. 28. n. 26. Sanchez lib. 3. de matrim. disp. 29. n. 3. cum multis quos refert

Inferitur 2.° inquisitores hereticae pravitatis delegatos iudices ee; qa ex mandato cognoscunt c. nec alis qui. 10. c. pluo. 17. de rescriptis lib. 6. Auchaurran? et Collectorij in c. ad Vollendam de haret. Alciat? in Rub. de off.° ordin. n. 19. Simancas 14. 15.

in Clariss. in pract.°

in hac Italicis institutionibus tit. 3. n. 7. Nec interest qd dicunt habere officium cum officium cum officium de hereticis in c. 6. habent in officium vespectu causa sicut delegati habent officium circa hoc eis specialiter mandato.

16. Inferitur 3.° Legatus Pontificis coram inquisitoris eius ordinarios delegatos etiam habent iurisdictionem c. 2. de offic. legat. in 6. Gutier. 1.° tomo canonicar. c. 11. n. 4. et 5. Villadiego tract. de offic. Legatorum p. q. 16. n. 12. Nec inter qd Vicesgerentes Pontificis gerere dicantur c. 1. de offic. leg. qa gerunt Vices hoc est Vicarij ss. qq tm. specialiter mandato specialiter iurisdictio V. in episcopi Vicario diximus.

17. Inferitur 4. resoluto 3. qm tripliciter diu Verum est an ordinarius cui a Sede negotium committitur officiatur delegatus: an remaneat ordinarius Nam qdsit delegatus ostendit tex. in c. irrefragabilis, cateri de offic. ord. c. multa tridentini in fine ca. ss. de reform. et alij multi eius de scitu locis. l. 1. Vos et ideo ff. de offic. eius ca. seniam tenent Panor. et DD. ind. 3. c. 3. cateri glossa Vlt.a ms. ad a Solenda Vbi Host. n. 5. de hoc et Bart. in l. 4. 3. 1. n. 6. de damno infecto Alex. in l. 1. n. 6. de offic. eius Simon. de cassin. in sext. c. 25. n. 6. = D.a autm qdsit ordinarius quod tenant glaz. in d. 3. cateri glaa Vlt.a nec licet potentibus stationem in d. c. ad abolendam cum igitur l. iurisdictio spectet ad ordinariam c. 1. et ga. 6. ff. de iurisdict. = de subdelegatione Respondendum quam plurimi Barbosa in d. 3. 1. ex n. 9. alias tandem qd auctor simpliciter negotium committit officio = officialibus iurisdictionem ordinariam habentibus etc. reficit ordinarios vespectu illius causae explicitis s.a n. 11. aut committit adiecta clausula Procedant tanquam delegati aut autoritate l. illius et officium ut delegati iudices alijs n. casibus ex mandato procedunt et ideo delegatis Vs. diximus quae iunge caput l.m de clerico pugnante in 6. iuncta qua Vos autoritate in clemen. 1.a de sepulturis neglig.a plato qq absoluitur ad cetera Regula Regula

= ping alicui iustitiam exiberi. et 6. mandatum

Ad trm. inc.i de offic. et pot. iud.is deleg. Mtru. 6 tam praeci=

N. 1.° Ostendunt Vbi citra tractari in hoc tru. de iudice delegato cognoscente ex mandato. Nam Vbi illa mandatum strictum et Vbi 3 pigimus mandatum praeferunt gl. 5 tit. Vbi cedimus in c. cum alig de rescriptis Ra. 6. iunctis quae adverunt in Reg.a n. 10 et 11. idq probant Bolamere n. 1. Butrig. impro = citra et Vbi iustitiam exiberi causae cognitionem cum sententia et executione mandatum ostendunt: ut post Panormit. in c. significat n. 7. p. trm ta h. t. addunt Mand. 5 tit. de missione cauti 2 sup boresti. Vbi audiendae Ros.° primum sit in caa Rugine lus tract. de appellation. 3. 6. gl. 5 tit. 3. n. 7. Servato tm iuris or

dine

dine Claudius de Segreto in L. post. C. de ff. de iust. et j. Dehinc ex relatione notarii Vel. Doppellat. et Nib. 483. n. 1. Ruginet. ss. n. a.

Sed ambigunt nam Innet. retexit potius missum ad Coppum Londonensem qui sua dicta ratificavit dicendum ordinarium c. Ingrate de off. ordinarij c. de persona 38. 11. q. 1. authentico de sanctissimis Epp. 8. vig. contra collat. 9. neg. ex non mandato et omissione officii delegata ad excitari. Videtur c. licet. 12. de off. ordinarij.

Oppm difficultatem Varie declarat Bonus Bonacius t. n. 2. quo omisso dicendum omissionem cessare ordinem iudicis alias cum officium delegatum alias ordinarium manere excitata tantum iurisdictione sua officium delegati cum omittit negotium adiuvit dicendum eum mystinem vadere vel aut personam. Et si p. tor 3. ff. de off. eius. quo pertinet hoc in c. refragabilem. 13. § ceterum de off. ordin. in c. Babilonem q. 1. in fine. de haret. Tridentino ss. 7. c. 6. et 8. de reformatione ss. 13. c. 5. de reformatione ss. 22. c. 6. 8. = aut cum in rescripto extant Vba alterandi, augendi, minuendi iuris dictionem ordinariam. Socinus in l. 1. § ngs simplici tit. 14. ff. de V. O. Abbas de Gracis decis. 2. de rescriptis cum relatis a Riccio tom. 4. decis. 417. decis. p. 2. Hinc clausula appellatione remota in omissione scripta ex ordin. facit delegatum ut post Innocentium Parisium Mellinum et alios quos refert. Ignat Barbad. tit. 2. rey. quotidian. c. fin. 2. p. § 3. n. 7. idemque dicendum si Princeps dat vobis illis auctoritate mea quod d. c. cum alias in fine Boherig decis. 191. n. 5. aut Vbo ejus explicandi. Vbo regendi aut Vbo mandandi Gratianus decis. 424. Rote Marchie citra, vel casu exoda omissione alter ab ordin. iuris dicho sit tantum excitatus. dec. 3.

Quibus aegris est mihi hoc tribunal delegata specialis vestras ejus Vbum ejus et Vbum mandatum meum omissis pestibus. Vide ut Rhue remaneat ordinaria penes Coppum

neq Vna pars iam bellat. et ides Vtraq; auctoritate ordinaria et delegata index cognoscet ut in c. Significauit 4. b. autoritate vna pretq; et tua de corpore Vitiatis non ordinandis. c. per hoc c. 17. de hereticis tt. b. iunctis p̄ notat Felinq; in c. cum ex officij n. 21. de p̄scription. qd Vide c. 6. pp̄ter iuris appellationis ut deferatur ad Pontificem q̄ delegauit Felin. S.a Sygismundq; practi. de appellat. q. 8. n. 85. licet j.s simplex et ordinarius et ad Metropolitanum appellandum c. scitote 6. q. 3. c. Romana 3. in fine priu. §. debet et §. fin. de appellat. in 6.o Nam Vbi occurrit ordinario iurisdictio delegata a Pontifice inj.s appellationum hoc p̄ balet ut potior dignior Felinus S.a Sygismundq; n. 8. q. Pax in praxi §. p̄. tomo. 1. c. §. 3. n. 14. = 2.o ut cum iuris dictio ordin.s ex.a territorium ipsius excercere t. fin. ff. de iurisdict.e assumeta sit illi delegate excercere poterit in his q̄ss necess.a ad exitum cāe et ex.a territorium ordinarij quemadmodum excercere potest p̄ Pontificem Nam territorium delegati eatenus per rigidi quatenus delegauit exij q̄ notat Bardus tract. de nullitat. et ex defectu iurisdictionis delegate an. 95.

Ad intellectū é, cum Vbum p̄cipimq; et Vbum mandatum nihilq; hic adijciat ordinario iurisdictionem delegatam ut ind.c. q̄ alteretur iurisdictio ordin.s cum similiter intercesserit mandatum ut patet ex illis Vbi inferius inuenies inmandatis et ex illis p̄ mandatum huiusmodi. tum etq; cum illo tex p̄cipiat ut cognoscat remota appellatione; ex quo ordinaria iurisdictioni delegatam adijcit.a ostendimus.

Quo difficultas tollatur et res ipsa planc explicetur dum quaritur Vtrum p̄ mandatum rescripti ordin.s abbatis iurisdictio eius et officialis delegata aut nulla ta ordinaria iurisdictione aut iuncta delegate segnes cassq; si deprehendo = 1.a é, cum rescriptum mandatum habeat aliat ordinariam iurisdictionem sed meram cāe h. habenti q̄ species d. §. "catorum de capitis adabole ndam d. l. et sip̄tor et iuriu similium, et hinc efficit index delegatq; ut nisi expedierit possit Vtute ordinaria

iurisdict.

7 Dr Bonilla.

iurisdictionis. = 2º é cum habenti iurisdictiõe ordinariam in ea caā qdicitr. comissio superioris̃ minuent aut tollens alterans et adijciens modum p̃scriptum in iurisdictione ordin.ª et eum efficit delegatum ita ut ablata iurisdictiõe ordin.ª tanquam delegatus inde excedat. X.ª doctrinam So cini et aliorum de qq. s.ª = 3º casus é cum apponitur Verbum mandatum f. Verbum p̃cimus aut Verbum autoritate nra in comissione speciali principis Vnius aut alterius caē missa ad eum qui caā illa ordinariam iurisdictionem habet et eum facit delegatum ut in sp̃e iuri txs, sic in ut simul maneat or dinarius quemadmodum in d. cq. de corpore Vitiatis non ordinandis. = 4º é cum idem Verbum apponitur in comissione generalis principis generis aliqd. caussarum comittentis ordinario Velanti ingressum criminum aut correctionem ut in d. c. 5. et tunc dicendum é qd quamvis ex Verbo mandatum delegatio Videatur resultare quatn̄ nē Verissimille in generalli caussarum comiss.ª ordinariam iurisdictionem alterare Voluisse ideo magis excitare qui delegatam iurisdi ctionem scedere intelligitur q est genuinus illius txs in tr̃pt.º = Nec inconditus p̃t é delegatam iurisditionem scilicet cam propterea qd fuit sublata appellaõ: cum correctionis caā comissa fuisset, in qua ꝯ tollatr appellaõ iuris ordo h. Vtatr d. c. 3 in p̃rio c. p̃sonas de appellat. //

= Intexu ꝯ, ministerio et terroribus
conquerentes silere compellimus, Iuncto
obsimanifeste cognoveris
iustitiam Sim pedire

Notat ex ijs Verbis Bart. in l. Sepulcri 6. n. 3.
ff. Sepulchro Violato p̃turbata iurisdictione inter dicto retinenda experiri licere idq remedium in hoc txu p̃poni putat in Verbis istis: Namq cum turbata iurisdictionis soleat p̃ dictum inter

7.

dictum

*

in tr dictu scedi ut exc d. Bart in h ſin n. 4 ff. Vti possidet notat Menoch. remed 3. retinenda n. 16 5. Vsq ad. 621. ff. sa bet tex in c licet caam q. dep ration. = Qua doctrina acci pienda é de Valli in tr dicto ut declarat idem Menoch. ex emplo ſtructuarij etalioꝝ q proiuribꝫ incorporalibꝫ perso ne coh ærentibus experiente in tr dicto retinenda aut recupe randa d. l. ſin. ff. Vti possidetis. l. sane. 14. ff. de iniurijs l. 3 §. Vndeui l. Neruae 5. q. §. de ecclesiam ff. de iure armata. l. Achilij 27. in fine ff. donation. = Vbi litis dr. doctrinam Accij Vbo ait p tor in l. 1. ff. Vti possidet. recepta ex Menoch. d. remed 3. n. 103. Donel. in l. Vnic. n. 3. C. Vti possidet Oruald. in notis ad eum lib. 4. in c. 32. litt. D. Nam de ecclesiam in tr dictum et tantum petit cuiꝰ possessio in re soli turbata. l. 1. ff. Vti possidetis. Cuiꝰ lib. 5. observation. c. 22. Guin. lib. 6. manual. c. 12. Donel. d. c. 32. q d q d Faber tomo 4. de err. de cad. 79. err. 3. de ecclesiam in tr dictum fructuario ipse lere tenedat cuiꝰ sententia si de re ipsa petenda accipiatur Vera é ẽ pote nam eam naturaliter videtur tenere. l. naturaliter 12. ff. de adq. re. poss. ff. sd si de usufructuario ei recto aut turba to inj. C. usufructus quem aperte fal sa é cum hoc ait Velut in corporale ipse n possideat. ff. Sd q nuit Veram ag noscant Bart. doctrinam quam. docet p Vbi turbata iuris dictionis ẽ de legati in tr dictum retinendi scedi x. mois expiratis ipsam tn p Vare n po. xxv. dum dicit mihi auctoritate mri tis n. n. hic decidendo ciuilli aut possessorio perturbata iurisdictione tractas instituit; sd in dicto criminali et deportatione coherendi impedientes earum dictionem delegata inst q multum mihi ea illa iudicia ꝑponat in tr dictum iudices seu dictis sibi asserente sotes Vindicate coram Superiori d. c licet caussam = atu q. ꝑ di m. delegatos obiecti coram ipso examinandi data illi potestate cohercendi 3. quscuq ẽs indignitate exhibitos. ff. Ineod. ſtru. impeditis Vbis ministeriorib. ad. iuctis Vbis poteris cohercere. ff. Cum q. stet tr ministru dei iudicis delegati in tr dictu exhibita Bar. in tr dict. de quaꝰ n. 1. ff. Ne sollicitationem colligi ex sententia illi Vt abiat delegatis complexis potest sed excedat ergo iudex dict. litis Vsuꝰ ꝑdictis quæ potestas similiter ipse cht sub delegato delegati complexis c. exli teris 52. q. huiꝰmodi cam q Vbi q alteram. dicit m. Felin. et alij. h. Oerois in c. significatum 25. in fin. h. Panorm. in c. quærenti n. 4. de Vbꝰ. sig. ubi casu q dñe adiecta mi missione cla sulla illa dr. dictoꝝ censura ecclesiastica ipse cendo de qua in c. pillij 22. dep Bond. et ut ff. lib. 11. §. ipse cendi de hac

8.

9.

ficit in.6. ga hac Clausula ñappositā decidit in hiis omnibus
ꝓdicta potestas inspectis ꝓpr. Ideꝯ Ipechit ñ solum cum
dirigit immediate impedimtꝫ ipsius sed ipsam ipsis in dicis
d.c. ex literis, sed cum indirecte impedit delegatus ex
seq. mungruum ga litigantes nimis ettenuibꝯ ꝓ territi;
nō cē Ꝑsistant facti metum iustum inducentibꝯ a lite
incepta desistunt. illusorium redentes mandatum Ꝑp
sicthum gē Senia pr. hꝯ. Verum cum delegatus stricte
suscipiat iurisdictionem quatenꝯ in mandato sibi ne eiꝰ fines excedere
ñ pōt ex ꝓpio l. diligenter. ff. de mandat. nec Vltra caas ad ꝓs ad ipse attentas officiū seu ꝓducere c. pastoralis. 14. §. quia c. significante 34. de rescript.
c. cumolim 32. c. Pet. de hiigth. l. l. 20. tit. 4. p. 5. Inducent notata a Ab. Ibi
in c. ſtoy. Ibi Imandando Gugiardo tract. de appell. §. 11. glossa. 1.
C. 1. n. 10. mirumē cur potestas eiusdem extendat in hoc casu
ad casum impedimenti ꝓ diuersē a delegato et 3as ꝑsonas
in Imissione nē exꝑssat potius. n. Videatur ñ apposita dans
sub Ipradictores et cetera. de quaꝝ d.c. pillay et ind. §.
Ipescendi ñ spetet iurisdictionem delegato inquirendo
impedimenti. Cui difficultati ut fiat sāis et ꝓdicti
enunciati Vera vā elucescat observo delegatum in
dicem Durante Imissionis sue multa expedire ꝓ cē de
qq specialis mentio facta ñ cē in descripto, quo sibi ex
offi. incumbunt quatenus inde cē simul cum causaria
lis cognitione tacite mandata intelligunt ñ n. mi
nꝰ ꝓ cē mandatum tacitum qm exꝑssum exemplo l. is
cum gd. ff. ff. ideꝯ ced. Vnde descendit Ꝑ possit ꝓ. citatus
Iudex ecclesiastica seueritate Ipescere c. ꝓ terca §. c. sane
.11. h.t. aut alijs penis Iudices ꝓscriptis c. Ixultationibꝯ. 10.
h.t. absoluit actorē a bali ex communicatum. si excommunica
tor ñ absoluat c. prudentiam 21. §. 6. h.t. etsimilit testes
ut ferant Ꝑ vanum se testimonium c. Veniens 38. in fine de
testibꝯ cogit arbitros Vincā suspitionis 3.ª eum obiecta
in Vnam Senīam Iudicant c. suspitionis 39. h.t. Senīam de
segtr c. significasti. 7. ed. tit. arbitrium sent c. de caas
.4. §. 1. h.t. punit de Ministrantes d.c. significasti Ꝑ hoc cat

10.

11.

testet falsum testimonium dicendo Vide interpretatio
Legis nullum §. de testibus notat Covarrubias c. 8. practica
tum numero octavo Fachineus lib. 9. Controversiarum c. 26.
licet n. mandatum iurisdictionis presumatur exijs quod tat Menoch. lib. 2. de presumption. presumptione 5. per totam: et in cumneo
priali videnti et delegata accessoria dependentia annexa
incidentia ut exemplo l. 2. de curis dicitur l. adremmo
billem 56. l. ad legatum 62. ff. de pec. cur. l. 3. §. ghabet ff. de
servit. vast. l. 1. §. Vlt. Vsu. et puto ff. si Vsus fructus petatur l.
quidam 56. ff. de reiud. notant plures quos laudat nouiss. et
ostis tract. de exception. 2ª sententiæ exceptione 126. ex n. 8.

12. // Quo suppositio dicendum de delegatum iudicem
posse coercere impedientes iurisdictionem suam in gremio
ex vi prorogationis sed ex vi promptitudinis accessionis cum. n.
alias cum protestatur videre illuxoria cum cæteris cognitione videtur
et tacite mandatum ut de incidentia cognoscat. tacite
autem et expresse idem solet esse iudicium l. l. cum quid ff. de rebus
cred. et quia minus impedire iudex 2ª quam immediate agen
re de causa cognoscat quam is acens cognitione subtrahitur
controversia dum propriumetum litigantes a iudicio destituunt
ideo aduersus eos et si indirecte inferunt impedimentum po
te delegato cognoscere vait in tex quem intellectum et ho
deo exornatum addidit glos. in. bonereceptæ ex Inocen.
notatilli 2. Currio n. 1. Ioan. Andreæ in Vsu. cum olim sint Ri
minald. n. 6. Iscio. 10. Bibian. in vocali ad hunc tem et ab Achra
demio huius precipitibus frequentius probatur. //

13. Quid Veritime in tex interpretationi illud ignorit
V quemadmodum aduersus tertios rescripto impetrantes delegatus
iudex cognoscit sibique iurisdictioni inferant impedimenta
sic et et possit animaduertere 2ª eosdem litigantes fraudi
oque coram alijs medijs et timorem incutiam qui ad impedi
endam iurisdictionem sufficiat ut ait Pomphex hic illis
Vbis adductis notatis tam eos qui trahuntur in causam non fit
nouæ causæ prorogatio inter easdem personas qd aduertit in tit
de iudi in C. cum olim 52. hoc. Sed in delegatione Vicinalitus videtur

facta

facta omissis dep.ti impedim.ti et gd delegato iudici ves
pecte alioq permittit multo magis ẽ permittendum vesp
ctu litigantium. Aurioq etiam ut etsub delegatq dele
gati Pomptias possit vac impedim.ti similiter animat
uertere bene d.a litigantes quam aduersq terrisq cessa
n. delegato nec sub delegandi facultate cessan. dele
gato nec q. litigt. oportet ut potestatem habeat sub de
legatq d.as barriciones impediendum nec alias illusorias
et in vltis eius iuris dicho tedato V. dicitur in d.c. ex litteris
q. 5. Sd hoc q̃m pbang vñ ab hinc dicha de 14.
m.o p̃ceptoribq impugnatr: aiunt. n. ex eadem deduci ñalias de
legatum iudicem puniri posse impedientes quam succes.
sit ad executionem mandati apostolici et confirmatr ob
iecta nam in d.c. prudentiam §. sexta ñ alias permittit
delegato V. absoluat actorem ab alio excommunicatum quq
si nollit ipse absoluere nec alias nunq̃ suum exeq̃ valleat
idem q.o Videtr et hic dicendum ut habita possit procedere
aduersq impedientes quam si non possit iuris solicitudinem
suam exercere. nisi prodicta vase q̃ bene vñ retenta
adhuc Verum opinamur posse delegatum impedientes pu
nire q̃mvis absq pñia ne illa negotium sibi commissum
valleat expedire sic n. accipienda est Vba generalia
huiq tq = Obstare ex superioritq delegato iudici Du
plex causarum genus mandatum intelligit Vnum quod
tangit ei specialiter et expresse delegatam = 2.o illas causas
q̃ adelegata omnino dependent et nec esse nec exequi possunt
Vt tangit in q. resistentia in d.c. significasti in animine
falsitatis per Farinac. et Gdc. 5.a in fine exequis.
in d.c. significasti in causa ne sub delegati in c. pastoralis
in pncio h.t. in q.e dochis q̃ ga amatrix pendet c. in de
Donat. inter. = Omissa intelligitr delegato ad causam di vor
tij c. de prud.a §. eod. tit.o = 2.o V.o alias qq. es q̃ noviantur
ab ipsa causa mandata exitum ipsius removantr ut tangit
git in spe d. c. prudentiam §. 6. d.c. Verum f. 38. in fine
de testibq et alijs. inter hoc V.m causas q̃ generaliter inter

gd ag.ē priali oriunt nouo stro uerbo de his potē delega ti cognoscere et is si necessoria ñsint ad exitum priales ca usæ V in hoc c. et similibꝫ nam cum ea V potē accessoria intelligunt mandata at Vbi noua qq. ꝯponunt quæ adelegata ortum ñ habent ñ alias potevit cognoscere dele gatꝰ gm si impediant V sum delegationis ut ind ꝯ b.a ga ñ alit mandata intelligunt quam quatenus necessaria sit illaꝰ cognitio ad causam priale m d. l. fin. de iurisdict. x.a quam tradditionem in tꝛ ptandam oppinor doctrinam Alciati gꝫ in d. l. 2. n. 4. censuit in delegatum iudicem tra xisse omnia gꝫ facilliorem et modiorem vedunt V sum de legationis suꝰ; ēn. declaranda deijs gꝫ a cā a mandata dependet et ab ipsa oriunt, de alijs n. gꝫ ab ipsa ñducunt originem ñ alit cognoscere potē quam vrgente necessitate et s.m. hanc doctrinam in spē delegatꝰ potē cognoscere de impedim.to sine alias valle at cedere sive non possit; nam g.o impedim.to priali delegata nascitur ideo cā is sa intelligit simul cum ea ut s.a notaui.

15. Sd adhuc m in tuto ēe n. videtr hoc vāo crea n. in fer tr rescripta delegatoria stricte m in tꝛ ptationem sumere sd favorabiliter gd m odiosi est ad verba tr extractis a nobis s.a n.ro Respondendum tr é in hac spē delegationem ñ vltra porrigi gm mens Pomptificis delegantis patit ideo gꝫ nam plam sd stricte m potiꝰ accipere in tꝛ ptāe gꝫ ōes s.n. ōes s.n. priales sessiones ex Pomptificis aut Principis intentione stimant c. intelligentia l. de V.S. C. 2.o regꝫ 41. de appellat. plane Pomptificis mens eā é ut cum causa dele gata ōes gꝫ ab ea dependent et oriunt videant tr omisse in iuribꝰ V.s adducit in marg.to nec vba, nec mens Pomptificis ampliorem sumi in tꝛ ptationem patiunt.

16. Sd s.a d. pretentatem iudicis delegati turbare videtr ex difficillimo gꝫ g. 1. g. 2. g. 6. quo ex eo dein dicibꝰ delegatis tractatr deputatis a Metropolit. in tr oppostendentes ad V trum pertineat ex causa gꝫ post captam infidelitatis ad fidei christianæ professionem fuit diversis V sitat ex c. 24.

Vid.

Deilij Milebitani subinocentio. 1.° Vnde fuit sumptq; fuit inca
V.° Spe ait tꝛq ille qdsigs imbentq; fuerit nolle obtemperare
iudicibq s.ae Sedis Cōpq dei litteras Vnullq Cōpsq eiomu
nicet donec obtemperet hac autq animaduersio s.ae Sedis
Cōpo donata Valde Superioribq ddueksatr. Kamsilitiga
ntes sint inobedientes aiudicibq delegatis posſ Bhorceri
cum hoc q.° aprima delegata ducat originem C.pterca
s. C. Vultationibq. q. C. sanc. ii. h.t. siue impediant directe siue
indirecte eoq. potestatem Similiter abijssis punivi possuetn
tolimq exhoc tꝛu s.ae n.q. quibq scenbit decis.° tꝛq in c. pastoralis 3 8.
s. Hyeuiq h. t. igiur nra sentia Stare ñpoté aut illa. Cuiq difficulta
tis Veram cognitionem neprimis labrijs pgustauit Prepositq
Idem qdistinguit inter delegatum Pontificis et delegatq
inferioris ut ille possit animaduertere exnostrq; Huic
V.° d. potestas nspetat ex d.c. gregs Verig ppe delegatq
abalis qm a Pontifice aduersus impedientes potesta
tem habere ut ostat ex d.c. exlitteris 2 q. et latius re
soleit Deiq hic n. 8 s. Mantica 52 dalios referens Me
noch. lib. 2. de arbitarijs casu. 438. n. 5. qd Verum
ée existimo etq qdo inferens impedimentum subditq
né iudicis mandantis ut testatur Deiq s.a et si Menoch.
Vellit Ivarium; nec o casu prrogari iurisdictionem
delegati vade dolichi dicendumé ut idem Deiq fate
N aut plus tribui delegato iudici qm delegantiq; s dice
potius s.ae eum qsubditq né iudicis mandantis dele
gatum habere iurisdictionem nouit oppinor. Nam
q impedit delegatum delictum Imittit in iniuriam dele
gantis cuius mandatum redit illusorium ut ait tꝛq
tꝛq. Cuiq delicti vade fit progatio iurisdictionis or
dinarij q mandauit exequla anobis exornata s.a
n.q. et cum ipse cum causa delegata omnes quae
abea dependent et annexa Imiserit Videtur et q taci
te hanc facultatem. qua coherceat impedimentq aúsub
dito illatum quare in hoc casu vade delicti non
prorogatur delegati potestas sd delegantis neplus
tribuitur mandatario quam mandanti.

17. Hac g.° ꝓposita in ꝓtatione omissa dicendum existimo ind.e q.s non tractari de iudicibꝫ delegatis impediri aliqñ a litigantibꝫ nonnuꝫ suum exequentib. Id de iure gg. ꝓ. ꝓtumatiam obedire recusant; ne V.° obstet nr.a sententia qua pbamꝫ dcs cdas q.a delegata dependent V.ia ꝓsa mandata intelligi. Respondendum é controversiam de qua t.o a prima te plenitia auditibꝫ fuisse mandatam ut stat ex actis dicti Scilly Ulisbitani c. 24. et observat Miranda in suma Scillisy eodꝫ loco. = Sic n. eidem primæ sedis epp.i dicitur et in c. prima sedis. gg. distinct. ut explicat Mathias Vgonis in tract. de ꝓstantia Patriarchæ tomo 13. tract. 3 in diversis. p. 2. fol. 282. licet aliqñ eo nomine appellentur Methropolitani ut observat Garsias de Loaysa in notis ad. c. 8. Scill. Tolet. c. 3. quæ sententia partes ꝓtumatiam obedire recusabant Undecumꝫ iniuria irrogetur ꝓdicto Methropolit.° cuius Vicefungunt delegati n.ri minus si et ipsi ꝓpetat aliqua animadversio, q.a n.ra sedes privative ita ut delegatis in dictis eandem potestatem subtractam intelligamꝫ habent n. hoc ius et 3.a epp.or auditio ostendentes d. c. Sane. 11. ꝑ d. poꝫ adhibito temperam.to ut pena q. directo infligi ntr litigantibꝫ ꝓsint a delegatis irrogari cod. c. protervos §. cum similibꝫ; at nihilominꝫ liceat primati aliqua notabilia in Vti obstantium iuris dictis a se mandata cautela ita dirigatur in personam litigantium quam alios epp.os inquis.m auditio ostendant decens licet ut ab auditibꝫ delegatis aliqd dirigetur mandatum nec tñ ꝓdictam ea ampotevit sedis epp.i qualibet distractione Vti sed tantum debet literas dare nec alij epp.i est admittendum admittant antequam obtemperet ut ibidem dicitꝫ q. sententia cum j. singulari obtinuerit in spe tñ de agitata quam scribimꝫ S.a n. 16. = Non é adaliud personas aut diuersa personarꝫ genera porrigenda

18. S.a quam intellectum in ꝓtanda é sententia d.c. gs. q.s necessitat omni et Veriori opinioni q. hæc iudicem

tole

delegatum cui cāa simplicit̃ mittit exeq̃ꝭ cc̃ seniam
q̃ſ̃ bau exd.c.Significasti ff. huiꝰ tit. etinc. cum venissem
ff. de cognitt. inpotſ.ꝯ Nam is iurisdictionem habet c.ex
litteris t. cuiꝰ iurisdictis c. fin. t. iurisdictis histoꝰ h.t. ꝯ
executis admistum referet imperium ut late resolvit
Gabriel Cravigꝯ in S. ad. Pio inprīs n. 16. devei Vind. Ds
ual. ad Don tit. 17. c. 8 nnot. Litt. SS. = qa tm imperium hoc
adventum ē iurisdictiõi ita ut abea nſeparetr L. 3. ff. de iu
risdict. Don. d. tit. 17. c. 6. ideo potest in delegatum transi
re ut defendunt volati ab Cravigꝯ s.ª 18. Dsual. in d. nota
et Videtr cum cāa traddita execut.ō nam Virtute actionis fit
iudicati q̃ exemtiõ ꝓficicitr L. 4. §. ait ꝓtor inprīs et in §. 1. et fin.
L. ait ꝓtor. §. inprīs L. miles. 6. §. penult. et fin. ff. de recud. L. hoc j.
86. ff. de Solution. L. Si curator 18. ff. de curator Vnde q̃m ad=
modum et alios questiones q̃ a principali dependent et oviu
ntr tacite mandate intelligunt̃r hic, et ita huic autem nr̃e pa
gatr d. c. gs. gs. nam omissa sentia gl̃ꝭ et hi archidiaconi tide
q̃ in hoc articulo delegato Pomptificis plus tribuunt q̃m de
Legato Eppiscopi moti tunc ꝓtem illum; tunc et̃ autoritate capi
tulisiꝰ contra q. de foro ꝓtenti exsuperioribꝰ Vospondeo
illic retolli delegatis facultatem exequendi sententiam aduersus
partes litigantes sd secdi primati delegati potestatem int
q̃ executione ipsiꝰ dirigat mandatum inceps suffraganeis
litigantes quos indecens ēét ab inferioribꝰ in eam ven=
re qui vi necmagis in hac tꝰ̃ ind. c. Siquis stra ga non
de iudicibꝰ delegatis loqr sd de iudicibꝰ latis obsuspitionem
Epi aut a bipso aut a defensore x.ª pristina tempora utc
plicat Cuiat.ª t. q̃ cognitis tantum spectebat ñ executi d.
L. ad. Pio inprīs nam ~~ex~~ sticbi rem habeant potestatem
quam delegati. ~

Russꝰ superioribꝰ aduersatꝰ L. 3. §. 1. ff. negs cumꝰ minus Vocatꝰ ē Vicinat quacabatꝰ impedi
entem iudici pedaneo nesmissum sibi negotium valleat expe
dire ñ dicere impenam eo edicto ꝓpositam aduersus
q̃ Vicinum Vocatos minus. q.ª iudici delegatꝰ ꝓdicta poste
tas denegandaē q̃ do q̃dꝰ Similiter ē pedaneo ut ex Auiato
vcssent Cuja. tit. s. Sentent. Pauli tit. 28. immoꝰ pedaneꝰ ē

19.

delegatꝰ

delegatq dicit. in. l. iudices. §. C. deiud. ex Cguin.ª ind. l. 3. p. cuiq difficultatis explicat.ª mirum in modum Varianti. Et ptes dubitantes quis nam sit pedaneus inde exind. l. 3. Vs. 1. §. sequentur pedaneq; iudicem cum iudici cui mandata é iurisdictio ita Navarr. de iurisd. n. 9. Mascar. vol. tract. 1. n. 173. quam seriam adducentes l. sigs. 38. §. iudices ff. de pen. et Arriani autoritatq; deque sicetq; in hyptesi tt. C. de pedan. iud. quæ mihi videtur reprobandi Rud. dª in Don. 17. Im. c. 21. Nam ind. tt. de dat. his iudicibus erno habetur et in prejudicium huiusmodi Vsus Vbi hoc a iudicibus datis solet fieri. Unde Belarde Vbi. sicca. c. 10. d. l. 3. Vs. 1. intelligit quæ de ve minoribus magistratibus. Velut iquestoribus quæ in jure Vocati eam habeant, nec prahensionem ex Aul. gel. 3. noct. actic. c. 12 et Sagh. q. Pedanei dicunt Asconius tb. Cic.ª de diuinat. pag. 10. ideo autm impune licere adquestores Vocatos Vi eximere censet ma. fas ne vat ipsos capotestate Vi sd. q. hac sententia n male sueniret Videat. dicta l. 3. Vs. 1. Et alliam explicemq; Vbi Js. magistros centanea é p mitto pedaneos judices eos dici qq tribunal ascendere p missu nevat n. n. in tribunalibus sed in subselijs p sidebant Vnde cum bachij ad tt. C. de ped. iud. n. 13. Belarde Vbi. c. 20. Dond. 17. Im. c. 21. et Rual. tt. litt. R. quos ut notat idq; Rual. tde q litt. hinc ergo q; erat; dicebant Magistratq; pedanei minores, Vt questores tribuni, vicum Vici Asco n. s.ª 2.ª magistratq; municipalis quorum censu hic sem Vsum patr ind. l. sigs. 38. §. iudices ff. de pen. exc. de Rual. litt. q infine = 3.ª iudices dati a magistratibus quos memini q in Rub.ca quos fen sus pedaneos iudices, ide dati sic dicimq; in d. l. 3. Vs. 1. ind. Rub.ca C. de pedan. iud. in l. 4 ff. de tutor. et cura. dat. in l. 1. §. item Senatq; Jº. ff. de postul. in l. 2. C. de libertis et eorum lib. in l. Vlt. C. Vbi cta p d. gn. l. Jemina. 15 in fine C. de iudicijs quos p posito adsyperiorq; dissentª. ver. Et pena. edicti de qua in d. tt. ff. neg. seu. p posita cé 3 cos. qui p Vocatos Vi eripuint l. 1. in prin. eiusdem tt. iusautm tribunal p toris dicit. l. penult.ª de iust. et j. Unde cum pedanei iudices hsce dati tribunal n habeant merito eximentes Vocatos erga eos edictoñ tenentur Vait Js. d. Vs. 1.º qui sic explicat Cguinar. tde fabet in vas ali ad eundem tem. Rual. in Don. tt. 23. c. 2. litt. L. in not. Nicolaj a Salit in sillim. iussit ad eundem tem cum n. de pena tacet. p quam q. vel é acin vam. extimat l. si palius §. 1. ff. eod. aq; né Vpena 3.ª eximentes Vocatos ad pretorem et in jº inducta ad ped.os hsce dati iudices par rigatis ex Veg.ª odia restringi in. l. q in tp tuto exes Vbum accipit nam damnatic. damnia ca a q in j. et erga p tores postulare p hibent l. 1. §. p tor. de postul. l. 3. §. 2.º to ciali a postulandi avocent erga pedaneos iudicibus ind. l. 1. §. item Senatq; Jº. = aliud é postulare inj. aliud in iudicio erga pedaneos. ga V.º in venali exten his faciendané oportuit n. tiatin cauerinouam l. 2. q. laut indicium eximente Vocatq; ad jud. q. ed. illiq; edicti penam coherceri é tanty q; tivet Vnegâ iudicibus datis qq alia vasa e id in tr. dicitis quam data tanty notionis habeuant l. 5. ff. de iure ind. qq a forma p scripta vrec. deue nequeunt l. 1. §. 1. de off. assit. sdeo et p tores illa vena plactat. nec ideo dixeris p toris decreta vel dii illuxoria 3.ª veg. ant. l. 1. p. 1. et 2. ff. de iudicijs

indiciis in hoc est tamen firmatam Vss. i. quaerit puniendus saltim ex ordine arbitrio pretoris cuius poenae in d. Vss. i. mentio facta non est nam in eo tit. sermo tantum habetur eius qui iussu modo praetoris pendit in eius quod obstentam maiestatem Pretoris irrogatur Unde a delegato de quo in hoc sermo valde differt quandoquidem ille non irrogato iudice mandante de iis impedientes puniendi potestate dato denegatur. — Deinde et superiora oppugnari videntur ex l. unica in principio ff. si quis ius dicenti. dum probat duum viris permissum non esse ut defendant iurisdictionem suam iudicio poenali quia potestas quam duum viris quoque propria competit iurisdictio l. magistratibus 25. ff. ad municip. l. i. C. de emancip. liber. cessante et multo magis negari debet iudicibus delegatis qui aliena potestate funguntur l. i. §. qui mandatam ff. de offic. eius. et quaecumque ea quae ad merum imperium pertinent mandari ipsis. l. solent 6. ff. de offic. procons. Sed omissa emendatione eius l. tot locis ubi non tamen reponatur non tantum antiquorum librorum fide stabilita ex qua colligitur permaledicti nunc duum viris esse spectare quod longe alii hoc verent arato iurisdictio ut infra apparebit et Acursius et interpretatione Bart. et aliis probata quod duum viros illos defensores civitatum esse putant de quorum officio disserunt Donel. lib. 17. com. c. 7. et b. Osuald. litt. x. et y. qui et multos refert Alciat. lib. 3 disput. c. 5. Cuiac. lib. 3. observ. c. 14. la vade aductus nam defensoribus multae irrogandae potestas denegatur in l. defensores 5. C. de defens. civit. cuius sententia ideo displicet nam inter duum viros et defensores multum interest = Duum Viri nempe ex ordine decurionum eligebantur. l. i. ff. de albo scribendo l. 3. §. fin. ff. de pecul. l. onores 7. §. i. s. q. ff. de decurion. = Defensores autem ex aliis l. 2. C. de defensor. eorumque munus consistebat in defensione civium a potentiorum oppressionibus l. 3. et 5. eod. tit. licet ipsi usque ad quinquaginta aureos iudicarent l. i. eod. tit. postea usque ad quingentos ex novella Iustiniani 15. de defensor. civit. Rursus quod duum viri excelsiores sunt a defensoribus ut observant Quint. Duen. a. lib. x. de iurisd. c. 7. n. 6. Duum Viri autem in civitatibus erant instar consulum Romanorum unde consules quidem duum viris accipiuntur in l. cuiusdam 30 ff. de adqu. haered. Scipion. Gentill. lib. 2 var. c. 5. Wesal. ad Romul. 17. c. 7. litt. d. Defensores autem instar tribunorum plebis. dicendum est tamen in d. l. unic. plures

ad Magistratq municipales q duumviri vocantur d.l. 1 ff
de alb. scribendo l. 4 §. duas etiam ff. de dam. infect
nam duo erant per imperium potestate Caligula q. Sabinus §. Ere
aventur Petuntur Dubias d. c. 4 n. 4 Sual d. c. 7. tit. F. q V.
iurisdictionem nactus fuerint l. ea q. 26. ff. ad municip. quia
municipalis iurisdictio dicitur in l. mola 29 ff. eius. Leuit.
atq ideo pignora capere possunt l. quoniam modum 22. §. ma
gistratq ff. ad l. Aquil. in hac tam in l. 4. §. antm ff. de da
mno infecto et potestatem habere dicuntur in l. sig. §. Ver
bo ff. de seruis m. q. si fugitiuum. et imperare bracarios seruos
castigationis modica uti debent in l. magistratibus 12.
ff. de iurisd. in l. item 15. §. Vndeq; uis ff. de minuis q. am
eam uita amplant. Magistratq Rom. accepere dicuntur d. l. ea q
26. ideo quo ad potestatem defendendi illam in dicto pena
lti exhibitis iuris verbum q illis qui magistratibus Rom. s
d. l. unica cui iunge Anfab. eidem uisa. ad Dom. d. c. 7. tit. R.
qd sane nec perstiret ut hoc genus poenae ceteris interdictum sit
possunt pignora capere. d. §. magistratq. s. ad tollendum ceat illis
omnibus remedijs praetorijs Vti de quibus in l. 2. §. 1. ff. si quis
ius Vocatq. neglexit et in l. 1. §. 1. ff. de Ventre in possessione
sed hoc ad delegatos iudices non extenditur ut idem Fabe
tradit et valde discriminis inter delegatos et duumviros
cae nam mandata iurisdict. totq officium iuris dicendi transit l. 1. §.
ante tutor. de suspec. tutor. ideoq; ex persona mandantis eorum potestates
finiri q. ad modum ordinarij possit iurisdictionem suam penalium dicta defendere
l. Vnica C.
Vel delegatis sed eundum id dicitur in l. fin. ff. de off. eius
at cum iurisdictio municipalis minime potestate magistra
tuum agq delegati emanauit inde minuam nec q. minorem
accipiant potestatem delegatis; nec qd dicitur imperium retran
sire in delegatum in d. l. sicut. C. his rebus q. petit q. id Verum
est in imperio merum non extendi in ad ius cohortionis quia
delegatis spectat in d. l. fin. ff. de off. eius

Denique haec enuntiatio apte difficilis
Videtur quoniam si delegato permitteretur cohercitio impedi
entium iurisdictionem suam delictum in se admissum ab

ipso

23. Dor Bonilla

ipsos Vindicare & hoc autm faciendum nae stat; tum ex
eo qd nullo in sua ca a iusdicere aut vindicare potè l. quivis
Vichini. s. ff. de iurisdict. l. Iulianus. 17. ff. de iudicijs. l. pen.
ff. de recept. arbitr. l. Vnic. C. negs in sua ca a iudicet. l. 24. tit.
p.3. = tum etiã nam in c. irrefragabilli. 13. §. ceterum de offi. ord.
& delicto missis in Hemptum Epi. aliq addit index Videl
Methropolit. in c. dilectq. 11. de pœnis iniuria factam iudici su
perioris arbitris Vindicabr in c. interquerelas. 27. 23. q. 4.
iniusta existimabr ex Innocão lata sententia per offens
sionem sibi factam. Sed aduertendum qd dum queritur
ampillata sibi in curia iudices ordinarij aut delegati
inter Valeant animaduertere inter eã assistam tam in
priuatis an V° tam in magistratibq et publica potestate
fulgentibq priori in causa ayte iniquum et Vindictam in
curia sibi cedi cum accusatoris et iudicis officio Vtq fungi
ñ debeat C. 1. 4. q. 4. et qa ut elegantr Cassiodorq lib. 4. Var.
epistola. Legum reperta è Via et sacra veneratia ut nihil
manu nihil oppris agere impetu q difficile arceretr si
Vni cuiq licitum eèt propria potestate se Vindicare quo in
casu procedit de a° xx. in d. c. irrefragabilli §. ceterum
et ind. c. interquaellas et ind. c. dilectus; at in 2° casu
quoties iniuria fit tamq magistratibq permissum ñ
ut in eaquestione sibi ipsi iusdicatn sive ordinarijs aut
sive delegatq Vnde q iniuria sibi facta velut Epo ex Inno
centio in c. Guillisarijs 30. 23. q. 4. aduersq Thumaces ani
maduersis recedit iudici huiq autoritatem tenent sive
ordinarijs sit. l. 2. ff. sigs minus Vocatq c. tua 3. ut lite ñ testata
sive delegatq d. c. ptera s. d. c. Deltation. 10. d. sane. 11. huiq
tit. et inq. resistentia ille potens in deserè cui facta fuit
d. c. significavit h. t. Abendañs. t. p. de exeqund. c. 3. n. 4.
Vss. 5. deducit Azebed. p tem t. in l. 7 tit. 16. 7. recop. n. 4.
et Russq de questione impediti impedito iudex cognos
cit in c. 1. de pœnis in. 6. nec aut sententia cum admissa fue
rit in iudice ordin°. Similiter est ad delegatum porrigenda
ne ei obsit qd in eius iniuriam admissum sit delictum impe

diti

dimenti. Ifidet n. l. tam canonica gñ Civilis qd inisi qui ad publicam expectant disciplinam absq aliqua affectione omnes hijmagistratꝰ ius dicens Quar. a Bt. de undecim hijs C. de foro Ipetenti fol. 167. Gail. lib. pract. observ. c. 39. De hanus lib 4. tract. Crimin. c. 43. Mual. ad Clem. lib. 17. c. 2. tit. 2. 1/2

212. Idq dicimꝰ delegatum posse impedientes punire declarandum ꝫ ut possit quotiens ei de facto et pniuriam inferr impedimentum sive directe sive indirecte ut sꝑ declaravimus qd si q. iuste respondant iurisdictioni delegati aut declinatoriam exceptionem opponentes aut ides quærentes qd forma mandati excedat Iqd simile allegantes, ob qd cognoscere ñ debeat imo animatuertere ñpotest qa culpa caret impedimentum qd iuste objcitur glꝰ Vbꝰ radicare in C. pillꝰ 22. de Iudic. recepta ex Nabarro in c. cum Ivingat de rescriptis 7. cōia nullitatis n. 2. Cui fabet Riseri senā in l. fin. §. item ff. de edict. in duriti et qua in optima opinione notat Gōb. lib. 2. Var. c. 14. n. 1. Scobar glatis refert de relationis c. 5. n. 5.

Indemtꝰ, qa stagentes et scientes

213. pari pena Scripturꝰ et Scientio puniuntꝰ,

Vbi tres ex. 3. delegati ipsi tentatorem adversꝰ impedientes utitur argumento quia ex auctoritate Iauli deducitur in epistola. 1. ad Rom. 32. Vnus 32. dum ait Ꝺ digno rese morte ñ solum qfaciunt sed ꝺ qfacientibus sentiunt Vsic fabent Ivꝰ in c. facientis 3 86. dist et in c. notum. 19. in fine. 2 q. 1. quasi impedimentum inferentes sentire Videantꝰ crimini de quo cognoscit delegatꝰ hoc autem auctoritas sic explicanda est ut eam tantum impulsionem p̄bcat nro assertioni n. V. quæ et adequatum in hunc sensum ut quem admodum agentes et scientes pari pena multantꝰ sicꝰ qui adcognitis et cessum debent eidem iudici subjici q impediunt Vindictam criminis maxime cum hoc Innocentius tacite mandata sit delegato in quem censum ñ male accommodatus huic Vegulio. 1/2

Gravissime

Grauiter dubitabit an versans in scientia quid agentes et scientes pari pena debeant coherceri quando q.n. grauiori afficiunt V.c. tanta 24. & 86. dist. in c. qui scient. 100. n. q3. in c. qui alios 32. 24 q.3 = quando q. leuiori ut in c. sicut dignum 6. q. illicit de homicidio et in l. 2. ff. ad l. Pompeiam de parricidijs quam quos honestiores tractant Doc. Ordinarij post q. tamen hic saltem pun. n. q. Binsang in tract. de iuram. tex. Farinac. 4. p. tract. crimin. tit. de subditis q. 129. n. 32. et quod ad forum pœnitentiale circa hanc dubitationem plures late resolbunt Nauarr. in in Enchiridione c. 11. n. 17. soto lib. 4 de iust.a q. 7. art. 3. Molina tract. 2. tr. 3. disp. 721. et seqq. Lessius lib. 2. c. 13. per totum Gabr. in reg. peccatum 2. q. 5. Vlt.o notab. Reginald. lib. 16. prax. fori pœnitentialis n. 31. lib. 2.

Sed autoritas Pauli in hoc loco adducta cum superioribus facile componi debet quia ita quadruplex scientia distinguenda est = Primus est qui ex re q. ex neglig. resultat cum possit et quis crimini obuiam ire id quod facere omisit hunc n. minus recte agit cum scientem quam sin cum res nam sumptiue vens est c. qd qd. lib. 1. q. 1. Sdqd ad alliciat ad peccatum minus peccat 3.a caritatem q. desinit dum obuiare quam q illa infert c. posse 86. dist. c. negligere. ff. 2. q. 7. c. non inferenda 7. c. Vt.o 23. q. 3. d. c. st. dignum 5. illeck Vnde excitationi subijcitur q cum possit de lentum indemnem manum iniectionem impedire neficit c. quanto 47. de sent.a excat.is q. d sine negligentia hoc exp. illius intercedat cui ex officio incumbit impedire delicty Veluti iudici by publicistae ministris filio, marito, seruo. 3.a iustitiam et peccant et ideo ad restitutionem tenentur et irregulares sunt inarimini by in q irregularitas de iure statuta est 686. in reg.a peccatum 2. pp. 3. n. 4. et in clement.a 3. iuniorum 2. p. q. 2. n. 7. Suarez de censuris disput. 98. s. q. Abila de censuris 7. p. disp. 6. s.2. Farinacc. q. 130. an.o 64. et tr.o de homicidio q. 125. n. 30.

2.o qui ex officio tenetur in quo distinguendum an scientia scilicet prohibendi alios ceteros minen admissurum ex officio ipso inducitur ad delictum

namsi alias absq filio delinqueret minor pena dignuerent
plures d.c. sicut dignum §. q V.° et §. fin. c. super eq. §. in 2.° de
sententia excommunicationis c. fin. de clericis pugnantibus in duelo c.
si quis Videram. 85. distinct.te c. pernicioseq. depenit.
Distinct.te l. 1. §. incidit ff. ad S. C.m Tertul. l. 6. §. persuadere
ff. de crimine corrupto qd si alias crimen facturus inveat qui
filio sceleris particeps et tenet quasi admisserit crimen l. nisi olim
. 15. §. si mandat Vers.° et athletic de iniurijs dum aliter tantum
men alias non admisuro imponit eandem penam qui viri li
ves x.a quam resolutionem intr. stando et tq in q. ope in fine
instit.te obligationibus quae ex delicto nascuntur dum aliter
tantum ad furtum intenevi pena criminis enam gaccipiendo
deortante crimen alias admisuro et dey pena ordinaria
delicti quando quidem is ex.a ordinaria tantum coherceatur
Farinac.ius s.a n.1. Menoch. lib. 2. de arbitrarijs casu 349=
per totum. =

Si quis oppe quenit eo qd ejus par
ticeps et socius criminis officiatur in proximo delicti quo casu
pena ordinaria puniri debet qa Verse actor delicti l. Vulgari
2. §. si duo ff. de furtis l. Utrum b. ff. ad l.m Pompeiam de parricid.
dijs l. sicta Vulnerato §. 2 ff. ad l.m aquilliam l. 8 ff. ad l.m Julianum
peculatus l. 4. in fine ff. 4. p. b. qd si de opa particeps fuat qa opem
et auxilium prestat delinquenti ante delictum inter et in talle
auxilium prestet sine quo delictum non fieret tunc n. pena ordin.a
coherceri debet l. Unica de raptu Virginum et imitati in pena
natione §. inter dum instit. de obligation. ex delicto. c.
sicut dignum §. illi autem Item mulatt. §. ff. ad l. aquilliam
qui in casum intelligendi dd. possent tq in c. felicis de penis. lib.
6.° clement.a 1. cod. tit. l. nihil inter ad l. Cornelium de sicarijs l.
is cui oppe. 14 ff. ad l. Jull. de adult. =

Si vero auxilium venatum seu habitaque
sine cognitum delinqueret veluti quo casu minor pena acomo
dari d.l. Unica d.c. sicut dignum §. illi ex d.l. Unica §. Ult.° Cbb.
d. §. 2. n. 2. Farinac. d. tract. q. 130. n. 1. Aut. Gom. 3. t. Var. c. 3. n. 49.
Menoch. lib. 2. de arbitrar. casu 349. n. 3. q. distinctio et adeo
q. finet q. post delictum auxilium prestarunt Menoq. ibi n.
x.a q. intelligendi dd. tq in l. 1. C. de ij. qui bona non ceruerunt
l. 3 quinit ff. de ff. pridis l. 1. et 2. ff. de receptatoribus. Neq
predicta obstat tq in d.c. tanta. 86. distinct.te Vbi impetus
punitur.

punitr̃ g̃ cooppetat delictũ g̃m ipse reus nam id excog̃a
dit g̃d reus vasa senectutis excusationem habet cui ob
hanc eadm minorẽ infligenda pena l. sigs ingrabi §. ig
noscit ff. ad Silaniam l. 2. ff. de tr̃mino moto Tiraq; in tract.
de pen. temperandis casu 8. Menoch. de arbitr. casu 339.
cum relatis a Jeneto Cacheranea. q. ad decisũ n. 5. ad fin.
in d.c. tanta: g̃d si iusta excusationis vãs deficeret Vtq;
cẽt puniendꝰ equidẽ pena x.ª quam ch̃s intra prætationem
intelligendã dẽt̃ n. 5. ij q. iij in fin.ª Deo b ligat. g̃ delictũ
dum sit grauis punire cum g̃ oppem ferens aut filius furanti
dedit quam ipsum filium aut seruum galeas rapiendi
quo g̃ verum et culpabile furtum admissum sit cum ipsis fin
veris prælibꝰ conũne in iudiciis existere hꝰmõi ex Veg.ª l. ne
cum filio cum l. seq̃ ff. de furtis. = g̃d si factum eoꝝ g̃ veniã
admiserunt culpa vacare g̃ opem auxilij p̃stat apena ch̃s
in mun. Vb. bene Menoch. d. 349. n. 15. Parisius vol. 154. n. 21.
ibi q. exemplum aducentes in ijs g̃ oppem p̃stant merito
Vxorem in adulterio deprehensam occidendi. =

Ad. Denique seruꝰ qui ex auctoritate
et applicatione causam habet cum ch̃s ij alios seruos
Defendit et ipsis auctoritatem p̃bet inquaferenduine gra
uiq; puniri sic seruientem delictum g̃m ipsum Dnum aliquam
speciem referri debet tq̃ in d.c. gallus 24. q. 3. et d.c. g
Senatit farinarijq; alios laudant l.ª q.ª 132. n. 23. = quid
si seruos seruos ndefendant adeo ne eoꝝ nedũ itam
penam sustineant p̃ hui⁹ modi auctoritatem ne grauior
pena irroganda sed ut equalis aut minor l.ª distinct.ª em
tradita ambis g̃ auxilium prestant post delictum.

Item ex. inc. l. t. distract ecclesiastica
Coram iudicem delegatum coherere impedi
et suam iurisdictionem cum Alex.º 3. asseruimus =
Nunc restat videre quas penas imponere posse et contumẽ
cem tũ distract. ecclesiastica Vtiq; cui⁹ Dnimanis
sit in c. gallus 22. de Feudis c. 1. de iud. iur. c. nuntios 6. de
decimis c. 2. de Vsuris significant g̃ Dnum hoc distractio
ecclesiastica idem quod censura exꝑta in d.c. 1. de iud. iur.
Dehꝰ hic n. ji. censura aute significat exsicat.ª em suspensionꝰ

et interdicti

et int̃dictum C. ꝙ querent. 20. de V. S. ex quo appar. et indica delegatum ex̃municare, suspendere et int̃dictos subijcere posse. Vel bol. dere inobedientes, Et iam in vi. s. bidonem imponere dientes de ex̃sicat. et cetera ꝛ. Item ꝛ. Item ex d. capillos 22. dep. send. in d. c. 6ª decima. 16. q. 7. Vbi ex̃sicat. nō vol. bentes decimas quas distract. ecclesiastica ꝓpellendos ee ꝙ bat. in d. c. nunto de decimis. Et ana thematis distract. eos dictum e ut in d. c. nimirum. 4. c. 2 duer. 23. 7. de decimis: q. 2 distract. ee ꝓpellere posse ex̃sicare posse. quos suspendere et int̃dictos subijcere posse. Vt bat in nuntijs iudicibus delegatis in c. saue. 11. c. exhibitoris. 2. q. 1. nō tñ. nega dolam ex̃sicatorem vos servandum. Verbum hoc distracto ecclesiastica eo qd in d. c. pillos ex̃sicatos tantum vos fecerit delegatos qui bolum vos fecerit sacrum. nō. negat ad alias censuras procedere posse quoq; modo vos pondere ad d. c. aqui ex hibitoris ubi solum in dictos vos fecit delegatos. Vltra qd sic dicendum qd in sacrilegijs, incestis, adulterijs debet procedi cum modo et forma ꝛ. negotium et personas, qualitatem ꝛ. ꝛ. in c. pastoralis. 1. h. nō tñ. =

Sed his obstat qd ꝙ in delegatum iurisdictionis transeat l. 1. vii. imperium l. fin. de offic. eius. c. p. tores. 5. c. pa. to valis. 28. c. ex litteris. 2. q. 6. adde. adhuc imperium qd merum et mixtum fori ꝓpotē in delegatum d. l. 1. 5. Verijs. Deoffic. eius. ff. n. ca. nam imperij ex̃pse mandari ꝓpos. l. nemo potē. 31. ff. de reg. iur. l. solent. 6. de offic. iudicis iuncta l. imperium. 3. ff. de iurisdic. om. iud. Barbos. in ff. cum vtor. 12. q. 1. n. 408. et 432. q ex̃n. 455. Late agit de re. Hug. ff. Sicne tacite ꝙ ta citer ex̃pressi idem circa dictum l. 2. de re. by cred. cui addet Mor. am in emporiet. 8. q. 24. Nō ex̃sicandi potestatem ad merum imperium ꝓtinere tradit Innocen. hij in c. tuam. nis. 2 in fine de elect. ee = Cui tamen ꝙ bat, nam ex̃sicatio mar. hi similis potē c. a bsit. 14. 11. q. 3. c. p. be. re. ville. 12. ꝓpe finē q. filij sint legitimi et ꝙ Vbo. subtrahant ex̃c. pastoralis. 53. q. Verum de appel. mors auth. et delegatis ad merum imperium pertineat ex tra dictis a Mar. la. l. 2. in ꝓlud. ij a nō. 44 et 54. q. delegatos ex̃si care ꝓpotē huius arg. ti vis maior apparebit si teneat q. status merum imperium delegari ꝓpotē et ff. canonica ad tento V. defendit Goe. 3. Var. c. 2. a Fabian. p. 2 tuer. c. 99. et Vbi 12 c. 93 sq. rium defendant plures quos illi refert et Vltra cor. Paulo ssa supra a nō. 51 q. Fi

Huic dif.

Huic Difficultati ut satisfaciant inter prote-
statuunt discrimen inter exsicationem ex publica cā a in-
positam ad delicti punitionem et eam quæ irrogatur ex
ex cā privata petente aliqua parte ut prima exsicatio sit
meri imperij = et 2.ª V.ª mixti ita Jasson in l. Imperium n.
24. de iurisd. omn. iud. sicut in Vsu penay ff. Vita ad-
mitt Libertas, aut Civitas dedg in l. capitalium 28. ff. de pœnis
euenire pote ut idem Senus penay meri imperij ē intelligen
et ad mixtum ex Vsu Vsu exemplis firmat Jasson
s.ª Storla d. tr. 2. n. 56. Gentilis Vbi. de iurisd. ex. sicut
in exsicat.ē = Alij V.ª in tribg tantum penay generibg merum
imperium scribere aiunt qdo sl. Vita ad mitt Libertas aut
Civitas V explicat Donel. tr. 17. m. c. 8. Vbi Osual. citt &
et. Sm. oppinionem eog potestat.ē exsicandi ad merum
Imperium nytinet quid et probarunt Longo bario in d. l.
imperij n.ē 168. infine Gaspar bellasco de Lem. n. 180 quia
pœna spiritualis pœna est n corporalis et sic ad mixtum imp-
rium pertinere Vide ex qd transit in delegatum d. l. i. inf
ne V.ª Landg de offi.ē eius Civ. adde Cyuinar. Vbi. de iurisd. ex. ex
25. Osual. d. c. 8. citt duplici A. Neg inter quid mer-
aut V delegationi similiter ēdicatur exsicatio et qd cens
ab grauior lectura animæ quam corporis afflictio, hinc
de simile ne idem ~~gatte~~ l. qd 27. ff. de testib. iuncta glo.
Vbi dolum et Debis in c. praxis de testib. stipul.ē 1.ª lectura
n. 7. et 2.ª lectura n. 6. tunc et qa dum quæritur de
bis quæ pertinent ad merum imperium inutile ē arg.ty
de minori ad maius et ex.ª docent Cuj.ē in l. Siciui filio ex
heredato. 6. §. eius q ff. de inusto Vulpio Vbi barba Vbi. 2.
disput. 5 c. §. Osual. qui refert in d. c. §. citt.ª duplici Q.
ad finem Peck Fab. in. 170. ff. de reg. iur. pag. 310.

Vnde delegatus ad certas potestates ginimi
nis aut terroribg iurisdictionem suam impediunt Fabis
quomodo cum impedientes potē procedere s.m. delicti
qualitatem et personæ ditionem pro suo arbitrio docent
Panorm. it. in c. cum clerici n. 9. de pœnis Rebuff in praxi
benefitiorum tit. de remiss. impetr. § n. 18 Mons. V.ª Vbi. 2. de
arbitr. casu 438. n. 21. quæ sententia probatur a glossa

in d. c.

in d. pastoralis 28 §. fin. et ℔ tm ℔. dum dicit delegatj
puniri posse litigantes animatuersione cum ligna pen
quat facturē ut a maiori iudice euocarentur neque
possent coram delegato sistere quo casu certum est
impediendum inferri delegato iurisdictioni nam
litigatores vocantur ad maius tribunal et excusandi
litigare coram iudice delegato l. 3ª pupillum §q. in fine
ff de re iud. at cum ℔ Lanfrancus decat animatuessi
one digna impedientem cohercendum neq penam sta
tuat arbitrio delegati relinquit eam infligiendam
g. decan mist. g. plura li h. tit. Zenedo declarea 46. ad
Decretales et hīc tex loquat de impedim.to propter quod illatus
minus peccet intelligendum in impedim.to illato ad effectū
cum eadem ratio vbi gj vsuq; = qd arbitrium delegati
nec valebit vt fabinteresse impedientes clemens ex.ª d.=
gesta f. in carcerem ad tempus mittat aliaue moderata
pena vtatur; n. licebit delegato beneficij priuare impedi
entes Deho h. n. 15. excepto a Menochio s.ª n. 25. neq pena
amissionis causa punire obstant tex in l. 6. de iudicat. po
tentibus et tex inc. 2. de alienat.ē iudicij. nam illa intra
peccant qdo alienat.ē fit cessio rei litigiosse potenti
ribus, quo casu adpercendam cupiditatem penaamissio
nis causa imponitur; secus in ēt. nam in nostra non
agitur de alienat.ē sed de coercitione qdo litigantes im
plorarunt auxilium potentior. neq publicationem
bonor. poterit delegatus mittere Deho d. n. 15. Felinus h.
n. 17. Vs.ª 6. declarato Menoch.ª s.ª n. 27 = Negat penam bani
felingæ n. 16. Menoch. n. 28. nam hæc ita referuntur ad gra
viorem animatuessionem et merum imperium qd
delegato non cedit vt d. l. 1. Vs.ª Verum ff. de off.ª eius neq
degradat.ē vti poterit, cum merum imperium sit Vrsus
Morlad. tit. in pluribus. n. 58. ~

Ces.ª dicta Verum resolut.ē accipiet etiam
duas quæstiones. in delegatus possit arbitrium sumere
admittere dictionem aduersus aduersus impedientes epinut.ē
impedimenti et negatiuam sententiam sequentis Menochius de
arbitrar. lib. 1. q. 74. an.º 7. Barbos. cum abscelatissimis.

ff. finis de

spūm ff. de iudicijs ex n. Dn. Socini Reg.ª 118. Bernardy Diaz reg.ª
177. Velasti ab Alphano Colectanea 179. ita ut nec executionem sententiæ
multam indicere valleat gsenia = l. 2ª si cui vi ff. de exorcd multa vi ro
potestas illis solum sedilis gg publicum iudicium ; pellit l. 2. §
fin. ff. de iudicijs = 3. ex l. aliud. 131. Vbi magistratus de V.S. Vbi
solis magistratibus et presidentibus pro tintia multam indicere
permissum é = 3ª ex l. cos. de modo multæ Vbi ordinarijs
iudicibus permittit multam indicere: g. negat delegatis arg. tº
l. cum pretor 12. ff. de iudicijs = 4. ex l. Vnica ff. siquis dicenti
non obtemperauerit t. dum Viris.

Affirmatiuam autem sententiam quam Veriorem
existimo sequunt Morla in Cupavio tit. q. 18. ptotam Longo ba
rig in l. imperium n. 172 ff. de iurisd.ª Butrigius c. de causis n. tt.
Sg. delegatum ius multa dicendæ habere gsenia ex l. 6ª Bus
c. de postulis t. delegandam lites et t. multis afficere =
2ª probat ex l. 2. ff. quis et apud appellat Vbi legato pro xulis
g. non abet merum imperium l. solet 6. ff. de offº. pro xulis per
mittit multam indicere: g. sufficit habere mixtum imperij
gd habent = 3ª probat ga iudici delegato permittit iurisdi
tionem suam defendere et exercere Numacer potest an
dignis et pro suo arbitrio non tñ in c. de caudis 4. g. fin. c. pa
terea §. c. pastoralis 28. g. cum autem tractt g. delegatg arbi
trauerit t. dignam penam indicauerit multa indignum
poterit eam imponere = g. iudici delegato permittitur ex sica
re et exmo tñ et similibus g.ª et multam indicere licebit ga ex si
cario é maior pena c. cum habeat de iudicijs c. corrigiantur
17. 74. g. 3. Soto inq.ª dist.ª 22. q.ª 1. art. 1. nam licet gdéplus
licet Vterq; gdé minus c. cum 6. 3. de reg. iur. in 6.ª

Quæ sententia admissa pristanditenenduqué
iudices delegatos sine a Principe sine ab ordinario tam in forocá
nonico quam ciuili multam indicere posse ad euitg impedi
tes quam Hostimacer nequimus executione sententiæ gd Vltra
iuvat. adducta ea valore carere nemy nam hæc potestas simul
tandi iuris magistratibus specifice dicitg ordinarijs Vnde im
perium gd in multa indicenda exercent mixtimé et manda
ri a principe potº arg.ª d. l. 1. ff. de offº. eius cum autem impe
rium gd mixtum mandari intelligatur delegato adexipsum

causa

causa delegata et cæt. quæ abipsa ꝓscribi cunt. c. ꝓtesta. ff. d. Ex. Vs. Paul. l. fin. ff. de offi. eius: Nec hæc facultas multandi: Neq instrarium obstrunt pro negatiua sententia iura s. a ducta et primis nobstat d. l. 2. ꝙ fin. ff. de iudicijs quia ea Vba gg publicæ iudicium é; sic exponit Maria d. g. 18. n. 5. i. de q ius dicunt et iurisdict. ꝫ excercenti; qd et delegatis ꝓhendit cum iurisdictionem habeant = Neq obstat d. l. alius Vs. magistratꝫ et ꝓsidibꝫ probinciæ ꝫ pabit multa iudicia quia magistratꝫ ss. bene etꝫ transit in delegatos. d. l. 1. ff. de offi. eius = Neq obstat d. l. cæt. qa in se etꝫ ꝓdictum a. g. 5. ꝫ cedit ordinarijs iudicibꝫ: q. a delegatis delegatis = Neq denum obstat d. l. Vnica ff. sigs iusdicenti obtemperauerit qa ptꝫ qm aliqui legunt nontantum dum Viris s. m. qd nulla dubitaꝫ relinquit. tamen retenta omni lecti. ꝫ nth dum Viris adhuc nobstantibꝫ supponendum é dum Vivos et magistratus municipales idem éé qd debat exl. q. 5 duas in fine ff. de damno infecto l. 1. ff. de alio scribendo et in l. 1. ff. in ius magistratibus ff. de iurisd. omn. iud. n. 7. Dobel. lib. 1. 7. n. 7. Vbi Oual. citt. s. Maria d. g. 18. n. 2. Cuj. in l. Dnum Viv. ff. C. de lenonibꝫ lib. 6. Brison. et Othoman. de Vbi supra Vbo Dnum Viri Panarola de magistrat. c. 8. g magistratꝫ municipales nhabeant integrum mixtum Imperium rigden excercere nꝑ. teneant qmagis imperij ss. quam iurisdictionis l. ea ff. ad municip. Vnde cum nhabeant mixtum imperium integrum; sd iurisdictionem limitatam ad certas causas. nihil mirum sicis nspetat ius indicæ multæ ut ait Carrattꝫ d. a. sd alibi et melius intꝑtatr Duar. lib. 1. disput. c. 5. docent d. l. Vniram quatenꝫ ꝓbare Videtr Dnum Vivos nposse penali iudicia defendere iurisdictionem suam nec intelligendam de q nis penali iudicio ita Vocem multam ꝓhendat sd de illo spetiali iudicio penali de quo in eadem l. qd extendit ad æstimationem integram ꝫ petitæ quamvis calumniosa petitionem fecerit l. 5. ꝫ. 1. ff. negocium gerens Vsc. nam aliaꝫ multam imponere posse Dnum Vivos affirmat ipse Duar. in q. 2. n. 2. ff. sigs iniusVsc. ni cit Videndꝫ Pond. l. 5. fin. c. 24. Vbi Oual. d. citt. s. 7. et V. qq finitr m. tꝫ. c. 1. disputatis cedat ad. laudem Dei et Virginis

Maria
fin.

Ad tx. in c. 2. de ꝓb. et ꝓt. in d. de leg.

28. D.nus D. Albarus de Occa

Edtx. inç.o dos ffl.os et Westates

iudicis delegati. explicandum a D.no D. Albaro de Occa y sarmiento.

Difficillem hunc tem intrpetes ces crediderunt Ego autm in supervacuillem ee existimo ait n. Alex.3? qd si quis impetraverit Vescriptum ad certos iudices super aliqua cãa mox adversa via eius super eadem cãa et diversa forma fad eosdem fad alios iudices 2m vescriptum infacta mentione de primo obtinuerit execution Vrius q sispsedendum éé dono Pompx Vsulatr gresbutis et Jure et vãe manifesta improbatr et heu inc. ceterum 3. de rescriptis Vbi eadem facti spẽ pposita docet idem Alex 2 rescriptum subrectum éé et Vbute primi rescripti iudices debere in cãa procedere vãe quoq delegati=nam cum forma ꝓscripta in rescripto magnimom.ti sit et ex expssione Veritatis dependeat argum.to c. suplitteris ff. nos autm de rescriptis exqua et partibq et iudicibus nihil iuris quassitum fuit arg.to l.is litigatores ff. de receptis arbitris iuncta doctrina Immol.ae inc. ex litteris infra hoc tl. Verosimille néé voluisse Pompm a 1.a forma et a primis iudicibq matura deliberatione constitutis et seq Volle s.m. rescriptum cum diversa forma et diversis iudicibq infacta mentione priorq litterarq arg.to c. postulasti de rescriptis et dicti §. nos autm in fine iuris §§ quos itq parti et iudici detrahere Volluisse arg.to l. rescripta l. quoties C. de precibq Imperatori offerend. l. fin C. si ꝑ vim vel Vtilit. pub. l. nec abus C. de emancip. liber. l. 2. §. sigs a principe ff. negd in loco pub.co fiat.

Quadifficultate glossatores omnes exterriti Varijs subterfugijs Vtuntr adeo ut glossa tl. dixerit Vtilla supersedeant executioni intelligenda éé de 2.o rescripto ob cuius revocationem et nullitatem eiq executionis supsedetr x.a ꝑte in d.c. ceterum cum tm apertissime duincatr ex rcgg Vbi tl. Vtrarumq exqq ostat in executionis Vrius sd utriq rescripti supsedendum et Russis exillis Vbis donec

Pomptifex consulatur nam si 2 rescriptum esset nullum et primum validum nullaque oriri posset dubitandi occasio frustra Pomptifex consuleretur immo sine ulla consultatione procedetur in causa sicuti observatur in spe d. c. caeterum ideo glossam reijciunt dicitur interpretes teste Ant. de Butrio h. n. 7. Detio. n. 4. Vss. 2a lectura. //

3. Quare eadem glossa predicta 1a componere tentans multum interesse ait inter spem nostri textus et textus in dicto c. caeterum Nam in textu nostro impetratum fuit s.m. rescriptum non facta mentione de primo sub diversa forma ad eosdem tu iudices quo casu idem titas iudicum et variatio formae consultationem principis desiderat at in d. c. caeterum secundum rescriptum non ad eosdem sed ad diversos iudices obtentum fuit ut litt. probat ideo primum valluit et secundum annullatur Neque huius diffe ratio incognita fuit Detio h. n. 4. qui ait quod quando agitur de mutatione iudicum ut in proposita spe d. c. caeterum Pompt. ex V. similiter non creditur primos iudices (de quo nulla mentio extitit) per secundos revocare cum ex tali revocatione iniuria eis irrogata videatur d. l. litigatores ff. de recept. arb. iuncta doctrina d. l. rescripta et d. l. quoties cum similibus (de precibus Imperatori offerendis quae consideratio cessat quando ad eosdem iudices 2a litt. impetrantur Nam tunc nulla mutatio personarum inducitur et sic utrumque rescriptum vallet quamvis ob diversitatem eorum ad principis consultationem recurratur =

4. Sed convincitur manifeste hic glossae intellectus nam si non credimus Pomptificem primos iudices non facta de eis mentione p. 2os voluisse revocare pariter credendum non est voluisse revocare 1am formam appositam in rescripto p. 2am sine ulla prioris mentione impetratam arg. to clementinae unicae de renuntiatione in prio et ita utroque casu tam in spe dicti capituli caeterum quam in spe nostri textus 1um rescriptum vallere debuit. 2um autem infirmari quae paritas adeo certa est ut eam fere omnes interpretes admittant ut constat ex Abbate hic n. 1. tmolan. 3. Butrio n. 6. Detio n. 4. licet ipse contrarium defendat = 2o quia utrumque rescriptum non procedit

sed pro diversis

sd produiessis iudicib⁹ impetratum fuisse in mis tẽ mea
sideral. 2s stat exeq̃ qd tam 1. quam 2. libello. iudicib⁹
p̃sentata sĩ ut Vba illa ostendunt et alia postea libellos
opponunt postq̃m p̃sentationem alt̃ostentẽ execu
tioni Vtraq⁹ supsedendum éá si iudicib⁹ innotuerit
hocé sit alit p̃sentão ad notitiam iudicum puenerit=
Nunc sic arg. si Vtriusq⁹ rescripti idem essent indices non
possent post p̃sentationem sibi factam eam dem p̃sentat.ẽ
ignorare: at possunt eam ignorare V Pomphi ex p̃supo
nit: q̃ necess. ñ tñ debent diuersos iudices in 2. li
bellis exhibe alias impossibile erit Vbailla s.t. dicim⁹
innotuerit Verificare sublato igit̃ fundam.to q̃ tẽ corruit
diuij soluto quam ñnulli doctissimi antecessores cum
sequant Varij infelicitate opprimunt.

Hinalij exantecessoribus mis proba
billiorem consentes doctrinam q̃ te in c. pastoralis
.14. et in c. extenore .16. de rescriptis ex folio. l. existima
runt cum éé Verum sensum mi tñ q̃ d 2. libellos non
certa exprimis negotia impetrata fuerint sed caue
posterior libellus ẽ factam mentione priorum mun̄
dicant subreptitia sd in Viam Valleant donec Pomphifex
sublatis diuersum ñ putant ñ certa iam negotia secundo
rescriptum. ipsa mandata deprima obtentum sit nam
hinc 1.m erit Validum 2.m autẽ erit subreptitium quod
Vba ad eo placuerunt Recentioribus V Vltra ut decima
apd plurium malus hodie in Solis mis Versetur.
= Idq̃ace ego aut fallor aut aptissimis Iuncis p̃ijs
moueor 1. ex tẽ in c. cum q̃. et in c. plerumq̃ 23. de
rescriptis in q̃ 2.m rescriptum ẽ integra ñ cum habet
effectum ut 1.m impediat donec Pomphifex sublatis imme
diate q̃ ballet nisi tantum sit obtinentis malitia ut
infra ãnum cum copiam iudicum abijcerit q̃ Vtine
glexerit = 2.o moueor ex tẽ in c. tibi. 12. de rescrip.
lib. 6. quo loco obtinens q̃ iam dep̃endam 1.o Vacatura
[illegible] sic ẽ ad eum integra p̃ferri 2.o impedienti. Ñ egritudi
cib⁹ et canonicis dep̃sentationẽ Vtrius q̃ rescriptionis

ferit

terit eorum executioni supersedere turma legat.° supersedendum ee crediderunt p citati interpretes = 3. quia idem interpretes re reprobant solutionem glo. distinguentis an 2.m rescriptum ad eosdem iudices; an ad diversos impetratum sit eo argum.to cuius et nos s.a mentionem fecimus qd sive ad diversos sive ad eosdem fiat impetratio rei integra numquam Pomptifex censeatur formam in 1.o rescripto appositam mutare per 2.m et sic semp 1.m rescriptum praeballere 2.m autem subreptitium ee debere ut constat ex his q tradidit Nabarrus in manu scriptis ad nrum tex.m q. ipsi fatentur 2.m rescriptum reintegra impetratum tam quam subreptitium numquam impedire primum nunc autem suae seniae immemores videant quomodo affirment 2.m rescriptum subreptitium n ee immo invicem primo impedire = 4.o quia verius e in specie dicti capituli caeterum n dum negotium ceptum fuisse eo tempore quo 2.a litterae fuerunt cessa nam Pomptifex fatetur qd si in eis fieret mentio de primis litteris n dicerentur 2.a litterae surreptitiae ut per argumentum a contrario probatur ex illis ubis b non facta de priori commissione mentione &c. at si negotium ceptum eet non sufficeret facere mentionem prioris rescripti sed etiam processus et negotij tex.s in c. in monasterium 20. de re iudicata q.o negotium nondum ceptum erat = 5.

Subcedit iam ultimus intellectus quem post glossam in d.c. extenore ubo negotio Gotfredo, Innocentio, Abbatem antiquum Collectario, Hostiensis Bolamera Baldum n.o 1. Imola n.o 4. Ant. de Butrio n.7. Panor. n.2. ut Genuinum Siter recepit scolla nra et usq hodiernum diem prosecutae videlicet tex.m nrum n loqui quando diverso tempore impetrata fuerunt rescripta ut existimarunt, ij quorum solutiones supra computavimus sed potius loqui quando utrumq rescriptum sub eadem data et contraria forma expeditum fuit ita ut de prioritate non constaret et iudices perplexi ignorarent virtute cuius rescripti primo cedere deberent tunc enim tamquam in casu dubio ad principis consultationem recurrendum fuit ut in de nasceretur interpretatio unde orta fuit

dubitas

Dubietas aug.to L.is 8.pi 1. et fin C. delegib9 Lex facto. 43 ff. de Vulg.
l. nevastig. 191. ff. de reg. iur. l. mentionalib9 ff. de V.O.
C. cum Venissent. 12. de iudicijs. Vbi gla Vbo iudicavi C. ordinarij de offic.o ordinarij lib. 6. Universum iudicant
qdo de priorit.te rescripti stat nam tunc iam iure certo decretum é qd nam rescriptum debeat9 valere et cui9 Vtute iudices possint in causa procedere atq ita frustra Pomptifex videret instaquam spem proceditt9 in d.c. cæterum de rescriptis utilla Vba ostendunt
postmodum obtinuerit sibi alijs: insuperamilletamen
aduersus hanc sposition.em infert argumentum ex Vbis
mittit9 et alia postea non facta mentione prioz lite
raz litteræ opponunt qq ostendit diuersis tempo.ri
b9 Vtrum rescriptum impetrauerit quidenim
aliud sibi Vult Pomptifex cum dicit et alia postea,
et rursus cum dicit non facta mentione priorum mis.
alias litteras priores, alias posteriores exhibere cui di
fficultati respondent verba inhis ptes propositum
argumentum includere qa illa clausula vesper vi
debet ad presentationem literaz; n autu ad impetrat.9
Sdpluras qua proposita eua.sionem
iuncunt = l.m e exilla clichione n facta mentione quod
tam clausulam trahit ad impetrationem n V.m ad pre
sentationem literaz quis.n. Vnquam dixit rescri
ptum n facta mentione de l.a impetratum tamen
plerumq 23. C. si autu de rescriptis = 2.m deducit
rescriptum vivi voc9 volato subacta Alexandri. 3. j
tom.o 3. scil. fol. 1373. Vbi dicta legit9 si a nobis litteræ
prius impetrent et alia postea n facta mentione prio
rum littera impetrent qua clichionem obtinuat
Aut. Augustinus ad l.am collectionem decretalium
l.b.3. pretergnam pro Verbo impetrent posterius reponit
opponunt sonat alia collectio antiqua sum8 fidei et
autoritatis qua apud nos extat Vbi inst.o de libellis
Domini Papæ ita scriptum é et alia n facta mentione
literaz priorum postmodum postmodum obtinent.
&c.

Et lect.a

gnd lectiones cet ines scordant ut in eisdem sd diuersa
data sit Vtrum q rescriptum et priorita sua ad psentationem
sd ad impetrationem ne effectui decet. debeat. = 3°. ga si prio
rita rescripta eiusdem data et straria forma essent
it aut per iudices decerni non posset Virtute cuius proce
dendum sit hinc potius certum cet Vtrum q rescripta
annullari quam inimicam se impedire dent Pontifex
sublato ga ea est dicto dubio disputationis litisne
Vlla dilatione et pturbi incertitudine status pereat sicuti
= in shit. = herendum plat tr in l. quoties. g. §. Sigs nomen
Vss°. pores in fine l. in tempg. 62. §. quoties ff. de hered ibg
inshit. l. 10. tt. 3. g. 6. = intutoris datione tr elegans in l. tutor
20. et in l. duo ff. Titij 30. ff. de tt. via tutela l. g. tt. 16. g. 6.
= in legatis tr in § incertis inshit. de legatis l. si ita fue
rit. 11. l. Siquis de pluribg. 28. ff. de verbg dub. l. 3. §. siquis
duo bg ff. de adim. leg. l. cum expluribg 31. ff. de man tt°
l. 4. tt. 4. g. 6. = in possessione tr in l. 3. §. incertum ff. de adq.
poss. = in dotis promissione l. 1. C. de dotis q nat. = in stipula
tionibg l. ita stipulatg 115. ff. de V.O. = in salarij policitatio
ne l. g mediam §. salarium ff. mandati l. salarium l. ad.
= in locatis datione l. si pecuit. 10. l. Sigs 27. ff. de verbus
dub. d. §. incertis inshit. de legatis = in morte q° duo pariter
perierunt l. qd de pariter. 16. ff. de verbg dub. in electione c. 2.
de electione tt° 6. g. 9° pariter in rescriptis incertitudine lu
bijs idem dicendum erat. = 4°. et Vlt°. ga si priorita et pfe
rendae foret a dysentatione in autu ad impetrationem
literay n supsederet executioni Virtus q rescripti neq
Pontifex subueret immo Virtute eius g primo psentatus
esset g cederet in cautela tr in § capitulum sancta
cru fuit de rescriptis c. duobg eod. tt. lib. 6. Sitiae sint
paria Virtute eius qd iudex eligeret tr ind. c. duobg =
Hac igitur dysem solutionem excusat
int pham impugnata qnd dicendum erit in hoy principium
possidens ego fateor nihil aduersus qd meum Pontifici
ad aquat lucrat. ceterum ga cedente ipse e immunem
int pretationem potius necessitate quam ex animi dubia

defendam

defendam et ab impugnationibꝫ Vindicabo qꝫ ordine sic satis faciendum existimo ad 1.m argumentum deductum exillis Vbis et aliis postea et Vniuss ad 2.um deductum exlitera originali et probatum ex antiquis decretalium collectionibꝫ qꝫ probat alias priores impetratę alias posteriores litteras extitisse Respondeo recte intelligi posse ut rescripta sint eiusdem date et hoc non obstante diuersis et distinctis temporibꝫ impetrentur Velut si post impetratum primum rescriptum. aduersarius aliud nonnullis vnà uersis horis eodem die obtinuerit et bulator eius eodem die datam in Vtroq apposuerit hunc enim Verum dicere é rescripta eiusdem date éé et in diuersis temporibꝫ fuisse impetrata immo fere impossibile égd si eiusdem date sint, tamen eodem tempore straria rescripta Romanꝰ Pontifex sciat nam cum ipse Variationem detestetur clementina Vnica de renunciatione rediuille né gdsiquis intenderet partes pctendo straria aut diuersa rescripta eodem momento Pontifex ea Vtriq largiretur cum straricta sit turpissimum Jꝰi exemplum esse tingue obiiceret diceret ppissime Vtrang occasionem obiicienti sibi nem Vitiari iusta tꝛꝫ in d.L. quoties ꝛ sigs nomen cum similibꝫ proxime adductis Vnde cum leges ad captiuos ad captandꝫ quę frequentꝫ quam quę raro cuenium t. non ab ea iuncta interpꝫtatione Budęi l.3. ff de legibꝫ merito Alexander. ꝫ. videatur id qd impetrat.e rescriptoꝝ stringere nequeunt. solet dixit alias litteras priores alias Vero posteriores extitisse quamuis eiusdem date Vtrum rescriptum appareret quam interꝫtationem inuenio = l.um tra dixisse Ostiensem quem inulli ex antiquioribꝫ ecclesiꝫ nita cum illustrauerit =

Ad 2.m qd dein certitudine rescriptorum adduximus respondent omnes interꝫtes hunc in certitudinem Vitiare actum qđ ex futuro et incerto ad certitudinem reduci nequeat x.a tem in l. cum pact. ꝫ. generaliter ff. de pact. et clarius tꝫ in l. quidam te legato ff. de reb. dub. = gaill dñ dicit in cas qđ habita relatione ad aliquid certificatur l. Vbi autem non apparet Vbi gl.a et cæteri tes de V. O. immo hanc optime

Vocauit

Vocaut Ruin⁹ lib. 2. dil. villio 65 n. 8 certitudinem in spē adeuit
tx⁹ in l. si ita est q. 30. ff. de oper. libert. x.ª intellectam quam
refert Bart. tom. 2 socin. in l. sigs arbitratu n. 26. ff. de V. O.
tx⁹ in l. si Vir Uxori ff. pro dotato x.ª intellectum quem sort an
tiquiores tradidit Aut. Fab. lib. 3. dict. tit. 3. Gil. Henig in trac
tatu de prescriptionib⁹ q. 1. p. membro. 1. c. 18. n. 10. Unde cum rescripto
incertitudo facille facille exsultat.ē Quia pis certitudinem
accipiat tx⁹ in d. l. ex facto 43. ff. de Vulgari & l. 2. rescriptus ff. de
Veg. iuris n. Viciant immo supersedetur donec Pompeja
Sulata ultimum spē cōsumpserit. Sed tenentur ipsi nullam hic
abinitio incertitudinem intervenisse nam illud qd tradidit
Verum in rescriptis eius dem data impetrationem semp
diversis temporibus stingere nulla potest respectu impetra
tionis cē incertitudo et quamvis data dubitationem ali
quam induxerit tamen quia semper erit Verum dicere
rescripta tempore impetrationis cē diversa; neq; neque
desinat ius cum alterum exeis tantum valeat d. c. co
terum de rescriptis neq; desinat probatio quia qd Pon
tifex declaraverit tēpus primo cessum fuisse credendum
est merito n. cē rescripta incerta dicenda arg.to tx⁹ in d. l.
Duus ff. Titij qa n. desinit ius s. d. probatio cē. Vide

S. d. p. dicta in hyp. facti Valde repugnat 1.º
tx⁹ in d. l. duus ff. Titij bigitur neutr cē tutor cui in eisdem terminis
stratiat tx⁹ in l. si quis ita. 16. §. si quis filio ff. eodem tit. de
testamentaria tutela Betmagis est uterum tibus dedisse
Videat iubat tx⁹ in l. q. filiabus 17. §. si quis ff. delegat. 1.ª l. Si
lucros. 98. ff. delegat. 3.º l. si ita relictum 43. ff. delegat. 2.º et
ex alia capite tx⁹ in l. si quis servum 8. §. si in tres ff. eodem
tit. qq probatr incertitudinem nominis de qua in d. l. duo
sunt Titij potuisse adcertitudinem vocari t. qa Titio no
minato si post a gluver sanavant eius dem nominis omnes
Vocati consentiri, t. qa saltem heres spellitus alterum ex
Titijs eligere x.ª d. l. in fine sigs. 8. §. si in tres ff. delegat. 2.º etiam
Insultis nō obstante scribit in d. l. duo sunt Titij. Intellocatio
nem obincertitudinem Vitiari d.ª eaque alij insultidocue
runt et nos ad intellectionem in. tx⁹ proxime tradidimus
q cuius difficultatis explicat.ē et iuvium ipsi tione

q remitto

promitto qd cum ttr. Titium Vocauit ad tutellam et postea duo imbecillitr Titij pqudli caritate iuncti testatori obquem sursum nappuet de quo testator sensit neu tr coy tutor erit ille quem testator Voluit qa de constat et idem nec acu apparebit l. in lege ff. de stipenda emp. in Utrq Titij qatestator Vnum tantum Voluit esse tutorem in Utrumq s.a tem elegantem in l. si seruitq Vsi.o et humanius ff. deseruitut Vrbanoz. Vbi Bart. Bald. et DD.ci notant Vbum indefinitum ex extricto iuris Vigore ipsse tradia dumtaxat ad Vniuersalle s.a tem expssum et sic necess.o intelligendum in d. l. duo ss Titij ff. de testament.a tut. cui in aduers. atr tex in d. l. sigs §. sigs filio ff. eod. tt. Vbi tutor apatre filio dates si plures apparerent filij omnibz dati Videtr non veq tullailla qd indefinitum non aequipollet Vni tantum si fallit qd Straxim ex mente testatoris deducitr si qd eadem ratio in Vniuersalle tradituz begni n.a intr stat.es pofius quam extricta iuris nostri disciplina tex in d. l. si seruitq ff. de seruitut. Vrb. Vnde cum in patre qui indefinite filio tutorem dedit nulla siccluia sit qu are magis Vni quam ceteris tutorem dedisse credamq cum aequalis erga omnes filios de beat cc eius affectio pcipue quando de modo coy agitr meritofilio tutorem dando Vbi dedisse intelligitr quam solutionem in bonis tradidisse Alciatum in l. 9s §s. 116. ff. de V. S.

Eadem doctrina pendet intr pretatio ad tem in d. l. q filia bq. 17. §. sigs delegat. 1.o nam cum aequalis caritas et affectio patris esse credatur erga eos qui in Utero sunt paritr et eadem omnibz legauit si plures nascantr tantumdem singulis reliquisse Videtr in d. §. si quis et si non leuis sit difficultas circa Vbum tantumdem cum in lege 1 ex parte. 7. iuncta l. Utrum ff. de vsufr. et quemad. leg. non multiplicari legatum si omnes ad Vnicum tantum legatum pro equis portionibz admitti dicatr, adduc

Secunqué

secundum nē si fiscalis cum partitione l. introductum 13. ff.
de pecul. instit. sd qd hoc admittere spectat videtur
duxerit Cuiacius ind. l. qui filia bq et ind. l. Utrum
Vbi Doneau eius dem rationis est tq ind. l. si pluribus §. 8. et tq
ind. l. si ita scriptum 43. ff. de leg. 2.° Vbi indefinite grava
to heredē de certa gravari creduntur qd cum omnes sint pa
ris conditionis et sic in oib⁹ par sit ratio et qualitas Verum
videtur ad Vniversos heredes extendi pcipue cum post
singulos enumerationem apponit qui tunc ad omnes
enumeratos relationem facere Videtur qq specialis
movet hoc 1.ª difficultas pcipue ex ornationes solen
di sunt ccc. Vbi Vas. c. 13. n. 8. Menoch. de succ. creat.
lib. 2. §. 23. n. 48. et de fideicommissis Vltimis Voluntatum
lib. 3. tit. 4. n. 12. et lib. 7. tit. 5. n. 11. Menochij de præsumptionib⁹
lib. 1. q. 46. n. 31. et lib. 4. præsumpt. 21. n. 5. adde tēn in d. l. 8. §. si
inter. Iam in tractatione de legatis incertis respondemus. §.

Postmodum pro parte pro tatione ad tertium
tēm obtentū Videndū in qua 3.° loco adduximus
inquib⁹ non solum legata quæ semper incerta sunt
Vitiantur ut in specie l. si ita fuerit. 11. d. l. sig. de plu
ribus 28. ff. de verb⁹ dubijs l. 3. §. si quis duobus ff. de adim
legatis: Verum etiam ea quæ ex futuro eventu ad
certitudinem reduci possunt Veluti si gr dicat quum
filio meo filiam suam in matrimonium duxerit l. quum primū
scholas posuerit tit.m designati fuerint illis necessario standum
dato tq ind. §. incertis instit. de legatis. Accedit 2.ª rō.
tq in tertia tationem ēē Videtur in qua scripturæ
incertæ ex resultat.ra Complificis certificandæ Vitiari. Vnde
et hæc eadem legata qæ ex futuro eventu ad certitudinem
reduci possunt Valerius scripsit Vlpi.nus in l. qdam 6. l. sig. §. ff. de
verb⁹ dub. immo et qd magis e legata quæ ad de factum
stationis in certa tempora cuntur et nulla ēē tradidit Vlpianus
in d. l. si ita fuerit Modestinus in d. l. si quis pluribus ad certitudinē
vocavit necessitatem imponendo heredi ut ex duobus Titiis
Vnum eligat tq difficilis in d. l. sig. §. si in duos ff. de leg. 2.° Falle
vam ex verb⁹ incertis legatarius stando tq in l. legato 37. §. ff.
de leg. 1.° tq minus scripsit illa legata credatur l. cum servus 39.
§. scio ff. cod. tit.

Ad difficultatē

Cui difficultati solutionem pstemus animaduerto = illd inuenefores receptum fuisse ea ōia qđ ca am tll^{m} 3 ptinent certa a bimio éé debere et cum certo tll^{orum} indicio ifficienda éé nam cum tll^{m} l. 5^{m} modo dispone re debeat bg ita intelligendus in l. Vbis l. 5^{is} ff. de VS. l. aut sine certo. eta bimio determinato xilio nunqm fiat l. ff. de Legib^{9} sicnec testantium indicia sine deliberata a bimio dispositio ne éé Voluerunt. etenim s legatei q primus Capitolinum arcendo it, sei q filiam suam in matrimonium collocauerit a bimionulla imuente certam certam psonam scipiat corruit hactenus quia etsi exfuturo eventu possit artificio contingere tamen de re rumest dicere in mente testatoris nihil a bimio certum fuisse ita intelligendo é bg ind. §. incertis instit. de Legat. cui n §. dicit bg in d. l. qui dam relegat^{9} ff. de reb^{9} dub. inquo Legatum huiusmodi psone relictum Valleri cp ba tr quia Log^{r} de legato relicto incertis psonis sdtr exceptis, h.n. ita generaliter scripturé si gs mihi vestitu hominem impetra uerit sd sigs exoguatis sigs examicis s quo casu Vallet Legatum quia n ŕ uenerint Veteres éé incertam per sonam quę ex certis et testatoris cognitis sumeretur bg expsg ind. §. incertis Vsi certa instit. de Legat. //

Sd hic duo stanin instant Vall. de difficultia = p. éé ex Vbis d. l. qdam relegat^{9} b. sine gr alius q Vba generalissa ^{9} et in certam personam ex incertis demonstrat 2.^{m} deducit ex d. l. sigs. 4. ff. de reb dub Vbi tll^{m} dixit illis q tll.^{m} mou n gnauerint haeres meus decem dato formula in certas personas ex incertis selectis tr, et si ex futuro eventu certitudo oriatur Vallet Vrba Su Legatum. elegan tr. m respondet si potē Vbi illa sine gr alius n éé generalia et in certa sd declaratione m facere ad amicos, ita ut clausula illa sic sit intrpt anda si quis ex haeredib^{9} ejus esset amicis quoz hoc tll.^{o} mentione habuit sine gr alius vide^{9} ex amicis quoz hoc tll.^{o} mentionem n habuit mihi vestitum em impetrauerit etta quam expositionem docuit glossa tb Vbo amicis et post Antiquiores sequit ff Donel. Cuj. et Dr Leon ind. l. qdam

Relegat^{9}

relegatq nec elegans dicit ipotē qd tq ind. l. sigs cui legatur in pers
sona alicuius penitus incerta; tm ga nece ff.° certificanda ē
ab ipso testatore an tequam tll.r ipsi fiat merito a limine certa
et tempore hauilli certa censebr sicut in ma leidem in tpte
sidevarunt locis s.q citatis. = Difficillimē id qd tradidimq
ex d.l. sigs seruum 8. §. sinetr ff. de legat 2. sd vt recta sentā
Pauli Castrens. falso existimantis legatum n Vitiari cum
duo appareant Tibi necesse stat de quo tll.r conserit quam in
pbat fast. in l. sigs a pstis §. si plures n.3. de Legat. 1.° et omissis
pluribq traditis a Spino in speculo tll.or 3 glos. 10. n. 12. Donel.
ind. l. si ita fuerit placet dicere in tentionem Ds eli fuisse
ex suppositione Voluntatis silium prebere nex necessitate
prestationis electionem imponere horedi n.r. Paulus ait
horedem inuitum ipelli posse ad solutionem sd horedem
paratum fuisse Voluntarie soluere et huic horedi qui
cum cogi ipse set; in se Vltro solutioni sponte offert Silli
pbet Ds ubq utilita elligat cui solbat dummō abeo d'alterij
petitionem defendat qd silium magne Vtilitatis ē cum
heres duobq de legato stipulantibq semp dari fideiussoribq
sat isdet l. si duo. 16. ff. ut Legator nōine et ita tamipse
quam fideiussores missi sibi pdicta satisdatione indem
nitatis suleret facile a legatario Vexari posset quam
solutionem in prima p.te Adcuit glos. et Bart in d.l. si ita
fuerit. fast. in d.l. legato §. sigs n.3. Cuij. in d.l. duo ff. Tibi
in fine. ad tex. in d.l. legato 37. §. 1. et ad l. cum seruu 39. §. si de Lega
tis 1.° explica oppin.e Castrensis et Raf. Cuman. in l. Siquis
§. Siquis plures ff. de Legat. 1. cum dcto de Velaperstica qm
Cinus Segtr in d. l. legato §. 1. Alex.er in d. §. si plures Vbi fast.
n.3. aggtranscripsit Donel. ind. l. si ita fuerit ff. de rebus
Dubijs tt. R.co multum in dē inte in certitudinem nōinis cc.a
psonam Legatarij et in certitudinem nōinis cc.a rem lega
tam nam psona Legatarij ipotē Vna subrogari loco al
terij et sic de qua tll.r conserit pariter declaravi in potest
sd qdo Legatarius Vna subrogatr loco alterij et sic qua
cum q declaretr ab hoerede; illa legata subintelligitur atll.or
= Huic diff.e Vāo inter psonas et res ea elegans ē quod

primo cāu

primo casu tll.rs affectionem habuit absonam quantitati
sonae sit ignorat. 2.o autem casu affectionem habuit ñ
adres sed adventum stimationem stimatis autem certa é
quando fundus incertus sit nam si utrq aqualis pti é
quamq Debebit abhore de ille legatis intelligen
ga quantitas stimationis in qua ouenit utrq fundus Vna cer
certa ñ multiplex et incerta trs ita intelligendus in d.l. Legato §. 1.
si autem minoris estimationis altera vellet declarando minorem
scripti tll.rum Voluntas adimplen gas Deminori sen sit tll.rs expedi
tare é si demaior ví multo magis minorem legatte Videtn et ita
procedit trs in d.l. cum seruus 39. § scio autem trs expssis in l. si qs
a filio § si quis plures ff. de Legat. 1.o qd autem diximus testatorem
aestimationem vsq ha buisse sic intelligendum é ñ utrq
stimatio in dispositione testatoris sit sed quia res estimabilis
est quantitate et Valore qua ssideratione perfectissime ema
net declarata pdicty iuris non difficultas. //

Succedit nunc 3.tus locus ad Vss in interpretatione mam
trs in d.l.1.C. de doct. promiss. quo loco nuptiali instrum.to scripto ea pmittebat
totam generaliter dare pmisit nec dubitari potest inde initam fuisse do
tis pmissionem pmodo facultatum patris et dignitate mariti ad certi
tudinem reduci posse trs difficilius in l. cum post §. generi ff. de j. doct.
et in respondit imperator Alex.rs nec actionem spetare nec obli
gationem subsit malegit nos rescriptam certa q ad certitudinem
reducari posse Valere diximus. ego tamen si agnosco subtilitatem
horum iurium et veram difficultatis explicationem plura tradi
disse interpres ut stat ex his q scripserunt Socinus et Alciatus
in l.1. ff. solut. matrim. Nobilis in tractu de dote p.te 6. privileg. 11. Du
aren. Mar. disp. c. 56. Charond. Mar. V. simili. c. 57. Robert. Masenat.
c. sin. Caiet. ind. §. generi illam in semper veriorem existimationi sen
tentiam q distinguit inter dotem pmissam a bipssa muliere q in
matrimonium collocata de qua in l.1. de doct. promiss. et eam q pmittit
a patre § filia de qua loqtr Paulus in d.l. cum post §. generi ff. de j. doct.
nam dos indefinite pmissa a muliere vitiatur at indefinite pmissa
a patre Valet trás q differentia inesse stat ga l.a casu ay nulla pfinitio
sit a legibus modus nisi de bitis adq mulier sine expssa declaratione teneat, imo
possit in dotata nubere num qm incertitudo expsturo eventu adcertitudi.m

Reducipotè.

= 2.do V.o cas

2.°V.° cauetur et ex offr.° teneatr dotare filiam pmodo etquan
titate facultatem suas et dignitate mariti l. g liberos. 19.
ff. de ritu nuptiar. l. fin. C. de doct. promiss.° Vnde si generalit
dotem promiserit pater cautitudinem pmissi accipit alege
ipsa s.ª pdictas circumstantias et sic Vallere eleganter scri
psit Papin. in d.s. genere. qd potius credat quam discedat
a fenia et solutione pposita ad numeratam et hanc expositi
onem ex Armenopolo paddidit Duar. l. 16. 1. disputat. g
c. sb. //
Succedit q.° 2.ª eandem interpretationem
teg in d.l. qd deparit. 16. de reb. dub. Vbi mater dotem quam
filio dederat aut data in apa he stipulata e sibi reddi si fi
lia in matrimonio decessisset dicit qd filia et mater simul in
eodem periculo perierunt et ait heres stipulationem ob
incertitudinem mortis Vitiari necactionem petere hae
dibus matris ad repetendam dotem ut in eas stipulante
patre idem teg in Vss.° item quaeritr et in marito et Vxore par
ter morientibus teg in l. eidem e. g. ff. eod. tit in duobus fratribus
simorientibus teg in l. si duobus. 18. ff. eod. et in casu hic
ad certitudinem redigi pote cum simul facto periculo mor
tis priores filij posteriores parentes decedere credantr
ut in tis ppbare Videtr teg in l. quidam s. si ultimus in fine
ff. de reb. dub. sicuti in eadem stipulatione de dote si
in matri.° mulier decessisset supp Vixisse creditr maritg
teg difficillis in d.s. quidam s. si maritus ff. de reb. dub
teg difficilior in l. si pater sor 32. s. fin ff. de relig. et sump
tibs fun. Vbi et pariter notatr actionem de mariti transmi
tti actionem ex stipulatu 2.ª item in d.l. qd deparitr. = aquo
rum conflictu expediam, illd supponendum e quaestio
nem de situ ferma tionem desiderare ut alter ex quo mori
entibs prior decedat alter V.° cui incumbit adgri debet super
Vixisse credatr. quae dant V.° ee quae ut adquirantr
satis e qd Vterq eodem mom.to decedere intelligatr. =
Ideo oportet cognoscere cum eodem periculo intrpluresmors
fingit q persona priores, quae ne posteriores quotandem
eodem mom.to decessisse inquare illa certissima reg.a sit qd
solum in parentes et filios simul morientes presumitr

pro

prioritas et posterioritas sub hac distinctione utsi pater matrue cum filio et filia pubere simul perijt prius pater quam filius pubes ceterum si filius erat impubes tunc prius filius quam pater decessisse credatur tex ind. l. quidam §. fin. tex in l. cum pubere. 27. l. simul ticeps. ff. de verb. dub bijs l. si inst ff. de pact. dot. ceterum in tr extraneos, num quis presumi prioritatem aut posterioritatem intr cesisse mo semp eodem mom.to expirasse credimus tex ind. l. idem 18. l. sed et in illo. 19. ff. de verb dub aliq distinctionis ras ea elegans é qd inter Cr.as nass nulla ras videatur quad ter prodecessisse credatur cum omnium immune periculu, et equalis sit dolor at inter parentes et filios Datus amor immensus et affectus parentum erga liberos qui sit adeo t parentem mpericulum servecisse ut filium servaret t dolore ex casu filij sceptis cito decessisse aug.to l. cis. isq fidem in fides qd met. caussa. = X.a quam distinctionem certatim interpretatione donat tex illo diffi cillis ind. l. qd de pavitr ff. de verb. dub qd n. trasdidit stipu lationem de tere ddere damatri si filia in matrimonio de cessisset transmitti ad heredes matris filia et matre simul perecuntibus ideo factum fuit quia duo intrue nerunt q simul iuncta stipulationem infirmare potuerunt = 1.m fuit qd mater sibi superstiti dotem reddi stipulatae = 2.m qd cum filia éet pubes / ut poterant in matrimo= nium collocata / presumi q ante filiam decessisse matrem X.a tex in d. l. q duos §. fin et §. cum in bello ff. de verb dub. Unde quamuis filia in matrimonio mortua sit et ex hoc capite ad stipulationis cesserit tamen alio deficit quia mater filia X.a 2. stipulationis additionem insupervixit ideo nec in heredes spem stipulationis transmittit quam interpretationem secuti sunt Bbailla d. l. qd de pavitr et quia mat. filia insupervixit quibus demonstrat additionem stipulationis fuisse qd mat. filia sup vivaret ad hoc ut dos redderetur qd et secundum et verum é ne si cujatium et Donel. in exposit.e p dicti responsi sequamur expresse dicamur extare in §. sub additione Vers.o ex additionali

mshit. de V.O. millis Vbis eamq ipsam spem in hered
transmittq sipris quam adhio Extet mors hobis dinge
vit. = Deinde ex eodem fonte Venit in ptandus te
ind. l. q duos §. Simavito et tq in l. possessor. 23. ff. de relig
et sumpt. fun. ideo n. inp̃dictoq in rium spetie stipula
tio de dote Lucrenda amavito facta sub conditione si mulier
in matrimonio decesserit Locum habet Viro et Vxore simul
decedentibq ñ quia mulier mortua priut credatr hoc n.
p̃ sententiam nram Ẽt sd quicquid vitr Vtroq moriente nec
p̃sumendo alterum alteri sup̃vixisse Sicut inter
extraneos observandum Ẽ docuimus Verum dicere Vr
umq in matrimonio decessisse q̃ solutio firmata extrema
l. cum hic status §. si ambo ff. de donat. int. v. = Sd huic
Sententie et resolutioni priali obstant duo loci minus difficiles
= 1° ex l. q duos §. sicum filio ff. de relig dub. p̃supposito ad indu
ctionem qd patronus succedit liberto ab intestato si liber
tus sine liberis decedat at si decedat cum liberis cessat
patroni succes.° igit̃ libertus cum filio suo simul facto
periculo decessit si Verum Ẽt filium puberem super vi
xisse patri ñ succederet patronus et ita ait Scultus pa
tronum vocari ad successionem igit̃ filius puber ñ super
vixit patri = 2 ex tru in l. expato. 17. §. sigs autr ff. ad Tre
bell. Vbi sigs rogatq Ẽ hereditatem restituere si liberis
decesserit et pater et filius simul decesserunt ait
Scultq sine liberis decessisse Vidovi quia filius ñ super
vixit patri. = Cui difficultati ut satisfaciamus p̃su
ponere oportet omnem hunc de superviventia tractatum
p̃sumptionibq tantum ñ autr aperta Veritate dis
positi = Presumptionem autr in casu ita dubio prout hic Ẽ
De quo agimus et in quo facille decipi possumus p̃ bollore
q̃ reverentiam aut Voluntatem testatoris equum non Ẽ
Vnde cum sipare liberto et filio simul pereuntibus si
filius supervixisset p̃sumeretr hereditas abeo ad extraneum
perveniret et iniquum Ẽt ut in successione liberti
extraneus a patronum p̃ bolleret merito dicimus Vtru
mq simul decessisse et eodem mom.to expirasse. quia

Ve

Veritate Thavium pro Lari hpotè quam intè stationem
traddidit Multg inillis Ubi t. hoc.n. Veberentia patro
natg sugerente dicimus
Hinc Sequentur quog segtr ut ga si mo mt.
filius patri supervivaret in spetie d.q. Sig sautr fraudu
veh Voluntas testantis qua fuit ut vestimenta
vedita si pater sine liberis decederet hoc omissi
bis haberet hij sui Vere et ppie hereditates
p sent ñ censetr autu Vere habere filium superui
uentem isq cum eo simul periit sd tantum psum
phonibg et siechuris merito dicimus psumptio
nibg ñ é alij sa Voluntatem patris et sdi hionem
fidei missi exhisse pa re et filio smorientibg et
hoc breui spendio luculenter explicata et certainter
probatione donata manent pdicta j.a q sub magno
Uboz ponderc opservunt Sbo. lib.2. Var. C.7. Thom
Sanchez lib.6. dematri.o disp.14. ex n.21. et Mener.
de psumption. lib.6. psump. 50.
S.o et Vlt.o sc. eandem intè pbationem mam
principaliter mducipotè tñs ad in c. ad hoc l.3. de rescript.
Ubi rescriptum ad iudices incertos impetratum ñ Valet
quamuis ex futura impetrandis electione adcertitudi
nem reducipossit Unde in eis dem tñs rescriptum impe
trari po. éé ut possint mith iudicem seu Arbitratorem eligere
ga ex electione pcea adcertitudinem reduci tr pbat lex
c.1. de off.o delegati in.6.o in hac c. sedis q. c. Rodulfus l.35.
de rescriptis iuncto c.2. eod. tit. lib.6. qq probatr iudicem
Judicem delegatum posse cognoscere de personis non
positis in rescripto Virtute clausule et q damnatij
et generalis et incertæ, eam vacc quia in mandato
Arbitrio sñ psone declarande et adcertitudinem
p impetrantem reducenda sc.a expositionem Auran
rani et Dominici in d.c.2. de rescriptis lib.6. cui di
ficultati omissa distinctione Curtici et Bellame
ra in d.c. ad hoc = Resp.m é q dctis in spechi dicti c.
ad hoc. in de exposuit adcertitudinem p impetrantes

reduci etsic Vbute incertitudinis ꝓponit actꝰ vitiari
in exalis cꝫ mpbatꝰ nempe exco. qd regulariter ꝓ. tꝛs
rescriptum ꝓstitit ad omnia omnino negotia et adiu
dicet quos pars elegerit impetrari ꝓponit qꝫ extali
impetratione iurisdictio Judicis ordinarij minuitur
et aduersario ꝑ nulla iniuria irrogatꝰ cum impetrans
possit eligere iudicem amicum et parti aduerse
Iniurium Vnde rescindum ꝑé Pompficem tales
litteras accepisse Ꝓ accepit ad eius perfectam no
tiam ꝓperuenisse qui variis occupationibꝫ impedit
singulis perfecte ꝑpotẽ super cẽ negotijs uter
seu et integra d.ꝯ aadstat. Ceterum si Pompfex
excusa sciencia talibꝫ rescripta faceret nondubi
tamꝫ Valleꝛ Vnde cum rescripta Ꝺ seruatoꝫ ꝑ si=
ut Ꝺ exiurisdictia Ꝺ expriuil° impetrata cum certa Pompti
ficis scia facta Videntur. ideo Valent tꝫ sic
intelligendꝫ in d.c.1. de ꝓb°. delegat lib. 6 Obilatis.
Ꝺ addidimꝫ.

Sublata tam 3ia difficultate ꝙ aduersus
Immunem intꝛpta tionem adhuc ꝑsistebat
Veliquum est 4.° loco proposita extꝛa difficilem ꝑsona
lis. 13. de rescriptis. c. duobꝫ. 14. eod. tit. lib. 6. c. capitulum
Sancta Crucis 30. cum similibꝫ Satisfaciamus qd ut ꝛꝛ
gleamur certo Vel ordine seruato Vnumqdꝫ decretum
seu nchm discutiandum ꝑé et ꝓprimis id ꝙ Ꝺ addit Ꝺ
Ꝛe Inocentio 3.° in d.c. pastoralis. 14. quo loco docemur
qd casu dato qd tractatꝰ a uer diuersis rescriptis
priores ꝓsteriores iudices cognoscere debeant
et an per secundas sint l.ª litere vere carte si=
mul omnes iudices de cãa cognoscant et si fortes
quiuerint in Vnam sententiam concordare ꝑ arbitros ꝙ ꝯg
nitionis finiatꝰ; inqua decisꝛ. Stabi occurrit grauis.ª
difficultas: qd Ꝺ in ea ꝓponit ꝛé Ꝺ Ꝺ in his in iudices
si depriuitate dato ꝛstabat nam aut S.m. Vel rip=
tum fecerat mentionem de l.ª et certum erat Valleꝛ
Secundum aut ꝓfecit mentionem et certum erat

Valleꝛ

(Vallese primum tꝛg in d.c. cæterum de rescriptis reli
quum igitꝛ fuit ut stephanus archiepiscopus ꝓdiceret
attenta veritate rei alias ꝓdictum; aliud postea visum fuit
impetratum fuit id non apparebat ex quo cassanda
fuit Ubrig rescripto oppositum fuerat et sic rescepit
ꝯ in suis judices in certa ꝯ. a vestra in tꝛg. et in hoc cau
sa Innocentius 3.us ꝯ recurrendum ad Romanum Pon
tificis consultationem statuimus quam secundus
judices simul de causa cognoscere debere et si in Un
um sententiam non concordaverint quæstionem iurisdictio
nis per arbitros determinandam ꝯ igitꝛ cum nos
ad consultationem Principis recurramus hac in re
pugnantia f.a existimus; q difficultas adeo grauis
et nobis ꝓtibus mis ut vix abesse expediant ut ex
tat exijt q scripsit glossa eodem Vbo ambigit
Vbi omnes ambiqui sed si maturevere videre Ut fa
cilem explicationem admittit dicamus non
cum casum decidi per Innocentium Videlꝛ quo
mo g.o iuris dictionis terminanda sit in tribus diuersis
uersus qui inuicem de iurisdictione contendunt obti
nentes et eiusdem date rescripta. Deinde cum
sit quomodo decidenda sit q.o in tribus judices quorum stat de
priuilegio date et cum rescriptum de l.o fecit mentio
nem et ita secundi judices contendunt l.m ꝯ derogatum
x.a tm in d.c. cæterum de rescriptis primi autem
adhuc l.m rescriptum Vallese nec ꝓ secundum derogatu
ꝯ ex eo quia falsi suggestionem Veritatis suppressio=
nem fuit 2 rescriptum obtendunt x.a tꝛ. in c. coram h.t.
de offi. et pot. in d.c. quam hoc tꝛ. c. in Monasterium de causis
quo casu Ubia vel ex nuncius et finiendo g.o x.a forma
prædictam in d.c. pastoralis. cæterum in textu nro et
eiusdem date rescripta erant et in possessorio fuit in
dices Ubrig rescripti simul in cognitione concurrere cum
forma rescriptoꝝ in his se habet ꝯ et ex quo solutio
apertissime constat quantum de assi. illig tꝛ antea
dicta distet. ꝛ

Fortissimum arg^{m} é ex l. c. duo 6 9 14 de
rescriptis lib. 6. aduersꝰ seriam deducit nam in
eo clarissime irradditur duobꝰ superpro bitione simi
li si bi mea dem certa facienda litt.^{as} obtinentibus
sin apparebat quis t.^{o} impetrauerit ex quo ingra
ti æquales eumé priorem imp^{r}benda qui primo
litt.^{as} p^{s}entauerit qd si forte ambo imp^{r}sentando
concurrant alterum quem Voluerit Canonici eligere
re teneantur quo decreto omnino adempta videtur
recursꝰ ad arbitrium Principis: nam si exæquali
qd prior p^{s}entatis id p^{r}ferendum é; sin autem utrumq
simul proponatur iudices alterum ex eis eligere
tenentur igitur casus dari n^{o} té in quo arbitrio
Pontificis locum habeat. Ego tn minime hoc arg.^{to}
impedior quia nullum in hác arbitror inter rescripta gra
tiæ alterius ita deqꝫ loquitur tꝫ in d. c. duobꝰ et ictori
pla iustitia ad literam deqꝫ loquitur tꝫ nostr nam in rescri
ptis iustitia de rebꝰ et personis proprie tractatur
qd neminí debet abrogari té l. 2. ff. de iurisdict. omn. iud. nec quidquam
aprincipibꝰ statui quo de tractis hæc inducatur textus
in l. rescripta C. de p^{r}ibꝰ imperatori offerendis l. nec
absq; C. de emancip. lib. l. fin. C. ubi d.^{a} gl. ff. Vtilit. pub. ideo
Pontifices nolluerunt rescriptorꝫ eiusdem dato pla
cionem exp^{r}sentationis sibi maxi quia facile euenire po
tuit ut deteriꝰ optineret melligauth euanesceret ingra
tis parti dispendium sed adeo dem pontificis conuenit
rum quia solus ille gratiæ scit explicare Voluntatem suam
et prioritatem obtentionis potest. tum etꝫ quia si anteri
oritatis ñ meminerit nullus alius alteri ex rescriptis
Vim attribuere Vallet d. l. ex facto cum similibꝰ ff. de Vulg.
diuersum tn é in rescriptis gratiæ nam cum hæc exli
nero Pontificis arbitrio et scientiæ pendeant l. ff.
de restitution. prin. C. de p^{r}bend. lib. 6. potuit Princeps
attribuere pro Voluntate sua ut is p^{r}ferat qꝫ primus
rescriptum p^{s}entauerit et si omnes pares fuerint in
p^{s}entatione arbitrio eligentium res relinquatur

arg.to hꝫ in l. 3. sicum omnes ff. ad Syllan. l. fin. ff. de
Veligios. c. cum autem 24. de j.Ꝯ patronat.ꝫ //

Vltm difficultatem adnexum imponit hꝫ
in c. capitulum S.te Crucis 30. de rescript. quo loco ea
Vesolutis difficilliꝰ proponit Videlicet in ꝛ dubitesci
pte ehꝫ qdo de data prioritate ꝛtat et Sm. de l.
n fecit mentionem id pualleat qd prior p̃sentatum fuerit
si igitr p̃sentatꝰ efficere potē ut 2. rescriptum nullꝫ
pualleat sa l.ra Vallidum qd certꝫ id efficiet qdo
Vescripta ss eiusdem data et potestatis = Omittis
tu his q adeius explicationem ꝛgessit glossa Vtroqꝫ
Verig vel ponderi potē Verbum prior dequo videm n
adVerbium ut Valgaris Lectꝰ habet sd Vbum ee
et recett.o Vefevendum ad Vescripti impetrationem
n V.o adVescripti p̃sentationem ut sit censur cum p̃te
Vendumee q prius mandatum idē q l.ra mandatum
apostolicum Vepoztauerit q̃ius p̃tatꝰ si alicui in
mis iuris Veligioso Scrupulosa Videꝰ mecum tendere
poterit in p̃te d.c. capitulum S.te Crucis Vtrumq;
Vescriptum et ad beneficia et eiusdem data fuisse si
cuti elegantꝫ p̃bant Vbi illa tb. de p̃dictis litteris n
addita mentione Si ꝛseruanꝰ cum nri hꝫ tbis tb.
et alie postea infacta mentione priorum q Vtro big
ostendunt ideo infactam fuisse mentionem quiꝛ
Vtrumq Vescriptum eiusdem data erat in Vescri
ptis autꝫ ad beneficia gratiosis qdo data equa
lis e q l.ra p̃sentat, is alteri p̃ferꝫ hꝫ expꝫss in
d.c. duo bꝫ 14. de rescriptis lib. 6. decuiꝫ vate mo
do ad eius intꝰ p̃tationem Late egimus et denuo hꝫ
explicatione hactenus. //

finis.
C2.

Ad Rub. tt de Rescriptis Ex positioni huius tt. apta Rubrica

N. 1.

Cum Rescriptor materia Villissima sit. in foroque Judicijs frequens et Valde Vsitata ut testantur Ripa in Rub. huius tt. inprin. Quint. Mandosius in repet.e Rub. huius tt. inapen- dice inprin primo tomo reper. can. Menoc. de arbrit. lib. 2. cas. 201. inprin Petri Rebuf. in praxi tomo 2. tomo. ad ll. regias tt. de rescriptis Marci Ant. maisrum in tt. huius tt. de rescriptis inprin ideo eam exacte scire & aurate interptari oportet. quare ad eiusdem materiæ et tituli exactam cognitionem disputandum et pronunciandum est. — 1.° de stimatione Rub.ae et tituli adpcedentes et sequentes tit.los — 2.° premittendumé Rescribere Verbum, seu nomen rescriptum quid significet et quomodo accipiatr et definiatr ff. tt. — 3.° & Vltimo quotuplex sit rescriptum.

N. 2.

Quo ad primum de stimatione Rub.ae Varie et multipli citer traddant Abbas. Butrig Ioannes Andreas Veroig Lata Decius et Mantua, Ripa, Immola Cardinalis et omnes ff. Petri Greg. lib. 1. de rescrip. cu inprin Host. in suma huius tt. inprin Mandosii Sa Petri de Bassells in armen. Rub. iuris canon. Rub. de rescriptis inprin Dor Cartagena in exposit.e Rub. iuris can. in Rub. de rescrip. observ. 1. et Mart. Vran. ad tt. de Rescrip. in Rub. n. 1. traddita stimatt.e a glossa ff. & a glossa eodem tt. lib. 6. communiter approbata ut testantur ff. Decius et Mant. n. 1. et Versius inprin nempe in superiori tt. proximo adimplere desiderabamus. sd ga parumé iuvat adere nisi sint ministri; scilicet iudices qui audiunt et exequantur ut in l. 2. §. de origine magistratum. Vbi quamtum eminé. ff. de orig. iur. C. Vbi periculum 7. §. preterea inprin de electis.e lib. 6. et c.e Vnico. §. et quoniam inprin de statu regul. eodem lib. ides post pcedentem tt.m de Ischit subijcit autor tt.m de rescrip. perq utplurimum iudices dantur.

N. 3.

Sd s.a traddita stimatis communis Rub.ae quamplurib9 inatt fundam.tis defendere Mant. s.a Vir. in. merito. displicet Barbatia Decius, Ripa. Veroio Quint. Mandos. Barcastel. et alijs, s.a = 1.° capiens qa estimatis.e attenta prig poni debuisset tt. de offic.s iudicis.

Ordinarij

ordinarij & tit. de offic. et potest. iudicis delegati nigg. titulis
tam remote et post multos tit. positis principaliter tractare
de ipsis iudicibus. — 2.° quincit. gestiendo Voluisset prius
tractare de constitutionibus et sic deinde de eorum mi
nistris et sic de iudicijs et permittit tit.m de const. et sic deinde
itaq. debuisset premittere tit.m de consuetudine cum quam iu
dices et q. debent iudicare aut.a iubem. Vss. Legibus et moribus
C. de iudicijs iuncto prio inst. de offic. iudicis cum Versic.
3.° Vss. consuetudinem de q. mihi non est dubium caueri seruanda.

N. 4. Vnde succedit alia constitutionis Petri dicentis th.
n.3. in superiori proximo tit. actum fuisse de const. et sic deinde
scripto & q. ne scriptum è quedam species ipsius iuris et
cuiusdam extrauagantis per Abbatem in Rub. de consuet. n.1. impres.
iuncta glo. Rub.ca C. de mandatis Principum et traditis sup.
Mantua. n.1. Vs. 3. a Pe. et Petro Greg. n.1. s.a ideo ponit au
ctor de scriptis Rub.a q. ut inst. Cic. Vat. de nat. deor. è mirabilis
q.dam constitutionis series q. rei ut alia ex alia nexa et con
iunse apta coligata q. videantur, q. dixit. licet Veratt
placeat q. Cardinalis in Rub.a de summa trinit. et Petro
Vasconcelos in d. Rub. huius tit. n.1. tradita in constitutionis q.
Petri q. censet originaliter Abbatis ind. Rub.a de consuet.
in Videtur omnino recta extradicij a Riga d.n.1. et Mantua
3. h. Vss. Verumtuta in Videat licet eam bene defendat pla
ceat q. Barbatia Petro de Bassolis Quint. Mandotris Veris
n.1. & alijs supra et q.dam p.cepti scribq. huius Vniuersitat.is

N. 5. Quare exposita alia constituat. Riga n.2. s.a
quia in idem incidit Vitium q.d primo constitutionis glossa et alijs
traditis ab Host. Veris Anet. Card. et alijs s.a qua bene
improbat Mant. n.2. Petri a.n.1. et Rip. h. n.1. Sequitur
notis Videt constitutionis tradita a Petro Greg. d. Vat. C.t. de script.
inprio dicente in superioris tit. proximo actum fuisse de
constitutionibus in genere in qua cum principum placita
q. prolege habent enumerata sint. s.1. ff. de const. principum
§. sed q.d principi placuit inst. de iure naturali. atq. inst.
placita principalia rescripta habeant recte et speciali
ordine post tit.m de const. subijcit autor tit.m de rescriptis

quo ad.

N. 6.

Quo ad 2 rescribere verbum aguonomen rescrip
tum deribat latissime, Variasq significationes adnoti ut
colligit ex multis, Cicerone, Ouid, Marcial. Teren. et aliis
auctoritatibus adductis a Calep. in suo diction. Lat. Verbo, res=
cribo late Brisson. et Verrucum eodem Vbo de Verb sig. Otom.
de Vbi iuris Verbo rescribere. Pratis. in eode tractatu
eodem Vbo Budes in anot. ad pand. in l. si Vir Vxori ff. de
prare. Vbi. Petr. Greg. n. 4. Carroncelos. an. 3. Cartagena
de observat. 2ª pt. Salzagum in Pub. Quæstt. inprimis be
ne explicantibus 2. q rationem recti sermonis ēēscrip=
to respondere. in eq moribus Populi Rom. receptum
erat renatum eiusq C. l. scripto stulere stultissimi
est scripto respondere, eoq responsum appellant
rescriptum in eq idem in imperatoribus eoq alia
nijs observari liquido stat ex l. imperator 8. et l. im
perator. 18. Vs. rescripsit ff. de Natur. liberis l. diuus ff.
in prīs ff. de rei vind. l. licet 23. Vs. ad libellum rescripsit
ff. de usu et usufruct. legat. l. Dado. 19. §. fin. Vs. res
cripsit ff. Soluto. l. cum de etate. 13. Vs. rescripsit ff. de probat.
l. 6. Vs. ei rescriptum ff. de appelat. l. imperator. 72. Vs.
rescripsit ff. de legibus l. iuncto tit. C. de precibus imperatori
ferendis et tit. C. de diuers. rescrip. et alijs adductis a Bris.
Petro Greg. Salzag. et aliis 2ª inde etiam 2ª Pompt.
responsa appellant rescripta in mo tit. eodem n. 6.
et Clement. et alijs multis milies locis et sicut in
tr. Constit. rescripta interdum appellant imperia
les constitutiones sacri affati sacra diuinaq forma
et iussiones adapte colligit ex l. sacri 6. C. de diuers
rescript. aut. ad diuina iussiones et alijs iuribus 2ª
adductis et a Brissonio referentibus Vaz. fo 327. Relat
in l. 2da ff. de reg. iur. Petro Greg. an. 23. et Salzag. an. 1.
2ª itaq. inter promptissima interdum rescripta appel
ant mandata Apostolica plerunq diuina scripta
et frequentissime Vocant litera apostolicæ per
quas rescribit et respondet ad stultationem, Vel
suplicationem, aut impetratis quæ sit probata in eisdē
2. Vs. mandatum, unq. C. adauct. 8. Vs. stultationi, et Vs.

Literas

literas C. siauth. q. Vss. literaq. et Vss. literas C. adhoc. v.
Vss. literas et alijs isto tit. C. 2 Vss. in literis eodem tit. in 6.
et alijs t. clementina litteras isto tit. C. fin. Vss. m as literas
de excep C. 1. Vs. mandatum C. 2. littera de Off. et potest.
C. cuteneam q. 7. Vs. mandatum de pb end. et alijs t. et in mul
tis alijs iuris nostri locis et relatis a Petro Greg. ex n. q.
et Sahag. an. 1. supra.

N. 7. Ex qq ōnibq deducit dictum Vbum recipere cum latitimunitet, sumatq in nro tit. eodem q. lib. 6. et in Clement. in quibus seu late, pprieq et stricte nr sum th. accipi, respondere vel cedere aut iubere t statuere sedq subeodem Vbo ipsi intelligi omne rescriptum quascunq secundum ius aut stranq t ppte et ita ipsi intelligi rescriptum gratia et iustitia, ut satis stat expcitatis iuribus. & l. quoties 2. t. Vniuersa. q. et l. rescripta 7. C. de precibus imperatori offerend. l. qui ex relatis ibq 2. C. de. tt. l. 2. C. gd libelq principi datq l. 1. et alijs t. C. distrahi q vel vtilitatem publicam et tt. C. de diuers. rescript. C. rescript. q. 29. q. 2 c. 1. C. cum ordinem 6. C. eam 7. isto tit. iunctis traditis a gta Rab. eodem tit. in 6. Versus n. 1. Ripa. 15. et Sahag. ff. n. 2. Cartag. observat. 2. Petro de Valoncelo n. 3. et Petro Greg. C. 2. s. exemplificantibq rescriptum secundq ius aut s. ppte leggi insta disputandum.

N. 8. Inuolatag. significatis. dictum Verbum nomine rescriptum sumptum licet varie definiant Host. in summa huius tit. Abbas in prīs n. 2. Mandos. in a. 1. et omnes th. et supra relata q. 1. Ludouicus Gom. in pet. Ru. huius tit. a. n. 5. Baldus in l. falso. C. de diuersis rescriptis Barth. in l. fin. ff. de stat. princip. Didacq Lopez in l. 3. tit. 12. n. 1. libq. ordin. Vbi quoniam melius tn excipiendum. deducit tradita a Valoncelo n. 4. s. ut rescriptum petit Vbi. sumit, si legitimi superioris prouidea ad sultationem vel petentium pce rescribentis, qd dixit. colligit 1. ex d. l. 1. Vss. adscribq eius fuerit rescriptum ff. de appellat. C. eius q ff. de appell. recip. d. l. diuq ff. de reiud. in prīs d. l. imperatores. et 2 ff. de statu hominq et l. rescrip. 12. ff. de distract. pignq. in quibus tq referuntur tantes

crip

cripta spetialia, quæ substitutiones personales dicunt
qq princeps ad rubtationem sine exemplo respondit
et subuenit. l. fl. de ext. principij iuncto §. rd qd prin
cipi placuit inst. de iurenat. quam generalia qq
generaliter ut in exemplum trahuntr. l. iustitiæ §. §.
Xss. qrenda ff. de hared. inst. unctis traditis a Cnano
Vas. ment. c. 16. a. n. 6. = 2°. Colligit ex Vbo rubtatis
& Vbo pces subgio includunt rescripta quæ ss. iur
mune ut ss. priuilegia. c. priuilegia 3. dist. c. inhibet 3°.
de priuil. iuncta gl. ss. Vbo nos cant in fine. in. c. 1. de sch.
in n. 6. et quæ ss. prætius ut beneficium Valgratia d. l. fin.
ff. de ext. princip. Vbi no tant doctores maxime Orosc in
prin l. si quis a. C. de diuers. rescript. facitq tex in. c. =
quamuis 4°. de sibend. in. 6. et s.m. ius idest rescripta
in specie et stricte sumpta secta adobseruantiam
ipsius iuris, in qq 1°. 2°. princeps Xa. subiecta materiæ adpces ret=
cribit.
Rescriptum u. ppice et in specie sumptum
explssa Abbatis definit. e n. 2. fi. re capta a gl. ssa Rub.
ista tt. in. 6. et a communi ut testantur Vero in n. 7. fi. Gomez
ind. Rub. Vuig th. n. 10. in 6. et Balthasar Calq n. 3. s. a melius
definitu ita rescriptum é mandatum principis seu Le
gitimi superioris datum cum iurisdictis. e per tria ad
sicut s mensis observantiam. dicitur definit. e l. Man
datum principis habens V. in generis, qa d libet res=
criptum principis censet mandatum ipsius principis
ut colligit ex d. c. 2. Vs. mandatum mig ista tt. d. c. 1. Vs.
mandatum de offic. et pote st. e ind. de Deleg. et ita ijs supra
ductis n. 6. ponit recte particula illa principis seu legitimi
superioris ad excludenda rescripta privata, et ea, qui
Legitimi superior et non ss. ad recedenda d. rescripta ex=
tra ditis a Rhanse n. 2. Baldo et Sicule. 16. fi. et Petro de
Baldoncelo n. 6. supra. ponit recte indistinct. e particu
la illa datum cum iurisdictis. e ut distinguatur a sim
plici Missario & mandato puro, qd nec censet ius nec
proprium rescriptum cum e ex tali mandato habeat dicta
Missarius iurisdictis. ut ex Calderino 2xx°. q. docet Ripa
in Rub. Huig th. n. 45. et Cartagena observat. q. supra.

N. 1.

Acq

Sicq talis mis̄arius simplex comissum habeat mandatum ad aliqd exequendum nisi id subdelegare nposit C. fin. § ceterum de offi. et potest. iud. deleg. iunctis trad. agl. ff. ℞ Vbi minimum. preterea dicit in diffinitore datum petenti ut distinguat a nostr propio deque in. c. sanctu propio in principio de plebend. in 6. § ita dat̄ Immune é Vbiq parti ut dicet gl. s. finalis. in fine. nisi receptum in c. fin. de mutuis petitis nibq nic̄ in repertoriis aux. Vbi rescripta immunia et Cartagena d. observat. 3. Deniq dicit in diffinit. adiuvis observantiam ut distinguat a privilegiis, qd cedit n. 2a ius immune d. c. privil. 3. Nat. et d. c. in his de privilegijs § ut distinguat a benefic. qd dat̄ p̄ius immune. d. l. fin. ff. de rel. principum Vbi instant doctores hodiern. et omnes in d. c. quamuis et Cartagena d. observat. 3. cuius fundam. tid. in § observat. adducit 3a traditam diffinitionem ex relatis in ea satisfieri potē.

N. 20. Quo ad 3. nempe quo tuplex sit rescriptum. Licet varia et diversa rescriptor species reperiant in iure satis colligit ex Rubro et Nigro C. de divers. rescrip. et th. C. de precibus imperatori offerendis nrog th. eiusdem tit. Inst. Greg. l. tit. 2. de diversis rescriptis a n. 1. Petr. Rebuf. ind. trac. de rescrip. in prefation. q. 2. an. 11. et in praxi beneficiali th. de diversis rescrip. n. 2. Marc. Ant. Maiorg in inst. tit. de rescriptis th 4. a n. 1. Gomez in repetic. ℞ Rub. huius th. in 6. ad 3. Salcag. a n. 3. et Carthagena observatione 4 s. 3. Immunis tu et receptis rescriptor diversit. ℞ ut testantur glose s. velati et in p̄a referendi rescriptum ℞ duplex = Alterum iustitia = et alterum gratia qd diuis. satis colligit ex extravagante prima §. ideo et declarand. de offi. delegati iunctis traditis a gl. sta to Vbi iustitiam rescriptum iustitia dicitur, qd a principe vel Sum. Pont. ℞ aut legitimo ab his superiore dat̄ iudici s iudicibq addirimendas, s. m. iuris formas lites § iustitiam ministrandam in ut partes ut in c. citatis s. 13. C. Pastoralis. 14. c. caussam. 18. c.

Sup

super literis s. 20. cum alijs isto tt. & tt. toto de effi.
& potestate et traditis a Petro Rebuf. d. n. 14. et in
d. praxi tt. de diferentijs inter rescriptum gratiæ et
iustitiæ a n. 6. Calderino 2 s. Vlt. in Rub. heigth. Lu
dovico Gomezius s. a n. 6. Pet. Greg. an. 6. Marco Ant.
et Sabag. Latis declarantibus dictum rescriptum ius
tificæ. Quidem triplicit expedit. Volperuiam commissio
Veluti qdo Summus Pontifex committit alicui Cardinali Vel
Epō aut alteri iudici Vel pluribus iudicibus causam coptam
Vel incipiendam terminandam: ut in c. ceterum 3. vides
15 x. extenso 16. cum alijs istis tt. et Cancellaria s. 2 a. do 6
et summatia Vel perinde simplicis rescripti ut in c. Su
per literis istis tt. aut perinde brevis, qd licet regularit
parua scriptura appelet, sūman rem obtinens ut colligit
ex l. fin. C. de nemendis fer. debit. lib. 12. et l. 1. C. de ædif.
publicis in proposita in specie dicit diploma apptolicum
cum seu rescriptum emanatum dlapa ut latius decla
rant Gomezius in regula cancel. 15. et in tractatu brevium
Petrus Rebuffus in d. praxi. tt. de brevibus apptolicis in n. 1. et in d.
tractatu de rescriptis inspectionibus. l. 9. 12. in n. 15. Res
criptum V. gratiæ dicit illud qd ex gratia mera & liberalitate
et clementia principis seu legitimum superioris procedit vel
luti qdo procedit alicui grā de beneficiis. ut in c. gra. 7. istis tt.
lib. 7. Clement. grā eodem tt. uncta l. 12. tt. 4. lib. 2. apilat. is
Vel qdo odonat alicui penam debitam pro delicto ut colligit
ex tt. ff. de Iurisd. et C. de generali abolit. & potest qd d. rescrip
tum gratiæ exemplificari indispensationibus et omnibus
gratijs expectativis ut bene declarant Host. in Rub. huius
tt. an. 20. Staphileus, tract. de litteris grā et iust. ex fol.
14. Gomezius in tract. de gratijs expectativis et inter alia cap. 1.
de subrogandis colligentibus q. 19. Rebuf. in d. praxi. tt. de
diferentijs inter rescripta gratiæ et iustitiæ a n. 6. Marcus
Ant. d. lib. 1. tt. 4. de rescript. an. 4. Petrus Greg. d. lib. 1. C. 12 vide
tt. an. 6. et alij relati a Sabag. in d. Rub. huius tt. a n. 3.
Late et alij supra relati ibidem et bene explicantes
alias multas diferentias inter rescriptum iustitiæ et

grē

gratiae et quomodo Vtrumq cognoscatur, et qua forma expediatur et qd requiratur in eius expeditione et an censeatur rescriptum perpetuum vel ad tempus concessum et quis possit illd impetrare et contra quam impetrari valleat et qua pena male impetrans puniatur, et qs sit rescripti effectus et Vtilitas de qq omnibus infra in suis locis agendum e, sicq solvitur.

Nra Rubrica

Ad txum in c. 1. isto titulo

ad hunc txm — Vide l. 13. t. 23 p. 3.

N. 1. Privilegio generali secundum ius commune obtento derogat rescriptum et mandatum speciale, etiam de comentionem non faciens hac conclusio quam magis communis e ex infra referendis confirmari etiam pote in materia rescriptorum ex c. pastoralis 14. §. quoniam Vss. nos igitur c. Abbatem 40. isto tt. c. studuisti 2. Vss. cum mandatum de offi. Legati c. dudum 14. Vss. secundum canonicas. c. quamvis 38. Vss. derogat de preb. in 6. et argto tx in c. generi per speciem 34. iunctis traditis a gloss. tb. Vbo genere de reg. iur. et l. in toto iure 80 ff. eodem et sumpto argto de contractibus ex l. Doli clausula 119 ff. de Verb. oblig. l. si qs 31. §. iullianus ff. de procurat. et sumpto etiam argto de Vltimis Voluntat. ex l. Vxorem 41. §. felicissimo Vbi notat glossa Vbo generali. l. Servis 99. §. fin. Vss. semper enim ff. de legat. 3. l. cohaeredi. 41. §. qpatrem ff. de Vulg. et pupil. substit. et alijs adductis a glossa fin. h et tradditam conclusionem et nri tx materiam praetr ordinarios. et in pcitatis iuribus explicant Antonius de Burgos in repet. nri tx ex n. 1. 1. t. repetitionum canonicarum Roderico Suarez a legat. 28. a n. 1. Petrus Greg. in tract. de rescriptis lib. 2. maxime n. fin. c. 1. Petrus Resp. in tract. de rescript. in pfactione q. 9. a n. 103. 2. t. ad Reg. constit. Alb. Valascus alios referens. lib. 1. consult. consult. 72 n. 3.

Cenedus

Cened9 alios referent in collectaneis ad Decretales colecta-
nea 128. admtum tx.m an.1. Sahag alios referens in memen
tarijs admtum tem an.2. Petr9 Greg.s.a Vivian9 in ratio
nali iuris canonici admtum tx.m c.1. et Martin9 Dram9
adtt. de rescript. c.1. n.1. ~.

Sd prorahone dubitandi contra 1.3 txus N. 2.
partem in Vss. quib9 generaliter é indultum, ut libere
sibi liceat appelare. arg.t ss ita cum glosa l.a facultas
appelandi libere innexmuni cuilibet 3petit. l.1. cum
sequent. ff. de appel. l.1. cum requt. ff. de appe recip. l. litig.
.14. l. in maioribus 20. C. de app. c. de appell 11. c. ut debitus
honor. 59. de app. c. ad romanam. 6. cum alijs tis 2. q. 6. Sd
quia licet frustra p cib9 postulat. l. Verba hac 12. Vs.
frustra ff. de cond. instit. l. Unica Vss.o Lege. C. de thesauris
lib.o et C. in his deprivit. = q.o rescriptum t privilegium
libere appelandi frustrapsit impetratum. = 2.o 3.a eande
mri tis9 partem dum in Vss. sublatis remedijs appellat.is
iuncto Vss. appellare n debet admitti probat posse Ro=
man. Pontificem omittere causam appelationis rezemo
ta sic arg.um. ea q ss iuris divini Vel naturalis, nec Su
mus Pontif. mutare aut tollere potc. c. ss q dam 6. cum
sequt. 25. q.1. c. fin. in prin de Sanctid. c. Litteras 13. Vss.
optimam Verest. spol. c. fin. § si ita q 6. dict. Clement.
pastoralis § ceterum De reiud. iuncto §. Sd naturalia
et alijs adductis a glos. in dict. de iure nat. = De 1.o stat
ex actis apposit. c. 25. Vbi Dius Paulo Videns causam
suam inique tractari ad Cesarem appello iuncto Vss.o
Cesarem appellasti. = De 2.o iure naturali probatur
ex eo q d appellatio sit net defensionem. C. Suggestum
15. Vss.o praesidium C. cum speciali. 61. §. porro Vss. cum appel
lat.is remedium de appellat. C. omnis utr.q ss 3. 7. q. 6. = q.o
cum defensio de iure naturali prodita sit. l. ut Vim
3. ff. de iust. et iur. l.1. §. cum arietes ff. de liq. ea dru pes pa-
riper. l. ita q 4. ff. ad l. Achil. C. cum inst. §. Vss. defensio
de exceptionib. C. si Vero 3. de sent.a excommunicat.is 6. Clement.a
pastoralis §. cetery = q.o Pontifex Alexander 3.o n po=
tuit recedere rescriptum sublato appellat.is remedio ~

N. 4. Sicargum. for. 3. 2. 3 ff. 3 & 6to. partem

Rescriptum f. Priuilegium speciale nfaciens mentionem de primo rescripto, f priuilegio generali cin derogat ut in c. Caterum 3. ubi posteriꝰ rescriptum nfaciens mentionem de 1° subreptionis vitij iudicat nullum c. cum ordinem. 6. istis tt. iunctis C. Quidam 31. de priuil. c. Veniens 19. Vers° nobstante priuilegio de rescript. c. exp.te & l. 1° 12. de offic. et pote.te iudicis delegati et c. extra 3. de filijs presbit. g° rescripto f priuilegio generali speciale priuilegium f rescriptum npotuit tollere derogare.

N. 5. 4. et Vlt. 3.a eandem 2 p.te 3 iuris tous arg.tis ita rescriptum iuri repugnans nullum nisi mentionem faciat expressa de iure eo obstat c. nnulli 28. in fine iunctis alijs adductis ag Ossa tit. in fine Vbi fecerit mentionem istis tt. c. exp.te 3. iunctis traditis glat. Vbi nulla de capel. monach. et l. fin. C. Si 6.a iuris f utilitas publicam. sd rescriptum secretum cum clausula appellatione remota repugnat iuris dispositioni, qua facultas appellandi omnibus oppressis conceditur generaliter et indistincte ex iuribus adductis imprimis arg.to n. 2. = g. licet = hac iuris dispositio litteris apostolicis nec est munita rescriptum 2. p.te qd iuri nec erat derogatum expresse valere non poterat hic.

N. 6. Quibus nobstantibus Itrarium definitum est a Pontifice Alex.° 3. in nro tou de sumpto ex Gestis Lateran. Subscedem Sutrio Pontif. Alexandro 3. celebrato. ad parte de appell. c. 11. ut refert tr. 3. de Gestis Vo. Lumine folio. 655. et refert in 1.a de rerum allium spiritualium c. 1. istis tt. observant q ita q 655. nra marginalis Anton. Augustin. in suis ad primam decretalium collectionem Gotofred Ant. Gistius et Petrus Greg. in d. tract. de rescript. lib. 2. c. 1. an. 4. referentes latius originem huius tous et nonnulla certa q ptr mittunt in nro tou.

N. 7. Procuius exacta cognitis.e et perfecta de videndum intendentem dum aidendi ratione = 1.° pronunciandum est, generis et speciei Varias et diuisiones et acceptiones ut referunt Porphirius in sua introductione ad logicam Aristot.

ex. c. 2.

Ox c. 2. de genere et specie et ōes Dialectici et Philosophi
c. de genere et specie glos. l. Bart. et mmis in l. Le=
gat. 37. ff. de leg. 1°. glos. Vbo species in §. plēs in stit de
iure naturali gentium et Civil. glos. Vbo inerodibus
Vsi. elect. et Paulo Castr. et mmis n. 4. in l. 2. §.
mu fundatis ff. rebus cred. et sicca. Mainerio et mmis
ind. l. iuris ignorantia alun. §. Clarard. alios referens
in Legatis Lo. 37. de specie adgeno et Hugo
Donel. in Comment. addit. de Vbis oblig. in stipulat.
§4. ex n. 14. = Iniure in nro et apd Vtriusq iuris pe
ritos cumgenus Latissimum habeat significatio
in tantum dicit more Dialectico idqd pdicatum de
pluribus differentibus specie ut colligit ex §. credidit
d. l. 2. a. iunctis traditis ag Gl. s. alegata b. et d. g Gl.
Vbo species; sdeq quicquid aliud subsephendens
multa eq in individua ut h. et in l. possideri 3. § ge=
nera possessionum ff. de adqr possess. iunctis traditis
a Bartolo a. n. 1. ind. l. Legato Paul. Castrens. et
alijs s. a. sic eq species in iure nro intantum dicit
qd pdicata de pluribus differunt numero sin diui
duis attento more Dialectico = Sdeq quicquid aliud sive
individuum sit, sive generale restrictum in et sub
alio genere sephensum dicit species respectu illius
generis ut in l. quæsitum. 11. §. fin ff. de instructo Vel
instrum. Legato Vbi not glos. c. et Bart. idem Bart.
in l. 1. §. hoc autem n. §. ff. de novi operis nuntiat. Vnde
fit ut dispositis quibuscumq magis generalis et qui
plura sephectit genus dicat, illa vero qua restrictior
est, et minus generalis respectu illius generis sub
quo tinet species dicat ut bene declarant Eberardus
Barthol. Hugo Donel. et alij supra. —

L. Prosequendum mē qd licet genus con
tineat omnes species sephensive et aptitudine l. Semper
189. ff. reg. iur. n. in ea omnes tineat actu vel possitive
sicq cumposito genere n ponant omnes species actu sd
satis sic ipsum genus verificari in aliqua specie posi
tive n Vallet argum. 3 affirmative de genere ad species

genus et species quomodo accipiatur in iuribus canon. et Civil.

N. 8.

Veluti é animal, q.º é homo species V.º é de genere positiue et actualiter, sicq affirmatiue valet argum.tum ab specie ad genus é homo q.º é animal. Vnde regulariter dicitur appositionem speciei sequitur positio generis. n V.º e contra ut satis colligitur ex l. si qd. 47. §1. iunctis traditis a glossa. et communis tb Vbo paratum ff. de leg. 3. glos. d. verbo species ind. §. plebs instit de iure nat. Eberard. d. loco 7. de specie ad genus an. 1. Monacho n. 3. ind. c. generi per speciem Roxas in Epithome successionum c. 19. n. 9. Vss. et habet se tamquam genus. Hinc é, qd expssio speciei fortior est et efficatior magisq ponit in actu quam ponat expssio ipsius generis ut satis colligitur ex d. l. in toto iure ff. de reg. iu. Vss. et illd potissimum habetur qd ad speciem directum é, ubi not. Bart. et DD. et relati a Canolo et communis oppinio ind. c. generis per speciem et Ludouicus gomecius in prio ad reg. cancell. q. 2. n. 8. ~

N. 9. ~ 3 prognoscendum é genus et speciem interdum pugnare et opponi, s. lt. qdo observari et verificari nequeunt simul ut in nri textus et similium specie, Vbi priuilegium seu generale mandatum et speciale inter se pugnant. siqdem speciale derogat generali in caussis dumtaxat tantum n V.º circa personas quia tunc Vtrumq foret personale et speciale ut satis colligitur ex nri textus Vbis tb. si alicuius caussa iuncto Vss. an in eius et Vss. fin. et traditis a Sahag. n. 1. h. interdum tn genus seu generale mandatum et species, Vel speciale mandatum conueniunt et simul extant Veluti qdo species in é generi et sub eo comprehenditur ut ind. l. semper specialia ff. de reg. iu. et qdo ad Vnum et eundem effectum genus et species tendunt ut ind. l. quaesitum §. finali ff. de instructo et de instrum.to legato l. legata q. in prio ff. de supelectili legata cum adductis ab Eberardo d. loco 7. bene declarante quomodo dicatur species in é é generi & genus speciei. ~

N. 10. 4. Praenoscendum é genus in nostri textus speciei appelari generale illd mandatum seu priuillegium indultum s. lt. ad libere appelandum in

qua

inquacunq causa inquo consistit generalitas eiusdem mandati generalis et privilegij vt satis colligit ex verbis Vss. qq et generalitr é indultum iunctis Vss fin. speciem V.° seu spetiale mandatum éé rescriptum illd speciale derogans generali et removens in illa dumtaxat causa appellationis inquo consistit spetialitas eiusdem rescripti ut aperte deprehendit ex litera vñi tex. Et si alicuius causa delegatis iudicibus sublata appellationis remedio communiter iunctis Vss.° non debet admitti et Vss. fin. ~.

§.° et vltimo p̃gnoscendum é regulam vñi textus et eius rationem assignatam in V.° gas speciale mandatum ex generali iuris dispositione in V.° adducta n.2. adhuc modificatam et speciem nram applicari generale et omnium iuris documentum é generi p̃ speciem derogari, idé detrahi. Derogare namq ℔ pie loquendo nihil aliud é quam ex multis, seu ex toto aliquam partem detrahere manente reliquo l. derogatur 102. ff. de Vb. signif. iunctis traditis a glossa in Vbo derogatur Vinnot. Ambros. Calep. in suis dictionn. Lat. Vbo derogare Bris. de Vbis sig. eodem Vbo sicq expedito generali documento iuris eiusq dispositione generali conficitur regula similis ad omnes iuris dispositiones generalis contenta in d. l. vltimo iure et repetita et communiter recepta iure Romanorum in d.° c. generi per speciem & expressa in mro tex. in fine et similibus superadductis in V.° n.2. ~

N. 11.

derogare regulariter.

Quibus ita p̃missis ad veram vñi tex. cognitionem et regulæ inexpugnabilis in fine lt. generi per speciem vt generalis mandato Especiale derogare Variat decidendi assignant. DD. N. Sabag. alios referens nn.° 1. in hoc C. et Immanis Lª relata in V.° n.1. et in d.l. vltimo iure et d.c. generi per speciem derogat regulis in assignata Bart. in l. Sicilij 19. nn.1. ff. de Usu et Usufruc. Legat. Immanis é ideoq lt generi per speciem derogari ga agenere dicitur species excepta ad hoc regulis licet communiter accipiatur ut tenet Doctor Sabag. d.n.2. meritis ultimus concludens idem displicet ñ enim satis declarat quare ita id fiat. ~

N. 12.

Vnde

N. 13. Sed Prob⁹ in dc generi ꝑ speciem aliam assig=
nat rationem: nempe ides generis per speciem derogari ga
ipsa species specialior ꝯ genere; adq hoc rõ excludens Vide-
tur eo dꝫ sig dꝫ Vitis laborat quis s. relata idemim querimus qua=
N. 14. re species specialior est suo genere.

Ideo Ludouicꝰ Gometius in prohemio ad regulas
Cancellariæ. q 2. n. 8. aliam rationem etmeliorem gden
assignat generi ꝑ speciem derogari ga species fortior, et
efficatior ꝯ genere ex s. tradita in premissis n. 8. sed
licet hæc doctrina et regula in se cerasit ex s. tradita
n. 8. aprobet q Paulo Camillo decis. Rotæ 41. 3ꝑte
n. 3. excludens in quidem: idemim querimꝰ quare species
efficatior et fortior sit ipso genere et ita dispꝫ licet me
N. 15. rito D. Sahag. ff. n. 2.

Idcirco ipse Doctissimꝰ Doctor Sahag. tdem
aliam assignat rationem a balijs etꝫ ꝑceptoribꝰ huiꝰ Vni
versitatis receptam Nempe ides generi per speciem
derogari ga animi mutatio hominis prudentis et discreti
indignæ: et ita ꝑsumitur a legislatore apparear et probetur
Vbi ff. aurei libri scribenda nimem disponentem se velle corrigere. l. eumꝰ. 22. iuncta
l. cum tacitum. ff. Vsꝰ probatis ff. de prob. et l. ff. de iis missarijs
14. ꝑ sicut ff. de leg. 3. ides tra disponentem exercere potiꝰ
quam examinari in instantia Venire ex interpretatiõe ut in l. quo
ties. ꝑ. ꝑ tandem dem ff. de hæred. instit. iunctis tradi=
tis a Bellicado. 2. de præsumption. ꝑsump. 37. an. 1. et
Sahag. Latis declarantibꝰ deinde ꝑsumi animi mu
tationem. et ita si aliqs generaliter et specialiter dispo
suerit si de certa eius Voluntate aparuerit illd Vtiq
observabitur, sd si nõ aparuerit si Vtraq fuerit dispo=
sitio incertata liter quodmodo ad certitudinem redigi ñ
Valleat, corruet, et nulla erit. l. Neq ꝑ Titij. ff. de testam. tut.
= Sin. certata in dubio ut Vtraq dispositio et talis actꝰ
Valeat firmꝰ q sit. l. ex ipsa. ꝑ curat. l. quoties la 2.
17. ff. de verbꝰ dubijs. Quæ de causa si aliqs generaliter
disposuerit, postea q aliqd specialiter disponat ad eui
tandam, animi, ꝑ Voluntatis mutationem: atque
nec disponens, tra riq sibi videatur Vtramq dispositionem

Vallere

Valere slt in illa duntaxat cauſa et generalem in
ceteris omnibꝫ benigna iuris intrpłatione factam et re
ceptum ut latius declarat ipse Doctor Sahag. n. 2. affir
mans traditam decidendi rationem ad regulam nostri
bꝫ et similium applicari debere slt vesptum Velmar
bꝫ et similium applicari debere slt vesptum Velmar
datum speciale cessum apellatione remota obtine
re in illa duntaxat cauſſa speciali. generale V.° mar
datum et privilegium indultum ad liberi appelandꝫ
ꝓcedere in ceteris aliis cauſſis.

N. 16.

Sd licet tradita decidendi rō communis
et subtilis gdem sit magisq tolerabilis tuta tn omnino
n Videt. cum ex infra referendis in decidendi rōne
cumułga includere et denstari Videtr ut etiꝫ in specie
seu particulari illo casu disponens n Videat se corrigere
atq ita gd speciei seu specialis dispositis generi vtgene
rali dispositioni n derogęt argm.ti tꝫ text. in d. l. quaesi
tum §. fin. in pris iuncto V.° papiniano respondet.
Vbi enumeratis speciꝫ n derogat generi ne Videatr dis
ponens se corrigere Vbi instant Bart. et alij. n. 1. et Latius
infra referendi ad intrpłationem d. §. fin.

N. 17.

Quare alijs intrpłationibꝫ et decidendi
rationibꝫ ꝓmissis Veris nobis Videtr sequens deciden
di ratio generi ꝓ speciem Vl dispositionem specialem seu
specialem mandatum ideo derogari ga Vbicumq dispo
siones inter se discrepant et sibi mutuo contrariantr
ꝓ modum possibilem debent reduci ad concordiam
salua quatenus fieri potē Vtriusq natura et proprietate et
cum minima alterius lesione X.ª regulam tꝫ in. c. cum ex
pediat 2q in pris de decimis lib. 6. iuncto C. cum tu 16. et
alijs adductis ag Stta t. Vbo benigne de tertijs Ab
bas in Thp. prim lib. 1. c. 14. n. 23 et Alciat. v.° regn. 2. ꝓ
sumpt. 2. docentibꝫ ꝓdictam regulam indistincte et
in qualibet materia obtinere et seruari debere ad spe
cies seu specialis dispositis Vl mandatum speciale et
generale cui opponitr ut ad dispositionem repugnantes
et inter se discrepantes ꝓ modum ꝓ possibilem reducant.
ad concordiam salua quo ad fieri potē natura et proprietate

Vide N.°

Vtriusq; etiam minima alterius lesione dispositio derogat generali, natura nanq; et proprietas dispositionis generalis ideo ꝯ generalis, et etiam nō dividat qualitr reperit in actu omnes illas species, et dispositiones: ꝯ contrarium u.ᵒ species seu specialis dispositio necessario in actu dici et poni in ea eandem dispositionem particularem et respectu istius data firmitas et certitudo qualitatis respectu illius generalis ut satisfiat extraditis s.ª in 2.ᵒ ꝑmissis n.ᵒ 8. Vbi cum g.ᵒ ꝑdictis dispositionibus oppositis occurrentibus cum specialis derogat generali servata natura proprietatis ipsius specialis manentis firme, et illesa servatq; ea natura et proprietate generalis quo ad ferri potē cum minime eius lesione etsi exibeat species, ꝯ specialis dispositio manentibus regulis speciebus subgenere, ꝯ generali dispositionis merito dicitr eidem generi ꝯ generali dispositioni ꝯ speciem seu dispositionem speciale derogari et Vtraq; dispositio ita in concordiam reduci, sicq; recte respondisse Pontificem Alex.ᵐ ꝯ.ᵐ ꝯ speciale rescriptū ꝯ mandatum derogare generali ea de re mentionem nō facienti. Summa nanq; Pontifex ꝯ Princeps omnia iura in scrinio pectoris seu habens. l. omnium. 19. C. de ll.ᵗⁱ iunct. c. i. de rescrit. in 6. eius semper memor præsumitur ac proinde speciale rescriptum ꝯ mandatum nō cedens licet illius generalis mentionem nō faciat censetr eidem generali derogare noluisse ut in nr.ᵒ ea ꝯ, similis in n.ᵒ relati et ea glossa. l. in fin. et communi. et ea glossa Vbi speciali in d. c. pastoralis ꝯ quoniam isto. tit. glossa Vbi sanctione ꝯ d. c. nullum de ꝑbend. in 6. glossa d. Vbi generi et communiter in d. c. generi et communi in d. l. in hoc iure ita in nr.ᵒ tradi debent. ~

Scias mi bꝯ.

N. 18. Negs.ª tradita decidendi rationem generalem ꝯ regularum iuris textus et similium iuvat dicere, ꝯ idem ꝯ operatur genus seu generalis dispositio ꝯ mandatus generale quo ad species subsecutas ꝯ operatur species seu specialis dispositio, ꝯ mandatum speciale in singulis impetratum ex regula tꝯ in l. Sicharius 79 in

ꝑtis.

ſpris ff. Delegat 3. et l. sidus §1. Vſs. quantum ff. de admin et
periculo tutor. et alijs adductis à Deto n. 28. h. et ita cum
mandatum speciale ſtentum ſub aliqua certa ſpecie non
tolat ꝙ aliud speciale mitti deo mentio fiat vt in d.c. co=
terum isto tt. cum alijs adductis a glo ſſa finali h. Vide
bat dicendum idemꝫ obſervandum de generalima=
dato, ſ prescripto p̃ facta mentione deo ga omissis
solutionibꝫ traditis a glo ſſa et Digno n.v. in d.c. gene=
ri per speciem Bart. et alijs ind. l. sidus n. 2. respon=
det regulam d. l. sichoꝝ et similium p̃cedere tan=
tum quo ad Vim p̃hensiuam: in dubio namꝫ genꝰ
p̃hendit omnes suas ſpecies inꝫ militat eadem
ratio vt ind. l. semp ſpecialia iunctis traditis ſupra n. 2.
p̃missa et decidendi ratione p̃ Vero quo ad abſtr. effec=
tus ac ſubinde nec quo ad effectum derogandi de=
quo agit⁹ in mo tꝝ et ſimilibꝰ Nam quo ad hoc, nec
sumꝫ in dubio, nec eadem militat ratio in ſpecie et gener
quoniam in ſpecie ad̃ diectura Voluntatis diſponentis
ꝙ ſumit⁹ velle ad diſpoſitionem generali ſpecialem ſeu ſpe=
ſiem excipere ex ſupra traditis in decidendi ratione
Exqua decidendi ratione et ſupra traditis
inp̃miſſis = 1.° infert⁹ declarato ad rem ſtum
generaleꝫ eius et ſimilium regulam non pegeneri per
ſpeciem ℥ generali mandato per ſpeciale derogari pro
cedere; hue ſpecies p̃cedat ℥ ſequat⁹ genus ſeu gene=
ralem diſpoſitionem ga s.ª tradita decidendi ratio et
generalis diſpoſitio d. ſ. non obſtante iure d.c. generi per ſpeciꝫ
mi tꝝ et ſimilium generaliter diſponunt nec diſtin=
guunt ſpeciem int⁹ ſeu ſpecialem diſpoſitionem
p̃cedentem ℥ ſequentem genus ℥ generalem dis=
poſitionem et ita Vtrumꝫ ea ſtem ℥ prehendere viden
tur ut docent Abbas. n. 14. ℥ Late Vero ib. 19 et 45. h. Dignus
n. 3. ind.c. generi per speciem Dchurs alios referens in
d. l. in toto iure n. 7 et 14. Petꝰ de Baſconcelos ind.
Rub. huiꝰ tt. n. 14. et Barboſſa in l. 1.ª 1.ª p. a n. 8. ff. ſo=
luto matrimonio.

N. 19.

N. 20.

Sialij 19. et l. Sempronio 33. ff. Vsu et Vsufruc. Legato explicant.

1.° Ex eadem decidendi ratione Gs.ª traditis in sert. intr.tas ad l. Sialij 19. iuncta l. Sempronio 33. inpr.ⁱⁿ ff. de usu et usufructu legato dominum illa supponunt Legatj Vsus fructus seu habitationis inderogare Legato fundi seu domus aut e diverso. Licet alterum speciale et alterum generale videatur. Qa inprimis = Respondent tr. indari Vtramq dispositionem uniformem circa idem sed circa diuersa neq Vnoeodemq. sd diuersis respectibus genus et speciem poni et ita regulam inf.tus et similium cessare q dumtaxat procedit qdo genus et species circa idem opponunt vt observant sic intelligentes p.dictas Leges Detz n. 14. et Cagnolus 13. dicens mentem ind.l. intoto iure Cbb. lib. 2. Variar. c. 2. n. 7. Vss.ª qdo Vtraq dispositio et Gometius Cpm. n. 5. = 2.° et Respondent vectius cum Bart. ind.l. Sialij n. 2. quem segunt. DD. mumtr. Cbb. Gomecius et alij s.ª Jatt. n. 183. Ripa et alij 38. in l. vesiuncti ff. de leg. 3. in as.ª tradita in agere legenere et specie sd detto et illius parte substantiali in qq diversa vasé et species anstra et regula inf.tus et similium.

N. 21.

L. quæsitum ff. de instruc. fins. tum leg. explicant.

3.° Ex eadem decidendi vatis. et s.ª trad dictis inf.tur intr.tas ad tx.m in d.l. quæsitum ff. de instructo f instrum.to legato Vbi Respondit Vlpianus enumerationem specierum supendi legati in genere f aliquam speciem exp.ssam et stenta in fundo eius Legatum generale viminuere sd potius augere quam dic s.ª tradita regula d.l. intoto iure inf.tus et similium obtineat et ita legatis ex d.l. Vxorem §. felicissimo d.l. Seruis ff. de leg. 3. et alijs similibus s.ª deductis in xx.e n. 1. et a Sag. h. ex n. 1. et ita difficilius reditur s.ª tradita regula inf.tus et similium = sd Respondent Detz n. 13. et Cagnolus 18. in d.l. intoto iure p.dictam reg. ulam generalem cedere, qdo legatum generis et speciei ad diversas referatr personas non v.° qdo ad Vnam eandem p.sna, ut ind.l. q.situm §. fin. cui simil. s.ª ductis. sd hæc intr.tas apertesuincit ex d.l. Legata in pr.is Vss.ª sin. ff. de supellectili Legata iunctal.

cum

cum delamonis 18. §. aiffundum et §. 7 dam ff. de inſ
tructo f inſtr. legato Vbi ſigenus et ſpecies eidem perſone
legent et habet locum relata regula generi per ſpeciem
derogatur. ~

N. 22.

Quare rejectis aliis interp̃tationibus tra
ditis a glos. Vbo non videri in d. §. fin. difficultatem prop
ſitam tribus ſequentibus obſeruationibus ſponendam
et diſoluendam cenſeo. quarp 1ª é, q̃d ex Vbis Vl. mente
diſponentis colligi poté ſpeciem ad legatum generis dam
pliandum magisq declarandum enumerari et exprimi
omnia ſubgenere Vl legato generaliſtinentur. ſicque
ſolum deberi legatario ex Vera interp̃tatione tũs
in d. l. quoſitum §. fin. Vbi iuris conſultus Vlpianus ex
Papiniano reſpondet nõ videri legatum generis minu-
tum ex enumeratione et expõne ſpecierum ſiquide
talis enumeratio Vl regula expõis facta fuit atteſtato
ſe ex abundanti et gratia maioris declarationis Vl
demonſtrationis. et in fauorem legatarij citra nõ de
bet in eius odium retorqueri iuncta l. legata impris
Vbi Papinianus Reſpondit legata ſupelectili dum
ſpecies ex abundanti enumerentur generali legato
non derogari et l. periculo. 32. §. labeo. ff. de auro et arg.
legato. Vbi idem reſpondit Paulo ſ. c. tus vationem aſſignans
m Vll. ſ. d nimutat ſubſtantiam rey nõ neceſſaria Vbo
multiplicatis = 2ª obſeruã é, ſi ex Vbis, ſimente diſ
ponentis colligeri voluiſſe genus ſ generale legato
minuere ſpecieng agenere ſeparare. tunc proculia
bis legatum ſpeciei duntaxat deberi obtinet. ſ.ª
traddita reg. generalis in legatis ex d. l. Vxorem §.
feliſſimus d. l. ſeruis §. fin. et ſimilibus ſ.ª ductis in
D.ª n.r. et a glo. Vbo legato in. l. 1. ff. de auro et arg.
legato et in tũs ſimiles q omnes ſ.ª in D.ª relatis
militer procedunt = 3ª obſeruatio é in dubio ad augen
dum genus, ipsumq declarandum potiꝰ quam ad di
minuendum Vl detrahendum: ſpeciem exprimi ut
aperte ſtat ex d. l. quoſitum §. fin. ff. de inſtructo
et inſtrum. legato. d. l. legata impris ff. de ſupelectili legato.

d. l. pe

d. l. periculis §. Labeo ff. de aur. et arg. legat. et alijs similibus
s.a relatis. n. 21. iuncta l. Titia. 19. §. qui Marco. ff. de an
nuis legat. Ubi Scebola JC.tus respondit in dubio generis
et specie legatum legatario deberi explicantq ita
Dinus et Petrus in d. c. generi per speciem in solutio.e
6. argum. a n. 6. Petrus faber litt. N. in d. l. in toto iure
N. 29. late Sahag. et ab eo relati n. 26. h.

Neq pdicta tertia observationi obs
tat tx.us in l. heres meus 100. §. duas statuas ff. de leg.
3. iuncta d. l. c. Vss. item si duas statuas ff. de auro et
arg. legat. Ubi probari videtur in dubio enumeratio
specierum generi derogare. qa Respondetur nulla
b. factam fuisse expressionem specie sed individui
si advertatur nomen illud marmor in d. iuribus relatum
st nomen aurum ee genus illiusq marmoris statuas
st Vassa aurea ee species; individuumq ee illud, qd
sub certa ctinetur specie et ab ipsa distinguitur et pre
dicatur de se solo s. l. numero vl signo numero ut
Vnum f. duo Vassa f. Vna statua; aut duo signo ut Vas
sa germanica Italica aut statuae marmoreae quas
et marmor cum testator haberet in d. iuribus legavi
Titio duas statuas nominatim item et omne marmor
et cum dubitaretur an ex tali legatione deberentur
reliquae statuae existentes in marmore Pomponius
JC.tus in d. l. c. et Jabolenus in d. l. heres meus §. 1. et alij JC.ti
ab eodem Jabolenus relati in quos ut videre e expcita
tis iuribus magna erat ctentio an individuum augeat
f. diminuat legatum minuereq obtinuit Respondent
testatorem duas dumtaxat legando statuas marmoreas
ac omne marmor n. videri cprehendisse alias statuas
existentes in eodem marmore legato qa expssio illius
individui derogat speciei ut resoluunt Bart. in d. l. quae
ssitum § cui fundum n. 15. Vss.o si u.o seqtur numeratio
Petrus faber in d. l. in toto iure litt. H assignas rationem
desumptam ex natura metalorum. Dinus n. 4. in d. c. gene
ri per speciem D.or Sahag. et alij ab eo relati h. n. 29.

4 ex ead

N. 24.

4. Eadem decidendi ratione et S.C. resolutis
inferri interpretatis ad tit.m in l. Libertis 18. ff. de alim. l. cib.
Legat. Vbi inferri quibusdam Libertis intell.m manu
missis quosdam Legata relicta fuisse postea q incodi
cillis generaliter et aequaliter omnibus Libertis etres-
pondit b. IC.tus Scevola generali alimentor. Legato
speciale tolli etabeo testatorem recessisse et ita d.m
s.a traditam generalem regulam docentem generi
per speciem derogari quoquidem regula cum gore
talis sit obtinet etiam in legatis alimentor. l. alim.ta 16.

A

Idresponderi nemine
p dictam regulam generalem etiam alimentor. Legatis
procedere p̄ d in eadem scriptura t Voluntate lega
tum generale et speciale exprimunt, tunc quidem
speciale siue praecedat t sequatur generale legatum
ei derogat ex d.g. Basilica et d.l. Stichus cum s.a aliis
adductis. secus V.e c̄ si mdi in eadem scriptura t Volun
tate Vnum Legatum stipendii Nam hinc standum
posterioris ipsum derogat priori et itamerito respon
dit Scevola ind. t. Libertus generali alimentor. Legato
peciale tolli cum per Codicillos testator decessisse t ā=
priori Voluntate quae utin. posteriore instit. ggmd.
tit. inst. in cuncta l. 24. tit. l. p. 6. Vbi porro cessare
debet per posteriorem eius dem testatoris Voluntē
adquam hinc et n adgerus ne ad speciem respican
dum; st et ipse Scevola respondit in l. Seia 20 §s.°
nam plius ff. de instruc. Legat. observanda ita Dignus
n.g. Rebus. 4. ind. c. generi per speciem s. a. frag. etab
eo relati d. n. 29. ff. bene et Latius explicantes p̄ dicta
iura et alia multa similia quae inter se pugnare vide
ntur in praedicta materia generis et speciei.

N. 25.

5. Eadem decidendi ratione deducitur
interpretatio ad tit.m in l. Si hominem. 30. ff. mand. Vbi res
pondit Iulianus IC. generali ad negotia mandato impedi
ri speciale datum ad manumittendum et ita supra tra
dita regula m̄ tuis et similium n̄ Videtur generali=
ter in omnib̄ dispositis. e procedere idresponderi con

munis

munis tb et relata a Salag. h. an. 26. speciali ratione et caussa graui denouo orta et cognita impediri habentem mandatum speciale ab eo q habeuat generale mandatum ad omnia negotia et ita limitari nri tx9 et similium reg. sd si atente consideretur d. l. si homine in Vss. respondi iuncto Vss. si uero n aufertur potestas manumittendi habenti speciale mandatum sd tantum deferri usq ad domini consultationem super caussis denouo ortis tb relatis in Vss. Veluti et ita cum ad manumittendum serbum de quo tb. n occurrat cum habente speciale mandatum procurator ille qui habeuat generale mandatum ad omnia negotia prioris domini illius serbi n videtur ex illa l. probari generalem regulam nri tx9 et simillium limittandam ee qa limitari diceretur si procurator habens generale mandatum habenti speciale ex magna caussa preferendus eet ut recte animat uertit Sagum, an. 27. h. inde etz inferens intr pretationem ad tx.m in d. c. studuisti de offi.o legati videlicet sucedente magni scandali caussa t alia simili specialiter alicui caussam delegatam n po ee alegato appostolico etz delatere aduocari ut ipse cognitionem sucipiat sd dumtaxat posse interpellere delegatum ut cognitionem caussae diferat usq ad consultationem Sumi Pomptificis, q de ex magna caa videtur fieri po ee ex d. l. si homine ad hoc celebri ut notant supra relati Doctores.

N. 26. Ex eadem decidendi rae infertur intrptao ad tx.m in l. generaliter 2. in prio ff. qui potiores in pignore habeantur iuncta l. si generaliter 6. C. eo demtt.o quae iuradum probant per specialem alicuius rei hipotecam n derogari pcedenti generali cui illa specialis opponitur videntur repugnare s.a tradditae regulae nri tx9 et similium docenti generi per speciem derogari. quae cum generalis sit ex s.a tradditis in Vltimo pmisso. n. 11. etz procedit in contractibus ex d. l. Doli claussula. ff. de Vbor. oblig. d. l. si qs. §. Iullianus

ff. de

ff. de procurat. = Sd Respondet Soriotus in tra Otaku
deap. iun. in l. ñ debet columna fin. Bss. Sdinstr alias
ff. de reg. iur. ex d. l. g generalit. et d. l. si generali
ter limitari d. reg. mri tus et similium ut ñ pro ce
dat in hypoteca; Sd hac intpñatio et limitatio
mun cit = tum ga Soriotus non atignat rationem
ingruentem diferentia et limitationis = tum etz
ga cum sa traddita reg. mri tus et similium gene
valis sit procedatq expcitatis iuribz. etz motiva
tibz. Videt sprahendere d. hypotecam et sic eius li
mitationem excludere. ~.

Quare missis alijs intpñationi
bus traddits admodu in d. l. g generalit et ind. l. si
generalit. Ripa in l. priuilegia n. 21. ff. de priuil. cred
dit. g Negusancis de pig. 2. p. mon. q. n. 51. et Petro fab.
ind. l. inst. iure inpñs litt. Z. = Respondet in
primis animaduertendo ita demum obtinere supra
traditam generalem regulam Nempe generi per
speciem derogari si ipsa Species efficax aptitudq
sit et talis ut de ipsa disponens inpraiuditium ge
neris Valeat disponere ut colligit ex exemplis tra
ditis a glossa et Dino an. 4. mo. c. generi per specie
Aliter enim si species stenta subgenere iam sit im
pedita. ita ut nequeat disponentem illam excipere
et iudicare generi omnino cedat supra tradita re
gula generalis ga in effectu data species aduer
sa et repugnans generi undecum specie. d. l. g
generalit. et d. l. si generalit ex defectu potestatis
debitoris unde ea species aptitudq et efficax qua gene
ri derogare valeat. ga ipse debitor g generalit obli
gauit bona sua. = 1.° Creditori ipote ei cui antea
erat de omnibz bonis ius quæsitum pudicare
arg.° txs in l. id gd mtg. 11. ff. de reg. iur. iunct. tradd.
admuni ind. l. g generalit. Salicet. et Bald. ind. l.
si generalit. Sicq debitor licet de speciali hypoteca
exptte fecerit mentionem dixeritq ab illa gene
rali hypoteca excipere specialem et per eam ge

N. 27.

ne

N. 28.

nevale derogare npostorit iure creditores etz quesito quo ad singulas debitoris prudicare q in ptis proce dit etz si primus creditor habeat generalem hipotecam ex aliis bonis Vltra rem specialit hypotecatam postit sequi- debitum suum ut apparet ex d. l. q generaliter. 18. quamis q dem lex Videt limitanda p tum in l. quamuis 2 C. de pign. ut not glos. ff. Vbi interp. et glos. Vbi possit et mu nis in d. l. q generaliter et ad plures casus Vtiles et necessa rios in praxi. bene deducunt Cbb. Raz. Varlay c. 18. Molina de hisp. prim. lib. 4. c. 7. n. 23 Gut. allegat. 5. et Abend. in lab- tauri glos. 9. n. 6. = cum g.° exs.a additis diversa sint. d. l. q generaliter et d. l. si generaliter dispositis et species ā nostra, et regula d. l. intsto iure mri tps et similium in qq nsr deficit, sd supponit potestas scedentis et disponentis ñ dant terminia ullet in superioribus legibus ad generalem mri tps et similium regulam. ~.

7.° et Vltimo ex eadem decidendi ratione et s.a ta additis inserta declarata ad mum tx.m et similes in 22.° adductis nempe esse deassessiem et s.a additam generalem regulam generi per specien derogandi etz procedere in apostolicis mandatis iurisdictionalibus idē in qq iurisdictionis mixti fr. et scedit quę sentia et declarata probatur ex regula mri. tēus d. c. pastoralis 5. sim. isto tt. d. c. studuisti de offi.° legati in qq et aliis similibus in 22.° adductis n. 1. generaliter et in distincte dicitur generi per specien derogari. = g.° cum dicta regula et dispositis generalissit referaturq ad omnes iurisdispositiones exs.a adductis in Vltimo premi ro. n. 11. etz ph.e tendere debet d. mand apostolica iurisdictionalia sicuy specialem mandatum derogare gene rali ut tenent Petrus sab. ind. l. intsto iure in pris lit. d. Bald. n. 5. in fine et munit Doctores ind. c. studuisti ibi Ju gel. in l. compter. 12. colum. 2. ff. de iuditijs Brunel 22.° 19. et Gambara de potestate legati de Latere libro 2. n.° 99. et relata Cbb. in c. almamater de sentia excommunicationis in. 6. 1. parte. 5. 12. n.° 3. Doctor La hagun a n.° 32. ff. alijs fundam.tis defendentis predic tam sententiam quę receptior et Verisimile est. ~

Licet etiam

N. 29.

Licet straviam defendant Deks n. fin. ind. l. infra iunc Paulo Castren. in d. l. sigs. §. Julianus ff. de proscript. n. 2. Rolando a Valle alios referentes Mar. xii. l. a. n. 137 Menoch. de presumpt. lib. 2. q. 18 an. 31. et alij relati a Gob. d. n. 3. et a Sabag. p. a. n. 30. quos p. principaliter dam. nobita et de sumpta ex l. 1. C. de offic. p. fect. Urbi l. fin. C. de univis dic. omn. iud. C. per hoc. 17. Navet. lib. 6. et alios adductos a Sabag. n. 38. in gg. plavi Videt rescriptum Imandatum ingrus cedit sui visdictis specialis derogare rescripto Imandato generali. quia respondet in illa procedere Ubi exclusivis et naturalibus cessionis apparet specialem seu minus generalem iurisdictionem cedi in fabore ipsay personarum impetrantium, et publicum fabore seu ipsay causay utipsi habeant plures iudices et in multis per quibus terminari queant huic sicclusivé per hanc modi amissionem specialem non derogari iurisdictioni ordinariay Imagis generali, sed huic illam accomodari ita ut privative, sed cumulative iudex delegatus et ordinarius cognoscant ingrus cedere videant pdicta iura in posteriori Sentia addu cta, quo et alia similia late et subalijs distinctionibus explicat Doctor Sabag. an. 38. sicq regula tri textus et similium cessare Videt ut satis colligit ex d. c. per hoc Vbi nolumus derogari quæ Vba significant defectum intentionis et Voluntatis in commissione ingsitoribus facta per quam ptenditur bonum publicum, cessante V. hac ratione per speciales iudices qui cedunt in fabore psonay impetrantium ut frequenter stingit in delegatis dicg in d. c. pastoralis §. quoniam isto tit. d. c. studuisti de offic. Legati et inserbatoribus dicg in c. et fin. de offic. et potest. iud. delegati in 6. et Scilis trid. ss. 14. c. 5. de reformat. derogatri iurisdictioni ordinariay et procedit generalis regula tri tex. et similium, quoniam alias Imissis illa specialis facta ingratiam caderet in detrimentum impetrantis contra regulam quod sit gratiam. C. de regulis iuris. in 6. iunctis alijs traditis a glossa ib. ~ .

N. 30.

Quibus ita stantibus nobstant argum.ta inprīs adducta in primum vnquis dissentis. Valdecum gta mra l.a Laborant Joannes Andreas Ostiens. n.8. Tomus a.7. Verois cxn.38. Rip.a 41. Sabag. et alij a bis relati h. an. 4. et glos. eadem l.a Vbs q damnant triplicit soluit et respondet l.o mandatum et indultum libere appelandi infrustra sd Vtilissime fuisse h. impetratum et cessum, qa ipsum ref fert ad casus in qq iure appelare n licet relatos in l. 1.a cum seqntibus ff. aqq appel. n. tc. l. l.a et ibi glos. q quę appellationes n recipiunt. c. eig. 41. §. si et 2. q. 6. c. de illicita 6. §. desuent.o 24. q. 3. et glos. l. inprīs 2. q. 6. Vbi inhibet aut appellatis ibi glos. de marcilis. in. l. Vnica C. de Raptu Virginum n. 17. Marant. in Speculo adus cat.m 6.re 6.p. principali §. 2. actus. n 269. et ibi alij inter plures relatis a Sabag. d. n. 4. inprīs Abbas n. 5. h. nō grauit pro dicta intpłatis, et litera mri tūs, et ideo ab ea glos. vsq dit in Vbi sd ista soluta: displicet q Bart. ibi n. 3. Beroius 22. Abbati. §. et 2 muni ex Sagum d. n. 4. h. tunc etq qa X.a tradita glos. intpłationem mr tūs probat indultum illd obtentum et cessum fuisse 2.a ius 2 mune illig derogare speciale mandatum de illo mentionem n facta scienti qd insalsume ex d. c. cum ordine infra et alijs similibus 1.a relatis in 3.a arg.to n. 4. et ag glos. prima et fin. h. tum denig qa né Verisimile nec credendum Vnis Vbs iuris prudentiam tantis Vigilijs excogitatam et positam illis in casibus iusta ttime negantem appellationem a Pontifice Maximo subuerti et tolli arg. tex. in s. sig.o 35. Vbi negerium C. de in sticio tt.o notatq ita Sabag. d. n. 4.

N. 31.

Ideo eadem glos. l.a in Vbi post q.o dicit asignat 2 solutionem nempe, qd indultum libere appellandi fuit cessum. h. illigalias forte vatione delicti ibi vbi erat appellare in pena in delicti seu criminis vt in facti narratione p mittit, sic q in effectu sum Vi det cessum priuilegiato ius 2 mune atq ideo in 2.o rescripto n fuit necesse mentionem facere de l.o generale arg.to tex in d. c. 1. dicit. in C. iunctis alijs similibus

adductis

adductis indecidendi vals. e fere infine n. 17. = S. Ppdic=
tus intellectu licet inse Verum sit ntn sueuit mr tus Li=
tera exqua cum diuinatorius Videat merito displi
cet Abbati n. 7. Mantua. 13. Veroiis. 22. Barbacia
30. Ripa 33. Sahag. cum alijs. s. h. Vs. tanquam diuina
torius quamuis ipse n. 12. Vr. inhac Abbas antiqus
Bald. n. 5. et alij ab eodem Sahag. relati in lebibus sum
tamentis defendunt ppdictum intellectum glosse
improbat. ex ga Verum indultum. in vrotcis velatis
ingno ppdicti. DD. ppque fundant insolum sig
nificat penae remissionem vl culpam solonare
tur in l. fin. §. indulgentiam. 2. q. 3. vaddictis a Abbate
n. 4. de tract. fol. 142. sed ex id qd a principe faiure
xessumé sicq ex significat dispensationem Xae reg.
tus in c. indultum. 17. de reg. iur. in 6. c. Dudum. 54.
in fin. Vr. cum intentionis de elect. c. 2. Vr. in fine
terius de Dilationib. et ga delictum in presumtis indubis
fr. l. merito. 51. ff. pro socio. c. Note misericorde. 2. infra
de reg. iur. 6.

Quare eadem glossa. l. in Vr. t. ppdicti N. 32.
melius Videt respondisse Verum indultum libere appellandi
impetratum fuisse h. ut facilius tali privilegio appellare
liceat in omnib. casib. iure tantum permissis; neq
predicta interptationi obstat = l. dicere ex mro arg. to
et iuvibus ines adductis licere appellare et ita Videtur fuis
se tale indultum impetrari ga respondet infustra im=
petrari; sd modestine ut facilius a iudice appellatione
deferat quoniam qd in specie mandat magis solet
timori argumento ex in c. quamquam. 6. Vr. solet et
ibi glossa. Vbi ipsum. 23. Dist. c. 2. Vbi indulgens de Donat.
c. etsi Christo. 26. Vs. indulgens deiure iurando et alijs
adductis a Navarro. in l. 28. de regularibus a. n. 2. sicq
merito cessat arg. tum negetur obstat ppdicta interpta=
ti dicere qd facultas libere appellandi et natura ppdicti
indulti seu privilegij ex natura sua postulant aliqd
opperari deberi contra ius commune arg. to ex ind. l. ex qd
C. de inofficiosis test. to iuncta l. 1. ff. de Edict. Princ. Vrs.

nam

nam gd Princeps l.c. in his de priuileg. c. si Papa. in Vsi. cum
enim eodem tit. in.6. iuncta aliis adductis a Dmino t. et
ita cum Ca. tradidit gl. ista interpretationem nihil vi
deat operari appellandi facultas et indultum tradi
ta gl. ista interpta vera n videt qa respondet ve
rum ee si impetret confirma. Sa. iuxta comune. Secus v.
si iusta regula iuris manis ut exp̃catis iuribus alle
gatis colligit discretus ita sequentes gd dictam gl. ista
interpretationem Felinus et Abbas n.7. et 11. et 17. Card.
et Himola 8. et alij relati a Sahag. t. n.7. dicentes
ee intellectum omniorem et ecaviorem premissis
aliis traditis a Bort. n.8. Himola 7. Veronis an. 38.
Ripa 41. et a aliis relatis a Sahag. ex d. n.7. est bene
improbante et Latius declarante materiam nstri
arg. l. gd dicta dissoluit.

N. 83. Nequitat 2 arg. q. si ipse ee Comptis
cem Max. (si Suppraman Principem omittere caussam
cum clausula appellat. remota cam ipsa videat in
uenta de iure diuino et naturali ex adductis in marg.
ga proc. ueva dissolut. animaduerten dum, gd
licet Valdestro versum sit quo iure appellatio inuenta
sit vt satis colligit ex iuribus in margum adductis et tra
ditis a Deis n.21. Ripa et Mantua 1. et 8. Abbate 2.
et Dmini t. et relata in Rub. de appell. Ferman
c.2. gd sint regalia in Vsibus feudor. Lauretis de pute
in tract. sindicat. Vbo appellas, c.4. n.1. in fine Pa.
cum relatis in praxi. primo t. 6. partis in pro remis
an.6. et Azebedo cum relatis in Rub. tit. 18. an. 164.
Spit. — Venisse in sentia et distincte appellatione
quo ad eius essentiam et substantiam inuentam ee
de iure naturali ex adductis in margum. — Quo ad for
mam V. et solemnitatem de iure ciuili aquo ipsa appellas
habet omnia sua solemnia ex Vera interpretatione gl.
in l. quispectu 23 in fin. Vsi. omnia solemnia ff. de appell.
iuncta l. 2. §. post originem Vsi. Lege lata fachime ut
ab eis pronuciatio eet ff. de orig. iur. l. Vnica Vsi. Legum
adminicula (de feniis profecto pteris probanto

ita

ta Abbas n. 6. Felinus et Manda. 13. Deci. 26. Versius 49.
Propositus 62. ind. Ruin de appell. Deci n. 20. Abbas 2.
Versius et alij fl. 16. Late tactus referens dn. 6. sup. 2 N. 34.

Neq; ꝓdicte sententie et distinctioni obstat dicere naturam appellationis, et eius ꝓprietatem ẽ retractandi sententiam. l. 1. ff. de appell. d. l. Vnica C. de sent. ꝓfecty ꝓtrio. s. Sententia est deiure ciuili ut nouum notat in l. Iulianus 6a ff. de dubijs ẽ in debit. iuncta l. ex hoc iure 4. infine ff. de iust. et iure. g. cum certa appellatio iusta eius natura et solemnitatem eo dem iure ciuili introducta videat ẽ; inuenta quo ad omnia eosdem iure ga respondet ẽ; indesq; absolute ipsam appellationem eodem iure Ciuili fuisse introductam. ut bene declarant Flant et abes relati Vsq; huc eos dem. n. 8. fl. 2.

Neq; ꝓdictis et superiori distinctioni obstat dicere, qd licet defensio naturalis tolli non possit ꝓ pactum l. pactum. 46. iuncta 2 muni C. ff. de pactis l. d. Clement. pastoralis §. ceterum de reiud. et alijs iuribus in marg. adductis appellationem non tolliposse ꝓ pactum l. fin. §. fin. VII. Legum. C. de temꝑ appell. et ita potius Vide ur appellatio ẽ; quatenus defensio ẽ; introducta abeode iure ciuili ga respondet Verum ẽ cum formalitas sit de iure ciuili. 2. N. 35.

Neq; prodicte solutioni obstat dicere dictam formalitatem appellationis tolli non posse quin tollatur eius substantia cum inexa idem debeat esse iudicium. C. translatoꝝ. desinit iuncta alijs adductis à Glossa fin. C. et l. quare ligistis ff. de reiiud. ga duplicit respondet = 1. substantialia appellationis hoc in casu principaliter non tolli. s. diuquandam requentiam et ideo non attendit arg. tus in l. 1. ff. de iust. tut. = 2. respondet non tolli omnino substantiam appellationis licet pars non defendat mediante ipsa appellat. poterit non defendi per alia iuris remedia infra referenda et relata a Dak supra 2. thomo. 6. partis et §. & C. Vnico an. l. 2. N. 36.

37.

Ex qua dict. et supra relatis iuribꝫ deducitur Dñm pñs ficere Max.ⁿ & superiorem Principem posse omittere causam terminandam cum dicta clausula appellatiõe remota iuxta & ex se habet in mro text. c. pastoralis 69. in pñs de appellatiõ. c. sup quæst. §. sin. c. pastoralis 28. §. preterea de offic. et potestate d. l. 1. ff. a qq appellare nõ licet iuncta l. 13. tit. 23. part. 3. docentꝫ ita Bart. et Dñi in d. l. 1. §. interdum Petrꝫ Cornelijꝫ alios referens in trac. de appell. 1. p. tit. 11. §. imperator §. Papa et §. Princeps fol. 23. Abbas et Felinꝫ n. 1. Dethꝫ a n. 6. Ant. de Butrio §. Manfredus Veroꝫ et Ripa a n. 1. Vranijꝫ a n. 2. Sahag. alios referens a n. 8. ex 3. notanti lit. k. late Pas et ab eo relati d. n. 7. s. & et 2. t. §. pñtis c. Vnico a n. 1. qui et Felin, Dethꝫ et alios referens n. 31. et Dñi in d. Rub. de appell. et Lancelotꝫ de attentatis 1. p. impñ factis. a n. 66. licet varias assignent rationes; cur S. Sũmꝰ Pontꝰ supꝰ Princeps impetratis iuribꝫ possit omittere causam terminandam cum relata clausula appellatiõe remota receptior n. et Veriꝰ ratio é quod S. Traditis deducitur a n. 36. nempe quod per rescriptꝫ tenens d. clausulam appellatiõe remota nõ tollitur defensio tanto quod damnatꝰ aliter defendi nõ possit frigidem sublata appellat. potẽ a sẽtia supplicare d. l. Vnica c. de senijs profectoꝝ pfectorio. l. 1. et 2. tit. 19. lib. 4. Spillat. & potẽ recurrere ad Superiorem per viam querelle c. 1. de offic. Legati lib. 6. l. 6. tit. 6. lib. 4. Spill. & per viam restitutionis in integrum ut docent glossa Vbi retractam. in c. apostolice 435. g. 9. Petrꝫ Cornelijꝫ sup. et Dñi relata, a, 666. impratiis quæstionibꝫ c. 23. n. 7. Pas alios referens d. s. p. c. Vnico a n. 1. et alijs & affirmantes, posse eꝫ vti alijs remedijs manifestꝫ gravatum nõobstante clausula illa appellatiõe remota et ita a sẽtia iniuste lata appellare possit licet talis appellatio nihil operetur effectꝫ de voluntate ut suspensiuum ut stat ex Vera intẽpatis. ꝓꝫ in c. pastoralis §. preterea de offic. et potestate iudicis delegati. et d. c. pastoralis impñs de appellatiõnibus.

Duplex Nam in appellat. reperitur effectus Alter

licet

dicitur devolutivus sit vel caussa devolvatur ad superiorem ut videat an lata sententia a iudice a quo iusta sit vel non de quo effectu devolutivo intelligendus est textus in d. c. pastoralis in fine principij. C. ut debitus honor. 59. de app. c. non solum 7. C. si a iudice 10. eodem tit. in 6. et alijs adductis a glossa verbo conquestus in c. ad reprimendam de offi. ord. et a Salhag. tr. d. n. 15. ex nota vili 4.° = et alter effectus est defensivus sit ut caussa prima ne exequatur statim sed suspensa maneat donec a superiore confirmetur vel revocetur: de quo effectu suspensivo accipiendus est textus in l. si caussa cognita 32. C. de transact. l. fin. § fin. C. de fide instrument. l. praecipimus 32 § hac. l. eo casu 33. C. de appell. l. ab executione 5. C. quorum appellationes non recip. l. fin. C. sententia rescind. non potest esse. d. c. pastoralis 53. in prin. de app. d. c. past. § praeterea de offi. et potest. cum alijs s.a adductis a n. 36. et a glossa d. verbo conquestus et praedictum effectum suspensivum et non devolutivum tollit mandatum vel rescriptum continens d. claussula appellatione remota & ita sententia lata a iudice delegato potest statim executioni mandari licet appellatio a parte grabata interponatur et admittatur caussa quae ad superiorem devolvitur qui ex iniustitia vel iustitia pronunciabit ita accipiendus est noster textus in vers. qa eius appellatio in hac parte non debet admitti iuncto. c. pastoralis in prin. de appell. vers. sed si appelans iustitiam caussa intervenire debet ut Summus Pompt. vel Princeps committere possit caussam terminandam cum d. claussula appellatione remota et tunc quidem eam poterit tollere etiam quoad utrumque effectum taliter ut condemnatus non possit uti alijs s.a enumeratis remedijs ut satis constat ex iuribus s.a relatis et in solutione l. arg. a n. 30. iunctis traditis a Salhagum a n. 15. ex vers. 3. Constituendum est et iusta quidem sententia erit si intervenerit utilitas publica. quae cum sit maius bonum quam privatae defensionis merito appellatio in totum Summus Pompt. vel Supremus Princeps tollere potest non vero alias iudex inferior quantumvis alias supremam

iuris d

iurisdictionem obtineat ut ostat ex d.l. §. interdum ff. agg appellare licet iuncta omnib. d.c. pastoralis super quo thonem §. nr. cum Vss. sim. et alijs similib. supra adductis an. 36. docet q ita g bona magna Vss. item in c. desinem de offic. legati q bona fin. infine C. desert et interlop. Abbas, Dec. q md.c. past. inpris de app. idem tenet Abbas, Dec. q Versq Sabar. aliis refe rens et omnib. h. d. n. q §. 3.° notauit Vss. ab inferiori cum committit appellat.e remota. et rō é q Sabaudi Supremo principi et Pompeio sci Max.° concurrit specialiter ut Sabaudie cxd l.c. §. interdum nro dicto d.c. pas toralis de appell. inpris d.c. sup quo thonem §. porro §. sim.° et similib. s.a adductis an. 36. ita accipiendis et intelligendis secq in dex inferiori Vbi tota sua delega tionis et iurisdictionis beneficium appellationis litiga ntib. indultum aiunt ipsi tollere d.c. indultum de reg. iur. in 6. Negq pudicare iuri superioris adquem appellandum argm.tō in c. cum inferiori .16. de maioritate et ob.d. iuncto c. Venientes. 19. Vss.° iuri superioris deinde iurando.

N. 37. Ex qq omnib. s.a traditis Respondet ad rtq arg.tq et l.° ad relatam ines autoritatem Diui Pauli d.c. 25. actum Apost. nempe ipsi licere instituendo sdiferendo appellauit enim Diuus Paul. Cesarem ut ipsi prodesset appellō deinde diuino inuenta sd q diuine naturali Vnicuiq licet se defen dere appellando et alijs vtendo licitis remedijs ad cetera iura in argum.to adducta respondet q cedere, q defensionis tacita tractationibus ē, secus V.° q do iniustae notoriaque Ostat nullam posse reo defensionem nam tunc eam posse tollere Sum. Pont. et Princeps exiuribus supra adductis et an. 36. iuncto c. quoniam. 10. de fil. p.s bit. c. cum sit Romana §. §. fin. de appell. c. tumolim. 12. de sem. et reiud. iunctis traditit q bona to et omnium Vbi absenti et a Sag. h. n. 4. et d. n. q notauit l.° et 3. cumsequent. solitq ita 2.m argum.tq.

N. 38. Nec obstat 3.m arg.to desumptum ex d.c. Co ferum isis et alijs similib. adductis in arg.° quia

Vrcunt

breuis Respondet regulam illis tēs procedere q̄do
Vtrum reſcriptum generale ſpeciale e quo caſus
primum reſcriptum prestat & preferatur 2 illi me
deprimo mentio fiat ſ nitti q̄ primum reſcriptum
impetrauerit in dolo ſ negligentia fuerit ut apper
te colligit ex d.c coterum iuncto c. ſi autē. 9. c. pler
um q. 13. isto tt. et alijs adductis a Sahag. n. 19. ℞ inſte
ter 3 u.o tēs procedit q̄do alterum reſcriptum ſ man
datum é generale et alterum ſpeciale bene quidem
ipsum ſpeciale derogat generale quamuis dees men
tionem nfaciat ex mo tēu d.c pastoralis §. quoni
am et ſimilibus ſa adductis in D.e n.o et in decidem
di vāse do cent q̄ ita ex alijs mag glossa fin. in pūs
Abbas n.4. Montisa. 19. Ripa. 30. Vers 19. 45. et ſmu
nis ex dictis n. 40. et Sahag. ℞. d. n. 19. et ind. c. Coterū
n.o. et d. ſmunis ubi de diferentia rat.e et alijs agendo é talis.

2.o nobstat tēus ind.c. cum ſ dilectus isto
tt. cum alijs ſimilibus marg.o adductis ubi priuilegio ge
nerali nderogat speciale de illo mentionem nfa
ciens ga glossa fin. d. et nva d.o mandatum Vst.o
super priuilegijs glossa Vnica Vst.o ad hoc ind.c. gene
ri per speciem glossa d.o nullam ind.c. Venient de
prescriptis glossa d.o q̄dam in ſūma 25. q. 2. Abbas
n.o. ſcilicet 3.o Bero 19. 39. et ſmunis relata a Sahag.
n. 17. et alij relati a Thesauris ℞. n. 13. Suarez alij
ab.s c. 28. n. 10. Menochis ſcilis 7. n. 6. et 48. et Barbosa n. 6.
in l.i. prima p.te ff. ſolut. mat. existimant reg.m tēus
et ſimilium nhabere locum in priuilegijs quoniam
meis speciale nalios derogat generale quam si eius expſſa
mentio fiat q̄ ſentia Videtur q̄ tenet ex d.c cuſtodine d.c duda
d.c Venient et ſimilibus adductis in marg.o 2.o ſ firmat ex eo q̄d
priuilegium quantumcunq̄ generale tribuit priuilegiato
quo ſ etiam talis ut in qualibet specie ſ phentia sub genere
ſ tineat c.i. de excessis.s prob. lib. 6. ad Sum. Pomp. et Dicep
iuri alteri derogare velle nſ ſumitur ut colligit ex c. ſupe
r. §. de ſſ.o et po tett.e iud. delegati. iunctis traditis a gta
t. d.o intentionis et l. 2. §. ſi q̄s a principe ff. ne quid

in loco

in bos publicos. q° cum cessare videat ascedentis voluntas
et intentio p speciale priuilegium in derogatu generali statu
menti non fiat.

N. 40. Sed Itaria sentia imo speciale derogare ge
nerali etsi eius mentio in fiat p bari Videt ex reg. nri tit°
d. c. dudum Vss.° nos attendentes d. c. quamuis de p b. in 6.
d. c. pastoralis §. fin. isto tit. et similium quo p iurium
generale Vba et s.ta tradita decidendi ratione mo
mi iuris dispositione obtinere Videntur. Quo et p priui
legijs exuuiis traditis ibidem et in Vll.° promisso
iuncto d. c. quamuis 38. de p bend et dig. in 6. c. dudum Vss.°
nos attendentes eodem tit. et in nro tu. qui secundum
multos sententiam in impugnabilem sq tr in priuilegijs ita
tenent et sentiens Ioannes Andreas Cardin. Butrig. Ymo
la et omnium relatio ad fel. in c. sabag. 17. h. Mens. d. n.° 36. n. 7.

N. 41. In qua Itauersia omissis distinctionibus trad
ditis per Abbatem n. 10. Ripan 48. Dechium 23. Berosy
39. Sabag. d. n. 17. et relatis a Valasco d. q. 72. n. 2. pro
bauilus Videtur sciliceto distinctio ut prius g Ostiat opi
nio procedat in priuilegijs per que in singulis esp spe
ciebus aliqd ius notabile adquiritur et Verosimile Videat
ur ascendentem in multo modo et difficilius ascensurum sicuti
notitiam haberet posteriorum V.° opinio Hostiens. Joan
nis Andr. et aliorum procedat ubi iustale é qd in certa
xisset ascendentem ascendendi q distinctio Abbatis
d. n. 10. in fine. Dctij. q°. Ripa. 48. cum sequentibus pro
bauri Videtur ex d. c. dudum. 14. Vss.° considerantes de p bend.
lib. 6. et ad cognoscendu an ascendens facta cautio
ri generali priuilegio posterior fuisset ascensurus, et
Verum ius qd adquiritur notabile sit et in se attendenda
L.a prudentis arbitrium circumstantias et siccu
ra arg.° tit° in c. de cautis §. 1. de off.° et p.° ind do leg.
et Legis 1.ma ff. de iure deliberandi ut aduertit Ripa an. 49.
in nullis referentes tales sicturas in quas in Ultimum statuer
locum stilus et consuetudo ascendentis.

N. 42. Neq superioribus obstat = 1.° tit° in d. c. cum
ordinem, qa omissis in p tatoribus traditis p munem

tit. et rc

Ab. et relator a Sahag. d. n. 17. breuiter respondetur Tex.m
illum n̄ procedere in generali priuilegio et speciali, sd
tantum in priuilegio d.a ius commune concesso et in rescripto
speciali per qd concedebatur iuris dictio ad iuris communis
obseruantiam et id circa ut dictum rescriptum spe
ciale derogaret priuilegio concesso ordini cisterciensi
ut n̄ soluere decimas d.a ius commune s.m. qd debentur
parrochijs et eorum clericis et ministris c. 1. c. commissum
c. cum habens c. Tua. 1. et 2. cum alijs de decimis ne=
cesse ē mentionem facere eiusdem priuilegij cuius
Sum.s Pompt. l. Princeps immemor p̄sumitur tanquam
facti d. c. 1. de constit. in 6. c. 2. Vss.o n̄ credimus infra
isto tt. c. exp.te 12. Vss.o si memores c. exp.te 13. Vss.o credi
mus de offi.o et potest.e iud. Deleg. ita n̄ p̄sumitur eidem
priuilegio derogare nisi Pomptifex l. Princeps ex
primat Volluisse ita interp̄tandus ē tex.us in d. c. cum ordinem
infra iuncto c. inter monasterium 20. de reiud. c. ex parte
13. de priuileg. et alijs adductis a glossa Vbo n̄ facta
mentio.e in d. c. cum ordinem tex.us V.o nostr. procedit in pri
uilegio obtento s.m. ius commune et in rescripto speciali
qd qdem mentio.e etiam non facta eidem priuilegio
derogare Valet ex nr̄o tex.u et similib. in cc.e adductis et supra
tradita decidendi ratione nempe qa Sum.s Pompt. seu Princi
ps habens in scrinio sui pectoris iura omnia. d. c. 1. de constit.
in 6. d. l. oium. de tt.is eiusdem priuilegij obtenti s.m. ius
commune p̄sumitur memor et ita concedens speciale rescriptum
h. per illd censetur derogare Volluisse ipsi priuilegio eius
mentionem n̄ facta ut senciunt glossa Vbo p speciale
in d. c. pastoralis §. quoniam isto tt. glossa nr̄a. 1.a d. Sahag.
et ab eo relati an. 18. Vss. quare h. et in d. c. cum ordin. an. 6. et b. cōinis

3 n̄ obstat tex.us in d. c. dudum de priuilegijs qa omi
ssis interp̄tationibus traditis a communib. et a Rod. Suarez d. allegat.e
28. Deto consil. 213. Menoch. d. cons.o 36. n. 21. Oldraldo cons.o 28. et
Cassiadoro decis.e 1. de priuil. = Respondetur in illo tex.u n̄ agi
de priuilegio generali et speciali sd tantum b. probari pri
uilegium non soluendi decimas de nobalibus impetratum
a monialibus non p̄iudicare iuri et possessioni quam prior, et

N. 43.

Iuen

Iuento obtinebat de iure speciali in eisdem nobilibus quam
q̃dem possessionem Videt ille tenus videtur et tx.m in c. 2.
de decimis in 6. ubi notat glossa Vbi possidebant extra
de jumpta ex d.c. supco de offic. et potest. ind. del. d. l. 2.
§ sigs a Principe ff. neg. in loco pub. iunctis traditis
a glos. fin. in d.c. cum ordinem.

N. 44. 4° nobstat tex. in d.c. Veniens Vlt. nobitante
despript. qa respondet Vtrum privilegium tibi aque
esse speciale, f generale sup eadem re obtentum. Nec
posteris privilegium opponebat priori nec a diversis
personis nec ad diversa sed Vtrum impetratum fuisse ad
eundem effectum et ita cessat Reg. mi tex et similium
arg.to tex in d. l. quaesitum § fin. ff. de instruc. f instrum
legato iunctis aliis similibus s.a adductis illat.e 3. an. 21.

N. 45. 5° nobstat tex in d.c. exp.te 12. de offic. et pot.
ind. deleg. Cui Varias intpretationes tradunt glos. et mu
nita Vbi nobstantibus glossa vna finalis in fine Vers.i item
Manchus n. 45. Versio 6. 7. Sahag. et ibi relati n. 20. h. et
ex. n. 22. Alvarus Valasco dub.t 92. Mol. in 14. Vere, tn res
pondet literas priores degg. in illo tenu licet Vbi vide
rent generales in effectu in scripta speciales qa Verifi
cari nporerant nisi in archidiaconatu primo Vacaturo
et sic in Vnico individuo arg.to tex in l. cum in certus 13.
et in l. si decem 99. Vbi notat Barth. ff. de leg. 2. idesque
per speciales literas posteriores sine expssa mentione ide
nporari ex d.c. ceterum isto tit. de cens. glossa fin. h. in fine
glossa Vlt.a in d.c. ex parte glossa in d.c. generi pspeci
em de reg. iur. in 6. et in d.c. quamvis de pbend. in 6. Va
lasco Sahag. et alij. s.a Licet eriam huiusmodi litere
priores possent dici generales qa indeterminate et in
certo sc. et nostinens certum aliqd individuum sed Vnu
expluribus X.a tx.m sic intelligendum in c. Abbatem 40 isto tit.
Vere tn generales nisi, sed speciales qa in materia de qua lo
quimur illa tantum dicit, qd plura f simul, f successive
Ipsi hendit merito. q.o Respondit Alexander Pont. in d.c. exp.te
de prioribus literis per posteriores vel speciales mentionem
fieri debere.

6. et Vlt.

C. Q. Vlt. nobstat tex in d.c. extra de Elijs
presbiterij ga Respondeo Literas posteriores speciales
videri gare illi prioribus generalibus quoniam ante speciali
um impetrationem generalis literis effectum sortite
ad speciales fuerint relata pro dispensationes quas
Archi Epus Clioracen. decessit ex indulgentia Summi
Pontificis arg. tex in d.l. comincertus qui casu habet
locum regula in tex et similium ut colligit ex d.c. Pastora
lis § quoniam isto tt. Vsi. ante personaij Irey exposito
Vsi. sup ne expeiis docent gita glossa fin. Abbas n. 14.
Sahag. et abas relati. n. 22. h. Vsi. minus probati arg.
gta prima in d.c. quamuis dep bond. in 6. Ymola Vela
mera et alij in d.c. extra ne cleri. Schultz. 3. argumentum

Neg obstat 4 ga licet ei varias solutiones
assignent h. Felin. n. 2. Sahag. et abas relati in d.c. mu
li supra et in d.c. exp. de capellis. C parte munis Varior
in solutis Videt rescripta S. ius regularis ee nulla ga
cum ad observantiam inris et hadeius Visitatores non dce
dant l. falsus. 2. C. de diuersis rescript. unctis aliis ad
ductis s. in Rub. ga Vltima per importunitatem peten
tium censent dcessa ut in C. fin. inpris isto tt. in n. 6.
Vbi no tat glossa Vbi per importunitatem innotat l. 1. et 2.
tt. 14. lib. 4. Cpil. Vide dcet Azebed. predictam regula
et inrptas limitari in multis casibus relatis a Felin
a n. 9. in d.c. ut millimaxime cum rescriptum es. ius
tissimum et Sum. Pe. solite rescribere s. illd quo
niam in hac casu tale rescriptum reputat Validum
ut n. deiuet, et recedat a tacitudine Cuius arg. tex in
C2. isto tt. C. ex literis dessitutionibus X. quam limi
tationem intelligi pte tex nra ga ius appellandi
et instantissimum et clausulam illa appellatione remota
frequentissima ex s. ductis in solutis. Secundi ar-
gumenti et ita ne necesse est in casu mentionem
facere de s. dictis priuilegis et mandato generali h. ut
tradunt Abbas n. 12. in fine Rip. 37. h. et alij relati
s. pro insolute l. argum. is soluitur gita 4. m arg. et m tex

Satis X. C. 15.

Adix.m inc. exparte Z.isto tt.

DD.

N. 1

Clausula siprocer veritate nitanty subintelligit in quocunq apostolico rescripto inquisicausse cognitis probet defalsitate ẽ suspectum. = Hoc D.o quo adprimam eius partem sfirmari etz potẽ ex C. sedes. §. C. Super litteris. 20. C. siproponente 42. infra isto tt. C. dilectis §. Universa iunctaglossa tẽ Vbi precum 25. q. 2. l. fin. C. De diuers. rescript. l. et si cognitis 4. et si legibus. §. C. g.a D.o iur. Vel Validate publicam l. 6. tt. 29. p. 3. facit tẽ in c. ga circa 6. de sanguinit. et affinit. ubi dicit rescriptum dispensationis ñ Valere si omnia narrata ñ probent Veraspisse tempore impetrationis cum aliis adductis aglossa h. Vbi iuris et a Petro Greg. in tract. de rescript. lib. 2. c. 2. n. 6. = 2.a D.i pars sfirmari etz potẽ ex C. Super eo 2.o 13. in fine C. quamgraui. 6. de crimine falsi C. ex parte. 13. in fine dos ff.s et pote tt.e iunctis aliis traditis aglossa fin. h. C. l. 32. tt. 18. p. 3. explicandq Vtra mq D.i partem et mi tẽ materiam pte ordinariss ñ. et impugnatis iuribus Petri Greg. et a eo relati d. lib. 2. c. 2. an. Rolandi a Valle sfilius 47. n. 56. Volumine 2. Vitalis in tract. clausularum. clausula si preces fol. 35. Petri Rebuf. in praxi. tt. de differentijs inter scriptum gratiæ et iustitiæ n. 84. Lancelotti de attentatis 2. p.te c. 20. limit.e 12. n. 4. Bersio in d. c. supplicationis an. 30. et in repetitis. e illigtẽ an. 37. Philippi singulari 153. Menoch. cons.o 103. n. 22. Petri Surdus cons.o 49. n. 24. Parisij in l. 1. tt. 12. lib. 3. ordinam. q. 14. fol. 693. Vbi fina-litt. Tabe D.s Sahag. alios referens in mentarijs ad mum tx.m ex n.o 2. Humanis ad tt.m mtq C. 2. et relatis alijmenẽ in concordantijs iuris l. 1. p. c. 2. isto tt.

N. 2

Sd gratis. e dubitandi. Vicarg.tus inter scriptis d. clausula si preces Veritate nitantur exprotte et nominatim exprimenda ẽ utr.a tate ex d. l. fin. li

Vbi. nisi

Vss.° mihi quæritur ex rescripto dei precum imperiali beneficio mihi
recte inserta et Vss.° sine pfacta adjectis. C. de diuers
rescript. d.c. dicenti. § Vniuersa 25. q. 2. aliæ rescripta nulla
sit d.l. et silegibus C. sis. sint et Vbilet. publicam d.c. dicenti et d.§
et silegibus q.° mihi recte Pomponius Alexander 3.° respondit h. d.
clausulæ super Veritate mihi tantum in applicis rescriptis sompsse intelligendæ
2.° Itaq. Mariam D. ex parte et mihi tx.m argum. itaq.
scriptum absq falsitate Vita, et suppis.e cognitionem causæ pro-
hibere et remouere pote.t. quoniam 10. ubi nec iniuditium ad
mittere nec testes recipere omnimodé de filijs pbiterij et
ita J.a tx.m et vs. ~

3.° J.a mirum tx.m dum probat in Vss.° sic stare debet
copulatiue vegri adprobandum clericum benefic.° pbendæ re
mpe ut inuictus sit deperiuris et q.d renuncia set benefic.° ar-
gum. sufficit alterum deperse pjurium renuntiatis eius dem
beneficij ut ea clericus priuet deperiuris probatr ex.c. cum in
abhominé 10. de iuditijs iuncto c. querendam cum sequen
ti in fine debite iurandi et c. illd. 6. de excessibus platorum
de renuntiatis.e Istat ex.c. transmissa 3. c. admonet q.° de
renuntiat.e c. accepta 3. de restitut.e spoliat. q.° mihi recte Vtra
mque requiritur in presenti. ~

4. et Vlt.° J.a mirum tx.m m Vss.° ad presentiam mam
Venire et sic argum falsarius debet incarcerè de iure ut
iubet Pomptx Lucius 14.° in d.c 2. de crimine falsi iuncto
c. immemoriam Vss.° incarcere 19. dist.e c. sicppos 7. 50 dist.e
q.° mihi recte pcedit Pomptifex Alex.r 3.° li. p. præcipens fal
sarium adcuram Romanam remittendam esse. ~

Quibus non obstantibus Mariam Respondit
ipse Pomptifex. Alex.r 14.° in mris tbus qui de sumptis é
ex Scillis Lateranensi. 7. pte c. 19. depotestate iudicum
delegatis 3.° Scillis Volumi. fol. 649. et ex 1.a collect.e
decretalium mris tt. de rescript. c. 2. ut notant glossa mis
ex.a magans Ant. Scius et Ant.s Augustin.s in scolijs ad
d. 19 collectionem decretaliu mis to tt. c. 2. scholio 1. et
late Petrus Gregorius d. lib. 2. de rescriptis c. 2. n. 2. Vss.°
edictum est hoc caput. ~

N. 3.

N. 4.

N. 5.

N. 6.

Procuij.

N. 7. Pro cuius perfecta cognitione et nostri textus exacta decidendi ratione prænotandum est = 1° in specie nostri textus tria fuisse rescripta. quorum primum impetratum fuit a Gulielmo 3° Philipum super eius periurio et prebende, seu benefitij renuntiatione. per quod quidem rescriptum Philipus fuit privatus d. beneficio ab Eppo Conuentrense delegato applico in illa caussa ut aperte colligitur ex prio nostri textus iuncto Vss. sententiam præfacti eppi confirmes et relata nostri textus integra. secundum rescriptum impetratum fuit a Phelipo ad Archi eppm Cantuariense et delegatum appostolicum in illa caussa in quo rescripto continebatur d. Philippum fuisse iniuste benefitio spoliatum ab eppo Conuentrense 1° delegato = ipsumque Philippum restitui absque caussæ cognitione per huiusmodi rescriptum mandauit Pompt. Alex. iij. ut constat ex inscriptione nostri textus et eius litt.a in Vss. et ad te et Vss. mandamus et s.a relata integra textus et tradditis a P.° Greg.° d. c. 2. an. 1. = 3um rescriptum fuit et emanauit ad supplicationem et relationem eppi Conuentrensi, 1° delegati; qui ex rescripto 1° priuauit Philippum prauenda seu benefitio et per hoc 3 rescripta 1° et 2° terminatur et difinitur ut satis colligitur ex nostro textu d. Vss. mandamus et eius s.a relata integra

N. 8. 2° prænotandum est; rescriptum 2um a Philipo impetratum ad Archi eppm Chanturiensem duplici laborare uitio sureptionis scilicet et suspitionis qa per mendatium impetratum fuit a Philippo dicente se iniuste fuisse benefitio spoliatum ab Eppo Conuentrense 1° delegato in quo tacuit veritatem cum per sententiam latam ab eodem Eppo ipse Philippus propter eius periurium et renuntiationem benefitij eo esset iuste priuatus suspitionis qa clausula illa ut præcisse et absque caussæ cognitione eidem Philipo restitueretur benefitium insolita erat et in rescriptione appostolicis non consueta. Unde resultabat suspitio et presumptio falsitatis ex iuribus adductis in 3° et referendis infra in 2a decidendi ratione.

Visitatio

N. 9.

Visita pnotatis prioris partis; D.ns
utrelata dautula siproces Veritate nitant et sint
apponat semper subintelligat in litteris apposto
licis rescriptum a Philippo impetratum surreptis.
Vito Labraret. Decidendi vās é; ga huius modi clau
sula perpetuaé ineisdem apposticis rescriptis
sigdem aut exprimit aut exprta subintelligit
ineisdem litteris. ipsa nanq rescripta recipiunt
et habent effectum Dcetis nenq et intrpta ds
aparis suplicatis; petitionisq et impetrationis
forma et causa c. int dilector. C. Vst. caterum
b quamuis exforma petitionis deside instrum.
inserta g ers a b. Vbi petitionis. d.c. ga circa dessar
gumit. et assirit. d.c. sedes. d.c. sup litteris. d.c.
Sipponente isto tt. d.c. dicon titi. 16. § proscriptis.
§. et si legib; et § Vniversa 29. g. 2. l. fin. C. de diversis
rescript. l. prescriptore. 2. l. et si non agnitis. d. l. et si le
gib; si contra ius et Vtilitatem publicam. indeque
cum rescripta regulent Dcetta Xa formam suppli
cationis et petitionis presumunt Dcetta sinem
ds narrata in eis et aliar rescripta iudicare sub
prepta et nulla ita ut mendax precator care
re debeat impetratis ex mro tu d.c. sup litteris. d.c. sipros
nente et simlibus s.a ducis= merito g.o respondet Pontifex
Alex.er iij.o h. prodictam clausulam seu dictionem Sipces
Veritate nitant quamuis in exprimat in litteris appos
licis repetitam et subintelligendam censevi rescriptum
impetratum a Philippo tacita Veritate, qua p ceteris
dem Philippi inti debeant de falsitate suspectum et in
dicandum é: ita prima D.ns pars et mri. tr; et simi
les s.a relati in D.e et ota tradita agta h. Vbi dicto, et
Abbate a.n.i. Felinus. a.n.6. Mantua 7. Petro Greg.o
6. Ripa 26. Decio 27. Sahag. ex n.i. h. et a communi Ripa
re lata in D.e ita interpretari debent.

N. 10. Equa decidendi vās Vera et s.a relatis deduc
cits, prima dedevatis et ampliatis ad mtum tr.m nempe
eis decist. in § procedere in scriptis de aparis petitis §

obtentis ut ℔. ꝺ deßm ꝺcessis motu propio et ex certa scie
nria acplenitudine potestatis; vbi ē. q a id q operat narratio impetrantis in ꝺ. rescriptis obtentis ꝺ portu
lationem, seu pertinorem partis efficit et operat cessat expssio facta p̃ ꝺcedentem in his q̃ suo propri
motu et ex certa scientia ꝺcedunt. sicq in omnibus
dat eadem ratio intentionis ipsius ꝺcedentis, q
exprimendo causas a re illas Veritate niuntur
dit litera ꝺcedere et ita licet clausula motu ppio
et ex certa scientia plures operet effectus ut docet
munis in c. simo motu ppio de prob. in 6. et statim
referenda n̄ hic operat ꝺta intentionem ꝺcedentis;
sicq n̄ videt tolere tacitam ꝺditionem mri ℔ et
ꝺ. clausulam sic̄ces Veritate nitantur ut docent Rip
et abcorelati ex n. q. h. Paris ꝺ. sil. q. lib. 2. n. 29.
Grabiel lib. 7. ꝺmunium opinionum tit. de clausulis
D.e n. 19. Flaminius Parisius alios referens lib. 3. de
resignat. benefitiorum q. 1. n. 127. ex aliis fundam.
tes et affirmantes ꝺmunionem et Verionem
ée sententiam ꝺ varieq fundam. bene satisfa
cientes.

N. 11. 2° declarat et ampliat mri ℔ decis.
ut p̃cedat n̄ solum in Veritate respiciente iustitiam
et merita causa principalis. Veluti cum impetrans
ꝑponit se a iudice iniuste ꝺdemnatum et expoliatum
ut in specie mri ℔ ꝺ deß in ea Veritate quo respicit
delegationem ipsam et ꝺcessionem rescripti, ac
subinde dilatoriam exceptionem Veluti si impetrans
narraverit ordinarium iudicem ée sibi suspectum
et aduersarium ipsius impetrantis potentiorem ée
quoriam in vtroq membro et casu subintelligit
respective ꝺ. ꝺditio et clausula si preces Veri
tate nitantur ad effectum sit ita ut in utroq regrat
et probari debeat. Veritas narratus q̃ ut satis obligit
ex ꝺ. l. fin. C. de diuersis rescript. ꝺ. c. dicentes §.
Vniuersa 25. q. 2. et quo ad l.m membrum seu caput
suadet anno ℔ q agit circa iustitiam et merita

causa

caussa principalis ẽt diferentia int. Vtrumq; mem
brum qd in primo regrit p̃dicta ꝺdiis et Veritas
narrator ut impetrans obtineat in causa principa
li X.ª tr.m in d.l. prescrip.ᵉ d.l. et si non cognitis. C. si ꝺ.
ius t Valitatem publicam mr̃os tr̃ũ cum similibus
adductis in v.ᵉ et in decidendi rãs.ᵉ n.9. in 2.o aũt
membro regrit p̃dicta ꝺdiis et Veritas narrator
ad effectum ut rescriptum Valleat et delegatus iu
dex in principali causa t negotio p̃cedere possit,
Vind.c. suplitteris in fra citatis. ubilate disputandum.

3.º ampliat. et declarat mr̃i tr̃ũ decisis N.12.
ut procedat in litteris gratiæ etiam tacitæ; idẽ siue prout
t ꝺ.ª ius Immune siue s.m. illd ꝺ iustitiam litigatoris mini
strandam litera t rescripta fuerint ꝺcessa ut satis colli
git ex mr̃o tr̃ũ et generalibꝫ Vbis d.l. similis et d.c. dicen
ti §. Vniuersa et qa in omnibꝫ literis apostolicis quoad
hoc Viget eadem rãs in tentatis ꝺcedentis qd qd in
ꝺ ravium sentant Bartholᵘˢ Paulᵘˢ et alij Vitalien. §. et Rebuff.ª n. 55.

4.º declarat et ampliat mr̃i tr̃ũ decis.º N.13
ut procedat in rescriptis q̃ ex emanarunt et ꝺcessa
ss. subforma p̃cissa et executiba ut satis colligit
ex mr̃o tr̃ũ d.l. et si non cognitis. C. si ꝺ.ius t Valitate pub
lica et d.c. dicenti §. et si incognitis docent q ita Ri
pa et alij s.ª d.n.26. Vss.ª ampliat. 2.º ex quo rescriptum sit
processum et executum.

5.º ampliat et declarat mr̃i tr̃ũs decis.º N.14.
ut p̃dicta claussula t ꝺdiis si proces Veritate nitantur
t si narrata ss. uera procedat in rescriptis Summi Pon
tificis t Principis X.ª tradita in decidendi ratione
et declaratoribꝫ propositis in v.º instrachibꝫ et rachibꝫ
privatoꝝ et nec in sententijs et alijs actibꝫ iudicialibꝫ
in qꝫ aliqua narrent t instrum.ta proponant non
subintelligitur p̃dicta claussula si proces ut docet glos
sa Vbi precepimus tr.m t. in l. penult.ª C. de transact.
et tr Paulꝫ Castrens. Padilla et alij. a n.º 1. C. de transac.
decis.ª pedemontana 179. a n. 16. et Dethꝫ aliis referens
n. 29. tr. Vss.º 2. falit instrachibꝫ ad signanter diferentiæ rãs §.

6.º et Vlt.

15 Sexto et Vlt.° declarat mr tg. ut Veritas narra
toy sit p banda de cognoscat et litteras obtinuit ex Reg.
tg in l. ei incumbit 2. Vbi stat gta ff. de probationib y iuncta
l. si cercatione 3. C. de non num. pecunia Vbi rationem assignat
gta finalis decurtg Abbas n. 3. et Rip. 2 g. h. Nauarr y in c.
sig quando excepcione 7. Vlx.° sinceritas histo dl.° Joannes And
reas et Dd.° in c. l.° delictis ibi stat.° in 6.° et Cassiador y decis. 7
n. 6. de ° Patronatu qd Verum é et p cedit Vbi p adu.° ssario
excipit de falcitate narratoy nam si excipiat de surrectione
Veritatis excipienti potius incumbit p bario arg.to tg in d. l.
incumbit et l. questies 8. gg de l. ff. de probation. non V.° impe
trauit q nihil affirmat Vbi d eaq ipse impetrabilis litteris
exprimunt ut docet cum Velasq Rip. n.° 3. et. = Rursus
p cedit Vbi in rescripto adiecta clausula ut asseritur que
ad impetrantem refferatur nam si impersonaliter refferatur
et dicat Vasserit in impetranti id excipienti de falcitate
et incumbit p bario ut docent Cardinalis ibi tg. Rebuf
in concordatis tt. de firmandis Abb.° ubi et singula Cassiador y
d. decis.° 7. Nauarr et alij ~ is.

16. Quo ad 2.am partem V.° affirmantis vestri
jam causa cognitionem Venerabilis ut fuit imperatum
a Theologo fr. de falsitate suspectum ée deq deuolutio esse
ga causa cognitionem procisse tollere et s.a vationem aut
stillum Romane Curie removere in Visitatum et insoli
tum é maxime in summo Pontif.° q summus iustitiae cultor
ée debet siquidem iure perspicuum é clausulam insoli
tam fraudis suspitionem incurrere etiam de falsitate plu
rum suspicari ut colligitur ex l. quotis. 2. l. Vniuersitas
4. C. de precibus Imperat offer. et arg.to in l. Constitutionibus
24. in fine C. ne in Ecclesiarum agrorum obseruata discedatur
ff. de municip. et in col. c. cautum q. Vlx.° gabere detestib
iuncta gta C. Vbi rationi d. c. ex parte 2. in fine de offic.
potest. d. c. quamgrauis de crim falsi c. qd scripsit 7. Vlx.°
Vnde si tales. Vel de impressionem Veritatis de fide instru
mentoy iuncta gta C. Vbi carere docent gta gta finalis
Rip. n. 31. De tg. 36. Mar. 16. Sahagun et alij ~ bene

Vati

cath n. n. 2. Baldg in l. sigs. subsdit. ff. de ditionibg inst.
Vbig fa. 1.a receptta a 566. 3.° Varian. c. d. n. 6. Menoch. lib. 6. 3.
de presumption. presumpt.e 3. 22 n. 67. et sil. 199. n. 12. 16. 2. Mar
card. de probation. vol. 440. n. 12.

Cogg.=1.° deducitur vtrum tam ex celebrem 17.
et notandum ad hoc vt in rem iudicem transeat verisi
mum falsitatis suspitione argui, quam primum causa cogg
nitionem adempt. Max.° tolli. Saligni iniuriam irrogari vt
notat Sahagun. et alij s.a d. n. 2. quare rescriptum ad. Felipo
n. impetratum vt ei benefitium restitueret p. cisse et alig
causa cognitione de falsitate suspectum. Et hac de causa
merit. Compet. jex et lex.a 1.a suo 3.° rescripto restitui iuxta
tru Vss. mandamg sententiam ab Episcopo Abentinensi
primi rescripti Virtute pronuntiatam. Et sic mandam.e
ab Strehi Cyppo Riarturiense non obstante 2.° rescripto
et surrectionis et et falsitatis suspecto.

2.° ex eadem dca deuolutionis acts.a 18.
tractatis deducitur iudicem delegatum teneri. negosse
per talles litteras procedere. ad opportune rescribere et
superiorem certiorem facere vt alligitur ex d. c. 2. de rescrip
falsi iuncto c. siquando. §. i. tott. quia impetrationes
huiusmodi litteras restituendum et custodiendum.
et si pro hiemit adire superiorem spellatis vt inquit
iur. trg in fine iuncto d. c. 2. et d. c. in memoriam trad
dunt trg Abbas n. 4. Imola. 3. Felin.° 20. Cardinalis
et alij nunc. s. t. Menoch. et alij s.a et in praxi seruandi in
solut.e Vltimi arg.t et ppter hanc falsitatis suspitionem
pos.t impetrationem puniri pena falsi nisi probetur
illa forma adamphisset a Dnio. litteras impetrasse
plat trg in c. correcta. 6. Vss. punies de sirmat. Vtili
et inutilli et l. fin. C. ad l. Cornelian. de falsis docent
Abbas n. 4. et Riga 35. n. et sic relata a Menochio cons
n. 11. de cis.° pedement.a 16. n. 2. et 15. Mascar. de ord. ind. 6p.
n. 147.

Quibg ita restrictis non obstante arg.ta 19.
prio adducta n. 1.m ex l. fin. C. de iudic. sis recip. iuncto d. c.
dicentis §. §. Vniuersa. c. 25. q. 2. quia §. ss. ppter iniuriam quam

=1.°

= 1.ª est l.m illam et §. Universa intelligi ut d. claussulas si p
ces Veritate nitatur expresse et nominatim pferatur, l. tacite
intelligatur ut in nro textu et ita convenire et iura pdicta
cponi ut placuit antiquioribus et nobissimi recipiunt tes
te Sahagun n. 3. h. merito recedente ab hac interpretatione
quoniam ea admissa manifeste violatur litterae d. l.is finalis
et pdicti §. Universa siquidem b. pcisse requiritur ex
pressio illius claussulae si pces Veritate nitantur ideoque
= 2.ª e oppinio d. l. fin. et §. Universa pscribere formam
ut d. claussula expsim pferatur aqua forma iuris ci
villi nlz recedere: iure autem canonico nrum textum obtinere
ita docent glossa Vbo quaestio in d. l. fin. et gla nra Vbo
cdictio quas sequuntur relati a Sahag. d. n. 3.º h. V communior
e et alij infra referendi. =

3.ª V.º e oppinio q superiori 2.ª detrahit
nempe neq j.e canonico nrum textum obtinere ex nova Innocen
tij 3. constitutione relata in d. c. super litteris istotl. ut do
cet gla Vbo consentaneum in d. c. dicenti §. et si legibus: =
sed haec oppinio improbatur ex reg.ª cancellariae eq iuncta
Decis.e Rotae 128. Pauli Aemilij 1. p.te et alij traditis
a Ripa n. 2. §. h. = Ideoq 4.ª subdit oppinio Vtroq
j.e nrum textum obtinere et observari; probantq relati
a Sahagun d. n. 3. in fine Vss.º 4.º frequentior et verior
esset. =

Quare in hac opinionum diversitate
affirmandum e 2. oppinionem veriorem et sinorem ee
§ j.e civilli eiusq rigore attento dictam claussulam
si pces Veritate nitantur nominatim exprimendam ee si q
pcedere d. l. fin. et c. dicenti §. Universa = iure V.º cano
nico repetitum censeri si non exprimatur ex nro textu et
simillibus aductis in ss.e et a glossa nra d. Vbo cdictio
equitas namq iuris canonici ad evitandum iuris
cibillis rigorem et rescriptorum nullitatem satis ee
putavit relatam claussullam tacite inesse in litteris
apostolicis ac pinde haberi ac si nominatim in eis
fuisset expressa ut tradunt gla Vbo quaestio in d. l. fin.

gla d. Vbo

gta d. Vbo ꝺicho in fine et ſimilis et relate a ſalsag.
ff. d. n. Vſſ. 4ª

Neq; ꝺicti rotulati licere d. l. fin. ca
nonicatum et appbatam cc ſ. mo Pompeiſito ſecun cano
nico ex d. c. diceuti ſ. Vnibonna 25. q. 2. quia Vere verſan
ꝺr. tb. ꝺ. applari cum nominatim in ꝑcanone nō exprima
tr. ſe transcriptum fuiſſe a Gratiano cui nunqm fuit data
potestas applandi et laudi. Legum ut tradunt gta
Vbo tractatꝰ in c. 1. de reb. eccta in 6. gta Vbo capi
tuli in. c. inprimis ſ. gloriosas. 2. q. 1. Imola n. 6. Man
tua. 36. Riva. 75. ſalgum et ab eo relati ff. d. n. 37.
et Rebuffꝰ in d. praxi tit. de ꝺiffer. ꝺictꝰ inter rescri
ptum gratie et iuſtitie an. 6. declarant uti ex de
cisionem exhibb. Vſus et ſuetudine generali
ter introductꝰ in foro ſeculari ſerbari dicta d. l. fin. cenſeri abroga
tam ꝑ ꝺesuetudinem quā de expressionem ꝑdicte clau
ſule nominatim ſiper Veritate nitatis ſic q. ſ. appinio
nem iudicari frequentiorem et Veriorem ſoluit rq ita
1m argumentum.

Nonobstat Dm argum. ſumptum
ex d. c. quoniam de fili. ꝑsbit. eos qa reſpondetur
tum illum loqui et ꝓcedere in causis notoꝝ et manifeſtis in qb. ſordet in ditialis ꝓsolet ſeruari Valli
gitꝰ exibb. tm in fine ei nocet traditis a gta tb. Vboma
nifeſtum et c. ſup ea de teſtib. cogendis tenet Gomez
3. t. Var. c. 1. a. nº 41. Julio Clar. lib. 5. ſent. §. fin. q. 9. et
Menoch. de arbitr. caſu. 166. tm in d. c. quoniam cō
gnitio ꝓtollit: imo neceſſaria videtur qa ſi quid ꝺo
ſpecta ipſo ſ. inſerit ex in actis ſimis deductis =
cauſſe cognitionem et iudicis declarationem ꝓcede
re neceſſe ꝺ. Imo iuram interꝑtationem tex in c. Verg
entis. 11. de hereticis cum 2º legit. 19. Vſſ. ſiſcalonis
cod. tit. lib. c. 1. de homicidio eadem libro c. 4 Cpp. 9. 38. Vſſ.
quod Vocato def. end. in. b. l. eius q de latorem. 29. Vſſ.
Verum oportet prius ſcire et de crimine ꝓnuntiare
ff. de iniuſtis ita in d. c. quoniam ꝓcedere debet cauſe

cognitio

cognitis et iudicis declaratis ꝙ publicum et manifestum ꝫ
clerici cop filios rechiere suos ꝙ parentum beneficia

Nec obstat tex ille in Vr. nullum enim ut causa iniudicium deducat ꝙ testes admittant sibi se manifestum existat ga port iudicis declarationem executionem imperi ve ꝑpotē in deq praxi frequentissimum ē ante rei cuiq hereditatem adiri sanium audiri nec minus cum ex iusta causa defunctio vestingi Valleat et extradit. ff. de ci. in solutione 2. arg. li et a Salagum h. n. 5. sic intpstandus ē tex in ind. cquoniam quidam videtur repugnare decisioni tex siquidem in eo prescriptum a filio impetratum causa cognita ꝓhibet et inde de falsitate suspectum et ex supra adductis in V. et late in 2a decidendi vasne solutus q ita 2m. arg. tex

Nec obstat 3. arg. m quia respondet imprimis Verum ē adpribandum aliquem bene testibus sufficere de pse ꝙ de eo iuris ē ē iudicium aut beneficium renuntiare ex iuribus adductis in arg. te et traditis a nra gta et Gbb. Ubi et per eph. et relata a Salag. in fine et Salcedo in practica crim. ad Bernardum dia c. 92 n. 3. Belaintac. de penis delictoris c. 28. ꝙ gta Ubi ꝓ iuris ind. c. quamvis licet Varias assignet rationes de primo requisito non impedep iuris cum ibi sufficiens sit crimen utrq eo iudicis beneficio ꝓhibeat Verior tn ē legem canonicam huic modificare imperitisse ex th ꝓdicti criminis gravitatem: Nam crimen hoc ꝓ iuris gravissimum censet et maius quid homicidio C. fin. 22. q. et eos efficit ꝙ infamis l. si quis maior C. de transaction. C. infames 17. C. q iudicium. 18. b. q. et ex sig iudicij 7. 22 q

Nec ꝓdictis iuribus et rationibus obstat tex in gta C. de Ebr. et Cred. et ꝓ. iuvando Ubi habetur ꝙ in iudicium habere solum Deum Ultorem et ita inde bene ꝓ. humanam ga Varias interpretationes tradant gta l. a. et in d. gl. ista si quis maior ꝑque Canolly an. gl. et Padilla an. 1. Gbb. nec ꝙ minus peccatum de peccatis in b. l. p. ff. 7. n. 3 Duar. 1b. 2 disput. c. 37. Rebard. 1b. 2. Var. c. 37. Equinas.

in gta. ff. Ut in am. privilegium

in gta Vbra prioven ff. de jure iurando Cujacij Vbi obseru. c. 19. et Vb. 8 cr. Menochij de arbitr. cent.ª 4. causa 319. ex n. 13. Gutierrez de iuram. firmat.º 1. p. c. 46. n. 16. Verior tn etre cepit vé imperabrem ind. l. 2. agere de periurio persse sidevato inguo remotalius p.tr Deum offendit nemm p bari preter diuinam Vltionem non esse aliam penam humanam estatutam adversus periurios ut indicktum vib9 apparet iuncto c. 1. de exceptionib9 C. inquisitionis n. 21. §1. de acussationib9 L. periurio. 4. ff. de crimine estelion. l. 2. b. tt. 11. p. 3. et l. 1. cum segg. tt. 17. Vb. 8. pillat. Vbi docent Age bcd. et abco relati a. n. c. et sic in d. l. C. de reb9 creditis glossa fin. in d. c. qui cum9 Alex.ds de exequend. mand. 2 p. c. 27. n. 8. et alij supra —

Supra relata in sentia et decisiotb9 ind. c. querellam d. c. tua d. cum non abhoïe et similib9 que docent sufficienter esse periurium adyblandum aliquem bene fita intelligenda ée nisso inuesdinuenientis indicis ten tentias demradoria ut docent gta Verbo habeb9 in l. in crimi nali Vss.º multeb C. de iurisd. oiij iud. gta Vbi impenis ut in telligim9 ipsoram in veg.ª c. penul. de reg. iur. in b. Abbas et Felin. g. n. 1. Deb9 alios referens n. 11. Mantua et Riya. 13. Sahag. et abco relati n. fin. h. Julij Clarij §. periurium. n. 1. Dr.s Spino et abco relati in speculo tt.r gta 30. am 8. Salce do alios referens d. c. g2. n. 3. probatq l. extrotten Vss. amobaret abea iuncto d. c. querellam in fine Vss.º ipsum aps cripta ecclesiá versus bentes et d. c. tua in fine Vss.º ppetuo excludant quoy iurium Vba cum sint pbiui temporis sig nificant pribationem faciendam ée pindicis sentiam de Navatoriam firmatb9 quia pena pribationis ipsi ée inapellitb9 expressa. q. non cesset ipsi ée imposita adversentia indicis imponenda ut aliqtb9 ex l. assiquis. 14. §. Diuus autem Marcus Vss.º penam tn in eum statutam ée ff. de reg. iur. Veligiosis et sumpt. funerum iuncta gta penult. in c. fin. De iure patronatb9 et glossa. 1.ª Vss. pribandiss in d. c. illd de excessib9 platob9 et alijs relatis a Deb9 et Riya s.ª l. n. Vba quandemuis dubia ponantb9 in boginimorem partem

in vb ptanda

intstanda ss̄ ita utpo hȝ pseniam iudicis quam ipso iuredo
nocent priuationem x.a ffm. in d. Veg.a in penis iuncto c. stote
misericordes et alijs adductis ȝgta l.a Vbi de regulis iuris
infra ȝ seniā bogiuior et bertoré s.m. Doctorem spino et
alios s.a relatos n. 77. ȝ stratam seniam nempe ipso j. induci
priuationem teneant ind. c. cum nabhoine n.o. et Rebuf
de pacifico possessorib⁹ n. 223. quoy arg.to satisfactio cum De
cio d. n. 11. Riga. 13. h. Spino et alij a bene relatis supra et super
ovis distinctionis maxime resultat effectu Nam volentes
predicta et simili equissimi seniā l.a quandiu pinuges
seniam iudicis in pribatu bonefic.a eius facit fructu suos
ita utpostea damnatu restituere teneatur cum tm. bone
fitij iuste retineat ita docet ȝgta Vbo imminore infine in au
thentico de incestis et nefarijs nuptijs ȝ. 1. Vecepta ex felino
cum Velatis in c. de quarta n. 33. de pscriptionib⁹ Palacios
Rubio in Rub.a de donation.s ȝ. 72. n. 2. 66. 2. p. de spo
nsal. c. 6. ȝ. 8. an. 6. et alij s.a late defendentib⁹ p̄dictam
seniam s.a alios a se et s.a relatos quoy ȝ principio colligit ḡdot.o
ȝ quem fructu percipiunt Vtilitas est x.a l. 6. C. de ijs ȝ ingratis dig.
Vbinstat ȝgta Vbo officium = Ruvio predicto pinius
quandiu ne ȝ seniam pribatu bonefic.s poterit illi renuntiare
Et ȝ poterit in coactam s.a cum acusationem x.a doctrinam Lu
centij in c. cum minus de scen.a p̄bendo acceptam sibi re
Felino ex d. c. inquisitionis de accusationib⁹ 66. in clem.
Si furiosus de homicidio 2. pp. 3. n. 7. Rebuf ind. praxi tit.o
de modis amittendis bonefic.a an. 51. Sancho in d. c. grus
et alijs relatis a Sahag. n. n. 6. late Flaminio Vbz. de re
signatione bonefic.o q. 16. an. 8. affirmantib⁹ et rationem
dentib⁹ d. doctrinam Veram ne ȝ hanc seniā latarit de
mat.a aqua appellatione ȝ ptem in l. adahonib⁹. 13. ȝ.
fin. ff. de ritu nuptiis. =

Neq superioribus obstat hȝ in c. arcadens
23. de accusation.b⁹ Vbi crimen pinij vedit nullam ipso
jure bonefitij collationem ingrus casu maior rationi
tat argum.to hȝ in c. quoniam dum 2. de ij. eo irrando de
cent Innocentij in d. c. accedens Abbas in d. c. querellam
B

Sancal. degr

Sancelg d.c.92. in fine Flaminig et alijs. 2a an.10. intelligentes
tm in d.s. accedens gdo pinium notorium q̃ ut indicat ille
tg in Vs. publice iuncta gta. Vbo publice. ~

2o. sententia supra tradita docent per
iurm cẽ pribandum benefitio intelligi debe quando de per
iuria priuatiue agit ut in spẽ mri tg similium q̃ secus V.
sim cidentis tantum appareat in causa qua tunc per iu-
rus ẽ pribatiue benefitio ad tantum suspendit ex Varia
ñptatione tg inc. pueniz. in fine de fide in forib. Vbino
tant. Abbas notanilli Vlt. Imola. n. 8. Barbatia. 14. Ripa
an.1. Detg. s. et alij tm. ~

3o. eadem sentia 2a. tradita intelligenda ẽ
improprie et Vere per iuria qd simplicit. et priualit. talle ẽ et
similitr Vbi falsum alig d. 2a. mentem dicit. et sic mendatium
iuramento firmatr deficit. n. nunc iuramto Veritas q̃ines
priuatiue requirit cuig defecty pinium ppie et simpliciter
sumit. x. 2a. prium et tm in c.1. 22 q. 2. iunctis tradits a Diuo
Thoma 2.2. q. 98. art. et 2. Bald. in l. fin. C. de reb. credits
Iulius Clarus in d. practica criminali § pinium impñs
qd sin iuramento desinat in dictum et iniuria et indis
retum sibi citum sit minus ppie et ñpriualit. sdm. qd
pinium similitr 2a. tm sic intelligendum in c. animat
aduertendum. 2. 22. q. 2. et c. sicut 27. Vs. ga de ej. iuran.
docent q̃ty de iust. et ej. Vb. 8. q. 2 ar. 3. D. Thom. Setides
q. quinto modi pinio sin curvit pena pribationis ut sati
colligit ex c. sicut 17. de ej. iurando iuncto c. grabis. 15.
De censibg in barg Vegulla odia Vetringi et d. veg. 2a impenis
de veg. iur. in b. iuncta gta fin. Vs. sd. 2a. inc. definitio 22. q.
4. Abcenty Ripa n. 11. f. 666. in c. finis pactum de pacti
in b. 1pe. f. 6. n. 4. gn. 9. et Ripa an. 12. h. et 21 in d. c. tua in
fine Veritie iurando eius de iis. 2a satisfaciunt q̃s. 2a tradits
Videbatr Vbi fragari. ~

4o. s. 2a Vlata sentia intelligi debet ut n̄
procedat attento curia Rom. stilo s.m. quorum litteras sup
pribatione benefitij obtinuerit pinij n̄ solent sedi missi
pinium indictalle ponatr ut ex Rebuffo de pacifiis possess. 9

n. 21.

n. 21. Staphilli et alij de literis gratiæ tit. de Variis modis Vacantium §. videvandum n. 6. docet Sale dq d. c. 92. n. 4. et talis stilq admodum vtilis fuit ad vitandas mul tas et frequentissimas beneficiq privationes privationes siquidem literæ passim fingerent sic quocunq perviris Vero et pio ex.a indicti alli litteræ cedarent quimimoneq indictalle piuvium inducit penam privat. is qdo imi thtr in iuvam.te litis decisorio qd apperteper ti defferis interlocutorij in l. 22 qd si defferente ff. de dolo malo iuncta l. 26. tit. 11. p3. docent Gregorij ibi Vbo otra pena imunis velata a Boherio decis. 3 o s. n. 4. fall. Carq s.a in fine Mandang et alij s.a §. 27. n. 16 in fine Dicentes idem cc. observandum in iuramento calumniæ s.is Dub. autm requisitiq qd ad privandum aliqs beneficio sufficit eiusdem beneficij legitima renuntiatio ex iuribq in arg.to adductis et a glossa. h. d. Vbo et pperpetuo et imunis s.a velata an.o 23. de adendi vacio ga et Voluntaria et iuste renuntiat beneficium amittit ius q tit.mi sine quo obtineri nopotec. frequentibq. de institutionibq iuncto c. 1. cum Vulgatis de reg. iur. in 6.o (immo et possessionem ciusde beneficij amittit talis qd amplius ad illd redire nValeat ut talis q bant assignantes alias vacet dd. ss. in d.c. extraus missa et d. c. admones de renuntiatione Vbi late et in Rub.ca n. 39. D.s Trechilla alias referens imunis in d.c. ceptas et c. solicite deservit. spoliatsq et velata a Sahagun D. n. fin. h. et latiss.s Flaminij alias referens in tractatu De resignatione beneficiorq Vol. q. 4. n. 1. et q. 5. et 6. n. 2. Exqq respondendum ad mum arg.tum Dom ficem Alex.um 3. h iusta factum sibi pposituum respondisse pparticulam seu dictionem, et, qq legulariter sit co pulativa et solutis in arg.to et a glossa in a d. Vbo et per petuo: aliqs tr in usta subjectam materiam et intentionem loquentis attuat et diis iungit sufficitq ad terminum Verificari et impleri ut stat ex l. 3 iunctionem 29. iuncta gta. 1. et finali l. sepe. 43. iuncta gta 2.a et 3. ff. de V. S. et adductis a gta. h. d. Vbo et pperpetuo et titq. in specie

mri tq.

nri tx9 ad privationem benefitij d. copullentur Duo; tamen q attendunt ad eumdem effectum sl ad privationem benefitij d. copula, et, relata. h. resoluitr in disiunti uam sufficitq alterum nempe l renuntiati benefi tij, l periurium ex iuribus pxime relatis facit q tx9 in c. cum iam dudum. 18. Vss. aut aliquid aliud de prae bend et dig. et c. significauit. 48. Vss.° quo circa iunctis traditis a glossa b. Vbo aliquam de appellationibus docentq ita gla 1.ª in fine Sahag. et alij ab eo relati d. n.° final. Cassiadorus h. deciss.e 7. an. 6. de qua copulatiua et dis iunctiua latius infra disputandum et in c. inter ceteras 4. isto tl.° qq soluitr 3.m arg.m

Non obstat 4.m qa bene et breuitr Res pondetr falssarium detinendum et custodiendum in carcere donec Pomptifici Max.° rescribatr, sicq proce dere tx9 in d. c. 2. de crimine falssi iuncto c. in memoriam Vss.° in carcerem. 19. dist.e et simillibus in arg.to aductis Postea V.° si Pomptifex certioratus sit ad curiam Ro manam tallis falssarius remittendus é ex Vera intr ptat.e nri tx9 Vss.° et sepe dictum Philippum docentq finallis Abbas n. 4 Baldus. et Belamera. 3.° Immola. 3.° sentitque Felinus 20. et sis h. et relati in 2.ª decidendi ratione illationem n. 18. affirmantes d.a Sicullum et alios h. d. falssarium remittendum éé ad sedem App.cam suis sumptibus et expenssis si fieri poté alias fisci expenssis. qq solbitr postremum argumentum et simul ea dicta satis ad explicationem huius tx9

C. 2. sub tl.° de rescriptis

cedatq ad laudem

Dei

finis.

Qdam in q̃cta rum, ꝫ.

Rescriptum a diter impetratum de aduersario supercadem causa et alias adiudices n̄ Vallet nissi meo priori rescripti mentio fiat eaq facta 2us Vallet nissi primus fecit impetratum immunis censu eius q mentio habeatur in 2o rescripto q̃ vv.o ꝫ sir mari ex hypothesi exc. cum dilecta. 22. iuncta glossa. V. Vbo mentio in C. cum stingat. 24. infra isto tt. C. si aut. q. et C. plerumq. 22. sumpto arg̃m. ab spetialli cod. tt. C. ex litteris. 29. iuncta glossa Vbo expssam. C. coram. 34. iuncta glossa Vbo admittere desfi.o et hyot. ind. de leg. C. ex litteris. 2o. Vs.o quoniam debolo et spum. C. mtr monasterium. 20. Vs.o inhibit in 2o. litteris de sententia et hic ind. iunctis aliis aductis a gta finali in d. c. 1. isto tt.o et a gta mta Vbo indictis l. 27. Vs.o debeo facere et l. 26. Vs.o si carta fuerit erasa data diu ende mentira tt. 18. p. 3. quam vv. ꝫ et nostri tq materiam plr ordinarios h. explicant Dec. Greg. Vbi de rescriptis C. 3. exn. 2. Dn Sahag. alios Vestros in mentariis admittam tm a n. 1. et in C. 2. n. 6 De offi. et hyotestate Dec. Rebuf. 2 t. ad stitutiones Vegias tt. 1. de rescriptis an. 87. Palach. Rubio in Vestro 2o capituli p Vestras notabilli. 4. de donationibus Didac. Perez in l. 1. tt. 12. lib. 3. ordin. q. 37. fol. 702. Mascard. Aut. maiorum institutionum lib. 1. tt. 4. de rescriptis a n. 167. Aut. Vranij de rescriptis C. 3. et alij relatialiq̃m erez in concordia iuris l. p. C. 3. isto tt.o

Sd q ratione dubitandi = t sic arg.t minis q̃ pru dent Voluntate interhine huiq agentis posteriora ctq p ballet et priori derogat cum quisimus stare hyotesi et si huiq prioris in faciat mentionem p bart. 1.o in Legib. et stitutionib. exc. 11. iunctis traditis a gta. t. V. Vbo re vocare de stitutionib. in. 6.o in testamentis ex l. sequ. 29. ff. ad S. C. Treboll.m iuncto §. posteriore, instit. qq mod. tt.a in fin. et C. Vlt.a Voluntas. 4.o 13. q. 2. = et inpactis

ex l. pacta

ex l. pacta nouissima 12. C. de pactis et in alijs actibus enumeratis ta assisne n. 3. in fine sd vescripta sunt de ijs q̄ pendent a Voluntate et intentione nrig agentis sic superioris scedentis ut in c. ad aures 8. Vr. nr ante tionis isto tit. q.° posterior vescriptum hpraballere et prio ri derogare debeat: Sequentia ablatis ex c. bone memorie 3. Vr.° respondemq̄ desirmat.° Utilitas Utili iuncto c. 1. et c. pastoralis 14. q. quoniam Vr.° licet isto tit.°

2.° sic arguimentor q̄do diuersa vescripta pponunt supeadem causa illd pferri q̄ prius presentatum fuerit et posterius sit C. capitulum sancte crucis 20. Vr. diem prius mandatum nrum reportauit. isto tit. iuncto c. ut de Victy honor. 5q. Vr.° prius quam littere fuerint psentate de appellatione ibq. q.° et h. n l.ra vescriptum sd prius psentatum pballere debeat sic q̄ attendendum erat ad tempus psentationis et n̄ data

3.° sic arg.to vr q̄do dubitatur de vescripto vocatione an sit preferius vocatus prius sit audiendus debet attendi formam c. capitulli pastoralis isto tit. in prio Vbi dicitur in talibus dubijs adaubitrio ee debere audiendum Vel= forma c.i 2.i de offic. et potestate Vbi in eisdem terminis se persedet tam prioris quam posterioris vescripto et Vtrum q̄ in suspensa quousq̄ Rom.a Pontifex statuat suam q̄ Voluntatem declaret 4.° q.° idem erat dicendum h.

4.° sed num tm dum in Vr.° nr 2.° docet secundum vescriptum n̄ facientem mentionem de primo n̄ habere vobis firmitatem. arguimentor ita vescriptum ex suo nullum neglapsu temporis nec aduersarij impetrantis dolo l negligentia aut facto sirmatur arg.to tex in l. q.° abinito 29. iunctis traditis a glossa C. ff. de reg. iuris et regula n̄ firmat. 28. iunctis traditis a glossa l.a C. codem tit.° in C. d. c. ad aures in fine c. sedes in fine. 15. c. sicut lex 19. Vr. in viribus decimarie isto tit.° Sd vescriptum 2.m n̄ faciens de l.° mentionem l tempus causse l aduersarij dolo aut negligentia sirmasi potē d. c. sicuti d. c. plenum q̄ isto tit.° = q.° apris Vallisit et itaq̄ Videtur vesci

Respondisse

6. Vespondisse ꝺ Pomptificem Alex.ᶻ ñ habere vobis
ſirmitatem d. 2ᵐ veſcriptum
Quibꝰ nobstantibꝰ ſtrauium Pompꝯ Alex.ᶻ
vespondit in mo ꝓpũ g desumptꝰ é ex illis Clementi
7. ſ. c. g. subtl. depotestate iudicum delegatꝰ 3.° scilicꝫ
Volumine et é int.ª ſpillat.ª decretalium cꝫ isto tl.° ut no
tant glosa mꝫ extra vagantis Ant. Isnꝰ et Ant. Augusᵗ
in Scis ad l.ᵐ collectionem decretalium cꝫ isto tl. Sᵗᵒ Hijᵒ mi
Doctꝰ Greg. d. lib. 2. an. 2. in hoc cꝫ. inquo cum a Pompſice
Alex.ᵈᵒ 3. tripler vesponsum et vegulla ꝓponati tripliceꝫ
assignare decidendi vationem necesse est et ꝓpriavis vegulla
et vesponsi doctꝰ Vallere 1.ᵐ veſcriptum et ñ 2.ᵐ de l.ª
ñ faciens mentionem decidendi vatio é quia in vesciꝓ
tꝰ tractatu perspicuum é neminem dubitare de Pon
tificis Max.ᵐ Principis potestate sd de eius Volun
tate et intentione et st. eiusdem Principis sub prialis
potestatis natura liberalitatem begninang scessionꝫ
postillat l. bonefitium pen Vlt.ª Vbi notat glª l. ff. desstit
Principum l. gnoties 2. l. Vninersa 4. ſ. de pcibꝰ Imp. offes.
c. l. cum segg. 25. g. 2. ill. ad supplicantis ſstium impetꝫtione
Vera Vestat l. fin. ſ. de pcib. Imp. ſſer. iuncto d. c. l. et l. late
tractis in vatibꝰ decidendi isto tl.° id circo veſcriptꝰ
natura exigit et postillat ꝺ̃ ā g ad iustam causa et
petitionis scessionem ꝓbeant Pompſicis Max.ᵐ Principi
exprimenda et vesſcenda cé ut ꝓperte ybat, expci
tatis iuribꝰ quare si impetrans veſcriptum supresserit
Veritatem ſſalsitatem exꝓsserit qa sic scedens circum
benit et deficit eius Voluntas et intentio ñ solum
debet impetratis cavere Verum etꝫ grabiter puniri vas
postillat l. ꝓscript.ᵉ 2. l. et si legibꝰ 5. C. si cᵃ ius st. Vbi
Platen publ. d. c. dicenti ſ. ꝓscriptione etc. et si legibꝰ 25.
g. 2. d. c. ad aurel. d. c. scler. d. c. super libertis C. postulati
2. isto tl. C. cum olim. 2. Vss. circumbentꝰ et Vsᵃ circumdesur
voptione Vbi notat glª Vbo surreptione et circumdicata = ac
finde cum impetrans 2. veſcriptum ñ ñ exꝓſſaret ꝺ̃ā
Vera et necessᵃ ad iustam petitionis et 2 veſcriptꝰ ces

sionem

sionem nempe per Vescriptum sup eadem causa ad alios
Iudices impetratum fuisse merito ea Veritate suppressa et non
expressa quo sufficiens é Vnullatenus Ita tem difficillig
Suing Pompt.e recedere aliud verciptum 2.m non Valle
re Vt respondit Pompt.e Alex.r 3.= Confirmatg 2. pdicta
decidendi vão et inter plures exco ad Vescriptum 3.m cessum sub
silentio deficiente ea defait ipsum St. ceteri acts iudicia
les exrog.a tre in l. g fundg 40. ff. de Sponda empt. iuncta
l. sipluries. §. ff. de Edilitio. instit. 3 c. de illis 3. et c. supe
§. de Edilitio. appositis. Sd Vescripta dia Ex.a item ind.e 2.
istoth.e cum tb ductr Vs.e et in decidendi vão e tacite cedu
ntur subsidie.e qs ubintelligitr expresse, 3 ñ exprimantr
Sg si proceder Veritate in tantr idé sinarrata Vera sí ni
hilg falsi umsit expssum nec Verum suppssum ea pa
ratte n. ita duo ut colligitr apposite ex C.l. Vs.e Vtrg
Veusé et g Veritatem occultat et mendatium dicit
de crimine falsi iuncta l. sigs 29. Vs. Veritatem ff.
ad S.C.um Corn.l. de fals. deficiente igitr Vtrius modi sidit.e
Vescriptum 2. Vallere ñ debet = Confirmatr denig s.d.
decidendi vão ga iudicibg in l. Vescripto designatis in
vis dicti spetit d.c. ga stavallis §. fin. istoth. c. pterea. §.
d.c. ex litteris de Offi.s et pstest. c. ginuis. b. eo d. th. in. b.
cum alijs Igerbis a Sahag. th. n.i. indeg ipsis iudicibg
irrogarchis iniuria l. Lizgato ver. 11. ff. de Vsceptis sa
si ab rg Stravia Pomptificis Voluntate iurisdictis abeis
abdicarchr et alijs recederch inquo g de causch irrogatr
pr eiudicium et iniuria primo impetranti g fit tratus
suo Vescripto. l.o ga ñ sine labore et sumptibg impetravit
ac inde in iniuriam et piudicium alterig ñ deceat Pom
ptifice m Maxi.m Vescribere arg.to tre in l. neg ab g. 4.
iunctis alijs adductis agtr b. Vbo in iniuriam c. de manu
cipationibg libero g iuncta c. super eo. 15. Vs.o intentionis
et alijs traditis a glossa Vbo intentionis de Offi.o
et potest. necesse é ipsum Pomptificem iuranarrat.e
certis verspesi de l.o Vespasso et tre inde cundi lecta d.c.
cum singat d.c. super litteris istoth. d.c. ex litteris.

C. Covarruvias

c. cumco dos ſſi. et poſſeſſ. c. in monaſterium Vſſi. in hiis
ſecundis litteris de verbo et verbo. et alia j.a ſimillia in dicta
ſione adducta et tradita a j.i Vbi lata et glossa Vbo
in dicto et a j.mmuni et relata a ſabagum d.n.i. h. ſ.

Ad 7.m autem Vespertinum et ultimo principale
gulam relatam in g. nuero Vbi docet Pomp.s Alex.er 3. in ver
criptum faciens de 1.o mentionem Vallere et non primum
decidendi ratio assignata ab eod. Alex.o 3. in Vſſ. cumca
dem littera inſinet Veritate tacita impetrata q. q. dem
rasita accipienda é facta iam priuis rescripti mutatione
et Verenotatione j.ſtat de Pomp.ficis Max.e et narratione
et Voluntate ſinequa nullum é rescriptum ex d.c 2. d.c.
ad aures d.c. ſedes desuspectis litteris et alijs ſimillibus
s.a et in ſdictione adiectis adquanta ex Vrag parte iuri et
ratio ni ſatisfactum é ex ſupplicantis parte ó ia j.a et nece ſſ.a
ad istam rescripti cessionem exprimenda ex Pomp.ficis
parte de omnib. ipſe j.ſtitus facilliori expeditioni cau
j.ſtitus p. dictum = q.o 2.m rescriptum priuidetrahere
et derogare recte respondit Pomp.s Alex.er 3. in d. Vſſ.
nuero ſiog m.r tr.g in ſdictione relata et glossa m.a Vſſ.o
in dicto et tr.g in c. autem ita q. Vſſ. nuero et glo Vbo oc
caſione et Vbo n obſtante de verbo ut. Ipſa ita q. ita
interpretari debent.

Cui ad 3. denig Vespertinum et Ultimum
mi tr.g p.o et regulam in Vſſ. Verum Vbi docet Pomp.s Ale
Alex.er 3. rescriptum 2.m et ſatis enſmentionem priuilegii
non arrogare j.mmuni partium ſcensu fuerit impetrata
illius g ſcenſus mentio ſpecialis = in 2. decidendi ratio é
qua 1.a et 2.a ratione cia ceſſaria
et q. ad iustam 2.m rescripti cessionem pertinet Pompti
ficis cedenti obſervanda sunt ſa j.mmuni ſcensu fuiſſe reſcri
ptum impetratum é clausulla notabilis et ſuſtentabilis
de ea q.o mentio fieri debet expreſſe et nominatim et notabiliter
et ſuſtantiabiliter é ſtat ex eo q. t ei villis: et Pomp.ficiali
tibus ſirem imponere partium g ſumptib. et laboribus ſemper
ſuſtinere in dit. cum hoc ad g. publicam pertineat Vtilitatem

L. ppe vendig.

S. properandum 13 in pric. de iudicijs C. finem litib. 3. dec. Hoc stimatia C. 2. de semia et vcind. c. ad Vll.m 3. de ca. possess. D. c. ut debity honor in pris de appell. sil. Vid. S.e 24. de sepult. C. 2. et ss.e 25. c. 10 de reb. eccl. non. Vss.e admonet si eg iudicem ad signare ex immunitate partium excussa ad cand. ubilitatem expectat: indeg sic modo de peripotétita fieri Vbilissimum fore ex dictis iuribus et lege observandum 47. ff. de iudicijs et c. signis.a clericum 4. Vss.e partes deforo spetenti sic de nimis recussationes et declinatoria plerung excussarentur et ita hingit in c. 1. de iudicijs et in nostris Regno in causis arduis plerung observatur et in curia Romana frequentij et apd Nuntios Apostolicos frequentissime ut notat tda hagum et abbas Velat. in. 4. n. et ides merito leillada in nulla notabili et substantiabili mendo fieri debet. in 2.o rescripto arg.to 13 in d. c. coram Vs.e Veritatis supposita iuncta gla. b. Vbi supposita de offic. et pot. d. c. ex litteris. 2. Vss.e quoniam. imposterioribus dedo et ibi num. d. c. in mandatis de semia et vcind. Vss.e in hijs in caudis litteris et alijs similibus in ss.a adductis g. j. et noster teg et tradita ag. bra n. et statim infra referenda ita interpretari debent.

Cegg de iudendi rationibus et traditis sequenter deducunte ad mam tem declarationes = 1.o ch sufficere generalem et absolutam mentionem facere privis rescripti sd eg totius substantia et omnium clausularum notabilium g. in eodem 1.o rescripto ibi nunt ut explicatus 1.o extra tem d. Vr. Verum Vbidicitr non sufficere in 2.o rescripto generalem mentionem facere quando. 1.m immunis sensus impetratum é sd necesse éé narrare immunis sensu fuisse impetratum 1.m iuncto d. c. cum dilecta D. coram d. c. ex litteris. 2. iuncta glossa b. Vbi processu et alijs similibus n. velatis affirmat ex ratione supra tradita. n. b. nempe ga fortassis expressis clausulis notabilibus et substantialibus Sum.o Pont.ce fuit de eng. sic altum difficilius aliud scessisset rescriptum ut satis colligitur ex d. c. suplitteris istotl.es et similibus s.a adductis d. n. b. docent g. Abbas p. tem t. inc. ex sequestratione de restit. Spo-

liatis g.

spoliatoꝝ Molina alios refferens lib. 4 de Primogen. c. 3 n. 31.
Felinꝰ n. 5. Sahagum et alij plures ab eo relati n. 3 h.

2ª declaratio ē ad nrum tem ut non solū necessaria sit mentio primi rescripti sed etiā litis seu caussæ et processꝰ cuiꝰcumq ex eodem rescripto pendentis qnimo et statꝰ eiusdem litis Vbi in ea notabilitr fuerit processum ut satis constat ex iuribꝰ et rationibꝰ pcitatis maxime in d. c. in tr monasterium iuncta gla Vbo priuillegijs et Vbo processum desent et reiudicata c. dilectꝰ 26. iuncta glossa Vbo ex cōcationis istott.º d. c. ex litteris de offi.º et potest. c. super eo 5. §. porro Vss.º litteras de qua hauitatione clericorꝝ et mulierum iuncta gla tē Vbo seriem et gla Vbo aliam in c. prudentiam 21. §. sesta de offi.º et potest. docet communis ex Felino n. 12. in d. c. sup litteris de ciss.º Rotæ 204. in nouis istott.º Menoch. cassu 202. s.ª n. 29. et Othodianꝰ de stillo Curiæ lib. 3. c. 9. n. 6. resolbentes prædictam mentionem n̄ requiri quando in rescripto addicitr claussula litem et eius statum p expssis habentes aut alia simillis claussula quia per eam supletr mentio litis et eius statꝰ ut docent Rebufꝰ in d. praxi 3. p. signaturæ Vbo quatenꝰ litigiossum et Mandossiꝰ in 8 forma commissionum gla Vlt.ª quo tn pcedit Vbi cāa de qua agitur instructa n̄ ē in iuditio nam si iam sit instructa ita ut sola supersit cōcl.º et definit.º litis xª trm. in c. suborta Vss.º caussam instructam desent. et reiud. necess.º requiritr mentio spetiallis illius instructionis quoniam ea facta multo difficillius concederetr rescriptum in præiuditium litis sic instructe ut notant Otabianꝰ n. 8 Mandossiꝰ et alij s.ª Vbo pendeat qd plane pcedit post regullam cancellariæ 36. Vbi pbatr n̄ ē ē standum missioni post pdictam cōcl.ē nisi eidem fuerit spetiallitr derogatum ut notant Felin. d. n. 12. Palatiꝰ Rub. in d. c. p Vestras notauille 4. n. 6. Romanꝰ consil. 176. cōcl. Vlt. et Menochiꝰ s.ª n. 40. prædictis addendum ē huiꝰ modi mentionem requiri non tantum Vbi per rescriptum lis ꝛ caussa eximatr a prioribꝰ iudicibꝰ ut in nrō tem Vss.º si uera Verū

etiam

D.s Barrios
59

Verumeh Vbi eisdem manentibz aliis index impetratz q
cumittis simul pcedat in caa x.a trm ind. coram de
offi.s et pot. vbi notant gta Vbs decis.s etd. Vbo ad
mittere Mensch. Vbi s.a Felin. n.z. et smunis ex Imola
n. 6. h. 2

3.a declaratis adhuc trm ut vesciphz
posterius ifacta inca mentione De Leh inpositis ex
capitone sit ipso j.e nullum q sentia et declaratio pbatz
apte exhs trm Vss.o resecunda littera obtinenta
licentiam vaboris fimitatem. et aperthz colligitur ex
originalli mi. thz S.a relata Vbi talegitur nec secunda
littera superdem causa impetrata alicuiz vaboris
fimitatem habere possunt quo Vba eh potentiam
alicuiz vaboris Vim bevalitz legant ut dena adhuc Vbi potest
qd y cedente fallinegatione potentiam tollit x.a trm. in c. 1. id
non pote obtineri de regul. iur. in 6. Vbi notat gta smunis
Vbo inpote = 2.o ifirmatz eadem sentia ex d. c. adaures
Vss.o Viros nullum y obtinere c. stitutz. 19. Vss.o inventum
decernatis d. c. siplitteris Vss.o carere penitz et Vss.o
prssz carere modo. et Vs. nullum d. c. dilectz Vss.o Viris
bz carere decenes c. nonnullis 8. §. fin. Vss.o littere illas
non valleant c. adaudientiam 31. Vss.o carere decernas
quomodo eaydem et [illegible] opponente. 42. in fine Vss. illd Velu
ti fraudulentz obtentum dicimz in Vallere istotll. etd. l.
§ thz obrexerit Vss.o nihil agit ff. ad l.m Cornell de fals.
quo iura et alia in pta vesservanda Vhuntz Vbis psentis
temporis et ita processis utnullo inconveniente facto ha
mines denotent nullitatem ipso j.e statutam ee = Vlt.o
pbatz ex rationibz s.a adductis in t.a decidendi ratione
n. 6. nempe Vesciphum ee subreptitium Vbi deficit in
tentia recedentis et sditiones vesciphi subgz ipsez cedit
ex d. c. 2. d. c. adaures istotll. et aliis similibz adductis in
eadem decidendi ratione 1.a habet. n. vesciphum Vim
totam excedentis intentione et sdictione illa sipreces
Veritate nitantz ipsis = g.o deficientibz ipso j.e nullumé
Vesciphum ut colligitur ex reg.o thz in c. cum super. 23.

in fine

in fine de offic. et pot. iuncta l. item quia 4. §. huius vel ipso iure obtinuerit stipulatio ff. de pact. et reg.ª d. Legis gg fundy Vss.º nihil ei prosuturum ff. de usucapionda Emp.ª

Et p dicta declaratio et sentia Videt etiam procedere in rescriptis siue surreptitijs nempe qd sint ipso iure nulla exiuribus et ratis nibus ª adductis gg nisi ne magna violentia vegetanderi potest presertim ad tem ind.c. ad aures d.c. ad audientiam d.c. si proponente et multis alijs similibus ª adductis iuncto c. simoniaca 23. 2. §. fe de p.bend. in 6.to et in fine iuncta gla. 1. et fin. de filijs p.bit. et ex ibi gg agitur de rescriptis gratia surreptitijs q dicunt nulla ee ipso j.e et in jure illa habent eadem animo Vba n plura necessi caria quam sunt ea gg Vbi nr tres et tres in d.c. super litteris tres in d.c. dilecti et alij similes supra relati in gg agitur de rescriptis iustitia p surrophorem obtentis et in tra eam Vba q rescripta surreptitia dicant ex defectu intentionis Voluntatis cedentis et relato clausulla suos effectus si preces Veritate nitantur q etiam apponant in rescriptis p dictis expressa subintelligit merito p dicta declaratio et sentia obtinent et procedit tam in rescriptis gratia quam iustitia quam surreptitijs quam sentiam q nobis impunctorum et attento eius rigore p banillior et Veriar Videt et ex alijs fundamentis tenent Ant. de Burg in repetit. huiusmodi in 6.to et l.º t.º repetitionum canonicarum et relati a ass. scil. 2. Volum. 1. sen cit q Bero ij in d.c. sup litteris 2. lectura Mantua alios refferens n. 29. in d.c. ad aures Sicul. n. 11. et 20. D.s Sahag. et ab eo relati h. n. 16. q ipse et alij ab eo relati et Thomas Sanchez alios refferens lib. 8. de matrimonio disput. 21. n. 3.

N. 13. Licet defendant et tentent aliam sententiam nempe rescripta gratia ipso j.e esse nulla; rescripta V.e iustitia Vallete nro j.e et interim qd non irritent perceptionem quor pracipua fundamenta non obstant non 1.m ex d.c. sicuti et d.c. plerumq istor. Vbi 2. rescriptum de l.º mentionem n facient et ita surreptitium nro in te Vallidum si illeg 1.m rescriptum impetrauit et consuevit Vss intra annum per dictum treguam

Sicq Videt

sicq non videt nullam ipso jure Namut diximus in Vlt. arg. to
si nullum esset aduersarij facto non valescerent cod. l. quod
abinitio ff. de regiur. d.c. non firmat cod. tt. in b. quia om
nes alijs in interpretationibus traditis a Salsagun. d. n. 16. Vss.
tertio. Deinde Respondet posterius Rescriptum non faciens
mentionem de primo in d.c. si autem et d.c. plenum non
exco valeret qd aperte mero j. Valluit sed quia licet
statim ex aperte et ex cap. cessionis nullum fuerit in ex
auctoritate l. iusta suscitata et nobiles rebuisset = 1.
espirante rescripto quo dolum negligentiam intra annum
non fuit Vsus. primus impetrans ut satis stat expeditis cc.
docent gla. 1. et 2. in d.c. si autem glossa fin in d.c. plenum
et Vbi Big DD. et in fra latius Reseruendi in solutis Vlt. arg.
Big

Nec obstat 2. fundamentum desumptum
ex d.c. Debitis honor de appellationibus Vbi Videtur plaviggio
neglig. non inuentis 1m rescriptum iudicem delegatum ex
2. rescripto et prioris mentionem non faciente in causa procedere
posse sicq ipso j. c. non videri nullum 2 rescriptum qua de
ciss illius tus satisfaciant sate Abbas nic. Mantua b.
Riva big. Salsag. et alibi allati. Verum respondetur in
illo tum nagi discussis duobus Rescriptis necdecen
per latione ut expendamus sate infra Reseruendis in solut. c
secundi argumenti appariui. =

Denique obstat Vlt. fundam. big desumptum
ex l. cum sequenti. Fis. ius l. Vtilit. pub. Vbi rescriptum
mero iure Vallet et surreptitij Videatur quia primo bre
bium Respondet de rescriptum surreptitium non censeri iusta
Veriorem intelectum in fra latius Reseruendum in d.c. su
per litteris istotl. in solut. c primi arg. ti =

Quibus ita institutis non obstant arg. tas
in pris aducta = non 1m. ga Vere respondet in una specie
et posito regulam in arg. to posita procedere tantum Vbi post
terior actus est ab eo qui presumitur scitum habere notitiam
prioris actus ita uti patet in exemplis in arg. to propositis
et in fra Reseruendis nam hinc ut opponeretur effectum poste
rior dispositio et Vltimus actus agere et disponere spru

mitur

rumist Velle obstaculum tollere qd nigs vat arg.to ibi in l. idem 3. §. qd habet anstum ff. de seruitut. rusticor. p dis. et l. quidam 57. ff. de seruit. et reiud. n hr Videt locum habere Vbi gaudist agens t dipponens prioris acty notiam n habet V sahagunt stat exd.c. iunctis hadditis agta t desshtudonibg ma. b. iuncto c. almanat de semaer sic. eod. M. clement. dudum §. fin. de sepulturis Faductis a Sahagun h. n. b. et in d.c. cum ordinem n. 4. istoll. et a verbantes in l. 1. tauri n. 17. nemo enim. ius gdignoranti ve vocare p sumist l. mat. de adem. 19. Vbi nec enim ff. de iniu. et l. si mat. 3. C. eodem tit. acp in delicet sacing Pompile p sumat sine ea in ira d.c. 1. desshitonibg in b. Omnium 19. C. de ttis in cumipse Pomphi ex ppt multitudinem nec gotorum p gaudist n recordet prioris rescripti arg.to in c. exparte et spiriuero 12 Vii. si memoret fuissem de off. et potest. ind. deleg. d.c. cum olim de semiact reiud. Vss.o sicut credimg et p uocata b. t. a cancellarianos pra huigmodi libellas manasse n credamg iuncta gta. t. Vbo non credamg de spirmat Vbi li t in Vbi li meritonon intendit scedere posteriius rescriptum exmatteu et similibg s.a aduchis in ii.e ita accipiendis solutis gta primum argumentum.

Nec obstat 2m nempe ad validitatem rescripti nec attendendum tempg dato t impetrationis, sd presentationis rescripti ex d.c. capitulum sancte crucis istoll. iuncto d.c. ut deuitg honor de appellation ga sg Varias int ptationes reseruant gta. 1. et si munisse lata a Sahagun h. n. 15. gta Vbi sidicat in fine Gotho fredg et si munis in d.c. ut deuitg honor: Si muniortamen int ptatio nec eiusdem Gothofredi sg ut in d.c. ut debitg honor reseruatur praxis obseruanda in duo rescripta ut si quis sueniat coram delegato iudice impetrit eccl sari et si opposuerit se habere escriptum prius impetratg nisi illud petit a beo presentatum coram suo iudice extradita copia impetrit illig tg nempe ut deuitg honor iudicibg de fendat et litigatoribg simulat sup labor ibg et expensis

x.a quam

2ª quam intrpłatione et speciem illius tꝛs impetratus
illi p̄fert rescriptum prius p̄sentatum sd non posse
Deliuari in vim dicte hone nisi rescriptum fuerit pra
sentatum aut 1º rescripto p̄sentato obtinuit regulam
in ꝯꝛ Videꝛ intp̄etari ipsum 1um rescriptum nisi in
2º eius mentio fiat quam intrpłationem Immunem et Ve
rioremẽ tenet Abbas n. 14. Mantua 6. Late Bero
ius alios intellectꝰ referens n. 56. Ripa. 6g. ind. c. 1. isto
tit. item Ripa n. 21. Detig. 50. et alij ind. c. Vlt. de bitus
honor Sahagum et plures a beo relati d. n. 15. Vss. Im
nitr dicentes ita obseruari in praxi. ==

Prodicta tn intrp̄etatio Immunis
Videtr Vera exsequentibꝰ = 1º ga secundum eam solum
attendit adp̄sentationem rescripti nec ẽ inconsideratꝰ
tempꝰ anni qd requirit ind. c. plerumq cuiꝰ tꝛs de
isto Violanter retenta p̄dicta intrp̄etatione = 2º quinitr
ex d. c. si duobꝰ Vbi exꝰ qd quis opposuerit se habere litte
ras priores excussatr et sꝰ illas p̄sentauerit g. et
ex eusari debebat excussari debeat ind. c. de bitus honor
3º quia 1ª tradita intrp̄etatio solum tenuit quando secunde
rescripta sunt impetrata et coram duobꝰ iudicibꝰ de
legatis diuersis. sd decisio tꝛs in d. c. ut debetꝰ honor
fuerit ꝑ iudicii ordinario ut ex illius tꝛs Vbi tolligitr
in Vss. coram iudice idoneo et itaq̃ rescripta p̄dicta
intrp̄etatio cum et alias a se relatas ex alijs funda
mentis bene impugnat Berois ind. c. 1. an 56. Vss. quinto
intellectꝰ isto tit. aliam rationem assignans n. 57. g non
immerito impugnat Sahagum tit. d. n. 15. in fine Vss. sd falsitr.

Quare affirmandum est vim argumenti
Veram dissolutionem et intrp̄etationem tꝛs ind. c. Vt debitꝰ
honor pendere ex Vera cognitione si ouersa questionis
an scilicꝰ tꝛs Vbi and. Vss. coram iudice idoneo relata
intelligantr de iudice ordinario tantum de delegato
iudice in qua gestione prior sententia ẽ relata illius tꝛs
Vba intelligenda ẽ de iudice delegato qa ipse ẽ inde
idoneus c. 1. c. de causis 4. d. c. ꝑterea toto fere tit. de offic
et potest.

Dꝰ ga

2.° quia si attente considerentur relata illius textus verba videntur admittere predictam interpretationem ut sentit glossa b. verbo delegato defenduntque et tenent satisfacientibus difficultatibus Detius et alij b. Sahagum et ab eo relati d. n. 15. affirmantes esse communiorem sententiam et secure tendam =

Contraria tamen sententia nempe relata verba dicti capituli ut debitus honor referenda esse potius ad iudicem ordinarium = probatur 1.° ex eo quod principale debitum erat illo textu an reus citatus teneretur respondere primo iudice idoneo sinondum rescriptum ab eodem reo impetratum presentandum erat coram iudice delegato ut colligitur ex d. verb. coram idoneo iudice: quo textus ille videtur superponere citationem fuisse factam a iudice ordinario qui competens et idoneus iudex est c. 1. cum sequentibus de officio publicis ordinarijs c. 1. c. si diligenti 12. c. significasti 18. et toto tit. de foro competenti in ncto tridentino concilio sess. 24. c. 2. de reformat.e = 2.° per eadem sententiam expenditur textus in d. c. ut debitus honor in verb.° ille ante sententiam ubi citatus prohibetur ante difinitiuam sententiam appellare ad superiorem absque rationabili causa ex quo colligitur b. non agi de citato coram iudice delegato quia si id verum esset et citatus habuisset rescriptum prius impetratum non diceretur citatum appellare ad superiorem sed potius declinare iurisdictionem et opponere de suo rescripto = 3.° per eandem sententiam expenditur textus in d. c. ut debitus honor in verb.° non obstante si dicat in quo non agitur de delegato dato a summo Pomp.e ad primam causae cons.em sed de delegato dato a superiore ad quem fuit appellatum ut cognosceret de causa in secunda instantia appellationis non quo concurrunt b. duo diuersa rescripta ut in nostro textu fuerunt impetrata = Ult.° confirmatur ex eo quod ut in d. c. debitus onor in fine in verb.° salvis constitutionibus causae maiores referuntur ad summum Pomp.tem: quo textus ille in d. verb.° coram idoneo iudice non videtur loqui de delegato sed de iudice hordinario quoniam si delegato loqueretur

ex quo ipse

ex quo ipse gerit Vices Summi Pomptificis c. sane d. 2.° 11.
iunctis aliis adductis a glo. t. Verbo Vices defici et potesta
te necesse n̄ē caussas refferre maiores ad Pomptificem
Max.m quia satis dicitur ad ipsum refferri si ad eius de
legatum referantur ex qq. puribus et rationibus nobis Vi
detur an posteriorem sententiam Veriorem ēē. quam
sequuntur Ostiensis Inmola et alij relati a Veroio in d. c. c.
n. 56. nempe relata dicti c. ut debitum honor Verba
intelligenda ēē de iudice ordin.° coram quo cum quidam
citatus et conventus ēēt et ante sentiam difinitiuam absq.
rationabili caussa appellasset ab aliquo grabamine
legauit ratione suae appellationis nuntium ad supe
riorem iudicem destinasse l. litteras ab eodem supe
riore habere ideoq. n̄ teneri coram ordinario iudice causam
et iuditium prosequi: respondit Pomptifex Innocentius
3.° escussari n̄ possenissi rescriptum antea a superiore
impetratum fuerit presentatum delegato iudici ex
qq. cum in d. c. ut debitus honor n̄ videatur agi de escus
ssu duorum rescriptorum nec de eorum prelatione illius
textus decissio nri textus decissioni nihil aduerssari videtur

Nec etiam obstat textus in d. c. capitulo S.tae
Crucis isto tt.° qa omissis interpretationibus traditis a
glossa t. Vbo prius et Verbo n̄ habita mentione et
a Sahagun t. d. n. 15. in fine respondetur textum illum attente
considerat n̄ agere de priori presentatione sed de priori im
petratione acp. in de particullam illam prius n̄ accipi t. tan
quam ad verbium calificans Vbum reportaui sed ad im
petrationem potius refferendum ēē quassi textus ille dicat
eum ēē preferendum in rescriptum l. mandatum appos
tolicum prius impetratum reportauit ut sentiunt glo.
Vbo recoptus in c. tibi. 12. isto tt. in. 6. glossa fin. in c. cum
qui. 7. de preben. eod. tt. Felinus n. 5. et DD. in d. c. capi
tulum Santae crucis Bernardus Dietz reg. 443. et alij s.as
relati a Sahagun d. n. 15. soluitur qita 2.m argumentum

Neq. obstat 3.m desumptum ex d. c. pasto
rallis in prio isto tt. et d. c. sane 2. de offi.° et potestate

qa resp

quia respondetur in ra illa loquitur procedere in diuerssis
lege speciebus quam relata h. tex. namq in d. c. pastorallis pce
dit quando in posterioribus litteris facta fuit mentio pri
orum et nihilominus probabiliter dubitatur de rebocat.e
rescriptorum in quo casu talis dubitatio arbitrorum iuditio
componenda est ut dicitur in illo tex. nostro vero tex. pro
cedit qdo nulla dubitatio est, qa manifeste cognoscitur
ex serie et tenore rescriptorum qd rescriptum ex eis
praeballeat ut quia in 2.o mentio est facta primi vel e
conuerso ut in nro tex. ut docet glo. 1. in d. c. pastorallis
recepte ex habente n. 4. Inmola. 3. Anania. 7. et ab alijs b. et
a communi relata a Sahagum n. 11. animaduertentes predictam
dubitationem probabilem et legitimam esset vere ut moueat
et compellat iudices tam ex 1.o quam 2. rescripto formant tex.
in d. c. pastorallis expectare alias namq dubitatio calu
mniosa non impediet quin predicti iudices legitim valle
ant in causa procedere ut latius prosequuntur Sahagum et
ab eo relati s.a inde etiam nonnulli in proposito deducentes
notatur digna et satisfacientes nonnullis difficultatibus
obijci poterant in proposito

Nec etiam obstat tex. in d. c. sane de offi.o et
potest. quia iusta in relectum glo. primae quam in effectum
sequitur communis b. et relata a Sahagum n. 14. procedit ubi
rescriptum posterius impetratum ad eosdem iudices
refertur qq priori rescripto caussa fuerat commissa et
sub eadem data contraria tamen forma ita ut respectu eius
dem formae tantum rescripta opponebantur in quo casu
illius tex. decis.o obtinet ex ratione b. aducta in fine nem
pe ne per varietate litterarum caussarum fines impediri valle
ant cessatq in talli specie nri tex. dispositio et eius s.a
traditae decidendae rationes: ipse namq tex. loquitur
ubi posterius rescriptum impetratum ad diuerssos iudices
ut colligitur aperte ex prio tex. b. et aduerssarius eius
eadem causam postmodum obtinuerit committi alijs sicque
in superiori specie negotium et caussa manet apud eosdem
iudices et per posterius rescriptum nulla illis irrogatur

iniuria

iniuria nec prius impetrans frustratr suo vescripto pri
vi siquidem apd eosdem iudices litigare cogitr at tandem
non vequivit illae exalta mentis et expressio q aliasre
quivit si ad diversos iudices fieret impetratio nec time
tur tanta surreptio st. q do ad diversos iudices vescripty
impetratum ut notat Sabagum h. d. n. 14. infine i mo non
cesset surreptitium vescriptum 2.m e xd. c. int monaste
rium desert. et vcind. ut et pcessum negotij coram
primis iudicib; quem tum intpitatr DD.es q do 2.m vescripty
impetrato impetrauit ad diversos iudices h V.o cum a dcis q
traditq decis.o Rotae q.o sub hoctt. manuquorumbus p
bata p DD.es ut testatr Felin n.2 Vs limita 6 et Me
noch. de arbitrar cassu. 212. n.25. sic q accipienda sunt
traditta agta et innumi in d.c. sane des fi.o et pote state
gta Vbo negotio Vsr. sicuti tenet in c. extenore. 16.
isto tt. et gta in a Vbo privares et innumi relata a Sabra
gum d. n. 14. h q tdem alios assignat intelectq eos q bene
impbat satisfaciens inmultis dificultatib; q 5.a s.a tradi
tam innumi interptationem objicipotevant solutio 3.m tr
Nec obstat 4.m et Vlt.m desumptum ex d.c.
si autem d.c. plenum q isto tt. et alijs in arg.to adductis quia
respondetr q dcti textus iuris vigore in specie illo y iuris
vescriptum 1.m Vallen debaret ex reg.a tr q in s. falso 2 s. dedi
uersis vescriptis iuncta gta. t. Vbo per omnia. nihilomi
nus tamen inducimett ut l.o vescripto spirante quo non
fuit Vsq prius impetrans intra annum q do tum tneglig.a
12.m Valescat licet imo de l.o mentis in fat q quidem pre
potuit authoritate l.is iusta Vs.a resolutum in 3.a decla
vat.e n. 13. = tum ad cohibendam malitiam tnegligentia
priovis impetrantis q possit intra annum suo vescripto
Vsq in 6 = tum et q ga tanti temporis spatium eidem vescri
pto venuntiare videtr ut docent gta et DD.es in dictis ca
pitulis et in d.l. falso Vbi Padilla n.2. Rebuff ad ll.es
Gallicas in prohemio gta q. n. 44. Menoch. d. cassu 202.
a. n. 76. et alij relati a Sabag. n. 16. h. = Crgg iam videtr
cessare argum.tum et inducta desumpta ex d. l. q da bimitio

ff. de reg. iur.

ff. de veg. iur. et d. veg.ª non firmatr cod. tt. in b. q j.ª tantum agere Videtr de firmatione ex solo tractu temporis; n V.º della q fit L.is autoritate: et spatium decursu etnotantq ta et munis Vbi confirmatr in d. veg.ª non firmatr & multa dissuit argum.ta et DD.es in d. l. qd a binitio Vbi Decius infine et Chagnolly. n.b. Inmola in c. 3. de his que fiunt a platis et Nabarrus in c. cum sting at istotl causa 17. nullitatis: s dut p cedat decisis tes in d. c. si autem d. c. plerumq vequirunt plura simul; neglig.ª sly malitia non Vtentis primo rescripto pacium impetratiq posteriori rescripti qd eius Virtute impetrans primus in dubium Vocatq sit ante jm suum l.m rescriptum exibeat ut ex dictis s. cc satis xtat et exilla dictione sic tractatq regulariter s dictionem importat extraditis agta et munis in l. 1. C. de his q sub modo legati et fid. com. Velin. q ta 2. et munis in c Verum 4. de dictum. apost. et segnr deficiente aliquo exp dictis in d. c. si autem et d. c. plerumq n p cedit ex y de initio q cum adossa sit dum malitiam et negligentiam & hes ceat prioris impetrantis Vestringenda ē ad terminos in qq p dicta iura & contr argum.ta tes in reg.ª l dia Vestringi. 15. cum aductis agta. b. de veg. iur. quinimo eadem ratione p dicta iura p cedere tantum Videntr in rescriptis sues titia et ad lites dcgg expresse agunt, non V.º in rescriptis iustitiæ et ad lites dcgg expresse agunt n V.º in rescriptis q r ō qq Vba n sueniunt ut observat Juan. Andre Abbas et Felin. n. 5. in c. capitulum S.tæ Crucis. Selva debe ref. 3. p. q. 12. n. 37. et Rebuff. in praxi tt. differentiæ inter rescripta q r ō et iustitiæ n. 47. = inde ly aligd q r ō ad Ecclesiasticum bonestum Spectat Vbi impetrans per dolum et negligiam illam Vtitr c. sic clericus 11. Vss. cum facty de bono d. in b. et eandē q r am impetrans posterior p ferat in tallicasu Vbi prior impetrans ea q r a n é Vss. q dolly et negligiam d. c. tibi imp se istotl. in b. huic mōi in negligē.ª n p finitr ann degno in d. c. plerumq istotl. s d magis arbitrio iudicis relingtr V.º docet gta ct si in d. c. si clericq Vbi negligenter Vss.º q da dicatr Staphilig de litt.is q r ō et iust.ª §. qq mōis spivet Vss. 3. an. 2. Alb as et aliis q.os in d. c. capitul q S.tæ Crucis. qq solbitr argum. et tes: cedat ad laudem Dei.

finis

Ad tt. in c. seq.lit

Ad textum in C. S. Mylitteris Lo. tt. 22.

Dotoxa Vereciptis surreptis ipsorum Vitiat in totum; illa Vero ex simplicitate Ignorantia procedit eatenus Vitiat quatenus fuit causa inducta cessionis= Quo 22.° ad 1.m eius partem sfirmari pote ex c. ex parte 2. c. ceterum 3. c. ad aures 8. in fine c. sedes 15 Vss. dolo c. cum a deo. 17. Vss.° cum enim in litteris c. sti tuly. 19. Vss. occasione litteray c. cum dilecta 22. c. postulauit 27. Vss.° modum Vepostune debet c. dilecty 26. c. ad audientiq 231. c. in mea 33. in prio et in fine C. si proponente 42. Vss.° illa Vo luit fraudulenta obtenty et alijs multis ista tt. c. dudum 54. col. Vlt.a Vss. insit per delaratione c. ex litteris 2. Vss.° quoniam imposteriory dedolo et Shumana c. nuper monasterium 20. Vss.° ni sul in segrendis litteris desenia et ve ind. c. super ex. de roha bitatione clericy et mulierum. Lets legiby 5. f. sis.° ius L Vtilitaty publicam c. dicenti. 16. 5. et sic legiby 25. q. 2. c. non potest. 21. Vss.° facito et c. simatu proprio 23. m. 2. p. dejbend. in b. c. 2. de fi lijs prbit. clement. 1. in prio dejbend. in nectis alijs iuriby adue tit agta f. Vbo litteras et l. 36. tit. 8. p. 5. Vss.° dicendo mentiva=

Et quo ad 2.m mq Vestre partem sfirmari pote ex c. dudum 14. Vss.° exposito nobis in dubio c. quibus de se cundo 38. 5. similitudine dejbend. in b.° et sumpto argto a stra vio sensu ex d. c. dudum de electione Vss.° in tr. et aliis deductis agta f. Vbo simplicitatem et Vtramq ss.° et ty partem et eius materiam per ordinarios f. et procitatis iuriby explicant Jacoby Corhiq et Ambrosiq de Vignate in repetitionibus ad= iuvm tem 2. f. Vepetitq canonicay an. 1. Doty Greg. lb. 2. de vereciptis c. 20. Rodricy Suarez de legat. 12. an. zietaleg.° 28. n. fin. Menoch. alios Vesseveus lb. 2. de arbitrar. casu. 201. a n. 24. Marcy Ant.° maiorq in stylo Cur. lb. 1. tt. 4. n. 12. Didacus Perez in l. 4. tt. 12. lib. ordinam.ti q. 7. et 8. D.N. Salagum alios Vesseveus in sment. ad iuvm tem an. 5. Bibianus in rasa li iuris can. ista tt. Cimoneq in sordantia iuris

ista tt.

.istotl. c.20 Martin9 Bannius intl. de rescriptis c.20 thom. Sanchez et alij abeo relati z.t. de matri. tl. de Dispensation ff.d. dispensat.ne 21. per varios numeros.

Sd grauatione dubitandi=1.° sic argumentor nullum mandatum dolosi impetrantis impedit cognitionem delegati iudicis l. p.scriptione 2. l. etsi non cognitione 4 l. si 3.° §9 l. Vlllit. pub. iuncto d.c. dicenti § p.rescriptione etsi non cognito 25. q.2. g.° nec h. dolosa rescripti surreptio debet ipsum Vitiare et ita stra 1.m viri hq et 22.is partem.

2. 2.° eandem 1.m 21. partem et hq in Vss ut ij qui prius modo. arg.to ita surreptio dolosa missa in una parte rescripti non Vitiat ipsum in totum sed tantum q.parte c. siestenp. g. Vss.° bonefitium de ut. sine cura isto in.6. g.° nec h. talis surreptio Vitiare Vallet rescriptum in totum.

3. 3.° 2 21.is et hq partem in Vss.° in tralios autem sic argumentor omne mendatium implicat errorem dolum l. etsi hac lege 10. Vss. patronum t. dum abrogatur per obrectionem cum in hoc ipso quis adrogato cedat edicto nem ff. de minus Vocc. l. § causta Vss.° nec enim interest Vbi nihil reffert surreptio immittatur dolo t malitia aut simplicitate seu ignorantia ff. de edilit edicto iuncto c. Beatus Paulus 8.d. s. ille 22. q.2. sd mendax peccator et dolosus peccator cavere debet impetratis d.c.2. d.c. coterum d.c. ad aures d.c. sedes. d.c. extensae et similibus aductis in colect.ne isto tl. d.l. et si legibus l. si gis obreperit 29. ff. ad l.m Cornelium de fals. = g.° exquo cum mendatio impetrantis rescriptum debet in totum Vitiari.

4.° 3.° eandem 3. p.° 3 in Vss.° in tralios autem iuncto Vss. sinero = arguementor ita Rescriptum impetratum ad bonefitium non facto mentione de alio lato obtinetur et si iure nullum sit d.c. ad aures c. ades d.c. ad audientiam 2. d.c. sipponente isto tl. d. esimo tuppio 2. p. cum alijs similibus in colectione aductis et ignorantia sustinere debeat et excat nostra sustinet et Vallet c. giu. 7. isto tl. in 6.=g.° h. ex eadem ignorantia sustinere debebat et excat

Simplicitat

simplicitate non vitiari cum simplicitas ignorantiæ succurrat l. 1. de die 8. §. si servus in fine ff. quis satisdare cogantur l. 1. §. fin ff. de edendo l. 2. §. 1. Vss.° nesciti ff. si quis in ius vocat. non ierit c. cum Universorum 8. Vss. simplicitati iunctis aliis adductis agit 6. Vbi simplicitati devot permutat.e d. Vbi simplicitatem =

Sed Vlt.° s.t eandem 2.am partem mri tres ind. Vss. in valios sumit argumentum 1.° ex c. significante 34. et Rodulfus 35. istius tit. Vbi non Vallet rescriptum in quo impetrans expressit per ignorantiam veum fuentium ee Vnius Diocesis cum esset alterius Ego erat ex diocesi cum esset ex comitate eiusdem Diocesis et Sum.s Pont.x ecclesie facille recisset si falsum sed Verum esset expressum = Ffirmat difficultas ex suscepta 6 istius tit.° Vb. 6. Vbi impetrans ignorantiam non expressit modum Vacationis bene fitij privati quomodo literas et Sum.s Pont.x ecclesie facille in Vrbe cassu 6 relato rescriptum gratiosum et recessum. Denig eadem difficultas recipit augm.m ex d. c. Vpote 21. in ppio Vss. modicum sumpt.s ex imoh. ppio Vss.° secus dep bend. in 6. Vbi non Vallet gratiosum rescriptum ex cog impetrans facit beneficium ob modicum et absustentationem non sufficiens cui supplicet tanquam non potuit ee ea cessionis rescripti arg.to tres ind. c. postulasti istius tit. Vss.° et habente beneficij sufficientis subsidium exceptacientia sup obtinendo alis beneficio deleui non scribimus. g.° inutilis Videtur sidere vatio et distinctio tradita in nro tex in Vss.° in valios autem. =

Quibus non obstantibus tamen Vsum rescripti Pont.x ecclesie 3.° in nro tex desumpto ex 3.° decretalium spilatione c. 1. cod. tit. ut observant glossa ex abbate in 1. Petrus Greg. in 3. h. et Ant. Augustinus in 3.a collectione decretalium cod. tit. c. 15. in qua 3.° statuit reg.or ipse Pontifex magistrales in rescriptor tractatus sua observandas = quam 1.° ee relata in d. §. non igitur nempe rescriptum in quo impetrans per fraudem et ma

litiam

litam Verum aliqd supprsit f falsum exprsit n Vallens d in totum Vicarius tunc delegatus inde rogatus postquam sibi super hoc facta fuerit fides nullatenus de causa cognoscat = 2ª Regulae relata in Vr.° mtr alias autem quando per simplicitatem f ignorantiam rescripti surreptio procedit f Veritas suppressa aut falsitas expressa q̄ scedentem mobere non potuerit, rescriptum Vallet delegatus q̄ non sequens formam in rescripto appositam secundum ordinē iuris in causa procedere Vallet = 3ª Regª relata in Vr.° si vero Videl. qd Vbi surreptio rescripti f falsitas expressa aut Veritas Vel ignorantiam f simplicitatem suppressae q̄ tunc inductiua scessionis scedentem mobit non Vallet rescriptum ineogné aliquatenus a delegato procedendum nisi forsitan ceteris utpartibus ad suam presentiam suo cathi de p̄cum qualitate cognoscat utsic in hoc et superior vicarius eadem vatio q̄ delegans mobere mobeat et delegatum et Vbi delegans suas litteras denegaret delegatus ejus suo cognitionis officium nullatenus interponat. =

Itaquay cum Regulay Veracognitione et perfecta nostri stus ratione decidendi primitendue = 1.° in tr defectu et Vitia multa qq multo cius rescripta Vitiant et annullant ingetta a q.ª th. Vbi litteras et qtā Vbi iuditio in d.e. caterum Vt iuris in summa in qth. n.2. Bursio in 2. lectura th. Rebuff 2.t. ad ss. tutiones Regias istotl. in p̄fatione an. 171. et Vrarco th. an. 1. illd frequenti sit minimē gelmithis qdo rescriptum impetratum Veritate suppressa f falsitate expressa degno Vitio intelligendus ens stus et allegiden Vitium surreptionis f obreptionis dicitur aque rescriptum appellatur surreptitium quia si impetrans obrepit et subrepit superiori rescribenti f scedentis ut sahis colligitur ex d.e. cum dilecta isto th. Vs. per surreptionem d.e.simo in pprio Vr. surreptitiam d.l. sd si hac Lege Vr. p obrectionem iuncto Tridentino sci. ss. 22. c.5. in fine tradunt q Budeg p tem t ind.l. Sigs obrexerit Bursig et Burgonig de V.S. Vbi erijere Perez et alij relati d.th.12. q.7. fol. 689. Rebuff an. 123. etc

Catia Sahag.

relati a Sahagum n.8. assignantes rationem obsimilitudinem
Vitium surrepte Veritatis & expresse falsitatis dicat subre
ctio sobrrectio per translationem a Verbo obrepo et Verbo
subrepo qd significat et latenti incautum aggredi et fallere
ut ex multis declarant Ambros. Calepinus in suo dictionario
latino Vbo obrepo Brisonio et Berrutio Rebuffo et Perez
Sahagum et alijs. a quibus Abbas ind.c. cum dilecta n.15. Me
nochio d. casu 201. n.9. et relati a Rebuffo d.n.123. et mu
nis relata a Perez in prima et 2. lectura d.n. cta Sahag
in d. tit. et a Thom. Sanch. d.lib.8 disp.21. an.2. differe
ntiam statuant inter obrectionem et subrectionem existim
antes obrectionem dici Vbi falsitas exprimitur subre
ctionem Vo qdo Veritas suprimitur ut colligi videtur ex d.l.
si quis obrexerit ff. ad legem Corn. de fal. ds. Sabinus C.
de pactionum & demum Voc. Vsus dum adrogatur per ob
rectionem cum ip eum hoc ipso qd adrogator collat
edilitiam et accelando sistit obrectio iuncto iundo d.c. cum
dilecta et alijs adductis s.a et a Brisonio et Rebuffo d.n.123.
Verum et recepisse tam in iure quam in praxi relata
duo nomina Velut synonoma & Vnocodemq Vitio acci
si et Vtrumq tam ad Veritatem suppressam quam ad falsi
tatem expressam pariscue Vsserit et tanihildesse
rit vaditam differentiam quo ad dictionanda se receptasiq
debent intelligi in vas superius proxime relata a satis
colligitur ex l.1. Vbo obrectione et Vbi surreptione Simi
lia ex prescripto per Ant. in decretalibus a Baldo V.n.37.
Menoch. in relatis n.10. Perez. Thom Sanch. et Sahag. s.m 8.
get Mascard. de probation vs. 112. n.2. testantur relatam seniq
ém magis diem et in praxi receptq & aliq do admaiorem
declarationq et ad tollendas in praxim controversias Vtr
umque nomen surreptionis et obrectio exprimat ut scil. Evid.
ss.e 22. d.c.f. in fine de reformat. et ita passim in litteris apostolicis
sub illa clausula in qua obreptionis et surreptionis Vitiq tollitur.

Q premittendum é Volumé é duplicem = alterum
bonum = alterum V.o malum Bonum Veteres appellabant
solertiam et calliditatem maxime si adversus hostes et latrones

adhibeatur

adibeat apd nos V.º Vulgo sermone dicit astucia y ardid V.
apperte colligit ex l. 1. §. ñ fuit Vr. quoniam Veteres Vbi notat
gla Vbo et bonum et Vbo solertiam de dolo malo et eq valuit
mis autoribz declarant Ambros. Calep.º d. Dipon.º Latino Vbo
Dolus Pratejz in lexicon iur. et Brison. de V.S. Vbo dolz Sahag.
et alij abeo relati an. z. n. late Ferdin.º Mendoza Hoz. disput.ª
j.is civil. c. 12. n. 2. = Dolum V.º malum qm Veteres prius acceperunt
et j.is C.ti ad praxim applicarunt ut sat.is dephendit ex l. 1. et
alijs t. ff. de in integrum restit.ne et relato tt. de dolo malo et ff. de
Dol. i malo et met metz except.nes et tt. infra de dolo et spe mala et cod.
tt. lib. 6. c. cum stingat 28. dej.ª iur. c. hz mulieres 2. cod. tt. in. 6.º
c. qm mus pactum 2. cod. tto. de pactis et alibi passim in mes redu
xit ad diffinitionem Serui Suplitij ma. l. 1.ª §. dolum ff. de dolo malo
dicens Ee machinationem alterius decipiendi causa cum aliud
simulat.ª = aliud agit.r quam diffinitionem et probant et
defendunt ex Ciceone et alijs Hoz. Scribonius Duarenus
Barsat.z Cujat. et alij in scholis ad. d. l. 1. §. dolum ff. de dolo
malo Pachis p.tem t. in l. in integrum iij. §. dolo malo ff. de pact.
Late Petrus de Iguebara alias Veteres lib. Vnico de dolimali
diffinit. et alij relati a Sahag. ñ. et a Mendoza s. n. 2. Cæsp
otteper parte declarans p.dictam diffinitionem Labeonis
eam explendens inqz. dolum ita diffinivit dolum malum
Ee omnem calliditatem, fallaciam, machinationem ad circu
veniendum fallendum et decipiendum t. Labeonis diffini
tio Verae eam segunter gla Bart. et alij t. Vbo itaq omnis
S.m. Medices de finitionibz 2. p. c. 30. Aliaqz in l. a Iunde
Vaus ff. de V.S. et alij relata a Sahag. ñ. d. n. z. et Mendo
d. c. 12. an. 2. late et optimis fundamentis probans et optime
explicans singulas definitiones Labeonis particulas.

Prodict.z autm dolz Duplex Alter qdicit
dicit Vere id dolus malus exposito ex malo animo ad illi
cito alter dicit dolus qui sine examine Legis sit o ad hibi
tus ex solga veigosa stingit Lesio doli p.sumptionem inducens
L. sigs cum alib. 37. ff. de V.O. Vbi notant gla Vbo dolly l. ex
cepcione. 6. §. fin. ff. de exceptionibus. Si sit gen.sitie. s. Vr. cum eo
iuncta gl.sa Verbo bona fide ff. de dolo malo et gl.a p.tem t. in l.
et elegant.s. Vr.º sim hoc ipso ff. de dolo malo l. 1. et 2. tt. 6. p. 7. et
alijs adductis ad.º Belez de Iguebara et Fer.do Mendoca qq

imponimus finem

ad Dei laudz

Ad Rubricam tituli de Iuditijs.

Periphrasis tradita à Domino Alfonso Carrera Vtrique Iuris doctore: Primariaq cathedrę Iuris Pontificij Moderatore.

Cum arbitria redacta sint ad instar iuditiorum. l. 1. ff. de recep. arbit. et natura necesse sit, prius ēē id unde exemplum et similitudo ducitur. ut ait Donel. lib. 17. Comment. c. 3. mirabitur quisquam cur Raimundus in huius operis compilatione, prius de arbitris quam de vero iudicis tractaverit. sed cum saepissime litigantes iuditiorum moras et anfractus, necnon sumptus et alia incommoda verentes malint amicorum hominum seniam experiri quorum fidem, prudentiam et integritatem perspectam habent quam imperitorum et forte corruptorum seniae se subijcere quis saepe iustitiam nundinantes; et per gratiam iuditia construpantur; merito Raimundus ad litigatorum vsum respiciens prius de arbitris tractavit mox nostrum ~~de iuditijs~~ tit.m de iuditijs subiecit. Eo maxime quia cum in superioribus actum sit de procuratoribus iudicibus, rescriptis, et alijs quae ad iuditiorum instructionem spectant recta docendi series exigebat ut statim de iuditijs disputaret cum post praeparatoria cuiusq negotij ad ipsa praeparata perveniatur. l. 1. C. ad exibendum. docet glossa h. q. a. ab aliorum

cauillã et cauillis idẽ qd irrisis ḡdaris ista.

cauillis vindicant. Riga Mandra et Veruiesth inde de ducenter valere arg.t̃ de preparatiuis ad preparata. ar gumento tex. in l. 2. ff. de iurisd. omniũ iud. in l. g propis 46. § item queritur. l. adremunerem. § 6. l. ad legatum .62. ff. de proc. qua de causa in legato argenti potorij et columnciarium qa ad bibendi preparationem parat̃ ẽ scribit. l. in argento 78. ff. de aur. et arg. leg. dicit auri columnciarium de quo vetet iniecta nive vinum calebant ut frigidius et liquidius biberent utro tat Alciat. lib. 8. parergon c. 4. Othomar. de Vtilibus Vbo columnciarium.

N. 2.

Item mus propter eandem rationem qui habet aquam utendam adueniendum et ẽ conhabere videtur l. 3. § qui habet ff. de seruit. rust. praed. quia seruitus seruitutis reddi nequit. l. si iter. 10. ff. de seruit. l. seruitutes 20. § 1. ff. de seruit. Vrbanor. Legatis 6. ff. de alim. et cibar. leg. et si pater mittit filium ad studium videtur omnia necessaria ei destinare. ut arg. tex. in l. exquirente 39. § filius ff. famil. ercis. in l. Lunge 18. § 1. ff. locat. docet Bald. in l. g̃muni n. 1. C. de fidei com. et hinc et si testator filium fam. heredem instituit et a patre verbis precarijs rogat ut filium emanciparet quamuis de restituenda hereditate nihil cauerit intelligitur ei restitutionis onus iniunxisse. l. sicui. 92. § fin. ff. de solut. et demonst. qui iuxta mente credit, testator patrem rogasse ut hereditatis emolumentum ad filium in substantum redigeret. l. quamuis. 1. § fin. C. de fidei comiss. ubi notat glossa Obscuauit. = Castrensis. n. 1. et exornat Baldus. n. 2. = inde colligens ea quae tendunt ad perfectionem mandati; tacite includi in ipso mandato: quo efficit. ut si quis habeat mandatum aduendendum rem potest pretium rei bendita exigere. ut per tex. in l. qd seruus. 35. ff. de solut. docet Bart. in l. filio ff. eodem Decius cons. 330. n. 3. Estraza de Mercatura tit. de mandato n. 23. facinct. Vbi. Strocci c. 39.

N. 3.

Deinde ex eis de principijs pendet vãs

quare

quare intr dicto matrimonio sponsalia quoq; [illegible] perquã pervenitur ad illud consentir prohibita. l. oratio 6. ff de despons. Vnde colligi videt decretum Italij Tridentini ss. 24. c. 1. de reformatione matrimonij, quo irrita statuunt matrimonia sine parrocho et duorum uel trium testium presentia. Stracta etiã in sponsalibus de futuro locum habere: ut docent Molina in Rub. n. 51. tit. 16. q. recop. Alcorno de arte stractus. lib. 4. tit. 1. Cantera. qq. criminalium lib. 9. tit. de adulteris. Segura in directorio iudicium ecclesiastico. 2. p. c. 15. quo[illegible] semia suadet. l. exes; nam pena imposita clandestino matrimonio in Clementina Vnica; de consanguinitate et affinita. etiã ad clandestinas desponsationes vigorem suum extendit: ut testantur Panormit. in c. fin. n. 6. de clandestinis despons. Bonifa. in Clement. Vnica. n. 56. de consang. et affinit. Castillo in l. 29. Tauri. n. 10. Menochius cons. 69. n. 66. Volumine. 2°

2° Vrget regula tres in dicta l. oratis, et in l. si quis tutor. 60. Vbi quamuis ff. de rit. nupt. ubi cum interdictum sit matrimonium inter tutorem et pupillam. l. filius a patre. 28. §. si quis eo tempore ff. de lib. et post. l. 1. per totum. C. de in dicto mat. l. 6. tit. 17. p. ta. 7. cum late adductis a Gut. de tutelis 2. p. c. 12. adeo ut si tutor matrimonij nexum pupillam sibi deiunxerit; adulterij pena coerceatur. l. 9 pupillam ff. ad l. iuliam de adulteriis = respondet. Co. orationem de matrimonio Gutam ad sponsalia producendam = Deinq facit tex. in l. si Vxor. 13. §. Diui ff. ad l. iul. de adul. Vbi cum in materia penali in Vxore dispositum in sponsa de futuro observetur.

N. 4

Stravia tu semia; Vltima sponsalia celebrata sine parrocho et testib. Valida ce, uerisve: et suadet exes. Nam dispositis de Italij. Trid. nihil aliud de sponsalib. Gutae, et cum sit iuris communis, correctoria interpretatione; potius restringi, quam ampliari debet. l. praeiperim 32. C. de app. cum expediat de electis. atq ita cassus, ita deque quaerit iuris communis dis-

N. 5.

C. l. 20. ss. Trid. no Explicatus amplia tione.

positionis

positivi reservata conseri debet. l. 3 modestinus ff. de lib. et post. maxime, qa in materia penali, sine matrimonij ñstinentur sponsalia. vid dor. Fel. in Rub. n. 1. de sponsal. Navarr. in Manual c. 27. n. 41. Acced. in l. 1. tit. n. 15. lib. 5. recopil. accolitos nam qd ad misticum attinet, disparitas è int matrimonium, et sponsalia defuit. Nam ideo matrim. clandestinum prohibetur, quia antiquo iure cum contrahentes matrim. quantumbis clam et occulte illud contraherent perpetuo vinculo devincti manerent, eremidabant interdum, ut semper primo matrio secundo cemanciparent, et in perpetuo celibatu vitam inciderent, cum malo eccliæ mederi ñposset cum ei de 1° matrio clandestino stare negaverit. quam arbitrantur imminens scubinato periculum secuturi ce iudicauit ut irrita cent matrimonia alterquam coram parocho et duobus aut tribus testibus tracta qd insecuturi inposterum sponsalibus locum ñ habet: ut pote cum validum sit matrimonium, et si prioribus sponsalibus neglectis celebrato. cl. de sponsalibus quam certissime amplectuntur Navarr. ñ. n. 4. et sil. b. de usu n. 3. et in manuali. c. 25. n. 34. Gutierr. lib. 1. canonicar. c. 18. n. 9. in fine et iuramento firmatorio. l. 1. p. c. 51. n. 3. et de matr. c. 4. Mendoca de pactis. lib. 1. c. 4. n. 91. Acebed. in l. 1. n. 14. tit. 1. lib. 5. recop. Henrriq. de matr. lib. 11. c. 5. n. 8. Petrus Cedesma in additionibus tertio ep. tit. q. 45. art. 1. Henriq. lib. 1. praelec. q. 21. n. 9. et alij quos memini sanchez. lib. 1. de matr. disp. 12. n. 2.

mederi. l. curare aut afferre remedium

n. 6.

Neq obstat penam de qua in clement. Unica de Iudæis. et affinit. ex qa dos sponsalia extendi. nam contraria opinio longe verior et receptior è: ut sint exceptis ex qa stat ñ obstrahere qua insequuntur Cardin. in c. fin. de clandest. desponsa. et Butrig. n. 1. Navarr. n. 17. idem Thiraquellus post. l. 1. connubialis. gl. 5. 2. n. 18. et alij plures quos numerat Sanchez de matr. lib. 1. disp. 12. n. 2. Suarez de censuris disp. 23. sect. 5. n. 20. Gutierr. lib. 1. canonicar. c. 22. n. 96. Suarez lib. 1. thesauri capitum ordinis c. 35. n. 7.

n. 7.

Sed negotium ñfacitis in l. Stabilis ff. de excusat.

quia

quia ℔quitt quando absolute impedit materia: tunc enim
et̃ sponsalia interdicta contentr. utpote gg res illicita
promittit; quia cum aliqd prohibeti prohibent omnia
per quæ perveniri ad illd. l. qd dictum 32. ff. de pactis
l. cum lex 4 6. ff. de fideiu. alteros matrimonia ex dis
positõe d. cilij nisi absolute interdicta, sed ita demum si
forma ibeo proscripta neglecta fuerit et cum rão
prohibitionis insponsalibus desinens cum suam ñ
exeat quamuis prohibitum sit matrimonium fo
malla ñservata sponsalia tn minime irritant.
ga stipulationes non licitę s. matrimonij x.ª
ecclesia precepta trahendi. ut recte videtur Sanchez ubi supra n. 7.

L. ovdo. 6. ff. de sponsal. explicatr

N. 8.

Ex quibus facile discipat dificultas
quę nascitr ex tit. ind. s. Sig. tutor. Vr. quamuis ff.
de rer. nep. nam t Paulo ℔ntr deniq; interdictis; int
pupillam et tutorem quę absolute fieri prohibentr. l.
tutor. 76. l. senat. 35. 59. ff. eodem atq; ideo et̃ prohibentr
sponsalia. nam ut Paulus ait cum qua nuptię trahi
nõ possit hoc plerumq. recte respondeti quidem potę. Vbi S.C.
adiecit Verbum plerumq. cum propter Viduam quę
intra annum luctus de qua in l. solet. 12. §. quę Virum
ff. de ritis g nota infamia = tum et̃ propter ea q officijs pu
blicis funguntr; gg matrimonia durante officij tempore
nõ sponsalia interdicunt. l. si q officium 38 ff. de ritu nupt.

N. 9.

Oppacitr hic interis servulus exco
ga Violarium videtr. excoga reg. tx. ind. l. ovão cui dificultati
ut occurrat Baldus in l. unica n. 14. C. de rectr. provintia
observeat cum quæritur; an prohibito sequenti Vide
at̃ prohibitum = antecedens dist. inquendum ẽ: an
actus antecedens se iunctus actui principali possit de
per se subsistere et tunc si actus principalis n. ẽ perpetuo
prohibitus nega actus antecedens prohibitus censetr.
ut stingit in sponsalibus de qq in l. Vni. C. si rectr. pro
vintię. dan. actus principales ad quę ñ antecedens

dirigitr.

dirigitur. sit perpetuo interdictus. tunc enim quamuis actus preambulus possit per se consistere nihilominus tamen prohibitus intelligitur ut accidit. in d. l. oratio. Nam senatores, et eorum descendentes usque ad trinepotem à libertinarum coniugio arcebantur. l. Lege iulia ff. de ritu nup. ne senatorius sanguis libertino admixtus Valentiniano quodam polueretur. ut aduertit Alexander ab Alex.° dierum genialium tt. 4 c 22.

N. W.

Sed adhuc urget, nam matrimonium inter tutorem et curatorem eiusque liberos et pupilam non est perpetuo interdictum. l. filius a patre §. siquis eo tempore ff. de lib. et post. et tamen esponsalia interdicta censentur. d. l. siquis tutor §. quamuis ff. de ritu nuptiarum l. cum hic status 32 ff. § fin ff. de donat. inter. maxime quia Papin. hanc speciem similem esse ait ei. cum magistratus puelam prouincialem sibi matrimonio copulauit et utriusque eandem rationem esse agnoscit. in l. perfectus. 63. ff. de ritu nup. = Respondendum tamen est. Verissimum esse quod Papinianus ait potentatus metu impediri matrimonium inter magistratum et puelam suae iurisdictionis subiectam quia valde prospiciendum erat, ne huiusmodi personae sua potestate freti matrimonia (quae libera esse oportet) per uim aut conuentionem extorquerent: ut aduertit Cuij. tt. 1. definit. papin. in d. l. praefectus. plane in tutorem et curatorem alia viget ratio; propter quam neque ipsi, neque eorum liberi antereditas, exactasque rationes et transacta restitutionis tempora pupilam uxorem ducere possit. ut scilicet tutorum et curatorum fraudibus occurratur; quia plerumque tutores et curatores huiusmodi nuptias appetunt. ut pupila in suam familiam translata reddendarum rationum necessitates effugiat. et fraudem administrationis suae tegant l. libertas. 63. §. 1. l. penul. §. sed etsi filius vss. sed uideamus ff. de ritu nup. et ideo merito huiusmodi nuptiae tutorum et curatorum eorumque liberis interdictae sunt ut explicat Brison. tt. singulari de iure connubiorum pag. 45 michi = quae

Ratio propter quam impeditur matrimonium inter tutorem et liberos eius, et pupillam

prohibitio

quæ prohibitis interpat Prudentum adsponsalia prorsus ea sponsalia, cum sciant; spem futuræ nuptiæ. l. 5. Vxor §. Diui ff. ad l. Iuliam. de adult. voluit Lex Victor et curatores huiusmodi specificans tam habeant segnitiæ reppupilæ administrandi et dolose intercurrendi quo fraudis suspicio in his præsumitur, præsunt melius ipsæ, ut ait Duarenus adh.m soluto mat. c. de ponend. §. 3. et ideo satis est si ll. prospiciat ne terrorem aut impressionem matrimonia exprimant. Cui rei satis superque prouisum fuit quia ques iure; dum sponsa libere permittebat absponsalibus resilere l. sigs officium ff. de ritu nuptiæ. Vbi. Sc. ait simplam arræ sponsam reddere teneri; qd hodie immutatum est et sponsa geminum deposit si uellit arras retinere l. Vnica. C. si certus petat; qua amita explicant Baldus b. n.s. Faberius iuris prud.a pas. tit. de nup. pris. c. illat.e 12. et si alii cum Gracis interpretes Cuiac. lib. 4. obseruat. c. 22. alii Brisson. Hosing. deinde multi pag. 91.

Eque differentia inter tutorem et curatorem seu qui magistratu in prouincia fungit dilamanat, qd si pupilla et adulta cum tutore et curatore nuptias contraxerit adeo inualide abinitio sit nuptiæ ut quamuis mulier post 24. annos et exacta retro tempora in matrimonij figura permanere uelit nihilo magis ualescant. l. si patris. cum deget. de inuent. et de iudicio mat. et quasi is qui prouinciali qd officij gerit in ea sua principium mandata; aliquam sibi matrimonio iungat sibi post depositum officium in eadem voluntate mulier perseueret nuptiæ legitimæ efficiuntur. l. ess. 6. §. §. 1. ff. de ritu nup. l. et si contra. 6. C. de nup. cuius differentiæ ratio exquirenda pendet: qa in prioris casu adhuc viget fraudis suspitio qua abinitio inanes efficit matrimonium. Neq enim uerecundia maritalis et assidua vitæ societas qua e intrinsecus pacta. ut intelligamus mulierem ad reddendas exhonaside rationes maritum coegisse, si ipsum Vltra cas reddidisse. at uero in posteriori casu post depositum officium cessat prohibitionis ratio: qd eide licet in posse uideri omnino plene liber a consensu mulieris inuenitur

esponsas tollit retinet arras tenetur reddere esponsa aut marito. l. Vnica C. si certus petat

N. 11.

quinquo

qm Provintia dignitatem aliquam; aut imperium habeat.
Nam per secuentia liberam a pris fuisse mulieris Voluntatem arguit: et ides ab eo tempore ei usum cepit matrimonium. ut perpendit Faber iurisprudentia Papineana ff. de minp. pris. l. illat. c. 12.

N. 12. Pompisitis tribus, quo Vimur matrimonium Vractum; sine auctore Cunebre, sine a Magistratu: durante officij et potestatis tempore Validum Et; ut stat ex iis quo deriuare et curatore tradidit glossa, in c. l. Vbo gdo quidem 70 q3. Greg. Lop. in L. 6. glos. 2. tit. 17. p. 1. Gut. de tit. is 2. p. c. 12. n. 8. et de eo qui a magistratu in provintia pstit. Soarez Andr. in c. fin. de secundis my. Host. in summa q filij sint Legitimi. §. qualit et a quo Vsr. illegitimus Greg. in L. 2. Vbo mulger tit. 14. p. 4. Duar. de tem. de temp. c. 3 ad finem. Guidelimus Vaurensis. tit. 1. c. 9.

juvenis nis. gdo canonicum semel stractum matrimonium s sine consallia si ipsi bene intrpdictos s. Vide licet finctibz dignitatibus =

N. 13. Tandem, nobstat tex in L. si Vxor §. diui ff. ad L. Jul. de adult. Nam responderi debet Et ipermitti sponsio deadulterio sponsam accusare s solum gravem iniuriam sibi illatam persequi. neq enim adulterium in nondum nuptam omittit. l. in tit. C. §. 1. ff. eodem. quippe cum sit alienatori violatio C. Lex illa. 6. §. 1. quam interpretationem tradidit Cyn. de spons. l. p. c. 1. n. 8. de quorum alij. quos refert Sanchez de mat. lib. 2. disp. 2. n. 3. Verum hac interpretas merito displicuit Carmen. Mo. l. Select. c. 5. n. 1. Nam cum desisset Contractu in §. precedenti adulterium omissam ab Vxore quod ante matrimonium fuit prostitutio pudoris et Vulgo cspig sui fecit vindicari pse Et. quam Vlpianus Vulgarem appelat ut explicat Cuiij. lib. 6. obseru. c. 16. Frocha folius in cupidine iurisperiti c. 5. Brissonius lib. sing. ad L. Jul. de adult. pag. 118. Hotoman. de Vsurpatis Vbis Vulgaris Vxor repudiata. alia interpretatione Budei in portentibz anot. ad pandect. in L. si uxor Vsr. ad precia Alciat. lib. 2. parerg. c. 40. Henrich. de arb. cent. 2. casu 71. n. 3. statim in Vsr. Vide subiungit in sponsa

hoc idem vindicandum atq; ita ostendit aduersus sponsam de adulterio agi posse quamuis enim adulterium proprie in nuptam committatur l. 1. inst. §. 1. notat Duar. in paratitl. ad tit. ff. ad l. I. de adult. &c. sufficit in ea spes iustae uxoris uiolata ut adulterium admitti dicatur. l. 1. si uxor §. si minus l. propt. uiolatam. C. ad l. I. de adult. quae spes uinculum induxit donec facto matrimonio renunciatione dissoluatur. l. 2. §. in sponsa. ff. de diuortijs aduertit Sarmiento. l. c. s. n. 2.

Quare dicendum certo & de iure. N. 14.

quotidie duintaxat sponsa de presenti iure mariti accusari possit X.o tx.m in l. 8. tauri. in l. 4 tit. 20. lib. 8. rec. §p. et ea quae docent glos. inc. quidam Vbo. Somet. 27. q. 2. Cabe. de spons. 1. p. c. 1. n. 8. Gomezius in l. 80. tauri. n. 47. Herr. riquez lib. 11. demat. c. 13. n. 4. olim in propria adulterium sponsalium tempore commissum adultera iure Viri poterat accusari ut sencit glos. inc. quemadmodum Vbo sponsum de iure iurando Alucricus in l. miles §. quaerebat. n. 3. ff. ad l. Iul. de adult. Abbas inc. dilectionem n. 4. de eo & consuleit San guineam Sarmient. lib. 1. Select. c. 8. Cuij. lib. 6. obseruat. c. 16. Brison. lib. singul. ad l. I. de adult. pag. 119. Ant. Fab. lib. 3. sect. c. 6. Vbi aduertit id uerum esse si modo duo iurrant Alterum ut accusare post mysteria iam tractas institutas. aliquin enim quomodo iure mariti accusare potuerit is quidem maritus? Alterum ut adulterij inijti tempore Vxorem se habuerit ea quae de adulterio accusatur. l. propter 7. C. ad l. I. de adult. Vbi Vtrum nobiscum significatur dum exigit Violatamne Virginem adulterum et sponsum postea maritum ea cepisse & respexit Vlp. ind l. si uxor §. si minus ff. eodem. Dum accusationem iure mariti locum habere negat si adulterium commiserit ab ea quae cum minor ann. 12. annis indemnis Viri deducta fuerit eo casu potuerit maribus adulteram tanquam sponsam accusare. X.a Diui Seueri et Antonini.

Ratio poenae imperitae olim adulterio.

mutuo dicit & tex. in l. si Vxor §. si minor ff. ad l. Iul. de adult.

ves

rescriptum relatum in d. §. Diui qui adhibita dist. de qua supra explicandus e, ut sl. interdum iure mariti interdum iure extranei adulterium tempore sp.on omissum vindicetur ex quo nihil aduersus semam quam defendimus euincitur quando quidem nouo imperatorum rescripto opus fuit ut in vxore per l. Iulliam dispossitum ad spons.am producerentur ut not. Brisson. lib. sing. ad l. 5. de adult. pag. 119.

N. 18.

argum.tum vulgo receptum praeparatorij et praeparati idem e iuditium distinguitur.

Ex qq relinquitur, qd vulgo iactatur praeparatorij, et praeparati idem e iuditium. ita demum verum ee, si vtriusq eadem caussa et par ratio sit. D. l. solet §. quae vitium ff. de his q not. infam. l. si quis offitium ff. de ripto nup. alioqui enim haec regula lubrica et falax e, ut constat ex his quae traddit Dunr. ad tt.m soluto mat. c. de spons. §. 3. et facit tx.s in c. Nicolao 64. de app. ubi procurator constitutus ad iudicem impetrandum litem instituere n. pote, et si illud sit praeparatorium ad litem instituendam ut not. Fachin. lib. 2. controuers. c. 93. et hunc et. reg. tx.s in l. ordinarij C. de rei uindicat. ex qua colligunt interpretes iudicem praeparatorij debere et de praeparato iudicare non perpetuo vera e ut constat ex eo Nam si aliquis vtatur remedio l. difamari C. de ingenuis et manumissis. ut videlicet certum tempus difamanti assigenetur intra qd teneatur de iure suo docere quo elapso perpetuum ei silentium imponatur non tenetur actor difamans ad iuditium prouocatus de iure suo coram eodem iudice docere, sd si aduersarius habeat alium iudicem competentem poterit coram eo intra constitutum tempus experiri ut doc. Marianus in c. pen. n. 26. de foro competenti Bart. Socin. cons. 94 lib. 3. Decianus tract. crim. bl. 4. c. 20 n. 31. Cobb. lib. 1. Var. c. 18. n. 6. Barbossa in l. si qs postea n. 94. cum seqnt. ff. hoc tt. Vbi reprehendit Felinum in c. cum sit generale n. 6. de foro competen. Albericum et Jass. in l. n. utiq. n. 5. ff. de eo qd certo loco

Contrarium

Contrarium existimantes.

Unde paulatim colligitur qd dicendum sit inuessata illaq.e an si laicus a iudice ecclesiastico impetrauerit absolutionem iuramenti ad effectum agendi, iudex ecclesiasticus maneat competens inter laicos ita ut coram eo negotium principale possit et debeat tractari et partem affirmatiuam tuentur Bald in l. ordinarij n. 2 C. de rei uindicatio.e Felinus in c. cum sit generale n. 4. de foro competenti Alexan in l. quoties n. 4 C. hoc tt. Curssius iunior in Rub. n. 14 C. de edendo. Cota in mem. Vbi iudex caussa pparantis et communem profitetur idem curssius D.e 152. n. 9. Rip. tt. n. 28. pro qua facit Nam absolutio a iuramento ad effectum agendi, e caussa preparans atque ideo iudex ecclesiasticus etiam inter laicos manere debet competens in caussa principali quae pparatur arg.o in c. 1. de caussas poss. et pro. quemadmodum etiam post matrimonium de docte cognoscit in c. de prudentia 3. de donat. inter.

N. 16.

Contrariam tu sentiam defendunt Castrensis in l. ordinarij n. 4 C. de rei uind. Mant. n. 8. Detius 1. lect. n. 9. h. Ossascus decis.e pedemont. 78. et alij quos refert et sequitur Cobb. lib. 1. Var. c. 8. n. 4. Barbos. in l. si qs postea n. 93. ff. hoc tt. Farin. in praxi tt. de inquisiss. q. 8. n. 144. Fachin. lib. 8 controuers. c. 62. et recepta in praxi affirmant Nabarr. n. 11. et sequenti Serafinus de priuil.o iuramenti priuil.o 60. n. 19. pro qua sentia l. facit tex. in l. 1. C. ad exibendum Vbi in accio.e ad exibendum quae e pparatoria ad rei Vindicationem l. 3. §. est autem ff. ad exibendum alius de exibitione alius de caussa principali cognoscit deinde expenditur tex. in c. fin. infra hoc tt. Vbi obtinens in caa possessoris h tenetur coram eo de iudice sup propietate respondere si sit iudex incompetens Nam actor semp tenetur sequi forum rei l. 2

N. 17.

C. de

C. de iurisdic. omnium iud. c. cum sit generale de foro competenti quae iuris regula etiam in specie de qua agimus videtur observanda maxime quia ecclesiasticus inter laicos dumtaxat de ijs quae spiritualia sunt cognoscere potest c. tuam de ordine cognitionum.

Iudex eccles. potest cognosci inter laycos de rebus spiritualibus.

N. 18. Michi sane haec posterior sententia placet ut scilicet ecclesiasticus quod cessit relaxationem iuramenti ad effectum agendi nihilo magis competens maneat in caussa principali nisi forte etiam circumscripto iuramento de ea cognoscere possit ut puta si ageretur de matrimonio vel contractu simoniaco aut feneraticio ut explicat Cobb. lib. 1. Var. c. 4 n. 8. Farinac. in praxi criminali tit. de inquisiss. q. 8. n. 144. neque obstat iudicem caussae praeparantis debere etiam cognoscere de caussa praeparata. Nam praeter quam quod id non probatur ind. c. 1. de causa possessionis in l. ordinarij C. de rei vindicat. quoniam causa possessionis non potest dici praeparatoria ad causam proprietatis cum possessio nihil habeat commune cum proprietate l. naturaliter 12 §. nihil commune ff. de adq. posess. facile Respondetur ea in regulam non procedere quando adest dispar ratio c. fin. infra hoc tit. Neque quando alterius iudicis iurisdictioni fleret praeiudicium ut contingeret in specie de qua agimus ita cum alijs resoluit Osascus decis. Pedemont. 78. n. 16. Farin. d. q. 8. n. 144.

quoties est ratio dispar eam non redigitur ad regullam.

N. 19. Rursus etiam movere non debet textus in c. de prudentia de donat. inter. Nam explosso errore existimantium caussam doctis ut pote matrimonio quo haerentem esse mixti fori quem merito reprehendit glossa 2 tandem et communis quam resoluit Palatius Rubius in c. per vras notabili 2 n. 2 Gomezius in l. 50 tauri n. 53. Molina de hisp. primogenijs lib. 2 c. 7. n. 57. Barbos. in l. 1. 1a parte n. 48. ff. soluto mat. = Respondendum est

muli

mulierem in spetie de qua tt pendente caussa matri monij doctem sibi restitui postulasse ut ex litera constat quo casu conquestio doctis inciderit in caus sam matrimonij necessario per ecclesiasticum debuit terminari iusta regulam tex. in l. quo ties C. hoc tt. Notat Romanus Dec. 330. n. 10. qua de caussa iudex delegatus merito reprehenditur a Romano Pomp. quoniam eam indecissam reliquit iusta tex. in l. 1. §. fin. ff. quae sententiae si ne appelatione recindantur.

Hactenus de glossae continuatione disputauimus. si quis tn minus eam probet n absurde senciet si dixerit cum Velamera tt n. 1. qd cum in tt. praecedentibus actum sit de procurat. iudicibus et alijs personis iuditium constituentibus merito nostr hic tt. subijcitur nam prius de personis mox de rebus agi oportet prio de inst. m de rer. diuiss. quemadmodum etiam de bello armato acturus prius personas ex qq exercitus constat mox conflictum ipsum describit ut considerat Bargalius lib. 1. de dolo c. 7. n. 9.

N. 20.

In nra Rub. tt de iuditijs.

N. 21.

Apud Veteres auctores ius dicere et iudicare diuersa sunt l. 4 §. 1. ff. de iurisd. interrogatorijs act. l. Vnica C. neqs in sua caussa iudicet aut ius sibi dicat. Nam ius dicere est iuditium componere X.a formam tradditam a Theophilo in prio inst. m de interdictis = actionem concedere. l. si finita 15. §. de gantur ff. de damno infecto. l. 2 C. de formulis et impetr. sublat. iudices litigantibus dare. l. cumptor. l. iuditium soluitur. ff. hoc tt. l. 1. ff. de iurisd. omnium iud. l. 2. C. de execut. rei iud. explicant Duar. in l. iuris gentium 7. §. et ideo ff. de pactis et lib. 1. disp. c. 53. Corrasius lib. 3 miscel. c. 18. Alciatus lib. 2. parad. c. 5. Rebard. protrib. c. 11. = at u.o iudicare est sententiam dicere et iudicis pronuntiatione litem dirimere l. cum prolatis 32. ff. de re iud. l. duo ex tribus 39 eodem. et ideo

Donel. lib. 17. com. c. 6. Videndus ius dicere qd sit exponitur.

iudicare etiam qd sit declaratur

iudicatum

iudicatum quidsit et Vndenuncupetur.

iudicatumé qd alicuiꝰ aut aliquorum sententijs constitutumé: ut ait Cicero lib. 2 de inventione et hinc etiam iuditium a sententia qua iudicatur dictum putat Donel. lib. 17. Iment. c. 3. quoniam precipua iudicij pars et aliquam reliqua ordinantur è sententia qua litigantium controversijs finem imponit l. quaesitum dicere ff. de recept. arbitr. etquoniam in iudicijs ordine neglecto sententia nullaé l. 4. ff. de sententijs ex quibus in integrum restitutio non datur. l. cuiusque autem iudicium.

N. 22.

Hoc nominis de adachs michi ignoti quia et si iuditij Vbium varias acceptiones habeat ut notat glossa in § proterea in stabij qq nè permissum. et hic in iuditijs ff. de reg. iur. lib. 6. et post Abbatꝫ et antiquiores Rippa n. 47. Navarrꝰ n. 14. ff. Ioannes Monachꝰ in Rub. eodem in 6. Abulensis exditꝰ C. 2 q. 3. col. 3. Aragon l. 2. q. 60. art. 1. in prin. Navarra de ordine iuditꝫ prima parte dist. 14. Didacus perez in Rub. tit. lib. 3. ordinamenti Escalia de iuditijs lib. 1. c. 1. n. 3. Lexicon Calvini Vbi iuditium: apud nostatum accipitur pro litigantium conflictu et forensi diceptandum certamine ut testatur Cujatiꝰ ff. Vnde quomodo dum Vasallus tenetur domino in prelio auxilio esse c. 1. in principio quibus modis feudum amittatur sicetꝫ in prelio iuditiali et auxilium prestare debet, ut post Andream de Exea servind adverit Asinius de execut. § 9. c. 4. n. 6. et iuditium propriedicitur non dum finitur sed dum discutit. C. sorus. 10. de Vsuf. signif. c. ubi divus Isidorus dit iuditium dici quasi iuris dictio. quiamres dicitur et discutitur quid iuris sit ut explicant Abbas ff. n. 1. in fine Decius l. Lectura n. 5. et 2. Lectura n. 2. Ripa n. 5. Jatt. in Rubrica eodem. Divus Thomas secunda secundae quest. 60. artic. 1. in corpore Soto de iustitia et iure lib. 3. q. 4. ar. 1. Escalia de iuditijs lib. 1. c. 2. n. 2. in lege non data discussione non dari iuditium recte asserit

iuditium modo in his temporibꝰ simile datur ꝫ flectu litigantium. in his Duna libꝰ.

iuditium propriedem discutitur non dum finitur aut definitur.

Abulens

Abulensis Mathei. c. 25. q. 324. ex quo euincit beatissimam Virginem Mariam non esse iudicandam quin eius respectu non est discutio operum cum fuerit simpliciter bona et ab hac ethimologia ñ multum discrepat alia Cuij. ñ. ut iuditium dicatur quasi iurisditium cui fabere videtur Varro libro 5.° de lingua latina dum iuditium a iure et dicendo declinat prosequitur Ossualdus in notis ad Donelum lib. 17. Iment. c. 9. lit. A.

Definitur autem iuditium multis modis ut constat ex Nabarro ñ. numero 75. Didacus Perez in Rubrica titulo 1. libro 3. ordinamenti = illa uero definitio receptior est, ut iuditium sit actus trium personarum: Veluti, iudicis, actoris, et rei in iuditio contendentium; quam probant Abbas Felinus et Detius ñ. n. 3. Ripa n. 38. Veroius n. 24. Mantua n. 14. Cursius in Rubrica: numero 7. ff. hoc tt. Medices de difinitionibus libro 2. cap. 18. Escatia de iuditijs lib. primo cap. 2. et iure regio probatur in l. 10. tt. 4. part. tertia = ex qua primo colligitur iuditium sine tabelione consistere posse: Nam licet offitium iudicis commode absque eo exercere nequeat. l. Vniberssos C. de decurionibus libro 10. c. quoniam contra de probationibus. notat Cassaneus in catalogo gloriae mundi septima parte consideratione quinquaginta. tabelio tamen non exigitur de necessitate precissa: et ideo stante consuetudine poterit idem et iudicis et tabelionis offitio fungi. ut post Bartholum in lege secunda ff. de estipulatione serborum Alexan. consillio 120. Volumine septimo. docet Trenthacinchius libro secundo Variarum titulo de iuditijs resolutione prima numero tertio. Idemque obtinet in hijs quae sunt Voluntariae iurisditionis ut testantur Antonius de Butrio et Abbas in capite ex literis

N. 23.

Definit.° iuditij ex Abbate

De

deprobationibus Detius consilio quadragessimo secundo Cabedo de fiscione 60. numero secundo = prima parte Tenthracinchius Ubi supra numero sexto.

N. 24. Ulterius ex eadem definitione apparet, testes non esse de substantia iuditij ut docent Bartholus in Lege prolatam numero quinto C. de sententijs et interlocutionibus Detius numero sexto Veroius numero Vigessimo tertio ff. Didacus Perez in Rubrica columna tertia in quam prima, tit. primo libro tertio ordinamenti quorum sententia probatur ex textu in capite afferte de praesumptionibus. neque obstat textus in capite primo quarta quaestione quarta. Ubi dicitur in omni negotio semper debere quatuor personas interbenire; idest iudices electos accussatores idoneos defensores congruos, atque testes legitimos. Nam Fabianus ibi non intendit iuditij naturam explicare sed quendam orientalium abussum damnare. cum enim apud orientales Unus et idem testis et iudicis vel accusatoris munere fungeretur. idque esset maximum absurdum. tum propter regulam textus in lege penultima ff. de receptis arbitrijs. in lege secunda ff. de stipulatione servorum in capite Ultimo de institutionum = tum quia iudex non posset sibi imponere talionis poenam quam accussator non probans subire tenetur capite secundo et capite tertio secunda quaestione tertia * = tum denique quia inter personas iuditij debet esse discretio lex quisquis sexta Versiculo quoniam Codice de postulandis. Fabianus Pomptifex ut in huiusmodi dissuetudine 4.a infra.

in quo quo negotio q. personae intruenienda ff. q. Videlicet 4. ff. c. 1. 4. q. 4. explicat.

* = tum denique

tum deniq; qa intr personas iudicij debet ée discretis. l. grg. 6. Vss. quoniam ff. deposttul. Fab. Pompt. ad huiusmodi consuetudinem seu potiꝰ corruptelam improbared. ait testes necessarios ée Non ut significet testes ée de necessitate iudicij; sd ut ostendat qd ubi debent intruemire iudex ezꝫ Vicem supplere. inpst. gm admodum ezꝫ acusatores et testes deuent ée distinct. c. inprimis. §. qa q. 2ª. q. 1. et in es sententia illum tex.m accepit Gratianꝰ qd patet ex c. nullus sequenti ea dq cãa q.e et ita quoq; eum intellexit Gramaticꝰ decis. neapolit. 73. n. 32. et firmat ea in ptẽs qa alius quin dicendum é'ed ezꝫ rei defensores ée de substantia iudicij qd nemo sanus audebit affirmare Negmagis obstat txꝫ c. fora de Vsuꝫ sig. qd non enumerantur testes quasi necess.ª ad iudicium requisiti sd quoniam ea omnia que ibi recensentur in iudicijs frequenter intruenire solent. ~.

Verum hac definit.ª displicuit Charondo in l. 6us definit.ª n. 37. de vꝰ. iuris Curtio in Rubr. de iudicijs n. 7. Marant. de ordine iudic. 2. p. ª. n. 2 Alciato hic n. 3 et lib. 2. paradox. c. 9. quoniam nomen hic cum suo definito 3ª reg.m txꝫ. in l. 1. §. dolum. ff. de dolo. Nam inquisitionis.ª et acta iudicij. C. Gelli de synonim. et ꝫ inea solum intruenitur duæ pone: Videlicet Iudex et Reus. Respondeo tamẽ cum Abbate hic n. 3. cum ex inquisitionis.ª procedit fama Vice actoris fungi d. C. Gelli de synon. C. qualiter et ꝫdo. C. inquisitionis §. 03. de accusat. sequunt Alexander de Nebo hic n. 3. Simane de Chatolicis instit. tit. 65. n. 36. Sychardꝰ in Rub. n. 2. C. hoc tit. Fornerius Mar. rer. quotidian. c. 2. et communit. quam profitetur Clarus in quinto sententiæ §. 6. in prin. Escalia de iudicijs Mar. c. 2. n. 8. ~. N. 25.

Neq obstabit si videretur iuris.ª generali inquasitat de corpore delicti nu. de persona delinquentis l. congruit ff. de officio pro. L. 4. §. mandatis ff. ad L. Jm pecul. q cedi sine difamat.ª alicuius id colligitur ex iis q tradit Innocentius in c. bone el. n. 5. de electis. Bald. in l. edita n. 32. C. de edendo. Ang. in l. eaquidem. n. 5. C. de accusat. Escalia de iudicijs. Mar. q. 83. n. 1. Farin. in N. 26.

praxitt. deinquis.e q. 1. n. 4. Nam observandum cum Cl
peculat. tt. de inquis.e §. ult. auth. Ut qui cum de inquis.
= Aliam praparatoriam ad inveſtigandum et inveniendum delictum. = Aliam u.o ſolemnem et ordinariam
ad puniendum delinquentem cum quo non proceſſ. inquatr. l. 1. C. de accuſt. reſc. = et primam inquiſitiuã
iuditij nomen immeruit. ut poſt Baldum docet Jacobus
de ſancto Georgio in Rub. n. 2. C. hoc tt. atu. poſtquam incipit
2a. iam ſtat decreto delinquente ſaltem ſtra cum inſurgit
fama et clamor ſta intimatis quæ accuſatoris loco ſuccedit
ut ſ.a diximus hodie u.o nec eſſet accuſator promotor fiſcalis nominandus ſ.c. l. 14. tt. 13. lib. 2 recoll.is not. Bobadilla
in Rta polit. lib. 2. c. 21. n. 149. et lib. 3. c. 5. n. 99. ~

N. 27. Sd adhuc ſupereſt definit.o ñ explet animum = cum
propter Verum ſtendendum, qd adjudicem relatum impro
pietatis nota ñ careat. cum judex propriè in uditis non
ſtendat Apotius litigatibus ſtenthonem divinat
= tam etiã propter Verum in uditis quo nam definitum ñ
debet in definitione. Nam ét definire idem pidem
Unde ea diſſinit.e omiſſa aliàs vaddidevunt Ab Graſ.
n. 1. Detis Riga et alij hic. Maranta de ordine iudiciq. 2q.
impñs n. 11. cum ſequent. Carolo Sygonius de re Civili
Rom. lib. 2. c. 18. Raynald Corſig lib. 3. in dagatium c. 1.
Cujj in parathit. C. hoc tt. Donel. lib. 17. ment. c. 3. Othom.
lib. 8. epithomatq tt. 1. de iuditijs n. 2. Cyrchen. in Rub. n. 2.
C. hoc tt. Vbi Vlricus lib. 2. de variis quæſt. Rom. c. 1. Theodorus
Diſputationum Vol. 1. tt. de iudicijs thes. 1. q. 2. = Ego u.o ſic
Summa definitio iuditij ſanctorum co doctorum. iudicium definio ut ſit Legitima veri ſtrocerca inter litigã
tes apd judicem diſcuſſio dicit autem Legitima quia
nulli ſolemnis in uditij ordo ſervatr. nihil agitt.
l. 4. C. de ſenty. dict. recitando adjicit veri ſimilis saga
in uditis datr ſtentis et ſtradictis l. cum conſuetudine. 34.
ff. de ll. l. qualem §. dicere ff. de recept. arb. l. 1. ff. de rei iud. et
quamvis intravenientes de tr iuditium. l. ſi ſcripſerit 36. ff.
de re iud. Vbi deſit qa litigantes ñ ſimpliciter aliter ac-
ceſſerunt Ad iudicis ſententiam ſe rehulerunt. ~

Vlterius

Vterius apponunt Vbi illa int litigantes ut N. 28.
ip pendant omnes q quot fuerint et ut excludant de
certa que in vel q minus alienandis aut similib int ymmo
st et tyrocy aut suplicium liberor expeditiones quo nullo
modo dicipos ii iuditia degg th sd potius acta ex. iudiciales
ga meis i dat discutis causa int litigantes quomodo
facile vitat difficultas quam monet Dec ig th. 1. Lecturarum
n. 4. in fine et 2 lectura n. 3. c.

Subijcit etq indifinit. e Vbi q iudicem ga sine illo n N 29.
pot e sistere aut in e e produci iuditium deg uo th. nam dait
Ding thom. 2 a 2 e q. 60. art. 1. in corpore iuditium proprie dens at
actum iudicis inquantum inde xe; quadeca a reddipot e
inimicitum l. int stipulantem 83. §. 1. ff. de Vb. ob lig. imes q di
fert a promisso deguo intt. p cedenti Vbi partes sponte etiam
q necessitate in arbitrium sprmittunt quoniam etsi illic fi-
at discussio ca a d int litigantes n hn fit iudicem quam
illi sibi tuere nequeunt. l. privatoy (. de uerb. sign. c omnia
iud. iudicandi munq publicum sit. l. qp e 78. ff. hoc tit. / quamuis
improprie arbitro appelet iudex l. ponp 13. §. recepisse ff. de
recept. arbitr. / et ides licet qua ad effectum finiendaq
litium arbitria redacta sint ad instar iuditioy iuxta statu- l. 1. ff. de sab. int to
tum sic intelligendum in l. 1. iuncta l. quamuis 37. lectus.
ff. eodem nihilominus tamen inter arbitria et iuditia
varia et multiplex differentia est ut notat glossa in
d. l. 1. glos. 2. in c. cum dilectus supra de arbitrijs Donol q
N 28. mentarius rum c. finali qusit ut si statuto cabe
atur ut ex sentia iudicis i demnatoria decima solvenda sit nequa-
quam ex arbitroy i demnat. e debeat. Vide c. Jafs. in d. l. 1. n. 4. q ia
in arbitris i promissarijs p cedunt. na arbitrio ex necessit. e et f ma
inter alios aliq os elligunt X. tr. m in c. suscepitis. e de offi. o delegati in c. ab
arbitrijs eod. tt. in. 6. C. 2. de appel. eo de tb. Vene iudices s. Vbant
pcitata iura et iuditio pd ap d. es Veritis apte suenit definit. deguo
supra.

Tandeq opponit indifinit. e Vbi q discutis ga N 30
in iuditio discutit et examinat quid iuris sit c. foruis de
Verbor sig. Vbi q discutitur iuditio dum finitur; iustitia

gua

q̄ post rem̄ Vbi d. Bassiliass ga prima fronte probare
Videntr sententiam diffinitiuam q̄ quam Lesfinitr n
arbitrare iudicij partem q̄d facie admittit pot̄. cum
sententia sit pars iudicij et q̄d minus maxima ut post Bald.
et alios testatr alios Dd. ig loc. prima Cechina n 6.
Donel. lib. 17. comment. c3. et Communis ex Boherio. decis.
258. n. 6. = Respondendum n̄ é iudicium proprie
dici dum diffinitiua sententia profertr sd q̄ adhuc iu
ditium accipit et consequitr iuris stadium. quem
antea n̄ habebat propterea licet hinc Vere iudicij
sit dicitr Vbertus iustitia facta ut colligitr ex ea de
te x̄u de explicat Alciatus hic n. 3. et lib. 2. disp. c. 24.
quando nuncupatr iudicij
N. 31.
Disputauimus de diffinit. nunc de diuis.
Videamus, et sane plura éé iudicia ut colligitr
ex hac Rub. quae n̄ diuiditis sd deinde tyb in scri
bits utsic clarius apparebit apparebat plures et
varias éé iuditos tyb species ut not. glossa in Rub.
ff. eod. in q̄ aimus Andreas et Alexan. de Nebo. =
hic n. 1. Anchiarr. n. 2. sequuntr comunitr. D.D. teste
Didaco Perez in Rub. tit. lib. 3. ordinamenti Vol. 2. Vbi tr
quamuis id ipsum significari potuisset nisi aliquo
lute de generalitr de iuditis tamq̄m de genere in spe
cieb. ut aduertit Ripa hic n. 50 = Plures autem iudi
tyb diuisiones dantyb tyb traduntr ut stat et
Speculat. sub hoc tit. Rip. a. n. 51. Berois a. n. 32. Na
barr. a. n. 17. et alijs hic. latt. in Rub. n. 2. c. eodem Didaco
Perez Vbi proxime. Petro Greg. tyb. Syntag. lib. 47. c. 4.
Duaren. lib. disp. c. 35. cum sequent. Vberembech. in
Rub. n. 5. Clocchi. Marand. de ord. iud. 4. p. Donel. lib. 17.
comment. c3. et alijs quos congerit Osbald. lib. tit. C. Theodos.
disp. Volum. 1. ad tit. de iuditijs thesi. 1. q3. et 4. Scatia
de iuditijs lib. 1. c3.
N. 32.
Plane cum ēa iudicia aut diuersa hendaty
controuersiaty aut puniendaty maleficiaty ea reperta sint
cum ait lex in stat. pro Lesina, illa diuisio tamq̄m com
munis et ad praxim accomodatior mihi valde placet.

ut

ut dicamus iudicium aliud ẽ mere ciuile aliud mere ciuile aliud mixtu aliud denig ciuile ciuiliter intentatum. apelatn iuditum mere ciuile in quo principaliter de crimine nullatenus agit. Nam in ussuarijs ciuile dicit id qd cenit et vicinum decet et more ciuitatis tractat l. Vlt. §. fin. ff. qd metꝰ causa l. probrum 42 te ciuiliter et quasi mere ciuitatis ff. de Vbꝰ sig. et ides iuditum ciuile opponit criminali. l. fin. ff. de furtis §. in summa instit. de iniurijs tols tl. C. quando ciuilis actio criminalit iudicet Nam iuditium criminale rigorem etas pevitatem denotat C. ptuas in fine ff. n. s. m. rigorem iuris sd sen. temperantiam equitatis cumagerẽt criminaliter sd ciuiliter desimonia explicat Abbas hic n. 5. Barbosius. n. 62. Duar. Vas. disp. c. 35. Mensch. de arbitrarijs casu 265. n. 5. licet aliter explicet Robert. lib. 4. sentiay c. 9.

diuisio iudi= ciꝰ. Iuditium mere de Iuditio mere ciuili.

criminale iuditiu dsigit

N. 33.

Dixi principaliter qa licet in iuditio mere ciuili agat incidenter de crimine Veluti per viam exceptionis ad repellendum aduersarium, si testes criminosos iusta exm in c. 2. ad finem de ordine cognitionum. in c. 1. de exceptꝰ. duc iuditium ẽ mere ciuile qa de crimine principaliter nõ agit ut in simili notat Nauarrus hic n. 31. ad iecti Vbum nullatenus, ut ita excluderent omne negotium agendi de crimine sine criminaliter sine ciuiliter, qa neutr reperitur iuditio mere ciuili Veluti Vbi agitur de nullitate bonditione aut alio simili actu vel post anteꝰ nouer aduertit Didacus Perez Vbi s. Vt tertio modo.

N. 34.

de Iuditio mere criminali.

Iuditium Vꝰ mere criminale appelatr in quo de crimine principaliter agit ad rem dictam publicam l. Seruos C. ad l. Corneli de falsis et pœnam fisco applicandam ut doc. gla in l. 3. Vbi centum Aureos ff. de reg. Vbis. Iuris in §. in summa Vbi ex ordinaria instit. de iniurijs. quam sententiam tenent communem Rip. hic n. 92. Mariana de ordine iudiciꝰ 4. parte dist. 5. n. 2. Antonius negusantius tr. c. 5. Bertacolinus dis. 399. n. 2. tr. et alij quos refert et segr. Thurin. in pmo q. 104 n. 11. et licet secus a pijs placuerit vota Romana

Decisa

decess. 10 tt. de apell. in antiquioribus Menoch. de arbrit. lib. 1. q. 82. n. 4. adue tn a communi sentia de qua s. recedendum n̄ ē; ut testatur Clarus lib. 5. sentiarum §. fin. q. 1. n. 2. Gutierrez lib. 1. practic. q. 107. n. 5. q recte infert ad legem 7. tt. 18. lib. 4. recop. qua cabetur appelationem a sententia condemnatoria de cen millioꝝ dipondioꝝ et infra ad scilia civitatum interponendam quae summa hodie ad viginti millia producta ē. l. 18. eiusdem tt. ut sic ea lex quoim caussis civilibus observatur minime locum habeat cum pena fisco applicatur qa tunc caussa criminalis censenda ē, ut probat Azebed. in l. 8. n. 6 et 7. tt. 18. lib. 4. recop.

N. 35.

Sed obstare videtur tex. in l. gaius 22. ff. ad Silanianum ubi licet pena quae imponitur haeredi propter inultam defuncti necem fisco applicetur l. haeredem ff. de iis q̄ ut indignis l. 1. ff. de iure fisci l. 1. C. de iis qq ut indignis. Nichilominus tn iuris consultus eam caussam pecuniariam et sic civilem appelat. iusta tex.m in l. ult. ff. de feriis in l. 1. ff. de test. in autentica sed hodie C. de eppis et clericis = Respondendum tn ē iuris consultum in d. l. gaius n̄ probare caussam de qua tb ēē civilem. solum enim dici ēē pecuniariam. plane licet alias qdo simul in eadem dispositione fit mentio caāe criminalis et pecuniariae. per pecuniariam intelligamus civilem q̄ sic distinguitur a criminali iusta iura sic explicanda in d. l. fin. ff. de feriis in l. 1. ff. de test. in d. autentica sed hodie cum Menoch. de arbritariis cassu 265. n. 8. licet aliter interpretentur Rip. n. 96. Detis l. lect. n. fin. Nabarr. hic. n. 36. nihilominus tn ubi absolute et pse fit mentio de caā pecuniaria, n̄ oportet necess.o id de caā civili intelligere sed iusta subiectam materiam accipiendum ē. Aliquando enim accipi poterit de caussa criminali civiliter mota, si agatur de crimine ad utilitatem p.tis et penam eidem applicandam = aliquando de caā mere criminali si tractetur de pena pecuniaria fisco vindicanda et ita in

omnis pena pecuniaria civilem ēē debet intelligi.

telli

l. Gaius explica tus.

N. 36.

N. 37.

ligit vtr in d. l. Gaius Vbi pecuniariam
intellexit Paulus Criminalem adpenam in pecunia
fisco applicandam = Cui vt in pprs tantu De hoc hic. d. n.
fin. pss. 2. Nabbarr. n. 36. Mer . Vbi s.a et de recuperanda
remedio. 1. n. 159. additis ad Matheslanum singulari
75. n. 9. Gomezius. in prs. n. 19. in fin. de action. Vbi pro
hac intptatione extendit illa Vba quod a mortalitia extinctum sit crimen. quo causam de qua te crimi
nalem fuisse ostendunt licet alii explicent Bart. t.
et in d. l. 3. ff. de sepulcr Violat. et in l. 1. in fine C. de ijs qq
ut indignis. Iass. in prs. n. 16. in fin. de action. Ripa hic
n. 95. Ignem in d. l. Gaius n. 11. Cuj. lib. 6. Resp. pauli
idem Duar. ad tit. ff. Silanian. Vsi. non omnem capiet.

Nascitur in hic vr Lewis dificultas exa namsicca
de qua ind. l. Gaius cet Criminalis in poet adversus hoc
des exerceri cum crimina morte extinguant. l. 3. ff.
de publicis in diajs. l. 1. ff. de priuat delict. l. ex indicio 4. ff. de
accus. l. unica C. ex delictis defunt. l. 2. C. si reus dum vivat
et in Paul. ait causam de qua quaerit morte extinctam
vr videri. Respondeo in solet eum q vr vindicauit de
functi necem tangm indignum omnibo bonis quo ad
functo habuit ipso iure priuari eoq dominium statim
ad fiscum pertinere l. dicitur. 14. Vbi dicat ff. de iure fisci
Docet Bart. in l. 1. n. 2. ff. de priuat. delict. et in d. unica n. 8. et Salicet.
t. n. 7. C. ex delictis defunt. Istat autem penam fiscationis bono
rum ipso iure irrogatam delinquenti dum viueret et ad heres
hoc de exigi posse l. missa 14 Vbi Bart. ff. de publican. et Bach
gal. l. 3. §. qd autem ff. qd qs qui iuri iusta intptationem Accursij
t. glos. 2. Vsi. Veldic. et est communis sentia vt tenet Covar. de
sponsa. 2. p. c. 6. §. 8 n. 6. Duena 1. reg. 13. limit. 2. Menoch. de recup.
remedio. 1. n. 159. Gama decis. 17. n. 2. Donel. in d. l. unica n. 49.
C. ex delictis defunt. Ant. Faber lib. 7. diect. c. 20.

Verum adhuc obijcies adigs penam de qua in
d. l. Gaius non irrogari ipso iure vt doc. glos. 2. in l. si re
quierit §. 1. ff. fam. ercisc. et Bald. n. 3. Nam

bona n̄ alit̄ publicant̄ quam si constiterit de nece
testatoris et neglegentia hæredis l. necessarios §.
§. 1. ff. ad silanianum. atq ind. l. Gaius solum consta
bat testatorem dum languesceret quæstum
ēē se beneno a servo occidi. qd n̄ erat suficiens
testimonium qa illi soli fides n̄ adhibet̄ l. si qs in
gravis § si qs moriens ff. eodem not glos. communit̄
recepta ind. l. Gaius Vbo quæstus prosequit̄ late
Farin. in praxi tt. de inditijs. q. 46. = Responderi
tn potē hæredem q defuncti necem n̄ vindicavit ipso
iure tamqm indignum hæreditate privari eamq
ad fiscum deferri. l. 1. § an bona ff. de iure fisci l. 3
§. fin. ff. ad senat. consul. treb. l. papi. 8. § meminisse 4
id qd in tt.° accepit perdere et id fisco vindicari qua
sse indigno ablatum ff. de in offic. tt.° iuncta l. 1. C. de ijs
qui indignis. nihilominus tn incorporationem
n̄ fieri antequam constet testatorem occissum
et hæredem eius necem n̄ vindicasse iusta
tex.m sic intelligendum ind. l. necessarios § 1. cum
Igneo tbdem n. 1. Nam etiam in delictis in qq pena
ipso iure irrogat̄ n̄ alit̄ bona caduca fisco incor
porant̄ quam si constiterit prius et de crimine
pronuntiet̄ l. eius q 29 l. in fraudem 45. § eius
bona ff. de iure fisci l. fin. § fin. ff. de bonis eorum
qante seniam. C. cum secundum hæret lib. 6. pla
ne senia n̄ ad hoc exigit̄ ut per eam hæres suc
cess.e privet̄, sd Vbi eam retro privatus declaret̄ ut
doc. Bart. ind. l. fin. Romanus in l. stip.° § habet circa finem
ff. de nobi operis nuntiatio.e late Felinus in c. 1. Vss.
recipit tn de constit. et in c. Rodulfus n. 35. de rescriptis
Ruinus consil. 135. n. 15. lib. 1. Ioan. Igneus ind. l. necess.a
§. n̄ alias ff. ad silanianum et quoniam ind. l. Gaius
n̄ poterat Gaij Seij hæreditas fisco vindicari nisi
prius constaret eum beneno interfectum et sororem
mortem testatoris ex eq neglexisse. ideo Paulus

ait

N. 38.

ait cām dequa ḡrit̃ morte extinctam n̄ videri
Plane ut ℞ verum fatear michi inanis
videt int̃ptum Labor in vāe investiganda qualis
in d.l. Gaius. morte titia, cām de qua to extincta nsit.
cum eam aptissime redat Paulg docens ideo causa
morte ingrate hæredis peremptam n̄ videri quoniam
pecuniaria é. Istat namq cām ex delicto descen
dentem in qua pena pecuniaria principaliter et
speciali iudicis sēnia, n̄ in hæres sequentiam inponen
dā aduersg hæredes exerceri po cé. l. fin. ff. ad l. iuliā
peculatg t. cuminjs gd principalis ablata pecunie
mobeatr. l. sigs. 4. C. ad l. cornel. de falsis. l. fin. C. si reus vel
accusatr: cessat enim quatenus é corporis afflictiva
t infamia irrogat. l. C. si pendente appellatōe
mors intervenerit. idtnqd therpitr t sedere quotti
tumé. hæredi inelingtr. l. cum filiusi 12. ff. ad l. corn.
de falsis. l. in hæredem ff. de calumniat. quomodo
decipiendg é tēg in l. defuncto 6. t. et pena extincta
ff. de publicis iudiciis et qd subijcitr in cām crimi
nis extincti debere cum cognoscere cuius de pecu
niaria re cognitio é explicari debet X.a IX.m in. l. C.
C. Vbi cām fiscalis ut scilg apd Cassarispro cura
torem ea cām tractetr. ~

N. 39.

Iudicium autē criminale civiliter mo
tum appellatr illd in quo principaliter agit de crimine
ad ignominiam partis et penam eidem applican
dam ut resolvit glōsa in d.l. 7. ff. Reseguleo Vistato
& munitr recepta ut p Alexandrum n.g. Bertrum n. 62.
Ripam n. 92. Navarr. ex n. 31. hic. Lullium Clarum
v.g. Sentia. §. fin. q. 1. n. 2. Menoch. de arbitr. casu
265. n. 4. Ant. Correa ad lignum. g. ordinat. Portugaliæ
fol. 16. n. 24. quæ sentia probatr ex l. fin. ff. de pri
vatis delictis. l. fin. ff. de furtis. §. in secūma inst. de
inuriis. ~

iudicium criminale civiliter motum quo modo intelligatr

Neq aduersatr tēx in capertuar 32. de sententia N. 40

Vbi licet agatr de crimine ciuiliter p̄cnatr & imponatr
partí applicatr sd omissa in utr tr̄ō Abbatis quam
probant Nabar. hic n. 32 Felm. et alij in c. fi. de accus
l. a. V. & ideo dicatr agi ciuiliter qa in agebatr ad maxim
penam q̄ pro crimine simonia fuerat imponenda
sd ad aliam multo minorem et mitiorem. Nam ut s.ª
diximus Ciuile appellatr id qd humanitr et lenitr tractatur
exornat Grat. cons. 71. n. 9. lib. 2. Iulius Clarus lib. 5. sententiarum
§. fin. q. 1. n. 3. Vers.º 5. Ecastus Respondendum ideo uberius
explicat C. plenius dequo in d. C. plenius dici ciuile gat agebatr ª. Abbatem
p̄ quam denuntiationis ñ ad Vindictam publicam sd
ad correctionem et emendationem et V. Abbax ab ad
ministratis. ª removeretr. ut stat exc. licet eli eodem tt.
adqd Ze refert ille tr̄ planere motis ab administratis.
cedebat in Vtilitat Monasterij quoniam ª impetrans
erat de simonia p̄uio dilapidatione et in supficientia
graviter infamatus, et pena remotionis quo damnosi Vi
detr parti applicari V. si possit Monasterium aliquem
idoneum p̄latum eligere ut sidera. Baptista de Cas
cia lucis in R.ª C. hoctt. Mant. n. 28. Rip. 94. hic.

N. 41.
iudicium mixtum

Tandem aliud dicitr iudicium mixtum qd par
ticipat ex mere criminali, et eo qd cumulative mobetr ut ut. s.
Ripa hic n. 99. Berois n. 33. qd stringit cum principaliter
agitr de crimine ad vindictam publicam & penam fisco
et hinc simul ad Vtilitat p̄ uatam et penam parti
applicatam. ut post alios aduertit Nauarr. tr. n. 34. Clarus
lib. 5. sententiarum §. fin. q. 1. n. 2. Vers. 9 Videcus Perez in Rub.
tt. 1. lib. 3. ordinamenti Vers.º alium iudicium Correa ad
lib. 5. ordinationum fol. 18. n. 39. qua traditis firmatr
ex l. locatio 9. § qd illicito ff. de publicanis et Vect. balteus
Vtilitas priuatorum. alteq̄ vigor publicę disciplinę exposcu
lat et inca vę & expendi solet tr̄ in l. Lege Cornel 25. §. Vlt. ff. ad Sil
an. & Verum hic loco superius semam ñ placuit na ct si Verum sit iudi
cium ē mixtum cum a. l. t statuto pena criminis partim fisco, partim
accusatoria applicatr. ita qd eidem peti ut iuste ri debeat adiu
dicatio per sententiam qua reus condemnatur,

Vpute.

Vt puta si l. dicat q tale crimen commiserit pena centum aureorum puniatur quorum dimidia pars fisco, et alia accusatori adiudicetur ut in specie legis 12. tt. 6. lib. 6. et l.is 15. tt. 26. lib. 8 recop. Ceterum cum a prio ius ad partem accusatori non competit sed reus simpliciter in faborem fisci ad integram penam condemnatur quam postea fiscus cum accusatore diuidit tunc iuditium non dicitur mixtum sed potius mere criminale in qua specie procedit textus in d. l. lege corn. §. ult. ut indicant eius verba b. cuius pena in centum aureos ex bonis damnati extenditur et inde partem dimidiam ei cuius opera iuditus erit primum nomine se daturum praetor politetur eodemque modo interpretatus est textus in l. Senatus 15. §. senatus ff. de iure fisci Part. b. n. 2 cui subscribunt Ripa hic n. 101. Mathesilanus singulari 70. Galitur explicat Maranta de ord. iud. 4. p. dist. 1. n. 93. ~

Sed superioribus videtur obstare textus in c. tua ad fin. de proc. Vbi agitur de pena separationis quo ad torum et respondet summus Pompt. caussam non esse criminalem, sed quasi mixtam inter ciuillem et criminalem et tunc in eo iuditio non videtur agi de uindicta publica neque de pena fisco applicanda sed omissis alijs interpretatus de quibus Alexan. et alios in Rub. C. hoc tt. Ripam n. 100. Verosium a. n. 64. hic dicendum est penam separationis quo ad torum multa continere quae celum in Vtilitate mariti accusantis qui eximitur ab adultera cedunt et eius quo hauit. et simul ab oneribus matrimonij liberatur plane in adultera etiam publica Vindicta exercetur caret namque adultera Vtilitatibus, oneribus et onestis Voluptatibus quas ex coniugali consortio percipere potuisset quae de causa huiusmodi iuditium cum de criminali mero participet mixtum censetur. ~ N. 42.

~ Illud tamen animaduertendum est illa verba quae dicitur huiusmodi caussa separationis esse quasi mixtam inter criminalem et ciuillem non ita accipienda esse vt significent eam non participare ex criminali et ciuili prout requiritur ut mixta sit. arg.to textus in l. cum seruus 81. ff. de condit. et demonstrationibus N. 43.

sed esse

sd cē mediam; nam nullum cē iuditium medium inter ciuile et criminale ut ꝛstat ex supra adductis. pechius g.° dicendum cham cām nec solum ipsum criminalem negitꝫ solum ꝑse ciuilem et ꝓpterea dicimixtam inter criminalem et ciuilem negꝫ refragatur huiꝰmodi caussam a Pontifice quasi mixtam appellari et dictione quasi improprietatꝫ denotare. l. 2. ff. de inoffic. test.

Nam ꝑtr quam qd dictis illa multocies cē Veritatis expressiua ut ꝛstat ex l. oēs populi g. de iust. et iure in l. 1. ff. de transac. in l. certi ꝺitis. g. §. fin. ff. si certum pet. in ꝑncip. inst. de l. fussia, can. not. Crossig in d. l. oēs populi. n. 8. Respondeti potē; Pontifex cum proprie locutus dixisse cām illam cē quasi mixtam + cum galtinuerbꝰ corporalibꝰ nꝑ possit dari Vera mixtura quam admodum nec Vera et ꝓpria possessio ines sensu ingressus dari in eis quasi possess.° l. Sigs diuturno ff. si seruitꝰ Vindicet. C. cum ecclesia subtrina c. cum ecclesia de cām poss.is dari et ꝗ quasi mixtura ad differentiam Veri et proprie quidam taxat in rebus corporalibꝰ reperiri et ides fortasse Tr. in d. Cagnerius ff. de excus. et demonst. agens de mixtura iuditiorum ndixit simpliciter ex mixtura, sd ex mixtiua quadam.

N. 44.

tempore quo sit incipiendum iuditium.

Demꝝ in bestigandis qñ a quo tempore incipiat iuditiꝰ et sane ꝓcitatione exordium summere docēt gl.s Bart. et Angel.s in l. Vbi certum ff. hoctt.° idem Bart. in Rub. C. de iniur. Voc. g. l.s. Vbi ꝓsonalitꝫ ab medio de ex.a uagant. c. de dolo intr. munes. Alciat.s n. 5. et 6. Nauarr. n. 16. hic. idem Alciat. l. 2. dist. c. 24. Palatꝰ Rub. in rectitie c. ꝓ Vestras nostauili. 4. n. 5. Balarꝰ vult. 81. n. 1. et 6. Cringius in trac. de ꝓcess. cur. n. 49. proqua senā solet expendi tꝫ in §. fin. in stat. de pena temere litigandis Vbi dicit citationem cē initium omnium actionum instituendarꝰ quas ꝛstat nos iuditio ꝓsequi. ꝗtio inst. de actionibꝰ Verꝰ

respon

Verum respondere conatur Dech hic n. 5. in fin. = ꝯ Barri Vocabꝰ inius cōpetentia iudicij. sed qdrit prius actionum postmodum videlicet iniudicio exercenday et ides Justinian, ait instituendaꝫ = ꝯ Vꝰ institutay. qa cit. ꝑtinet adiudicij ꝓparato via. et ꝗuis hac electio displiceat Rip. hic n. 46. eam amplectit Theuler, disp. Vol. 1. disput. 12. th. de iudicijs thesi. 2. q. 3. deqꝫ videndus est Cuj. lib. 9. observat. c. 21. infin. ✓ citat ad qd pertinet

N45.

Vide pro hac sententia quod stringit Bꝯ in C. quoniam 3. a. 11. de pbat. Vbi intracta iudicij citatio recenset. et ides ea sola legitime facta litis pendentiꝫ operatur Clement. 2. ut lite pendente et ꝗ eam iuris dicto ꝑpetuat. c. relatum de offic. delegati. Sonat re= cepta traditio Bartuli. in l. 2. n. 6. ff. de iurisd. dum docet iniudicijs tres reperiri partes ꝯ primum, acitat. Vsq ad testationem inclusiue = Medium astestatio Vsq ad lꝭ = et finem a lꝭ Vsq ad diffinitiuam. ✓ ꝫ

partes ꝯ reperiunt in iudicio

N46.

Ytaviam uero sententiam videtur iudicium astestatione incipere huius Bꝯ sig. ff. hic ctl. Panor. n. 4. Mant. 18. Dech. 1. pte. lect. n. 5. Bero. n. 85. Pereg. n. 54. hic. Jass. in Rub. C. de iniust. Vsc. Ponte legal. in Rub. n. 6. deducibꝫ reis Gail. lib. 1. pract. observat. c. 74. n. 1. Did. Perez in Rub. tit. lib. ord. Vss. 7. Gobean. in Letga ff. de iurisd. om. iud. Cuj. lib. 9. observat. c. 21. Vacon. lib. 6. declarat. 89. n. 6. Donel. lib. 24. comment. c. 1. Cassar Costa lib. amb. c. 31. Barbos. in l. 2. Voluntatem. n. 18. ff. solut. mat. Ant. Fab. in l. si bonæ fidei 49. Vss. pectoraum ff. de pet. hær. Fachin. lib. 11. controuerss. c. 81. gg. Isabet Bꝯ in C. exparte 30. de Vb. sig. Vbi lis nota dicit abcotempo re quo testatio res enim iudicit iniudicium deducta nisi prius contestatio intercesserit. l. 1. C. de lit. stat. qua iungenda cum l. 3. C. de edendo ut not. Cuj. lib. 9. observat. c. 21. Vbi animaduertit differentiam cē inter motam controuersiam et litem contestatam ✓ * gl. 2. in l. 3. sig.

l. 5 de tit. lege 25.

l. si de ti lege 29. §. si ante ff. de pet. hered. Nam si vouerit ria dicit mota ante litem de testatam p solam denuntiatis §
l. item Veniunt. 20. §. petitam ff. eodem, f no tificatis §
ut Bart. b. loq tur et obseruat Fab. in d. l. si bona fidei, quamuis alitr explicet Alciat. lib. 2. disp. c. 24.

N 19 Deinde vget tr. in c. ad ap. gg. 3 Iesu. 2 delegat V bi facta mente debitis exoris et sine statim bona exhaerit si sanè iudicium debet testari de causa per iudicium definiri, et tandem facit text. in l. cg 29. de rebus iud. in l. cum pupillo 3 ff. de verb. credit. vsus. Quo certo huius q. certa et stabilem definitiuam partim exuet iudicium rem petendam arbitror quod patet obseruato licet actor atque procuratori bus inuitis Veri sequere = ad tribunal obseruant Othomanus de Vb. sig. Vbo antesta ti et ad ll. 12. tab. fol. 238. Duar. lib. 1. disp. c. 1. Robard lib. sing. pro trib. c. 4. et ad ll. 12 tab. c. 5. Ant. fab. in l. 2. et 3. ff. de in ius Vocando: et quamuis hunc Veterum morem in desuetudinem abijsse et modestiae quandam Vocandi rationem per apparitorem, scilicet l. Viatere introductam fuisse ostendat Donel. lib. 23. comment. c. 2. et in Rub. n. 13. f. de in ius, Voc. Gudelin. de iure nouiss.° lib. 4. c. 5. = Verius ne pandectae tempore Veterem illum vocationis ritum in Vsu fuisse ut colligitur ex l. 5. Vss. q prorei qualit. ff. q sakd. leg. 1. plerig ff. de in ius Voc. Nam etsi aliquando, is qui actionis erat V risarium occasionem fugeret protorem adiret ut eius autoritate p cedente reus vocaretur in ius, qua de causa scribit Roberto tb. sententiae c. 1. hunc morem antiquum interdum vsurpatum, ff. frequentius in magistratu et eius Viatore minime solito aduersarium in ius ire ad tribunal p toris vocabat ut stat extra p arg. tae de spe ciali in l. 4. §. praetor ait ff. de in ius Vocando et notant Brissonius lib. 5. de formulis Cuiacius l. 1. disc. pt. scholast. c. 1. Vbrem. in parath. ad tit. ff. de in ius Voc. ff. n.° 2. et sequenti alij gesta a Vsualdo in inst. ad Donel. lib. 23. comment. c. 2. litt. b. Theuthleio select. disp. Volum.e 1.° disp. 4. ad tit.m de in ius Voc. Thesaur. 2. q. 2. Vbi Donelli arg.ta dilait.

P. Lauc. vers.

*Olim licuit impune adiri Veum pro pria autoritate et inius vocare ut stat ex Plinio in panegerico ad Traianu dicit ait actori &c.a

V Planè reus ginius Vocatꝰ tenebatur ebestigio pro N. 49.
hinꝰ actorem seq. ex l. 12. tab. scepta si minus Vocat his Vbis.
necat manum inijcito encapito antestari; quam &c.
quam explicat Cuijꝰ Vbi. observat c. 16. Praeterea laxato
iuris ciuilis rigore edicto suo cauit reum ñ cogendũ
in iudicium Venire satis & cautum daret iustra integrũ
ttm. si reus Voc. ut eant aut satis eo nomine dent.
not. Rebar. de Variis Vsu. cap. dif. n. 1. Pancir. lib. 1. thes.
Var. Lect. c. 33. et hac cautio seu sponsio sistendi in iudi
cio badimonium a bade hoc est fide iussore dicebatur ut ex
Barrone et aliis observat Budeꝰ in l. 2. Vbi. Vinditias
ff. de orig. iur. Petrꝰ Gregꝰ 3. p. syntag. Vbi. c. 3. n. 14. Cuijꝰ
Vbi. observat. c. 16. et in l. ait prætor Vbi. item et in edicto d.
ff. de minor. ingue labitur Pancir. d. c. 23. dum existimat
Badimonium ꝓstari post impetratam et edictam actioni.
=fidei iussor vero iudicis sisti, ideo Vas appelabatur qui
qui eum dederat badendi accipiebat potestatem teste Re
bard, ad l. l. 12. tab. c. 5. et hinc prestita cautione
ex Vtriusq; partis assensu dies assignabatur, quo in
iudicium venirent, et reus causam suæ Vocationis
audiret ut aduertit Guideling de iure nouissimo Vbi. 4 ff.
g dies ob eam rationem iudicij dicebatur ut aduertit Guidel.
de iure nouiss. Vbi. 4 c. 5. Donelꝰ Vbi. 23. ament. c. 2. qd si reus ff
actor ad ꝓximum diem nõ ueniret penam diserti badimonij
incurrebat quod a I. C. to in l. 5. §. 1. ff. si qs caution. dicit pena
de septimi ut testatur Cuij. d. Vbi. observat. c. 16.
Cetenum si reus neq; ad ꝓximum venire, neq; idoneũ N. 50.
cabere uellet poterat actor in eum manum injcere et
qd aiunt ob therstoslo in ius vapere. ut apparet ex l. 12. tab.
quibus verbis refertur a Rebard. ab eadem l. c. 5. si cal
ui te pendem de exemit manum en do iacito encapito
antestari; quam explicant Gedeus in l. g. n. 7. ff.
de Vbi. sig. Maraldꝰ ad l. 12. tab. c. 1. Osualdꝰ in not.
ad Donel. Vbi. 23. ament. c. 2. lit. O. et ab eam respexit
Si calabit. 233. de Vb. sig. cui addendus Gobeang

N.51.

Vba l.is 12. tab. t.
Cu capitis antestari explicant H.

Vlp. l. Var. c.32. et aduersus cum ginius Vocatr Vicx
sinebat. pena edicta prioris ꝑhensa erat. dequa
iudl. ff. negs cum geyginius Voratqꝫ fines defert actr.
de eo ꝑ qtu em factum erit quominus geiniudicis
existat. qd illo puniti ꝑfecit quominus Vocatus
actu veni requiretr. hoc actu coherceti ꝑfecit
quominus is qꝫ cadebat iudicio sisti ad diem dicta
sua ꝑsonte veniret Vnot. Cuiꝫ. d.c.o.

Debebat in actu sua Vocationis testes adhi
beri. hoc enim significant. Vbi illa. decem Vivalis legis
en capito antestari, idé incipit testibꝫ Vti, et ab iniquum
iniuriay actionem tenebat. ut paulo dixit Cuiꝫ lib. 7. obseruat.
c.16. Graffiꝫ in ꝫ penale n.5 et 6. inst. de actionibꝫ
igitr actor ne iniuriay actioni maneat damnosa ꝑ
sentes interrogabat, an vellent ée testes illius Vo
cationis. Illi Vbi respondebant. an licet antestari, ut
aduertit Rebuff. ad l. 12. tab. c.5. Pancirola lib. 1. thesa.
Var. Lec. c.33. et si illi respondebat licet addito Vbi
memento eoꝫ tangebat iman aurem, quasi
locum memoria, sicuti antiquis persuasum est
tab. Alex ab Alexandro. lib. 2. genial. dieꝫ c.19.
quo respexit Plinius lib. 11. naturalis historiæ
c.45. dum ait; et iam aure ima memoria locat
quem tangentes antestando, sic enim legendu
é cum Lipsio lib. 4 historicay qq. ꝫ c. 26. Vbi et ad
ducit illd Virg. eglg. 6. Cinchius autem vellit et
admonuit et hic et ꝫ referendaé senia Turbatj
quo extat in l. Vulgaris. 23. ff. de ꝑtis ut not.
Petrꝫ Greg. lib 48. Syntag. c.2. n.23. = premissa q.
antestatione licitum erat actri adstricta cervice
veum inius vapere ut observant Carolus Sigonius
de antiquo iure ꝑpuli Rom. lib. 1. de iudicijs. c.18. Rof
sius antiquitatum Roman. lib. 9. c.12. Duar. lib. 1. disp.
c.1. Goslenius lib. 1. Var. Lect. c. fin. Rebuff. ad l. 12. tab.
c.5. Cholectꝫ lib. 5. hist. fori Romani. c.1. David Argenthra
notay iuris select. tit. de iudiciis. Vti postli de iniquitatibus
ꝑtatione l. Vica C. eod. fol. 54. Pancir. d.c.33. Guidolinus de ꝑscript. lib. 4.
tes. Marcilius ad. l. 1. tab. c.1. ꝫm antiquum Vocationis vitium ea ꝑtes
ꝑfecit Ovid. lib. 1. serm. sat.g. dum ait = Cassa Venit o huius illi=
aduersarius et quo tu turpissime magna= exclamat Voca et ꝫ antestari

Virgil. eglo 6.

egoV.

Carrera.

§. 9

ego V° oppono auriculam vapit inius clamor Vring=Undiq; surrg.

N. 52.

Verum quamuis actor veum reluctanter inuitrahere posset negq; teneretur, cum eum Vocabat Cām suæ Vocationis exprimat. ut colligitur ex Plauto in Persa actum 4. Scena 1ª. Vbi Saturio Dalumle= no nem ita alloqtr. Age ambula inuito lenone; cum respondet Dordalo Vocato qd me inuitus Vocas. replicat alter illi apd ptorem vindicam teu ego inuitus Voco. nisi fuerit Vocato in spem legali n. 38. Rebuff. gitrib. c. 4 inquo decipitur Faber. in l. 1. ff. de edendo. ceterum Vbi ad ptorem Ventum erat; cogebatur reus causam vindicare aig actor exibere l. 1. ff. de edendo explicat Sigonius de antiquo iure populi Rom. lib. de iudicijs c. 19. Rosinus lib. 9. antiquit Roman. c. 12. debebat igitr reus actio aig tempus ptabat ad deliberandum Vtrum cedere; an stendere vellet: an sisteredum putaret se præmuniret ad agendum. quidem qq olim 10 dies fuisse autor é. Just. in aut. de exibendis reis §. sancimus Vbi illud pro duxit ad 20 dies ut not Cuias ad Novel. 53. Paucir. Mar. ticar. c. 33. Guidel. de iure noviss. lib. 4. c. 5. Vbi dicta hac tempus arbitrio iudicis ptimiri docet glossa in d. §. sancimus Vbi hoc é; quam probat Donel. lib. 23. Iment. c. 7. infine ~.

N. 53.

Sane si reus stendere volebat actor a ptore actionem postulabat: ut adduertit Sygon. de antiquo iure Popul. Rom. lib. de iudicijs c. 20. Nam Veteres negopijs prout vellet actiones instituere, eas certas solemnesq; ēē Vsu venerat. l. 2. §. deinde exijs ff. de usu vig. uuris. Vbi certas dixit. Quia certis nominibus istabant, solennes qa Vsitatis et solemnibus Verborum formulis ipsisita erant ut explicat Donel. lib. 23. Iment c. 4. qua de causa actio Vulgaris formula appellatur in l. si verbis 42. ff. de furt. teste Bart. in l. edita ante numerum primum ff. de edendo. Donel. lib. 24 Iment. c. 1. Has actiones formulas prætor in albo suo scripta habebat ut ad in ptata non venirētur in l. Vsi eum quog ff. de edendo. notat Antonius Fab. idem Cuijacij

Vb. 8.

Lobservat. 95. Hom. de Vbe ius Vbi ad leg. Quarenus Cibr.
. l. disputat. c. 13. Vbersenberh. ad tt. ff. de oden. Parlad. lib. 2. rerum
quotid. c. 5. n. 7. n. 2. ea rg litigantibg dabat l. 2. f. de form. et imp.
sublatis exornat Duar. in suis gentium § et ido VII. actiss
aptore dandam ff. de pactis. Balduing. in § n m. instit. de
ppetuis et temporalibg actionibg.

N. 54. Porro et actor aptore postulabat ut
iudicium sponeret, et iudicem daret. Nam communiter ssis
ordinarijs ptores recognoscerent cumptem in l. 2. f. de
pedaneis iud. Docet Cuia, lib. 9 observat. c. 23. Gobeano in l.
cum ff. de iurisdict. omn. iud. Corras. lib. 3. miscellanea
c. 18. n. 2. et in l. 2. § si amplacuisset. n. 9. ff. de orig. iuris Hom.
de magistrat. c. de ptore Vrbano Menochij de arbitr. libro 1.
q. 2. n. 9. Baldus lib. 1. qq. c. 10. Ant. Fabr. lib. 4 sicut. c. 7. Thesaur.
Decis. Volum. 1. ad tt. de iudicijs Decis. 12. thesi. 3. q. 17. cum
sequenti. iudicet litigantibg debant. l. 1. ff. de iurisdic.
omnium iud. l. cumptor. l. ccomptor. l. iudicum solutio. ff.
hoctt. l. 2. f. de execut. reiiudicata. debat in Vtraque
pars iudicem datum probare et in eum sententiae Lobrev
randum 47. l. si in iudicio 80. ff. hoctt. q dindicat Cicero
inorate pro Cluentio dum ait neminem Voluerunt mais
res iri in modo de existimatione civis quam. sed ne pecu
niaria quidem de remissima iudicem ire in litigi tradiver
sarios meminisset; exornat Sygonius de antiquo iure Populi
Rom. lib. 1. de iudicijs c. 23. Indeg natae dubitandi vatis
ad l. exossensa 23. ff. de appel. Aut not. Cuia, nobela. 53. et
vatis decidendi ad l. inprimatis 77. ff. hoctt. ut observat
Duarenus lib. 1. disp. c. 51. Donel. lib. 17 ment. c. 25. Panormita
in tit. sacro Varias loca lib. 1. c. 33.

N. 55. Porro interdum reus, ut adversarij intentio
excluderet exceptionem obijciebat, petebatg a prore ut
eam formula adijceret ut notant Guim. et alij ing. ab. tt.
instit. de action. Neg enim aliter poterat apud pedaneum
iudicem se exceptione iuvare nisi ea inseruisset cor
prore stipulatio. l. prescriptis 8. l. sig dem. g. f. de exception.
l. sigs. 7. t. in ipsa actis. exceptis. huendg est petitor. ff.

de edition. inst. observant Donel. lib. 22. ment. c. 8. Cuj. tract. 5. ad Afric. num inst. penult. ff. de fest. prætor V°. audita Utrinq; pte narrat. iudicium spondebat ga sic fiebat id de quo iudicij fiet V explicat Donel. lib. 24. ment. c. 1. id q; interdum pure diciebat, interdum postulante reo exceptionem, seu additio adjiciebat V. stat Cic. lib. 2. de inventio. l. 1. ff. de jurisdict. l. quum Gaveda ff. de action. et obl. ff. quæ tradunt Alciat. lib. 4 disp. c. 7. Biglia in prin. n. 8. inst. de test. Duar. de litem jurando n. 16. Quin. in prin. inst. de excep. Brisson. de form. lib. 3. fol. 449. Cuj. lib. 8. observat. c. 34. Petr. fab. lib. 3. semest. c. 24. Changer. de excep. l. 4. c. 3. n. 19.

N. 56.

Deinde dato iudice actore recessu iudicq; compositio prætor statim testes poscebat utendi te ostendit Sygonius de antiquo jure populi Romani lib. 1. de iudicijs c. 23. quæ spectant illa Machrobij V. jubent dicere quonum negotium est narrant iudex testes poscit. quæ affert Cujacius lib. 9. observationum c. 21. Ubi ex hoc vitiliti contestationis nomen fluxisse putat alij V°. plerique existimant his rebus peractis moris fuisse Legatoribus invicem sibi denuntiare ut ad perendinum diem i. dest. 3m adjudicem datum Venirent & tunc dicebat iudicium sucipere ga sueverant in iudicem dari. & iudicij formam a prætore prescripta & simul litem contestare quia huius denuntiationis V. utro citroq; addibebant testes ut ex Festo Pomp. probat Rebuffus lib. Sing. prætorium. c. 11. Donel. lib. 24. ment. cap. 1. Sigonius de antiquo jure Pop. Rom. lib. 1. de iud. c. 27. Petr. fab. Semestr. c. 24. Rosin. antiqt. Rom. lib. 9. c. 5. Joachim. Op. de jur. arte lib. 3. c. 9. Pancirol. lib. 1. thesaurii c. 37. Gudelin. de jure novit. lib. 4 c. 8. & longe plausibilior sententia quam ea & placuit Alciato in l. pecunia § actoris ff. de V. sig. V. Isideo dicat. testata jd litigatores actionem petatur interroget prætor an sibi de are iudicandi potestatem facerent jd si responderint se facere dicebant iudicij sucipere & tibi testari.

jd Isi testata dicat.

Nam

Nam prius ex incaussis ordinarijs nō iudicabant ut s. dixim⁹ n. 54. neq; partium sententiam exigebant V notat Pancirola D. c. 23. Vigelij n. 5anta quam refert et seq⁹ Gothofred. in l. 1. C. de lite cont. et omnino inprobabilis ē dum lite in stellatam ē putat dum acta iudicij referuntur iam dictum sententiam retrahere videndit Gilg. Vbi eadem l. 1. n. 4. neq; magis arridet opposita Polet. V. 4. hist. for. Romani c. 8. existimandi item ideo stellatam dici ga pro iudicium acceptum actiones petentium. Nam ⁊ ⁊ obligādo ⁊ metaphoram id quō ē perpetuum apparet stellatum ga actiones temporales ē port⁹ stellatione in efficiunt perpetuas. l. oēs. 139. ff. de reg. iur. ⁊ dum perpetuat actis effectū ē, in mente stellationis nec feliciter hac in re Parlad. Var. resolut. c. 14. n. 2.

N. 57.

Quod ⁊ ⁊ ⁊ inmutata ē. nam nemo absq; iudicis mandato inuitū vocari ⁊ ut ptr.m in l. fin. C. de exhibendis reis docet Alex. in Prael. n. 3. C. de edendo Duar. ad tt. de iniur. vocando c. 2. Corras. in l. 6. ⁊ Vlt. n. 12. ff. de rei v. diuers. quā de cāa etsi in pandectis p̄cedat tt⁹ de iniuriosē vocando tt.m de edendo, rat⁹ē cum vocatis in ius editorem p̄cedere in s. dicetur hic ordo inuertit et p̄cedit tt⁹ de edendo et nox seq⁹ tt⁹ de iniuriosē vocando. ga ⁊ ad mandatum iudicis impetrandum necessē ē ut saltem iudici edant actiones. quod ē verisimile quam alibi tradita a Charondo in Rub. n. 24. C. de edendo Reinal. Corras. Vbi. in dag. c. 2. Donel. V. 23. 3 ment. c. 3. — Deinde ⁊ antiqui mos iudicij ordinandi abusui recessit. nam ⁊ tor ipse rursi negotiū mole opprimat ⁊ in primatis ca ustos rationis sue examen addi bere debet. l. 2. C. de ped. iud. Neq; rursū actionum impetratio necessaria ē l. 2. C. de form. et impet. subl. et tandem stellatis dicitur cum principalis negotij apd iudicem ⁊ petentem sit nauratio et exactoris seq⁹ responsio: ut docet Glossa p̄sens. C. de lite stellat. ē. quam plenius ⁊ p̄cedat ⁊ v. Vbi eundem tt.m ⁊ c. Mascardus de probationib. conclus. 1. n. 6. Farinacius de ordine iud. 6. p. tt. de

Stellatis quos dicatur.

Litis stell.

litis contest. n. 3. eamq ab alijs impugnationibus defendit Gilchenius in d. l. 1. nu. C. eodem. et plures alias descriptiones tradit Teutlerus disp. Volum. 1. tt. de iuditijs disp. 12. thes. 2. q. 8.

Ex qua observatione 1° colligitur pandectarum iure iuditium nullo modo incipere a Vocatione in ius. Nam sine iudice iuditium nullum ée poterat ut testatur divus thom. 2. 2. q. 60. art. 1. = Vocatio V.° sine ptore et eius lictore minime constio frequentius fiebat; ut notavimus s.a n. 48 = Deinde qa tempore Vocationis ñ tenebatur actor caussam Vocationis reo declarare: V. diximus s.a n. 52. Et consequenter eo tempore ñ poterat dari discutio rei controversae q̄ ad constituendum iuditium omnino requiritur. Cforus de Vbor. sig. plane cum actor adversarium in ius Vocat etsi peteret, festinet ñ dum tamen petit. l. amplius. 5. ff. rem rat. habere. advertit Forc. in sphera legale n. 39. Nam etiam ante iuditium acceptum et criditor agere et reus conveniri dicitur. l. si reus 73. ff. de proc. l. si homo. 45. ff. de rei vind. notat Cuiac. lib. 9. observat. c. 25.

2.° colligitur litis contestationem factam fuisse apud ptorem antiquo iure ut docent Petrus faber lib. 2. semest. c. 24. Rebard. pro tribunali c. 11. Sigonius de iuditijs lib. 1. c. 27. Ant. Fab. l. post litem 17. ff. de procurat. Quorum sententia confirmatur ex eo nam exceptiones quoq debeuant coram ptore contestari d. l. si qs 7. ff. de condit. instit. l. si quidem. 9. C. de excep. = Neq superioribus adversatur textus difficilis in l. 1. C. de litis contestatione nam reiecta opinione Doneli lib. 24 comment. c. 1. Vss. de testatione existimantis; Veterem illum contestationis ritum Imperatorium Seberi et Antonini tempore ab Vssu recessisse Cui adstipulari Videtur Gilchenius tbdem n. 5. Respondendum é partes coram ptore Vtro citroq negotium narrasse, neque

enim

enim aliter poterat pter iuditium ponere nisi audita Vtriusq; partis narratione? & quoniam eo tempore quo pter litigantes adinuicem audiebat actionem dabat & iuditium ponebat statim litis testatio sequebatur ideo Imperatores scribunt cum litem testari cum iudex per relationem Vtriusq; partis cognitam audire cœperit. Neq; negotium facit si dixerit pretorem aut de cognosceret ordinarius cognosceret; iudicem appellari ipse ée: nam scribentes magistratus Populi Rom. iudicum nomine significarunt. L2. ff. sigs iniur Vocatus ni ierit. l. de die. 3. ff. quæ. cog iuncta l. 1. ff. sigs caut. l. 6. remouet in fine ff. de postul. l. 1. ff. Bett. l. iudices eodem obseruant Equinarig de iuris d. fol. 44. Donel. lib. 17. ament. c. 31. Gilberg 99. Zuric. c. 9. n. 6.

Litis qdo licant & testari.

N. 60.

Illd in hic morendi rom. tx. in d. l. 1. C. de litis testatis. dum sibi fuit diferentiam inter edictam actionem & litem testatam Vt Gron. Videat ée iuditium de iure ex specie actio. ante iuditium recognitam sit necess. intelligendum ée de editione actionis in dum a pte impetrata de qua in l. 1. ff. de edendo Decernm edicto fit ante iuditium positum & litem testatam. Vt appareat exijs q̄ supra tradidimus n. 52. cum sequentibus. Actio u. a pte impetrata post eam iuditium & litem testatam edebat coram iudice pedaneo. Neq; enim poterant litigantes adiudicem datum peruenire nisi iudice posito & lite testata ut obseruasti s. n. 56. Vnde paulatim deducitur deceptum fuisse Baconium lib. 6. de declarationum. declarat. 88. n. 8. dum existimat tx. in l. edita C. de edendo log de formula actionis a pte impetrata. Nam cum hic log iungendus sit in d. l. 1. C. de litis test. Cuius fragm. ée Vestal ex epigrafe & notat Cuia. lib. 9. obser. c. 21. necess. accipi debet de ea actione & editione de qua tractat Imperatores in d. l. 1. ideo V. huiusmodi editio, qua actor sui iuris copiam reo facit dicitur spetiem futuræ litis demonstrare qa eo tempore quo fit iudum lis ée. iuxta ea q̄ s. dixim. n. 46. Et ego iudicat. quadere & quale ap pedaneum iudicem

fut.

futurum sit inditum q̄ Varior intp̄tatio quam
alia q̄ra dict. a Rebardo Vb. sing. p̄stribe. C.q.

N. 61.

3.° Colligit qd cum eodem tempore pandec
tarum iure Ctt inditum acciperet Ctt alios testaretur p̄misce
JC.tos Vocibꝫ Vtuntur ut pro eodem Vsurpant inditium
accipi et litem testari. l. illud 40. ff. depet. hered. l. is qui
25. ff. derei Vind. l. cumpundꝫ 31. ff. de reb. cred. l. ediles
38. §. item sciendum ff. de ædil. edicto. l. amplius. §. ff. rem
ratam haberi notant Donel. lib. 24 comment. c. 1. Ant. faber
in d. l. is q̄ derei Vind. Oscaldꝫ in mst. ad Donel. lib. 15 comment
C3. litera A. qui labitur Joannes Albericus Mar. oppin. C. 13.
dumputat inditium accipere ée actionem mouere
cuiꝫ error ex superioribꝫ aperte reincitur Ctt simul etiam
Expeditis iuribꝫ aptissime platz, inditiꝫ incipere a Vocatis inius.

Judicium accipitur a Vocat.ne in jus.

N. 62.

f.° Colligit intp̄tas ad tm in hac verbꝫ=
58. ff. derei Vind. in illis Vbis, sd si prior desierit inditium factum
ée Vbi testes referantur ad litis testationem p quam inditium
dicitr factum i.é inquisachum ut intp̄tatr faber in l. si
bonæ fidei possessor ff. depet. hered. Vbi phac intp̄tatione expen
dit tm in l. socia 42. ff. de donat. cam mrt. Ctt bonæ fidei
auctr inditis restricto Verum hoc Fabri expositio id l. à
quo servus iam olim mihi displicuit Vero existimanti
inditium factum appelari a JC. id qd indicis pnuntiatis
erat finitum attesta illis l. series aperte demonstrat et late pro
bat Cuiatiꝫ lib. 9. observat. C 27. et eodem modo accipiendus é
tm in l. si post litem ff. de excep. Ctt futuri enim inditij in facti
non ex his modi exceptiones sparsæ ff. ut post antiquiores
agnoscit idem Cuiꝫ lib. 3. 99. §. pap. ind. l. si bonæ fidei. Nec ad
versantr prisca eiusdem legis Vba Ctt si post litem de hereditate testatum Nam suplendum é et finitam attestati
Accurs. Ctt idem quam sibi audit. non necessariam appelat
Castrenſis Ctt. Ac eam segunt Bart. ante numerum l. cum
Albericꝫ et alijꝫ munitr testes satis tdeꝫ nꝫ. Cjus. in l. sigs liber
taꝫ ff. depet. hered. Cuiꝫ lib. 30 brev. C 27. Tomissa alia intp̄tatio
Socini n. 7. alia Salij n. 5. tdeꝫ alia Rebardi Mar. de inditijs C 14.

Respondetur Donello lib. 19 comment. c. 15. pro illo Verbo contestatam respondendum esse excertatam minimam mutationem Duarum literarum inter se affiniunt ut sensus sit post litem concertatam seu determinatam cessare exceptionem iusta quam lectionem recte congruit ratio subiecta in Vss. Vlt. neque fabro fabet textus in d. l. seia nam longe diversa sunt iuditium factum et iuditium constitutum ex eo V.° quod Papin. ait de bonae fidei iuditio constituto colligit Dorotheus Graecus in tr. ps. iuditia stricta opposita dolimali exceptione reddi bonae fidei de quo discentientes sunt opiniones Cuiacij lib. 3. observat. c. 17. & lib. 8. c. 16. & lib. 13. responsorum papiniani in d. l. seia & Antonij fab. lib. 14 coniect. c. 18. cum sequenti = Sed quoniam haec inspectio prolixiorem exigit disceptationem; nunc iuditium meum promere supersedeo.

N. 63. 5.° colligitur ratio quare consensus quem filia praestare tenetur ut patri de docte agere possit. l. 2. §. Voluntatem ff. solut. mat. tempore litis contestatae exigatur. l. sicum doctem 22. §. eo autem tempore ff. eodem quoniam sub eo tempore lis iuditio includebatur l. omnes ff. de reg. iur. Nam a litis contestatione iuditium incipere dicebatur ut not. Baldus in l. fin. §. necessitate n. 15. C. de bonis quae liberis Duar. in d. § eo autem temp. Barbossa in l. 2 §. fin. n. 18. cum sequentibus ff. solut. mat.

N. 64. 6. colligitur iure antiquo inspecto vocationem in ius longe differre a citatione. Nam citari dicebatur reus cum die cognitioni praefixa in foro ad tribunali per praeconem evocabatur ut praesens esset nec ne appareret. l. & post edictum 73. ff. hoc tit. l. divus 7. ff. de in integrum rest. l. in tr. accusatorum 10. ff. de publicis iuditijs exornant Duar. lib. 1. disp. c. 7. Gobeanus lib. 1. Variarum c. Vlt. Rebardus pro trib. c. 2. hodie tamen sublato antiquo illo vocationis ritu citationis nomen tamquam Vssui forensi accomo

datus

datis mansit ut not. insignis Praeceptor Ant. Pi-
chardo in §. fin. n. 20 inst. de pena temere litigantium
= Est autem citatio duplex alia Realis quae fit per
capturam rei = Alia Verbalis quae peruiatorem
praesente reo, vel ad eius domum, et interdum per literas
vel voce praeconis aut alio similimodo inducitur ut
colligitur ex Lorentanum iuncta glossa. Verbo co-
gendum C. quomodo et quando iudex. Et late tradit
Socinus tractatu de citatione art. 3. Pak in praxi. 1. p.
primi tomi 3 tempore n. 14 cum sequent. plane cum
hodie non possit fieri citatio sine iudicis mandato
l. fin. C. de exibendis reis. l. cum clericis et ibi Baldus
C. de Eppis et Clericis C. penult. de foro competenti l. 2.
tit. 7. part. 3. l. 2. tit. 29. part. 7. l. 3. tit. 3. lib. 4 recop. de
eo tempore quo reus citatur, potest considerari qualis qua-
lis discussio caussae cuius respectu dicitur iuditium
quodammodo inquoatur, ut docet Ripa. n. 47. Theu-
clerus disp. Vol. 1. tit. de iuditijs disp. 12. thesi. 2. q. 5.
et ideo citatio inter acta iuditij connumeratur in C.
quoniam contra 11 de probat. et litis pendentiam oppe-
ratur, quod attinet ad effectum attentatorum clement.
2. lite pendente. Caeterum tunc proprie et perfecta di-
citur iuditium formatum cum lis quod testatur d. C.
ex parte de Verb. sig. d. C. sup. qq. 27. de officio dele-
gati. docet Paulus in l. 1. n. 4. C. hoc tit. Decius hic. 2. lec-
tura n. 1. Cursius in Rub. n. 11. ff. hoc tit. Pak in praxi
anot. 1. n. 39. quorum sententia apperte confirmatur ex textu
in d. C. gratum 20. ibi. citatione facta negotium sit
quasi ceptum de offic. delegati. cui non obstat textus
in C. relatum eodem tit. dum probat morte delega-
ntis expirare iurisditionem delegati nisi praece-
serit litis contestatio nam Urbanus in d. C. gratum
non loquitur de simplici citatione sed de peremptoria quae fit
per citationis edictum; de qua in l. in peremptorio
71. ff. hoc tit. Haec enim vim habet contestationis, cum

citatio duobus modis.

posteam potē damnatam d. l. post dictum ff. eodem
l. Numatia 57. ff. de rei vindicata l. 10. ff. 22. part. 3.
quę interpretatis Suadetur ex verbis eius de
textus ibi propositis citationis dictis eamque
amplectitur Castillo lib. 2. controversiarum c. 19. n. 10.

Addx. m. inc. 1. de iuditijs

Etsi inscriptis. ẽm tẽ, q. in inscriptis exactis
Africanis: colligunt Felinus, Decius, Ripa, Veronensis, Mariales, Riminaldus in prius huius
tex; statutorem istam nẽe Pomptiphia, Sciliarem deducta enim ex
Scil. Magulicus. Vnus ex africanis c. 54. Vnst. Aut. hug. in. 1. ollec. et
cretarum c. 1. Socin. Quijatis in notis ad tx.m nostrum. Et
Leti a Sancio de Matrimonio lib. 8. disputat. 25. n. 9. et compro
batex inscript. tex in c. 2. de elect. c. 1. de pact. c. 1. de sponsal.

inscriptis huius tex. vnde deducatur

Cæquæ inscriptis. statat statutionem ẽe sciliarem nps
mptiftinillam exaliquæ aduertendum ẽ sentia, qd qdo
in inscriptione ponitur nomen Romani Pompt. is quamuis
alias statut. inscitis edita ẽet. Pomptiphia enim scili
arisdicitur, exemplum c. inc. cum in cunctis 7. c.
de prodecetur 49 de electio. c. nimulti 28. de rescript
c. cęp 7. 4. c. maiorib 7 18. c. demulta 28. de p. bend.
cum adducts a Mandosciis in reg. de insignijs resig.
q. 17. n. 12. ~

statutis statutionem ẽe sciliarem

N. 2.

Sed ego hanc Mandosij distę in pbo. quo
niam plerumq statut. ex scitis deducta; etsi in illis
nomen Pomptificis appositum sit sciliaretiam
c. cum ex eo de penitentijs c. 1. codę tit. lib. 6. c. maiorib
c. parante de p. bendis. c. licet canon de electione lib. 6. sem
per q. statutis sciliaris appellari debet quatenus ex scitis
lis deductæ etsi in illa nomen Pomptificis apponatur
Vt resolvit Rota in nouissimis. l. p. ate decis. 123. ~

statutis semper ẽ scilicet iaris.

N. 3.

Neq. obstat hic inuestigatis videri debet. multum
enim intẽ statutionem sciliarem ẽe aut Pomptificiam, qd
attinet ad negotia et praxim. vt aduertit Ripa n. n. 8. præsertim

Namasi

Nam s. sthicis scilians sit gd sit onere clausulam derogatoriam videri ad futuram dispositionem ad eo vt gd eorum rescriptum aut privilegium d. sthibus non scitiarem et cessum pattuerit non facta illis expressa scitij mentis. arg. tex. in c. ex parte de capellis monachor. c. irritum 28. de rescript. c. eam. I. de etate et qualit. ea gd sthibus non scilliaret maiori cum alterius facta videntur. arg. l. 5. in c. prudentiam 21. de offic. deleg. et probauit expresse Archidiacon. in c. dexstit. lib. 6. Segunt. relati a Gbb. lib. 4. Var. c. 16. n. 13. Renedo ad decretales collectanea. 123. Sanchis. de Matr. lib. 3. disp. 16. n. 7. Gonçalez ad reg. 8. glos. 18. n. 107. Garcia de benefitijs. 4. p. c. 5. n. 25.

N. 4. Quæsema quæ mihi impune non irrisa sit sine difficultate stravium enim probat Alciat. lib. 6. parad. Sar. m. lib. 3. select. qa. praxim a senia Archidiacono recedendum ne quam sepe probauit Rota Paul. Æmilij decis. 176 et 268. et in nouissimis. 1. p. decis. 122. et 127. et ideo de stilo curiæ Romanæ sepe obseruat. Veluti in remissionibus appellatis. in gg semp fit derogatio scitij generalis de quibus dictis de in c. mihi 28. de rescript. et in dispensationibus sup defectu natalium scitij Pitauiensis de quibus fit mentio in c. 1. de filijs presbiter. et ad duo beneficia derogat Lateranensi de quibus fit mentio in c. de multa de præbendis et in mutationibus vltimæ voluntatum scitium veniente de quibus fit mentio in Clement. qa singit de religiosis eis domibus exhis in stat sufficere generalem scitij mentionem ad derogationem sthitutionis ex scitialibus absq eo gd necessarie sit specialis mentio illius sthitutionis cui dispensatio rescriptum aut privilegium refragatur ex Menochio cons. 294. n. 11. lib. 3. et gd magis ibi facit illa clausula generalis non obstantibus sthitutionibus scitijs generalium ut not. Gbb. in 4. 2. p. c. 8. §. 9. n. 6. Molina de iust. et iur. t. 2. tractatu 2. disp. 173.

N. 5. Quod si quæras quare hodie in curia Rom. in eo aduersus ijs et alijs gratijs et concessionibus factis d. scitij fil. dni decreta numquam apponitur derogatis, neq specialis neq generalis d. scitij responderi potè ex decreto eiusdem

scitij.

Pontifex q̃dam gratijs vltr sibim scitis facultatem exercet.

Concilij ~~decreto~~ Sess. 24. de reformatione c. 21. Vbi omnia remittuntur dispositioni Romani Pontificis quapropter videtur q̃ dictis gratijs potius Vltr Pontifex facultatem sibi in scitis ecclesiasticis quam aliquod straconcilium disponat ut resoluit Garcia de beneficijs 4. parte c. n. 34. quia fuisse in Rota declaratum testatur q̃d ~~ppter~~ decretum Trid. l. c. 21. ad illius derogationem sufficiat illa clausula generalis nõobstantibus &c. Apposita.

N. 6.

Omnia Romano Pontifici subijciuntur etiamsi ea habeant finem ad spectabrem aequum humanum.

Scd cum illa testatio facta in d. c. 21. Concilij Trid. in omnibus aliis Concilijs facte cum omnia Pontifici Romano subijciantur in illis q̃ ad legum humanarum dispositionem pertinent Verius existimo rationem stili Curiæ Romanæ deducendum esse ex tit. de Rescr. §. q̃a caveri q̃ quicumque gratia Pontificis manu signata fuerit, & in omnibus gratijs beneficialibus nisi fit necessaria trid. cautio derogatio et ita declaratum in congregatione Concilij refert Garzia Vbi sup. Quare præterea tenendum esse opinionem dicentium addendam derogationem Concilij tridentini specialem Concilij mentionem necessariam nec esse ingrossandam et hoc ita in praxi Pontificia l. 1. p. Vbo generalis et 2. p. Vbo absolutis §. 8. Ugeda de beneficijs 2. p. c. 12. n. 85.

N. 7.

Scilicet Concilium triplex

Proterea videre oportet an Concilium africanum ex quo hæc desumpta est sit generale vel provinciale. est enim triplex Concilium = Vniversale = Provinciale = aut Synodale ut refert Enrriq. in quam Enrricus in tractatu de Synodo. c. p. n. 4. Jacobatius de Concilijs lib. 1. art. 1. Cano de locis theologicis lib. 3. c. 1. Botius de signis Ecclesiæ lib. 7. c. 7. = Generalia seu Vniversalia dicuntur quæ Romani Pontifices autoritate congregantur q̃ adeo debent totius orbis Pontifices saltim illis per Legatos C. 1. C. 9. dist. Ptstam 17. dist. C. significasti de decim. = Provinciale vero dicitur q̃d a quinque ad sex archiepiscopis una gubernatio nem authoritate Metropolitani ipso assistente congregatur. Denique sit mentio Ptstam 18. dist. et in C. sicut Ppus 1. et 2. q. 2. dist. C. grabe 29. de pœnit. et fit.

Scilicet Concilia generalia q̃ dicuntur.

Scilicet Concilia Provincialia quæ dicuntur

Ypsius cathis totiꝰ prouintia Suffraganeis Epp̃is. Poc V.° aliqdo nationale dicit exes qd ꝓsidente Primate epp̃i totiꝰ regniꝰ congregantꝰ sicꝰ nationa lia ꝯcilia ꝓuincialibꝰ distinguit Belarminus t. t. ꝓuincials. Mar. de scilijs. c. 4. Horiꝰ t. 2. inst. c. 18. = Synodale V.° dicit qd auctoritate Epp̃i. Vocatisꝰ arties. Abbatibꝰ Eccl̃iarum Prarbiteris ad epp̃is copatꝰ gubernationem ꝯgregatꝰ ut tradit Curri cul. lib. 3. de scilijs. c. 12. c. alijs singulis. 18. dist. c. qdo. 18. q. 2. synodale scillium

N. 8.

Quo supposito post Determin. n. 4. quam vefert et segꝰ Menochiꝰ de arbit. lib. 2. ca. 4. n. 58. existimant scilium Africanum exqus deducꝰ é nostrꝰ tꝰ Vni uersale fuisse, mouetꝰ nam in finalibꝰ Urbis suisꝰ tꝰ suppo nit scilium potuisse pribare Cbudeum Epm qd in prouincia si scillis peri ñpotuisset. c. accusatus. c. quamuis. capitulum 2. q. 6. qd confirmari Videtꝰ eo qd in actibꝰ eiusdem scillij relatis statim scillisꝰ scilium illud uniuersale Vocatur etiñ c. 6. eiusdem scilij exqus deductꝰ é tꝰ in c. primo se dis. 99. dist. de primo sedis Epp̃o tractatꝰ; atqꝰ prohi bet n suũ Sacerdꝰ aut Pontifex Vniuersalis, qd ñ misi in scilio generali fieri potuit. facit dem qd Nam inti scilia generalia qꝫ Eccl̃esia Vtit Boc Africa ꝫ= vefert.

N. 9.

Sed ctraria ꝑma Verisꝰ é; scilium hꝰ Afri canum ꝓbintiale fuisse siue nationale quam ꝫbat b. Felix Rigan. lib. Varoign. Burrat. scil. 107. n. 10. Belarminꝰ. t. 4. Mar. de scilijs. c. 5. Horiꝰ. 2. t. 2. inst. lib. 8. c. 16. et probatꝫ 1.° ñ in c. quoniam cum sequenti. 16. dist. scilia generalia cumerantꝰ et Africanij scilij nulla facta mentꝰ est. tum = 2.° quoniam ex actis eiusdem scillij ñ stat pri ꝰ se Vocatos epp̃os totius Orbis p Romanum Pontifi cem neq ipsum aut alium eius dam nomine pra= fuisse scillis ut in c. 1. 15. dist. = tum 3.° quoniam pus ta éét interrogatꝰ cod Bulde an vellet coram scillis li tigare si uniuersale esset nullo enim modo po tuisset tale iudicium declinare.

Negꝫ

N. 10

Nec obstant rationes adducte pro contra
via sema n. 1.ª 2.ª 3.ª desumpte ex eo; qd in textu nro significatur
Cbuldeum a illo concilio potuisse episcopatu privari
quoniam in tr̃one gat ad talem privationem R̃. nam̃
Pontificis auctoritate nec̃ necessariam ut infra
latius dicemus. Nec obstat 2. rão quoniam concilium hoc Af
ricanum nr appellat Universale id̃ oecumenicum seu ep
iscopus totius orbis cum sit Romanus Pontifex
seu Universale dicitur eo qd erat Universalis pro
vintiarũ totius Africe addit eversionem illius q̃ fiebat
p̃ singulas provincias cũ Metropolitano ut ad
vertit Belarmin. d. c. ad 2.m̃ auctr. ind. c. pri
mas edit. q. q. dist. puto dicendum intelligendum
nec̃ de Pontifice Romano sd de Primate illius provintie aut
nationis Nec obstat ultima ratio ex d. c. de libellis 20 dist.
nam ibi non refertur Africanum concilium tanquam Universale
oecumenicum sd tanquam legitimum id̃ et ab ecclesia approbatum
et receptum inter alia q̃ Romani Pontifices utuntur in iudiciis.

N. 11.

2.º uni tr̃q.

Quibus sic premissis recepimus tr̃q 2.º talis
q promisit coram iudice litigare si fuerit excommunicatus in hospi
talis ex communicatus vi poterit donec premissa debita satisfactis
absolvat privari in beneficiis h̃ pote: idem probatur in c. insti
tutis quoniam frequenter 5. fin. ut lite non contestata. c. certum. c. rigo
c. ppg. 11. q. 3. l. 10. et sequentibus tit. 4.º p.ª 1. exornant relatio ad
modo ad decretales collectanea. 10. Gutierrez de iuramentis
firmatoriis 1. parte c. 28. Xuarez de censuris disp. 4.
sec.ª 5. Sanchez lib. 1. c. 4.

N. 12.

2.º adducta triplicis.

Pars 1.ª 2.ª is

Quod 2.º triplicem affert partem. 1 des
q triplicem patitur dubitandi rationem = 1.ª pars probat
illum q promisit coram iudice litigare si fuerit excommunicatus
inn̄ paret ex communicandum esse: dubitatis nom mobet
Nam in q̃libet iudicis consensit iuris dictionem re
integra ad libitum penitere potest, et a promissione
vece dece. l. si venerit ff. de iurisd. omn iud. q.º Cbuldeo
cum in predicta specie a promissis recesserit re integra
excommunicare non poterit.

Z.ª 3.ª cand.ª

N. 13.

2° contra eam dem partem mouet dubitationem, quoniam ut ḡs possit iuste excommunicari cum deliderat trina monitio aut vna peremptoria c. omnes decime 16. q. 7. c. Sacro 48. de sentia excōicatiōis. c. statuimus. c. distributionem eodem tit. 6. cum ḡd grauius sit causa et sufficiens materia peccati mortalis c. nemo cum sequenti 11. q. 3. trident. ss. 25. c. 3 at in specie huius tēs epūs nec fuit monitus; et causa leuis erat. g.° nec excommunicandus.

N. 14.

2ª pars d.i probat excommunicatum nēcēab solvendum donec satisfecerit; dubitationem mouet 1° nam ea quę ad certum tempus cedunt, et prohibent transacto tempore absq; noua cessione fieri possit. l. imperator 8. ff. de postulando. l. si vnus 27. §. si cum reo ff. de postulando pacti. g.° cum epūs in hac specie excommunicatus cēt quo vsq; satisfecerit, facta satisfactione ipso facto manet immunis ab excommunicatione. g.° non indiget noua absolutione.

2ª pars d.i

N. 15.

2° Mouet dubitationem nam exaduerso videt absoluendum cē ante satisfactionem quoniam quoties ratione diffinitiua ḡs excommunicatus prestita cautione de iudicio sistendo absoluendus ē. c. exparte et l.° d. verb. sig. c. quamfronte de appell. c. Venerabili. 6 q. §. secq de sentia excōicatiōis. No. 6. idq generaliter ve ceptum ē solutis expensis. l. sancimus. c. de iudicijs c. quoniam frequens §. inalijs ut liten̄ testata. g.° non recte docet hmōi tēs absoluendum nēcē ante satisfactiōem

N. 16.

3ª pars d.i probat excommunicatum propter diffinitiuam nēcē beneficio priuandum, dubitationem mouet 1° nam is ḡ iuste excōicatus et iuste quoq; potē beneficiorum priuari. c. iuuenis 35. cum sequenti. 11. q. 3. imo et priuari potē ch̄ ante litem contestatam c. Veritatis de dolo et contumacia. g.° epūs in hac specie excommunicatus potuit recte beneficiis priuari.

N. 17.

2° exaduerso dubium facit; Nā epūs proprium pertinet absolui Pontifici Rō. c. accusatus. 3. q. 6. c. 2 de translatis epi. g.° Scilicet Africanus ch̄ post causam excommunicationis

tum

N. 18. Veditur ratio Vere ff.

tum non posterat eppis eppum eppis epatu privare.

Hiis nobstantib⁹ Verissimè intẽdit. D. aduers⁹ declarationem inprimis oppor tet intelligere; quare Cbuldeus inspectum tus fuerit interrogat⁹ an Vellet in scilium litigare fñ cum alias a iudice appellipotuisset in iudicium Venire. iudicium nam⁹ redit in iudicium l. int⁹ stipulantem 83. §. 1. ff. de Vbj & Cig. c. cum ratio 3. q. 6. cum adducbs a Bart. fab. iurisprudentiæ pap. prin. 1. illatione 9. adeo ut hodie iure regio per missionem incarcerem appellit Veut ad iudicium venire immo si litem de statu recusauerit pro confesso habeatur. l. 6 tit. 4. lib. 4. Spil. citat. Gbb. lib. Var. c. 8. n. 1. Gutier. in practicis lib. q. 46.

N. 19. Quid disciplinati Respondent dicti DD. eppum interrogatum fuisse ut omnes alias exceptiones fieret declinatorias excluderet ad effectum, ut postea scilium venire nequaquam recusare posset R.a tex.m in c. Superque §. nos autb de off. delegati sequunt Deth. n. 60. Verois n. 120. Mantua 38. Riminald⁹ 57. Pip.a 34. Parorm. 15. dbac in interpretatione redit glossa vna h. eod. tot. in Scitum quinciale recusari inposse quasi suspectum

N. 20. Controuersum enimè occasione predicte dis sciplinatis; an tota Synodus prouinciale recusari possit et partem negatiuam cum glossa h. sequentur in mum vi relati a Rolando cons.o 19. n. 6. lib. 3. mouent nam quia non posse iustam suspitionis causam allegari totam Synodum: existimant ita autem pertalis recusatio quasi inanis repellenda sit arg.to tex. in c. cum appell. de appell. lib. 6. et sequentes negant collegium; Ciuitatem, et similem aliam communitatem recusare inposse ut resoluit Bald⁹ in l. Rogamodo ff. de adit. et demonstrat. Alueric⁹ in tract. de statu lib. 2. p. q. 58. et relati a Bobadio dicit. 269. ins dicunt generale recusationem omnium aduocatorum alicuius Ciuitatis aut DD. studij admittendam nec probat per relatos Rebuff. de recusationib⁹ art. 9. glos. 9. n. 46. Auendanus de exe

quendis

quandis 2p c.23. n.13. Greg. in l.22. tit.4. p.3. idq
notandumé addeclarationem tex in l.1. tit.5. lib.3. ord.
nam.ti et l.1. tit.16. lib.4. Spilat.

N. 21.

Verum hé sententia videlicet scilli
ium provinciale recusari posse arg. tex in c.fin. 3.q.5.
C. quotiens el.1. 2.q.6. et Dnus alegat tex in clement.a Past.
§. notoriam de reiud. c.licet ex suscepto 12. de foro competenti
et ratione probat quoniam cum nullo iure cautum sit ne
collegium simillisue alia congregatio recusari possint
generaliby iuris omnis regulis standumé, qq canet
omnes iudices recusari posse l. apertissimi C. de iudicijs:
Probatr 2o. Nam a decisis provinciali potè appellari sicut a
quolibet alio collegio c. multis 1.7. dett.e C. de rescript. 3.q.6.
= q.o necesso recusatis admittendaé Vallet enim argmto
de appellatione et recusatione c. super eo de appellat. et recusat.
c. super eo de appell quare prout de illum provinciale
f aliud qd cum collegium, omnitas, aut congregatio re
cusari possit probant Abbas ñ. n.14. Felin. n.6. Deciy
.61. Alciat. 17. Ripa 40. Vers. 119. Dett. Greg. 3.p. Syntag.to
tit.49. c.3. relati a Menochio de arbitrarijs Ma.2. casu 456.
Bobadilla in politica a. 2.p. tit.3. c.8. n.122. Boherius dec.
269. n.3. et aperte probatr in c. qd suspecti 3.q.5. Decius
post Ora diuum Crivi sotomum et quasi suspectus recu
satum ut refert Sa cobatia de decijs. c.11. Ma 6.

N. 22.

Hactamen sententia procedit qdo iusta aliqua
causa adeét suspicionis o.a totam Synodum, l. totam
omnitatem qd Varijs exemplis declarat Acebedo in
.l.t tit.16. lib.4. Spill. an.29. secus V.o si omnes tantum
ex omnitate inveniant suspecti Nam tunc illi solo
cum repellendi sé caeteri huiusmodi suspicionis nota
non laborantes causam definire poterunt ut aduertit
Ripa ñ.n.40. et relati a Gomecio dec.a 238. n.6. et 7.
= ext q.o ad huius rei praxim observandum qd etsi iudex ci
li atento ad recusationem iudicis, iudicis nó sit necesse
causam exprimere in recusatione sd sufficiat iuramto
recusantis ex gloss. in d.l. apertissimi V.o recusari
C. de iudicijs. et in l. gapo erat V.o ne gillud ff. ad Trebellian

Cumad

cum adductis a GG. in pratic. c. 26. n. 10. qd ideo pro
in recussatione cum de dit et iure regio. l. 1. tit. 16. lib. 4. comp. attento in recu
munitatis caa plan de ratione d munitatis causa expressionem et probatio
nem necessariam ee ostendit Ripa th. n. 40. Pal
in prax. t. 1.° 1.a p.te 10 tempore n. 26. qd in recusatione aud
cum g iudicis ecclesiastici in dubitatum e in recano
nico patents "scdo requiritur c. cum speciali, de appell. c.
N. 23. Sd hec omnia nequaquam procedunt in satis
Vniversali oecumenico qd nullo modo pote recusari. hoc. n.
Vniversalem ecclesiam rep sentat et ideo suspitionis ca
usa illo admittenda ne naque errare pote. absit
enim sp.s sanctus ut omnes theologi docent cum
D. thoma 2.2. q. 1. art. 1. GG. Mol. Var. c. 10. n. 12. copiose
Delarmin. lib. 2. de ecclesia. c. 2. et probat ng a oecillio
a oecumenico oecillio generali oecumenico n admittit appellatio ut copiose
appellatio n admittitur. notat Turrecremata lib. 3 de ecclesia c. 48. g.° nec pote
vit appellari d. c. 2. de appell.
N. 24. Sd quamvis hec omnia Vorissimo sint
inhisomnib exactissimo nine scrupulo docillioni hoc mri po
sse accomodari quoniam exco n stat Gbuldeum ha
buisse cautam requirendi oecilium qua et allegare
et probare debebat c. 2.° requiris g. fin. de appell. c. sigs
d.a clericum d foro competenti. quare Varias interpta
nes cumularunt ad hoc mrum Panormitanu th.
n. 14. Versi. nu 37. Detis n. 71. Ripa. n. 45. qq omittis
dicendum arbitror Gbuldeum n fuisse interrogatu
ve specte oecilij, sd respectu accusatoris ad eum effectum
ut post quam semel oecisset cum actore litigare amplius
illi nullam posset exceptionem opponere Vbi gratia
illas quas enumerat. JC. in l. judicis. 9. l. accusa
re ff. de acusat. que interpta congruit Vbis mri
hoc ut annullet cum eo experiri ut adverterunt th. Ripa
n. 46. Alciatus n. 19. et dicipote interrogatu fuisse ut
excluderet excepta illa declinatoria fori qua forte sibi
competere potuisset. eo qd in eius acusatione n fu
isset servata forma. c. 1. 2. et 4. 5. q. 2. alias enim
licet ad oecilium vocatus venisset nequaquam teneb.

Ita

vehur suo accusatori respondere ut ind. c. 4. et in c. fin. de fors. petenti nisi sponte litigare voluerit et renuntiando suo privilegio. ut ind. l. 1. §. q. 2. c. dilecti. 17. de fors. petenti. c.

N. 25.

Indeiam ut a signeus veram decidendi rationem ad clusionem Exc.mi supponendum é excumatia grave crimen éé in iniuriosum existens ineo qd qs superioribus suis nó obtemperat. l. contumacia 53. ff. de iud. l. 1. §. fin. ff. sigs iusdicenti nó obtemperaverit. c. 2. et tó. glos. Vbi excumacitur debb et excumacia. l. sancimus C. de iuditijs. excumax enim quasi tumidus superioris sui spontem aspernitur. c. 2 de maiorit. et obed. c. cum excumatia deberet. lib. 6. cum adducit a Menochio de arbit. lib. 2. c. 153. Farin. de delictis. q. 18. an. 25. Gail. lib. 2 de pace pub. c. 5. dub. 6. in c. alm. mat. 2. p. §. 9. n. 3. et ideo severissimis penis excumatia crimen vindicandum éé constituerunt legum latores ut in l. 1. ff. sigs iusdicenti &c. c. 1. et 2. de sequestratione possessionis. c. tua fraternitatis ut lites pendentes. c. sacro de sententia excommunicationis.

N. 26.

Est in excumatia in duplici differentia nam Le manifesta, et presumpta = Manifesta dicitur quæ per confessionem constat: veluti si citatus respondeat nolle comparere, et præsentiam aut facti mutationem c. benevolibus §. porro de sententia excommunicationis lib. 6. c. ex parte 23. de vb. sig. c. fin. de cohabit. clericor. = Presumpta v.º dicitur excumatia quæ ties citatus qs ad certum diem nó paruit et aliqd aliud qd a iudice fieri iussum erat intra certum tempus nó fecit, et si haberet ut citatus ad eum á perveniat. c. quoniam frequenter. §. porro ut lites non contestata: committitur enim variis modis, de qq in c. certum. 11. q. 3. sive in á parendo, sive in nó parendo, sive in recedendo iuditis ut notant fundantes intrac. de 1.º et 2.º decreto prima parte inprin. Gail. in practicis lib. 1. observat. 60. et lib. 2. de pace publica. c. 5. et deducunt DD. plura alia exempla in c. 2. de dolo et excumatione Vgolin. de censuris tabula prima. capite. 17. §. 7. c.

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID

Deinde

N.27. Deinde suppponendum, nunq̃m maiorem excaõnem cerni posse propeccato quantumuis graui nisi ꝑ humatia decurrente ratione cuius dicemus peccatõe ecclesia obedire noluisse vꝫ illd Matthei.8. si ecclesiã n audierit sit tibi tamq̃m ethnicus, et publicanꝰ. vbi ut q̃. hanc excicandi potestatem nẽe a Christo ecclesiam missã. ꝰ. mꝰ obedientem. c. audi denique. q.3. tum etiã nam ex communicatis medicinaé. c.1. de sententia excicationis lib.6. q̃. pro culpa iampterita absq̃ humatia ꝑferri posse. ides enim excicationem semper debet ꝑcedere monitis. l. c. sacro c. reprehensibilis. 26. de app. lib. c. olim mat. 1. p. 8. q. n.q. Suarez de cens. d. sp. 4 ss. ꝫ.

N.28. Neq; dixeris difficilemẽe superiorem detri nam. nam ẽpe inuenio Videmq; excicationem latã fuisse pro criminibꝫ commissis nulla ꝑcedente monitõe. ut ꝑ alios videtur bẽ in. c. quidam maligni 5. q.1. c. inter querelas. C. Quicunq; 23. q.4. C. Raptores. C. eosq; 36. q.2. tum etiã nam bẽ. in. c. solet. et 2. c. Venerabilibꝫ 7. 8. pro de sententia excicationis. lib.6. ubi probat excicationem nõ solum proferri posse pro contumacia sed etiã pro offensa tum deinq; quoniam omnis excicationes inuentas hominibus prolapsis nullam videnti presuponere humatiam. c. sicut succedente. 17. q.4. C. Unica de hiisq; ui. lib.6. Clement. Unica de sepult. cum simili. et his rationibꝫ Ioannem senianẽe cuiq; é de potestate ecclesie. c. ita Cordoba lib.2. q.29. mo et Tamm. in. c.1. de Rapt. dicit. Vnꝰ é dicens excicationem absq̃ ine latam ferri posse nisi ꝑcedenti monitõne latam. vꝰ. aute monitõne indigere. c.

N.29. Sed adhuc a sim sententia recedendum nẽe. nam ꝑ eam enim ad excicationem necessaria é monitio neque ꝺ quam obstat tẽus in d. c. quidam maligni. Vbi excicatio nẽ fertur propeccato ꝑterito sed pro futuro: pro illis scilicet qui libellum infamatiuum publice posuerunt existimauit enim Diuꝰ Greg. in illo tẽu ponentes libellum debitam nposse satisfactionem facere nisi se publice pro derint ostendo suam falsitatem et quamuis regula sit nemo se pro dere tenetur quando delictum occultum é

tum ē. c. qs aliqdo deperit. Dist. 1. aliqdo tn ad id necess.° tenetr ad tolendam gravem infamiam alteri illatam ex libelo occulte possito ut notat Sot. ad illum. Soto de secreto membro 2.° q. 2. c. 6. Navarr. de restit. an. 164. Suarez decens. disp. 4. ss.e 5. n. 16.

30 Neq tandem obstat tx9 in d. c. inter quaerelas cum alijs supra adductis n. 28. Nam in specie illoꝝ iurium excōicatio n̄ fuit prolapta propter delictū cōmissum sd propterea qd damnum illatum n̄dum fuit resarcitum, et cōsequenter crimen perseverare dicitr Veluti qdo fertr excōicationis senīa pro furto comisso n̄qa cōmissum ē, sd qa n̄dum facta restitutio.

31. Neq etz obstat tx9 in d. c. solet et in d. §. porro nam ea iura dum docent excōicationem ferri posse pro offensa debent intellixi X.a distinctionem tx9 in d. c. ex parte de Vboꝝ sig. nam l excōicatio fertr pro sola cōtumatia aut pro offensa; ~~simul pro sola cōtumatia aut pro offensa~~ simul cum cōtumatia Veluti si qs iussꝰ noluit damnum emendare, sic enim in Vtroq cassu praesuponitr cōtumatia. Cōtumax enim dicitr n̄ solum qcitatꝰ non cōparuit; sd etz qui ssꝰ aliqd facere p̄cepto superioris n̄ paret.

32. Deniq n̄ obstat Vltima ratio. nam in excōicatione a canone l a lege prolata suponitr monitio et cōsequenter inobedientia et cōtumatia eo enim ipso qd lex p̄hibet hōinibꝰ aliqd sub cōminatione excōicationis, quotidie subditos manet arg.to tx9 in l. arrianum C. de haereticis. recte g.° dicimꝰ haꝝ leguum transgressores cōtumaces ēē ideoq iustissime excōicatos absq alia speciale excōicatione ut Vulgo agnoscunt DD.s in d. c. sacro Saius lib. 1. decens. c. 7. n. 13. Henriq lib. 13. de excōicatione. c. 17. cum adductis â Gutierrez lib. 1. Canonicaꝝ quaestionū c. 4. n. 6.

33. Fateor tn huiꝰmodi cōtumatiam regularitr iudicari ex eo qd canonica monitio p̄cesserit quae trina debet ēē. quo cassu, pecatore in obduratio.

manente

manente nulla videtur subeē correctionis spes ut in d. c. sacro. c. Reprehensibilis de appell. ad validitatem v.° excōicationis sufficit vna tantum ut glossa fatentur DD. in d. c. sacro Cobb. in c. alm. mater primap.te §. 9. n. 7. Xuarez decens. disp. 3. ss.e 12. Sahirus tt. 1. c. 13. n. 26. at n.° q̄do notorie constaret de contumatia nolentis obedire ecclesiae poterit absq; alia monitione excōicatio proferri ut colligi videtur ex d. c. certum. 11. q. 3. canonicanamq; monitio ad id solum necessaria ē ut per eam contumatia peccatoris appareat, si v.° de illa aliter notorie constauerit n̄erit necessaria monitio ad excōicationem arg.to tx.s in l. hac stipulatio. 14. § fin. ff. de legatis, seu fideicommiss.m Nam quoties cumq; constat aliquem notorie contumacem ēē presumendum ē c.a illum in sua obduratione perseueraturum et si admonitus sit.

Quibus addendum ē ea ratione contumacem in alijs caussis ciuilibus et criminalibus pro confesso habendum et q̄do accusatus ēēt de crimine capitali quamuis iure communi iudex n̄ posset c.a ausentem procedere ad penam mortis cum melius ēēt nocentem impunitum relinquere quam innocentem condemnare ut in l. absentem ff. de penis huiusmodi enim absens indefensus censebatur in criminibus capitalibus. Nam et si reus citatus et contumax reputaretur presens. arg.to tx.s in auten. ut omnes obediant iudicibus §. si in.° collat.e 9. l. properandum C. de iuditijs. l. ad peremptorium ff. eodem aut.a si qua in prouintia C. ubi de criminibus agi oporteat C. Veritatis de dolo et contumatia. hoc tn procedit in caussis ciuilibus et in criminalibus n̄ ingerentibus penam sanguinis ut aduertit Gomez in l. 7. tauri an. 3.

Hodie tn iure regio haec omnia abrogata sūt nam in omnibus criminibus indistincte et penam sāguinis ingerentibus c.a absentem citatum contumacem proceditur quasi c.a confessum ita ut pena ordinaria de victi condemnetur ut in l. 4. tt. 3. tt. 2. fori

l. 9. tt. 2.

l. g. th. 2. lib. 3. ordin. Debet hic seruari forma ꝑscripta in l. 7 6. Fauri. Cum enim reus prius 3.er citatꝰ vocep̃toris cum termino. 9. dierum l. 20. dierꝝ si voluerit cr.a illius iudicis iuris dictionem ostendit Gometꝰ Vbi s. n. 8. et relati a pulli Claro lib. 5. Lentaz §. fin. q. 44. an. 2. qd hoc sic intelligendum é aut stratalem ipsi sionem fictam ꝑsumptam in ductam alias ex= Othmatia in stratum admittit probatis ut resoluit Gutier. vol. q. 49. impratticis lib. 1. q. 49. per totam, imo et reus appelans admittendꝰ é, qualis prosfectꝰ habet ratione Othmatiæ ostendit Gutier. d. lib. q. 50.

Vndefacile colligit ex dictis ratio de= 36.
cidendi ad l.am partem nrã D.i3 nam cum ꝯpꝰ Cbubde
nens ex sua promiss.e teneret litigare coram dcis iu
ispa in solutione ad l.m latꝰ dicens et sine dcis licen.a
recessit publice dicens se nolle in iudicio parere no
torio Othmax efficit et ideo absq aliamonitione rect=
ꝑtuit exõicari ut ind.c. Venerabilibꝰ. §. porro Vers. sec
ad̃ desenia exõication. in 6. C. certum. 11. q. 3. et no
tant. ff. Innocentiꝰ et Hostiens. inprĩs. Butriꝰ n. 25.
Abbas. co. Veroiq. 114. Gbb. in d.c. almanat. d. §. 9. Sua
vet d. s. 12 = Rabé, nam Othmatia peccatum é in
obedientia qd sit ex stemptu iudicis. ut docet d. Thom
2. 2. q. 105. art. 1. et mortale crimen. q.o iuste exõicatus
penam mereat tanꝰ grẽdit enim illd ꝑceptum obe=
dien di superioribꝰ C. 2. de maioritate et obedientia. C.
omnis anima. de centibꝰ.

Decidendi uersatio ad 2.am nostri tis partꝰ 37.
pendet ex illa celebri q.e an ille excõicatꝰ é facta partis fa
tis factione adhuc absolutione indigeat de qua agendꝰ é
ispa in solutione ad l.3 adductꝰ d.o 2.3 D.is partem n. 14. supra
Tandem ratio decidendi ad 3.3 ꝑtem nrã D.is 38.
dum probat Othmacem ratione Othmatiæ nẽ ẽ beneficio
priuandum = tum 1.o nam scribaret stingere posset, ut
damnaret innocens stractũm in l. absentem ff. de penis
C. l. 2. q. 1. C. l. de cautia poss. = tum 2.o nam pena debet

esse

esse d firmis delicto. l. aut facta. 16. ff de poenis at stu-
matia crimen n̄ meret p̄nam privationis glad
missi pro grauiss.° crimine n̄ imponit. c. inuentum. 16.
q. 7. et solum habet locum in casib⁹ iniure exp̄sis
ideoq a dictis Africanis imponi n̄ potuit arg.t⁹ l.
et si quis. 14. §. diuq autē marc⁹ ff. de relig. et sumpt. fune
rum cum adductis a thiraquello in l. si vnquam C de
reuertat n.232. C de relict. cand. Bruno Flamin. de resig.
lib. 4. q. 2. n.3. Farinac. t. 1. crimin. lib. de poenis q. 19. n. 43.
Molina de primo genij lib. 1. c. 9. n. 10 = tum deniq nam si
propter stumatiam privaret beneficio duplicis pena
pro eodem crimine plectaret strat.e in l. Senat⁹
ff. de accusat. nam pro crimine stumatia impositā
a iure specialis pena excōicationis.

31. Quib⁹ suppositis n̄obstant arg.ta s.a adducta pro-
decidendi rōne s.a l. 3. D. si pars n.1. exreg. tex⁹ in l. si quis
venerit ff. de iurisd. omn. iud. in cuius declaratis. & variis
cummulant intellectib⁹ h. Pansr. n. 17. Butrio n. 40. Ripa
n. 52. Delio 28. Grr. in Miscellan. lib. 4. c. 3. Gbb. in c. quam
uis pactum. 1. p. §. 9. de pact. lib. 6. Fachin. 1.° controuers. c. 61.
Dubtn. inter interp.s magis communit recipiunt = 1.° respon-
dent distinguendum ēē inter renuntiationem de prorogan-
da iurisdictione iudicis n̄ sui et renuntiationem de reiec-
tione declinanda iurisdictione iudicis sui nam in pacto
de prorroganda iurisdict.ne alieni iudicis locum p̄
nitentia reintegra: de qua loquit tex⁹ in d.l. si venerit
ut indicant D.C. Glatt. si venerit ut alius prorsus qui
cuius iurisdictio ē &c.a at in pacto de n̄ declinanda
iurisdict.ne sui iudicis n̄ habet locum penitentia
de qua loquit tex⁹ in.r. et lite n̄ dum cepta et reintegra
de illum enim Africanum iudex erat petens in ca-
usa Gbuldei ideoq recte potuit illum excōicare
q. fidem p̄stitam n̄ seruauit promisit q.° n̄ declī
nare iurisdictionem de illij quamuis alias aliqs
potuisset exceptionem opponere X.a explicatione
tex⁹ in.r. quam s.a explicauimus n. 24. sic tradiderunt

Ripath.

§.

Ripa 5. n. 48. Abbas n. 17. Detius 6. Mantua 42. Vero
Cius 138. Fachin. d. c. 61. Gobeanus lib. 2. de iurisdict.
in d. l. si conuenerit Cuij. eodem et tract. 7. ad Affric. in prin.
In assignanda V.o in tr. has conuentiones dis- . 40.
criminis rationem laborant interpretes & 7.m interpretationes
refert et impugnat h. Ripa an. 50. Vulgo tn responde
ri solet qd in pacto de non declinanda iurisdictione sui iu
dicis agitur de abdicanda quadam exceptione parti
competenti quae recte potuit iuri pro se introducto renun
ciare arg.to tex.us in l. si qs in conscribendo C. de pactis at vero
in pacto de prorroganda iurisdictione alieni iudicis agitur
de praestanda iurisdictione ei iudici qui nullam habeat;
eique sine illius acceptatione acquiri non potuit, quare re
integra cum nondum acceptatio iudicis adsit, non e
mirum qd poenitentia locum habeat arg.to tex.us in l.
qui absenti 38. ff. de adqr. posess. quae interpretatio proba
bilis e, quamuis opponi possit ad prorogandam
iurisdictionem consensum iudicis non esse necessarium
l. 2. §. conuenire ff. de iuditijs. Nam responderi potest, qd
quando res e integra et iurisdictio a iudice nondum
acceptata prorogatio revocabilis e ita ut litigator
qui iurisdictionem prorrogauit poenitere possit.
2.o V.o communiter respondetur et melius ad tex.m . 41.
in d. l. si conuenerit, qd pactum de prorroganda iurisdi
ctione in specie illius tex.us e pactum nudum ut indicat
verbum si conuenerit, qd plerumque ad nudum pactum refer
tur, ut in l. Lecta et b. gla. verbo conuenit ff. si certum petatur
at iure ciuili pactum nudum actionem non produce
bat, sed solam exceptionem l. iuris gentium 7. §. sed
cum nulla et §. igitur nuda ff. de pact. l. legem 10.
C. eodem, et quamuis eodem iure ciuili alieni iudi
cis iurisdictionem prorrogare liceat. l. 2. ff. de iuditijs
necess.o tn desideratur eumdem iudicem adire per
litis contestationem. ut recte aduertunt Cuij. et Eguin
in d. l. si conuenerit, et ideo non e mirum qd in specie illius
tex.us pactum nudum de prorroganda iurisdictione re-

uocari

cari possit reintegra; sed et iure ciuili poterat quaelibet conuentio innominata ex d. §. sed cum nulla. at uero in specie nri tex. pactum de non declinanda iurisditione concilij reuocari non potest reintegra tum qa attento iure canonico pactum nudum, s.m. receptionem seminis producit actionem non exceptionem solam. tum etiam nam et si dicamus actionem non producere adhuc tamen in specie nri tex. poenitentiae locus non est quoniam exceptionem et replicationem producere suficit, ut reuocari non possit ratio est Nam exceptio declinatoria et recusatio a Cobaldeo oppossita poterat pacti interpossiti replicatione excludi exceptiones et replicationes etiam ex pactis nudis oriuntur. l. si Vnus §. pactus ff. de pact. l. 2. §. replicationes ff. de exception. Jasson ind. l. si conuenerit n. 35. et relati a Fachin. Vbi s.a

42. Dubium tu facere Videtur Imperator decissionem in l. si qs in conscribend. C. de pactis. Vbi si clericus priuilexio fori renuntiauerit pariat efficaciter pactum ita ut etiam actionem produxisse Videatur quod dificile Videtur, tum nam iure ciuili pactum nudum non produxit actionem. tum nam clericus priuilexio fori renunciari non potest. c. si diligenti de foro competenti. sed facile ad primum respondetur qd in specie illarum Legum, pactum nudum appossitum fuit iuxta contractum a quo informatur et ita iure ciuili actionem parit. l. in bone fidei. l. petens. C. de pactis. l. iurisgentium §. quinimo et §. adeo ff. de pactis.

43. Ad 2.m Respondetur qd tempore illarum Legum clerici nondum habeant priuilegium fori sed apud iudices seculares conbeniebantur; aliquod etiam apud episcopum ex actoris Voluntate. l. omnes C. de eppiscopis et clericis l. cum clericis C. eodem et sic intelligi debet Rubricae tt.i C. de eppiscopali audientia. ideo enim non dicebatur

de

de eppiscopali iurisditione quare prædictæ leges siqs in conscribendo non sunt intelligendæ de renuntiatione fori ecclesiæ sed de quodam alio privilegio fori secularis, quod clericis illo tempore antiquo competebat qd inviti non possent conveniri apud inferiores iudices, sed Romæ apud magistratus superiores et in Provintijs apud Præsides aut Proconsules ad quos pertinebat curare, ne clericis irrogaretur donec postea Iustinianus edidit novam constitutionem de clericis litigatoribus. teste Cujatio in Novela 79. illud enim privilegium concessum fuerat clericorum personis et ideo recte ab eisdem potuit renuntiari ad privilegium ecclesiasticum toti collegio clericorum concessum fuit et ideo non poterat renunciare ut in d. c. si diligenti de foro competenti.

Ex quibus apparet qd si in specie dictæ legis si convenerit stipulatio intercesisset vel pactum nudum in continenti fuisset appositum etiam ante in choatum iuditium penitentiæ non esset ut docet Abbas hic n. 14. Decius n. 20. Veroius n. 265. Alciatus n. 29. Bartholus n. 4. in d. l. si convenerit et Riminaldus ibi n. 2. plane cum nuda conventione prorrogata fuerit iurisdictio in d. l. si convenerit pasciscentes potuerant mero iure pœnitere et a priori voluntate recedere antequam Prætor adiretur ut notat Alciatus hic n. 24. Veroius. n. 143. nam cum in rebus incorporalibus non habeat locum vera traditio. l. Servus. 43. §. incorporales ff. de adquir. rerum dominio sicuti nec vera possessio. l. 3. de adq possessione usus rei pro traditione cedit ut contingit in servitutibus l. fin. ff. de servitutibus l. 2 C. eodem. = ut g.° iurisditio iudici acquiratur et quasi tradatur necesse e qd litem contestando iurisditio utatur iudex hoc enim pacto iurisditio in eius persona efficacitur radicatur teste Cursio iuniori in l. 1. n. 18. ff. de iuditijs.

45. Hodie, decissio etz textus in d. l. si conuenerit, in praxi non seruatur. nam iure regio quo vtimur simplex conuentio efficacem obligationem parit l. 2. tt. 16. lib. 4. ordinamenti atque ideo qui iuris ditionem alieni iudicis pacto nudo prorrogauerit cogendus est, etiam reintegra promissa adimplere adeo ut soluendo interesse non liberetur licet enim controuersia sit an inspecto iure ciuili in obligationibus faciendi promissor precisse cogendus esset facere. an vero prestando interesse liberaretur ut constat ex his quem tradunt Bart. n. 36. Cumanus n. 37 lass. 22. Donelus n. 26. Duar. et Cuijtius in l. stipulationes non diuidunt ff. de Verbor. Socinus reg. 133. Gonecius 2. tomo Variarum c. 10. n. 22. Corrassius lib. 2. miscellan. c. 3. Bernardus Diaz reg. 506. at etiam iure canonico et regio inuoluit sententia existimantium promissorem precisse ad factum teneri ut ostendit Cobb. in c. quamuis pactum 1. p. §. 4. n. 6. Fortunius in c. 1. de pactis Greg. in l. 3. Verbo pudiesse facer tt. 14. p. 5. Gutierrez de iuramento confirmatorio. 1. p. c. 39. n. 4. quidquid contra senciat Parladorus lib. 1. rer. cotidianar. c. 6. §. 2. n. 10.

46. Non obstat 2.m argumentum s.a adductum n. 13. nam responderi solet uerissimum ee excomunicationis sententiam dumtaxat aduerssus contumacem proferri posse. c. sacro de sententia excomunicationis. ideo tamen quod vulgo cum in specie nri textus sine precissa monitione fuisse excomunicatum quia eius crimen erat notorium quo casu admonitio non requirit quia in notorijs forma iuris non seruatur c. qui manifesta. 2. q. 1. c. cum sit romana §. 1. de appellat. ita Fellinus et alij quorum meminit Cocinus in c. alma. 1. p. §. 9. n. 6. Salinus decens. lib. 1. c. 2. n. 17. hac tamen interpretatio

Commu

comuniter improbatur ex supra notatis n. 27. pro nullo enim crimine quamtunuis notorio nisi praecedat contumatia excommunicationis sententia ferri poté ut docet glossa in c. eppiscopi. 11. q. 3. et c. cum sit Romana § ultimo de appell. Panormit. n. 32. Veroius n. 83. ibidem Ripa hic n. 81. Detius n. 34. Cobb. d. § 9. n. 6. Sahirus ubi supra.

Nec aduersatur textus in d. c. de manifesta. 2. q. 1. in c. cum sit Romana § fin. de appellationibus 47.
Nam respondendum est Apostolum sepissime Chorintum illum admonuisse ut a pecato recederet antequam eum excommunicaret, quamuis eo tempore quo excommunicationis sententia protulit Chorintus absens et irrequissitus fuerit, hocé non iudicialiter citatus ut explicat glossa ultima in d. c. cum sit Romana § fin. et sequuntur supra aducti et Enrriqz tomo. 2. lib. 13. de excommunicatione c. 18. n. 3. Suarez. de cens. disp. 4. ss.e 11. n. 1. ubi ostendit ex illo facto Appostoli non constare eum voluisse Chorintum etiam ignorantem excommunicatione inodare potuit namq ita absentem excomunicare ut voluerit tum demum excomunicatum incurrere ut censura ad eius notitiam peruenisset quod ita contigisset ex eo conlectari licet nam Apostolus ideo Chorintum excomunicauit ut a pecato respiceret et spiritus eius saluus fieret. plane excomunicatio ignorata non poterat illi éé medicinalis cum nec ipse aliorum comunionem nec alij ignorantis ipsius consortium uitare tenerentur. atq ita ueri simile est ea mente fuisse Paulum ut uellet statim ligare absentem antequam censura ei fuisset intimata.

Quod si adue quaeras an sententia excomunicationis in absentem et ignorantes praecedente contumatia ualide fieri possit, ita ut statim robur suum et effectum consequatur antequam sit reo 48.

intimata

intimata. Dicendum est excommunicationis censuram in absentem et ignorantem latam supposita contumatia vallidam esse ut docet glossa communiter recepta in c. appostolicæ verbo probavillis de clerico excomunicato Ugolinus de censuris c. 9. §. 8. n. 5. Cobb. in c. alma matr. 1. p. §. 10. n. 7. Suarez de censsuris disp. 4. ss.e 11. n. 5. ratio est nam ex parte delinquentis adest contumatia quæ est sufficiens caussa censuræ c. audi deniq. 11. q. 3. ex parte vero iudicis datur sufficiens potestas ad ligandum atq ita cum legitima sententia in absentem feratur c. cum sit Romana §. fin. de appell. statim suum operabitur effectum nam sententia censuræ secum affert executionem c. pastoralis §. verum de appellat. nec ignorantia delinquenti proderit cum non excludat sed potius supponat contumatiam ut considerat Suarez ubi supra. n. 6.

49. Verum quamvis absens et ignorans maneat excomunicatus nam sententia excomunicationis in eum lata operatur omnes effectus qui ab eius scientia et actione non dependent nihilominus tamen non habet effectus in quibus notitia excomunicati necessaria est et ideo quamvis per censuram prohibeatur excomunicatus cum alijs habere commertium ut constat ex nostro textu et c. fin. 3. q. 4. c. omnes. c. canonica. 11. q. 3. si tamen probavili ignorantia ductus cum alijs fuerit colocutus a peccati reatu erit immunis c. appostolicæ ubi glossa verbo probavillis de clerico excomunicato ministrante nam tunc sententia habet vim precepti qd probabiliter ignorantem non obligat prosequitur Cobb. d. §. 10. n. 7.

50. Reiecta ergo prodicta interpretatione et alia quæ placuit Ripa hic n. 81. asserenti Quod bul deum citatum fuisse 1.m qdo interrogatus fuit an vellet experiri. Deinde quando altera die res

pondit

pondit id sibi non placere quia dispossissio nostra non est de citatione necessaria ad condemnationem de qua in l. de unoquoq ff. de reiud. in c. 1. de cāa possessionis et proprietatis sed potuit de monitione post delictum ut pecator resipiscat dicendum est in specie nostri textus Quod uuldeum fuisse publicum et notorium contumacem nam palam in concillio dixit se nolle cum aduersario contendere atque dicessit et ideo merito potuit absque praeuia monitione excomunicari argumento textus in c. uenerabilibus §. porro Vss.° secus autem de sententia excomunicationis lib. 6. data enim notoria contumatia ex parte delinquentis ad proferendam excomunicationis sententiam noua monitione opus enim est ut docet Panormit. et Vutrius n. 29. Felinus. 18. Ripa. 81. Mantua. 53. Veroius. 214. Lapus alegatione. 63. Cobb. in c. alma mater 1. p. §. 9. n. 6.

Nec obstat Altera pars eiusdem argumenti supra praepossiti n. 13. nam et si verum sit pro leui caussa non esse aliquem excomunicandum c. nemo. 11. q. 3. cum late traditis a Suarez de censuris disp. 4. ss.e 4. at contumax in non comparendo coram iudice recte excomunicatur etiam si ex leui caussa fuerit ad iuditium uocatus ut testantur Ripa n. 32. Veroius n. 108. Cobb. in c. alma mater §. 9. n. 3. Duenas regula. 153. ampliatione. 3. Cum g.° Cobuldeus contumax fuerit in non comparendo recte potuit a concillio excomunicari maxime quia caussa de qua in nostro textu non erat leuis ut indicant illa uerba nam adimi sibi eppiscopatum ante caussae exitum nullipotest de iure uideri ex quibus colligitur adeo graue esse crimen de quo acusabatur Cobuldeum ut ei imineret periculum ademptionis eppiscopatus.

§ 1

Deinde

52. Deinde non obstat 1.m argumentum supra positum. n. 14. aduerssus 2. partem nostrae conclusionis nam esse ea quae ad tempus prohibentur eo tempore elapso sine noua concessione uideantur praemissa l. si unus 27. §. cum reo ff. de pactis l. imperator 8. ff. de postulando id tamen procedit quando tacita concessio sufficit aliud vero obseruatur quando expressa iusta forma iuris necessaria est ut in excomunicatione maiori tollenda c. cum desideres. 15. ibi nisi fuerit secundum formam ecclesiae post iuramentum praestitum absolutus c. a nobis 28. ibi absolutionis autem forma seruetur de sententia excomunicationis. notat Vgolinus docens tab. 1. c. 19. Sahirus lib. 7. c. 18 tunc enim etiam si excomunicatus ecclesiae paruerit adhuc absolutione indiget c. quamque in fine decenssibus lib. 6. ibi nec ab excomunicatione huiusmodi absolutionem vel interdicti relaxationem obtineant donec exacta plenarie restituant. Clement. 1. de decimis Clement. 2. de hereticis et ratio quia licet contumatia a principio necessaria sit ut sententia excomunicationis ferri possit. c. sacro de sententia excomunicationis. ubi tamen semel lata est inducitur vinculum quod perpetuo durat donec soluatur quemadmodum etiam culpa est caussa poenae et sublata culpa potest manere poena ut considerat Marius Alterius lib. 4. de excomunicatione disputatione. 1. c. 1.

53. Sed haec necessario examinanda est quaestio illa an excomunicatus donec satisfecerit secuta satisfacione noua indigeat absolutione in qua glossa 2. in c. fin. l. de matrimonio contracto contra interdictum ecclesiae contendit absolutionem non requiri sequitur Imola in Clement. 1. de decimis Alciatus hic n. 10. Cobb. a priori oppinione dicedens in c. alma mater 1. p. §. 11. n. 5. et in eam proclivior

Vt-

Versatur Suarez de censuris disputatione 7. ss. 6. n. 12. cum sequentibus pro qua sententia 1° facit text. in c. fin. l. de matrimonio contracto. 2° interdum ecclesiæ ibi excommunicationi debes sub ijcere donec tandiu separentur. = 2° urget nam ad ferendam sententiam excommunicationis nulla sint in iure nostro certa et solemnia verba prescripta sed qualiacunq; sufficiunt dummodo sint apta ad significandam excommunicantis intentionem ut colligitur ex nostro texte et c. fin. 3. q. 4 c. penult. de sententia excommunicationis notat glossa d. c. cum desideres de sententia excommunicationis beatus Antonius 3. p. tit. 24 c. 7. Navarr. in summa c. 27. n. 12. Sainus decret. lib. 1. c. 11. n. 13. igitur nec ad absolutionem certa verba exuntne cessaria sed illa sufficiunt per quæ appareant intentis superiris absolvere volentis argumento texti in l. nihil tam naturale ff. de reg. iur. iuncta l. Arrianus ff. de actionib. et oblig. aduertit lib. inc. almanatz 2 p. q. 11. n. 7. ln rubrig lib. 13. de excommunicatione c. 20. n. 2. Vgolinus tab. 2. c. 30. §. 1. Suarez de censuris disputatione 7. ss. 9. at quid per illa verba excommunicate donec satisfecerit intentio superioris volentis exibita satisfactione excommunicationem cessare = igitur nulla absolutio non erit necessaria. §. 4.

= 3° facit nam si suspensio aut interdictum seruant donec reus satisfecerit secuta satisfactione ipso facto suspensio aut interdictum relaxatur ut in suspensione docet glossa in clementina 1. de decimis ibi donec quam Abbas et alij sequuntur. et sic Suarez dicens disp. 7. ss. c. n. 12. Marius Alterius lib. 4. de excommunicatis disp. 11. c. 1. et interdictum demas ferit glossa in c. nec vobis ibi donec de sponsal. qui traditis suadet ex 2 clementina 1. de decimis c. sigis c. sig amodo. 81. dist. c. sigis deinceps 16. q. 7. quare idem quoq; in excommunicatis Versatur recipiendum cum interdictum et suspensio cæant tam ipsum censura ecclesiastica, et excommunicatio cæsenti de iure sig. c. cum interdictum de sententia. c. nemo. 11. q. 3. c. is cui de sententia excommunicat. lib. 6. imo cum excommunicatio afferat grauius incumenty c. corripiantur 24. q. 3. facilius tollitur et relaxari debet, huius autz sententiæ rationem ex eo desumit Suarez quia S. mam

Licet

nam licet excitatus tantum tollatur per absolutionem tamen iudex
gsic ligat donec satisfecerit implicite absoluit secuta satisfactione
et gitasimul profert censuram pure, et absolutionem deputurs sub
dictione qua implet et tollit censura ñ exui implementi dictionis
d exui solutionata absolutionis quatenus sit impurum.

55. Verum etsi superior oppinio sit Valde probabilis 3a via
gplacuit gta clement. 1. Vbo de sec de decimis quam sequuntur Abb.
hic. n. 6. Deci. 46. Rip. 13. Riminald. 34. Navar. in manuali c. 27. n. 16.
et relati a Sbo de sponsal. 2. p. c. 6. n. 16. proquafacit Nam excitatus
sub ea forma donec satisfecerit exprimet id gd tacite inē abiure
videlicet excitatum exibita satisfactione recta d munisni restituendum
ēē c. ex literis de sent. ex com satisfactis gruam exibuerit
restitutionem obtineat d excitatus pure et simpliciter licet plene
satisfaciat adhuc absolutione indiget ut stat extra tēū et. c. =
quamquam in sine decensibus Sbo. aq aliis sup. adductis. n. 53. igitur dicendum
ēē idem cum excitatus stetur donec satisfecerit cum expressis
quæ tacite insunt nihil operetur l. 3. ff. de leg. 1.

56. Rursus facit nam inexcitatus sub hac forma
excomunicate donec satisfecerit ñ reperiuntur Vba expressa impor
tantia absolutionem ut fatentur straviæ sentiæ assertores
stendenter iudicem implicite absolvere secuta satisfactione
ad gd tollendam excitationem expressa Vba requirunt nec tacitus
mens sufficit. cum desiderer de sententia excitationis nostatus. n. 53.
igitur nova absolut. opgerit q sententia utpote tutior et praxi admissa
amplius tuenda est.

57. Nec instrarium movere debet, tēus in d. c. fin. de matrimoniis
stracto 3. in fidem ecclie nam illa Vba excitationi debet subijcere
donec tandiu separentur ñ significant secuta separatione excitationem evanescere d ponitur ens gmatrimonium stra xere d in
terdictum ecclie nullomodo ecclie tioni restituendus donec separentur ceteris
etsi ecclie parcerint ñ stati ipso facto manebunt absoluti d necesse erit
ut eis beneficium absolutionis X. ecclie formam impendat ut dicitur in c.
amplius de sententia excitat. et eodem modo explicandus est tēus in c. ex lit
teris de restitutionibus in c. nostis sanctor. 15. q. 6.

58. Nec magis stringit 2a ratio sup. adducta, nam gsi in absolutione excitationis certa et solemnis Vbis forma ñ sit necessaria re
quirunt tñ aliqua Vba expressa pq X. iuris forma et adhibita cau
ta quis se velaxet vinculum excitationis et cum iudex aliquem ex
communicat donec satisfeceris ea mente fuisse creditur ut velle tillum
tandiu in excitatione manere nec posse absolui donec tali satisfactione exibu
erit ut notat Veroius hic 75. et gmuis fateamur iudicem voluisse
illum ligatum ñ ēē secuta satisfactione gd Vñ milligē, id ñ efficere
ñ potest. Nam excitatus vinculum gd deppetunt X. iuris formam
valet se laxare. c. ans bis de sententia excitationis

Deinde ñ

6.

6 0.

Deinde obstat interdictū et in suspensione nouam absolutionem ú exigi Nam omissa sancta Ripa n. 24. existimantes in interdicto relaxationem necessariam éé qd etz in suspensione Verumtamen éé pro fatetur alterius de excommunicatione lib. 4. disp. 1. c. 1. qq non fatetur tñ in c. quamquam de sententia lib. 6. quoniam ú agit de interdicto donec satisfeceris sd de illo qd simpliciter fieri impossibile Respondendum e discrimen Vsi vi int excommunicationem et suspensionē et interdictum quoniam ad tollendam contumaciam suspensionis et interdicti nullibi expressa absolutio seu relaxatio desideratur et ideo sufficit tacita arg. tñ in l. 3. ff. de reb. creditis et hoc elicita exillis Vbis suspendo et interdicto donec satisfeceris. at in excommunicationis absolutis Vba expressa requiruntur qua excommunicato ecclesiastici restituatur. c. cum desideres. de sententia excommunicationis quemodo explicanda é tñ in c. sententiam 11. q. 3. illis Vbis quis Vrg. Epūs meus Vicinus fuerit Vmanior circa eos fuerit sententiam etiam ideo sicuti tacita absolutio ú sufficit ita neq illa q resultat ex illis Vbis excommunicato donec satisfecerit. discrimen autem ex mente Abbatis hic n. 6. inesse dixit. Nam excommunicatio communi pena maxima. c. corripiant. 24. q. 3. et multo magis nocet excommunicato quam suspenso et interdicto Vt. P. Medina defendit Enriq. lib. 3. de excommunicat. c. 1. n. 3. Nam excommunicato omnino excluditur et proscinditur ab ecclesia. c. audi denique. c. omnis Christianus. c. nihil. 11. q. 3. not. Glos. in fine ibi. 1. p. C. Almain. et Nauarr. in Manual. c. 27. Sayro de censur. lib. 2. c. 1. et efficitur membrum satanæ aqua olim Victi bilis Vsabat vtitur Maria decens. lib. 1. disp. 2. c. 1. et stat exillo Pauli adcharint. c. 5. iuncta explicatis. per tuum et alios quos refert Enriq. Vbi s. c. 2. n. 3. Vnde absurdum éé putauit ecclesia sic excommunicatum per solam satisfactionem tacite resciliari et sine noua absolutione ecclesiæ iterum restitui, atq ideo statuit ut quis admodum a principio nomine ecclesia recipi posset nisi

adlib.

adhibitis Vbis expressis c. debitum de baptismo ita quoq;
ad hanc reconciliationem Vba expressa sint necessaria
qd secꝰ é in suspensis et interdicto q̃ñs ab ecclesia immunis. Quia
sd adhuc in tali illam manent ad tales ipsi minus et sic facit ad
secundo quia suppl. ut explicat sa. Brut. tit. 2. de censuris. c. 18.
Hanc cum Sum. Pompt. sit sa omnes vos c. proposuit de
cessanda a beneficio eius forma poterit excommunicatum
absolvere clementina si quis de sententia excommunicationis
et ideo si aliquem excommunicauerit per illa Vba hoc
satisfecerit et intendat secuta satisfactione ex
communicatum ipso facto manere Ecclesia immunis
Vestitutum proculdubio nova absolutione opꝰ non erit
et ita procedit sententia Antonij Ablatis et alioꝝ in c. fin
de matri. Tract. Tol. tit. n. 4. Dec. 1. lect. n. 11. Vsq; Aliam
Ma. Mantua. n. 71. Riminaldi. n. 35.

N. 61. Non obstat 2a. dubitati sa. pposita. n. 13.
proceꝰ explicatis. in hoc fatigandum é quallem satisfac
tionem præstare tenere Vbi de ad obtinendum absolu
tionis beneficium. Nam etsi in originali mi tꝰ Vba sic extent
donec causa eius quale quo fuerit terminum summat utpote
Ostius et alias aduertit Ant. August. in not. ad l. 3. Collectoꝝ de
cretaliꝝ. sub hoc tꝰ atq; in oibꝰ libris qd Vimur gillet. Vbi repo
nit donec satisfactis. p̃ius fuerit absoluta, et sane Ostia.
Vbo donec existimat ꝑ satisfactionem in mo tꝰ intelligi cau
tionem sistendi in iuditio quæ stita ppo obstinatiꝝ excitatꝰ
absolutionem indulgendam é censet arg. tꝰ in c. quæ ponte
Vss. sane de app. c. ex parte 23. de Vb. Sig. secundo Abbas n. 23.

62. Hac sententia hitanè ga Gabriel publice dixit
se nolle respondere quo casu manifestatꝰ incurrit summa
arg. tꝰ in c. cupiens 24. de Vba sig. et ex eo putat absolui
autem ad eam expensas satisfactionem et cautionem de iuditio sisten
do c. Venerabilibꝰ. Porro de sententia excommunicationis in. 6. inter q distinguit
Vbum ab sumpto similitudine de quo intelligendo é tꝰ in d. c.
quæ ponte Vss. sane de appell. c. ex parte de Verb. sig. quam di
ferentiam agnoscit glossa in c. solet Vbo manifesta de sententia
excommunicat. in 6. Navarr. in manuali c. 26. n. 7. Gloss. in c. Alm. mat.
1. p. te. §. 11. n. 11. Unde si Pompti sex alicui cedat facultatꝰ absolven

di excitatꝰ

uendi Excicatq satisfat. promissa t satisfacta parte si offensa, dubium, aut shmatia fuerit manifesta, n sufficiet cautio t sahr dabis ẽ idonea sr realis satisfactio aut solutio erit necess.a ut testantur plures quos refert Gbb. Vbi s.a Sanrrigl Vbi 3. de Excicat. c. 28 & quamuis Vbi debitq, offensa, t shmatia dubia existit sufficiat cautio idonea d.c. exparte 3. de Vbi sig. hoc ẽ abbi bitis fideiussoribꝫ pignoribꝫ. l. si mandatum 59. §. Vltimo ff. de mandatis. l. 4. §. adjci ff. de fideicommissarijs. libertorum Notat Menochius de arbitr. cas. 142. et in specie docet glossa d.c. exparte Vbo sufficiens. et in d.c. quia de fronte Vbo cationc. aqua fenia discedendum n ẽ licet debitum d.c. quia fronte in fine Sylvest in suma Vba absolutis 3. n. 3. tenent cum shmatia debitum t offensa ẽ dubia suratoriam cautionem sufficere sed est op primo nimirum ex d.c. quia fronte et exijs q̃ tradit Gbb. et Enrrigl Vbi s.a Plane si excicatq obpauptatq fideiussor aut pignora n habeat ꝑstita suratoria cautione absoluendq ẽ arg.to tꝫ in c. p Vestras de Donat. int in authentica generaliter Vss. aut si fideiussorem C. De Epis et clericis Vss. aut si fideiussorem C. de Epis et clericis. et in similib. gloss. ff. de Vss fructuarijs. quomodo dum caueat de usufructu de retractu lignagier §. 1. glos. 18. n. 49. Vnde si Gbaldq. in specie scribens propter inopiam impensas refundere n posset ꝑstita idonea cautione de qua in c. obboardq de solut. absoluendo esset cum aduertit glos. d.c. exp.te Vbi shmatia.

Od dicimq excicatum q propter inopiam realiter satisfacere n ipse neq fideiussores aut pignora ꝑstare adhibita suratoria cautione absolu 13 endum ẽ procedit Vbi iure communi et auctoritate ordinaria absolui debeat ẽ, cæterum Vbi ex decreto procedit expote state delegata cum clausula satisfacta parte ꝑ alte obseruanda ẽ distinctis quam s.a traddidimq circa Verum met ꝑsumptum shmatum cum neq aliter poterit excicatq absolui quam si realiter satisfecerit sinotsuria sit shmatia, t nisi pignora aut fideiussores

N. 63.

ꝑstiterit

pstiterit quo casu rit psumpta, rega ad dictu ex si cautu Iuratoriam
offerat, qa ex Vbis et forma scis. ll. 3 ggr procedere nte. c. cu dilecta de rescript.
Istat delegatum recipere potestatem absoluendi sub
tali ditone si satisfactum sit pacti nalias et insu
per qa in similib⁹ delegato arbitrium examinandi
aut iudicandi; an absoluendus possit, t impossit
pstare realem satisfactionem aut cautionem ido=
neam adquam tenetur. et ita post Sotum defendit
Nauarrus Sillius 75. n. 36. cum segnt. de regularib⁹
Gutierrez lib. canonicar. c. 8. n. 29. Henrig lib. 13.
de excicatione c. 28. n. 2. licet Straccium ad mittat
in lib. de indulgentijs. c. 13. n. 2. Emanuel Rodrigz
in explicatione Bulæ cruciatæ q. 9. n. 52.

64. In tn animaduertendas, superiorem
distinctionem inter Veram, et psumptam, stimatiam procedere
in foro exteriori. Na in interiori in quo neglecta psumptione
Veritas spectatur. c. Veritate 8. dist. in c. hua de sponsal. solatium
scientiæ, ignorantiæ pœnitentis attenditur ut sic realiter
satisfacere, tidsnam cautionem pstare debeat ex Na
uarro in Manuali c. 26. n. 7. et c. 27. n. 278. Vbi. et post alios
Henrig. de indulgentijs. c. 13. n. 2. litt. Y. alterum qd ad institu
tum attinet stimabile est in similib⁹ accessoribus partis
appellatæ dumtaxat significari aduersarium cum quo liti
gatis gabsoluendus est n Vbi iudicem aut notarium qq
aliqd spectularum, t idem nalis nomine debeti ex
Soto in 4. dist. 22. q. 2 art. 3. Columna 2. Gutierr. lib. can c. 8.
n. 30. cum sequentibus. Ledesma et alijs quos refert Henrig
de excicat. lib. 13. c. 28. n. 1. et de indulgentijs c. 13. n. 2. Vbi mu
nem pstitetur. Vnde colligit sat huiusmodi satisfactionem du
di penam qua pro excicatione talia legis transgressio
incurritur. et ideo cansa luta potest a peccato et excicatis ab=
solutis cedi ex glossa Vbi officij mei cum 2. de hæret. quæ ad hoc ex=
tendit Nauarrus in Manu. c. 23. n. 66. et in Sillio 75. n. 38. de
regularib⁹. c. 66. de sponsalib⁹. 2. p. c. 6. q. 8. n. 17. &c.

65. Sd hic quæret aliquis an sit inspecie de qua agimus
absoluat excicatus sine pœna satisfactionis. Valeat absolutis
ingressione separandum arbitror iudicem habere pœnam

et ordin

et ordinariam iurisdictionem cuius vsum potè absolutis nem
indulgere abeo g solam exercet iurisditionem delegata et
spectabit sabilla forma missum. nam absolutis cessa a iudice ordin.
in p missa debita partis satisfactis licet sit iniusta validatn ego
n ferv 3a institutionis sd 3a iustitiam partis c. Venerabilib9 §. fane
in fine. vbi notat glossa vbo petit de sententia excommunicationis lib. 6. c. 566.
in c. almamat. t. p. §. 11. numero 7. Navarr. in manuali. c. 27. n. 37. =
Henrrig. l. de excommunicatione lib. 13. c. 28. n. 3. nec omisso forma vitabit
absolutionem nem quoties certa forma prescribit habenti aliat
aliat iurisdictionem acts valet et forma n servata nisi ad=
rectio fiat cum clausula decreti irritantis ut docet glossa fin
gularis in clem. 1. vbi inhibentes de iurepatronat. 3. latior
in s. n dubium. n. 18. c. de Legib9 Socinus in s. mora n. 24. ff. de
iurisdictione citum ibi Navarr. in manuali. c. 27. n. 37. q de ex=
cipiendum si adiecta sit dictis, nullatenus existimat glossa
in clem. unica vbi nullatenus de sequestratione possessionis quam
sequit Cardinalis b. q. 16. Antarranz n. 11. in c. quoniam dei mu
nitate ecclesiarz lib. 6. Imola n. 20. Dominicus g. quo ypsius
dual de probatis. Nam dictis nullatenus solet habere vim decreti irritantis
ut notat glossa in Clement. 2. vbi nullo modo lectate et qualitate quam=
uis contrarium existiment alij relati a Gigande depensionib9. q. 10. n. 10.
Henrrig. l. ubi supra n. 7. atu absolutis cessa abeo g solam habetur iuris di
tionem delegata n missa p artis satisfactione nullaé, nam cum illa forma
scipiatur per abladitum absolutum idoneum inducit. l. attestatur. l. 9. de
cond. et demonstrat. cuius implementum desiderat ut facultat absoluendi
videat p missa. arg. tus in l. Legata 41. ff. eodem. quo fit ut ea forma
seu ditione neglecta actus corruat. c. cum dilecta de rescriptis nam
fines mandati adunquen observandi sunt. l. diligenter ff. mand. que
sententia fulcit extertu in c. finli. de restitut. spoliat. Vbi cum cessa fuisset
facultas absoluendi facta restitutione possessionis n valuit absolutis
ga restitutis n processit observant post antiquiores Navarrz xx. 5. et 52.
et de sententia excommunicationis Cajetanz in summa vbo absolutis Amilla
eodem verbo. n. 48. Suarez de cens. di. 9. 7. sectione. 5. n. 41.

Vltetigns stat = 1a dubitatis 2a propositia. n. 16. 3a 3m p 3.
ma 2di extertu in c. Russus cum sequenti. 11. q. 3. Nam respondeti re=
let. q detri excitatus non primetur beneficijs ante excommunicationz
ob temptus. c. fraternitati. 6. de clerico excommunicato ministrante
q de ea aperte colligitur extus textu ut notat Abbas n. 8. de tiet. 2.
lectura. not. 8. Versius n. 83. Riciato n. 11. Rebuffo in concordantijs tit. de
excommunicatione in pris. 566. in c. almamat. 1. parte §. 7. et lib. 3. Va
rianum. c. 16 n. 4. Gigunz de pont. quaestione. 14. solum enim ex
communicato beneficij antea obtenti fructus subtrahuntur. c. patto
valis 53. §. Verum in fine de appell. ubi quod dubitat an excommuni
catus potest ad tempus beneficij ecclesiastici spoliari de admi
nistratione et percepione fructuum intelligendum est ut
post alios aduertit Suarez de cens. di. 13. sectione 2. numero 4.

Nam fructz beneficij

Nam fructs beneficij tandem propter officium sicut merces propter opus c. cum secundum de p̄bendis et exīcatus cum sit suspensus ab officio c. si celebrat de clericis exīcatus ministrante fructuum enolumentū potiri nō potē quapena adprivationem beneficij nullo iure povrigitur: atq ita succedit doctrina glosse in c. fin. Vbo ex vi de iure patronatus Vbi ait penam nunquam inducendam nisi iuxta expressam exprimat exprimant Balarus q. 25. n. 23. Molin. de disp. lib. 2. c. 14. n. 46. = Quod nō procedit quando excatus obdurato animo per annum in exīcatione permansit Nam tum et beneficijs antea obtentis expoliari potē X.a tex.m in d.c. vnicum cum sequenti quia iuxta sic accipiunt glossa Vt. hic et in c. cum bone de etate et qualitate: et in c. stringit de dolo et contumacia Abbas hic n. 2 Felinus 8. Decius cons. 153. Iullius Clarus lib. 5. Sententiarum q. 73. n. 6. Suarez de cens. disp. 13. sect. 2. n. 1. = et Ratio è nam qui tanto tempore in exīcatione perseverat suspectus de heresi censetur c. fin. de pœnis. c. exīcatum 13. q. 3. quinq; de hereticis c. cum contumacia eodem tit. lib. 6.t tridentinum sess. 25. de reformatione c. 3 in fine. at ille qui suspectus è de heresi nisi quam ostendere vult instantiam beneficijs priuatur. c. ab abolendam lib. presenti de hereticis.

Displicet in hac intrp̄tas quoniam veris è propter solam vnius anni perseverantiam exīcatione nō potē exīcatum ecclesiasticis beneficijs antea obtentis priuari vt docent Abbas hic n. 24 Ripa 77. Mantua 52. Berois 86. et alij ingesti a Sanch. in c. alm. mat. l. p. §. 7. n. 10. Navarrus in summa c. 27. n. 23. Vgolinus de cens. tabula c. 14. §. 3. n. 5. Menochius de arbitr. casu 416. n. 11. Salonius lib. 2. c. 10. n. 3. Curiel de exīcatione lib. 13. c. 7. n. 5. Mariscus Alexius lib. 2. disp. 6. c. 1. quam et ea nullibi iniuxta huiusmodi pena prouibitur et seqnti inducenda nē aug.to tex. in l. et riqs. 14. §. Diuus autē inducenda nē aug.to tex. in l. et riqs. 14. §. Diuus autē

Marcus.

autn Marcus ff de religiosis tumetz qa in c. cum bone de aetate et qualitate expenditur perseuerantia alterius gioris temporis in excicatione ad priuationem inducendam et haec sentia probatur in l. 32. tt. 9 p. 1.

68.

Neq obstat tx in d. c. rursus cum sequenti 11. q. 3. nam tt. solum probatur excicatione ligatum si per annum in sordescat censeri conuictum de eo crimine de quo accusabatur Nam ex tanti temporis lapsu resultat contra eum quaedam presumpta criminis confessio neq in illis iuribus tractatur de priuatione beneficiorum ut agnoscit Marius Alterius lib. 2. de excicatione disp. 6. c. 1. Vss. 1. quoniam Vnde si caussa de qua agebatur et ratione cuius excicatio emanauit talis sit ut penam priuationis beneficiorum mereatur inspiciendum est an a lege ipso iure priuatio irrogetur et tunc excicatus data insordescentia per annum manauit ipso iure priuatus an V.o pena a iudice imponenda sit et tunc iudicis sentia opus erit, ut sequatur priuatio beneficij. caeterum si caussa non sit priuatione digna ut puta si crimen leue sit; tunc temporis excicatus est e lapso anno neq erit priuatus ipso facto neq poterit per seniam priuari ratio est qa confessio quae resultat ex contumatia est presumpta, neq debet plus operari quam vera. arg.to tx in l. filio quam patr ff. de liberis et post. at q si excicatus pateretur aliquid leue crimen non eet beneficio priuandus c. inbentum 16. q. 7. igitur Neq priuari debet propter confessionem presumptam ut considerat Abbas hic n. 24 satis enim puniretur excicatus per annum insordecens si habeatur pro confesso de crimine de quo accusatus erat Neq debet duplici pena puniri c. acsi clerici in fraho c. tt.

69.

Deinde non obstat tx in c. fin. de penis in c. excommunicamus §. quia autem de hereticis in cum contumelia eodem tt. lib. 6. qa etsi is qui per annum in excicatione persistit, siue pro causa ciuili, siue criminali suspectus de haeresi habeatur haec tamen suspitio leuis est ut notat Cobb. in c. almamatr. 1. parte. §. 7. n. 10.

nec sufficit

Neq sufficit ut qs tamqm hæreticus ꝯdenetur, sd solum ut ꝯ.ª illd tamqm suspectum de hæresi procedatur, ut adver tit Gutier. lib. 1. canonic. c. 12. et ꝯsequenter propter illam ꝑsumptionem ñ poterit excꝯicatus beneficij privari plane si reus de hæresi fuit suspectus et ad iuditium Voccatus Venire ꝯtempsit et propter ꝯtumatiam excꝯica tus per annum in excꝯicatione ꝑstitit tunc suspitio heresis augetur et efficit Vehementem criminis suspitionem cui ꝯpena ordinaria punitur et benefitijs ecclesiasticis privatur ut docet Cobb. Vbi supra.

70. Neq obstat tx̄us in c. Veritatis 8. de dolo et ꝯtumatia quam s.ª adduximus n. 16. Nam respondetur b. post cāa exitum et difinitiua pro lata sentia reum episcopatum dari spoliari priuari illd V.º especialeē ut lite ñ dum iuditio inclusa ad testium recepto nem ꝑcedat ex rāone quam tradidit Abbas xb. n. 23. f. ex alia quam post antiquiores assignat Cuij 5 bdq Neq tandem superioribus aduersatur tx̄us in c. decer nimus 3. q. 9. Nam ꝑcedit in eo cui indicta fuit purgatio, cum eēt de crimine infamatus ut sꝫ intra præfixum diem suam ostenderet in nocentiam ut ꝯstat ex illis Vbis purgandi se occasio ñ Vtitur, is namq si intra statutum tempus se purgare ꝯtem pserit pro ꝯuicto habendus ē. c. tua de cohabitatio clericorum.

71. Deniq ñ obstat Vltimum arg.tum s.ª propositum ex textu in c. accusatus 3. q. 6. in c. inter corporalia de trans latione Eppi. cui post glossam in c. Viduum §. si quem Vbo adnotauerit. 2.ª q.e 6.ª =

Respondent Antonius et felinus hic. n. 23. Parissius 67. qd et si ꝯcilium prouinciale Eppum depone re ñ possit nihilominus eum depositione dignum ēē pote rit declarare arg.to tx̄us in l. 1. §. deportatos ff. de legat. 3. in l. in interpenas. 6. ff. de interdictis et relegatis. Vbi ꝑces prouintiæ cuius deportandi non ē pote rit pronuntiare reum deportationem mereri.

quia

72.

qua iura explicant et exornant Albericus et Orosius
in l. illicitas. §. qui Vniuersas ff. de offic. presidis ibi-
dem Antonius Faber Bolognetus in l. imperium
n. 75 ff. de iurisd. om. iud. Alciat lib. 1. parerg. c. 6. impetuij. in
l. sig. filio exheredat §. eius q. ff. de iniusto rupto Petr. faber
in l. non debet ff. de reg. iur. Othomanus lib. 2. observat. c. 12.
Bicenti. Cabotij lib. 2. Dig.m c. 5. ~

Hanc tn intpitationem improbat Imolahic
n. 19. Sarm.to lib. 1. select. c. 14. n. 8. Vbi tenet, scilum prosu
ntiale neq. pōēē eppium deponere neq. pronuntiare illu
deponendum ēē gamaiores eppos causa insultus Ro
mano pomptifice definiri debuerit c. quamcis. 3. q. 6.
Vnde apparet in specie mixta nullomodo licitum pu
se de illis Cbuldeum exantlare. sd solum pomptificem
admonere illum ēē deposit.e dignum ut colligit ex
dc. adueras 3. q. 6. §. leg. Varius, deducit posse ex Vbis mixta
qq dicit ante causae exitum in debere Cbuldeum eppatu
priuari nam ex ijs Vbis solum probat post exitum cāāa
eppum exoluari potuisse id tn intelligendum est.
pomptifices Rom. autsritate accedente d. c. mixta corpo
ralia de translatone epp. Neq. ad rem pertinet tus
V. l. 6. §. deportatos. ff. de legatis 3. cum similibus. quia
p ces prouincie aduersus reum postulatum sentiam pro
ferebat qua declarabat illum ēē deportatone dig.
num idemnatq. hui priq. ex n. ciuium Rom. exime
bat quam Princeps factum p sidis approbasset ut
stat l. sig. filio §. eius q. ff. de iniusto rupto eq par
tinet disputas Vult in l. 2. §. stat. ff. de poenis
= Praeses namq. ius deportandi habeat adq
ides sententiam ascē latam ad Principem remittēat
d. l. mixtas penas 6. §. presides ff. de interdictis et relegatis
Vbi Vultej plenam opinionem appellat relatonem
qua in solum tinet, qua dere actum sit qua-
de eo oppinio suasit ac s. m. hoc id pronunciabe
rit; sd ex qui adtungunt p ces reputatsrio qq reg
iudias relatonem antea sibi editam reflere

Ult.

et refutare conatur ut aduertit Guy. in d. l. si qs filio §. hi q. Donel. lib. 28. comment. c. 7. Princes V.° si seniam confirmabat insulam in quam reus deportaretur assignabat l. 1. ff. qdo appellandum sit.

Neq aduersus superiora obijciat tx.m in c. si Eppm. 16. q. 6. in c. si qs a proprio. 21. q. 5. in qq pro constanti habetur Eppm posse a concilio prouinciali eppatu pribari procedunt enim hec iura s.m. antiquiora tempora qq graviores eppor causse n solum discutiebantur sed etiam terminabantur apud concilium prouinciale ut aduertit glossa in d. c. ac. acusatus 3. q. 6. quam sequuntur Abbax et Deti hic n. 31. Duarenus de sacris ecclesiae ministerijs lib. 1. c. 11. eoq modo explicandus e tx in c. 1. et 2. 6. q. 4. in c. si quis Eppiscopus. 1. et 2. 11. q. 3. hodie vero maiores eppiscoporum causse dumtaxat apud sedem Appostholicam tractari possunt. iusta formam Tridentini sessione 24 de Reformatione c. 5. De qua videndi sunt Mandossius de monitorijs. q. 4. in fine. Flaminius libro de resignatione. q. 10. n. 38. Germonius libro de sacrorum immunitatibus c. 7. n.° 43. Marcus Antonius lib. 2. institutionum tt. 6. n. 398. et satis huius c. capituli primi. cedatq ad laudem et gloriam Dei et beatissimae Mariae.

Finis

1622

ADTEXTVM

in c. de cernimus, in c. ac si clerici, in c. clerici, in c. cum non ab homine, in c. cum benisset. in c. qualiter & quando hoc tt.o de iuditijs.

Pertinent hæc iura ad illam iuris partem in qua de immunitate atq; exentione Ecclesiastica tractatur: atq; ideo ea simul explicare instituí verumq; eo aptius, et commodius singula enarrent et suorum locuum referantur Universam hanc disputationem in tria. cc. dividere operæ pretium duxi. in quorum 1.o de personis Ecclesiasticis = in 2.o de rebus = in 3. de causis disceptabitur

C. 1.m de Excommunicat.e Personarum

Numero. 1.o

Pomptifex propter honoris excelentiam iure divino ab omni terrena potestate exemptus é. c. nemo. 9. q. 3. c. sicut. 96. distin.e qa cunta ipse iudicaturus a nemine é iudicandus. c. si Papa 40. dist. c. patet. 9. q. 3. Nam Xpus dominus Ecclesiam suam militantem Petro tamquam Vicario suo et Universali pastori commendavit et supremam spiritualem potestatem ad eius regimen necessariam ei concessit X.a illa Mathei c. 16. qatues Petrus &c. et Ioannes. c. 21. pasce oves meas et qa Petrus fide præstabat commissam sibi Ecclesiæ ædificationem suscepit ut ait Bassilius lib. 2. adversus Eunomyum circa principium atq; ita qa ante lacrimas prævaricator extitit; post lacrimas Pastor assumptus é: et alios regendos suscepit. qprius seipsum non rexit

ut scri=

2

Vt scribit D. Ambrosius sermone 48. de tempore inferiam 3. hebdomadae sanctae, Verum etsi Christus Dominus hanc pastoralem curam Petro delegaverit quae oserat Appostolorum et Princeps et Vertex ipsius caetus autore Chrisost. Omell. 87. in Ioanne et qa Petrus summo erga Dominum amore fragabat Vt constat ex Ioanne c. 21 et ex August. tractatu 123. b. nec aliud tociens audit a Petro quam se diligit nec aliud tociens commendat Petro quam suas oves pascit tamen quia super eum fundavit ecclesiam ut ait Bassilius in Esaiam c. 2 et explicat Hieronimus lib. 1. contra Iobinianos. et Ecclesia utpote infirmissima petra constituta perpetuam durationem et stabilitatem habere debet Xa illud Mathei c. 16. et portae inferi non praevalebunt adversus eam illa suprema potestas supernaturalis non fuit soli Petro pro sua persona tributa, sed ut perpetuo in ecclesia maneret. ut constat ex Extravaganti Vnam sanctam de maioritate et obedientia clementina past. in fine de sententia et reiudicata Nam Petrus quando claves accepit Vtique ecclesiam sanctam significavit c. quodcumque 24. q. 1. atque ita a deo summa illa potestas in reliquos successores derivata est. c. haec est fides 14. b. emendari cupimus a te qui Petri fidem et sedem tenes 24. q. 1. c. constantinus 14. 96. dist. c. solite. §. nobis autem de maioritate et obed. eoque pertinet quod Zepherinus epist. 1. scribit memor enim suum sub illius nomine ecclesiae praesidere cuius a domino Xpo est glorificata confessio et cuius fidex omnes semper destruit errores et Charolus Magnus in memoriam beati Petri onorandam esse sanctam et Appostolicam Romanam sedem et iugum quantumvis grave ab ea impossitum humiliter ferendum esse tradidit c. 3. 19 dist. ideo V.o in beatiss.o P.o hanc potestatem Dominus collocavit; ut exortens se misterij intelligeret esse Divini qui aussus fuisset a Petri soliditate recedere. c. ita dominus 19. dist.

3

Vnde cum Pomptifices Petri loco substituantur et Dei Vicarij sint c. inter corporalia. c. quanto de translatione Eppi. Suprema illa potestate a deo

in

immediate ssa funguntur. c. sacrosancta 22. dist.
et in spiritualibus antecellunt et Reges et Imperato
res subditos habent c. nouit hoc tt. c. solita Vss.
potuisset autem de maioritate et obedientia et ad
eorum officium pertinet examinare personam electam
in Regem et promouendam ad Imperium c. bene
rauille de electione et ideo si ad spiritualem gubernationem
viderint expedire non solum Reges et Imperatores poterunt
increpare d. c. solita Vss. nos autem. Sed etiam excommunicare. c. ad
appostolicae defensionem et reiud. lib. 6. et quod magis est subsisten
te iusta caussa eos regno atque imperio priuare. c. alius. 15. q. 6.
sic enim legimus Gregorium Secundum Roman cum tota
Italia a Leonis imperio propter imaginum euersionem
recedere cohegisse ut probat Baronius in annalibus anno
730. n. 3. et 4. et Gregorius VII. Enrricum IIII. Regno et
Imperio pribauit ut constat ex lib. 3 suarum eppistolarum
et eppistola. 5. et 10. exornat Petrus Greg. lib. 15. syn
tag. c. 1. n. 11.

Cum igitur Pomptifices propter bonum 4.
spirituale possint in Principes seculares iurisditio
nem suam excersere consequens fit eos exemptos esse
ab omni pollitica potestate quia cum aliquid conceditur alicui,
ea omnia concessa videntur sine quibus illud expediri non potest
l. 2. ff. de iurisdictione omnium iud. l. ad Legatum. l. ad rem
mouillem ff. de procurat. c. praeterea de offi. de legati
plane si pomptifices Regibus aut imperatoribus aequales aut in
feriores essent minime eos compellere possent. c. cum inferior
de maioritate et obedientia. l. penult. ff. de recept. arbrit.
l. ille aquo §. tempestiuum ff. ad treuel. Neque de uita
liuertate et autoritate iurisdictione sua uterentur ut con
siderat Suarez lib. 4. aduersus Regem Angliae c. 4. n. 9.
accedit eo; Christus Dominus nam suprema potestate
in spiritualibus praeditus fuit ut constat ex Matei c. 11. Lucae
c. 10. Paulo ad Chorint. 1. c. 15. et probat Molina t. 1. de
iust. et iure. tract. 2. disp. 28. Germonius in acerptione
aduersus Benetas. c. 3. atque ita cum Pomptifex sit

Xpi

sit Christi Vicarij c. 2. intr corporalia de transl. Epp
V. Simile é, meandem potestatem successisse. q̃ significat
Mathei c. 17 Vbi Christus Dñus ad uitandum scandalu
iubet Petro ut publicanis petentibus tributum solat dis
Vbis, da eis pro me et te et alios Apostolos nec tenui
simam q̃dem mendo nempta cit atq; ita significat aliqd
singulare in persona beati Petri et successorum eius repe
ribi ut perpendit Molina de iust. et iure trac. 2. Disp.
31. D. 4. Suarez L. lib. 4. aduersus Regem Anglie c. 5. de
Bochlocs refutandus é Salas de legibus q. 96. tract. 14.
Disp. 14. Sect. 11. n. 116. = Quibus citatis rationibus hanc
exemptionem aure diuino é. priuilegio secularium
principum inductam defendunt Caietanus in opusc.
6 de potestate Papæ. c. 27. Soto lib. 5. de iust. et iur.
q. 4. c. 1. Bellarminus lib. 2. de summo Pontifice c. 26 et
lib. 1. Throners. Throneri. 5. c. 24.

5. Obstat = 1° Extrema Statuta 19.
q. 6. dist. Vbi dicit Statutum L. priuilegium illud de
bisse Romanæ Ecclesiæ ut caput ẽt omnium
Ecclesiarum et in eas primatum obtineret Vnde
colligi videt exemptionem de qua. á iure diuino
sed ex Imperatorum indulgentia et concessione originem
habuisse ut docuit Palatius in 4. dist. 25. Re
spondendum mentem Supremam illam potestatem a dicto Petro
et eius successoribus immediate fluxisse accepta D. concilii
hoc ctl. c. sunt tam. de elect. lib. 6. q̃ delegantur expressit
Nicolaus primus in epistola ad Michaelem Imperatorem
sius Vbis priuilegia huic Sanctæ sedi a Xpo ẽt donata
a Synodis ordinata, sed celebrata et quo notata et ppter
hanc omnis excelentiam receptum é Quamuis nemo
in sua causa iudicat, aut ius sibi dicat. c. 1. et 2. 4.
q. 4. L. Vnica. nec in sua cãa. Nihilominus tamen
Pontifex tam superior é ut habeat de ipsum potestatem
iudicare ut euenit in casu Marie Leui Pontificis
de quo in c. nunq; autem 21. dist. Etiam si priuilegijs
sedis apostolicæ cãa discepta ne queat alius

iudex

iudex prot Romanum Pont.m nostrum ius examen ad
libere. c. cum venissem hoc tit. Negaduarsat. tus
in d. c. Ostantino namexplexcessore existimantium
hunc canonem suppositiuum esse post merito reph en
dit Belarmino lib 2. de Romans Pont.o c. 17. Marta
deiurisdictione lib 2. c. 30. facile occurrit si aduerta
mus qd d. dicit Voluisse Imperatorem ad Ro
fificem amplissimam habeant potestatem et imperiu
cessum intelligendum est de cessione per recognitio
nem per propiam donationem ut recte aduertit Suarez lib.
3. aduersus Regem Anglie. c. 20. n. 6. aque indicauit Volat
mino lib. c. 17. dum ait Ostantinum solum ius antiquum
declaratio et superius in hac stão suadet ex oga alioq
se impugnare Ostantinus si deuera et propria dona
tione acciperet. Namineodem causa fatetur bea
tum Petrum Xpi. successorem fuisse et id circo eius
successoribus omnium ecclesiarum eminentiam et pri
matum deberi. et Sylbestrum Pont.m Vniuersalem Papam
appellat. et facit nam supremam illam potestatem in spi
ritualibus maiorem esse imperiali dignitate agnouit Ostan
tinus in illis Vbis amplius quam terrena imperialis
mte serenitatis mansuetudo habere videtur et Impe
ratori ipsi alicui cedere potestatem imperialem maiorq
arg.to tus in l. nemo plus ff. de reg. iur. igitur qd Ostatinus
dit potestatem illam a se cessam necessario accipiendum est
de cessione per recognitionem. nam princeps secularis
et si maxime vellet spiritualem potestatem Petri successo
ribus ferre ipse non posset ut stat ex iure c. de cremine. qd etiam
de accipiendum est Iustinianus in autentico de Ecclesiasticis
tit.is c. i. colat.q. statuimus s.m. definitis Synodis Sanctissimi
Senioris Rome Papam. i.mi est omnium sacerdotum Vt sic ea Vbi
gloriosa sint a pastorum defendente et conseruante digni
tatem Romane Sedis, qa Apostolica ecclia. in Synodicis
statutis ceteris ecclesijs glorie: sed euangelica Voce Domini
et saluatoris nri. primatum obtinuit. c. quamuis. 21. dist.
et plura tradunt Belarmino lib. 2 de Rom. Pontifice c. 17.
Petrus Gregorius. 2. parte syntagmatum lib. 6. c. 5. n. 6.

2.o aduersus.

6.

2° aduersus superiora obstat text. in c. nos. 2. q. 7. Vbi Pontifex Imperatoris iudicio se submittit q̃d recuti facere posset si Imperator superior ẽẽt. c. nũc aut. 21. dist. et multo minus si supẽma illa potestas iure diuino ei xederet. arg.to tẽxt. in c. ss̃ quidam 25. q. 1. Clement. ne Romane de electione huius difficultatis occasi one disceptari solet quaestio illa an Sũmus Pontifex possit se alteri⁹ iurisdictioni omittere inqua ve recta oppinione glossa in c. in synodo V.o appos toli cam̃q. dist. in c. nemo seolis. 1° q. 7. 2. et in Henrico Sexto V.o verbo quam Segur Geminian⁹ t. firmit asserendum̃ Pontificem minime posse Imperatoris, et alteri⁹ iurisdictioni se subij cere. ita ut illi vere subditus maneat ut doc ent Archi diac. in d. c. nos. Abbas. n. 7. Felin. n. 2. in c. ecclesia Sancte Marie de ostit.s Romanus sin gularis. 195. q̃d incipit Lexẽ, Alexandr in l. ẽ receptum. n. 4. et t. Iaſſ. n. 2. ff. de iurisdict. om nium iudicum Nabarr⁹ in c. placuit. n. 15. depe nit.a dist. t. Iullius Clarus. in praxi lib. 5. § fin. q. 35. n. 5. Belarmin⁹. lib. 2. de Roman. Pontifice. c. 29. et plures alij quos ꝑgerit Suarez lib. 4. aduersus Regẽ Anglie. c. 7. n. 2. quos y Senia ea vãs eſulcitꝫ. Nam cum Pontifex, sit Dei Vicari⁹ c. quanto. c. ind corporalia de translat.e Epp̃i. et iure diuino a bõi potestate terrena exemptus. c. St. q. 6. dist. ñpotẽ se D.a diuinam dispositionem alteri⁹ potestati et iu risditioni submittere. arg.to tẽxtus in d. c. ss̃ quidam 25. q. 1= Absurdum enim ẽẽt discipulum ẽẽ super magistrum. c. qs dubitet. 96. dist. c. prosul. 2. q. 4. et Dei Vicarium etꝫ propria accedente Voluntatẽ superiorem habere, q̃a ipsi Deo irrogaret iniuria ut asserat Abbas in c. ecclesia Sancte Marie de ostit.s Iaſſon. in d. l. ẽ receptum n. 2. accedit tẽxtus in c. nunc aut. 21. dist. in c. si Papa 40. dist. cum alijs qq̃ dicit. Iꝫ sedem a nemine iudicari posẽ

atq ideo
Iꝫ

atq ideo etiam l.° Sum̄ Pomptifex de facto iurisdictiōē imperatori prestaret; perinde haberetur ac si data non fuisset. Argumento textus in c. quod autem 5. de iure patronatus iubat et illa ratio. nam Imperatori non spiritualibus nullam habet iurisdictionem c. 2. 63 distinctione. c. cum aduersum. 6. 96. distinctione c. solitę de maioritate et obedientia Clementina Vnica eodem tt.° c. ecclesia S.ª Mariæ de constitutionibus. c. tua. 29. de decimis. Nam ea omnis tributa est Pomptifici Vt supra ostendimus et ideo Pomptifex dicitur Vocatus in plenitudinem potestatis c. multum stupeo. 3. q. 6. c. ad honorem de autoritate. &c. Vsu palij et. caput et origo iurisditionis appostolicæ appellatur. c. ita dominus. 19. dist. not. Azebed. in l. 1. n. 97. tt. 5. lib. 8. recopill. Gonzalez in reg. 8. chancel. in prohemio. §. 1. g.° Imperator proprio iure n̄ poté aliquam iurisdictionem in Pomptificem quantumuis Volentem exercere. Vnde etiā colligitur Imperatorem nullo casu habere iurisdictionem coactiuam in Pomptificem qa si aliquam habere posset, haberet Vtiq̄ cessam ab ipso met Pomptifice. at q Sum̄us Pomptifex aduerssus se ipsum n̄ poté Vti iurisdictione coactiua qa se ipsum nemo cogit. l. penult. ff. de receptis arbrit. c. in nostrit de electione. g.° neq poterit iurisditiōē coactiuam in se ipsum alij cedere ut in hac matt.ª nemo plus iuris in alium transferat quam ipse habet l. 4. §. fin. ff. de offi.° prosulis. notat Nabarr. in c. placuit. n. 15. de penit. dist. 6. Suarez lib. 4. aduerssus Regem Angliæ c. 7. n. 3.

Neq ab hac senia quamquam dimobere debet textus in c. nos. 2. q. 7. Nam respondet communis iuditium tt. n̄ accipi pro senia, sd pro discretione ut in q. præterea in stat.m qq. n̄ é permissum facere ttt.m sd Vehementer refragantur illa Vba ita eorum cuncta Legitimo pterminētur examine quatenus in posterum nihil sit qd ex eis in discurssum t, in definitū remaneat

quæ Vba ad iuditialem diceptationem pertinent, ut cum Geminiano agnoscit Jasson in d. l. é receptum quare dicendum é tx̄m in d. c. nos. n̄ loqui de iuditio coactivo sd ad britario ut not. Belarminus lib. 2. de Rom. Pomptifice c. 39. Nam alterius arbritio Pomptifex se cōmitere poté ut cum D. Thoma resoluit Suarez. d. c. 7. n. 7. qa eo casu Seniam non fundatur in superioritate iurisditionis, sd sola cōuentione nititur et minime cōtinet renuntiationem priuilegij exemptionis, iure diuino ei cōcessi. quoniam Pomptifex n̄ abdicat a se aliquam iurisditionem neq illam transfert in m̄ Imperatorem neque in illo actu se geritur Pomptifex, sd ut homo. q ut quærellis Viam p̄cludat cuncta emendare cupit et Voluntarie facere qd priuatus quilibet facere poeét Seniā tn Imperatoris n̄ habebit Vim coactionis, nisi Pomptifex Vellit illi acquiescere, sd dumtaxat p̄derit ad ostendendum Pomptifici eum teneri, si n̄ ex ui p̄cepti ex deuito saltim iustitiæ ut explicat Suarez Vbi supra.

8. Neq aduersatur tx̄s in d. l. é receptum ff. de iurisditione omnium iud. quoniam loquitur in ijs q superiorem recognoscunt inqq admissum é, ut maior posse se subijcere iurisdictioni inferioris qa hic n̄ habet iurisdictionem a maiore q se submissit, sd a Principe nos Vero loquimur de Pomptifice, qé fons et origo iurisdictionis ecclesiastice in quem nullam poté Imperator iurisdictionem exercere, nisi ab eodem Pomptifice manantem. Pomptifex V.o n̄ poté in se ipsum iurisdictionem coactiuam exercere, neq eam in alium transferre ut S.a ostendimus ita cōa Barthol.m docet Albericus in d. l. é receptum circa finem Castrens. n. 4. et in hanc Seniam proclivioré Jasson ibidem n.o 6.

9. Qd autem diximus maiorem se submittere

poeé

posse iuris dictionii inferioris intelligendu q̃ deiurisdictiõ ten
issa, ñ de voluntaria vt docet Bart. Angel. Fulg. Castren
et Alexander in d. l. ẽ receptum. ides apd eum cui pariter
periumẽ manumittere nõ possunt. l. apd. 14. ff. de manu=
missiõ vindicta X.a vericrem literam qua habet ma
numittere ẽpotẽ quamuis simagistratus minor. 20. annis
sit posseit manumissionis cãam apd Socium ẽ probare itẽ
ẽ probata apd Collegam manumissionis cãa ipse apd Col
manumitat X.a ẽ.m l.m intelligendu in l. Unica §. fin. ff. de Of. ff.o subd.
iuncta l. si Rogat §. 20. §. fin. ff. de manumissis vindicta cũ
Barthulo in d. §. fin. n.i. Duaren. eõdem Othomano Corrassio
n. 19. Cuj.o tom. 7. observat. c. 17. et lib. 18. c. 38. Gilberto Re
gio lib. 1. en Anthiaf. c. 29. Fabro in rational. ad pandectas
d. §. fin. et vãs diferentia ẽ, Nam causa probatio,
pertinet ad iurisdictionem Identissam. et ides ñ
potẽ fieri coram Collega magistratu q̃ Vult. Ser bum ma
numittere maxime qa aliqui facile eluderetur
Legis ẽius Sentia prohibitis Videbat Padius
Leguum Siciliat.q cent.a 1. Siciliat.e 41. qd secus ẽ in
ipsa manumissione quæ Voluntaria iurisdictione
expedita præsertim qa manumissis vindictam potẽ
expediri p procuratorem l. nec muliorem C. de Vindicta
et magna fieret deminutio maiestatis si Iudex ad
Collegam p Præsidem Veniret vt aduertit Gabo
in d. l. ẽ receptum n. 4. qd inueniens cessat in
probanda manumissionis causa, Nametz absen
tes cãam manumissionis per procuratorem pro
bare possunt l. etz §. absens ff. de manumissis
Vindicta.

3.o aduersus ea q̃s.a vaddidimus debe 10.
tare Videtis, Imperatores, et Reges nr.os cognos
centes supervisorem supremam potestatem inter
poralibus habere in tang.o tẽ. m. C. novit hoc tit. in
c. per venerabilem q̃ filij sint Legitimi. in c. solita
de maiorit. et obedientia c. fundamenta de elect.o
lib. 6. C. fulmen q. 12. q. 2. Vesbuarii Gab. in regula
peccatum 2. p. §. 9. n. 7. Nabarr. in d. c. novit nota

utilz. et n. 41. Soto lib. 4. de iust. et iure. c. 2. Belar
mino lib. de Sūmo Pont. c. 1. cum segnt. Suarez
lib. 3. aduersus Regem Anglie. c. 5. Salas de legibz
q. 95. tract. 14. de sp. 7. ss. 4. Vnde effici videtur falsu
ēē qd Sa. asseruimꝰ Pontificibꝰ Reges et Imperatores
subditos ēē. cum vepugnet aliquē ēē supremum
et habere superiorem. sd repudiata secta existi=
mantium Papam habere supremam iurisdictonē
etz intemporalibꝰ directam. quos referunt et
segunt Ioānes a Capistrano in tract. de potestate
Papa. 2. p. n. 194. et nel n. 275. Peregrinꝰ de priuil.
fisci lib. 1. c. 2. n. 20. Albanꝰ de potestate Papa. 2. p.
n. 16. cum segnt. Anastatiꝰ Germonisꝰ lib. 3. de
sacrosy inmunitate c. 3. n. 5. cum segnent. et in
a parte hinc aduersus Venetos c. 4. §. 2. Marta de
iurisdict. lib. 1. c. 19. = Respondendum ēē verissimum
ēē, Imperatorem et alios Principes nō recognoscentes =
superiorem intemporalibꝰ Sūmo Pontifice directe subditos nō ēē
Eccām nō colligi indirecte et nō sequi Pontificem
in oēs principes seculares suamēē iurisditionem
si ad animaꝝ salutem videbit expedire ut elegantꝰ
aduertit Belarm. lib. 5. de Rom. Pontifice c. 6. quoniam etsi
veges intemporalibꝰ precedant, Pontifices tn ut
in spiritualibꝰ antecelunt c. nouit hoc. tit. atq ita co
sualiter et indirecte permissumē Pontifici subesse tem
porali iurisditioni Vti. c. per Venerabilem qbi sint
legitimi quam differentiam agnouit Videtur Beatꝰ
Bernardꝰ lib. de consideratione dum ait habent
hoc inhima et terrena iudices suos Veges et Prin
cipes terre. qd fines alienos invadit? qd falcem ves
tram in alienam ēē extendit? et infrig aliud de in
cidente excurrere ista, aliud V. incumbere istis
qui tali dignis tali et talium intentione rerum &c
de hac duplici potestate directa in spiritualibus
in directa intemporalibꝰ accipiendꝰ ē, illd de
duobꝰ gladijs apd Lucam c. 22. qd refertur in ex

Vagant

in extrauaganti Vnam sanctam. de maioritate et obed. et eodem modo explicandus ē tx9 in c. oēs 22. dist. tb q beato Petro aeternae Vitae clauigero terreni simul, et celestis imperij iura ɔmissit et diuus August. in sermone quodam appostolorum Petri et Pauli incipiente fortis et humillis in illis. Vbis omira potentia et inefauillis gr̄a Salbatoris qs plebeium piscatorem? appostolorum facile credderet principem, et regibus obsistere? regnis omnibus imperare? mundum refrenare legibus? Argum.tum supra propossitum solum euincit Principes Seculares in suo ordine n̄ habere alium superiorem n̄ tn ɔcludit Pomptificem in directe rāōe peccati n̄ posse in principes seculares iurisditionem suam exequi ut ɔsiderat Suarez lib. 3. aduersus Regem Angliae c. 30. ~

4.° grabius obstat nam si Reges et imperatores pomptificibus subeent eos exautorare n̄ poeent et tn exempla demonstrant Regibus atq Imperatoribus permissum ēē Pomptifices punire et Pomptificia autoritate pribare ut ɔstat ex 3.° regum c. 2. Vbi Salamon Rex exautorauit Abiatar Pomptificem propter crimen Lessae maiestatis, et ex Platina in dicta Ioannis 13. Vbi Reffert Othonem Imperatorem Ioanni 13. autoritatem abrrogasse suam &c. Loco eius Leonem 8.m creasse de quo plura Luiplandus lib. 6. c. 6. = Huic tn difficultati reiecta oppinione existimantium Salamonem iniuste iurisdictionem illam in Pomptifice Vssurpasse qa factum illd numquam in scriptura reprehenditur neq a Santis Patribus interpretata Salamonis ɔmemoratur ut notat Suarez lib. 3. aduersus Regem Angliae c. 26. Salas de legibus q. 95. tract. 14. disp. 8. sect. 11. = Responderi solet in tt.° Veteri Pomptificem excelentiorem, et Regem maiorem habuisse potestatem ut Theodoretus in Leuitico q. 1. Procopius in c. 4.m Leuitici. Philo. lib. de Virginis

11.

Et idem videtur sentire Chrisostomus

Vt notat Suarez d. c. 26. n. 4. idq secure docet Belarminus lib. 2. de Romano Pompt. c. 29. ad 4.m Vbi adducit c. 4.m Leuitici in quo nouillior victima pro Pomptifice quam pro Rege offerre precipitur qd e n leue inditium excelentioris dignitatis. Nihilominus tn Salamonem iuste Habiatar Pomptificem ex autorasse: qa id qa id n tamqm Rex. sd tamqm Profeta et executor diuinae iust.ae fecit ut colligitur ex eodem loco Vbi dicitur Salamonem Domini sermonem complevisse. nam haliatar erat ex semine Heli cui per Samuelem Dominus peruixerat. 1.o Regum c. 2. Pomptificatum aliqdo familiae suae propter peccata filiorum eius auferendum. Quae interptatio confirmatur ex Eppist. Innocentij 3. ad constantinopolitanum Imperatorem ex qua desumptus e textus in c. solitae de maiorit.e et obed.a Vbi cum Imperator in alia sua Eppistola obiecisset Regem David Habiatar Pomptifici superiorem fuisse. = Respondet Innocentius his Vbis David etz quamuis diadema regum obtineret habiatar Sacerdoti n tam ex dignitate regia quam autoritate profetica Imperauat. Vt constat ex integra quam refert Ant. Augustinus collect.e 3. decretalium lib. 1. tt. 21 de maioritate et obedientia c. 2. quare sic qd ad institutum attinet dicipote Salamonem n tam Regia autoritate quam profetica Pomptificem amouisse Vt sentiunt Theodoretus et Procopius quorum meminit Suarez lib. 3. aduersus Regem Angliae c. 26. n. 6.

.12. Haec tn interptatio dificillis e qa plerique existimant, qd in Veteri tt.o Reges Pomptificibus in temporalibus praeeminebant et meos iurisdictionem cohercitiuam exercebant Vt constat ex Diuo thoma in opusculo 20. de regimine principum lib. 1. c. 14 Habulense 3. Regum c. 1. q. 28. et 31. Bonabentura in 4.o dist. 24. in exposiss.e Litterae Et alijs quos refert et seqtur Salas de Legibus q. 95. tract. 14. disp. 8. ss.e 21. n. 119. = Cui sen

tentia

Cui senia Vehementer fabent illa Salamonis uerba, ha
biatar Loquentis. lib. 3. regum c. 2. Aequidem Vi mortis é,
sed hodie te non interficiam quia portasti arcam domini
quibus uerbis significatur salomonem potuisse Habiatar
interficere, quod Samuelis Vaticinio non tinebatur. et fac
tum illud Salamonis a sanctis Patribus nunquam re
prehenditur. et in eo Salamonem profetica autorita
te Vsum colligi non poté, ex illis uerbis qq dicitur Habia
tar amotum fuisse ut impleretur sermo domini quia
illa Verba solum significant amotionem illam antea
a domino prouictam non uero Salamonem tanquam
ministrum atq executorem diuinae iustitiae Pompti
ficem amouisse ut notat Salas ubi supra. Et Vbi
illa ut impleretur non includunt rationem quae im
pellit hominem ad operandum, sed q Deum mobet ad
permittendum. et interdum eis Vtitur scriptura etiam si
per malos ministros executio facienda sit ut colligitur ex
Mathei c. 27.

Vnde dicendum é qd et si fateamur Pom 13.
ptificem in l. Veteri non fuisse exemplum a Regia potes
tate cohercitiua. inde tn non poté colligi Pomptificem
Legis gra Regibus subéé: = tum qa in l. Veteri ut
pote imperfecta promissiones erant temporales, ut ait
Dr. Hieronimus in epist. ad Dardanum de terra promis
sionis. Augustinus lib. 19. 3a Faustum c. 31. ut mirum
non éét si princeps secularis Pomptifici pheminerer
ut ait Bonabent. Vbi s.a = Quae ratio in lege noua
Vim suam non exerit; Deinde qa Regnum potestas in
l. gra non é maior quam fuerit in lege Veteri =
at uero dignitas Pomptificia noua l. é longe excéltior
et sublimior. qa Pomptifex l. Veteris non fuit Vicarius
Dei, neq ei tradita fuerunt claues Regni Coelorum neq
tributa autoritas soluendi et ligandi in Coelo et in
terra. atq ita non licet argumentari de pomptifice
l. Veteris ad Pomptificem l. gra ut grauiter ostendit

Inno

Innocentius. 3.us in d. epist. ad Istantinopolit.^m Imperatrem et segq. Bellarmin. lib. 2. de Rom. Pontifice c. 29. Salas Vbi S.^a Suarez d. c. 26. n. 8. Vbi addit Pontificatum St Veteris, ut pote ad cerimonialia pertinentem posuerunt S.^m omnino cessante.

14. Rursus Non obstat Othonem Imperat.^m Ioannem 12.^m amouisse. Nam respondet Cresp. Colligitur Imperatrem habere aliquam iurisdictionem Otho citauit Imm Pontificem quoniam eam amotionem fecit coacto Concilio et si Otho potuisset Ioannem propria autoritate pontificatu abdicare nequaquam Concilium congregasset = et Rursus Concilium illud spurium et sacrilegum fuit ut late probat Baronius in Ioanne. 12. anno 963. qua propter Otho ire in Germaniam effecto Ioannes punitis his qui Concilio interfuerunt et Leone pulso in pristinum locum restituit ut notat Iacob Bordon in Apologia in Ioann. 12. anno 964. et si alia facta Imperator. aut principum secularium obijecerit q. aliquid Pontificia dignitati detrahere videant ea iniusta et priua videm prout ato respondebo cum Bellarmi. lib. 2. de Rom Pontif. c. 29. ad 5.^m Salas d. disp. 8. s.^o 21. n. 6. id q. deuidendi firmat explana. D. T. Leonis 3.^ij Vbi refert Carolum Magnum cum se dicto graui aduersus Leonem 3.^m tam pie gesta de illam sedendam Romam Venisse adstante populo et Clero sententiasse de Vita et moribus Pontificis rogasse et ab omnibus Una Voce declaratum, se dem Apostolicam Dei um Ecclesiae caput a nemine Laico præsertim iudicari debere et Imperatrem audito tam graui responsu questionem omisisse. q. dat refert Vbi 3.º tomo Concilior. et Paulo Emilio lib. 3. hist. Franc. et Bellarmino lib. 2. de Conciliis autorit.^e c. 17. et in 8.^a synodo.

15. Quinto obstat Concilium Ecumenicum supra Pontificem posse supra ma autoritate priuare prout in Concilio Constantiensi de priuata Rex Angliae imperatione. pag. 60. et in Basiliensi Tralugenium 4.^m Pontificem congregato ut indicat Cano de locis Theologicis lib. 3. c. 1. Iacobatius de Conciliis lib. 6. art. 2. et secutus Pontificem posse et aliquos iudicari d.^a Ex.^m m. c. si papa. 40. dist. q. cuius difficultatis explicat. scien-

dum

sciendum é magnis Henchombg Versatam éé illam quæstio
nem an Pomptifex sit supra Scillium, & stra in quas cæchis
alisq Henchombg in quam errorib9 secure affirmandum é
Summum Pomptificem caput éé tstius ecclesiæ et poteſta
tem illam a Deo Petro ꝛcessam immediate incius per
sonam radicari et ides Scillium nullam in eum iurisdictionę
Chercitiuam excercere posse sd per stravium Pomptif.
cem Scillis adeo superiorem éé ut hpstet eius Sentę
cacinę sesubijcere, quam Sentiam probauit D9 Thomas
in 4. dist. 19. et ta Bonaventura, Paludanus et alij Cae
tang intractatu de spauatione Papæ et Scilisq Alberic9
Alberti pigiq lib. de ierarchia ecclesiæ Nicolaus Sar
deus lib7. de visibili monarchia. pag. 840. Turrecremata
lib. 2. Summæ de ecclesia c. 93. et 104. Navarrq lib. Scillisq
lib. de scrit. Scill. c. n. 4. Campegij intract. de Rom. Pomptifice
c. 22. cum sequent.9 Turrianq in 3. libris post de hac q.e scripſ
sit, et sequnt plures, quos refert et sequit Salas de Legib9
q. 95. tract. 14. disp. 8. sect.e 14. n. 74. Marta de iuris dictione
3. p. c. 17. quæ sentia euidenti Scrmata. ex S.ta traditis, et exiſs
quæ scripsit Belarminq lib2. de Scill. auctoritate c. 13. cum sequent.
et præsertim c. 17. Vbi hanc rem tum ex alijs Scilisq, tum ex
Scillis Lateranenſi Vlt.o Sess.e 11. sub Leone 10. congregato definitam
éé ostendit et ides pontificem neq a omni clero iudicari
posse Legib9 in c. nemo q. 93. Excepta cãa hæretis D. c. si Papa 40.
dist. quæ pertinet qd Innocentius 3.9 sermone 2. de sacrate
pontificis scripsit in tantum fidex mihi necessaria é ut
cum deceterit peccatis Deum iudicem habeam propter
solum peccatum qd infidem mihi posstin abhsine iudicari
facit hæres in extrauaganti Vnam sanctam de maior et obed. tit. sit
suprema a Deo solo non abhsine poterit iudicari c. alisq. 19. c. facta
15. q. 93. qua decãa in collectione Rom. Pomptificis cauetur agen
dum éé Scillis Lateranens. sanctum é qd electo ad superi
orem inpotenit haberi recurssum c. licet. 6. de electis.e ut nulli
liceat de eius iudicare iudicio nec abeo posstit quicquid canone
pmundum q. 93. qd secus é in Scillio agno ad Pmptificem
appellat. D. c. canone pmundum §. 1. at q nisi Pomptifex Scillis su

perior

superiorē et adeum q̄s cat̄s ꝓcēt imꝑponi l. 1. §. 1. ff. q̄ et a quo appellet
his accedit, nā Pompē é fons et origo tōtiꝰ iuris diuinis ecclesiastica c. 1. to
dōmus. 19. dist. qua appꝝ Zabarella q̄ sine ꝓmissu Pompt. congregarꝝ
uallet. Cl. c. multis. 17. dist. c. ides. 2. q. 6. not. Dnus Thom 2. 2. q. 1. art. 10. Lelij
Jordanꝰ de orig. et primatu sedis app. ca. 23. n. 46. Simancas de cathꝫ licis
mstit. tit. 12 Lancelotꝰ Arndꝰ de ꝓcs iud. lib. 1. c. 1. q. 8. 80 et nullam vndꝫ é
auctorit unquam Zabarella id eius autoritate fulcitum ꝓfuerit c. 1 eg. 17.
dist. nā ōia Zabarella q̄ Romana sedis autoritatē facta ꝑ et a bea pobur
accipiunt. c. sig castiq. de electiō. Vnde efficit Vpostt ꝓnitꝫ Zabarella confirmās
aplē petenda sit, ut not Marta dc. 17. et ybata ex scitis ꝑtid. ss. 25. c.
Vlt. de fine Zabarella et de confirmāse petenda et ex bulla Pij. IIII. quæ
in fine eiusdem Zabarella habet Vbi decreta Zabarella confirmata

16. Nec aduersatꝰ superioribꝰ desumptis Zabarellæ stantiens. ga
mea ꝓfuit decretꝫ gēalis et absolute ōen synodꝫ vniuersalem habere
adeo immediatam potest. q̄ s. Prem Zabarella ex dicta cat. q̄ p̄ q̄ secundꝰ
Schismat, quo eccla valde ꝓmebat congregata erat, nam ea tempe
state Joānis. 13. Greg. 12. et Benedicti. 13. q̄ p̄ Pontifices regebant et
t̄pore schismatis, qdo ignorat q̄s sit Verꝰ Pōtifex Zabarella q̄lia habent auc
toritatem in rebus diuinis necessariæ q̄se Pontifex Vsurpat ad tollendꝫ schisma legi
timum q̄ Prem declarandum Vt explicat Turrecrem. lib. 2. summa de eccla
c. 99. Caietan de aut. Pap. c. 16. §. Zabarellam ꝓfectum Valencia 2. 2. disp. 2. q. 1. §. 4.
ad 6m. arg. m. ꝓncipale Suarez tom 3. de uers. Regē Angliæ c. 1 & n. 8. cum qq
Marta de uers. d. 3. p. c. 17. n. 7. nec ea ratio ꝓprie loquendo dicipōtē Zabarellam
potest. q̄ habere s. ad ꝓnt. m. cū dubiꝰ Papa ñ habeat. q̄ Papa ut cū Sanctero
et aliis notat Bellarminus lib. 2 de cill. autorit. c. ꝓn. Vlt. 3. arg. tum. ad de superioribꝰ
Zabarellæ stantien. in hoc decreto numq̄m ꝓfuisse confirmatꝫ ut aduertit Valentia
Vbi s. q̄ Martinꝰ s. ꝓ solum ꝓbauit ea decreta de fide q̄ facta erant Zabarellia
vita, hoc é more aliis Zabarellis cum ꝓpria disp. et rediligente discussiō Vt explicat
Bellarm. Vbi s. ac Vt. hoc decretꝫ tm multiariā, et a bꝰ q̄ Vllo examine Zabarellis
factꝫ é; ut ex actis Zabarellæ stat et aduertit Caiet, de autorit. Pōtis. c. 9. Salas d. n. 73.

17. Nec obstat, qd ex Zabarellis variis s. obiicim. Nam respondendum é
Zabarellam illud dum ingenium q. m. in dubitatem Prem deposuit et ꝓlice nec legit
Schismaticꝫ sedi hostium et nullis momenti fuisse ut definitum é in Zabarellis late
vanens Vlti. ss. 11. nec id mirum q̄ licet fuerit legitime in diem et congre
gatum a Martino. 5. co tn tempe quo senuam in Prem ꝓrea assumē ab
App. ca. Sedis obedientia recesserat. ut notat Suarez tom 3. de uers. Reg. m
Angliæ c. 18. n. 3. ubi subiungit Prem ꝓnitus eam sententiam habuisse

ut trad

Vt tradit in eodem scillio ss. 38. et Vniuersam Eccl̃esiam
cum tam quam Verum Pastorem coluisse et Felicem cog
nito errore Eugenio obtemperasse et demum ipsum scillium
Nicolao S. Eugenij successori se subiecisse ut constat ex epist. eius
dem Nicolai in qua Pontifex solum confirmauit ea quæ
circa beneficia et censuras ecclesiasticas scillium disponi
erat. ea V° quæ de sua autoritate S.a Pontificem decre
erat. Ea V° quæ de sua autoritate S.a Pontificem decre
verat nullo unquam Pontifice probauit ut constat Be
larmino lib. 2. de scillio y autorit. c. fin Vbi Vt. gin lib. 3. c. 16.
Iacobo lib. 2. de scillio y autorit. c. fin Vbi Vt. gin lib. 3. c. 16.
De ecclesia militante Vbi ad. 6. plura de scillio Basilliensi tradit.

18.

Neque obstat aliqs exemplum Marcelini quem
concilium damnauit et deposuit ut constat ex actis Synodi Sy
nuesana. namut omittam ea acta ab aliquo Donatista con
ficta et edita uidevi post tempora Augustini suspicatur Baro
nius in annalibus. 2. t. anno 302. n. 95. cum sequentibus. Iacobus
Vsserius in pronologica anno 303. qa cum ea istoria communis
in Ecclesia recepta sit ideuet in dubium reuocari ut ipse
Baronius agnoscit præsertim cum Nicolaus Pp. eius memine
rit in c. nicaenn. 21. dist. = Dicendum existimo ideo
potuisse scilium de ea causa cognoscere qa Marce=
linus de actu infidelitatis accusabatur. cuius rei discussio
et examinatio ad scillium expectat. d. c. si Papa 4. distinc.
sed quoniam omnibus constabat Marcelinum mentu ipsum
Idolis Sacrificasse, neq ipsum fisse Verecundum aut aliquid
ipsi dem discusse aut sponte gessisse nullus autem fuit in
eum sententiam ferre quia 1a Sedes nemini cognita a quoquam
ut dicit in d.c. nunc autem Verum ipse Marcelinus postea
fuit insignis martir seipsum damnasse Videtur dicens
peccaui coram Vobis et non possum in ordine ee sacerdotum
per quæ Vba existimat Bellarminus lib. 2. de scilio y autori
tate c. 19. Marcelinum Pontificatui renunciasse /qd Pon
tifici permittitur c. 1. de renunciatis lib. 6./ et scillium ac=
ceptasse renunciationem atq ita Marcelinum non fuisse iudica
tum a scillio dum Pontifex manfit sed post quam se Pon
tificatu abdicauit. sigs n. magis probet Pontificatui
a Marcelino cessum non fuisse constat Suarez lib. 3. aduersus

19. Regem Angliæ c. 18. n. 11. q alitr rem istam explicat.

Deniq n obstat tx9 in c. sane Vss. Romanor 24. q. 2. Vbi Dioscholus Romanor Pp. ab ipsa Ecclessia post mortem excommunicatus dicitr quoniam Dioscholus n fuit beati Petri sucessor nec Veteris Romæ eppiscopus sd Patriarcha Constantinopolitanus, qd recte notat gloss. tt. q ideo appellatr. Romanor Pp. qa Ciuitas Constantinopolitana noua Roma dr l. 1. C. de priuilegijs Vrbis Constantinopolit. lib. 11. c. Constantinopolitanæ 22. dist. aduertit Petrus Greg. 2. p. Syntag. lib. 15. c. 5. n. 4. & Papæ nomen apd græcos n solum Patriarchis sd etz Eppis Comune erat ut colligitr ex Greg.o Thuronensi lib. 2. istoriæ Francor. c. 27. et obseruat Petrus Greg. d. lib. 15. c. 2. n. fin. & satis hucusq huius c. finis etz deditei.

20. Hactenus de pomptifice eiusque eximia potestate disputauimus nunc monendi sumus quod cum Christus dominus omnes suas obes pascendas earumque curam Petro comendasset iusta illud Ioannis c. 21. pasce obes meas et fidelium grex multum excresceret. c. in nobo 21. dist. Petrus necessarium esse duxit cum ad singulas prouincias accedere n posset eas diuidere. c. 1. c. in illis 80 dist. et Patriarchas Archi Eppos et alios inferiores prælatos per diuersa loca dispersos constitueret c. 2. 99 distinctione d. c. quorum munere et officio Videndus est. Petrus Gregorius lib. 15. syntag.m c. 5. cum sequentibus. finis autem et scopus huius diuissionis fuit ut omnia ordinate et in ecclesia ædificationem sine confussione fierent. nam mandata celestia efficatius implebuntr si Pomptificatus onera cum alijs fratribus diuidantr. c. mandata de præsumptionibus et ideo ut ecclesiarum solicitudo diligentius haberetr etz parrochiæ diuissæ et per singulos tt.os singuli Presuiteri constituti sunt c. Eppi 80. dist. notat Aneas Robertus lib. 3. rer iudicatar c. 2. et cum ad Pomptificem cuncta maiora Ecclesiastica negotia deferri soleant ut ab eo disponant a quo sumpsere principia c. rogamus 24. q. 1. ppter rationem de qua s.a etz. Cardinales fuerunt

Creati

creati. qq adiutoribꝫ Pontifex totum orbem diudicat c. per
venerabilem. s. ssaum q filij sint Legitimi et incautis ar
duis de pniciosis dubijs iubato c. de renuntiatione Vbi not.
at Abbas in c. exgestis n. 3. cũ seqntibꝫ de clericis residenti
bꝫ Andreas Syculꝫ in tractatu de ꝑsentia Cardinalium. n. 1. p.
q. 2. principali. Vnde et ipsi nomen natum ꝓpterea qd
deseruiunt Sedi Apostolicę quod axis et Veluti
Cardo aliarum ecclesiarum. c. sacrosancta dist. hoc V. 22. dist.
Observat glossa in extravagante excommunicat Vbi cardinalibꝫ
de prebendis licet aliam huiꝰ Vbi notationem tradat Petrꝰ
Greg. 2. p. syntagm. libꝰ. c. 4. n. 1.

Sed ꝓfusius multa cum magno spiritualis
Reip. malo olim missi Ecclesiarum Prælati intra Cancellos
suæ sibi missæ inerunt ideo ducimus videndum
Vnicuiq; insuæ diœcesi privativam iurisdictionem
cedere ita ut alter alterius clericum neq; ordinare
neq; diudicare præsumat. c. nullꝰ alterius. c. nullꝰ pri=
mat. c. nullꝰ Epi. c. epi. m. q. q. 2. c. pro iniquitate 22.
c. si autem. c. nullus q. q. 3. & d.a et clericis interdictum
velicitis propijs Epis alioq; iuditia expetere aut pati
c. illicet at. 3. q. 6. qa clerici a propijs iudicibꝫ nõ debe
nis debent iudicari c. statuit 6. q. 3. Quare cautis
licet secundꝫ privatiq; suspicionis sit ad prorrogandam
alterius iudicis iurisdictionem l. 1. ff. de iudicijs. l. 1. C. de
iurisdict. tum iud.m. ille agro §. competit tum ff. ad
tvend. at in clerici ꝓpriis coram alijs iudicibꝫ et ꝑ
clesiasticis deberi, nisi intervenientę propij Epi
sensus. c. 1. C. significasti de foro competenti. qa sit iuris
dictio ecclesiastica privativa scitaę facit bꝫ in
c. in apibꝫ 7. q. 1. quę Veritas quamaliaplu
res quas post Bart.m in d. l. 1. n. 1. et 2. de iudicijs.
tradunt Bandꝰ de nullitatibꝫ tit. qq modis Sententia
lia reparari possit n. 78. Abbas in d. c. significas
ti n. 7. ad finem fass. in l. 1. §. et post operis n. 11. ff. de
noui operis nunciatione. Barbosa in d. l. 1. art. 3.
n. 195. de iudicijs.

20. 21.

Ex quibus paulatim colligitur omnem ordinariam ecclesiasticam iurisdictionem a summo Pomptifice in alios eccl.ae prælatos deribari nam Christus dominus supreman illam potestatem in beato Petro collocavit, ut ab eo tanquam a capite iurisdictio in cæteros inferiores veluti in membra difunderetur c. ita dominus. 19. dist. qua de caussa Petri sedes comparatur soli, radici, et fonti: qa omnium radiorum lux a sole procedit et in omni arbore virtus ramorum a radice oritur; in omnibus ribis aqua ex fonte fluit. c. loquitur §. epp.tus. 24. q. 1. et ideo solus Pomptifex censetur voccatus in plenitudinem potestatis alij v.o in partem solicitudinis c. ad honorem de autoritate et usu pallij c. quis te 2.a q. 6. c. multum stupeo 3. q. 6. qd non obscure significatur in figura tt.i veteris numerorum c. 11. Ubi cum Moses universum Populum regere non valeret Deus iussit ad eē 70. seniores et auferens de spiritu Mosys dedit illis ut una cum Mose Pop.m gubernarent quo loci per illam ablationem spiritus non significatur aliqua deminutio spiritus in Mose nam alioqui nihil ei profuisset habere quo adiutores, sd potius deribatio quædam virtutis seniorum a Mosis virtute ut eleganter explicat D.s Augustinus q. 18 in tt.m numeri atq ita voluit Deus ostendere in Mose omnem autoritatem sitam eē; alios autem ab eo eam accipere, qd etiam in pomptifice asserendum e. cum Pomptifex in ecclesia eumdem teneat locum quem in Populo iudeorum Moses habuit. ut notat Belarminus lib. 4. de summo Pomptifice c. 24. et hinc etiam decendit ratio quare summus Pomptifex possit iurisdictionem epp.orum ampliare vel restringere c. qd translationem 4. de officio legati c. felix. c. præcipimus. 16. q. 1. qd bene expressit D.s Bernardus epist. 131. ad mediolanenses. dicens potē Romana ecclesia novos ordinare epp.tus ubi actenus non fuerunt potē eos qss, alios deprimere alios sublimare prout rāo sibi dictaverit qa stt epp.orum iurisditio a Pomptifice procedit. alioqn. se epp.i iurisdictionem immediate a Deo acciperent; non poēē Pomptifex eam auferre aut

in mutare

inmutare solent in c. fin. de consuetudine. ethuc pertinet
q̃d Innocentius I.ᵘˢ in Epistola ad Scillium Cartaginense ḡēgr.
in Epistolas Augustini ait, a Petro ipse Epūs et tota
autoritas nominis huius emersit q̃q ratione Epos
in habere immediatam iurisdictionem ades sa a Rom
ptifice defendunt Eusebius Vo. 7. historia Ecclesiast
tica D. Thom. 2.2. q. 39. art. 3. et 4. Turrecremata in
d.c. itadominus et Vo. 2. de potestate Ecclesiæ c. 54. Jac
latius de civilys. Vo. 6. a th. 7. Gaspar de perusio in
tractatu de benefitoy reservatione in principio t. q.
noboy tractatuum. 1. p. Navarr. in c. novit n. 94. hoctl.
Palatius Rub. in tract. de Regno Navarra 2. p. q. 3. Vo. 4.
Gob. in reg. peccatum 2. p. q. 9. an. 6. Bellarminus Vo. 4.
de Summo Pont. c. 24. Cordoba Vo. 4. q. 14. Suarez
Vo. 4. adversus regem Anglię c. 9. n. 7. et alij quos
refert Salas de legibus q. 95. tract. 14. Disp. 8 ss.ᵉ 4.
n. 28. ~

Neq negotium facit si obijcias omnes
Apostolos pari sorte honore et potestate cum beato
Petro prædictos fuisse c. in nouo 21. dist. c. loquitur
24. q. 1. habuerunt n. Apostoli ades immediatam
potestatem ut stat ex omnis c. 20. st missitme
pat et ego mitto Vos. at q Epi in locum Apostolorum
cesserunt quemadmodum Pontifex in locum petri
c. quoy Vices. 68. dist. c. Videntes. 12. q. 1. Trid.ᵐ ss. 23.
c. 4. ergo quem admodum Pontifex habet immediatam potestatem ades, ita et Epi immediatam
potestatem ades accipere debent Nam successor
ades habet iurisdictionem aquo eius prædecessor
habuit. maxime qa ex.ª ordinatione diuina,
ades servi ut notat D. Thom. 2.ª 2.ᵉ q. 39. art. 3. in cor
pore. igitur cum ad ordinem Epis copatus exercendy
necess.ª sit iurisdictio Dicendum Vobis, ipsum Deus
q ordinem confert et iurisdictionem conferre alioq n. si
iurisdictio Epoy a Pontifice velut a capite procede
ret eo mortuo cessaret illoy autoritas st p̃ciso capite

23

mortuo

24

morientur reliqua membra. qq rationibz straria sententiam defendunt Castro de iusta hereticoz punitio. lib. 2. c. 24. Vitt. lib. 2 de Pontifice Eccle q. 2. n. 9. Bafg in. l. 2. D. Tom. disp. 152. c. 3. n. 28 et alij quos meminit Corrigz lib. 3. de pena c. 5. §. 2. Salas Vbi s. n. 29. ~

Non inficiam negotium facit nam licet ceteri Apostoli beato Petro pares fuerint inco gd oes et singuli acceperint potestatem gubernandi Ecclesiam in universo orbe ut ait Cano de locis lib. 6. c. fin. et inco, gd omnes habuerint potestatem conservationis et ordinis ut notat Turrecremat. lib. 2. de ecclesia c. 39. ad 4m Palatz Rubio in tract. de regno Nabarre. 2. p. §. 3. ad finem. quomodo accipi debet tex in c. in nouo 21. dist. & c. 6quest. 29. q. 1. adhuc gd attinet ad potestatem Pontificalem et iurisdictionis reliqui Petro inferiores fuerunt. c. puto. 2 q. 7. Nam a Xpo domino Petrz primatum obtinuit. Extrabanti Vnam Sanctam de maioritate et obedientia. c quamuis. c. in nouo 21. dist. Vbi gd dicit in Vsu ceteri Apostoli Voluisse Petrum ee eoz Principem, ne intelligendum de Voluntate antecedente, qua ipsi eligerent Principem ellegerint, qa iam Petrus ades fuerat electus ut stat expresse eiusdem verbis, sd de Voluntate subsequente et approbante electionem a deo facta ut explicat Turrecremata lib. 2. de ecclesia c. 40. qua indubitate procedere oportet ex c. sacrosancta Vsu. inter 22. dist. t. et ipsi inter se voluerunt id ipsum Vbi Vtorg Cardinalis notat eodemq modo explicandq e textz in c. duobus 3. q. 6. et quamuis reliqui Apostoli immediatam iurisdictionem a deo acceperint, Vocum aliqs resolvit Bellarminus lib. 4. de Rom. Pontifice c. 23. eam tn non acceperunt iure ordinario velut Epi sed potius velut Apostoli propter peculiarem ipsius Apostolatz prerrogatiuam. et licet Epi successerint Apostolis in dignitate Episcopali et auctoritate gubernandi populum Xtianum sic intelligendum in d. c. quoz vices 16 dist. in c. Videntes. 12. q. 1. non tn successerunt in Apostolatu seu dignitate Apostolica quq personalis fuit ut explicat

Cano Vbi 6.

Cano d. lo. 6. c. fin. Cordoba lib. 4. q. 19. et ides Epp̃i nr̃a habent
potestatem in universum orben c nullis alteriꝰ q. q. 2.
quam habuerunt Appostoli. Matei c. Vlt. neq dominꝰ
linguay et miraculoꝝ qd Appostolis Christus ꝓmisit
Luce c. 9. notat Soto lib. 5. de iust. et iure q. 1. art. 3. et alia
ꝓseqũr Bellarminus lib. 4. de summa Pont. c. 25. salua ubi s. n. 30.

Vnde deducit̃ nr̃ valere arg. tum de pontifice ad
reliquos Epos nam Petrus erat Appostolor̃ Vertex teste
Chrisostomo Omel. 87. in Ioannem. et ides Dominus in eccl̃
desiam suam sig̃ificauit Matei c. 16. eiq totius eccl̃ie
gnam voluit pastori ordinario ꝓmisit ut nr̃s tenuit s. n. 1. qua
propt̃ cum Pontifex Petri locum et sedem teneat c. sicé
ꝓdex 24. q. 1. eiq voluit pastori ordinario succedat ut ait
Bellarminus. d. c. 25. et nullum in terris superiorem habeat
c. nr̃is tot. tt. c. solite de maior. et obed. a necessarioseqũr
cam potestatem a deo immediatam eẽ c. sacros sancta. 22.
dist. presertim cum successor ab eo habeat iurisdict̃
agus predecessor habuit at uꝝ Epp̃i nr̃ successerunt in
locum Appostol̃. qd attinet ad appostolatus ꝓrogatiuam propt̃ quam appostoli acceperunt immediatam
potestatem a deo ut nuper ostendimus. Et ides cum
Sum̃g Pontifex Vr cathedr̃ sit implenitudinem potestatis
V. c. adhonorem de auctoritate, et ubiq̃ alij. et sic et Epp̃is
superior d. c. puto 2. q. 7. Deus agus omnis potestatis ẽ, et
ait Paulus ad Rom. 5. c. 13. noluit immediate in Epp̃os in
vsditionem ꝺferre sd mediate hoc̃é ꝓ mediam Pontificis
ꝓsonam ingua omnem potestatem o beauit d. c. ita dominat. 19. distinctione.

Ad desiplacet Epp̃os nr̃ succedere nec
Appostolis sicut Pontifex Petro succedit, sd per quandã
similitudinem et proportionem. ga nimirum sicut deo ad-
huc inter hoīnes agente primi sub christo erant. 12. Ap
ꝓ li deinde. 72. discipuli itaq̃ hodie, Primi post Pontificem Dei Vicarium sūt Epp̃i. postea pruiteri q discipu
los tipum gerunt atq̃ ipsos ꝓ loco sūm sūbstituti c. in
nouum fine 21. dist. Vnde cum exploratum sit sacerdo

tes

24.

26.

ter ⁊ successive proprie Discipulis, ꝺ solum per similitudinem. Nam illi Discipuli ⁊ fuerunt a Domino ordinati Sacerdotes ut ⁊stat ex dictis Apostoli Cy. c. 6. Vbi Philippus Diaconus Stephanus et alij quinq; ab Apostolis fuerunt Diaconi creati q̃ tenerant ex illis Discipulis ut ait Epiphanius hereti. 20. Ita q̃ sit Epus et ex proprie, et partite loquendo ⁊ successive Apostolis proterin ex his multi fuerint in Ecclesia Rpi. et Epi ut attendit Bellarminus Vbi supra. ~

27 Nec magis urget ordinem Epiſcopalem a Deo ⁊ferri, et ⁊sequi et ex iurisditionem adipiscendi ordinis exercitium necessariam a Deo ⁊ferendam ee. nam et ipse dedit veram ee tam ordinem quam iurisditionem a Deo ⁊ferri qa ōis potestas a Deo procedit. Diuersimode tn, qa ordo immediate a Deo ⁊fertr quoniam regit Character et gratiam quam solus Deus ꝑstare potē at iurisditio mediate ⁊fertr qa hec solum exigit superioris voluntatem et ⁊ueniens assumpsit propter rationē de qua S. Epus eam a Pontifice utpote superiore accipere. ut notat Bellarmin ⁊ c. 25. Vbi et recte aduertit diferentiam ee inter Caput naturale qo sublato membra pereunt et caput misticum a quo membra dependent ut fiant ⁊ aut corrumpantur ut ait Salas Vbi S. n. 29. ~

28. Diximus de Epo q̃ iurisditione. Nunc de exemptione videamus et sane ⁊stat Epos a seculari potestate exemptos ee. c. accusatio. 2. q. 7. c. nemo unquam. c. nullus Epus. 8. c. placuit. 43. 11. q. 1. c. ad apostolicā. VII.° perpetuam de Sententia et re iud. lib. 6. et ides cum Constantino in dictis Miscellaneis quedam accusationes S.q Epos porrecta fuissent convocatis Epis accusatis in mesy ⁊spectu accusationum libellos incendit dicens Vos Dijectos a Vero Deo ⁊stituti ite et interuos causas nestras discutite quia indignum est ut iudicemur Dest. c. Prima 5. C. Sacerdotibus 41. 11. q. 1. c. futuram 12. q. 1. referunt Rufinus historia Ecclesiastica lib. c. 2. Eusebius lib. 2. c. 2. Theodoretus lib. 1. c. 7. Nicephorus lib. 2. c. 40. Socrates lib. 1. c. 16. Gregorius 4. regis tri epist. 76. Sozomenus lib. 1. c. 8. Cedrenus pag. 237. ~

Sabbatius de iurisd. Epiſcopor. nunc de exemp.

Sabbatius

9.

Sdobstat gravit factum Dini Pauli qdr esser
tr actuum Apostolor c25. Vbi Paulus ad Imperatorem
appelans ait ad tribunal Cesaris esse oportet me iudi
cari. exqq uerbis colligi videtr tempe primitive ecclesie
Apostolos politicis potestatibz subditas fuisse ut notarunt Pigi
et Lorinus qui memoriant Suarez lb. 4. adversus Regem
Anglie c. 20 n. 3. et idem qui sentire videtr Salas
de Legibus q. 96. tr. 14. disputatione. 14. sc. 11. n. 19. hac tr
sententia mihi probatr qa Apostoli habuerunt imme
diatam ad despotestatem gubernandi ecclam ac deseri
mus s. n. 27. atq ita a Xpo Xpo acceperunt iurisdictionem
saltim in directam in omnes politicas potestates ut ait
Suarez. ubi supra n. 4. et sequentes a Cay iurisdictione
exemptifuerunt X. ca quaestasti n. 4.

Negmo bore devet Pauli factum nam inquit cānoq 30.
Prosidem qseniam tulit negImperatorem adqm Paulus provocavit
legitimum fuisse in dicem ostendit Bellarminus c13. suaapologia
q2. cāa Pauli q tunc tracta bat nerat Civilis sd religionis Videlicet de
pdicat. apostoli ad gentes Vrstat exactit c22. de resurrectione mortuor. c23.
atnero religionis causa nullomodo poterat ad Cay cum
Magistratum sPrincipem pertinere.
Negm damnadumné Pauli factum dum ad Imperatorem
provocavit qa cum iam fuisset subinferiori iudice Cay co
Vtributus nerat in eius potestate situm Cay cay iuditium
declinare; et ideo ad vitandum maius malum et ut inferi
oris iudicis et accusatoy iniquas Vexationes effugeret ne
assitate coactus ad Cesarem appellavit, et imo censsu ac
cipienda sPauli Vba, dum ait, oportere eum apd tribunal
Cesaris iudicari; ut Videlicet, oportuerit propter ordinem
iudicialem. nam semper provocatis intgonit ad supe
riorem eius, qseniam tollit. l. 1. §. sigs in appellat. ff. de
appellat. c. anteriores Vbi illo Videlicet. 2. q. 6. notat Scotia de ap
pellat. q2. n. 3. Vel propter Vitandum maius malum ut
explicat Suarez ubi s. nº 6. ubi recte advertit Paulum nó
sponte, sd necessitate coactum ad Cesarem appellasse
ut ipse met Paulus ait. c28. his Vbis coactus sum

sum appellare ad cessarem qd etz affirmat ex ijs quae
tradit Belarmin. lib. 1. de clericis c. 28. Nº 4.

31 2º obstat illd Pauli ad Rom. c. 13. omnis anima
potestatibus sublimioribz subdita sit, qd refert tr inc. mag-
num. 11. q. 1. inc. omnis anima de censibz; qq Nbit etz Eppi
itinerr. nam ut Theodoretus tdem ait sive é sacerdos
qspiam, sive antistes, sive Monachus is qq dat qq si
mandati magistratus eodemq modo locum illud in
tr ptant Chrisostomus, Oecumenius et Theophylactus ad
Rom. c. 13. Unde cum Paulus ecclesiasticos praecipue de politica potestate loquatr. et no tant Divus Augustin. epist.
54 ad Macedonium probare videtr Eppos a iurisdictis
secularibz minime éé exemtos. neq satisfaciet si dixeris
id propter vitandum scandalum ab Apostolo dictum éé
nam apostolus praecepti causam in exnecessitate vitandi scandali sed ex divina ordinatione desumit dicens nam qpotestati resistit Dei ordinationi resistit.

32. Quare dicendum é tempore Divi Pauli quosdam
quosdam prædicare cepisse Xpianos tenuisse principibz secularibz obsequium et reverentia exibere. Vnde ait Suarez tom. 4. adversus Reg. Angla
cap. 22. n. 11. Paulus ait inquit et placuit quam ecclesiasticis placet
omnis anima subdatur potestatibz superioribz. Quibus verbis
admonuit Christianos super Paulum ad Rom
c. 13. Ubi subiungit potestatis verbo etz principem et thu
rificem et infidelem intelligi et reddit rationem Paulus
quoniam nó potestas nisi a deo et statim ait ideo ne
cessarie subditi estote nó solum propter iram sed etz propter
conscientiam; idé obediendum éé Magistratibz et potestatibz
nó solum propter penam sed etz propter culpam et peccatum ut
explicant Theodoretus Augustinus et alij. Verum quam
vis éé tam Laici quam ecclesiastici parere debeant Principibz secularibz non tenentur eodem modo parere nam Laici tenentur vase iurisdictionis et tamqm subditi Ecclesiastici V. promerito humilitatis c solito de maior. et obed.
et vase protectionis c. tributum 23. q. 8 nauth vase iurisdictionis ut observant Archidiaconus Velasquez Turrecremata et Propositum in V. C. magnum. 11. q. 1.

11 Kuttan Laycos quam Ecclesiasticos placeret.

3 ejicit.

33.

B.° obijcit tūs in c. monam 7. dist. purgationē tamen 2 q. 5. gtūs desumptus videtr ex B. Greg.° lib. 11. epistlay epist. 7. ad Brunichildam Reginam francay et ineo X.a communem alegationem probat purgationem arbitris Reginæ a Mena Epō fieri oportere quo difficultas augeatr exco ga Mena coram Pontifice fuerat causa tus et cum nulla aduersus eum culpa reperiretr et injus ad corpus B. Petri subiuris iurandi veligione sepurga set Pontifex illum absoluit ut patet ex eiusdem tūs prīs. atq ideo a Pontifici auctoritate videtr alienum ut epūs ab eo purgatione p̄cedente absolutus cogatr iterum coram Regina francay sepurgare cum alis qui firmissimum habeat habereturb ga Pontificis autori tate unicumē c. 1. de transactiōn. p̄sertim accedente unam.to qd maiorem vim et auctoritatem obtinet quam vendicatr l. 2. ff. de iurenuand.

34.

Cui dificultati respondeti solet in d. c. Menam de Legatione Pontifici intuenisse cuius virtute femina que alias officijs ciuilibus arcetr. l. femina ff. reg. iur. de epiporay causis cognoscere potē ut sentit glossa d. Vbs arbitris Suarez d. 4 uersus Regem Angliæ c. 31. nam stat ñ Pontificem etz Epos cāas laycis inuitere poēē testantr Alexan.or de nibs n. 21. dctis. 6. VII. in eadem glossa. Rip. 40. in hac determinatr Navarra de penitentia distinctione 6. n. 83. Rolandus vii.° 23. n. 16 Volū 2. 666. in c. alma mat. 1. p. §. 11. n. 3. Gaytra Gartia de nobilit. glōss. 9. a. n. 33 Vgolinq de censuris tab. 1. c. 1. §. 13. Suarez in eodem tractatu disputatione secunda sectione Curriq. 2. tomo tt.° de excōicatō. c. 24. Cuius rei illa vatis tra dicit ga laycay in capacitas statu tale aduersus Vsurpantes propria auctoritate Eccīe varia Ecclesiasticam iurisdictionem ut stat ex d. c. de Carmimus d. tractare nō sumant, ñ V.° aduersus laycos obedientes et Pontificis mandatis obsequentes maxime ga cum ex missione Pontificis cognoscant non excercent ullam iurisdictionem d auctoritatem propria

Roma

nomine sed Pomptificis delegantis iurisditionem utuntur
l. 1. §. quamandatam ff. de offi.o eius. c. sane de offi.o dele
gati et ideo ipse Pomptifex intelligitur iurisditionem
exercere arg.to textus in c. equifacit de reg. iur. in 6.

35 Neq dificultatem faciet si dixeris delega
tum et si nihil propium habeat tn in sententia et
actibus iuditiarijs iuditio propio Utitur. c. prudentiam
§. illaqpe de offi.o delegati. et in Laycis interdictum
ee proprium iuditium in caussis Ecclesiasticis inter
ponere. ut constat ex d. c. dicernimus tn laycorum iuditio n disponat nam respondet
iudici Vbum in d. c. decernimus n accipi pmentis censu animi senia sed
potius pimperio iurisditionis ut indicant sequentia Vba nec ppter eorum prohibit

36 Verum etsi non infitior caussas eppor
caussas eppor feminae committere poee quemadmodum etiam de
absoluta potestate Pomptifex excicandi facultatem feminis
delegare pote ut post Nabarr.m Vgolinum et alios docet
Suarez de cens. disp. 2. ss.e 2. n. 7. Enrriq. 2. t. de excicat.e
c. 24. nihilominus tn cum claues regni coelorum datae n sint fe
minis; nec etiam B.ae Virgini. c. noua de penijs et remissionibus
et iudicandi munus mulierem n deceat c. mulierem 33
q. 5. aussi affirmare Pompt.m nunquam excicandi licen
tiam feminis concessisse ut ait Suarez ubi s.a qd suade
tur ex textu in c. dilecta de maioritate et obedientia
in c. demonialibus de senia excicationis, neq pterea
caas criminales eppor feminis delegasse eet. n. hoc
Valde indecorum arg.to textus in c. si qs dubitet 96 dist. et in
c. presul. 2. q. 4.

37 Neq obstat textus in d. c. Menam Vss.o pur
gationem observo n. in eo textu grauissimum errorem fui
sse conflactum dum Vss.o purgationem superioribus q ad Bruni
childam fuerant scripta anectebatur et coniuntim cum eis le
gebatur quasi purgatio eppi coram ipso Pomptifice purgati
et ab eodem absoluti feminae comitatur; qs n. poterit sibi per
suadere Pomptificem caam Menae qm reuendissimum
fratrem et eo eppum appellat et innocentem ee fatetur ar
britio et fragilitati feminae comisisse! cum nulli liceat
de pomptificis iudicare iuditio. c. cuncta p multum 9. q. 3

addo in

ad do in eppist. Veati. Greg. ex qua tx̄s ille desumptus est
nihil tale reperiri. unde verius ē Vss.m illum potius aceptum
ēē ex epist. Alexandri. 4. ad Cumanum Eppum missa
ut notant ibi. p. 10. c. 15. Panormit. lib. 5. c. 8. cuius eppis
tolae initium extat in c. sup caussa. 11. eadem caussa
et q.e et Vss.s purgationem ōtinent legendus ē post
Vlt.a illius capitis Vba qq recte coheret et iusta hanc
interpretationem cessat dificultas quam supra
perpendimus illud tn vos admonitos velint tx̄um in d. l.
2. ff. de iure iur.do et in l. post rem iudicatam ff. de re iud.
intelligendum ēē de iuram.to litis decissorio qd a parte
parti defertur, t refertur. ut notat Barclaius in d. l. 2. et
minime pertinere ad purgationem canonicam de qua
Videndus ē Guido Pancirola in thesauro. Var. lec. lib. 1. c. 84.
P.o opponi solet tx̄us in c. filijs, t nepotibus 38.
16. q. 7. Vbi si sacerdos t ministr ecclesiae aliqd ex colatis
rebus dissipaverit permittitur Patrono Eppo, t iudici cor-
rigenda denuntiare, qd si talia Eppus agere tentet
Patronus Methropolitano eius haec insinuare debet.
si autem Methropolitanus talia gerat Regis id auri
bus intimare tenetur; atq ita probare videtur illa tx̄us
Principem secularem in.s Methropolitanum iurisditionē
exercere poēē. Cui dificultati respondet glossa ibi
Vbo regis. tx̄um illum intelligendum ēē qdo Methro
politanus p ecclesiasticum cogi n̄ potē arg.to tx̄us
in c. neglicuit. 17. dist. et in c. petimus. 11. q. 1. = haec tn
interpretatio mihi non probatur qa Metropolitanus n̄ solum
per Pomptificem; sd etiam per Primatem agi potē c. pro
vinciae. 99. dist. qa Primas Methropolitano supe
rior ē ut notat Petrus Greg. 2p. syntag.m lib. 15. c. 20.
et in hispaniae eccla toletana primatum obtinebat
quem Cyndasiundus a Rom. Pomptifice impetraverat
anno Xpi. 649. ut refert Gordonus in chronologia
quo tempore n̄dum edictum fuerat novum concilium
Tholetanum ut constat ex eodem Gordono anno 655.
et tx̄us in d. c. neglicuit cum similibus procedit

qdo

qđs Reus ꝺdemnatus et ꝺmonefactus mandatis iudi. ℭcompetentis nõ Vult aquiescere. hunc.n. licitum ℭ Seculari empotestatem adire eiusq autsritate Reum ꝺtumacem ꝺprimere. C. principes. 23. q. ut quintꝝ Ecclesiam possiti ꝺa fidem et disciplinam Ecclia agunt Vigore Principum ꝺtorum et hsc̃ qđdicit Gr ꝺc. petimus in Vsu seruata forma disciplinæ.

39. Neq magis placet alia iuris ꝓtatis glosa ꝺ asseuentis ꝑtem illum intelligendum c̃ quando iudex ecclesiasticus negligens et deses fuit. aug. ꝺ tus inc. extranumissa de foro ꝛpetenti. hunc aperte diuinat ad Vbi illius ꝑtis ℭ qđ̃ apparet de tedium & negligentiam ℭ parte iudicis ℭclesiasticis intercessisse. tum etꝫ quia negligentia iudicis ecclesiasticas ꝟtollit laycos in capacitatem X.ª ꝑt.is in c. qualiter et qđ̃ infra hoc tit. Vbi Abbas. n. 7. aliter intꝛptatr dicens in d. c. filijs Nepotibꝫ Regi denunciandum c̃ ꝟut Rex ipse Metropolitanum ꝛpellat ꝺuctum ꝺtetur et moneat et apd superiorem instet. q̃ interꝛptãs interim cum alia melioza occurrunt probanda est.

40. §.° obstat ꝑs dicitis in authentico de sanctiss. ims Epp̃is §. sed neq pro quolibet. ostat. c. q. authentico nullus Epp̃us C. de Epp̃is et Clericis Vbi dicit Epp̃um inuictum ꝺ adiudicem secularem, & militarem ꝺa dari nposse c̃, iussu Principis iubeat atq in dictis iuribꝫ probari Volentem ℭ eam iudice seculari, & militari posse c̃ ꝺuniri; nolentem V.° non aliter quam si iussio Principis intercesserit Vnde de Causis Epp̃or sepius cognouisse Principes seculares legimus.

41. Namcum Stephanus Præsul Antiquenus mereretur ne Anastasius cuius caussa duo Epp̃i horto doxi a Sede Apostolica ad instantium missi fuerant in pristinum locum restitueret et ablatas Ecclesias reciperet ancilam ℭ prostibulo mercede ꝺductam in Epp̃or hospitijs collocasset, ut eos stupri ex contationis postularet caussa cognita a conscientio et alijs iudicibꝫ ut calumniator ꝺ dictus ꝺmnatus et ab ecclesiastica dignitate electus &

ut ostat

Vt ꝯstat ex historia tripartita lib. 4. c. 25. Niceforo lib. 9. c. 23.
Aneas Roberto lib. 1. rerum iudicatarum c. 6. et paucis ab hinc
annis Carolus 5.us inditissimus et religiosissimus Imperator
Germanum Archiepp̄um Coloniensem adeē euocauit ut
a criminibus sibi obiectis se alienum obstenderet ut refert
Balerius. c. 35. et Surius cuius meminit Suarez lib. 4. aduer
ssus Regem Angliae c. 13. n. 11.

Sed reiectis his quae tradit Impius Cum 42.
rradus Riperusius ad nobelas Justiniani. 1.a p. c. 7. n. 79. cum
sequentibus dicendum ē plerosq ex Imperatoribus propiam
uim atq excelentiam huius priuilegij n̄ satis recte perce
pisse ideoq interdum l herrore, l ignorantia ductos ep-
piscoporum iurisdictionem sibi reserbare ut fecit Justini-
anus in d. autentica de Ecclesiasticis tt. § sed neq pro
quolibet cum tn deceptum fuisset ut ꝯstat ex ꝯcilio
Milibitano c. 19. Vbi ab Imperatore publicis iudicis
cognitionem petens honore proprio nudatur c. placuit
11. q. 1. notat Suarez Vbi s.a c. 13. n. 9. qua de caussa
merito Gratianus in c. nullus 11. q. 1. referens illam
Justiniani ꝯstitutionem quaedam Vba omissit, s. q.
inuitus et sequentia illa nissi Princeps iubeat; qa
ea ab Eccl.ae iuditio aliena ēē censuit.

Neq qdquam obstet ꝯstantij de Estefa 43.
no Eppo Antioqueno iuditium nam ꝯstantius Arrio
Sectator multa aduerssus Ecclesiasticum immunitatem
moliri aussus fuit Voluit n. primas partes tenere
in ꝯcilijs: quapropter Anastassius in Eppistola ad soli
tariam uitam agentes grauiter cum rep̄hendit dicens
si iuditium Eppor̄ ē quid ꝯmune cum eo habet Impe
rator. et rursus per tiranidem Eppor̄ cāas difinire
tentauit ut colligitur ex eadem Anastasij Eppist.a
in Vltimis Vbis, q̄ referunt a Belarmi.o lib. 1. de
ꝯcilijs et Eccl.a c. 19. atq ita factum illud et alia simillia
q̄ ꝯmemorantur ab Anea Roberto lib. 1. rerum iudicatarum
c. 6. immunitati Ecclesiasticae nihil detrahere possunt
ut notat Baronius in analibus anno 452. et seq̄nti

Suarez lib. 4.

Suarez lib. 4 adversus Regem Angliæ cap. 13. num. fin. Ubi advertit recte Charolum Quintum vocatum potuisse Germanum pellere quoniam se parare nuit Archi Episcopus aut Principem Imperij i tempo potuisse vocare in iudicem aut protectorem Cleri et Academiæ Lovanien. ut afflictis subveniret Ecclesiæ no comenta citaret donec Summus Pontifex de causa cognosceret aut cognovit et Germanum privavit ut refert Surius in ment. ann. 1547.

44. Videmus de Episcopis exemptis. Nunc disputandum est. Ius divinum exigit ut de Ecclesijs videamus plane illud animadvertendum est Christianos genera. alij. nam sunt divino officio et cultui additi et mancipati; ga Vbo græco Clerus, goods sortem et hæreditatem significat Clerici appellantur C. Duæ sunt 12. q. 1. ga scilicet de sorte Domini fruitant Ibi Glossa in C. clerus 21. dist. Vel ga ipse Dominus sors, idem pars Clericis est. c. clericus 5. 12. q. 1. observant Menoch. lib. 2. præsumpt. 22. Tiraquellus de primogenijs q. 17. Oppian. l. n. 8. Belarmin lib. de Ecclesijs c. 1. et ideo hodie Clerici Ordinantur Versiculum illum Exprobrationis et palam pronunciant. Dominus pars hæreditatis meæ hucusque restituas hæreditatem mihi. ut notat Petrus Greg. 2. p. Syntagm. lib. 16. c. 1. n. 5. Cæteri vero dicuntur laici quasi populares, et plebei, qui nulla pars functionis Ecclesiasticæ demandatæ D. C. dus. Explicat Belarminus d. c. 1. Vbi merito inbenit in Lucam afferentem hanc nomen differentiam ab impia hominum traditione ēē profectam cum esset eam Ex sacris literis depromptam ab omnibus Patribus, et Scriptis omnibus etatibus frequentissime fuisse usurpatam Laycus aut appellatus natus ē a Vbo græco Laos qd populum significat. ut advertit Petrus Greg. d. c. 1. n. 2. Vbi aliam Suarez Vbi etimologiam affert.

Unde apparet populi appellatos ex explicatam eius significationem Clericos non sphendi. c. 1. de præbendis et de cleric. siue de Popul. Vbi DD. De hinc in c. Ecclesia Sanctæ Mariæ. n. 8. de elect. et to Felinus n. 6. Perez in l. 1. tit. 3. lib. 1. ordin. Alcum. 22. in f. m. Latam significationem

45.

nisi ex

insi exemte aut vbis dicponentis f ex subiecta matt.a Navarium
colligat subnote populi n hn Laici dcti Clerici vinculum
l. 1. f. destina Navt. ga vera ss causes et pars populi et quatenꝰ
tales Regi subijciuntur inquam vemalegari solet trꝫ in c. de
capitulis. 10. dist. vbi pro illis vbis Vestrꝰ q Pontificum
predecessꝰ. sd Vulgata lectio Graciani defendi potꝫ siante
Vbum pdecessꝰ adijciat iunctis et q apd Parsmit.m cus
reperit. lib. 2. c. 499. de qua subiect.e plura tradunt Fran.
Marcus decis.e 455. n. 9. pt. Surd. dis.t. n. 7. lib. 3. Volum.e 3.
Vincencius de Franchis decis. 9. n. 5. lib. 1. Marta de iurisdit.e
4. p. n. 27. casus. Bobadilla in suap. Cat. lib. 2. c. 18. n. 66. et
ideo in omnibꝫ generalibꝫ apd nos obtentum é, ut cum Rex
inuatur a Baronibꝫ, a clero ejiuuet ut notat in l. 4. tit. 5. part.
4. Verbo encuio Señorio Alvarus Valascus de Stat. Eccl. n. 5. Sande
rus de Vtilibilimonarchia lib. 1. c. 2. Salas de legibꝫ. q. 96. tract. 14.
disp. 14. sect. 5. n. 96. cum seqnenti ga Clerici dicunt éé de
temporali districtu. Cjus. Vr. nec aliqs de off.o delegati. in 6.o
docent, Bart. in l. 1. ff. ad municip. DD. in d. c. Civita S.te Maria
Molin. l. 1. de iurisdit.e et iust. tract. 2. disp. 31. vss. 6. D.o
q ad questiones praxi utiles applicari potꝫ ex traditis
a Boldrado Rotalis 32. Lapo Alegatione 101. Salcedo in addi
tion. ad B. dictꝫ in pract. c. 55. Riminaldo iuniore dis.o 368. lib. 9.
Burgos de Paz. in l. 3. Tauri D.e 3. an.o 398.

Illud n. restat videndum in hac decernimus Laycꝫ .46.
appellatis significari iudices Magistratus, et Principes
iurisdictionem secularem et potestatem obtinentes n. v. per
sonas privatas nulla iurisdictione et potestate pdictas
nam dehijs frustra dubitaretꝫ cum neq Clerici quatenus
privati Ecclesiam iurisdictionem n. habentes de cautis
Ecclesiasticis cognoscere valleant. qd aperte significa
tur in d. c. decernimus in vss.o sd hppi Abbates Archi
diaconi et alij Calesiay Prelati sic n. -endum é ut obser
vant Ant. Augustinus Corsius, et Lupatus hic. qoés
iurisdictionem ordinariam habere dicuntꝫ, ut donec contra
fint. t. 3 munitꝫ recepta ex Abbate n. 6 Dels. 19. et alijs gestis
a Parisijs de sidentijs. q. 28. an. 14.

Cumq.

47. Cum g° Clerici Vocati sint in foro tenendo dñm alaica et secula
vi iurisditione Merito sñt exempti. c. dem̃ 96. dist. c. nullus 6. c.
Xpianis. c. Silvester. c. relatum. c. experientia. c. sigs quam
C. inolita c. placuit. 11. q. 1 c. 2. 21. g.ª 5. c. decernimus. c. ait Clerici
C. notauit cum alijs hsetl. c. 1. c. 2. c. si diligenti. C. Significasti de
fors competent. C. si iudex laycus de senia excicationis lib. qd
etz prob. tur in scitis Agatensi sub Simaco c. 8. et 32. et in trident.°
ss.ª 25. c. 20 de reformat.ne L. 57. tit. 6. p. 1. L. 6. tit. 3. lib. 1. ordinam.ti
Vnde D. Ambrosius cum Paladius Arrianus in Synodo archi
epm̃ adiudices seculares provocaret merito dixit Sacerdo
tes de laicis iudicare debent, n laici de Sacerdotib9 ut refert
Baronis t. 9. anno Xpi. 381. et alia in hanc rem testimonia pre
vit Ant. Augustin. in Epitome iuris Pontificij lib. 3. tit. 10.

48. Planen sblum prohibit sñt Clerici ad tribunalia genti
lium in gg Criminales causas discepta bant accedere ut sta
tutum est in Synodo Romana congregata anno Xpi. 324. c. 16. Vbi
scipit ne clericus intret Curiam Gentilium idē cum Vbi de
criminib9 agebat ut explicat Pselus lib. 1. hist. fori Romani
c. 4 in fine X.ª quam interpretationem optime aptat ratio
in canone subiecta quoniam omnis curia et cruore dicitur, sdetz
minime eis licet de clerici est suus velicto prospris Epp̃os. ad iudicia
Secularia Xpianor sine ea Curilia ℔ Criminalia sin per tbha
here et sigs hoc facere tentauerit et causa amissione pcurin
et excicationis constituto dat. C. inolita 47. 11. q. 1. et si Veut de
Crimine accusatus prospij Epp̃i in ditum de uocans apdiudicom
Secularem depurgare malucrit cum Sum amittat. in cas
V.° Civili etz si obtinuerit eius amissione plecitit si cum sum
retinere Vellit. C. placuit 47. 11. q. 1. ad qd respexit tex in C. si di
li genti de foro competenti vt adducuntur t9 tra Vbi causam
spoliat Anchaxanus n. 10. sint 20 Socin. 24 Turrecremata
ind. c. inolita n. 1. Late Conedo in Selectanea decretum C. 57. Vbi
Otendit cum qui Clericum coram Seculari pulsauerit teneri
Litis Stimationem refundere neq libeuari etz si ante litem
iudicium lucrata penituerit cum iam semel clericus fuerit
ius quesitum qd ei dicto an ferri nonpotē ut docet Baldus
in autentica Statuimus n. 1. Pallius Cumbet. ℔. de Epp̃is

et Clericis

& Clericis Archidiaconus et Turrecremata ind. c. inoblita
n. 2. Vita Lsbor in Evario omnium opinionum Vbo clericis
n. 97. et alij Ygetta Coredo d. c. 57 n. 2. et in questionibus
privatis. c. 4. n. 2. Straviam in oppinionem tamen requisq
complectit Bobadilla in sua politica lib. 2. c. 18. n. 20. ~ 49.

& Amen autin exemptionis inducenda multiplex
vatio assignat. Eo quoniam cum Clerici sint de sorte Domini et=
divinus cultui mancipati persecutores iudicandi nss. quia Vatio decimi
ut ait Anacletus nullus imbuitt intrnss qui velit servum
sum abalio quam a pe iudicari. C. accusato 2. q. 7 = Altera é
quoniam absurdum videtr ut hij per quos divina ministrantr
a bijs iudicentr qq humanis et non divinis presse
vebus ocessume. Denig Principes et potestates secula
res ñ debent vebus divinis presidere. c. cum ad aceq
q6. dist. quoniam ñé cedenda auctoritas imperandi
ijs qq obsequendi manet necessitas. C. Cecta. S. Maria
le ostit. c. cum laycis de rebus Cecle atq ideo fas ñé ut di
vini muneris Ministri temporalium potestatum subdant
arbitrio. L 47. de Epis et Clericis in l. theodosiano
c. immona 16. q. 7 = 3.a rõne qa Sacerdotes patres Magis
tri Angeli et Dei Vocantr. 4.° Reguum c. 7. exodi c. 22.
Malachie. c. 2. c. inscriptuis. c. si Imperator q6. dist. et
C. Sacerdotibq 11. q. 1. et intolerabilis infamia é si filius
Patrem aut discipuli Magistrum sibi inett subiugare
c. q dubitet q6. dist. aut si Princeps Potestas se=
culares Angelos aut Deos iudicare ritatr. C. futurarum
. 12. q. 1. Deinde qa cum laycis sint Clericis infesti. C. laici
2. q. 7. c. 2 de immunitate Ecclesiarq Vbo. Si Clerici actri
bunalia secularia valia possent a divinis obsequijs a=
nocarent. L. 2. de Epis et Clericis in C. theodosiano nota
ut Eusebius Vbo hist. c. 7. Niceforq lib. 7 c. 42. Marta
de iurisd. 1. p. cap. 64. n.° 9. ~

Exqq colligit Laycum non posse obire munq 50.
Vicarij Epi ut docent Abbas in hoc c. decernimus n. 12.
Detius. n. 5. Ripa. 56. Mantua. 33. Sahagun. 119. Rebuff
in praxi. tit. de Vicarijs epporum n. 35 & 66. in c. Almamater

1.p.

1.p. §.11. n.3 Anastasius Hermonius lib.3. de Sacris in
munitat lib. c.15. n.16. Cabassut. de Vic. Epp. lib.1. §.31.
n.1. Cocus de Republica Ecclesiastica c.23. §.1. n.2. et alij
plures Jgesh. a Cenedo in Collectanea ad Decretales c.4. Gar
ciade beneficijs 5.p. c.8. n.2. nam Vicarius Epp. ordinariam exercet
iurisdictionem ut p. tex. in c.2. de offic. Vicarij lib.6. in c. super
questionum §. porro de offic. delegati iuncto tex. in c. Romana
de appellat. lib.6. in c.2. de consuetudine eodem lib. post glossam
Vrbig docet Abbas in c. duo big n.11. decimd. Joannes Andreas
in c. Dealigui n.8. de hæret. in 6. et innumeri relati a Cabed.
Vbi Varray c.20.n.4. Azebed. in l.1.t.7. lib.9. lib.3. Recopil. Suarez
de cens. disp.2. sect.2. Sanchez de matric. lib.3. disp.29. n.3. in
quos lapsi fuerant Gothofred. in summa de offic. ordin. n.2
Alciat in Rub. n.24. de offic. ordin. Flores Varray. ggg.
c.27. et alij asserunt Vicarij iurisdictionem Ecclegatam
quos merito reprehendit Garcia de benefic. 5.p. c.8. n.23. cum
.g. hoc iurisdictio sit ordinaria Laicus eam exercere nequeat
c. innotuit 16. q.7. b. indecens enim Laicum Vicarium Epi,
et seculares in Curia iudicare sufficiet tu Vicarium Epi
saltem primatum sua initiatum ut docet Cocus lib. n.2.
Suarez decens. disp.2. sect.3. n.11. Gratianus disceptationum
forensium 2.t. c.268. n.64. nam per primam tres suram assi
milit qs in clericis ordine c. cleros 21. dist. c. cum dicat de
etate et qualit. authentica presbiteros C. de Epis et Cler.
et quius nequeat habere eadem ordinis qualitatem
taxat Epis et Sacerdotibus mandat ut dispiciunt
in Sess. trid. sess. 14. c.6. can.3. habere nequit clavem iuris
dictionis ut ait D. Thom. in 4. dist. 18. q.2. art.2. Abbas
in c. missam n.2. de elect. et idem Ex communicare potest
D.C. missam et absolvere arg. tex. in c. inferior 21 dist.
in l. qui damnare ff. de recud. docent Enriquez 2.t. lib.3.
de excusat. c.24 et 27. Vgolinus de cens. tab.1. §.10. n.2.
Salinas tb.1. c.5. n.11. Anastasius Germanus tbz. de sacris
immunitatibus c.14 n.4. Suarez d.n.11. dum modo iugatus
visit et si in habitu clericali incedat. c. Unico de clericis iugatis
lib.6. trid. sess.23. c.6. g ex. illa duo privilegia canonis

et fori

Sforti ociune censet D.C. Vnus in fine Vbi agnoscit glossa in
casu positis ne notarii penulte et sequnte Dominico et fran
cisco. b. in c. 1. de offic. Vicarij lib. 6. felin. b. in hoc capite
decernimus Sanchez de matrim. lib. 7. disp. 46. n. 10. Cevola
in praxi Vbo Vicarij dubio 7. Gavina de benefitijs §. p. c. 2. n. 3.

§ 1. Seg obijciat alijs tem in c. eppum puncta. 10.
gl. Vbi presbari Videtur cum dum taxat gl diaconatu ordine susceperit
decoratus Visitatorijs officijs fungi posse quare idemque
in Vicarijs eppi adquos plures et graviores causse deferun
tur: dicendum videbatur. Respondendum tñ qd etsi in
D.C. eppis statim sit oportere ubi eppi langore impediti aut
occupationis distincti parrochias et ecclesias suas visitare
nequiverint presbiteros aut diaconos mittant qd visitationi mu
nus exerceant ut notat Socinus in tract. de Visitatione
4. q. principali Vers. 12. quem Rebuffus in praxi tit. de forma
Vicariatus Archi Eppos. n. 100. Petrus Greg. in explicat. cap
iuli Siquirente c. 17. n. 5. de offic. ordinarij Altamirano de
Visitatione Vbo personum generalem Vicarium n. 13. tñ
circo aliqua eppis imungeret necessitas quominus possint
et alijs clericis visitationis officium immittere si tacer
pedire iudicaverint ut post antiquiores docet Archidiacon
n. 3. Geminianus n. 1. in D.C. eppum Turrecremata t. n. 3. Bela
mera D. caa. 10. q. 1. in 2. p. 1. questionis n. 4. nam Vbum op
portet interdum decentiam et honestatem significat ut
testantur Bart. et alij in L. 1. ff. de iust. et iure Rebuffus in l.
Vbum oportere ff. de Vbor. sig. ideo V. Vicarius ingruit ut ep
pus potius eligat clericos de maioribus quam de minoribus
ordinibus qui tales instructiones ss et maiore auctoritate et
gravitate proditi utait turrecremata Vbi s. quales Vi
sitatores eos oportet ut notat Rebuffus in praxi tit. de Vicarijs
eppos. n. 29. Altamirano Decis. Vbo cetera prout cus
n. 9. qua de caa Sanctus Carolus Borromeus statuit Visi
tationis muneri prosciendum si possit Sacerdotem non
Vers inferiorem clericum ut refertur in acta Eccle
Mediolanensis sub ipso celebratis. t. 1. tit. 5. tit. de Visitat.
n. 4. et t. 2. in instructis. officialium fori columna 13. et

Deil.

Dcil. Tolet. congregat. anno Dñi 1566. act. 2. c. 9. statutum é dumtaxat Sacerdotes Visitatos ministerium obire posse et referre Segura in directoris iudicum Eccl. fori 1ª p. c. 11 n. 10. idemq. definitum é in Dcil. Postolan. actis. 3. de vers. 16. vbi & exigit ess Vacalaureatus gradu éé insignitos ut aduertit Matamoras vbi proxime n. 16.

§ 2. Hodie V. extrna Clementis VIII. Dshit. Roma expedita Kalendis Feb. ann. 1601. in solum Vicarij Gppos & alij iudices ecclesiasticam iuris dictionem exercentes dicunt éé sacro ordine decorati et alioq. deputationes et nominationes de ipsis facto irrita et inanes declarant cuius Dstitutionis observantia passim neglecta Videmq. n. plerosq. primam tonsura minitos iudicum officia sine ordine fungi imo et eam Dstitutionem ex defectu publicationis obligare Lato tofendit Garcia de beneficijs. 5. p. n. 13. Ligauit tm est Gppos et Vicarios qq ex mandato Dñi apostolicis eiusdem Dstitutionis executores fuerit intimata ut aliqds observatum testatur Garcia d. c. 8. n. 19.

§ 3. Sed aduersus supperiora dum habent Ecclesiasticas personas à Seculari potestate exemptas éé obstare videtur huiusmodi exemptionem adscribendam éé aut iuri diuino, aut Pontificio, aut Cesareo: quorum neutrum dicipotéé qd aut huiusmodi exemptis inposset fundari in diuina Scriptura probatur exco. nam Reges dicunt Dei ministri proverbior. 8. et eis obediendum éé ipsum primum, sdcm & prout Sciendum scripsit Paulus ad Romanos c. 13. immo et Deus Regibus dicit ut cum habeant eius hostium qui sub Imperio nascuntur et degunt &c. illud 2º Regum c. 5. qd Dñus dixit Dauidi tu pasces populum meum Israel. Si ergo tenentur Reges pro subditos tuitute excubare et eis Regibus obsequium et veneretionem exhibere fideli inpotéé ut Deus Regibus potestatem in Clericos ess sibi ditos ademerit nam alius quiéét sibi Dtrarius: deinde reg iure Pontificio hanc Clericq immunitatem in dicipotuisse Sua dcta exeoga carepugnat iuri naturali, qd Paulus nos docuit d. c. 13. ius aut natale tempore firmum et immutabile manet. 9. Sd naturalia instit. de iure naturali quæ vtq

etq

etiam extorquere Videt huiusmodi exemptionem Principum privilegio nitj ꝓpõ. Russus ga Reges in temporalibꝫ ss supiori. C. nouit infra hoc tt. C. perbene rabilem q filij sint legitimi et sequentes cum ꝫ sint Pontifici nullomodo licebit aliquid legalibꝫ ꝓrogatiuis detrahere, neq a clericos a sua potestate et iurisdictõe eximere. tandem neq Principes temporales post exemptionis ꝓrogatiuam clericis sui Regni cedere. nam hoc cessio cederet in grauc detrimentum Regalis potestatis et tuto vitatis quam Reges integram atq illibatam seruare tenentur C. in tolerato 33. deinceps. quade causa ꝓpter ꝓuilegium cedere pergd Regia auctoritas aut iurisdictio grauiter ledat. ut docent Bart. in l. prohibere q. plane ff. gd Viant clam Adradus scil. 49. Cardinalis ss. 137 et alij quos ꝓmouit Rolandus ss. 2. n. 95. cum sequent. libr. Vnde colligit Nabarr. in C. nouit. 166. infra hoc tt. Regem nullo modo posse ꝓuilegium cedere Regni clericis ut neq sibi neq suis magistratibꝫ obedientes aut quomodumcũq ꝓ nec sentiunt Pontifex potest aliquem baptizatum a sua iurisdictõe ꝓmere ut notat Suarez tom. 4. ad libꝝ Reg. Ang. C. 32. n. 9.

§ 4. Adde in secure asserendum ẽ̃ solum Deum et Pontifices et Reges huiusmodi exemptionem clericis cedere potuisse et sane deo negare hanc potestatem impium et nefariumq; nam vita et mors et libertas humana in ipsius manu sita é et ipse q̃ Imperia cedit proberbium S. Petrus Reges regnant, et legum ditores iuste decernunt. Danielis C. 4. donec scias gd dominatur excelsus in regno hominum et cui cumq voluerit dat illud unde cum ẽ̃ potestas a deo sit ut ꝫstat ex Paulo ad Rom. 13. C. 13. né potestas nisi a deo Ioannis C. 19. nihil haberes potestatem aduersus me ullam nisi tibi datum éét desuper Augustino de natura boni C. 32. no centium potestas né nisi a deo vel deposuerit Deus Xꝰ sua prouidentia vasem sine aliqua dispensatione m. S. natalis diuina huiusmodi potestatq mutare et clericos a Principum secularium iurisdictione eximere ꝗmodumcũq pote regna, Imperiaq; vana

fere

ferre ut ait Daniel c. 2 sit nomen domini benedictum a seculo usque in seculum. qa sapientia et fortitudo eius ss et ipse mutat tempora et ætates et transfert regna et constituit. pertinet namq ad provisionem divinæ dispensationis alios esse superiores, et alios ee inferiores c. ad hoc 89. dist.

55. Neque negotium faciet si dixeris Deum mutabilitatis expertem ee ut late probat Valdus cons. 327. lib. 1. nam ad concedendam huiusmodi exemptionem necesse ne aliquam mutationem in ipso Deo fieri qm admodum n. manens ipse et immutatus mutat imperia et transfert regna sic etiam pro temporum vicissitudinibus et humanarum rerum statu in ipsa ecclesia distinctos ee vult gubernationis modos Xa consilium voluntatis suæ sine ipsius voluntatis mutatione aut contrarietate et n. licet Deus alicui iurisdictionem et potestatem concedat n manet adstrictus perpetuo illam conservare sed Xa suæ providentiæ rationem potest illam adimere et in aliud transferre n quia priorem suam voluntatem retractet, sed quia a principio sub ea conditione ac dependentia omnia disposuit, ut elegantr explicat Suarez lib. 4. adversus Regm Angliæ c. 3. n. 7.

56 Neq rursus obstabit si obijcias in hac exemptione involvere pugnantiam qa scilicet clerici quatenus subditi obedire tenentr et quatenus exempti regibus obsequium in signum subiectionis prstare n debent. atq ita considerantr ut subditi et n subditi nam respondetr duo separanda ee. Alterum e cum quis eximitr ab obedientia alicuius auferendo ab eo iurisdictionem circa personam exemptam, etiam si circa alios potestatem retineat prout contigit in exemptione quæ clericis indulgetr et in hoc nulla datr repugnantia neq contrarietas neq huiusmodi exemptionis modus e intrinsecus malus. = Alterum e cum conservatr iurisdictio et ius prcipiendi ex parte superioris et aufertr obligatio obseqndi exp.te subditi, et inferioris; et in hoc fatemur dari repugnantiam et contradictionem sed hic modus ad nrum institutum n pertinet qa clerici ita eximuntr a potestate secularium ut bene illis subditi n maneant.

57 Deinde etiam Pomptificem hanc exemptionem clericis concedere et ad eius observantiam Principes seculares compellere potuisse docent Innocentius in c. 2. de maioritate

et obed.

Obedientia. Abbas, Felinus, Dedus et alij in c. Ecclā S. Maria desert.
Albarg. Pelagius tb. deplanctu Eccle. c. 44. in fine. Sbb. tb. Vnico pract.
c. 31. n. 2. 3. et 4. Molina de iust. et iur. t. 1. tract. 2. disp. 31. §. tertia Vero
Curriegues lib. 7. de Indulg. c. 24. in quo reprehendit decepti SS. Host.
in summa tit. de immunit. Ecclesiar. §. 3. Dnregalia circa finem
Palatig in 4. dist. 25. Disp. 3. propestrem Strarium existimantes
quo asserto §bat ex Vsu ecclesiæ et ex Variis Pomptificum
decretis gg adhuig modi prrogatiuæ obseruationem Prin-
cipes temporales sub excōicationis censura astringunter. c.
Relatum cum alijs. 11. qu. 1. c. nouerit. 19. q. c. grauem. 3. 3. de sentē
excōicationis. c. Vlt. de reb. Eccle. c. quamquam decentib. lib. 6.
Rursus et. Ex hac fulcit ratione nam Xpus Dominus Petro et eius succes-
soribus Ecclam suam gubernandam dimisit et amplissimam
potestatem ad eius regimen necessariam dedit ut S. Late os-
tendimus atqui negari nō potē quin huiusmodi exemptio =
Christianæ religioni sit valde necessaria ut patet ex alijs q. S. Maxim.
n. 48. et aduertit Suarez lib. 4. aduersus Reg. Ang. c. 11. n. 8.

Neq obstat Pauli locus ad Rom. 5. c. 13. nam de eius 58
interpretatione iam satis superq ante bis dictum est. S. n. 32.
qq adde de Anastasium Germanum in assertione aduersus Venetas
c. 4. §. 7. Salas de legib. q. 95. tract. 14. disp. 7. sec. 1. Neque
magis obstat Reges in temporalib. sup. non habere superiorē dicit.
Nam ea vis tantum eminet Pomptificem nō posse hanc exem-
ptionem Clericis deferre exui directe potestatis cum nullam
habeat S. Reges temporales nō n. excludit hic excedere potes-
tatem spiritualem Pomptificis aliq Vtute Saltim indirecte
et in ordine ad spiritualia regib. temporalib. superiorē
ut docuimus S. Late explicat Suarez lib. 4. aduersus Reg.
Ang. c. 30. huiusmodi autē immunitatis prrogatiua valde
deuenient. in nec. S. nascer. è Christiana religione. nec
Clerici ab diuinis officijs obsequijs ad vocent ea res ec-
clesiastica et diuinus cultus debita cum veneratione
tractent. ut notat Sbb. in Vnico practic. c. 31. n. 3. Ber. 3.
D. Suarez d. lib. 4. c. 11. n. 8.

Tandem Principes Seculares huiusmodi immuni 59.
tatem Clericis donare potuisse tamq certum et indu-

bitatum

citatum supponunt Innocentij in d. c. 2. de maioritate et obedientia
Ostiensis in summa tit. de immunitate Ecclesiarum §. Adueniat
in fine Medina de restit. q. 15. et omnium omnes Xpi et Theologi ut testantur Suarez lib. 4. aduersus Reg. Ang. c. 3. n. 12. idq;
est pro stanti habere in l. 1. in l. 7. in l. 9. cum alijs plenissime
de Episcopis et Clericis in Codice Theodosianis in authentica
ca Casta in authentica Clerici C. de Episcopis et Clericis in
authentico ut Clerici apud proprios Episcopos et alibi passim
et ratio prospicua enim Princeps Supremus habet
Dominium iurisditionis. l. Deprocatio ff. ad l. Rodiam
de iactu. l. bene a Zenone C. de quadrioni pscript. quod
iura sic accipiunt Bartol. in l. 1. §. per hanc ff. de reiudicand.
Abbas in c. diligenda 2. notabili de prescription. 666. in
reg. peccatum. 2. p. §. 9. n. 8. Aliat. lib. 2. disp. c. 5. et alij quos
refert Bobadilla in sua polit. lib. 5. c. 9. n. 3. licet alibi explicet Ba
con. lib. 3. de laudat. declarat. 48 n. 12. qd intelligendum
de regionibus suis dictionis subiectis ut notant Disensia in c. 1. de
pace seruanda in Vsibus feudor Bazquez et alij relati a
Salas de. Ll. q. 95. tract. 14. disp. 7. sect. 7. n. 42. quo efficitur ut
possit libere visu a iurisditionis Dominio quocumque modo
nec intruciferunt neq; sibi prohibito atq; cessione immunitatis
et qua nostre seruo exercent actus Domini iurisditionis
quin neq; prohibituré neq; illam habet indinsecam malitiam
ut late probat Suarez lib. 4. aduersus Reg. Ang. c. 3. a. n.
12. igitur nichilé qd possit huiq; progatiue recipisq; impedire

Neq; stat Regibus minime licere suam iurisditionem
et auctoritatem imminuere nam id absolute Verumné Regibus
enim Imperatores interdum quosdam Principes temporales ex
sua dictione et recognitione exemisse ut tradit Joannes
Lupi de Regno Nabarre 6. p. §. 4. 666. in reg. peccatum
2. p. §. 9. Curtius Senior Vallio. 65. n. 5. et segg. Mata dis. 661.
n. 18. Rolandus a Valle dis. 9. n. 41. cum segg. Volumi. 3. et
quamuis explorandum sit ne licere Imperatoribus neq; Regibus
Supmam illam potestatem Vniversalem a se abdicare ut
docet Oldradus dis. 252. n. 6. Catalupus in l. imperium
n. 34. de iuris. Bl. ottum ind. Lucas de Penna in l. quicumq;

Segunda

Segunda. ſ. desmni agnodeserts Vb. 11. Guilelmus Benedictus
in c. Reinuntius Vbo Vxorem n. 319. de tt. is eis impermi
sit aliquam ciuitatem cum suprema iurisdictione ali
cui donare et huiusmodi alienatio valet ga ciuitas fingit
catmate perisse ut ait Baldus in pro hemis Codicis. n. 7. idque
expeditius procedit gds donatis sit ecclesia ut testatr
Castron Iss. 123. Vb. Mandelus Iss. 62. n. 15. Vnde apparet
Imperatores et Principes Seculares nullomodo posse libi
tos ee huiusmodi immunitatem Clericis ex decreto tum demum
immunitatis exceptis impeditis gds gds cedit in graue Impe
ratoria et regalis autoritatis documentum ut latc osten
dit Rolandus Iss. 2. n. 96. Vb. Mandelus Vbi s. n. 12.
cum sequentibus at uo huiusmodi p vrgatiue excessis ad
Immune reipublica bonum qd in sacerdotibus dicitur. l. 1. §. huius
studij ff. de iust. et iur. dirigits et ordinatis ut dictat ex
s. adductis n. 48. et aduertit Suarez d. c. 3. n. 17.

Neq adrem pertinet doctrina Nauarri in c. nouit
notabiliz. n. 166. Infra hoc tit. nam sepe rarissimi duo casus. prio
e, cum Princeps sibi subditum a sua iurisdictione eximit ita
ut nulli subditus maneat et hoc intrinsece malum et Reip
ublice perniciosume cum exemptus relinquat. sibe
sufficienti gubernatore. ut notat Suarez lib. 4. aduersus
Reg. d. c. 3. n. 6. atq ideo Principi licet huiusmodi conces
sionem facere ut ait Nalsburg Vbi s. et sentit Baldus Castaleus
in l. Imperium g. 14. ff. de iurisd. om. iud. nam gnaliter
respublica antequam Imperium in Principem transtulisset
ipsi misset statuere ne sui ciues tenerentur sibi aut suis magis
tratibus parere a vg. tus in l. vlt. de iust. et iur. idem hodie
hodie Princeps post imperium translatum cum in ius populi
populi decesserit ipso e illud statuere a vg. tus in §. fin
at in instit. de action. posteriora e cum Princeps supremus sibi
subditos a sua potestate eximit et eius iurisdictionem
in alium transfert ut dicit in exemptione Clericorum in qua
nulla ha bet intrinseca malitia sed potius occurrentis et magis
decens gubernationis modus ut in causis Clericorum iudicare
debeat qui nec munere impar sit nec iure dissimilis ut ait
D. Ambros. lib. 2. epist. 13. alias 32.

Denig

62

¶ Denig probatur Sūmum Pont.em non posse aliquem baptizatum a sua iurisdictione eximere nam ipse sumi aug.tum iurisdictis.e Pontificis ad secularem quoniam Xpi Dominus obed.as suas presbiteris Petro eiusq. successoribz commisit atq. ita implicat ut ipse sit de oculi Xpi. et ut Pontifex compatronem in recognoscat. c. solite Vñ.no bisauth de maioritate et obed. tit. dicente Dño pasce oves meas ñ distinguens inter has oves et alias vt alienum a suis demonstraret ouili quin Petrum et successores ipsius Magistros ñ recognosceret et Pastores amplectenti Vnam sanctam Vñ. sibi g.e de maioritate et obedientia quorūs Cesar in clericis exemptis.e a potestate seculari sunt accedat ꝙd dignitas pontificia ut pote iure diuino immediate instituta mutationem ñ recepit atq. ideo per Pontificem effici ipse ut Christianus a bei potestate eximit. cui ex diuina institutione subiectus é. arg.to text.is in c. fin. de consuetud. ꝙd secularé impotestate politica q. simpliciter et immediate humana institutione fundata l. 1. ff. de offic. Principum docent Panor. et alij in c. per venerabilem q. filij sint legitimi. D. ang. Thomas q. 90. art.z. et q. 97. art.z. aduersum Durandus Mr. de orig. iurisdictionis q. 1. Prieds de libertate Christiana. c. 14. Castro de lege penali Mr. c. 1. Molina de iust. et iure tract. 2. disp. 26. et secuti Suarez Mg. aduersus Reg. Ang. c. 3. n. 7.

63

¶ Cum igit clericor immunitas possit cū ipse fore diuina institutione, ꝙ apostolica receptione; aut de orig Principum Secularium largitione apte id quoniā at quo iure descendat et sane frequentius receptum fuit hanc exemptionem et laicor in capacitatem ad cognoscendum de causis clericor ex l. diuina originem habere ut docet ota in c. si Imperator Vbo discret. 96. dist. glossa in c. quinquam Vbo diuino docentib. ff. 6 Rhonsis et Guarmes Andreas. cr de maioritate et obed. Vlradus dis.o 83. n. 5. Cardinalis in c. perpendimus de positione 7. de fenn excommunicationis Deig in c. cola S.ta Maria n. 13. de sent. Rota decis. 15. tit. de consuetudine in antiquitatibus. Aut sorig in Clement. 1. Vñ.o ad questionem de officio ordinarij Gramaticus decis. Neapolitana 61. n. 10. Menochius de retinendo creatione q. 22. an.o 58.

a quo iure descendat exemptio clericor.

Tiberig

Siberij Dchianus tract. Crimm. c. t. lib. 4. c. 9. Rolandus vol. 4.
n. 30. c. 1. Gut. in l. nemo potè n. 107. de legatis. l. Azebedo
in l. 8. a. n. 6. tit. 3. lib. 1. recop. Barbosa in l. 1. art. 3. n. 174. ff.
Doctt. et plures alij agesti Azebedo in tolectanea de
rectum c. 57. et lib. Vnico pract. c. 9. Anastas. Germonio
de sacros immunit. lib. 3. c. 15. n. 15. cum seqntibus et maxime
aduersus Venetas. c. 4. §. 14. Sabellus practic. qq. c. 560. Fa
natis. l. 1. tit. de inquisit. q. 9. Bobadilla in suapolitica
lib. 2. c. 18. n. 17. et ex theologis eadem sententiam probant Ding
Hom. lib. 3. de regimi. Principum. c. 10. Angel. in summa verbo
immunitas Diego de libertate Christiana lib. 1. c. 9. Belarmi
nus lib. de clericis c. 28. propositi. 5. Salon 2.2. q. 66. art. 1.
Dominicus l. Suarez lib. 4. aduersus Reg. Ang. c. 8. n. 9. et
seq primus extendit illd Salm. 104. ne litetangere
Christos, hoc est tangatis homines mihi secretos ut
legit Bat. mus Dominus Deimus ait p Prosetam Zacari
am 2. c. 9 Vos tangit tangit Pupilam oculi mei quod Vba
de Sacerdotibus intelligenda apparet exceptis 2. Anoc
ti ad Cypros Italia quæ reservn in c. accusatis Vii. unde
et Deimus 2. q. 7. c.

2° facit qd Deimus dixit apd Matey
c. 17. 1° liberi et filij quos ab exilist clericos significaris tes
dit Zaccharias eodem, neq a lit. locum illum excepit
Odet. Beato Hieronimo, dum ait illi pro bonis eternum
sustinuit et tributa reddidit per illius amore tributa, q
re dimus et quasi filij Regis a vectigalibus immunes sumus
sub illo. n. p. nisi ne nos Hieronimus sed alios presbiteros
et clericos in Vero dei Ecclesiis explectis = 3° urget Deus
in c. relatum in g. ca. inflis Ebristalite p barricantes pro
barricatis. in Deum suum et hobedient. precepti eius
in. c. si Imperator. 96. dist. t. vi legibus publicis vi apostes
tatibus Seculi; sed a Pontificibus Sacerdotibus Voluit ordi
nari, discuti, recepi, qd de hervore remeantes in c. sit
vester 11. q. 1. t. calcatis oibus rationibus et 2.° Legesdiuinas
et publicas pulsatis forum fuum putabit ruere in c. mi
nis. 30 de iureiurando Enimis demre divino quidam

laicis

layci diuerpare vitium in C. quicumq; quam de contribus th6.
& Certa ecclesiastice persona de res ipsarum ibi sum
iure humano quidem et diuino a seculari potestate
exemptis nibq; sit immunes q Vbi plus de hac re expendit Suarez lib. 4. aduersus Reg. Anglic. c. 8. n. 11. 1.

4. stringit Concilium Lateranense celebratum sub
Leone X. ss. q. in bulla reformationis curia dum ait cum ius
tam diuinum quam humanum laycis potestas nulla in ecclesiasticas
personas tributa sit Concilium tridentinum ss. 25. c. 20 de reformat. & nec permittentes aut officiales, aut inferiores magistratus eccle et personas, immunitatem Dei ordinatione
et canonicis sanctionibq; statutam aliqua cupiditatis studio, seu inconsiderantie aliqua violet = 5. huic consentit
sabet text. in l. 47. de epis et clericis in C. Theodosianis
Vbi dicitur Vasnec ut diuinis ministris minus seculari
potestatem sub dantia arbitris: atq; ita significat huiusmodi
repugnare legi diuine cum patet ex lege diuina c. 63 Dist.
pax 1. dist. nec //.

// 6 facit nam id vasni naturali repugnat legi
diuine aduersatur. C. Vnanimum genus. 1. dist. idem
natalis repatitur ut laici ecclesiastica negotia tractare presumant
C. denig. & cum aduersum 96. dist. Igitur necesse est ut pate-
amur hanc exemptionem cleri sit iure diuino fundari
qua de causa Constantinus Imperator ipsos causas
adse delatas noluit iudicare, sed eas ad ecclesiam dis-
cendas remisit C. Nimia. C. Sacerdotibq; 11. q. 1. C. futurq;
12. q. 1. = Denig ga si hec exemptio humana tantum iure
niteret Statia Vtig diuturnitate tolli et arrogari posset
C. fin. de consuetud. Id tm negatur in C. clerici infra hoc tit. et
ita resolutum fuit in Rota decis. 10. de consuetudine inantiquis

// Dicta V. sententia videlicet huiusmodi exemptiq;
potius iure positiuo quam diuino fundari placuit Innocentio
in C. 2. n. 1. de maioritate et obed. Camq; sequuntur Alciatus
in C. cum ab hinc n. 39. hoc tit. Bobadilla decis. 31. n. 3.
Almain in 4. dist. 25. q. 1. Albarg Belasq; Vult. Vulta.
100. n. 8. Quarenq; de sacris ecclesie ministeriis lib. 1. c. 2.

Joan

Joannes Garcia de nobilit. g̃l. 9. n. 28. Corrig. lib. de
modulgantijs. c. 24. et plures alij agetti a Gom. lib. Vnic.
pract. c. 31. Vers. Straria oppinio Suarez lib. 4. ad Versus Reg.
Aug. c. 8. n. 2. Jabellos practic. Imunium c. 55. Vers.
Sd Straria sententia Bobadilla in sua politica lib. 2.
c. 16. n. 23. Jenedo lib. practic. qu. n. 6. Auctarijs Gyer
anio in assertione aduersus Venetos c. 9. §. 14. Salas
de legibus f. 96. tract. 14. disp. 14. sect. 11. n. 119. et pro ea
f. Pslet adici illud Pauli qd refert ad hunc appost. Sy
c. 25. Vbi Paulus ait ad tribunal Cesaris dets Vbi opus est
me iudicari. et illud eiusdem Pauli ad Rom. 5. c. 13. om-
nis anima sublimioribus potestatibus subdita sit. quod
refert in c. magnum. 23. q. 1. in cuius anima decentibus
exgg. aparet in ipso Ecclesia exordio inpetatores et
politicas potestates de clerico. cautis et criminalibus
cognouisse ut agnoscit Gom. lib. Vnic. pract. c. 31. n. 2.
Vers. 2. Dico. Sed ut Verum fatear huiusmodi autoritates pro-
hunc Vrgent ut stat ex his q̃. 8 observandum an. 29 cy segg.

Sed 2. eadem sententia probari videtur ex
his seu in pris dum Vltr Vbs decernimus qd sit extra
iuris noui inductibus. l. decernimus C. de sacrosanctis
Ecclesijs. l. decernimus C. de Epp. et Clericis. c. decerni
mus 32. 16. q. 7. Clement. finalis et ibi glossa. de etate et
qualitate cum alijs adductis a Peto in hoc. c. decerni
mus in fine. Tabarr. in c. accepta opinio. 3. de resti
tutione spoliatorum. 3° facit quam temporanee exercitatis
ecclesiae et personae et res Clericorum principibus secula
ribus subiecta erant et Principes decis liberedispo-
nebant ut stat ex tit. C. de sacrosanctis Ecclesijs. C. de
Epp. et Clericis. C. de Epp. audientia et similibus et jus
tinianus in l. cum Clericis 25. C. de Epp. et Clericis cog
nitionem Clericorum p. fecto p. toris retinuit tam in ciuilibus
quam in criminalibus causis et deinde canonica ciuiles
et delicta Ecclesiastica apud proprios Epos tractari Vsus fuit
mantentico aut Clerici ap. Epos Epos et ad Stum plena
immunitate Clerici donauit ut autent. de sanctis. Epis

S. Sigs

§. siquis contra Colatione 9. notat Baronius t. 7. ann. xpi. 541.

68 4 hac sententia iubatur ex textu in c. de persona 38. 11. q. 1. ubi Divus Greg. respiciens ad Justiniani constitutionem de qua nuper ex eo probat presbiterum non debere coram iudice seculari pulsari quia ita Imperator statuit. plane si huiusmodi exemptio iure divino mitteretur ex eo tam tamquam firmiori, atque excelentiori probationem desumeret et eodem modo expenditur textus in c. 1. de clericis coniugatis lib. 6. ubi Bonefatius VIII.us respondet Clericum a iudice seculari iudicandum et comprimendum non esse quia ita Parisiense concill.o definitum est. — 5.o facit namius divinum mutationem non recipit. c. ss. quidam 25. q. 1. sed Clericorum exemptio canonicis sanctionibus in multis casibus restringitur et limitatur ut in feudatario c. ceterum. 5. infra isto tit.o c. extra transmissa de foro competenti et in ministeriis ioculatoribus si per annum in nominis sic illis artibus incubuerit et si breviore tempore termoniti non resipuerint. c. unico de vita et onestate Clericorum lib. 6. in criminosis. c. 1. de apostatis. c. 1. de omicidio lib. 6. iuncto textu in c. cum non ab homine hoc tit. igitur huiusmodi exemptio non est iure divino instituta. //

69 6. pro hac sententia consideratur quod huiusmodi exemptio, neque fundatur iure divino positivo, neque iure divino naturali. 2.o necessario accepto ferenda est iure humano quod utrum hec immunitas tribui non debeat iure divino positivo suadetur ex eo quia nullum affertur ex sacra pagina testimonium quod in censu literali probet hanc exemptionem et id solum dicitur esse iure divino positivo. quod in l. divina in censu literali continetur c. humanum genus. 1. dist. c. quo iure 8. dist. quod aperte docet Divus Hieronimus super Matheum c. 13. dum ait numquam parabola et dubia enigmatum intelligentia possunt ad autoritatem dogmatum proficere Augustinus in epist. ad Vicentium Donatistam dum inquit impudentissimus est reputandus quisquis per aliquod in alegoria positum quidquam pro se interpretari cognoscitur nisi habeat et manifesta testimonia quorum lumine

illustren

Carrera

lumine illustrent observa Diuus Thom. 1. p. q. 1. art. 10. Castro
aduersus hæres lib. 1. c. 3. Cano de loc. theol. lib. 9. c. 7. Nauarr.
Sument. 4. de regularib. c. 29. Martinez lib. 7. in tyros. sect. 1.
columna 3. qd. V. ñ. sit deinde diuino naturali exacto
ostendit qa qd é deinde diuin.° istomodo itano necessario ñé
ut oppositum sit intrinsice malum ac qui clericum
a laico iudicari ñé intrinsice malum. igitur qd
clericus exemptus sit a laycã potestate ñé deinde
diuino naturali maxime qa huiusmodi iusfundati
in aliqua proprietate supernaturali, qualis in hac
exemptione inuenitur utrãs signat Suarez lib. 4.
aduersus Reg. Ang. c. 8. n. 1. ff.

Verum in hac quæstione Vt certa abinceritis
separemus obseruandumé = 1.° causas spirituales q dicuntur
more ecclesiastico in omnibus fidelibus adiudicum ecclesias
ticarum cognitionem iure diuino pertinere et Principes secu
lares de iis nullomodo cognoscere posse qd primum ratione
demonstratur nam causa spirituales necess.° per potestatem
sui ordinis hocé spiritualem discuti et expediri debent
sd hoc spiritualis potestas qé superioris ordinis nunquam
fuit Regibus, neq politicis potestatibus tributa sd tantum
Petro et eius successoribus dicta, ut late probat Suarez lib. 3.
aduersus Reg. Ang. c. 10. Igitur dicendum sit ex Viuris dicti
in huiusmodi causis ex.ª potestatem principum secularium
Versari q vltis cum causas ipsas respiciatq ad laicos
vigorem suum extendit et simul eximit huiusmodi exemptos
in ée parte dum ablationis potestatis q prius éét in principibus
a parte dum negationis qa talis potestas nunquam fuit eis
communicata Recte scribebat Suarez lib. 3. aduersus Reg. Ang. c. 21. n. 7. et seqti.

Deinde hac sema auctoritate fulciri, nam in Veteri tt.° Dz. 12.
Degenerauit aut Reges Sacerdotum offic. se immiscerent, et ideo cum
Ozias Rex Sacerdotis munere fungi vellet et Dño in templo
adoleret coipso a Zacharia pontifice et reliquis Sacerdotibus
intrentibus abeo lepra percussus et de domo Dñi. statim ejectus
et leprosus cuita excessit ut refertur lib. 2. Paralipomenon c. 26. =
notat Bellarmin lib. 1. de pontif.° c. 7. Salas de legibus q. 95. tract. 14.

alias 55.

Resp. 8.

Disput. 8. ss. 2ª n. 115. et 8ª ea Rex qa ab Arcam Dñi magnum porrexit et tenuit eam obicis temeritatem percussus et mortuus é ut stat 1ª 2. Regum c. 6. exornat Germonius in assertione aduersus Venetas c. 4. §. 9. et in nouo tit. Xpus Dñs Spiritualem Ecclesiæ suæ gubernationem Petro et eius successoribus emendauit Matthei c. 16. Joannis c. 21. Lucæ c. 17. atq; ita eam in Principibus Secularibus videtur denegasse arg. tex. in l. cumptor ff. de iuditijs in l. 1. C. ad l. Iuliam de adult. et plura alia perpendit Suarez lib. 4. ad Vllm Reg. Ang. c. 2. p totum

2º obseruandum é hanc exemptionem qd attinet
72 ad personas Clericas nullo iure diuino positiuo fundari, qd
Duincit ratis 1ª proposita n. 69. qd videlicet illud dumtaxat dicit deiure diuino positiuo qd in l. diuina in sensu literali
stinet. neq obstat illd Psalmi 104. nolite tangere Xpos meos
qa in sensu literali intratur de Sacerdotibus, sd de Patriarchis olim in hisrin Vnctis, quos Deus omnino iniquè tractari
Voluit ut animaduertunt in cognitus Genebardus et Torinus
lib. et in sensu tropologico exillo loco sclim prohibetur Sacerdotibus et Dei ministris nullam iniuriam irrogandam
et notat Gloss. 1ª Vnica pract. c. 31. n. 2. Salas de ll. q. 96.
tract. 14. disp. 14. ss. 2ª 11. n. 119. et eo dem modo facile eluditur, qd
s. 2ª aduersus Zachariæ c. 2. q Vos tangit, tangit pupillam
oculi mei dequo inc. accusatis Vos. Vnde secunda q. 7. ino
si vel attentius videret in his locis tractari poterat de
exemptione Sacerdotum apotestate Seculari quoniam
in s. Veteri cumpromissiones é ent temporales et carna
les ut ait D. Hieronimus in Epist. ad Dardanum de terra promissionis
Augustinus lib. 19. 2. Faustum. c. 31. temporalis Princeps observabat
Et Sacerdotes illi erant subiecti ut stat ex lib. 2. Paralipom.
non c. 19. Vbi Iosaphat Rex optime ait Amarias Sacerdos
et Pontifex in omnibus q ad Deum pertinent præsidebit. porro
Gabarias super opera erit q ad regis officium pertinent. et
lib. 4. Regnum c. 12. Vbi Ioida Pontifex paruit Ioas Regi
quam sententiam expresse docent D. Thom. de regimine
Principum lib. 1. c. 14. Abulensis 3. Regum c. 1. q. 23 Bonavent.
in 4. dist. 24. in expositione litera Sixtus Senensis lib. 5.

bibliotheca

Bibliotheca sancta anstat. 4 l. 6. Ossacg decis. pedemontana 30. n. 4. 666. th. Vmes practicay c. 31. n. 2. Joannes Gartiadens nibil. g 666 g. n. 11. et alij quoy meminit Salas de. 11. q. 95. tract. 14 disp. 8. sc. 21. n. 165. Vas. Straviun, p

73. Difficilius explicatg habet Iscus Matthei. c. 17. in illis Vbi. g. liberi ss filij Jfacultatis cardspore Veritus in explicando degg liberis Xpus Dominus Sermonem habuit michi Valde placet hanc illationem in sensu literali de liberis naturalibg intelligendam ut ex Chrisost. tom. 9 media sg. Hilarius canone. 17. in Matthaeum et alijs probat Suarez lib. 3. adversus Reg Ang. c. 4. n. 20. et lib. 4. c. 5. n. 4. et idem agnoscit Gansenius super Iordiam c. 69. Belarming lib. de membris Eccles. c. 28. et expositis Diui Hieronimi de qua s.a in procedit in sensu literali atg ita nos cludit Exemptionem Cleriay ee de iure diuin. Hec sequitur liberi ss filij. o eg libera ee debet liberg familia maxime ga Dnus Dominus loquit de exemptione attributis g facilius indulget quam exemptis apotestate Ciuilis dihone de qua in ee sermo.

74. Sd dicet aliqs Matthei locum intelligi non posse de Eppijs et naturalibg liberis ga nec recte colligeret Xpg Dominus attributis dependendit immunem ee cum ipse n eet filg naturalis huius. Respondeo in Sdo et Expliquentibus patrum sentia argumentum Xpi. a fortiori ee desumptum a filijs naturalibg Regum temporalium ad filium naturalem filg Regis sub gd ss ota regna terrena ait Diug Augustinug lib. 1. qq. Euangelicay q. 23. Suarez lib. 4. adversg Reg. Ang. c. 5. n. 6. mihi in magis placet ut dicamus te nr actari de tributo gd Deodi aut Cesari debatur, sd potius de eo gd iudei ex L. diuina in Drachma vernaculi Decopstabant Deodi. c. 30. Vbi dicit iudeos teneri dimidium sicli templi soluere, gd in Euangelijs didrachma appellatur, ut eam Epiphanius advertit Alcaraz de sacrispondorib. qpositione 19. quo stima duxy galium Valori Deo respondet ut notat Maldonado in Matthaeum d. c. 17. et hoc tributum gd templo Thersolimitano iudei Solvebant Vespasianus iussit ut sibi capitolino Romae pstaret ut refert Josephus lib. 7. de bellis iudaicis

c. 26.

cap. 26. et ex Zonara et Gifilino probat Lipsius lib. 2. de magni
tudine Romana c. 3. ut 9.° Xpus Dominus ostenderet se
huius tributi solutioni obnoxium non esse facta comparatione de Regibus
terrae ad Regem Coelestem ita recte rationatur Reges terrae tri
buta exigunt ab alienis non a liberis sed ego sum filius Dei cuius
templo hoc tributum dependitur, igitur ad eius solutionem
nequaquam urgeri debeo quam interpretationem praesencit Baronius
anno Xpi 33. c. 31. Lipsius d. c. 3.

Adhuc tamen superest dificultas ex eo quia Petrus nullo
75 modo erat filius naturalis Dei sed tamen Xps Dominus in hac ex
emptione videtur eum sibi parem facere et ex vi eiusdem prin
cipij eque illum immunem redere hoc n. praeseferunt illa
verba ut autem non scandalizemus eos et inferius da eis pro me et te
quorum hic sensus est quamvis ambo liberi simus tamen ut scan
dalis vi precludatur pro utroque solve unde colligi videtur locum
illum de liberis proprijs et naturalibus accipi non posse. Respon
dendum tamen est ideo Xpm secum Petrum coniunxisse ut quan
dam praerrogativam in eo denotaret ut sensit Molina de
iustitia et iure tract. 2. disp. 31. an. 4. Salas de LL. q. 96.
tract. 14. disp. ss. 11. n. 116. Nam cum Petrus esset apostolorum
caput et futurus esset Dei Vicarius. c. quanto. c. inter corpo
ralia de translatione Eppi Ex.a unam sanctam de maio
ritate et obedientia voluit Xpus Dominus ostendere
non solum ipsum a tributi solutione immunem esse sed etiam po
tuisse Petrum tamquam Vicarium suum et simili potestate
praedictum eiusdem privilegij participem facere atque ita
illa verba ut non scandalicemus eos da eis pro me et te non sunt ita
accipienda ut significent ex vi prioris illationis huiusmodi pri
vilegium Petro competere sed potius per modum novae decla
rationis atque extenssionis ex speciali Christi voluntate
ut considerat Suarez lib. 4. ad usus Reg. Ang. c. 5. n. 12. Unde
iam apparet Mathei locum facile retorqueri posse adversus
afferentes hanc exemptionem esse de iure divino nam cum
eo tempore alij discipuli praesentes fuissent ut communiter
patres praesuponunt et colligitur ex illis verbis Magister vester
non solvit didrama et Xpus Dominus secum Petrum dum

taxat

dum taxat in hac exemptione coniunxerit ut in eo quam
dam honoris et privilegiae excelentiam demonstraret
n̄ dubie colligitur reliquos Appostolos huius tributae solu
tione obnoxios ēē nam cum hoc tributum Dei templo
penderetur nulla excusatione Apostoli se tueri poterant
quominus ad eius solutionem tenerentur. —

3.° observandum ē n̄ levem dificultatem 76
Ussari in eo an nec immunitas sit de iure divino naturali:
ss. n. hinc inde fulgentissima fundamenta Ego tn procli
bior sum in eorum sententiam q putant Clericorum exemptionem
qd attinet ad eorum personas ex iure divino naturali non
descendere id qd suadetur ex his q̄ s.a diximus n. 69.
et ex eo qa si haec immunitas iure divino naturali ni
teretur Sacerdotes Veteri Tt.i a politica potestate fui
ssent exempti c.a qdo docuimus s.a n. 72. et rursus etiam
Laicorum incapacitas ad cognoscendum de caussis Clericorum
n̄ penderet a propria Eppi Voluptate arg.to textus in q.
sd naturalia instit.um de iure natali et tn antiquo iure
Clerici proprio Eppo permittente poterant a politicis
potestatibus iudicari c. clericum nullus 17. 11. q. 1. c. 2. de
foro competenti. ||

Sd adversus superiora nascitur exemplum 77.
ex eo, nam etiam ea dicuntur ēē de iure divino q̄ sine scripto ipsius
Xpi ore ab Appostolis accepta, aut ab ipsis spiritu santo dictante
ecclesiarum 11. distinct.e trident. ss.e 4. in prin. ut late traditis a
Castro de ex.a haereticorum purgat.e lib. 1. c. 4. Cano de locis theolo
gicis lib. 2. c. 7. Azor instit.um moralium 1. p. lib. 8. c. 4. q. 1. item ea
q̄ per necessarias et evidentes consequentias deducuntur ex his
quae in sacra scriptura continentur sicut n. n̄ solum ea p̄cepta di
cuntur ēē iuris naturalis q̄ constant primis et elementarijs
principijs naturalibus velut bonum apetendum, malum fu
giendum et similia. c. 1. 1.a dist. sd etiam negat q̄ ex illis principijs
tamq̄m conc.es proxime et naturaliter fluentes p facilem evidentem
et necessariam consequentiam deducuntur vn̄ sit opus arte vel dis
ciplina sd simplici decursu quo oēs hoīes praedicti ss. sic etiam
iuris divini ēē intelliguntur q̄ p proximas et immediatas consequentias

colliguntur

colligunt exhinc que in sacris literis dicuntur expressa ut cum tot sint sacre scripture loca in qq Sacerdotes appellant Dij Angeli et Patres ut qui tales ceteros superiores conseant excisdem videri et clavas sequentias deducit clericos nullomodo a Laycis eiudi candos. c. qs dubitet q 6. dist. c. cum inferior de maioritate et obed. l. ad magistratus de receptis arbitris cum aduersus q Grecia in c. 2. Vbi officiali destitutionibus in 6. ~~~.

Respondendum etamen; nullibi scriptum reperiri
78 huiusmodi exemptionem clericos ab ore christi processisse: immo Christus in Euangelica solum ea precepta instituit q sunt iuris naturalis. item q pertinent ad sacrata et fidei articulos. at v° iudicialia circa humanos arbitrio et suo Vicario reservauit testante D. Thomas. 2. 2. q 108. art. 1. et 2. Soto de iust. et iure. lib. 2. q. 8. art. 2. Cobb. in. 4. 2. p. c. 6. §. 13. an°. 1. Suarez de ll. lib. 5. c. 2. et quamuis D. Paulus cum videret causas Xpianos iniquae apd Gentiles tractari eas ad ecclesiam deferri et q terminari iusserit c. relatum. 14. 11. q. 1. quo respexerit tus in c. ecce vos. abinitio. q 6. dist. ea instituta quamuis apostolica sit potius iure humano, quam diuino adscribenda. ut colligit ex his q traddit Acor institutionum moralium 1. p. lib. 8. c. 4. vsq 4. queritur et circa nullum peculiare privilegium clericos de limitr cum omnium Xpianos causas aequo oplectatur c. placuit. 23. 11. q. 1. Deinde et q arg.tur illa et vates que pro hac immunitate expenduntur ab ipsis naturae fontibus non manant sed aribucis qq dam deducunt nec sacre paginae testimonia qq Sacerdotes appellant Dij Angeli Patres et Pastores qd quam vrgent tunga millis locis de sacerdotibus dumtaxat sermone. c. sd sacerdotibus 21. 11. q. 1. dum tu hac immunitate omnes clerici petiant c. de persona eadem cum et quaestione c. 1. de clericis coniugatis lib. 6. tum et qa ex his tit. et nominibus Sacerdotes Veteris tit. de coarcent. nihilominus eos causas temporales apd Reges et politicas potestationes disceptabant ut supra observauimus, neq ius naturale repugnat quominus patra filios iudicarios sit et spolli. l. impribatis de iuditijs. l. q net q de receptis arbitrijs l. ille agus §. vlt° ad trebellianu. c. infamet §. filius

et

etꝫ. questione 7. namqd ad iuspublicum attinet non attendit patriapotestas l. namqd ad tebellianum quam exornat Balduinus in ff. pener. seruus n. 16. qq modis in patria potestate solui Inano 2. ment. c. 14. n. 4.

79.

Qr. observandum é qd etsi huiusmodi personay immunitas neque ex Veteri neq ex nouo tt. expresse colligatur Vt testantur Lsbb. tb Vnico practicay c. 31. n. 2. Soto in 4. °. 2. p. te dist. 25. art. 2. Medina de restitutione q. 5. Victoria de potestate Ecclesiæ. q. 6. propositi 5. Bañez 2a 2æ q. 67. art. 1. = in idoneus equitati etrationi naturali é Valde formis ut h immerito D. Thomas in 1. epist. ad Rom. c. 13. lectione. 1. scripserit eam habere equitatem naturalem qd apertissi. e colligitur ex his q̄ hactenus tradidimus quomodo accipiendum puto qd dicitur in l. 47. de legibus et Clericis in. ff. Theodosianus fax né é ut diuini muneris ministri temporalium potestate subdentr arbitrio; i dé in decens et indecorum é é ut Clerici a laicis iudicentr. Neg. n. inde colligitur huiusmodi exemptionem iuridicum tribuendam fuerit nam aliqd pro libitum é é iure positiuo ut dicatr fax né é l. 3. §. 1. ff de don. int. l. 1. § populus ff. de origine iuris et quoniam ab equitate abhorret liberum hominem iterum in seruitutis iugum reducine fas é é huiusmodi casum expectari tradidit Iason in l. si in emptionem 34. §. liberum hominem ff. de contrahenda emptio. neq negotium facit textus in c. 1. §. fax. 1. dist. nam etsi Gratianus Vbi supra c. 2. n. 4. existimauerit fax apd Isidorum accipi pro lege diuina dicq a facto et factum ex facto quasi dictum et iussum Dei. Verior tn é expositio quam tradit D. Thomas 2. 2. q. 57. art. 1. ad 1. mum. Vbi ait nomen iuris siue quandam specialem proprietatem magis conuenire legibus q̄ ordinantr ad homines inter se quam legibus q̄ ordinat hominem ad Deum qui ad eo ꝓ possumus reddere equale et ideo inquit re spectu Dei potius fas quam ius appellatr lex quia interpretatione non multum discedit Alex. ab Alex. °. lib. 6. dier. geniali. c. 23. Vbi ait Veteres voluisse ius ad res humanas fas ad res diuinas pertinere Vbi sat Thirac. in tt. 2. aliter V. explicat

Hon

Henrigs quodlibets. 9. q. 2. Suarez de LL. tb. 1. c. 2. n. 11. h.

Circa V.° qd asserimus huiusmodi exemptionem nãla
80 rationi ée consentaneam minime colligitur cum ée deiure diuino
nam axioma s.a ppositum n. 65. non patet ex d.c humanum genus
in quo solum dicitur ius naturale qd dicat ut qd tibi nũs alteri
ne faciat. scribi in l. et in euangelio ut stat Matthei c. 7.
Luce c. 6. fiet. n. hoc diuinum precepium ut nos inuicem diligere
mur Joannis c. 14. et hoc é qd ait Paulus ad Galatas c. 6.
alter alterius onera portate et sic adimplebitis legem Xpi.
Vnde merito dixit Clemens Romanus lib. 8. Constitutionum c. 23.
Xpum legem naturalem confirmasse et idem sensit August. lib. 10.
de ciuitate Dei c. 2. 1. c.

81 S. obseruanda é differentia inter exemptionem rerum
et personarum nam exemptis quidem rebus clericorum et ecclesiarum
indulgetur non tributorum vectigalium aut aliarum prestationum onera
quę graue nt quamuis sit ex deiure humano ut colligitur ex
c. ecclesiarum seruus 12. q. 1. et ex his q latetradit Suarez. 4.
aduersus Reg.m Anglię c. 12. nihilominus dicitur ée deiure
diuino ga inducta é ad exemplum et imitationem iurisdi
tionis Veteris tti ut notat Genesis c. 47. Vbi cum Joseph Vni
uersam terram Egipti Pharaoni tributariam redderet sacer
dotum tn possessiones attributorum onere eximit et deducit fac
tum Arthagergis degno lib. 1. Esdrę c. 7. neq nouum é ut
Rex nomen sumat in veritate sed abimmanisne ut notat
Martinez. tb. 2. Thopossess. c. 2. quomodo explicandus est
textus in c. quamquam de cons. in 6. inillis Vbi ecclesia
et ecclesiastica persona ac res ipsa ratione solum iure humano
quidem et diuino seculariumpersonarum exactionibus sunt
immunes ut notat Cabed Vnico pract. c. 31. n. 2. hac tn consi
derata aplicari potest ad personas exemptas a politica iu
risdictione nam in Veteri tti sacerdotes in temporalibus
Regibus subiacebant ut tradidimus s.a n. 72 atq ideo hęc
exemptio potę dici deiure diuino quasi ad iurisdictio
nem exemptas. Instituta. 1. c.

82 Obseruo huiusmodi clericorum exemptionem
antiquissimam ée ut stat ex scitis Colonien. p. 1. c. 20

nam

Nam reuerendissimi Canones atq sacratissimae Leges de Ep-
piscopali audientia in ipso pena Xpianitatis prio seniam
ptulerunt ut dicitur in Scilio Matisconensi 2. c. 9. Vnde
Dictari licet qd etsi de huius exemptionis initio satis
liqueat nihilominus tn Verosimilibus est hanc Clericorum
immunitatem ex Pomptificum institutione deribari
nam Scilium in d. c. 9. proculdubio loquitur de audientia
Eppiscopali qd attinet ad caas temporales Clericorum et
priori loco illius institutionem ad sacros canones refert idq
q etz colligitur ex c. si qs quam 16. 11. q. 1. Ut Clericis Vero pulsatis
in eppiscopali iuditio forum Spetere principalium quoq san-
tionum designat autoritas et apertius ex Scil. trident.
ss.e 25. c. 20. in illis Vbis ecclessiae et personas ecclesias-
ticarum immunitatem Dei ordinatione et canonicis santio-
nibus Stitutam quo loci Imperialium Stitutionum nu-
llamentio fit ut sic appareat qd etsi huiusmodi immuni-
tas legibus Imperialibus sit munita et Sfirmata ab eis
tamen n sumpsit exordium. 83.

Rursus etz hac senia suadetur ex eo qa cum
Xpus Dominus obes suas pascendas Petro et eius sacerdo-
tibus Smisserit Verosimile e hanc curam ita eis delegasse
ut sin proportionem et qualitatem obium eas pascerent.
Vnde cum Clericalis ordinis dignitas n possit cum debi-
ta honestate et reuerentia sine hac exemptione Sser-
uari, Videtur etz Xpus Dominus Vicario suo Smendasse
ut cum oportunum iudicaret huiusmodi exemptionem
statui clericali indulgeret ut Sciderant Suarez. tbq.
aduersus Reg. Angliae c. 9. n. 5. et alij quorum meminit Salas
de LL.a q. 96. tract. 14. disp. 14. ss.e 11. n. 120. ex qq colligitur
qd etsi huiusmodi immunitas immediate sit de iure possiti-
no, tn originaliter et inchoative dici potest de iure diuino
cum testatur Salas Vbi proxime Vss. unde et in hoc sensu
inde deducens interpretationem ad txm in d. c. si Impe-
rator. 96. dist. dum probat Deum Voluisse Sacerdotes
et clericos n a seculi potestatibus sd a Pomptificibus et
Sacerdotibus iudicari et eodem modo explicari potest

txus

trus in d. c. relatum in c. silbester. 11. q. 1. in c. nimis de iure ~~diuino~~ iurando q̄ s.ª aduximus n. 63. et refferenda sunt ad hanc diuinam ordinationem et ius diuinum dupli citr sumitr aliqdo proprie et destricte de quo in ꝯcil. tridentino ss.e 4. c. 1. aliqdo lapse et inpropie, et tunc etz legem ad eo mediate p ecclesiasticam potestatem latam ꝯphendit c. celebritatem. 22. de penitentia dist.e 3. c. 2. de priuilegijs lib. 6. aduertit Salmeron. 1.ª ad Chorintios. c. 7. disp. 12. qd aperte docet Petrus Clunianenssis lib. 4. epist. 24. post medium his Vbis diuina mandata diximus non solum ea quae per se ipsa in carne diuinitas apparens hominibus traddidit aut ea q̄ ante suceptam carnem p Patriarchas l Profetas mandauit sed etz illa q̄ post Appostolos apostolici viri appostolica vestigia secuti cum animi multoꝝ catolicoꝝ ꝯcensu seruari p̄ceperunt. namut D.s Bernardus ait in lib. de p̄cepto et dispenssatione q̄ Prelati p̄cipiunt Deus p illos p̄cipere dicitr cui ꝯsonat illud Lucae. 10. qui vos audit me audit et q vos spernit me spernit Vnde Anacletus epist. 1. leges qq primates in ciuitatibus ꝯstituti sunt interdum diuinas interdum appostolicas appellat exornat Diuus thom. in opusculo. 63. c. 4. Ostienssis in c. nimis de iure iurando Cobb. in practicis c. 31. n. 2. Salas de ll. q. 98. tract. 14. disp. 22. ss.e 2. n. 9. //

85 Rursus ex superioribus deduci videtr intr p̄tatio ad q̄ s.ª aduximus n. 64. ex ꝯcil. lateran. celebrato sub Leone 10. ss.e 9. et ex ꝯcil. trid. ss.e 25. c. 20. de reformat.e qq dicitr huiusmodi exemptionem iure diuino paritr et humano l Dei ordinatione et canonicis sanctionibus introductam. ss. n. accipienda de iure diuino inchoatiuo et laxe vsurpato in quo Dei ordinatio ꝯtinetr n̄ v.º de iure diuino immediate et stricte accepto, nec absurdum ē ut illud ius diuinum appeletr q̄do qdem factum ē authoritate manante a Deo autore supernaturale atq instinctu et illustratione spiritu sancti. c. Violatores. 25. q. 1. notat Germanius in acertione aduersus Venetas. c. 4. §. 12. et explicat Salas de ll.ª q. 96. tract. 14. disp. 14. ss.e 11. n. 120. vbi ss.º et hoc censu. //

Hoctu

86

Hactamen intrpta de facili é ex regula in scilis
Lateranen. necesse é ut agat de iure diuino ppisetim
mediate quoniam aliqui ñsatis deduceret scilium
laicis in ecclesiasticas personas nullam tributa esse
potestatem quia posse q dicere illam habere propio
iure diuino ut hæretici ostendunt rursus q in scillio
trid. adremouendam fortasse illam V. vbi equius cauis.
Distinguit ius mere diuinum a iure canonico in illis V. vbi
Dei ordinatione et canonicis sanctionibus ut sidera Suia
rel. ff. lib. 4. adueršs Reg. Ang. c. 9. n. 3. quare Veris intpta
Et dicamus huiusmodi exemptionem inde pariter di
uino at q humano fundari = Diuino q dattinet ad cãas
mere ecclesiasticas nam laici causas y spiritualium
omnino sunt incapaces ut s.a diximus n. 7. = huma
no V.o qd attinet ad causas temporales x.e a q hactenus
disputauimus et explicat Salas d. n. 120. Vndeiam
facile prospicies rationem quare in hoc c. decernit
laicos ecclesiastica negotia et maxime ea q spiritualiẽ
noscunt tractare ñpoẽ q a scilicet hoc pribilegio inspiri
tualibus cum iure diuino descendat strictiore st. r.

87.

Plane etsi aliqui iussu manu accipiat pro ciui
li c. 2. de privilegijs lib. 6. in d. scilis Lateran. s.e q. hu
mani iuris appellatione Vtrumq et canonicum et ciuile
ostinet nomen hoc exemptis a iure ciuili procedit
tam quam ap̃bante et ꝑcipiente in dicibq laicis ut hu
iusmodi Vmanitatem obseruent qua de cãa pontifi
ces in suis decretis legum ciuilium sensum et autorita
Vtunt ut ostat ex Ambrosio lib. 2. epist. 13. quomodo expli
candus é tẽs in c. de gesta 38. 11. q. 1. quem supra adduximus
n. 68. Vbi Diuq Greg. Iustiniani Vtitutionem q racionem uti
tate expendit ut sic facilius ad eius obseruationem
laicos iudices aliceat eademq ratione motum existimo
Morenam Archiepum cum a Iustiniano peciit ut huiq
priuilegium clerici cedere autentico aut clericis
apd propios ep̃os et qd t. Iustinianus ait et impera
tores in alijs locis testant nitra accipiendum é quasi

abeis

abeis primum hoc Clericy immunitas fuerit inducta sd ita postius ut eam approbauerint et quantumé ex parte sui donauerint ut sencit Suarez lib. 4. aduersus Regem Ang. c. 9. n. 1. 2.

88. Neghis q̄ diximus aduersatur id q̄d 3.o loco s.at tulimus n. 6. 7. tempore scilicet nascentis eccle. et personas et res Clericy Principibus secularibus sub iectas fuisse et Principes de eis libere disposuisse q̄ id faciebant Imperatores n̄ vero sd Vsurpato iuditio. nam illo tempore n̄ satis p̄spectam habebant huius primi Legij Virtutq excellentiam ut notat infra n. 41. atq ideo dece sic cogitebant ac si abcoy arbitrio et voluntate penderet interdum illud ampliantes, interdum illud coprimentes ut stat ex his q̄ late tradit Suarez lib. 4. aduersus Reg. Ang. c. 12. interdum denig illius prorsus abrogantes ut apparet ex tit. no de Cay Valentiniani tertij tit. 12. cuius constitutionem Augusti Maiorani reuocauit ut refert Baronius ann. Xpi. 452. n. 52. hic Vbi haec quidem Valentiniani Augusti bus Romę promulgat sd quam inique et impie lacta a succes sore Maiorano hic strauia sanctis demonstrat. Verum etsi Eccle. Patres ignorauerint Laicis in Ecclesiasticas psonas nullam tributam ee potestatem ut dicit Imd. Scilis Calcedonen. ii. s.t 9. et Imperatorias constitutiones a Eccle. et personay Ecclesiasticay immunitatem latas iniquas et tyrannas ee cum tyrannis virium in necessitatem eum aferre n̄ Valeret Imperatory potentia cedebant ne statu Ecclesiastico perturbato scandala orirentur semp in Ecclesia cessaret Leges quibus habuit ut stat ex ductis a Baronio Vbi s.a n. 53. et cum primus potuit plenam immunitatem sibi vindicauit, ut notat Suarez lib. 4. aduersus Reg. Angliae. c. 12. n.

89. Deinde aduersus q̄d s.a diximus huiusmodi immunitatem antiquissimam ee no obstat txus in hoc. c. decernimus q̄ desumptę ex Concil. Romani celebrati sub Eugenio 2.o ann. Xpi 829. ut notat Ant. Augustinus in notis ad primam Collectionem decretalium in hoc cap. 2. et Alex. Epitome iuris veteris tit. 10 c. 12. Nam

vel

Respondendum̃ q̃ detrimipso Christianitatis initio cle
ricos exemptos originem habuerit tamen q̃a ea tempo
ra in Sacerdotes Dei grassabat temeritas ut dicit
Vmana in Scil. Matis c. 2. c. 9. nocere cepit iterum atq; iterum
in Scil. Matis c. 2. c. 9. nocere cepit iterum atq; iterum
de eadem re varia decreta ferre quomodo ẽt interpos
tum in c. 1. de clericis iungatis lib. 6. Vbi huiusmodi immu
nitas Scil. Parisiensi tribuit, q̃a illud denos firmat
atq; stabilit neq; urgeat q̃s quam Vbum decernimus
q̃m̃ Virgil. noster textus q̃a semp̃ in suspectum inducit
c. ad audientiam de clericis ñ residenti. b9. c. cum olim
de priuil. aduertunt Abbas n. 23. Det. n. 31. Rip. n. 1. Mant. n. 46. hic.

Denique aduersus superiora nobis tet hanc= 9°
exemptionem consuetudine tollinpõt̃. c. clericis infra h. tt.
inde colligi videtur eam exiuredicimus descendere. arg. f.°
text. in c. fin. de consuet. Respondet n. huiusmodi im
munitatem equitati et vadimonio nata Valde certaneam
ẽt ut s.ª traditum n.° 78. et ideo aduersus eam minime
consuetudinem q̃alcere pot̃ẽt. c. ad nram. c. cum inter. de consue
tudine. c. cum terra de electione. nam quoties se exponit ius
aterna ratione fundata consuetudo ñ valet ius nihil aduersus
eam operatur descendit omnium. DD. in c. Viuant de secundis
nuptijs Rocus in c. fin. n. 4. de consuetud. Gabr. lib. Vnico pract. c. 31.
n. 5. Lelius de priuil. eccla privilegio 85. Azebed. in L. 10.
n. 43. tit. 1. lib. 4. recop. Germonius de sarrag. immunitate
lib. 3. c. 15. n. 64. Gut. in L. nemo potest. n. 106. ff. de legat. L.°
Gironda de gabelis. 7. p. impr̃is n. 23. maxime q̃a omnis consue
do quam munitati ecclesiastica aliqd detrahit irrita
et in aliis declarata authentica cassa C. de sacros sanctis ecclesijs
et excommunicationis pena eis imponit q̃a consuetudines li
bertatem ecclesiasticam inductas seruari fecerint. c. nos
berit de sententia excommunicationis et singulis annis Summus Pon
tifex in bulla Cenæ huiusmodi consuetudines seu potius
abruptelas reuocat ut notat Suarez lib. 4 ad Reg. Reg.
c. 32. n. 12. atq; ita consuetudo ñ valet non potẽt legem abolere
Xº omnem ẽt̃ tradition̄em de qua Sylvestrum in prima
Vbo consuetudo. q. 6. Gabr. lib. 3. Variar. c. 13. n. 3. et 4. Satum

de

deinst, et iure Vbi q. 97. art. 2. colum. 2. Azorem l. 2. c. instit. moralium Vbi. c. 17. q. 1. Salas de ll. q. 97 Nact. 14. dis. p. 19. ss. 7.

Et autu adeo Verum Consuetudinem libertati ecclesiastice Varian immanem ee, ut docent Abbas n. 5. Debij n. 14. ind. c. clerici Ripa n. 15. in hoc c. decernimus et plures quos egerit Zeneds Vbi. pract. q. 4. n. 3. Bobad. in sua polit. Vbi. c. 18. n. 18. ut id cedat et si consuetudo memoriam hominum excedat ut resolvunt Bart. in l. legg n. 5. ff. de Legibj Rocus in d. c. fin. de consuetud Rebuffus 3. tom. tt. ut laici ut non detineant coram ecclesiasticis glos. Vnica n. 20. Greg. Lop. in l. 2. tt. 2. partita. 1. Rolandus cil. 4. n. 13. Volumi. 1. Deciani Practu criminalium Vbi 4. c. 9. ex n. 14. Farinatius Vbi. q. 8. n. 3. Azor institutionum moralium tomo 1. Vbi. c. 12. Suarez Vbi 4. ad Vbi Reg. Ang. c. 32. n. 2. et ita dijmitum in Rota decis. 13. tt. de consuetudine in antiquis, nec Summi Pontificis tolerantia, aut Clibertia pte id ut per tem in Ecclesiam dudum inpie deprehend. testate Germanis in assertione aduersus Venetas c. 9. §. 17. tametsi huiusmodi privilegium Summus Pont. in aliqua sui parte deprimere possit ut factum in tridentina ss. 23. c. 6. de reformatis. Vel quo ad aliquas causas sit a politica Xpiana Reipublica Viderit expedire ut agnoscat Germanis Vbi proxime. §. 15. Farinacius d. q. 8. n. 4. Vbi asserit se legisse privilegia Reip. Venetay a Sede Apost. in dulta quay Vigore illis cessum e ut in actis civilibj Aragustani cum clericos tam seculares quam regulares procedere possit et dissimiles Regis Galie privilegio testis e Ripa h. n. 72. Bobadilla in sua Politica Vbi. 2. c. 18. n. 45. eiusdem meminere alij relati a Zeneds d. q. 4. n. 4. Vbi advertit tunc laycos velut ex Pontificis de legatis cognoscere ut docet Ripa h. n. 40. Gut. in Repetitis. l. nemo pote de legat. l. Gigas de crimine lesse maiestatis cognoscere potest n. 20. Germon. Vbi proxime. c. 9. §. 15. = Annero

Consuetu

Consuetudines particulares libertati Ecclesiasticae
repugnantes aiure reprobent disputant Lobb. d. c.
31. n. 5. Jullius Clarus lib. 5. Sentiar. §. Ult. q. 36. n. 3. Gartia
de nouilitate gloss. 9. n. 44. et alij quos refert Azor
instit. moralium 1.° tomo lib. 5. c. 15. q. 12. Veluga in
Speculo Principum §. Videndum ex n.° 13. Suarez lib. 4.
aduersus Regem Angliae c. 32. n. 13. Salas de
Legibus. q. 96. tt. 14. disp. 19. ss.e 12. et denique qq. personis
hoc priuilegium competat late explicat Suarez
n. d. lib. 4. c. 27. cum seqq. //
hactenus de
personis.

Finis.
hic.
1622.

Sumaria & Repetitio

ad tt. 6us

Vt lite non stestata de sequestratione possessionis de quo quimittitur in possessionem dedolo et stum.

Inclusio gtotam hyp tt. 2t matt. 3 plectitur tallie ꝑ ytr stumatiam rei actor missus in possessionem experimo decreto custos efficit: ex 2o possessor = Pro ratione dubitandi 2o primam partem obstat propter stumatiam rei actorem in possessionem mittendum non esse sd aliis iuris remedijs reum cogendum esse iudicium suscipere sb captione pignorum missione in carcerem Vel multa ut in l. ꝯ. ex hac rescripto Vis qd ergo ff. de Ventre in sp. l. 1. ff. sigs iurisdicenti non obtemper. ꝑ penali iudicio in l. 2. ff. sigs min. Voc. non ierit in l. de etate. ꝯ. 1. 2. et 3. ff. de interrog. act. Sexticatione ut in c. 1. de iudicijs in c. quoniam frequenti ꝯ. in alijs in c. huc ut lite non stestata Vel sequestratione in c. 1. et 2. de sequestrat. ꝓsessꝰ. in c. 2. dedolo et stum. Vel insolenti antiqua vsitato remedio legis sijs cumqus. ff. stmun. Divid. Vel diffinitiua sentia causam definiendo ut in c. causam 3. c. prout. 4. dedolo et stum. d. ꝯ. fin. maxime cum stu max pro stesso habeatr in c. nulla de prasumptiõ. in l. 1. tt. 4. li 4. recop =

1

propter stumatiam rei actor in possessionem mitti ex 1o decreto custos, ex 2. possessor efficitur

ꝯ. 1o alijs remedijs cogendum esse reum iudicium suscipere

2o obstat tr̃ in c. 1. de quimittit in poss. ꝯ tt. 6. Vi cum leg sup benefi. stantꝯ é stumax missio in possessionem sedi non potest =

2

dic. 2o stantꝯ

3o ad 2 partem D. is quatenꝯ probat missum ex 1o decreto in possessionem sd custodemé obstat tr̃ in l. sigs emphoneus. ꝯ. penult. C. prior possessor. C. de prescript. 30 triginta Vel quadrag. annis in l. si contaneus & adte transfersi C. quomodo et qdo index. in l. cum ipsa s. C. bonoꝝ eius possessionem. mauthent. et qui iurat mihi actionem possessionem C. de bon. auctoritate

3

dic. 3o ex pretensa decreto restitutionem transferri. de iure. n. 19.

iudicis. poss.

judicij possidendis in d. §. in alijs possessionem recuperet in qua
ovalis §. plerea t. recuperare poterit possessionem de qua
ord. in c. 2. in fine c. cum seruissent de eo q mittit in possess. §
exqq omnib⁹ stat ex l.° decreto non custodiam tantum sed
ch possessionem transferri =

+ obstat tex in l. fulcinio §. diuus ff. qq ex ca
4 obl. 4.° Salario. n. 20. imposess catus in c. prout de dolo et s hum. in fine vbi missus
ex primo decreto verus possessor est et fructus lucratus.

§. obstat tex in l. 2. C. vbi in rem actio exercer
cevi debet t. in omni alegatione absenti de prialiter nega-
5 tio reservata in l. proponendum §. sin autem C. de iudicijs t. neq
obl. 5.° Salario. n. 21 si reuerss⁹ ipse fuerit et voluerit fideiussores dare ect⁹
sessionem recuperare audiatur exqq deducitur missum ex
primo decreto possessionem habere siquidem interdum rei
proprietas dumtaxat reservatur interdum vero neque
in proprietate auditur.

6 obstat s.ª tertia p.ª tem. is dum petit missum
ex 2 decreto possessorem esse tex in l. Pretor. §. 10 missum mundum
obl. 6.° esp. 2.° decreto domi dominium in l. si finita §. Iulianus t. dominus sibi habet ff. de dom.
rium transferri. Salicar. infecto in l. si dixero dominium coz. Imm. Dinid. in l. 2. §. fin. in
fine t. in bonis eius esse coepit. si ex noxali ca. agatur in l. 1. t.
dominus fit. De fundo dot. in l. 3. §. 1. ta lienationes de reb⁹
obl. 7.° s. d. n. 3. coz = Vlt.° obstat missum ex 2. decreto in rem actionem
ult. habere in l. 3 muni §. si detsi Vs.° plane. 3 muni. de jud. si in
rem actio non datur nisi domino in l. in rem cum aliis de rei Vind
g.° ex 2. decreto missus dominus non est. =

Hi tamen non obstanti tex Vera é superior Vs.°
ad cuius confirmationem et declarationem premitto qd quamuis
7 actor in multis non spellitur actor regulariter spellinpossit iniecto litigare ex. ta bene sic in te
ligendum in l. duus fratres ff. de accusat. in l. 1. C. ut nemo in bi
actor in multis non spellitur reus si cedat litigare nec reus si cedat actori. ect⁹ ag. Sacus. spell. qui in vocc exornat sacramento Val. Select.
c. 2. ff. bat l. 46. tit. 2 p. 2. neq reus possit spelli ju dicium suscipere
si fateatur intentionem actoris et velit statim hare in l. si reus pavat⁹ 33.
de procurat. in l. si dominus §. qd si tenetur de legat. 1.° §. fin in sch. de
pet. et tempor. si tamen reus aduersarios non cedat licet
procedere non cogatur Verijs tamen Vm aliis in viis spellitur

in judicium

in iudicium Venire in l. 5 ex hoc rescripto Vlp. 9d g.° ff. de vent hc
in spic. Vnde in tryf. tari possit lxg in l. interestipulanten g. 1. de
V. O. in l. Sentanenum C. quomo. et gdo ind. l. quoties de noxalib.
in C. intelligimg de iudicijs qui iura dumptant iudicium
reddi in inuitum intelligenda sunt in vo dumtaxat non pro
esse sd causa hic cum lis contestatio amera pendeat Vo
luntate quo recisse cogi non potest in C. merito 15. g. 1. ita
ex Varijs interpretum tryphonibg hec iura interpretantur
Maranta de Ordine in d. 6. p. c. 6. delit. ste stat. non test.
Vesp. 1.° n. 21. sunt igitur adversus contumaces in dictum ac
cipere et vocantem Varia remedia in iure prodita quorum
aliqua in l.° arg.to vehillimus que et plura alia Jgerunt
glossa et D. in C. hic ut lite non ste stata Vbi Tanar. n. 5. Re bof.
ad l. Gallicas pag. 128. Maranta Vbi 5.a qui omnia iure
no biovi probata sunt in l. 1. tl. g. lbz. ord. in l. 11. tl. 11. lb. q. Ve cog.
et in Trident. ss. 2. c. 3. de refor. =

Inter quod omnia juris remedia illud
singulare ut sup de explicetur ad 1.m et 2.m decretum cuius
appellatio quamvis salubrissima sit Jphendat tq omnia
qua cognita pernidicem estatuunt ut in l. 1.a de stat.
Rinc. in l. 3. de off.s pret. in l. 1. de off.s assessorum in l. 1.
et per tot. de decret. ab fact. prob ant Brison. et Hotoman
de Verbis juris Vlp. decretum. in tra specie 1.m et 2.m
decretum Vbi q.a et 2.a gravatio in qua appt Jtimatia pro
nuendo actoria ligd applicata pernidicem ut colligitur
ex d. g. Julianus et d. l. Julianus g. fin. ex d. l. cum ponas
ad quam diffinitionem reducendo sunt plures alioquas
refert Bart. in d. g. Juliano Maranta 6. p. mem. 2. n. 12.
Menoch. de arb. cas. 6. n. 1. lb. 2. cent. 1. et apud nos decre
tum hoc appellatio cassamenta in l. 1. tl. g. lbz. ord. Vbi te
te Did. Perez. =

Ad hoc autem ut interponatur 1.m decretu
plura desiderantur in iure = 1.° requiritur partis petitio in l. a d
presentorium de iudicijs in authent. qui semel. C. quomodo et qdo
Vbi glossa et Jmunis in C. prop. secundi de foro competenti = 2.° requi
ritur trina citatio l. Vnica peremptoria in d. l. proponendam

explicantur testes inquibus dicitur iudicium in invitum vedi

de primo 1. et 2. decreti

requisita ad 1. decretum

cum segg

um seq. ibi m. l. Papia. 7 de pact. ibi. m. Ohmacia g3 renuntiatio m. 3. renuntiabo
& quomodo adjud. in m. A. ad c. 23 part. 3. in fi. ff. de Obl. 7 Actio. = 3. ad post
-ter denunciationem Vocis Rhemax sit et de Rhemachia accusetur
l. 2. g. fin. sigs imm. Voc. non ierit. l. nunc. x. 1644. de receptis
arbitris. = 4. Si nobis non de ridere et necessaria
tamen publica preconis proclamatio qua absens Vocari de
bet x.a 4x. in l. et post edictum de judicijs quia ff. de
nob. citatione intelligendum ne ut falso existimant gla.
et DD. t. sd de hac publica proclamatione preconis quaritat.
et dicit. m. Ding. de in integrum restit. in l. presenti g. cum
autem. deijs g. ad edict. Sfug. ut explicat Duar. Ulr. disput. 7
c. 7. Menoch. Scil. 104. n. 70. Volum. 2.o Did. Perez Vbis.a = Denig
aliqua causa cognitio requirebatur super impetentis 7
qd imo immo Rhonorissumevat ut tradunt Canon. in d. g.
finali. n. 5. Alex.or in d. g. Julianus n. 53. Perez Vbis. g. 25. et ibi
imo nobiori requisuffecit actorem iurare de calumnia in l. 21.
ff. 3. p. = ijs g. interbenientib. interponi poni potest 1.m
Decretum et in actione Vocati fieri debet in repetita c. Curia
git c. prout in dicto et Rhem. imperpetuali Vactione olim
fiebat in oib. bonis debitoris ex d. l. cum g. ponas. nobiori
N.o jure inijs tantum quae subsistunt de debitum ut in d. auth.
et quia vat et in d. l. presenti g. cum autem in d. g. in aliis
et in d. l. g. et primo fieri debet in reb. mobilib. Deinde
in immobilib. actandem in iuribus et actionibus ut notat
glossa Vbi vere in authent.ca de exibendis reis g. sin. vers.
colat. g. et in l. a Divo Pio g. in bonis de rei vind. et in
d. g. in aliis. =

Post 1.m autem decretum a iudice interpositum sequitur actor custodiam tantum et nudam
detentionem inijs quae ut impressionem l. in lege cumque
gati. 12. Ergo cautis impressionem cavit in l. 3. g. fin.
in l. sequit. ante Decretum de adquirenda poss. in c. contingit
cum aliis de dolo et Rhem. qd ea vasa fundata sint Vacui
tedio affecti Veniat Responsurus ut docet ff. in d. g. in aliis
et huic Vocationi sonant Verba Imperatoris in d. l. si contumax
ff. ad exhibendum cum ut se representet. : Caeterum

10

post 1. decretum adquirit actor custodiam bonorum, deinde

sive sit bodien

Carrera. de eo qui mittitur in possessionem

si Reus obediens fuerit et prestiterit cautionem de stando in
judicio cum expensis usq ad id tempus factis Actoria purgata
et post rem in fructibus recuperare ut in dicto §. inalijs ind.
§. preterea in c.1. inc. Actor git Dedo to et Actoria c.1. et 3.
de eo qui mitt. impos. ad hoc namq admitti debet Reus in-
tra annum exp dictis in ibus et ex l. siquis emphiteuseos §.
penult. L perpetuo ut in uere Videtur p.g in l.2. §. Veri-
rem actio. l. g d Verius e intra tempus a iudice persiteum
qd eius arbitrio Relinquitur s.m. Bart. in d. §. Julli
anus n.2. Receptus ut testatur Peregr. Vbis. a qla. l. g. 20.
Menoch. lib.2. de arbitrijs casu 66 n.13. apd nostran
tum in personalia chiane intra solidum mensem: in
realibus vero intra duos menses ut in l.1. tit.11. lib.4 Spilat.
quem terminum similiter prorogare aut quartare pote
Judex pro rei qualitate et quantitate avg. to p.g in c. cum
non ab homine de judicijs i de eo g reg iterum personalis
in jus vocari debet l. g. §. si forte Idedam. in fine in cita
l. in causis 13. §. caa. de minor. in l. depositi §. cumau
tem. de ijs g ad eccles. Sfug. to qd si aduc in Contumacia
perseveret ad 2. decretum benie ndum e quo=
missus Reus efficiatur possessor Alienatus fructus et
usucapiendi Editionem adquirit ut in d.§. Julianus in d.l.
3. §. fin de adq. poss. ind. §. in alijs in d. §. preterea ind.c.
Actor git ind.c.1. de eo qui mitt. poss. exgg principijs in
quibus una pars et in ibus et vas ibus apes formari.

Si aduc Actoria lis Reus ad
quirit possessionem et fructus
et Editionem usucapiendi

His g. sic Constitutis obstat in marg. tem
tra vinum adductum ga g Varia sint adversus Actoras
dicta remedia utr. a g Varium qua via Prehendendus
in d.l.6. sig ins dicenti mille Vbis penalle in ibi tamen
excluditur remedium hoc missionis in possessionem expri
mo et 2. decreto qd cateris ibi g pinguius e ut tenet
Bart. et alijs in d. authen. ca quas cond. n.19. Maran
Vbis. a n.g. quinimo via hoc remedio in judicijs arbitrio
s.m. Actoria qualitatem actoris g petitionem ap
plicari pos ex d. §. inalijs et ex d. Sententiarum tra
dit Covar. l. lib.3. miscel. c.200. Nam l. Reus Actoras

II.

Solutio 1. argumenti

pruvi

pumi pote captione pignorum in d.l.1. §. ex hoc Vesarijto Vss.o qd q.o debentur inspiciendum 2.a missione in carce rem ex d.l. sententiam x.a Baldi deductione t.e n.o 8. et in authen. de exiben.d. reis §. sin vero semel Vss.o Sin.o Colat. §. quam notat Bart. in d.§in. n.2. ad l. pecunia pr.§. imponitur a judice multa in d. l. 4 §. significans ius Voc. cum alijs qd th Caum habet jure Pomp th fitio pro sit tantum cautione de stando in judi cio cum expensis x.a Verum interstatur rem tegin C.1. de dolo et Sthum.= qd Vltra DD. tdem tatg bat Menoch. de vsucap. remed. g. n.110.= 4.o exsicatus ut in d.§. malijs et in d.c.tua gd in tribunalibus eccle siasticis frequentatr licet ex d. decis.e tg in d.c.tua exsicatio in subsidium tantum seruanda sit et er tri dent. ss. 25. c.3. plurimum orantur ecclesiastici judices ut quantum potuerint consuis ecclesiasti cis se abstineant et alijs remedijs in Sthumacos ani matuertant ut explicat Pas ingratis 2.t. 2.p.c. Vinea n.o 6.

Per benitus deinde adsecue stationg licet n. a sequestratione causse incipere non debeant l. Vnica C. de sequestr. in odium th Sthumacis aligdo admittit ut ind. C.1. et 2. de sequestrat.e pss.n. in d.c.2. de dolo et Sthum. qui tg. ab oibs difficillimg reputatr quatenq th monachis non missio scedit. sd sequestratio religionis fabore qui ab intersplibus nris reperiri aut videri non potest sd potius odium, missio sequestrat.e jungi ius est remedium ut tonet Bart.m in d. au th.ca quisemo n.g. Menoch. Vbis.a n.g. quare Innocentius ut hanc effugiat difficultatem aut favorem in eo sistere qd missus in possessionem prestita cautione cum expensis rebo catr ex d.§. malijs et ex c.1. de dolo et Sthum. Sequestratio autem Durat usq ad finem causse ut in c.1. de sequestrat.e possessionis sd sbinitur quia idem jus in Vtroq casu seruandum ut simi lis sequestratio intra annum revocetr cum prestita cautio ne et solutis expensis Sthumatia purgetur ex d.§ malijs qd significare Videtr tg in c.1. de sequestrat.e possessionis

in Vss.o

explicatur. cap. 2. de dolo et Sthumatia

~~[illegible]~~ in Vers.° meum et in Vers. fin. et in c. 2. de dolo et contum.at C. Ut sic
illum canonici tertio affecti tenent Covar. lib. 3. miscel. c. 2.
n. 7. Perez Ubi s.a quare alij existimant favorem non ad
monacos esse referendum sed ad canonicos qui regulares
erant cum quo mitius agit Pontifex non missionem sed
sequestrationem monachis concedendo sed diuinat et
radem recti sermonis corrumpit nam illa Verba cum eis
mitius agere volentes ad monachos primo precedentes re
fferri necesse est Unde omissa eam interpretat.e et alia Ar
chav. et Casdss. Eadem receptori calculo probata est interp
tatio dicentium mitius agi cum monachis per seques
trationem quia in ea de iuris apicibus disputari necesse esse
quemadmodum in missione propter eius varias difficulta
tes sentia velatas magnum inest possessionis periculum
= Ceterum et hac interpretatio preceptoribus iuris placue
rit mihi tamen displicet = 1.° quia non solum in missione de iu
ris apicibus disputatur sed etiam in sequestrat.e an sequester
possessor sit, et custos: l. licet §. rei depossitae ff. depossiti
l. interesse puto 39 de adqu. poss. de cuius antinomia inter
pretat.e late agit Covar. lib. 3. miscel. c. 2. Menoch. de
retinend. remedio 3. n. 60. Duar. lib. 3. de sacris eccles.
ministerijs c. 10. Cujat. lib. 9. observ. c. 33. = Rursus quia
et missionis materia propter varias eius difficultates subti
lior sit certissimum tamen est quod in ea observandum sit
in praxi ideoque in hoc nullum favorem consistere verius puto.

Quare ego hanc difficultatem sic interp 13
tor ut Verba illa cum eis mitius agere volle *aliter explicatur dic. cap. 2. de dolo et contumacia*
ntes tantum ad solos monachos refferri possit = tum quia cum ac
toribus fateor non dicimus benigne agi sed estricte et
rigurose = tum etiam quia ad concedendum monachis seques
trat.em propter canonicorum contumaciam nulla erat necess.a
benignitas cum sit remedium aduersus contumaces proditum
aut sententia probaturque negetur serui posse ad solos canonicos
quia recti sermonis ratio eam interpretat.em excludit ~~negetam~~
ut s.a diximus ideoque ad omnes litigantes refferri necessa.
est neque non Verba illa intuitu religionis cum eis & c. significant

nouent

nouit Vulgo existimant segnestrationem monachis fuisse concessam q̃ quasi causa esset favorabilior sed q̃ dum intuiti religionis exposit ut inter ecclesiasticas personas q̃ quales sunt monachi et canonici inspicilius tꝫ si iuxta non peritiorum vigor strictis iuris non servabatur sed misericordia gatus ut videbat Pomptin in tractatu de loc Opum. Sñr. quam interrogationem cum oibꝫ litigantibus begnire actumpsit favorantes in canonicos cum quos renunciasse religionis ideo cassidoratione quod litigantes ut religiosi magis erant adpietatem astricti.

14 explicatur l. 20. de dñis et dñmacis divisa fuisse

Et proceditur est Vemadmodum illorum Visitatis l. iis quinquo 2 dñm dividendo Vbi prosuponit bona absentium et dñmacis divisa fuisse propterea quod ad edictum non respondit q̃ remedium durum et crudelle & glossa tꝫ merito dubitans tenuit in spe illius tꝫ id propter judicis iniuriam factum fuisse propterea q̃ ad edictum Vt colligi videtur ex illis Vbis promotu proprio sed admittit hypotꝫ hoc in hypothesi quia xª causineo text non sꝫ solum sed sª judicem actio daretur ut eadem glꝫ recte adnotat ex d. Leung glꝫ de pariculo et dñm. vel Vend. m. neq magistratibꝫ deminuit ideoq Rebar. lib. 2. Variar. c. 16. tentat in d. l. iis quinquo locis illorꝫ Verborꝫ motu judicis legendum et magistratꝫ Imperio ex notatorum similitudine sed multo Verius cum tꝫ loqui in delinquenti cuius nomen annotatum xª l. 1. de requirend. reis et quod tradit Duar. lib. disput. c. 8. et colligit ex Veragandectay florentinay littera quæ in emendatorib. codicibꝫ in Venit Vbi habet ad edictum non respondit q̃ cum intelligerent periti reposuerunt ad edictum & habens ebitagnet damnii irregularis ipse rit ut in d. l. de requirendis reis ꝓpter gravissimum esse manifestatis edictum bona adabonum exemplum diuerbant cuiꝫ rei plura Vebillet antiquitatis exempla Simanc de cathol. inst. tit. 2 n. 5. statq apud nos hoc quum in hoc vehicis quoꝫ stadia Sburnuntur publicatis bonis atq Vefferri debet tꝫ in d. l. iis cum quo quicum de hoc non agerat principaliter presuponit terminos habiles.

7. denicꝫ per viportet ad Soniandi

Finis

effinituam actor cum elegerit viam ex d.g. in alijs et ex d.c. prout ad hoc tamen necessarium ne gd libi stetur præcedat ex d.l. sententiam Vbi gta Vbo transferri ex d.c. prout Vbi gta Vbo terminetis ne ssi Shumax actor sit x.a tem in authen.c. quomodo et gdo = Vel agat de causa matrimoniali ut in c.i. Vbi non stetur: aut bine officialitatem intelligendum tem in c. Vnico de eo qui obtinet impossessionem lib. = Vel de causa libertatis in c. cum olim de testib.g = Vel de causa matrimoniali in c. quoniam frequenter g porro ut lite non stetur tradit Cbb. in g. 2.p c.8. g.12. n.6. quamis hodie omnium par causa sit ga neg in vco necess.a sit est libi stetur ut judex posit adseniam diffinitiuam pervenire ut in s.l. tt. 11. lib.4. recog. tradit nobissime Pa. in praxi. 2.p. secundi tomi c. Vnico n.6. = 2.o requiritur gd liquet. Liquere possit de causa ut in d.l. sententiam Vbi glossa Vbo transferri et l. Via nobella lib.4. gta Vbo terminetis in d.c. prout probari in hoc ait exg causis impossessionem cart: nego stat frustra desiderari requisitum hoc cum Shumax habeat pro se ex d.c. nullus de presumptionibg. qui ab respondendum ne cum tem solum procedere in causis criminalibg ut stat ex illis Vbis nocens et innocens sit ingg sinaxima sit Shumatia habeat pro se ut in c. cum Shumatia de hereticis lib.6. = in causis vero civilibg diversum ne quia ggn minimam Shumatiam in inducit ex ssis sed alijs iuris remedijs Shumax tolerari ut in c. prout quinimo iure Regio ex d.l.i. tt.4. lib.4. recop. ill. indistincte in omnibg causis. Shumax pro se non habet sed spes dependendi illius l.is vigor sublatus ne ut docet Cbb. lib. Var. c.1. n.6 Abendano Vesp. 1.o n.14. dialogg. Velasg 3.p. c.48. n.8. ⇀

Nego stat 2. arg.m ex d.c.i. de eo qui mittitur impossessionem lib.6. ga eius occasione satis Shumatium animadvertitur in beneficialibg pro Shumatiam rei posse actor mitti impossessionem ex primo decreto et secundo decreto et sane missioni locum ne ne ga probatur ex ima 11.a qua docemur remedium missionis impossessionem fuisse adversg Shumatem inductum ut in d.g. in alijs et in d.g. pretensa et in d.l. cum pro pona r cum similibus = 2.o facit tem in c.i. de

Sequestrat.

esplicatum remedium sententiæ diffinitivæ. Vt alagatur restituendo. Shumax in indicio sequestrio sit.

16

Soluta 2. argumenti. n. 2. explicatur an in causis beneficialis. propter Shumatiam rei, actor mitti possit in possessionem?

sequestr. possess. in c. 1. et 2. de cognit. in poss. = 3° facit [illegible]
in b. benefitiali by habet locum sequestratio c. olim 25. de verbor.
c. exanimata de iudicijs c. cum Vos de fid. & ordin. clemen. 1. de
sequestrat. possess. = 4° quia vix potest fieri missio cum in utroque
casu cadat sit verbis et par: 5 quia tunc secus a recipiendi
et Verissima quo exprecabat ex d. c. Vnico de cognit. in poss.
lib. 6. ut significavi Videtur in casu ut lite non contestata quare
tenuta. Prima non obstat 2° nam cum in ius firmatis
adductis quia in hoc casu non procedit ex singulari especialis
ibi ratione quare sortiri ind. c. Vnico nisi detur in benefitijs Viduum
ingressus quia cum in benefitijs insufficiat adeo ressari defectus sed
tm sit necessarij et in statutis canonica ut in regula 1. inf. in ex
frequenti de constitutionibus et si verus sit maxsit hypothecato vinyse
sionem mittit ga canonica in statutis reputatur negotiatio
nalia neq primum de cum tempora lite dum tax atque
temp. 3 limitatio in c. 1. et 2. de cognitibus impositionem:
tibus quia benefitij canonicus debet ee perpetuus c. perceptas.
Dist. c. santoy 7. dist. c. Vbigita de capell. monach. lib. 6.
Vnde in stipendiari debet tex ind. c. olim de verbis scriptis nec cum
suscipiens de eaa poss. Vbi cum in duos esset benefitij
stentio ga alterpribeds alteri indatis benefitium in stipendiaria
institut. de cuevit in de obtinens stipendiari debet tex c. in literis
de verbis. c. spol. Vbi pro Villegium illud qd expoliatis, ceditur
in hoc locum in stipendiis alicuius stl. to loco fuerit in stipendiata
ut in c. sisstiterit de accessationibus ut resolving in 2. repeti
tione ad Zm arg. 1m

2° obstat tex in d. c. t. de sequestratione
possessionis et ind. c. 1. et 2. de cognitt. in poss. ganon obtinent
Vbi de benefitij stipendiatus tl. sed Vbi agitis de ecclesia possess.
in quarilla tl. sic de vato vatio arg. tex in c. ad quaestiones
de voy permutat. c. ideo in c. prima potest ipsi missio in possess
expeditis in ibi ut decet gla in d. c. Vnico Immunis sum ille
nostrum de arbitr. d. c. 6. Abend. 3. p. c. 2. = de 2° dicto Vnde
dicit pariter ea in fructibus benefitij missionem in possessionem
admittendam esse quia similitus fructus a benefitij tl. de
pertinent ideo gl locum ipsi c. fin. Vbigita Quolibet cessibus

et similiter de

1)
explicatur sup. 9. pro

et in illis vro debito fit executio & pe sbenit de fide in sstat. et in dicat pro prietas diuersa a vre de qua se ciuimus l. fin. §. penult. ff. quor in pand. oredit. et ita in spe docet spec. lator tit de l. decreto §. vestat n. 9. Bald. in d. c. sin git n. 28. =

18

3.° nobstat sequestrationem in benef hialibz admitti quia Parav. in d. c. 2. de sequestrat. n. 17. assignat discriminis rationem in sequestratione Victoriosum ingressum nondari quia tunc possessio benefitij iudicis autoritate cedit; sd vincitur quia ex immissione possessionis data iudicis autoritate Deinde quia victoriosus ingressus nullo modo sibi potest per iudicem sine canonica institutione quare Verius existimo sequestrationem in benefitialibz admitti quia sequester possessor nes d nudus detentor et custos nomine Victoris x.a Versam inter sstat. § 1.a g in d. l. in fine puto De adqr. possess. et ideo cessat victoriosi ingressi periculum regaliq3 partibz iudicium generatur sd obstat idem ius in missione in possess.m ex l.° decreto attendendum fe siquidem missus detentionem tantum non possessionem usurpauit quare omissis Variis inter sstium solutionibus vere dicendum e in benefitialibus locum habere sequestrationem quia sequester solam detentionem habet nullo q tempore cursu ius aut possessionem benefitij adquirit in missione autem in possess. diuersum ius considerari quia licet a bonis custodia tantum adquirat crescente fructuum copia debeat ad 2.m decretum quo beatur possessor ut in d. §. in alijs cum sit prohibita in benefitialibz sine canonica instit.e recess.° prohiberi debeat antecedens per qd pe sbenit ad illd n. §.° 1.a g in. Oratio de esponsalibz et in §. idem. ex gg. ca. man. non licet. =

19

Negobstat 3. n. §.m 1.a ga eius occasione satis probauerit se dum missus ex l.° decreto possessor sit et custos sd retenta superiore ii.e 2.a g licet detentorem fe q probat ex d. l. 2. §. fin. l. sigs. w. de adqr. possess.e in l. 1. cui§ ut in possess. legat. in l. cum legatarius 17. gg ex eam. in pos. eatr. in d. §. preterea in d. §. in alijs d. c. 1. et per totum de cognit. in pos. de dolo et stum. = Nonobstante n.a

Pdutio argumenti n. 3.

in d. arin

instrarium adducta quia plures existimant procedere dum re
cuilli quo missus ex 1° decreto Verus possessor restituit dicentes
prætorio nego Vrsæ reg tollit difficultatem d. §. pterea et d. §. in
alijs ideo alij putant distinguendum ne inter actiones Reales
et personales ut in actionibus personalibus missus ex primo decreto
Vtrog iure meliorem detentorem sit in actionibus Vtilibus possessor
iure civilli non canonico = Ceterum hoc inter prætorio licet plu
ribus exceptionibus nostris placuerit mihi tamen excedis
plicet quia ex sola hac distinct. et antiqua iurium differentia si
liari ñpotē Vnde hijs et alijs omissis quæ diffuse egerit
Menoch. de fil. lib. 6. l. 2. Perez ff Vbi s. glo. l. q. 28. Mascardus
de stum. n. 12. Vere dicendum est ex 1° decreto missum impo
sessionem esse x.ª iuxta instrarium allegata non tm possidere
quia longe diuersa sunt possidere et esse in possessione ut
plebat expresse tex in l. Siquis ante. 10. de adq. poss. sed re
pugnat tex in d. l. Siquis emphiteusis ff Vt ga. prædicta intrpretan
dilliari non potē cum relatiuis nam prior possessor posteri
orem possessorem significat ut in C. 2. de lo et s. primo ha
et in C. ga deinde hijs s.m. Verum ejus intellectum quærens specia
liter erit interpretandus tex in d. l. Siquis emphiteusis in §. 1. ubi inuenit
detentore eam vindicare et in §. sequenti in quo prior possessor
respectu posteriorís dicitur ñpossessoris sed detentoris qd limp.
ff sequitur in §. sed si et ideo ñprior tm possessorem apellari
respectu possessoris detentoris ēintelligendo = Iuxta quia
quamuis fateamur missum ex 1° decreto ēē in possessionem
et possessorem ñtm intelligendum erat Veram possessionem
laboreque sapissime hic quirendum taxat corporalis tes
detinet quamuis Vere non possideat naturalissime corpo
ralis possessor nuncupatur ut colonus in l. 3 munic. § reg colonus
Immunicipium. Vrsus fructus in l. natalitis de adquir. poss. et
ff Cassio Vocatur in l. et habet tex § eum q dep Cassio et alijs
in l. 2. § qd bulgo pro herede. =

Nego stat. 4. exod. 1. fulcimus Vbi missus ex 1°
Decreto Veram cum fructibus possessionem adipiscitur qa plures ex
existimant ius singulare versari in spe illius tex nisi dei mis
so in possessionem ff tr grabitatem Ihrnatia x.ª tam in l. 2
nisi aria. l. 8. Lmu lic. 22. §. si heres ad Trebell. sed hæc im

Neptatio

20

Mallo angum. n. 9.

interpretatio quamuis in se vera sit diuinat tamen a dilliens tex especiem quia licet in petitione hereditatis loquatur nihilominus tamen non excludit petitionem a pdei missario factam fuisse cum ex pluribus alijs causis quam ex pdei misso hereditas pti pertinuit que vere vera interpretatio sit in d. l. fulcinius permissionem ex primo decreto vera transferri possessionem Vbi nimia intercesserit stimatio quia sufficiens est ad 2 decretum et hac etiam ratione interpretari debet tex in d. c. prout in quo missio post litis testationem facta fuit ut stat ex illis Vbi lite quia ingrediens stet stata atque ita nimia processit stimatio ppter eaq reservata fuit adventi dumtaxat questio proprietatis s.m. glam fin. Idem Mascardus de arbitrar. q. 36. casu n. 80.

Neque obstat §. ex d. l. 2. quia omissis pluribus interpretationibus eadem ratione qua superius arg.m interpretari debet g. d. o. §. missio post litis testationem de cornibus tunc enim maior est stimatio non spernenda c. 1. de iudicijs C. certum. n. 93. c. bene vera bilibus §. siquis de servitutibus m. 6.° et ideo Vera transfer hur possessio maior in difficultate est ex d. l. 2. et d. l. properandum §. inquam Veus et fere in eadem specie Respondit tex non solum possessionem sed et proprietatem transferri permissionem ex 1.° decreto sed facille dissolui poterit si aduertamus in d. §. inquam non solum litis testationem precedisse sed causam sententiae definitiua accepisse finem quo casu Veus idemnatus et possessionem et proprietatem amittet ut tradit gla in d. c. prout et in d. §. sin autem Bart. notant DD.

21
Solutio argum. n. 5.

Neobstat. 6. arg.m ex d. l. pretoris et d. §. julianus quia gla et existimat missum ex 1.° decreto dominium adquiri secus stimatis dominus sit ita intelligenda dia juxta marg.to vera lata quam interpretationem 3 minuem dicit Pere §. Vbi supra columna. 1130. sed minuit quia diuinatoria c. 2.° quia Versius multo est ex 2. decreto nullo casu dominium transferri ut glatur in d. l. 3. §. fin. de adq. possess.e in d. c. stringit et per totum de dolo et stimatis 3.° quia pretor g missionem eam demens nit ut in d. l. pretoris neminem neq heredem neq Dominum facere potest in §. quos autem de bon. possess. in §. penult. de heredy qualitate et diff.a Vnde alij distinguunt inter dominium civile et naturale gd tradit.e adquiritur, vsucapione, cessione ad judicat.e

22
Solutio argum. n. 6.

adjudicatione emancipatione et alijs modis legg meminit Vlp.
in fragm. tit. 19. de dominijs et adquirendo rer. Vbi recte explicat Cujacius ut sc. permissionem ex 2. decreto Vera possessio
idest dominium illd naturalli transfertur cui postmodum
Vsucapione adatur legitimum ex d l. protovis et d. g. julianus
qd scripsisse significat leg in l. traditionibus C. de pactis C. traditionibus et Vsucapionibus et ex lg. de Vsucapion. Vsq ad
jecta Vbi Vecte Cujac. et Aguinar. Comany lib. 2. c. 6. Rebard
lib. 2. Variar. c. 12. Curtius lib. 3. sicchus c. 5.

Sd Vsc interpretatio licet subtilis defendi
non potest = 1° quia traditio non solum dominium naturalle d
et legitimum adquiritur quia licet sit actus mere naturalli imbecillis ut ind. g. per traditionem jure et Guilli probatus est ut
stat et Vgiano Vbi s. quo fit ut dominium per traditionem
transeatum alio dominio adjici nequeat: Rursus quia per
traditionem non Virtute secundi decreti ut transfertur naturalle
dominium sd sola possessio ut s. g. bahumé maxime cum sit
actus mere naturalli incapacitus Vnde nos bene per dicta
jura interpretantur ut ex 2. decreto dominium transferatur
mediante Vsucapione quia ex 2. decreto Vera possessio
titullus et bona fides ad perficiendam Vsucap. nem transferuntur sd superioribus longe deterior est quia sicd dominij adquisitionem necessaria esset Vsucapio in cepe juris consulti respondent dominium fuisse adquisitum per missionem ex 2 decreto: quare nihil omisit Vere respondendumé predicta juris non ad dominium proprietatis sed ad dominium possessionis cé Vsufructuarij non Vt significatus missus ex 2. decreto non solum cé in possessionem sd etiam Vera possessionem s. c. cum dominium possessionis appellant Aequum
id minium cum possessionis et dominij Vbum quisque sibi tenatur
in iure ut patet leg in l. interdum 78. cum tribus legatis de
V. S. in l. quoties de rei Vind. l. 1. C. de pres. script. long. temporis
Vnd similis tollitur difficultas leg in d. l. protovis et d. g. julianus quatenus missum ex 2. decreto dominium appellant
et Vsucapere posse asserunt nam ex illis Vbis satis intelligitur in Aequi de bono dominio arg. to leg in l. sequitur g. Iana de
de Vsucap. et in g. sirem in s. de leg. et Villem quaestionis

et difficilis

C 3

compugnatur supra dicta et assignatur vera

et difficillem Vtrum ne ex 2°. Nam cum l. decreto transferatur Dominium ei qui in possessionem missus fuit per 2 decretum Dominium tantum possessionis sequatur postea per Vsu capionem postea Dominium proprietatis adquirere.

Neq obstat Vlt.m arg.m ex d. l. 3 muni §. sed et si Vss.o plane quia omissa interpretatione glo. hidem intelligi debet de rei Vindicatione Vtilli quia datur ei qui dominus non e l. 1 §. q in perpetuum. si ager Vectigallis. l. si ut proponis ff. de rei Vindicat. l. 2 C. q do ex facto tut. l. iuratoris l. quaratione §. 1 Vss.o Vtiq de adq. rer. dom. l. idem §. arborem ff. de rei Vindicat. ee qq solbitur hec repetitio.

n. fin.

Solutio argum. ult.

Ad tt de restitutione spoliatorum

C, in litteris, C, conquerente, C, accepta, C, solicitudine, C, audita C, olim, et C, sepe,

hoc tt,

Cassus et facti species ad nrum textum ita figurari potest aliquis dicit se de possessione ecclesiae suae Violenter eiectum et ideo petit ante omnia restitui ex Reg.a tex. h. tt. adversarius autem inquit eum n fuisse canonice institutum Pomptifex Alexander 3. Bigensi Eppo scribit qd agere debeat in hoc cassu et dubitationi respondit dicens prius ee cognoscendum de Violentia et eiectione beneficij quam de canonica institutione et reddit rationem quia praedo de iuris rigore ante omnia est restituendus.

Quae facti species ad nrum textum figurata Vo. q ex eo deducitur talis est petenti restitutionem beneficij quaestionem canonice institutionis refferri n potest quam Vo. em probat nr tex. iuncto capite solicite c. accepta. c. conquerente c. litteras h. tt. c. tuam. c. fin. de ord. cognit. l. 1. §. q ame de Viarmata §. retinendae instit. de interdic. quam Vo. em suis commentarijs exornant Vltra Ordinarios Gutierrez de juram.to confirmat.o 1. p. Menoc. huius regullae rationem tradens de recup. §. 22. n. 8. Ant. Gabriel. lib. 5. com. oppin. tt. de restit. espol. Bald. et Belamera et de jure Regio concordat l. 1. tt. 4. p. 3 Vbi Greg. glo. 1.

sed contra hanc

Sd 3a hanc N. tot juribz et Romanor Pontificum Vestris et DD autoritatibz firmatam. l. sic arg. licet noster tr̃ prius agendum ee de violenta ejectione quam de canonica institutione etiam ad simulagi non potest de possessione et proprietate. Si insurgo de violenta possessione et proprietate etsi de canonica institutione simulagi et cognosci potest tr̃ degans inc. de restit. spol. in c. ecclesia subtitus c. cum sup de causa poss. et prop. g. ma le inuro teñ citibz prius de violenta ejectione quam de can. institutione. ⇌

l. sic arg. dolo facit qui petit quod statim restituturus e. l. dolo facit ff. de reg. iur. l. dolo ff. de dolo malo et metus except. cui quo teñ stat quod petenti restitutionem quam etiam statim restituturus obstat exceptio doli. Sed sic, quod si iste prædo de quo in uro teñ habet canonicam institutionem tenebitur postmodum restituere g. si ibi debuit obstare notorij defectus spiritualis quam ad restitutionem procedat tr̃ in l. 5. ff. ad exibend. g. male noster tr̃ probat quod ex dictis rigore esse restituendum. ⇌

3. 3a eandem N. sic arg. inquit in tr̃ q. d. prædo de iuris rigore e restituendus si. ei; sicut et spoliatus ne restituendus imo licitum e cum interficere tr̃ allegans in l. e. quod licet Vticus sui indices se vindicare l. latronem interficere g. si igitur hoc caudum e ut licet eum interficere male in tr̃ inquit de iuris rigore eumdem ee restituendum. ⇌

4. 3a eandem N. sic arg. quod indistincte non potest agere interdicto possessionis retinendæ de quo in nostro teñ et g. retinendæ inst. de interdictis sicut neq agit de exhibendum qa non habet iustam et honestam causam sibi interee tr̃ allegans in l. in hac actione §. si meum ff. de exhibendum: neq potest agere interdicto ne vis fiat, q. in possessionem missus quia ille interdictum utilitatis cuius sui interest tr̃ allegans in l. 1. §. hæc verba ff. ne vis fiat ei item neq furtum agere potest l. 1. tag fullo ff. de furtis. g. rege ei dabit interdictum de quo in nostro teñ quia prædo etc. ⇌

5. sic 3a eandem N. in surgo unum quam est faciendam restitutio prædoni, quod ea restitutio faciendæ

cum peccato

cumperado c. litevas hoc. tit. sd sic é gd ves alienas in peccato
retinere ñ potest c. Regula peccatum de Reg. iur. lib. 6. Ubi late
Gbb. Innocentij in. c. cum tu de Usuris q.° proxime in nostro
tex. dicit pro dominem de iuris vigore esse Restituendum

6. sic arg.t° dicit in nro tex. gd ex capho canonica institu
tionis non debet admitti cum de violenta possessione agitur. in bene
ficialibus debet prodo excludi ap.ca donne Restitutionis et sic debet ad
mitti exceptio non canonice institutionis quia beneficium ecclesias
ticum non potest obtineri incanonica institutione Reg.a 1.a de reg. iur.
q.° cessat possessorium cessante canonica institut.e gd idem Videmus
in matri.° carnalis q.° male in nro tex. deducitur pro dominem esse Res
tituendum.

7. 3.a eamdem n.cm sic arg.t° in beneficialibus adiuste
scandam possessionem oportet p.bare tm.° alias né gd Restituendi
c. addecimas h.te lib. 6. c. 1. de prescript. cod. lib. eo modo filij pres
biteri &c. — in beneficialibus enim non debet dari libera ingressus
non debet enim quis intercedere in beneficio ego dat alij Restituant
arg.t° tex. in c. cum gd Rectores de multa in possess. lib. 6. fulcit arg.t° tum
Exp.t°a j. p. tt. de verbt. espol. q.° male in nro tex. deducitur pro
nem.° Restituendum q.° possessionem siquidem necesse est
tm.° p.bare exp.a dicti.

8. et Vlt.° 3.a eamdem n.cm sic arg.t° espoliatus
né ante ois Restituendus sicut in nro tex. dicit. q.° n.° falsa
ratio eadem pot. ex textu dissidii inter Superiores espoliationes
fin. decond. cognit. ex quo tex. p.batur espoliatum non teneri re
spondere ante Restitutionem de cuius tex. difficultate in Ultimo
nri tex. p.mitto Calcagam.

Quibus tamen arg.tis et aliis omissis non obstantibus
n.ri tex. Rectissima est quam probant iura superius in arg.to
adducta et eam exornant D.S. in decidendi ratione adducti;
sd ante quam ad Veram nri tex. decidendi rationem p.beniat
nonnulla necessario pramittenda ss. gg clarior fiat eius intes
pretatio.

Primo p.mittendum gd interdicta Unde Vi
ne fiat manutenere espoliationem gd probatur ex nro tex. et Abbas
id tenet more ex. c. ga ssulatis 1. q. 4. gd procedit s.m. oppin.

Juan. Dominici

Juan Dominici et Ant. de Butrio. in his mgg judex ex offi. supplet vadé
nam ad Villitatem privatam judex regularit insupplet ut notat
Innocentij in c. ad nram el. 2.° de jureiur. probat. l. q. §. aut in di
tium et qd bene notat Bart. ff. damno infec. quod doctrina clarior
fit extxu expresso in c. oblate et c. xhibitj de appellat. et extu in c.
De uerritione Jugatoj Vbi judex restituit Jugi maritum ex offi.°
suo quo casu ipsa petere non potest vadio rationis est quia
judex Videt quem bonoffi.° suo expoliatum et alium in eode
beneffi.° intrusum recte potè et debet prout periculum animæ
ex supplere ex offi.° suo et expoliato ablatum restituere x.a tam
in c. ordinarij de offi.° ordin. lib. 6. et tex in c. bone vallis de offi.°
Delegati Vbi ne id utsemper fiat cum instaformata in libello
Debeat pnuntiare seniam c. qualiter et quando de accusatt
onibj l. ut fundj ff. Di Livia. Vbi lecet erit qd index interrogat
expoliato quo malit indito expensivi bonj tej in c. pastoralis
de caa poss. et proj. ergo omnibj sequitr qd in hoc in dicto
Unde Vi non est necessaria causa x.° s. d sufficit expoliatorem
narrare de hoc ut expoliatj ante omnia restituatr et hinc pro offi
tium inquisitionis poterit experiri restitutionis causa ut
late notat Abb. in c. Solicite in prin. in pan. ll. expmisso in
fero qd pro possessione beneffitij recuperanda potest clericus
agere possessorio nomine proprio non nomine ecclesiæ Ecclesia
enim de ipsa non possidet sed possidet ut abbatia nomine proprio
secus Vero si vellet agere pro restitutione ecclesiæ nam hunc
debet agere nomine ecclesiæ x.am in c. litteras de dilationibj
in c. cum super de ca. poss. et pp. Vbi late idem notat Abb. quo
casu non est necessaria x.° uts.a lixim. sd sufficit narrare expoliat
ionem x.am in d. c. pulatj l. q. q. cum ille q. tendit cum ecclesia
Vel aliquo particulari maxime si prius expoliauit licitum ad
versarius c. l. de judicijs. ⁊

Probanditr explicat.er Vera; premittendum est
qd in beneffitialibj vel te potè habere ipse x.° sine can.a institut.e licet
injusta sd sufficit qd prima fronte presumatr justa: qd pratt. l.°
ex reg.a l.a de regiur. Vbidicit qd beneffitium ecclesiasticum
sine can.a institut.e licite obtineri non potè ergo sic tenet et
et sic sufficiet tli allegatus = 2.° eadem doctrina probatur

ex uus ten

ex nro tex. Caratione quia si beneficium ecclesiasticum non
potest obtineri sine canonica institutione oportebat prius
disputare de tt.o et can.ca instit.e cum alias non possit prius pr
obari possessio 3.a nrum tex. h. in quo dicitur qd prius est cognos
cendum de violenta ejectione quam de canonica institutione = 3.o
eadem doctrina probatur ex decissione Rotae elleganti decis. 1.a
in antiquis et ex notatis ab Oldraldo consillio 1. ex quo pmisso infero
= 1.o qd excepta canonica instit.e non e admittenda ita ut simul
tractetur cum petitione restitutionis ab espoliata frustra sed dif
ferenda est ut prius examinetur illa et postea in eadem inst
antia spoliationis caussa examinetur qui e verus nri tex. intelle
ctus ut constat ex dictione prius in nro tex. adjecta; b prius de viole
nta possessione. = 2.o intellectus probatur ex tex. in c. super spolia
tione fin. de sent. cog. ubi patet qd spolliatus ante restitutionem
non compellitur respondere de iure spolliatori suo qui tex. retorquetur
3.a Abb. p Belamerum in cod. c. in litteris n. 24. = Sed melius
pote intelligi tex. nr. Dico qd simul iste duo qq.es non possunt recur
rere in eadem instantia sed prius debeat finiri quaestio posses
soria et postea alia instantia intentari super ejectione non
canonicae institutionis qui intellectus probatur ex tex. in c.
item cum quis infra h. tt. b ante restitutionem agere non pote et sic
intelligenda verba illa agere in d. c. fin. corroboratur et idem
intellectus ex c. prius quam 37. q. 2. quem intellectum ante
Abb. tradit Ju.o Andreas l. non ita corroboraverit = ex 2.o
infero qd cum ad iustificandam possessionem sufficit tt.s colo
ratus ut s.a in hoc pmisso dixi et latius in 3.o praemisso dicam
ideo in nro tex. praedo et is qui habet possessionem vi agere pote
interdicto de quo in hoc c. in litteris si spolliatur concordat l. 1. §
quam ff. de ve et vi armata. =

3.o praemittendum e qd in beneficiallibus
SS. DD. oppiniones in eis necessarius tt.s sit probandus necne
quidam enim tenent tt.m ee necess.o probandum qd sequitur probatur
nam si constat cum ee pdonem cum peteret restitutionem 3.a do
minum et sic sibi obstaret exceptio defectus proprietatis
notoria tunc n. tt.s e probandus ad hoc ut restitutio fiat alias
in beneficiallibus restitutio denegabitur arg.o tex. in c. quo

niam

niam c. restituty de filijs p̃bitery, et trãs dea'dendi é quia in b̃ne ſphalibꝫ n̄ debet dari Vitiosꝫ ingressꝫ: n̄ debet quis intercedere in re b̃ne ſſi.ᵃ arg.ᵒ ff. ꝫ inc. cumqui de cognit. in ꝑsex. ꝫ inb.ᵉ et ea quę notat Archidiac. in d.c. cum Verum ſd hoc oppinio ꝫ limitat abꝰ Abbate in d.c. in litteris cum ſimilibꝫ = 2.ᵒ ex tertu diff.ᵗ in c. ꝑ requens de restitution. extrã in c. cum super de ca. pos. et ꝓp. et ex reg. l. de Reg. iur. lib. 6. et ex hoc n.ᵒ ſufficit ꝑbare ſirmationem electionis ad hoc ut restitutio cedat. 2.ᵒ limito n.ᵃ d. oppinio extrã in c. ex insinuatione de rescriptoribꝫ ex qua apertissime ꝛstat in ſine restitutionem ée ſpoliato cedenda abrogꝫ g̃ d. cat dett.ᵒ gg arg.ᵗ ff. a d. oppinione ꝛmunit D. recedu nt ut vꝰ est Abb. in hoc c. in litteris. ☞

L oppinio ut d. instantiam Veiuenti non ſit necesse extendere tt.ᵐ Vꝰ ſidendi colorem ante restitꝫ neq; ſpoliatꝫ ꝓté de hoc quę hiorem vꝰ esse adjudex ex ſſi.ᵒ ante quam restituat debet se dett.ᵒ informare et ſi dett.ᵒ legitime ꝛstet Vel ſaltim probabiliter ha beatꝫ ſumptiones debet eum restituere: ſi n.ᵒ dett.ᵒ ꝛsstet non faciet restitutionem: per hoc inferius g̃ ſi ꝓponat bonę ſidem ée reservatum inde ex ſſi.ᵒ de hac cognosce re potest ante quam Restitutionem faciat ꝑ qua oppin.ᵒ facit doctrina Lapi de ostellone in ſuis allegationibꝫ allegatꝫ. et ſi dicit se audiuisse a ꝑ. Calderino in c. ex ſſi.ᵒ in ꝓ. h. tt. ex hac oppinione et D.ᵒ é doctrina allegans in cle.ᵐ Vnica de ca. pos. et ꝓp. g̃ dicit ſic ꝓtisse obtentum in Palatio Apostolico ꝑ qua oppinione facit g̃ d. ministri bonę ſidei ꝓ non date ꝓ ressio ſimil. ut ꝓbat ex ſſe tex. in Reg. l.ª de Reg. iur. et in c. ex ſequentibꝫ Restitution. quam oppi nionem nec ſequit nec reꝓbat lex.ᵉˢ ſd a quam ée dicit.

3. oppinio é g̃ d. neg. ad instantiam adversa vi negeros ſſi.ᵒ judicis tenetꝰ spoliatꝫ ꝓbare tt.ᵐ Velius ꝑ ſe ꝑare ꝓ ſessionem ad ſuſſicit dicere de sola ꝓ ſessione quę oppinio ꝓbatur ex d.ᵒ tex.ᵒ ꝑ prius de Violenta ꝓ ſess.ᵒ quam de can.ca instructione cognoscendum é: ratio é quia ꝓ judex debet excludere adversarium in odium ſui et

actorem

adorem vestituere adpossess.m quaiuste spoliatq.s post
modum d.o ex.sfr.o suo si voluerit poterit inquirere = Di
eadem sententia q.bat exc. cum nobis de electione cum
eto ordinarij: de.sfr.o ord. Abb. Veri judex ex.sfr.o suo in
quirit et hanc oppinionem tenent Cardinallis in c. exp.te
in pra h. t. Violate Innocentij Vbi palinodiam decantando
Et q.hic dicit canonicum posse petere restitutionem in vis
canonicallis dato q.d non q.bet se fuisse in possessione ingressum
autoritate superioris vel exercuisse aliquem actum ut canoni
cum animo adquirendi quasi possessionem in vis canonicallis
Noctamen sientibus illis quoz interest clesica aperte sentit
nec tt.m nec colorem possessionis de necesse probare sd sufficit
q.bare nudam possessionem tantum licet ipse Innocentij q.alib
sentiat in huiusmodi petitionem: Sd d.o Innocentij oppinio
Vera et tenet Bellamera in hoc c. in litteris. =

1.a oppinio de et sic q.d tenebus spoliatq. probare
tt.m suo possessionis sd tantum debet iustificare possessionem
ex tt.o seu aliter colorare et hanc oppinionem tenet glossa quam
allegat tobus mundq. in clem.na Vnica de ca. pos. et prop. aduerte
Tetamen debet ad oppinionem glossa q.d ea anim hinitotum
Vera est qui illa non omnino confirmat Verum Ioan Andr. g.te
oppinionem melius declarauit et alibi in addicionibus ad spe
culatorem in tt. de restit. spoliat. super Rub.ca immediate post
principium Vbi apertissime confirmat dicens q.d Vbi non stat
petentem in hac re ius audiri sd habet et debet necess.o ius
tificare possessionem ex tt.o q.d oppinio Imanis in iudicando
et q.tuendo sequenda ut vult Abb. n. n. 3. =

Sd in modo iustificandi possessionem Vasio sit
D.d oppin.es = 1.a oppinio de aliquoz dicendum de veris baret.ris
1.as pectu legitimum non enim sufficit bonitas possess.o omnem id q.d re
quirit petitorium sicut patet in matrimonio carnali in quo
petens restitutionem non artatur nec cogitur ad probandum
tt.m nec tt.o excludentem, sd satis est q.d probet maritum legi
timum de ex censu nec admittuntur 3.a maritum exceptiones
defectum inter se cum secernentes ut q.bat hoz in c. exp.te
et c. litteras c. extra ad missa in fra h. tt. de sponsal. videtur

in hoc

in hoc sentire gl̄a illiꝰ. c. dum dicit aliud ēē iustificare pose
ssionem ex tt.° aliud agere petitorio =

2.ª oppinio est qd satis est probare autoritate
superioris se in possessionem inductum ad hoc ut restitutionem
ꝯsequatur. quam oppinionem tenet Innocentius qui dicit ve
lle hoc ēē necessarium et facit pro hac oppinione Doctrina
Archidic. in d. c. eum qui de eo q mittitur in pos. lib. 6. ex quo c.
de duco qd Innocentiꝰ variavit in hac q.ᵉ nam in c. ex p.te infra
h. tt. tenet sufficere probare ad iustificandam possessionem et
restitutionem ꝯsequendam qd fuit in possessione canonicatꝰ
et benefitij exercendos illos actꝰ qui solum talibꝰ canonicis
et tallibꝰ benefitiatibꝰ ꝯpetunt exemplificat id Innocentius
de actibꝰ canonicallibꝰ s.t ē elligere omnibꝰ tractatibꝰ inter
esse habere standum in choro et simillia et idem Innocentius
tenet tallia sufficere ad ꝯsequendam restitutionem quia male
facit reus cum spolliando ac si esset judex ixꝰ expressus in c. ex
parte infra h. tt. qui Innocentiꝰ videtur postmodum laxare
hanc materiam in canonicatibꝰ dicens qd etꝫ sine probatione
predictorꝫ actuum canonicis tm̄ ꝯpetentibꝰ satis erit spolliato
si probat qd aliquid fecerit ut canonicus intendens ad qui
rere possessionem canonicatꝰ = Aliud censuit Innocentius in
c. bonae el 2.° de postulat.ᵉ prelat. Ubi videtur velle qd ad hoc ut ꝯpe
tat possessorium in istis benefitiallibꝰ opportet qd ad minus
probetur possessionem fuisse habitam sciente superiore h. n.
s. m. cum sola scientia superioris n̄ suffitiat ad probandum
solam possessionem sufficit tamen ad hoc ut ꝯstet ex hoc pose
ssionem non ēē ebidenter iniustam ex quo notabillitur videtur
velle qd possessio ebidenter iniusta non parit possessorium
et qd presumitur evidenter iniusta ubi n̄ pbatur habita
saltim superiore scienter et loquitur Innocentius tam in
ecclessia quam in prebenda. =

Video 9.° ex predictis quantum in hac materia
fuisse varius Innocentius nam requisivit autoritatem
superioris in c. bonae et tm̄ in c. ex parte solum exercitium
actuum solis canonicis ꝯpetentium t aliorꝫ actuum si excreuit
ut canonicus sd Juan Andr. in addition. ad speculatorem quo

ad omne

ad omne beneficium tenet primam Innocentij oppinionem scilicet quoadminus requiratur autoritas superioris sed quoad canonicatus et actus colegiales satis videtur justificare possessionem ex sola pascientia canonicorum admittentium istud ad tales actus et sic s.m. eundem Joan. qualle suffragium habebat possessor sibi debebat sufficere in odium violentiae s.m. quae omnia recte procedit doctrina Innocentij in d.c. ex p.te et in d.c. bonae de postulat. prelatorum.

An autem sufficiat probare illum sic fuisse habitum et reputatum inquit Ju.o Andr. in additionibus ad speculatorem quod sufficit probare illum sic fuisse habitum si probatur reallis tractatus secus si verballis tamen arg.to textus c. si summus de sent. excommunicat. et in c. si Papa de privill. in 6. ipse tamen Juan. Andr. stricte in hac materia loquitur dicit n. possessionem beneficij respectu illi habere neminem posse absque pacientia et scientia eius a quo pendet ius conferendi seu transferendi ratio est quia haec est in propria possessio quae non potest haberi nisi per pacientiam illius ad quem spectat ius transferendi pro qua forma facit textus in l. 3. §. dari ff. de usufruc. et in l. quoties de servitutibus not. dicitur DD. in c. cum ecclesia sub trina de causa possess. et prop. et in c. conquerente c. cum similibus quasi scientia quod ita vel quasi possessio consistat circa incorporallia cum habeatur respectu iuris ministrandi neque in canonicatu putat et existimat ipse Juan. Andr. sufficere scientiam et patientiam canonicorum nisi quando ab eis dependet potestas inferendi vel possessionem transferendi vel in quantum ageretur de possessionis adquisitione alicuius iuris quod transferre pendet a potestate canonicorum vel in potestate elligendi vel interesse capitulo et similibus.

2. dicit Juan Andr. quod licet scientia et pacientia superioris sufficiat ad habendam possessionem beneficij non tamen sufficit ad agendum possessorio si ab illa possessor fuit eiectus ratio est quia oportet aliter possessionem colorare ex quo n. non apparet autoritas superioris est evidenter iniustus possessor cui competit possessorium

nisi supe

nissi superior forte aliquem actum ipsum fecisset per quem illud approbasset ut admittendo ad osculum, et simillia arg.to tex. in c. ex ore de hijs quae fiunt a maiore parte capitulli et c. dilecto de praebend. Vel nissi antiquissima sit possessio quae eo ipso ex hoc coloretur ad hoc quod notat Innocentius in c. 2. de in integrum restit. quia s. m. eum sufficit probare tt.m primo fatie ballidum fuisse Vult g.o Juan. quod respectu adquisitionis beneficij sufficiat sola scientia supperioris; sed respectu agendi possessorio opportet quod aliter iustificetur possessio et probando autoritatem superioris et tt.m primo aspectu vallidum et longam possessionem et consimillem modum quod procedit nedum ex offi.o iudicis sed etiam ad instantiam partis quia alias est quidem iniustus possessor cui non datur possessorium interdictum sicut neque competit interdictum Uti possidetis quia alias possessio praesumeretur clandestina et evidenter iniusta quae possessio non parit possessorium interdictum quam doctrinam docet Abb. tenere Paulum Castrens in clement. Unica de restit. spoliat. neque huic doctrinae obstat si quis dicat quod nemo cogitur ostendere tt.m suae possessionis l. cogi ff. de pet. haered. quod maxime procedit in possessione c. 1. 2 q. 5. quia illud est verum quando possessor non habet contra se praesumptionem et non est evidenter iniusta absque coloratione quia res est probabilis: secus vero si certo modo tantum possidibilis sit sicut in nostro textu. Neque huic verissimae doctrinae obstat si quis opponat textum difficillem in c. audita infra h. tt. de restit. spol. Ubi ille spoliator egit interdictum possessorio retinendae de quo in nostro textu licet non iustificaverit possessionem suam quia varijs omissis solutionibus difficultati respondendum est; si dicat hanc oppositionem et difficultatem scilicet quod agens possessorio in beneficio alliter teneatur iustificare possessionem ex tt.o tenent communiter DD. et praecipue Rota decis.e 23. Videntur tamen possi DD. sentire quod sufficit probare possessionem habita autoritate superioris quod tenet Ju.o And. in addition.e ad speculatorem in loco supra alegato et quod teneatur iustificare possessionem tenet Paulus in d. clemen.a Unica de restit. spoliatorum. Abbas tamen eorum oppinionem

Reprobans

Vsprobant Vem ita distinguit ait n. gd vel pcho adquisitionis
benefitij et possessionis eiusdem scientia superioris non ẽ necess.ª
sd illius tantum qui erat in possessione benefitij Vnde dicit
gd aut superior erat in possessione illius benefitij puta quia
habebat illius vacantis custodiam et hinc ipsius scientia
sicut cuiuslibet superioris vequivitr aut alius erat in
possessione et hinc vequivitr ipsius scientia licet superior
ignoret quam oppinionem tenuit Innocentij in c. bonae 12.°
de postulatione prolatus quo ẽ probatr vaõe quia ad ad
quirendam possessionem alicuius rei Vbidat capacitas ers.ª
persona sufficit animus adquirendi volentis et pacientia pos
sidentis c. cum ecclesia sub finis de cãa poss. et prop. l.
cum possidere §. qui ad mundinas l. 3. §. in adquir ff. de adquis
possessione c. cum olim in pba htt. ⇀

Suppono g.° de vicinum habuisse possessionem
ab eo quem putabat superiorem qui venit et dicemus neg
sit ad ppria possessionem illius benefitij etquidem non facit tex
in c. querellam de elect.ne et gd notatr facit tex in c. si vero ff.ª
de prob. end. lib. 6. c. per frequentia de institutionibus sine
diximus gd possessor benefitij cum bona fide tenet ad verti
tudinem fructuum alias secus utr bat Rota decis. 29. no
tant DD. in c. cum super de ca. poss. et prop. et inc. grauis h. tt.

Neg obstat gd quis dicat gd ita in corporalia sine
pacientia non giscuntur l. quoties ff. de seruitat. quia di
fficultati Vspondetr gd sat ẽ habere pacientiam illius qui
ea possidet ut s.ª dixi et si bacant non est necesse habere alicuius
scientiam p bat tex in l. quaerebat c. Vnde Vi. quam op
pinionem ẽ in benefitialibus tenet Innocentius in d. c. bonae
de postulat. prolatus item ista in corporalia accedunt rei cor
porali Vnde adquisita possessione rei corporalis spect et exer
citium rei in corporalis arg.° eoy g notantr in c. transmittam
de electione et in reg.ª l. de reg. iur. in 6.° licet g.° forte vequirat
scientia ad iustificandam possessionem ut non appareat in
iusta in quo ad principium possessionis scientia n. vequiritur
et hac oppinione adducotr in l. 1. §. si Vir de adquir. poss.ne
et tex. in l. 1. ff. de Vi et Vi arm. ergg iuribus probatr gd pot ẽ
adquiri possessio rei licet dominij adquisitio inhibeatr ainus

adquiri
licet enim

Sic etenim prohibet donatio inter Virum et Uxorem fit traditus
bene adquirit possessio quae cz est sufficiens ad agendum pos
sessorio si occurrendo expellat ut probat glossa in c. ex parte
infra eodem ex quo infert qd licet bonefitium non possit
effici ipsius clerici nisi jpedat tlr legitimus potest tn possessi
transire sine eo qa ut notat Abb. ind. §. si Vir n. 20. scilicet do
cum tñ cum l. cum. ff. de adquis possess. c.

Possessio est quid facti quod non impeditus
exprohibitione iuris adidem facit tex celebris Gratiani
in c. Deus §. pater 3. q. 1. Ubi exprose tenet Gratianus quod
cz Violenter potest adquiri possessio beneficij cz ejpiscop
atus nec potē abea violenta dejici sine judicis autoritate: et
si ejicitr potest petere restitutionem possessionis idem
net Gratianus qd cz Violenter potest adquiri possessio ter
te hugo Donello ind. §. patr. et in summa 14. q. 1. Ubi senait qd ex
quo dat capacitas impossidente adquiritr possessio ex solo
facto quae sufficit cz ex parte possessorij recuperandae
quam opinionem multis similibz adductis probat Abb.
ind. c. in litteris n. 21. qd do enim quaeritr an possessio sit
iustificanda ext. Saliomodo sic vere distinguere oportet
qd aut petenti restitutionem beneficij iuris immemor non obstat
et hinc sufficit ptare nudam possessionem nec necesse ali
ter ostendere qd probat ex uno text Ubi in distincte dicitur
prius agi debere de violenta ejectione quam de canoni
ca institutione et nihil dicit de iustificanda possessione im
mo expresse contrarium dicit in fine Ubi dicit qd cz prodo
è restituendus alias enim parum valeret Papae argumen
tatio sensus Verus litterae est qd ipso de è restituendo ipse
tius ille de cuius possessione agitur licet non dett. qd idem
probat tex in c. sequente infra h. tt. c. cum ipse de ea po
sse. quam opinionem probat Abb. ibi cum multis in ibus
et rationibus n. 23. secus enim est dicendum in matrim.
carnali ideo enim in eo est necessarium probare tt. aspe
ctu legitimum qui a sine eo non potē habere possessio ejus
ta cum q. petens restitutionem debeat probare possessionem
ut in c. multationibz de jure Patronatz q. nec est de
bet cz hanc tt. per quam probatr Vera possessio: ad V. in be

ne fit alibz

nefficialibꝫ potest per clericum haberi possessio benefitij sine
tt.° quandoꝫ iusta quandoqʒ iniusta vtr.ª dixi cum benefi
cium sit possessiuum et clericus sit capax possessionis quid est
qd facti adhoc Volluisse Videtr text.ꝫ in fine huius huiꝰ
Verꝫ intellectꝫ et in dubio presumenda est iusta possessio
cum clericus non debeat ēē sine possess.° c. cum sim. de probꝫ
et dign.: hꝫ° necesse probare tt. ad hanc possessionis
nis ratio Est quia probat hoc ēē qd a bac sit ingitabesse
c. 2. de transl. Epp.ª s. non hoc f. Vnde legitimi quo omnia
intelligenda ss. Vbi clericus petit restitutionem benefitij suꝫ
Vero Vbi laicus peteret restitutionem spiritualium quia
hunc debet probare tt. quia sine non potest habere possionꝫ
c. cum causam de prescription. et hoc casu potest intelligi
textꝫ difficilis in l. 2. §. quadam ff. de interdictis proqua oppi
nione facit gla in suma. 4. q. 2. et in c. exp.te in fra tt. qua
Volunt laycum ipsa petere restitutionem decimay etali
cuyuꝫ spiritualium missi probet tt. quia sine eo non potest
illa dius spiritualia possidere sd clericus potest petere resti
tutionem cuyuꝫ tamqm Vector et sm. hunc Verum intellec
tum non Videtr iura s.ª dicta et nullum subest periculum
cum nihil petat qd prius non habuerit quam oppinionem
expresse tenet Inno conh in c. Sepe in fra tt. Vbi dicit possꝫ
et clericꝰ spoliatum debere restꝫ possꝫ ipsiꝰ preditionem capitis
Veinte gvarda 3. q. c. licet h. Valleat in s. tt. canonicam p bare et
fundat se super sola possessione q omnia multo notabilia ss.
et notat Abb. et sibi DD. in d. c. in litteris =

Ananth ius sm hunc Versꝫ restituit petenti restit.ꝫ
benefitij ut puta qa clericus possidebat 2 no benefitia insp
atibilia 2 patiebatr defectum in etate Vespecti illius bene
fitij et hinc magis questio Viuersa nam ioan. Andr. in Dictis
additionibꝫ adspeculatorem Videtr sentire qd clericꝰ te
netr p bare tt.ª etsi ius non fundet interdictum possidentis
pro retinenda in c. de filijs presbitor. et si Videtr recedere
a boggin.ª q.to quam posuit in c. addecimas de restit. spol. lib. 6.
et in c. 1. de rescript. co d. lib. et in c. 1. de proscript. co d. lib. 6. Vbi Vol
luit non sufficere qd ius sibi satisfiat s. petenti restit.m bene
fitij nisi fundet interdictum possidentis quam oppinionem

Vestringit

restringit ipse Ioan. And. in matr. carnalia ad spiritualia
et eo casu putat Abb. n. 25. eam doctrinam ee Veram ng
eo casu debet fieri restit. ndett. adhor alegat tm apertis
simum C. ex insinuatione Vbi ille clericus possidebat Archidia
conatum et pbendam qui simul deinde omnia habeni poss
maxime dm. iura antiqua ut plat tg in c. i. de sua ordine
et nihilominus prius mandatum fieri restitui quam
inquirat dett. ut in iure tm et pbatur imo adverat tb vl
tra illam iuris presumptionem alia presumptio sententie
late cum sumptuosa curatore facit tg allegatis in c.
vt referente dep bend. =

Huic Veritime solutioni obstat tg
in c. ad decimas gaille tg loquitur uts. dixis gds ius immune fundat
intentionem possidentis et sic poss substineri gte pallegata etiam
beneficialibus st. n. debet iudex expellere iuris ordine non
servato illum s. quem facit ius immune quia posset iuste retine
re di beneficium sibi spetare Vinc. et epps dep ben. lib. i. et fortius
debet hic spetare cum privata pona ita Abb. intelligit tm in d. c. epps

Huic solutioni obstat tg in d. c. restituat de restit. spol.
nam Varisomissis solutionibus deggte pro Abbte Ve sp. in spe illig tg fi
fit actum possessorio et petitorio petitorio et tantum possessorio
tantum opponebat notorie defectu proprietatis ille actor de
iure suo gidens sensit ut admitteret exceptio defectus proprie
tatis scemens ut in c. i. s. a. cod. et hoc facit Papa ut debitaret
quia si fuisset facta restitutio et obtinuisset postmodum
de proprietatis defectu fuisset facta statim motio cum iuspro su
mat aliquam defensionem sibi posse spetare et ideo ille tg
disponit spoliationem ufaciendam nisi iuris ordine servato
ut in d. c. epps et illa illam immunem stipinionem tenet Abb. n. 25.
adrestitutionem faciendam necesse ee collocare possessionem
quo satis iustificata e ad finem sequendo restitutionis pos
sessionem adversarij tantum sistentis gd tenuit Rota dec.
sione 41. dicens hoc sufficere in odium spolliantis et pes longa
possessionem satis collocate possessis gd tenet Lapus et Innoce
ntij. = Hoctu Una adiecta limitatione intelligendumme di
cunt s. m. s. Victor DD.os Doctores enim possessionem ee collo
vandam adrestitutionem sequendam gds agit in rubrica

Vndecimi

Vnde Vi etsi via ordinaria iuris ordine deducatur secus V.si per
Viam attentati quis petet restitutionem hinc. n. sufficeret
p bare possessionem tempore litis restitata nec necesse
Valitor eam celebrare ga hoc fit exindicis spolio etiam de
ntes et hoc casu non solum offendit pars sed etiam iudex
qd é verum nisi notorie esset de defectu iuris spoliati hunc
enim licet iudex posit vetare attentata propter iudiciar
ium autoritatem stemptam ntamen debet facere restitui
illitenenti cum peccato ut ind.c. restituat et tenendo s.ª dispen-
sationem quam tenuit Abb. n.26. non é necesse narrare qd
legitime et canonice possederit. =

Quod hic dubié animadvertendo vocat Vocat
excepto defectu proprietatis s.ª agenti empossessorium
iuris bene phallibg et ita distingue qd aut agit possessorio
adipiscendo et debet admitti probationes offe
rant in stirenti. aut agit possessorio retinendo tunc non
obstat quia alias liceret possessorem domino molestare contra
mentem legis siquis in tantum. Vnde Vi aut agit possº
recuperando et tunc Vide late tradita ab Abbate. =
Neg huic solutioni obstat tex ind.c. litteras quia respondeo
qd ideo t. differt restitutio quo ad carnalem copulam si
p batus a secuti in stirenti quia non posset fieri sine peccato
Vi excepto é et vera quoquidem ratio satis militat in spes
mittg nam daret vitiosg ingressus et matª peccandi. =

Nec obstat huic solutioni C. porro cum c. sig
nificavit dedibonijs quia ad cognitionem spolliationem Vide
gtam et Abb. ind.c. in litteris et ind.c. significavit = qq sic
suppositis et ad mtum tem p notatis Veram mtg decidendi
ratio ea est ideo enim in c. statuitur et dicit prius de
Violenta ejectione quam de canonica institutione esse
cognoscendum ga tantus é favor spoliati et tantum spo
liantis odium ut spoliatg ante omnia sit restituendus
et g si per iudicium sit spoliatis utpote ex ipsius tex in c.
Ingressi ª h. tt. de restit. spol. iniquum enim é etiam ve
rationi minime consonat etiamg é in pacifica et quieta bene phi ps
sessione spoliare et spoliatu pco et ante diu restitui semp
peum qé impossett ª alicuig rei presumptio iuris é. s. nonius thm

C. dett.is

C. dett.i Ubi elegant. Bald. s. quamp sumptionem iuris et de iure non admittit probatio ut in nostro text. decidit p. donem spoliatum de iuris rigore ẽẽ restituendum ne in beneficijs detr. vitiosus ingressus qd ẽ s.a iuris ordinem quo ratio decidendi adeo verae ut agenti in interdicto Unde Vi l. qd Vi aut clam non obstat exceptio criminis in fauorem spoliati et in odium expressum spoliantis ut probat tex. evidens in c. item cum quis eod. tit. de restit. spol. et ne detr. occasio peccandi ideo in specie tex. in d. c. litteras desertur restitutio quoad copullam et in c. significauit de divortijs ne detr. materia peccandi quam rationem tradit Abb. in hoc text. n. 26. qd tantum procedit ut etiã si non colorata et iustificata possessio restitutio fieri debeat ut s.a communem tenet Bart. in l. naturaliter §. nihil commune ff. de adq. posess. quo in fauorem spoliati et in odium expressum spoliantis = quo ratio decidendi verae nisi spoliato tt. notorius deffectus obstet hic. n. impedit spoliato restitutionem tunc. n. cessat spoliati fauor et non augetr odium spoliantis et cessat dispossessio tex. in l. si quis in tantam et in l. meminerint Ubi Bald. et alij DD. C. Unde Vi. limittatur etiã eadem decidendi rõe in specie tex. c. acceptam h. tt. q. evidenter pugnat cum c. solicite 2.o h. tt. quorũ inviciem interpretatione latius ame in solutione arg.ti tot. ẽ tractandum quam decidendi rationem tradit Abb. Bersius Bald. Innocentius et Bart. in l. naturaliter §. nihil commune de adqr. posess. eamq. multis ampliationibus et limitationibus exornat Menoch. de recuper. remed. et in alijs multis locis. =

Qua vera decidendi ratione adversum terminos p̃notata n. obstat arg.ta ame in contrarium adducta Non 1.m deductum ex c. cum ecclesia sulotrina etc. cum super de ca. pos. et propiet. quia respondetr qd si actor agit posess.o n. potest reus conventus ante restitutionem acumulare petitorium ita intelligendus ẽ noster tex. hic cum simillibus et tex. in c. fin. iuncto c. 2. de ord. cognit. qd intelligo si actor excipit alias sibi imputandum ẽ ut probat tex. in c. 1. s.a eod. at v.o eadem persona ppter contrarietatem q. n. agit posess.o confitetr se possidere et sic contraria alegat et tamq.m contraria alegans n. ẽ audiendus l. fin. C. de except. arbitr. q. oĩa pbat. tex. in l. naturalit. §. nihil sic. =

Non obstat 2.m

Nonobstat 2 arg.m deductum ex l. 2o lo facit
ff. de reg. iur. nam s.m. glossam nam illa regulla procedit
in iudicio petitorio secus V.o dicendum é in iudicio possessorio aut
in mro tñ hoc tamen ut habeat locum illa regulla oportet qd
agens tenear ostendere excipienti secus autem si ecclesia et
tunc non habet locum ut probat tex in l. si ecclesia s. cuius ff.
soluto matri.o et ita tradit Bart. in d. reg.a dolo facit - in
possess.o autem recuperande immunis oppimo est ñ habere
locum d. regullam ut hic et in c. ex questione et sic ita proba
tur in c. fin. de rest. spo. Vbi dicitur qd ante restitutionem
non é veru audiendu nisi super possessione et idemte
net gla in l. 1. s. quiame de Viet Viarm. in possess.o autem
adipiscende immunis et oppimo é qd aut instinenti Vult
pbare veru de sua proprietate et tunc audit ut alias seus
ut nstat gla in c. primo s.a eo d. in possess.o autu retinende
ꝑ maxima difficultas sit in DD. Ego tamen tenco qd pla
cet Abbas in mro tñ et Bart. in d. s. nihil omnino qd
Vbi stat de instanti possess.o actoris non habet locum in hac
reg.a seu exceptio proprietatis ex si instinenti Vellit proba
re quia alias sequeret absurdum qd liceret domino
proprietatis possessionem molestare qd Videtur s.a mentem
Legis sequi in tantum ff. Vnde Vi c. eumque de probend. in b.
et daret materia delinquendi ad arma 2 l. non é sueni
re ff. de pact. dotalibus =

Nonobstat 3. arg.m deductum ex l. 1. s. qd
dicat Vnicuiq quia statuit nra gla illd procedere in predones
non autem in quolibet 9 quia enim ille tex in eo quem erat
instrati publici ad ordiendum ish. n. debent suspendi et
dicunt famosi latrones l. capitalium s. famosus ff. de pen.
tex autem nr loquitur de eo ꝑ done qui alium eadem re spo
liauit et ita Videtur intelligere gla in l. 1. s. quame ff. de
Viet Viarmata =

Negobstat 4. arg.m deductum ex tex
in l. in hac actione s. sin cum ff. ad ordinandum et inter in
l. 5. s. hac Vba ff. ne Vi fiat. l. 1. tag. fili ff. de servit. nam
Resp.o qd per ver sñ rationes diuersitatis in hoc inter
dictum et illa introducta = 1.a quia facilius in cautum

Reinel

hoīnes ad furandum quam ad inbadendum ut probat tex
in l. si Vnus §. pacta ff. de pactis = 2.ª quia a furepoterit fur
praecabere quas rationes diuersitatis et alias multas
ponit Abb. in d. c. in litteris et Bart. in d. §. nihilominus
Neq

Neq obstat §. deductum in c. in litteris h. tt.
et ex reg.ª peccatum de reg. iur. in 6. quia huic difficul
tati respondetur s. m. Abb. quia qd ad istum spoliatorem
legitime tenet Vnde potest dicere qd ate libera sedes
habeo l. loci corpus §. spectat ff. de si seruit Vindicietur
item sibi sit restitutio non ut ipse Vssurpet et sibi se
tineat sed ut domino habeat facultatem restituendi l. 1.
§. praedo l. bona fides De cuius tex Vera concilliatione agit
Abb. h. et cum recte concilliat cum nro tex quae so
lutio ad ea iura colligitur ex Abbate h. n. 9.

Neq obstat 6. deductum ex reg.ª qas
de reg. iur. et ex c. frequentius de institutionibus qas
huic difficultati facille respondetur si dicas ad effectum
restitutionis sequendae non ee necesse iustificare
possessionem sed sufficit eandem collorare ut sa latae
ante rationem decidendi probaui ad cuius tex explica
tionem et ad 7. arg.ti difficultatem Videte iudices inte
gerrimi quae late a me tradita sunt in 4. praemisso
ante rationem decidendi neq obstat Vltimum arg.m de
ductum ex c. fin. de ord. cog. qa illud arg.m in fabrem
nri tex retorquetur in specie n. illius tex probatur
spoliatum non teneri respondere de iure suo ante
restitutionem qd e in deductum in faborem spoliati et
in odium spoliantis quam solutionem ad nrum
tex tradunt interpretes ordinarij. qq finitur
nr tex et haec caelebris repetitio ad laudem

Dei. &c

1623.

Adtt. C. de pignoribus et hipothecis. Ad Rub.

Duas sit cautionum genera quę prędę debent creditoribus nris idoneę haberi solet. Nam aut reis habetur ide fideiussoribus aut pignoribus l. 4. §. iubet ff. collat. bonor. et l. ergo. 4. §. addict. ff. de fideiussorib. et nomin. liberat. = Fideiussores vocamus adpromissores. qui pro alio aliquid debet idem promittunt et fide sua ęcubet eo modo se pro aliena obligatione rei faciunt toto tt. ff. et C. de fideiussoribus et instit. eodem nunc tantum de pignoribus ęt hic tractatur. = Pignus autem ę res obligata pro debito obligata §. item sciendum. 7. instit. de action. cum pignus obligationis precedentis causa dari ut eo nomine creditori magis cautum sit §. Vlt. instit. quo modo. re. adhibit obligatio. plus autem ę cautionis in rem quam in personam l. plus cautionis 25. ff. de reg. iur. Vę res pene cauti non solent cuiquam temere pecuniam credere sine pignore ut de quodam Thelesyno scribit Seruius Martialis lib. 12. Quę gramatum epigramate 25. cum vagos te numos sine pignore habeo inquit. Fide, si prome spondit. Agelę habes. quid mihi in credis veteri Thelesino dola li credis scholiculli arboriq; malę. = Sicq; ęt sepe cautum Videt ne publica pecunia a creditis sine pignore l. si bona 33. §. 1. ff. de Vsuris quo audit Cic. Verrina 3. dum ait ędibus ędificiis populo caberi solere et sibi lib. 32. Quęrens de danda ex ęrario pecunia multa similiter ait ędibus et ędificiis cauendum ęe populo = Inde dimanat quod cautio nisi vbi simplex cautio et nuda tantum quę nisi pignore fiat. l. Saneing 3. C. de V.S. in mandato quo tibi ut idonea cautio exigatur parium ne videor sine quę fideiussore, neq; pignore accepta sint l. si mandatu 59. §. fin. ff. mandati. Sicq; fide iussio ędificia cautio et plerumq; cum pignore seruatur. l. 3. C. de ędificio de functo lib. 11.

Duo cautionum genera

Vide l. Saneing C. de V. S. et in ea de cautio Vide ibi dq ę. c. quę sponte ex. ad ędil. appell. et dq extra Vbo cautio

Pignus hic tantum de pignoribus

cautionis verbo nuda cautio intelligitur, tamen mandato ido neq; cautione non videtur patrum si neque fideiussores, neque pignora accepta sint

2 Creditor g hypotecam habet alios securos e. interesse maior pars alios creditos vel hat de parte debiti remittenda hoc g pactum ceteris creditoribus eo nolentibus obsit l. 10. ff. de pactis. Non tn nocet creditori hypotecam habenti d. l. de scripto Bal. hoc n. l. sup cedente 58. §. fin. mandati. l. 6. tit. 5. p. 5. tradit Valdeun. in tract. de pign. c. 2. colum. 2. § nocet ch creditoribus privilegiatis hypotecam nō habentibus d. l. de scripto n. 3. § cum sciliatione in quantum loqtr de creditore privilegiatis eam d. l. sup cedente § fin. omissis plurimis Acc. 3 lectionibus vbi creditos in d. l. de scripto videndo Bart. in ead. l. n. 2. quem § cum nō referant sequuntur Itali ll. § sciliatos tent. 1.a sciliatione vg. sequunt Fab. in vaon. ad tex. in d. l. de scripto. = Quod qdem locum nō hat si maior creditos pars t saltim agu allis quinales, induias, debitori accdat. nam tunc hoc cess. ō iudicat quod minori creditos parti ch fidemssores t pignora habentiū l. fin. Bal. si vero c. g bon. cedere poss. Quum tunc versetr minus p iudicium argum. tō in l. quoties c. de pactis inp. erat. offeren. tradunt post Acc. vbi hypotecat in d. l. de scripto. Bart. ta. n. 2. in fine et Cast. n. = Maiorem aut p in hac g e semp intelligat p modo debiti nō p numero personay l. maiorem 8. ff. de pact. = Nec hoc gl dixim creditores hy potecarios mp. debiti remitenda exemplum ceterey crediton seq nō deuere difficille redit ex ea dem l. de scriptum Bal. et repet. de pact. vbi vg. sit fiscum quod teneri abremissionem partis debiti si ceteri creditores remittant et mō tat fiscum semper habere in pignoris l. auferetr 4 b. §. fis cus ff. de j.e fisci. l. 2. c. mqq ca. t hypot. tacite hat. = Nam respondes illd gl indicit iuribus generalit cabet fiscum semp in pignoris habere intelligendum ee si fiscus sive administrator rey fiscalium utrahat nō sippt delictum ipius multa aliqua debeat. tunc n. incumbente persecutione fiscus jure suo uti vult nec habet unum in tacite hy pothecaj imo postponit creditoribus reis debendi l. in summa 17 l. qd placuit ff. l. Stahy florey 4 8. § cornelio felici ff. de j.e fisci l. unica c. de pignis fiscal. Creditores p servi Bal. in tradit

l. 10 de pactis
l. 58 §. mandati premittitur

Baldus

Baldum. in tract. de pig. c. 7 idem locum habet in stractibus factis
a privato cui fiscus succedit. nam etiam hoc casu fiscus non habet
ius pignoris nec privilegium respectu temporis quod successit
fisci praecessit ut colligitur ex l. fiscus. 6. ff. de j. fisci. Recte
intelliges hoc in d. l. rescriptum Dni. dicentis inquantum
decet fiscum ceteros creditores pignoris tenuit venditionem ex
empto seq. debere accipiendum esse in casibus quibus fiscus
hypothecas non habet ut satisfiat debitis quae supra latius
recte tradit Patius [illegible] Gilliatay cent. 1. Gilliat. 88. et
Ant. Faber in tract. ad hoc in l. rescriptum.

Quo dicta major securitas et aequalitas militet in
creditore pignoratitio de in hypothecario in utr pignus et hypothe-
cam sit habendum est discrimen = 1° manifeste ostendit Rub.
in tra de pignor. et hypothecis. Nam ut idem pignus et hypo-
theca esset? aut diversis notis innotescerent. Ut de ult. et
Codicillis tractavit Imperator Justinian. S. sicut. 7. C.
de Codicillis. = Deinde cum dicta haec [illegible] in tra diversa jonatur
ut notat glossa in Rub. ff. de nov. et facti ign. quam
exornat Jac. in l. 1. n. 2. ff. de just. et jur. et Imola in S. sicu-
tenus 7. sin. aut. ff. Solut. mat. ebidem sit pignus et hy-
potheca inter se differre. = Diff. autem assignat quod hypo-
theca assignatur manentes traditum creditori possidendo sed
solum subjiciuntur obligationi creditoris ipse autem res apud
debitorem manent. pignus vero quod aperte dicitur assignari
in re quae tradita possidenda creditori sive mobilis sive im-
mobilis sit S. sicut. 7. S. Pyrie ff. de pignorat. actione
Ubi agit Vg. de pignoratitia actione quae competit debitori quae
tam pecunia rem pignoratam a creditore repetit l. si soluto
16. 7. si insortem ff. de pignorat. actione cui omnino addetur
jahum Bal. 7. obiectum c. 28. Alb. 19. observa. c. 27. Rob. tum Bal.
recepto Lecton. c. 27. et eumdem Rob. Bal. animatu. c. 26.
et supra notae cujusdam Ant. Mercat. Bal. notatos c. 26.
et cum repeti nequeat, quod traditum nec tacite insinuat Vg. 9
in d. S. propriae pro pignoribus actionem pignoratitiam petere
ne hypothecae ibidem Ulrius. diff. 2 ponit quam etiam statuit

113.

Differentia inter pignus et hypothecam

l. 1 § de pignoratitia actione

Justin.

pignus conditione potest etiam in immobilibus reddi

Justin. in ꝯ. item Seru. 7. Vbi Vr. pignus hit de action. Vbi Acc. ma
Le aduerkit abundare Vbum maxime de cont pignus sum
sshtuit in reb9 mouilib9 p tẽm in L. 3. et 238. §. pignus ff. de V.S.
quem post ff. n. 118. et Bononien. n. 55. ind. §. item Seruiana
merito Vephendunt Baldus et Ohoman? in eodem §. in fine
quos ꝯ est ꝯ referat segtr Pich. tn. 39. et Vltra tẽm
in d. §. item Seruiana Vbi nam pignoris 2a Acc. facit tẽ
in L. sciendum. 15. §. creditor ff. g fact d. cg. Vbi ꝯ dato præsens
dem L. ad retinendum dicit accepi pignori L. cum hic. 8. §. si
Vni Vbi idem est ff. de transac. L. si ag. 11. §. 1. ff. h.t. L. si dominium
g. infra h.t. L. quis. 6. ff. de pignorat. actione maxime
mobilis dicit dari et retineri pignori ideoq probatur
minatim L. 1. §. cumpdium in primo et 2. ff. h.t. = Nec
Accursij opinioni adstipulatur tẽ in d. L. plebs. §. pignus.
qa procedit attenta Vocabuli etimologia; Cuig argumentũ
ꝯ semp certaé; q cum apagno deducat Vestandum mo
biles ꝯprehendere Videat. = Procedit etiã attenta origine
primis nam q illis temporibus qq lingua latina cepit ꝓ
res mouiles suas; nemo fere q quam pignori dare solebat
post tqm V. autem ss opes et crebit libidinum et indesumptũ
um insania nullus fuit oris alium modo ut nec esse poterit ꝯ solo
mouilibus rebus sed etiã ꝓdijs rabare creditori. ita q mansit q di
pignoris nomen a rey mouilium tradituro sũum sed Vsusfructũ
etiã ad immobilia placuit ut bene aduertunt Duar. addit. de
pignorat. actione c. Pich. in d. §. item seruiana n. 40. ver
fit. de action. et omnium elegantissime Corneus Vol. 4 cons.
c. 13. n. 1.

Sed hijs obstat tẽ in L. res hypotecæ. §. §. in fi ff. h.t.
Vbi pignus et hypotecam tantum in sono Vocis differre dicit
Marciana cui aperte retrogravi Videat tẽ in d. L. si rem §. propie
ff. de pignorat. action. quæ existimant Valla Vol. 6. c. 57. et Flori
da in Vol. de iuris interpretatione; quos referunt et impugnant
Rebuff in d. L. plebs 238. §. pignus ff. de V.S. et Franus Vol.
1. Iment. c. 13. n. 2. qa liter hac 1a ad cordiam reducunt et olim
Curtius Vol. 2 dict. c. 19. = Sed Veramihi semp Visaé sententia Rebu

Obj. l. 55. de pign. et hyp. cum l. 9. §. 2 de pign. actio.

4.

Lucio

f.

ſi. in d. §. pign. Vſſ. 2 cattꝰ q̄m ꝯ nō ſeruant ſm. Vbesemb. inpraet. adtl. depignorat. actione n.l. Iulius Paulus ff. ꝯ Iulianꝰ cent. q. Scilliat. 45. Donel. in Rub. huiꝰ tl. n. 2. et Rich. in d. §. item ſeruiana n. 43. ut d. l. ver hypoteca §. §. inter ꝑcedat quo ad actionem hypotecariam q̄ ſpectt creditori aduerſus quemcunq; poſſeſſorem rei obligatæ ſiue pignus ſit ſiue hypoteca de qua actione Martinus hoc in d. §. item in ditum nō lebe ꝑſtat illiꝰ l. inſcripto q̄ cꝝ Vſſ. ſingulari adformulam hypotecariam. differunt in pignus et hypoteca quo ad perſonalem actionem pignoratitiam de qua hoc tr Vſſ. in d. l. ſi rem. q. §. ꝑpie Nam cum hæc detꝰ debitori ſoluto debito ad pignus repetendꝫ et pignus repeti nō poſſit miſſi traditum fuerit creditori §. fin. inſtit. qq mod. re ſtra hit, o blig. = Merito diff. ꝫ pignoris et hypoteca adnotauit Vſſ. 2 uel ſignificaret perſonalem pignoratitiam actionem ꝑ pignoribꝰ tantum petere nō V. ꝑ hypotecit q̄ etꝑ ſoluto. cui dent ſua doctt ex d. §. item ſeruiana Vſſ. 3 in tr pignus inſtit. de action. = Exqq etꝑ liquido intelliges diſcrimen maximum oſtitui inter Rubꝫ in rām et ff. et C. depignoratitia actione cum in tm tr et ſimi Vſſ. de pignoribꝰ et hipot. tractet. de actione reali hypotecar q̄ ſpectt creditori aduerſuꝰ quemcunq; pignoris ſiue hypotecæ poſſeſſorem. at in tl depignoratitia actione agitr de actione perſonali actione pignoratitia q̄ ſpectt de creditori ad repetendum pignus ſoluto debitori

Exqq Vſſ. in ſecto. ſi ſeruus duobꝰ obligetr diuerſis temporibꝰ et 2° tradatr ꝑ ſertr is cui prius obligata ē ut exꝑſſe habetr tꝝ inſt. creditor 12. alias incipit ſi prior §. fin. ff. qq ſtipules. nō obſeruata in hoc caſu regula l. quoties 15. C. de rei uind. qua cauetr ſi duobꝰ inſolidum diuerſis temporibꝰ vendatr res aliqua. et 2° tradatr poſſeſſionem ē nō dominis rei bendita ſm. huic prius tradita ē. obligans tm 2° ſine memoratione prioris admittit crimen ſtellionatꝰ et extraordinarie punitr. l. 1. C. de crim. ſtell. l. 3. Vſſ. f max. iuncta l. 2. ff. eod. l. 7. tl. 16. p. 7. = Cuius diſcriminis rās in tr pignus et em

§

in res duobus obligata diuersis temporib. et secundo tradita, praefertur prior cui obligata est

phaon

emphonem ea videtur ꝙ ga mpignoris ꝛsht. ne necess. ꝛ
tradi sd sola conuentione ꝛtrahi obligat l. ff. de pignorat act.
l. sihbing. de pignore ff. de pact l. ꝛtrahit. ꝙ ff. h. quam rem
assignat Baldus in tract. de pignor. 1. q. = sd non sufficit ꝙ
nam etꝫ in emphiteusi necessaria ꝛ̃ traditio ad perfectio ꝙ
ꝛtractꝫ. l. 2. §. 1. ff. de ꝛtrah. cum p. mstit. eodem etiam nihil
omnus p ferat 2ꝰ emptor carere traditae l. l. quoties = quare
dicendum ꝛ̃ veram rationem deduci ex superioribꝫ quoniam
quantum attinet ad actionem hypothecariam nihil interꝛ̃
vtrum res tradatur necne. Vtroq. n. casu manet res affecta obli-
gationi ꝛ̃ vt ali l. pignoris 17. ff. h. t. l. 8. §. 9. infra q. positiones expli-
cat Fanus de pignor. s. p. q. 1. n. 13. qd ius l.ꝰ creditori iam quae-
situm et invito auferri ei inpotꝛ̃ q rationes cessat in d. l. quoties
quoniam p. 1. ꝫ emphiteusim ꝛ̃ nascitur res vlla obligationi
s. d. solum oritur actio personalis ex empto aduersꝰ ꝛ̃ venditorem
l. exempto. 11. ff. de action. empti. et ideo venditor
ante traditionem dominus manens si alienem vendiderit
et tradiderit transfert in eum dominum ꝙ ga prioris ꝛtra-
ctus fidem fregit tenetur ꝓstare priori emptori quanti sua
interꝛ̃ de cetum ꝛ̃ fuisse ut expresse imperator Alex. in. l.
gtibi 6. ff. de hoc edict t actione vend. Neq. 1ꝰ emptor potu-
erit aduersus 2ꝫ experiri quoniam actio personalis qua ius
ipse habet ex ea si res certo rei ꝛtractus sit ꝛ̃ datus
3.ª rei tum possessorem. l. Vlt. §. fin ff. de 3ª hered. emptione.

6. // Omne pignus aut ꝓ. ipso ꝛstituitur aut alieno fa
cto = ꝓ. ipso cum in bonis debitoris l. creditori pignus ꝛtribuit
absq aliqua mentione voluntatis q cum fisco ꝛtrahat cum
tunc bona eius pignoris ꝓ. ipso tacite obligentur l. auferetur
46. §. fisco ff. de ꝓ. fisci. l. l. 2. l. sabi. q. infra in qq. ca. pig.
l. hyp. tac. 3ª hab. l. 1. C. de priuil. fisci primus ꝛ̃ situationis ex
l. l. sabi. q. Videndi ff. Paul. de actio. in d. l. 666. Mol. Var.
c. 16. n. 6. et 7. et G. Lopez glos. 7. in l. 25 tit. 13. p. 5. et adm
tur fisci fauore pupillis et minus receptum ꝛ̃ curatores
et curatos sint ꝓ. offi. administrationis tacite obligata l. 1. ꝰ
§. 20. de administr. tut. idem ꝫ patet in alijs pluribus exem

plis

Pignus ꝛstituitur vel ꝛ ipso ciue vel alieno

l. q. c. inquisitionis pign. vel hyp. tacite contrahatur l. l. c. de priuilegio fisci semissitur

plis q̃ tab calamo ꝙgerit Donel. in tract. de pign. c. 4. =

Alieno facto pignus ꝛstituit sibi ꝛstituit q̃ius ꝛstituendi habet. = ꝛstituendi ius habent Duc! Cuius rei dñi ꝛs solus Magistratꝰ ex dñi ꝛs q̃ꝺ ꝙgrex suay alienato nẽ in tra dicta. a Magistratu ꝛstituit pignus! aliud ꝑtorium, aliud iudiciale. = Pignus Prætorium q̃d miss° in possessꝫ cãa rei seruandæ ꝛstituit l. nẽmium 26. ff. de pignorat. act. l. missio 12. ff. de rebꝰ eoꝝ l. q̃ legati. §. (aut in possessionẽ) legat. tradit Donel. in tract. de pign. c. 5. = Iudiciale V° pignus q̃d iudicati exequendi cãa ab officio capitur et distrahitur. l. a diuo pio. §. 5. in fine ff. de re iud. l. 2. in fin. in cãa iudicati pignus captum sit. Vnde aduersus Perezium maximum discrimen inter ꝑtorium pignus et iudiciale, cum in ꝑtorio! nobis seruetur priuilegium temporis inter eos q̃ eiusdem rei tit! ꝛs p mittitur in missionem in personam l. cum Vnus 12. ff. de bon. iud. aut. ꝑs. Sicq in pignore ꝑtorio q̃ prior ẽ tempore ꝓponitur inter eos debitoris creditoꝝ cãa ẽ nec Vllus interest ordo seruetur ut patet in illis q̃ ex cãa damni infecti legatoꝝ nomine missi ꝛs in possessionẽ l. si puta. §. 5. si plures de damno infecto. l. is cui. §. 5. q̃ prior. ff. Vt in possess. legat. tradit elegant. Gl. sp. in l. 9. tit. 9. p. 5. q. 6. fol. 1.ª Cuiac. Obs. obseru. c. 7. et lib. 5. q. ad edictum Pauli in d. l. cum Vnus Donel. lib. 23. Im. c. 12. Vbi Oldrad. tit. 1. = Diximus in ꝑtorio pignore non obseruari priorita tem interest q̃ eiusdem tit! ꝛs Nay si sint duo q̃dem pignus obtinent diuersis ꝙ exempli gra Vnus tanq̃m pignus ꝑtorium idẽ tanq̃m missus in possessionẽ rei seruandæ cãa. = Alter V° ex incidente capione pignoris facta ex cãa iudicati tunc q̃ prior ẽ tempore potior erit ꝙ l. 2. in fine ꝓpositione l. si post q̃m. 3. §. 1ª aut in possessionẽ legatoꝝ tradit Cuiac. ad lib. 5. q. ad edict. Pauli in d. l. cum Vnus. = in pignore V° iudiciali idẽ mes q̃d exequendo rei iudicatæ causa capitur absolute Vbi mentionali priuilegium et ordo temporis spec

Pignus quod ꝛstituitur alieno facto ꝛs est a magistratu, aut ab ipsis domi nis = Quod ꝛstituitur a Magistratu ꝛs est ꝑtorium, ꝛs iudiciale

tatr Istituitr n. impsonam l. sed et j.ᵉ lo. ff. qpsiores. tra
dit elegantr Cujat. d. lib 5. observat. c. 30. = Cui differen
tia inter pignus ptorium et iudiciale alia anectendaé qd
missus pignus pretorium occapat l. 2 l. cum Vempublic
am. 7 qpotior. illd. Vº qd ex cãa iudicati Istituitr ex ff.ᵉ capitr
et distrahitr néc occupatr abeo, sm. quem lis datae l. 2.
in fine in cãa iudicati. = Preterea distrahendo pignori
capto ex cãa iudicati pstituti st duo menses. sm. Juva ff.ᵉ
l. deinstrib. 69. 31. ff. de re iud. noviss.ª Vº Justiniani sanctione
4. st menses. l. 2. C. de Usur. rei iud. traddit Cujat. lib. 5 obser
vat. c. 39. j.ᵉ Vº nrº Regio tantum recedit spatium. 10 dier
l. 7. tit. 3. p. 3. Vbi explicat Greg. Lp. glott. 2. = Possidendo Vº pig
nori pretorio ex 2º decreto nullum certum tempus j.ᵉ pstituimé
totum. n. relingitr iudicis arbitrio l. Si mita. 45. §. néauth. ff. de da
mno infecto docet Cujat. d. lib. 5. observat. c. 30. = Neq aduer
sãr has diff.as in th pignus ptorium et iudiciale obstat th
in l. 2. C. de ptorio pignore Vbi justin. ait tantum pignus éé
in duplici diff.ª = Aliud conventionále, = Aliud ptorium. Nam
resp.º cum Donel. ad tt. de ptorio pignore. et infra n. b. = Iudi
ciale pignus th nuncupari ptorium inquantum a iudicibus
quemadmodum illd similitr Istituitr. Vº indesegitr inter se
nédifferre licet mes inveniant quemadmodum th licet hs
sit dial. differt in multis modis a Bruto th adeo toto gene
re diversus ej sicque pignus ex cãa amissionis néé idgdca
pitr ex cãa iudicati sd nihilominus Utrum ptoriumé
ga ptoris Istituitr. //

§. 7. //Adhuc pignus Istituitr nuda Voluntate
pignus quod Istituitr a Domi nis si Voluerit rem suam pignori éé creditori sive suo sive alí
eno. = Istituitr aut pignus Voluntate partim tt.ª partim
verbis. Nam tt.ª quo recte Istitui pignus diximus
ex l. néminem 26. ff. de pign. actione l. cubius. 12. ff. de
alimen. et cibar. legat. = Nuda Voluntate sive expressa
sive tacita. = Expressa th cibo traditio nem ut iam sº dixi
mus. n. 5. = Tacita ut in invectis. et illatis in prædium Vrbanum
inductum l. item ga ff. de pact. l. 6. j.ᵉ 4. l. licet. 6. ff. in quib

ca. pig. flig.

ca. pig. ℓ hypot. = Ergo fit euidenter rem alienam in qua debitor nullum ius habet q̄ ei ín debet ab eo pignori ob ti oari ñpoēē sine mandato aut voluntate dñi. l. aliena 9 ves. 20. ff. de pignorat. actione. Nec eius pignoris credi tori persecutionem dari; idē actionem hypothecariam sd vtilia actione pignoratitia teneri debitorem in id qd interē creditoris de eo tam ñpuisse, siue sciens siue ignorans rem alienam pignorauerit: sitamen nihil fecit cū ex. ordinem Criminē extellionatus patiatur l. si rem alienam g. l. tutor. 16. §. 1. ff. de pignorat actiō. l. q̄ dig. 6. C. si aliena res pignori data sit. = Nec difficilis é in bethigão rāonis ppter quam rei alienæ pignus ñ valeat ut stet ex dd. iuribꝫ = bendithi autē reali ena valleat. l. rem alienam 28. de ſ. hend. emphiteuta qui annis dicisbeat qd emphiteutam bendithorem q̄ recipit et recipere ypnorationem l. sdetqd. g. §. 1. ff. h. t. = Nam cum pignoris iure rem ipsam affitiat, ideoq pariat actionem in rem l. pignoris. 17. ff. eod. certum é non poēē rem affici alio cō q̄ nisi ei dñus: ó id saltim qd cuius rei qs dñus ñ ēē eis alium ēē dñum necesse é. cui certē fieret iniuria si eo ſmitto, ſ ignorante poēēt alius rem ipsius obligari qd ēēt ſ. regulam. iuris in l. id qd in rem. 11. de reg. iur. = At bendithi ñ rem ipsam affitit q̄ bendit, sd ꝓ nam dum taxat eius q̄ bendit, ut ꝓ inde obligeē ex empto cum bendit rem alienam ac si bēnderet suam. nec a bendithi impedit dñum quominus rem suam ā dño bendi tam eiuncat. d. l. rem alienam: et toto tt. ff. de euictionibꝫ = Proinde q̄ solius dñi é pignori obligare, bendere ñ solius dñi, sd ex posteriori. qd vero dicit in d. l. sdetqd §. 1. h. ꝓpertinet, ut qd qs emere ñpoēēt; id ei pignori accipere possit. l. 1. §. eam rem ff. quae res pign. fiat potius ita intelligendum é si nulla set rāo diuersitatis ꝓpter quam facilius debeat ꝓmitti bendithi quam ꝓpignoratio. quam vtramq rationem addit Ant. Fr. Mz. 200 iect. c. 17. ad primum omissa opinione Cujacij Mar. Ve. ſp. Pap. in. l. 1.

pignus in re aliena non consistit

ff. de pignoribus existimat qd dr̃ in d.§. 1. qd emptionem bonorum recipit et pignorationem recipere ita supplendum ẽ nẽ alius recipiat qd minus bonorum emptionem recipit et pignorationem pot̃ recipere = Qd. L. Falcidia in calcia debitori debita in quo quidem rede sscht. pignoris ab initio tenet L. creditor. §. cum ex caa ff. qpothor. = 2° ineo qui tl. et bona fide possidet rem alienam tamq̃m suam pignori creditori subjicit: quo ex casu creditor amittit possessionem pignoris per reg̃ Utilis Serviana L. si abeo. 18. ff. de pignoribus Vbi Bl. ing. ad edictum Pauli Explicat Cujac.

8.

Si debitor rei alienę quam pignori dedit, dominus consentiat, convalescit pignus.

Sd sciendum ẽ Vno casu rem alienam pignori data licet ab initio pignus nõ sit tat postea ex oĝ tale sua esse vere putas debitor ĝ eam rem pignori ꝙ posuit postea dominium eius adquisierit, ut si dominus eiusmodi heres extiterit, ballocat hoc casu pignus ꝑ directo sd Utilis idẽ creditori adversus debitorem ĝ eam rem possidet ñ data vel directa actio hypothecaria sd Utilis et extra ordinẽ ut addit Paulus in L. rem alienam 41. ff. de pignorat actione L. cum res. §. si alienaverit = qd ita intelligendum erit si ab initio non dicerit creditor rem ẽ alienam quam pignori accipiebat nam alioq̃ scienti creditori tantum retentio pignoris debitur ꝑ vindicatio idẽ actio hypothecaria det tradit Papin in L. 1. princ. ff. hoc tl. Vbi illud ꝙ paribus difficilius pro positivis accipiendum ẽ ut censeatur sit ñ debere dari scienti creditori actionem hypothecariam quam scimus ẽ Papiniani in illis Vbis minus dubitabit ĝ eiusdem aliud res ponsum ꝙ tulit in L. 1 num. ĝm 8. de Collat. bon. in fine inquit ille a filio post annum quam delata ẽ bonor. ꝙ possess.° Voluntariam novam cautionis admittere difficilius ẽ ait cum intelligere eum stet ñ ẽ admittendam ut recte in hoc ꝙ posito videbat Donel.° cõis Videndq̃ in tract. de pignoribus q. p. = nec minus in casu ꝑ dicto dari scienti creditori tantum pignoris retentionem vel actionem hypothecariam cum idem quoq̃ accidat in alio casu ab eodem Pap.° tradito in L. in

Dummodo ignoret creditor ab initio alienam esse, nam si sciat retentionem tantum habet

pris ff.

ff. qq mo. hyp. et ẽ malis quam refert Gordianꝰ in l. Unica
ad fin. ẽ obgro quaf. pecun. pignus retineri poste exqq rō
tat ꝓ alterius cedi retentionem quam pignoris persecutiõ
= Ne tertii ind. l. i. ff de pignor. obstat l. cum vir esse ꝛ ff.
eodem Ubi Modestinꝰ ait pignore vir esse ꝛ in Utilitatem
cto retentionem nẽé quoniam ea l. s.m. Cuj. lib. 11. resp.
Pap. in d. l. i. accipienda de pignore qd expost facto nas
cualiuit huiusmodi ꝓtoris ut de fundo dotali quam maritus
obligauit 3a l. iull. de qua in s. 4. ff. de fundo dot. cuius
pignoris nec retentio ẽ exhibenda debitoris ad finem
pertineant d. l. cum vir esse. iuncta. s. 2. ff. de fundo dot.
= Nec ꝓterea sentio tẽ in d. l. rem alienam de pign actio.
obstat qd dicit in l. eq̃ua ꝑ dum. 15. §. 1. ff. h. creditorem tẽ
q agit hypotecaria ꝓbare debere rem in bonis debitoris fuisse
cum ꝓ tempore fuit de pignore qd Uhg in d. l. rem alienam
cumpbare nequit creditor qa certe res h fuit in bonis
debitoris Videtur denegandaci ẽé actio hypotecaria nam
breuiter Respon. cum Cuj. lib. 3. qq. Pauli in d. l. rem alie
nam huius rei pbationem a creditore desiderari ita
gat directo iudicio nisi hagat Utili hypotecaria etc.
ordin. = Sd tertii in d. l. rem alienam magis repugari
Videtur l. si seruo. 20. ff. ge ta qq manumissi Ubi Modestinus
aut de seruo alieno manumisso nescientẽ dõno qd fecit
Utilitas l. stichꝰ 3 q cum alijs de manumiss tit. quia post ea
manumissus seruii factus eius dõni manumissionem nequa le sce
re sig. hoc in manumissione pcedit q̃ omib rebꝰ saluta
tur ẽ l. diuersitas ff. de reg. iur. idem seruus affirmare
debemus in pignore, ut tẽ nequat scire num etiã debitor
rei pignorate dominium secutus fuerit = Cui difficulta
ti Resp. cum Bart. in d. l. rem alienam n. 4. quem
segit Cuiat. lib. 3. qq. Pauli in eadem l. hanc ẽé diff.
inter pignorationem et manumissionem seruii alieni qa
ex manumissione nulla nascitur obligo q̃ obstringat ꝑ
sonam manumissoris sed affectat bona eius; at ex bonis
pignoris id agitur ut nascatur obligo; quam inter de

tertii in l. 2 de pign. obij. l. 2 eo dem — Soluitur

tertii in l. 9 de pign. actione obij. l. 15 §. 1. de pign.

Soluitur

dicitur l. 9 § obij. l. 20 qui ad aqui manumissus &c.

Soluitur

cuitoris

debitoris ḡdoḡ ei dñmis quæsito vires obtinere ne alias teneat stravia pignoratitia l. sirem alienam. g. ff. de pignorat. actione = omissa nugatoria Accij oppinione in d. l. rem alienam vbo pignoratitia, q̃ ait ideo libertatem nō facille ꝺbellescere ḡ dnō facilleꝺ vocett. ḡ remꝺ petijt ḡd perinde ē. acsidicaret ideo in vnare nō ēē fabor vanillem libertatis caām ḡd inaliare ꝺet fabor vanillis ḡd quide ē ꝺ.ª id ḡd vulgo dicit fabores ēē ampliandos l. cum ḡdē .19. ff. de lib. et post. ℣

Longe difficilior ē; aliaq̃ orta quam ꝺub iungit Paulꝰ in d. l. rem aliam. si Titius rem meam sine vlla mea ꝺb. ḡ. liberat hæres exitus an pignus ꝺb. liberat et respondit Paulꝰ hoc casu pignus nō inualescere nec dicto nec vtilitꝰ in d. l. rem alienam vnde nō idem: at ille destinat in l. si Titius 22. ff. h.t. pignus ḡdem dicto nō valescere sꝺ nō vtilem pignorationem creditori dandam ē affirmat ḡ cum in his ē pignus, tanḡm adiecta et ḡ aditia difficile erit inuenire huiḡ tantino solutꝰ sic ḡ Alciat. lib. 7. paraḡ. c. 14. scribit legendum ēē apud Paulum in d. l. rem alienam, quem et idem dicendum: p interrogationem ꝑ dicto ḡdmodo ex libris vulgo legitur nō ē idem dicendum prorsus implauille ē nō solum q̃ literam ex̃ miscere corrumpit sꝺ ex ḡ sequentia vbo d. l. rem alienam manifeste ostendunt nō dubitare Paulum ḡ in hac posteriore casu aliud dicendum ēēt quam in priori tetigit Ant. Fab. lib. 20. iurisp. c. 17. recentiore difficultate explicanda felicior stilus Cujac. lib. ḡ. obseru. c. 26. et lib. 3. ḡ. Pauli in d. l. rem alienam ḡ ait rem in d. l. si Titius posse ex ætate d. l.ᵐ rem alienam deteriorem et tandem prædictam nō dum in dissolutum reliquit Faber d. lib. 20. iurisp. c. 17. dum ait Paulum et Modestinum in ḡ. ꝑdicta vno dicentes quare sit et alijs omissis Verius ēēt ḡd tradidit Acc. glossa. 1. in d. l. si Titius quam sequutus Iranus lib. 3. in. c. 13. n. 9. et Donel. in tract. de pign. c. 7. ad finem apud Modestinum in d. l. si Titius dari Villem pignorationem creditori nō ut eam rem ꝑ. ꝑ pignoris vindicet quam hypothecariam actionem

l. 41 de pign. actione cum l. 22 de pign.

eorum intelligentia

Vocamus

Vocamus. Videt id gd inter sua res quatr ℊ pignoratitia strariadr in qua actione hoc cessz intendit ut alior res loco alienę ℊ obliga fuisset pro tanto pignori quę ut in debitorem hypothecat sit in eius rem eodem tmo dubio scedit quam pignoratitiam strariam n denegat Paulus creditori in d.l. rem alienam sd Villę hypothecam idem in rem persecutoriam qui succedat n sufficit ut ipse Paulus addit in d.l. rem alienam Nisi nec Titij cum dę ę debitum q ea pecuniam debet sdem regnat mortis de pignore sd alienatis manc solutis rem vindicationis instat qa videtur nec Modestinus vult in d.l. si Titio Ubi ait directo pignus n sua fieri sd Villeni pignoratitiam Pauli creditori quo satisfig nificatur inuit directo pignus sua fieri sd Villitij. nec dire tam et ex Ubi s. sd Villenę et ex aliis data pignoratitiam acti pignus sua luisset qd de strariis pignoratitia intelligi hypothe sd de ea ℊ hypothecaria nominat quarem inter pignoris ꝓsequm alia ę ne et ℊ disputare videtur an rem et Ulpianum directo an alio modo qa licet nullo modo pignus sibi ipsi alienam q. ff. de pign. actione — cui. dissi cultati resp.° cum Iuliano d.c.ę.n.q. actionem in d.l. si Titio strariam dari; qua n solum petitor ut qd in rem solvatur aut alijs aque idoneis pignoribz caveatr sdez utilla ipsa res quę obligata fuit adfuturo debitori in pignus, q petitio insolens ne; cum alias ꝓ. caveatr n posse nec eadem venire ꝓ. factum defuncti l. cum amatre. q. ſ. de rei Vindic. ita q in d.l. si Titio quaesit pignus n directo sd edita dica indirecto cum illd per strariam pignoratitiam q ę alia ea quasi obligua via creditor sequatr = Sectandem obstat si aliqs vult insist sum pradictam in ipsa rem d.l. mi Titio n succurrit Rub. Subqua tollo cau cum incau de actione pignoratitia agatr sd de hypotecaria, id iam s.ª diximus n. 4. in fine. Nam respondemus qd cum in d.l. si Titio Sirmet pignus saltim indirecto modo nus relato possit q postpdictam sirmationem creditor hypote caria experiri n videtur d.l. si Titio aliena a Rub.ª subquisitae

Replicatur

Sed Titio

Item replicatur

Silvio

+

alia pgdicty. & intelligentia

= Quo dicty iuvium sordia sino arrideat potest defendi alia quam defendit Acc. Vbo nõ creditori ind. l. rem alienã quam sequit. Vulteius disceptationum scholasticar. cap. Hieronimy Treuleorum selectar. dicty p. dicty l. Rem. §. aut silicet Modest. intelligat in d. l. Si filius cumque res alienã pignori data obligata domino prius ignorante ut satis colligit ex dicta lex. At vero Pauli responsum in d. l. rem alienam pecudat dõno expresse reclamante et morante Vtrum et creditorem et debitorem non teneat suo pignori obligare ut innit Paulus l. 6. quem meam obligaverat q. vel actoria cum ea intenterit aquum nõ pignus nec Vtiliter firmari.

Pignoris vectigalis Vtilitas hac vis est. ut pignore q. debito magis cautum sit creditori utiam s. ad tempus diximus n. 1. et 2. = Hoc autẽ cautio tribus in relatis sistit = 1°. ut rem penes se habere liceat creditori et pignori manere adquam rem obtinendam illi possit ex pignore mere actio adversus omnem pignoris possessorem. l. pignoris 9. ff. h. t. =

L. 74. ff. de dom. simulieri.

pignoris vectigalis utilitas vis sistit? ut pro debito magis cautum sit creditori, quę cautio in tribus sistit

2°. = 2°. ut dum rem penes se habet ea Vtatur fruatur ut bonus pater fam. fecerit qd tantum ex suo facere potẽ ideq facere iubet ex fide bona ut vectigalia et fructus percepti cederent debitori atq ita Vtrig cabeat et debitori et creditori l. 1. et 2. c. de pign. actione. Quamqm hoc magis ne obligatione pignoratitia personali quam tr debitorem et creditorem intercedat quam ex pignoris nuncupatione. = 3°. ut creditor rem videat et expectandum dicitur; sed rem vel Vellit licet pignus distrahere ex huius pñs illis ratis fiat tota eff. et de distractione pignus qd ita intelligendum erit si ea rem pignoravit et in pactione cautum sit quem admodum debeat pignus distrahi sive in tempe sive in aliis eventionibus pactis obseruanda erit. l. fin. C. de San. eccl. et dõnis impetrandis. §. 2°. autẽ instit. qq alien. licet tũ. l. 41. tit. 3. pr. dum tamen ante benditionem debitori nunciet. l. creditor. 4. C. de distractione pign. ut 2ª Acc. in eadem Vbo testatur observant facobus de Arena et Alberic. in l. si vicerint. 4. ff. de pignoratit. act. quos segit G. Lop. in d. l. 41. glos. 3. per totum. C. = Si autem

3°. Dicitur in eo Vbi creditor potest rem pignoratam vendere

debeu dando pignore nihil inuenit dc hoc j. Estimus aut licet distrahere l. si inuenerit 4. ff. de pignorat. ac. sd secundu Bart. debitor ut soluat qsi post denunciationem Vicesimo a solutione cessauerit pignus Vendi potuerit. d. l. fin. q. sin aut in primo C. de. dñi impetrando quia tu quo ad solutionis tpm j. hispano emendat. l. 42. tit. 13. p. 5. Vbi explicat Greg. glos. 3. qua. l. in remouibili. 12. diez in fine 20. debitori prestantur qq elapsis creditor pignus Vendit qua mspe si emptor nreperiatur Vuus sit admouendus debitor qsi nihilominus m solutione cesset creditor impignore ius dñij sibi impetrabit licet possit debitor intra Vicesimu recuperare rem ipsam si creditori offerat totum debitum; cuius qd dicit intra tempus de d. l. fin. q. sin aut. C. de. dñij impetrando: qd si debitum nō repignues Vendatur si creditor distrahat forte obligatu l. si inuenit 4. Vss. Vbi V°. ff. de pig. ac hic. Sisfa pignori 73. ff. de furtis: nisi debitori creditor denunciauerit ut soluat et ille cessauerit tunc n. creditor pignus alienare potē ut patet ex d. l. si inuenit Vbi. Vbi uero. l. 42. tit. 13. p. 5.

Per denunciationem sic accipimus hic tale tempus per ita dicat debitori Solue, solue, solue. ut recte tradit Ang. Vbo nisi ei in d. l. si inuenit. sdita ut inter singulas denunciationes; aliqd modicum tempus intercedat. Et licet modicus tempus inter duo varie accipiatur ut videre licet ex Mar. Lodio. lib. 2. observ. c. 16. tu in duo positio fere conspiciunt, inter Vnamquamq denunciationem Vnum diem intercedere debere ut post Ang. in d. l. si inuenit Vbo nisi ei tradit Bart. ibi n. 3. quos segtur Greg. Lop. in d. l. 42. tit. 13. p. 5. glos. 5. aqua ipse sententia aliquantulum discrepat Castrensis in d. l. si inuenit. n. 11. — Sed ego placidius dicipse existimo ita per denunciandum ut pinter saltem denunciatum minus quinto. diez adgitapost triginta dies finiatur predicta. 1ª denunciatio ut eleganter tradit Dond. in

172.

Et denunciare quomodo intelligatur

in tract de pign. C. o. q d multis bis ss sententiarum reperiet in gg cum de exigenda pecunia agit. 10. dies spatium ut minimum regnit l. Emissor 21. § sin. ff. de rit. pecun. sic etz cum reus absens tribus edictis ebocat. v. 69 trig. edicta sic accipit ut imponi debeant per intervallum trium dierum. l. adoptorem 68. et l. seq. ff. de iudicijs. = Ignoratz ptera hac sententia legi 12 tab. ea in. Lucis statuit ac debitor iudicati 30. dies datos iuxta ad exigenda pecunia eâ quam distraxerant ut testis Gelij. lib. 20. noct. actic. c. 1.

Pactum legis commissorie in pignoribus ut reprobatum

13 Tandem ppter omnia de hac nra Rub.ca aduertes q d licet q d liceat pactum sup distractione pignoz Valleat ut a. diximus p. l. fin. Vss. sancimus l. dej.e d. omnj impetrando pactum in l. Emissorie in tra creditorem et debitorem celebratum ereprobatum in pignoribz l. quamuis 3. C. de pact. pig. et l. Emissoria in pignoribz rescindenda l. 41. tit. 3. ff. et l. 12. tit. 3. p. 5. l. secus sit in pactis emptionis et venditionis l. 1. et ptotum ff. de lege Emiss.a l. Emissoria 4. C. de pact. inter emptorem l. 38. tit. 5. p. 5. = Dicitur autz pactum legis Emissorie in pignoribz quoties cum apponitur pactum q d pignus in liceret, Vel si debitor non solvat tali termino res pignorata fiat creditoris et in venditionibz homo q d nisi pretium solutum sit in prata illorum venerit in empta = Rationes autz diff.as in pignus et venditionem quantum ad l. Emissoriam Videas omnino apd Juan. Gut. de juram.to confirmat.o 1. p. c. 33. n. 1. Vbi n. 2. post plures alios relatis similiter disputat in pactum l. Emissorie in pignoribz in vam.to firmet: sd hoc pactum l. Emissorie in pignoribus reprobatum l. C. is n.o Vtoy temp.e et adversz omnes tam antiquos qm nobiores in hac pte resolvit Pinel. in Rub. C. de rescin. d. Vend. 2. p. c. 1. n. 27. cum tribz segg. Cui opinioni me videri fatagat. cæteri tz ind. l. quamuis C. de pact. pignoz Vbi Imgat. et Vantius denuo statuit talle pactum in firmandum esse = o.o autem diversum ius militabat. et hæc de Rub.ca dicta sufficiant

Cedatz ad Laudem

Dei

finis

Xa 4ta m. in l. 1.

Extm in l. 1. C. de pig. & hipotecis, & Duplex

Adhuc hñ tribꝰ solet hic mouere. l. 1. C. hoc tit. affamis lectura et cam arrog. tit. de hꝰ formit sigillatim de una quag nobis dicatur breuiter et sumdre. h. quam post plures ordinarias sic sequuntur facto in l. creditor. 28. ff. si certum petat et Nicolaus Boherij decis 207. vñ. Summa huius l. hec est debitor cedens creditori rem pignori obligatam liberat hac causa quo adhuc dubium debiti qd deberet deducit ex l. hypotecas. Sed hoc notabile et singulare infra de distract. pig. l. quesitum. §. fin. ff. eodem. Sin duo sint de eadem. C. de pig. et hipo. inpetr. l. si pignus. §. Verum. si. a. si certum petat. l. creditor. 28. ff. eod. l. aduersus. 10. C. de obligat et act. l. fin. Vide an incipiat mensura tit. 29. p. 3. l. 41. et 44. Vide fin. tit. 13. p. 5. l. 2. a tit. 19. tit. 3. fori.

Sed huic lecture et sue veritati repugnat Vehementissime gari Videtur hꝰ in l. a diuo Pio. 19. §. si pignora ff. de rei vind. Vbi tradit Vlp. rescriptum fuisse creditorem qui insolutum minus idonea pignora accepit cum debitore transegisse Videri atq; ideo restituendum quantitatem in qm pignora insufficiunt petere ergo cé 2° obstat eam alias cum debito aliud petat placet creditorem cogendum cé debere qui minus idoneum acceperit ut sibi alium debitorem gro soluendo né si bi delegatum admittat l. in tu. 26. §. a bé ff. mand. hꝰ in l. 1. §. item qritur ff. de separat. l. Vlp. plane ff. de fidei iussor. ubi l. si a barbitro. 12. ff. qui satisd. cog.

Sed his nō obstantibus adhuc Veritati pp. l. a. n. allegata creditor qui idoneum pignus acpit nō amittere exactionem eius debiti qui minus pignus insufficit cuius sententie duplex cé et nō obscura ratio. 1. cé qa ḡdo petunt duo diuersa remedia eodem tractu exhibeti Vnum cessat aliud. arg. l. si is fuerit. §. 1. ff. de dit. furt. et expresse in oppositis cabet ind. l. aduersus. 10. de obligat. et actionib. creditor auth cui res pignori obligate debet has actiones diuersas prouenientem descendentem ex tractu ad exigendum debitum. §. item institut. de actionib. et hypotecaria descendentem ex obligatione pignoris. §. item si rem pignoris ann. cod. tit. Vnde si possessionem pignoris facta a debitore extinguat

1 l. 1. C. hoc tit.

2 Primus modus intelligendi predicta secundum Baldum n. 16

3 Obj. 1°. l. 1583 de re iudicata cum Baldo in h. l. 2.

4 Obj. 2°. Cynus. Baldus. h. l. 2.

5 Solutio 1° duobus remediis realiter vel eodem tractu exhibitis vno, aliud non exhibetur

acho

achsihypotecaria maneret m, debet prsalis adpetendy residuum debiti qvas sformatt ecco qa cumpignoraring rem creditori suponantt et in obligatoria ingm utraqs creditoris intuitu credity & sm iudic. ggs mscr ter Hinc obligt l. plus cautionis 2 b. ff. de reg. iur. ggs ornat phemiz tt. 13. p. 5. t. per straman ter ornet porro mat qua debo opa gado obg les pmotem. signa sint minus idonea et insolutum creditori dentr, n debent nisi fidus ingus in sufficiat debitorem liberare redi minutionem et odium creditoris apperentis qui de meint favorem introducta ff. contra se qd tam obg. ins. manicipia .19. ff. de instruct fin strum te legato. 32. §. si manicipatg in l. b. ac cum per exercitionem. ff. de bonis pstr. d tab. l. nulla. 24. ff. de legibg l. qd favore. b. eodem qm rasem assignarunt Alciatus in d. l. creditor n. 1. ff. si certum petatt. De iure tde n. 2. inde inferentes creditorem pignus minus idoneum accipientem virtute personalis obligationis ad capturam debitoris qui vg sibi integre cohearet posse producere in plus qm sibi du pignore accepto ming habere creditg qm nullo accepto est habitu vg, cumpignus dcm sit detractatur obligationis; ad utradiffinat l. q. si exercuen tione dm. sed si pignora ff. de nau d. tradit Cogentu Donel. in d. l. creditor. n. 1. ff. si certum petatt.

Sd hijs obijcit regula l. et habet. §. §. cum gs in casu sumario Bartolus. ff. pario ff. p cario ubi plus in p probationem homis cessare legis quisitorem atq itaq per pignus cessare videbatt personalis actio = Sd respondendum illam regulam procedere in quisitione q per dat. j. especialis. Vt post gstram Vbo reppellere dcm. sitom qd si emphiteuta in l. 2. de j. emphiteutico tradit Jaff. tt. n. 143. Sacinus qm minem appellat in l. filius qpatri n. 20 ff. de Vulgari Vel inquisitione extraordin. qm sic brevidium qa aliud defuit remedium ad inducth. hanc. nec. cessare debet si alium et p. Imuni sibi homo prohibat exequdatg in l. in causa. 16. ff. de minis. Non v. procedere inquisitione Imuni extraordin. qualis est actio personalis qaduersg debitorem petit. aqcanes Verissimile creditorem recedere voluisse et sic pignore sibi prperavit eqdem merito cumplura remedia eiusdem rei nore j. especiale hsit inspatuille arg. l. cum filius. 76 §. Varijs

ff. de leg. 2.°

4

Replicatur l. 15 §. 3. de Pigneric prohibitio non homini effectum sed prohibito legi debito-

ff. de leg. 2. q doctrina in mala lea aptat. Dicta lege ethot q.
§ cum qs ff. de pcario ideo. n. tñ eig sibi pstipulationem cauit dere
vestituenda p̃ cariam in tr dictum n̄ spectt cum talem tr dicty
ex egtate in tr dictum l. 2. ff. p̃cario habeat bcum gamilla
co nōie iuris ciuilis actio spectt ut nominatim tradit Paulq
in l. intr dictum. 14. ff. eo d. Vnde cum ille qui sibi pstipulationem
prospexit p. ciuilli tutq sit q. de substituta. instit. de action. pa
rium intr dictum petere negt. d. l. et habet q. cum qs Vbi recte
tradit Acc. Vbo n̄ spectt = Sdoluitur hoc addamus firmis
scrupulq instat aduersq hanc solutionem qd Ve ita esset
fieret enim de intr dictum de pcario n̄ po ee cumulate cum
aliqua actione ciuili d. l. intr dictum. 14. sd Vbi qd pcario
negatum ē n̄ solum hoc intr dicto Vbi ostenum sed de pscriptis
Vbis actionū l. 2. VII. itaq. §. duo. 19. VII.° cum gd ff. pcario
et tradit Paulq Vbi ita de VII.° cum gd ff. pcario redditu. quam
nemo cognouisset ee ciuilem actionem l. solent. q. ff. de pscript.
Vbi Fauris gentium 7. VII. et ides et alibi passim ff. de pact.
0.° intr dictum de pcario cum ciuilli actione posse cumulare
Vel p̃ negnt Videtur currere solutio tradita ad tm in q.
cum qs cui difficultatem omittat aliqq pstipulationibq Accij
Vbo p. ciuilli in d. tm tr dictum. 14. = Respondendum Videtur
Donello lib. 14. Im. c. 24. n. pn. qm tñ negnt tradat d. lib. D. et
cum Panzio lib. 3 Scilliat. cent. 7. scill. 21. Vbum iuris ciuilis
actionē ambiguum p̃ pie in p. ciuilis actio dicitq
exdirecto ideo ignorit Vbi iuris ciuilis p dicta argum.to
tq in l. Vbis ciuilibq 7. de Verbq et hoc contra recte
negat Paul. in dicta l. intr dictum 14 ff. de pcario et Vgian
in l. cum q 14. §. 1 ff. de pact. = De pcario aliquam ac
tionem p̃ petere iuris ciuilis nam q actio pscripta Vbi
sit Ciuilis ē directa sd Vtilis. l. cum nota. 6. C. de vari.
dat. n. ex Vbis legis sd ex eius sententia et parum tr pta his q
. S. C. tq ex Verbo et aequo d. l. 2. VII. itaq ff. p̃cario tradit
elegans auctor Donel. ad tit. de pscript. Vbi c. 22. Vnde q in
ficiemur in tr dictum pcarij n̄ posse currere cum aliqua
actione ciuilli. secq nec cum stipulat. ed d. ethot. q. q

Solutio ad dict. l. 15 §. 3. de pycario supplicatus, quod si quaeritur, an dicendum sit de pycario concurrente cum aliqua actione ciuili, quod talis cum aliqua actione ciuili, quia caret cum actione Praetoria. seu

Solutio

cum qs.

+ reprehenditur prædic. solutio

§. cum gl. in hu negamq; po ce stirrere cum actione p̄scriptis
Vbis q̄ sit Cinillis tt. hoc procedit pau bg generalius
et p̄mitp̄tationem in ex Vbis. l. sit sd̄ dicta dictsq; in viam
scordia merito rep̄hendit ab Ant. fab. tt. decrsi bg de
ca. d. 73. exx. 6. Nam Paul g in d. l. in tr dictum. 14. ff. de
p̄caris negat actionem Vllam Ciuillem p̄parata ee
dep̄cariji q̄ sit nōinata sd ait nullam esnōine iuris
Ciuillis actionem ee. qd bnge diuersum ē ita sig dum
Vba constitue prolata a Scultio in d. l. in tr dum in admonem actis
p̄tinent sd ad eam procari ac scriptum ēēt nullam p̄carij
ēa actionem p̄ Ciuilli p̄parata ee q̄ neq nōinam neq
in nominatam qd q dem fit cui dubius si Pauli sententiam
et mentem inspiciamus Voluit n. eos sedere cum intridicty
dep̄cario ap restorie in tio dictum sit et eo em petere ex
necessitate quem admodum ab Vlp. factum ē in eum q
.14. §. i sq. ff. de iurt. at q nulla subesset necessitas introducen
di ex hac causa in tr dictis in qua Ciuillis actis iam esnōine ope te
bat ebsi ēēt ignominata cum actione p̄scriptis Vbis quā in
minata si vi vocant in minoris sint potestatis ad elicio dam
sdēnationem et sequendam indemnitatem quam quo
ppium nomen habent quem admodum stem q dicere nihil
in tr ēē an directa q̄s an Vtili actione sueniat cum Vtra
q̄ actio eius dem potestatis sit eam dem q habeat effectu
l. l. actio 47. ff. de rego bjs gestis Cui adde Fab. in C. q tract.
C. 7. = Vide hac resolutione omissa etalia Cujatij tt. 4. c.
observat. C. 7. quam recte reprehendit Fab. d. decad. 72. exx.
6. = Respondendum iudico cum eodem fabro qd Paul g scribit
in d. l. 14. ides fuisse ap̄t sse oppositum in tr dictum dep̄cario
qd nulla inre Ciuillis actio ēēt eo nōine ita sa ne accipi
debere ut actio nulla sit p̄ Ciuilli p̄parata adeum ip-
sum finem adquam p̄paratum ē in tr dictum dep̄cario i dē
ad abocandam rei p̄cario possessionem. Nam q datur
p̄scriptis Vbis actio in d. l. 2. Vsitaq et in d. l. duo Vbi fin
ff. p̄cario in adrei ipsius q p̄cario cessa sd adeius qd in tr ē
p̄secutionem respicit ideoq apd Scultum in d. l. duo §. fin

ff. p̄scrip

ff. p̄scriptis Vbi. ach̄s dicit in contrahendis ñ contr. gaiu vē
in contrim ē l. fin. ff. de p̄scriptis stipulat Vnde cum p̄scripsit at
g rem p̄cario recepit cum habere malit quam gd sua in trēseq
cum habere malit exercuit dari illi interdictum gd ei inde
ach̄s deficienti Vice cui Vpregr. legantr l. 6. d. de cal. ff. err. 6.
N cadit cessat hanc interp̄tationem obstat si alig instet p̄tere illi
grem p̄cario recepit rei vindicationem g. cessare debere
interdictum de p̄cario. Nam Regn. gd cum dominum sit de
ffigillis p̄batum sit huic ei erit expedivi interdicto argum
in l. ergo 24. ff. de rei vind. et p̄terea cessabit rei vindicatio
si aliena res de p̄cario sit interdictum necessarium erit
l. sed etsi. 7. ff. p̄cario tradidit faber locum p̄citato.

Trās de aidendi mri tr̄ x.a s.a traditam
lectivam ē gagriale ñsirmatr ab accett.o l. expupillari
44. ff. de Vulg. l. gd p̄manus. 10. ff. de reg. Sodicill. Vnde cum pignus
successiue amisit p̄sālis obligationis l. nomen 69. 43. ff. de solut.
sicq ñposuit si ei p̄cedat aliqua illis fraturalis
obligō principalis cui applicetr l. res hypotecā. 9. l. qua
scriptum eq in fine ff. h.t. adp deinsoy instar mgg idem qua
g observatr. §. in omnibg. inst. de fideiussor. tradit Me
Bud. de pact. tit. c. 12. n. 8. sit p cessionem pignoris ex ipsa
obligō pignoris extinguatr integram remanere perso
nalem actionem arg.to tr̄ in l. g fortuitis. 6. l. pignus
g. s.a de pignorat. act. l. Seruus 29. ff. infra h.t. Nec obstat
si dicerit saltim insurrenti pignoris quantitate obligatis
p̄sālem extingui. l. aduersg. 10. s.a de obligation. et
actionu. l. 3. l. qua speciali. g. infra de distractione
pignoy. ga extinguitr ecce gd pignus accreditor inso
lidum decipitr non autem ecce gd pignoris obligō fuerit
extincta. hoc n. mitti aliud occurrat, et sic ex voluntate cre
ditoris expirat nunqm habit adse personālem obligatis
ad cui quis creditor pignus debitori reddiderit nihilomg
in pecunia grū pignore debebatr p̄ ipsum fit l. post qm. 3. ff. de
pact. l. 40. Vss. c.o tit. 4. p. 4. Secutm si cautionem hoc ē gro
graphum l. aliud instrumentum inquo debitum scribebatr

Lectivam

Solutio

§.

Alia ratio, quare ei, cui debitor pign
obligauit, solutio, liberatio
ab obligatione principalis, quia pign
cipale non extinguitur, necessario

Vbi quod actiones nec quod reddit pignus
extinguunt obligum principalem

quamvis reditor pignus debitori
reddiderit, non potest pecunia quę
ipso pignore distrahi: secus secus
si instrumentum inquo debitum con
scribebatur

reditor

creditor debitori redierit. Nam hinc tacite dempetenda
qualitate venita creditor cum debitore pepigisse Videtur. l. 2.
Vss. et ideo ff. eod. tit. depact. d. l. 40. p. fin. Vers. pens si lequi
tate. cum seq. q dsta etiam Legatis observabit. l. q. Vbi
l. 3. ff. de liberat. Legata. = Sd eam quero an rediticia
ratio superioris
uxoris in ducat remissionem sortis reddite pignoris
vtrem. = Cui difficultati quanet glossator antiquus quem
refert adsgtr Bec. in d. l. post gm. 3. glos. i Vss. dicens
et glos. Vbo redent in c. vsane ex. de excommunicationibus et
Glos. fin. in c. certa S. Maria vt dicit dependente in hil.
Scti. et Bart. Paul. Castr. Duar. Cginar. et Castig ind.
l. post gm respondet venisse sortis diecturam ex redditione
pignoris h capi q dmulta alia Vtilitates ex redditione pig
noris fingi possit, ex reditione aut chirographi cuius
donate sortis debita quam primum iuxta dictat natura sta
tis reditus minime opperetur. 9. leg. tex in l. sigdo 10 p. ff. de
legat. 1.° = Sd hoc vas bene Cuj.° in d. l. 2 ff. depact. Imuncin
ex l. pecunia 14. iuncta glos. ff. ta. Vbo maiorem in prata solut.
ionibus Vbi reditus chirographi poté aliam Vtilitatem oppe
rari vt in exemplo ducto p Bart. in d. l. 2. Vss.° et ideo n. 3.
ff. depact. = Vnde Verig dicendum e impignore utpote accessio
nalem respectu chirographi principalem obligationem ac ideo q pigno
ipsum q reddita remissum ee videatur nam consentire
missa prius lis obligas, q nullatenus pendet ab accessorio secq
V.° in chirographo, l. instrum.° qa cum chirographum obligationem
principalem saltim respectu probationis creditor gibum vedit de
bitori cameo de impetendo tacite pacisci videtur. qua vas
reddita cautione pignoratitia, q pignus reditum vsit placet pi
gnoris obligationem solutam vt dicit. l. creditum cum sequ. in fra
de remiss. pign. quam diffinitionem post Bugolinum et Martinum
relatis ab Bec. in d. l. 2. ff. depact. singulariter exornant Bald. Alberi
cus Fulg. Jas. et Cujac. d. l. 2. et 3. Joan. Vbs. in c. 9. n. 2. Petrus
Greg. Vbr. syntag. c. 6. n. 3. Mendoza depact. Vbs. 2. c. 2. n. 2. Vss.
Si pignus reditus a creditore de
bitori utendum vel prestatio
non solvitur in pignoris
Marsing. q d. Vbi dicimus reditu pignoris debitori a creditore solvi. q
pignoris cum non habet si pignus detur a creditore debitori uten

dum

Vtenduus l. precario eidem locata tunc. n. sabinum manet
inspignoris aut tradit Cuiꝰ. m. l. ff. depoꝑt. nam locatu
pignus vditum videtur sd tamen potest. q. penes creditorem
remanet vide debitori precario locata. l. certe 6. § fin
l. si debitor ff. precario nam licet res sua hoc agat ut alienet
precarium desistere tamen potest. l. creditor pignus 45. ff. de reg. iur
possessionis mihi mea q. penes alium videtur et ipsa
vinum et Venditio potest videtur. l. certe q. fin. et. l. si
debitor ff. de precario. l. fine empt. 34. ff. q. nonda empt.
in rei sua. l. si aliquam rem 28 ff. de a. g. v. poss. qd q. tu
Cuiꝰ iud. b. ff. depoꝑt. tradit Baldus. l. 5. § 3 scilicet any cent.
4. scilicet 50. Cegia Veritima mu. tg de
cidendi ratione fit qd cum accessorium gratiam sequatur
sui principalis. l. accessorium 42. de reg. iur in. 6. et q. quod ad exti
ctionem sem terminatum qd futurum sit principale accesso
rium quod extinguitur recte est l. 1. et 2. ff. de pecul. legato
l. cassia. § de usuris. l. nihil de lib. 129. § cum principalis. l. cum
l. cum principalis 178 ff. de regiꝰ. et pignor. sit accessorium principalis
obligationis pignus appositum fuit Vr. adixi n. p. cedenti. Nudata
obligatione principalis pignoris quod obligatio. in ortibus 47. ff. de
solutionib. l. quoq. 13. § cum pignoribus. l. 5. 2. in fin. pignus
pignori datum sit. l. item liberata. 6. ff. qq. mod. pig. l. hypot. solutu
l. creditor. 6. si duo. 13. recepisse ff. de naut. fen. l. si vendita in fra de distr
pig. l. 3. simplo. l. duo. 13. q. §. Cornutus plus evolvit ind. ruri. 69
Negutiantib. de pignoribus 2. mens. b. p. n. §. cum. 4. Vide qq Bal
dum. et Donel. in cod. tractatu de pignoribus Vbi q. 20. Vide
qq te. recolere quentis in tr creditorem et debitorem de
n exigendo pecunia Veg ad contractum et antea Vendendi
pignoris potestatem. Excarcerari potest l. cum de cicendeq.
ff. de d. is trac. pig. l. debitor. §. §. 1. ff. qq. mod. pig. l. hypot.
solu. et ipsa ea si differente creditore invitabit debitor
solvere oportere, pignus liberabitur qm admodum et
idem stringet si iudice, licet perpetuam et primitivam pos
sit debitor absolutus ut tradit Striphonius in l. si deferente
13. ff. qq mod. pig. et hypothe. Sabini regula

6.

7.

Obi. superiori regul. l. 2. de hiis quæ pign. fiunt. m. l. 2. supra dicendum pig. Vbi imperator Gordianus expresse dicit Venam hypothecæ videri cessare priuilegiali actione submota cui diffi cultatem Acc. Vbo submota in d. l. 2. Vide studiose quæ tenet Bald. et Salicet. et Castrens. in l. 8. n. 2. C. de vsuris et fortasse ibi per nos tactum Veterem turbam et Negandum ff. l. 2. mem. 6. p. n. 5. Respondet tamen in d. l. 2. intelligendum cessare tam. in l. dicatis. iuncta l. cum notissimi §. 1. C. de præscriptione 30. an. qq. Carbetus qd licet actio quæ personalis tollatur præscriptione 30. annorum tamen hypothecaria ff. 40. dubitatum fuit cessare de hac dixit amplius durat ff. non tollitur nisi præscriptum 40 annorum d. l. cum notissimi §. 1. Vnde est ut sola Vbi. de cetero submota præd. obligatione derivet Vinculum hypothecæ. quo exemplo recte et præcedat ff. in dicta lege 2. Nec aduersatur hoc obstabit si aliquis instet quamdiu potest recipi de cetero accessoriam hanc hypothecam durare submota actione principali. Nam respondemus qd est accessorium indistincte per omnia ex eo q principalis cum a substantia recedit et præsentem diem ipso iure desicere se ultro addit Acc. glossa. l. in d. l. mobilium. ff. de solutionibus docet post Bartol. Angel. et Paul. Castrens. idem Anat. Gom. 2. tomo Variar. c. 12. n. 20. Vnde cum præscriptionem hinc præscriptionis obligationis deficiat, sed ope exceptionis ut indicat ipsum præscriptionis nomen quod nihil aliud quam exceptionem significat ut colligitur ex Rub. iuncta tit. matth. ff. de diuers. et temp. præscription. l. cognitis. ff. l. Paulus. 13. ff. de exceptionibus. præscriptionem & l. si gravabo cap. 12. C. eod. et plenius Menoch. in Rub. ff. de præscription. n. 4. lib. 6. in reg. possessor. minus et in §. Vnico n. 4. de reg. iur. in 6. Bart. ad l. 1. reg. Cod. tradita may. c. 1. §. 1. mirum necet si per præscriptam actionem personalem adhuc duret pignoris obligatio. d. l. 2. C. de distract. pignor. Vbi cum multis Vbo actione et hobligatione Vide Imperator gaudet obligationes ad actiones diuersis præscribi d. l. 8. d. l. cum notissimi §. de præscrip. 30. an. l. 6. tam. q. é. l. 6. bla action personal. tit. §. n. 4. recop. = et facit præscriptionem in Vtrauq obligationem finiri et euillem

Obi. superiori regul. l. 2. de hiis quæ pign. fiunt. m. l. 2. supra dicendum pig. Vbi imperator Gordianus expresse dicit Venam hypothecæ videri cessare

Soluitur

Soluitur

Replicatur

Soluitur

Præscriptio non ipso iure tollit ope exceptionis petenti obstantem

Præscriptio non tollit longissimi temporis ciuilem obligationem, sed tollit ope exceptionis petenti obstantem, et tandiu præscriptio manet, quandiu naturalis obligatio permanet et pignus

et natur

ad l. 1. C. de pig. act. hyp.

Puebla 165

et emilem et natalem simul sed eundem tantum natalem
aut maiorem et decendit minus qm refert Mexia h. M. 1.
Inouers illustrium c. 51. n. 24. at exqq cāis natalis obli
gās subrogatū meretur, et pignus perseuerat in quadri
cum. 14. vss. fin. ff. hoc nomine qm fideiussor l. Vbicung
6o ff. de fideiuss. meritō exqo actione personali perpetuā
exonerem fublata vinculo pignoris durare obligatur
ex d. l. 51. et d. l. cum nobilissimi C. de inscriptiōn. 30. et ex
d. l. 2. C. nō addita interpretatione C. de exactione pign.

8. Sed pdicta interpretatio adhx. in d. l. 2. licet in se
verissima sit tñ nō inuenit ibi q. ad intentionem q cum sit im
peratoris Gordiani q multis annis floruit ante Iustinianū. d. l. cum nobilissimi C. de inscriptiōn.
l. cum nobilissimi et ferem q eodem tempore vixit an. ab vrbe
525. d. l. cum nobilissimi in fine C. de exactione florentinam et de
nouo indixit exactionē hypothecaria vltra 40 annos metas
ita habere vt satis obligatū excedens l. cum nobilissimi
5. 1. h. videa quā vāe exposuerūt q. pōt. licebat in tē
pōre q nō pignoris et tacitis rem cum pdicto Imperatore
Gordiano. Vixerit anno ab vrbe edita. 241. d. l. 2. C. litt.
florentinam. — Ne in pdicta difficultate explicanda
foliter exhibit Jacob. Cujac. Ad q. observat. c. 32. qui
himat sentiendam esse d. l. 2. cum l. sequentibus tit. Vel ipso
nitur speciē de his qui heredibus debitoris subpignore obligati qui
informant debitoris existente et pensionē tollant vt. q. pro alis
achis et obligās l. 1. C. si certum petat l. 2. C. de exercitoria
actione. hypothecaria teneantur q singuli heredes in
solidum tenentur propter indiuisam pignoris causam l. 2
heredibus 6q. ff. de exactionibus l. 2. C. si vni q explicibus has
redibus credit citra. — Nam in hujusmodi specie cum
subrogatus adhuc propter pro alis achis; manifestum remanere
vinculum pignoris in solidum d. l. 2. C. si vnus creditorum
at Gordianus in d. l. 2. C. de exactione pign. eam causam sig
nificare videtur quo durat pignus et subnota intentionem
pro alis obligatione ut recissime animaduertit Ant. Fab.
in q. rect. c. 18. — Vnde Donel. lib. 16. com. c. 26. et alij

in d. l.

m d. l. 2. ff. de distract pign. difficultate trg ind. l. 2. superata existimau illig trg litt.m negatiue legendam ita intelligere deues Viz. a. la pignoris ñ durare prãli actione submota = Sd. hoc emendatio cum manifestiõ. etiam Cõdictionem fiduciæ ff. agetis quamuis expto denuãt gg omissis cum Ant. Fab. d. lib. 7. sicut c. 18. existimo accõmodatig illud exemplum ad hẽm ind. l. 2. si bonam litem creditor vitio suo amiserit ga litem deperierit aut obmale dictatam actõs cãa ceciderit. gd olim disputabat. l. 1. ff. de formulis et impet. act. sublt. = Cui adde Alciat in l. pecuniæ 178. §. actionis ff. de V.S. et eundem tract. de pignorib. q.m. ipse n. actibus ñ id circo liberatum pignus intelligitur tamotis personalibus actio submota sit l. q. obligatio. ff. t. aut gd. item temp. amissit ff. ad l. Achill. l. seruum quem. 27. Dec. pugnãt. quia forte cãa ceciderat ff. h. t. huiusceiõi illa ne dipotest gd. pñtis actio submota etamissa sit ipsa nobligõ durat Cui pignus potẽ accedere separanda. n. ẽ obligatio a bactõs. nec nouum ẽ accedere pignus obligationi etsi nulla actio sit Vt pingit cumprialis obligatio natalis tantum ẽ l. quæstum. q. in fine ff. h. t. eoquod stat actionem ñ dare sd tanq. exceptionem et retentionem l. iuris gentium. pñs sd cum nulla Vsq ipso nuda ff. de pact. l. 1. §. 1. ff. de separation.

Q. etsi eidem regato s. n. 6. traditæ obstat difficille Pauli Responsum in l. debitor sub pignore 99. ff. de trebell. Cui si debitor q sub pignore debebat creditorq hæredem instituerit isq quo acto hereditatem adierit et restituerit dubitat Vulto an pignus liberatum sit ipsa obligatione prialis paraditionem hereditatis et respondet pignus remanere: Nec potest in hoc casu ppter actio addictionem ipsius denegari ut putabant Bart. et alii q existimabant. in d. l. debitor: tum qa Vulto Paul scribit additione hereditatis ipsum fuisse obligationem traditionem eiusdem hereditatis ipsa obligatã ẽ. = tum etiã ipse fit mont.o hereditatem durare apd hæredem ut ipse dato obligãs. l. q hoc item 34. §. quidam filium ff. de solution.

Obst. rep.

Vera solutio distinguit an debitor pignoris

Quia cessat causa

Habemus regulam. extinguit pignus, extinguit obligationem cui pignus positum est. Obj. l. 99 dd. trebell.

Pactum gabionatum

g°. exd. l. debitor satis dep̄mit durare obligatōnem pig
noris accessoriam submota p̄incipali = Quaeritur et
idem Vrgentius addebat, illud qd tales dominus n. g.
obligatōnem p̄rialem nō ꝑ eē pendere a baccal. et per se
qui eius expignoris intuitu nō seq̄t principalis obligatō
nis extinctionem nec pignoris obligationem trahere ad
se p̄rialem Vltra dest quos Videamus expendo ab ꝓpositi
fum eiusdem tm̄ m. d. l. debitor tñ remanet q. ꝓpter
pignus naturalis obligō iunctis illis prioribus eius dem
tñ Vbi sublata naturali obligatōne exq̄ liquido de
ducere sententiam pignoris facere ut obligās p̄rialis q̄
semel extincta fuit, nunq̄ suscitetur. g. et p̄rialis oblig
atio pendet a baccessoria et intuitu pignoris subsistens
eiusdem ut p̄rialis quod obligās extinguatur, eiusdem
sententia obligatōnem p̄rialem semel sublatam potest
suscitare cum. s. vis q̄ eadem sit disciplina l. 1. ff. de ijs
q̄ ff sui. traddit Acc. in l. sciendum §. fin. glos. fin.
q̄ satisdari. co. q. Ad his nō obstantibus

. 10.

adhuc defendendae doctrinae s. n. 6. tradita pro pri
vatis et priuatis allegata nec obstat tñ m. d. l. debitor
ad Trebell. = omissa oppinione cuiusdā Vrsaei q. ad Affri
canum in l. frater a p̄. ff. de rebus dub. in deb. et lib. 4 qq. Sauli
m. d. l. debitor quam segtur Fachin. lib. 6. Controvers. iuris
c. 53. Verius dicendum puto qd licet adpignoris subsit
regrata ut aliqua p̄cedat obligatio saltim naturalis
cui applicetur exceptio repetita l. Ves hypotecae §.
l. quaesitum 14 §. fin. ff. h. pignoratitia semel constituto
tandiu durat quousq̄ notae actionis iudicium. Verum cū ēē solu
tam pecuniam aut alitē constet creditori satisfactum
fuisse tota obligās q̄ cessavit ꝓsus ipsius potestate
intuitu deberet et penitus extincta sit. Haec n. actio hypo
thecaria ꝓpetuas illas suas ꝓdictiones si soluta pecu
nia sit, aut satisfactum creditori q̄ cessantibus tenet
l. grege. 13. §. et Vbi Bart. l. si fundum. 16. §. in Vindicatis.
ff. h. t. et si pignus liberatio nō spectat si qua vacesoluto

Adhuc regulam, et hinc to pignus non extinguit principalem actionem obli. dicta l. 59 ad the bellij. Soluto huius est numer. 11.

Solutio prius objectionis dicta 59

facta

facta revocet l. Titij 21. ff. de ev. Sticii Vnde in spē hꝰ
in d.l. debitor sub pignore ꝙ adita debitoris hereditate
hereditate ꝓpria obligatio sit Videt et Vultꝰ et colligit
ex l. debitoris ꝓpriꝰ alijs contra l. 1a. l. pact. in aduersarij
pignoris cum ꝓfuerit creditori debitum solutum cautali
Vt satis factum ut elegantꝰ ꝓsequit Ant. fab. lib. ꝓ. dict. c. 16.

Replicatur hereditatis additionem non solutionis habere

= Sd potuerit qꝫ nec in subtilitate instantiæ hereditatis additionem Vim solutionis habuit habere l. si debitori. 88. ff. de fidei. iur. qꝫ cum in d.l. debitor creditor debitoris sui hereditatem adierit ipsa hereditatis solutionis videtur augꝰ hꝰ in l. qꝫ docti. 33. ff. solut. matr. et per ea signa pignoris ꝙ debeat extingui = Cuiꝰ difficultatis facilitas ea ratio si aduertas non semꝑ hereditatis additionem gerere Vicem solutionis ad aligdo l. Stichum. 55. ꝙ. additio ff. de solution. Vnde additio hereditatis nangm ꝓ solutione accedit ꝙ nec hereditas ad heredem ꝛemanet fieri nangꝫ nequit ut ea ꝙ ad alij restituere ꝙs cogitur intelligatur sibi ipsi debuisse augꝰ hꝰ elegantis m. Stichum. qꝫ. ꝙ. si creditor iuncta Accij doctrina b. Vbi quinetiam ait vadit Ant. fab. lib. 8. dict. c. 19. ꝛpriꝰ Istri for. deg. lib. 3. tract. 7. q. 5. sequit in d. l. debitor creditor debitoris sui hereditatem adierit nihilominꝰ eius pignoris durare aliqꝺ nulla ꝓcedente vera nec ficta solutio.

Iterum replicatur quod non ꝓsit pignus conseruari in re aliena debitoris creditor adquisitiua post hereditatis additionem in dict. l. 89.

= Nec obstat si aliqꝺ ad hoc Vrgeat quamꝺ potuit jus pignoris ꝓseuerare in d. l. debitor domino rei pignorate ꝓpriꝰ tatis additionem creditori quæsitæ exeg. hꝰ in l. neg. pignus 43. ff. de reg. iur. l. si rem alienam 29. ff. de pignorat. actione

Solutio = Nam respondeo cum Bart. in d.l. debitor quem illorum seqꝫ in hꝰ ꝓtes et ibi Fab. lib. 7. dict. c. 18. in fine de minimum rei pignorate qd ad creditorem ꝓuenit ne eo casu illi ꝛ ꝓperimere hypothecariam qd ibi ait in d. l. debitor euidens ꝺ illi ad ea ꝛ hereditaria cum restitutionis obnoxia = Vbi hꝰ addes qd qdem hꝰ qd difficillig est sublatā hꝰ obligatione pignoris et ꝛ extincta durare in aliqꝺ hypothecariam actionem qꝫ missi pignꝛ

Extincta obligatione pignoris remanet actio hypothecaria in l.

Ipse ht

ꝑpetit gd ꝑbat ꝓ̃ nimus elegans qui ap̃ exta in l. ex scr
tante 30. §. Latinus ff. de excep. rei iud. in fauiem spe in l. 30 §. 1. de Exceptione rei iudicatę
negari ꝑpote. qn ꝓty extinctum sit ꝑ pignoris ꝑpte aqui
situm creditori dom̃ium rei pignorate irrecabilit
ut patet ex eodem ꝓ̃ Vbi fuerunt neq. ꝑpte pignus
ꝑseuerare dom̃s ꝛstituꝰ creditore et m si res illa
ꝑpignorata fuerit ducta sit ꝑ creditorem posterio re
gies temp. antigor creditor ꝑ suum ignorabat. dem
de antigor creditor quæsitum sibi ius ex cãa anteri
ori postea ꝛportum exeg Vellit placat Paulo ꝛpetitu
ram ei hypotecariam qm eo loco pignoratitiam Vocat
gd deb ꝓpignore ꝑ ex alia cãa eiusdem rei pignorata
fuerit nactus dom̃ium gd ideo Vbigit ga pignoris rei da
ta fuit et ꝛstitit satisfactum creditori. Vnde enim in
gd nescio anna dhuc ꝓgnus obseruauerit ꝓ ꝛstit. fab.
Ma ꝛ. iect. c. d. utro blato ꝓty Vinculo pignoris cui ma
Solutionem in cui talem satisfactionem duret ni
si ꝛdinius ꝑacto hypotecaria. ⁊ Ꝓgg facille quę in telliges
Affric. m l. cum ꝓs. 38. §. Vlt. ff. de solution. Vbi cum deuitor non extinguitur pignus e pactio la obligatione cui subrogatum est in l. 38 §. fin. de Solutionib.
fideiussori ꝑ pignꝰ ꝑ sua obligatione debebat non fuit
placet Affric. pignoris obligationem durare qm̃ fideiu
ssoria obligo ꝑty extincta sit exeg. bꝰ in l. generaliter §.
ff. de fideiuss. gd ideo Vbigit ga ut sepi dixim̃ ut pigno
ris obligo extin qua ꝛ negꝛ ꝛ solutis cui talia credito
ri ꝑ gratia facta satisfactio ⁊ et gd m spe bꝰ in d. l. cum ꝓs
§. Vlt. sit extincta omnino obligatis ꝑ qua pignus in ꝛ
uenit ex eo maxime ꝛstat gd Idem bꝰ ꝓbat si fide
iussor ille alium fideiussorem dedisset liberatum eum
intelligi gd Vbig falsum cẽt si ꝑ natalis obligatio
subsitet nam cum natali obligationi fideiussor ac
cedere potuit l. stipulaty. 6. §. Vlt. l. fideiussor. 16. §. fide
iussor ff. de fideiuss. multo magis ꝓpter natalem sola
superstitem potuit ꝛ obligatione relinqui arg. t. legis
eo tem. 50. §. ex ff. de pec cull. l. Vbi cum ꝓ. 60. ff. de fideius.
Tradit Fab. Ma ꝛ. iect. c. 16.

.11.

Solutio 25. obiectionis ex l. 59 ad trebellianum, quae habetur in n. 9.

Difficiliores explicatus hat 2. difficultas ex eadem l. de uitor. ff. ad Trebell. nam si Ctus affirmat hereditatis additione sublatam fuisse natalem oblig. quomodo, statim subdit remanere propter pignus naturalem obligationem? Unde Ant. Fab. lib. 7. coniect. c. 17. quem sequitur Skifor. d. lib. 3. tract. 5. q. 3. existimat illa tres Verba remanet quod propter pignus natalis obligatio, irrepsisse ex glossa alicuius mali et inepti glossatoris, sicque una litura delenda esse quia temeraria opinione omissa puto separandam esse obligationem naturalem principalem per quam pignus obligatum fuit ab obligatione natalli virtute ipsius pignoris contracta. prior. stricta fuit hereditatis additione Verum possefatetur Ctus. 2. quae nascitur ex pignore ex l. 1. §. fin. ff. de pactis l. 1. ff. de pignorat. act. nullo modo fuit hereditatis additione confusa nam cum ius pignoris integrum duraverit propter rationem quam supra assignavimus n. 10. necesse quoque est durare et ipsam pignoris obligationem natale ratione contractus pignoris ex partium consensu et voluntate ortam ut latius iam interpretati sumus in peculiaribus nostris commentariis ad l. de uitori C. de pactis Ubi luculenter de confusione obligationum tam civilium quam naturalium virtute hereditatis additae egimus. //

.12.

Solutio l. 15 §. 3 de re iudicata quae habetur n. 2.

Quibus hic recte constitutis nunc satisfaciendum restat propositae difficultatis supra n. 2. ex l. a Divo Pio. §. 5. si pignora ff. de re iud. ex quo de primi videtur pignoribus in solutum creditori addictis, et amplius quam pignora valent ei debeatur nullo modo ab eo residuum petipo esse = Cui difficultati Acc. in l. 1. Verbo tradditur Vss. item praetorium ff. de pignorat. actio. et in l. ordo 3. gloss. 1. C. de executione rei iud. respondet hac in re constituendam esse discrimen inter pignus iudicialle et pignus conventionalle hoc n. si in solutum detur creditori naturaliter quam si idoneum sit et ad integram quantitatem sufficiat debitor liberabitur contra textum nostrum cum similibus supra n. 1. allegatis. = Illud vero si ne idoneum sit et non idoneum indistincte liberat debitorem d. §. si pignora quam solutionem se

quantum

quinta Bart et Paul Cast. in c. d. §. sipignora et praxi
forbandam cé testatt Aut. Jano in hac de pign. 3. p. 2 mē 6
n. 37. Sd sub hac inquisitione cé ga iniquitatem manifestam
timet. Camiarum Vniuersitatis executionis ordo nisi favorem
creditoris inducit, ne ipse retorqueatur in iniuriam debitoris
leg. leg. in l. qd favore 6. §. de ll. tum etiam ga conveniens
et benefitium. Ut inopem cé captiosum et creditori
iustum auferret S. C. Pauli notat. 8. ff. de pactis
stipulation. / unicuique sit reddat cui debitum est addam ex
rubricone in l. mtr. 12. ff. ga habet. cognit. Vide Cacc. lect. qq
Pap. in d. l. Pauli Julium Clarum D. cq Zill. cont. c. xill. 71. et
Aut. fata in tract. ad tem. nd. l. in tit. / 6 Vnde
hoc et alijs variis interpretationibus ad rem in d. §. sipignora
perplicat. prima partis illius §. dicendum cé pignoribus que
capta ff. in dicasterio exequendi cā a si emptori in bonis creditoris ad
Vilga remotadas evaluacrat nalitis 2.ª mā l. 1. et sim
lium de assis nem ans aliquam pregnans lectivam a f
sonali obligatione mtaxim liberavi debitorem quam
sipignora g addicuntur ideo non dat adscipiendam
integram debiti quantitatem alia sunt, et aliarum
cognoscendas ff. ut cabetur in eadem l. adhuc lis §. in bonis his
et si in bonis inveniantur debitor et eius fideiussor detrahentur in
carcerem ut cum Baldo in c. Thingit de debb. et stat. civitat.
et Hipolito Sing. 398. Resolvit Paslad. Mz. 2. rey. et stat. civitat.
Capit §. 13. n. 11. et ita ff. accipienda Vbi illa d. §. sipignora ad
dicantur aut Vbi ea quantitate g debetur g facto Vulgo in
Ytalia idé indistincte pea quantitate g debatur cum
potig ex natura illig dictionis Vbique ge Vbi cadendum
temperatiue l. Vtig 34. in nota. l. precedente ff. de damno
infecto §. certe illg inst. de rey diuis. exponi debant
idé sm. quantitatem g debatur, sine Vsg adscurren
tem pignory et debiti quantitatem. Nos Pluris sm
novit sint pignora debitor vel creditor iniuria affi
cianter teste Decat. Mz. disp. c. 6. Cui ff. similes Ff.
Chat. dial. 13. Asini. in praxi inditor. §. 31. C§. n. 4. et

.13.

ex statuto dicti l. 1593.

quoad 1.m partem

dicitur

in ff

. 14 .

Adde dicty l. 15 & 3. quod 2m partem

effecta Quoveni nat p taos exp3 firmat l. regia final. Vs. fin. t. per tanto quanto intendiere que vale la strada. 27. p. 3.
Circa 2. alt3 partem illius §. si pignora
in Vs. nam si creditor in quota difficultas Vis sit tentavi pot
t debitorem in totum liberari a persona li obligatione et
si pignora sint minut idonea non ga creditor in solutum
ca Voluit accipere ga cum Balde ind. l. unde f. de except.
rei iud. existima uerunt pa. ff. et alij quos refert Alciat
in l. creditor ff. si certum pet. cum etiam spe nro l. 1a pro
Vtanti habendum sit creditori Voluntatem in hac re
alias pignora in solutum accipere Voluit nisi pone. aut
nro l. lectura mi tz in fra dicenda nec tz ga simplici
re petijt pignora p debito sibi adiudicari declarando
pius pro et Valere ea re illa in solutum accipere nam
hac distinctio §. placuerit male et Alexi ind §. si pi
gnora et Cyne ex pin dem §. fin ff. 27. p3. aut
diuinatoria relicion da c. de ea ga Voluit creditori
co pignora sibi adiudicari domij q possidere ocl.
et 2. infra de. e domij impetrando l. elegantes 24 ff. de
pignorat. act. = id. n. significat Vbum il d possidere ex
stima a Pes in d §. si pignora et tria addit Alciat. N. 6.
paradox c3. Vel3 patet ex l. cum mel. 4. t. intelligere
de licentia duplicam sibi titulum possessionis potuisse
Vbi Vbum posuerunt accipit p domio. nec ita stilla tex
ex pse pugnet cum l3 §. expluribus ff. de ea q. possessione
post alios relatis tradit Dsual. in not. ad Don. N. 3 in c. 6.
litt. B. admirandam dingore docet N. int. interdum
78. ff. de Vsu3 Sig. Duo casu cum creditor pignoris ea tem
pus idoneum possidere et ut sit de debito tran regitur super
fluum q remitte Videlz et a stratu recipere de qo l. 1.
elegantes 24. ff. de pignoratit. action. observat Robert3
Vbi Sent. c. 22. n. 36. quem admodum etz si qs debitor quan
tas loco libens et Voleno admiserit debitorem delegatz
Nam tunc §. minus i longe debetur delegatz sit multz credi
tori sepe regressu. Statuta Ysabee ff. de mandati3 cum

v. ket.

stet licere Vrcdig persecutionem in vis hui pactorem ire
re ut vendendi non sit locus Vig. Sprectum ff. de pact.
L. grit. in fi. & Venditor ff. de edilitio edicto & quando
ex fabrifit. 2. Affendatis n. 2. vbata & plumpio cum
Cellat meo. Cui in effectum emptoris pignora addicun
tur merito prius dicti pignora aliquam exportio n.
13 vbata in qua hinc tantum abest ut creditor pignora
creditor petendare teneatur quin potius in subsidium pignori
by ipsi debiti exinde sibi debeat cognosci vt obta
lore recipere valeat. Limitat autem Simis
in tract. vno L. pbus hanc lecturam et similium deci
sionem in publicis fenoratoribus by g si nullam pecuniam
scripsisse minus rationis deberet tantidum potuerit ipse
nec in pecuniam recipientis by credunt sed de solo pignori
confidunt sigilem ad by ex gros. et gg nullam fidem pos
adhibere nisi de iure stat. Bald. et Salicet et
alijs h. notarunt Angel. in l. Sigmunda ff. si certum pet. pri
Alex. Jaff. Cobj et Alciat. in l. creditor 28. ff. cod. et
in effectu hanc eandem limitationem in annuis reditibus quos
Vulgo census alquitar appellant probatur Videt Navarrus
de Vsuris q. 21. Balarig de emptitent. c. p. q. 31. n. 16. plures
relati a Cbb. tit. Vsur. c. 7. n. 5. Parlad. lib. 1. rer quotidianar.
c. 3. q. 8 n. 22 docentes substantiam et vim annui reditus in
hypotecis distare exorbitante l. et 2. de emptione et ven
ditio. ac ideo integris reditibus insistant omnia to
tus priorib. ipsis hypotecis et in persona recipientis re
missa videat residuum dominium extinguant nullo re
ditus exequi posse vtantur defendi; g oppinio Licet Pij
Cumbi tributoni magis adhereat et mudicando et vsu endo
receptasit ex Greg. Gp. in l. 28. g lta. g. in fine tit. 8. p. 5. et
Parlad. Vbi s. attentis in iuris regulis straviam Veri
orem ee defendunt Cbb. d. n. 5. Feliciano de sensibus lib.
c. 8. n. 19. et sentire Videtur Juan. Gut. lib. prac. qq. q. 177.
n. 2 et 3. Alia lectura et minus littera
mitigans é vt si debitor pignora debitori cedens

Multis 28 objectionis habitis n. 2.

15.

Publici fenerators si sub pig.
re minus idoneo multam pe
cuniam dederint, residuum
exigere non possunt.

idem observatur in annuis reditib.
quos vulgo census appellamus

16.

in mihi

Secundus modus intelligendi l. 1. c. huius tit.

in nihilo liberet ga creditor ñ censetur nec; V si ei pignora in solutum dare nec illa accipere ꝑ pellipotē = Cuius lectura vas decidendi in promptu ē iam n. 3ª regula Legis ñris 19 ff. si certum petatur Vltra intentionem agentium operaret pignus gd dum taxat ꝓ cautela debiti creditori supponi ffet si quem admodum pecunia ꝙ debitore liberando in solutum daret; quam vacem ꝓ cordia tē in l. 5 dispa tē g. inprīa cum l. item si. 1. ꝙ. fin. ff. ad Macedon. notant Acc. Nbo de negandam in d. l. 5 dispatē = Et ꝓterea id est debitor pignora in solutum; creditori invito offerens ñ debet audiri ga iuris reg.ª certa ē qua docemur aliud ꝓ alio invito creditori solui ñ posse l. 2. ꝙ. 1. in fine ff. si certum petat. l. cum ago. 16. l. manifesti. 17. C. Decidente creditore C. De solution. l. paulꝙ ff. eod. prīs inst. gg mꝙ d. toll. obligō gg donat tē in l. 3. inprīo tit. 14 p. 5. =

17. Sed tunc ꝙ mium tam Sim. hanc lecturam ad

Obj. predic. intelligentiꝙ l. in authentica de pignoribus. ꝙ quod autem colla. 1. et in authentico. C. de solutionib.

stare videtur tē mantuan. desiderium tē ꝙ. gd dauten Collat.ª 1. et in Autent. hoc nisi debitor C. de solution. et in l. Vltē pervisi accessionalia p. 5. gg. probat creditorem ad pecuniā debitoris teneri si pecuniam debitoris licet in vel tē manill. l. manicill.ª ipsi debitoris solutionem accepisse ō. et in pignoribus. et ꝓ regni decisor. ꝙ offerendo pignora debitor liberari

Solus ꝙ Deuet liberari = huic difficultati respondendum ē in specie illa; unum peculiarem cassum tenuerī quo creditor aliud ꝓ alio recipere ꝓ pellitur gd singulare ñ minus Valle quam humanum benefitium ingratiam debitoris Justinianꝙ introduxit ne liberi hoc ꝙ ꝓ pecunia carceri mancipentur. Et cum magno de decore bonis cedere cogerentur gd licet creditori tē non sit gratum ñ solum ante executionem ingressi debeat sed ꝙ executione facta admittendum ē ut tenet Moranta de decid. iud. b. p. tit. de executione sententiā n. 22. resolument post Bart. et alios quos refert Afflictis decis. 338. Mon talug. in l. 2. tit. 22. tē tori et Greg. Lop. in d. l. 3. p. gl. 2. in fine et Parlad. lib. 2. rer. quotid. c. fin. ꝙ. 17. n. 23. =

18. Sed ñ postmodum ñ ex benefitium cessionis debitor

debitoribꝫ sd ꝑ ꝫ currentibꝫ ḡracenter ꝓsentiri. autent. Quib. ſ. gd autm et Notant Rip. in l. 2. ſ. mutui dato ff. de reb. credit. qui de iur. ꝫ firmi. in p. c. 29. n. 2. Baeza de inope debitore c. 1. n. 47. et ſeqq. Thesaurus dec. 153. n. 12. Riſi. d. ubi. vacat 27. q. 6. et David Vbi. 1° quoritur ut debitor pecuniam numeratam ꝑhabeat Fabianeven quam debeat V. eligit ex d. autent. de ſide inſtrib. ſ. gd autm C. at ille adreſtitutionem auri nõn ſit idoneꝫ d. l. ꝫ. p. C. impudicꝫ pagar aquellas coſtas que promictere gd ꝑbare aſtringit. debitor ga itꝫ ſua prõmtentione fundamento pauperiatem aleyat ſive actor ſit ſive reus eam debet ꝑbare arg. tꝫ in l. fin ff. de lib. agnoſc. eaq decãa creditores deſiderantes inopen rẽ dem vel ſuſpectum ꝑ ſatisdare; inopia. n. ſalvare atendere teneri aliquã iniuriã y actioni obnoxii ſunt l. ſi creditores. ſ. 1. c. fin ff. de priuil. credit pauperiatem. n. notam falſo imurens iniuriam irrogare creditꝫ ut ꝓdit Henricꝫ de ſid. iur. c. 6. n. 21. Pauperias. n. Vitas ſpectat l. 2. Vbi d. n. C. gõs et gg. ſ. pars debet Vbo. et ſdicunt que elegantꝫ ꝫgerit Baeza de inope debitore c. 16. ex. n. 1. cum ſeqq. Vnde eoꝝ nſacille ad tes imoniam admittit, ne locupleta a gd iurpiter. Mittat l. ꝫ. ff. de teſtib. et ideo ex nova ſhore citatem legitime exami tam dicat ut legis ſale. rõnem ꝫ ꝑbare ꝓpetitꝫ l. cum de lege. 17. ff. de ꝓbation. quemadmodum ex c. Ivrauisitꝫ aliquem dicitem aſſerit hoc teneturꝫ dicere l. 1. ſ. ꝓsõ ff. de magiſtrat. inuenid. exornant Rodericus Suarez in l. 11. de teſt. arrat Vbi circa nam opinionem et C. 66. Nar. Vax. 86. gẽdem n & elegantꝫ diſputat qualiter ꝓbetꝫ pauperias. ¶

2°. Vꝫ. ut creditor ꝑmelioreꝫ bona debitoris in ſolutum ipſiꝫ arbitrio d. autent de ſide inſtr. ſ. gd autm C. quatenꝫ ꝫ tem melioraſint dentur creditori et d. autent. hoc mei debitor nam cum creditor ineo damnum ꝑtiat ut aliud ꝓbio accipere ꝓbatur equum ſit ei in hoc ſubeniri ut ꝑem meliorem accipiat arg. tꝫ in l. item ſi. 14. ſ. gd Falc. Vbi Acc. Vbo gd vſpi ff. gd met. cã. l. cum ꝫ. Vbi gẽs. Vbo ꝓbandi

19.

que requirantur ꝑ locus ſit dictis auctoritati

1m requiſitum

is qui pauperiatem pro ſuade to ſuo intentionis allegat ſive ac tor ſit, ſive reus debet eam probare et ſi falſo aliquem pauperem dicat iniuriam actione teneatur

2m requiſitum

ff. de j.e iur. qq docemur ut q grabatur in uno debeat in alio relevari quamvis ecclesiae favor effecerit ut rem mediocrem prestans ecclesia liberetur autent. hoc j.9 porrectum Vss.o sic tu. C. de sacros. sant. ec. = Sed apud nos iam ex d. l. 3. tit. 14. p. 5. hoc requisitum non observatur ea n. l. cabetur debitorem rem mediocrem et debito sufficientem prestando quam iudex arbitratus fuerit liberari ut docet Greg. l. 5. tit. q. l. 55. 3. et Gut. de iur. confir. 1. p. c. 29. n. 2. in fine = 3.o requiritur ut debitor cabeat creditori de evictione ut colligitur ex d. autent. hoc nisi debitor tit. prestanda creditori cautela de evictione et quamvis alias in venditore simplex cautio sufficiat l. illud 4. ff. de eviction. in proposito autem l. ss. pignora supponenda = fideiussor dandus simo hoc possibile sit creditori alias autem eius juratoria cautio recipitur ut post Acc. in d. § quod autem ubi dare possit tradunt Salicet in d. autent. hoc nisi debitor q. 20 et Romanus consil. 163. n. 5. // Denique opportet ut bonorum debitoris emptor non reperiatur d. § quod autem tit. nec ullus emptor sit nam sive emptor se offerat, sive cum creditor paret omnino debitor vendere cogitur sed quis emptorem quaerere debeat disputant Pracmatici = ego tu cum Ripa in l. 2. § Mutui dato n. 25. ff. de reb. cred. S. Riford. d. tit. 3. tract. 27. q. 6. existimo naliter effugere creditorem necessitatem bona insolutum recipiendi quamsi ex.a veum prestet emptorem quod Justiniani ubi in d. § quod autem manifeste suadetur sed emptorem non prestari intelligere debemus et si tullis prestetur qui iustum pretium non offerat paria n. ss. emptorem non inveniri f. inveniri iustum pretium non offerentem l. 2. et tandem Bald. C. sim. ca. pig. cap. sit. tradit Affict. de cess. 358. n. 6. et Parl. lib. 2. rer. quotid. c. fin. sp. § 17. n. 23. et haec de nra l. 1. dicta sufficiant ad laudem Dei.

finis

Ad l. 2. C. de pignor.

Ad locum secundam Codicis de pignor. & hipothecis.

In rebus illis quæ ex Justiniano extant tres sunt scripturæ nec bona difficultatem habet illud quod Imper. et Severus et Ant. scripsere in l. 1. C. hoc tit. de pignor. cujus l. decisio nulli ex nobilioribus cedit plures excolit eq tam praxi quam theorica cognitu dignissima ex cujus l. textu tit. Digest. de Distract. Creditr. 22.

Prior creditor q. specialiter alicui ex bonis vel et generaliter omnium bonis hypotheca sibi cabit q. et qualiscunq. in ordine hoc tit. non potest deinde de bonis generaliter obligatis ex eq. quidam specialis pignoris jus secundo creditori nexa ff. minoris prior. Istet ex speciali hypotheca debitum sorbari impune et ideo prioris creditoris q. speciallem et generalem bonorum hypothecam accepit. 2. Q. ferri in bonis sibi specialiter obligatis primo ex hypoteca specialis suum debitum quod Gallice dicitur singulariter ex hac l. nec alibi. Non am reperiri et tantr Bald. h. et in c. 2. de offic. de Legati Corsetus Angularis. 53. q. non male cum Acc. q. Dd. fin. in l. q. specialiter. q. infra de distract. pignor. quem segtr. Salicet. h. opposita. 2. possimus affirmare tam in d. l. q. specialiter mixtis decisionibus multum inveniri. Et pterea eidem non male adaptatur reg. hoc in l. 2. q. idem Bal. hic. Dd. gm. gm. ff. de aqua et aq. pluv. arc. juncta Bart. doctrina in l. 2. n. 13. ff. Soluet. mat. qq. docemur quamvis non nocet et alij prodest mea facere teneri. Unde vecte in via l. 2. in primis tenetur Creditor facere excussionem in bonis sibi specialiter obligatis ex eis q. si possit sum vendigere debitum quam ad generalem hipotecam pervenire in grave dispendium. 2. Creditores et exornant hanc mixtis hoc. 33. q. per Bart. Bald. Alberic. Salicet. et Fulgosium h. Rip. in l. privilla. n. 19. ff. de privilll. credit. Castallio in l. 2. ff. q. potiores in pig. ha. Cuj. Don. et Otoman. h. idem Cuj. h. 11. observa. c. 32. Negusantius in tract. de pign. 1. membro 8. p. tis n. 20. Franq. Mur. q. in. c. 17. n. 6. Cabaneq in chatal. gtem. di

1.

Special. de Salutio

Antonius quib. Mornacius

p.12. videvat. 99. Quin. Vayo tb. 8. manual. tit. 4. corral. execution. bon. 24. 2 p. q. 65. Joachim. Mirsing. mbr. observ. cent. 6. ob. serv. 94. Putej lib. 12. decis. 28. Rocherang. dec. 8. 359. Surdus dec. 55. 56. Ludovic. decis. 28. Gama decis. 245. Ant. fab. in C. fabriano tit. 8. tit. 6. diffinit. 8. q. ct. 10. & de verb. prag. de had 6. verb. 2. 3. et 4. et lib. 6. dict. c. 12. Skifford. lib. 3. tract. 12. q. 6. 666. lib. 3. Vas. c. 18. & Sarmi.° lib. 7. select. c. 5. Molin. de hisp. prim. gen. tit. 4. c. 7. a. n. 21. Juan. Gut. lib. 3. pract. qq. Civill. q. 92. n. 13. et Cil. 50. per totum.

Objicitur 1°

Sed huic vri. tri. dicisioni plurima videntur refragari = 1° Nam creditor is arbitrio pmittit expignoribus sibi obligatis qq. Vellit distrahi sed suum modum pervenire teste Modest. in l. creditoris ff. de distract. pign. q.° posse non debet Spelli creditor facere excussionem in bonis Specialiter obligatis = 2° etiadem Vrgentia

Obij. 2°/2.

q. generaliter bona pignori accepit potior est eo cui exijs bonis specialiter postea quedam pignori data ff. quamis creditoris pecuniam sibi debitam redigere possit ut docet exp.se Papin. in l. 2. ff. q. potiores impig. q. sententia Veriss.° & et reg.is universa ci.e occurrens. Nam quoties duobus eadem res pignori obligata a diversis temporibus & temp.e prior est potior cum impignorare prosequendo l. q. Valerium. q. l. potior. 11. in prin. et in §. Videamus ff. q. potiores. l. 2. l. cum remp. 3. l. Sifinius 4. C. cod. l. 27. tit. 25. p. 5. + exornant Vallin. Cattan. d. cid. qq. Juan. d. lib. 4 in. c. 17. Rebuf. 2. t. ad l. Galic tract. de exhib. edit. an.o. glos. 8. Benbenib. tract. de mercat. tit. de 3.ia lib. Vt. p. Cuj. tract. 8. ad Afric. in d. l. q. Valerium q. Dovel. lib. 23. in c. 15. Ubi & Scualds plures refert in lib. 1. a. Negusan. de pign. 2. mem. 9. Felician. de cens. lib. 3. c. 5. n. 6. Flores de Mena lib. pract. c. 6. aut. 3. n. 27. et seq. q. regula aeque obtinet q.do Vtrique creditoris obligatis generaliter et Specialis et quando prior generali posterior Speciali hypothecam sibi cavit in. l. Si generaliter. C. infra q. pot. ver. notat Rebuf. d. glos. 8. n. 13. Greg. Lop. in d. l. 27. glos. 11. qq. adde q.d cum creditor q. specialem in aliq. bonis et

qui potior in pig.

qui prior est in tempore potior in iure

Auctores quib. exposita hac regula

generalem in rebus accipit hypotecam aequalle ius mobi habeat exnua l. nullo mo impposita Specie ei denegare posse Videtur facultas psequendi bona 2. creditori obligata Specialiter omnis exijs gnatim ipsi suppositis pignori Universum debitum seq Valleat ne Specialis hypoteca quam ides prior accepit ut cautius sibi prospiceret Utraque oporteat effectum l. 2. l. qd fabore c. de legibus = Vlt. adverte illam vim hoc Verbum et aequalle ius mobi habere cogg deprimit idem et aequalle ius habere creditorem in rebus generaliter obligatis gmadmodum het in rebus Spetili hypotece subiectis obstat hoc difficillis inl. abeo. c. de serv. pign. dato Vbi idem supp Seberg et Antonin. hadunt Servum gpignori iure Specialiter obligatu e dominus manumittit ppose dimittum in pcedere in servo qsimul cum alijs bonis pignori nexus é g gdem recte manumitti Vallet g. una lis et fortius ius het creditor in bonis Specialiter gm generaliter obligatis. hae argumenta tollunt contrarium

Sd his nobstantibus defendendum é ad hoc de ass. imperatoy in nua s. 2. cuius Verus sensus antequ patefiat et ut ordine hinc tractationis cognitio pcedat dispicere oportet qsit generalis de pignore suen tio; g Specialis, et gd in Vna gdam Veniat. pignoris n. c hypotece obligationem aut generalem ee aut Specialem doceamus inl. ff. h.t. s. fin. c. gre pignori obligarips sit et nua hac l. militis Vbi Specialiter et generaliter de gg singulis separatim Videamus. = Generalem autem hypotecam ecenim gr ea bona sua pignori generaliter supponit d.l.i. in prio l. Paulus 2g. in prio et in s. fin. ff. h.t. ova nomina spondis ves oes qua hunc het obligasse intelligi erunt g oes pignori suppositi ac si Specialiter hic sent expresse argum. tog in l. Mebig. 66. s. videm Vlt. cadem gvas ff. de legat 2. = Quod si debitor adiecerit et quas abi tuus e hoc quog oes res quas postea adquisierit his Vbis sphendum. d.l.i. l. cum ita bonum 34. s. Vlt. ff. h.t. quantis

3.

Obligatio pignoris Spl. et generalis, vel Specialis

generalis hypotheca = Specialis habetur. II.

futurorum bonorum decedat f. ipso. n. V. laxatorum is rigore. disputant Aut. Fab. lib. 20 recit. c. 17. et Sichard. lib. 3 tract. 12. q. 1. et 2.

4. Sed iam ex l. Ult. C. qui res pignori oblig. post. prodicta bonorum futurorum a diecta in obligatione generali sup vacuae ut per bene Justinianus statuat ut qui pignori obligaverit res suas et bona sua Uno Verbo intelligatur in obligationem deduxisse res suas oes quas het de presenti et quas habiturus é qd idem sirmat l. 3. th. 13. p. 5. Olim. n. ante Justinianum in generali obligatione bonorum nulla immemorabilis facta, postea quis bona futura sphensa fuisse docet Papin. in d. l. 1. ff. h. tit. quae specialiter adiecisset bona et postea quis alienata in generalibus bonis sibi obligatis. et futura sphendere ita utrecte adverlit Sichard. d. tract. 12. q. 2. et suadet ex eo quod ubi cum generalis futurorum bonorum obligationi mentionem inferri solet semper bona quae het quis habiturusve é obligata exprimunt d. l. d. l. cum tabernam §. Ult. ff. h. t. l. Ult. ff. quae pignori res sint mihi 28. ff. de pignor. act. qd et in dicat manifeste Justinianus in d. l. Ult. C. qui res pignori. Verum Verbo illo sanciens nonnulli iuris inducitur qui Sichard Justin. propter iustam voluntatem testantium ut de cuius rebus et facultatibus mutuam pecuniam inveniant et creditoribus magis in dubio sit creditum in V. ex Via significatione q. n. bona sua tantum obligat ex vi Verbi futura obligaverit. Videtur ut ipse Justin. facere in d. l. Ult. C. iustum é voluntates illa testantium magis quin Verborum scriptorem inspicere ad legatorum instar qui sic legat Vestem meam Argentum meum hac demonstratione presentium futurum tempus ostendit l. ita q. ff. de aur. et arg. leg. Undemirror Donellum in d. l. Ult. iuris Doctorem aliisse ex Verbi significatione et res futuras thesauri quoniam quis res suas obligat cum Thesaurum Justinianus ostendat in d. l. Ult. ut recte adverlit Sichard. eiusdem d. tract. 12. q. 2.

Constitutione Iustiniani qui uno Verbo bona sua obligare dicit, omnia etiam futura ita obligare intelligitur

5. Sed si generalis obligationi hoc Verbum quam dixerim tu excipiuntur ea quae Verisimile é quemquam obligaturum non fuisse ut docet Vlp. in l. obligationes 6. ff. h. t. quae scilicet Verborum affectionem et propter necessitatem d. l. oblig.

In generali obligatione pignoris non continentur ea, quae Verisimile est quemquam obligaturum non fuisse

6. cum

d.l. obligatione 6 cum duabꝫ legg explicant Ly. m.l. h.t.
Jon. in d.l. Vlt. C. g̃ res pignori. n.7. Xegusanꝫ de pignor.
2. memb. 2 p. ꝓ hem. Vnde fit ut rez̃ ꝑa iudicali ꝓpter
Executione quasi obligatione ipsa hentica capi mandet
beant arma Milit. l.7. tit 27. p3. Tobes avatorij cate
rog rei rust. instrum. ta l. pignoz 7. 8. autent. agricultores
C. g̃ res pign. l.5. tit 17. tos. recop = libri Scholastici 7 et
aiꝫ g artificiū instrumenta aliaq̃ gmplurima gdam
reciperet Parlab. tit 2. rey gualid. 5 p. q. 3. ex n. 16. = Qui
bus verbꝫ agenerali obligatione tacite exceptis alia addendae
excellenti Justiniani sanctione in l. Vlt. C. de remiss. pignor.
Videlicet ut res q̃ generaliter bonis ōibꝫ et ꝑticularibus obligati
ex sensu creditoris adebitore venditis aut alio modo transie
rint et ipsi postea legitimo modo ad priorem dominum revertan
ingeneralem pristinum bonoꝫ obligationem invehidat quam
creditor q̃ sensit rem a obligato semel liberari sensu
re et Videtur ut per pctm a bea obligatione immunis sit ut
optime videbat Gabriel Mudeus de pignoribꝫ c. g̃ res obli
gate intelligantur n. 8.

Sd huic doctrine qua dixim cum
g̃ bona ōia q̃ het q̃ habiturꝫ é obligat bona ea
tura pignoris nexui supponi Videtur obstare Xam si bona
et ꝑtura pignoris iure asseqerent ille meroꝫ favorem
talis obligatis generalis factae ōibꝫ creditoribꝫ poste
rioꝫ et in bonis postea ꝗsitis ꝓferret ex rog. tex in l. 5 generaliter
C. impignoratis poterunt sd non poterit sd poterit in bonis postea ꝗsi
tis creditoribꝫ secundis postponitur g. bona futura gene
raliobligatione ipsa hendunt et si res obligat bona quae
habiturus é in novem ꝓpositionem in quae tota Visa ratio
nis videtur ꝓbat expsse Vlp. ex Jap. sentia in tit. si quis in 28. l. 20 de inre. scri
ff. de q. ꝑ. si sei Ubi si is qui hi obligaverat q̃ het quoq̃ ha
biturus é et cum pro alio alienaverit Respondent Doctores
re postea adquisita fisco nam potiorem é debere = Xedi
ficultatem effugiet qui dixerit illa cedere specialissi
fabore cum ga prior é tempe adeo j. potiorem et

Constitutione Justiniani res a debi
tore qui generaliter bona hypotheca
obligavit, alienata conversa credito
ris fit, postea ad ipsum revertita
ne fit, non recidit in obligationem

6.

Obj. adversus id quod dicitur, qui
obligat bona quae habet et qui habituus
et, futura etiam bona hypotheca de
ponere

quae admittitur qui desiderit

fisco et Reip 2° habenti p̄ferat l. si pig. & ff. gpotiores. l. si fundum 4. C. eod. l. vers. 22. §. 1. ff. de iure fisci = cum eō ga Iulian. Scevola in l. fin. ff. gpotiores. in eadem spe expresse ait l. m creditorem cui debitor ōia bona sua que habet q̄ habiturus e obligauit eō in bonis post priorem obligationem q̄situs fisco p̄ferendum ee

7. Quos iurium difficultatem et sponant in
nec admittantur plusquam in tertium solutiones
utrisque partes in variis feruntur sententias adomissa priori Accij
Vbo p̄ferenda in d. l. fin. q̄ secuntur Negusan. de pign.
2. membr. 5. p. n. 42. et Iull. Pattis legum Siciliae. cent.
5. tit. 29. quam replicat Don. in trac. de pig. c. 12. et alia
eiusdem Accij d. Vbo p̄ferenda Vbi. & die quam sequitur
Cujac. Vbi. observ. c. 22. cum q̄ damnat Ant. Fab. lib. 2.
tit. c. 10. et alia eiusdem Fabri d. c. 19. et alia Donelli d. c.
12. quam vere reprehendit Genua Lit. de tit. p. in fine tabis.
Subtilius examinandus Victorij iurium fol. mihi. 519. n. 21. cum duobus segg. subtilius
tiendus Vr. Mex. Turam.° in l. n. pacto c. n. 25. cum sequenti ff. de j. fisci.
q̄m segtur Genua loc. citato n. 25. cum tribus segg. ideoque d. l. si is
q̄ p̄ferri fiscum privato in bonis postea adquisitis ga hypothecā legalis et privilegiata eodem temp. occurrens cum
tacitonali et nō privilegiata eiusdem gd ga obscurum é
sic explico. Nam in d. l. si is q̄ licet inspecto temp. quo bonis
nis creditor privatus anterior sit nullatenus adhuc é hypothecā respectu bonorum postea quaerendorum nec. n. res alienae
dum tales ss̄ poss̄ affici pignore tototēl.° in fra si res aliena
pignori data sit Vnde tales res tunc incipiunt nexui,
pignoris subiici cum in dominium debitoris pervenerint n
antea ut expresse probat Vlp. in l. i de nig. 7. §. si libi ff.
gpotiores Vbi si prig. & q̄ habiturus sum obligauerint et
postea sibi specialiter fundum illa traditione sim domi
meum pervenerit respondet Iulian Vtrum creditore
in pignore occurrere domino fundi debitori quaesito, qa
sit eodem temp. obligationem pignoris vtere adquisi
uit temp. sit q̄situi domini ut recte vidit Fab. lib. 2. tit.
c. 10 in prin. et ante cum Ago relato ab Alc. in d. §. sibi

Vbo et

Vbo et Titio quare quo tempe in d.l. si is qui bona futura reperunt
ee obligata priuato eodem quoq tempe quo obligata fisco
fuerunt utpote cius tractu iam celebrato ingressu
hypoteca fisci legalis et priuilegiata mentionali non
priuilegiato preferatur et hoc ee qd Vlp. insinuat in d.l. si is qui
illis Vbis pervenit n. cag pignoris; fisco Vbi priuilegio
et speciali iure. = Vnde neminem vi rum videri debet in casu d.
l. si is q pohorem cc fisci eadem in spe V.o d.l. fin. aberat
quoq hypoteca legalis et priuilegiata respectu illi seruiti
pupilla. pupillq.n. set ea bona tutoris sunt tacita pignora subie
cta l. pofft. 20. ff. de admin tut. tradit Cardin. Tusc q 553.
litt sicq cum in quantum ad tacitam hypotecam sit equalis
cum fisco et ex sit anterior respectu subsequentis precedenti merito
pupilam et in bonis postea quesitis fisco preferendam respondet
Scebola in d.l. fin.

Sed hoc solum. l. subtilius sit et verius
quantum attinet ad l. si is q. Respectu d. l. fin ff. q pohores expresse
nuncupat ex d.l. idem p. §. si tibi ff. eo d. tt. Vbi quando precedens nec
futura bona sint pignori obligata nihil operatur ad ius pre-
lationis. Vnde cum in d.l. fin. sint equales priuilegij fisci
et pupilla dicendum videtur ipsam in bonis postea quesitis
fisco pohorem ee non debere et sic Inuit Scebola in d.l. fin
non sine misterio ait sciam in his verbis quas post priorem oblig
adquisijt debitor fisco preferendam esse = at V.o de his q
post celebratum cum fisco tractum creditoris bonis accesse
runt nihil Jc.s tradit in qq existimo sciam et fisci am equa
bi pe concurrere arg.to l. q in d.l. idemq p. §. si tibi cum equa
le priuilegium habeant et vnque diuersis temporibus
tractaverit cotutem pe pign obligationem adquisiuit. q sicut
sq nadmittit in d.l. si is q 28. ff. de ji. fisci. qa quo res eodem tem
pore fisco cum priuato concurrit ei preferri debet Vlpia. d. l. fin. q ce
denti. q

Quaeritur in casu quo debitor alia sua bona
tam presentia qm futura duobus creditoribus diuersis temporibus
priori tempe hypothecam 2.o in bonis post suam obligat. et quesitis
predenti priori et 2.o meis concurrent ut ex tractum
d.l. idemq p. §. si tibi ff. q pohores Vbo et Titio tradit Acc.
Ib. et in d.l. si is q Vbo respondere ad singulos ex 2.a ff. de ji. fisci

8.

impugnatur predic. Lotu. Tusciani in respectu l. fin. qui pignori

vera solutio dicti l. 28 de iure fisci

9.

Si duobus creditoribus quibus bona eiusdem futura obligata sunt homo pignori fuerit, sed ambo contulerunt, in bonis postea conuentionem 2. creditoris adquisitis

Sibi ipsi obijci videtur in n. 16.

Quem segr Salicet in l. licet. 7. infra ḡpothoret et in eam dem sen
tentiam ḡmuis eas nr referat inclinat Aū Fa. d. Bal. 2 lect c. 10.
nec obstat l. 11 §. aqui potiores ḡ impris = Nec aduersꝫ hanc seniam obstat fichò et tracta
dicte segr solutione tua de qua in l. pothor. 11. §. Videam? ff. ḡpothores hoc n. ñ
pot él cum habere cuiusḡs bona futura obligat Xamide
é obligare bona futura ac obligare bona aliena sub ꝺdi
tione si mea fuerint quaꝫ rez obligās Vallet l. Si fun=
dꝫ. 16. §. aliena ff. h. t. sd existente ꝺditione qd mea sint
ñ potest fingi re ers mea fuisse Vere ga aperis s.m. Veritatꝫ
alterig fiere; Neg etꝫ ficte ga éét fingere qd res Vnius
éét alterig qd é impossibille et ꝺ. d. a ut tra dit Salicetꝫ
in d. l. licet. Semp n. fictio licet sit Veritati ꝺtraria locum
tñ habet in so lis hiis rob? ḡpoterunt accidere si ḡ regnt duo
extrema hannibal agus, sꝫ, et adquom. x. a Bart. doctrinam
Contraria tamen sententia in hac in iudicando ꝺ iudendo Jtr receptam in l. Si is qꝫ proemptore n. 3. ff. de Vsucap. + quo
oppimo licet in puncto iuris Verior sit ꝑtem in d. l. Si idem. 7.
§. Si tibi ff. ḡpothoret in iudicando et ꝺiudendo a ꝺtraria
recedere non auderent ut sꝫ prior creditor cui obligata ss
bona tam ꝑsentia qꝫ futura ꝑferatr 2ō. etꝫ in bonis post
eius obligationem quotidiis sit tenent Bart. in d. l. Si is qꝫ
n. 2. ff. de j. a fisci et alij plures quos refert et segr Negu
santiꝫ de pign. 2ª pem. 5ª p. n. 39 et 40.

. 10.

Obij? ad aduersus hypothecam etiam futurorum bonorum Sd aduertꝫ hanc generalem hypotecam futu
ro? y bono? y etꝫ obstat qd licet ꝑ pignore ꝛequendo actione
hypotecaria ꝑ bare non teneatr creditor debitorem eo tēp.
quo pignꝫ suppostitum fuit rei pignorate ꝺ dominum fuisse ut
perperam existimat Ace. Vbo quasi in §. item Seruiana
inst. de action. qm segr sis; quam oppinē diabsti
am appellat Dinꝫ in d. §. item Seruiana = teneatr impbare
remillam in bonis debitoris fuisse tempe ꝺtractipignoris
l. Si superatꝫ 3. ff. h. t. sadeumptinuisse l. ante omnia 23.
ff. de pbation. quo quam diuersa sint ab adqui ss. ꝺri
nij liquido ꝛstat ex l. bono? 49. Vbo. in bonis et ex l.
Vbum illd. 181. ff. de V. S. p. j. a Semoppinꝫ impbat Bart. in d. §.
item Seruiana n. 86. quꝫ pbāt cum respectu eoꝝ
quæ portica debitori adquisiuit suis domus meis

habe

habere cepit sit [illegible]no impossinullis dicendum Vide
tr generalem hypotecam ad bona futura extendi
require Sd huic difficultati recte succurrit Gaig solutio
in l. et qñdum. 15. §. qd dicitr ff. h.t. dum tradit qd di
citr creditorem pbare debere cum Inuenichat rem
in bonis debitoris fuisse beum tantum habere im mc
mone pignoris Speciali nV° adgeneralem extendi
Speciallis de pignore Inuenio gene
rali opponitr et qñ admodum generalis é cum reseé
sine Vlla notatione generaliter obligantr Ê stravis
Specialis erit qdo specialiter et nominatim certa res
pignori supponitr l. 1. Vlt. in spem ff. h.t. docent Dond. de
pign. c. 6. Vlt.° Specialis Valduinus in ead. tractu c. 9 ad
finem Rebuf. 2. t. ad l. Gallicas tract. de restit. reditus
q 51. 14. n. 3. Skifard. tract. 12. q. 3. = Vnde difficillem iudi
co Acc. Semam in d. l. et qñdum. c. §. 1. Vbi specialiter ff.
h.t. dum Speciallem & obligationem ait cum bona generalia
tantum obligantr Nam cum de Vniversis bonis seruo
rum obligat Stralitr cam generalem & Verig existimo
= Sd circa hanc obligationem Speciallem diligenter att
endendum é qd cuiqg rei appellat. Veniat i. d. n. tan
Tum pignori tenetur é qua ex ea Servus pignoridat
creditor peculium citra Inuentionem super ceptam nullo
j. e distrahere Vallet. l. 1. §. Servus ff. h.t. qa servus tantum
obligatg fuit peculium autem veré a servo separata
l. quotiens 2. g. ff. de pign. act. Vnde si legatg sit ser
vus peculium excipere né necesse ganscgr nisi legetr
l. si legatg. 2. g. ff. de peculio legato nisi cum servo Vicarij
Ordinarij manumisso legatg é tunc n. Vicarij peculium
ad manumissum pertinet nisi aduersa sit Voluntas testis. l. si
peculium 6. §. Viccario ff. de peculio leg. Vbi dicit latig sit
l. cil. cent. 6. scil. 3 8. t. & si missi servo data sit libertas a
Domo subsa additione si. 100.m bonedi expeculio inbullerit
tunc n. peculium qd reuera legatum h est sicm accipitr
qua si legatum; qa fieri nequit ut 100.m expeculio
soluat servus g peculium n h et. l. de nig. 8. §. interdum

11.
* speciales pignoris obligatio

id pignoris speciali obligatur quod appellationis nomine continetur, itaque si terram obligatus sit, non ex eo peculium obligatum intelligitur, et vero,

ff. co. dd. tt. vadit Au. Fab. Ub. 17. sect.

. 12.

Fundo oppignorato, fructus continentur et disputatum non sit, an.

Licet in fructibus fundi pignorati aliud obtineat getsi expressum sit tacite pignori ee credunt L. quinto §. infra in gg. ta. pig. t. hyp. ta. = Cuj. discrimi nis ratio est ga fructus exeunt pignorata natura pro bc nium et nascuntur ipsius gg accessio et partim dicantur saltim dumpendent L. fructus 44. ff. de rei vind. pe cultium autem mancipia non exeunt ipso sed exeunt mer via, negotiatione et adventitio lucro provenit neque accessio servi est nisi cum servus cum pecunia legatus vendit. aut pignorat. L. 2. ff. de pecul. legat. obser vat Cujat Ub. 11. resp. Pap. in d. l. 1. §. servus ff. h. t. = Ad V.° dicim. de fructibus exc pignorata percepti non extendi tur ad ve. et pretio fructuum separatas hca. n. a nexu pig noris exsimuntur d. l. 7. c. in gg. ca. pig. t. idem q. 7. §. siti bi ad fin. ff. q. po hyp. quemadmodum ctq. nimi exc pe cunia redacti in ff. furtivi t. q. Var. 49. §. fin. ff. de furt. = Et vel expecunia dotali separata, ne dotalis l. expecunia 12. c. de ej. dotium nisi maritq. solvendo non sit tunc. n. Utilis Vindicatio rei empta Uxori debitus Xa. quam sic intelligit Cuj. Ub. 5. obseru. c. 29. in l. rei q. 54. ff. de ej. dotium et alibi illum tem. intelligat Au. Fab. Ub. 5. sect. c. 9. Videq. de rem mariti sed Uxor nisi expensa ta. Nec tunc obstat illd qd Vulgo dicitur de rem fenebre plus succedere bonis ex l. si ctrem 22. ff. de pect. hered. ibi n. habet bcum in Universalibus in dictis in particulari bq. Xa. Bart. doctrinam sitis receptam in d. l. si et rem et in d. l. q. Var. 49 §. fin. ff. de furt. tanquam Veg. solipu pilli excipiuntur gg. salvandi tur accessiones, et census pecunia empta re sibi tacite sit obligata d. l. idem q. 7. imprs. tradit. Au. Fab. Ub. 5. sect. c. 9. cum g.° fundo pignorata etq. fructus exceptepti videantur tacite pignori subiecti dicendum. Videtur mentionem de quam l. 1. §. cum pdium. l. ff. h. t. qua nominatim ut fructus quoq. pignori essent venit fuisse superfluam sed nihil omnino cum Cuj.° Ubi resp. Pap. in d. §. cum pdium putat illam mentionem superfluam infuisse qa quoties pdium nulla fructuum mentione facta pignori sup

non est pignus fructuum compensatq.

l. 12. c. de jure dotium et l. 54 eodem

Vel Obj. pretium succedere locorei

Excipiuntur soli pupilli quibus res eorum pecunia compensatq. tacite pignori obligatq. sunt

Advertas id quod dicitur fundo obligato, fructus quoque tacite contineri Obj. l. 1. q. 2. de pignorib.

Solvitur

ponitur

ponit illi dijfructꝰ tacite ꝑ pignori dati ꝙ percepti ꝑ à debitore t hrede eius t at ꝙ percepti ꝑ a bali debitore bona fidei emptore cui debitor t alius fundum creditori obligatum distraxit nisi pignori subiecti missi ducto expta ꝑ cessorit quapcedente X.ª tm md ꝧ cumpdium ita dis mi quendum é aut hi fructus quos percepit bonafidei emptor extant aut consumpti ꝑ: si extant eos simul ac fundum emptor creditori agenti Vtili seruiana idé hypotecaria restituere cogitur l. si fundus 16. ꝧ. interdum ff. h.t. maxi.ᵉ ait dictꝰ ꝧ. interdꝰ si fundꝰ creditori ñ sufficiat' si.n. minor esset fundꝰ quamid ꝙd debet creditori huic obꝫ fructus eidem restituendi ꝑ et veniunt fructꝰ extantes machonem hypotecariam ac tipsi fructus nominatim pignori ꝑ dati creditori ut ꝓponitur in d. ꝧ. cumpdium = Nec dubito stat staligs in stet ꝙd ad hoc ut ipse stat actio hypotecaria creditori in ductione pignoris speciali lucrꝝ p bare rem in bonis debitoris fuisse temp. ꝯ tractꝰ pignoris per iuras.ª allegata n.o. g.ᵒ creditori ñ spectet actio hypotecaria p fructibꝰ obꝫ stantibꝰ quum ꝯm debitoris brevi ut tradit Papin. in d. ꝧ cumpdium in fine Nam breuiꝰ respondeꝰ sufficere ut spectat actio hypotecaria eos natos fuisse ex fundo ꝙ ex bonis fuit debitoris. = Si ꝑ consumpti ꝑ veluti si est emptor consumpserit non tenetur creditori actione hypotecaria ex fructus restituere eorum aestimationem d. ꝧ. cumpdium + quia bonafidei emptor fructus perfecte adplenum suos facit consumptione l. quaesitum 40. in fine de adqrer dom. l. 5 et r. 4. ꝧ. Lana ff. de Vsucap. ꝧ. sigs anon dñs in stit. de ꝛ diuiss. extantium V.º n̄ est plenus dominus qa Vindicauit adñs l. certꝝ 22. C. de rei Vind. tradit Cuiᵗ. lib. 11. resp. Pap.ᵉ in d. ꝧ cumpdium ꝙd ad anxiem.ᵐ grium onem defendere Donel.ꝰ lib. 4 com. c. 26. quam recte reprehendit Fachin. lib. 1. controuers. c. 57. qui scꝝ sit consumptione adquisitio dominij fructuum per imi pignus quos fructus tenebantur obnexi executione ipsa. Sed huic sententiæ quamuis sit Verissima obijcit Pap.ᵉ in d. ꝧ. cumpdium ꝙd Vulgo dicitur Vsucapione / ꝙ etꝝ especies acquisitionis dominij l. ꝝ ff. de Vsucap. l. traditis n. 69 C. de

quomodo, qui bona fide emit fructus fundi pignori obligati, actione hypothecaria teneatur restituere

bonafidei emptor fit dominus, huius consumptione ideoque non tenetur actione hypothecaria

Obij: usucapione dominij sit modus adquirendi dominij. non est hic pignus

pactis

l. 15 §. 16 de damno infecto. remitto pactis trs difficilis in l. Si finita. 15. §. Iulianus ff. de damno infec
§ cuig mtu ptaõe Vide Ant. Fab. l. 7. rec. tur. c. 4. folio
mihi 175 colum. 1. et de errori bus pragmaticorum decad
. 10. errore. 6. S. Hiforde leg. 16. tract. 7. q. 4. et Rich. quip. u
rel refert in § summa nostr. dens dicit c. 4. n. 7 & 8. cum
sex segg. p pignus hperimitur ut gd simplo pignorato Vsu capto
remaneat adhuc salum ius pignoris d. § cum prodium l.
Iusto errore 44. § nonnulli ff. de Vsucapionib. l. Vsucapio
7. in fabiott. ubi si pignus pretorium sit l. miss. 12. ff. procempt
ore l. 2 ff. pro hærede l. 13. tit. 29. p. 3. & idem affirmandum
videtur in assumptione = Cui obiecti vi respondemus vad
dita ratõe differentia huiusmodi quia facilius dominij
adquisitione perimitur pignus saltem quoad perceptorum a b
alio quinimmo quam plerumque debitoris quam pignus pcij gd fiat
compin bonis debitoris sicq tam gm firmum nec hinc quin ut
supra dict. cuj. tit. 11. resp. Pap. in d. § cum prodium Vbi Go. Brune subtis insinuat. =
Solutio 9ª obiectionis

13.

Sed licet Vsucapione pignus hperimatur debitoris by
Actio hypothecaria tollitur p prescriptionem longi temporis Sed post annum ut
Prescriptione 10 vel 20 annorum ope exceptionis
psentes ct. 20. intra bsentes ipsum idem ipso l. Si hoc exceptionis
l. an Vbinam. 5. §. ex facto l. creditor. 12. ff. de diuers. attem
pscript. l. Si a creditore. 7. l. Item arbitris. 14. C. de obl. et action.
l. Si obligata. 19. C. de euiction. l. 1. et 2. C. Si adu. pig. creditor.
pscriptis oponat. tradit Donel. in tract. de pignoribus hpothecis
le cum gl. ff. in l. Vsucapio p. Vbo ita notata in fabiott. etiam
d. l. 1. §. cum prodium Vbo nec Vsucapione ff. cod. et Vbi rationes
vadem diff. in tr. Vsucap. § et pscriptionem assignat ipse
bat Cate Bolog. in § item Scriuiana n. q. 8. instit. de action.
Tiraquel. in tract. de pscriptionibus § 1. gl. 55. 7. in prio Faro
Obij. l. 3. l. 1. C. de pscript. 30 ann. de pignor. 6ta principali membro 2. n. 14. = Cui rationi si ut
obiter hic addamus obstat l. 3ª ff. eodem ubi Bart. cum
lissimi 7. in prio et in § 1. C. de pscriptione trig. ann. & quadraginta
Vbi putat hypothecariam actionem hinc tollinis 30. annis
2. q. extraneum possessorem; aut 40. annis 2. q. debitorem
& eius heredes q. hinc tollitur pscriptionem longi temporis
q currit tantum p spatium 10. annor. inter psentes et 20 inter

absentes

absoluer. tt. ff. de ꝓscriptione longi temporis = congrum. n. tempꝰ minus significat spatium. 10. annoꝝ ut tradit glossa vlt. recepta in Rub.ca infra Quęsit. longo tꝫ metudo tꝫ difficultas tanta Vissac Balduino in tractatu de pignoribꝰ c. 20. ut asserat. pcaj.a corrigi l. 1.am et 2.m C. diad uersꝰ creditorem ꝓscriptis opponat. Tribonianum reprehendenti qd plura iam corrupta inf. reliquerit = Sd hac opin.e omissa mihi Verior videtur sis Senia q docet d. l.m 1. et 2. C. diadversꝰ credit orem ꝓscriptis opponat. et iura similia pcedere in ꝓscriptis. ordinaria q cum tt.o et bona fide intra. 10. f. 20. annos stringit at V.o d. l. st. et l.m cum notissimi inꝓscriptione longissimi tempo ris. 30. f. 40. annorum q̃ cum malafide pcedit s.a naturam illust.ti. et asscilliat glossa in d. l. cum notissimi Vbo spatijs et in d. l. si a creditore Vbo longe s.a de Obligation. et action. pba nt Bel.ꝰ n. 49. Gomesij. 40. in f. item Servbiana in Instit. de ac tionibꝰ Wrachels de Utroq retractu tt. q. 1. glossa. 10. n. 11. et eam expresse approbat l. 27. tt. 29. p. 3. = Sd cum iure Canonico multo ꝓscriptis cum malafide pcedat C. ꝓscription. iam co reptam anet de iust.o titꝰ in d. l. st. et in d. l. cum notissimi ut ꝓbant Menochius in l. 1. n. 42. s.a de seruitut. nostr. Menchaca de successionibus illustrium c. 72. n. 9. et c. 74. n. 78. ≈

Quam admodum fundo obligato fructus quoq pignoriꝰ d. l. C. impig. caussis pign. et hypot. tacite s.a hab. similiter et ancilla pignori supposita pars ꝰ eius in eadem cā erit ob. si apd bonę fidei emptorem ancilla enixa sit dum modo sciperit apd debitorem et eius hęredem. S. si inuenerit. 18. §. si fundꝰ de pigno ratitia. act.e l. fidei iussore. 26. §. Vlt.o hoc tt. ff. de Saluiano interdicto l. 1. C. de rebus pignoris l. 16. tt. 13. p. 5. tradit Azo in suma ad huius tt. Vs.o item intendit Acc.o in l. potior 11. §. si de futura Vso Vtendi q potiores quam sequuntꝰ b. Bart. et Salicetꝰ Donel. de pignoribꝰ c. 6 Giaset. ibꝰ Paul. ad edictum in d. l. si inuenerit §. si fundꝰ. = Negobstare aiunt tm in l. Pau lus 29. §. si mancipia ff. tt. Vbi Iaultꝰ docet eranillis obliga tis nata in obligatorem pignoris ꝛcadere si apd alium do minum quam debitorem pepererit nam respondent p dicti autores locis iam citatis illum tm intelligendum ee de an cilis q scoperint et peperint apd bonę fidei emptorem quo

Cattu

leiscitus Solutio Balduini

vera Solutio

cum canonico correcta est de cisio dicꝰ l. 3 C.a l. de pusc. 30 Dest 40 annorum

. 1 f.

Ancilla pignori obligata par tus quoque obligatus intelligitur

Negat dottor l. 29. p. 1. hoc tit.

cassu cum ea gnata sit nunquam debitoris fuisse intelligantur recte dicitur pignori non esse subiecta. Si vero apud debitorem ancilla pignori obligata conceperit licet postea apud emptorem pariat partus eius pignori quoque subiectus erit d. l. si convenerit §. si fundus cum similibus cum Salvius Iulianus cum in Utero erat cum debitoris fuisse certum sit tunc enim tamquam portio matris et pars Viscerum eius habetur l. 1. §. 1. de inspiciendo Ventre.

Alia et verior intelligentia dicti l. 29 §. 1. hactenus

15. Sed licet hoc oppinio l. regia et DD. auctoritate munita sit suspecta mihi semper Visa est cum ex ipso Paulus in d. l. Paulus 29 §. si mancipia affirmet si ancillae apud alium dominum pepererint ex eis nata pignori subiecta non esse et intelligere illum tamen de ancilla quae etiam concepit apud alium maxima divinatio est Unde in puncto iuris seclusa auctoritate legis regiae Verius puto separandum esse partum a fructibus et peculium [illegible] ac non aliter ex mancipiis obligatis nata in causam pignoris cadere quam si apud debitorem vel eius heredem ancillae pepererint quod ut consequens fit ubi d. §. si mancipia Verbo ceterum Vere et proprie perpensa legit si retrato libertatis favore dicta quam Verisimille est Paulum motum esse ut tempus conceptionis inspiceretur si uteris partum existere interest videlicet requirat penes debitorem vel heredem eius nasci, notum enim est multa contra iuris rationem a Veteribus favore libertatis fuisse constituta l. naturaliter 24. §. si quis servo de fidei commissariis libertat. favor autem hic multum infringeretur si ex sola conceptione apud debitorem partus obligatus maneret nam cum ex ancilla specialiter obligata nascatur si in Utero afficeretur tamquam portio matris specialiter etiam obligatus esse deberet et quo fieret ut ad libertatem pervenire non posset l. 3. C. de servo pignori dato manumisso ne ergo tam facili Via libertatis datione partus privaretur Veteres mediam Viam eligentes voluisse credo ancillae pignori obligata taliter partum eius teneri quam si penes debitorem vel eius heredem pepererit ut sic etiam durante pignore liberetur si forte ancilla praegnans Vendatur possit partus eius libertatem adipisci.

Neque obstat l. 11 §3 qui potiores

16. Cui oppinioni non adversatur imprimis in l. potior 11 §. si de futura qui potiores nam quod ibi dicitur si de partu convenerit haec quaeri an ancilla conventionis tempore in bonis fuerit debitoris

Vita

nita recipiendum ẽ quasi fiat ad obligationem recep
tum hinc ex parte penes debitorem sed quasi pars obligat
fiat et apd debitorem nat ẽ inter creditores de alia intelligat
pertemp. ẽ quod nascitur si forte alij pignori interim sit de ex
prima suerunt temp. ẽ si tunc ancilla ex qua postea nascitur
in dominio fuerit, debitoris quam interp tationem ex inscript. ẽ
tituli sub quo lex illa iacet desumo semp. n. Leges debent
intelligi s. m. rubricas qq subijciunt l. imperator. 16. Vbi do
cent Si tr interp tes de mendi additione = Neq obstat l. 1.
C. de pars pignoris nam licet Imperator Alex. ẽ asserat
partum pignorato ancille impariculo ẽ quamvis tamen
ñ appent qdo pignori suppositę ẽ nedum ex Pauli g.°
senũa in d. l. Paulus g. si mancipia n. tl. interp tandum ẽ spe
nes debitorem nascatur arg. l. 5. g. ttl.° 20 impũs de ttl. is =
Vlterius qd Iulianus scripsit in l. i. de Saluiano interdicto
Vendita ancilla pignorata Vbi ille interdictum vendicus ap
prehendendi gra qd apd emptorem ex ea natus sit sicut
ipse utrũ apd emptorem sit natum sed ut natum ex ea penes
debitorem Venditum postea cum ancilla apd emptorem sit
qd tam quam vectigalem obligatum persequi potuerit creditor
Vbi ille interdicto Salbiana d. l. i. ñ directo qd quidem ñ dat
ur alterutrum possessorem l. i. C. de pactis et Salbianis interdicto
tradit post Cujat. um g sic dictas ducat ll. primas Scilliat
lib. 5. observat. c. 24. ñ Richar. ab isse fecerunt in g. interes
Serbiana n. 31. instit. de action. = Denique obstat adversus
hanc quam tuemur Sententiam tex in l. Si venerit. 18. §. Si pe
nultimo de pignoratitia actione Vbi ex eo qd partum post
venditionem natum cum sua causa transire dicit
Paulus ex posse probari putant interp tes sufficere temp.
concepti in dominio debitoris fuisse ut pars obligata existat
= Sed ego adverto ex ancillam Venditam infuisse ut pars
(pars futurus vectigal emitur l. neq emptio 8. de contrah
emptione) quo casu cum ancilla penes debitorem re
manerat penes eum pepercisse apparet et ideo cum pars
hus obligatus a postea Venditus p ponatur neq antea eius
dominium p traditionem in emptorem transire queat quam

pars ẽ

Sibi ipsi obijci videtur in n.

N. de quibus rubr. cui subijciunt intelligi debent

Neque obstat pgdicta ver. intelligenda l. 1. de pignoribus

Neque obstat l. 1. de interdicto Salviano

Neque obstat l. 18 § 2 de pignorat. actione

partg nascat nasciperes debitorem stat eo instanti intetra
ditorem effectum ée acpiendemerito dixisse Paulum cum
sua causa transire = Qua sententia retenta facile intelli
gat eius dem Pauli locum lb. 2. Sententiar tit. 5. §. 1. dum
expresse ait parpum vel pignorata pignoris sine ñ teneri ni
si hoc inter contrahentes fuerit de fet. n. intelligi necess.°
de pacto apd tertium posse probari eum dicto nam si genera
liter ille locus acciperetur expresse sibi ipsi idem fullius Paulg
sa diceret in allegata. L.e Paulg. §. si mancipia h. tt. Vbi aiit eog
ex ancillis nata teneri sive de his specialiter fuerit sive non. =

Grego pignori obligato et siprioribg capitibus de
cedentibg totus grex renouatg fuit et subrogata pignori et
teneri docet Martianus in l. grege 13. in princ. h. tt. Verbi enim
vis accidentia id expetit grex n.o obligatg fuit et diminutg
renouatg sit, idem grex idemq corpg intelligitur g prius fuerat
arg.to L.ii ponebatur 76. dein dijs notant Aug. in d. l. grege
Baldwin. de pignoribg. c.g. Donelg codem tractatu c.g. Mu
denus de pign. fructu n. 25. Vbi optime asserit nihil interée
Vnde renouatio aut submissio facta sit an ex pacto prioris
capitum an aliunde semper n. grex maneat obligatg cotamen
casu gus de Vsufructu chirographario submisso fieri debeat ex pacto faciendum existimat ex l. g de g.° 70. §. item si forte de Vsufructu
§. sed si gregis instit. de rerg diuisi.e g d si non grex sed aliquot
tantum capita nominatim obligata fuerint quo substituta ff
obligata sunt erunt illi ex obligatij nata esset l. fideiuss. n. 26.
§. Lutius h. tt. aduertit Donel. d. c. 7. = Et g d de grege dicitur
ad tabernam idē locum Vbi merces exercendę habitus
nam taberna obligata si debitor merces distraxerit et alias
comparauerit eas q in eam tabernam intulerit hęc quoq
erunt obligata sibi defendanter et ea q mortis tempore
debitoris in taberna inuenta fuerit l. eam tabernam 39. h. tt.
tradit Jass. in §. item seruiana ex n.° 4. 8. instit. de action.
greg. Lopez et alibi laudati in l. 5. tt. 13. p. 5. g Glossa. g. Pinelg
in Rub.ca C. de bon. matr. l. p. n. 46.te Baldwing de pignor. c.g. Donel c. l. =

Cum igitur constat quaerit generalis; g specialis
de pignore inuentis aduerto specialem inuentionem magis rem

obligat

Grege pignori obligato et siprioribg capitibus de eadem n.o totus renouatus sit, totus tenetur

taberna obligata, merces subrogatg in locum distractarum, siue alig illatg omnes tenentur

obligatam afficere qm generalem ut tradit Cujat. lib. 17.
obseruat. c. 39. Ant. Fab. in iurisprud. tit. 5. prin. §. illatione 7.
quamuis hoc ego fecerat S Risordeguerus lib. 3. tractatu. 12. q. 3. et 4.
nam licet obligationis generalis et specialis equale sit ius et
quemadmodum q specialem alicuius rei hypotecam habeat
potest circa debitum seruare ita qui et generali omnium bonorum
obligatione sibi cauit ex quocunque vellit bonis potest et redigere
debitum l. 2. ff. q potiores in pignore habeantur l. creditoris
8. ff. de distractione pignorum et latius infra dicam perexplicat.
d. l. 2. quo certe debet accipi verbis tamen equalle ius in
omnibus habere non negari non potest propensiorem esse voluntatem
contrahentium ad rem specialiter obligatam certo cognoscen
tes ex inde solum satisfaciendum creditori. generali autem
obligatione constituta quamuis censeantur singulares in obligatio
nem deducta non eodem modo affecta sunt quia contrahentes ad rerum
Vniuersitatem respiciunt quas singulas animo perpendisse
non creduntur quo fit ut cum nec ad has neque ad illas res genere
generali autem obligatione constituta quamuis censeatur singulares
in obligationem deducta non eodem modo affecta sunt quia contrahentes
ad rerum Vniuersitatem respiciunt quas singulas animo perpen
disse non creduntur quo fit ut cum nec ad has neque ad illas res ge
neraliter obligatas animus certo destinatus sit quemadmodum
euenire solet res specialiter supposita affectio maior in se ac qu
am in illis existant.

Ex qua differentias inter generalem et specialem hy
potecam fit ut seruum specialiter pignori obligatum debitor
quamuis idem et dominus sit adeoque locupletissimus manumittere
non possit l. 3. ff. de manumissionibus tit. l. Labeo 3. C. de seruo pignori
dato manumisso l. seruum 4. quod et aggrauat nisi sciente credit
ore. l. in fraudem 27. §. pignori eodem tit. et nisi in plenum sa
tisfactum fuerit eidem tunc enim quocunque tempore fiat satis
factio ex prima debitoris voluntate liber fit l. pignori 26. in
fine eodem tit. quod et aggrauat quam voluntatem reuocare non poterit
debitor neque eius heres l. si creditoribus 5. C. de seruo pignori
dato manumisso. Quod vero diximus quocunque tempore sufficere
satisfactionem creditori factam ut seruo specialiter

Specialis pignoris obligatio magis rem afficit, quam generalis

debitor seruum specialiter pignori obligatum manumittere non potest

Si tamen post manumissionem debitum exsoluat competit directa libertas, dummodo,

pignori

manumittat inter vivos, non in testamento, nisi ante aditio nem, decisum constat, non competit directa, fideicommissaria autem et si ante aditionem non liberetur pignus

pignori obligato libertas spectat debet intelligi / qd eminem ob
servatte veperio / si manumissus sit a debitore int vivos d. lyg
novi nam si manumissus sit a debitore tñ post aditam talis servo
directa libertas spectet quam si pignoris liberatio hereditatis
aditionem p̄cesserit ut clare colligitur ex Papiniano in l. prater.
33. ff plane deponis. quamvis tunc talis libertas directa liber
tatis fabore in fidei missoriam flectat Videatq; in casu hered
pignus lucre et servum manumittere x.ª tam sic intelligendum in l.
generaliter 24. §. sigs servo de fidei miss. libertat. omisso oppinio
ne Ant. Fabri. lib. 15. iuncta c. 16. adhuc eam qd §. sigs servum ff Ulpiano
sed Tribonianum iustiniano tribuit si V.s servus generaliter pignori sup
positus sit ei creditore satisfacto manumittitur ex d. l. abco &
de servo pignori dato manumisso l. sigs obligationem l. ff. q. sine
manumiss. dumodo debitor soluendo sit vt ieg l. ff. Liciniensia
libertatem impediat l. generaliter 24. get agg. l. 37. tit. 3. p. 5.
docent Acc. in authentico de alienandis aut pmutandis rob,
ecclesie §. nisi igitur Videtradere Bart. Bald. Salicet. et alteri
antiquiores in d. l. abco Rebuff. tract. de resti. creditorum qu. 14. n.
7. Balduinus de pignor. c. 7. Cujat. lib. 17. observat. c. 39. Mang. lib. 2. sm.
c. 6. n. 9. Petr. Fab. lib. 2. Somers. c. 19. Donel. lib. 2. c. 13. et D. Arnald.
litt. C. Ant. Fab. in iurisprud. Papin. tit. 9. prin. §. illat. et ceinde lice
rao int Virum et servum ex s.ª dictis n.º 9 cadenti dimanat, nec
qd alienet de servum specialiter obligatum posset sine manifesta
creditoris iniuria dicit si sibi qd servum hunc specialiter
accipiendo pignori satis indicauit hoc ipso velle de capsis
simum ratione sibi cautum esse et ita dicit Ant. Fab. dillat. c.
3. omitta alia rao Donelli lib. 2. sm. c. 13. quam recte refellit
Faber eadem illat. 3.

Illud tñ qd sine scrupulo aliqui dicam
Si. 2. servum ex speciali pignori datum manumittere non posse du
bium vedit ex l. Julianus 6. get agg nam cum in fine legis
p̄cedentis eadem ll. Julianus sibi scripsisset cum specialiter
Stichum et Pamphilum pignori dedit neutrum manumittere
posse illd interpretatur Secchia in d. l. Julianus meo quidem
hic aliud in scholastica habeat nam habeat a quo de
quo soluendo sit Virum ex his manumittere potuit qd ex posse

Vo Nagato

Diffentig ratio

Aduertas id quod dicitur ser
vum specialiter pignori obliga
tum manumitti non posse. Inst.
l. 6. qui et a quib. manum. lib. non
licet

manumittat ... aditionem ... liberetur pignus

Si V.s generaliter servus pignori obligatus sit, manumitti potest dummodo debitor soluendo sit

Solutio

vel pagati Legi tertio de manumissionib; Sdeo Celsissimo Scebo
la mtpliationem nec referendam ad casum pignoris quem Julli
anus in firmationem sententie mihi s.i. ppositu adduxerat sed
ad eum qui Stichum aut Pamphilum pmisit illegnihil aliud
in bonis habeat et Julliani sententiam vt neatur manumittere pos
sit sine fraude creditor. Scebola admittit in eo casu substantia ni
hil aliud habeat qd si habeat Vnum manumittere nphibetur
qa Vno morbo soluendo é in stipulationibus enim cum post gm
p promissorem stetit quominus vendaret equo teneatur ac si
vel adhuc pstaret Vallet l. sic legati 23. l. nemo 82. §. 1. de V.O.
nihil interé stipulatoris seruum manumissum é de cuius bo
nis sit debitor cum idomne qd sua in bé seruum manumittu
nec actione actio ne ex stipulatu seq queat in seruo au
t in spetialit pignori dato cum manumissio inhibeatur non
obstante creditoris sdga spetiale pignus ines stractume
x.a ea q dixim s.a n.o p.cedenti quamuis alia pluva bona dent
manumissio impedietur l. 2. de manumissionib;

Cui dissentit Bartol. in pignus generale et spetiale
alia anecte ndae vt debitor q minus creditori Vendiderit rem
spetialit pignori supposititam furtum imitat furtiq actione
experiri adversus eum creditor Vallcat l. in actione 19. §.
fin. de furtis, sine cum rem creditori tradiderit sine tantum
obligauerit l. si is q. Cb. ff. Co. d. tit. qd in generali hypoteca n
obtinere docuit glossa Vlt.a in d. l. in actione §. fin. sequuntur Bart.
et Ang. ibidem Jason in l. 70. tit. 18. p. 3. glos. 7. post medium
et l. 37. tit. 13. p. 5. glos. Vlt. et in l. 9. tit. 12. p. 7. glos. 1. An. Fab.
de error. Cochade. 71. err. 7. et inducit Gaspar Thesaurus
ad decis. 51. Antonij Thesauri vatis in fine qd qd in stratum
verlamet S. Rivard. lib. 3. tract. 12. q. 9.

Ex co dempto sit vt q minus pbiuitis debitor
alienandare in fraudem facta domini translationem non
impediat sed tantum teneat alienans. edict qd in tric l. si is qui
135. §. Ca lege de V.O. ff. decidit. Co ob eam datam
defendunt Bart. in l. filius fam. 114. §. sin. col 2.a n. 13. et 14.
de legat. 1.o Jas. C. prima lectura n. 86. et Lectura 2.a n. 115.
Ripa n. 85. Crosth in l. nemo n. 6. de pactis Graticanus

Veg.

Debitor qui vendit rem spetialiter pignori obligatam, furtum committit, secus secus,

Si generaliter obligatam

Prohibitio de non alienanda re in contracta facta, dominij translationem non impedit, secus secus,

Vtr. Prohibitio alienationis in pig. non est hypotheca apponatur l. 7. §. ult. de distract. pign.

Requisitur ut specialis sit obligatio pignoris ad prohibitionem alienationis in ea facta, inutilem reddat eius rem dationem

Ratio propter quam prohibitio alienationis diuersum operatur in pacto, et in pignore

Veg.ª 324. Ant. Gom. in l. 40. tau. n.º 13. copiose Dond in d.§. ea lege n.3. et expresse bat l. 43. Vbi Greg. glos. §. d.§. p.§. prohibitio alienationis impignoris et hypotecæ fiat domino transeunti impedit nullag rei pignoratæ venditionem vt pactum inserto vt tradit Marsilius in l. si creditor. 7. §. Vlt. de dis pactione pignor. in fi. Vbi nullam ee venditionem vt pactum inserto quæ soreuntina Lecchi et sic dissoluitur Dond in d.§. ea lege n.7. putat sic legendum Vbi secus, scilicet nullam ee pactionem vt venditio insequatur eam vt Veniosum et germanam post Bart. et alios tradunt Vrosch in d. l. nemo n.11. depactis R. de nisi Ruaro§ in l. post rem indicatam in declaratione §.is vegij limitat.ne 4. n.7. de rei vindicata Rusaldi in notis ad illum tem. in Augustin. lib.4. emendat.ne c.7. et apud nos diserte probatur in l. Vlt.a t.no Valdivia Labenta Vbi Gregor. glos. Vlt.a d.§.p.§. = Sed quilibet hypoteca sufficiet ad prohibitionem alienationis instituta cum venditio sit nulla ad specialis declaratio ea tantum cum efficatius remaneat effectum illum sortiatur ut docet Immis quam post Sessorem in d.§. ea lege n.32. Neq; dantibus (ad pignoris by 1.mum membro 2.di.is n.§. plures cumulant vos sert Caballos pract. qq.um q.673. in fin. quam praxi sorbandam puto. q.d. q.d. Mariam Veniosum ee dicant eadem Caballos tibem ex monte Rolandi a Valle scilli. 62. an.q. Volum.ne 2. 666.2 Var. c.15. n.3. Ant. Gom. lib.2 Variar. c.3. n.9. et Paslad. lib.2 resp. quotidian. c. fin. 4.p.p.§. n.17. = Quare autem prohibitio in pacto facta domini transeuntis impediat tradunt Sess. in d.l. filius §. Dini el.2. Vrosch et Ant. Fab. in d.l. nemo ff. depact. et Ant. Gom. in d.l. 40. tau. n.25. in fine q. dut iam diximus n habet locum in prohibitione alienationis impignoret hypotecæ speciali d.l. si creditor 7.§. Vlt. tunc n. domini transeuntis impedit quia quoties pactum cessat ius habet inse prohibita alienari hoc pactum operatur ut alienatio sit ipso jure nulla ut docet Bart. n.14. Sess. 1.a lectura n.91. et 2.a lectura n.121. Ripa n.87. Ferdinandus Soarez n.175. in d.§. dicit Thiraquel. de Vtragq. pacto Vtr. §.3. glos. Vnica n.13. Boherius de aff.ne 49. n.4. Sully Paris 19. Alex. Salliator. cent.a 2. scilicet c.ii. = et pterea si pactum de non

non

non opperaretr effectum sd tantum addid qdmtr ē obligaret debitorem pignus alienantem utm ceteris sbsequentibz accidit creditr prssus in Ville rigdem remoto eo debitor alienatpig nus possit arreditore addqd sciamtr meniri et cum eo semp intrpētō capi debeat per quam actus aliquid opperetr l. sigdo 109. Vbi notat Bart. delegatis. 1.° solutus reg.ª 460. pactum de nō alienando pignore nullam reddit Vendi tionem vel obligata alienanti phibitā. ==

Ce pis autem utad mīri pōt decisōs pueniamus dissolui puterunt ī multi difficultatem n. 2. s.ª 2.ª eam oppo sitam nam regula q̄ habet creditorem temp.e priorem alijs potiorem ēē debere locum obtinet qdo Vtriusq creditoris Vna et eadem ī hypoteca ī generalis ī specialis qua alti prioris creditoris hypoteca generalis sit secundi vero specialis ꝓpter maiorem Vim specialis hypotecæ secundo creditor in re specialiter obligata priori generalem hypote cam habenti pferēdus == Sd hoc pdicte regule limitatio expresse damnatr in l. si generaliter. 6. ff. q̄ potiores etiam l. 2. ff. eodem tt. Vbi docemur creditorem tempore priorem Vir tute generalis hypotecæ 2.° creditori ex specialem habe nte pferendum. ==

Vnde Rip.a in l. primi Regia. 19. deprivil. creditq Cujat. Vb. 11. observat. c. 32. et Vb. 3. responsq Papin. in d. l. 2. qui potiores. Donel. de pignor. c. 12. Equinor. Navarr. Vb. manualium tt. 4. Iran Vb. 4. m. c. 16. n. 6. Ant. Fab. lib. 6. sicchor. c. 13. et de error. de chad. b. err. 3. et alij quos laudat et segtr Strifordeg. Vb. 3. tract. 12. q. 6. in eadem fere incidunt sententiam existimantes in nra l. 2. primo creditori licere Virtute generalis hypotecæ ad bona ge neralitr obligata puenire qa generalis obligatio insubsi dium recepta erat subsidiatione specialis hypoteca debito subsidendo nō sufficeret quam subsidiationem et ita expresse nō erat facite subintelligi ait Iranus. loco citato obpsumpta mentem omnium q̄ post specialem hypotecam generalem adedentes nō obstare in sinistrum creditori eam rem priv.a capi ac distrahi velle quam ad cetera bona generali

obligat.ē

2 Solutus arguit. l. 2. ff. eod. tit.

2 Alia solutio pro duas objectionis et pluribus auctoribus

obligatione ꝓphendi beniatr nam cumpstito genere etpstita spēs intelligatr spetiei expſſio postgenus generis restric tionem debet oppevari arg.to l. si dett si adijtiatr 13. prosotio l. Vlt. §. Vlt. de vitico Vino et oleo legato et ideo ꝓspetialem hypotecæ adiectionem id actum Videtr ut ñpostet primus creditor exgenerali agere antequam certum ēē coperit cum speciali hypoteca debitum redigere hypēē x.a hanc nr̃am l. 2. §. quæ spetialit. §. infra de distract. pignorib. quæ interpr̃tationem etiam ea ꝓscripsisse Petrum de Bella pertica et Albericum hic testatr Bbb. Bz. Vas. c. 18. n. 2 Vsq. ad notandum erit. ~

Sed hæc sententia §. tangrabes habeat autores mihi nunquam placuit ex seqq. rationibus nr̃is l. 2. tacite et expſſe hypoteca generalis sub Editione dicerett si bona §. = spetialiter obligata creditori ñsufficerent sequerett creditorem in bonis generalis et spetialis hypotecæ in æqua le ius habere nempe in bonis spetialis hypotecæ ius priorum in bonis autem generalis editionale quæquam sint diuersorum ēgñ Videat ex l. cadere diem 213. de V.S. §. omnis §. sub editione inst. de V.O. l. grege 13. §. fin. Vss.o si ipsem h. tt. qd quidem falsumē et ita expſſa illa Imperator Vba et æqualiter inō bg habere; qē extant in nr̃a l. 2. = Hæc difficultatem effugiet qd dixerit primum creditorem æqualiter ius inō bg habere quo ad figuram Verbg qē respectu Vtrigg hypotecæ ēē pure ſcepta ñ Vō quo ad effectum qui ꝓtr̃ta citam editionem qē ex Verosimili mente s.a partium ineſt generali hypotecæ in casu diuersus ē quam in spetiali quia cum de recursu primi et secundi creditoris tra dent Imperatores. ff. de bo eam effectu ēē accipienda ex reg.a ſis ſi palinus §. §. docere Vss.o cæterum Vbi gl. tta Vbi omnes ſſe che negs cum in ius Vocatus ē Vicerimat = 2.o qa si ex Voluntate s.a partium generalis hypoteca præcederet sub illa editione si spetialis ñsufficiat defendendę ēēt secundus creditor aduersus primum de iure rigore s.d s tra rium docent Imperatores in nr̃a l. 2. ff. iurisdictio ne temperandæ ē. g.o generalis hypoteca ff. fuit pura ñ

1.o quia.

2.o quia

impugnatur ꝓxdicta lex

Neque effugiet impugnationem qui hæc dixerit

editionalis

n̄ sdihsnalis nertacite neq expſſe qui notarunt Clementis
singulari 53. Cobb. Vaz. Var. c. 18. n. 2. Vſſ. septimo stat Cutier
Still. 50. nr. etante eos expſſe sensisse Videtr dum l. nr̄am
intrptantr qdo Vtraq hypoteca ẽ para et n̄ sdihsnalis Bar
tolus et Salicetꝰ t. 3 ⁊

Cpquoz mente ut superior n̄ dubitabatr
et mra l. Vt Verꝫ pateat sentꝰ distinguendum ẽ inprior credi 26 Vera Solutio dicti objecti
tor ⁊ generalem in oĩbꝫ ⁊ spetiallem mgg dam bonis hypo n. 2
tecam accepit an V. accepta spetiali ei generalem oĩum
bonoz adiecerit priori casu indistincte Verum ẽ primum
creditorem p̄ferendum secundo generalem ⁊ spetialem in
eisdem bonis hypotecam habenti eꝫ si ex bonis generalib obli
gatione spectantis quedam posteriori creditori nominatim pig
nori data sint et ex ceteris pecuniam redigere queat prior
creditor l. l. 2. ḡ potiorꝰ = 2. V. casu cum creditor spetiali
quoz dam bonoz hypotecꝫ generalem omnium adiecerit
aliud serbatr nam si ex bonis generalit obligatis ḡ dam
alteri pignori data sint prior creditor ex bona secundo ob
ligata n̄ tanto pervenire Vallebit quam apparet spetialem
hypotecam debito soluendo n̄ sufficere in qua spectꝫ
mram l. recipiendam intrpter doctt. = 27

Sdilld huic sortitr repugnat huic Senia Obj. ad versus dic. decan. solutionem
qd x.ª eam deteriorꝫ ẽt sdihonis creditor qn solum
generali sd spetiali hypoteca sibi cavit quam si genera
lem duntaxat accepisset cum hic ad bona quecumque
debitor pervenire posset ille V. n̄ retinet qm spetiali hypoteca idoneꝫ
n̄ existenti qd minimum Videtr cum specialem obligationem
quo cautius sibi prospiceret creditor primus assumpserit. l. 7.
C. de fer. pignori dato manumisso et inductum ad eum finem
stravium opperaretr effectum contra Legem qd ſabore. l.
C. de legib. l. Legata in Vhilitr. 19. de adiment. legatis ⁊ Qua Solutio
spidevatis adeo pstrinxit ut a sferre legat x.ª strictam inimi
varionem creditorem q̄ spetialem et generalem hypotecam
accepit ẽ debere potiorem ex cuiposteā ex bonis generali
obligatione pventis p̄ dicto pignori datum fuit q̄minus
ex reliquis bonis debitum redigere posset cum in oĩbus

Equale p.

æquale ius habeat ut nra l. ait sed æqtas aliud constitui suasit
xa illa nri textus Vba iurisdictio tn temperanda est æqtatis
autem rationem in eo elucere constat qd servata forma nræ l.
Vtriq creditori consulitur qa cum in eum finem prior hypotecam
acceperit ut debitum eet in tuto nulla afficitur iniuria si ad
bona q sibi nominatim pignori assumpsit prius venire spel
latur cum si ea n sufficiant cetera perseq n prohibeatur
ex qq debitum redigere valleat Vnde cum potioris credi
toris maxime intr sit spetialis hypotecæ p secutionem
p cedere ut sic pignoris ius in bonis sibi postea obligatis
sit salvum merito creditor primus ad spetiallem hy
potecam prius recurrere adstringitur cum nihil sit æqtati
magis conveniens quam ut q libet id facere teneatur qd alte
ri prodé et sibi n nocet l. 2. §. item Varus de aqua plubia
arcen. l. mulier. 19. q potiores ex quarao e veram nræ
l. is mentem constare puto. ~

26 Sed superest adhuc n levis scrupulus nam
Obij adversus proximam so lutionem xa superiorem æqtatis raoem a nobis p pensam idem
admittendum videbatur eo casu quo creditor generallem
dumtaxat hypotecam accepit cum tunc etiam æquum
appareat ut credito cetera bona p seq cogatur ante qm
ad ea q 2o creditori spetialiter ss obligata pveniat et
tn Papinianus in d. l. 2. q potiores cum creditorem potio
rem ee respondet qmuis ex reliquis bonis valleat pecuni
Solutio am redigere = Cui difficultati respondendum sensse
æqtatem ita admissam fuisse in nra spe ut nulla exinde
iniuria irrogari credatur priori creditori a qua immunis est
q spetialem et generalem hypotecam accipiens primum bo
na nominatim obligata p seq spellitur quoniam in dubio a de
biti solutionem idonea psumuntur ut docet Acc in nra l.
2. Vbo redigere quam sequuntur Jass. in prio. n. 94. in stit.
de action. Charetherans decisse 159. n. 12. Surdus decisse
44. n. 16. Carrotius de executione bonorum 2. p. te q. e 65. n. 2
Trentacinthus lib. 3 practicarum tt. de pignoribus resolutione 5.a
n. 13. Ant. Fab. de error. de cad. 6. err. 3. ac p inde nu
lla ei iniuria irrogatur si ad ea bona prius pvenire cogatur

qd n stringi

gd distingit qdo creditor generalem tantum omnium bonor hypotecam assumpsit nam cum hoc casu obligatis sit Vnis sor mis et nulla sint bona a bonis separata quo ad debiti solu tionem sufficere reddant minus afficeret priorem creditor si quedam tantum bona prius p̃seq cogeret licet exhiste bitum seq possit qa cum id n̄ ante certum ẽ equeat quam excussione p̃missa saltim minus afficeret creditori si eam face re spelleret in bonis q̃ hunc idonea n̄ p̃sumunt et exqq nitas facille nec imo de fortassis pecuniam possit servare et ideo ni hil minus si liberum ei sit exqq Vellit bonis distractis ad modum suum pueniue l. creditoris d. de distract. pignor: obquam causam Vbilius ẽ creditori generalem tantum hypotecam habere quam specialem et generalem ut tradit Clemensis singulari 154. Covarrubias l. q. 65. n. 22. Ant. Fab. de exiad. d. exv. A. ẽ.

Nec d̄ hanc mẽ l. exceptionem qd quam obstat l. qui specialiter. q. infra de distract. pignor. Vbi x.ª iuris strictam disputationem a brq Vela eqtatis vacue creditor q. generalem et specialem hypotecam accepit prius bona specialiter obligata distrahere cogit et sicqd de erit hinc cetera bona seq. quia ut stat ex illis Vbi j. Suentinis et docent Albericus ibidem et Cujat. ib. 11. ob servat. c. 32. cum fuit expressa p̃ceptum Suentionis ut adgene rallem hypotecam n̄ perveniret nisi in defectum specialis aqua Suentione cum forman accipiat stricte servari de buit omnino ex regula tex̄ in l. 1. §. Si Suenit depositi. Eaauth Suentione n̄ existente ut idem admitteret iuris vigore neglecto eqtate spuspit hic n. casu equalem ius habuit creditor in Vniq hypoteca ille Vbi dixi strictum inspectabile sq eius pactum in generali sed in omnium. ẽ

Quod si ut si bona specialiter obligata debito vacuando sufficerent in d. l. q specialiter Ceteraq bona deficientes dictione sub qua suppositae fuerunt obligata non sint et creditor ẽ. meis in tam potior quam solus in ueniet ut elegantr docet Papinianus in d. l. 2. ff. qd sic a debito. q potiores q bonis male habuit intrpte somnes

Papin.

2 q

Neque obstat adversus veram solutionem pignoris objecta l. 11. l. 9. c. de distract. pign.

3ª

l. 2. §. 1. ff. quod si aqua postho mus et eius stricte intelligen dis

Papiniani Vba diuersimode expungentes nam cum Vbum
illud cetera bona quo Vlpi. Papinianq; ind. Vlt. gd sic ait
Vlpianus generaliter denotat hypothecam D. l. quo specialiter. q. l. de distractione pignor. l. et quidem. 5. §. quod dicitur h. tt. dicendum videtur in d. Vlt. gd sic duas species
exceptiones generales. item reditori obidem debitum
factas. quo admisso necesse sit aut. 2.m exceptionem inesse
tam fuisse aut generali obligatione bonorum ea bona
non apprehendi ex gg. gd gd dicatur maxima reprehensione,
dignumq; Papiniani responsum in d. l. 2. Vlt. gd sic
qua difficultate oppressus Accursius ind. l. 2. Vlt. cetera quae
omnes sequitur Mud. c. quam admodum pignus solvatur
n. 86. existimat Papinianum in d. l. 2. Vers. gd si ea sententia
cessante mutare et de eo creditore log. exegere
vult exceptione pignoris bona quidam excepit quae obligare noluit nisi sub ea additione si ceteris generaliter
obligata essent pecunia servari oportet. — Sed cum hac accepta manifestam vim inferat Ulpianus cetera bona quae aliqua
excepta significant adeo excepta reliqua omnia ut exprimeus idem sit apparet substinenda ne quam ceteris exercentibus
reijcit Cuiacius de quo vide Vbi. tractatu. 12. q. 7. cui nec magis
placet emendatio Ant. Fabri lib. 6 iurisprud. c. 13. et C. Fabriano lib. 8. tit. 6. definit. 8. qui pro Verbis cetera bona re
ponit certa bona quem sequitur Gothofredus in notis ad d. l.
2.m litt. P. — Unde sibi magis probatur Lectio Cuiacij lib. 11.
observat. c. 32. Rusard. in not. ad d. l. 2 quae sequitur Strikius
d. q. 7. ut pro Verbo generaliter gd extat in d. Vlt. gd sic a legamus
specialiter cum sit eadem sit species Papiniani ind. l. 2. q. e,
Diocletiani et Maximiniani ind. l. q specialiter gl. de tran sac
pignor. et Vinnius in iurisprudentiae maxime veniens ad ea
quae s. diximus n. 29.

Sed cum in N. tot locis emendatrices manus
admittere non sit putem tam ind. l. 2. Vlt. gd sic ea sententia
tenta Vulgari litt. n infelicitur accipi posse si adverta mus
duplicem hic sententiam intercessisse ut patet ex illis Verbis
secunda sententia gd primam nec ad. gd esse supponunt

Vinnius

31

Reijcientur praedicta intelligenda. l. 2. qui pro hoste, et Statuitur alia ratio

Vbi aut̃ sucessio generalis fuit in l.ª n. generaliter qs bona sua obligauit qua obligatione generali iuncta bona futura bona n̄ intendebant nisi expressa decisionis mentio fieret ut late s.ª diximus n. 3. et 4. = 2.ª V.º creditor cetera bona generaliter pignori accepit / q̄ eis p̄sentibus iam obligatis n̄ alia ēē potuerant quam post primam sucessionem quesita / sd subsequente ditione utpote de his q̄ generaliter pignori accepit idē de bonis q̄ prima sucessionis tempore debitor habebat pecunia seruare n̄ posset; hinc cetera bona idē postea quesita pignori haberent et ideo sic ex bonis post primam sucessionem quesitis 2.ª sucessione debitis iam̄ facta quidam 2.º creditori pignori= Deinde deficiente ditione sub qua sucessio secunda esse cepta fuit idē in omnibus existentibus bonis p̄sentibus q̄ generaliter in 1.ª sucessione obligatis 2.º creditor impignorare postea dato vtiam prior quamsolus inuenierit vt tradit Papinianus tradens quo sic intellecto etiam dubium resp sum iuris regulis ignuit et Abailla cetera bona generaliter sucessionem significantia n̄ violantur

Quibus sic dictis ut ad nr̄as decisionem iterum accedamus aduerto q̄ dicti practici firmē omnes existimant cam̄ obtinere in tantum in ea spē in qua ēgr̄ q̄dā sibi specialis hypoteca p̄cessit et ei postea adiuncta fuit generalis sibi ēgr̄ q̄dā ex nouo generalis p̄cessit et subsecuta fuit specialis cum hinc / vtrique sit ius Vigeat eadem ēgr̄atis rās s.ª n. 28. videlicet si q̄ hoc casu primus debeat primus creditor facere excussionem hypotecę speciali quam ad generalem peruenire in pendi tum secundi creditoris ut videlicet ex ff. et ibi vulgatis vbi Dec. c. 18. n. 2. Dd. 4. adnotandum Sacchanus de cess.ē 15 q. n. 6. Carrocia de execut.ē bonor. p. 2. q. 65. n. 7. et 8. Molina de hisp. primog. lib. 4 c. 7. n. 21. Surd. de cess.ē 44. n. 2. Joh. Guino Min. sig. cent.ª 6. observat.ē 94. n. 7. Tiraq. in tract. practic. resolutionum vbi tr. de pignor. resolut.ē 3. a n. 2. Ant. Fab. de error. decad. 6. err. 3. = Tamen impune tamen inuis Ve in puto cum Petro de Bella pertica in

Decisio huius l. 2 c. hoc tit. locum habet secundum Maranam sententiam, sive procedat specialis obligatio pignoris ex lege, generalis, sive ex conventione

nra L. 21

in puncto iuris decisio huius l. 2. c. hoc tit. locum non habet si pyga ad generalis et tegnam speciatis pignoris obligatio.

Ad donat pignori obligata non potest iterum eidem persone in eadem causa obligari

in mra l. 2. quam refert et segtr Schiford. lib. 3. tract. 12. q. 8. benefitium mra l. sit admittendum nec si ex re ipso pecedat generalis hypoteca et specialis subsequatr = 1° quia cum mra. l. sit correctoria et exorbitans aime omnino extendenda nec de casu ad casum l. god V°. 14. de legibs = 2°. ga cum res specialiter obligata iam esset ypotecta subgenerali omnium bonor obligatione et una eadem res semel obligata iterum eadem cautta et eidem persone non potest obligari arg. tor tex in l. gg idem. 18. de V.O. hypoteca specialis ge subsecuta post generalem utpote in vilis mutue nequit naturam solius generalis hypoteca. Unde merito aduertit Schiford. loco iam citato hunc casum in hominem sane ditum mente cadere posse sicq hec quoestio fuit ipse disputare nequit neante inuigratio quam vesquerat ut in alio casu tradit Scebola in l. gdam referunt. 14. de j. codicill. = inde post generalem hypotecam debitor specialiter eidem creditori obligauerit res aliquas quo generali hypoteca non subijcie cautr legglogtr tex int. obligatione b. cum duobus segg. hoc tit. et iam superadiimus n.g. namhoc casu utilitatem erit creditori specialis hypoteca sed ni hil omnius nec bonis generaliter pignori subiectis aliqua sint 2°. creditori = obligata non cogetr cum creditor excussionem prius facere in hypoteca tracta in subsidium si bona generali obligatione ypotheca debiti satisfactioni non sufficiant. ≈

Ulterius aduerto necessitatem prius persequendi bona specialiter obligata non solum imponendam creditori si securdus creditor velit sibi nominatim obligata possideat pignora specialia mra l. accipiendam nec etiam prius postremo loco suadent tb. interim tibi non afferri prejudicia in tabula et recte notauit Nicolaus Valla de reb. dubijs. tract. 11. n. 8. sed ch. sia debitore aut alio tertio possideantr ne in creditor primus sine prima specialis hypoteca excussione ea pignora prosequatr excephione non excusse specialis hypoteca poterit a 2°. creditore repelli sed a debitore et tertio possessore ecq si ipse creditor (in rogatus) exigi erat in tabulis et ipsius pignoris hypoteca habeat ga. l. mra in creditor posteriorem

33.

Prior creditor qui habet speciales et generales pignoris habet. Ni sine excussione specialis hipothecae ad generalem aliam 2°. creditori obligatam procedere possit exceptione non excusse specialis hypothecae, a 2°. creditore repellitur nec ab debitore. Nequ ab eius qui creditor hypothecarius non fit

tantum

tantum inducta ē g specialis hypoteca sibi prospexerunt ut docet communis quam resolvit Gbb. d. lib 3. Variar. c. 18. n. 2. Vbi ē animadvertendum. Surdus dec. 144. n. 12. Ant. Fab in C. Fab viano lib. 8. tit. 6. def. 1. c. 3. = Cæquo fit ut siquis specialem et generalem hypothecam acceperit meis bonis mgg posterior creditor nō inveniri possit adversus generaliter obligatas pervenire nec cessa speciali hypoteca ga cum omnibus bonis æqua licet habeat neq; alius creditor exstet cuius damno cadat potuit generalis hypoteca ante specialem præcedere cessante priuilegio secundi creditoris in cuius favorem statuta fuit nōa l. cum ēt de cessionem cessare dicendum erit ut optime notavit Mcgusantinus de pignoribus 1. part. num. 8. parte n. 20.

Ex Veraēt nōa l. rationē deduco qd licet in executionibus ordo iuris statuti debeat observari ut mantica possit ad bona immobilia provideri quam bonis mobilium Venditio procedat l. adeo Dig. 15. in bonis dicere de rei vindicata Vbi Bellen n. 38. et seq. 19. adeo necessarium cum ordinem scribunt ut ea non servato Venditio nullatenus in specie nōa l. si prior creditor rem immobilem specialiter pignori accipiat eo casu desiderante posteriore creditore cum primo possessore quamvis ingenerali hypoteca bona mobilia includente qd generali fas nōa l. suadet et rationes ogtatis s.a n. 28. perspectas vincit et ideo tanquam indubitatum statuit Molina de hispanis primogen. lib. 4. c. 7. n. 29. ☞

Cui bus addendum ē qd licet Molina d. c. 7. n. 20. et 24. existimet nōa hoc ēt de cessionem bonorum ēt habere eo casu quo maiorates possessor Vivente Regia potestate sibi inducta maiorates bona specialiter pignoris vinculo primo creditori hypossuit et generaliter libera a bona exēt gd ampliat ea nōnatum pignori dedit 2°. creditori ut scilicet hinc etiam ius creditor cogendus sit excussionem primus facere in bonis maiorates quam ad generalem hypothecam descendere Verum pro tam Parm. lib. 2. Select. c. 5. excussionem in bonis liberis ēt 2°. creditori obnoxis permitti debere nulla ratione bonorum maiorates excussionem ea motus ratione qd in Regijs sanctionibus ad bona maiorates obligandi pertinet minime

opponitur

si creditor specialis et generalis hypothecæ habeat, poterit ab eo qui executionem specialis ad generalem premittere

licet in executionibus pignorum ita ordo statutus sit, ut ab creditor ad bona immobilia priusquam ad mobilia, perveniat et vendat mobilia vendito sit, tamen in specie huius l. 2. hactit. in 2°. creditore 2°. desiderante, hoc non observabitur

Quomodo bonum habeat decessionem huius l. 2. hactit. in bonis maiorates, et in bonis liberis

aponit illa clausula ut prius bona libera distrahantur et eis deficientibus bona maioratus quae clausula ex adiecta facta in ê aug.° tit.9 in authen.ca versque. Summia de legatis l.pa n.3 8.9. Idem quaerit de legat.3° versolvit Molina d.q.3. n.5.= et ideo cum bona maioratus hypotecaria subsidiaria sit excussionem in bonis liberis primitendam negotiare quit aug.° l. decem.116. de V.O. l.1.c. de magistratibus o bonicius qd excogitavit qd faborpublicus in maioratus ostensionem dignoscitur publicam. interê ut familiae dignitas salvabit l.1. §. sed ut ostensum demonstratione Ventre l.2. tit 2§.p.2 l.7. tit.7. lib.3 recopill. Vbi Mariena q.a.1. 666. lib.3. Variarum c.5. n.5. Mieres de maioratibus 2.p. q.6. n.44. Tiraquel. de j. primogenio3 q.4. n.13. et cum publicam utilitatem principaliter preferendam doceamur d. authen.ca versque. l. Unica §. hoc authen. C. de cad. tollen. bona maioratus nisi liberos definiant a primo creditore distrahi imponere patiendum erit omnino.=

96 Quod l.ma ninfhiatur huius rationem 2.° creditori

ratio propter quam dicitur hujus l.2.h.tit. bona non tenentur in bonis maioratus specialiter2 et liberis, generaliter i.e. 2° creditori obligatis

rationi proponit impropositam specie eximit bona maioratus nisi in subsidium distrahenda nec quia nullus est antiquior negotior creditor quam quovis possessore de maioratus successionem Vocatus cum cam non habeat Vel.° possessore debitum traxit sed a primo institutore sequatur l. Unum ex familia .67. impio et in §.1. de legat. 2. sequitur de nullum potest antiquius debitum habere possessor in bonis maioratus quam illud qd traxit de eo successori futuro retinendo cum primum maioratum possidere coepit ex institutione Vocatus et ideo ut creditor q hypotecam habet generalem in bonis liberis et specialem in eis quae ex maioratu successoris q illis antiquior creditor est minus quo ad periri potest damnum inferat libera bona prius persequi debet negotio secundus creditor quousque omnino poterit primus q bona maioratus specialiter obligata ex vacui possessione habeat Ex ma l.ga eius regula testij praeiudicia intervenientur cessat qd ex pijs a bonis maioratus persecutione manifeste pateret successivi=

Decisio huius l.2.h.tit.6 §.7 cum habet in dote

Denique controversium fuit an substitutio ma l. 2. 6 cum habeat in dote et Vicat. Senia excellentissimum priorem

creditorem

creditorem habentem specialem et generalem hypothecam
pdo tpe ꝯ posteriori repelli nisi prius excussa tacta ppa
nata in specialib obligata ga cum in hoc nullum privilleg
ium bonis inbeniatr ceteroꝝ creditoꝝ iure concurrenda
erit ut stat ex sundo dec. 44. n.ꝝ. Molina d.q.nn.
c.566. l.6. ꝝ. Var. c.18. n.ꝝ. cum aliis adductis ab Strip. d.q.
tract. 12. q.ꝝ. apd quos videre poteris ceteras tres d.
limitationes et ampliationes= Resolutionem v.ª illoꝝ qua
s.ª nrib⁹ decisionem s.ª n.2. reduximus ad tpe scentis nu
mer. n.19. et exn. 24. vsq ad 30. sicq dicti stantes sine
fruct. l. impons.

Sequitr intrpt⁹ ad tx. in l. creditores 3. ff.

Docent Imppes Seberꝝ et Antonin⁹ ff. pignore
adebitore creditori obligato sua bona pactum intercess intercedit
ut pecunia nsoluta liceat creditori possessionem pignoris in
gredi creditorem postea nsoluta pecunia a pignoris possessionem
iusta conventionem nancisci contem vim facere non videri idem
q bat tr per argumentum a contrario sentiu in l. pignoris penult.
vsq creditor citra conventionem s.ª de pignoratitia actione l.q
vadario. 30. Vlp.ª si debitor ff. cod. tit. et lat. 13. t. ita ab ipso sibi
sponte datam similit. p argumentum a contrario sentiu
gdnem can l. creditores q. t. nullo cedente. ad l. Julian.
de Viprinata l. fin Vlp.ª sancim⁹ t. sine in aliis conventionibus
&c. C. dej. dominij impetrando facit tex in l. siquis sub
hoc. 56. de s.ª hend. empt. C. melior tex in l. Titius. q. de servit
exportandis l. 1. et 2. C. si serv. exportandus veniat l.
dotis q. t. non cedit⁹ mariti iis conventionibus C. dolut. matr.
Nonat dej. nro Regio tex in l. 11. Ubi Greg. Lop. q Cassa. l.ª
alias plures leges regias reffert et ordanter tit. 3. p. 5. t. expli
cant post ordinarios et Donellum ff. Rip. in c. sepe de rescrit. C.
expoliatꝝ Tiraquel. de j. retract. l. p. n. 27. Negantium
q clarissis doctrina qua. 15. 22. et ponit in tractu de pignoribꝰ
. 4. p. an.ª Montalb⁹ p tem t. in l. 2. t. 6 tot. alpe gto tit. 20
lib. 5 fori Rodericus Suarez in l. post rem indicatam inde
clarat. Legis regni impria n. 10. et limitat. q. 11. ꝝ.

Menoch.

Species et solutio

Auctores quibus et ornatur

Menochius de recuperanda posess. vol. medio. l. q. 22. n. 232
Vbi plures cumulat. autores et vol. medio q. q. 27. declarat
2. n. 208. &c.

Obij. predicta decisiua. cum
statutum cesse neminem quid pro
prio impulsu agere posse, neq.
sibi debitum auferre posse

Sed aduersus hanc rem obstat legibus reg
tam cē Viam ut pro nihil nam nihil q proprio agatur impulsu Vi
de generali lege Regia cautum neminem sibi ius dicere licere
Ctt. C. ne quis in sua caa iudicet. ius sibi dicat et notant
Trentacinq. lib. practic. t. de iudicijs resolut. q. Matheus
Stephanus lib. 1. de iurisdictione c. 34. negue suus l. quo iurisdictioni
l. 10 de iurisdictione et l. 10. de
iudijs. permittitur

l. 10. de iurisdict. omnium iud. ad cuius scilicet iurisdictionem cum l. impe
ratis 77. de iudicijs. 30. solutiones diuersoy mtr̄ pium adnot
Hilliger. in not. ad Don. lib. 17. com. c. 25. litt. L. Si quis vi sta
bilitum cuiquam propria autoritate q̄d sibi debetur apprende
ve posse et auferentem in Varias penas incidere. incidit
n. impenam l. 1. Iustiā de Vi priuata. Vnde tertia p. bonoy
multatr et infamis fit nullaq̄ potē ro nouis apactore l. 6. d.
iuncta l. 1. ad l. Iuliam de Vi priuata l. impatet. 33. ff. eodem
et ex edicto Diui Marci insolidum amittit l. extat. 13. qd
metq̄ caa. creditores q. ad l. Iull. de Vi priuata l. 3. q. in tantum
T. C. Vnde Victi vel omnibus sit Vinoy raptoy actione teneatr
intra annum q̄ Villem in quadruplum. post annum V. in sim
plum l. versus ligata l. 3. in fra Vinon. rapt. docet Accurs.
in d. l. pignoris, penultima glos. Vlt. C. de pignorat. actione etiq
Bart. Salicetus alijs. Regulantibus d. q. p. de pignor. n. q.
tertio Vbi tr. nos addamus) etiam et in solidum omnibus qui
non tamen est omnib. pariter simul afficiendus, sed una electa, alij deficiant, dummodo non plus contineant

mis efficiendus. Viocentur posse Bart. reg. Vno delicto multi
plici pœna plectatr. siue hem in c. adficiendi q. s. de adul
teriis in fine Vbi glossa Vbo duplici ex. a de iudicijs et in c.
Vsi. Vlt. per argumentum ab spetialij de Sonā et remedicata
lib. 6. sed Vna culpa alterata tantum remanebit ipso q̄ plus
est arg. l. Si qis egerit. 88. de furtis l. 1. arbor. per tincell.
l. 1. Vinoy rapt. Rego obstat hoc in l. cum ex Vno. 32. de obligat
et action. de hoc n. intelligi no. posterior actio plus q̄m
prima stricta ut tradit Osuald. q plures refert in not. ad lib.
2. c. in Don. c. 3. litt. L. Vnde ca hoc creditorem debitor se non
Soluente missi in dicis autoritas intrueniat vel pignorata pos. q.

.l. 32 de obligati. et actionib. remissum

adipisci

adipisa nequire l. cum debitoris 7. C. de iudicijs l. debitores. Co. in fra h. tt. et licet iure omnia gs accerit puniatr p dictis penitiure tamen mro Regio sit criminaliter actio stra eum mota sit p tr debiti amissionem et pignoris ablati restitutionem tantum dem p se recuperare cogit l. 11. tt. 13. p. 5. sin. Civiliter tantu inueniat pignus per det et debiti iure pri habitr mihi omnis cum re fusso l. 14 Vbi notat Greg. glosa Vlt. tt. Co. p. 3. ≈

Pro dictum V. argum. in mihi lo mo l. 3 ult. ff

3. decisionem euertit omnia enim iura s. a legata p cedunt gdo s. Voluntatem debitoris creditor p pria autoritate apprehendit pignoris possessionem secus si debitor resistat func. n. cum consentiente nulla fiat neg in iuria l. nemo Videtr 138 de Regul. iur. c. Scienti et Volenti 27. eod. tt. in. 6. p tr Voluntatem debitoris creditor nullam Violentiam omittit ut iura Vbi ga p cessit pactum ut liceret creditori insoluta pecunia pignoris possessionem sine iudice nancisci recte respondent imperato res creditorem postea pignoris possessionem p pria autoritate ingredientem Vim facere n Videre Virtute n. pacti Videtr debitor insoluendo pecuniam suadie ipse se illi pena Violentia subdidisse arg. to l. imperatores 34. def. fisci. ≈

Sd aduersus hanc solutionem obstat tex in l. cum creditor. ff. de furtis Vbi n apparet de pacto nec aliter debitorem resentire et nisi creditor p pria autoritate rem obligatam auferat n illicite facit nec dicit villam sibi facere sd pignoris sui incumbere = Preterea aduersus eandem partem obstat l. ait p tor. 12. §. si debitorem q impaud. credit. Vbi debitori meo fugienti impune aufero p pria mea autoritate qd mihi debet. = Rursus priori bus uri tex Vbi posteriora re tragari Videnti nam si ex eo qd suentis p cessit in tr creditorem et debitorem creditor p pria autoritate rem obligata auferens n illicite facit adquid impes sa dunt in finalibus Ver bis autoritate p sidis possessionem adipisci cum debeat

Sd l. 2da difficultati facite respondet tex. h. qd expresse docuerat in eadem n cum creditor rempe. inspecie illustr n minus quam in re a p cessisse mentionem de apprehendenda pignore propria autoritate quam

Pignus ex lege horrio Regio contra pernientem auctoritate propria ad sibi debitam

Solutio predicte obj. n. 2.

+ Obj. 1a aduersus dicti solutionem m.t.

Obj. 2da aduersus dicti solutionem

Obj. 3a. Verba vltima huius l. 3 habet pugnare cum prioribus = Solutio

Obj. 4ta. Omnis solutio l. 2. obj. n. 4.

intr

intrptationem segunt Bart Angell Bevic eodem Salicetus hic et Romanus q̃ minorem appellat in l. si ex stipulatione de adq. poss. sd hoc minus opprimio tam ḡm diuinatoria suspectae
a Sic soluto obiectionis q. n. 4. grauissimis iuris intrp̃ibꝰ Vissac. Verum Respondendum Videtr cum Donello h. n. 2. Vlp. in d. l. cum creditor intregare creditorem q̃ propria autoritate absq̃ conuentione pignus aufert Vim facere sed asserere creditorem rem sibi pignoratam auferentem n̄ Videri strictare idē sur him facere nam cum is furtum facere dicatur q̃ fraudulenti lucri faciendi cāa strictat l. 1. §. Vlt. de furtis §. furtum in fin. de obligation. q̃ ex delicto nascuntr et creditor rem pignoratam auferens strictare dolo malo credendꝰ n̄ sit sd pignoris sui incumbere ex reg. l. merito ff. pro soluto furtum cum n̄ facere affirmandum erit sd minime minus Vim facere & pignoris ipsi possessionem sine iudice natum negari n̄ potē et ideo licet pena furti n̄ teneatr ut duplum prestet aut quadruplum pena tm legis extat gdmodꝰ cāa creditor ius amittat tenebit quam omnino euitaret si ex conuentione pignus appre-
henderet cum tunc Vim facere n̄ Videretr x.ª nrum l. 3. quos
Soluto hmā lepotevit sfirmari ex eo gd delictum gd Vnꝰ
Legis constitutione impunitum remanserit alia lege hanitor appe
cta addiuersam cautam puniatr horq̃ ostine plebat tꝰ in l. nec
. l. 3. §. 1. quod metus causa verissimum est §. proinde l. isti gdem 8. in prin. gdmodꝰ cāa iuncta
vr s. idem si obstrupum q. de delict. ob turp. cāam Vbi stigma adulterii
l. furto deprehensꝰ pecuniam dederit ut se a periculo redimat
petet illi edictum gdmodꝰ cāa ad pecuniam datam repetendam
d. §. proinde d. l. isti gdem licet alias inexpuniatr ut colligit sepe
tibi p̃ edictum ob turpem cāam d. l. 4. iuncta l. 3. de delict. ob
turp. ca. explicant post Acc. in d. §. proinde Vbi strictē scribit Anto-
nius Fab. in rationali ad eundem §. Iulius Paulus Ll. 3 coll. cent. 2.
n.º 69. Richar. in q̃. item ad lib. 27. n. 5. in fin. de actionibus &
Sd hoc soluto licet in genere sit dubium
6
Vide citat. supr. soluto 1.ª obiect. tamen hoc caret scrupulo
et assignatur ratio sigden in casu dubio rimen Violentia p̃sumendum
hē arg. d. l. merito p. socio Vbi minime tantum in tp̃e sine du-
bio nullum omnino delictum p̃sumi debere. = quapp̃ in hac di
fficultate ut indistincte excludamꝰ delictum recurrendum hē
ad strictam significationem Verbi pignoratam qua Vlpian.

in d. l.

in d.l. cum creditor significare aptis per debitorem rem traditam fuisse creditori l. si rem. g. §. 1. VII.° propria de pignoratitia actione. l. plebs. 237. §. pignus de V. S. dicet Acc. 2 solut.° eadem lege cum creditor quam ante se a nemine perpetuam gloriatur Tiraq. de j.° retractu §. 1. p. an. 3 & in fine quo casu ab eo Vlo crimine licitum erit creditori propria autoritate sine iudice ei a possessione cedenti rem auferre ut expresse testatur Iulius Paulus lib. Sent. tit. 2 6. VII.° si tb. pignora apud se depositta persequi absque autoritate iudicis Vindicare non prohibet: Vbi Cujac.° explicat quia meam rem hanc Legem. tertiam. §. d. l.m cum creditor debuisset citare. ~

Vnde in praxi Vbilibet in fero adiectam etiam tractu pignoris clausulam constituti quae habet debitorem vel creditori obligatam ipsius nomine precario possidere x.a tem in l. certa .b. §. quaesitum praeris licite posse creditorem absque Vllo pacto etsi non iudice propria autoritate eius rei obligata possitu assecare possessionem eiusdem §. constitutum facta quidam in tra ducit traditio ut Vellunt Accurs. in l. ab emptione §. Vbi constituunt de pactis quam sequuntur Bart. n.o. et fall. n.11. vers. hic 24. quidam Verum ut ei debitor Vbi facto resistat adhuc virtute predicte clausule possit creditor propria autoritate rem apprehendere quia cum debitor impediat creditorem suam possessionem intrare quam fuit per constitutum adeptus vim inferre dicitur l. Vim facit .12. et l. seq. de Vi et Armata quam creditor propulsando et propriam possessionem defendendo licite et absque Violentia crimine eam ingreditur arg. tex. in l. f. Vnde Vi. l. 1. §. Vim Vi. de Vi et Armata dummodo instanti cum debitor resisteret eam nanciscatur l. 3. §. cum ingitur. l. quod possessio §. 17. eodem. nam si ea in tra bona quae rem possidere videbitur ut patet ex dictis inuibus et instat Arg. in d. l. cum creditor quod similiter intelligendum quod creditor quae cecidit a pignoris possessione eam statim et instanti auferat aliter autem ea intra bona cum nec dominicat missi ejus iudicem quam amisit possessionem recuperare d. l. certat. d. l. sig. in tantum cum similibus but §.a n.2. allegabit iniuste desideraret pignus sine iudice possidere reginsistere debemus illo Vbi auferri quo Vitra Iustinianum in d. l. cum creditor qui Violentiam et delictum detestare videbatur quia etsi in bonam partem accipi et iustam atque licitam

ablactationem

Exceptiones supp. vera solutio dictae Objectionis. 17 n.° 9.

vel actionem significare colligit ex l. Titius 21. de j. fisci l. pig
noris penult.a & de pignoratitia actione notat Rebuffus in l. si servi
235. de V. S. ≈

Solutio obj.is 28 n. 9:

Nec obstat trg quam s.a Veram uia trg in
hac relatione s.a n. 4. adduximus in l. arbitror s. si debitorem qua
in fraudem creditoy nam licet nemo possit sua authoritate
a bimito debitore debitum extorquere ut sit singulis cedendum
ad pmagistratum publice fieri possit necessitas sit maioris humu
bus faciendi l. ne singulis 13 6. de reg. iur. alias l. n. incidet
in penas.a n. 2. relatas & tu hoc facit in debitore fugiente
quem ppter imminens periculum amissionis debiti licet cre
ditori apprehendere et ei debitum auferre ut post Acc.ni Vbo
sine Vllo iudice ind.t l. etsi ad quaesty cāa tradunt Ripa in c.
ex.a de iudicijs n. 88. Bernard. Diaz reg.a 111. Duenas reg. 17 &
Rebuf. i.t. ad tit.os Regni Portugalliae tit. de litt.is executorijs
art. 6. glo 113. n. 10. Ju.o Baptista in tract. de debitore suspecto et fugitivo
q. 5. qd n solum procedit in laico debitore sed etiam clericum debitorem
fugientem potest potuit creditor propria autoritate apprehende
re ab trg pena excommunicationis ex Innocentio in c. Vsque fama de sententia
excommunicationis tradit Abb. in c. cum monachorum n. 17. de iudicijs
Vbi licet Imunem Felinus n. 4. Decius. in. Alciat. 74. quos certus
accipiendum censeo qd tradit Vlpianus in l. g Varus 48 in princ. de
furtis dum ait dominum licite auferre propria autoritate rem
suam a fure nec per hoc amittere actionem furti qd ita procedit
procedit qa fur semper & de fuga suspectus licet alium habeat
illum tem Acc. Vbo vecchissimus Bss.o Volterus quam sequitur
Bart. in eadem tem n. 1. regulam V.o dicto l. etsi et similiter
intelligas Vbi habet copia iudicis nam si desit copia tunc privari
hominibus manus iniecta secus l. generali 54. C. de decurionibus
Mascardus de 666. l. Var. c. 2. n. 14. et 15. ≈

1 48. in princip. de furtis

Difficiliores explicatus habet 3.a difficultas
Solutio Acc. ad objectum 3m n. 9: ? exposterioribus trg Vbi g in Varia ire sentiat intrptes cohe
git — l.o nam Acc.s n. Vbo debent quam sequitur Bart. l.
n. 3. et Mascard. de adipiscen. possess.e verum ad g. illud Verbum
debent trg intrptantur ita, ps.s, ut certus sit creditor
tovens iudicis autovitate possessionem adipisci posse si velint

g Vbi

que Verbi debent accepi manifeste fundari existimatus
in l. observare 4. §. post hoc de offic. proconsulis missis Vbis in-
gressus provinciam mandare iurisdictionem Legato suo debet
Vbi missi Vbum debet provocet. Vnus pugnabit cum l.
solent. 6. §. sicut cod. tit. Vbi provocatis arbitrio permittitur
iurisdictionem suam mandare. Non eadem Vbi debent
exposition habere Videtur l. et post edictum 73. de iudicijs
Vbi absens citari debet post edictum peremptorium ante gñ
iudex pronunciet etsi Vbum debet idem qd potest significi
cavet alijs iuribus obstaret qq de ipsum citat revocati
bus edictis aut Vno pōtō per emptorio citato ñ parente
sententiam ferendam ee. l. ad peremptorium. 6 8. cum duabus
ll. de iudicijs. ≈

Sd hanc intrpōtionem admittit Violentam impugnare rip dubio
vel ejiciendam existimo inoptin. ff. qno bis persuadere quantu
Vbum debet intrdum idem significare qd potest nam Vbum
debet naturalem intellectum habet ēt idiotis notum utis
debere dicat. qminutus debet qq minutus facere cogitur
qd debet ut liquido constat ex l. 6. impio de edendo l. 1. §. q
magistratum qd qsq iuris l. de bitor. 10 8. de V.S. advertit
Donel. immo tradit n. §. neq Acc. suffragatur hui ind. l. observ. l. 4. §. ult. d. l. §. 3 de officio proco
bare 4. §. post hoc de offic. proconsulis Vbum missi debet consulis
de quo ind. §. post hoc necessitatem ēt importat n. n. appe
llat sup Vbi illa mandare iurisdictionem ut pperam
existimat Acc. sd supilla in gressus provinciam ut constet
sit. qsulem se vellit Legato iurisdictionem mandare
expectare debere donec provinciam in gredi tr. nam ante
ingressum cum ipse nullam sit iurisdictionem sequitur nulla
tenus potē eam delegare qd sentire v. gr. m. co loco rationabi
liter subiecta derivat ait n. absurdum ēe ut proconsul
mandet iurisdictionem prius qm eam nactus sit cum ante in- l. 2. de officio Proconsulis d. l.
gressum ñ habeat iurisdictionem Hendossam. Adantum Vo 15 de manumissis ind. remittit
luntariam. s. 2. cod. tit. pcipue explicat. cum l. apd prosulem
17. de manumissis Vindicta exp. Straemendatione cujatij. tit. l. 1. ff. de iust. et iur. ind. l. 2. in fine Donel. l. 2. tr. gn. ingredi in provinciam ita si dator edicta
ob eius. c. 1. et 16. q. c. 19. Videndi ff. Gvar. ind. l. 2. in fine Donel. jura autorum manuscripto
lib. 17. im. c. 8. Duar. ad tit. ff. de offic. prosul. et Romano lib. vet. Lat.

amica bill.

amicabill. c 21. Matheq Stephano Madeiris dict. c c.13. n.2 & circq.
= ita tñ intd.l. observare q. post hoc intrat ptantr Fulgosius
& n.1. et Dorel. in tra l.3. n.5. quoverum n imponit q. solue
cessitas delegandi qd exipsius Voluntate pendet d.l. solet
§. Sicut: sd Delegandi Voluntate supplita vetervin necessi
tas illa adtempq quo delegatio fieri debet. ≈

Sd hoc intr. b'ato & doctissimoq Viroq et
Ictis in his Scholis regnata sit animum meum n explet nam illa
priora Vba dicti §. post hoc refferuntr ad necessitatem temp. in
quo delegatio fieri debet. q. Superfluae aduertr à Iurisco. illate
quando Vba nec hoc ante facere quamplioris provintiam
impetrq qd nequaquam dicendum. Vnde existimo ad hunc
sumpto impria significatione illo Vbo debet reffeerendum ee dq.
post hoc ad necessitatem quam p Iurisc. habet in iuris dictionem sui
Legato mandandi nam licet in arbitrio eius sit mandare tnon
mandare iuris dictionem d.l. solent. C. §. Sti. mea tñ quo mandet
n alij quam Legato suo mandare debet ad hoc n. ee Legatus
a Cesare designatr ut notat Ant. Fab. in rationali ad tenim t.
Legat. 13. cod. tit. de off. p. suis. ≈

Minus habet Acc. hoq in t. et post a dictum 73.
deiudicijs nam Vesp. Vbum debet in eo tñ necessitatem importune
negotio exeo iuribq s. n. q. adductis repugnare ga citare & nisi
ficat in ius Vocationem aut propositionem nobilitmini in tra quam
qs debeat in iudicium Venire sd quandam Vocationem qadie q
ante p fixa erat p Cionem fiebat ut partes ad audiendas
sententias adeent quo facto sine reg p sent ee t sive absentia tenq
scripserat ut ex Ciceronis et alijs bonis autoribq traduntr Du
ar. Ues. disput. c.7. Gobean. Vs. Vas. c. Vel. Rebard. q tribun. c.3.

Data igitr superiori Accursij et sequatium intr
pretatione et alia eiusdem Acc. h. cod. Vbo debent existimantis
creditores pignoris possessionem in iudicis autoritate adipisci debe
re si Vrbani ee Volunt quam amplectitr Menoch. de adipiscenda
poss. ee remed. s. n. q. alia Bartolistic putantis licere creditori
pignoris possessionem ingredi sua adipisci quam sequitr Negusan
tes pign. 4. p. n. q. et Cio. et alia Doreli h. n. b. t dicendum existimo
Vbum debet in uritq spem pprium retinere naturam et p ipsa
necessariam

Extenditur superius impugnatio

Extenditur etiam superius impugnatio

l. 13 de iudicijs cl. l. 68. cum duabus sequentibus

Vsucapio alia Solutio Acc. et alij plurium authorum

assignatio propria

necessariam fuisse h. p̃sidis authoritatem creditoribꝫ ut pignoris
possessionem nancisceretur ga eis ut p̃pria autoritate possessiõ
ingrediserẽtur p̃ pactum adebitoribꝫ p̃missum n̄ fuit ut multo
ante eos q̃ ut nobum sibi hũ ne intelectum Volumenta Veri
bere docuit Ang. hic n.3. quam vesset Menoch. Vbis. n.8.=
Nẽgo stant Verba illa mi. tꝫ suentionis Legem ingre ssu
possessionem exercerent quia ãs reserenda adpactum de
ingrediendo pignoris possessionem p̃pria autoritate et sine in
dice ut perperam Immis existimat sd adpactum bonge
diversum ut sꝫ. liceat creditori sinitra certum tempꝫ pecu
nia sibi debita soluta ãsit p̃pria authoritate sine Vlla citatione
debitoris et iudicis licentia pignus Vendere gdmagis in
spẽ ne explicant Imppes ga ordinarium erat et pactum Vulgare
appellabatr l. pactum. ff. de pignorat. actõ. atq; ideo Vbi ge
neraliꝫ pactum similld significabatr ut in l. si seruante. p. iuncta ex.
posits. et glossa v. Verbo. pacto l. si pignꝫ. & Legem Venditionis exer
cuit. l. fin. C. si in. placitũ dem in fra de distract. pign. docet sia le
gare potẽ subtilissille Vinam pig Molinos in suetudinibꝫ parisien
sibus tit. Rub. 52. glos. 1. a n. 57.= Cuius in gressum tamen. tꝫ
intpretationem n̄ impugnant Vbi illa ingressi possessionem quia ndebent
determinare p̃cedentia Suentionis Legem et Vbum exercerent quod
subsegtr imo potiꝫ sirationem vectis sermonis videremꝫ eam sirmant
ga si pactum fuisset de adipiscenda possõ. et Vulgꝫ credidit gdo
creditores ingredirent possõ. ãs mipso actu ingrediendi et non
postea dicentr exercere Legem suentionis ar l. 1. fuerunt illam
ingressum stat exillis Vbis possessionem ingressi p̃. ff. p̃terea item
pavis et postea dp̃senti Legem Suentionis exercerent. g. dixer
so fuit. l. suentionis a possessionis ingressu alias autẽ Verumꝫ de
p̃senti debito ponerẽtr ut qualitas adiuncta Vbi verificaret
tempꝫ Vbi l. 4. §. 1. de noxal. actiõn. l. 1. ff. ꝫ §. et Vtroꝫ sumariꝫ
Bartoli de ll. militis. ≈

Sd superiorem intpretationem aligaliuianter dum existimant eam in effectu in Immunem incidere ga cum nece
ssarium sit ad effectum traditionis / ad quam Venditor obligatr
l. 1. l. vlt. possessionis. ff. l. exempto. 11. §. et in primis ipsam de
actionibꝫ empti / creditor pignoris possõ. ãs habeat ut pignus
Vendere possint et ipsiꝫ possõ. ãs vari ferre in emptorem.

14 impugnatur sup. Solutõ

Iccirco

scessa p pactum ppria autoritate etsine iudice facultate Vendendi ita tale pactum Ville sit et aliqd opponeri in nec staniam et legentiam facultate repphendendi pos. ff. scessa Videtur nam cum aliqd cedit omnia illa scessa Videntur sine qq scessio sistere negt l. 2. Vbi sit notant interpres de iuris dict. omnium iudicum l. ad rem mobilem §. 6. l. ad legatum 62 depurator. an difficultati Vespº hr antecedens qdé possessionem habe re pcitte necessarium nec ad Venditionem qsola suendione pficitr pria instit. de empt. et Vend. nam is rem cuius pos. ff. n habet Vendere potest sigdem inre omnino alienam sistit Venditio l. rem alienam 28. de cond. empt. et ff. Venditor rem intradat gap. ff. n habet soluendo intrec liberatr utind l. cum Vulgatis Vaction. empti sd dum taxat pinere ad modi latem creditorum g modum pignus possidentes illd distrahent ac ideo cessat ratio Vendendi huius modi antecedens n competit sc cessum ex reg. a d. l. 2. cum similibg qdum taxat procedit in antecedenti pcessit nec ff. n auhi nec qd pinet ad modi latem et fa cilliorem negotij expedi tionem l. 1. Vsº fin. si Vsus fructg petatr docet patron g plures ref. ind. l. 2. n. 11. de iurisdic. iudicum ind. = Nec obstat ea pactum de Vendendo pignore è in Ville creditoribus cum operetr pcè spelli de bitorem pignus tradere ei cui creditor Vendiderint l. sintradat illd eum a diid qd intrè obligari. = Sd si creditores Vellent in antea pignus distrahere quamilld possideant sd ypossessio ff. ingre bile legem inuenitur excercere hocè Vi facultate Vendendi necessarium erit p sidis autoritate possessionem nanciscr ea ppria autoritate possidere possessio ff. p tendant in cidunt in penas s. n. 2. relatas et hocè qd significant impp. in Vsº fin. nro l. 1. = Cui obstat etiam Ville pactum creditoribg ad hoc ut in diligant citationem debitoris aut licentiam iudicis g solemnitates pacto in intruenientes fuissent necessaria l. creditor v. 4. l. si in hoc 14. infra de distract. pign. l. debitor v. 6. infra h. tl. de pignoribg = Quæ cum ita sint stant axioma qd ex mente g lib. l. a s. n. 1. deduximus intelligendum s. m. Imune interpretum opinionem Vº s. m. nro l. 15 Verum ia malla tum sensum cui illd n sueuit, g inte Verissimum sit nam si debitor creditori pmiserit possessionem pignoris ingredi in soluta pecunia sua die absq aliqua pena pignoris possessio ppria autoritate creditor in vadet ut bene pbatr ex iuribus sibi allegatis et hac de ura lg. dicta sufficiant.

Studio impugnato nil suppl.

ad Dei Laudem

finis.

Segr. m. tr. p. ta 2. ad
duis. 12. C. y. pot.

Sequitr intrpt̃ao ad l. xm celebrem atq difficilem in l. assiduis Z. C. qpotior. inpio.

Hoc quam explicandam exordimur utiq̃ sermone celebratiss.ª ut traddit Cuj. h. et in qq.ª frequentiss.ª teste Cõb. Mar. Var. c.7. impio V. singulare beneficium tribuit Dua bꝰ psonis in repetitione dotis; mulieri s.ª, item mulieris liberis; de muliere qpe tota ista constat: de liberis in Vv.ª exceptis. Vide ꝯ de singulis sigi Latim videamꝰ= Beneficium qd mulieri tribuit, hoc est qd licet alias reg.ª iuris sit regula dicat; eum qpriore tempore potiorem j.ª cẽ lebere. c. qprior de reg. iur. in 6.º l. qui thes. ꝯ 8. eodem. l. qui balneum. ꝯ. l. potior. 11. Doctl.ª l. licet ꝯ. s.ª eo d. quum regulam per plures ampliationes et limitationes elegant exornat. Negotiantis de pignoribꝰ l. membro. 5. p.ª fis se reportorum. in mulieris sibi dotis mariti.º et propellenda dote experiatur; ita tum mariti creditoribus qq personales tantum spectat actio: Verumtñ hypothecam habentibus, cum anteriores tempore sint, privilegiis, Valati p.ª ferendaª, ut expectat Justinianus in hac nra. l. assiduis Vv.ª ad hanc rã= quam ꝯ in prima p.ª probat Crotogenianginisti spoustag. def.ª doct. Vlp. in l. 2. ꝯ. si spon sa cum duabꝰ. ll.ª segg. de priuill. creditoꝝ. adiat l. qui absentem 17. ꝯ. fin. cum duabꝰ ll. segg. deve bꝰ autorit iudicis possideat Comporig j.ª Multꝰ in l. 1. Vlp. in l. si mulier dotem 22. ꝯ. fin. solatomat= in 2.ª autẽ parte p.ª bare videtur cadere de ill.º in l. in rebus 30. s.ª def.ª de chum ꝑ Sonat vbꝰ def.ª regio in l. 33. tit. 13. p. 5.ª explicant et exornant pr. ordinandos n. et in d. l. in vbꝰ et in l. Ubi adhuc s.ª def.ª doc. et in l. Vnica ꝯ. et ad plenius C. de rei Uxor. act. et hic de liberis ex.ª depign. Ripa in l. priuilegia de priuilegijs creditoꝝ. Cõb. Mar. Var. c.7. An. Gom. in l. 5. tau. Corras. in l. quibus annis. 17. de ritu nuptiarꝝ. et in Rub. ff. solato mat. n. 21. Menoch. in auth. de restit. et ornam. c. 3. num.

1.

in restituendo dotis privilegium conceditur, mulieri et liberis eius

privilegium mulieris, et pupilla huic omnibus mariti creditoribus tam actionem personalem habentibus, quam hypothecam

Autores qui exornatur

de Legatis

×

de Legatis Baron. tit. 6. declarationum c. 92. Ioannes Paulus tit. diuersar. 99. c. 21. Costanus de dote c. 9. Baldinus in Iustinianum pag. 220. et 379. Nobilis de dote p.te 6. Negusantis depignor. 4.o membro 2. p.tis n. 96. cum seqq. Valla de vsib9 dub. tit.li 11. Barbosa in l. 1. 2. p.te inprin. et 6. p. n. 13. Soluis matrim. Andreas Gail lib. 2 obseru. c. 25. n. 6. Mirand. cent. 4. obseruat. 93. Petr9 Greg. lib. 9. syntag. c. 24. per totum Cuij. in tit. de pig. et in l. Vnica §. vltr plenius et §. cum autem. de rei vxoria achis. et ad hanc l. Donat. de pign. c. 12 et tit. Fab. lib. 8. sect. c. 11. 12. et 13. et in Codice Fabriano ad hunc tit. definit. 16. et 17. Facchin. lib. 3. contr. iuris c. 99. et 100. et lib. 10. c. 33. 34. et 35. Cardinalis Tuscus 33. iuris tomo 2. lib. 2. n. 745. Matienzo et Azebed. in l. 7 tit. 6. lib. 5 recop. Greg. Lop. in d. l. 33. tit. 13. p. 5. in Glos. in § fiscal antea 29. n. 37. et 54. instit. de action.

L.

Sed hiis non obstantibus decissionibus plurima videtur Vespagari et inprimis facille demandato Iustinianus quinquies dum ibi inductis nouis iuris vltr ut stat ex una l. in vers.o ad hoc omnia transeamus stipulate actionem etiã et in vers.o cum. n. ta hoc mulieres etiã nunc indulgemus beneficium et in vers.o et ideo ta. hoc ci priuilegium indulgemus siquidem multo antea eandem plationis prorogatiam in dote recuperanda mulieres habuerant ut stat ex iuribus s.a n.o proximo adductis. 9 cum sint ffor. nra l. 55 ante vicesima = 2.o et quidem Vrgentibus aduersus illa verbis ibi in vers.o ad hoc omnia ta. pro hoc iura 5.o omnes habere mariti creditores licet anteriores sint tempore priuilegio Valati. 99 Iustinianus de cet multi creditoribus omnibus mariti creditoribus anterioribus etiã priuilegiariis et hipotecariis anteponi 9 do tere petenda. obstat in primis ta. in l. 2. s.a de priuilegio fisci ibi si Stracta fiscalis de talem obligationem præferit fisci causa potiore quinimo in tr dum bona de talia potiori obligatio in fisco bona xia 55. Voluit si maritu excõa principalari fisco obligata sit l. satis 4. s.a in 99. cau. pig. Hip. tac. 5.a = Rursus obstat sequens videlicet. nam creditores

Obij. 1.o aduersus resp. huius l. de cessionem. Soluitur n. 21.

Obij. 2.o Soluitur n. 21

Obij. 3.o Soluitur n. 29.

expressam

ẽpssam anteriorem hypotecam habentes priori posteriori
anteponunt l. pignus 8. h. tt. sd fiscus anterior
mulieri posteriori dotem repetenti pferre d. l. 2. C. de
privill. fisci = g° creditores anteriores muliere de-
bent ẽẽ pferiores ex regula tr̃g in l. de accessionib⁹
14. §. et similiter de diuers. et temp. prescript. qua caben
gd si Vincus Vincente te a forthori Vincente = Praterea obj. 4° Solutio n. 24
eidem partium ne decissionis reparatur tr̃g in l. interdum
5. cum seq. h. tt. qui pferiores videant mutuam pecuniam
ad refectionem domus l. ad alias impensas necessarias pferri
millare in qua impensum est omnibus
anterioribus creditoribus hipotecam habentibus simodo
qui credidit pecuniam specialiter fuerit ut talis res
sibi ẽẽt pignori l. licet 7. s^a h. tt. g° debet necess° pferri
mulieri ex d. l. de accessionibus §. et si mihi in proce
dente ẽ deratione qua probauimus creditores ex
ẽpssam anteriorem hipotecam habentes pferendos
ẽẽ mulieri dotem repetenti.

Quibus addendum ẽ pdictam restrictionem 3.
tam ex la bo factam ex eo gd creditores pecuniam
marito crediderunt admilitiam emendam ea lege obj. 5^a Solutio n. 30
ut militia eis ẽẽt pignori obligata in hac militia â
marito empta. Vxores pferiores sũ ex tempore sint
posteriores. authentica de qualitate dotis et ex
nuptias donationis §. hic sequens Vss. quia vero
collatione 7. authentica quas inre infra h. tt. dictur + quod sit militia
ruti militia impunete iuris / nem ex quibus labor emus pfin
tio omnis ordinaria quas operam suam nabat l. Vinci
pi l. Veiput. ac l. magistratibus in rebus ad publicam
administrationem pertinentibus obeundis qualis ẽ
notarios secretarios ac alia huiusmodi ut tradit
Duen. in l. sup hypotecis n. 6. s^a de pignoribus acq ea pfta
ntr salaria in publico aut annonis publicis l. creditor. §2.
§. inter leachsnibus empti l. omnimodo 30. §. Vlt. C. de in
off. tt. sic dicta militia qd g Veiput. operam nabat hujmodi
tare dicunt arg.to l. ad vocati. 14. C. de aduocatis diuersis

ẽpssam

indicijs

inditos y dum exulibus = quodam ff. q Vendipotis et
adhoredes vastire = quodam q̃ pos ff. dita p sona
cohærent ut eam n egrediantur d. l. super hypotecis
l. denig. 3. §. si quid minori deminoribus authentica de
exhibendis rey §. optimum collat. q̃. militia de qua b
quitur tes md. authentica quo iure de militia q Vendi
pote intelligendus é alias. n. ipse et pignori l. sed et
qd §. qd emptionem de pignoribus exgg. enim videt
mulierem in dote omnibus maritii creditoribus antepo
nendam n ée imposterum si attente rem considerentur
facile apparebit in dote vendenda mulierem cete
ris maritii creditoribus peioris ée sibi nisi cum hac
si pdote agat dum taxat catenus admaritum sueniat
quatenus solvendo é l. maritum. 12. soluto matri. ff. n
tantum 20 de reiud. l. Unica §. cum autem ff. de rei Vxor.
act. §. item si de dote 33. instit. de actionibus cateris V.
creditores in solidum illum in carcerando sueniant vbi
quo l. bonis cadat l. integre eis satisfaciat arg. tex
in l. 1. ff. q bonis cadere possunt. = Vt. hoc benefitium
deque Justinianus n. in solens videt cum non sole
ant nec debeant principes alteri beneficia secedere
in cuius quam dispendium et iniuriam l. 2. §. si quis
ad vincipe. neq in b. reip. l. nec a bus 4. infra de mu
nicipalibus et liberis. ⟶ argumento sumunt. n. 21.

4

Publica interest dotes conservari
quia publica interest q̃m. ciuis. ciuis. ciuis regulis
suis augeri

Sed his non obstantibus Veritt. é et iuridica
uti tes pposita decitt. et privilegium dotale deque
ad dita in l. soluto matri. et in l. de iure dotium
qd sq publica interit dotes mulieribus seruari. ut
nubere possint et dare operam iustis liberis procreandis q é in reip. maxime necessarium ut numerus ciuium
augeatur l. hoc ms 64. in fine de aedilitio. et demosth.
facit elegans text in Cum vas 7. §. si libertus ff. de bon. dam. quo
rum dicit ibi Bal. de magnitud. romani et Tusci et Regi in columis ci
tatibus et regnis et multitudo ciuium fundamentum omnis poteie et virtutis
et status. = Nam et emptiones subsistant si dote ff. communia. 20. dos dicunt
Nam et si nuptiæ subsistant sine dote ff. communia. 20. dos dicunt

ff. de donat.

augetur impugnatio. Solutio in n. 31.

Obj. 6.° Solutio n. 21.

s.ª dedonat. aut emptas quasi minimis ss. qui vellint ducere indo
etatas ut experientia indicat et recte adverte Cuiſth.
et obid Reipª minus seruas dochium quos ſi paupatrimo
nia propria et plenum solant ſuſtinere ſtatu in val.
assidois Vss.º et hoc in primo licet nimis laxat aliqua ſpi
ss e exteras nationes apd quas dochium dato proximi
ta erat nam populs Indicus sapitat in matrimonijs s.ª
dendis neq dochis neq magni apparatu rationem ha
bebat teste Diodoro Siculo lib. 12. bibliotheca anotat.
g. vey gertay et ſteveca Solon in Ll.s Atheniensiy
ex matrimonijs dotes subtulit et ves tantum bestes
et quedam parui empta vasa nuptam secum inporta
re iubenat Voluit n. Viri Vxoris q sortium inptis ac mer
cedes dliberoq caritate gratia benevolentia q
iungi teste plutarcho in Vita Solonis. et Aelianus
lib. 6. Varia historie c. 6. tradidit Lpiste spartanis
ut nulla dote intercedente matrimonia sua haberentur
et apd Massilienses amplissª dos tantum erat
centum aureq ut ait Strabo lib. 4. geographia et
apd nos in Ll. tt. lib. lib. 5. recop. certus modus et ordo
statutus é in dochium dationeª Lpiis.ª quam t.
sollegantes explicat et exornat Barbeja in tra. etu.
de non meliorandis dotis vasº filiabs prolum.
Franciscq quoq Gallias Vex. eius nomine primo dicta
in quastq Statutione edita cauit, ne q grendo pauperes
publica Regia inserbiunt dotes filiabs statuerent
q decimam p.tem bonoq patrnoq excederent ut vesert
Petrq. Greg. lib. q Syntagm. 18 n. 19. = quinimo imperium
et potestatem quam habet Vir super Vxorem de qua in tra
l. Vss. 95. n. Vos opulenta infringere videtur ut colligitur
ex Plauto in asinaria t argentum accepi dote imperu
Vendidi Xeq dissimile é qd scribit Juvenalis Sat. 6.
Intollerabilius nihil é quam femina dives et ea dom
Sat.ta Veniunt adsse agitq. = Libertas omitr adquam
seruam referendum est illd Lepidum Martialis epi
grama ad Priscum lib. 8 epigram. 12. ta Vxorem quare

Apud nos certus modus et ordo dotis vix
ejus citra in datione dotis et promiss.

completem ducere nolliut quoviris Vxori nubere nollo meo. Nam dicit nubere virum Vxori completi quo viam nubere proprie cfeminay sicut ducere Viro ram ut scribit caper Vedit ttimus Gramaticus in tt deortho graphia et latinitate Vbi et colligit aperte expreso Vll° Vnde quo ttitum instit.a demuptijs L. 2. Vr.° pterea ff. de minus Vorando. =

5. Adcuius vr.tes plenioren intelligentiam aduerto Veteres iugale fedus perpetuum diuine dei dissidio cc Volleuisse primis nanq illis temporibus qdo matrimonium solum morte dissolue batr et liberis super stitibus qq premium successionis applicanda dos erat p ravo doctes repeterent nulla p dita erat actio de dote ut agnst aunt Cujat. Vr. obseru. c. pen. Aulusgel. Vb. 4. noct. actic cz. Sdcumpostea seruenit fere annis ab Vrbe dita diuortia introducta fuissent ut testatr Cuj. d. c. penult. actiones ad dotem qualibet modo soluto mat.° repetendam adinuente ff. = Solebatr. n. matrimoniu nsolum morte L. ff. de diuortijs autent. de nuptijs de inceps collat. 4. c. fin. ex.a de secundis nuptijs. sdcz captiuitate d. L. ff. de diuortijs L. siquis sic ff. soluto mat L. Neratius. 8. L. imbellis. 12. § immedio Vll. sdcapticii ff. de captiuis. nissi pronamq libertam patrono nptam abhor libq postea capto nam tunc propter veuerentiam patro no debitam matrimonium durat L. meo f. 45. § Vlt.° ff. de ritu nupt. qd habet locum sinaliam seruitute patronus deductq sit d. § Vlt. tradit An. Fabius iurisprud.a tt. q. pr.o 2. illat. ez. cum quis in ciuitate remansit secundis nuptijs altero viuente in vrdi cin qd si incertum sit; an viuat f nfacultas matri monij sibi endi exacto qn queuis scedit L. Vxores 6. ff. de diuortijs qd Justinianq in authent. de nuptijs §. sdcz collat.e 4. et in authent. o die C. de repud. et pomptisce.s in cpsentia ex.a de sponsalibus vulr tullerunt stipulantes nuntium mortis certum requiri = Seruitute quauis stingente etz solue batr matrimoniumq

Apud Ebreos matrim. tantum morte dissolubatur; dos liberis pro iam successionis applicab. et non erat repetenda dotis prestita actio

Quibus modis solubat matrim.

l. 45. § vlt. de ritu nupt.

A. L.

d. l. ff. de donat. int. vir. et uxor. ob ingratitudinem
revocari, ut si liberet, ob ingratitudinem
revocatur, ut servitute, l. 2. C. de liberat. et ejus liberis
aut si quis in metallum damnet. arg. tex. in l. Sed
diam ff. de pœnis. = Sed odie cum nemo benoratus
ex delicto servus fiat p. damnationem in metallum
matrimonium non dissolvit. Authent. de nupt. §. quod
tem prius collat. 4. Autent. Sed odie C. de donat. inter
§. damnationem in metallum matrimonium non dissolvi
tur. = an autem deportatione matrimonium dissolve
retur Vide ut invenerim fuisse nam illud dissolvi affir
mat Paulus in l. Sigis. 56. ff. soluto mat. illud V.mi minime
dissolvi docent Vlp. in l. Sed si mors. 13. Vers.° cum igitur
ff. de donat. inter procurius l. interpret. Videndi ff. Ant
Fab. lib. 12. sect. c. 17. Bene dicit Rivel. lib. 2. select. c. 2.
idem addit Imperator Justinianus in l. res Uxoris 24
Vers.° sin autem sed q. p.° ex.° distinctionem tex. in l. C.
de repudijs ad veritatem reducit post Acc.m Vbi si depor
tato in d. l. Sigis Ant Fab. in iuris prud.ª lib. 9. pris. 2. illat. 14.
& Verius possimus dicere cum Cuj.° in expositione no=
belle. 22. quam sequitur Gotofr. in not. ad l. res Uxoris
litt. d. deportatione matrimonium quoad quæritum dis
solvi quoad usum gentium remanere quidem in nuptijs po
tissimum spectatur l. adoptivus. 14. §. 1. ff. de ritu nupt.
= Præterea solvebatur matrimonium mutuo Utriusque virginis
sententia l. si stante. 9. C. de repud. et dibor. fac. Ita quidem de di
vortijs quod ingruo differat a repudio addit Vultejus
Paulus in not. in tit. de divortium. 191. de V. S. et qua Voce for
mari vel explicat Gaius in l. 2. §. 1. De divortijs
cui dum addendus Antonius Fab. in iuris prud.ª lib. 9. pris. 2.
illat.e 16. hoc quidem licet Romuli Lege indistincte Uxore
incitante Uxoribus liberet Viris tribus decautis
et 2.ª dicentibus Uxoribus permissum erat ob sterilitatem
prehensam in adulterio Uxorem ob liberorum venenitium
et nummum adulterationem teste Plutarcho in vita
Romuli et Covvarruvias Vet. misc. l. c. 10. postea V.° etiam
ob sterilitatem et tribus decautis secuti di

l. 56. Soluto matrim. l. 13. vers.° cum igitur de donationib. inter
l. 24. vers.° sin autem. C. eodem

Vortia

6.

Cauſę repudij. Vim diuortij

diuortia teſte Gbb. de matr. 2.p. c.7. §. 4. inprĩs. =
Quas cãas ad certum numerum redu
cunt Et magilla exp.te moderantur tuppes in l. Vxor
7. cuſt. et authenticis ſeqq. C. de repud et j.e canonico
omnino nſſ in vſu nec matrimonium ratum et ſumatu
Vlo cãu quo ad vinculum niſi morte poteſt diſolui l.
n repudiẽt j.e diuino ſublata ẽ ex Matthei c. 9. qd Deꝰ
iungit homo nſeparet. c. 2. de translat. Epp. c. an
qd et c. quoſd Deꝰ. 33. q. 2. quo ad thorum Vo et reſpectu
mutue cohabitationes ꝯ ſimilitr ſi matrimonium ſit per
ſectum ut colligitr ex ipſoꝝ deſinite quum placat
Peſtimus. inprĩs inſtit. de patria poteſt. adhuc
n et j.e canonico nullis ex cauſis poſſt ꝺm ratum
et ſumatum ẽ ſolet diſolui Veluti ſi Vxor adul
terium ſuiſſerit qd n ſe dicit Vxori ob Vir adu
lterij c. ſignificaſti c. ex literis c. gaudemus de
diuortijs quoniam adulterium Vxoris ꝯ nge gra
uiorem iniuriam Viro infert ptr ſobolis incerti
tudinem ad Viri infamiam Vnde ꝯ Vxorem ma
rito poſſet Vi adulterio accuſare n ẽ j.a Vxor
maritum l. 1. C. ad l. Iull. de adult. ſ.d quam intelli
gendꝰ ẽ teꝰ in 4. ſ. th. 2. p. 3. dum t. 6 gtr de adul
terio. proꝰ gtr allegantr thom. Sanchez de matrim. th.o
diſp. 3. per totam = Preterea ſi alter eorum ſingitꝰ hereti
cꝰ ſit c. 2. de diuortijs cui addendꝰ ẽt Gonſtꝰ de Caſtro
de iuſta hereticoꝝ punitione th. 2. C. 7 et omnes elegantiſſ.e
explicat Sanchez d. th.o diſp. 5. n. 3. = Si alterius repu
dium crimen imitat ſodomie ꝙtta p rem tunc ꝺes ſcuſſat
tionem Vbi ſodomita 32. q. 7. = Si maritꝰ ſcribat in Vxorem
et n offerat cautionem ſecuritatis C. literam mutuo ex
tranſmiſſa deleuit. e ſpoliatꝰ c. 1. Vt lite n inſtetur
exoratꝰ et explicat latiſſ. Sanchez d. th.o diſp. 18.
= Siue matrimonium ſit ratum et conſumatum ſiue
conſummatum ſit ratum et conſumatum carnalem
n fuerit ſeu matrimonium hunc n ſolum quo ad thorum ſed ꝙ
quo ad vinculum diſſoluitr diuina autoritate propter
maius bonum religionis c. 2. C. ex publico de conuerſione

desuerss. iugatos y si desistiat cãa finalis matri
monij si alter ex iugibꝫ nigidꝫ ẽ dt potestiam cõfundi
non habet c. cum seqq. de nigd. et malefꝫ oia gesta alias a se relata
Vbi bic recensent Duesembech. ad tit. ff. de diuortijs Duar
in Rub. ff. Solut. mat. c. fin. Gõb. de matrimonio. 2. p.
c. 7. §. 4. et §. = ẽ

7. Quibꝫ hic demodis qq matrimonium
solutꝫ cognitꝫ aduertes licet frequentius soluto
matrimonio doctes repetant & in dubiumcꝫ adeat Constante matrimonio etiã
exactionem stante matrimonio Vxores agere post dos, si maritus ad tantam
si maritꝫ minimum peruenerit ad inopiam ita ut fa egestatem perueniat, substantia
cultates sue ad doctis exactionem nõ suffitiant minuatur, nec sufficiat si facultãb.
l. si stante. 24. ff. Solut matrim. l. Seruum. 21. ff. de incipiat labi
manumitt. qq nouo j. c. additumé sumam hanc ma
riti inopiam nõ sequiri sd cum facultatibꝫ talis incipe
re. satis ee. l. Vbi adhuc 2g. l. in rebꝫ 2g. def.
dot. autent. de equalitate dotis §. illdquꝫ Bllat. c.
j. Sonat l. 2g. tit. 11. p. 4. et tñ. c. per bestiasꝫ. ex.a
dedonat. in tr. Vbi etiñ d. l. si stante tale explicat
et p sequntr intrptes. pser tñ Palatꝫ Rubios et Barbos.
hic in d. l. si stante ille nõ dc per bestiar Campeꝫ de
dote 3. p.te q. 18. Rogeriꝫ cod. tract. §. 14. n. 11. Greg. Lop. in d.
l. 2g. Vbi adeo hubiere Ant. Gom in l. 50. tau n. 33. Gõb. Bl.
Var. c. 7. n. 3. et 4. ✓

8. Addo dem repetendam triplicem in be hipleꝫ. ad repetendam dotem
nio actionem licet diuersis temporibꝫ stitutam qd ante datur actio
quam aliqua nostra digna doctis priuillegia reseruem
explicare ueniat pro me l. assidais intelligentia nr Vso
nos itaqꝫ tã rei Vxorio actioni quam h. Substituimus
Alia n. coat doctis actis spetialiꝫ p quam eadem tacat 1a actio
petebãt stabilis stipulanti l. si dotis ideo 21. in prie
ff. Solut mat. tradidit Rebuff. de autor. prud. c. 4. sd
hac actione alia talior ad imbentã qua ad omnem 2a actio qꝫ uocatur rei uxo
omnino substantiam refert qm bonis Vxoris et ptes rie.
doctem numerant hꝫ appellatꝫ rei Vxoriã actio
l. Vnica in prio C. de rei Vxor. actione §. sed ualet tea

q̃q actio bonæ fidei erat

q̃q instit. de action. q̃ ita decernebatur ut eius formula et hoc adhoc edebit Vba quantum æquius melius sit dari autore Cic. pro Rosc. Mod. lib. 3. offi. et V. c. bonæ fidei ēē di cebatur d. q̃ fuerat, qua ut dixi nsolum dos sed q̃cta mulieris bona quæ fuerant apd Virum custodiat alterius rei causa repetebantur cum sset mulieris ppr dotem plura alia bona habere posse l. si cer cā. q. §. in dotis ff. de minor. l. Vnica (si aduersus dotem quæ dicerent parapherna Galli Vocant peculium appellasse autore Vlp. in l. si ego. q. §. ceterum ff. de rei. dot. quam rei Vxo via actionem dd. Achilles et Publius Valerius Isul. in ben tam fuisse referunt ex Gellio lib. q nocct attic. cap. Carolus sig. de antiq. j. c. Rom. c. q. Costang intract. de dote c. 11. n. 6. et Quebara ad thopica Cic. §. 13. n. 3.

9.

Cum rei Vxoriæ actio cum bonæ fidei ēēt d. §. fuerat Varius ex causis impediebatur deqq. quia eq nitu dignissimi sit breuiter dispiciamus et in primis Vbi Achio rei Vxoriæ bonæ fidei erat et impediebatur varijs modis, videndū de malis moribus mulieris

Ipetebat soluto matrimonio obmalos Vxoris mores dotis lucrū nec q opponebatur actori rei Vxoriæ l. Vnica §. taceat. ꝑ dei Vxor. actio. et ꝑ dut intelligamus adue judicium erat olim diuortio fuit tendum et iuste olim inter Virum et Vxorem tm iudicium to. inter virum et vxorem. Mores q mouere diuortio facto qd apd censores disceptabatur teste Rebardo lib. q Var. cap. 13. iusto Lipsio lib. Var. Lection. c. 1. quo in diuortio puniebantur tam graviores quam leviores mores. graviores mores erant adulteria tantum. Leviores ēē eligunt vadit Vlp. in frag. mentis tit. 6. Asse morum Vbi ait graviores mores mulctari 6 p.tis dotis retentionem. Leviores. 8. q̃ ēē apertē indicat Scæbola in l. cum mulier. 47. ff. Soluto matri. Vbi cum mulier Leno cinio mariti adul terata nihil ex dote retinet = q. alias si Leno tinia ñ processisset in cet retentio dotis totius sed partis tantum. Vnde Isubito Papin. in l. miles. 11. §. socer ff. ad l. Iull. de adult. ait Socerum q accepit dotem nurui in adulterio ꝑ hæretica retinere ꝑ petere lucrum ex dote in totam dotem = Deinde in diuortio demoribq

intellig

intelligendo Paulo in l. illd §. de pact dot. hac actio
demoribus heredi mariti inspectabat L vcinnd. 13. §.
heredi ff. solut mat. idē agebat demoribus ad
uersus uxorem defuncti qd etiā colligitur ex l. 1. C.
dedotibus in C. theodos. quia hac actio obmalos mo.
ues vindictā persequutionem obtinebat arg. to l. si
in uxor 13. ff. de iniurijs. l. is solus 7. C. de rem. donat.
licet post mortem mariti benepossit mulier accusari
de adulterio criminali retantum delictum impunitum re
maneat. l. miles 11. §. defuncto ff. ad l. iul. de adulter.
erat. n. to maximum discrimen inter actionem hanc demo
ribus et actionem legis iulliæ de adulteriis criminā
tem inilla viro ab uxore mutuo inuicem accusantibus
paria delicta nullā penitus dissimulatione tollebant. l.
vivo 33. ff. soluto matr. in qua pari quis quā delicti
penas luit l. 2. §. si publico l. si uxor. 13. §. inde ff.
ad l. iull. de adult. tradit cuiacius lib. 11. qq. papin
in d. l. vivo. = et proterea obtinemus aliam diffam
inter has duas actiones nam maritus non poterat ac
cusari de adulterio nec a muliere, nec a gallo l. 1.
C. ad l. iull. de adult. at uxor benepoterat apud censores
obmores accusari ciuilitur ab uxore. d. l. vivo et clarius
istat ex vlp. in pag. tit. 6. §. mariti. ubi pœnas qq tene
batur enumerat. = sed hanc docti retentionem iusti
nianus sustulit. d. l. unica §. faccat C. de rei uxor.
actione cum etiā pdictum iuditium demoribus abo
uerit l. iubemus §. iuditio C. de repud. = Ecce ob
hoc datam impunitatem maritis iugis moribus magna
mus coercitionis mutuo. n. q dimorti etiam delicto
ta dotem ultra l. 2 centum §. hoc nisi vir C. de repud
= qq uxoris pœnis tam olim quam odie ob adulterium tractā
tur adulterate lect. greg. tit. 30. syntag. c. 6. ex n. §. cum
seiyg et elegantissime in Richar. pluries referent in §.
item l. exfullia n. 3. instit. de publicis iuditijs altissimi
licet maritus obmalos mores amittebat totam dota
tionem propter nuptias. d. l. 2 centum §. Virum uxoris

pœdictam iuditium, hæc di mariti non competebat

discrimen quod detur inter actionem pœdic. demo ribus et l. iul. de adulteriis

pœdicta retentio dotis non ius, sublata institutione iustiniani etiam iuditium demoribus

quæ pœnæ sint tam olim quam odie, propter adulterium

sim auth dcat Cuj. Vbi. gg. § Pap. ind. l. Viro ff. Solato matrimonio.

10.

Preterea effectus huius rei Vxoriæ actionis impediebantur ob imperfas in rebus dotalibus factas obres donatas, et annotat l. fructus. 7. alias dibortio. 8. §. ob donationes l. Vendicare. 5. § hæredi si stante. 24. §. si Vxor ff. Solut. mat. l. qd dicit §. cum segg. ff. de imperfit. l. nec scriptura. b. t. de Ipensation. l. l. c. de actione rei amotarum. Vbi Cuiacius in fragm. tit. tb. b. Vlp. retentionem ex qq. omnibus causis Cartio spectebat dotalis retentio sicq cum actioni Vxoriæ ad dotem repetendam minus sufficiens Vissa eet coperunt mulieres nubentes amanuensibus suis in casu Solutimatrimonij dotem sibi adiici stipulari ut inde actio stipulatu nasci posset ut docet Jull. Paul. Vbi. Sententiar. tb. 22. Vss. 2. et cum stipulationibus eatantum Venirent q Vbi pallium expssa lex l. qd qd. gg. ff. V. O. dactis ex stipulatu stricti iuris erat l. quia tantum dem. 9. ff. de negot gestis. § actionum inst. de actionib. Vitiosa ille Ipensatio fiebat. §. in bonæ fidei inst. dact. mitti stipulatio prætoria eet l. si ambo. 20. §. fin. ff. de Ipensation.

11.

Qua stipulatione edicto dactibus succurrum eet quia ne mihi solemnitas stipulatio imponeretur ut petebat ut sic actuali licet ex Paulo. V. tb. 22. Vss. 2. et tradit Costang de dote. cb. et stipulationes temp. tradditionis dotium pro mitte bant amulieribus pro sexus fragillitatem l. vanitatem deficientis solemnitatis in vtilitate inh rahone deficientis solemnitatis vtilitate inh ponebatur ideo prudenter a Justiniano fuit actio Rei Vxoriæ macronem in stipulatu vanissima. l. Vnica. C. de rei Vxor. act. que actio stipulatu licet stricti iuris sit actio V. rei Vxoriæ bonæ fidei ut S. a dixi mus tamen melior vtilior et magis diuvé actori actio stricta quam bonæ fidei ut. S. a Acc. in. l. sicut. 49. §. si tibi Vbo

actiones ut occurrunt prædictis modis quibus impediebatur actio rei uxoriæ, stipulabantur nubentes, dotem sibi reddi in casum solutimatrimonij.

actio rei uxoriæ restitutionem tum kiariæ, in actione ex stipulatu hanc fuisse

n Vallet

in Vallet in fine ff. de legatis 1. vocte cenit Cujat in d. l. Vnica in principio cum in iudicijs bonæ fidei libera sit potestas iudici statuendi debeat de qua agitur §. in bonæ fide inst. de actionibus atque ideo periculosum sit suam rem committere arbitrio iudicis. In strictis autem iudicijs formula iudicem astringit cui Cujacij sententia expressè suffragatur Seneca lib. de beneficijs c. 7. tum melior videtur iudicio causa bona si adiudicem quam ad arbitrum mittat quia illum formula includit et certos quos quos non excedat terminos ponit huius libera et nullis adstricta vinculis religijs è et debet hæc aliquid potest et adijcere et sententiam suam pronunciare prout lex et iustitia suadet sed prout humanitas et misericordia impulit regere. = Et præterea idem imperator decrevit quod etsi stipulatio prætermissa esset fingebatur processisse ac solemniter fuisset interposita et casu quo minus solemniter interponeretur etiam actionem ex stipulatu mulieri pro dote repetenda plenissime concessit l. l. Vnica in principio Versiculo Vel Vxoria C. de rei Vxoria act. Vnde hæc actio ex stipulatu Justiniani mulieri quam concedit pro dote repetenda nova appellata habet enim signum omnia emolumenta quibus habebant pristina rei Vxoriæ actio et actio stipulatu interposita fuisset l. l. Vnica §. sed etsi non ignorans.

Quæ actio licet in bonis rei Vxoriæ actio nis subrogata illius naturam sapiat ex regula textus in l. si cum ea. §. qui in via arum ff. si quis cautionibus et ideo sit bonæ fidei adhuc tamen cessant in ea antiquæ retentiones de quibus in d. l. Vnica §. taceat quod licet ita sit etiam post prædictam constitutionem Justiniani de qua ind. §. taceat Vernus existimo obres a Vxore amotas pro alia causa marito debitas eundem compensationem habere l. fructus. 7. §. ob donatio ff. soluto matrimonio l. neque. 6. C. de compensation.

149. §. 9 de legatis. 1. remissum

12.

prædicta actione et stipulatu, sequi rei naturam rei Vxoriæ tamen non ita impediri, ut restitutione instituta

Verius tamen tenentium existimantium, etiam post hanc constitutionem Justiniani, maritum posse separare dotem cum impensis, et deb. amotis

L. 1.

l.1.C. rerum amotarum tradunt Barbosa in d.l. fructus §. ob donationes Covarruvias in l. qui liberos 55. n. 123. cum sequenti de ritu nuptiarum Donellus in d.l. neque. 4. et 5. Sbi for de quero Vbi tractatu. 1. q2.

Neque obstat. l. unica §. itaque Vbi. sed nec retentio, C. de rei uxoriæ actione, cuius decisionem plurimi auctores contrariam defendunt

Neque obstat tex in d.l. Unica §. itaque Vbi. sed retentio cuius decisionem pariter Justinianeum abrogasse dotis compensationem defendunt Dicarenus in d. l. fructus §. ob donationes et Charond. lib 2. Verosimill. c. 10. Costanus in tractatu de dote c. 7. n. 16. Scipio Gentilis de donationibus inter. lib. 1. c. 37. et alij plures quia tantum cabet retentionem dotis marito non concedi obres ab uxore amotas quæ retentione denegata denegatur quoque omnis retentio quæ est sine compensatione sed dispensatio. Ñ prohibetur retentio sine compensatione cum species in dotem marito data ss quæ retinere vult obres sibi amotas licet non esset locus compensationis quia nomen compensationis si ubi Utrinque pecunia debetur l. si constat. 4. C. de compensation. tradit noster Richardus m.s. in bona fidei n. 30. et 31. instit. de action. proterea retentio ē sine compensatione Vbi pecunia in dotem data est sd species marito amota quas compensare Vult cum pecunia accepta quo casu dispensatio locum ñ habet ea de ratione quia pecunia Utrinque non Debetur quæ retentio ꝓhibetur in d.l. Unica §. itaque Vbi. sed retentio C. de rei Uxor. actio sd dispensatio ñ ꝓhibetur d.l. cum alias. §. alegatis C. de rei uxor. amot. cuius interpretationi nobstat tex in d.l. 1. fructus 7. §. ob donationes soluto matrimonio ff. de dispensation. qq generaliter cabet obres marito amotas eidem dispensationem dispensare ē. g. et is poterit dispensare ei de species sibi amotas cum pecunia quam debet. nam Resp.to cum Don. in d.l. neq n. 6. qd cabet in dictis iuribus maritum obres a muliere amotas dispensatione Vbi poē sic intelligendum ēē sives amota non extent quarum rerum estimatio cum iam Debeat a muliere arg.to textus in l. mr. fusticia 8. de dilat. fust.

quarum rerum dotis dispensatio, non datur licet utringue pecunia debeatur

Neque obstat l. 1. §. de donationes. soluto matrim. l. 1. C. rerum amotarum, l. neque. 6. C. de compensationib. quib. videtur dari compensatio ex examinandis

sic que pecunia

sicq. pecunia utrinq. debeatur, nimirum non esse compensationi locum
esse nec refragatur hoc non exprimi in dictis iuribus, nam satis
id intelligitur ipso compensationis verbo, quod locum non habet
nisi cum constat pecuniam utrinq. deberi d. l. si constat 4.
Ad actio rei uxoriæ stipulatu quod recuperanda 13
dote mulieri competebat personalis erat arg. textus in §. omnium
instit. de action. tradidit Iustin. in rubrica l. assiduis Cod.
qui potiores et ex ea l. veteres sub inter personales pri- Actio rei uxoriæ persona-
villegiarios creditores prerogativam prælationis ha- lis erat, et præferebatur pri-
beret l. si sponsa 74. ff. de iure dot. l. quæsitum villegiariis actionib. personalib.
17. §. ult. iunctis duab. ll. seqq. ff. de reb. autorit. sed;
iud. poss. alias l. 2. §. si sponsa cum duab. ll. seqq.
ff. de privil. credit. docet Imperator in d. l. assiduis qui potiores
ubi non sine misterio additur adversus omnes pene
personales actiones hoc privilegium mulierem habere
ut intelligamus aliquos fuisse creditores adversus
quos mulier hac prerogativa non utebatur sed potius
ipsis postponebatur et in primis huius sententiæ in peculio filii vel servi
exemplum exibent Iurisc. Paulus in l. ex facto 52 præfertur mulieri pater vel
§. si dos uncto principio eiusdem textus vers. nullum ff. de pe- dominus, nisi;
culio Ulp. in l. si cum dotem 22. §. fin. Triphoninus in l. si
filio fam. 53. vers. atq. ff. solut. mat. quibus iuribus cabetur
mulieri dotem repetenti quod cum filio fam. peculium
profectitium habente matrimonium contraxit præferendum
in actione de peculio patrem in eo quod ipsi et subiectis
iuris sui personis debetur quemadmodum præfertur alijs
omnibus creditoribus peculiaribus et privillegiarijs d. l.
ex facto 53. vers. nullo quod ideo recipitur quia lex et natura peculij est
ut ante omnia ex eo deducatur quod domino et personis eius iuri
subiectis debetur l. depositi §. §. fin. l. sed si damnum §.
§. pecullium et §. huic ff. de pecul. tradunt post Pa-
ulum Castrens. et Alexan. n. 3. in d. l. si cum dotem §. fin.
Barbosa in eod. §. n. 2. Gotofredus in notis ad d. l. si
filio fam. litt. P. ff. solut. mat. = quod tamen limitatur nisi res res in dotem datæ vel ex dote
res dotales data in dotem extent, vel sint ex dote comparatæ extent
comparatæ nam tunc mulier præfertur domino etiam

si expeculio ei aliqd debeatr d.l. sicum doctem §. fin. .qd.V.° Insulto vaddit devebz exdocte sparatis debet intelligi si sparate sint Vxoris nōine: alias.n. non erunt doctales x.ª tem. in l. expecunia. 12. §. de j.ª dot. quo sic Scilliandaé cum l. ves §. sq. ff. eod. tl. utpost Acc.m in d. l. ves. vaddit An. Fabr. in Cod. Diectur. c. g. licet a litr ꝑdicta j.ª conciliet Cuijat. tr. in Cod. observat. c. 29.

Praterea ꝑferi bitr muliori dotem repetenti Sm. Cuij.m et alios in mria l. assiduis caa illig q apd monssam publicam idé apd numulariosr seu argentariosr; hoce apdnos depositariosr generaliter pecuniam deposuit argum.to tex in l. si horrem 7. §. quotiens. ff. de tantepriuilegia depositarioy vāsha betr ff. depositi. exqq. cum priuilegiarijs ebz credito vibz deponens ꝑfovatr putat Cuijat. similitr mutuarem absq; tempferre ut pote Vbi illius legis generalibz ꝑhensantr sd hoc Cuijatij senīa suspectam ibi Videtur putebz displicuit Acc.s n. Vbi habeam Dd. 2.nam licet ꝑdicta depositi caa publica sit ut in doctis ebz sit publica et ob publicam Vtilitatem principaliter inducta ut late d.ª dixim. n. 4. nulla igr uarvāo redigosse Videtr ob quam depositum apd numulariosr ꝓ potentiusjus quam dos habere debeat prima causam illius qui apd numulariosr seu qd idem apd versurariosr de posuit tante priuilegia sd post priuilegia éé aper se fatetr Vlp.s in l. si Ventri. 24. §. in bonis ff. de rebus auctor. iud. posid. alias in l. si Ventri. 8. §. in bonis ff. de priuil. credit. et licet quantum admulierem hoc posset j.e ciuilli dubitari in apd nos caa doctis huit depositio ꝑfertr ut expresse cabetr in l. q. tl. z. p. §. ex qua Veva deducitr scilliatis adtem in d. l. si horrem §. quoties. ff. et ante priuilegia cum d. l. si Ventri §. in bonis ff. post priuilegia. sb depositi apd versurariam publicam vadem habendam éé post priuilegia idé quodam fortiora Velut doctis et alia gāra l. Vegia numerantr et ante priuilegia sb de illi

ora

l. 12. c. de iure dotium. l. sq. ff. eodem q̄ q̄ diam explicantur supra ad l. 20. de pign. n. 12

14.

ꝓferitur mulieri dotem repetenti, qui apud mensularium pecuniam deposuit, ꝑ legem 7. §. quotiens. depositi. sed secus in caa publica

sententia per legem

24 §. in bonis, de rebus auctoritate iudicis poss. autor. iud. possid.

ora ut si resp.ª fuerit creditrix q̄licet in eo pribi-
gium habeat ut oīb⁹ creditorib⁹ chirographarijs
p̄ferat̄ l. penult. §. resp. ff. de priuil. credit. tamen
in omnibus casibus priuator⁹ loco habeatur
l. cum Vectigal. ib. in fine de V. S. Vbi Ac. Vbo ha
bent. de V. S. illam cā a pub.ª depositi q̄ ap d̄ mensa
antecedit Vnde priuilegium hoc deponentis est
Velut inter medium q̄ posteriora idē de illis priuil
egia antecedit et anteriora idē̄ sortiora subreg̃tur
sic p̄dicta q.ª ad Mordiam reducunt Stracha in tract. de
mercatura tl.º 1. de decotorib⁹ Vbi p. Rub. n. 2. Cas
saneg. in chat. g. b. mundi p. 12. Videvat. 99. vs. 13.
post resol. et seqq. nulla q̄ueda ad l. priuil. n. 28.
ff. de priuil. creditor⁹

Antecedebat eb⁹ dotem ratione ante-
quam habet ille q̄ aliq̄d impendit in defuncto se
pelienda q̄ personalis exp̄ssa Stracha eundē
functo celebrato descendens l. 1. ff. de relig. et sumpt.
fun. red. post Acc.ⁿ h. Vbo habeant potant si mul
p̄fes nam cum publice et humane edibonis int⁹
sit ne insepulta corpora iaceant l. sigs. 12. §. hoc edi
dum l. Titio ne 43. ff. de relig. l. 1. §. inter. dictum ff. de
mortuo inferendo ideo impensa fuerit omn⁹ credit⁹
p̄cedit l. impensa 45. ff. de relig. Iraddit Iull. Paul. lb. 1.
sent. tl. fin. Vs.º q̄d q̄ donat. tex. in l. 12. tl. 17. p. 1. l. 9. Vs. ēt eo
mesmo tl. l. 30. Vs. fin. tl. 17. p. 5. et licet quantum adre
ditores q̄ tacitam hypotecam habent res exp̄dita
sit: q̄d eb⁹ funeris impensa esset p̄ferat̄ l. et si quis
14. §. 1. ff. eod. tl. iuncto tex. in l. item q.ª. 4. ff. de pact.
in Varie disputant in hyp̄tes an idem militet in credi-
toribus exp̄ssam hypotecam habentib⁹ ut Videre
explurib⁹ relatis a Sachin.ª Mar. Strouens. c. q̄ Go
mez. in l. 30 tau. n. 2. Negusan. de pign. 2. mem. §. p.
n. 28. in qua Strouenssia Veiss. reminidico sententiam
existimantium funeris tam omnib⁹ creditorib⁹
eb⁹ exp̄ssam hypotecam anteponendam esse

§.

Postea batur etiam mu
lieri dotem ante dicti ac ho
norificentia, quæ

alios sentientia postea tur etiam creditoribus tacitam hypothecam habentibus, quibus ea etiam

postea tur expressam habentibus, et præsa

sententia aliorum antium.

quam seniam pluribus vocatis defendit nō Maqueda
in s. priuill. no 18. cum tribus segg. ff. de priuil. creditor.
Cui oppinioni nō solum suffragatur tex in d. l. in pecunia ff.
de relig. & semp et omne creditum solet præcedere q̄ verba
cum generalia sint q̄ cuncta creditum sphendunt arg. l. 1.
§. generaliter ff. de legat. 3ti stand. s. Idē expresse pro
bari videtur ex d. l. at si q. 14. §. 1. ff. de relig. Vbi nō dubitat
Vlp. quin in rebus inuectis per colonum et obligatis in
pensa fineris potior cē debeat solutio uenere credit
et ibi inuecta per colonum pignori nō subijciuntur nisi exp̄ssa
conuentione obligentur l. 1. et 2. ff. de salu. in cuius dicto l. denique
32. ff. de pig. l. 9. cū l. 4. ff. in qq. can. pig. l. hypot. tacite 3a hab.
licet in Vrbanis s. 3o verbi. ut patet ex dictis in rubr. de
fendit late et elegantur hanc oppin. nr̄a Rich. in s. item
Seruiana exn. 12. cum segg. instit. de action. q. 6to et
p̄fert hypotecam p̄ferri fineris impensa ut mineas sideat
Aret. in vocabulo ad tex. in l. impensa ff. de relig. q̄ p̄dicta
causa cum dotem antecedant recte Justin. in nova l.
assiduis Vers. nouitaq̄ ait s. 9o et spes personales credi
tores fisse dictæ priuillegia cessa.

16. Sd quamuis Vor ēēt priuillegiata
et cæteris creditoribus personales actiones habentibus
præferri nō satis ipsi prospectum erat quia secum
cum creditoribus hypotecarijs concurrere stingebat
statim subeundum erat mulier et eis hypotecabatur ex
regula tex. in l. cor. q. 5a h. tl. Vnde cum assiduus
ēēt pignoy Vor tam ex proprio 2a hentium conuentione
l. 1. et totum ff. et tl. de pign. quam ex dispositione
Legis l. 1. et toto tum ff. et tl. pig. 7 hip. tacite 3a hab. l.
29. cum segg. tl. 13. p. s. adidus eg erat mulierum luctus
dum deperdita l. dotes erant imperatoribus lugebant
et ab anterioribus maritis creditoribus substantias earum
defendat affirmabant Animalo medari cupiens Imp.
tacitam hypotecam mulieribus concessit l. Vnica q. et utpote
nius ff. de rei Vxor. actio. q̄ fuerat antea 29. instit. de ac
tion. 2da l. assiduis Vor. ad hæc omnia. = Idbenefitio

præferebatur etiam mulier dotem repetenti, creditoribus hypothecariis, sed

Vide Iustinianum testantem mulieribus habere tacitam hypotecam, et sic

Vxori

Vxori vtille fuit cuilibet sulcius sit pignori in cumbere quam in personam agere ff. pupi Vxor. Vnde instit. de obligatio que ex delicto nascuntur plusq cautionis in rem quam in personam l. plus cautionis 26. ff. de reg. iur. sicq vas tacite hypotheca mulieri actio in rem petit eius Vbi tute et proximalibus et priuilegiarijs creditoribus, et anterioribus ꝙ ꝓferebatur l. ex s. q. s. h. t. et arg. t. ꝙ in l. q. dendo. b. c. de bon. auctor. iud. ꝓsidendis l. vexcripty. in fine principij. parg. tm. ab spetialiff. de pact. et ex post eriori ꝙ expssam tacitam hypotecam habentibus ex q. t. l. hac edicali. b. s. oi ꝙ. de secund. nup. iuncta Baldi doctrina t. columna vlt. quem segtr Negusandꝙ de pign. 2. mem. b. q. p. tis n. 10. Vbi ait regulam q prior ē tempore habere et bonum intacita hypoteca, itaut prior tacita hypotecam habens posteriori expssam habenti ꝓferatur. =

pignus tacitum expressis et specialibus et priuilegiariis creditoribus

17

Quam tacitam hypotecam in rebus dumtaxat mariti ñ aut in dotalibꝙ ꝛsistere intꝛpretari bitrantur Veluti in legatario q ñ in re legata sed in reliquis testatoris bonis hypotecam habere ꝓbatur ꝙ in l. i. Vbi Accurs. Bobo immultis. c. communia de legatis. idq facille suad ex l. Vnica q. et ut pleniꝰ c. de rei Vxor. actione quo mulieris tacitam hypotecam adsimilitudinem pupilli introduci cabetr quam tu in bonis tutoris illa habere certum ē l. posth. 29. c. de admin. tutor. = Probatr et ex l. Vbi adhuc q. t. 5ª detentatores vez ad maritum ꝓtinentium c. de jure dotium c. ex litteris s. t. cum bona Viri mulieri sint q dote tacite obligata ex. de pignor. qd etꝫ vꝛa eminet, nam vel dotale ꝑ soluto matrimonio ꝓprie ꝛꝛ Vxoris l. in rebꝙ t. in ijs Vindicandis c. de ꝛꝛ. dotium iuncta l. in rem actio 27. ff. de rei Vind. tat in re ꝓpria pignus ꝛsistere ñ ꝓté l. neq pignus 46. de reg. iur. quimo ab initio vere ꝛstitutum pignus super Venientꝫ dotio exhinguitr l. si rem 9. q. ff. de pignorat. ac. q.ᵒ in rebꝙ dotalibꝙ hypotecata cita ꝛsistere nequit

quę ꝓpdicta tacita hypotheca, tantum consistit in rebus mariti, non in rebus dotalibus, quia

Sed sbstat ꝙ dissicillis ind. l. in rebꝙ 30.

18

Obj: l. 30 c. de rei dotium ubi in rebus propriis datur pignoris

in re ꝓpria non ꝛsistit pignus

Page 5

Vss. Volumus & eam in rem actionem mihi mos dirigatur qua
ssi pignus habere et hypothecariam vel by anteriorem pign.
sidere exigg apte sstat in rebs dotalibs hoc é pignus
habere mulierem hypothecam cui difficultat. Resp.
gd licet pignus in rebs dotalibs mulier habere non
potuerit cum vere et realiter eas dotes semp fuerit
d. l. in rebs l. quamuis. 75. & mulieristm é ff. de j. dot.
l. 7 § 9°. ff. de minor. l. pen in 71. ff. de euic. facit by in l. struc
tus. § sicundum ff. solut mat. iuncto §. thesaurus in stit
de exy diuiss. l. filium 4. de collat. bonos y iuncta l. 1.
§ fin ff. de collat. dotis l. si sstante 24. §. si vir l. dos
talem. 61. l. gd si vir 62. ff. solut mat. vbi maritus ser
vos dotales n alias munire pot quam si uxoris
voluntas accedat. Unde licet alias in rebs pignus cul
pa et dolus ipsius teneatur arg. l. in remandata & mandati. in
rebs in dotalibs maritg dolum et culpam ipsius tenet
l. 18. §. licet si si sstante. § si maritg solut. mat. in cum sstante
matrimonio maritus rex dotalium dominium iuris subtilitate
habuerit x.a p.a sic intelligenda in l. si pidium 33. C. de j. dotium
in l. dotem ancillam 9. C. de rei uind. iuncta l. in rem actio 24.
eod. tit. l. seruum 21. de manumiss. l. 3. C. de j. dotium iuncta l.
si in pietatem 4. C. de ijs qui ad dom. man. ss. pro imitit. qq alien. l.
f. n. Vbi late mr Dich. Donel. 14. com. c. 4 by elegantr. Oduald. lect. f.
ne causa dominij hoc ip. gd creditores mariti apd eundem videantur
dotales mariti cé exitimantes uxores ingeta venit et tacita hypotheca p sere
nos asseuerent ideo pretimus ad hoc anteriorem mulieri in rebs
dotalibus hypothecam concedere contra ipsis inuitis subtilitas quas
dominus maritus constante matrimonio erat
et uxoris dominium vestiri balatum et indubitatum illo tam
num uxori ossent tutelg in bonis dotalibs tacita hypotheca
creditores pobarent sibi eam ptenderent exitimantes
bona illa mariti adhuc é. gd insuenient ut vitare tur
ysultanté mulieribs et eas res dotales anteriorit hy
potheca priuilegium cessum d. l. in rebs Vss. Volumus
= Nec nouum é in f. nro ut tutelg dotis pignoris ss habeatur re
ditore adus quem tacita hypotheca ipsis ignotis sit eam
magis habere quam dominium x.a spem elegantem in f.

penult.a

pen. ff. Lating de excepti. rei ind. ℣ impost Cuj.m 1499.ℨ
Pauli t. optime explicat Ant. Fab. lib. 7. sect. c. 18. et plenius
ind. l. in rebus Vbi. Vulgarius scribit licuit mulieri in rebus
dotalibus et Vindicatio in rem et actio hypotecaria
ut Vbi a malit exigi possit expediri qa cum rei vindicatio
soli domus spetat. d. l. in rem actio de rei Vnd. Domij
ℓ probatio sit difficilis l. is qui 24. ff. de rei vind. l. 27. tit. 2. ff.
tradidit m. Richar. in ff. item Seruiana n. 30. instituit
de action. magis potest mulieri sint ee adpell
ends mariti creditores habere in rebus dotalibus an
teriorem hypotecariam qm Vindicationem. sd hanc
Vindicationem licet Imperator ind. l. in rebus scedat mulieri si res
res dotales stimato sint sive instimato quantum addi
matas debet intelligi de Vindicatione Villi et hinc cum
Vir alias soluendum ne alitr. n. cum res stimatas q
indotem data ss plenum dominium fuerit maritq seru
bus retinebit eas specuniam mulieri offerat l. quoties
ff. de jc. dotium ut post Acc.m Vbi stimata solutione
Vlt.a in d. l. in rebus tradidit Gutierrez q plures refert
de iuram.to firmat.o l. p. c. l. n. 8. et q.

Sd adhuc ℓ dictatica hypoteca insahisevat
mulibq ℓ spectum cum deflatione cc.a hypotecarias ac
tiones eis nec et quissum et in cursu anteriores mari
ti hypotecarij creditores potiores eent ex regula tex
in l. cum pupillum 4. cum simili. ff. Sa. h. t. sicq Justinianus
privilegium eis scesit; quo mediante ℣ omnibq mariti
creditoribq et anterioribq in dotibq repetendis ℓ ferth
ma l. assiduis Vss. ad hac oia Vbi cum Bart. teliqui
notarunt in tℓ tes. = Sd cc.a hanc rem incidit scru
pulus nam mulieribus anterioritate ℓ spectum erat
ante decis.m mo l. ℓ tem ind. l. in rebus C. de jc.e dotium
cuiq decis.o ante ℓ mulgata fuit quam mo l. assiduis
ut colligitur ex eius Vbis. t. alias duas ss hibitiones to
cimus ℓ dotibq mulieribus subeuntes iuncta glossa
Vbo ss hibitiones dum exponit idem ss hit.o l. Vnica
C. de rei Vxor. act. et l. in rebq 30. C. de jc.e dotium

conceditur a Iustiniano tacita hypotheca in rebus dotalibus

vindicatio quq concedit. mulieri in rebus dotalibus diam stimatis, in dicta l. 30. c. de iure dotium, est utilis, et hinc cum maritus solvendo non sit

.13.

mulieribus scripta fuit tacita hypotheca in rebus mariti, pro restitutione dotis, ed posponebantur anteriores creditoribus hypot. maritis hac in l. 1. c. de rei vxorie act. deinde in hac l. 12 c. quo potior. scitum fuit privilegium ℓ his rationis q Objs. l. 30 c. de iure dotium. quq anterior est

= Probatur id euidenter ex ratione eorundem ff. q̃ quamuis tx. in d. l. in verb. promulgatus fuit anno tertij imperij Justiniani tamen Deus tx. V.° in fine l. assiduis an. 5. eiusdem imperij post stulatu Lamprid. et 534 anachristi Dñi ut stat ex Vbolfando in sinphonia imis. chronologica pag 502. col. 3. Costan. de Doct. c. 7. n. 11. Baldinus in Justiniano pag. 369. igitur si ante ca.ª plationem mulieribus stellionatus erat p tem in d. l. in verb. ut stat ex eius verbis tx. neminem creditorem mariti in rebus illis Vbis hypotecam Dñi q̃ anteiis rem possidere supflua vedit decis.° in fine l. assiduis in qua plationis Dne scriptum iam ante ptitum in presenti.

Lucio = Sed huic difficultati respondendum existimo Justinianq̃ in l. in rebus ptitis. de mulieres anteioribq̃ maritis creditoribq̃ generaliter et indistincte sed solum in rebq̃ quas mulier in dotem marito dedit ut stat ex textu in d. l. in verb. q̃ si consumptæ essent in cæteris bonis mariti nullatenq̃ præferatur mulier nisi benef. in fine l. ct̃ et sicuti q̃ generale ct̃ et cum habet etiam mulier de dote extent si consumptæ sint et quicquid ms p mariti dissipat et ut recte notarunt Bart. in l. 1. in fine q̃ Angel. n. 2. et Bart. n. 5.

celebris q̃ discq̃ tat.

20. Quo mulieri p dote repetenda priuill. cessa videamq̃ an cum habeant in muliere sterili et videtur dicendum ea cessare debere in Vxore infeconda cum in ea cesset ratio fovendi an mulier sterilis gaudeat priuilegijs pro dote repetenda dandis q̃ deniditur affingari reg.ª tex. in l. adigore C. q̃ finium dej. patron. sed rectius nominatur ratio mihi videtur. priuilegijs enim de iure mulierem sterilem quam tradidit Bart. in l. 1. n. 2. q̃ Solut. matr.° et dicunt Dens Jas. C. n. 42. Rip. n. 124. Menoch. in cas. ca. vers. 7. n. 113. Cia de legat. n. 4. Verum si et naturam mulieres p genuisse et partq̃ edere sint C. de indicta Viduitate toll. Unde p ipsum cessat munq̃ ex iure actum in l. quia vitr. 14. §. 1. de edilit. edicto, tm magis debet attendi natura mulierum quam Vtilitas speciale sterilitatis arg.ª tex. in l. sig. posthumo q̃. de lib. et post. cui sententiæ subscribo tx. in Vers.° et ideo si ne libe Vos habeat mulier sive a binio ñ habeat. quam opinionem tenet Bart. in d. l. sig. posthumus n. 2. intelligat in muliere sterili ex aliqua accidentali natura sua exit hoc Vtilitas ñ habet. s. m. ipsum de his priuilegia quæ sunt sequuntur Alex.or n. 3. Herculan. n. 59. in d. l. 1. Solut. matr.° Verius tñ et cæpit ct̃ eq̃ mulierem ex natæ sterilem habere de dictis priuilegia cum ea Vtilitas de ante ñ in matribq̃ ut recte advertit Gotofredus in tex. l. a Milesio Vers. et

ideo

ides. litt. V. iuncta doctrina qua cabet mulierem anadru
et sterilem posse ꝓ rere matrimonium. Simodo Vir cognsci[at]
quoat. c. tantum. 32. 97. Sic q̃ hanc sententiam aduersꝫ Bart. tenuerunt
Bulgarinꝫ ind. l. 1. n. 5. Crot. 39. Alciat. 240. = Nec ille obstat cessare
vasem inductionem privilegiꝫ. Videꝫ liberoꝫ ꝓcreationem si
g̃ dem in solum ꝓbis cãa ideꝫ alio Imperatorem impulerunt vt ꝓ
villas doctrinæ deberet ut aperte colligit in vra tra in Vers. ꝓ grenium =
Potest tamen prædicta Bartoli & ꝑpinio procedere in mulie
re sterille ita arcta et non potest a Viro cognosci =
X. a l. q̃rit. 14. §. mulierem ff. de ædilitiis edicto l. a. n. ꝑ te
vra here matrimonium c. ex literis ex. a defrigd et male
ſiat et ssequentes habere ideꝫ debet doctis privilegia
ut elegantr defendunt claudius colunapen. a et Eulang
n. 59. d. l. 1. ff. Solut. mat. Alciat. in tract. depsumptionꝫ
regula 3. prasump. 41.

mulier ita arcta sit, vt non cognosci possit a viro

L 1.

Solutio 18. obj. n: 2.

Quibꝫ hic ꝓmissis restat ut ad q̃stionis
s. n. 2. s. tꝫ vri deciss. mi adductis satisfaciamus et
= et l. mo q̃d intendebamꝫ ꝓbare Justiniani in vra l. ad
sidui demandatio tuinci dum gloriatr se denou
mulieribꝫ in dotibꝫ repetendis privilegia ꝛ cepisse sicꝫ
dotis cãa ffst ebꝫ j. e semper Vbiq ꝑcipua erat l. 1.
ff. solut. mat. cum aliis s. a n. 1. allegatis facilles habet
explicatus siquidem pandectarꝫ temp. e tantum
mulier ꝓrogatiuam habebat in tꝫ ꝑsonales sed chi
rographarios creditores ut late s. a diximus
n. 13. in V. o in tr hypotecarios q̃ postea idem Imp. tor
addidit ti. ut ebꝫ late s. a dictum manet n. 19. sicque
stat maximen. tꝫ decis. e dotium privilegia dicta
ee. =

L 2.

Solutio 19. obj. n: 2.

Xerobstat l. mo ex l. 2. c. de privil. ꝓ
fisi nam ffst j. e quo mulier tacitam hypotecam in habe
bat ut diximus s. a n. 16. sin autem ret de pignore in dis
tincte fiscus q̃ tacitam in bonis debitoris habuit hy
potecam l. auferri n. 46. §. fiscus ff. de j. e fisci j. instit. &
aliꝫ casibꝫ ff ut tradit Vlp. s in l. rescriptum. to Vers.
et repeto ff. de pact. q̃ pendiss ex l. fisq 6. l. insu
mar. 7. l. q̃d placuit. 37. l. Stalius. 48. §. Cornelio ff. de
j. e fisci l. Unica c. de pœnis fiscal. credit. lib. 10. qui

fiscus semper in suis ꝓpriis habet ꝓcipuum nisi aliqui casus

post Acc. m d. l. rescriptum vbo hypotecam tradunt Bal. Bart. scil. cent. 1. scilliat. c. 88. et Ant. fab. in vocabl. dd. tx. in d. l. rescripto vss. in liscaribus muliers pferebat exreg. tx in l. cst g. s. h. tl. si autem mulier inveniret depignore hunc pari passu ambulabant et g tempore prior erat alterum superabat d. l. c. de primill. fisci et postquam mulieres tacito hypoteca bene fitiu acceperunt p l. Unicam C. et Vtyleinus c. de rei vxoria act. c gaudinea plationis prorogativam non habet ut colligitur ex hac g tradidimus. Nisi g solum tunc temporis erant pothece adpostigenitus nro l. is superveniet difficilius se in quem admodum ceteris maritis creditoribus mulier pferetur fisco quod p serendavit quod in se et fisco pothecam ee voluerunt g bttra in d. l. 2. vbo venit vss. vbi dic Fulgosius h. n. 2. Bald. in l. unfrandem c. de pri. tl. militis dicit scil. 5a. n. 3. gd adeo Veniam ut et g mulier pferatur fisco g in eius maritg eius ex ea primipilari veniat ut tradit Donel. h. n. 2. abrogato. c. c gde in l. sati. 4. c. nigg. ca pignog. hipot. et n. 2. c. de primipil. lib. 12. pgnog scilliat. cum l. 4. de primill. fisci. et quo ducentur causa primipilares videndi est Paulus Castrens. in d. l. in quem elegantr explicat lib. Vat. c. 16. n. 7. videlicet. antenostram l. si bonamariti soluendo non essent et g dotalia sui primipilaris causa essent obnoxia d. l. satis. et tradit g bttra in c. exp. te vbi alienat ex. de rebus fud. c = bona V. pria Vroris loco paraffernalia nullomodo d. l. gita scilliandae cum d. l. satis. = Cui sententie optime adhi bitur g pferatur fisco creditoribus anteriorib g facitas anteriores hypotecas habentibus in pferto l. Unica c. rei alienam gerentib g in tradia rerum suarum alienatarum notat Juan. de Platea n. 4. in l. Unica c. pgnus fiscalib creditoribus pferri tradidit Acc. gbttamagna in tra. tit. vss. nomet privatg et Bart. in l. si. g. 28. n. 2. ad fine dec. c fisci licet in me latet alibi contrire Acc. sibistrarium in l. cst vbi petunt vss. cuique s. h. tl. et in l. si pignog 8. gbtta l. vss. g. vbi petunt vss. cuique s. h. tl. et in l. si pignog 8. gbtta l. vss. dic g. c. ed. tl. ut recte aduertit Greg. tp. gloss. g in l. 33. tit. 19. p. 5. g tra riam oppin. Bartoli immerem dicit. ad mulier ex. stit. c mea l. si in vss. ad hec omnia pferetur omnibus creditoribus anteriorib g mariti facitam hypotecam habentibus g dantib g militet in expsta hypoteca in qua videbimus g mulieris

quaritur an post hanc l. 12. c. quæ potiones. mulieres g q fœatur fisco? et respon. affirmative

scilliant g. a disscillian tx in l. satis 4. nigg. ca pig. hyp. et per l. 3. c. de primipilo lib. 12. cum l. 1. c. de primill. fisci.

fiscus non pferatur creditoribus anteriorem hypothecam tacitam habentibus mulieribus

g.° mulieris priuillegium fortius et potentius é quam fiscalle
pstorsum hoc nem uri tr.g. ~

Sd licet hac oppinio Versatit s. mu. d. munere tu
attento j. c. vio regio regno in l. 33. tt. 13. p. 5. cum fiscus ex ti
minus quam mulier p.ferat creditoribz tacitam hypotecam ante
riorem habentibz pd. l. 33. Straticum resolue existimog par Vri
usg priuillegium ee quapte cum inter pariter priuilegiatos
priuillegia confundantur debeatg ea reduci ad terminos
iuris s. munis ga nullus ex priuilegio suo gaudet l. s. del
milites. 8. de excusation. tutor. tradit Bart. in l. Verum. 11. §.
item grite de minoribz. quam tem et l. m. malem gg ex cautis
maiores. elegantr intrpretat Ant. Fab. in rationalibz. item grit
gmadmodum olim ante l. m. am, ex diuis, q.° intr fiscum et mulie
rem ex temjore decidebatur l. 2. C. de priuil. fisci sic similiter
hodie decidendum erit ut g prior ex sit temp. potior sit iure
testo Greg. lop. in l. 33. p. g. tit. 2. Matienco in l. g. tit. 16. lib. 5. recop.
g. tit. 5. §. n. 15. = Siu.° mulieris et fisci instrum.ti ubi debitum stipulatio
eodem die fuerit specium et stone ipsius et de priorit. tate tora
causa debiti priore p.sumo da ci de fisco p.ferre debet arg.
tr.g in l. ambiguit. 70. de j.° dotium l. in ambiguis. 85. de reg. ut.
iuris l. cum hic 32. §. mulier. t. sublata falsa oppinione ac lin
guitr pietatis causa. de redit.° indebiti iuncto eo gd ea
pia aut é doctis semp p.sumitur anteriori decent Romanus in
authen.° similit specialr. 12. C. ad l. falcid. Alciat. de p.sumpt.ne
reg.a 3. p.sumpt.° 41. Gribaldy in l. n. g.e 2. Soluto matr.° C. 66. lib. 1. Vas.
c. 16. n. 6. plures relati a Tiraquello de priuil. pia. ca. priuil. 33.
nec. n. de bene quit ille g in debitis gg.s 3.a fiscum facille respondet. l.
imputatio. de j.° fisci quam sententiam post plures alios sic latius tenet
et tractat Vas.° uersus iuris C. 33. et hac de l.° ar g.t° ~

Nec p.ter ea aduertg n.m tem obstat ratio de
qua s.a n.a. Vss.° nunqug illa n. cogitat nullat ut dispiciamus an
p.fationis progatiua quam mulieribus in dotibus repetendis
Justinianus tribuit in ma l. assiduis Vss.° ad hoc sit tantum ne
pecu. ex creditis anteriorg quis tacitam hypotecam habent
in ea re specta creditis expressam hypotecam habentium; ex
et. Videtr dicendum omnibus creditoribz manifi anteriorib.
et ex p.ssam hypotecam habentibz mulierem indotate ante

ponendam

*

Z ξ.
attento quia non ego eo ratior sententia est illa mulierem non p.ferri, nisi ea si priuilegio gaudeat

aduersus illa diuis priuilegia quibz eomur priuilegium n.° patet priuilegiatum non gaudere priuilegio suo. obstat tex in l. Verum. 11. §. item grite de minoribus et tex in l. fin. gg ex cautis maiores l.

si non apareció cierta deuda de mulier, aut hasta sit finita, fisco

Z A.
Soluto 32. ff. tit. 2.
mulier ex hac l. 12. tit. 13. lib. 5 textus anteriorib. creditoribz. ma
xime etiam ex pressam hypothe
cam habentib. Obstaria sententia
referenda. n. 26

anteponendam eō quam quam sentiam imprimis eximunt aperties. a
vro l. vba mod. vss.° ad hac ōia vbi generaliter justinianus statuit ut
priora j.ª mulier habeat s.ª oēs mariti creditores licet anteriores ip-
sis privilegio sint vallati cui etz suenit gl idem justinianus
scribit in autentic de privilegijs doctis hoc ticis mulieribus
n̄ stantis §. 1. gllat.ē 8. in illis vbis quia n. dedimus privile
gium mulieribz doctum ut etz prioribz preponant nulla dis
tincte adhibita expressam̄e, an tacitam dumtaxat hypotecam
creditores anteriores habeant. g.° ea vba indistincte accipien
das.s' exist.ª tz in l. §. generaliter de legat. p̄stand. Nam
vbi lex n̄ distinguit nec nos distinguere debem9. l. decēs 8. iun
cto Bart. sumario t. de publiciana in rem actione et qui omnes dicit
nihil excipit. l. julianus. 68. alia incipit testatorem iuncto etz
sumario Bart. t. de legat. 3. et doctrina gl. in vba vbi etiam
pam p̄ text. t. in l. a curatore. 13. C. mandati cui etz suffragatur
Donel. lib. 13. com. c. 11. vss.° admittit hoc = Proterea p̄dicta opinio
faciunt illa priora verba vbi tz vba adhibitis aditionibz vtr.ª gg
apparet ppter anteriores mariti creditores expressam hypotecam
habentes. l.m̄ nam̄ p̄sertim sic latam̄ fuit n̄ aut ppter
g tacitam habent. nam cum sic vari sint ut sstat extr.°
s.ª in gg cautis pig. t hyp. tacite d.° part et notat Bo bgne
sus in. l. n. 174. solut. mat. ipsi sent ppter eos solitas assidue
mulieres de ter perdere et obid quotidie ad imperatores q-
relas deferre gg adimpleti vaores quas justinianus
sic erat in vss.° nec ad fragilitatem et in vss.° opportebat et
in vss.° gs. n. aque militare respectu creditz expressam ante
riorem hypotecam habentium g.° ob eis mulier p̄ferendae
arg.° l. illud 32. vss.° cum. n. ad s. Hirtill. l. atitis 108. de v. o.
nam alias frustra gloriaretur justinianus in vss.° et ideo m̄ ad-
plenissimis articulis mulierum privilegium sumasse et immerito
antiquitatem reprehendisset ga dare coperat et ad effectum
n̄ perduxerat si ad hunc incursum eos creditores docter subeun
berent imo potius nihil mulieribz p̄spiceret si anteriores
mariti creditores hypoteca legali n̄ stenti exīste de pig
nore sueniret et ita facille mulierem sno privilegio fraudā
rent. = Ultimo huic opinioni suffragatur illud vulgatissimi
axioma de quo in l. de accessionibz. 14. §. ad similia de diversis

et temp.

et tempor. ꝓscription. q̃d si Vincꝰ Vincenti mte a fortiori Vincam te nam creditores q̃ mutuam dederunt pecuniam ad rem fectionem domus ꝛ ad sparandam rem licet posteriores sint ꝓferuntr illis creantes ibꝰ expꝛssam hypotecam habentibꝰ s. interdum s. cum seq. hoctt. s. licet ff. s. eode l. 26 et 28. tt. 13. p. s. qq adde Neguzantium de pignꝛ vibꝰ 2. membro 5. p. n. 15. et mulier his ꝓferatr authent. quod ꝯ infra h. tt. l. 29. Vss. Classicos tt. 13. p. s. q̃ recett. negvitr mulierem illis creditoribꝰ anteriorib̃ expꝛssam hypotecam habentibꝰ ꝓferendam ꝯ etiam de venam ꝛ certr post mortuum relatum ab Acc. Vbo licet plures exantigoribꝰ quos referunt et seqntr Crotꝰ in d. l. n. 68. solutꝰ matr. Socinus n. 110. Bolognet. n. 117. in eadem l. Corrassiꝰ in l. quo libet n. 119. de rit nuptiar. Costanꝰ de docte c. 7. n. 5. Barbossa q̃ pluret ꝛ gerit in d. l. 1. b. p. n. 5. soluto matr. Cujat. in expositione no bella q̃. Fachin. Vbꝰ. Struvens. iuriꝰ c. 99. et Vbꝰ. c. 35. An. Fab. tb. 8. sect. c. 11.

Regula V. ꝑ ut obiit hoc addamꝰ / de qua in d. l. accessionibꝰ §. et similiter intelligenda ꝯ sic eadem in Vtrog Vincendi cãa adsit nam sit diuersa cãa Vincendi Vitissa ꝯ locchis ꝯ q̃a fit a comparatione maioris et nulla ꝯ q̃ ratio inter eos quoꝝ cãa et ratio diuersa ꝯ quomodo intelligendus sit ꝛ q̃ in l. claudius. 16. hoctt. l. ogrissimum §. §. si ex filio iuncta l. 2. §. obijcitr ad Tertullianum authent. ꝑ licet Vss. ꝑ ab intestato C. de natur. libꝰ lib. iuncta l. Vnica C. Vnde Vir et Vxor. l. Vlt. C. quoꝝ bonoꝝ prout elegantr explicant Bart. in d. l. claudius n. 2. Cujat. Vbꝰ. qq. Pauli in eadem l. Donel. in tractatu de pignoribꝰ c. 13. ꝑ totum et in una l. assiduis n. 9. Vsq ad finem explicto Acc. h. Vbo licet Vss. ꝑ sed certe etiam d. authen. ꝑ licet Vbo ius Legitima C. de natur. libꝰ libe ris / procuꝝ intr ꝑtationem ꝛ nec sup̃sit ius Legitima Vide ndi ff. Donel. Vbꝰ. 9m. c. 2. in fin. Aut. tb. iuris prud. ꝑ d. q. ꝑ 2. illat. ꝯ 1. folio mihiꝰ 86. / et in §. ꝑferuntr Vbo in tr ex instit. ad Tertull. quem miror Neguzantum fuisse meum Richardum in med. §. n. 5. dum existimant ꝑdictis iuribꝰ limi tari regulam de qua in d. l. de accessionibꝰ §. et similiter. ≈

25.

quomodo intelligatur regula si minor vincentem se a posteriori vincat te

Vnus potest succedere filio non autem patri

ꝯ a. viꝰ

Mulierem non preferri ex hac l. 12. c. h. t. anteriorib. creditorib. ex pignora hypotheca habentib. Amplia et inter pares sententia

Variam tñ opinionem semper creditores ex priori hypotheca acceperunt mentione et vigilantia sua partium mulieri in debete reputanda anteponendos ex pretio magis quam ex tempore sententia ut post Acc.nus h. vbo licet et in d. l. de accusationib. §. et similiter vbo debet et in §. fuerat vbo creditoribus instit. de action. tenent glossa in c. ex litteris vbo favorem ex. a depignoribus Azon. in summa ad hunc tit. n. 4. Bart. et Salicet. hic n. 6. Jatius in d. §. fuerat n. 72. Ripa in l. 2. §. 1. de privil. credit. n. 20. Ant. Gom. in l. 50. tauri n. 29. Gabr. lib. 1. Var. c. 7. et relatis a Barbosa b. p. l. 1. Soluto matrim. n. 4. Petrus Greg. lib. 9 syntagm. c. 24. n. 4. Dorel. lib. 14. quæst. c. 7. ad finem vbi Ayg. Rigerus litt. A. et in tractatu de pignoribus hactenus plurimas penult.a et in nov. a. l. assiduis n. 4. Matienzo in l. 7. tauri tit. 16. lib. 5. recopill. glossa 5. n. 4. cui series a = 1.o adstipulatur vba nov. a l. in fin.o ad hæc ita vbi Imperator ait mulierem præferendam ceteris creditoribus qui anteriores temporis privilegio vallati, q. vba vsufferrie nequeunt ad creditorem expressam hypothecam habentes hic n. hypothecam habent in privilegio sed immunitate quo stant pignoris vectigalia nec trahi l. 3 habilitat. depignoribus l. Si tibi. 17. §. depignore depactis l. 1. depignoratitia actio. ergo referenda ad creditorem tacitam tantum hypothecam habentem cum his favorabilior et ex. specialis non vigilantia et facto suo ius hypotheca cessum fuerit toto tit. ff. et C. mitt. cap. ig. l. hypoteca. = Dic hunc partis sic fragrare quod etsi lex cum auxilium alicui det nemini tamen auferat ius prius natum hinc quæsitum arg.to reg. in l. fin. depactis C. procuratoris alle.as cum l. Si Titius 27. §. pacto Ver.o eadem ratione cod. tit.o Vide tamen Richar. in §. et huiusmodi n. 17. instit.a de duobus reis l. si post mortem 10. §. fin. de bon. poss. 3.a tab. igitur ferendum ne ei quod quæsitum anterioribus creditoribus prius mentione ereptollatur quod postea maritus dotem sustinuerit arg.to l. si filius 27. C. depactis = Protecta facit phas oppin. equiparatio mulieris et fisci de quam l. 2. C. de priuil.o fisci at fiscus hypertus anterioribus creditoribus expressam hypothecam habentibus l. si pignus 8. h. t. igitur nec mulier præferri debet = Rursus expendi potest reg.

l. fin. de pactis et l. 279. 2. vers.o eadem ratione, eodem, remissium.

in l. Vbi

27.

amplectitur contrariam sententiam
nempe mulierem preferri cre-
ditoribus anteriorem exprimen-
te hypothecam habentibus

ant. Vbi adhuc Bal. dej. Bechium b. f. a creditoribus posterioribus
fabaliji gúpotsiraj.a legibz habere noscuntr Vlt.e eamdem
oppinionem huetr sideratio ob deguas.a n.3. in fine quam hic=
transcribere éét supervacuum. ≈

Sd his nó bstantibz straria sentia inprun
etoiuris é nempe mulierem dibz creditoribus maritianteri
oribus expssam etz hypotecam habentibz pferendam éé ppter
vnec et iuras.a n. 24 etz allata = Xegilli inprimis obstant
ea verba Vba in Vll.o ad hoc dia anteriores sit temporis pri
uillegio Vallati n.n. solum Verificantr in tacito pignore legali
sd etz insuentionali nam licet creditor p suentionem sibi
pignus adquirat in insp latonis ppter temporis anteriori
tatem ñ sibi adquiritr exsuentione sd sine Vllopacto ex sola
legis dispositione procedit Vnde cum sedatr a lege privi
llegium dicitr et optimo j.e a beadem l.e ingraciam et favoz
mulierum ceteris creditoribz denegatr quia cum l. ceillis
ñ aufferat pignora quo suasuentione quosierunt se a
prerogatiuam p latonis q descendit a lege nihil habent ob
qd quorantr quia ex parte mulierum replicabit reisan
xilium ipsius l.ª ñ vero ius suum tanquo situm deregare
quomo etz sit satis 2.o numero precedenti allate difficultati
= Nec obstat 7.a ex co q disparate mulieris et fisi de quibz
d. l. 2. f. de priuil. fisci nam respondeo tem illum precedere tem
pore illius stitutionis n V.o post dea ctionem mra l. assiduis
postquam certumé naticum et fiscum nullis creditoribz
anteriorib, sive expssam sive tacitam hypotecam haben
tibus pferri l. si pignus. 8. n. th. l. Vnica f. rem alienam gare
ntibz ñ intra dicti veis suas alienatione iuncta l. pofft. 20.
C. de administrat.e ppt. Alulier V.o salem anteriorib, tacitam
hypotecam habentibz pferri s.m. omnium sententiam post mram l.m
= Neq advem facit rez in d. l. Vbi ad hoc f. de j.e Bechium
cum ille multo antea oditus previt quam mra stitutio et
adverterunt Costanus de Bechibz c. 2. n. 12 et Bo bgnetus cod.
tractatu n. 175. nec vsus hui sententiæ quam defendimus
refragatr sideratio Vltima de qua s.a n. 3. in fine nam licet
non soleant Principes bonefitium alicui cedere in grave

Solutio 62. obij n.i 3.i

a Leris

alterig ꝑiudicium m Imperator Iustinianus ℔ vrē mulieribꝫ
ꝑdotibꝫ reꝑtendis priuilegium potiorit. cessit in priorꝫ
creditorꝫ iniuriam cum vtilitas ꝓmuis priuata debeat ꝑ
seruil. actionēbꝫ. ℓ. Labeo vbi elegant Accurs. vbo Verum
ēē prosoto. ℓ. 3. ℓ. Vtrum vss. ℓ. hi quoq ad Senat. Cons. Syllan.
ℓ. Vnica ℓ. hoc autē ita vss. ℓ. tantum C. de cad. tollē. Authentico
de hꝫ alienandis aut permutandis vebꝫ ecclesiasticis ℓ. ga
uero similē vss. ℓ. oportet vbi lat. Cōe. et certum sit publice in
terēē mulieribꝫ doctes seruari ꝓpter quas ꝓ nube reꝑ sint
ut Late s. a dixim. n. 4. C̄

28. Sd licet hoc in puncto iuris ciuilis gd attinet
iura ℔ro regio ꝓh. Iesum a diuersam vrē L. is interꝑtationem veriꝭ ima sint de bgant q
pro mulieri dotem reꝑtan obtinere milliꝭ priuilegijs ingg patrijs legibꝫ ius sum mum fuerit
ti creditores mariti antelatis a brogatum ap nos ter ꝓbauit ꝛ ratio ꝛ ꝛ opinio q bꝫ ea in c.
expressam hypothecam haben ex litteris vbꝫ ꝓbatur ex. a depignoribꝫ et alio rum quos re
te sublimes s. a n. 27. et in iudicando et seruando procul dubio
seruandae ut pote ꝓ batr in ℓ. 33. vss. ℓ. Iuuat s. n. de tut. 13.
ℓ. 5. qua exꝑsse disponit mulierem ꝓ dote anterioribus
maritꝫ creditoribꝫ q exꝑssa pignora acceperunt n̄ ꝑferri
q quam ita adnotauerunt Greg. Lop. b. q Glossa 4. Cōb. tb. 1.
vbi C. ꝓ. n. 1. ℓ. 2. An. Gom. in l. 3 Taur. n. 39. Matienzo in l. 7. tit. 16.
gloss. 5. n. 4. vbꝫ Cōp. et Ceballos in practicis qq. 231 bꝫ. a. sect. 9 371.

29. Circa quam ℔ram l. Regiam videamus an quem
admodum fiscus in bonis ꝓ stratum quotitis a de
bitore ꝓferꝫ creditoribꝫ exꝑssam anteriorem generalem
quæritur an fiscus in bonis post stractum debitoris ꝓferꝫ anteriorib⁹ ℔ creditoribus generalem exꝑss. tā ℓ. 9 q. 2 & 8. dej. fisci ꝓferat q mulier in bonis post stractum
hypothecꝫ etiam specialem bonorum matrimonium ꝓ matrimonium quotitis gd in praxi cognitu dig
habenda. ita mulier ꝓferatur nissimum e et licet Acc. h. vbo licet vss. a nunc gd
ea mulier vulgaris et alij in l. 1. n. 44. solut. mat. negatiuam
sententiam defendant ex eo gd n̄ debeat priuilegium fisci
ex vtriusq cognitione ad mulierem extendi x. a regulam
tꝫ in l. gd v. 14 ff. de legibꝫ l. 1. vss. ꝓ plane de stitutionibꝫ prin.
priuilegium enim vni cessum ad alium n̄ porrigitur ex identitate
ratio nis. C sane q. in uncto sumario b. ex. a de priuilegijs et ex
cessibꝫ priuilegiatisꝫ = Tamen affirmatiua nempe admittas

respondetur affirmative

fisci

fisci in rebus post obligationem mulieris pro marito quibuscumq; creditis cum pignoris causam puenisse et anterioribus mariti creditoribus generalem hypothecam habentibus preferri; cum magis communis sententia practicetur quod secundum romanos et doctissimos fauorabilior causa sit ipsius dotium Vulgare quod docemur in pignore fisci cum muliere pari passu ambulare. d.l.2.C. de priuil. fisci nec l. regia 33. tit. 13. p. 5. quam opinionem post Baldum et Salicetum hic secuti sunt Nouellus de doct. co. p. n. 36. et seq. Ripam l. priuilegium. 29. de priuil. creditor. Greg. Lop. in d.l. 33. p. glos. 4. Mss. item limita. = Prouisilliatione uero teneri d.l. sicut q 28. de iure fisci cum l. fin. h. tit. Videndi post Acc. Vtrobiq; Negulantius de pignoribus 2. membro 5. p. tis n. 42. Postius Legum siciliator cent. 5. sicilia. C. 29. Dorel. in tractatu de pignor. C. 12. Cujac Marc. observat. c. 22. Ant. Fab. Mar. siecul. c. 10. Alex. et Fuluminus in l. inputo C. 3. n. 25. cum seq. dej. C. fisci et nos late prosecuti sumus in peculiaribus commentarijs ad l. 2. C. de pignoribus ex n. 6. usq ad. 9. si qua hic repetere esset superfluum.

Xcepterea aduersus mariti creditores dotium obstat argumentum de quo s. in Auten. quo C. in pre. h. tit. namides creditores pecuniam marito crediderunt ad militiam emendam ea lege ut eis esset pignori obligata in tali militia ff. mulieri potiores qa in hac militia marito empta creditoris pecunia saluam fecit totius pignoris causam arg. t. l. interdum et seq. h. tit. = Deinde qa hac militia vtantur ad vtilitatem mariti pertinet ad dotis utilitatem et honamentum mulieris cum marito honor et decus ad vxores pertineat. l. femine de senatoribus l. mulieres. 9. C. de dignitatibus lib. 12. propter honoris identitatem qua de inter virum et vxorem C. gaudemus ex. de diuortijs elegans text in l. 1. 9. si vir aut vxor ff. ad quia mixta familia é et vna domus est ad Senat. Sull. Syllan. ≈

Xcq huic priuilegio repugnat aliud arg. tt. 33 ds. a tradidimus n. 3. Xss. ex qq. quos intendebamus hanc mulierem in dotem repetendam potiorem esse creditoribus cæteris mariti creditoribus = Xam respondemus qd 9 ibi

30.

Dubio obi. 9. n. 3.

31.

Solutio simulationis argumen. 8. n. 3.

mariti

mariti creditoribus anteponat ut late patet ex s. dictis tm̃ Vir
soluendo nõ sit ppter reuerentiam quam ei Uxor exibere teneretur
m̃a. l. assiduis Vsf. gs. n. nps. test eum succumbere nisi inquantũ
faccrapostẽ l. maritus. 12. cum similibꝫ solut. matrim. quod
beneficium quia personale est heredibꝫ mariti extraneis nõ
tribuit l. quia lꝫ. eod. tit. Datur tñ filijs mulieris ppatris
heredes exhiberunt l. etꝫ 28. eod. quia et liberi ss eius gerit
git et ptẽ ea personam patris sustinent in Vniuersum
autem succedit̃ pdictum beneficium mariti defunctti. l. alia
.14. eodꝫ quia defendere ea eandem vicem quam reus subire
l. minor. 51. §. quoniam de procuratoribus qd nõ solum in
telligi debet si mulier dedisse agat sed etiam exhibitione diui
Pij ex alijs multis ibꝫ cum marito gestis stante matrimonio
l. patronus. 17. l. ñtantum 20. de reiud. explicate elegantr Cu-
iacius lib. 14. obseruat. c. 38. qd adeo Verum̃ est si pactum
fiat inter Virum et Uxorem vt possit Vir in solidum conueniri
tale pactum tam quã bonos mores nullius sit momenti d. l.
alia. 14. §. 1. solutomatrim. licet nõ me lateat dum mulierem a Viro
dotem stipulantem potuisse cum in solidum conuenire l. Uni
ca §. cum autẽ de rei Uxoriæ actione qd ideo procedit
quia stipulationibꝫ turpibus obligatio mero iure nascebatur
licet petens posset exceptione dolimali repelli l. si obturpem
penult. de edict. obserp. eadem l. Titia 134. de V.O. dicet cum
Ultra montanis m̃r Richar. in §. qd turpi in d. instit. de inut. stipulat.
Vbi etiam recte satisfacit l. generaliter. 26. de
V.O. qd qd straium maddat Donel. in d.l. generaliter. nꝫ cum
duobus seqq. Vnde existimo qd licet ex. d. §. cum autem
posset olim mulier Virum in solidum etiã si soluendo non esset
Vnde succedere mediante stipulatione, tñ Vir benepoterat eam
opposita dolimali exceptione repellere arg. tex. ind. l. si
obturpem et ind. l. Titia = Debet mariti beneficijs plura
petenta sunt ex Fabio ad. d. l. maritum solut. mat. et Mo. 2.
singulari respondꝫ Cl. Barbosa in eadem l. Cujac. d. Mo. 4.
obseruat. c. 38. et ex alijs relatis ab Hillig. in notis ad Donel.
Mo. 27. in. cq. lit. A. et an marito putativo hoc privilegium
spectat disputat Fachin. Mo. 6. controuers. c. 30. in qua demum

tione

ex stipulatione nonnullis turpibus
mero iure nascitur obligatio

Beneficium mariti, ut non
condemnetur vltra id quod
facere potest, non spectat ad
putativum

tione quatenus fac recepte deducendume quantum ad Vitam et
alimenta sufficiat s.m. mariti qualitatem l.fin s demonstratione. 173.
Vbi DD. de regulis iuris qd benefitium nō extenditur ad alios de
bitores missi adeos deqq loqtur teq in l. sunt q.16. cum duabus
seqq. de reiudicata intr quas psonas sotius numerosi d.l. ssq.
.16. q dum dicit sotium bonoz acquirendumve debere intelligi
maxime quia ut plat Dd.q cr Sabini senūa in l. Verum 63. p soto. l.63 de soto, et l.16 de reiu
idem quoq militat in socio Vnius rei ita scribat hoc duo iura dicato
q bona Vtro big et seqtr fals. in §. ss pterea Vss. s de tt siquis n.6.
instit. de action. Ioan. Gut. de iuram.to s firmat. 3.p. c.15. impro
qq absolvitur omnes difficultates s.a n.2. et 3. allata nam Vt.
iam satisfecimus s.a n.28. Vss. nec ulterius.

Quibq peroppia ratione mri treq in Vss. cum venirent
vt si tamen ei ipsa fuerint testi mariti dato exqq Vbi colligit
opportere dotem veluti a marito dare ad hoc ut mulier ceteris
mariti creditoribus pferatur adiungit et elegans §. pastima pd
omnia tribunalia frequentata in pstam mariti pfessionem
de recepta dote cum numerata pbetur et qdem pstam
pfessionem n sufficere s dopportere ta bellus nimis pro instrumento
dotali recognitionis fidem facere l. saltim de testibus pbari
colligit ex d. Vss. cum animi nostri treq in l.l. s.a dedocte cautas
p numerata l. sigs. q. Vss. dosetq intra de bonis pscriptis et
quamvis in spē dicti sui vivum nō stet de fessione mariti s d tu
n taxat de instrum.to nuptiali qui solum pbendet dotem
fuisse promissam n Vr. numeratam tn nihilominus tn fessionem
mariti de his numerationem n pbari sequenti arg.to de cett nam
quoties intr psonas pximitas aliquem actum celebrare dati
l. recepti omittitur fessio q actui illi poterit nocere ea fessio
nullam inducit pbationem imo potius fraudulenta presumitur
nisi aliter eius pbatr Veritas l. q tt.m 27. de pbationibus
l. cum q.37. §. Titia honestissima femina de legat. 3. l. 3. tt.
.19. p.3. pquaj. citato docuerunt Aug. et pass. in l. si ti bi. de
com §. si pactus ff. de pact. Alciat de pesumptionibus presumpt.e
prima et Ioan. Garcia de nobilitate q 65 a. 2. n.68. sd
fessio mariti de recepta dote poterit nocere actui pximito
intr Virum et Vxorem nempe donationi quam stat intr=

Iuges

p plem.to huius l. colle
brit q.° discutitur an
dos stam fessionem mariti
dotem recipisse, eius numera
tio probetur

Refertur sententia Fragantium

diuges ꝓhiberi l. 1. et ꝓtotum tit. de donationib⁹ inter ꝯ. ꝑ talis
ꝓfessio fraudulenter ē acꝑsequens nihil ꝓperat nisi aliter
Vera et realis dotis numeratio ꝓbetur iuxta Acc. in Bal. de
quem sequitur Bald. hic. n. 7. idem Bald. in c. 1 in git de dol.
et simulatio Castrus in ꝯ. fuerat n. 26. in stit.ª de action. Jason.
ibidem n. 63. idem Jason. in aut.ca de re quæ ꝯ. 1 munia de legatis
n. 77. Costanz de dote c. 7. n. 14. Josef. Ludovicus de cist.ᵒ perusina
66. 2. p. 666. tit. 1. Var. resolutionum c. 7. n. 4 et ꝯ. et plures quos re
ffert et sequitur Gutier. de gationum. 1. et de iuram.to ꝓfirmat.o 1.ꝑ
c. 15. per totum. ⁊⁊

33. Deferatur sententia assistentiæ, si vero sola absque aliis creditoribus conveniat maritum, et hæredem, decernitur

Graduensis in solam maritii ꝓfessionem dotis pro
bare numerationem colligitur ex l. Unica ſ.ª de ꝓfessis l. eodem tit. ꝯ. 2.
cum seq. tit. 13. p. 3. elegans tex in l. pecunia. 14. infra de solutionib⁹
meliorum tex et in ꝑpijs terminis in l. instructibus. 14 ꝯ. Sed quoniam
infine ſ.ª de non numerata pecunia ꝑ q. j.ª hanc opinionem
ut Veriorem et practicari solitam defendunt Socinus in l.
n. 8 ꝯ. Soluto. matrim. Cepalus tit. 171. tit. 1. an. ꝯ. quæstionis
quoties amavito ꝓ hæredib⁹ eius mulieris mulieris dotem
recuperat absque eo quod alij creditores sauriant hunc n. ꝑcul
dubio ꝓfessio de recepta dote ꝓdicat et dotis numerationem
ꝓbat ꝓtio quam si opponatur exceptio innumerata dotis ꝯ.
potest opponi intra annum ꝓximum ex die Solutimatrimonij
numerandum l. Ubi ſ.ª C. de dote cauta innumerata dicat hoc ali
ter statutum extet in authen. quod locum ca ꝯ. eodem quia statuit
est matrimonio soluto intra Vicesimum exquis stractum maritum
aut hæredes eius posse intra annum opponere exceptionem
innumerata dotis quod si post Vicesimum intra decem annos ma
trimonium solutum fit potest opponi exceptio amavito ꝓ hæredi
bus eius intra tres ~~annos~~ menses tantum matrimonio Vero
post decem annos soluto diserceptio denegatur. Neg his ob
stat tex in d. l. in stractibus ꝯ. Sed quoniam in fine Ubi ꝓfessioni de
recepta dote nulla exceptio innumerata pecunia opponi potest
illud n. debet intelligi cum maritus post ꝓfectionem dotalium
instrumentorum ꝓfessus ē se dotem accepisse secus Vero
cum tabulæ tantum dotales ꝓfectæ sunt inquibus ꝓdicta
maritii ꝓfessio dicunt. n. eam dotem numeratam; inscripsit a dotalis

instrum.ti

instrum.ti faciat. l. 1. C. de dote cauta nnumerata benepotenis opponi exceptio nnumerate pecunie dotis nrecepte. d.l. 6. 2a d. authen.a qd eum. qui vel solunt Cuijat et Donel. in d.C. sol quoniam 666 bar. d. Mar. Var. c.7. n.7. = Secus Vêrit qd cum Vxor dotem repetente alij creditores secuerunt nam in eos secuisse si p tendat p ferri et creditores allegent dotem maritor nfuisse nnumeratam p tr confessionem mariti teneb. ipse Vxor dotis reddit. Decor. in tr. cordia p dictam opinionem distinguunt Bolognetus in l. 1. nº. 140 Soluto matr. Ripa in l. 2. C. si Sponsa n. 22. deprivil. credit. Tiraq. de retractu. quentiali §. 9. glossa 6. n. 14. 666. s.a et Gutier. d.c. C. ≈

Vtamen eadem distinctio in primo membro limitanda ut nq cedat in heredibus mariti si sint filij legitimi quia cum ratione legitime conseant patrno creditores uti potest secura nt reputat. l. 1. 6 heredis C. cum filio n. 196. de Valgavi. patris sfessio de recepta dote si alunde demonstratione eius napparent dumtaxat in C. filij plndicavit n Vero in cotoris bonis qs legitima filios s.m. ius nrum Regium l. 8. tau. l. 6 tt. 8. lib. vespill. = in 2º. autem membro similiter limitanda ea dicta distinctio ut locum n habeat quoties de cuius alios creditos cum dote concurrentium solummodo constat p propiam confessionem debitoris qa tunc impariter ctp bationem mariti preferenda ei testatur Bolognetus s.a n. 260 et 656 bar. d. Mar. Variar. C. 7. Vss.º cepnisis. ≈

Privilegium platonis cuius meminit Justinianus h. ipse dcet in Vss.º hoc autem tantum in dotem locum habere nVº parvigi addotationes antenuptias facere n. de bonis mulieribus nedamnum patiantur nVº ut lucrum capiant d. Vss.º hoc autem, tradunt Bartol. in aut hen.º depriv. illegio dotis nocentis mulieribus nps tando n. 4. Barbos. et in l. 1. C. p. te n. 15. infine soluto matr. cum semper favorabilior sit ea illius q certat de damno vitando quam q de lucro captando tractat l. Verum. 11. §. item qrit de minor. l. 2. ne q eum q in ius vocatus é vi eximat quam vatem p ordinarios hic exornant Inocentius et Abbas in c. ex litteris ex.a deputatis. licet p dotatione antenuptias nminus

quam

si cum alijs creditoribus concurrat maritus

34.

limitatur predicta sententia quam in prima quam in secunda parte

35.

Privilegium quod concedit mulieri in hac l. 12. C. hoc non potest extendi ad donationes ante nuptias nec

quam p dote habeat tacitam hypotecam mulier l. Vbi adhuc
.29. s.a def.e doctis tradit post Acc.m hic Vbo suo tempori
Negusantius alias referens. in tract. de pignoribz 4. membro
2. p. n. 64.= Cquaruis e etz infero p dictum p latronis spri
ad augmentum dotale — cillegium ñ extendi ad augmtz dotale utrotat et magis dicit
ap batum asserit An. Fa C. in.s Fabianus ad hunc. tt. definit.e
.16. Petz Greg Vb.g. syntagm. c.24. n.g. gdgd dicat Acc. h.
d. Vss.o hoc autm Vbo addectem licet ignorem eandem
achorem qua dos reperitr ipetere greg. p dotis augm.to l.etz
8. s.a def.e doctum. Ẽ

36.

Quibz addendum ẽ etz prestitutis ne bonis
Bona paraf.ernalia paraphernalium degg in l. si ego. g.s. cterum def.e doctum
Nec autilla g mulier etiñ l. hac l. 8. depacti. quentis habere mulierem in bonis
ret seuncta et se Viri sui tacitam hypotecam s. fin. C. ad. l. 17. tt. 11. p. 4. gd intelli
gpata a bonis dotalibz gendum erit in bonis paraf.ernalibz quoz administrationem
quia habet etiam hicitam tacite t expsse Uxor marito cessit nam si nullam ex. administ
hypothecam in bonis mariti, non r.tionem Vir habuit sd Uxor ea administravit tunc cessat
breue priuilegium p latronis p dictum ius tacite hypotecae ut bene aduertit Greg. lopez
contraria tamen in d. l. 17. glossa 3. gtacita hypotecam ducta p susceptione bonoz
paraf.ernalium ñ habet ius p latronis Sm. Greg. Lopez
d. glossa 3. Negusantius de pignor. 4 membro 2.o p.te n. 6z. Gutier.
de iuram.to confirmat. 1.a p.te c. 46. n. 2. et alios plures quos refert
et segtr Barbosa in l. 1. 3. p. n. 31. Solutomatis.o tagnoz oppin.e
Sententia equior — etz in iudicando et resolendo libenter dicendo cum eis nullam
viz vas suffragatr gnimo si recte Justiniani Vba h. Vss.o=
hoc autm si deuente Vbi ait se uare ne mulieres subirent 6z
defraudente Utraviam seriam amplectetr gl libet cum tam
bona dotalia gm paraf.ernalia sint ppria Uxoris et equalitr
inde si dare ex. potit.e tractet mulier certet de dare vitando
ñ debite vero captando.= Sd hoc tacita hypoteca quam dicimus
Si mulier exp.ssam hypotz. habere mulierem in bonis Viri locum non habebit gdonem
accepit pro restitutione ppz liem p.stitut.e bonoz paraf.ernalium quentionalem
dictum bonorem paraf.n. non et exp.ssam hypotecam recepit tunc. n. ipsius p.stitio facit
habet tacitam secundum cessare l.is p.stitionem ut apte colligitr ex d. l. fin Vss.o et
Si pro restitutione dotis hoc fe si gdem def.e de pactis quentis, gd nullo modo ad doctem extendi
cerit

Expssam

37.

Ex ista hypotheca ꝙ dicte nihil omnino habebit tacitam a lege inductam ut post ꝙmanem relictum a b Acc.s in d.l.fin. Vbi stentam in fine tenet a liis relatis Neg. antig. depignor. 4.o mem.o 2.p. tit. 8. n.83. cuius doctrine ratione qa non potest mulier ꝙpactum iuris doctis de reveriendo ex regula tex. in l. dedi. 4. iunctis tribus Legibus seqq depactis dotalibus. ≈

Omnia que hactenus diximus locum habent in duarum dotium successu. Tunc enim prior ꝙferenda est ut docet Iustinianus. C. Vss.o duabus et in Auten.a si quid ex rebus in fra hoc tit. et in authen.co ut ex actione instante dotis prima ꝙ. his igitur collat.em 7. gg ordinat text.s in l. 33. Vss.o per si Vxor me. tit. 13. p. f. nam cum ambo dotes pariter sint privilegiate neutra alteram aliam privilegio gaudet argumento text. in l. Si et milites. 8. de excusat. lib. 6. mitti res dotales posteriores Vxoris Vxoris extent tunc enim secunda dos priori proferenda est d. Authen.ca si quid ex rebus et d. l. 33. p.to Verum cum. mas si ea bona bona nec intre stimate Vel nec stimate vel sint in dotem data fuerint Nam et in rebus estimatis ex estimatione quo facit emptionem quando cetera mariti bona ꝙ ꝺ Soluendo secundam Vxorem contra priorem proferri. contra Jacobum de Arenis Verum tenent defendunt Albericus et Salicetus hic quos in iudicando et consulendo sequitur Greg. Lopez in d. l. 33. p.o g. Stella. ꝙ = Quo opinio rectius procedit cum Vindicato tantum Vtilis spectat mulieri verum estimatarum si Vir soluendo non sit. Nam Veram inter ꝙtatis ꝙ tex. in l. rebus. 30. in fra hoc tit. deinde doctrinam post b. tra dit Accursius Vbi stimate ꝙ soluto. et Vbi.a pro conciliatione tex. in l. quoties. 5. C. eodem. et sequitur Gutierrez ꝺeinuam.te confirmatorio. l. 4. c. n. 8. et. 9. Vnde cum res peculia dotali empta Vxoris nomine dotalis efficiatur l. res quæ. 54. de iure dotium / procedat conciliatione cum l. peculia. 12. C. eod. Videndus Ant. Fab. lib. 5. tit. 10. def. 9. / etiam in ea 2.a ꝙferenda erit attestantur Bald. et Aret. hic cum multis. Sed cum in creditis secus sit certa et indubitata regula procedat cum quis rem suam Vindicat ceteris qq cum ꝙ creditoribus ꝙ privilegium habentibus ꝙferri debere l. si Ventri. 24. Vss.o sit. Nam de rebus autem. in dic. posse ꝺ. l. deposuit 8.

l. ex facto.

In concursu duarum dotium ꝙferenda quæ prior est, nisi res

dotales posteriores extent sine stimate sine inestimate

38.

An priuilegia dotalia ad heredes transeant?

L. cr facto. 53. §. plane de pecul. l. si filius fam. 14. de rebus creditis l. 9. Vss. fin. tb. 3. l. 11. tt. 14. p. 5. explicant plures quos refert et sequitur Matienzo in l. 7. glos. 5. n. 1. tt. 16. lb. 5. recopil. ≈

Pro huius tb. ronide Videamus an priuilegia dotalia tranſeant ad heredes mulieris. quam quæſtionem pſſt plures abeordatos craminat Negusantius in tracta tu de pign. 1.ª mem.ª 2.ª pte n. 30. 31. 94. et 95. Farinac. lb. 2 strouens. iuris. c. 34. Ant. Fab. lb. 8 sicet. c. 17. in qua q.ª omni prorsus disputatione omissa breuiter dicendum é quodam éé priuilegia quæ ipsius aut actioni dotis cedunt quale é priuilegium tacitæ hypotecæ qd cedit dotis sicut dictis actioni l. Vnica c. etut plenius. tb. dotibus subeniatur et tb. itactum huius modi actio damus ex Vtroque latere hypstecam (de qua Vsurig actione §. fuerat. 2g. tb. dett tacitam eidedimus hypstecam. instituta de actionib, et hoc ad heredes mulieris tranſire satis indicat tex in d. l. Vnica §. illo. Vbi Justinianus tradit admulieris heredes ex stipulatu actionem secundum naturam sui transmitti. Natura autem huius stipulationis é ut ei tacita insit hypoteca d. qet Vt plenius eiusdem l. Vnicæ. priuilegium proterea qd fundo dotalis hpossit alienari ad heredes mulieris transfertur l. dotale. 17. §. heredi de fundo dotali. Cum hoc ipse p dns mulieri cedat l. lex fullia 4. de fundo dotali quæ priuilegia cum ∾ ∾ alia sint et hpsona ad quos ipsis et causa cedant q̃ qual dubio ad quos cum q̃ heredes mulieris tranſeunt exgenerali reg. tex in l. 3. Vss.ro bus de cessib. l. mo tex 68. l. priuilegia. 196. de reg. iur. = Priuilegium V.º personale qd specialiter mulieri cedit n V.º ipsis rebus dotalibus quale est priuilegium pla tionis de quo Justinianus tb. ad heredes mulieris n tranſit ipsius. mulieri é dotis indulget. ma l. assiduis Vss.º cum. n. et Vss.º gs enim car. hmisceatur, sicq persona cui extincta cessare debet p dictum priuilegium l. 1. Vss.º ponis def.ª immunitatis d. l. mo tex l. priuilegia de reg. iur. l. 27. tt. 4. p. 7. quam distinctionem probarunt in proposito Bart. in d. l. 1. n. 1. Socinus junior n. 94. Ripa 32. et Campesius de dote. 1. p. tt.ª q. 82. et extra eam accipiendus é tex in l. Vnica l.ª de priuilegio dotis Vbi Imperatores Seuerus et Antonius tradunt priuilegium dotis

quos mu li

quomulieres vtuntr ad horedes ñtransire qd quidem debet intelligi dē plationis priuilegio ñ dealijs s.ª relatis et cum illius L. autores sint Seuerus et Antoninus q multo ante Iustinianum flouerunt / ssitutio n. d. L. Vnica fuit lata ãno a natiuita te domini 2 10. nr̃a V.ª L. assiduis ãno 531. ut colligit ex vtroq; tex impandectis florentinis / tēz in d. L. Vnica debet intelligi de plationis priuilegio qdolim mulier habeuat inter personales creditores x.ª mr̃am L. Xii.º et hoc. eteaq; late S.ª dixim n. 13. ñ V.º de plationis priuilegio quo ex Iustiniano ñ fruunt mulieres cēz in securitu creditoq; hypotecaria bentium nam licet hoc similit utpote personale ad horedes mulieris ñtransmittat, ñ d. L. Vnica ad illd utposteriori temp.ª ad Vincentium vesseruri non potē. ≈

Neq; his obstat mr̃ tēz in Xii.º exceptis cui sonat L. 33. t. debeser̃ pagado primeramente a sus fiscal tt. 13. p. 5. q. accedit in filijs matri hoeredibus quilicet sui hoeredes ei non sint sd extarei L. ill d. 4. §. ad tt.ª de s.ª tabulas tamen ad eos / q d q d in stratum tradat Ant. Fab. lib. 8 iuctus. c. 13 / hoc priuilegium plationis pertinet d. Xii.º exceptis et d. L. 33. ñ quia transferat ad eos magis quam ad alios hoeredes matr priuilegium sed q a ipsis a lege ñminus quam matri / dictum priuilegium nominatiue cessum ē ut censuit Acc. in d. L. Vnica Verbo ad hoeredem (de priuill. debis quamuis in L. cēz. 19. glossa 1.ª p tex̃m t. soluto matri.º existimet hoc dici in filijs Spetialle ēē ut ad eos priuilegium plationis trans= feratr ñ V.º ad alios hoeredes put cēz distinguunt Greg. lop. in d. L. 33. p. glos. 6. Negusantius d. 4. mem.º 2. p. q. 6. n. 94. Vbi resolut appellatione liberoq; hic etz nepotes ceteriq; descendentes ptineri ex L. liberoq; 220. de V.S. si modo ex eodem matrimonio cuiq; cui dos q repetitr data sit descendant secus V.º si ex alio nam tunc nec filij mulieris anteriorib; mariti creditoribus debent p̃ferri put etiam indicat Acc. glossa finali in L. si cum curatore 23. dere indicata sibi stratus in d. L. cēz glossa 1.ª soluto matri.º = Quibus sic p̃ vobis totam materiē seriose ꝓ hendit cui finem

finalis.

Priuilegium plationis huius L. 12. h. t. pertinet ad liberos mu lieris, non tanquam ad hoeredes sed quia nominatim al. cons.

Vocte

recte Justinianus addit hanc Istitutionem extempore promulgationis locum habere non retrorsum refferri cum certum sit leges futuris dare formam negotijs non ad facta p̄terita

revocari leges 7.ª S.ª de legibus et sic absolvitur

Deo.

Ad laudem Dei,

finis.

Brebis & Lacomica expossitio adtt. Quia admiti adbon.ᵒʳ possessionem poss, Ad Rubricam

Ius bonorum possessionis introducumé a Pretore emendandi, adiubandi, supplendi. Iuris ciuilis gratia L. 7. §. Pretorium De iust. et j.ᵉ prīs instit. de bon. poss. cuius recipotestatem habuisse Pretores cum eos edicta iuris autoritatem haberent aperte docet xᵗᵘˢ in §. Pretor instit. de j.ᵉ natali iunctis traditis a Imano Vbi. Im. c. 15. et alijs relatis a Richard. Vbi. n. 5. et in §. quos autē n. 2. de bon. poss. Panzirola Vbi. Var. c. 34. et Vbi. 2. c. 12. Ant. Fab. in iurispr. tit. 2. prīs. 10. prolum Donel. Vbi. Im. c. 8. Vbi Osual. Cuj. Vbi. 2. definit Pap. in d. L. 7. vōs autē capiat quoniam cum percipiendarū. hereditatum ius, tam extll.ᵒ quam abintestato L. 12. tab. angustissimis finibus circumcluderetur. Pretor qui equitatem semper extendit. docet Petrus Greg. Vbi. 43. sintagm. Cj. n. 8. Ant. Fab. d. prīs. 10. illat.ᵉ §. illud exbono et equo dilatauit et ampliauit bonorum possessiones, inducendo, ne quis sine successore moreretur notat Richardus in Rubr.ᵉ instit. de bon. pos. n. 2. et 3. cuius equitatis et similium exempla passim in iure extant ut in §. Emancipatos instit. De ex horedat.ᵉ lib.ᵗ toto tit.ᵒ ff. succes.ᵒ edicto ut infra latius dicemus.

Adiubandi itaq; ciuilis iuris gratia bonorum poss.ᵒ introductē illa quod citra s.m. tabulas q̄ datur scripto horedibus in tit.ᵒ qd iure simili Valle bat Vbi. in fragm. tit. 33. §. Sē autē instit. de bon. pos. toto tit. ff. de bon. pos. s. m. tab. hanc Pretor intro duxit utpote ne via seruanda hared paterent. d. prīs Vbi. aliqđ. f. suum horedem C. de j.ᵉ de liber. et iuste possideri videret qd autore Pretore possidetur. f.

Aquo introductum sit ius bonorum possessionis, et quare

Q. quod datur adiubandi iuris ciuilis causa datur

iusto

quę cumplendi

L. iust. ff. de acqr. pos. not. Auerambch. in paratitla ad tt. de bon. fab. Petr. Gregor. l. 2. tit. 3. n. 6. et segg. = Sup. tatur q. Prator eius ciuile ca bonor. q. possess. quę ex clusis fisco in bonis Vxoris Viro Le 3.a Vxori in bonis Viri intentata non datur post annatos et segg. natos substitutos ines gradu. l. Vn. ff. Vbi Vir l. Vnica eodem D. § Sed aut Vbi 7.a cum notatis p. d. Gaill. Platea et reliqui in l. 1. C. de bon. Vac. lib. 10. Argu. gallus refert in l. 12. tit. 8. lib. rec. sp. Perez in l. 20 tit. 18. lib. 8. ord. Peregrin. de j. Fisci lib. 4. tit. 3. n. 4. Farin. l. 4. fragm. crim. Vbi fiscus. n. 131. = ad corrigendum ius ciuile introduxit Prator bonor. possn quę decem per sonis referebatur d. § sunt aut Vbi. 1.o versia docet Richard. C. et adeius explicationem conferunt quę traditur ing. p. terea in sit. qq mod. inspatr et relati ab Osualdo lib. 2. Donelli c. 29. litt. C. et D. = eodem numero illa q. 3.a tab. dicitur cessa filius emancipatus peruenito in tt.o patre quam filium ius ciuile magis recebat q. emancipatos de exhered liberos l. 1. et per totum de bonor. post. 3.a tab. docent Donel. lib. 7. com. c. 14. Osual. Vbi litt. h. Rich. in prin. de exhered. lib. n. 42. ff.

quę corrigenda

Effectus aut hay bonor. possessionum ille fuit ut q. bonor. possessn accepit loco et iure heredis habeat et omnia hereditaria sequatur tabinteritato aut ex tt.o tanquam si uere heres esset ita ut quo ad iuris effectum nulla sit differentia l. 1 et 2. ff. de bon. post. l. in diuitonibus 19. § si patron. dedit. et demonstrat. l. Prator 17. de reg. iur. tę sic intelligendus in l. 4. § fin. cum. l. 5. ff. de alienat. iudicis. l. pacto suc cessor. C. de pactis l. hereditati § 119. et 138. ff. de V. S. docent Petrus Fab. in d. l. Prator Alciat et alij in d. l. 138. Rich. in § quot aut de bon. post. n. 4. et in tt. de adquir. hereditat. C. 14. n. 12. et segg. Masynth. n. 515. Donel. d. c. 14. et h. fol. 5. Duar. ad tt.m de bon. post. C. 7. Vbi cuij. in l. Vasanto q. Prator et super bonor. possessionem ita ius da hereditaria transferri possint. tu heredes facere ipsorum § quo aut. Officialis sane vas et q. multorum exercet ingenia ut stat ex Alunnis Castrens. Petro et alijs h. Osualdo d. c. 14. litt. D. et Vb. q. c. 46. litt. L. Farinac. lib. 5. diuers. c. 72. et Vb. 13. c. 29. Aut. Fab. lib. 7. rect. C. 4. et de errorib. de cade. 63. errore. 6. et Decade. 5. 6. errore. 4. et in muris papin.

effectus bonorum possessionis

Iudex hereditatem facere non potest, et ratio eius

D. prior

d. prīs. ꝛ. Sbiford. Vbi. nact. 7. g. 4. et Vbi. tractatu 21. g. 3. = Sd ea ꝛ retenta explicari ita debet gd cum dominus sit heres §. Vlt. instit. de hered. qualit. iunctis traditis a Richar. in Rub.ca de hered. instit. n. 13. Ofual. Vb. 6. Donel. c. 2. litt. C. et Pretor ñ possit facere dominium quiritarium quoniam hoc munus legis erat quæ é Vna inter sex modos gg iure quiritum dominij adquirit poté Vlpian. in frag. tit. 19. §. Legem. cum ergo pretor legem facere ñ potuit, neq similiter dominum quiritarij et ꝛ sequentr heredem et hoc é gd ait Justin. ind. §. quæ ſ. aut. per Legem. n. tantum ſ similem in is ꝛ stipulatorem heredes fiunt. docet Cuj. ind. §. quæ aut. ubi Rich. n. 12. et ofual. d. Vbi. g. c. 46. litt. L. Donel. ñ. n. 5. quæ ꝛ é in dominis adjiciendo Principis autoritate opp é L. elegantr. 24. de pignorat. actis. & L. debitor. 5 g. fi. ff. de dñij ff. ad hebel. L. 2. C. de j. dom. impetrando. L. si. 15 g. Vbi. §. fin. Vbi cum ex Principis autoritate & c. ff. de adqr. rer. dom. ns tat. Cuj. in tit. C. de j. dom. ſ

Neq hanc seriam immutat Vbi in §. Pretor ubi dicitur Pretorem ius dare et inter Legum latores eum ꝛ stituit. Phereskla de magistratib. Rom. c. 19. et agnoscit Minsinger. in d. §. Pretor et Cuj. 2. disput. papin. in d. §. g. deinst et j. post medium = Nam huic difficultati; respondendum é cum Donel. Vbi. im. c. 8. Richar. s. n. 13. Pretorem non potuisse Legem dare ut in §. quæ aut ꝛ de eius ita valuit quatenus populi Romani ꝛ confirmabat quoniam iuris civilis erat quædam interpres. quæ sit cum aliqd obscurum explicamꝰ aut angustiꝰ scriptum supplemꝰ ſ scriptum generalitr aqtate aut vice ipsa legis temperamꝰ; et ideo Vna Vox iuris civilis in L. 8. deinst & et j. atq ita ñ sine ministerio in d. §. Pretor adjicit nñ dicam ut demostet ñ é Very legum latorꝰ = Sd hoc ferra mihi videntr quoniam Justin. ꝛ stare ius civile dixit ñ solum ex. L. Verum et ex Pretoria edicta §. ꝛ stat instit. de j. natu. Li. neq poté dici Pretor edicta ñ habere Legis autoritatẽ sigdꝫ corrigit et emendat ius civile gd ñ nisi ab iis ꝛ i poté gLegis dendo habent potestẽ L. leges. g. C. de Legib. = 2°. quoniã adhuc remanet ea dꝫ ingressus cum Pretor ñ potuit facere dñij ña etsi responde amꝰ id é Principis; iteꝝ quæri poté cur pterierit hoc Principi et ñ Pretoris. g alias habuit amplissimã potestatẽ. d. prīs de bon. pos. ſ

Vbi. §. Legem in C. de ll.

Iohannis de Platea

Impugnatur pretoria edicta

quare

Quare in casu opinione; sĝ horedem nposse fieri ni
si extti. aut abintestato vbi modo si extti. heredes sunt ſ. cuili. l.
aliquando ratio propter quam Pretor hoc dam fa- Vbi. 120. de V. S. sine. l. n. nposuit gq quam ttt. sug hereditatg aliquis
re non potuit linguere ut vadit Aut. fab. lib. 4. sect. c. 20. nam etsi petierint bo
nsy possessg s.m. tab. eogd declarant se nec agnos cere bonoy possessg
gerunt ꝓ hede et ius ipsum ciuile antetertit Pretorig et facit
horedem xta fem sic intelligendum in l. pu berem. 12. ſ. de ſ. delib
erandi iuncta l. gerit de adqr. hered. sd quonig illam voluntatg inde
clavarūt regulatg s.m. ius ciuile sunt bonoy possessores nō V. heredes
nq quicung modo vellet Pretor horedg stituere; ius ciuile sonp mutecq
occupat. et veluti ſ uenit. = si V. abintestato eodg modo se exegerit, nq
de hoc ut emancipatus ꝑ 3a tab. admittatr, efficit rescissa a Pretore em
ancipatõe l. sd cy patronus. 6. de bon. pos. l. fin. ſ. cum igit. ſ. de eog. hered. i
bg et cum regeriatr sug et ꝓterit g ius ciuile partit suus effectg ideo edit
nullum ttt. prius inscript. de ex hered. lib. 3 quem quidem gradit Benedictg Pinel.
lib. 2. select. c. 2. n. 13. quam vas em pronciat Facchin. l. lib. 13. c. 29. ꝑ

Nec obstat. l. 1. de fund. dot. l. sd si ner. ſ. Immi diuid. l. 25. ſm. si ex
noxali caa iuncta l. electis 26. ſ. fin. ff. de noxal. action. Vbi dicemur Pretorem
Sic. pugnatg rationi dicat Pretorem stituere posse de stituere Dñm gd in specie nra g bat trs in l. 1. de bon. pos. Nazes ꝑr cy Aut. fab.
Erithreis Kiford. d. prac. 21. n. 3. cuiꝰ in d. l. 1. et lib. 1. Pauli ad edictg in l. 5. de dan. in fect.
et lib. 36. in l. 3. de fund. dot. illa iura de Dñis bonitã. ee intelligenda gd Pretor
dare poterat ut in l. 5. et in l. si finita. 15. ſ. fulian. et ſ. de vectig. ff. de dan.
in fect. Vbi postquam Dñi facti sũ missi imposterig ad hoc Vsucapis.
opꝓ et in d. l. 25. ſm. ff. si noxal. postquam acta peruentã ad hunc deuenisset
gdee nꝓterat si Dñus gritarius a directy eet de quo Dñus diffa vide
Pich. in ms. adeo n. 29. et 31. instit. de locate Sual. ad Donel. lib. 9. c. 14. lit. q.
Kifford. sa vas aut ꝓtuit ee quonig eg directy et gritarius Dñus nꝓtuit
intro duci missi a. l. et lex, siue ius ciuile sit g duchus tali Dñi nō
potuit Pretor gd erat Legis ipse habere et ideo fecit gd potuit i de Dñi
nis bonitarius aut vice Dñum seu Dñum possessionis quo etiam pretiatur
tamqm Dñus Verus et hoc e gd ait d. ſ. quos aut ꝓ Legem n. tantum. &c. ꝑ

Ergo in fro. l. Vbum bonoy in hac successione non
6 accipi significatione naturali g demonstrat emolum. ta l. bonoy
quomodo accipiatur bonorum 49. l. propic. 83. de vb. sig. sd in ciuili g denotat nec va et in modo
proprio et hereditas notat Oscardg vbo Bonoy appellatione Donel. th. fol. 1.
Inan. lib. 3. ment. c. 2. n. 9. et sic bona accipienda sũ ꝓ successg in omnibus sy in gd defuncty

fra buit prouidẽ

pro successione in universum ius qd defunctus habuit qeit
& hereditar qm̄ soda et ꝑm̄ oda ꝓtinet l. hereditas 62 de reg. iur
l. hereditatis 119. l. nihil aliud 34. l. bonor 208. de V.S. Sig.
l. 3. ff. de bonor poss. et ides veteres promiscue dicebant
de hereditatis poss.° et bonor poss.° ut in d. l. 3. §. hereditas
et ex Cic. 3. Verrem et exaliis docet Cuijac. in d. l. et lib. 4. Obs
seruat. c. 9. qd magis iuris quam corporis atq; ita differt
bonor poss.° et poss.° bonor: nam hoc é qd facti cum fine
corpore consistat qd facti l. 1. in pr̄is. l. 3. in pr̄is. l. poss. 49.
§. 1. de adquir. poss. l. Seruo 43. §. 1. de adquir. rer. dom. l.
seruitutes. 14. de seruit. l. dem. 19. ff. exqq caus. mais
qd notauit Iurisd. in d. l. 3. de bonor poss. V. hereditatis
autē bonor ue poss.° ꝓuti verum poss.° accipienda c.
e. n. iuris magis quam corporis poss.° qq V. bis docemur
possessionem éé detentionem et apprehensionem
corporalem verum: Bonor autē possessionem éé succe
ssionem quandam prætoriam et quandam iuris poss.
docet post Carrens. in l. n. 2 infra. Cuijac. 5ª Duar. ad tit.
de bonor poss. cū. Richar. in Rub. in fin. eo dem n. 10. Donel.
ff. fol. 7. Bachou. lib. 3. declarat. 48. n. 18. = Sd aliqs m con
uerso ordine possessionem bonor. ꝙuniré dixit Mascer in l.
de ff.s eius. et Paul. in l. in onerarijs. 35. de V.S. Bonor
possessorem dixit pro corporali possessore et Papin. in l.
cumpatr. 76. §. fin. ff. de legat. 2. et in l. Scripti. ff.
de cond. & dem. simpliciter dixit possessionem hanc suc
cessionem denotans et in l. 9 ex liberis. 11. §. ult. ff. de
Secundum tab. docet Cuat. et Exchard de V.bis iuris V.b.
bonor poss.° atq; ita s.m. subiectam materiam erunt
l.C.ti intelligendi de corporali, et deinde poss.ne arg.to text.
in l. gronam indignum. §. fin. de ult.is docet Rich. n. 13.
2.° infers recte hanc successionem definisse
Vlpian. in l. 3. §. fin. de bonor poss. ut sit iuris sequendis=
tivendiq patrimonij sive rei ꝙuiusq cuius mortis fuit quam definit ex=
plicant relati a Richar.° in d. Rub. n. 9. et sequentibus
Donel. lib. 7. comment. c. 19. et ff. fol. 9. q quamuis hereditati
ducunt videatur. d. l. nihil aliud. d. l. hereditas. in multis ꝑ=

Definitio bonorum possessionis

diferunt

diferunt q̄ recenset Pichard Vbi proxime n. 14. Donel. h. fol. 11. et Deodante infra in l. 1. Difert autem hæc difinitio a petitione hæreditatis in eo relictis autorum erroribus qd n̄ solum ē ius persequendi v̄ petitio hæreditatis sd etiam ius retinendi qd alteri actioni n̄ conuenit Donel. h. fol. 8. in fine.

An odie necessarius sit usus bonorum possessionis?

3.° infertur odie adhuc ussum huius successionis necessarium ēē. nam etsi uidebatur p̄ter Virum et Vxorem qq necessariaē l. 1. C. unde Vir oēs iure ciuili ēē hæredes cum necessaria iam n̄ sit liberos p̄teritis neq emancipatis l. fin. C. de legit. hæred. autent. ex cāa C. de lib. p̄terit. nequitiam cæteris legitimis hæredib. autent. post fratres C. de legit. hæred. sd adhuc necessariaē ut in specie legis 4. §. Vlt.° cum seqq ff. de 3.ª tab. l. posth. 12 ff. de iniusto rupto Donel. docet in d. autent. ex cāa. et in casu qd filius sine iussu patris addit hæreditatem de quo infra in l. 1. et etiam ob alias caussas recensit Donel. h. circa finem. et apd nos oēs LL. q̄ de bonorum possessionibus agunt de successionibus sub nōie hæreditatis transcript reperiri notat Greg. in l. 19. tt. 1. Vbi pue de lo 3 formar p. 6. et alij relati a Pich. in d. Rub. n. 1.

quotuplex sit bonorum possessio, remissiue

Quotuplex autem sit bonorum possess.° dubitant inter p̄tes sd frequentiori calculo diuidunt in edictalem et decretalem ut constat ex P.° Greg. lib. 43 synt. c. 2. n. 6. Ant. fab. in l. 1. ff. de possess. hæred. pet. Pich. s.ª n. 19. Donel. s.ª c. 14. Vbi Osual. litt. P. et dicemus infra in l. 1. Vbi etiam de tempore intra qd admitti poté ad hanc bonorum possess.m latius dicemus et cum hoc de Rub.ª

Adtm in l. C. qui admitti poss, Adbonor. possess

Plures ex hoc trū deducunt D. et intrpres eius di facultatem celebrantes ut stat ~~[illegible]~~ ex Bart. Ignes Salicet. et reliquis. n. sd principalem omittunt ut fatetur Castrens. in prīs Cornes et Gif. h. Nam Imperatores qd principaliter decidunt é. qd si bonor. possess. ꝑ filis fam. delata sit et eam intra legitimum tempus nō peterit, illam amittat. Reliqua. n. Vba abilis cum ignorante et cett. Vsq ad illa Vba pater habuerit quia sti imparente sm quandam cauta censenda ss cum. b. sub decissionis vasen prosponant Impp. et ut infra dicemus. ꝑ.

Rās dubitandi cauideri éé qd filius fam. nō potē repudiare hereditatem ipsi delatam ex patris ꝑsona ditium. l. ult. hres. §. fin. ff. de adquis. hered. l. fm. C. de bonis ꝭ lib. §. neq tacite poterit arg. l. cum qd. §. ff. si certum pet. Lapsus autē trī. facilem inducit repudiatorem ut ait Bald. in l. i. §. fin. n. C. de in integrum rest. n. 2 et per tex in l. bonor. 24. ff. rem ratam habere ad certum é filium patri pro desposse é nō nocere l. perquis. 59. ff. de pact. l. filius 23. C. eodem cum patria potestas in debilitatem parentum nō imputandum introducta sit et ideo pereum deterior patris ditio fieri nō potē l. melior. 133. de reg. iur. l. ultra. 28. §. Vlt. ff. de pact. l. penult ff. de possessiti l. filius 22. ff. de solutionib. = 2. facit qd si filius fam. neglexit petere bonor. possessionem absente patre qui certior vi non potē, l. si stat furiosus nam alibi bonor. possess. l. Vlt. §. i. ff. qs ordo in bonor. possess. o. multo minus in nro casu annus deberet cum ex persona filij lapsus temporis nihil posset operari et vulgari regula qd impedito agere non currit tempus l. i. §. me autem C. de anali exceptio. quas dificultates assignat Bald n. n. 24. et 28 cum segnt. Castrens n. 3 Gifan et Donel. pl. 27. Vss. huic sentiā Gratian. de civilit. cegnum

dec. illo hium. l.

2

Obj. 1. adversus dictionem solutis. (non.)

Obj. 2. ! ult. §. i. quis ordo in bon. poss. Bluth. inst. §.

Leguum Vbz. n. 17 Vbalt. Vbl. misc. c. 24. et Vbz c. 38.

3. Quibꝰ nõobstantibꝰ ad mum tñ Varic

ratio decidendi huius l. quod filius no nocet patri, et eo quõd non adquirat, sed eoquo adquisitum amittat

aſſignare vaces et imprimis dicit Gifanius amitti bonoꝝ possesꝭ si in vita tempꝰ ñ statuum petat Quia nulla specialitatis vãs éé poté in otrarium = Nam qd dicitur filium deteriorem oditionem patris facere ipse éé id Verumé cum filius veniam que ritam ñalienatis at ñ agit de ea quesita sd de bonoꝝ possesꝭ delata, id ñ diem adquisita l. delata 151. de Vb. sig. Neq filius Videt patrimonio ee g occasione adgrendi ñ Vtilꝭ id petit bonoꝝ possessionem arg. Legis 6. ff. q in fraud. cred. Lalienatonis 28. §. occasione de Vb. sig. cum notatis a Pich. in §. item sigs. 6. instit. de action. Thom. Sanchez lib. 6. de matiõ disp 4. lib. 6. S Kifor deg. Vbl. tract. 9. per totum Vual Vbz 23. Donelli c. 18. litt. C. Ant. fab. Vbz 20 diect. c. 14 et sequentibꝰ. = Quia ñmutat in deteriꝰ „nec in melius“ patris oditionem. cum filius ñpetit bonoꝝ possessionem ga diuersum é detrahere alicui et ñ adquirere deteriorem oditionem facimus cum eo q é mutatꝰ in deteriꝰ, gauten ñadquirit is oditionem prosecutem aliꝰ ñmutat neq in melius neq in deteriꝰ et ꝫ si nihil adijtiat ita vaccinatꝰ Donel. ñ. fol. 28. ñ

impugnatur superior ratio

Verum hoc vãs mihi ñ placet nam adhuc Vrget dificultas ex l. ig heres §. fin. Vbi ch ñ dum fuit adquisita hereditas et mabsq patre ñ poté filius repudiare. = 2°. ñ satis dificultatem euerbat cum Imperatores aliam vãonem tradiderit in Vbꝰ cum ignorante = 3°. ga ñ dum é soluta dificultas l. Legis Vltimo ff. qs sed

4. Quare a doctissimis Viris alia cogitata fuit vãs

alia ratio decidendi

qd Prator q̃ introduxit bonoꝝ possessionem certum tempus statuit ad eas petendas / de quo inpa erit sermo / Duplici vãe motus = 1ª ut haberent creditores hereditarij quem cumque et aqua debita que defuncto debuat peterent ne eoꝝ actiones diferrentꝰ. 2ª ne iidem creditores ad sua debita recuperanda in possessionem bonoꝝ defuncti facile miterentꝰ §. cumigit inst. de bonoꝝ possess. ne liceat iniuria afficeret testatoꝰ Xº. tñ in §. 1. infm. inst. qq manu ñ licet

§. 1. inst.

§. 1. inst. de hered. qualit. Vnde cum ea rõnes militent et̃ in filis fam. qui bonor. possess.° delatae neg aliqua rõs specialis tales q̃ strarium suadeat reperiat merito dicit. in hoc casu. amitti bonor. possessionem si filius fam. intra statutum tempus eam nõ petat + sed hoc rõs animum meum nõ explet quoniam adhuc 3.ª eam militant rõnes quas s.ª 3.ª primo n. 3. infine = 2.° quoniam hoc ẽ qd̃ primum cum filius amittente bonor. possess̃ petere patri p̃iudicat nõ n. filius ẽ hoc casu damnum patit sed pat. huc negligentia filij nõ debuit ẽẽ damnosa = 3.° quoniam sm. s.ª d. relatio non solum unicuiq ut filius fam. nõ debeat excipi a illa regula sed inca sed̃ hoc dat. ut si omiserit petere intra tempus statutum tamq̃m glibet bonor. possessionem amittat qd sm. s.ª dicta necessariam rõnem exigit. //

impugnatur

Quare in tanta dificultate existimo Veram rõnem nõ fuisse assignari in d.° cum ignorante; ut si ea rõne committat bonor. possess.° pat. ignorante qa eo ẽt̃ ignorante peti potẽ cum validum sit arg.t̃ sine eius scientia potẽ filius petere bonor. possessionem sibi delatam neq pat. potestate impedit. 2.° merito d.° cum debet curvere tempus petendae bonor. possessionis sine ca qd alterius ignorantia alteri noceat neq possit. l. 5. ff. de iur. et fact ign. sic nec pat. sciat filio ẽẽ delatam bonor. possess̃ filius aut̃ ignoret nõ dum tempora filio procedunt. l. 3. ff. quor. ord. bon. poss. 3.° eo si pat. ignoret filius q sciat tempora procedunt, ut h. qa filius ẽ hoc casu principalis persona ut potẽ cui deferri bonorum principalis d.° persona stat alterius quam sua nõ nocet. item nec alterius ignorantia qd̃ l. in huius mo. ff. de s.ª hered. emp. at hoc ẽ qd dicit Impp. cujus ignorantiq̃ pat. potẽt petiti idẽ cum ignorantia patris non vetat det petitionem neque obillam impediatur filium; docet Cuiat. tract. 8 ad Afric. in l. cum Mancipium ff. de ædilit. edict. et in l. 5. ff. de iuris et fact. ign. //

assignatus ut ratio de cessionis huius l. quod filius in bonorum possessione sibi delata, est principalis, et ideo eius scientia tantum requiritur

Neque obstat rõ in l. Servus 7. §. fin. ff. de bonor. poss. Vbi si pat. s. cit. exeo die cedit bonor. poss.= 2.° eodem modo si ignoravit nõ curret tempus. = Cui dificultati

obi. publicis neq rationi l. 3 §. fin. de bon. possessione

ut

Lex incertus soluto res dimittat satisfaciat Cuiat. Vbi q. observat. c. 8. asserit superstitiaé illa Vba aut pat. Qd ex repetijt Vlp. qq. Papiniani. in L. 1. ff. de bon. possess. furioso et cetera. quam sequit Gothofredus in d. § fin. et in L. 2. infra hoctt. et eo arg.to mouent. Nam falsyé infanti (degno to legit) cui debitaé bonoy possess.o dies cedere eo qd pater scivit. d. L. 1. Vss.o nam et pat. de bonoy possess. furioso. d. L. 3. ff. qsordo. = Sd hoc nó placent ali tt.o tñ Violet = Neq similiter dimitti debet qd Acurs. b. docet et Castrens. .h. n. 7. Vss.o aduerte et eis non relatis fallis Patis antinomiarium cent. 6. q. 73. n. d. § fin cedere dies impio dihumpatris scientis n. V.o pudicitiam filij ignorantis = Vbi n. écaui lari ut ait Cuiatius s.a nam cedere dies nihil aliud quam percipere dies excludi nisi intra tempy potuerit, ille cui delatae bonoy possess.o huic n. cedit, nó alij. Deinde qa cum tutor et pater equiparent si in tutoris pudicitiam ipsius mulieris videare qd cedat, neq ex impatris = Quare ego facilime Respondendum existimo in d. § fin. ea voce Dies cerrere patri quia erat filius emancipatus et pati tutor legitimus (X.a Specij tñ ingeniis instit. de legit. paventum tutela. qd aperte euincit aqui pa Sententia tutoris et patris tutor nec si sciat cum filius, nisi legitur itaut eius scientia no ceat. Ipse pupilo circa bona y possessionem et alias causas hoc § fin. et L. sequenti ff. de tribut. actis. C. L. nisi um. 22. § si ds si pcuratorem de liberali causa. L. 4. § illae ty de lib. except.is. C. g.o cum oppatret tutoris et patris scia X.a unum eumdemq casum accipi eudemé, qa una determinatio respiciens plura determinabilia pariformiter ea determinat ex Vulg. regula tñ in L. 9. ff. de Vulg. subst. =

Vera Solutio dicty. L. § fin. de bon. pos.

7. Exgg. iam rationes decidendi s.a ductae n. 2. nó stat sy filium impoé ésdi horem patris deteriorem efficere dequare elegant. agit Petr. fab. in L. fin. natura .to. post Mobius. et in L. 133. de reg. iur. Cuiat. in d. L. § deinde et facti ignorantia. Nam hoc generaliter Verum né ut stat ex ex tñ in L. 2. ff. de litigiosis. pcuig inductione aduertito eum gemit scienter litigiosam inire imperam litigiosi dequa in L. Vlt. C. de litigiosis. quo pra positis si ferbo gemit

Solutio ty. obu. n. 2. et sequentibus aliqui casus in quib. filius deteriorem patri é dominio nocent, in aliquibus non nocet

Vem

vem litigiosam sigdē tamq̄m priatis psona eius scia dñi ignō
vanti nocet cū e contrario ñ noceat si mandatō dñi emit tunc
.n. qa dñus ē priatis psona eiꝰ *stiā dñi ñ v. Serbi spectatr = 2° fa
cit tx in l. fin 16. ff. de lib. ca. Vbi p̄suponit qd sialiꝰ liberum hoīem
dolomalo sciens dari passꝰ ē. emerit ñ habet in duplum
achorem. l. rectissime. 14. l. in tantum. 18. ff. de liberali cāa
Serbꝰ itaq̄ emit liberum hoīem sciente, tunc scientia eius
dñō nocet; eiꝰ ignoranti et auferet actionem = 3° facit
tx in l. 2. §. si Serbꝰ cum sequentibꝰ ff. pro empte. Vbi ma
la fides ñ dat Serbis qua ad usucapionem dñō nocet ff
dest. l. hæres. 43. §. fin. de Vsucap. = Neq hanc sententiam
enervat qd dixerit distinguendum ēē; an peculij cāa
f alio modo Serbꝰ filius emat N.ª vaddita a Iet. fabro
et Cuj.º s.ª et v.ꝰ q. ad edictum Pauli in d. §. si Serbꝰ Nam
sine ea distinct.e id plane expresse Africanꝰ in l. cum Mau
ricium. 51. ff. de edilit edict. Sic ita dicendum ēē illam
regulam ñ habere locum quoties Serbi et filij sunt
principales personæ in negotio qa tunc facit s.ª d. reg
ula Veluti si suo nōie egerunt; aut emerunt ut in
superioribꝰ speciebꝰ. alias. n. sine patris aut dñi qui
principales ff tunc ñ potuerit eiꝰ deferiri p̄sonis
fieri dicitis. Vnde cum benefit eum posse ēē no cere alicui
qui dempto prodēē et filius sine iussu patris potuit pe
tere bonoꝝ possessionem; ñ mirum si ñ petendo pa
tri noceat = Neq negotium facit tx in l. ii spoté. 13.
§. fin. de adq. hered. Vbi filius repudians delatam sibi
hereditatem patri ñ nocet = qui segnis ē nec repudiando bo
noꝝ possessionem atq̄ ita sine repudiatis filij patri ñ nocet
par ēē Videtur enim silentium et negligentia filij in ad mi
tenda bonoꝝ possess.ē patri nocere. Cui difficultati Respon
dendum ēē repudiationem et silentium filij ñ recte æquari
atq̄ dolo repulsum filij h spoté. quia nec agere spoté filius n. ēē potuit agere potuit l. t. ii spoté et d. l. ii si heres ab bonoꝝ pos. excluderetur filius ñ poterit ds.
qa iure eam petere potuit. et ignorante patre. in aditione
v.º hereditatis sine voluntate et iussu patris ñ poterit adire
et infra dicemus Vnde cum in bonoꝝ possess.ē ꝑ dolum filij

potuit

possit acquirere potuerit aquesmilderesine voluntate patris
itadscet Donel. h. fallis 2 q. 1

8. Non obstat alia videtur pro vase dubitandi
adducta s.° n. 2. : de textu in l. Vlt. §. 1. ff. qs ord bonor
poss. ff.° Vbi sipater absentè; itaut nposuerit a filio certo
vari, & q. fuit furiosus incurrit filius dies petende bonor
possessionis. Cuius difficultas expostulat, ut prius explicemus
quantum temporis requiratur sit intra q. dposs it peti bonor
possess.° Sciendum itaq; ne bona hereditaria diu iacerent sine
dño & creditoribus longius nora fierent tempora
aptare psumé intra q. d, & agnoscant & repudient
scripti heredes; liberis et parentibus immorem sanguinis
annus alijs personis centum dies assignatis
l. 4. in fin. hoctit. l. 1. in princ. et in §. sin tra et §. largius
ff. de success.° edict. l. si scheredi 4. §. filius ff. qs ord.
§. cumigitur et seqq inst. de bon. possess. l. 2. tit. 6. p. 6. ex
plicant volati.° alleg. in d. §. cumigitur Duar. ad tit.
de bon. possess. c. 6. Donel. d. tit. 7. ament. c. 14. Cujac. tit. 28.
ff. ex fulliani. in d. l. si scheredi et tit. 44. Paul. ad edictu
l. 6. desinit et facti ignorantia = Hoc autē tempus
bonor possessionis agnoscendi vtile ēē debere firmum: patet ex l. 2. ff. qs ord. l. secunda in fin hoc tit.
§. in petenda de bon. possess. idē illud ipse dicere videtur qui scivit
et potuit admittere bonor possessē ut articulus infra
notabis. Explicabitur in l. 2. qq presupposito ad. 2. difficultatē
responderi solet q. cum hij dies petende bonor possessionis sint vtiles
filijs fam. currunt nō solum a die scientiæ idē ex quo scivit de la
tamēē si bi bonor possessē Verum et a die quo potuit patrem certio
rem facere ita ut hac duo currere debeant ex scientia filij et
certiorāri patris aliàs incurrit tempus tradit Grisan. h. circa
medium Donel. fol. 27. et ante eos docuit Accurs. Vbi transacto temp.° Vsu. sd q. quem segtr Castrens. n. 7. Salicet. n. 1 & Corneus n. 32. et segg Guido Papa n. 2. infine h. t.

9. Verum hac intrp̄tatione sustineri nō potē certo scitu
ex quo patet transacto temp.° bonor possessionis filijs fam. amitti ex
patre ignorante cum ignorante possit peti. q. vē necessaria

impugnatur supr. solutio

Certiorāri

certiorat's = 2°. quoniam cum filius sit persona principalis in bonor. poss.e ut diximus supra n.5. eius scia scientia expectari debet ñ certiorat's patris aquo arguments ñ se vatis libe vait Luiji Hoctl. Vss. et 2° tempora notanda sunt = 3°. ga Marcianus IC. in d. l. Vlt. §.1. ait filio ñ currere tempus si pater exis tat furiosus quia eum ñ potè certiorare et in potè in eadem ca ssu adire hereditatem: ut idem IC. advertit in l. cum heres 52. ff. de acqr. hared. tamquam si pat'r fam effecturus re intrposuit suam benevolentiam D. Pius ga alit'r here ditas adire ñ potuit ñ'tr hanc intorposuit in bonorum possessione. ergo indicat aperte ñ' fuisse necessarium ga patre furente poterat aliqua lit'r peti ut notat Gosfredus in d. l. fin. §. 1. — 4°. expendo d. l. fin. in pris Vbi filius petere potest bonor. possessionem antequam patrem certiorem: nam gd ib. dicit ñ currere tempus ñ' intelligendum respectu filij qui am poterat, sd respectu patris qui ñdum ratum habuerat X.a ea qu dicemus n.° sequenti. 5 Vlti.° quia si certiorat's deberet concurrere cum scientia filij sequeretur gd in voluntate eius positum ess.t ampliusquam centum dies darentr ga potuisset intra multum tempus non certiorare.

Vide in hac difficultate quo diu metorsit et Doctissimos Viros exercuit adeo ut nec quis in hunc diem nulla solutio aliqua quam viderim nisi p cedens assigna tafuerit imo Gratianus relatus a Genua in antinomijs fol. mihi 470. n. 709. aserit expressam esse intr hac inva rietatem quam ipse Genua cocus non vidit quare si aliqua plausibilis interpretatio assignari potest cami hi vissa fuit scilicet dies illos Vtiles petendo bonorum possessionis ñ solum currere respectu filij fam. Verum et respectu patris, filio assignant ut intra exspectat. patri Vero ut certior factus, f in beat peti, f ratum habeat atq ita tempus dat filio intra qd petat et idem tempus dat patri intra qd ratum habeat ita ut ñ sit certiorat's dies ei ñ cedant, qd docet Marianus in d. l. fin. imperio et

10.

Singulari versa solutio dictor. ult. l. qui ordo in bon. poss. quod filius admittitur ad bon. poss. non expectato aquo iam tempore lapsum fuit. Sed expedio sequenti grade

Assic

African. in l. bonor 24. ff. veni ratam gg pro suppositis quin
in d. §. 1. Si filius petere neglexit quoniam pat abserséét
Ñ superstes et ita tempore fuerit exclusus ampetere potue
vit bonorum possessionem in qua erat petiposse tas du
bitandi erat quam iam temp.e fuerat exclusus filius
pat V.o Ñ potē agnoscere ex suo capite ut patet g.am
filius Ñ potuit, sd nihilominus Martianus opa dedit
amplius petiposse gd nouita intelligendum ē generaliter
Xa. explicationem nostram sd qa ita ebenire potē ut tam
plius petat ut in specie et text in l. 1. §. gg. ro. cum segg
ff. de succes. edict. Vbi si filg petere debuerat bonor pos
sessionem Ñ admisit Ñ tempore exclusus est potest pete
re ex alio capite quo respexit et text in l. 2. §. sin. at
ro. ad Tertull. iuncto text in l. 2 §. fin. ff. Vnde legitimi qua
specie attenta procedit text in d. §. 1. ut in dicantilla Vbi
petiamplius Ñ possit quasi dicat I.C. potuit ne hic
bonor poss.o iam exclusto Ñ tempus filio, et sequenti
Ñ ante aliquo modo peti: respondit petipotē ideo res
Ñ ex gradu ex quo primum ei delata bonor poss.o sed ex alio
Nec obstat qd iam fuit exclusus nam inquit hanc bo
nor possessionem petiposse cum Ñ dum fuerit adqui
sita qa ets ipetita ēét antea in primo casu cum
ratificatio patris Ñ accederet, minime adquisierit. quo
interpretatio Videtr approbari ex eo quoniam tit. ille sub
quo iacet. d. §. 1. ad succes. edictum pertinet et illius parē=
quo primum Vocantr sui heredes = 2.o legitimi = 3.o proximi
cognati ut probat l. 1. l. 2. §. fieri. l. 4. §. filius. quo rdo.
Vbi filius admittipotē Ñ tamqm suus, Ñ tamqm agnatus
et euidenter Martianus loquitr qdo cāa intestati filio
deferti bonor possess.o et non admittitr. Deinde ex alio
cap.e admittitr haec mihi dum occurrunt melioria placue
runt, paratus sum si alius aptior sit interpretationem alte
Levit ab hac discedere. //

11. Sd adversus hanc traditionem obstat
Certio rationem patris necessariam ēé quoniam filius

impium

filius adversus supo. solutionem
quod nec in primo gradu ex lege
suus esse potest lapsu tempore
sorore ex testamento patris

Sine

sine patris consensu in iudicio non potest consistere. l. fin. §. necessitate C. de bon. quæ liberis. l. 1. §. fin in fine C. de annali exceptione. Vbi filius non curvit tempus quoniam non potevat proponere actionem constitutus sub patria potestate. l. filius. 9. de obligationibus cap. Vltimo in fine de iudicijs ff. b. docet Ant. Fab. lib. 13. coniect. c. 6. et 7. Vsuald. ad Donel. lib. 17. com. c. 4. Citt. l. Barbos. in l. si longius. 18. §. si filius de iudicijs per totum Azebed. in l. 13. n. 15. tit. 17. lib. 4. compil. Antonius Gomez. in l. 42. tauri. n. 1. Parladorus lib. 2. rer. quotid. C. fin. 3. p. §. 1. n. 12. et de iure Regio probat. l. 7. tit. 2. p. 3. = at bonorum possessio petitio potest cum aliqua controuersia et lite coram iudice. l. fin. infra hoc titulo = ergo necessaria è permissis patris, quo sine eius scientia dari non potè: qd argumentum agnouit post Acursium ff. Vbi tractato. Baldus n. 2 et 4. Corneus n. 23. Salicetj n. 6. Castrensis n. 4. Vsi. inglosa secunda. qui omnes in eam sententiam iuravunt ut filius impediatur bonor. possessionem petere, neq; ad hoc in iudicio comparere nam qd dicitur filium fam. in iudicio esse non posse intelligendum de iudicijs ordinario non vero de extraordinario prout est petitio bonorum possessionis in quo sine consensu patris potest comparere. l. Seruius. 7. ff. de bonorum possessione et faciunt notata a Richardo in §. fin. n. 13. et sequentibus instit. eodem quod explicatione indiget nam Doctores maxime laboravunt in huius rei declaratione constituentes differentiam inter iudicium ordinarium et extraordinarium nam iudicium ordinarium esse aiunt ut actor et reus cum iudice intercueniunt. C. Iorius extra de Verborum significatione = extraordinarium vero quando vna tantum parte petente iudicium peragitur in hoc autem dicunt posse comparare filium et sic petere de bonorum possessione non vero in illo quod displicuit Jacobo de Rigvis ff. n. 32. et mihi ex eo qd iudicium ordinarium apud antiquos non dicebatur, nisi qd certa forma concipiebatur et sub

filius sub patria potestate actiones mouere non potest. l. 9. de obligat. act., remissiue, aliquatenus. in. n. 12. et 13. et ibi lucas superiores obij.

an filius sine uerum patris in iudicio citari possit? affirmatiue ff. iudicium ordinarium, et extraordinarium

certis

certis solemnibus Verbis = Extra ordinarium autem in quo Pretor hijs formulis non Vtebatur neque eo ordine. notat Barbossa in d. §. si filius n. 26. Ant. fab. lib. 4. coniect. c. 7. Pichar. in §. igitur n. 34. de obligat. quae ex quasi contractu et in Rub. de interdictis n. 12. item quoniam si uelemus dicere filium bonorum posessionem petere posse, quae sine decreto etiam absenti concedebatur ut in d. l. seruus adhuc illa dicebatur ordinaria docet Pichar. in d. §. fin n. 13. Neque item michi arridet alia huius difficultatis euasio quam tradit Camillus Plautius h. n. 2. et 13. sequutus ab Osualdo d. lib. 17. c. 4. litt. L. in fine qui distinguit inter iurisditionem contentiosam et Voluntariam ut in actibus iurisditionis Voluntariae possit filius interuenire sine patre. Vnde cum petitio bonorum posessionis sit actus iurisditionis Voluntariae quoniam solam magistratus Voluntatem exigit Donel. lib. 17. Coment. c. 8. recte poterit filius eandem bonorum posessionem petere cum in actibus similibus habeat legitimam personam standi in iuditio. quae tamen solutio substineri non potest quoniam nullo iure probatur et regula quod filius non possit stare in iuditio indistincte procedit. = 2.° quoniam non minus in iuditio stare dicitur filius si exerceatur Vna aut altera iurisditio = 3.° quia multoties bonorum posessio datur caussa cognita l. 3. §. si caussa ff. de bonorum posess. l. 2. §. dies cum sequenti ff. quis ordo Pichar. in d. §. fin. n. 13. caussa autem cognita nihil aliud quam examinata ex affectione actoris et contraditione aduersarij. l. 3. de in integrum iunta l. in caussa 13. ff. de minoribus. l. omnia 71. l. Vbicumque 105. ff. de reg. iuris Vbi elegantur Cuij. //.

Quare in ea difficultate in qua Video multos doctissimos Viros deficere dicerem supra dictam regulam non ita generaliter esse accipiendam ut omnino filius in iuditio comparere non possit ut constat ex supra laudatis n.° precedenti quibus adde Barbossa in l. 2. §. quod si in patris

quae sit iurisdictio voluntaria et contentiosa

12

respondetur sup. quaestioni an filius in iussu patris sistere in iuditio possit? sub distinctione, vel sub int. negotia a patre gesta, vel a filio ita ut principalis sit

n. 42.

Anaya ad l. 1. c. qui admitti ad bon. pos. possunt

n. 42. et §fin. n. 20. et in l. 3. a n. 3. ff. solut. mat. atq ita distin
chonem é adhibendam autumo. nam aut propia ss vege
tia apatre gesta f ingg patris pro iudicium versatur= vel ss
negotia mgg filius principalis é persona et ppriumfactu
f stractu eiq intruenit= inprimo casu filius agere vollens
au diet patre absente dum tn cui dens ínsit straviado
luntas patris. l. Pompon. 40§fin. ff. de procurator et offerat
cautionem de rato l. 3. §. sd si forte. ff. de iudicatum solui
et ita debet intelligi l. sdet hoc 35. ff. de procurat. docet
Bart ind. §. sd si forte fatt. in l. exigondi. 12. pertm t. C. de
procurat. n. 13. Barbossa. in d. §. si filius. n. 4. et segg. = 2° autz
casu gdo expropria psona filij descendit negotium. et si de
rinde patri é totum adquisitum. l. placet de acqr. hered.
et patri dece spetit ín filis aduc, poterit filius suo noine
actiones exequissitas excercere ut in d. l. si longius
§. si filius ff. de iudicijs. l. filius fam. q. l. in factum. 13. ff. de
obligat. l. si libertus. 12. ff. de in ius voc. l. in persona 30. ff.
de pact. l. filius fam. & in prs ff. de procurat. notant Ant. Fab.
et Barbos. in d. l. si longius §. filius n. 4. Soriotus ptm. t.
in l. cum filius 17. ff. si certum pet. Vbi et Gothofredus post
fatt. t. n. 4. Fulgos. et alios in d. §. si filius. Cuij in d. l. filius fam.
= Quod ego de ijs achonibq accipio mgg aliqua eqtas
utilitas aut rás naturalis id suadeat ut in achonibus in
iuriarq nedias delicta maneant impunita et actione
mutui, aut mo dati; ne filius patre absente pfraudem
suo Viatico priuaret ut in d. l. si longius §. 1. dlias. n.
et si propietás achonum cét filij cum tn exercitium sit patris
ín potterit audiri suo noine si res eius certtu quomodo
accipio tradita a Barbossa in d. l. 3. n. 6. et Cuijat. s.ª = V.e
cum bonorq possess.° propria sit filij et necessarium sit eiq
exercitium antequam patri adquirat a filis fam. petipo-
terit cum mullum inco iudicium patri generet si dempost
tea eiquorenda erit cum rata habeat ut in fra dice
mus gd et suadet qa seruq qui in iudicio ín pte ó parere
neq pro alio postulare. l. 1. §. siquis. et alio modo l. Seruus. 6. §. de

in prijs

inditis l. Seruus 107. de reg. iur. l. quoties. ff. si gis caution. sibi
potẽ petere bonor possess. l. Seruus 9. ff. de bon. pos. l. fin. C. qui
Legitimam p̃sonam l. 9. th. 2. p2. cum late tradit. a Don.
Vb. 17. 2m. c. 4. Vbs usual. citt. G. cuig rei vãs difficilis sane é ut
xstat ex Acurs. et relig. in d. l. 6. C. de in dit. sd Verig arbitror
dicendum qd cum bonor. possess. a Pretore introducta sit
ut diximus in Rub. n. Prator q semp ogtatem beatr et
nunquam attendat Prætoriam potestatem. §. emancipatus
instit. de exhered. lib. xequens é ut dicam filium agere
potuisse sine eo qd patris xcensus accedatr atq; ita petere
bonor. pos. §. quam doctrinam docet Ias. in d. l. cum filius n. 5. in fin
ff. si cert. pet. ex mente Cumani in d. l. filius de obl. Vbi Bart. et
Got. fr. in d. l. filig si in casu dictar. ll. g dicitr potẽ filium exer
cere actiones qd optime intelligit Luij in d. l. si longig et in d. l. filius
ff. de Vtil. action. q̃ ex ogtate solent xcedi. §.

Hui cratiani ego aliam adijcio ide filium suo nõie
potẽ petere bonor. possessionem quoniam Vs. a dixing eam vãs e
impediatr actiones exercere suo nõie quoniam patri iam querãt
quesita mediante adquisit. e d. l. placet. Rsp. non ret. to cum
in bonor. poss. e q̃ n dum é patri quesita cum necessarig sit ut
sequatr agnitio filij et ratificãs patris et ideo cum hoc suo nõie
faciendum sit ut patri adgrat poterit optime sine eius scensu in
iuditis comparere. Vt infero ad illam vãem dubitandi s. a nth. Studio dogeci 9 num. 111.
assignatam g̃ qd impedito agere n̄ curret p̃scripto de qua
multa Pinel. in Authentica missi vi cenale. 2. p. te n. 41. C. de bon.
matr. Tom. Sanch. de matr. 3 tlo. disp. 53. n. 7. Barbosa in l. 2. §.
Legatis n. 198. de in dit. DD. in c. ga diuersitatem de cess.
p vã bende. cum notatis a Flores de Mena tb. 1. Var. gg. q. 3. per
totum. q̃ regula n̄ het to cum in bonor. poss. e inqua agere potẽ
filius ex vãe iam tradita qd straing e in actiõe adquam one
cess. a Voluntas patris g̃ agere n̄ potẽ et ideo temp̃ amittendo
actionis n̄ cedit cum tn in mera spẽ he ce dat g̃ apetere potẽ tradunt
Bald. n. 22. Corneg. 22. et Bon. n. deinig n̄ obstat tr̃ in d. l. fin. §. ne
cessitate. Vbi filius in aduentijs in gg quavis patri Vsus fructus; et tamen g̃ proprietas necessaria e Voluntas patris ut possit

é é in ud

ēminuditio in quare multa ꝯgerit Barbosa in d.l.3. an.3. exqua
rão é qd cum ōia plene j.ē patri adgrederet ita ut filius neque
ꝓpietatem actionum neq exercitum haberet / qd Verum é
ꝯ in hoc Barbosa n.7. s.ª sese ꝯfundat / cum in dubijs mutatum hoc fuerit. l. cum oportet. ff. de bon. q̄ lib. cum vulgatis ita
ut proprietas filio relinquat in spensationem huiꝰ oneris
Voluit Lex ut pat̄ ageret et susciperet actiones ne videretur
tot ail lapotestate antiqua ꝓuari ꝓcipueq ut ego existimo nem Vsus fructu filius aliqd dānum patri irrogaret, ꝯ
ne in potestate degens tamq̄m patr fam cum dedecore patiss re
putaret. //

Exqua Verami tr̄ꝰ rão et eꝛijs q̄ circa eiꝰ tōlocationem dixiꝰ infero qd et si hoc bonoꝝ poss.ºꝝ patri quevat
in ipsi deferꝛ sd filio ut ꝯ bat nr̄ tr̄ꝰ b. filio fam delata l. fin
in prīs ff. qs ordo in bon. poss. l. fin. in fra de rep. bonor. poss. qd
eꝰ etiam hereditate ꝯcum habere docet Vlp. in l. qui alienā. b.
Vss. sd et si l. si qs mihi bona. 25. ꝯ. pat. de acqr. hered. notat Curad.
ad. n.3. Detiꝰ. n.1. = sd q̄ dicat bonoꝝ poss.ºꝝ aut hereditas delata
Dubitavi sic et ut stat ex Rebuf. et Ged. in l. delata. 151. de V.S.
Bellon. 182. Suput. c.16. Osual. V. 6. Doneli c.4. Litt. A. Detiꝰ n.n.2.
et 14. Richar. ad tit. de acqr. hered. c. 8. n.5. et segg. et ea delata
dicitur q̄do qspoté adeundo eam ex seq. D.l. delata l.1.ꝯ. decretalis. de suc. edict. idé q̄do ipsa hereditas putet̄ inse adiri poté
ut sic potestas hoc et possimilitas ssi deret et sic metr ex qualitate hereditatis. et respectu eius magis quam persona quoniam
et si ipsa persona impediatur ut nꝑ ssit adire adhuc in recte dicetur
delata ut ꝯ bat in l. 1. ꝯ. 13. de acqr. hered. Vbi delata hereditas
repudiatione amittit si mea cā asit, ut adiri possit. = at adire
nꝑ poté sine delat.e q.ª potentia hic ex sideratur respectu hereditatis
= 2.º ponderat ille tr̄ꝰ nam 2.º responsio ait instituti hic fideicō
nihil agere si repudiet = q.º q̄ an erat delata hereditas. l.
si ita 45. ꝯ. si sub dit. de legat. 2. l. in pluribus. 70. de acqr hered. ꝯ

Venerbat illa difficultas quæ adverss hāc pt̄ꝰ ꝯgerit
Jacob. de Nigris n.n.2. Sapian. 3. qua debāt hereditꝰ illa dici delata
quæ possumus adeundo ex seq. D.l. delata. dominū aut possionem q̄do
decreta sit a Prætre. l.1.ꝯ. decretalis. sd filio fam. nisi p̄ cedat

patris

1 7

bonorum possio et si per filium patri quæratur, tamen, filio tantum defertur

quando dicatur hereditas vel bon. poss. delata

5

hereditas vel bon. poss. dicitur delata, cum per se haberi sunt in illa adiri et hæc petiri possit, licet aliquod impedimentum sit in persona cui defertur, per quod, nec adiri, nec peti possit

patris iussu ñpoté adire l. 1. §. in aliena. Xa bonoy possꝭ adgrec
missi vatam habuerit pater ut infra dicemꝰ = §.° delata ñpuit. h.
ipsi filio bonoy poss.ꝭ Cui dificultati occurritꝫ Glossa relata ad
hoc ff. n.t. dum exponit delatu filio idé pater p filium X.ª xtm
in l. 1. §. p servum desuc edict. Vbidicit p servum delatꝫ bono
rꝫ possꝭ bonoꝝ repudiare poéé. sd inhibonino abea discessit
i dꝫ Detiꝫ s.ª cꝫ Verius sit hereditꝭ delatꝫ dici Vbi mea caa cutadi
ri possit ḡmuis subsit aligd impedim.tꝫ impsona eiꝰ q aditurgerat
arg.to xꝫ in l. 3. §. hoc autꝫ de legat. p stand. l. liberis 8. §. hoc Glꝰ
de Vulg. sicetꝫ furiosso et in fanti recte dr delata hereditas tot
tt. De bon. poss.c furioso et in fanti &c. l. si infanti 1 & C. de ꝯ. de lib.
§.° idem dicemꝰ in filio fam. q licet ñ possit adire missi procedenti iussu
patris sit amen ipsa hereditas hanilis sit ut adiri possit ñobst
ante superiore impedim.to qd accidens illi obuenit recte dicemus
filis éé delatam qd etin bonoy poss.e admittendum é, quoniam
etsi filiꝰ ñ adqrat missi vati habitis patris subsequatr tñ mea
caa sit ut p eo possit, Veluti si pure relicta fuerit delata dicatur
qd aptepatet nam adeampetendam sufficiens é filiꝰ et si postea
ad p fectam eius acgsitionem necess.ª sit ratihabitio ḡ nadit
aligd delationi neq exfuanatura eampetit ab to tale sui ipsꝰ
m.tꝫ sd necessaria est ne inuitus obligetr orialiens qd per quam
extrinsecum é et separatum ab ipsa delatione //

6

Nec negotium facessit qd impedimentum ignorantie
impedit ꝛ repudiare, ꝛ adire hereditatem l. is qui putat. §. l. si in dqꝫ
22. de acqr hered. V. g. si qs ignoret hereditatem ad se pertinere ꝛ
ex alia caa putet p tinere, ꝛ si de morte testatoris dubitet. l. is qui 13.
§. si qs dubitet. l. in repudianda 23. ff. illoti. at hic impedim.tꝫ
ignorantia p sonale é et impedit additionem et repudiationem
hereditatis qd ex alia caa fieri ñpoté nisi ex ea qd tunc here
ditas delata dici ñpoté. §.° impedim.tꝫ impsna eiusꝰ q addire
Vult facit ne dicat hereditas delata. = Ad dificultatem tutoris
faciam ꝛ situs cꝫ Donel. lib. 7. com. c. 5. Duareno. ad tt. de acqr. hered. c. 2.
et g. Richar. ad eum dꝫ tt. c. g. n. 3. Petr. fab. et reliqs in l. in totum. 76.
Pereg. iur. = Caꝫ amini destinatione agenda ss ñ nisi Vera et
p fecta scientia celebravi et p fici po éé D. l. in totum cer tum tnéé
ad adeundam ꝛ repudiandam hereditatem animoꝝ éé l. ꝛ phere

Obi. adeuntis superius impe
dimentum ignorantiꝫ impedire
additionem et repudiationem, at
personae quam impedimentum
personę videri etiam ellelatio
nis

Aluio

de 20.

de 20. l. gent. 88. de acqr Sored. § item extraneꝰ inst. de hered
qualit. et ides ad adeundam ℞ repudiandaꝫ hereditat. ℈ bonꝝ pssꝭ
necessariꝰ éé ut hæres sciat hereditatem ad se pertinere et ex
qua cā a ptineat Vinianiꝰ s.ª adducit. qd tñ in delatis. ñ é ne
cessꝭ ga delatis pt et ignoranti. l. 4. 8. C. de ſ. delib. l. sigs extraneꝰ
21. § fin. de adqr. hered. dcat Bologn. t. n. 22 Aut. pt 6. Mo. 14.
dict. cc. post prium = exquoilld intr addits ℈ et delatis ℈ intré
qd sola delatio ñ é posteri ut adqrat hereditas mitti in neces
sarijs hoedibꝰ. at aditis éactis ipse adqrendi at qita delatio é
Veluti puia dispositio et ℈ pparat viam qua ℈ sequat postea adi
tio ℣ repudiatio. V.ª argum. s.ª aductum het Bocꝰ in repudiatio.ª
aut aditio.ª in qq é necess.ª scientia heredis V adeat ℣ repudeat
ñ V.ª in delatio.ª ℈ ℈ ignorantis fit ut diximꝰ et impedimꝭ ℈ ignos
rantia nihil nisi et V hereditas dicat delata. dcat Bart. in
D. s. ispote 8. n. 12. Nigris t. n. 3. Sapia n. 9.

Neg item obstat ꝓꝫ in d. l. 6. § decretalis, de succes.ª
edict. cuiꝰ explicā expostulat: V dicamꝰ bonꝝ possr.ª aliam é é
edictalem aliam V.ª decretalem V nd. § decretalis iuncto § ꝓcedenti
l. 3. § a municipibꝰ Vss. ad sinemo de bon. poss. l. 1. § 5 de ventri ꝓ sita 6.
tit. l. cum qdam 30 § 1. de acqr. hered. l. 2. § dicet cum seq. ff. gs sodo l. 2.
§ sigs ex liberis Vss. igitr ad Tertull. explicant plures laudat.
a Pichar. in Rub. de bon. poss. n. 9. Gotofred. in Rub. et in l. 3. § si cā
co de Vbi Duar. c. 5. et in tit. de acqr. hered. c. 8. Vss. aliud exemplꝫ ℣ ti
chin. Mo. 13. Duers. c. 36. Cuiꝰ in l. Legatum 7. de legat. 1. Costan. Mo. 1.
qq ℈ c. 11. et alios referens Vsual. Mo. 7. Don. c. 14. litt. L. = exqusy radit.
dicendꝫ é edictalem eam é é ex edicto ꝓtoris dati sine Vllo decreto
de plano sine cā a cognit.ª ñ. n. cognoscit ꝓtor si qs petit, qualis
aut quanta hereditas neq sedit ꝓ tribunali adeam ꝺcedendam
Nam quocung loco et petiet dari ꝓte = Huiꝰ speciei ss. bonꝝ
possr.ª in. tab. ℈ s.ª tabl. V. liberi, et V. legitimi de qq in tt. suis =
Decretalis aut é ꝙ cā a cognitionem desiderat et cā a cognita
ex Prætoris decreto dati sedenti ℈ tribunali ut Carbon. bonor.
possr.ª ꝙ ꝙ ꝺ impubes filiꝰ bonꝝ possr. ℈ petebat et opponebat rei
hé é filium defuncti. l. 1. cui alijs de Carbon. edicto dcat Cuiꝰ s.ª
et Don. in l. Vlt. infra h. t. pag. 46. = diff.ª aut inter hæ bonꝝ

a quo plus sit bon. poss. et eorum differentiꝰ

poss.ºꝝ

possessionem illo maxime qdetsi dies adeas dem petendas Vti
les sint in Decretali tanty dies sessionum currunt d.§. dies qui
Hispane dicuntr dias de audiencia quia ñ alibi quam Pretor
§ tribunali sedente peti aut decerni potuit. alitr in edicto li
ga de plano qs cumq loco dabatr. = 2ª diff.ª fuit qd edicta
lis bonor. poss.ris illico deferri et repudiari potē § agnosci = Decre
talis V.° num.° in. vās ē qa decretalis ñ defertur antequm de
creta sit et eo dem modo, et temp.e defertur, et adgritur et ñ
defenditur, da tring quam medium. et certumē ea repudiarin
vel adquiri q delata s.m aut data speculatoris n.u. q.m.o pis adquisita s.m
quiritr itaq in tr.m medio temp.e potē repudiari dequa ñ tr.m intelli
gi debet q dum ñ sit secuta alietne repudiari potē l.1. et per
totum de repud. bonor. possess. tr.m V.° in §. Decretalis de altera
bonor. possess. Decretali glr ut iam diximus l. 11.

Deniq ñ obstat tr.a S.ª dicta tr.m in l.1. §. servus
ff. de success.ris edicto Vbi dicitr qd per servum delata ē bonor. poss.ris
dom.i q.° ipsi servo ñ defertr qd et in filis fam. dicendum ē qm
adquisitionibus servus ogparatr l. adgritr. 1.3. §. idesq de ad=
quir. post rerum. dom. §. igitr. et §. item Vobis instit. per quas
pers. Vbi Richar. et mtb de adquir. hered. c.14. n.39. Nam
Pl. in d §. per servum ñ dici dom.s per servum fuisse delatam
bonor. possessionem sd quod situm ē a dom.o ms delatam sibi
potuit repudiare per servum tanqm ministrum ei scilicet
mandare ut repudiet: ut stat exs. antecedenti Vbi Vlpianus
docuit per procuratorem sine mea Voluntate repudiari nyo ee
ctim §. sequenti ait ex auctoritate tutoris posse eum ipsum repudiare
= q.° sequerē in d §. per servum agi an dom.us id possit me
diante persona servi Vnde in d §. per servum Verba
per servum ñ sic referenda ad Vbum delatam sd ad
Vbum repudiare et ita examinanda ponī debet post Vbum
servum vt docte tradiderē antiqui sic licet s. ff. et
Detius in l.2. circa finem de repud. bon. poss.ris Cursis
n.78. Sicardus n.8. Sapia n.4. Ignaeus n.43. et alij. ff. Osual.
ad Donel. s.ª d.c.14. litt.q. et post eos Chumascero select.
disp.3. n.4. et Richar. in tb de acqr hered. c.13. n.16. =
Neq obstat tr.m in d.l. adgritr gn. Pl. tb. ñ dici deferri dom.o
hereditatem servus heres institutus; sd eo casu ait sidicit
Augustus

servus

18

explicatur l. 1. §. 3. de
corpore edicto

seruꝰ in bente Doīnsitaciqui tamꝫ sipse fuerit heres institutꝰ.

Verum supra dicta decidendi ratione colligit post agnitam a filio bonoꝝ possꝫ ita demum patri adquiri ream ratam habuerit cum in hereditate necessarium sit ut patri ius sꝫ in aditione procedat l. qui in aliena, & l. siquis 25. §. iussum de adquirenda hered. iuncta hac tꝝ. & si petitionem ratam habuerit l. fin. de bonor. possess. l. finguis ord. de qua nobili differentia in hereditatem et bonorum possessionem. Late aguntꝫ plures relati a Richar. in §. quas aut. n. 30. ff. de bon. possess. et in tit. de adquir. hereditate. c. 14. n. 4. et 36. et c. 15. n. 50. Faquineꝰ lib. 3. Prouerbiaꝝ c. 38. Ant. Fab. in iurisprudentia tit. 11. prin. 7. illat. 9. circa medium Donel. lib. 7. c. 6. Vbi Osualdꝰ Gifanio et reliqui ordinariꝫ h. et in d. l. 9. in aliena aggilla fuit secuta varia quam tradidit Bald. et Castrens. & Ideo quando cum adito hereditatis sit Vnus ex achibus Legitimis qui de iure aut aditionem non recipiunt l. achates legitimi ff. de reg. iur. iuncta l. cuncta 51. §. fin. ff. de adqr. hered. Vbi Gothofredꝰ inde non sufficit Patris vah hanitio qn. alius poterit eius effectus et utilitates a patris voluntate qꝫ est insuspecta et si bona recipere, id est si nata sit pars aditis §. q. procedere oportet in qpatris qꝫ ea, qꝫ adit. §. sibi vellit adgnere, alias autꝫ sibi tutꝫ est in bon. possꝫ qn. de illis achibꝫ nec qꝫ pendeat exitus dit. §. toris et expatris ratihauit. §. ponderequeꝫ potē etiam suspensio ēē et ideo ratihanitio mandato qꝫ parentis si filiꝫ bonor. possꝫ peciit et tratꝫ pater sit hunc ei adgnitio, nante ne minuitꝫ dri alieno obligetur l. 1. §. in aliena prosegtur Richar. in d. §. quas aut. an. 55. cum segg. aquo qꝫ hic desiderantꝫ petenda erunt n. n. alias paginas transcribere ut mihi faciunt mihi placuit.

Adstatim se se offert quos tꝫ an sipater ratificauerit bonoꝝ possessio a filio agnitam eidem filio adgratuita creditoribus hereditarijs teneat an vero resoluat tamꝫ si pater ita nec quam quæstionem pertractat Bart. h. n. 4. Castrens. n. 3. et relati a Fachineo l. c. 38. Richard. l. c. 15. et Vere respondendum resolui d. bonoꝝ possꝫ qa cum filius sit incapax adgnitionis non potuit ineo resistere patre adgnitionem recusante propterea faciunt Varia iura qꝫ dicat Richar. l. c. 15. n. 16. et quamuis ipse vellit otrarium defendere secutus Ant. Fab. quam refert n. 3. et alios antiquiores nihilominus Veriorem censeo et d. sententiam quam optime defendit Caumacero Sel. c. 2. et Osuald. lib. 9. Don. c. 5. q fundamentis otrarijs satisfaciunt.

Verum

19

discretionem in adquisitione hereditatis ~~est~~ bon. pos. per filium, quod illa precedere iussum requirit, hic subsequi

. V. fin.

an bon. possessio petita a filio & non iam habita, aparte, ei adquiratur? videtur

explicatur dictio etiam huius l. 1. c. qui admitti ad bon. pos. quatenus per illam alij qui inferunt filium fam. ad quirere posse sibi:

Verumqd attinet ad nrum tx̄m pcipua fundam.ta ss̄ quae praeest at tx̄s in d. l. fin. ff. qs ordo in cuius explicatione Varie ad D.s Laborat sdei fiet satis ex Vera quam s.a assignavimus interptaõ.e n. 11. = Deinde contrarijs n̄ fabet tx̄s nr. bonolum.tu et patri illaturam. Ubi dictio etiam includit cassum minus dubitabilem l. etiam. 18. de solut. matri.o notat glossa in Clement. 2. Ubo Ecclesiae de Hereticis et alij relati a Fachin.o D. lib. 13. c. 39. cuius Ubi ocass.e Alciat. h. et lib. 4. paradox. c. 3. Plautius et Massimus n. 264. hic Balduin. in prin. n. 2 et 3. instit. de Senat. Cons.to orfician. sequti antiqores quos refert Acurs. in l. isq hares §. fin. de adqr. hered. tenuerunt filium fam ante temp.a Constantini in l. 1. C. de bon. marter. potuisse bona matrna sibi adqrere quoad propietatem patri Ussufructu reservato = Sd nihilominus Verus ē ante Constantinum hoc n̄ fuisse in Ussu ut existimarunt Bolgnet. n. 43. Sicard. n. 24. Igneus. 8. h. et in d. l. 1. C. de bon. mater. Ubi Pinel. 1p. an. 9. Pereira in l. Sicuratorem Ubo Lessis. n. 120. C. de in integr. restit. Panzirol. lib. 2. Var. c. 219. qua senia recepta ad nrum tx̄m relicto Giphanio h. q Triboniano illd Ubum etiam tribuebat. Respondeo cum Belono lib. 1. supput. c. 1. et Fachin. d. c. 39. in fine distinctionem etiam augmentative poni ita ut hunc sensum faciat bonorum poss.o transacto legitimo temp.e amittitur ignorante patre etiam si comodum eidem sit allatura i dest quamvis commodum patri adquiratur nihilominus transacto tempore amittitur. cum quibus finitur noster tx̄s: cedat Utinam in laudem et gloriam Dei et eius Matris ab omne labe maculae pecati originalis immunis. Amen

Ad tx̄m in l. 2.

Ad tx, in s z, l, emancipata, 4 l, penult, C, bo ctt, q admitti &c.

Ad bonoy possessionem petendam certum tempꝰ
ꝓfixit Prætor ne bona hereditaria vacua et sine dñis iacerent
longiusq creditoribꝰ moraferet ꝙ cunctatꝰ ꝙ cumigitur instit.
(De bon. poss. l. 1. de succes. edict libertis quidem et patronis
Vnius anni spatium Nam cum ad eabona veniam q̄ propria pe
tere ꝛ in honorem sanguinis ꝛ deuet tamq̄m cꝛ̄ei Vocavi. d.
l. 1. ꝙ Largius 12. de succ. edic. Cꝛ̄eis autꝫ et eisq̄ tamq̄m
agnati aut cognati succurrivi erant centum dies assignati ꝛ.
qq finitis non peciscent si alij agnati aut cognati ineo
dem gradu ẽent et portiones suas agnouissent eisdꝫ
accrescebat Nam et bonoꝝ possꝛ Vnicuiq Voluntarie
acquisitꝛ l. 3. ꝙ inuito De bon. poss. l. Vlt in fra Vꝛ Legitimi hoc
itaq̄ abinitio. Cæterum si portionem Vnam exhoreditate agnouerit is Deficientium hereditum partes inuito
accipit. l. Vnic. infra q̄do ꝛ petentium partes. l. 3. ꝙ. Vlt.
cum ll. seqq. De bon. poss. ꝛ. mentem l. ex duabꝰ 53. ꝙ. fin
De adquir hered. notat Donel. nũ. 7. Vlt inpũs. si Vero
nullus ẽet in equali gradu finitis centum diebꝰ agnatꝰ
aut cognatus seqnti in gradu ex succeꝛ. edicto bonoꝝ poss.
deferebatur ꝙ. et si mitra De bon. poss. Vbi docet Richard.
et nos diximus in l. 1. n. 8.

1. tempus stabilitum ad hæred.

Si plures sunt ex eodem gradu, et aliquis portionem suam agnouerit cæteris tempus dispositum, et qui tempus lapsum fuit, partes accrescunt ei, cæterum si omnes deficiant, sequenti gradui defertur bon. poss.

Huiusmodi autꝫ dies ꝛstinuꝛ, sed
Vbi lex de adeundi dies potestas et facultas. l. 1. ff. de ri
uers. et temp. ꝓscrip. l. 1. ꝙ. dies ff. q̄do appellandi sit l.
cum b. ff. de edilict. edicto. l. 3. inpũ. de acquirat. similes
11. ꝙ. q̄dam ꝙ. ad. l. Falc. de adult. l. iure b. ꝙ eodem
l. 2 ꝙ. q̄dies ff. quꝛ do. tradit Richar. in q. impetrandæ
De bon. poss. n. 1. et seqq. et inpũs inst. de perpet et
temp. n. 25. Gotofred. in d. l. 1. de diuers. Thom. Sanchez
tom. 7. disp. 37. n. 19. et seqq. — Dies ꝛstinuꝛ, q̄ ꝛstinue currunt

1. qui sint dies utiles et ꝛstinui

clam die bꝰ feriatis quam nō feriatibꝰ p̄sentibꝰ et absentibꝰ
Docet quęst. 26 ber. Mensc. de cap. remed. 1. nāꝰ et alijs
latia Cardoso in prax. adhuc cat. Vbo tempꝰ n. 8. 11.

3. S dobstat secus dicꝰ Vtilium in mō trū mer
quisitus an, cum annus vel tus nompeti nam quoties ānus vel dies tantum apponit
dies apponitur, utilis vel sibi neg aliud exprimit de Vtilibꝰ ꝯ intelligendi, ut docet Bon.
manus intelligatur, et refertur Bꝯ. 16. 3m. c. 8. Go bean. Mol. Var. c. 20. qd ante eos docuit
sententia existimantium utilem Bart. in l. genero 8. n. 3. ff. de jur. gnat. in fam. Ant Bard.
intelligendum de temp. Vtili c. 8. n. 1. et alijs relatis a Colero de pres. ib. 4 pt. 9.
c. 1. n. 245. qq fabet trā in l. impiꝰ et §. ānus 39. ff. de iuriet
in litem. l. 2. C. de edilit. action. iunctal. Sciendum 19. §. pr.
ff. de edilit edicto. Vbi in vno cap. dicit simpliciter ānus et
4. in altera dicit qdsit Vtilis. = Itaviam v. sententiam te
relatus sharia sententia tē nuerunt Acurs. in Rub. ff. de diuers. et temp. prescrip. Imola
verior in clement. 1. de in integrum restitutione Mensc. de remed. 1. nō.
497. Ant Gom. 3. t. Var. c. 8. n. 2. Tirach. alios refer. eus.
de retract. linagier. §. 1. gl. 6. n. 11. n. 21. = Azebed in cur.
priss. tit. 9. c. 6. n. 58. et in l. 1. tit. 7. lib. 8. recop. n. 6. idem docet.
silv. Itavig. lib. 5. 3m. c. 21. et ornald. de eundem lib. 1. c. 18. tit.
D. Quo sententia tamen verior maioribꝰ stabilitis fundamentis
præque ex trū et glos. vbi subtraxisse in l. 6. §. die. ff. qdo
appellandum sit. autentica. Odie. C. de appellat. l. capite 25. ff.
ad l. iull. de adult. l. relegati 4. ff. de pœnis. l. fin. §. quoties de
public. et vectig. l. fin. C. de dolo. l. fin. C. de tempor. in integ. rest.
l. Thays. 41. §. intra. 12. ff. de fidei. miss. libertat. Deinde
expendo ego trum elegantem in l. Seruo 14. §. ff. de statulib.
Vbi servo gliber ee vsus erat si hœredi operas 7. ānis
dedisset; si fugerit nerit liber nisi toidem dies quot affuisset
seruierit. Melior trā in l. cum hores 4. §. sticus. §. ff. eodem
Vbi licet dicat Bꝯ tempꝰ ee debere stimum. = Cuibus non
obstat trā dicta in l. Paulꝰ 38. §. fin. ff. de manumissis. ea. nam
l. 38. ff. in de liberali cau omissa solutione Gomezij pt. 2. c. 8. n. 2. Doneli lib. 5. c. 21. affe
sa rentium in fauore libertatis procedere qd falsum nā ex d. §.
fin. et d. §. Sticus iuncto trum l. Sticum 39. §. Dama, ff. de
statu liberis. Item omnia alia Cujacij lib. 5. resp. Pauli

...

in d. §. fin

in d. §. fin. q. ait ñ plene facta mentio Stichi seruitutis de stichi seruitutibus q̃d mihi ñ placet cum stichium stet ex d. §. fin. de stichio trienio seruisset. Respondendum itaq; plane existimo q̃d cum hoc seruitus p̃standum cõt emptori q̃nto trienio iam mortuus fuerat ñ potuit p̃stari heredi q̃a hoc ñ fuerat in emptis. Et apponitur et ideo transacto tam triennio et mortuo eo cui seruire tenebatur nõ minus stichus sequatur libertatem arg. tõ l. si quis in l. si peculium 20. §. is cui ff. de statu liber.

Neque obstat quod adduxit Donellus supra prossus a opinione nam respondendum est in proto quod adiis interdictis quę tempus ñ utile non continuum esse consuetum. Nam ut cum diximus in Rubrica de temporibus et diebus festis. Namq; diuinę institutiones atenta ętate procederent semp̃ sua rem temperarunt: arg. tõ l. impubis, l. si pupillus et tem. ibi docet glossa Vbi intra annum, sequitur Bart. et relati ad Mench. S. n. 149. Sentiunt pro hac sententia tradita a Matienes in l. 8. tit. 11. glos. 12. an. 1. lib. 5. recop.

Utilitas autẽ huius inspectionis ut minima ẽ nam cum certum tempus detur a l. alia dispositiõe intra quod aliquid fiat, hinc si stichus nõ fuerit, eo elapso negotium fieri potest ut probatur in d. l. thays §. intra de fideicommiss. libert. l. si intra 27. de statu liberis. l. fin. §. de tempo. in int. leg. restit. plures casus similes egerit glossa Vbi momentum in l. 3. §. minorem per tot. ff. de minor. l. cum quidam. §. de quo vocare nẽ necesse docent laudati a Cardoso S. a n. 2. aliud autẽ erit q̃do tempus ẽ utile ut, l. nam tunc impediti absentes et ignorantes cum nõ habeant potestatem stichus exequendi recte dicet. aduersus hos tempus non currere. Quare ergo in d. §. fin. generaliter non est tempus utile huic. c. licet ex. de supplenda negligentia prelator. c. quia diuersitatem. §. de successione procuranda. et ideo non curritur ei adde Vasquium de adiecta notitia ut arg. tõ illius legis notat glossa Vbi infra 6. mensis in c. 2. de cens. procuranda. q̃d non

§. Solutio fundamentorum quibus innitur author primę sententię

§. Vtilitas huius inspectionis quam diximus inter tempus utile ad stichum, quod illud utile non cumulet ignorantiã. hoc. stichus

quale tempus sit datum ad stichum ad faciendum aliquid, in plurib. casibus.

Patronis caicis secure cē docet Sanchius deinde patronatus 2. p. lib. 2 art. 8. q. 1. s. 1. principalis an. 1. et alij relati a Flores de Mena tit. Var. q. 3. per totam et precipue an. 20. quoniam pro talis spatius deferendi de iure municipali V. exgia particulari c. legenda 10. q. 1. c. oes. 16. q. 7. Garcia de beneficijs. 5. p. c. 2. n. 5. et c. 4. n. 4. Gonzalez in regul. 8. Cancel. gl. 1. prohemiali c. 21. et glos. 11. n. 38. sed nihilominus Verigarbi pro Patronos dicit teneri prescriptionem tenere adiectitia n. V. adic Vacationis neq quadrimestre currere illis ignorantibus ut docet Spino de tit. glos. 4. n. 21. Lavarde Capel. lib. 2. c. 9. n. 35. Azor instit. moralium 2. t. lib. c. 21. q. 11. et nouissime Nicolaus Garcia de benef. 2. t. cap. c. 2. n. 34.

an quinquennium quod scribitur regularib. ut ignari possint nullitatē professionis, i.e. si tempus sit utile, semillicet.

2. Inferitur explicatis adillam questionem an quinquennium prescriptum regularibus in Scil. trid. ss. 25. c. 19. adreclamandum 3ª professionem irritam incipiat ab ipso professionis die dicitur sit dimidium annorum adiecta scientia nullitatis professionis de qua questio. Resolendo cum Sanchez lib. 7. disp. 37. n. 18. et sequentibus Emanuel Rodr. 3. t. regul. q. 17. art. 16. Flores tit. 3. Var. q. 23. n. 68. = alias questiones recencent 3ª dicti et Sebastor communiter communes q. 98. p. totam quas nos nunc omittimus propter temporis angustias.

8.

quę ignorantia possit ut tempus bon. pos. non cedat

3. Inferitur quod cum n. Vti lis contendit opponanti Segui eos ēē putandos adiecta scientia ut docent Empp. ff. ex quo cum defunctum sit ff. l. bonis 10. ff. de bon. poss. i. aut scientelligitur quis adbonis possessis Vocari exillis causis exqq bonis possessionis Deferunt pterea et eum de cuius bonis agit aut testatum aut intestatum decisse l. 2. ff. si eri ff. quis sit dolo si aliquis istos ignorauit tempus legitimum non cedit eidem, neque ignorantia nocet cum infacto error, minuere 3ª limita accipiendum in l. quamdiu in fabio ff. Vbi Deo auspice latius discemus. 4. Infero hos dici deputari impatre familias itaut sciat sibi delatam ēē bonis possis et quis possit eam

9.

quando patri ct filio cedat tempus bon. pos.

petere

petere = In filio fam autē addebant DD. scilicet et
qd possit patrem certiorare L fin ff. qs ord. sd cum
iam p hoc explicabimꝰ in L. n. 11. atq ita scia
patris nisit necessaria ideo filio innotcet L. 1. Vss.
nam et patr ff. de bon. poss. fuisse L 3. ff. quis
ord diximus in L. n. 6. s.a ff. S.° Infers in pro
tationem ad L 9. infra Vbi si intra annum non
cierit emancipata bonoꝝ possessꝫ ut transmittet
ad heredes = Quare dubitandi ceda dubi
bium nam si intra annum agnouit q.si adue
Viberet nō cēt agnoscere ad iam cēt temp. to
exclusa L. 1. s.a et sequentr eius heredes arg.
L. nemo plꝰ iuris de reg. iur. qua difficultate op
pressi Alex.r et Castrens. to. aiunt emancipatum fuisse
mortuam ante annum ꝓ lectum: qd falsum
= Quare vere dicendum est cum Bart. et Vald. mor
tuam fuisse post annum Verum cum filia emancipa
ta exclusa iam ab Vna bonoꝝ possess.r s Vnde
liberi postea altera quo segtr ex c. V legitimi et
V.r cognati sleant cedi et sibi ipsi possit in eis succe
dere L. 1. §. sd Videndum ff. de success.r edicto. Du bi
tatum fuit an cum post annum ab Vna exclusa bonoꝝ poss.r eidem
deferatr altera huiꝰmodi delas in solum filia debeat fieri
sd ex ea heredibꝰ. et hoc eius agnoscendo bonoꝝ poss.em ab eo de
transmittatr qd probat tex in L illud 4. §. fin in L. Sequenti ff.
de bon. poss. s.m tab = Cui dubitationi respondet in tex in transmi
tti aliquam successionem in heredes qd denotant illd nullam
vare quoniam qdo hocius solum petit filia personalis, est
et qdo Vixit tunc adit persona cui possit deferri at post quam
fuit mortua cum tale ius sit extinctum. L. in solum 8. §. tale
deliberant.r legata eius alteri qui situm ꝓ hoc habita ab hoc
dibꝰ auferri cum bonoꝝ possessionis ad eundem eius et he
reditatis ꝓ agnitum ut transmittatr. L Vnica §. in nouiss.o
C. de caducis tol. L 3. §. adquirere Vss. deinq ff. de bon. poss.
Nam illa bonoꝝ possessio certis tantum et designatis per
sonis deferr. quoꝝ nō ns heredes et ita ꝓ si admitti.

10.

explicatur. l. 9. c. h. tit.

.11.

l. 9. §. fin. cum l. seq. de bon. pos. ita tab.

Neque obstat tex. in d. l. illud. §. fin. cum l. seqti. quoniam respondendum est ex equitate transmissionem fieri. nam tamen postumus fuit omissus et quamuis alias interim valleat ttl.m §. postumi instit. de ex hered. liber. Vbi notant omnes tn dum pendet eius nativitas non potest addire heres scriptus l. ventre 84. de adquir. hered.: et ideo cum imitatur edictum per postumum idest filius admittitur ad 2.a tabulas tamquam si iam nato postumo aperta esset via eius petenda quasi in vtili instit. facta l. 3. §. si qs ex liberis ff. de 2.a tab. iuncto d. §. fin. = Verum si nec hanc bonorum possessionem petijt et forte dum expectatur editio postumi heres scriptus moriatur ne in damno versetur et heredes eius ad hereditatem non admittantur utpote non additam equius fuit huic in 2modo succurrere praetoris decreto. docent Cuijat. lib. 41. ad edictum Pauli in d. §. fin. et lib. 24 ff. ex Julliani in d. l. sequenti et post alios antiquiores Donelus hic et Pich. de adquir. hered. c. 8. n. 20. et c. 10. n. 29. //

fin.

l. 1. §. 13. de successorio edicto. remissive

Vlt.o 2.a nrum tex.m non obstat l. 1. §. si qs. autem 13. de suc. edicto. Vbi filius non intra annum sed intra centum dies admittitur ad bonorum possessionem nam huic difficultati satis facit Pichardus in d. §. cum igitur n. 2. et. 8. de bon. poss. quo absoluitur nrm ad Dei Laudem —

Finis

Ad tex.m in l. quidiu. §.

Ad tx.m in l. quamdiu, §. Cum, §. sequenti, §. penultima C. h. t.

Ignorantia duplex é: aut facti aut iuris l. 1. ff. de iuris et facti ign. = Ignorantia facti est illa qdo qd in casu l. naturaliter stringenti possibile é accidisse nescit. = Iuris V.o é qdo id qd iure cauet ignorat. ut tradunt Petrus Greg. tolos. syntag. iuris lib. 30. cap. 10. n. 3. Vuesembecius in parath. ff. de jur. facti ign. n. 3. qd exemplis declarari suemt q̄ adducit Paulus in d. l. 1. Vbi de bonis possessionibus tractasse dicend Cuiac. t. lib. 44. ad edictū Pauli. Siquis V. g. ignoret eum cognatum huius bonor. poss.ne ei deferri mortuum fuisse in facto errat. Si sciat quidem cognatum intestatum vita decessisse. Nesciat autē proximitatis nōie bonor. poss.nem sibi deferri l. 2. §. h. t. inf.e errat. At si sciat sē heredem scriptum, nesciat autē qd scriptis heredibus Praetor bonor. poss.nem promittit. Item si putet proximiorem cognatum defuncti cognati bonor. poss.nem accepisse cum ipse acceperit. Eam omisisse cum nominaverit in facto errat. Sd si sciat cognatum illum repudiasse nesciat autē sibi bonor. possessionem opetere ex successōe edicti qua praetor cognatis seq; prius repudiante aut omittente pollicet bonor. possessionem extoto tit. ff. de success.nis edicto inf.e errat. Explicat Cuiac. s.a et in tit. ff. qs ords.

. l.

quę sit ignorantia facti et iuris

Exijs autē ignorantijs, q̄ facti é: het excusatione; et non excusat. q̄ V.o iuris é: non excusat: qa nec excusat. l. regula 9. et per totum ff. de iur. et facti ign. l. error 7. cum aliis. Eodem l. Liberty 11. §. notatur ff. de reijs not. infam. l. 2. C. de iniust. voc. l. filia patre §. cum l. seq. C. de dil. in debitis l. computarem 36. ff. fam. ercis. l. error 9. C. ad l. falc. l. 2. ff. de ffessis. Innum. 31. cum l. seq. §. ff. de Vsu cap. l. in bonis 10. ff. de bonis poss. Regula ignorantia de reg. iur. in 6. cum aliis in fauorē servandis. adq̄ capita aducit qd de iuris et facti ignorantia in mēs libros scribentes ibi explicant multi relati a Sail. Mar. pract. observat. qs Baptista Costa in integra tract. de iur. et fact ign. inspectis. 80. et seq. Cuiac lib. 44. ad edictum pauli in tit. et in rec. citat. adeum de tit. et tit. s. observ. c. 39. et in tit. ig. ff. Pap. in l. 7. ff. eodem

. 2.

ignorantia facti non habet excusari iuris V.o ecclesiastici

Don.

(Donel. lib 4. com. c. 18. et segg Vbi multa Vsualdo et lib. 13. c. 7. litt. X. et lib. 18. c. 8. litt. M. et lib. 21. c. 5. litt. D. Ant. Fab. de err. decad. 8. errore 7. Tiraquel. de Retract. lib. 8. Rebuff. c. 106. et lib. 13. c. 11. Trenta cinch. Mor. resolut. tit. de except. resolut. 1. an. 47. DD. in Reg. ignorantia de reg. iur. in 6. Vbi Ricard. Mallectan. 553. 4. p. Thom. Sanchez de matrim. lib. 9. disp. 32. per totam. et alij Richardo in. 5. item an. 30. instit. decubon. rapt. et alij in fare fecundi. quorespicitur ira iura in d. L. 9. Dum sigs ignorantia facti nesciat exquo capite bonor. poss. delata sit et Vtrum extit. 2 ab intestato mortuus sit. is huius debuit agitr tempus petendo bonor. poss. eidem ne currit qd etiam rusticitate absentia et similia alia vase admittit L. penult. infra. Ita V. in hac L. 6. Statuitr ut in iuris ignorantia hoc inde tr sed sicam heat et mulier tempus cedat. = V. Segtr iuris ignorantiam cuilibet nocere. d. L. reg. quo sensu dicitr ignorantia peminipro de L. 4. L. error de juris et facti. cum alijs nocet g. iuris ignorantia ut impenam Legis incurrat ignorans ne p dolo aut dicitr adhoc ut ignorans possit dictare penam legis ut accipit Donel. d. c. 18. licet aliud doceat Cuiac. lib. 5. Obser. c. 39. et in d. L. regula in pris quam refelit R. berto tit. 2 lect. c. 27. / ita ex. ignorantia facti dicitr nocere ideo ab omni dano eximere ignorantem et p dolo et lucro iubere ita ut contra sit ad exercitium ut a pena legis redat immunem et penis eximat et lucro iubet ignorantem. ff.

3. Imiuria aut rei ratio eam quam tradit tex. in L. 2. de iuris et facti. nam ea in facto sita sunt. omnia difficillia si et plerumq; notet prudentissimus solent fallere ut potem incerta et recondita 3 negotia debent ita odorari et perscrutari, ut vestigare aut diuinare. L. si de iussor 29. per totam et in. 5. sicum debitor ff. mandati L. Siputator v. 31. in fine ff. ad L. Achill. Inde hoc facti ignorantia tollerandis apelatr in L. fin. ff. pro suo. iure aut certum et finitum ideo certe si ff. Constitutiones et edicta et ita elegantr ait Quintilianus relata a Gothofredo in L. 2. ff. de iuris et facti. patet n. ius et pro positum in eo. at facta 2 recondita. et ideo Caligula cum solerent. LL. in publico poni, V. deplano a doctis ignoscerentr. Cuiac. lib. 9.

Jaks quam iuris ignorantia potest, nonne facti

ggꝫ Pap. in d. l. 7 ut populum deciperet S. C. potuit minuti his literis scripta et augustino loco Vinacii describere licuerit. et in nihilominus tenerentur ut testatur Suetonius in Caligula c. 49. = Hinc é qd cum ea sedula diligentia omnia facta possint sciri ꝯ grauiusé ut excusatio huiꝰ ignorantia inueniat. Iuris aut ignorantia nitaꝫ barillis é. cum ff. alios teneat egressi l. ll. g. f. de ll. l. Instituto reg. C. de iuris et facti Nam siue ut Romani inspiceat. S. C. publice ferebantur ꝯ pacto populo per magistratum cuiusꝫ interrogatio. displaceret de cuius ferenda solemnitate Vide ff. abrogat. Nou. Donel. c. 8 litt. C. et Postinum lib. 8. antiquit. c. 2. Duaren. lib. 2 diu. c. 13. = Vel ex diuris reipub. genesis appellat in l. 1. de ll. ga Imanem sponsionem diuebat in statu popularis. postea ꝫ et sub imperat. Nam si ge regia lata legem ait. sdgd Principi mittit. de genitali populus uanum ferendo potestatem in principem expostulat de S. C. abeo ferendo seruatum sed apud nos Sꝫ mulgatis diu mense stat in tragus notitia cay heath l. c. tit. lib. 2 recog. c. ritaug. l. 4. dist. ex traditis albina de iust. et iur. tract. ꝫ disp. 7. Salas. de ll. disp. 12. sect. 1. et ꝫ. Mart. in epor. tit. q. 8. ꝫ testem. cum ꝫ cay nostra facile hernipossit. ignoras iusta aut plausibilis erit ꝫ grauiter tradita aliij. d. l. 7 = Negligicet alios ex hoc reg. dos. debeve habe in sciam iuris nam ut recte ait Cuiꝰ in d. l. n. de iuris et facti et intt. f. gs sdb. alia é scia iuris quod pertinet ad S. C. = able vac diligentis patris fam. quam spectare sibi facile potest ꝛa lendo prudentiores l. 2. ꝫ. fin. ff. quis ordo d. l. 2 ꝫ. fin. ff. gs ordo d. l. reg. g. ꝫ. sd iuris ff. de iuris et facti. Vtraqꝫ autem obseruat in hac parte atq ita si is ignouit ꝫ habit copiam ꝛsulendi iuris peritos ꝫ nocebit iuris ignorantia docent Cuiꝰ in d. l. 7. Donel. d. lib. c. 21. impio Gothofred. in d. l. reg. ꝫ. sd iuris. ff.

Exgg. l. ꝰ infero maxime ꝛersum ee an, ff. eodem sensu dicatr error iuris et facti et ignorantia iuris et facti quam gr stonem pertractat Duar. ad tit. ff. de public. c. 3. Gothof. in l. fin. ꝫ. diui. 10. ff. eodem. Cuiꝰ lib. 19. obseruat. c. 3. Menoch. de ꝫsumpt. lib. 6. presumꝫ 23.

quare un codice dicatur ignorantia iuris et facti, et error iuris et facti?

Gilchen. De scriptis nobo 2.p. memb. 1. c. 3. n. 4. Mauritius de in integr. rest. c. 72. n. 1. Costa de iuris et facti ignorantia inspectione 86. n. 14. Oscal. ad Lond.m c. 18. litt. B. gineam seriam iuraverint ut existiment errorem et ignorantiam longe differre ga certum ignorantiam ee simplicem sciam privatam gnullum ponit eadem cognitum negiu dicit positivum Vaz. D. thom. 1.2. q. 76. art. 2. et in 4. sent. dist. 3. art. 1.a tradit Sylvester in suma V. Ignorantia Costa s.a inspectis. c. 80. n. 12. Menoch. de presumptis. c. 23. n. 4. aterror Vacuus qui quem aliquod facti signus supponit aliqm nostitiae eius circa qd versatur gfamq Virgilio rius c. qm iuris 8 dist. ea q ratio errans acquirere nq pte. Si mei Vacuus 39. §. ff. de acqr. poss. cum in ignorans possit ut in d. l. §. 2. l. poss. 49 §. fin. ff. eodem. tt. §. idem Vobis instat per quas personas. = Deinde facit pro hac parte qd sigs p errorem incidit in amissum idest q merces pfessio nē pena multatr unem admittit sd duplum Vectigal solvere tenetr quo soluto res eidem restitui debet l. fin. §. Divi. ro. ff. de publicanis at si per ignorantiam in hac tigalis penam incidet, idē rem amittet. d. l. fin. §. licet. §.° 1

referatur sententia episi inarium eodem dentuac capoi

§.

Sd in hac re Straccium Verigē sq qd attinet ad hunc tractatum ignorantiam a errore nō differre l. 2. l. error 8. ff. de iuris et facti. l. si non. 6. et segq. C. eodem l. error. 9. C. ad l. falcid. cum alijs aductis a Gilchenio s.a = Nō obstant difficultates ppositae quoniam respondendum ē nihil interēe an aliquo iudicis positivo intercedente q errarint circa factum an nullo interposito in dicis q qd ad hoc tractationem attinet illa in specie Verasit nō Vō quo ad hanc tractationem in qua errans et ignorans equiparantr l. 1. §. Sigs noiasset ff. de iurisdict. et facti cum alijs s.a aductis et sicut ignorantia facti ga probabilis et invincibilis ē tollit ocerstum sic et error l. Si error. 15. ff. de iuris dict. l. 2. in fin. de iudicijs l. Vlt. ff. de ostit. pec. l. Sigs Vxori. 52. §. malora 22. ff. de furt. cum alijs. sic apd Platonem in theaetheto; sive de scia in imp.ne Bartolea fol. mihi 147. ignorantia definitr falsa opinio et Diabgo 2. de rep ignorantiam describit ēe, q quam circa rerum Veritatem sibimet animus mentitr. Nec obstat hoc in d. l. sine in Vacuam quia respondet d. nō dici errantē et ignorantem differre imo idem esse apperte docet in §. Vbi si =

referatur sententia [illegible] et responsalis [illegible] manus primi tenentis

Procura

Mynsinga d. l. 5. et 6. in 2 penult. c. qui adm. ad bon. poss.

Procurator ignorantiâ quærit possessionem eodem modo etiam errauit. Nam cum eleganter ibi Cujacius ait Duo sunt modi ignorantiæ Vbi omnino nescimus, et Vbi perperam scimus. = ~~et non cadit ratio diff~~ = at multo differt casus in prio propositi qa non poterat scire ignorare emptor cum ipse emisset sed meo errabat qd fundum Cornelianum diguiere reputabat cum tm esset alius fundus nisi qua ex errore impedit adquisitionem quia fuit in corpore l. imbendi hominibus 9. ff. de stipulat. empt. idem operaret ignorantia si in illo casu intruenire posset. = Dein qd non obstat text. in d. l. fin. §. licet ff. de publicanis. Nam qd text. dicit eum qui ignorauit imperitiam vectigalis incidere nec intelligendum ut rem amittat sed ut duplum solue teneatur. ut post Accurs. mag. docet Castrens. n. 2. qd ipsa text. cuilibet intuenti persuadet adeo ut mirum tot Doctiss. Viros ea in parte fuisse deceptos. præter quos ad illum text. adde Petrum Burgium. tom. 1. electis C. Farinacium de furt. q. 173. per totam maxime n. 12. = //

l. fin. §. fin. D. de public. et vect.

6.

Hinc infero qd cum hæc ignorantia sine facti sit sine iuris sistat in priuatione rei suæ et sic in actu negatiuo videtur esse impossibilis probationis quoniam negantis pactum per se non naturam nulla est directa probatio c. bonæ memoriæ. 23. Dist. 2. de electione c. quoniam 2. n. 11. de probat. l. actor. 23. ff. eodem. l. assueuerat. 20. ff. de non numerata pecunia cum adductis absoluit tom. 25. Donell. c. 2. litt. C. Mascard. de probat. n. 1092. Castillanus eiusdem tract. tom. 1. c. 37. Gutierr. alegat. 6. = Verum alegantis facti ignorantiam excusationem tribuat ius necesse est ut probationis facultas permittatur frustra enim hæc excusatio in vsu duceretur si legitime probari non posset. Cui difficultati respondendum est qd in dubijs quibus ex inopia probationis iuramenti deferri solet potius dicendum l. admonendi 31. ff. de iure iurando l. 3. ff. eodem c. fin. §. Vlt. Ex. eodem. sic Vbi de ignorantia excusatione tractatur cum ea difficilis videatur idem iuramentum admittetur l. 2. tex. in c. fin. ex. ag matrimonium accusare possint

Actus negatiui in nulla probatione, ideo qui per ignorantiam negat, qui ex scientia negatio admitti non debet

c.4. de excepton. c.9. de fenia excidationis. c.4. c. nulli 8. de electione in 6. tradunt cum multis thomas Sanchez lib. 9. de mat. disp. 32. n.5. Farinacius. 1.p. fragmentorum criminalium Vbo Bannim.ta n.31. et segg. et Vbo restitution. n.690. Molina de just. et jure t.5. disp. 71. n.3. Costas.a in spectone 84. Licet Vbesembec. in parvatit. ff. de iur. et fact. n.1. asserat in alterum transferendam ee probationem //.

7. Russis ex s.a dictis deduco qd cum ignorantiant recensentur plurimi casus in quib. ignorantia facti est causa diximus cessat improbatione scientia secus n.ec actum Vo. Lentatis nam ut recte ait D. thom. s.a q.6. art.2. et 3. ut actus conseat Voluntarius necessaria e cognitio et cum ignorantia eo qd ignorat nulla possit ee, nullus qs it consensus L. tres fratres 38. ff. de pact. L.9. ff. de transac. L. in lege 77. de strahend. emp. L. sigs. 16. §. si cum ignorat ff. de ttl.ris tutela. recte secus actum per ignorantiam factigenum nullum producere effectum et ideo transactio n extendit ad lites deqq n.e cogitatum D. L.9. de transactionibq. Vbi Ant. fab. D. L. tres fratres. L. Paulus 46. de bonis libert. nec renunciatio. L. mat. 19. de mun ff. cum traditis a Gutierrez de iurram.to firmatorio. 1.p. c.70. n.1. Fachin. lib. 11. Controvers. c.65. Recte natio et benditio D. L. in lege. L. nec ignorans 13. C. de donat. facit ad rem L. 9. et ideo ff. de ijs q. min. ttl.o deben. n. L. illd 77. de adquir. haered. qa facti cognitio n omnibus expeditae et ideo recte excusationem probet. Vt et facti ignorantia admittum restionatus crimen excusationem het. L. tutor. 16. §. Praviani de pign. actionis item neteneatur dolo Poenas actione tributoria. L. illd 7. §. si cum ff. de tributoria et ne qs in dictum incidat corrumpentis album Pretoris L. sigs 7. iuncto §. dolo de iurisdit.e et neteneatur crimine plagij. L. plagij. 14. C. ad L. plag fabiam de plagiarijs et poena Senatus consulti Silaniani L.3. §. sigs ignorans ff. ad Senat. Cons. Silan. cum alijs adductis a Farinacio q. t. criminal. q.149. an.161. Costas.a in spectone 85. Gilchen. in L. properandum §. si autq alterutra n.40. C. de iudicijs. Petro Burgos D. tbu. electo y C.5. //.

8. Ex quo fonte deduco ad tem in L. genero 8. ff. de ijs. qui not. infam. Vbi cum mulieribq dato sit ans intra quem mariti tos luxerent Aequo videndo e usual. inter ea referendus Rebar

Explicatur L. 8. de ijs qui not. infamia

Ho.1.

lib. Variar. c. 20. Lipsius in notis ad Senecam Epist. 63. et de Consolatione ad Heldiam c. 16 n. 192. et sequentib. Cuiac. lib. 6. ob seruat. c. 31. et lib. 24. c. 12. et de proscriptionib. et terminis c. 13. et lib. 8. Pauli ad Edictum in l. 13. de his qui not. infam. c. fin. Cxa de secundis nuptijs Thomas Sanchez de matr. lib. 7. disp. 87 Azor. t. 1. moralium lib. 5. c. 20. Did. Perez in l. 5. tit. 2. lib. 5. ord. atq ita si pater sciens generum mortuum éé filiam intra annum luctus alij in matrimonium ob caueret in fa mia notatr. l. 1. §. ea am ff. de is qui not. si vt ignorans hoc fecerit a bea excusatr ne ignorantia puniatr. qdma xime difficille é. nam si pater ignorabat mortuum éé ge nerum et tm filiam maritabat multo grabius debuit pu niri quia vult filiam suam eodem tempore duob. ~~multis~~ éénuta. q difficultas adeo grauis é Vissa Sehedo de im famib. c. 17. n. 21. ut fateatr Vbi illis cum mortuum éé sciret mihil se magis torsisse nec melius aut fab hanc dissoluit difficultatem in d. l. generos cuius intpretas refellit Osual lib. 18. Don. c. 7. Lit. C. quia libr difficultt. Sc enuat. nam docet ideo rase procedere qd cum malefitia ex voluntate et affectu discernantr c. cum voluntate 54. de sentia excicatonis. l. Verum. 39. l. q minu nia §. 3 ff. de furt. l. qd reip. 33. ff. de in uriis. tradit Petrus Greg. lib. 30 syntagm. c. 2. n. 9 et segg iunctim qbe intue mite debent affectus et eventus. l. fugitiuus 223. de V. S. Vbi aut ignorantia qd admissum é affectus delinquendi aper te desit cum é contra solus animus facinoris perpetrandi mi sti casus euenerit pène b cum n faciat. atq ita socer Vbi gnarus filiam nuptui debit a bi infamia inuminis erit nam qdo gener Vere mortuus ê socer q supstitem eum putat filiq alteri copulando lenocinium n admittit. nec filia duos maritos habet. Nam et si animus subsit delinquendi effectus deé st, n dicetr adultera q alieno se misceat iusto errore suum é putans nec quoquo modo alienum eq existimans LL. ciuilib. puniretr. V. pater dum falso generum obijsse persuasus filiam alteri b cat l. pari errore cum Vere mortuus éét supstitem tm éé cogitabat n Videtr Velle ut filia duobus eodq temp. sit nupta. Nam priori casu animus delinquendi deé cum

mulieribus unus annus datur ut maritos lugeant

Malefitia ex voluntate et affectu discernuntur. l. 39. cum alijs de furtis, tamen in dubio. n. seq.

ignorabat mortuum et transfactum ée tempo eg lucro = 2°
aug de é ebento et delictio materia cum vera potuerit spharere
et caráse ab infamia liberari gd insinuat Vlpianus in d. l. gone
vo. t. neignorantia puniatr sferunt traddita ag bssa. c. 4. dbo
ignorabile scéia excusationis iunctis g dicemo infra circa
explicationem Veram l. 41. 1°. ff. de ll.

9. Verum hoc intr ptas etsi a multis inhut scolis gua
impugnatus dictg. intelligen dictg. l. 8. dicg. qui not. im armia) et dictg. l. 39. de furtis
facit mihi in nplacet. = 1° quia in nsuenit Vbi d legis genero gtnait
ignorantia ñ debe genuiri et diuinare é, ta gi degenero mortuo aut Viuo ut
cuilibet ca fuenti patefiat = 2° ga Vsualdi doctrina falsa é cg natr ipse patri ffi
lig in matrimoniu alij dare Volentis eidg nocere debeat. gia delicti matr premendg é
et si ñ sequatr ixitg. ut docet p tñm in l. 1. de ex°. ordinarijs crimin. Cuijat
Vb. §. observat. c. 25. et tt in l. ff. gd gg iuris. dut. gom. 3. t. c. 3. n. 5. alijs relati
ab Azebedo in l. 1. n. 71. tt. 21. Vb. 3. Et in l. 2. tt. 23. n. g. eodem lb. 22. mc. 1. &
praesumption. Ceballos q. 540. Flores de mena Vb. Variar. quaestionel.
. 566. in clement si furiosg 2. p. §. 1. n. 6. Sobrsano de parricidijs Vb. 2.
c. 16. Farinacig q. t. criminal. q. 129. per totam. = Crimen g pe exte
rio demonstratum per conatum subijcitr legi humanae atg
ita debuit puniri ns tat 566. Vbi proxime n. 5. Vas dbijs. d. 2. p.
impios. Nam Voluntas in id malefitium gd demonstrat
conatus directe tendit et ex parte agentis nihil addesumatis
nom defuit. et exp^te Voluntatis ga Vult et quomodocumque
implerime ex parte patris atg ita nullam excusationem potuit
p tendere ex capite ignorantiae = 3° quoniam Vsualdi in ty
votatis iam mortuum t Viuum genere me é existimantis
ñ pote é ignoare litera d. legis genero. Vbi tantum loquitr JC.tg
gdo mortuo é genero; gdo V.° Viuo é nihil deco memmit ut ns tat
tt. genero mortuo. et tt. cum eum mortuum éé sciret. g ñ pote é
intelligi gdo Socer intelligebat mortuum éé cum rem era
éét Viuo = Vlti°. 0.° Vsualdum expendo tñm in l. et si g. ff. ad
l. Iull. de adulterijs. Vbi in crimine lenocinij g domum prabuerit
punietr et si ñ fuerit adulterium admissum. ns tant relati a fa
vinatis s.° n. 26. ff

10. Quare planissime dicendum existimo in d. l.
Vera intelligentia dictg. l. 8. genero. ignorantiam ñ ee intelligendam, nisi X^a edictum pg
toris in l. 1. §. geam. ff. de bijs gno tantr. gd in ti p tabatr JC.tg

quo loci tractabat prætor de eo qui intra annum luctus filiam in matrimonium collocabat et ait ~~mortuum~~ scire ita intelligendum cum mortuus vere scire et genere socer mortuus scire illi, neignorantia puniatr, idest ne infamia socer notaretr. qd ita procedit non ut ignorantia referat admortem generi, ans mortuus scire, sed ad tempus luctus ut sit sensus qd cum mortuum scire et vere ipse præterisset ans hoc ignorabat et iustus error ducebat intelligebat annum esse iam præteritum et sibi licere filiam alteri collocandi et ait D.tus neignorantia puniatr necess.o exegisse prætorem ut cum mortuum scire sciret ut sic intelligeret, an annus præterisset sed quia utr præsollegantr suadetr. ex Vlp.o ad eum tempus in d. l. genero galias præceptibus ingruerat. ſ

Sed his obstat reg de pœnis in l. 1. ff. de ll. Ubi Pap. ait q legem coherceri delicta; quæ sponte sine pignorantiam trahunt qd docet D. Augustin. in c. 15. q. 1. et Aristot. 1. 6. ethicor c. 1. q.° ignorantia iuris num ipse excusatis quam licet de ignorantia iuris accipiendam esse tradidit Ant. fab. ff. in rubr. sed h. nihil ad rem nam præter quam qd hæc ab in crimin. excusare soleat l. 9. c. de incest. nup. l. sed si 25. §. fi de lepet. hæredit. l. si adulteri 38. §. incestum ff. ad l. iull. de adult. cum traditis a Farin. s. t. crim. q. 14 q. an. 161. adde in h. Videtr versari factum.

Neminus probs P. Burgi opinam.tis tb. 1. elect. c. 5. qa ait qd cum ex Demosthene desumpta fuerit illa illa definitio ut stat ex l. 2. ff. de ll. ad Atheniense referenda esse qd quos delicta pignorantia minus punibat pleni in Vl. facta. 16. §. eum ff. de pœnis. et ipse Demosthenes asserit non. Sed hoc vanum videtr placet qa Papin. hanc definit. §. approbavit tb. definitio et quia certe Demosthenes non erat; ad quos recte spectare dicunt

Neg igitur erat adiiciamus ipsa primum græcor definitio §. tinentem in his totius tractatus [illegible] de legibus proponere

Neg illius sequentem attigit cuius Vl. 1. diffinit. Pap. in d. l. 1. et tb. 1. q. observat. c. 1. illa vox asserens nec accipienda de omni crimine sed de eo ubi ignorantia punitr aut in l. 9 hæres 9. ff. de incendio l. 1. ff. de his q deiecerunt l. 1. Vlp. Domitius de falsis monetis l. 2. de termino mot. cum aliis q refert Alex. s. qui primo hanc in tp. §. pensavit in d. l. 1. gl. Vlp. magna Vlp. item de delictis. = Sed hæc reiic

1 1.

Obij. cap. vere intelligentis ... l. de lepib. et eius ratio intelligentis rejicienda

cium tr nam malefitia ipso facto stimant tr l.g. de obligat. nihil aut interé anignorantr fcientr fiat s.a ff. tum eg gacam. lex definatr generaliter defincatr a Pap. nidebuit ad casfus particulares respicere ga in d.l. horet ignorantia inpunitr eo dem modo ac scientia ut in l. si fortuito. ff. ad l. illo tt. de incendio. //

§ 2. Quare in hac re adeo lubrica dicendum éé ais.

vera intelligentia dict. §. 1. ff. adlegid. videtr tenenda Papiniani sententia accipiendum de Utre ignorantia tantum iuris quam facti. Nam si alterutra ex gb interveniens delictum omnino remouerit. lex illd punit. gdita debet intelligi gdo Voluntas committendi delictum defuit rey per ignorantiam aliter omissum est. Videlicet si cum Valeat occidere Seyum alium occidit per ignorantiam. Si aliquis putrem occidit ignorans illum patrem esse ita gd nulla contrigerit ignorantia circa actum omicidij. Si cum Voluit percutere Titium percussit Clericum. Vel si factum per ignorantiam feci dolo tamen mal. Talia dant tegram rei illicite. Ut in aliis exemplis relatis a Bbo. in c. alma mater §. 10. n. 13. et 14. In hijs. n. punitur actus sm. malitiam quam delinquens agnouit etsi eo ignorantia non excusat quia qualitas ignorata quę remimuit malitia neq auget non potest excusare. Nam cum delictum absq qualitate qua ignoratur perfectam criminis malitiam. haueat et Voluntarium sit constat tam ex ignorantiam istam qua versatur in qualitate non excusare quia prequalet gd principaliter idest mere delictum omittere quo modo procedit rey in l. secundum. 45. Vss. et hoc ff. ad l. aquill. l. de li. §. §. siquis ff. de servis corrupto l. Vulgarit 21. §. sicut §. 2. l. falsum 1. 43. §. qui alienum. ff. de furtis l. 3. §. 2. l. cumquis. 18. §. sicuria cum sequentibus ff. de iniurijs dicet glossa in c. q. de sententia excommunicationis Verbo ignorauit tradunt Franc. et fere omnes in c. 2. de ss tit. 16. 6. tradit et elegantr Thiraquellus de penis temperandis causa 3. et. 14. Gloss. supra n. 17. Vss. 3. et segg Grassis tit. q. miscelan. c. 11. n. 3. et q hac sententia facit allegans rey in l. cum audio 33. §. exaperit §. capitalem. ff. de edill. edict. l. Diuus. 14. ff. ad l. Corn. nil. de sicarijs Vbi sigs

Neg dicat

Amaya 234

13.

ignorantia imuencibilis excusat. text.

Sequedicat alligius generaliter Cocutum posse Papimanum atq ita semper cẽ acceptandum X.ª iuxta Vallgaria Nam respondeo qd cum in d.l. equiparentur delicta que sponte, & per ignorantiam dñra hinc tum de ea ignorantia videnet accipi quesit in se Voluntaria siue inuencibilis que nullum includit peccatum extra additis a Gõ. s.ª n. 12. et 13. sd de illa que habet admista in Voluntatem circa actum delinquendi licet aliter per ignorantiam factum sit Namalias sequeretur delicta in Voluntaria punienda cẽ qd iuri repugnat. d. l. Dius X.ª tenet sic intelligendus in l. a. C. de inf. nupt. Vbi sic acerrimo errore sic. n. legi cum Cujacio lib. 5. observat. c. 13. / Vir, vel femina duci uxorem etiam si sit dñra legum prohibitionem inhilominus excusantur. l. quinquaginta. 57. §. 1. de ritu nuptiarum. l. si adulterium. 38. §. in fine ff. ad l. Jull. de adult. l. Vulgaris. 21. §. Siquis ff. de furtis. Suarez. Sahirus. C. dilectus. 13. C. in Joanne. 23. de homicidio. que explicat Suarez. de cens. d. disp. 45. ss. & 5. Sahirus lib. 7. thesauri casum 5. sententia c. 6. Farinacius q. t. criminal. d. q. 149. an. 161. † qui dicunt obtinere nt si crimina fiant ex ignorantia iuris gentium ut ind. l. si adulterium §. 1. in fin. de ritu nupt. y extra C. tradita a Donel. d. lib. 1. c. 22. Cujac. in d. l. regula. 9. de iuris et facti ignor. & gruent. tradita a Farin.º de falsit. q. 151. an. 74. † Verum si omissa sint pe ignorantiam affectatam & supinam cẽ qdo quis ignorat & nõ vult scire qd scire tenetur. l. nec supina. 6. de iur. et fact. l. 4. ff. de in diem addictionem. l. si fidei iussor. 9. ff. mandati. l. cum sex. ss. de edill. edict. C. nõ cẽ de regiur. in. 6. de qua ignorantia vide Gõ. in reg. iuris 1. p. 87. Silvag. s.ª n. 22. Mascar. de bat. n. 879. Donel. s.ª c. 20. Tomas Sanchez. 1.º t. moral. lib. 1. c. 6. n. 6. vbi cẽ quis ignorat cẽ similes dubitationem cadit ignorat qd oẽs scire tenentur. Donel. s.ª c. 20. in fine. Gabin lib. 2. pract. observat. 48. n. 5.

ignorantia dicitur ignorata spiritualia

ignorantia vero supina non excusat

Deinde explicare debet hõ in l. sed alter. 9 §. 1. ff. locati Vbi sigis Dolia vitiginea locaverit et vinum effluxerit, ignoratia qd quamvis ex culpa teneatur l. 19. §. 1. locati non teneat

14.

alibi vide

*

Alitr autz erit si saltum parquum locauit in quo cruamela nascebat qua pecora pierunt mortua tunc n. ignorantia prode ut in l. Luciano 13. deactis empti degnoy iurium explicatione late agunt Donel. lib. 13. im. c. 7. et alij relati a Genua in antiquis folijs mihi. 170 = Respondendum itaq; cum Accurs. t. speciale eé ius in Vassis locatis ut teneat locator et si vitium ignorauit Nam qz pat. fam. apd Rom. doliasua quotidie perlustrare labare et picare circumlinire tenebat. ut ex alijs traddit Costanzo tit. qq. c. 13. n. 12. alitr autz multabat a Censoribz ut plerumq; in alijs cauis fiebat quas tradit Gelli lib. 4. noctium actic. c. 20. et Valerius Max. lib. 2. c. 4. = Ve merito si ignorauerit dolia éé vitiosa ignorantia crassa laborauit et ita si vinum efflurisset ad interéé tenebat alitr autz impastum quia hac iusta ignorantia é cum qz banas herbas amalis discernere ñ facile possunt = Zo autz modo respondere potuit ex specie legis 1 et lib. 5. Suas. ff. actiõn. empti. extraditis t. a Cuj. qz explicat rãsem differentie in hoc casu in tr. Imodatum et locationem. l. in vebs 18. §. item qui ff. Imodati.

15. Russi cxv. d. Mara de inferr resolutio ad illa quæstionem an qz per errorem aut ignorantiam indebitum solvit idpo ce repetere. De qua queritur hoc / quoniam nos ad hunc tractatum ea pertinentia pertulerunt nostrum / Videndis. ptr Accurs. et religios ml. cumgs. ro. f. deiuris et facti et alios relator ad illa t. Menchaca lib. 3. tro uersiay Vsufrequentium. c. 63. Fachin. lib. 8 controversiay. c. 106. et lib. 10. c. 11. Petr. Fab. in l. cui per errorem de reg. iur. Cuijat. lib. 19. qq. Paul. in l. 7. de iur. et fact. Duar. ad. tit. de edict. in debiti c. 3. Donel. lib. 14. Iment. Vbi Osualdus Pichar. in s. it quod in st. qq mod. re. Chitu. Quidistinguunt inter ignorantiam facti qz cedit repetitionem et ignorantiam iuris qz eam denegat. Xa. tra in l. sigs. l. si per ignorantiam t. et seqq. C. de edict. in debiti. l. error. q. C. ad l. falcid. D. l. regula §. penult. l. Patronus, to. l. Si heres 68. Vt. ff. ad Vell. cum traditis a Donel. lib. 7. im. c. 29. et Cuijat. lib. 11. qq. Pauli in d. l. Patronq. Neq; obstat l. si is cui quo. lib. ff. de edit. in debit. de qua Vide Cuj. in lib. 8.

quæritis an indebitum per errorem solutum repeti possit? Videtis remissive

observat. c.g. Donel. d. lib 14. c 13. Pazig cent. 4. q. 1. Richar supra n. 40. //

16. Vterius infert intrptatis ad hoc m.l. Separ tem. 19. ff. quo modo modum seruit. Vbi si via tll. legata sit amittit n Vtendo p tempg legitimum qd fuit bicnium Paulus lib. 1. Seniay tit. 17. ex si ignorat legatarius eam sibi legatam qd euenit ea quos. a n. 2. trad didimg extru in l. 1. de iur. et facti. cum alijs. cum ei imputari nposset siesse Vsg nisit qd ignorabat. l. matr 19. ff. de mo ffis. = Cui difficultati ut satisfaciamg seruandum e in memoriam qd s. a-m l. 2. tradidimg de temp. Vtili. et sbinus Nam sbinum semp curvit ex ignorantibg qmuis factum ignorent rās e nam cum legatum adgrat ex ignoranti. l. cum patr. 77. §. sunds. ff. de legat. 2. potest n Vtendo amitti ex ab ignorante cum ea q ignorantes adgrimg ignorantes amittamg ut. tb. docet Ant. Fab. //

ex plicatur l. 19. ff. quem ad modum servitutes amitt.

17. Denique ex s. a dictis infero ad illam quaestionem in casso cpōs ignorantiam facti pro desse ita possit ut ignorantia Vnig alterig pciat. Vg. si duo sint heredes aut mspecie mitto quoy Vnus sciebat sibi delatam ee bonorum possessionem alter Vo ignorabat; aut in specie l. cui. s. s. h.t. si filius cui delatae bonoy possess. id sciat pat. Vo ignoret an haec ignorantia patris f. & heredis pciat filio f. heredi. = quam dubitationem dissoluit tex in l. §. de iuris et facti. dum ait ignorantiam Vnig alterius degse et eo a scientiam n nocere. l. sin. 6. §. 1. de bonis auctoritate iud. l. n solum 22. §. si ipse ff. ff. de liberali causa l. fin ff. qq ad liberat. proclamare n licet. diximg in d. l. s. a n. §. = Sd obstat tex in l. liberis 7. §. si duo ff. de liberali causa Vbi straium statuit. Cui difficultati cum satisfaciamus pro supponendum e liberationis emptionem n valere l. liberi 70. ff. de a hered. emptione nisi ad ptum participandum sese vendat l. 5. §. 1. de statu hoīm §. seruii inst. de ps. ssu. cum alijs q explicant Ant. fab. in iuris prud. tit. 3. prio. q. illat. 3. Oscald. tb. 2. Donelli c. g. lib. 1.

ignorantia unius alterius non nocet, nec prodest

ex plicatur l. 7. de liberali causa, cum. l. ult. quid. ad lib. praec.

Quam lib. 2 sm. c. 1. n. 6. Amescua depotest. in seipsum
lib. 2. c. 17. per totum. et similiter bnam fidem heat emptor
d. l. Aberis §. sigs sciens l. imm. C. ff. de liberali causa Ide
ideo ut valleat bendito merito exigitur alterum debere
ignorare illum hoiem ee liberum qq p supositis cum
Cuiq.° in d. l. §. deiur. et fact. Vltr respondet qd aut duo
emerunt cum q se venundavi pasicbatr. ut singuli
insolidum adquirerent. Nam cum ignorantia Vnig
alteri nocet. neq scia nocet. sd ignorans insolidum adq
rit x.a d. l. Imo ff. sm. ff. qq ad libertatem si V.° emerunt pro
parte ut in d. §. si duo tunc ignorantia Vnig scienti officit
quoniam q ignorauit medietatem in seruo habe
re potest quam emerat et cum emptio pro parte consiste
re nequeat euenit ut in totum valleat et pars scienti qua
vatr. equig. n. é ut scienti pars queratr quam ut ignos-
rans propter scientem pena afficiatr ut docet Amescua n. 19.

18. Quibus et illd addere libuit circa juris ignorantiam
ignorantia iuris, cum de lu cram scilicet semper nocere quo de lucro captando agitur videlicet
cro agitur, nocet, secus vero Sigs sciat cognatum proximum mortuum esse ignoret aut
proximiori cognato deferri bonor. possessionem. quo facto
certum lucrum captavi l. error. 8. ff. de iuris et facti. qua
obrem si mulier sit soror defuncti. et putet amitam de fun
cti fratris sororem premori. atq ita signat a bine diem poten
di bonor. possessionis temp. Be excludatr et ignorantia ei non
p debit. l. 6. h. t. gaim lucro qualle é hereditas. l. Vnica §.
Lucrativas C. de imponenda lucrativis lib. 12. in qua ignos
rantia mulieri non prodest d. l. error. l. quamvis. 12. C. de
iur. et fact. l. Vlt. C. quæ sit tut. docet Cuiac. lib. 19 obser. vat. c. 39.
Et alias lib. 1. disput. papin. in d. l. error Do riel. lib. 1 sm. c. 21. = Secus autem
cum de damno rei amissæ erit qdo de damno rei amissæ agitur. tunc n. nec maribus aut fe mi
nis iuris ignorantia nocet. l. sm. §. deiur. et fact. ex sic intelligendus
in l. qui fideiussit 79. delegat. 2. l. 3. §. sig signiorians. 21. ff. de Senat. C.to
Sylan. qq no obstat l. 3 in pn. ff. de fundi dotium fraudem patroni nam bagi
tr de facti ignor.a ut docet Cuiac. lib. 11. Vespas. pap. in d. l. 79. Vbi alias
de hac re post Castren. Soccin. et Bart. in l. 1. de bon. poss. Donel.a

Hinc.

Amaya ad. l. 5. 6. et penult. C. qui admitti ad bon. poss.

Hinc accipiet lucem tex. in L. penult. infra Vbi si prusticitatem ignorantiam facti &c. bonor. possessꝰ nō petierit nec obtinet quo minus admittatur. q. Vba expungit Cujat. lib. 17. observat. c. 19. et in hoc tit. circa finem. Sed tenendum est illa Vba si per rusticitatem &c accipienda de ignorantia iuris L. 3. §. et si sciens. 22. Vbi Gothofred. de Senatu. Hodie Sylla. qq Vbi Stanting. nō subsbulit tempus statutum agnoscendi bonor. possessionis sed petitionem eius q olim in usu erat. L. penult. §. sin autē exulia. C. de curatore furiosi &c. Erat autē hoc petitio solemnis L. 1. C. de munia. de succes. et ceptis Vbis fiebat qq si petebat bonor. possessꝰ et qq prator petenti dabat intra tempora statuta; sed id renocat et nullum vult excludere obid solum qd eam bonor. possessꝰ intra tempus statuta ignorantia iuris facti fabsentia nō petierit; si in eam agnoverit qualitercunq; intra eadem tempora explicat elegantr Cujat. S.a et Donel. in d. L. penult.a et hoc satis explicat §. huius L.is

Ad laudem Dei.

finis.

Tractatꝰ Vtilissimus de Collationibus Ad instituta tit. 1.

C. et ff. eodem. Et tit. ff. de collat.e doctis. L. 3. cum seqq. tit. qq. p.ta C. L. 29. Tauri. L. 3. tit. 8. lib. 5. Recopillationis.

Tractatꝰ huius instituēs celebris nimirum est Vtilitas in foro; ac subtilitas in Scholis tum ppter Varias satis Duo impraxi occurrentes qq. et cum propter difficillima quae obtinet iura quam olorem ōes inst.tes et laudant eum et extollunt ut refert Richar. in §. 20 instit. de action. in tract. de collation. in prefatione Castrens. in Rubr. h.t. in prin. Cagnol. in L. si emancipati in prin. infra eodem. ego V.r Deo duce procopia ingenij methodice hanc tractationem insplendorem dabo. verbꝰ ita digestis ut difficillima et frequentiora cognoscantur. qd ut modis fiat sequentibus capitibus materiam secabo.

fin.

explicatus. L. penult. h. tit.

Sogia materiꝰ

C. I.m collationis Origo, Ratio, Diffinitio

1. Sferme nihil aliud é quam in Vnum locum ex diuersis in medium ferre; sgerere aut tribuere. l. 1. et 2. §. si veruah. l. 4. §. cumautem ff. ad l. Rodiam iuncta l. 1. in pris ff. h. t. quomodocumq dicitur venire gdo ex diuersis locis aut animi motibus in Vnum venitur locum et Vnam in seriem l. 1. §. mentionis ff. de pact. observat Petrus Greg. lib. 46. Syntag. c. 8. n. 2. Vbesembech. in parathit. n. 1. h. t. Hinc descendit collatio et si plura significet gr eccerset sall. et Petrus in Rub. h. t. Schardius Brisson. Othoman. de Verb. iuris Vbo collatio Rebuff. in l. cognoscere §. 6. §. dispungere de V. S. Ant. Gom. in d. l. 29. tauri. n. 1. Richar. in d. tract. de collat. art. 1. n. 1. Quoadmodum ppositum V. significat bona in medium apponere ut dividantur ex aequo inter eos gg sferuntur et cum sfert, ut si pona duos ee fratres ignotes tate moriens bis fuerint et Vnum emancipatum sic emancipatus ad successio non vocatur cum suis fratribus ut bona sua cum illis sferre et communicare debeat ut tres partes fiant ex aequo inter eos dividendo l. 1. et 2. §. Iulianus ff. h. t.

2. Quod iuris ex Prætoris iurisdictione admissum ad ducumé tet indicat Vlpianus in d. l. ex quo pertinet hoc in l. si emancipati, §. l. posthumo. 11. C. h. t. Vbi cum peterui fiat edicti mentio ad prætorem referendis quoniam iurisdictio prætoria in re tota versatur ut notant Brisson et reliqui de Verb. iuris Vbo edictum perpetuum Cuiacius lib. 1. Obs. c. 15. Forcat. Dialog. 10. n. 3. Duar. lib. 1. disp. c. 55. Corras. lib. 4. miscel. c. 6. Donel. et Gilchon. in l. edita de edendo Gobean. in l. 7. de iurisd. Cuiat. in prohemio ff. vel Iuliani Petrus Greg. lib. 47. Syntag. c. 30. n. 19. et segg. Deinde variis iuribus circa collationem addita et detracta fuerunt multa ut infra videbimus et explicat Balas ex in praxi partitionum c. 12. n. 5. cum segg Gilch. in h. t. in studio an. 4 post Castrens. in Rub. h. t. pris et in l. si

Significatio verb. collatio

Origo collationis est in iurisdictione prætoris

eman

emancipatinꝰ. Vbi Salicet n.2. infra q nouem iura ime morant ad hanc rem spectantia. sd de cæpcipua iuris prætorij vase Videamꝰ: ~~quare~~ //

// Quare aut̃ motꝰ fuerit Prætor ut collationis ius introduxerit illa ab oribꝰ ras̃ reddit quam tradiderunt antiqui Castrens. Cuy. et Donel. in Rub. h.t. Gilchen. s. ñi. et 2. Balasꝰ d.c.12. n.12. et alij multi Laudati a dictas d. art. 1. n.11. scil ut minueret iniuria q̃ditis sis emancipatis ad successꝰ parentum patribꝰ eoꝝ suis heredibꝰ impotestate parentum existentibꝰ fieri videbatr. Nam cum filij emancipati ꝯ ciuilli ẽẽnt incogniti. §. emancipato instit. de exhered. libor. §. emancipati de hered. q̃ab intest. def. ptor ꝯeos admitteret quasi emancipati nẽẽnt utpote rescindens emancipationem quæ ꝯ a patris potestate rem habebat L. sd cum patronus bꝰ. 1. ff. de bon. poss. tt. 3. §. si emancipato ff. de bon. possess. c. tab. quam eleganter explicat Ant. faber Decenv. decad. 2. q. err. 5. et 6. Cuiac lib. 3. observat. c. 5. Farin. lib. 3 trouers. c. 44. Matienzo in l. 1. glos. 14. n. 71. tit. 4. lib. 5 recop. Richard. in prin. instit. de inofficios. n 11 et 28. duplici iniuria afficiebant patrẽs ginpotestate remanservant. Vna é qd istis sui heredes cum cum essent soliuere ciuili heredem erant exclusis emancipatis d. §. emancipati qua ꝯptr sis simul cum illis admittantr emancipati nacctse é utillis ꝯparte avocent hereditatem atq ita nsslum avocant patrna bona eoꝝ et ꝯpia ipsoꝝ heredum q̃domestici heredes ss" et Vnusquisq patre quodamodo domi existimantr. L. in suis. 11. delibet post. cum tradit is ad don. lib. 3 m. c. 2. vbi d. suad. litt. M. et seqq. Rich. in §. sui fere ptotum instit. de hered. qualit. Emancipati V.° reputabant quasi in filij. familias neque Vnquam fuissent ut notat Ant. Faber in rationibus quæ habet iuris prudentia tt. d. prin. 1.° illat. 6. = Altera iniuria fuit q̃ cum filijfam q̃d q̃d adquirebant to tum patribꝰ quærebatr L. placet 39. de adq. hered. cum aductis in l. 1. C. q̃admitti et a dicha de adq. hereditate c. 5. an. 25. Donel. lib. 9. 3 m. c. 6. emancipatꝰ autẽ cum sibi adquireret sequebatr exinde ex bona sua q̃ipua habere, et nihil omnino ad bona gestus ꝯ filios fam. quæ in bonis patris reperiebantr in bitari ut in teros heredes ꝯportionibꝰ hereditarijs dividerentr atq ita accidebat ut emancipati ẽẽnt melioris conditionis q̃m sui Vnde prætori q̃ gratam semp poculis habet-issimum Visꝰ é ut quum suis heredibꝰ simul admitterentr et patrna bona ꝯpeterent ch. sua bona immedio ꝯferrent et in collationem adducerent ꝯ si impotestate manssissent patri ꝯeos agenda ẽẽnt q̃d indicat Vlp. in d. §. 1. h. tt. ~~imprin~~

§. Ratio qua motus fuit Prætor ut collationem introduceret

! §. 3. ff. de bon. pos. c. tab.

Vnde infra

4. Vnde infero qd cum collatio vocendo iniuria cãa admissa fuerit si nulla iniuria aut damnum intervenerit emancipati intruenti cedet bit Vbi ratio collationis et sequentis cessat

Casus inquit. quia deficit ratio inducibilis collationis. deficit ratio collationis

calatio d. l. l. §. bona. qd arcãdem cessat ratio bene ff. Emancipati sterili vel cui tit. ps. a tr. Bullas filio suo plus aliis haberit ex causa in spe tr. in l. ipsa bat. §. in. de bon. pos. a tab. nec qd ita emancipato noceat gamitus no habeat auferr. d. l. l. §. part. 4. ff. hoc titulo Vel si emancipatus e instituto et multo adicto. in plus ferret ex bo nor. posset. 3ª tab. quam ex institutione h. c. n. cau nõ ferret fratri suo pterito Nam instituti nõ ferunt nisi id inserit testator petita 2ª tabul. cor. portio sit aucta d. l. l. §. f. maxime. b. l. l. filium 4. C. h. t. l. si filio 72. 3. ff. sigs omis. ca. tit. = Quibus adaptari potẽ alter casu si suus sit exheredatus et emancipatus pterito et heres scriptus repudiauerit hereditatem metu emancipati hoc casu suus venit ab intestato 1. civilli emancipatus aut 1. pretoris et bonor. posses. 3ª tab. quamuis in intruen tu et benefitio emancipati inita facta ex heredatio et admissus e suus. l. filium n. 20. §. Videamus ff. debon. poss. 1ª tab. docet Bart. in d. l. l. §. si ex dto dante fall. in Rub. C. h. t. n. fin. et Cuiiat. in d. l. l. = Rõs autẽ ea e nam cum cesset rão in ductiua collationis hoc e iniuria docet ex dispositõ idẽ collãs cessare arg. tr. in l. adigere §. quinimo ff. dej. patronat. l. qd dictum 32. ff. de pact. C. cum cessante bis. de appellat. iunctis his q circa illam regulam cumulant Bart. et reliqui in l. ff. solut. mat. vbi Barbosa c. p. an. 85. Thuch. et alij relati ab Vualdo vo. 14 Donelli c. 20. litt. C. Fachin. vo. 10 Inouers. c. 75. 666. in c. cum esses n. 9. de tit. is et de sponsalibus 2. p. C. b. §. 9. n. 8. = quo modo procedunt multa iura imo animaduertimus emancipatum pro tantum parte offerre pquia iniuriam patitur qẽ impotestate d. l. l. §. si ex dto dante cum segg. l. 2. §. si tres cum segg. ff. h. t. l. §. emancipato ff. de iunctis cum emancipatis bis Volluit cum pter filios suos qui impotestate solet offere qa veniendo ad bonor. posses. illis solis iniuriam facit. explicat Cuiiat. in d. l. l. impra et vo. 23. Flor. Iulliani in l. 3. §. quos ff. h. t. et nos infra latius dicemus.

5. Sed cum ho die emancipationis effectus nullus sit quo niam inter emancipatos et suos sublata e iam diff. 2. §. fin. C. de legit. hered. autent. insuccess. C. de suis et legitimis explicant mysteria inter emancipatos et suos

sic et sublata sit differentia

gros tamen dat Aual. vo. 9. Don. c. 12. lit. C. Richar. 1. tract. art. 2.

Inscriptiones Capuani. de Illustribus

n.5. et 14 C. impr. inst. de hared. q. ab intestato ci. impr.
n.23. et in §. emancipati. 8. n.2. inst. eodem; cessare iam
videtur illa rão qua filijs emancipatis collatio imunge batur
atq ita superflua videtur hoc tractãs. Verum etsi hac difficu
ltas a Bald. et Alucrico in l. si emancipati n. 6. C. h.t. ita
sit mala fuerit ut proximam opinionem vere videamur
tn dicendum é qd etsi hac rão defecerit nihilominus tn ex alijs capite sit remanet
ex alijs. c. sustinetur. Nam cum hodie indistincte tam sui collatio
qm emancipati deferre teneantur ut patet texto in l. ut libe
ris. 17. infra h.t. Vbi explicant Bart. Castrens. et Gilchen.
6. et imprimis Ludio n. 8. et segg. Ant. Gom. in d. l. tauri n. 6. Fa
chin. lib. 5. controvers. c. 77. vers. quarta D. et nos dicemus eo
casu teneri collãs ut servetur aequalitas ut indicat le
Imperator in d. l. ut liberis. 6. aequalitatem paria mo do. l.
de pactis omnibus. 11. C. de transac. l. 9. C. Communia. l. cum
oportet. 6. §. sin autem res infine. C. de bonis q. lib. facit tex
in l. in tantum 20 in fine de cinnd. l. 4. tit. 5. p. 6. 6. porque
se guiar de igualdad entre ellos docet elegantis Ant. Gom.
5. n. 2. Vsq hodie Vbi q hac re multos laudat et rões segerit
inter fratres. n. qm eodem domicilio antequam nascerentur
habitaverunt et eosdem appellaverunt parentes et pa
rem agere gloriam acceperet Valerij Max. lib. 5. c. 5 6 ba
de brqueant / et caritas maior et amor inuitus debeat atq
ita iungat liberos aequalis gra quos iunxit aequalis natura ut
ait Divus Ambr. lib. de Joseph. c. 2. Docet et Plutar. in lib. de fra
terno amore et erudite observat Salorzano tit. 2. de parricidijs
c. 5. utpote camillis forcipibus vincula expulerit atq ita charitatis
nomen fratrem ée, docet ex sacris literis Martinus del Rio 3. p.te
in Senecam in Hipolito Versu. 608. Idem. Gruit et Sonnsa lib. 5. de bonis
filijs c. 19. et 20. = Adde autq multo vix e discordiaq et ingen
tia mala inter eos orirentur si frater videret fratrem sibi in bo
nis paternis preferri. qd malis exemplis ostendit Gomez. 5.
Tharac. de iure primogenior. q. 4. n. 23. et q. 16 et 17. opin. 5. n. 8.
qq adde reposteris qd de Aetheocle et Polinice narrat Apol
lodorus tit. 3. Diodorus Syculus lib. 5. c. 6. Thigin. fabula. c. 71. et de

Romulo

Romulo et Remo Dux Theronimi. m.c. magi. 69. 7. q. 1. et Pomponij in l. fin. de rer. diuis. Cui adde Plutarc. in Romulo Ouidij lib. 4. fastor. Dionys. Augustin. lib. 3. c. 6. Oualdum ad Donellum lib. 4. c. 11. Cittad. Lucens. et Bart. in tract. de tirannia n. 29. q. facing Romulo fratrem occidentis, nam defendere.

6. Visitata deinde in mundum prodijt, cuius tam inspectionis premissis, qd data opera faceimus, ut Via facilius muniretur, proponendo collationis definitionem superest iam ut de ea agamus. Quod pstare non facile erit sine demonstratione usq; ad unam cuiusq; rei partem nullus secure in ea assignanda pedem fingit ut ait ex relatis a Richard. d. tract. art. 1. n. 1. et seqq. Bologneto in Rubr. n. 6. et in l. si emancipati n. 3. ff. in fin. h. t. Cujac. in paratitlon ff. h. t. Vbi Duar. et Petr. Greg. Mascardus de Syntagm. c. 8. n. 3. Balasc. de Balb. c. 12. n. 3. et seqq. Nec diffonant Viri doctissimi qui hoc tractatu iam Vnus, iam alter, tradiderunt definitionem mihi partim arridet partim displicent. Ego cum statuo definitionem ut collatio sit hereditatis ascendentium cum bonis propriis admixtis ut ego et eorum in tres coheredes proportionibus hereditarijs fiat equa diuisio.

definit. collationis.

7. Inqua definitione illa Verba cum bonis propriis adijciuntur ut in l. 1. in fin. l. 3. §. emancipatis. ff. h. t. adscriptiones in bonis referentis nisi eam ut ne alter conferre l. 4. ff. h. t. l. 1. §. fin. ff. de collat. doctis. l. ea demum. 6. in fin. h. t. l. pater. 71. ff. de euictionib. iuncta l. pater. 14. ff. ad l. falcid. qa dos in hereditate patris reperitur cum traditis a Cuiacio lib. 16. qq. Paulin. d. l. pater. 71. = Nec videntur illa Verba superfluere qa explicantur sum supra dicta: Deinde denotant prius ee deducendum de alienum qa semper filius de re deducta collationem facit d. l. ea demum iuncta l. subsignatum 39. §. bona ff. de V. S. =

explicantur pro diffinitione illa verba, cum bonis propriis

Obij. Illationes heri posse, nisi minus accipiendo ex hereditate vel dubium delegando, vel faciendo

Nec obstat qd possit heri collatio in solum propria bona referendo Verum minus ex hereditate accipiendo l. debitis. §. fin. h. t. et debitore delegando l. 1. §. si debitore. 12. Vlp. idem pstando cautionem. d. l. 1. ff. h. t. §. iubet q. notat Bart. in l. pater. n. fin. de collat. doctis Petro Greg. d. c. 8. n. 27. Duar. s. a. Balasius d. tract. c. 14. p. totum = Itemposse heri collatio pstando stimatio qd magis admittitur ut docet Greg. in l. 3. tit. 6. p. 6. Gomezius

a s. n. 13

s.ª n.13. departition. l.p.c.3. a n.11. licet obstruertat Balasc9 d.c.14. n.2. quam rem nos latius suo loco examinabimus = Exgg videt nec indistinct.e apponenda illa Vba cum bonis propriis. prout fecit Volonet9 qui huic arg.to rem suam distinct.e adiecit rei p.r hereditaria cum hereditaria admixt.a. //

Sd Respondendum.e ip. dubitationib9 ca. cla bonor9 appellat.e obstineri arg.to tex.m l. bonor9 49. §. fin. de V.S. Vbi bonor9 appellatio.e obstinent gen.is machinib9 et petitori bg. g.o cor9 appellatio.e venient s.ª dicta. l. princeps 21. de V.S. l. Si adempti. §. l. cassius 11. C. de serv. past. l. Si legat 9. 30. §. 1. ff. ad trebel. l. 2 §. illd cum seq. ff. h.t. l. illud 20. C. eodem. Vocat. Obstinachela in l. Si Virgin. Vbo dona §. de verbo Benedicto in c. Rainuntius Vbo catera bona Pinelo in Rub. C. de bon. matr. ip.te an. Balasc9 c.13. s.ª n.94. Barbos. in l. Si stante §. fin. n.2 et 3. ff. Solect. mat.= Alias n. si bonor9 appellatione cam venirent seq.tr po.ee et etq. etquamvis ppria in collationem addu.i pec.e put.erit s.ª iuras.ª relata g.m bonis separandis requirunt ut bona sint ppria atq. acquisita si vero ea sint quo ad illud effectum tallia reputant nam qua bona nisi = circaqua aliquis habeat poterint in collationem adduci = Nec obstat stimationem posse adduci in collationem cum quia tunc ibid desinunt bona ppria dici cum stimatio succedat loco rei ex tou. in l. si uetrem 22. de petit. hered. l. plane 94. §. 9 vegatius delegat. l. l. titia 5. et 38. §. 1. ff. de aur. et arg. cum traddit.s a Barbosa in Rub.ca 3. p. n.73. et in l. q. dochis n.142. + Solet. matr. Gutier. 3.o pract. q.77. n.10. et q.87. p.to tam et in l. Unica C. de don. pet. uxor. n.61. Molina lib.4. de primo gen. c.4. n.24. et seqq. Rivald. tom.19. Dond. c.13. dict. B. qua vadunt procedunt multa iura ut in l. in dubio 14. §. fin. l. 94.a 30. §. fin. de legat.3. l. Si dom.9 71. §. 9 Si fit tr. de legat.1. cum alijs. ≈

Adiecim.9 in definitione hereditatis ascendentium ut intelligam.9 in tribus et collationi solum loca. ee hoc e.t in descendentes eius. loci.9 hereditate agit

8.

Ludiis sup. obij. ca. omnia appellatione bonorum stricti

9.

Explicantis prædic. de stricto. illa verba hereditat. ascendentium

naliomo

n̄ alio modo q̄m seqūntur post Bald. Paul. Chagnolus et Bolog
et reliquos in l. si emancipati infra h. tt. tenuerunt Gilchen
b. n. 39. Balasc. s.a d. c. 12. n. 31. Morchecho de diuiss.e bonor.
lib. 3. c. 4. n. 11. Angulo in l. 10. glossa 2. n. 26. tt. 6. lib. 5. recopill.
Molina de iust.a et iure trac. 2. disp. 237 et plures rela
ti a Pichar d. tract. art. 2. n. 3. q̄ ea rat̄ōe mouentur quod
collatio n̄ possit extendi ad alias personas p̄tr quae lege
cōprehenduntur l. illam 19. C. h. tt. l. nihil autem. que cōferre iu
bent de descendentibus locuntur et de liberis non uero de
alijs: at liberorum appellatione ascendentes non contine
ntur ut optime docet Ant. Gom. in d. l. tauri n. 9. = Deinde
facit quia cum collatio introducta fuerit ut diximus s.a n. 3. =
ratione iniuriae factae filio deinde et ratione aequalita
tis huiusmodi rationes n̄ poss.nt in ascendentibus militare quia
de iure ff.or quo fuit inuenta collatio pater solus succe
debat filio si fuisset in potestate in pecullio castrensi
iure pristino et tam q̄m pecullium occupans non uero suc
cessionem ut probat textus in l. filius. 18. ff. ad legem
falcidiam l. 2. l. proponebatur ff. de pecullio cas
trensi. iunctis quae congerit Cuyatius lib. 11. obseruat.
in quam quaestionum Pauli in d. l. 18. Antonius Faber in
iurisprudentia tt. 11. principio. 6. fere per totum Men
dez in l. cum oportet C. de bonis quae liberis 4. p.
Petrus Gregorius lib. 29 sintagmatum c. 14. n. 6. = Sine
erat emancipatus etiam solus succedebat exclusa
matre l. si ad patrem. 10. ff. de suis et legitimis. hered.
l. 2. §. obijcitur. 15. ff. ad Senatus Consultum Tertil=
lianum atque ita si cum patre non potest succedere
alia persona. sequitur non concurrere cum altero
ascendenti cui debeat conferre et consequen
ter defitiunt in hac parte rationes quae colla
tionem introduxerunt quibus et alijs argum.tis
hanc partem tuetur Antonius Gomez Ubi proxime
quam caeteri sequuntur et Duarenus in paraphrasi
ad hunc tt.m c. 4. ≈

Sd. d.a hanc sen

Sdo. hanc sententiam obstat aequalem fructum sive successionem ascendentium et descendentium Nam etsi descendentes ad parentum hereditatem vocet quasi lex gdã tacita vã natura= liter Volumus omnes parentum l. cum vãs ff. de bon. damnator. l. scripto ¶. 5. fin. ff. Vnde liberi cum latè traditis a D°. Greg. Mas. syntagm. c. 10. n. 2. Osuald. ad Donel. lib. 9. c. 2. litt. n. et lib. 9. c. 7. litt. c. Solorzano de parvidijs lib. 2. c. 15. Seruant Seneca lib. 9. controvers. declamatione 4. et Aimes Roberts. lib. 2. rer. iudicat. c. 13. quoniam ne cunctis ordine fatis ut ait Ouidij epist. 1. et ita instituente natura filij post parentes superviuere credantur. l. 9 Duos. 9 §. 1. ff. de rebus dubijs. Vbi non obstat cdã l. 5. fin. et l. Similiter 22. C. eodem. quoniam impubes deuitat ut naturã reputatur ut explicat b. Donel. et relata ab Osualdo s.ª tamen si mortalitatis ordo turbetur pietatis solatium parentibus datum é eodem modo in hereditatibus filijs succedant. l. nam etsi parentibus 9. §. ff. de inos ff.° tit. l. Vnica C. de his qui ante apertas tab. l. Vlt. etiam dicent. Defuncto C. de senat. Vtor terbell. §. 2. instit. eodem. Videndus Richar. in prin. instit. de in officiosso n. 59. et Osual. s.ª= Ex qq patet intr ascendentes collationem dari debere; prout odie attenta l. 6. tau. q é. l. 1. tit. 8. lib. 5. recop. Vbi exequata é filijs atq parentum successionem et Matienzo et Azebed. ind. l. 1. et Sprima tex eo nem siliberi qq succedunt magis é debita cõgruã ad collatio nem asportari et parentes cogendi sunt. qq et alijs vãtibus hanc sententiam tenet Angelus in d. l. si emancipati Vbi Sass. n. 27. Delius. n. 8. Rodericus Suarez in l. quo niam in prioribus ampliatione. 16. n. 17. de in officiosso. ff.

.10.

Obst. etiam ascendentes descendere debere

Cui difficultati respondendum é cum Gomezio .11.
l. 28. Vbi. sd hijs non obstantibus Richar. d. art. 2. n. 6. qd dicit Dudio suppositi
succedere ascendentes, descendentibus procedere respe ctu hereditatis ordinis et gradus ñ V. quo ad qualitatẽ succedendi gaudere non ñ het locum collatio. equiparãs enim ita debet admitti ut procedat qdo eadem militatio ñ si diuersa, quoniam ea odie stante l. 6. tauri ñ habet locum transmitio nec repsentãs necalio qualitatem quo dam intr descendentes ut docet Mx Roxas de successionibus ab intestato. c. 13. n. 30. et Osualdus d. lib. 9. c. 3. litt. C. Nec Vlta

Vas

*

vas quid quam facit contrarium immo retorqueri potest in contrarium partis asserentes quoniam in magis deducta legitima descendentibus quam ascendentibus g° maiori rase equalitas seruanda est inter descendentes ac per sequens ea debet restringi debet extendi ad ascendentes. Docet Bolognetus in d. l. si emancipati n. 22. alias n. si recava ect illaratis cinalis de actis et collatis inter extraneos qd falsum et ut probant plures relati a Ballasco d. c. 12. n. 32. et nos dicemus infra. //

17. Rursus in diffinitione diximus inter coheredes S. R. ut cognoscamus collationem ita locum habere si heredes sint et succedant ex tt° vniuersali non alias nam si filius tt° legati aut fideicommissi aliqd habeat aut eo modo de patris succedat seruetenebitur l. 1. §. fin ff. h. t. l. fin. de collatione docti l. a patre C. l. filiam C. h. t. l. ex causa 25. C. famill. ercis. obseruant relati a Gilchen. in d. l. si emancipati n. 50. Gomez 5ª n. 5. vbi vnum tamen Richar. 5ª art. 2. n. 25. Sic eodem modo si parentum recussauerit hereditatem l. 1. §. 1. l. 2. §. si tres ff. h. l. 29 tau. t. de Viuere. a heredat. et t. per os si sequi siere apartat. notat Richar 5ª n. 22. //

Quæ plicantur illa de via. inter coheredes ad diuisionis

18. Vlt° illis vbis ut proportionibus hereditariis et cett. a Voluimus designare finem propter quem in ducta fuit collatio vt proportionibus hereditariis bona distribuantur l. illam. 19. infine C. h. t. l. Si filianus ta. 20. ff. fam. ercisc. et ut distinguatur collatio a Societate quæ est inuentis cum equali lucro et damno tractatur ut diffiniunt relati a Richar° in Rub. instit. de Societate n. 3. et ita tenent Salicet° in d. l. si emancipati et Deb° t. n. 13 = Nec obstat tex° in d. l. 1. §. si ex duo dante ff. h. t. quia Menchaca. tb. 2. de suc. resolut. §. 19. n. 2. damnabat hanc particulam sed respondendum est relicta explicatione Ballasci vbi prædicit quid nihil adducit. t. tractari quo modo fiant portiones collationum vt vtrum emancipatus debeat pro modo eius qd auferat an negari quin diuisio eay sit facienda proportionibus hereditariis aliud n. edicere equaq. te

Quæ plicantur verba proportionibus hereditariis in diffinitionis =

beat

debeat collatis peri et tunc erit facienda p modo dani dati
et x.ª mensuram in uno fiera abemancipatis Vt decebat Mensh.
V. g. si filiq emancipato exasse. emancipatq autq missio edicto abstulit
patri remisseq vt ferat p cap.ª id remisse. aliud autq e quo modo erit
diuiss.º faciendum exillo cumulo bonoq et tunc fiet p portiõ
nibus hereditarijs ut indicant l. 6 § si exdro dante in fine
Vbi si duo sint filij suq et emancipatq item nepos ex emancipato
petentq impotestate auj; pentur q.ª tabulas. bona ita diuiq
dentr ut sant duo semisses Vnus dabit filio suo alter V.º
intr emancipatum et nepotem diuidetr. nam in prendis
patris bonis plerung distributio fit pro n.º liberoq id
quod ss liberi emancipati et sui et singuli singulas
partes ferunt ut docet fusse cuiq.ª in d. l. 6. et l. 41. ad edict.
Pauli in l. 2. § si ves p tem t. ff. h. t. //.

C. L.m ansoli emãcipati fra tab.

Suis q impotestate fuerunt p ferre
deceant. Quamq et qui sui in
potestate et in Vniuersum
intr quos locum habeat
collatis.

Cum bonoq pos. § admisso emancipato adsuccessiõ
parentum filijs suis heredibq introgaretr minuia ut dixis. c. 1. n. 3.
ut ea arceret emancipatos ipsos ad sua Vicente patre quoniã
tatibq p ferenda Vrea p ff. l. et 3. § Iulianus. l. filius § ff. hoc. x
ff. l. impos et m. § emancipatos
ff de iuangendis. l. eademun. § l. si emancipatiq c. h. t. l. filium
2a. § Videamq de bon. poss. 3ª tab. = q de q locum het et impos
tumo l. fin. ff. h. tit. l. postumus 11. c. eodem. nam et si in cepna tu
ra sint quim Vtero manent et sequntr neq in patria potes
tate. l. fin. de assignandis lib. § cum autq de tutellis et ideo
neq sui heredes censeantr l. lege 12 ff. de tit § Sui instit. de
heredum qualitate minus minus tr cum fabo ramiliter eis ea
jura in tempq nascendi integra reseruentr l. in liqui. §
ff. si pars hereditis petatr. l. q in Vtero. 1. et 2. ff. de statu hoq
impotestate parentum intelligun tr. l. 2. et 3. c. de postum. hered
-- intelligendis 153. De V. S. docet Richar in prin. instit. de pupillari

liberi emancipati conjecturã tenentur dium posthumis

1.

n. 43.

n.13. et 67. Vrual. ad Donel. lib 7. c2. litt. f. Sarm. in L. in suis &c lib et post Gutierrez ind. §. sui n. 18 et segg. atq ita eis demtam pm suis emancipati sferre cogunt ut in dictis iuribus explicat Gilchen. in d. L. posthumo et Balasc9 de partitionib9 D. c. 12. n. 51. Richar. ind. tract. de collationib9 art. 2. n. 19. qd elegant ée intelligendum tradit dum modo nascat posthumus et egerit et vius et qd ñ declinet in mora tuam d. L. 2. et 3. C. de posthum. L. ñ ñ liberi 14. de statu hom. qq adde j. ñro debere ée baptizatum et viuere per 24 ora spatiu L. 13. tau. qé. L. 2. tit. 8. lib. recop. tradidit idem pichard9 in §. posthumi 2. n. 17. et segg. instit. de ex hered Vbarry et regnicolas in ff. D.

Emancipatus sferre cogit tradit Anan. et relatus, et moderatur Gutier. citato

Qua collationis necessitas ita emancipato meungit ut et si ñ fuisset suo abstinuerit et postea restitutus fuerit ad bon. poss. §. petendam vterq ex causa ex post collationis modum eidem quoq restituit ut in L. 1. §. plane ff. h. t. iuncta L. 1. et 2. C. Rut omis. hered. = Minor n. rectè poterit quam admodum potè quoniam adijt seabstinere prestit §. in integrum ita ex impetrare poterit eandq restitutionem aduersus omissam aditionem. L. bonor. pos. ss. L. ait ptor. 7. alias é. L. et si hoc te 8. sdgd Pap. L. gdsimin. 24. §. scebola ff. de min. L. ex tractu 44. ff. de rei vind. facit L. Pañonig 86. ff. de adq. hered. L. nam gd. 14. §. plane ff. ad Vbell. cum traditis ab Ant. fab. lib. 7. dect. c4. Quar in L. ex tractu Inan. tb. nom. c7. Sphortia de restit. 2. p. q. 63. art. 2. n. 14. Done adtt. C. de rei vindicanda n. 21. Marta in empor. tit. de in integrum restit. Pabo cent. 3. q. 3. Richar. De adqr hered. c. 12 n. 19. et segg. et in §. sigs in integrum a n. 5. instit. de eo qd libert. ca. quscassu non eminum sit ad collationem vrgeat emancipatus cum id nãta restit. id expostulet L. gd simin. 25. §. restat. ff. de min. L. Videamq 38. §. in fabiana ff. de vsur. et b. Gothofredus et Marta s.ª n. 5. impressis atq ita in vno cõmentatis Acurt. ind. §. plane et tb. ex huj. //

3. Hoc non obtinebant in filiis emancipator qui emancipati non habent sferre emancipatis negotium collatio admissa fuit. L. 1. §. pn. L. 2. §. si tres. b. quia nec communi sferunt. L. 3. §. Julianus ff. h. t. L. si emancipati. 9. eisdem = Ras ega cum j. civili

inter emancipatos non datur collatio

Cent

cent in consortio emancipati ut diximus l. 2ª C. n. 3. nullam minuriam
alt alterius iussu recipit V. cessante rase legis nemirum
si collatis cesset dicent Bart. Castr. et Gilchen. in d. l. si em
ancipati Menoch. de succes. resolut. 162. §. 19. n. 24. Balast.
d. c. 12. n. 37. Richar. 5ª d. art. 2. n. 11. Cuijat. in l. 1. §. nec castrense
ff. h. t. lib. 41. ad edict. Paul. in d. §. sitres Ant. fab. de err. decad.
40. err. 4. Petr. Greg. lib. 4. c. 8. n. 25.

Sd adverte hanc doctrinam multa jura
obstant in contr. caput extulit difficultate tex in l. §. si sit filius ff.
de suis et legit. cum emancipatis liberis ubi si decuius succes. agit
duos filios habuerit unum emancipatum alterum in potest.
et exatis filio iam defuncto duos nepotes unum in potestate et
alterum emancipatum respondet viriana emancipatum
filium ne spartes facere debere unam sibi unam patri et
unam nepotibus alterius atq ita pbat nepotem emancipatu
collationis emolumento fratris et sic regulariter emancipatum emancipa
to inferre gdificultas grauissima tibi in triphis ut stat ex Bart. et Gloss.
in d. §. si sit filius qui tricenis super cogitasse et nihil scire Bolson. d. q. Castr.
Bald. et Alex. et reliqui in l. si emancipati et Gilchenum d. q. Cuij. 3. obser.
c. 9. gillis tex literam sine emendat. intelligi npo ee docet gdrepetitis
in d. l. 1. ff. h. in peculiaria nata ad d. §. si sit filius qui emendatis donat uthoman. lib. 3. obser. c. 8. sd a uobis frequentibus recedo cui tenuia admittapsit
q placuit Bart. ut docet Bolson. 5ª n. 19. Rich. d. art. 2. n. 13. ide semanci
patum nepoti emancipato inferre quia cum altero nepote fratre sui ad
campos admittit in stirpem succedendo nimirum capita non patres representan
do unam personam efficiunt et ideo unaportio ei post stat. quatti
duo cent unam personam l. sinepotes 7. ff. h. §. cui filius inst. de hereditat.
q abintest. V. Sicut nemo potest per se ee impotent. et prop. te n, etiam ne
potes representando unq patris personam q unq fuerit emancipatus, si
alter in potestate qui manserit ambo impotent. fuisse credunt et ideo
j consentir atq ita emancipatus nepos expersona nepotis impotent. fruitur be
nef. collat. itq dpse npote habere = Xamne in assibus mi. et patrimonii qs
heat qdpse here npote l. si em uss. qm adm. seruit. l. cui de hereditat. qs.
Deadq. hered. l. 2. ff. q res pig. iunctis alijs casibus quos refert Salt. in d. l. si
emancipatus n. 4. qq ego adijcio tex in l. ut liberis 7. §. si duos ff. de inoffic. test. ca. iunctis
§. fin. qq. d. libertatem petamare et bquisaciens cuit bis liuera patrigno
vantiq alteri cmere intelligit. explicat Cuij. in l. §. ff. de iur. et fac
ignor. a. et nos diximus in l. qm diu 5ª fin. em. (. admitti.

4.

adultus filius inter emancipatos non datur, Obs. l. 5. 16. de suis et legit. cum emancipato

Bluhs est mente Bur.

5.

impugnatus pydic. Scholio

Sdobijciesgdsi hoy nepotes patri deq defuncti filius adeis succes.s pueneritexcluso nepote et emancipato simulcum nepote impotestate existente admitteretur. L. si patri impot. ff. de iungendis et si filius emancipato cum nepotibus in potestate existentibus admittatur ginuis ipse nepotibus seruat nepotes in eis ferre non tenentur. L. i. § nunc videamus. VII. nec gd nepotibus. g. cum potentibus sit iusfilij quam nepotis emancipati. idemquq mes dicendum videri etsic seruandum nee. = Ceidifficultati respondet Vlpianus in Vss. ginuis Vbi ait gd si viueret patr nepotes seu reret cum ipsis eis ad successeis isti minus haituri erant exhoredit. Aui gin patruus haberet gd nepotes adoptati eligé. nam dicti minus constat gd si viueret patr et seu reret cum filijs aliqd habituri erant nepotes. Dein. quia si filij ille iam mortuus impotest. fuisset tunc integra portio hereditatis ad ipsum pertineret n V.° ad nepotes. L. i. § si patr. Desiungendis. g. sic recte in d. §. si fit filius apposita è dictis minus. mo dicere debuat nihil, cè habituri nepotes. Denso si filij iam mortuus fuisset emancipatus et voluit Acursius nepotes et Gothofredus cattr. in d. L. si eman. et tij. d. reg. cum Vbi ille himinus sic habituri in recte scripsit, imo dicendum est patrem hic minus habituri. Nam nepos emancipatus seu rens cum patre suo minus potuit habere

d. L. i. § si patr. et § in tripsum imo illa tertia portio hereditatis inter filium emancipatum et nepotem impotestate retentum pro quis portionibus viuidenda erit exoditos et iungendis emancipatis liueris. =

6.

Hijs difficultatibus gretis Acursius asserit dictio minus idem significare gd mihi videtur dicendum cè imo si filius fuit emancipatus seu rens cum nepote impotestate aliqd deue bat habere ille nepos et dicitur fuisse euincit Vbum illud seuiente : nam filius emancipatus seuirit cum nepote impotes tate exillo edicto desiungendis et cett. ut notauit Gs fredus in d. §. si sit filius. = Quare doctissimi Viri respondent illum Vss. hijs habituri in nepotem emancipatum resc uendum ee gsi viueret patr admitti ipsum et ad Aui horedi tatem ut dictum é sd nepotem impotestate ut sit certus gdut dictum eet impis patruum emancipatum nepoti impo testate et nepotes emancipato conferre teneri 3. 3 p. 3 suq bonq

Alia Scholio dicti L. i. § ult. de iungendis cum emancip.

Cui responsio potuit obijci in tertiam partem sd minorem dimi diam tertiae ee referendam ex ratione illa Vulgari gd subroga tus sapit naturam eius in cuius locum subrogatum. sd si patr hoy nepotum viueret et seu reret ad hereditatem Aui tertiam cum hijs idé cum Vno ex ijs cumquo potuit seu rere. Nempe cum nepote impotestate retento hic nepos minorem partem hereditatis consequeretur dimidiam Videlicet por tionis cuiq altera dimidia ad patrem pertineret et tunc patruus emancipato gfratri emancipato conferre teneba tur tantum nepoti referret s.m. quantitatem dimidiae

tertiae p.

terthia portionis. g.° cum nepotes locum patris subintre
ut n" deuet ee melioris cdicionis gna fuissent si pat
viueret ac per ssegms nurgendo ep patruq ipsis sferre
integra portionem sd dimidiam = Cui bicchonius resp
ndet Hy. in d. Vss. gmuis sdvaõem inedit. Ea nd aptari po
terit gd nepotes locum patris subintrant sd quoniam Vnus
nepos cum eet in potestate et obid diuersso qualitatis ga pat
erat emancipatq cui n sferebatr ipse tm in potestate etgmuis
Verum sit gd si succederet pat cum nepote dimidia tantum
tertia portionis sequeretr et sui hereditate et p̃ post
alteram dimidiam et nepoti s.m. suam portionem pat
nus sferret n" V.° patri quoniam ppter nepotem n gaudebat
benefi.° collationis ut in superiori cau. dt cum patr sit
mortuq cum Vna portis Vtriq nepoti deb ga ambo qua
si Vna perssona iudicant̃ ut diximq merito Vtriq sfere
ndum ga demisso patruo in turpiam patrum et quia
q locum patris subintrent melioris ss.° cdicionis q̃m
ipse si viueret cum nepos in potestate haberet bonorum
collationis ppter se et emancipatq propter eum gd n" haberet
pater ex q.

Sd hoc intepta etsi subtilis demonstrat
mihi Videatr et aliqd placuerit nunc ve maturiq si
derata excedi placet = 1.° ga n" satis explicat mentem
Vlpiani et Scevolae ti. q̃ currente cum nepote patres
suo minus aiunt habituru hoc n. e gd querimus
quomodo minus sint nepotes habituri in hoc casu
gd n" satis explicatr ga cum ille Vss q ss habituri
de Vtriq nepote loquatr Videtr violari mens et litt.ae
tis si ad nepotem tantum in potestate referatr qui
Duobq nepotibq carentem intelligit. = Deinde ga
n" Video quomo possit dici casurum fieri cum ijs id
cum Vnus ex hijs cum tõ reservat Utrisq Deinde ga
illa rõs n" aperiet quare m.° rõ non placeat accipiant nepotes
q̃m in 2.°

Quare ego in hac difficultate in qua tot viri
alios deserorum Vellet magis cum eis errare quam solus se

7.

Imprug. ppter Scevolam

8.

Vrsa Ludo dict. loc. S. 16.

ppter

pum attingere Veritatis Adpgendum é ut eam sipossimq
aliquomodo assequamur atq ita agitabant Dicipose
Vlpianum Scabolo sonitabus casus pposuisse Vnum impo
Dequo tam diserimus s. n. 4. Alterum aut pposuisse in Vr.
ginuis inquo nisi mea fallit opinio psuponendum é Bustillos
nepotes in fuisse Vnum emancipatum et alterum in pote
tate sd cum bo impotest. Aliq manusisse et cum eis pa
trem sanvisse ex edicto Desiungendis cum emancipato
liberis eius qd eum citr ex illo Vbo sanrente ut diximus s.
n. 6. et exparificatione ābor nepotum et exppia dec. s.
Vbi ultrq nepotidatr qd habeat minus. quae ōia denotant
Vtrumq nepotem in potestate fuisse et cum eis patrem sanv
visse nam alitr nō poterat nepos minus accipere si ēt eman
cipatus nepos poterat sanvire cum patre sd exclusus
manere ut in l. l. §. sipatr. C. X. quam possitionem con
sq illis trā é qd si sit filius in potestate aliusq emancipa
tus et duo nepotes Vnus emancipatus et alius in potestate
patrum exhis bo partibus factis tertiam istis debere
sferre. ad quam cum suo fratre nepos emancipatus admi
litr exsupra traditis vāe. Verum si patr nēēt mortuus
et isti nepotes ēēnt in potestate Aui sanvente cum eis pa
emancipato minus ex collatione acciperent hij nepotes
gin patruus nacti mitā dividerent hereditatem patruum
filijs in eadem tertia parte sanvat l. l. §. in tripsum Vs.
sd si sit ff. de siungendis. minus acciperent gin patruus
Nam ille solus hēt suam portiōnem tertiam nō munica
tam cum alijs nr. V.o nepotes q municant cum patre
V.e in l.o cāu cum nepotibus detr tertia portiōs soli ipsi ac
cipiunt et sequentes plus q si patr sanvenet nam ad eam
dem solam Vocatr pars cum ipsis et ita cum intr plu
res dividatr minus accipiunt. = Rēq obstat qd ūdenet
ē melioris conditionis nepos emancipatus in l.o cāu q nam
2.i nepotes in potestate quoniam respondendum é qd
q in primo cāu emancipatus nō sanvat cum nepote ema
cipato in potestate in maiorq portionē Vocantr q ipse cum patre
Vna persona reputatr ut diximus et ex persona alterius
plus accipit. in 2.o V.o cāu cum adda tr alia persona s. patr

vēni

9.

nemirum si coactaras edicam q hs minus accipire
qm patua ut mo Vss. videbi. hoc in tanta difficultate
occurrebant q minoribq scrupulis affecta mihi videntr.

2o aduersq ca dixim q emancipatis ff
deferendum nec obstat l. 4. Vss. is etenim. s. hoc tit.
Dbisiliam dotem a patre effectam deferre debere liberis
q in fam. defuncti inficerunt statuit Gordianq. = Cui
difficultati post Auers. alios ad hanc quisitores relatos
a Barbosa in l. 2. §. qd si impatris n. 21. et 22. ff. Select.
mat. quos segr Ant. Fab. de err. decad. 40. err. 6. Vesq.
onderi solet separandam ee doctem ad Ventriam af
fectiua, de qua y dochium natura videndq Vlpianq in l. §. de
f. dochium Cujat. in l. Vnica §. illo pculdubio / de rei Vxoria
actione Barbosa s.a n. 11. Donel. lib. q. com. c. 5. Fachin lib. 3.
controuers. c. 71. et lib. 12. c. 59. Pichar. d. tract. art. 3. n. 22. et se
qq. / nam cum dos profectitia sit illa q filia a patre fuit data
quodam mo videri in bonis patris obneri, et ideo filia
in matrimonio defuncta ad illum reuertebatr. Liuze. lib.
ff. de f. dochium. l. patr. 71. de euictionib. l. 4. / Soluto mat.
notat Gothofr. in d. l. §. §. fin. de f. dochium Fachin. d. c. 71.
Ant. Fab. lib. 1. disc. c. 16. et lib. 12. c. 1. et seqq. Skifordeq.
lib. 2. tract. 14. q. 3. Barbosa s.a n. 37. Quapropter cum hoc sit
in ea dote speciale nemirum si differre eam pluam teneatr
et emancipatis. qd non obtinebit in aduentitia q cum sit
illa qua alimde q mo patre profectae ut ind. l. §. §. fin. l. Cais
45. ff. Solut. matrimonio cum Vulgatis docet Gilchen. in d. l.
4. n. 4. Nulla potest fieri iniuria filiis q ipse emancipatq
qq plus iuris habet q mo soror adsuccedendum in bonis pa
ternis q in solutionem et scutire videtr Pichar. s.a q. 44. et
Gobeanq tit. de dochium c. 44. licet ieiune nimis in eius
tex explicatione se se gesserint. //

// Verum hoc expos.o eo displicet quapo
tis videtr haec filia impotestatis patris manumisse q dum
dubio semp presumitr ut docet Ia. ff. ind. l. si emancipati
n. 2. Cujat. in l. 1. c. hoc tit. Vs.o quero post primam et
Veriq videtr Gordiani temp.e pluam emancipationi nec

Obs. 2. aduersus id quod dicitur emancipati non offerri. l. 4. c. eod.

Idubio.

10.

Impug. praeced. dicto

tenesi

teneri dctem pfectitiam emancipatis ꝯ ferre ut indicat tꝛ in
d. l. si emancipati denig ga aut filia erat in potestate aut eman
cipata ꝯ in potestate ꝯ tenebatr ꝯ ferre emancipatis quoniam sui
adidn cogebantr. l. ut liberis. 17. h.t. facit tꝛ in l. 2. in fine in
fra eodem docet Gilchen in prelud. ad hunc tit. n. 7. si vero
emancipata eodem modo immunis erat a collatione qui
ga dos a patre profecta eidem adquirebatr et tam ꝯm bona
ꝓpria non debuit emancipatis ꝯ ferre qꝫ nullam irrogat
at injuriam. ℣

II.

Quare cum Cuj. ind. l. 1. Vere dicendum ꝯ
filiam teneri dctem aduenticiam emancipatis ꝯ ferre
sd tantum profectitiam ne duplicii in modo intervenu
tu emancipati afficerer nam cum illa partem hereditatis patermæ auferat utpote cum filia ꝯ tempotesta
te equum fuit ut filia dotis collatione grauetr quo
niam sit ꝓprium eius patrimonium neq in ea ꝯ pater
qdam juris habeat neq ex substantia ꝯ eius abcessit ne
qꝫ ꝯm eius esse cepit neq obstat hoc idem duplex
in modum in dcte ꝓfectitiæ admissum ꝯ ut pater
et tu Gordianus in illa collationem admittit nam
Respondendum ꝯ occurrere diuersitatis ratio
niam equius multo ꝯ dctem a patre profectam cum eius
bonis ꝯfundi et ꝯmisceri ꝯm aduenticiam qua alium ꝯ
aduenit nam profectitia dos patris et filiæ ꝯ in tollo ꝯ iuris l.
2. §. qd si impatris ff. solut. mat. in filiam matri. deducta ad pa
trem rebertebatr. l. si filiæ §. 7. domacedonianum d. l. pat. 71. et filia
Viua patre legitima censetr administrator ut ex Bart. docet Bar
bos. in d. §. 1. d. in patris n. 22. at gita in ultimum fuit cum bonis patris
ꝯfundi ꝯ profectaꝯ cum ꝯ mortua fuisset ꝯ ponitur a bce
cerit a bonis patris ad ea bona redeat d. l. pat. 71. ꝯ. spem
ꝓdoq capiendæ dotis Barbos. s.ª n. 35. quæ spes in ei
devat. ꝯ deuet ꝯ; cum res de facili rebertatr ad suam origi
nem l. si Titius 27. §. pacto in fine ff. de pact. = Deinde ga cum
ꝯ ꝓprium patrimonium filiæ ut in dictis juribus l. pomponius
filia ad plus ff. fam. ercis. ne vato negotio ga equalitas suc
cederet cum patribus et ipsa dctem ꝓpriam haberet
ut decernat. Dctis ind. l. 4. n. 1. Ruxius ga cum de ea bona

admitte

vera intelligentia dicti l. 4 c. h.t.

admitteret emancipata sin dotem data inpissent arg. to
g dixim⁹ qd si emancipata⁹ fuisset impotestate patris sua
bona ei adgeret ⁊ quum fuit ut collatio nem vrgeretur
filia in eadote qua facilius ad patrem potevat recurrere
qm in aduentitia g penes maritum remanere solent l. Vnic.
accedit C. ei vxori actis. Vlp. in frag. tit. 6. observat. Otho mang
de dotib⁹ c. 15. n. 67. et Barbos. de relig. s.ª ⁊ soluto matri.º nesti
tuebatr vxori et n patri. ac hinde cassla de tempetere p. te. d.
l. Caius ut s.ª cuj.mo to g. observa. c. 9. Bert Barbos. s.º n. 23. et 24. et
Ant. fab. ⁊ err. 6 n. 11 et 12. adpita nemin⁹ sic de⁹ ⁊ ferat, m emancipatis dotem
ff. de relig. n. v. aduentitiam. 3 =

Quæ omnia de filia sua intelligunt cum 17.
Cuiajis supra dict. g emancipatis p fectitia teneri ⁊ ferre. Vdictum é
si in aduentitia nec fuit admissum inter filijs suis, stat ratis
ut in d. l. 4. iuncta l. 1. g. si subditione decisatione dictis. Vbi
n separatr dos profectitia ab aduentitia inter ⁊ ferendum
emancipatis atq ita sentit Cuj. lib. 3. observ. c. 30. = Sd abse impugnatur ab Mat. Barbos
utentia ea recessit Ant. fab. s.ª n. 16. Vbi ait filiam fam. de pugnc. vna intel.
tem aduentitiam et ⁊ fratribus in fam. stantib⁹ n decessenda
⁊ ferre g monet exc⁹ qd d. l. 4. et d. §. 1 si subditione loqu
antr de filia emancipata qd sit exc⁹ quoniam ⁊ trac
tatr de dote filijs emancipatis ⁊ ferenda p filiam cui
n collationi n fuisse obligatam filiam fam. certum é
inter cæteros ⁊ stitut. g mo. l. uel liberis. = Deinde monet
qd defuncto patre vina adhuc in matri.º filia g aduenti
tiam dotem het Verum é patrem nihil vr gm iuris
in ea habuisse sig dem stante matri.º dos sive adue
nitia sive p fectitia sit tota pueniat mariti l. r. de jure
dotium at quum is potuerit aliquo casu dos ad patr⁹
p tinere n i dum stante certum fuit; ut ratio sit habenda
horedum. Et si ad equalitatis rationem attendere libeat neq
hæc ratio suadet collationem dotis aduentitiæ q n fuit
camen Leonis aut Justiniani ut æquale suum libero
rum patrimonium ⁊ stitueret ⁊ d ut æqualitas ⁊ servaretr
quantum ad patrimonium eius de cuius successione tractatr
= Sd his n obstantib⁹ eam sententiam ut p. to ⁊ ratiorem n.
Verius é ut Cujat s.ª notauit et Donell in l. 2. C. h. t. qa sed subdistinetur dicta ra
æquissimum fuit a filia et g impotestate manet exigi za intelligt. l. 4 h. t.

.6.

ut dotem aduentitiam fratribꝫ mpstet ale fuerunt
sferret. ogtat autẽ hꝛc é gas. qd fratribꝫ t apahe
fabulis dãtum cẽt id totum patri adquirere ex vulga
vi regula l. placet ff. de dqv. hered. acprim de mor
tuo pahe id spectnium habere ꝓpẽt sd sua sponte
veniret in diuisionem hereditatis patrue ita utꝫ
bonꝫ n minus particeps cẽt filia vna succedens ꝗm
ipsi fratres ꝗꝫ ea bona data cẽnt. eigit ogs. mum
ut si qd filie datum sit apahe t ab extraneo id pra
ceptum n habeat sd veniat quoq in diuisionem
cum patribꝫ nemasculi sint deteriorisdnis ꝗm
femine in successione patris s.ª l.ª in multis. q. de stat
hominum prĩs inst. de ex hered. liberoꝝ §. qd ad feminas
inst. de legitimis agnat. succ. atq ita cum dꝫ filia
fam. data t ab extraneo ꝓposit dicit venire in diui
sionem hereditatis necesse fuit ut eam sferat

13. Nec obstant. sent. fabri iasẽ inãtis. ª dicimus
n. o. filia in d. l. q. erat ꝓtestate quam seruam tenet et ꝫ ti
curs. in d. l. §. si subsdit. sine vbꝫ extraneus t collatione
dotis et fere oẽs in. ꝓtes in d. l. q. fall. in d. l. si emancipa
ti. n. 4 in fra Balas. d. c. 12. n. 20. qa et ꝫ dej. ª ꝓ ꝫ tenebatur
suis fratribꝫ sferre dotem ꝓfectitiam et aduentitiam qd colli
go ex d. l. §. si subsdit. ª iuncta l. fin. ff. de collat dot. et
id insinuat d. l. q. ff. in dubium é, vbi tria fuit tenet sfe
rre dotem aduentitiam et ꝓfectitiam non si de eman
cipata ꝙuenet q vas ades grauis ꝓhibit nisi bene pru d
entes ut ad ꝓfectitiam tantum emancipatos admitteret
cum etiam in eo casu s.ª d. vas satis stare et ꝫ militare vi
deat et aliqꝺ videamus emancipatos emancipatis con
ferre ut dixim.ª circa explicat. ꝫ tꝛ. ª in §. si sit filius
de exiungendis. v.ª mpbanda é sentẽa ja. bonis in d. l.
4. n. 1. circa finem qa ibi esse in visu j.ª ꝫ ꝫ ut aduen
titia dos sferre ut qd tempª. l. cum in d. l. ut liueris, et
i. de intelligendum ee d. l. q. in dote ꝓfectitia vel aduen
titia data apahe q ita põt ee t apahe debuit ob
bene merita quam doctrinam refellit gl. ibi in l. q.
n. 2.

Nec

Gallus dec. tract. fabri

Amaya.

6.

Neg. obstat. d. l. ut liberis qua docemur
vsq ad temp.ª Leonis fuisse coactam filiam fam. dot-
tem aduenticiam referre. Nam respondetur nec cum
Cuj.º in d. l. ii. vss. 1ª regula Gilchen. in d. l. ut liberis
n. 2. et segg. Leonem denouo introduxisse ut filia
sua dotem aduenticiam referret filijs impotestate et
ut eam eis referat emancipatis loc. n. nondum erat lege
plenissim imo Gordianus adventitiam dotem
tantum sic extendebat quibus Leo ad aduenticia
et extendit ut elegantr tenet Jas. in d. l. ut liberis
n. 4. = Caeterq vasdes fabri ex dictis n. precedenti facili
me diluunt.

14.

Et regg iam fuit vas quare cum filia
sit in potestate patris teneatr dotem referre ut in d. l.
fin. et d. l. 4. Item et filius fam. donationem ppter
nuptias d. l. ut liberis notat Richar.º s.ª art. 3. n. 23
3º et 4º. Balas. d. c. 12. n. 18 et segg. cum tm sui adid
ri tenerentr. l. 1. §. portiones ff. h. t. neq illis adsuccedun
Dum pcet necessarium o dictum p torios siquidem ipso
jure civili, admittebantr. l. 1 sq. 15. ff. de Legat. pstand.
ata ita aptare ad vltimum urgeri impotuerunt arg.to
legis. ab eo. c. de fidei jus. Neq Ivarium mutat tex in l. 2.
§ fin ff. h. t. quam ne accipiendo ut sui cognatr referre adpotio
ut referat compecuniam redactam ex Venditione rey,
q deteriora futura erant / vas autem fuit q exsuperavisibus
colligitr quoniam cum filia dotis capax sit l. pomponius
filia delphus. 35. ff. fam. ercis. l. 4. ff. h. t. et filius item capax
sit donationes ppter nuptias de qua in l. fin. c. de donat. ante
nup. l. 1. tt. 11. p. 4. iunctis traditis a Gomezio in l. 50 tau.
an. g. Parlad. diff.ª 125. Barbosa in l. secum doctem § si
pat. n. 11. ff. Sluet. mat. Azeved. in l. 12. tt. 6. lib. 5. recop. Thom.
Sanchez de matrim.º lib. 6 di. sp. 1. Ant. fab. de err. decade
41. errore 1. Dos et huius modi donatio; intelligitr: ppriumpatri
monium dum modo sui emancipatis y. consentiantr arg.to l. secun
do ff. Senat. Vell.to Maced. v.e cum emancipatis suis sse
vanit in dote et donatione ppter nuptias collatis tenet

15.

vasio quare filia fam. et
filius fam. teneantur dotem, et
donat. propter nupt. referre

secum

cum habere ita Ant. fab. D. ert. 6. n. 11. et Cuiac. D. libro 6. obseruat. c. 30.

16. Verum aduersus s. resoluta obstare vide[tur] nobilis Pap. responsum ind. l. Pomponius Phi. la delpes 35. ff. fam. ercis. quo loco dr. docet qd filiis fam. data fuerint in dotem pdia capcipua habere possit atq; ita significat dotem spectiam nte nori in collatione adducere. = Cui difficultati respondendum e cum Cuiac. lo. 12 resp. Pap. in d. l. Pomponius Barbosa in l. 2. §. qd si impatris n. 3. ff. soluto matri. ca. 20. c. olla ho nemo ce[n]sare qd pater decessurat facto tit. qd sic tat qd filij ps ponunt instituti ut pbant illa lex cum omnes sibi succederet instituisset quo casu collatio nis locus non erat l. 3. inpris ff. de collat. doct. l. l. filiam j. f. hoc tit. dequare infra agemus; secus aut[em] cet si abintestato filia succederet tunc n. etsi pater tuerit ptor eam obligare ad dotis collationem exvase hadita numeros j cedenti adducendi fuit rescriptum Diui Pij q[uo]d si deranis iniquum sore qd pater intestatus succedat equaliter filia dotata cum filio impotestate, manente in ap dem dote sua ps pua quod hic cuiji dupris patrimo. patris deberet ut etsi non petat bona ex testo fabulat, si impatris hereditati immiscat ptr equalitatem filiorum seruandam tenere ab dotem fratribus ex serve l. l. inpris ff. de collat. dotis dicat Balatus s. a. d. c. 12. n. 18.

Sed illd circa d. l. pomp difficultatis occurrebat qd eum opponat patrem filie dotis ea agredia dedisse et hac donatis causa dotis Vallcat frustra Papinianus exigere videbatur filiam naturaliter agros tenere et matrimonium post mortem patris durare cum adeum ptextum fugere nec[esse] = Ob q[uo]d difficultatem maxime extricatis[sim]et an donatio causa dotis a patre filie facta Vallcat q[uo]d in quaestionem ut ipsa difficultas exponi[tur] nunc tractare supersedeo cum satis admirum tractaty pheneat ejusq; ita videbitis docta lateagentes ptr DD. in d. l. Pomp. Alciat. et Duar. in l. 1. Solut. matri. Barbos.

17.

aduersus dictum filiam fam. ste ire debere dotem; obs. l. 35. fam. ercise.

Solutio

quaestio ep. d. l. 35. fam. ercise. an donatio dotis causa a patre filie facta valeat? remittitur

in d. l. 2.

ind. l. 2 §. qd si impatis an. l. ff. eodem Ant. fab. dec. vr. Arch. ad. 40. cvr. q. et lb. 7. sect. c. 12. et. 17. Fachineum lb. 3. Strouers. c. 59 et. 60. S. Rifford. tb. 2. tract. 15. q. 1. et segg. in quo dubio opinor verig ee donationem hanc valere vbe dochis qdptv ex l. patv. 14. ff. ad l. falcid. l. 4 ff. hett. l. 3. §. ergo ff. dominis. l. patv. 31. de cuiction vbi dicitur dos ppium patrimonium plicet 1.

Rursus exs. dictis inptv intrptas dd tone in d. Vt liberis C. h. t. aig meminit Iustin. in l. quoniam nouella C. de nupt. tb. vbi so Imperator plerag huius tractatus in mutauit ut diximus nam exegnauit tantus qm emancipatos ut tam ij. quam illi dotem et donationem ppter nuptias quas habuerint aliue abo mahc, abo. tamq, patis tq auia toties deceq bonis ppfectos quoties deinc successione tracta tv in vicem sferent vbi autq eq autia nsepius diximus c. l. retinet ius relationis ut verbis in tv liberos equalitas q minime intrueniri posset si nisi immunes ab lationis onere extitissent emancipati autq teneantv ut notat post Bart et Castr. in d. l. Vt liberis n. q. Gilchen. n. 2. Gomez in d. l. 29. tau. n. 6. Fabin lb. 5. Strou c. 77. vbi. 4 n.o Balasc. d. c. 12. n. 22 et segg. qui eq relationem effectum ut quis sui dotem ad incitiam et effectiam sferre deuerint acto vitam alteq d. l. ut liberis eam tantum exprimere spellantv q abijs ptonis ptexit deq ea y successione tractatur observat Gilchen. l. n. 5.

18. explicatur l. ut liberis h. t.

Sd cum Imperator in d. l. ut liberis infine asserat emancipatos liberos vtriusq sexus tenore pcedentium legum ea q apparent suis suis segunt in ipsa emancipatione et post emancipationem abeisdem acceperunt sferre debere magna c intrarias strouersia quo ns id accipiendum sit an emancipati ea bona tam suis quam emancipatis sferre teneantv an v.o sui dumtaxat. magna quoq strouersia sferendum ee tam suis quam emancipatis defendunt Bart. Alex. cr. et alij relati a Cagnolo

19. explicatur eadem l.

in d. l. si emancipati n. 157. in fra hoc tt. Fachin. d. c. 77. Gilchen. s.a n. 16. Menchac. de success. resolut. lib. 2. §. 19. n. 24. Greg. in l. 4. tt. 15. p. 6. verbo en su poder. quoniam cum sublata sit diff.a inter emancipationem et patriam potestatem. l. meminimus C. de legit. hered. cuncto prin. d. l. ut liberis. ubi aequalance oes pponderat de emancipatis et suis loqui dare stat. V.e illa verba pro tenore praecedentium legum iuengenda ee aiunt cum verbo emancipatis quasi Leo voluerit ad collationem urgere emancipatos q ex ritu antiquarum ll.um solebant a patris potestatis exire ita intelligunt Jass. n. 17. et alij relati a Gilchen. in d. l. ut liberis n. 18. &c.

20. Contrarium tn sz ea verba de emancipatis; suis tantum conferentibus intelligenda ee. defendunt Fulgoss. in d. l. ut liberis n. 4. et Fachin. s.a Aut. fab. d. chad. 40. err. 8. Matienzo in l. 3. gloss. 1. n. 6. tt. 8. lib. 5. recop. q ppendunt d. verba pro tenore praecedentium legum ~~cum~~ ut n congungatur cum verbo emancipatis sed cum verbo collaturis qd ex eo evincit. Gilchen. s.a n. 21. qd in scriptis tt.i huius modi intellectum commendet X.a quam ll.es semper interpretationem solent accipere. l. imperatores de in diem addictione. Deinde qd absurdum videatur si Leonem velle statuamus ut emancipatio exigatur ad formam praecedentium legum ut n appareat qd per haec verba excludere voluerit cum n potuit respicere ad eam emancipationis formam quam postea Justinianus adinvenit in l. fin. C. de emancip. liberorum V.e X.a hanc interpretationem probat ille textus emancipatum ea q in ipsa emancipatione post eam a patre accepit teneri in commune deducere sm tenorem praecedentium ll.um = praecedentium autem ll.um tenor fuit ut emancipatus dumtaxat suis n V.o emancipatis conferret. l. si emancipati C. hoc eodem tt. qd ius dicemus adhuc vigere post novam Leonis constitutionem. = Non obstat qd emancipationis et patriae potestatis diff.a sublata sit in d. l. meminimus cum tradditis ab Osual. lib. 9. Donell. c. 2. litt. c. qa quamvis

explicatur eadem l. 17

hoc

hoc Verum sit gd attinet ad hoc ut oes j. cum illi ad successs. Vocent ss. hi intr eos et emancipatos plures differentia ga non admittunt cum p̃rrogatiuis et qualitatibus suis hoedum neq; suis neq; ẽpos sunt qui impotest. p̃fuerunt V tradit Gomezius. 2. t. Var. c. 9. n. 9. Cobb. in c. Raynuntius impũs n. 5. ex. a dctll. is Pichar. impũs instit. de hoeredit. q. ab intestats. §. de Legitima ium Legitimoy successs. n. 23. et segg. et in §. Emancipatis. n. 2. instit. eodem. Intqua s. diff. a illa ẽ numeranda erit q̃ colligitur ex d. l. Liberis uncta d. l. siem ancipati sy cum emancipatis tenentur suis sferre cag̃ap re impra emancipat. ẽ exceptionẽ V. Sui. = Neq; Vrsus obstat lex penult. d. l. ut liberis ut ex eius serie colligitur Volluisse aqua lance tantũs qui emancipatis pspicerent qm̃ admodum uni eta et alteri tenerentur quoniam hoc Verum é. gd attinet ad dotem et donationem ppter nuptias quoad alias V. donationes antiquum ius in tactum Voluit custodiri. = gd exco animaduertitur nam emancipator obligauit ad collationem circa cabona q̃ in emancipatione acceperunt q. diserte dicit s. lum bona q. ẽ, n̄ deris. et emancipator tantum suis sferre Voluit s. m. ius antiquum: quasi dixisset de eis bonis sferat. illd autem ius emancipatis sferre ple nocat ut dictum é. = Sd quare hoc in tris iuris antiqui ea reliquerit dubium é. gd a nemine animaduersum vidi sd illam hic vas videre éé quoniam cum patre filis donare vt iam emancipato semper Voluit donationem éé aptd ffum et omnem spem iterum sequendi ad se reiecit n. V. ut in dicte civa q̃m spem hãbet. l. si pater. ff. de deduction. et q̃m dedit obligato ad standum l. q. liberos ff. de ritu nup. cum Vulgatis atq; donationem emancipati sem per aris bonis Voluit adéé ne ppem dictis V. nẽ mirum si in dote filia cogatur sferre ea emancipatis n. V. hanc donationem. ff

Deinde deduco gd quinis anti quo j. m successs. matris quia aut hanc matrimonia

O. explicatur l. 19. ff.

no 6

nis cum h̄ haberet; hodie tñ in dotem et donat.ē ꝓpter
nuptias collatis admittit l. illam 19. C. h.t. vbi Justinia
nus int̄ patruus amitas, abunculos, materteras, et filios
fratrum sororumue collationis ius inducit gdutclas
viros cognoscatr obseruandumé (Deficientibꝰ suis tan
tum Vocatum fuisse ꝓximum agnatum ad defuncti
successꝫ ut xtat expris instit. de legitima agnatis
successr.ē uncto t. Prehar.° Balduino a P.L. Romuli
c.17. Rebeud. dd.l.c. 12. tab. c.19. Osuald lib.9. Doneli
.c.4. litt. a. = Deinde Pretorem equitate motum nullis ex
tentibꝰ suis Agnatis gsuccessionem amplectantis agnatieam
detulisse ꝓris instit.a de succes.r cognatis. Porrea V.° limpp.es
cognatis ius ampliasse §. fin. inst. de hered. ab intest. Nam
si defuncti filijs supstitutis et exhĩa ꝓ defuncta relictis ab
nepotibꝰ deferebat hij nepotes ꝓ.ē Ciuilli omnino erant in
cognit. ꝓ.ē V.° Pretorio post agnatis lignea Vocabāt at mōrti
Putiones eundem gradum et ordinem donauerunt eis quæ
matr esy si Viueret habitura erat ꝛsq simul cum Abnuncu
lis et matteris ad hanc hereditatem Vocauerunt. L.q.
ff. de Juris et legit. in C.ē Theodosiano. Sdga tas ipsa exps
stitas dubitabat ut ab ꝛgd aplius ꝛsequentis g nsolum natura
ad Veterij.ē Jmunes haberentr Dspm. instit. de hered. abintest.°
esy nepotum portionem paulominuendam censuerunt
ut sꝰ exportione quam matr si adhuc supstes ꝛsequere
retr duas spt.es ꝓcipiant = 3.° V.° Abunculis et matteris tribuat
cat l. Si defunctus g. C. de Juris et Legitimis hereditꝫ dius
usq ad Justiniani temp.a ꝓmansit mtd. Illam Vbi ait dem
successionis int eas psonas minime ꝓ.ē dubitatum de collatio
ne V.° dos t ante nuptias Donationis Varias fuisse ꝛtro
uersias nam si defuncta ꝑsona g filio donationem ꝓpter
nuptias dedisset et cum hij nepotes sm. factum modum
in successione succurrit filius t filia supstites donatio
nem ꝓpter nuptias t dotem ꝛferre recusauant atte
rentes nulla actione ad hoc ꝛferendæ necessitatem
iniungit int eas dumtaxat ꝑsonas collationem
locum habere gg a.L.ē ꝛferendi munilli imponunt

L. illd.

l. illd. eodem. Nam collationis in cãa exorbitans
é et npo té extendi ad psonas q ipsis ll.q apphensti
n ss ut ind. l. illd &. qd nulla ps tit.o ut notat Fulgosius
et Paulus ind. c. 12. n. 7. et Bg. Richard. d. tract. nt. 3.
n. 19. Nam gnnis Impp. et Archadius et Honorius in l.
nepotes & Pr Theodsti.no delegit,mis hored.q iusserint nepo
tes Aunculis ps ferre de collatione etu aliis facienda
nihil caũ,rum quare Justinianus has dubitationes
sua sstitutione tollit et in trea sdem psonas collationem aducit
et sic mobilibus cum illis de cuius successione tractatu x.a dispo
sitionem sue sstitutionis dimittio fiat. Accet Balgsius. n. 55. Gilch.
n. 3 et 4. post Bald. et Castrens. ind. l. illam. 6.

Sd solet huic traditioni opponi tex in l. Simarius 221.
.14. C. h. tt. qua Videtur hoc.q jam fuisse inductum; nam amitta explicatur. l. 14 h. t.
nepoti ps fert dotem; s dr respondendum é in spe illius tex
patruum ps thumi a quita defuncti patris horeditate
decesisse ut sstat ibi a bintestato patri hores extitit et
ideo sororem debuisse eidem dotem ps ferre qd facere non potuit
quia mortuus ante cesserat ratio est nam 2.o collatio mistra
nsit ad horedem eius qui potest petere collationem sicut hores
propria sua. l. 1. §. idem ff. hoc tt. ut notat Bartolus et Gilch.
ind. l. Simarius Gom. ind. l. taurin. 73. Balasc. supra c. 14. n. 12.
quomodumtransit ctra horedem g similit teneri
ps ferre si defuncto suo tenebatur l. 2. ff. hoc tt. v.e ipsum
q patri hores sthit ad ps ferendum quita ne ex sua per
sona cogitur.

Sd quosto é an si Aug. l. Mutia decimus 23.
succss.e tractatu dotem dederint matri cui ps onam
nepotes rep sentant s d ipsis nepotibus collationi locus nepotes eram si ipsi et non pa
sit in qua re tenendum é affirmative ut docet Alcurs. trix matri dos sibi donata
ind. l. illam. Vbo mortua prona quam seq. Castrensis fuit ps ferre tenentur, tibi,
n. 3. et plures alij relati a Gilchen. ibi n.o 11. et in eam
inclinat Gomezius 5.a n. 7. quoniam cum hodie nulla sit
diff.a emancipationis et patrie potestatis qd attinet
ad collationem debitet donationis pp.r nuptias rer
eius bonis p fecto decimus succss.e tractatu d. l. utili

aut si uero cessat iniuria aequa dicty ẽ ptr. in l. 6. sicut nepos ff. h. t. et cum aequalitas attendatur nepotis adire tenebitur. //

24. Sed excipiendo casus in quo nepos aut nepotis tenetur dotem aut donationem ppter nuptias matris aut patris datas X.a d. L. illam patris aut matris amittis Abunculis & matertis sperare si forte pater aut mater Vinculo Sanguinis & Auia decesserunt et nepos eorum hereditatem repudiauit et qd mortuus dum vult eius heres ẽ sed oppo nunt patrui et reliqui qd si vult admitti sperat ipse aut ait se hẽ ẽ patruis hereditatem qd ita fuisse iudicatum in Lusitania docet Balasc. d. c. 12. n. 62. et 63. = Vr cognos ces hoc cum habere cum donatis ppter nuptias aut dos ab Auo & Auia decuius hereditate agitur data cete rum si nepotis dotem a patre aut matre accepit cum patruis et reliquis succedere cum agatur de alterius successione ut docet Gilchen. s.a post alios n. fin. Balasc. n. 52. et 59. //

- repudiauerint hereditatem patris aut matris

25. Sed nunc quaerendum ẽ an filij naturales ad collationem teneantur et ad hi tenerj sine solum se succedant sine cum aliis legitimis docent desinl. 9. tau. Gomez. 13.a n. 8. in fine Pichar.o d. art. 2. n. 16. Balasc. d. c. 12. n. 49. qui hoc limitant in regno Lusitaniae in plebeis qui habuerint filios naturales concurrentes cum legitimis. & Rex aut nre D.s hẽ qd cessantibus Legitimis si ex alijs sint instituti non succedent ut docent cum alijs Matienzo in l. 9. g. 6. 11. 5. tit. 8. lib. 5. recop. et si pater a bintio succedat legitimis relictis cessantibus debentur alimenta cum ea bonorum in legitimam successionem filijs legitimi cor sequantur l. nona tit. 15 quinto libro tertio fori observat Gomecius in dicta l. 9. tauri numero 40. = at uero cum in successione matris sit de collatione tractatus si cum Legitimis concurrant naturales collatio cessat cum extantibus legitimis, cum autem Legitimis non hẽant legitimam l. 9. tit. 8. lib. 5. recop. Deficientibus Legitimis cum matris sint Legitimi heredes d. l. 9. tau. intr. est collatio dat. in tot. Balas.s a n. 50. //

- An filij naturales succedentes teneantur?

His

Hijs anectendaé et alia inspecta, an 126
Legitimati cogant̃ offerre fcis offerat̃. qd n̄ de Legitimatis fm legitimati offerre debeant?
p subseqns matrimonium X.a tx̃m in c. tanta extra g filij
sint Legitimi intelligendum é cum isti habeant̃ tam
quam nati ex Legitimo matrim.o ut observant ad illius
tx̃ m tr p tatio nem infinit relati a Jened. collectanea
6b. ad decret. Ceballos 2.a pe q. 2. n. 78. et q. 66. Thom
Sanchez de mat. lib. 3. disp. 44. Fachin. lib. 3 trouers.
c. 50. et segg. et lib. 4 c. 53. / sd de Legitimatis per Principis
rescriptum X.a vos tx̃ in c. p Venerabilem ex.a g filij sint
Legitimi et l. 12. tau. cum vadelets a 66. n. 4. 2 p. c. 8.
§ 8. Thom. Sanchez lib. 8. de matrim.o disp. 1. et q. Ceballos
lib. q. 2 p totam Azebed. in l. 10. tit.o libro 5. recop. Richar.o
m.pris inscit de hered.e tit. gabinett. §. 5. per totum. qd X.a c. p Venerabill.
ita accipi debet si nullis existentibus Legitimis filijs succedere
eis permittum é nam hoc casu ad collationem Vrgent Gomez.
supra n. 6. Brios in l. 27. tauri n. 20. nam tunc Legitimacis debet
ad instar suor̃ succedunt notant Terr. in l. 12. tauri. n. 3 et 4.
et alij relati a Azebedo ind. l. 10. n. 43. Si tamen alijs Legitimis occu
rant si rescriptum cos Vocet ad succes.m cum Legitimis qd
potest é l. 9. tit. 15. p. 4. in Vicem intr.os collaturi ad mi dem
coterum si rescriptum cos n̄ Vocet Legitimatio nullum p.m
ditium Legitimis infert l. 12. tau. qa p sumitur Principem
Legitimis p judicare noluisse arg.to tx̃ in l. 51. tit. 10. l. de
tit. quam exornat Gindl. in Rub.ca C. de rescind. lib.to c. 2. n. 16.
Cobb. lib. 3. Var. c. 6. Vnde cum hoc casu Legitimatis instituta
antr n̄é locus collationi Bald. ind. l. si emancipatus n.
10. et si clausula rescripto sit ut n̄ succederet Legitima
tus nisi in portione q.m pat.r eil vellet tenere Bal. tx̃ 5.a n. 42.
Gomez n. 7. Dd. n. 7.

Exegg.t fuit collationem cessare intr 127.
cos qq Legitima ab intestato n̄ debent ut docet relatis a Gil
herm.o ind. l. si emancipatus n. 48. Mantica in l. 3. glossa 1. n. 3. tit. Itaq. tantum tenentur qui3.
8. lib. 5. Balas tx̃ 5.a n. 31. at gitima intr̃ horedes omnino exeas a legitima debetur —
institutos nec intr.os et filios p.mis rescriptos in data tabla
rio licet casu filij intr.e offerant Bal. 5.a n. 32. Rich.

d. cap. 2.

d. art. 2. n. 10. qdeb extendere ut collatio cesset inter sanguineos & collaterales qa cum sit admissa inter liberos ut diximus in c. 1. liberos 4 appellatione hijn ôtinent. l. liberos 4 de V.S. & cum hac materia sit exorbitans n habet locum nisi inter nepotes galege nominantr d. l. illam infra. Unde si filius sit heres cum nepotib9 institutis collatio n datr cum eis legitima n debeatr qa fecerunt apatre. §. itademum de hered. qab intestt. Bald. et Castren. ind. l. si emancipatum qd dicitr in l. fin. Vss. sin autm munia Utriusq indictj ctinr l. 2. q. tam. nepotis 3 ferre debere intelligendum é deinepotibs n pcesis §. cum filius de hered. qab intestt. docet Dich. s. n. 17. q. numero 18. de filio datom adoptionem simi liter agit.

An ascendentibus in legitimam ipsorum fetur, quod á descendente de cuius hereditate agitur, donatum sit remittenda?

De ascendentib9 V. iam ante bis dictum é c. 1. n. 9. solum restat qd cum n deberi inter collatio dumé anteceantr in legitimam imputare qd descendens decuis succett. agitr ei Viuq donauerat deque Vide Gom esicium s. 9. n. 39. Molina de iustt. et jure. tractatus disput. 337. et hac dicta sufficiant circa hoc c. 2. ad laudq Dei fins.

C, 3, Huius tractatus de Collationibus.

In hac q. sit 1. an regulla collationem locum non habeat qdille decuis succett. tractatr ttl. mr fecerit nam inter emancipatos et suos nerat locus collationi si scripti fuerant apatre n heredes instituto l. 1. s. filiam 7. c. h. tt. l. 1. §. Velmazimi cum segg. ff. eod. tt. l. 3. de collat. dcts l. exp. 39. §. intestato ff. fam. ercisc. un. s. fin. t. ut pote ttl. existente. s. munia Utriusq indictj. l. Unica §. quoano Cod. de rei Uxoria actione rationes autm huiusrei multas 3 gerunt relatia ja. tt. ind. l. Vlr. Gilchen. n. 2. Banth9 in s. patr. filio ff. de collat. dot. stilla receptior fuit et frequentior recepta qm tradet Cujat. in Rub. C. h. tt. Vss. Unde sequenter 3 q. qd cum emancipatis ex ttl. succedebat n admittebatr exptoris beneficio sed exiudicio et Voluntate defuncti n tamqm filius sed tamqm extraneus l. 1. §. Pomponius

non habet locum collatio de illa de cuius successione agitur tetiam tum fecerit)

ratio cius

ff. de

ff. de Carbon edict. Venit itaq ex mente iuris l. apathelo C. h. tit. idé tanqm extraneus q̃ liuet etiqm extraneus nõ patr ad collationem ut diximus C. 2. n. 26. merito neq; emancipatus nedeterioris sit condicionis arg. tex in l. cum emancipatus 13. §. si pater ff. de bon. poss. ctr. tab. 5

(Verum etsi hoc Cujacij ratio nullis satisfaciat admissa mihi tu narridet ga admitto hoc casu emancipatos admitti j.c extranei nam etsi tales j.c ciuilis iudicaretur j.c prætorio tñ cognitis §. emancipatos instit. de exhered. liberor. et ita j.c filij instituunt nam cum eos j.c admittant eadem iniuria ratio militabat ex tit. q̃ et ab intestato ut dixi in C. 1. sigdem si pater nihil meret nullitatem et recisis ciuilibus iuris prætorio stringentem forte sic cum nihil tineret q. j.c prætorio coactus instituit filium tanqm filium nõ V. tanqm extraneum = Deinde facit ga si tanqm extraneus admitteretur ab intestato ga nulla maior ratio é in successione testamentaria q̃m legitima cum eos j.c prætorio ab intestato vocetur filius emancipatus ut vocatur ex tit. = Neq; q̃d quam facit pro Cuj.o tex ind. §. Pomponius ga tagitur de Carboniano edicto q̃d cessat filio adscripto exhorede dato nam si scriptus sit habet bonor. possessionem C. tab. et id eo né necessaria Carboniana petitio cum eos si filius nõ sit extranei ab intestatis ut quæreret hereditatem si autem exhorede dato reperiri ga pater ei a successione remotus est. qui exhorede dato nõ tanqm extranei erit censendum l. q̃dam 132. ff. de V. O. iuncta lege q̃de in os §. scioso 2. ff. de in os ff. tit.o = Neq; pro Cuj.o facit tex ind. l. ape nam si ita ille sine liberis decesserit ut in telectum vanie adl. suetis solent ut stat ex gilch. t. n. 1. q. n. 2. fallit dum ait filium t. nõ cogi ad collationem quia codicillis acceperit. et stat codicillos seipso fieri quominus ab intestato q̃s dicatur decessisse = Hoc n. ratio dubitandi a Gilchen. posita impia é cum codicillis factis sepius intestati mõre bat. §. preterea instit. de sed. inst. hoc vedit. atqui ita dicendum é ind. l. ape filium cogendam ée ad collationem dotis ex ratione l. filium 16. C. h. tit. sed respondendum é filium in d. l. ape se abstinuisse an

impugnatur prædicta ratio

explicatur l. 10 h. t.

bonis

patris et cum fratribus succedit in d. l. filiam. 16. Idtanty
accepisse fideicommissy edicillis adgd ait tr Vocatr ceteros iure
identi Vocatr ut filia sint qui libet extraneus si non Vocarent
ut filia certum est qd succederet cum ceteris fratribus gg do
tem et reliqua bona servet n. V. fideicommissum qd pcipuum ha
bunt ut docet Gilen. in d. l. filio Thoctt. n. 3. et in l. ild n. 3 infra
Balatry de collat. c. 3. n. 101. et 141. et Rut. Gom. de evr. decis.
40 evr. 4. n. 7. ita intelligentes l. d. iura Galij retroeuntes qui
veffert Mathea sc. in l. 3 tt. d. Mos. recop. glossa 1. n. 7. Unde
stat in d. l. ap̃e multum differre a positio adgd adducitur a Cuj.° cum sit admittere tr. filia ut heres certum
collatione Vrgere qd sine summa in fideicommisso qd habuit
famgn extranea admittitr docet sint Tabs supra exggiam
patet qd cum in reptorio admissa sit collatio idem in stat
tendi dicitr in filiorty institutione sm. qd emancipatum
filij ut exnei admittuntr. ≈

3. Quare Veritatis pprium succedere Vissus mi
chiel Dond. in d. l. asserens qd cum collatio introducta fuit p
tes illam iniuriam quas filius sui intuenti emancipati ab
aebatr hac iniuria cessat qd emancipatus ẽ heres scri
ptus ga Voluntate patris Lestatoris filij sui maioris ẽt.°
heredit ẽẽ n. pos quam exquas instituti rege ex l. 2. ut
maiorem partem rcg ga lex firmat testatoy Voluntates. l. Verbis legis. 120. de V. S. adquod adducunt tr in l. fi
lium n. 20. qd Videamy Bss.° et horsit sequens f. de stab. l. 1. pr. q.
ff Thoctt. qd illi maiori ẽt.° heredes sui ẽ qui ex qua sententia
tutil apparet emancipati cum ex bti.° succedunt nihil suis
fratribus a Vocare et ita an fuit Rex illos qd quamq ser
vetis aggnihil acceperunt et sequentr nullam iniuriam
arrogaverunt. ≈

4. Id advers qd n. 3 opponit Rex in d. l.
l. glossa fin. tr in l. fin mortis. 25. qd ideo ff. bti.° Bss.°
ut certe Vbi si fideicommissum sit ex stemplatione ut in 4.
habeant excludi aquerellam officiosi testi. sin donatione
4.a sit si minus acceperit 4.a replearr ex alijs bonis ẽ se
valr. quitr quas sinet difficultates. l. ex facto

S.C. ad Supplementum legitime agi potuerit ut excluderet querella pietatis obtinisse statex l. Si mortis causa pa. Sabinianus id ad se intro ductum esse affirmet in l. omnimodo 3. C. de inoffic. test. et in § ad hoc ita instit. eodem = quae difficultas ad nostrum pertinet et ideo dicta agente et Videre latos allegatos in § igitur et. an 32. instit. de inoffic. test. Aut. Fab. de cons. decad. 40. cons. 5. et clarissimus ad Donel. lib. 19. com. c. 4. litt. h. = Altera difficultas ad nostrum possibilem pertinet Sy filium teneri aportatione pietatis in immune deducibile atq; ferre cum respondendum tamen test. matrimonium fuerit cum respondendum Sy filio ita ut 4. Sy haeat tum querella cessare debeat arg. l. 1. § si parens ff. si aparente qs. fuer. mat. l. cum quo. lib. § ff. ad S. falcid. quia non fecit patri 2a. filium pietatis cum 4. Sy quam post mortem obtinere potisset filius a patrimonio accepit si V. minus 4.a accepit quia plene patri officio pietatis satisfecit potest filius petere suplem. Sy aut subvertere test. mum per querellam quo casu omnia expugnatum sit et res ad eam in testati de Volusa l. pap. 8. § si ex caa. 16. l. 9 repudiantis 17. § fin l. cum q. 21. § fin ff. de inoffic. test. hunc illam donat Sy ferre tenebitur sicut alijs fratribus debetur ac 2a Vulgares et addit. medias collationis quam in tr. patio tradidit Aut. Fab. de cod. 40. cons. 5. et ration. ad l. si mortis Vbi obs. Guin. et Cujat. qui id admittunt si test. mum fuerit tantum vel altum e l. patri filium 6. de collat. dot. ~

Ergo in fine interpretationem ad tam difficilem in l. filium m. 10. ff. h. t. Vbi si filius fuerit hores institutus et emancipatus petierit 2a tabulas. hic impotestate impotenti nec eidem deferendum ex edicto Sc. Bola Respondet sed nihilominus cum iniuria eidem fiat emancipatum esse urgendum ad collationem dotis Sy sane difficile Valdeet Sy cogerit cum F. d. dec. 40. cons. 6. repudiare verbalia et magis sencis in signis nem et cuss arg. Bart. in l. si emancipati n. 3. C. h. t. Vbi Castr. n. 4. et alij relati a Gilchen. eidem n. 27. tenuerunt imo ~~decebant~~ pariquis interessedivesso. e succedebant non e cum collationi deposita a vigore illum fuisse correctum ex aetate a Sc. Bola animaduersa. ~

§. explicatur l. 10. h. t.

Quibus

×

6.

Explicatur eadem l. 10.

Quibꝫ difficultatibꝫ cum sigillatim satisfaciamus dicendum ẽ filiꝫ gratis potestate collatꝫ exigebat scripturam fuisse apparentem eodem in tll° et ex eo adiscere hereditatem qd fuit in causa ut scebola doceret ex ratione edicti nec esse verendam cum a bonis bonorum cessionis l. 4. et d. l. emancipati h. tt. sed obstabat statim recisum esse tll^m per tabulas a filio emancipato acceptam qd patre ex aliqua parte testato l. 4. h. t. sine a bonis intestato l. 2. tab. petat d. l. imputavit d. § fin. l. si post mortem 10. § Vlt. ff. de 2 tab. l. si duo. 16. h. t. cum rem ab intestato habeat ff. de leg. § stand. l. ut liberis. 17. (h. tt. tc. recitt° quod Vbo videre l. 1. imprio de leg. § stan. qui uribꝫ § patre petita bonorum possess. 2 tab. venire ad causam intestati qd cum habeat in d. l. si filius desegregus sit emancipatꝫ ex edicto tenear ut ferre d. Valg. se nullas in V°. ex bonorum rate = Cui difficultati quoniam aremine agnitam animaduerto respondendum ẽ cum Costa in § et qd citandum 3. ff. tc. n. 120. quam segtr Richar. et auten. mo. sit. de bon. possess. et latius prosequitur Bened. Sinib. 6. 2. se lect. 23. an. 13. bonorum possessorꝫ 2 tab. a suo sui emancipato impetratam reducere valeam ad causam intestati qd Varijs in uribꝫ ꝫ sant peti que ex l. 1. § ita autem 2. ff. si tab. tll. nullo extabunt bita autem a bonis potest repetere bonorum § possess° sine qua non tabulas 2 tab. agnitas sit l. gaudia. 6. § hoc edictum ff. si quis omiss. testll. et stat ex dis. § Africani in l. si duobꝫ. 14. ff. de 2 tab. et ex serie textus in d. l. si filius et citatꝫ intelligendꝫ sꝫ in l. ex duobꝫ 34. § fin cum seq. ff. de Valg. neq obstant iura s. a ducta nam respondendum qd Vr verba in dicti tll^m ita dicta rim intelligere respectu indirjtes tatoris in V°. respectu tll. nam in dictum postponitur et tll. causa manet ut explicat late Richar. et Pin. s. a. nꝫ qꝫ hoc brevitatis causa omittamus petenda sunt: Vnde stat qd cum in d. l. si filius adhuc tll^m substineatur vate dixisse scebolam dum ex edicto collatꝫ excludit. ~

7.

Explic°. eadem l. 10 h. t.

Ad cum apte edictum respagetur quoniam scebola collatꝫ inducat in satisdationem aptum et causa a qꝫ damnatus ẽ qd cum filiꝫ emancipatꝫ non admittatur tut filius neq exptoris beneficio sed eo iure quo gliber

Ex. neq

extraneus admitti posset et filius in potestate admitteretur
ut filius cum aliter q bon. possess. d. Fab emancipato hereditatem integram avocaret Servat prator portionem filijn
potestate et exlo cessat ratio ppter quam hij q ex ttl. succedunt sserve ñ cogunt et hoc qd Vollent dicere I.C. in illis Vbis quem adm. hereditatem pp. retinet ita et sservedebeat = Verum utiam satis diximus s. n. 2. hoc vo
falsaé ne pote adaptari scebole rtiocinationi quamo q
respondevit collationem esse inducendam nam sidicamus
filium emancipatum petentem a Fabula admitti ex ñe
quoniã cum ad collationem Vrgebimus ind. l. si filius accedit
qd dicimus si filium petentem a Fab ex ñe admitti repugnat. n. invis regulis qq emancipati sciti filij vel indu
nt patruum inditia d. l. imputavit imprio et ind. q; fin. = Deinq
ga s. m. s. dicta rationem scebolatantum cum ceret. an
filius in potestate teneretur sserve qd falsum ẽ qdapd
eum scitum ẽ an emancipatus sservat. et hoc ẽ qd Vollent dicere
t. qd quem adm. partem hereditatis a bocat sua filio in
potestate ita q ñ eundem filio emancipato sservat. ≈

Quare Veredicendum ẽ ea qstatis rõe
motum scebolam ad collationem obligasse emancipatum ind.
s. si filius quoniam cum filio sum instituto integram hereditatem patris obtineret emancipato petente bon. poss. q
a Fab. minus efficitur qa abeo auferet dimidiam hereditatis hoc é n. qd ait scebola t. ut q m adm. pp. retinent ita
et sserve i debeat ut de emancipato intelligitur ut sit
sensus qd quum quemadmodum auferet pp. hereditatis
ita et pp. sservat. Ñ ea adrem facit qd filius nolluit petere a Fab. cum emancipato et sic ex ttl. fore exhibit
nam cum adhuc Vrgeat vas minus ex eo qd p tor emancipato cedit bonor poss. merito ad collationem Vrgeri
debuit docet Bart. in l. pat. filius n. 2. Vs. s. m. inst. de
collat. et Dotis. Castren. in Rub. h. tt. n. 2. ≈

Ñ ego obstat tex in l. 1. §. Idem Vs. ad 6
tionem ff. h. tt. Vbi dicit qd si post bonor poss. acceptum
suus decesserit heredi eius ab emancipato é sserendum

8.
Appll. adim. l. 2. h. t.

9.
Ad Superd. appli. l. 1. §. 2. h. t.

nam

nam ad horedem modum collationis transmittit ut ex Bartulo notat Cuj. ind. §. Idem. Si sine § decesserit relicto hoerede ante admissam bonor. poss. § Sabin. emancipato hoeredis sive heredem ejus idem modo cum in spe d. l. si filius hoc fecit admissa bonor. poss.° a filio suo collatio debuit a Scevola induci = Huic n. difficultati respondendum & omisso Acc.° quem segr. Cuj. ind. §. Idem filium tam adrigorem verbi ctd. l. si filius ad ogtatem) multum differre Vnum casum a alio. nam ind. l. si filius decessit sui ante petitam Sabin. poss. § bonor. sed eadem a bemancipato accepto filius hoereditatem retinet cons.° retulit Scevola qd bonor. poss. § accipere potuisset idem habet alios.° si gerendit. qd per Sabinum si vellet habere potuit. atqui ita nec ex hoc § de hoereditate quoniam iam habuerat ut ind. §. Idem Vbi nega dixit hoereditatem neg petivit bonor. possessionem Sabin. sed antea decessit qm peteret. cum qui nullum eius habeat, collatio non datur quoniam in petenda bonor. possessionis persona cohaeret nega ad hoeredem transmittitur l. 3. §. denique ff. de bon. poss. l. 4. C. qui admitt. atqui data hoeres filiis sui et Sinapi Vellit ipse petere bonor. poss. § Sabin. et sequitur neg collat. §

Sed huic obstat altera difficultas quomodo dom. l. si filius Scevolam collationem inducere potuit cum diverso iure suo et emancipato succedant ille in te civili; hic V.° el. prorio iure. ac inter diversos ius.° succedentes locus non est collationi. l. patr. C. de collat. doct. l. si filium 20. §. Videamus de bon. poss. Sabin. qui non debuit emancipato suo offerre cum inter eos haberet locum collatio qui bonor. possess.° data ex l. 1. §. 1. ff. h. tit. atqui ita nec Virgendus emancipato offerre fratri impotestate naccipienti bonor. poss. § ~

Cui difficultati satisfacere tentant Bart. Bald. Castr. et Alex. et alij relati a Gilch. ind. l. si emancipati n. 27. L. Greg. lib. 6. tit. 6. Syntag. c. 8. n. 28. Cuj. lib. 6. respons. Pap. ind. l. patr. qui subscribit Pichon. d. tract. out. 2. n. 27. qui existimant iure antiquo inter diversos iure succedentes collationem locum non habuisse sed ex ogtate fuisse a Scevola correctum in d. l. si filius: qui ex eo suadetur decet Gilch.

Obs. 2.° praelim. explic. legis 20. h. t. inter eos iure diverso succedentes non datur collat. l. 6. ff. de dotis coll.° l. 20. §. Videamus de bon. poss. Sabin.

Studio praelim. obs.

Studio et sententia Bart. praelim. obs.

10.

11.

S.ª n. 2 d. nam Scebola longo temporis spatio vixit ante papin. annum et Paulum qui fere ante Imperat.m Martium Aurelium aut certe sub eo floruit ut docet Julius Capitolinus in Marco et ita tradunt relati ab Vsual. d. l. 8. Dovel. c. 3. litt. D. Duar. in Scebola ad intr. p.te stat. §. fin. Agellius 12. de V. O. Cujat. in Scebola. at Papin. et Paulus longo post tempus vixerunt ille sub Severo et Caracalla a quo fuit occisus iste autem sub Alex.o ut notat Cuj. in Mentor. ad eosdem Unde absurdum indicare dicetur eos ante cecidisse posteriores scripta convexit idem tenet in l. posthumus 11. n. 1. et 2. C. hoc tit. sed Ant. F. d. dec. 40. circ. fin. 10. defendere nititur antiquorum d. oppinionem tenentes collationem in tr. diuersso j.e succedentes in dari et in tr. ptes antiquos respondeo Scebola fuisse deceptos. nam Vba d. l. filius in Scebola sed Tribonianus in hunc locum fecit obillo Vsum usq. in finem qd a ligg. antiquitus positum placuit

Verum hec oppinio mihi falsa videtur et Veriora arbitror in tr. diuersso iure succedentes collationem locum habere quam oppinionem p.te dictam d. l. Si filius p.bat tum in d. l. Si emancipato Vbi emancipati qui succedunt ut pretorio fuerunt filijs in potestate qua iure ciuili de fert successio et eam oppinionem tenent relati a Parch. th. lib. 3. diuersitat. c. 77. Vers.o sed a n.o — Nego d. l. stat tum in d. l. patr. 6. de collat.e dotis Vbi ptr filium habens emancipatum et filiam impotestate eam ex hereditate dimisit filijs heredi instituto qui omnia ttl.m ex ea a mis fictitio vendidit et a patre dimidiam hereditatis auocauit in qua spe emancipatus ex ttl.o habet semissem et filia autem a bintio alterum semissem qd fieri potest l. matr. 19. l. circa 24. ff. de min. ff. nam reg.a tum in l. et pla.a l. 3. de reg. iur. iuris unum 7. ff. de reg. iur. 6 cum habet ptrem non ex post facto atq. ita non a pagano et demoriture pp.te intestatus et pp.te testatus decedere potest cetera quin iam decessit ex tribalo fieri potest ut Vna tantum pars ttl.i valleat et altera corruat ut in dictis iuribus Vbi explicat Ant. F. in ration. Richar. in q. hereditas 8. n. 35. de hered. instituen P. Fab. in d. l. 6. mig. Duar. ad tit. de min. ff.i C. 12. Patius cons.a 7. q. 50 Dovel. lib. 19. com. c. 10. Cujat. s.a Unde cum in d. l. patr

2 lingua, digna, audita, et assidue pretor sententia, cum inter succedentes diuersione, collat. dari, et resp.t fundam. stabilitum l. 6. de collat. dotis

quæsitus fuit

quæsitum fuit an filius emancipatus q̃ prius hona extitit ttl.° pp.te
ejus q̃ querella tenearꝫ bona ꝑ ſerve filiꝰ impoſſeſſate
exiſtente: huic quæſtioni reſpondetur teneri ſerve
ex cauſone quoniam emancipatus ſuccedit ex ttl.° et filia ab
intestato. at q̃ hoc ſucceſſio ex ttl.° nẽ locum collationi ut
dixim ſ. n.1. et ſeqq. q̃ excepſat Paſ. quoniam libertates
ſpectant ꝛ licta in eodem ttl.° l. iudicati 29. Vſſ.° nam et hunc
ff. de excepſ.e rei iud. q̃n ſpeteret ſi intotum ttl.m ſiſſet
ꝛ ceſſus et ꝛ es ab intestati cã am de Volutam l. Paſ. d. ff.
ff. de mo ſſ.° l. cum duo ꝯ. 13. ſ. eodem l. cum filius. 76. de
leg. 2.° facit ꝛ eg in l. filio. 17. de in ſtor vulg = et ita intelli
gerunt post Acc.m in d. l. patr Bartolus n.° 2. Vſſ.° ſd si Venio bat
Dec. ꝯ in d. l. si emancipatus n. 15. et si Ant. Fab. de exr. c. n.4.
et b. cum ſeq. Vellit a Cin illum ſimtaligere l. ut melius
dicam cabilari. nam q̃d ait illa Vba nam et libertates ſpe
tare placuit ita eã accipienda q̃d ttl.m in ſuis factis eã
Verum et ex poſt quærella quoq; Victoriam ſubsiſtere ade
ut ex quoꝫ ſpeterent libertates, aperte ꝛ ipſum Papin.m
ga ſeabantem q.te qua patre horeã ſpectant libertates n V.°
ꝑea qua abinitio admittit filia d. l. iudicato cum ſimi
libꝰ. aliquin inepta ſiſſet Vba ſulti ut n ſatis ada
ptaret ſua deciſioni imo aperte idem adueſtaretur quo
niam etſi libertates ſpectares-ent ex prop.te ceſſo ttl.°
hoc cauſone ꝑ bonit quoniam pp.te dat in poſſeſſ d. l. cum
duobus. 13. notauit Oual. d. 19 Dondi c. 10. litt. i. in fine Vide
Scaſſus Papiniani ẽ n ẽ ꝑ ſatem cogendum bona ſerve
ga ex ttl.° libertates ſpectant idẽ ttl.m Vallet q̃ ea.te
ejus inditium ẽ libertatem Valliſſe ≈

13. Neg ad hoc ꝛ ſito deceſſit Paul ꝯ in d. l.
vel ff. l. vide coll. doct. neq; ff. de collat. doctis ut quærit an filia de tente vere ſer
patri ſerve et reſpondit nonẽ ſervendum cum diuerſo
iure ſuccedant hoc enim ratio iungendaẽ cum Papin.
in d. l. patr nam ut d dixim emancipatus nſit cogendus ſ
ſervi ut ga ex ttl.° ſuccedit d in eadem ſpe ſubiungit Pa
ulus neq; ipſam ſororem ſerve de item ga iniquum foret
eam ad collationem Vrgere cum collatio fabore filiorꝫ in poſſeſ

tate

tate introducta deteriorem sdicionem efficeret filio si dotem sferret = Nec obstat nullam apd Paulum mentionem tt. reperiri in d. l. reg ipse nam respondendum é multoties in ff. reponi sequentes leges q̄ precedentium leges iam tam ampliant & confirmant ut stat ex l. 2. cum segg. l. filius. 8 §. fin. cum ll. sequent. ibq̄ l. post litem. 17. §. fin cum legib⁹ segg. ff. de pecun. l. 3. §. fin cum l. seq. l. cas. 8. cum l. seq. de rap. minutis. l. etq̄ §. cum l. seq. ff. eodem ca. mai. l. 4. §. fin. cum l. seq. de alienat. iudicij l. si in servum q. et ll. segg. l. q̄tamen 21. §. fin. cum seq. de recept. arbit. l. sed & 21. cum legib⁹ segg. de religiosis cum aliis in finitis nam Pius oniam⁹ q̄ ex variis S.C.tis & constitutionibus pandectas oppressit ita singulis tractatibus q̄ verborum series adaptauit q̄ propositio de qua erat sermo sequerent cum una vel alia ipsi⁹ verborum sepe tracta fecerit l. Brutus l. Labeo & Iulianus de cum d. l. pater ipsum ex Papiniano desumptam deinde Paulus l. n. in eadem spē consequentem subiecit mutilatam sine eadem spem sapius repetendi et longiores fierent libri ipsi atq̄ ita in d. l. reg ipsa illa verba subiecta regula dotem sferret cum diuersos ff. succedant ad speciem & ipsam in d. l. pater referenda ff. id eo ut sicut pater monetalis sferre sua bona in s. d. rassuita nec filiam suam dotem. = Ratio dubitandi fuit q̄a abinte stato successit et sic tenebatur sferre l. 4 C. h. tt. sed contra stante: vna dubitandi cā q̄a ut sferat debuit ita cē successio ut pariter inter patrem & abintestato succederent et aperte patri q̄ collatis induxit hoc casu cessat. ~

Resp.° nobstat reg in l. filius. 20. §. Videamus ff. de aq. hab. nam respondendum é in eius spē nō esse rem mancipatum filio in potestate quoniam cessat ratio iuris supra animaduersa C. l. n. 4. q̄a cessante emancipato & in potestate sferre q̄d patet in d. §. Videamus ut filius in potestate fuit exhoredatus: emancipatus V.° p̄terit⁹ extraneo heredi instituto q̄d intelliges mancipatum peti bonor. possess. & aq. hab. adire nolluit in eo exheredatio confirmata fuit quamuis fuit momento in adita hereditate

14.
vulp. l. 20. §. 1. de bon. poss. contra tab.

ex tt.°

extll. d. l. filium Vsr. sdum ex hoedatio l. si patronus. 12. §. extll. de bonis libertor: quia vnitas per min. solet antea quam adeatr hoeditas latetrodit. Vnaldg ad Donel. 6. 7. c. litt. J. Vnde cum melior fuerit effectus filij ex hoe dati qd nullam minuriam a patre emancipato accepit imo eius bo esse. fuit admissg ad patrnam hoeditatem et eius sui hoedis Vcentus ratione Vcentaverunt collationem n Vrgeatr filius emancipatus. facit tex in l. non putavit §. fin. de Sc. Vell. l. §. patr. ff. h. tt. docet Alexander et Detg ind. l. si emancipati n. 15. et Fachin d. lib. 5. Vuers. c. 79. qui minus recte cum Imola animadvertit qd huius collationis odium ratione minuriae sd ratione exheredationis filius servande retinendae ut dixim. a C. l. n. 5. in spe d. §. Videamg cui debeat collationi adjici cui emancipato ut in hypothesi equalitas Vcervetur.

Non obstat l. 1. §. 1. ff. h. tt. Vbi collatio admittitr inter eos qg bonoy possessio dator. quia non inveniat si fecit bonae collationi. Respondeo dum e. n. illum text. non ita generaliter co accipiendum ut nisi patres admittant bonoy possessg in dem collatio. hoc n. e falsum quia tres simul simili succedunt dato collatio l. 4 C. h. tt. et inter eos gerit officium cui a rescindunt tt. l. si mortis. 5. lem. offi. de quea s. egimus n. 3. et inter emancipatos qg bonoy possessio e Vcessa in dato d. l. si emancipati: atqui data quia is qui succedit Vcurrunt in admittendo omnes ad bonoy possessg nihilominus si aliud impediat collatio bonam habebit oblata observabit post Acc. Vbi possessio Gotho sed. inst. §. 1.

Denig Vsideravones Aut. Fabri d. art. 16. nihil advenfaciunt Vsg hypothesim et Vcebolla adductus edicti Vbi collationem inducere d. l. si filius. nam Vespr. Vcebolam nimduxisse ius nouum qd hypothesim Vcessit Vellet ut notant DD. in l. Gallg in pro. de lib. dispos. Vbi Paravicg et Cuj. ex Menoch. de praesumpt. 22. n. 24. Donel. 6. 6. com. c. 11. Rebuff. de cautel. praxi. c. 14. Plinius respondens ins pt. dej. e nat. sd tantum stores edicti gderatores

in hypothesim

Exceptio l. 1. ff. h. t. prout objicitur legi 10. h. t.

Respon. huic loco qui se objicit secundum intelligentiam dictg l. 10. h. t.

in hypothecam & dictum que ab intestato cum collationem admitteret et filius extit. succederet hypothecam habere habere & habem seruo. Caterum sccta la mentem potius addicti, qui Vbia secutus videtur adhuc in uia ratione Vigore qua fuit cau collationis cum emancipatus petens bonorum possessionem Sc. Fab. auscultimodiam hereditatem efficit quia iniuriam ei inogat et ideo recte ad collationem cum agi necnon unum ut I.C. in hac matt. mentem magis quam Verba sequantur ut stat eod. l. filium §. Videamus & quinis addicti Vbis collatio inducatur ex mente pretoris deregandam respondet nam id dicit ee in Vbis fil. §. de exhibendis ex mente dedu citur. Nominis. b. §. fin. de V. S. l. 3. de legibus tu. ff. quia instit de leg. patronus put. l. 5. C. de legibus nam certissimum est primum ex ratione l. 15. §. ee in hypothecam. l. libertum §. de injur. inprio notat Lich. in pria instit. de adopt. per abrog. n. 12. gothof. in l. 25. d. 30. ff. de legibus et in d. l. §. et in C. ita docet Cagnellus in d. l. si emancipati 75. §. Vlt. et adversus §. Sc. Justinian n. 1. obstat hispillistes in l. 2. de collat. & doct. quo loci pretor ad filiam in adoptionem data fuerit a patre naturali a licet et a beodem heres fuerit instituta tenea tunc emancipata dotem et bona q. ad ea pervenire potuerunt offerre cuius tres difficultates grabitur mit in tribus ut post Acc. et Gothofred. & docet Soss et Alexander in l. filiam 7. C. h. tit. Vbi Gilch. alios laudat et Cuj. in Pub C. h. tit. sed ea sic dissoluemus qd d. l. 2. ait filiam a patre datam in adoptionem et a bea postea institutam extit. successisse nihilominus teneri offerre nam §. Sed ea eam ad collationem Vrget x. a iuris regulas et x. ea se emancipati filiam equarat: attamen emancipata ita ad collationem obligata si ita hinitio succedat ex pri Fab. sequatur maiorem summam qui extit. habueret nam cum filius emancipatus misit & dictum potuerit et filius in potestate eandem bonorum possessionem petere l. hi instituto l. 3. §. sigs exiberis. 11. l. si duo 69. 14. l. si post mortem §. 19. ff

17.

explicatur l. 2. de dotis collatione

Justin.

ꝑter ff. de sa fab. qua causa interdum minorem inter. lx
maiorem summam ꝛ cogit qm exinstitutore habere solet
d. l. sidno lx l. inputant 8. §. fin. ff. de sa fab. l. i. lx. §. de legatis
ꝓ standis at qz ita quoad collationem introducendam inspicitur
cumplius ꝛ aequatur bonoꝝ ꝓtoris qm exinstitutore nam
huic cessat collatio l. i. §. maxime ff. h. tt. quoniam cessat
ratio in via sigidem qd in re institutionis debebat habe
re ꝓ sa fab. accipiat l. si filius 24. §. si mis. cattli. l. 3 de
collat. & dot. si v. mediante bonoꝝ ꝓsett. minus accipiat
hunc collatio locum habet ut in d. l. filium 20. §. videamus d.
l. i. §. maxime et §. totiens qd m. cum dissarimine admitte
ndum qdo filius vnus erat emancipatus data ei in ad
optiua familia nam ꝓ terito emancipato data sa fab.
ut ꝛ se dictum é; n v. in adoptionem dato ut pote in
cognito l. 3. §. si emancipatꝝ et 2. de sa fab. §. eandem
inst. de bon. ꝓsett. vdo é ga in aliena familia in
venit l. si emancipatꝝ. 6. §. fin de sa fab. emancipatꝝ
v. et si in sit in familia a patris vtrũ é in alterius familia
§ tm aligdo ꝓtuit adoptiuus ad bona vtrisq naturalis
admitti ꝓ sa fabulla et tm in adoptionem datus si recedi
cepisse ad sa fab. admitte ꝓtuit l. 3. §. si qs filio ff. de sa fab.
et si ipse adoptatꝝ a patre naturali ꝓcerit bona instituꝝ
nam tunc dimisso dicto ꝓ alium emancipatum ipse sequ
ꝝ ad eandem bon. ꝓsett. admitt l. inputant 8. §. in ad sc
Bonam l. si post mꝰ 6. §. si filius l. fin. §. idem ꝓ de sa fab.
quod ratione ꝓcedit qd traduntur ff. nam quotie stu bita
ut andatis an adoptionem admitti debeat ad sa fab.
cum instituꝝ ꝓponent l. si in adoptionem. 11. l. cum emanci
patus. 13. §. qdius de sa fab. Vnde si admittꝝ ex hac
bonoꝝ ꝓsett. maiorem summam ꝛ cogitur quam habe
ret ex ti. hunc fra tribꝰ teneb itur bona ꝓ ferre ꝛ q he
rit hore instituꝝ l. i. §. is quoꝝ 19 ff. h. tt. vasca mihi Videtur
quoniam ꝝ ambo sint ex fraterna acq inde Videbant
vasc sminuria sa ꝓsticta c. i. deficere ergo idem emancipa
to ꝓ cedat l. 2. §. sitres ꝝ Vulgatis ff. h. tt. ma hunc adoptiuus
ꝓ fert quoniam respectu emancipati extraneus ẽt minuria ꝝ

Videtur ja

Videre facere eidem cum regulariter nec admittendus
et ad bona patrua magis habeant filius mancipati sigdem omnia
reportaret nisi ppter institutionem admitteretur et adoptiuus
Vnde inno apparet ratio d. l. 2. de collat. dotis nam ℔
supponendi sit terminis familiæ s.m. animatus essa et dicta
spes ppenenda qd cum filia ad adoptionem data nores fuit
set instituta aliter stat emancipato misit edictum quo
maiorem summam secuta é nam illi pcerat nores scripta
Verbigra indua by Vutius cum alio extraneo cui reliqua
fuerunt assignato intruente autu emancipati dumeo
petita bonoy bonoy possessio ℔ tab. secundum scripta le
misem et sic maiorem summam quam in casu extti. te
dicta fuerant quare merito respondet Caius bona et
dotem offerre teneri ut in eodem casu teneretur offerre
filia emancipata alteri patri in potestate. ℣

Restat iam ut his adoptionem addam
exemplo stat. Pap. in l. filio §. ff de collat. dot. ut filia §.
fuit nores instituta si ab intestato succedat in cogitur offerre
§. necesse né in spé an ex extti. succedat ℣ ab intestato ℣ 18.
Explicatur l. 5. de dotis collat.
Cui difficultati occurrit Dona. in d. l. 5. §. h. ti. Vss. nadum
stat qd it illic filiam cessari tamqm noredem instituta
quoniam p exn. ab intestato succedit error autem
iuribus nuocet l. neg. a ff. de iuris et fact ign.
quam solutionem et sic ante p consit Accursius non
admitto quoniam filiam in causa ex extti. successisse
ut stat. te possessio statim intestati patris ℔ dc. et
aperte id demonstrant Oba qualia quotam ademanci
patum qm ad filiam referentia ut sic intelligant
accepisse bonoy possessio ℔ tab. cum vere acceperit bonoy
possessio Vnde liberi. ad hoc bonoy possessio data acceptas
intelligenda é x. a termini l. 3. §. sigs ex liberis 11. ff. de
tabul. quare V. dicendum é qd cum filia nores fuerit
instituta et misso edicto beneficio pteriti patris ac
cepit cum eo ut petit bonoy possessio ℔ tab. ut diximus
hoc casu nisi est hoc patri quoniam ex d. bonoy possessio
in segr plus quam ex extti. immominus accepit. l. 3. §. sin

de collat. dot

de collat.ne dot. nam extll.o acceperat semissem etc. bon.
poss.is vientem tantum idé virilem portionem et hoc
é qd ait Pap.s t fini virilis p.tis sic ad finem etc. diuturnis
t quatenus erit in virili p.te de quo cognoscendi modo papi
nianus familiari elegantr agit Duar. lib. disputationum
c. 12. quam intrpt.ationem tradit Cuiat. lib. 5. Respons. Pap.i
in d. l. filius q recte illa Vba filia fratris Voluntatem
expungit et loco patris reponit patris qd Acc.s antea
notauerat. ~

19.

Dixeim iam q ad collationem introducendam p.e antiqus extll.o statuta ss; nuncaute 2.a veg.a
Justiniani Institutione Justiniani de bonis ejus etiam ét testamento, sicut ejus proximo alv. ab intest. ponenda é a nobis exp.e Justiniani q hoc totum inst in mutauit stipuens ut collationi locus sit sive ab intestato
spe.ali sive extll.o succedatr nisi testator collationem
fieri prohibuerit Authent.ca de triente et semisse q. illd
quod collat.ri. Authen.ca extll.o C. h. tt. q sumpta é ex d. p.
illd quod l.z. cum alijs tt.is p. 6. explicant Aut. q. inf. d. l. 2 q
tau. n.z. et. 4. l. Greg. lib. 4 6. Sint ag. c. 8. n. 28. Gilch. et Dom.
inf. Aut. Authent.ca extll.o Rich. d. tract. de collationib. c. 12. n. 28.
art. 2. n. 27. et segg. Vasq. in 2.o tractu c. 12. n. 28. lz de
eis. dis. certant. Th. F. d. dec. 40. ex. 4. n. 11. alienam a
p.te vace Justiniani stitutionem appellans et cum p.e veteri
pugnantem qd tn cavaore reflitur quoniam p.e veteri
collão extll.o ita admittebat si testator dispossuisset qd
filius ad collationem tenoretr ut in d. l. C. h. tt. cum tractibus
s.a n. 1. tt.is 5.t autr Voluntatem T.C. ita indicarunt si ipsi co
llat.ri fieri dixerunt. Sin autem hil de collat.ne disposuit nem est
nihil s fecerit Justinianus tm eandem Voluntatem aliter
se cubé in s.m. Vba sd s.m. mente testantium credidit
in dubio Vellui separenter servari q qualitatem intr liberos quam ut rectius sequeretr collationem indu. exit qd
in expssit tt.is 5.t qa ut recte Justinianus ait mortis cogitat.ne aut
ph multis angustiatus ejusmodi rei non meminit qd apte declarat
Justin.s ind. q. illd quod Vss.o nstr sanciens et explicat Bonel.s
s.a Cuj. in Rub.ca n. tt.i Gilchen. ind. autentica extll.o n. 2. hoc
tm collatio n admitetr in rem qdo apatre sp re fuit phi

cita

nita Verum ch̄itate excius ꝓsumpta mente ita ꝯligatus
l. exp.ta 39. §. intestato ff. fam. ercisc. docent relati a Gibth.
ind. l. n. §. Cuj. ind. Rub. et Ub. respons. Scæv. ind. §.
intestato q̄tꝫ in hanc seriam solet ascitare nihil dece
rebat imo Verius arbitror S.am Siechivam nec
admittendam nisi expressa sit patris Voluntas q̄ stare
stat ex d.§. illd. quod nisi exp.sim designaverat de
uelle nepoti collationem q.o electiꝫ Voluntatis
patris minime sufficient argitavencit Gothofr. ind. §.
illd quod litt. P. ~

Quæritur hinc bit Gladator si filiæ fue
rint in equalitr instituti in aperte stat ex generalitate
dictæ legis num hinc tenebitur filius quid acceperit in
Vita patris Neque ga ꝓmus Videretur iam de Voluntate
patris stare q̄n Volle bat inter filios equalitatem servari
hoc intelligendum in his q̄ mtu. reliquntur nū nudo ꝯ
donatis in eius Vita ut recte notat Dn. G. ind. l. 29. n. §.
quem segtr Dich. d. art. 2. n. 2. ~

Unde deducitur ad q.m an stantem l. 25. §. tanq̄ l. 4. th. ꝯ. Ub. §. milit. quæ disponitur de ordi
tibꝫ restorationibꝫ ꝑpter nuptias q̄ ad collationem in fu
cantur in ex bonis fœminæ et §.m melioratione an stꝫ
si q.s dos ex filiis instituti sit in legitima et §. et §. dotem
Dotem aut donationem servat prata filij meliorati
illa dote augeat portio et Videbatur S.m. S.a dicta excidꝫ
augeri portionem quoniam libere mēte testandi parentis
arbitrio intra libertatem dumtr ea q̄ legitimas non minuat
ēq̄ exp.ssa Voluntas ut alius plus altero accipiat atq̄ ita
ꝯllatio fiat ꝑportionibꝫ hereditarijs l. §. ex duobus
ff. n. th. docet Dich. S.a = Sed nisi hoc nimium Versionem autu
mo distinctꝫ quam tradit ipse Bed. ind. l. §. et alij recta
tiæ ꝑt. Ub. practic. q. 101. n. 11. q̄ aiunt d. l. 25. ꝯ q̄ dotꝫ
cessit dos aut donatio; secus Ø. q̄ dotꝫ cessit meliorata
tunc n. excis ex bonis tr. §.m et §. ut docent cathgs. relati. ~

2.o deducitur ad aliam q.m an si filia
q̄ dotem accepit a patre sit instituta in tt. ipsiꝫ in minori

255

an filia dotata a patre sit instituta in minore parte, patri dos
servat dotem?

versione

+

portione quam alij fratres teneantur eius dotem offerre et dotem conferendam esse affirmant relati a Fachin. 5. controversiarum c. 78. alij negant ab eo laudati tt. et a Gilchen in l. 4. n. 5. C. h. tt. distinct. res conponenda est aut n. pater praestitit dotem filiae dum viveret et postea tt. l. codicillis omnia bona sua inter filios distribuit ita ut nihil indivisum relinqueret quo casu si multo minorem portionem dederit filiae quam alijs non confert filia dotem ex coniectura ta voluntate patris quod filia ante adoptaverat in equalitate bona divisit arg. d. l. exp. 5. in tt. ff. fam. erciscun notat Aiora de partitionibus 3. p. q. 14. n. 50. aut pater postea eidem multo minorem portionem relinquit non tamen in tt. sed aliter bona divisit tunc enim ad collationem tenebitur filia ex adductis a Fachineo s. quaestionis c. 3.

Quae bona ferre debeant; ijque ad collationem vocantur,

~ c. 4 ~

Diximus huiusque bona ab eis esse conferenda quae appetunt paterna et cum alijs fratribus ad parentum successionem admitti desiderant l. 1. ff. h. tt. sed cum vero bona multiplicitur intelligantur necesse erit explicare quae sint ut postea quae existant obnoxia collationi = Et in primis cum Donello in l. eandem. 6. C. h. tt. in princ. Balast. de partition. c. 13. n. 1. Pichar. tractatu de collation. art. 1. n. 11. c. 2. Mendez de Castro in l. cum oportet de bis quae lib. 1. p. n. 2. constituo quia omnia bona sunt aut peculium paganum, aut millitare l. fin. C. de in offic. tt. = Militare est duplex Castrensi aut quasi Castrensi = Castrense est quod occasionem castrorum et militiae adquisitum est l. 3. et 5. l. de haereditate. 19. de castr. pecul. l. 2. tt. 2. p. 3. docet An. F. in iur. princ. tt. 11. princ. 6. per totum Mendoca s. 3. p. Cuijat. lib. 11. qq. Pap. l. 18. ff. ad l. falc. et in Rub. ca. C. de bon. matern. Pet. G. lib. 29 sintag. c. 18. Pich.

distinctio bonorum

in § sciendum

inq̃s. sciendum in s tit. de nil. tit. Cum ascen selectoy disp. q.
n. 2. et nos multa dixim in prio in s tit. q̃ssne p̃mis n. 65 =
Quatti Castrense ẽ qd tam quam in castris ita p̃a sua pubi
ca militant et de publicos stipendia p̃cipiunt. et de publicos stipendia
accipientes acq. d. l. fin in prio et in q̃s. l. s. in his C. 2. C. de inoff.
d. l. 2. p. 6. l. 7. tit. 17. p. 4. tradit Juan. Mg. ment. c. 4. n. 4. Quo vide
diuers. c. 7. Caldas in l. sicut autorem Vbolis n. 9 d. = Paganum
peculium item é duplex; Profectitium et aduentitium = Ad-
uentitium é qd ex patris substantia neq. ex ratione militie
armat & l. 6 gato s d alium de exsuis laboribus donatio-
bus aut hoereditate matris aut p̃pinquoy aut quolibet
alio modo filijs obuenit d. l. cum oportet s. fin C. de bon q̃ liberis
q̃ in tit. inst. p quas p̃sonas l. 5. tit. 17. p. 4. Mendez. 2. p.
l. 48. tamen q̃ é l. 9. tit. 1. lib. 5. spill. Vbi late Azebed Ver bo
de sus bienes aduenticios n. 11. cum seq. Vbi et Matie
nco glossa 1. Cujat ind. Rub. Cod. de bon. matr. Gomez 13 ind.
l. 48. tau. Am. Fl. de chaves 2. cur. 6. = Profectitium é
in quo s tinet Vbailla q̃ exerve 6 q et substantia patris p̃ce
dit d. l. cum oportet et alij Vbi docet Bart. n. 1. et alij ibi
nati ab Abendano in l. 2 q. tau. glossa 4. n. 1. Ant. Fab.
d. cur. 10. Cald. s. n. 105. Mendoca d. 1. p. an. 6. Jon. s. et lib.
q. Jm. c. 5. de his q. singulis qd ad nrum tractatum s tinet
disputabimus n. 2. ≈

Cum primis Castrensia bona in collat. 13 Castrensia bona non ascendunt
n aducunt s dilla p̃cipua filius miles retinet l. cum duo 6 q
. 52. alias é l. si patres q. idem Papin. ff. prosotio l. 1. q. nec Cas-
trense 15. ff. n. tit. l. filia. n. 1. fin. C. eod. l. 4 ff. de castren spec.
l. si dei Juss. 23. q. Servum 2. de predeinuis. libert. l. 4 C. fam
ercisc. prio in s tit. q̃ q̃ é q̃ miss V. s. ex hoc intelligere l. 3. tit. 4.
p. 3. l. 5. tit. 15. p. 6. explicant An. G. d. Mag 6 C. d. n. 6. Dond. mod.
eadem Balas. d. c. 13. n. 167. Mendoca d. 2. p. an. 153. Juan
ad hunc tit. c. 2. An. Fl. d. prio 6. illat. 6. Matien. in l. 3. tit. 8. lib. 5.
glossa 1. n. 4. Lich. s. n. 63. Vas é ga filig emancipatus ea
tantum s mē teneatur s ferre q̃ si impotestate patris man
sisset eidem j. acquisitionis aduenientis l. 2 q. si duo ff.
h. tit. at peculium castr. ad filium semp expectat et

p̃tinet

etymet l. 3. §. Pomp. de minor. ibq l. ex nota. Co. l. patr. 15. §. fin. de cas
trens. pec. ita utin co tamq̃ patr filium habere tr. d. l. patr. §.
seruq. Vbi n. n. l. 2. ff. ad Macedon. iuncta l. filius fam. de don.
ca. mortis prie instit. qq̃ ñ. Nam et si pmilitiam apotes
tate patria liberaret l. 3. C. de castr. pec. lib. 12. §. filius
fam. instit qq mod. pr̃a. adhuc in ij q̃ in ipsa milicia
acq̃sisit limitata plane veg.ª acquisitionis l. de qua in l. placet
77. de acq. hered. §. q.ª instit. pquas psonas sibi plene
adqrebant in dictis iuribq̃ ẽt iura patria potestatis ita ut
sdita in suspenso ut si filius ñ dispossuerit de peculio dum
vivit l. dum moritur patr superstes, illd sibi vindicat x.ª
ita intelligendum in l. filius. 18. ff. ad l. falc. ñ aut. Bal. relati
Pich. in §. fin. instit. de milit. tut. Ant. Fr. dec. 43. ex. n. 4. et
d. prib. illat. l. Cuman. in d. l. filius. cum q.ª filius emancipatus non
fuisset in parte hereditatis dimissa peculium castrense q̃
ipse retinuerat regilld reteris fratribus communicare l. 4. C. fam
ercis. et cum hoc Vbamor huius prius patre pmodestimentur
ac si semp filius fuisset ita similiter ad collationem ñ ss adducenda
d. l. cum duobq̃. 52. §. inde Pap. qr̃ vão in universa q.ª s. c. mobis
ẽ ssiderata. ac ptem hoc casu cessat quoniam patres
in potestate manserunt sicut de ingeneris Vbis acqui
sitis ssent pcipuaq̃ habebant c. 1. instit pquas psonas
quam rationem tradit Costa in s. et qd stantem 3. p. n. 229.
Mend.ª 3. p. n. 153. et Don. ind. l. ita demum gilld recte ad
vertit qd cum in hoc tractatu agatur de emancipato q̃
Vbia sua ad se retinentur peculium absusive dicimus cum ca
dat hoc in eos q̃ Vbia q.ª sibi ssi j. §. fin. in fine C. de inoff. test.

3 Sdum in ea Vba q̃ milites in castris quarebant peculij castrensis ea tenebantur nam qd erat et sine milicia acq̃
situm q̃ id peculium Castr. ñ ẽ. l. castrense ff. in fine de cas
trens. pec. l. si forte Vbi aut cognatq̃ l. gratius ñ ex castrino
et q̃ debuit et q̃ illi in peculio habeant ñ fit peculium castrense
l. si forte. 8. ff. de castrens. pec. et in alijs data untur l. similiter
et l. dotem. 16. §. fin. de hereditate. 19. ff. eo. d. ideo q̃ Vbia dicuntur
castrentia Videamus = in quo dubio dicendum ẽ ea Vbia cas
trensis peculij ẽ ẽ censenda q̃ filius acquisivit militia q̃ sunt Vbia castrensia

ritr

alitr̃ acquisituras l. 1. C. de castr. pec. Mar. Lz. cum alijs supra
ff. eodem Jul. Paul. Mar. Iz. tt. 4. Ost. filig fam. docet Gucsada
d. c. 7. Cald. d. Vbi Lis n. 9. Cumanr. d. disp. 9. n. 1. = quo fit ut
si filius miles sit patre suo milite et instituat pallii hore
ditas in pecuḋ castrens numeretr l. 4. C. de castr. peculis
Mar. 12. Cuiꝰ arg.to mea sentia fuit Corn. Mar. Verosimil. c. q.
qd sicri X. donauit militi in castris in dubio presumitur
peculium castrense. Bachus intendit addividam magis inspi
cit qd qdé sim qnscet Lz. 5. qdo def. fisci docet Paulus
et eligui in d. L 4 Iz hoc sentia ida ꝙter accipienda sit mi
qdo donatio pcessit a patre militare tunc d. L 4 Vbi Cava
hanc pcedit quoniam militij labor affectione patrę n
nihil adidit nam si adiuncto donatum sit qn sit milito mo du
bio magis rane sanguinis quam militie intelligitr ut lic
him ut notat Corras. s. a et m. frater n. 58. ff. de sedit in deb.
Cuiat in l. 1. C. de Castr. pecul. Mar. 12. Mend. s. 3. p. n. 142. Al
ciato dcꝑsumpt. reg. 1. ꝑsump. 30 Doctor Leon in l. 2. de reb.
dubijs in repet.e n. 9. et segq et faciunt tradita a Tiraq.
in l. si unquam Vbo liberis a gb. et ibi bat. tꝛg in d. l. si fer
de Cobb. in c. requisisti n. 8. de Ftis qꝛespondent ad ea
in l. tutor 2 8. §. 1. de excusat. aut. l. 5. §. fin dcꝑ. docet cum
alijs Vbi relicta a sanguine vel sanguinitatis rone relicta
qd intelligit iter regulariter cum hoc ꝑsumptio sit naturalis
ad V.o tollit qd non ty fuit sanguineus ita p militiam ut
ut alit.er non relinquerat d. l. 4. iuncta l. dotem 16. §. fin l. ho
redit. 19. ff. Cod. docent s.a relati. ≈

D.o in fero qd pecunia data fuerit filio
ad parandas ves militares fiet castrensis ch̃ si a Vxore
data sit l. 3. de Castrens pecul. notat in l. 1. C. eodem Clem
entinus de patria potestate C. 6. effect. 2. n. 3. Unde eq
dos data filio in peculio numerabitr d. L dotem quia
in data ratione militia cui nō obstat L. diuꝰ 13. ff. eod. gaeius
difficultati respondit eadem d. L dotem quam explicat
Cuiac. Mar. 16. qq. et Mar. 19 resp. Pap. Idem Ant. F. d. prio
6. illat. 15. qꝛ ch̃ respondent ad l. 1. C. eod. et ad l. si forte =
huiꝰ modi autē dicta indistincte ꝑ ferenda ꝙ ch̃ p.mo

non est rationis quo data filio, li
cet sit pecunia ad eius militare
parandas

Ex l. 5.

ex l. 5. tit. 15. p. 6. docent Matien. in l. 3. glos. 1. n. 4. t. 8. Mas. Spill. Ant. G. in d. l. 2. g. tauri n. 16 Villadiego in polit. ca. c. 7. n. 27. & Rej. Portugalie ex l. 5. tit. 11. lib. 4 ordin. cum distincte accipiatur Lequa Balat. s. n. 167 et Gama decis. 140. et hoc dicta suffragant quoad peculium Castrense. ≈

§ Deinde igitur quia tirones nobis nunc agendum erit ss. et ita illam traducta ad similitudinem peculij. castrensis §. fin. instit. de milit. test. Quo solum Rei pub.ca felicitas in armis sistit sed et in gubernatoribus pacis et literatis Viris l. 1. C. de iust. et de iure gaud. demonstrat Salustrius in bel.ca de exp. ordin. fir manda et ingt Rei pub.ca in armis modo negaduersus hostes sed gmulto maius & bonis pacis artibus docet imperitus Plura Justinian. Lipsius lib. 4. de doctr. civili c. 2. Othom. et Richar. et reg. imp. hemin. instit. n. 2. et l. Greg. lib. 10. de rep.ca c. 1. Bodin. in polit. lib. 1. c. 6 plotinum ingruit Seneca de tranquilitate c. 3. imperio Thessalonicensis lib. 4. c. 12. = Vnde illa Vbi qua tirones castrensia dicuntur & filius in militia togata sic. n. de gubernante appellat. V. mag. lib. 7. c. 1. exemplo. l. notat Coran. lib. 4. var. c. 15. imperio Reg. et rep. publico officio administrat. Dignitate et salarij aut stipendij nomine l. fin. in princ. et in fine C. in offic. l. 7. tit. 17. p. 4. docent Quesada d. c. 7. Joan. Gutier. c. 4. n. 4. Clementis de patria potestate effectu. n. 2. et effectu 5. n. 7. ita existimant & sic tiguantijs Senatoribus Regij et alij gubernatores Rei pub.ca et Principis servi marij l. fin. C. de castrens. peculio lib. 12. lib. 6. d. tit. 7. p. item illi qui solum ex publico salaria capiunt Verum et ge expribatis capiunt sed ide ex publica cura docet Thomas gothus in l. 2. tit. 2. p. 3. Vbo en las escuelas. Clementinas d. effectu 5. Cald. Pereir. s. Vbo. Leyes n. 98. post Bart. in l. fin. C. de silentiarijs lib. 12. ut ss. advocati et assessores ind. l. Fori 4. C. de advoc. divers. ind. l. Verum 7. C. de assessor. iuncta l. advocati 14. C. de advoc. divers. ind. Cassiador. lib. 1. epist. 12. et lib. 5. ep. 4. et 40 docet L. Greg. lib. 49 sintag. c. 6. et maxime n. 55. Tiraq. de nobil. c. 29

quæ sint bona quasi castrensia

a.n.11. Did. Per. in l.1. tit.19. lib.2. ordin. et alij relati a Bob. Maz. polit. c.14. n.61. Tiraquell. lib.1. Var. tit. de perul. resol. ut. l.1. n.2. Mascard. concl. 1 in l.1. tit.16. lib.2. spil. Late Dan. el. lib.18. sm. c.13. Vbi Osual. Mend. s.a 4.p. n.180 = Vas. Ega cum castrensis peculij instar habeant hoc Vbm et addit solum quod stipendia publica et qd qd occasione militiæ quæ uit ita et quasi castrensia. =

an quod lucrantur medici et tabelliones, sibi quasi castrensia?

Sd an qd qd medici adquirunt ad huius generis Vbum specturi dicatur trouerssumé ut stater Verois q.46. n.7. sd Verius é cum medici publicam habeant officium qd adsuescendos cives sphinct l.1. de decretis ab honor. fac. l. medicos s.b. C. de profess. lib. 10. cum to Bo. bad. lib.2. polit. c.2. n.14. qd qd acquirit ex officio suo quasi castrense erit. medicis. pluinium differe debemus ut ex Plin. lib.24. c.1. docet Gothofr. in dictis Legibus Tiraqu. nobilit. c.31. Riminald. in §.1. n.57. instit. pquas §son. Bertrang cons.142. lib.4. Simbald. de nobilitate epo mate. §.1. n.1 ch quasi castrense peculium notarij seu tabelliones et curatores cum hij ad pub.co officium et munus in fudent Cald. d.n.qd. Rimin. s.a n.4. et seqq. pcipue cum huiusmodi offia non conseantur. sd nobilia ff. de tabulariis Valas. l. Italigd 12 C. de susceptoribus cod. tit. cum tradit. a Cobb. in pract. c.19. Rob. s.a Maz. c.14. n.43. Vbi alios refert. fuit elegans locus Cassiadorij lib.12. epist.21. Osual. lib.18. c.6. lit. B. in fine. =

an quod clerici adquirunt quasi castrense?

Sd nminima difficultate caret mgsitio an clerico hoc Vbum quasi castrensitia habere possit et militis deq; ipsa dicendum qd cum clerico milites coles tis appeler. tr. c.1. de clerico ægroto c.4 de pœnd. C. de gradat. §. actualis de pœnis in b. notat. DD. in C. Eduardo de solutio. et in l. miles de reiud. Cast. s.a n.162 Cald. n.103. Cuevar in thopicis locis qd cum aggrierit clericq quasi castrensse erit l. sacerdotem 34. authen. ysbitersol. C. de epp. et cler. l.13. tit.21. p.1. lq ad clericos l. tonsuram in fine extendatur ut docet Cald. n.105. Mend. n.167. Sotom 4.° say dist.24. q.1. art.3. lq tenuerit Straviun. Suar. in q.

maiorat. n. 31. nu Rojas de iurecast. maiorat. c. 17. n. 5. Pinel. in l. 1. p. n. 43. C. de bon. matr. in quo dubio ego diligerem dictionem de qua p. Matien. in l. 3. glos. 2. n. 9. tt. Mag. spell. ≈

Nunc V. qua sint hae tres bas videamus ut dixim. de castrensibus ita et hoc in collationem aducere intercantr. qa habent l. 1. §. sed an lic. 16. ff. h. tt. l. si familia 20 §. idem scribit ff. fam. ercis. l. 30. §. fin. C. dem. tit. d. l. fovi. C. de ad Vocat. d. aut hem. p. biteros l. 3. tt. 4. p. 5. et in primis sicut dixim. s. n. 3. quasi Castrensia certe dici erunt adq. sita vel onerosa illoq. to gato aut celestis. Unde vltr. q. an libri a parentibus dati filio cau studij, intrea bona cesseantr. ita ut ad collationem eos aducere nequeant in qua re Varijs scrijs Vtuntur DD. ut stat expluribus idatis a Matien. s. a. n. 3. et §. Au. q. ind. l. 2. q. tau. n. 17. Vbi Cornexo eius aditionator plures alegat Morcherho de diuis. bonor. lib. 4. c. 13. n. 57. Bala. st. d. c. 13. n. 159. Dich. d. art. 3. n. 60. Menoch. de arb. ca. 131. Barbosa in l. 1. 7. p. n. 37. et 38. ff. solut. mat. Gilch. in aut. hi. ex tit. an. 29. C. h. tt. frequentiant no obtinuit solum est libera collationem efugere et quasi castrensis peculij p. billegium habere que pater nihil protestatus in diminutionem filio iam facto Doctori Licentiato, Judici advocato, medico tradidit q. fuit doctrina Bart. in l. 1. hinc castrense n. 2. ff. h. tt. docet et alijs Dd. Perez in l. 8. tit. 2. lib. ordin. Gilch. s. a. n. 35. et 36. Mendoza n. 171. = Sd amsi dati sint filio scolari et in studijs Vrsanti maxime dubitatr quo casu dicte sentia qd si filius D. Nr licentiatus et advocatus fuerit effectus ita ut studium ipsi cesserit libri in peculio quasi castrensi reputari l. donationes 31. §. pater ff. de donation. s. sive emancipati. 17. C. eodem. sin. ad publicam officij n. pueniat et studium n. ipsi cesserit qa cum scolastici n. dum militiam togatam exercceant req. admnevia obeunda p. ximi sint hinc libri q. donantr. a patre quasi castrensis n. reputa buntr. ut observant s. a. relati. ≈

Ego autm ingratiam Vestram existimavem hanc sententiam veram nec mo mea opin. est ad scolastias tis apatre acceptos seu verdos nec etsi ad hoc studium

Implere

bona quasi castrensia non efficiuntur

an quod scholastici detur ita dium causa, quasi castrensia sint

non impleuerint gd mihi g bat tr in l. 3. n fuer tit. 4. p. 5. t.
o le hiciere aprehender alguna sciencia o lo diere li
bros en gla apprehendiere ca el donado g fuere fecho
Valdivia e non sera tenudo de adiciar o apastição entre
los her. not et l. 5. tit. 5. p. 6. t. estos si los libros ge los padre
diere a algunos dellos fuere para aprehender alguna
sciencia en escolas no se les puedem contar los otros her. vst
en sup.= q aleger apte cõgruit de scolastico q modo in scho
lis Vsatur. Si aduerti Aug. neq ve spitiunt tempꝰ gdo
D. no fiat Aduocatꝰ = 2º expendo doctrinam Bart. s.ª n.
26. g asserit gd de sis opꝰ. Immunem seruiãm nõ spellat
patr mittere filios ad studium tu post gin misit teneb itr
necessarios subministrare vt docet Spino de tit. g ost. a
18. n. 79. Barb. s.ª = g. ut scientia sine libris adquire
queat saltim necessarij ꝑ tradendi quos tuꝰ cipuos dici
tr habere = 3º facit gd donatio cãa studij est valida
ut idem Bart. defendit. n. 30. et sic huiꝰ modi libri ea
rõne defendi potuerunt ne in collationem aducantur de
n. 35. rõe quoniam in studio a scolaribꝰ vertuntur et
Vtilitas pub.ca l. 1. c. g etate ff excus. lo. lo Bart. s.ª n. 5.
et g modum obeam cãam militi admilitiam euntꝰ
donata ves apatre castrenses ff eo quinto l. 1. c. de
castr pec. lib. 12. t. 4. c. fam ercisita est scolari getꝰ a dstu
dio castra et togatam militiam ꝓgit quasi castrenses
erunt libri quoniam o gravationem cognouit Sing in l.
fem. ff Vbi Aug. n. 2. c. h. tit. g etaliꝰ ibꝰ hanc sentiam tuet
An. G. s.ª n. 17. in fine Garcia de expensis c. 4. n. 7. Bal. s.ª n
160. Nec obstat gd ait Barbos s.ª n. 39. nullum in mꝰ reperiri
scholarem habere quasi castrens. peculium n eodem mo
do nec in mꝰ reperiri distinctis sua an puer iat ad studium
si ꝰ deducitꝰ austr coarg.to quoniam hoc peculium ad
similitudinem castrensis fuit inductum g. fin. in stit
de milit. tit.o g. Si dicitꝰ castrense g dicitꝰ filio cuntiad
militiam vt actꝰ et g dicitꝰ filio in scholis Vsanti gd nihil
aliud quam in militiam togatam ire nihil possunt ne si
lius fiat nam sicut Barb. ait mu sta stingere ꝑ ostꝰ ne si

lius

lius fiat aduocatus ℓ. D. ita ⁊ similiter multa ⁊ ingerepsth
obq̃ filius in militia receptus n̄ sit ⁊

10. Verum hoc sentia limitatione temperanda
prosequitur eandem quæstionem erit vt quantum attinet ad libros necessarios ad structuram
adipiscendam eoꝝ collatio n̄ fiat a bs scholari q̃ studia non
ꝓsequit nam si magna librorꝝ copia aparente fuerit data
ℓ libri n̄ sint necessarij ad studium in illa structura tunc
admitto ⁊ sentiam reales scholaris q̃ minime fecerint
et sic ad militiam togatam n̄ peruenerit cum damno
aliorꝝ fratrum et s. Vtilitate publica ꝓ cipue cum esse habe
at ex in superiori casu sufficiet habuisse ad structuras
ꝓ discendas et ita videtur sentire Mar. q̃ Osual. Pon. c. 4.
litt. x. fol. 449. in primis Vss. idem q̃ deliberi. = Limitanda
é q̃do pater protestat q̃ é se velle libros ꝓ pios a filio retineri quoniam quos mitebat aut q̃d q̃d de vogabat animo
repetendi ℓ putabat faciebat hunc n. filius esse tenebitur
in collationem deducere q̃ tunc cessat ꝓsumptio donationis
l. si q̃do. §. 1. C. de inoffic. ℓ. ill. d. 20. C. h. tit. docet Gom. s. n. 16. =
Vss. 2. limitat. Mat. s. n. 6. q̃ta 2. Bolas n. 163. et diximus
in leg q̃. = Plane hoc casu ripeti libri erunt ꝓferendi
ad structuram fiet ita bonor. Lud. de Pbileg. Scholastic. coꝝ
pribileg. 30. q̃ alij relat. ab Osuald. d. fol. 449. in fine. ⁊

11. D. ex superioribus q̃ inferit ad aliam q. an
prosequitur eandem quæst. expensæ et sumptus quos pater filijs studentibus dedit
ad quasticas hæred. peculium ꝓ plineat i. an d collationem
et imputatis ꝓ fugiant de qua q. aqunt late Sa. relatio et
Imola de iust. et ℓ. tit. disp. 239. ℓ. ball. n. 35. q̃ Ziegler 68
S. Wisford lib. 2 tract. 23. ꝓ totum Osual. d. c. 4. litt. x. post
medium Gilch. d. authen. ex tit. n. 49. C. h. tit. Pich. d. aut.
3. n. 51. et seqq. = in qua q. distinguunt DD. an pater ha
buerit aliqua vsa aduertentia filij q. ꝓ sumitur tunc de his
studijs expensas fecisse nam in dubio potius patrem
videri de ipsis filij vbor. quam de suis dedisse l. fin. de
petit. hæred. l. nec enim. 34. de neg. gest. l. pen. ti. 12. p. 5.
ita subscribunt relati a S. Wisford. d. tract. 23. q. 1. at q̃ ita
huiusmodi sumpta n̄ ꝓ plinebunt ad quasticas hæreditarias pecu

Nam

limm. si V. nulla V ba filij patr habeat hunc distinguendu é
an patr pietatis vaõne cum filio expenderit ut ex studijs
et diff.a meliore cadat arg.to l. Achillius ff. de donat. t
an animo credendi q filiji poté si in liberos rationum sump
tus studio y scripserit nam primo casu ne fferuntur nec
reputantur. = in 2.o autm s.o observabitur ita observant post
Acc.m p tõm. t. in l. quo patr. ff. fam. erc. Ioan Garcia
s.a Abenda vesp. 17. et in dict.o Obscastrense Siom.
s.a n. 16. Menc. d. 4. p. n. 168. cum segg et alijs relatis Sfi
fford. s.a d. g. l. ≈

Verum ab hac sen.a recessit idem
Sfford. s.a q. 4. optimis rob.s tendens patrem illegitimu
extitit administrator bonor.y matrn.or.y filijs sumptus et
impensas fecerit cum eis in studio magis Videretur exiis
Obis qu ex bonis maternis filij cõs fecisse = qd. t.o ad
stitit nam pat.r minus tenet.r filios studio liter.y et
bonis artibus erudire quam intra tuy adore ut stat
ex l. Paulo ad tl. c. 3. ff. discant autm et huius operib.s
p.ent ad Vsq nec cessarios ut nsint in fructuarii et ad
Ephesios c. 6. et Vos patres aducarte filios in discip
lina et correctione dñi. neq. maior fructus reipub.ce
p.uenire poté quam si in bonis artib.s imbuatur
Cic. Vsr. declinat.e Vnde Iulianus cognom.to apostata
Xpos liberalib.s disciplinis abstinere coegit quogra
tissimum Supplitium fuit reputatum et quotor menta
Diocletiani et alior impia illa et crudelissa pietas superа
uerit ut docet Varronius l. 4. t. anal. an. xpi. 360 n. 305.
cum segg. = Deinde cum ead.m pat.rem filijs alim.ta p.bere
deceant l. fin. C. de alend. liberis l. sig. alibi is p.tatem
et maxime q. sine parente ff. de lib. agnoscend. l. Vnica §.
faceat C. de rei Vxor. act.e cum traditis a Tocentacin
Mar. Var. tl. de alim.ti resolut.e. Vsual. ad Don. 12. c. 4. litt. C.
et segg. late l. Surd. de alim.ti tit. q. pl. p.tatem laviam. l. sig. alib
eris impõ. n. 8. cum segg. et fere totum tit.m Simo de Act.ti fit
. 16. n. 19. Mat. in s. 2. glossa 1. n. 3. tit. 7. lib. 5. ita etiam et Vbis. ar
tib.s insruere l. Sipatrno 15. C. de neg. gest. l. 5. C. ad Maced.
iuncta l. impõ 47. in fine ff. de solution. Item 7. §. qd dicit

Sententia scripta agens quicquid pater cum filij patrimonio causa impendit desuo imperdit intellig.

13. ff. ad maced.

13. ff. ad Macced. 3 cum alijs notatis a Gothofr. in l. impensse 79. §. 1. lett. m. de V.S. negn. minori effecti patres de cuntrin Vnum atq; alimentum ut docet Seneca de beneficijs c. 6. in Vide §to alibi patres aliter matres filijs indulgeant illi excitari iubent liberos ad studia obligabunda materteniatis quog die 6 ipatiuntur ecciarii qua de causa impensse necessarie Vocantur pro studijs erogate ff. in l. de bis. 6. §. Volentem ff. de Carbon. edicto l. fin. C. de alim. pup. p standis etiam Tauru plures. n. 2. §. cum tutor. l. 4 ff. Vbi pupi educari debent tenetur tutorem pupilli q ceptoribus profitere mercedem sum. naturalem dignitatem x. a. l. Stichum. 12. de leg. 3. tradit Gudien. de tutelis c. p. c. 3. Saban. de variacion. 1. p. c. 27. n. 37. q. multo fortiori ecc ipse pater sigdem tutor eius loco substitutus, gratuitae imago et portio patria potestatis ut docet Aut. Fab. in inst. prud. tit. 12. pris. 1. circa finem etillat. q. in pris. l. 1. tim. post. ecc curatsy ff. de curatore furioso Resp. facit quoniam pater tenetur filiabus de tem stituere l. q. literest. 1. q. alias in capit. ff. de riph nuptiarum cum Vulgatis iunctis traditis a Barto. in l. 1. 4. p. p. tot. ff. soluto matri. c. Spino de testi. gta. 11. n. 10. et legg. ff. de rema Visual. d. galios Vestes. a. d. c. q. lett. B. q. colegio et filijs in studijs erudire gaudet dotis et studi oy caa egrauari solent Vadis Tutis de priuilegijs scholastico y p bil. 31. et Rebuff. in b. 60 Barto. d. 7. p. n. 23. Straf. d. q. 2. circa medium. Idcirco egd q. q. pater dotis caa dedevit semp contrin de suo largire l. fin. C. de dot. pm. cum aditis a Barto. d. q. p. n. 23. Feb. S. q. eodem modo q. dedit caa studioy habenti Vba matrona pqua se expendo leg. ind. l. q. part. 50. ff. fam. ercis. pie tate debita q. ex debito patris adid leve bitur.

13. Nec ad mittenda ē distinctio est q. dis fingunt inter studia gramatica et alia grauiora ut Vollent Bart. ind. §. nec est. Padilla in authen. co vers n. 92. C. de legat. Tello in l. 17. ni. §. Ore q. Vbi las despensas in l. §. tit. C. §. p. b. nam hoc a legib ñ distinc tum sed liberalib studijs erudiantur ut in l. 4 ff. Vbi Pup. liberalia aute studia alia grauiora sp hendunt. Li.

nec distinguitur inter studia gramatica, et alia

ff. de

ff. de ex.a and. cogn. l. Unica et b. g bssa c. de studijs liber
alibq Urbis Roma lib. 11. iuncto Seneca epist. 88. ff. in illa
gō es fere ingenui huc est honesto beneficio patris ex
pst. ut ait Alexander in notis ad Senecam d.c 88. l. g.
de recip. lib. 17. c. 12. n. 2. Unde sequenti patrem hmoi
teneri ad alimentandum quam ad erudiendum filios
in solum in studijs minoribq sed etiam in maioribq ut in sacra
theologia. et in iurisprud. x.a notatur a l. g. de recip. lib. 13.
c. 7. n. 1. et seqq. item dq ergo dq in filios studia ero
gatum fecit de Urbis patriis censeri elargitum
quam p.tem nam Urbe vocati a Bart. b. d. q. v. n. 25. Lara
in d. l. sigl alibi vis s. hi autem n. 25. l. Surd. de alim.
tit. b. q. 19. n. 7. et seq. Pontan q de alim.tis c. 7. n. 4. Rsual. d.
c. 12. litt. h. Schipsvd. s.a q qq se qq hanc p.tem defen
dunt d. l. fin. ff. de epch. tut. ad. Verum de cuius
intellectu agit Bart. s.a n. 29. qq. adendus est Rsual. lib.
19. c. 9. litt. x. q. sicq bat tempotis angustia omissimus
pretenda sunt. =

Russq et inq.m cum adulescentem qd
patri filio dedit ad suscipiendos sacros ordines seruet
teneatr in quare collationem excludunt sequentia pri
mo quoniam Valletaq.tum de militia terrestri ad celestem
c. de gradatio Urs.o actualis Repen. lib. 6. cum alijs rela
tis a no bis s.a n. 7. Aiora de partit. 2. p. c. 13. n. 27. Balas
s.a c. 17. n. 67. cum g.o cog patri filio fis cis centi in cas
tr adonauit castrentia spectantia d. l. f. de castrens. pe
culijs lib. 12. ita et Uba q patri in filium ad suscipien
dos sacros ordines et celestem militiam incendentem
dit intr castrentia munerabunt et sic tr collationem
effugit ut sentit Gom. ind. l. 2 q. tau. n. 21. et alijs relatis ab
Rsual. d. c. 9. litt. xx. Neq satisfacies si dixeris q
Aiora s.a n. 27. qd ecclesiasticus parato celestis et armate militie
pecdat n hoc q patri filio cum hac de causa studia dedisse
culmen castrense consecuti sed ea dumtaxat q ad Usus
castrens. et militis ecclesiastici l. 4. c. sacram. ecclesiae. Volutiq
asma et cetera vest bella necessaria l. castrense ff.

14.

an q.d patet filij dicti facilium ordinum suscip.m causa, quasi castrense sit?

castr. pec.

ff. de castr. pec. docet Donel. g. 3m. c. 5. Nam si ipsundum, domus aut gd simille donaverit et non fine castrensium retinendum ut in d. l. 6. C. de castr. pecul. lib. 12. gd sit utidem quoq; in celestimilitia dicendum esset ut si pater filio testes clericales libros & gd aliud ad exercitium ordinis necessarium donaverit idem in castrensi necessario habeant. aliud dicendum sit si ipsundum & domum dederit nam id mtr castrensia numerarii debeat. nam Vasq. Vbi ad clericales ordines requirendos dotata ideo non requiritur si ut sine eis ingressus clericus fuerit liberi c. q. dep. bond. neq; odie potest patrimonium adquisitum ordinatus devicq; alienari ex Auth. de sanct. Trinit. & fid. C. 2. Videndus in gravi criminali c. d. Barb. in addition. ad d. §. 2. n. 62. Idem facit nam ea servanda dicenda est lex Zenonia cautum est illam C. h. tit. sed dehis Vbis nulla lex aliqd sancierit ita docet et tenet Bal. s. n. 77. Gom. ind. l. 29. s. Vbi Fel. n. 22. Matien. in l. 3. tit. 8. glossa 2. n. 14. l. §. spill. et alii quos adducit Rich. d. art. 3. n. 47. ipse in amicitiam has opinionis reducere tentant gd attendi cendum sit de legatis gratialibus dantis in ingressu religionis Vide Bal. s. n. 37. gr. n. 75 agit de impensis q fit in expediendis bullis ad sequendum beneficij erect. &c. et ita alia Vba q quasi castrensia agregantur et collationem cum legatis dicti autores late agunt q nos et Valetudine adventam pediti q carrere q ut instituerunt expostulabant ipsum.

Nunc V. de Vbis adiuntitijs dicendum ebrevi-
ter, illd autem adventitium dicitur gd non acquisitione ex patris
substantia descendit neq; acquisitione armate aut togate mi-
litiæ sed aliunde ex suis laboribus & fortuna honestis bus ma-
tris aut propinquor filius adquisivit l. cum oportet. §. fin. C. de
Vbis quæ liber. §. igitur instit. p quas personas docent Donel.
mes. l. 3. p. 105. C. de Vbis matr. Mend. ind. l. cum oportet. 2. p.
p totum Richard. in d. §. igitur etiam §. item quæsitum n. 21. ubi
tibuto de acquisitis Donel. lib. 9. 3m. C. §. Vbi Osuald. tit. 1. Cal-
das Obstetris n. 131. in d. l. Sicuratorem Matien. in l. 9. tit. 1.
glossa 1. n. 5. spillat. Bal. d. c. 13. in prin. Rich. d. art. 3. in prin.
Lara in l. Sigs. a liberis §. Sed si filius n. 136. de lib. agnoscendis
q late de causis et natura huiusmodi bonorum agunt.

Sd quo ad mtr

dona adventitia an feminæ?

Adquod ad rem institutum attinet quæritur
Cet an huius modi Verba strictè sumenda sint et frequentius obti
nuit strictè accipienda scilicet nam sicut catenus patris illa sua spe
cua habent ita et quæ consequentia sunt cum non sint substa
ntia eius decens hereditate agitur et in bonorum possessione filius
patri præferatur atque pertinere videbatur atque ita multo magis
patribus præferre debuit ut docet Bart. in l. fin. C. h. tit. Et vere
quæ parentibus adquirendæ cedebant nihil mercedis nec collationis post obi
tum eorum inter liberos subiacebant. quæ decisio sublatum
in pristinum quo ad ea adventitia servebantur in l. et protectum
ff. h. tit. docet Bart. et alij relatis Mend. d. 2. p. n. 98. Gilthen
in d. l. fin. in prin. Donel. in d. l. cæterum C. h. tit. in emancipato
autem cavetur et obtinere potuit quod cum ægrotat additio de collatione
excipiendæ quod emancipatus in viriam faceret suis heredibus
ut diximus C. l. Verba debuit strictè servi quæ in patris potestate man
sit et ipse adgnoscet l. 1. ff. h. tit. sed cum post d. l. cum oportet
emancipatus etsi in patris potestate mansisset eidem
adventitiorum bonorum possessionem non adgnoscet similiter neque
hodie servetenebitur utpote cum ea vacuo deficeret au
Vus fratribus patri adgnitis si ipse patri remitteret teneatur
filius patribus strictè Vide Gom. in d. l. 29. tau. n. 29. Bal.
d. c. 13. n. 137. cum segg.

Vlt. de Vbis præcipij videtur strictè sumendum non bona pro lectitia ipse
autem quæ filius habet a patre profecta et ea causa occasione et sub
tantia adgnita in quæ Vbis nihil ex antiquo jure mutatum est d. l.
cum oportet l. fin. in prin. C. de Vbis quæ lib. §. 1. Vus sanctum inst. de
quibus personas l. 5. tit. 17. p. 4. iuncta l. 5. ff. de jure dot. notat Bart
in d. l. cum oportet nr. Mend. in d. l. 29. tau glos. 4. n. 1. Cald.
in d. l. Si cum patrem Vus. Lesis. n. 125. Mench. 1. p. an. 6. Bal. d. c. 13.
in prin. Rich. d. art. 3. n. 2. de hac re Varias quæstiones videantur sed
illæ ad nobis præcipue tractanda de collatione bonorum hoc in
quæ videndum hæc Verba munia inter filios esse debere et
in collationem deducenda ut docet text. in d. Vus. sanctum
et in l. certum 18. C. fam. ercis. l. quoniam novella 29. l. deinde
ff. tit. l. ut liberis 17. C. h. tit. cum relatis a Patt. nr. Sig Suichi
S. iussu ff. de adquirendo hered Gom. in d. l. 29 tau. n. 11. Mend. d. disp.

n.60 cum segg et alij plurer quos refert Pich. d. ar. 3. n. 20 16.

an quod filius ex pecunia patris, negotiatione tamen propria lucrata, proficiscitur remittitur

Vnde infertur and dnatiuam huiusmodi filiam proficiat et dd filij ex pecunia patris emit negotiatione sua et dilig.ta s.a in tr. beniuente p fer tinunciatis vas tractant DD. quos refert Mat. in l. 9 glo 2. n. 15. Mo. 5. Spil. Baeza de decimat. 2a n. 7. Cald. s.a n. 118. Vast. et Dolig in l. ill d. c. h. tit. Gom. s.a n. 24 Vbi cum adit. alios vide vesset Merd. n. 20 Orosc. de part. 3. p. q. 2. p. to tam. ~

an dotes filiab. date referantur et donationes? remissum

Dubitatur infero dotes filiab. data referende sint ut docet Bog in auth. ex tili. C. si pater l. dotis l. filia dotem l. Vbi bene s. c. h. tit. li. et potest. ff. de collation. dotis ratio em tradit Riera de ann. Bog. 1. p. q. 3. n. 14 et relati a Pich. d. art. 3. n. 30. Bal. d. n. 13. Gom. in d. q. 29. n. 13. q de hac p.te late agunt ideoq a de stremiter tractas an sit dos a Theo neptida ta cum de patre ibi succes. disputatur sit referenda de qua Vide Pich. s.a n. 33 = Item et de dote data filia ut religiosam ingrediatur de qua q.e Bal. s.a n. 31. cum segg. et an donatio pp nuptias sit referenda Videndus idem s.a n. 40 q n. 47. elegant. p tractat illam q.em an referenda sint illa q parentes filijs donare solent ut an prior et habeant dotes = Vnde infertur ad illam q.em an donationes simplices referende sint de qua Pich. s.a n. 4. cum segg Bal. s.a n. 81. et segg. Gom. et alios ordinarie in d. l. 29. tau. ~

an si aliquod officium emancipato filio, ferri debeat?

3.o infertur q dsimilitia a patre empta sit ide6 ff. 4 Jaliq d Stapdnor alqui regin.te q ascriba tura; et alia similia et filio tradatur in legitima debet imputari et ita similit referri ut late docet Pich. d. art. 3. n. 48. late Bal. d. c. 13 n. 60. et segg Riera de part. 1. p. c. 3. an. 24. fu. Guiler. 2. prat. qq q.em 64 n. 4. Gom. s.a n. 21. ~

Restat nunc alia animatuersio q

quod tempus imputatur an bona sint in referentis patrimonio?

~~dubitatur~~ quo tempore inspiciendum sit an vba sint in referentis patrimonio et sane q omnium sententia illud tempus attendi quo mortuus ab intestato decimo hereditate tractatur. l. eademum b. C. tit. nam

Vbi.

Vba post mortem patris quæsita filiabus ⁊ tenebitur ⁊ferre
l. sidonat. C. l. neq emancipati ff. eodem cum mors ⁊ia
solbat etiam eo tempe si filius acquisierit patri mortuo ⁊
adquerat qd etiam alij arbitrata admissum ⁊ utim l. fal
cidia l. cumque §. l. in quantitate 73. ff. ad ⁊ falcid. et im
legitima l. cum q. C. de inoff. dot. et Gilch. ind. l.
eademum n. 1. Gom. s. n. 22. et 35. Lich. q. art. 3. n. 50.
in unchisijs q ano bis superiori tradidimus in l. Unica
C. de inoff. dot. ibi n. 20. hactn intge nisi huius modi
Vbabus q a patrijs post mortem patris pervenerint l. 2. §. de
illis ff. h. tt. l. si alijs aliqd debeat nunc n. ⁊ferv ⁊ tenet
nisi deducto ære alieno d. l. eademum d. l. 2. §. 1. l. subsig
nadum §. Vba ff. de V. S.

Eequo Venit intpretandus tex in d. l. 2. §. id quod Vbi qd legata sub ⁊ditione n ⁊fertur si ⁊ditio exis
tat post mortem patris cum tex dicendum sit meo quod 272
debeat ex scta: Vide ga in ⁊ibus inspicitur tempus quo ⁊ti explicatur l. 2. §. 3. h. t.
tur. in legatis V. tempus existentis ⁊ditionis l. filius fam
7 8. de V. O. l. is q 42. de oblig. l. q legata 1 8. ff. de reg. iur
l. Vxorem C. de ⁊dition. in ⁊ctis l. 4. et 5. ff. qdo dies
leg. cod. l. filius 11. l. pen. ff. eegg. ca. impos. et ut l. Vsus
fructus de stip. serv. §. ex ⁊ditionali in fin. de oblig. late
DD. in dictis iuribus l. Fab. et Reb. in d. l. quo legata An. F.
§. siecius. C. b. obl. et alij relati ab Oland. ad Dond. Ma. q. b.
lit. F. et segg. Unde ⁊pendente legati ⁊ditione patre mori
ar ⁊tenebitur filius ⁊ferre dictum legatum nam in eius
Vbis ⁊ potuit ⁊numerari tempus mortis eius ⁊pendente
⁊ditione = Hinc intelliges cur quare legata a patre filio
relicta n ⁊ferantur in l. filiam. 16. C. h. tt. q quoniam legata
aut fidei ⁊missa nisi post mortem n adquirunt l. si tibi
8 b. §. cum servus ff. de legat. 1. l. a titio ff. de furt. et sic
ad collationem n ptinent d. l. eademum observat Cujac.
tex. observat. Ego. Fab. de err. dec. had. 40. err. 4. Moli
na de inst. a t. 1. disp. 237. Vas. de inde de usur. ⁊ditionis q. 1. mpto.

Sdobstat tex in l. 1. §. si emancipato ff. h. tt. 273.
Vbi si legetur emancipato cum patre moriatur ⁊ferve tenebitur obt. supr. explet. l. 1. §. 18. h. t.

Vesp.r

Solutio

Resp.r in Vltimum moriendi mom.to Vita potius a deuibi g̃m
morti l. g dust. 1 d. §. hoc dicto ff. de man. tll.o tradit Cuiat
Vb. 3. obseruat. c. 34. Pich. in §. post mortem n. 10. in Instit. de
in Vtill. dat. ij relat. ab Oldrad. Vb. 8. Don. c. 31. litt. c. et Costa
Vb. 2. Selectar. c. 14 atq; ita legatum illud cedere adgi
tum in Vita patris et sequente ꝑ ferre teneri = 2.a autem
evit g̃ pater fuisset institutꝰ et arrogatus de re filio fi
dei commissum, cum moriatur d. l. 1. §. si adepto quoniam tunc
intelligim̃ post mortem patris vel ejus vacuum dies stita
tis est quoniam in 1.o casu legatum cedit cum in 2.o V.o
fidei commissum g̃d post mortem heredis relinqtur l. 5. ff.
de leg. 3. Vlp. in frag. tt. de fidei commissis obseruat Bald
uinꝰ in Justiniano ca in l. Vnica (ut actiones ab heredi bꝰ

explicatur l. 2. h. t. Rursꝰ in tr.a patronem accipit tr.a in l.
2. in pr.o ff. h. tt. Vbi nepos posthumꝰ si patris nom.e petit bon.
possessionem ait Vlp.ꝰ teneri ꝑ ferre Vba ꝗ̃ habuerit
mortis ab i tempore cuiꝰ tr.a difficultas grauis é ut stat
ex Acc.o t. g filium emancipatum ꝑponit patri sup Vixisset
et ejꝰ petenda bonꝰ possessionis ad nepotem transtulisse
X.a l. 5 de testi. ff. Vlab. g̃d ꝓuenit litteris nam eo casu
ꝑ sua Vba sd ꝑ patrem ꝑfert tam g̃m patris hon.m quam
dicendum é patrem habuisse duos filios quoꝝ emancipatꝰ
Vnus erat et posthumum in Vtero reliquit patre adhuc Vita
Deinde antᵉ g̃m nat caret mortuꝰ é et nepos deinde natus subintrans
locum patris repraesentansꝰ ejus ꝑsona petit bon. possessꝰ
hoc n. indicant Vba basilij emancipati in̄ne Sti.ci ut
docet Cuiꝰ Vb. 4. ad edict. Pauli ind. l. 12. et cum quaereret
an hic nepos ferre teneatꝰ dubitationem faciebat
g̃d emancipatꝰ et ejus liberi tantum ferre teneren-
tur ea demum ratione quia in Vtero erat in potestate dici Vba habe
re = nihilominus putauit Jul. Clarum hanc habe
re quoniam eo casu militat ratio eius inducendo l. 1. ff. h. tt.
nam cum nepos posthumꝰ ꝑ natos habeatur ut Absuccedat l. g̃m Vtero ff. de Stat. hom. cum vulgatis equum
é ut Clar.is agnoscat arg.o tr.ae in l. 1. §. g̃ ab hostibus ff.
hoc titulo. ≈

Verum ut

Verum ut hanc rationem debito fenore claudamus scire etiam restat quibus modis fiat collatio quod docet quod docet T.C. in L.1. §. iubet ff. h.tt. ~~[illegible]~~ locutissimus s.a c.1. n.7. = Sed difficultas est an collatio fieri possit per stimationem rei; an V.o praecisse teneatur quis rem propriam conferre in qua q.e Bal. s.a c.14. n.2. stimationem negat posse conferre. Verum mihi magis arridet contrarium ut docui d. c.1. n. 8. et probat Aiora 1. p. de partition. c.3. n.11. Pich. s.a art.4. n.2. et 3. ~

2.a q.o est qua actione collatio postulletur et fere omnes antiqui quos refert Gilch. per tem. t. in L. si soror 8. C. h.tt. Bal. d.c.14 n. 8 Pich. art.5. in fine. officio iudicis postullandam esse docet. = item et per denegationem quoque actionum hereditariarum cogitur quis conferre si non possideat L. posthumo 11. C. h.tt. Ubi notat Decius n.5. L.1. §. sicum duobus ff. eodem. quibus finem imponimus ad laudem Dei.

et eius Genitricis.

~ ~ ~
~ ~
~
~

25.

quib. modis fiat collatio. remissive

qua actione petatur collatio. remissive

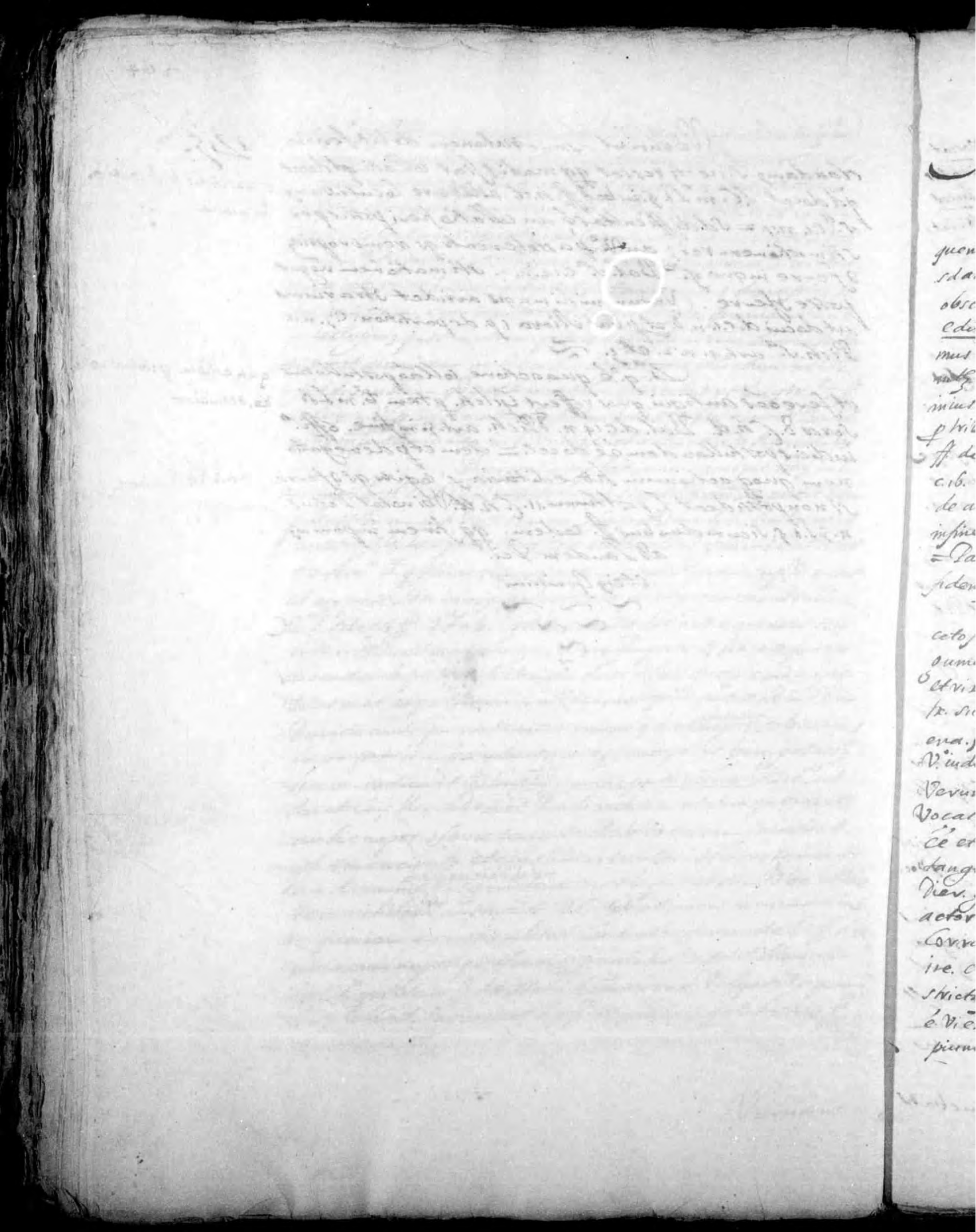

Adix, m s, edicta actio 4 C. de edendo.

Hanc s. difficillimé ꝯ dubitabilibꝫ disceptationibꝫ frequenter occurrere ꝛ̄ ꝯ huiꝰ instituendæ agrediuntr Vno ore fatentur. sd antea qm ad matt.ꝫ deveritamus ꝯ circa explicandꝫ Vbꝫ / q sane obscuras ss / aliqd plibem ꝫ Vba l.ª Imppꝫ Severi et Anton. hacss edita dcto spem futuræ lucis demonstrat. qui penitꝫ perscripta mus exemplis abintrplibꝫ circa Veteris injꝰ Vocandi modi cog nitꝫ tra ditis et præsertim ab Vuesembech. in parabil. dctt. ff. de in jus Vocando Duar. ad illum tt. C. et tit. Disp. ca. Rebuf. tit. sing. p tribun. c. 4. et ad tit. 12. tab. C. Anfa. in vsuali ad l. 2. et 3. ff. de injꝰ Voc. Sancinet. Mar. Cresar. Var. lection. c. 33. Cuiac. lib. 7 obs. c. 16. Corras. in §. penales instit. de action. Carolo Sigonio lib. 1. de ant. j. Rom. de iudiciis c. 10. Lambertino in Horat. ms lib. 1 sat. 9. inscr. Mavalio ad tit. 12. tab. c. Donel. lib. 13. com. c. 3. Vbi late agunt = Pauca ꝯdam vrebitalis studiis et ꝯ admodum institutum suffragant fidemq huiꝰ rei faciant necessꝫ erit id subiungere. //

Vocatio injꝰ olim sine Vlo magistratus iudicis ꝑ ceto fiebat agrorum privato hoīne l. 2. l. 4. §. prætor ait / prætoris oumentium absentialiꝫ ff. de injꝰ Voc. aliqñ in Vetustissimum et virum occultꝰ fugere ut solitas prætor ea postulabatur ꝛ. sic intelligendum in l. 2. ff. sigs injꝰ Voc. ꝙ erit l. Sigs exali ena. §. ff. de iudiciis. §. dissamari §. C. de ingenuis. man. hodie Vt iudicis autoritas necessꝛ omnino ē l. Vlt. C. de exhibend. reis Verum Vt recte fieret Vocatio injꝰ actor debebat testes Vocationis exhibere coram interrogaret an vellent testes cē et illis respondentibꝫ et secutis ibꝫ imam contorem tangebat tum in os eum memoria ex Alex.ᵒ ab Alex.ᵒ lib. 2. diers. gen. c. 19. et sin servatis his solemnitatibꝫ injꝰ aliqm actor Vocabat injuriar actꝰ ꝯ tenebatr ex Lambino, Corras. et Cuiacᵒ Vbi sᵃ Vocatꝰ gratiose / offerring tenebatr ire. et Vocantem secꝫ ædes in Vicum abactore et obstrepente strictꝫ seruice ducebatr ꝑbat l. ff. reqs eum qui injꝰ Vocatꝰ é Vi eximat dumbat ꝑtorem adueꝛtꝫ est q injꝰ Vocatos Vicinpient amanibꝫ Vocantis ponam ꝑponere deducit decem Viralis

quomodo in iure vocabatur, sed

si postea vocantem non sequeretur, impune discedebatur, nisi.

Lex

+

Lex relata et emendata a Cuj.° Vbi.ª Vbi hoc timens Vocat
ni cat maximum aijens magnis quitatari. Hec nisi pite Vt
libg uti Tercatg in Cunuchum actu. 4. scena. 6. si Vin facier
inj.g dicito nomen elegans Vratij.° eg.g g.g praeuntis sufficiat
tb. sat. g. Cassu Venit a Cuig illi
Aduersarig, et quoties hu pitime? magna
Exclamat Voce et licet antestari? ego V.°
Oppono auriculam rapit minus clamor Vtrig
Inde concursg. Cui Cuius seruus? meminit
Paulg m L. 4 ff ad L. Jull. de pniu. Vbi in hac Vba L. Jullia de
Vi priuata crimen mittitr cum actum abigeat seruum fecisse dicitr
quominus ge inj.g produceret.

3. Ex cessione in pter ea reg mang actoris fuge
caberet, in iudio stiti. re potestat dabit fideiussoribg aut cautione pstita iudicio sis
tendi ea adiecerto ex Vtrig g partis seruu assignato ben.
facto n ageba in iudicio protinus Veniebat Puta ettorg
tt. ff. in ius Voc. ut eant aut satis f cantg dent. notat Richardg
de Var. Vsucap. diff n.i. et hanc cautiõ iudicio sisti appellabant
antiq Vadimonium a Vade recessi dei in tuere ut tradit Pet.
Greg.g 3. p Syntag. Vb 23. c3. Cuiat. Vbi obseru. c.o. etiam Lait
pretor g. item ff. temin. Rubg in L2. Vt. Vindices ff. de orig.
iur. Vocabatr g dei iudicio sisti. Vad qua pena Vtg
potestatem euadendi recg batr Vide si reus dicendi ta assig
nato ad iudicium n Veniem ingenuam imp missionem deductum
incidebat g pena de fecit Vadimonij appellabatr ut testatr
Cuij. Vbi. obser. c.o. gd etg inuenat Tubg in L. si duo? g. Vlt.
ff. si g cautionib. dum penam de resistionis Vocat illam quam is
soluere tenetr reg g dicepsus ad iudicium n Venit ex his igitr
ppicue intelligi pote quantum distet tt.? negs eam g in.g Voc.
c Vi crimat att. ff. de eo pquam factum erit illo coercebr
g fecit quominus is g Vocatg fuerat et actorem sequebatr in
j.g produceret hoc autem obercebr g fecit quominus is g ca
beat in iudicio sisti addiciam g pecuniam spontane Venient; inter
quos tt. alios n intelleganr g diff. pregr Cuij. d. Vbi. c. o.

distinguitur hic haec, ne quis eum, qui in ius vocatus est, vi eripiat. a tit. de eo per quem factum erit quo minus quis in iudicio sistat

4. Sed g minus actor cum in.g produceret aduersarium suum
Vocabat testes suo Vocationis adiberet tenebatr minime vr

tenebatr

fenebatt ram sua Vocationis. dicere aut stat ex Plautini Persa actu 4. Scena sin. gd gd 3ª dicat Cuja Vbi 5ª sd tantum apd ptorem postqm. n. coram ptore reus et actor erant cogebantur ram reo indicare etei actionem exibere nam V. Vg. docet in l. 1. ff. tit. quagsq actione agere Vellit eam edere debet ut reus sciat an tendere & cadere debeat adgd deliberandu olim. 15 diez spatium dabatur Authentica de exibendis reis §. sancimus gd ad 20. Diez prorogavit Justinianus & tradit Cujat. in nouel. 53. Doual. d. 11. 23. Jm. 63. hodie V. arbitris iudicis relinqtur ex doctrina glossa d. §. sancimus Vbi hoc dcit. Prator autm si reus cognita actione stendendum putabat iudicium ponebat sm. formulam qm Theophilus docet in pris institut. de inutilibus dictis nam cum ptor pces ceteri qz magistratus non cognoscebant de causis ordinarijs l. 2. C. de pedan. iudicib. sd tantum de extraordinarijs de qbus in toto tit. ff. & C. de Var. et extraord. cogn. notat Gobean. in l. cum ff. de iurisd. om. iud. Covarr. Vbi qz nitel. c. 18. n. 3. Anton. Fab. Vbi qz dict. c. 7. Duar. in l. iuris gentium n. 7. §. et ides V. actione ad exhibendam ff. de pact. ipsi iudices litigantibus debant qd plenius qz iuris nitt his ponebat probare presertim ex l. in fine ff. de iurisd. om. iud. l. cum ptor. 12. l. iudicium solvitur §. 8. ff. de iudic. ijs qbus de iudicibus datis debet intelligi ut supra recte notat Vbi pxi. C. nam delegatis ut perperam Acc. ceteri qz antiqui bene existimant qd ab his ad eam dicebantur l. a Divo Pio ff. de re iud. Vbi qz arbitrio V. cautu qz excepsu seu et arbitris litigatoribus eligebantur l. excepsum n. 2. ff. de appellat.

Deinde ptor datis iudicibus exhibendi actionem ipsis litigantibus ex lege dabat Veteres n. certas et solemnes actiones Voluerunt ne populus possit Vellet cas intentare l. 2. §. deinde cum §§. seqq. ff. de orig. iur. et qz certis nominibus appellabantur certa dicuntur in d. §. deinde Vnde ex Vulgares et Vsitatas appellantur in l. 2. ff. de postscript. Vbis et Vulgaris formula exhibendae actionis dicitur in l. si servus 42. ff. de furt. tradit Bart. h. aute n. 1.m et qz certis et solemnibus formulis scipiebant solemnes di

actor licet adhibere testes suę vocationis tenebatur, tamen ad eo cautum, nisi cum reo esset apud ptorem

Ptor ceteriqe magistratus non cognoscebant de causis ordinarijs. sed de extraord. ideo de illis, iudices dabant, et

§.

diam actiones litigatoribus certas qe et solemnes esse de rebus statuerunt

debant

cebant. d.§. deinde ex Gjs notat Donel. lib 23. 2m. c.4. has solemnes formulas post Gm Flabij illo lib. actionu. ab Apio Claudio compositum scripsit et populo tradidit. Deque sit manifesto in§ post te adv. l. 2. ff. de orig. ius. ptorim alboru descripto habetur. Vadiant Rebard. p tribun. c.4. Vaesenbeck in part. ff. de edendo n.1. Donel. t.11.4. Cquin. Vara. Anfalo in l. ff. de edendo Cuj. lib. 8. observacc. Duar. Mud. disp. c.13. Otom. de Vbis iuris V.bo edere Parlad. lib. 2. rer. quotid. c. fin. §. 7. n. 2. ex his deducit in hpotâs ad tem in l. 1. § edere ff. de edendo Vbi in hac Vba Vpa cumque quis edendo debeat qui producit adversarium suum ad Albam et demonstrat quid dictatur é ett.a Vba n. recte intelligunt de formulis et actionibus a ptore in albo propositis neque esse é eas emendare cum Cuj.o d. lib. 8. observ. c.15. Alciat. lib. 8. pa. rer. c.7. has igitr actiones et formulas actor a ptore postulabat ut poluisset pg suum pregin iudiis aliasq ptionu impetrata actionis ei opponebat pbat Rubrum l. 2. C. de form. et impe. et rat. sublat. notat elegantr Baldum in rub. n. 11. in ff. de ppet et temp. actionibus. Licitaq positio in iudiis iudicedato et actione cessa in vicem Vrag pars sibi denuntiabat ut ad certum diem apd iudicem datum compareret et tunc dicebatur litem detestari ex eo q testes adhibeuant sue denuntiationis notat Rebar. p tribun. c.11. f. nolig ex Cuj.o lib. 3 observat. c.21. Donel. lib 24. 2m. c.1. et t. n. 22. et alijs ab Vsuat. rdatis Vba lib 24. c.1. litt. B. tunc dicebatur lis testari cui iudex datus apd gm actor formulam a ptore cessam opponere debebat p narrationem negotij ab Vrag p.te factam eam mandi ve inicipiebat et testes ad hunc effectum poscebat tunc n. lis detestabatur tr. in l. 1. C. delit. detest. = Detat igitur ex his antiquitg duplicem fuisse editionem actionis; Vnam cum actor apd ptorem antequm iudicium deponeret edebat actionem qm sibi petere existimabat = Alteram autem formulam actionem qm solemnem a ptore sibi cessam apd iudicem datum deponebat et exhibebat. His iactis prijs velut etiam in hpotâs Vera adhuc tr. in illis Vbi sedicta

Actio

applicatur l. 1. § 1. ff. eod. quando de edendo

6. quando dicitur lis testata

7.

achis spem futuro litis demonstrat q̄ Vbaput oppinor / de prima edictione achonis ñ dum a pt̃ore impetrata et q̄ apd ipssum febat intelligenda omnino ss̃ ñ de 2ª huiq̄ n. editionis finis erat ut spes futuro litis demonstrabat et ut per eam veus cognosceret an cedere & ostendere debuisset d. l. ff. h. t. q̄ etq̄ de hac 1ª adictione accipienda é cens q̄ q̄ his Vbis mñi tr̃q̄ sinet sequent é scripsi Vbsq̄ seu descripsi qua actor in suum apd p̃torem declarabat et eam demonstrabat obquam veum inditum vocabat spem futuro litis demonstrat quia sm. Exp̃sionem istam et editionem achonis inditum q̄d futurum erat apd iudicem pedaneum p̃tor opponebat; Vnde apparet falsam omnino é sentiam Bachovij Vb. 6. declarat. de clarat. cō 88. n. 8. dum existimat mñum tr. intelligendum é de 2ª achonis editione a pt̃ore impetrata nam cum mñ tr̃q̄ fragm. L. 1ª C. de lit. Ostentationesit ut obtinuat Cuj. d. Vb. q̄ obseru. c. 21 Donel. h. n. 22. it ostat ex p̃cipua fe omnino accipi debet de ea achonis editione de qua in d. l. idé de 1ª editione per quam lis ñ ostentabatr.

Sd post q̄m achionum impetrationes in desuetudinem abierunt et sublatæ fuerunt d. l. 2. C. de formulis et impetration. sublatis p̃tor q̄ in cautis ordinarijs ipse cognoscere cepit d. l. 2. C. de pedan. iud. in cuius edictionis lemmis subrogata fuit edictio libelli autentica offerat libelli C. de lit. Ostentatione de cuiq̄ natura et essentia plura tradiderunt q̄ Bart. in l. ff. de edendo Dd. int. ne q̄dam §. Videre licet ff. de ostēs. p̃ scil. et in l. 2. C. q̄mad. tll. ap. et h. Cassius tō in tex. de libelli oblatione Vnus omnes h. t. parabit. ff. de eden alijs ab eo relatis n. 2. cum seq. Vigelij Vb. 3. instit. q̄ for. c. 4. Paulad. Vb. 2. resp. quæst. c. fin. §. p. §. 2. n. 1. Scacia Vb. de iudicijs c. 50. n. 4. Rosej in l. 11. t. t. Vb. ordin. Azeb. Vb. 4 recopil. tit. 1. in Rub. an. 2. Mascar. concl. pract. n. 979. Gratianus resp. 39. et 84. et 163. Donel. h. n. 5. et Vb. 23. m. c. 4. et Vbi Latius. Varie q̄ ab intus p̃ libros diffinitur ut ostat ex Marant. de ordine iudicij 6. p. mem. 3. de libello oblatione Antonius

Explicantur prima verba h. l. 3.

8.

Et quo impetratione actionum sublatis, fuerunt, opponunt Augustus etiam de cautis ordinarijs ipse cognoscere cepit et in horum editionis lemmis, subrogata fuit edictio libelli

in praxi

in praxi iudicij §. 3. c. 4. Lasin praxi. 1. p. 1° tomo 4° temp.e in prin. ideo Varior et gnellig essentiam libelli exprimit ut libellg sit scripta vra brevis clara actoris ac finem intentig

Dicit indistinct.e scripta vra brevis ignoria necessariumé ut in scriptis libellg offerat autem offerat C. de lis testatione c. 1. de libelli oblatione c. audatia §. offerat. 3. §3. C. Significantibg de appellation. L. 40 tit. 2. p3 notant s. traditi in hpte vrã ega iudex gcertam debet pferre sententiam etsi actum sit sup incerta quantitate l. in sententijs .§9. ff. de rei vindicata l. penult. et fin. C. de sentent. gr ne certa quantitate pferunt. § curare in stit de action. gdmodo in libijs sine arbitrarijs sine strictiuris aut bone fidei ipse dit gd gd stendat Roman. et alij in d. § curare tunc n. sententia dicit cum finem proferendi pnuntiatione iudicis accipit L. 1. ff. de re iud. finem autem proferendi imponit iudex g non certam pferat sententiam d. l. penult. L. Vlt. C. de sent. quae sit ne certa quant. acp tenea debet se conformare in sua sententia cum libello actoris et eaci conformis debeat ee L. ut fundg ff. de li. inid. c. licet heli de testimonia libellg ad hoc in scriptis offerendus é iudici ut sciat super quo debeat pferre sententiam alias minime certa pferet ee; accedit ga cum actor eo cli debeat adhiberi ut deliberet. ancedere et stendere debeat d. l. 1. ff. de edendo. necessé é ut in scriptis eletg offerat libellg ut facilig possit cognoscere actionem qua aduersus eum intendit.

descriptio libelli

9.

applicatur supra descriptis

10.

Sunt in alig casibus in gg libellum inscriptis apponi né necesse = 1° é qdo hpp9 cognoscit personam libi intrafamiliares ut notat glossa p tex. in c. siquis cum clerico c. 11. q. 1. Verum hic casus hodie admittendus non debet cum decis.° illig tex p cedat de ij antiquo quo cãe pecuniariæ et sumariæ clericorum sine scriptis terminabantur 2° antiquum Carthaginensis illijs tabulum ne clerici a seruitio eccle diuertarentur = 2° casus é in spe tex in auten. ni xi hic bes. C. de scrijs experic. recit. dum docet qd in causis exilibus et parui nom.

recensentur aliqui casus in quibus libellus non proponitur in scriptis

Sine script

sine scriptura ꝓcedatur teneat Scius regula 253. Abundans
responsa 1. n. 45. Parlad. rer. quotid. diff. 139. n. 9. Matienzo
in dialogo relatorio 3. p. c. 43. n. 1. Perez in l. 11. tit. 11. lib. 3. ordin.
appellabatur cãa exigua defi. & nro et benignissima quo
suman quadringenta marapetinos ñ egrediebatur l. 19. tit.
9. lib. 2. recopill. hodie V° denominat. iure gñ excedit suman
1000 marapetinos ut in pragmatica delas cortes de Madrid
lata ãno 1593. c. 48. in his 9° cãis benignissimis de re veni
libr. iuris ordo ut possit index deputare taxationem ipse
facere acta indihijet notat Abb. in c. ex litteris de probat.
ioni. bus. n. 11. et ꝑ hoc cas. 89. 80. refert Azinis in praxi §. a.
c. 3. sd hodie in cãis gminime et exigue diei imposit. in diis
arbitrio relinqtur an libellus in scriptis offerendus sit l. 10. tit. 17.
lib. 2. recop. ꝑsequitur Abend. d. resp. 1. n. 5. Azebed in d. l. 10. n.
69. et in supremis tribunalibus praxis obtinuit ut libelli sem
per in scriptis sit ut testatur Matienzo ubi s. a. n. 1. — Caterum
gmunis libelli in scriptis ñ sit in his et in aliis cauttis arbi
tris in diis relictis ꝑcedere debet aliqua petitio saltem
viva voce facta et notarium apud acta ꝑ cartas inscripturam
redacta sup qua index sententiam ꝓferre possit clementina
1ª §. Verum. de V. S. notat Alex. cons. 50. n. 6. lib. 2. Dorcius
in l. actione n. 40. ff. h. t. Menoch. de recup. poss. remed. 50.
n. 241. cum seqq. Abundans d. resp. 1. n. 17. Mang in concordia
tit. 1. n. 33. //

Colligitur ꝓterea ex libelli dicti. 11.

libellum itinere debere clavam actoris intentionem ctrãs é libellus debet itinere clavam
quoniam cum libello oblato succesterit in locum editionis = actoris intentionem
actionis gmadmodum editio actionis grite et recte facta
erat demonstrabat futurum iudicium rite ex nro hñ ostat
ita et libellus debet itinere clavam actoris intentionem
ut sic demonstret spem futuri ex libris; accedit ga index
cum debeat éé libello et petitioni formis ut diximus s. n. 9.
certa debet éé petitio ut ex mente Rom. Pont. ficis deducitur
in clementina saepe s. Verum de V. S. ꝓterea ga obscuritas et
incertitudo in omnibus actibus vitari debet. l. in vendis §.
ff. de ꝓdis. Unde libellus generalis et incertus minime

ad omnes

admitti debet ut elegantr disputat Gerard9 singular.9. an.11.
Negobstat tr9 in l. fin. C. de anali excep. dum9 tut libellum
generale admitti ga decis.° illig tr9 debet tantum intelligi
de libello generali citatorio ad hoc ut interrumpat præscriptio
et perpetuet ac hoc ut ex eadem L. Ult. satisappareat to-
ret Gerard9 Vbi s.ª Bachon9 lib.6. declarat c.89. n.12. dum9
de execut.° §3. c.229. n.6.= Praxim hodie admissæ sentia
Baldi. ff. fatt. in L.1. in 2.° notabilli C. de succes.ff.° edito Ber
nardi Diaz regula 439. qd cont libellum generalem
et incertum ita demum reijciendum fide repellendum si
pars adversa opponat exceptionem generalitatis aut
incertitudinis alias parte non opponente admitti debet
sine excessu cão libell9 incert9 explicetur ut recte tenet
hanc opinn9 declarat Mavanta de ordine iudiciy. 6.p.
n.22. et denuo j.es Regio et tn opponente parte potuerit
iudex libellum obscurum et generalem repellere ex L.4
ff.2. lib.4. recopill. notat. Aband. responso.1. n.12. et 17. Mat
anzo in dialogo relatoris 3.p. c43. n.3. et 9.

12.

In causis tn criminalib9 ab reo dubio
in quo tenetur libellum obscurum repellere et tn p.te non opponente be
neficij sigs a lignum deorib9 ab eo immissimale sibijs arcussanc
rit p.tem in l. libellor9 ff. de accusat. docet Bald. in l. Uni
can.12. C. de ofessis Alex.er in L.1. ff. de edendo n.3. debet n.
accusatus ee specialis certi criminis loco et temp.e et eius
circumstantia expressa utreq accusatq negativam loco et temp.e
constantem p hanc poss.t potest alias ei omnino tollere defensio
nt vulgo asgnscunt DD. in d.l. libellor9 Socin. Sen. ssil. 109.
n.2. Volum.3. Alex.er in d.l.1. ff. de edendo n.3. Julig Clarus
lib.5. Sent. §. fin. Qss.° dixi Coherig decis.321. n.2.

13.

Perceptum igitur erit si reo ggmodis obscu
rita sin libello stingat ut cognoscam9 qd tanqm obscurq
repelli debeat et quing modis possit stingere probat Man
tua sing.93. et 531.3 Scalia de iudicijs. tit.1. c.50. n.18
=1.° ex sermone ambiguo=2.° ex sermone generali=3.° ex non
constato=4 ex indefinito=5.° ex sermone et disiuncto tal alternativo

quibus modis stingit libellus obscurus

In causis criminalibus in dub.o repellere tenetur libellum generalem, et obscurum

6.3 et3

= 6.ᵗᵘ et ꝫ modum addit Scacia Vbi s.ª ex sermone strario ex oibꝫ istis causis excepto obscuri et generalis libelli ovitr q̄ si obijciatr reus a ꝓsecutione absoluendꝫ é et actor in expensis condemnandꝫ ut notant s.ª oēs relati et tangit dicat.ª debet ꝓponi ante litis ꝯestationem. //

Sdm̄ ex alternativo sermone libelli dubij redatr ut dixim⁹ s.ª et ꝓpter hanc cām repellatr l. ꝓtorem xit 7. §. qd autē ff. de iniurijs l. Vbi autē 75. §. qd ill d ff. de Obligat. Verbꝫ nihilominus hac regula limitatr in alijs casibꝫ in qbꝫ admitti debet libellꝫ alternativꝫ = 1.º illa incerti dubij expecto alienꝫ alicui⁹ eventꝰ dependeat l. §. qui autē ff. quæ legat. glꝰa in c. Abbate de rescind. in 6.º Vbi dominj et tt. Franc⁹ n.7. Bart in l. ex diverso §. Vbi n. 8. ff. de rescind. Alex.ᵉʳ vol. 20. n. 6. Volum.ᵉ 3. et vol. 182. n. 2. V. g. Figs in libello ita dicat peto declarari rem meam ēe j.ᵉ Dominj Equitij Con.ᵉ cessu ꝓpendit rei vindicatio et publiciana-q̄ ꝯ actiones diversæ ad diversos eam tendentes ꝯ ad eam vindicandam = 2.º qdo re. q̄ debet postmoram debitorij perit aut deteriorat é n̄ hinc possum⁹ petere, aut rem debitam ꝯ eius æstimationē ut notant DD. in l. si ex legati cāa ff. de V.O. et libellꝫ alternativꝫ in hoc casu admittitr notat Innocentiꝰ in c. restituta 41.2. et 3. de in integrum restit.ᵉ et tt. Abbas. n.9. Bart. in d.l. §. qui autē ff. quæ legatos = 3.º Vallet libellꝫ alternativꝫ in quo narr dicit Strachum nullum aut ꝯ Vallis ꝯ cum rei vindicationē petit c. restituta de in integrum restit.ᵉ ꝯ Figs in libello dicat scriptam nullam aut sig.ᵉ petat eam tangit in iuriꝫ revocari aut s.ª eam restitui arg.ᵗᵒ dict. c. restituta ꝯ ita dicit glꝰa in l. 1. Vbi Bart. et Bald. C. qdo quis care nē. necesse Guidᵒ Papa dec. ss. 143. n. 1. et singularis 220. Capella tolosana quæst.ᵉ 469. Barbꝫ de nullitat.ᵉ tit.º qd et qq.mod⁹ nullitas ꝓponi possit n. 6. et 7. = 4.º Vallet libellꝫ alternativꝫ in actione hypothecaria Veluti Figs petat aduersarium condemnari ad traditionem rei obligatæ et ad solvendum debitum ꝓtem in l. si fundus s. 16.

. 14.

recensentur aliqui casus in quibus libellus alternativus ꝯ sermonem obscurum, admittitur

§. in Vendicatione ff. de pignor. et ibidem Bart. n. 4. l. fin. C. si vni expluribus idem Bart. in l. item alio nam ff. de pignorat. act. & n. 12. Jas. in §. item seruiana n. 127. instit. de action. posse nam q̃ possessor in actione hypothecaria rem restituere aut litis estimationem creditori offerre l. si creditor. 2. ff. qq̃ modis pig. & hyp. = §. admittitur libello q̃ alternatiue in remedio l. 2. C. de resind. vend. in quo libello recte ff. alternatiue exhibere debet volutiq̃d emptor plus sumptus appetat tremptam restituat c. cum dilecti 3. de emptione et vend. d. l. 2. C. de resind. vend. notat. Barros q̃ibi C. n. 6. Socin. in c. 2. de libelli oblatione Mursing. ib. 4. obseruat. c. 2. et ib. 2. c. 42. Gabriel q̃ obseru. c. 62. n. 4. Imol. in d. l. 2. C. de resind. 3. p. c. 3. n. 8. imo in obligatione disiuncta et alternatiua quo ties electio debitoris & petitio alternatiue debet apponi et cum quo debet in pure alias plus peteret §. huiusmodi instit. de action. l. 45. ib. 2. p. 3.

15. Hinc etiam patet quot sint plures actiones imo de libello cumulari q̃do ex diuersis causis et ad diuersa tendunt

plures actiones in eodem libello cumulari possunt cumulari si alias cumulatio non impediatur arg. l. 1. in l. si duo eum eo de minis ff. de iuris d. om. iud. et ibi Alex. cr. n. 1. glossa ib. q̃ petens p. tem. in capite querelam de electione tr̃ singularis in l. heredes §. de pluribus ff. fam. ercis. cum. l. nec nummius ff. de action. empti. vbi in tr̃ tes Salicet Alex. cr. n. 4. Castrensis n. 11. h. Feling in c. 2. de libelli oblatione Dehig resil. 212. n. 4. Innocen. in c. rubrica de in integrum restit. id amplius docentes plures §. actiones imo de libello cumulari posse cum impatibiles quatenus actor p. bonitate dubitet de genere actionis siue dubium illd. ex facto p. prio siue alieno p. cedat notat glossa celebris in d. c. Abbate ib. dominj Jason. in 6. in quo casu q̃d opus cumulare actiones ad singula facta attendere cui de uenit nam q̃d §. facta tot §. actiones arg. l. 1. in l. scire debemus ff. de V.O. l. ex §. 1. ff. de min. l. quo damnum libr. 41. ff. fam. ercis. l. Labeo ff. de arbitrijs glossa ib. bon. Valle in l. in hoc iudicio ff. fam. ercis. Alex. cr. resil. 70. n. 6. Volum. 7.

Speculator

Spectator in tt. delict. Hort. §. nunc dicamq; Abb. in c. 1. de mutuis petitionib⁹ n. 9. et ideo iudex sm. cuiusq; actionis naturam despe pronunciare debet ut resolut Gailius lib. 1. observ. c. 63. n. 9. et si iudex viderit aliqd in facto Vno actoris deesse et desiderari in libello minus quo adsit ligus ad actionem intq; nihil desiderat definitive pronunciare poterit nec pronuntiationem quo ad alias actiones cum pendente lite litigantium suspendere debet nam ut dixim⁹ tot ss sententiæ quot facta. 9° Sentio legatum diuersis quoniam separatoy separata debet esse ratio l. fin ff. de calumniatoribus l. Papinianus ff. de minoribus = Nec obstat dicere sententiam indiuiduam deberee d. l. infrascripto 27. ff. fam. ercis. nam dea ff. illa procedit qdo libellus unum duntaxat factum seu V.° qd plura in correspectiua ut notat Bald. in l. 2. C. de reiud. n. 6. et sibi DD. m. d. l. hoc iudicis pensique An. Fab. in vaso li. ad illum tit. Cuj. lib. 22. observ. c. 1. et Marc. Vide DD. ut explicent quomodo libellus perfectus sit materiæ laborant ut stat existatis in l. ff. hoc tit. = Dixi in recepto Video S. e. regnitando huic finem necessarie et glossa Vbo libellum c. 1. de libellis oblatione Vulteius in prax. instit. de actionum. n. 5°. Sathan. de iudiciis c. 50. Dunel. tit. n. 6. Pet. Greg. lib. 4. de syntag. c. 5. n. 6. et 7. et Copiose Osual. in dunel. lib. 23. sm. c. 9. litt. D. = 2° desiderat in libello qd nomen actoris et primam l. in tribus §. si pen. ff. de iudiciis = 2° requiritur l. si vero ff. de rei vind. et 2. de libellis oblat. et l. 4. tit. 2. lib. 4. recop. l. 10. tit. 7. eod. lib. 4. = 3° necesse est exprimere nomen rei diuendi d. l. in tribus l. fin. in fabro tit. l. 10. tit. 7. lib. 4. recop. = 4° et 5° lim desiderabatur declarare nomen iudicis coram quo agendum erat l. 40. tit. 20. p. 3. qd hodie de consuetudine abiit = 5° ut demonstretur quoj. est qua actione petatur c. fin de libellis oblat. et nunqd dets hodie in vsu sit. //

Quæritur hac libellus nullas clausulas necessarias quas nequaquam amittere debet aduocatus hinc debet = 1.° illa qui in prox libelli praxi frequentiss.° est Sulano como mexor aya lugar de derecho ante Vm. para co[illegible]

16. quæ requirantur ut libellus sit perfectus

17. sequuntur requisita usque ad numerum 24

recn.

Sed hec causula operat ad libellu quantum fieri potest de se
sustinendo x.a actoris intentionem et observat Felinus in c. cu
sup. an. 11. de off.o delegati Mascarda in practica tit. de li
belli oblatione n.o. ex qua causula ovile qd si dicatur gat vam
petitam deberi eralia cora quam q in libello exhibito fuit ad hunc
crea qua apparet de veri simili de nominatio
con. cau. p.cedit libellus meliorimo quo posse exhibitore
im.g. omnium n. 151. in instit. de action. cum adductis p Ayebed.
in d. l.o. recop. qd qd dixerit Pinel in l. 2. C. de resciend. vend.
3. p. c. 3. n. 29.

18. 4.a E q apponit p.rte factina
vationem et q videtur dicere totam libelli nisi q talis E por
lo qual a V.m. pido que aia de mirela con por Verdadera
en la parte que valle Ex.a de qua loqtur Mascarda V.bis.a n. 11.
illa n. opperatur qd quia seis qui multa apposuit in libello
ocia p bare teneatur. L. acta C. de prbation. qdo ocia in libello
apposita necess.a sit ad fundandam actoris intentionem
si V.o ad unum et eundem effectum ocia tendant sufficia
et unum p bare cogunt. utres olvit Lapitig decis. 14.o
n. 2. de qua Videndo E Gomesig 3. tomo Var. c. 11. n. 6. Vers.o
secundo et limita Padilla in l. q Vinz an. 45. C. de fide mis.

19. 5.a Clausula E n.a libelli condemne al dho
Sulano aquemedeyppague in actione persona li = in Rea
li aquemencubriegue in ea n. tota vis tus libelli sisti
x.a glos. in c. suplicatteris de rescriptis; Baldum h. n. 55. et
hanc nisi Doneciritate regni x.a diem resolvit Ja. in
d.g. omnium n. 135. in instit. de action. in criminali bg. tunc
lla n.o de necessitate regsitum Sd sufficit Solana narratio
ex Bart. in l. qd g.o §. pena gravior n.o ff. de iis q notantur
infam. hodie etiam ex d. l.o. tit. 17. lib. 8. recop. Existimo ide
dicendum E in civilibus dum de libello constet qd sit id
qd petatur ex Abendano resp. 1.o n. 18. qui mistutius
20. evit hac nisi facere. 4.a E illa Vltissima
ussula sobre todo lo qual pido se haga entero cumpli
mi.to de just.a de qua loqtur idem Ja. in d.g. omnium n. 145.
copiose interpretes in c. 2. de ordine cognitionum. Vis

tutes

ptte g.° huius clausulo potest iudex reum ꝺemnare cẽ sup
ñ petãs sicꝛo ꝺem fonte ꝓcedat ex Capitio decis. 18.
ea n. generalis petitio refert ur ad ea q̃ post ꝓcessum ꝓbau
di notat Gomez ĩ l. 3. Var. c. 13. n. 22. et ibi uer Vruncgre
medium possessorium et petitorium q̃mis alias de solo
poss.° sit ꝛeclusum dum modo factum ipsum Vruncgres
pitiat ex ꝓfat. in l. natura lit. §. nihil &c. n. 191. ff. de adq. gr.
poss. et t.° Rip. n. 199. Gramatic. de act.° ꝛo. an. 1. Me
noch. de recup. impl. ꝛem. an. 1. §

§. a c.° q̃ post ꝛẽ apponi
solet para bqua bz en bo nec ff.° et off.m de Vsu. implor. iud
ex. n. regulariter officium suum interponere ñ solet nisi peta tur
et Bart. in l. 1. n. 12. ff. de uiri et d. Dn. iud. Rip. in l. 4. §. hoc iudicio
ff. de damno infecto quare Vbi le semper it eam inserere. ꝛẽ

21.

C.a citilla; ylas costas ꝓcido de qua Bernardꝫ
Diaz in ꝓract. Canon.cas c. fin. et Videtur de sumpta ex. c. frem liti
bꝫ de dolo et fraudatia c. calumniam de penis l. eum quem
tenere ff. de iudicijs l. ꝓpe vandum eo dem l. 8. tit. 3. p. 3. nãro
n. apponenda c. ut ꝓsit in expensis libri ꝺemnãdi ꝓcui
parte. n. ñ petente ñ tenetur iudex ꝺemnationem super
cis facere alias faciet litem suam ut teneꝛ gl. ꝛra et Abbas
n. ꝛ. nec cum sit generale de ꝛro ꝺ petenti fact. in l. admo
nendi. l. loc.a n. 16. ff. de ꝛ.ic iur.° de quo videndꝫ c. Greg. in l.
21. tit. 2. p. 3. Bobadiꝫ decis. 220. an. 3. Menoch. de arbitra.
lib. 2. cent. 6. cas. 175. ꝛẽ

22.

Tandem cẽ stilla clausula
apponi solet in priuilegijs libellis; y ssuo adist denomaticia: ꝺ
hac clausula q̃mis hodie omittatur valebit libellꝫ mitti
pars aduersa hoc iuramẽtꝫ ꝓ ꝛe ipsius ꝺ ferri ipsumq̃ ꝺ ferre
cum ipsum ꝺ ferri iubeat l. 2. tit. 11. p. 3. l. 15. tit. 17. lib. 4. recop. iun
cta opinio.e Rip. in l. 4. §. hoc autem iudicium ff. de dam. infec.
q̃ dat in cas criminalibꝫ admitti debet qa cẽ ipsum ptio
calumnie q̃ aduersꝫ accusatorem oritur si in eo casu
cumbat l. 1. C. de ad Vocatis diuers. iud. c. q̃ ñ pbat 4. q. 3.
tollatur et excludatur ꝓpter hoc iuramentum ut ꝓbatur
ex toto tit. C. de ꝛ.ic iur. ꝓpter calumniam c. 1.° C. ceterum
de iur.° calum.ia nihilominꝫ ex omissione ñ debet libellꝫ

23.

Vihari

Vitiari nisi decãa hoc nisi vacet tr Simancas de chatel. instit. 9 tit. 4. n. fin. Sin libello oppositionis 3.ª executionem p. l. 2. tit. 21. lib. 4. recopill. Sin alijs causis degg per Olarium in scordia tit. y. n. 8. //

24

Sdgnmis ex s.ª dicti mois Spaciendi libellu scripto Le ego ut rem apertius sp̃ hondam status libellum pro vs.ª dictas clausulas praxi receptas; imprimis Shinere debere claram et specificam fachi narrationem ut Petrus Gilchen. t. p. bat. n. 59. et hoc fachi narratio Splecti debet nomina actoris et rei d. l. libello 9 ff. de accusat. c. forus de V. S. c. prescripta 9. libello 9 2.ª g. 8.ª l. 40. tit. 2 p. 3. notat elegantr Bal de hic. n. 27. Dond. n. 3. Pax in praxi p. c. t. 3. temp.ª Ulterius etiam in narratione fachi in libello sp̃ hendenda rem certam designari oportet; vãe ga sinere g̃ petatr nulla potẽe rei presentis horum intelligendum quatenus cuius iuridictionis natã patitr nam nullum in tr Utrum ego experiatur in dicto Universali an generali? an denig Speciali? ut docet g. Glossa 1.ª Vbo ut inde ff. h. t. gm sequntr Alex.es n. 19. Angelus g.º t Abbas in c. 2 n. 6. et 19. de libellis oblatione Zinus n. 3. Salicz. h.

25.

In iudicio spetiali cum sh agitr actionem rem Simpsonam et tractatr de aliqua reparticulari huiusmodi cam de signari oportet cohs demonstrationibus x.ª forman h̃g in l. si in rem 6. ff. de rei vind. l. ffis ig argentum ff. de spon. l. forma 4. ff. de rebus l. 10. tit. 17. lib. 4. recop. Vnde sembec. in pravat. ad tit. de rei vind. n. 28. Cuius lib. 6. Pauli ad edictum in d. l. si in rem Gilchen. t. n. 35. qd Verame in ipsa re g̃ principalitr impetitionem deducitr; nVº in accessorijs ut docet Bart. in l. 1. n. 10. ff. hoc tit. = et ideo si peto rem cum fructibus inde collectis n̄ teneor eos g quantitatem exprimere ut p. tem. in l. ex diversis 33. ff. de rei vind. C. granit de rescis. spol. notat Bald. h. n. 65. vbi addit et sustinet libellum in quo petitr Villa cum suis pertinentijs ut p. tem. in c. unic. de lectos dedonat. c. cum ad sedem de rescis. spoliat docet tg Glossa Vbo pertinentijs cuius dicta plantr in l. 4. tit. 2 lib. 4. recopill.

26.

Etenim in iudicio Vniversali quale ẽ petitionis

hereditis

hereditatis l. 4. ff. depet. hered. l. ff. de rei vind. an sit petatur
castrum opidum & territorium l. 1. §. cum Urbem ff. de offic.
pfect. Urb. l. pupillus 239. §. territorium ff. de V. S. an tam
petitur grex l. grege 21. ff. de legat. 1. singula res deperit
nominanda non est quare pro petitio ne hereditatis experitur
ñ debet nominare singulas res hereditarias & sed dumta
xat tenetur his gestis se heredem esse declarat et siendo
in Rub. C. h. t. n. 4. et partem etiã hereditatis exprimere
in qua petit se heredem declarari l. 2. §. 10. ff. depet. hered.
explicat Cobb. lib. Unico pract. c. 12. ptotum et ptesentemp.
executionis grat sint hereditaria examinabitur l. de
pensoribus facultas C. de j. & fisc. lib. 10. ĝm adhoc mendat
Bart. in l. 1. n. 7. ff. h. t. inde Vultur in ferens gl. & Statuto
caveatur instrumentum publicum pro esse executioni mandari
put apud nos cautum est in l. 4. et seq. tit. 8. lib. 3. ordin.
q̃ est hodie l. 1. et 2. tit. 21. lib. 4. recop. l. 64. can. Ubi Gome
sius potest actor petere ut executioni mandetur
instrumentum in quo pmissum fuit interesse damnor
seu expensar quoniam etsi interesse sit in certum
et indefinitum facile in summario inditis citatorio
ad aliquid taxandam quantitatem deducipotest cete
rum antea quam interesse ad certam quantitatem redi
gatur index ñ potest iubere ut reus in carcerem ducatur
Epigmor capiatur ut docet Rodric. Suarez in l. post
rem indicatam 4.ª limitatione ad l. Regiam errat.
quam videat Cobb. lib. 2. Var. c. 11. n. 1.

Verum cum sup. tot in certis et dubijs 257.
certa executio fieri ñ possit ex Bart. in l. 4. §. sicut cum
tione n. 1. ff. de rei vind. Capitis dicitur 17. ptotam et ptam
rem hereditariam quæ ex post facto temp. et executo
nis necessª est ut diximus absq magna actoris molestia
fieri et ipse minime prævideri Valtissimum erit singulas
res hereditarias in libello talijs articulis specifice
ipsecti et designari eas q̃ oês in termino ptatorio
simul cum cãa principali ipsam q̃ directe fieri potest

nam

namligdahis bonoꝝ accessoria dicit ad campehonis hore
ditahis ex Aflichis dec. ss. 35. n. 4. utiuder certam possit pro
ferre sententiam facta ꝺemnatione utres hore ditaria siam
antea in libello litigatas simulcum fructibꝰ percephis et capi
endis restituere spellatr reus Vuento //

28. Ppdemq̃ mͦ ꝺ̃s qd ex petitr comsit in ditium
Vniuerssale ñ erit necesse singula capita exprimere sꝺ nu
minomine qex debet peti l. 1. §. fin. ff. de rei Vind. Vbi Vultus
dicet nihil referre qd ñ omnia capita sint ꝺ̃ni gregis ꝺummͦ
sit maior pars ex nisi alteris alicuiꝰ sint saltim 10 ℔ capita qua
Sufficiunt gregi sficiendo ut in l. fin. in pris ff. de abigeis; sꝺ
qmuis qex petipserit in quo aliena capita sí investitus
ipsiꝰ gregis ñ debent Venire aliena capita et ita petitio
debet fieri d. l. 1. §. per hanc. cum l. seq. ff. de rei Vind. //

29. Ex sa dictis Bart. in l. fin. C. de sent. q sine
certa quantit.e defendit libellum generalem impetitione
dotis admittendum.e eam rationem qd ꝺss sit qꝺamius
in Vniuerssale sicut hereditas sequitr Bartolum Mattheo
sillanꝰ singular. 121. Campegiꝰ in tract. de dote q. 4. in fine
sꝺ mihi ominus. Varios.e ꝺ̃ vari sentia Videꝰ impetitione
dotis libellum in spe debere sꝺ hendi et in eo exprimi, quid,
quantum ue dotis ntie soluendum sit et Sentiam certam
quantitatem ꝺ̃ hinore debere alia serit nulla ut plat
Bald. in d. l. fin. Ruino in Ru. C. ff. soluto matri. n. 92. Valdꝰ
Novellꝰ in tract. de dotem. 2. et plures sequit.r et facit qd ꝺss ñ
significat qd Vniuerssale sꝺ ver dotale Duinciꝰ q Bart.
Sentia ex d. l. fin. C. de sent. q sine certa quantitate Vbi
plat sentiam latam in iudiciis dotis generalem nullig mom.to

30. Hoc autem sentia Bart. omnino admittenda
erit qꝺ arbitrio boni Viri promitta fuit ex. pacto in l. cum
pact. §. generaliter ff. de j.e dotium. Sqa aliàs ex l. 1.a dispositis
debet ut in l. fin. C. de dotis promiss.e in hi. n. casibus
impossibile.e ꝺ̃ re libellum aut Sentiam certam. ideoq
tollerabr in certitudo. ut tradit Ripa in l. 81. ff. qꝺ leg
atoꝰ et in spe Baldꝰ in 8. C. de dot. q promiss.e hunc. mata

Sentia

Senia. destituenda dote postea mipsa exeat hanc index
arbitrabitur ꝑ qualitate et dignitate persona ꝑ et quan
titate patrimonij quanta sit dos soluenda aut restituen
da de quo videndi sñ. C866. in 4.° 2.p c. 8. ꝑ 6. n.7. Greg. in l. 10.
tit. 13. p. 6. Vbo heredes Tell. ff. in l. 10 tauri n. 2. et tde
Corbante s.n. 6. Molina tr. 2. de primo gen. c. 15. n. 18. Frangs
dec. 282. n. 8. 2.p. Barboza de remedijs c. 8. n. 30.
Sarav. in l. sigs alibi vis agnoscendi. Gama dec. 343.
an.° 4. Spino de tert.is ꝑ C55. 16. n. 102.

31. Hoc mundiis Vniuersali; ceterum si
agatur de mundiis generali. Veluti mundiis tutelæ, prosoni,
negotiorum gestorum, et similibus, quibus libelli generalis
admittitur necesse est res nominatim exprimatur
vt docet Correus h. n. 3. Platea n. 7. in ꝑ. curare et t.
Tassis n. 9. in stil. decision. quoniam in his solum pe
titur ratio administrationis vt ea quæ habet l. 2. ff.
de rerum gest. aduertit Donel. h. n. 7. nihilominus in actor
in 1.a instantia tenetur indicare res quarum administ
rauit et qd ex ea administratione aduenerit pos
uenire non tamen quam in dubio præsert mundiis hoc
dumtaxat vno parit præiudicium in his causis quas
actor prosequitur ex l. licet. 2. C. de iudicijs. docet glossa
in d. l. Vbi pinde ff. de edendo inquo distinguitur iudicium
generale ab vniuersali quoniam in iudicio vniuersa
li actor tenetur res singulas exprimere vt d.a dixim
et discriminis rationem assignat qd in iudicio vniuersali
actor dumtaxat petit se declarari heredem d. l. licet
10. ff. de pet. hered. Vbi notat Bart. et Vnerambach. in pa
rabil. ad tit. ff. de pet. hered. n. 12. et resti.t.or Rey hereditoria
ratione fit possessium iudicis d. l. licet 10. aduertit C866.
d. l. 6. Vnico practic. c. 12. et ideo cum in tali iudicio actor pe
tat se declarari heredem necessario vltimo.a in stantia
res singulas exprimat. alias iudicium generale datur
ad reum defendendum et ideo actori incumbit onus pro
bandi id super quo petit reum condemnari ad quæ te ad
uertit Bart. in d. l. 10. n. 9. ff. hic. ꝑ segtr Petr. Gilch. h. n. 68. ꝑ

Rursus

32. Rursus etiam in libello causa ob quam petitur exprimenda est c. fin. de libelli oblatione l. 40. tit. 2. p. 3. nam alioquin reus non possit liberare utrum iudicio cedere an contendere debeat ut per textum in l. nec causas C. de appellation. notat Gilch. h. n. 60. sed in re multum an actio in rem an in personam dirigatur ut tradunt glossa in d. l. Verbo proinde ff. de edendo et ibi Bart. n. 12. Valdus 13. Castrens. 11. Galillius lib. 1. observat. c. 61. n. 6. Greg. in d. l. 40 gloss. penul. et fin. nam in actionibus in personam actor non solum tenetur libello complecti causam generalem (quam interpretes proximam appelant) sed etiam causam specialem (quam interpretes remotam dicunt) ut puta non satis est illa dici pe to decem quia mihi debes. sed causam ita exprimere debemus. a rote mihi decem dare oportere quae tibi dedi mutua. = At vero in rei vindicatione actor communem dumtaxat agendi causam tenetur declarare veluti quia dicat se dominum esse. Nec necesse est in libello exprimere causam specialem ex qua dominium ad eum pervenit quamvis postea in persecutione negotii eam teneatur indicare.

33 Probatur haec diff.a inter has actiones in l. et an ad eam. 14. §. actiones ff. de exceptione rei iud. Ubi notant glossa Verbo actiones et Verbo ex qua Bart. n. 11. Paul. 2. Abbas in c. dilecti n. 14. de iudiciis. = Diff.a ratio est in eo quia in actionibus in personam nisi actor utramque causam expresserit reus utrum cedere an contendere debeat scire non poterit nam evenire potest ut actor eam causam exprimat ob quam statim reus fateatur se debere. = Evenire etiam potest ut actor eam causam dicat ob quam reus etiam nihil debeat quod secus est in actionibus in rem nam cum actor se dominum esse dicat id dicit unde reus intelligere possit utrum in iudicio experiri an cedere debeat quia si actor dominus est ut ipse asserit ex qua cumque causa ipse dominus fuerit reus ei rem petitam tenetur restituere l. officium ff. de rei vind. quare actor in actione reali causam tantum proximam tenetur exprimere non remotam. ut Donel. notat lib. 23. com. c. 4. = Adhuc tamen dicendum erit utilius esse causam ob quam

ad actorem

Zerbera ad l. 3. c. de edendo

ad actorem dñium pñet exprimere in actione Rea l. ut in ppetes solent nec ex pluribz cãis ipse Dñus fuerit ve ipetita causes exprimere videat vt eli indicium deducere ita aut gmuis ex libl ꝓsecutione Vnam cã amtanty ad dñium ꝓbandum ꝓsequ sit cui ea rerum bat ñ ppetit eandem non ex alia petere gaci obstabit rei indicata ex ꝑphis qualitães cãat impig indicium deduxerit q̃ secuterit si aprius certam et speciale cãam exꝑsserit ex dñium ad se pertinere intendit nam si in ea deinde vt potevit denuo ex alia cã agere docet Bald. in Rechiva n. 16. Corneg n. 14. h. ꝓ tẽm in l. si mater. ff. §. 1. et in l. et an eandem 14. §. actione ff. de except. rei iud. in c. Abbate VB. ceterum de sent. et re iud. M. b. tenet et ibi Castrensis in d. l. n. 12. ff. h. t. et Gil chen. h. n. 62.

37

Tandem in libello nomen actionis exprimendum ẽ̃ dec. Ciuilli gmuis de canonico secus sit ꝓ tẽm in c. dilecti de iudiijs tenet glossa in Sexto 2. in d. c. dilecti quam segr Dec. Gig. 3. p. Syntag. lib. 21. c. 8. n. 6. Donel. lib. 6. h. n. 10. quoy ratiõ num gmuis mihi placuit quia longe verius ẽ̃ neg dec. Ciuilli nec canonico necessariu ẽ̃ exprimere nomen actionis vt Ascharty h. n. 10. Bachou. lib. 6. declarationum declar. at. 86. n. 4. Cagnoly h. n. 17. defendunt et hanc oppinio in praxi hodie obseruatur et ꝓbatur Cor. 40. th. 2. p. 3. Vbi in tr. negotiata libelli nomen, actionis omittitur. = Verum gmuis actor regularit ꝑ appellatr nomen actionis in libello exprimere si in ex facti narratione plures actiones resultent cogitr actionem indicare qua vti vellit vt ꝓtẽm in l. Fidei rei 93. ff. de solution. docet et Bart. Deluca h. n. 17. ubi aliqui edito libelli indemonstraret spem futuræ litis neg reus posset deliberare Vtrum cedere an defendere debeat ꝑ tẽm ꝓ tẽm et l. ff. eodem et hæc dicta sufficiant circa modum conficiendi libellum in iudiijs Ciuilibus.

Vlt.°

35

requisita libelli in actionibus criminalibus, atque ad numerum 38.

Vltimo pro complemento huius l. nri 3ę partis videndum é qualis debeat ee forma libelli accusatorii in actionibz criminalibz Veluti iniuriarz in qua q. maxime éé celebrimo camerę Imperialis Observationem tenet Gabriel lib. 1. observ. c. 64. nempe qd ptr s.a dicta regestrata in libello iniuriarz falsitatis accusationis animum, mens et locum illatę iniuriarum tenere debere qd sufficiens erit ex si dicis omissis fuerit et hoc recepta mente non solum in actione iniuriarz criminaliter sed ciuiliter intentata nam licet in actionibz ciuilibz regulariter locum et tempz exprimere non sit necesse id V. necessarium é quoties agitur actione aliqua ciuili infamia irrogante ut in actione iniuriarz L.a 1.a in l. 1. ff. de his qui not. inf. l. adiutor §. fin. ff. eod. in qb igitur omnis procedat ciuilis solemnitas l.is liberos ff. de accusationibz observanda erit nempe ut locus et tempz in libello exprimantur notat Bart. n. 1. in l. prętor edixit ff. de iudiciis et ibi glossa Vbo Vagari Alex.r cons. 6. n. 1. Volum. 3. ratio é nam iste actiones famosę aggravantur criminalibz eo qd de honore hominis in illis agatur cuius non minor quam Vita ratio habenda earum in l. iusta ff. de manumiss. Vindicta l. distinguitur ff. qd metus causa et ibi glossa Vbo infamia Alexander cons. 133. n. 9. Volum. 6. cum aduocatis a Claro lib. 5. Sententiarz §. fin. q.e 12. n. 12.

36

Effectus nex prędictis temporis et breuissime ga sic reus poterit facilius se defendere et bando negatiuam loci et temp.is citatam ut testes contrarium deponentes falsitatis arguere potuit ex Bart. in d. l. liberos n. 2. et ibi n. 30. Angelo in §. 1. instit. de actionibz n. 4. et ibidem Jas. n. 50. qui formam proponit libellandi in actione iniuriarz. Romanus cons. 191. n. 7 et q. Alex.r cons. 212. n. 1. Volum. 2. Vndeidem Alex.r in d. l. n. 30 ff. de exceptionibz ubi et libellum in actione iniuriarz talia qualis arrogationem in quo tempz illata iniuria omittitur

ctz nop=

etz n̄ oponente parte admittendum n̄ ēē = Verum ꝯtraria
senīa receptiorē q̄ docet n̄ opponente parte libellum ad
mittendum ēē ut ꝯstat ex aductis a Jullio Claro Vbi S.ª n. 11.
Socino Seniore ꝯsil. 109. n. 3. et 4. Volum. 3. sd hæc senīa Ju
llij Clarij tantum ꝑcedit in actione iniuriaꝝ famosa Ciuilitr
intentata n̄ V.º criminalitr quo casu omissio temporis
adeo Vitiat libellum ut etz parte n̄ opponente ipso jure
nulla sit accussatio et hanc ēē ꝯmunem opinionē tenet Cla
rus Vbi ꝑxime n. 9. Socinus omnino Videndꝰ d. ꝯsil. 109. n. 2.
Alex.ᵉʳ in d. l. 1. ff. de edendo n. 13. Decius 34. Ripa n. 26. Fe
linus in c. significantibꝰ an. 5. de libelli oblatione qd n̄
solum ꝑcedit q̄do ꝑ Viam actionis ꝑcedatr sd etz
si ꝑ Viam exceptionis ꝑcedatr; Vt V. g. si qs excipiens ali
cui crimen obijciat tenetr etz locum et diem delicti
exprimere ex Bart. in l. 1. n. 8. Boherius decis. 321. n. 2.
qita iudicatum testatur docet Clarus d. q. 12. n. 11. Vss.º
adde. Quando V.º criminalitr agitr diem
etz ꝯmissi delicti exprimendum ēē petente reo accusato
dicendum ē ut ipse ꝑbari possit se tali die alibi fui
sse ex Bart. in l. is qreus ff. de publicis iuditijs. n. 10.
et in l. arbitraria §. si qs effici n. 6. ff. de eo qd certo loco
Regula n. illa generalis quam ꝑscribit Clarus Vbi S.ª
ex d. l. libelloꝝ ff. de accusation. qd in acussatione cri
minali n̄ sit necesse diem ꝯmissi delicti exprimere
limittanda ē ut non procedat parte petente quo
casu tenebitur actor diem exprimere in libello
nam tunc die omisso Videtr aufferre defenssionem
reo de quo latissime passo in d. l. arbitraria §. si qs
effici ff. de eo qd certo loco imo et aliquando in actioni
bus etiam ciuillibus locus et tempus exprimi neces
se est ex Alexandro in præsenti n. 31. Socino d.
consillio 109. n. 1. Volumine 3. Romano consillio
191. et hæc de prima nostri textus parte dicta suf
fitiant ad laudem dei et beatæ
Virginis mariæ finis. amen.

in nostro tx̄u ꝑ, quam emendari et mutari posse.

38

explicantur verbum emendari, et libellum emendari posse ante et post litem contestatam

Ut melius imperatorum sententiam consequaris = 1.° observa emendare nihil aliud esse quam errorem tollere salva remanente substantia l. actorum 46. ff. de reiud. atque ita idem significare quod expurgare, corrigere, et castigare ut testatur Alciat. h. verbo emendare in principio quod ipsius verbi ratio demonstrat. dicitur emendare quasi, à, mendacia hoc est errorem deducere et purgare advertit Paulus Castrensis h. n. 4. et varijs exemplis exornat Bald. 2 lect.as a n. 13. ff. Sed quamvis Impp. h. doceant libellum emendare et mutare licere et tempus usque ad quod admitatur emendatio non appareant de hac re summa et inter interpretes contentio verum omissis aliorum oppinionibus dicendum existimo libellum mutari et emendari posse ante et post litem contestatam ut docet Martinus relatus a glossa in §. si minus verbo in eodem iuditio instit. de actionibus. Ferretus h. n. 29. Donel. n. 17. et lib. 23. com. c. 5. Bachon. lib. 6. declarat. c. 89. n. 1. Cuijat. in l. 4 § si detracta ff. de noxal. et alij quorum meminit Menoch. in additionibus ad lib. 2. de arbitrarijs cassu 176. n. 38. quae sententia et praxi recepta est et probatur ex eo quia cum huiusmodi mutatio aut emendatio in nulla parte litis prohibita sit permissa intelligi debet. facit l. 4. § si detracta ff. de noxal. action. = Rursus haec nostra oppinio adstruitur in l. huiusmodi 84 § quod si iuditio ff. de legat. 1. ubi legatarius quirem sibi legatam ab herede comparaverit potest actione exemplo qua agere coeperat actione extitit° uti. Ulterius expendo tx̄m in l. naturaliter § nihil commune ff. de adquir. posess. in l. cum fundum § fin. ff. de vi et vi armata quae locis si actor qui intradicto uti possidetis et unde vi, experiri potuit actionem realem intenderit nihilominus

penden

pendente iudicio intradito Vti poterit = Ctt tandem
tꝛ ins. simus in ht. de actionib⁹ Vbi siactor minus
intentione fuerit plexꝰ sine periculo agit quia
potest errorem suum mutare et iudex aduersarij
suum in eo dem iudicio in reliquum condemnabit; Neq;
seruanda é cuatio Accursij tꝛ exponentis illa Vꝛa
in eodem iudicio idest apd eundem iudicem in alia
tu instantia eam n. explodunt Imperatoris Justi
niani Vbi in d.g. simimus negetꝫ audiendi sunt exis
timantes tꝛ emendationem fieri ante litem testa
tam cum stet iudicium iudicij si lis testata né
l. 1. C. de lit. test. l. amplius nonpetit. C. ffem natam
habeat l. 3. tit. 10. p. 3. docent glossa 2. in l. 1. C. de iudi
tijs etiam l. iudicium soluit ff. eodem Alciat in Rub.ª
C. de in ius Vocando n. 6.

Ne aduersarius noster textui et sententiæ
l. fin. C. de plus petitione. Vbi dicit cum grauiorem quan
titatem libelli inuentionis inseruit qui sibi debebat
in triplum partia aduersa condemnari; qa respondet
illum tm loqui qdo actor errorem suum nó emenda
uit sd Vsq ad finem litem prosecutꝰ fuit ut stat
eccedem tꝛ cui adde Cuj.ⁱⁿ Vꝛ observat c. 27.
et lib. 12. c. 21. Brisson. lib. 4 Select. cap. Robert. lib. 2.
sent. c. 9. et aduerte ho die actorem nó puniri pena
illig. l. sd dumtaxat in expensis condemnari l. 43.
tit. 2. p. 3.

Tandem obijcit tꝛ in
autentª gsenat. C. quomodo et qdo iudex. qua cauet
teneri actorem desiderante eo litem Vsq ad fin
em prosequi. et niſi ita fecerit pœnis illi statuta pu
niri. Atq ita significat se editam actionem mutare
aut emendare nó posse cum sint varia sint actiones
instituta usq ad extremum persequi et ab instituta
actione licere recedere quam ea se motꝰ Acc. tꝛ.
Vbo emendare existimauit dicitꝰ imo tꝛ correctꝰ
ee predictam authenticam gsenat cui subscribunt

Obst. l. fin. C. de plus petitionibus, et solvitur

Solvitur authentica quia senat. C. quomodo et quando iudex.

plures quorum meminit Gilchen. h. n. 139. sed eos merito reprehendunt Bart. n. 9. Valdus in 2. Lectura n. 49. Alciat. n. 59. Minsing. in 5. si minus n. 20. instit. de actionibus ad textum in d. autentica quae semel respondent distinguendos esse duos casus = prior est quando actor vult priorem actionem retinere et reumilludere litem deferendo et tunc procedit textus in d. autentica semel nam actor cogitur usque ad extremum litem exercere = posterior casus est quando actor vult actionem 1.am emendare et mutare et tunc mutatio et emendatio admittitur sicum hac mutata et emendata actione litem usque ad finem prosequatur x.ae nostrum textum quem sic accipiunt plures congesti a Gilchen.o n. 141. et sequitur Donel. h. n. 19. et lib. 23. Im. c. 5. Bachonius lib. 6 declarationum declarat. 89. in fine Alfanus collectanea 8. et sic finitur nostrum textum in l. edita actio 4. C. de edendo ad laudem Dei finis.

Puebla.

Ad L. Vnicam C. de Caducis tollendis in Rubricam et L.ts prium

1623.

Lex hoc quam cum Vniuersis suis §§. / et si immensa mole explicandam exordimur ɔtinet materias cognitu dignissimas; plurimisq dificultatibus innolutas quas ut ordine repetamus cum Imperator Justinianus h̄ a caducorum ingressu, progressu, et egressu tortuosi huius tractatus initium sumat nos pro huius Rub.ae intelligentia plenaq prij huius L. cognitione de caducorum natura origine et effectu inprimis disputabimus simulque varia iuris nr̄i arcana patescent plurimaq iuris ɔsultorum responsa lucem accipient, et cum omnis bona disputatio debeat a difinitione pfiscisci. ut ex Cicerone lib. 1. offitiorum. et 2.o de inventione Quintilliano lib. 7. c. 4. Aristot. lib. 1. et 2. thopic. et ex alijs bonis autoribus obseruant nr̄ Pich. in prio instit. de j.a et j.e n. 1. et in disputatione de mora n. 3. Anguiano in tract. de LL.s ɔtrouerss. c.a n. 1. De caducis tractaturi Videamus inprimis qd sit caducum = Caducum si Brisonio credimus lib. 3. de Vbis iuris Vbo caducum dicitr id qd sua esponte ex superiori in inferiorem locum cadit quomodo glans caduca accipitr in l. Sylua. 30. §. glans ff. de V.S. = Sd hac notatione utpote nimis generali omissa caducum de quo nr̄a disputatio instituitr ē qd j.e relictum capaci aliqua ex caussa post testatoris mortem ab eo in fiscum cadit. V.g. si cœlibi ꝑ latino Juniano legatum fuerit nec intra dies centum ꝑ cœlebs ꝑ latinus ius quiritum ɔsecutus fuerit aut si exp.te hæres scriptus ꝑ legatarius ante aptas tab.as decesserit ꝑ peregerfactus sit totidem Vbis testante Vlp.o in frag. tt. 17. Isidorus lib. 1. etimol. c. 25.

Dicitr j.e relictum; qa lex Papia solum in tll.is vigebat n̄ in ɔtractibus §. cum igitr huius L. tb. ab additionibus q̄ circa defunctorum hæreditates pcedebant sumpsit. Neq

Def.n.o caducorum.

obstat

=Nec obstat illi dicto matrimonij stractu Istem caducam dici. l. Syrofficium 38 §. 1. dotes ff. de ritu nupt. §. id. ut intelligendum ne tem uxorem cui recte explicauit Vlp. in fragm. tt. 16. in fine. dixi capaci nam quo incapaces relinquebat ad fiscum ñ pertinebant l. si immetatum 3. ff. dei q̄ pro scriptis. Veluti si mortuus ſ deportatus daret ut l. qui loco 20. §. 1. ff. de hered. instit. l. cum d. Sabinus apd heredem manebant §. in primis in fra hac. t. tradit. Cuiacius h. Pich. in §. eadem rer. n. 73. in tit. de legat. dixi aliqua ex causa id aliquis casu teneritu quos in caducos diuisione statim recon sebimus. Dixi post mortem testatoris x.a textum in §. et cum triplici in fine in fra nro l.is nam ante deficiebant fisco ñ aplicabant Veluti si pronis ianuante ttl.m mortuus testator aliqd reliquisset qd ñ scripto efficiebat ut §. in primis ſ dicebant ee in cad caduci si vivus testatore is aliqd ex ttl.o habuit post ttl.m ab hac luce subtrahebat nra l. unica §. et cum triplici et §. pro secundo ubi late explicabimus. Dixi in fiscum cadere qia ol caduca fiscus vindicabat Literi Veniunt 20. §. ait Senat. 1.o ff. de pct. hered. l. cum fisco §. ff. ad Senat. Vult. Syllan l. 3 §. cum ex caa. ff. de j. fisci. notat Cuiat h. Alciat. lib. disput. c. 3.

N. 3

Caducy definitione explicata ad diuisiones transeamus et §. Vnicum membrum Justin. insinuet. Vt quoties relictq deficit post mortem testatoris ante apertura tab. q dotingit interim heredi Legatario fidei commissario subqua aliqd relictum ñ deficiente §. et cum triplici in fra hac. l. tm plures diuisiones species bene notauit Accursius tb. Ubi triplici quas etsi non explicet ipse Cuiacius tm declarat h. ex Vpiano in fra mitt. 17. §. quinq numero species in q̄ caducum efficiebat. Primo si. q libi ideo ei q̄ nec uxorat, et fuit legatum relictum fuisse, et intra 100 dies Legi ñ paruisset idē uxorem ñ duxisset ut tradit Vlp. in fragm. tt. 17. P.G. lib. 8 Synt. q. c. in prin. Corrasius in l. 2. §. quod deinde Vbi celibes ff. de orig. iur. = 2.a si latinus Iunianus idē ei q̄ epistolam aut inter amicos aut sibi causa fuisset manumissus, qd in ttl.o dare rent q licet toto vita tempore in beuant ut liberi tempore mortis in seruitute ereptibant intenso iam Iustiniani sanctione de qua in l. Vnic. Vss. q.n. C. de latina libertate &c. ante=

quinque dantur species caducorum =

Latini Iuniani qui dicantur. Verbi

quam.

Antequm si hic in vacuum dies ideſt in vadies recidonis ut
vadit Vlp. in fragm. tit. tt. 22. §. recidis uis gritum ſequtꝰ n̄ poſſet
hoc ẽ cuius Romanius effectus relictam ei eripiebat effico
addiscebat ut vadit Vlpꝰ d. tt. 17. Othomanꝰ in indice. LL.
Romanay Vbi Iuniana rbona Aleiat. Ubi paroeg. c. 16

3. Sipost mortem testatoris exp^te hoeres scriptus &
Legatarius vita decesserit ante aptas tabulas qd ẽ ante quam
cederet dies legati & dies adeundi hoereditatis nam ex L. fall.
Cappadoa is dies incipiebat ab aphi tab. §. cum igit infra hac. L.
quo casu p dictꝰ hoereditarios p^te ut caduca et totum Legatum si-
militꝛ p^te caduci fisco applicabant testꝛ Vlp. d. tt. 17. Ubi recte ait fisi
sse hoeredem scriptum pp. nam ad hoeredes exaste scriptos L. caduca
via n̄ptiebat potevantꝰ adiendo hoereditatem cꝰ dausis tab. §. §.
Vbi. de jur. et fact. ign. L. multum 24. in fine. de rdit et demonst. L. in bonis
13. de bon. poss. d. §. cum igit infra hac. L. Ubi vacuum sui ꝰ diff.
assignabimus. = Nec obstat cꝰ in L. item veniunt 20. §. ait Senat. d. L.
Depotit hoeredit. Ubi Vlp. vadit cꝰ hoereditatem exaste caducꝰ
fieri nam omnibus intꝛptationibꝰ Accij Vbi hoc cuncerat in d. §. ait
Senatꝰ quem recte repḥendit Ant. Fab. Ub. 3. rect. c. 16. et conve-
nient Cujacij in §. in nouiss. infra hac L. et tt. 18. Observat. c. 14.
illa Vba dicti §. Si ergo exaste fiat Senatꝰ dubiꝰ locum habe
bit sisse accipienda si ut nihil hoc p^te intrsit an ẽrp^te an exaste
scripti hoeres ante aptas tab. decesserit. sd ut nihil referat
an pars una, plusve, an tota hoereditas caduca facta sit. fa-
cillena nam fieri potꝰ ut hoereditas exaste caduca fiat si forte plu
res hoeredes exparibꝰ scripti ocsante aptas tab. decessisse
ponantꝰ ut vadit Faber d. Ub. 3. rect. c. 16. et in vasali ad tẽ
in d. §. ait Senatꝰ.

4ª Species caducꝰ é si post mortem testatoris
exp^te hoeres scriptus & Legatarius peregre facto fuerit quo casu
cꝰ fisco locus erat iure caduci ut Vlp. Logꝰ d. tt. 17. vadit P. F.
Ub. 2. semest. c. 13. peregre facto fuerit idé si peregrinus facto fue
rit amissa ciuitate Romana ut si deportatꝰ sit in Insulam
q perigritas p morte habetꝰ L. 1. §. filium ff. de s^ta tab. s^ti. Vcꝰ
63 §. Vlt. ff. pro socio et peregrinus n̄ male. cum et Veteres di-

N. 4.
cedere dies

3.ª spes caducꝰ.

N. 5.
4.ª spes caducꝰ.

xerint

dixerint peregre Vt legauit tradit Auson. epist. 7. t. nedum me peregrem existimes spositis rem fabulas &c. Neraduers
Obij. l. 3 §. 1. de his q. pro non scrip. hab. xs hanc caducs spem obstat tx in l. 3. § prim ff. de his q. pn̄ scripto. hab. Vbi si post ttm̄ facum hres instituts l. legata vius in metalam fatus sit docet Marcian. nihil ad fiscum pertinere sd potius illam hereditatem l. legatum pn̄ scriptis la
Soluitio beri. Nam respondeo cum Cuj.° in § etcum triplici in fra hac. l. et lib. 18. obsern. c. 13. tx̄ in d. l. 3. §. 1. nece ff.° intelligendum ce qd Vius testatore is cui legatum l. hereditas re licta e seruus pene pdamnationem in metalum fuit effectus quo casu hereditas l. legatum pn̄ scriptis haberi ctpes Isegrs nec ad fiscum pertinent d. l. 3. in pn̄. Quod luculentius diuinatoria he cum alium casum addat Vult qd legatus delegato relicto seruo alieno q postea sit redemptus a testatore scribatq tale legatum pn̄ scriptis haberi defecit. n. testatore et p̄ regns primum casum cui hunc annexit ctx Vius testatore stingisse dicendum e= Si V.° post mortem testatoris ante aptas lab. hres l. legatarius peregrinus fiat
replicatur aut seruus pene tale legatum et hereditas tanquam caduca fisco applicabat X.a Vlp. d. tt. 17. in fine = Sd aduersus hanc solutionem obstat si aliqs obijciat in ea caduci e legatum si Vius testatore legatarius peregrinus factus sit aut seruus pene ut colligit ex q. et cum triplici Vbi Vius infra hac. l. = q. ne erat pn̄ scriptus, maximum n. Versatur discrimen in l. legatum qd pn̄ scriptis habet et illd qd e in causa caducum hoc. l. Papia fisco erat obnoxium q. p. 2.° Vbi dicemus infra hac. l. illd V.° fisco n̄ applicabat. d. l. 3. in pn̄ ff. de his
Soluitio q. pn̄ script. hab. = Sd huic difficultati respondendum puto cum Cuj.° in d. §. et cum triplici id tantum legatum ce in ea caduci qd Vius testatore defecit mortis legatario natu valit l. stipulatione legati defecta d. §. et cum triplici ne q. si legatarius Vius testatore peregrinus fiat aut seruus pene sd his casibus legatum pn̄ scripto e s.m. ius antiquum cum n̄ fuerint sp heredi l. Pap.a et q. alias fiat extensio te morte naturali ad ciuilem l. gallus §. et qd si tantum cum

Vulgatis

Vulgatis ff. de lib. et post cessat ꝑdicta exceptio in L. Paſ
utpote odiosa ut infra late dicetur.

6. §. Quescaduc.

Sꝯ casus ex cuius. h. é si post mortem testatoris de
his hereditatis aut legati defecerit sicq deficiente ordine qui
ibimet caperet factꝯ é incapax, quo casu ex fiscus vocatur
Q. §. et cum triplici in fine tradit Fornerius lib. 2. select. c. 20 nec
ipi addenda é C. caducus species ex Acc. ind. q. et cum tripli
ci Vbi deficiebat post mortem testatoris legatarius repudia
uerit legatum quoniam catenus fiunt caduca qꝯ restet
legatarius capit capere ꝓ posset atq repudiauit capisse si
voluisse igitur repudiatum legatum non fuit sed apd heredem
remanet, ut docet cuius. h. ꝑ totum in L. sitibis 61. §. Iulianꝰ
ff. de legat. 2. L. Scabes q. ff. de usufruc. legato.

7. Andreas a Gallo. laudat. Lotharingia scribit

Quoꝝ caducus plenam cognitionem ex libris
e libris I. Ctoꝝ eruere in via nobis abstulit Tribonianus da
natꝰ a Bris. lib. singulari de Sꝯ nubis ꝙ ſ. et merito sepeli
uit. n. mira Iuris arcana ut et ipse fatetur in L. 2. §. 5 de tim ijs
C. de Vet Sꝯ enucleanda sed ꝓtim collegimus ex Dionisio
Halicarnasseo lib. 4. antiquit. Roman. Tacito lib. 3 anal. Vrie
Latium et Vrs. sexto demum Sulatim Suet. lib. 2. c. 34 etc. 8q Gel.
lib. 1. noct. actic. c. 6. Mexa. ab alex. lib. 4 dier gen. c. 5. et c. 22.
Rosin. lib. 8 antiquit. Rom. cap. in fine et c. 16. Lucem etꝯ huic
narrationi afferunt Valent. Gsterus lib. 1. historic. in vis Rom.
c. 31. exn. 6. Petrꝰ G. lib. 3. syntag. c. 12. et lib. 9. c. 6. Altman in
indice Sꝯ Roman. Vbi Sullia de maritandis et Sullia caduca
via Duar. lib. de ꝓ. c. 4 o Alciat lib. 3. disiunc. c. 3. Covar. 8q lib.
2. miscel. c. 23. et in L. Sipatr. §. in arrogat. ff. de adoꝯ. Innan lib.
8 c. 1. Balduin ad ff. de Sꝯ emili C. de lege papia et post. h. de his quæ
ꝓ script. haben. Gloss. de matrim. 2. p. c. 8. Savin. lib. 8 select. in
L. Celsus. 29. ff. de legat. 2. Dominus D. Sꝯ Sp. de Parexa in suo lib.
quadrimestri. Carrera in suis ad hanc L. ꝓpositis eruditis ment.
qq. addendi Brisson. lib. sing. de Sꝯ nubis ꝙ pag. mihi 244. Petrꝰ
Fab. lib. 2. c. 13. Suarez Parlad. quotid. differentiar. diff. 49. Guido
Pancir. lib. 2. tessauri c. 208. Ant. de Reposto in L. sitibis centum
de solut. et demonstr. Benedictꝰ Pinel. lib. 2. select. c. 18. Emundꝰ

Meridiꝰ

Merilis Vz. obseruat. c37. et Vz. c.6. Richard. in ment. ad L. galls impris. c4. ex n. 10 Vsq ad 167. ff. de lib. et post.

N. 8.

Hoy Arcium ca deducy materiam et originem ex bellis ortam et auctam ciuilibz testatr Justin^s in huiz L. exordijs nz Caius Cæsar Octauianus Diuqet Augusti cognom^to et salutaris Populo Rom. imperatr cum ciuibz exauctam Vrbem videret pristino q splendore destitutam plurimisq hostium infestationibz obnoxium; intestinis. n. extrinsq belloy cladibz propecruagintamillia ar matoy intercrant teste Ligio in scarsua ad Tacitum Vz. aliqt. ^n. cuius gua multis ppositis pmijs ciues ad matrimonia ineunda inuitauit vat q ea via tantz Viroy stragem nobasobole nouaq in breuite pcc^o reparari ea fuit. L. Iullia ano a Vrbe condita 736. qua de re uitandis ordinibz ideo nuncupata c Vt testatr Aut. Aug. Vs sing. de Ll. i. de L. Iullia Rosin antigt. Rom. Vl 8c. 18. qua ludens Oratius incantu exulari ad Deos pmperio Rom. eam L. maritam appellat dum ait Patrum q properet decreta superuacuandis feminis plisq felicis marita; q. L. ideo appellata e Iullia qa exemplo Iullij pmoq Otauiani hac L. rogauit. Nam Iullius Cæsar liberoy fecunditati pmia ppositit cum alisq ciuitatem ex aucta Videret. V Dio Vl 45. testatr et Balduin. ad L. Pap. m pag. 55. cuiq L. ^s statuentis in L. Vnica in pn Vnde Vir et Vxor L. adigere b. q. fin. de iure patronat. L. nec patronis C. oper. lib. et apd Vsp. m frag. Vl. 11. q. ex L. Iull. Suet. in Aug

Aquo recenseantur capita L. ustum C. 39. Fuerunt aut q nuq. L. plura capita ut testatr ex L. lege Iull. 44. de Vipt. nuptiay q sedulo recensentr et illustrantur ab Ant. Augustino et a Othomano in indice LLz Romanay c. ad L. Iull. de maritandis ordin. Baldwino in peculiaribz m. ad L. Iull. et Pap. Rosino Vl Dantigt. Romau. c. 18.

N. 9.

Deinde cum ppter numerosam exercitum multitudinem, quam Augusto alebat et auxium militare pecunijs indigeret. ano 749. L. Iull. de Vicessima ab eodem Augusto lata e ppquam heres aut legatarius tenebantr Vicessimam hereditatis aut legati fisq dependere L. fin. C. de edicto Diui Adriani tollendo obseruant L. Greg. Vz syntag. c. 12. n. 5. Cuiz. Vz obseruat. c. 24. Alciat. Vz. disputt. c. 6. Balduin. in pathin. pag. 295. Othoman. de Vsurpris Vbo Vicessima hac aut Vectigal pmuni Vtilitate inductum testatr Plinius in panegirico ad Traxanum sicque

Diuq Adria

Dicio Cadmi eius auctor.

Ad legem Iuliam de maritandis ordinib.

Auctor et origo legis Iuliæ de Vicessima

Diuꝰ Adrianꝰ statuit mtra ꝯ aud. ꝯ dies aperiri ttl.m debere / Constitutio Diui Adriani, et
ne in tot. data fisco Vicesima aliqua dilatio fraus fieret et Iustiniani circa l. Iulian. de decuri
testat Paulꝰ Vlꝑ sent. tt. 6. Vbi fm. gd postea Iustinianus onibus
ampliauit in l. fm. C.mo nullis aliquibꝰ ff. de edict. diui Adri
an. tollen. = Vt ne predicta Vicesima moraferet statuit eꝫ
Adrianꝰ a iudicibus appellari licere vt refert in l.
fm. ff. de appellat. recip. Cui addo Facchin.m tt. 2 tract. c. 76.
= Aqua Vicesima p̃stationi suꝫ heres erat immunis vt tra / Heres fiscis imminens erat l. Iulia
dit Alciat.s d. tꝫ. disputation. c. 6. ga. in fin. heredibꝰ addicio de vicesima
necess.a ꝯ l. in suis 14 ff. de suis. et legit. hered. neꝫ bona pote
rat capiunt tamꝫm hereditaria sed tamꝫm ppria sicꝫ vi
ute patre desiderabant bonoꝫ participes. ut ex Tiraquello obser
vat Ioannes Vlꝰ in. c. 2 n. 1. et ad hanc l. fall. de Vicessima / l. 11 de lib. et posthumis
plenat tota disputatio Multi Paulus in l. in suis. 11. ff. de lib. et post.
ut docte aduertit Covarruvias in l. 2. p. cap. auditoribꝰ. n. 11. ff. de
orig. iur. ideoꝫ si hodie ex hereditatis successione deberet
gabella eam n̄ solueret suꝫ haeres utpote decreto gaudenti
n̄ p̃ rectꝫ attendunt Gl. Sp. in l. 2. tꝫ. p. 6. g. 5. n. 9. Ant. Gom.
1. tom. Var. c. 9. n. 18. Thiraquellꝰ in l. 1. Vngm in fine n. 19. ff.
de verb. caud. donat. //

Ex qua Vicessima cognit.e aliquo Iudex vesp / 10
onsa lucem accipiunt et imprimis ex ea eruanda é intr.a ad tm. / Princeps legib. tenetur.
in l. princeps 31. de ll.? cuiꝰ l. intr.a ꝯ est ad l. Iulli et Pap.m / l. 31. de legibus
aduertent principem éé regulariter Legibꝰ subiectum l. / tenetur aliquotes ni discedere
digna Vox 4. ff. de ll.? l. ex imperfecta 23. delegat. 3. l. et imp / Princeps Legi
fecta 3. ff. de ttl.is l. cum heredes 7. ff. gttl.a facere p̃sit ꝯ. fin / ca vendꝫ.
inst. qq msd. ttl.a infir. Nam ꝫ Princeps n̄ teneatur Legi
is tacita; tamen nanq ad ipsam respectu, possumus di
cere illd Iullii ad charalam principi Legium suꝫ, si libet licet
an nec[illegible] Imperatorem éé ff. et ll. dare n̄ accipere
teneat, n Vi Leges directiua utpote Diuum thom. 2.a 2.
q. 96. art. 5. et alios quos refert et segtr Facchin Vlꝰ 2 tra
ctat. c. 2. tradit Anast. Germon. Vlꝰ. animaduers. c. 1. gd
gd adhuc minute reclamet Mendoza Vlꝰ. de pac. c. 1. n. 18.
nam Vait Ausonius in pithraci sent. Parere Legi ꝫ ipse

l. Glitia in l. 8. d. in fi. tit. 92.

sancivit ric⁹ Princeps Lege Glitia tenebat. L. Papinianus 8. ff. de mo ff. tt.² cuncta Cujacij opinione tt2. observ. lib 3. et lib 8 q̃ quelam introductam fuisse lege Glitia arbitratu. licet nr relateat hanc sententiam damnari a Richardo in Rub. C. in stit. de in off. tt.⁹ ex n.⁹ 10. Vsq ad 21. similiter q̃ tenebatr lex falcidia Letin legatis 4 C. ad l. falcid. Vnde Julius Cæsar a Senatu impetravit se solui a leges q̃ Sullam abrogantem creari vetabat ut refert Appian⁹ tt2. Belsy Guillium similiter eţ Princeps tenebatr lege Vsconia qua statutum erat ne

lex Vaconia explicatur.

discernere cẽt Virginem nubilem nec Vltra quadrantem sub omni bonor eţ si filia cẽt heredem instituere licet diabatr sub dicentis multam pecuniam idẽ Vltra centum millia numor impositionem habeat ut refert Alex. C. ab Alex. ° lib. dier gen. c. 15. Petr⁹ Rochig in tract. de tt. Vir. et Uxoris tt1. c. 1. Cuig l. 18 Veniam a Senatu Augustum Cæsarem petijsse ut posset Glitia Vxorem extrudere heredem instituere cui Vltra quadrantis ex d. l. Vsconia n licerat refert C. Dione Anastasij Germonij d. lib. animadv. c. 1. Mend. de pact. lib. disp. c. 5. n. 32. = Cæpsecu aliqq. ll.² erat Princeps solutus ut ref fert in Bertrandi l. Regia relata ab Aut. hug.° lib. de ll. c. 18. nam licet lege 12. tab. Vetaret. nemo mortuus in Vrbe sepeliretur illis Verbis Hominem mortuum in Vrbe ne sepelito neue Vrito ut Paddit Cicero tt2. de Legibus q̃ eţ colligit ex eis in l. mortuos 12. C. de Relig. et sump. fun. l. 6. ff. de sepulcris Violat. in. Theodosianis. nec alia sacra civitatis funere polluerent ut colligit ex Paulo tt1. Sent. tt. 21. Vbi° porro = Princeps in hac l. nõ prehendebatr sed Rebuff. ad ll. 12. tab. C. de. Rosin. lib 8 antiqt. c. 6. Nec prehendebatr l. Romanus dictante ostem in trifici nam Rex in bello ca pitis intrificij nuncupabatur ut refert Tapia Aldana de triplici bono tt1. fol. 6. columna 2. quemadmodum nec tenebatr ll.² caducarijs nec ab extraneis instituto Vicesimam ex l. Julia fisco debitam solvebat ut docet Cujac. lib 5. observat. c. 30. adverterus ad has. ll. d. l. Princeps reperiendam cum ex Julio Paulo tt13. ad l. Iull. et Pap.ᵐ desumpta sit ut elegantissime prosequitur Mendoza d. lib. de pact. c. 5. n. 32. Quæ eadem interpretatio accipienda eţ in l. qd Principi. 56. ff. de legat. 2. cuius inscriptio e Gaij tt. 19. ad l. Iull. et Pap

l. 56. de legatis 2.

Vbi reperit Principem instituisse Lucium et cui relictum é legatum quamuis moriatur ante testatorem quod erat in casu caducum ff. et cum triplici Vlp. l. Vlpius in pra hac. l. Si post mortem testatoris antequam cederet dies legati hoc é ante aperta tabulas quod aperte nuncupabatur caducum d. §. et cum triplici in fine transmittere legatum l. institutionem insequentem successorem posse nobstante Institutione l. Papia

Sed aduersus interpretationem traditam adtendi in d. l. Principes ff. de. ll. Vltra de quibus viderimus si resolubilis iuste nam si ille tres sum. eius inscriptionem quod attinet ad l. Iull. et Pap. intelligeretur eis augusta similiter l. Papia comprehenderetur. sigidem Princeps eadem illi priuilegia tribuit quae ipse habet d. l. Princeps id Augustam Institutione l. Iullia et Papia splendi colligitur ex l. si Augusta §. ff de legat. 2. iuncta illius l. inscriptione quae é multi iuniilla ciuitatium tit. 2. ad l. Iull. et Pap. quod tres in d. l. Princeps accipi imposse de Lege Pap. Nam haberetur eis Augusta ab eius Institutione dest immunis priuilegiis Principis ut docet Cum Iulio = Cui dificultati non dissimiliter Cum Institutione respondendum existimo nam quod attinet ad l. Iull. de vicesima Veterimum é Augustam quemadmodum Principem ea l. soluta é d. l. Princeps ff. de. ll. in decem. non. erat principem heredem instituturam Vicesimam hereditatis fisco dependere Augustam vel heredem instituta hoc Vectigal soluere speciem cum Vir et Vxor pro Vnaperson na habeantur quod gaudemus. 8. Ex. de diuortijs facit tres elegans in l. pater filia 6. ff. de seruit. Legata cui adde Fabrum in suis prud. tit. quod. prin. 3. illat. §. et sueniat inter Virum et Vxorem ea é munia l. 6. §. si Vir aut Vxor ibi sed quia commixta familia est, et Vna domus est. ff. ad Syllanianum patet quod exemptiarum definitione traddita a Modestino in l. 1. ff. de emptionibus et aperte Vlpianus in §. 1. Institutae de patria potestate quamrecte explicant Connanus libro 8. commentariorum c. 4. n. 1. et 2. et Donellus libro 13. commentariorum c. 18 vbi Illigerus litteram Z. B. et D. quis respexit Vetus Romuli lex teste Anicarnasseo tit. 2.

Obiici l. §) de Legat. 2.

Solutio

fol. 95.

Pref

fol. 95. in hac verba mulier nupta quae sacris legibus cum viro convenit fortunarum et sacrorum sotia illi esto utq; ille dominus ita et illa domina unde privilegijs maritis concessis uxores gaudent. l. Medicos. 6. ti. l. medicos. 6. ti. una cum uxoribus C. de professor. et medicis libro. 18. Videndus Fab. ed. tit. 9. prin. 2. illat. 18. = Quod n° attinet ad caput l.is Pap.ae quatuor; ut si legatarius decedat antequam dies legati cedat legatum fiat caducum § cum igitur ubilate explicabimus in fra hac l. Augusta soluta n. e. d. l. si Augustae 57. de legat. 2. licet hoc Principi concedatur l. quod Principi 56. ff. eod. nam cum tunc morte Auguste solutum fuerit matrimonium cessaverit que predicta familiae commixtio et personarum identitas cessare quoque debet illa ex Principe ad Augustam privilegiorum extensio praesertim cum si in d. l. si Augustae legatum ad haeredes eius transmitteretur non obstante l. Pap. illud privilegium non tam ipsi mortuae quam haeredibus eius prodesse quod in maximum fisci esset dispendium et haec vera mihi videtur dictorum iurium interpretatio eorumque inscriptioni aptissima omissa alia interpretatione Donli lib. 8 com. c. 28 ad d. l. si Augustae: quam quia inscriptioni dictorum iurium non est conformis reijciendam existimo.

12. 2° ex eadem observatione l.is Julliae de bicessima eruitur interpretatio ad l. filius fam. 114 §. divi el 2° ff. de legat. 1° ti. sed haec neque creditoribus neque fisco fraudi esse debet ut censsus sit, sed prohibitio a testatore facta nullo modo nocet creditoribus quominus distractis bonis defuncti suum debitum consequantur sic similiter neque fisco debet obesse ne bicessimam legati quod alienari prohibetur percipiat ut recte interpretantur Cuij. lib. 5. observ. c. 16. et lib. 9. c. 24. Fachin. lib. 4 controvers. c. 50. reiectis his quae post Acc. et Antiquiores scripserunt Rebard. lib. 8. Var. c. 16. = Nec tunc obstat in nostra bicessima nihil interesse fisci an possit res legata alienari: nam respondeo maxime interesse ~~[illegible]~~ quia res si non possit omnino alienari non poterit in fisco transferri vicesimaque non tantum ex haereditate sed etiam ex legatis deducebatur ut ait Dio lib. 55. et x.a hanc interpretationem verba

l. 114 §. 14 de legat. 1.

illa

illa fraudi cē d. §. diui idē dāno exponenda ff. int̄ dum-
n. v̄bum fraus ꝑdāno vsurpat l. cum tc. C. deprecis int̄
emptorem erat Rebuf in l. aliud ē fraus ff. de V. S. Bal
duin ad ff. de j.ᵉ cuilli c. de lege fals. pag. 5ᵒ Vbi adelit
fraudem int̄ dum ꝑpena accipi aut in tr̄p̄tat̄ Gorcan in rubric
tit. ff. Quar. rer. desp. c. 25.

§. X.ᵃ eandem l. Julliam de vicessima 13.
explicandā ē tr̄q in l. 2. C. de transactionib. illis si Fiscus sol
uisset repetere nꝑ posset nam vi recta int̄p̄tatione Fabrille 17. l. 2. C. de transactionib.
siccharay c. 4. gen. 1. mat. debendum cē v̄bum Fiscus et loco
illius reponendum illico motus exco quia cum cognati de
transactione ocasione hereditatis int̄ fratrem et sororem
inita ꝑposita q.ᵈ tres egredere. tr̄ imperatores absolutis
fisco facienda responderet = Dicendum ē meo tr̄o nihil im
mutandum cē de vera et recepta lectione et v̄barilla oppor
tere ad vicessimam fisco solu. endam q.ᵈ cum ex hereditate
p̄tarer abco q.ᵈ eam obtinebat mentis p̄stigiū docuit im
perator vtam cē transactionem metu imminentis litis fac
tam subijcit fratrem id q.ᵈ ex cāa vicessimæ fisco solu. it repe
tere nꝑ posse quia etsi nō solu. isset a fisco tamen recuperet quam int̄p̄
tationem p̄stt Cuj.ᵐ ad §. observat. c. 24. amplectit̄ D. Ss
Parera mostis quadrimestri ꝑ int̄p̄tatione l. Julii
et Papia n. 6. cui addendum est in d. l. 2. tr̄actari de here
ditate patria cuius cāa bona mobilia debebat int̄ fratrem et sorores
cum exca vicessima fisco nō dependeret ut traddidimus s.ᵃ
n. 9 ad finem in d. hereditate extranei in qua solum vicessi
ma locum habebat ut scribit Plinius in Panegirico ad Traian.

Postea V.ᵒ vicessime exacta variis 14.
Principum sub tabsnibus minuta cē ut observant Cuj. ad Sen Obliteratio, seu abrogatio l. Julij de vicessima
Pauli. tit. 6. Covar. lib. 2. miscell. c. 23. notant. Fr. Vorig. exist. tim.
cum Menochio de adipiscenda p.ᵒ poss.ᵉ remed. 4. n. 12. ante
Justinianum l. Julliam de vicessima tacito consensu et desuetudine
Populi obliteratam fuisse quam ut captaret Justin. vicessimam
sustulit in l. fin. C. de edicto Divi Adriani toll.

Hodierno huius l. nullum extat vestigium 15.
de tributum l. Julij de vicessima generis
Turcas et Anglos

penes aurcas Namq; Imperator n̄ ad Turcis sed ab Ex
teris in Vrbe accipit operum decimam ut Chalcondilas
affirmat lib. 8. deve in Turcicijs ad finem cuius locis a Turcis
accipit decimam partem bonorum defuncti ad exercitum ali
m.ta Instituto a Estimatis bonis faciendam Magistratu ut tradit
P. G. Vaz. Syntag. c. 12. n. 7. et per eum Gloss ut refert Rom.
in Repet. de Ingl. terra coll. 6. per annum amorte testa
toris ratis lucrato fructuario rei hereditariae et hac dicta fus
phiat.

16.

Sed cum dicta L. Iullia de maritandis ordinibus
Vigo et auctores L. Papiæ Popeæ
sufficiens ad rediendum animationis nec qualida orbitate et
celibatis postea celibes et orbos idem Imperator Augustinus ad
ducendas Vxores procreandosq; liberos non primis solis ut antea
sed serioribus etiam penis ad ducendas Vxores incitauit
quas et matrimonij frequentandi et augendi animi cau sa
sanxerat ut tradit Tacitus Vaz. anal. 6. de mendanda Pap.
Pop.a quam Senior Augustus post Iullias rogationes incitandis
celibum penis et augendo erario sanxerat id autq; profecit
alia L. anno ab Vrbe edita 762. / quam gdqd Manut et Sarmiento
in L. Colssus ff. de legat. 2. Vellint / Papius Mutillus et Quintus
Popeus Vrbis Rufecti Senciam Augusto tulere ut tradunt
Lipsius in Ament. ad Tacitum Vaz. anal. scol. 45. Cbb. de matri.
2. p. c. 8. n. 7. aggnomen mutuauit et Papia Popea dicta fuit
testate Dius Isydorus in c. quodam 2. dist. Vn de appar et lap
sos fuisse Alciatum Vaz. disput. c. 3. Conanum lib. 8. Com. c. 1. n. 5. exis
timantes L. Iulliam et Pap.m Vnam eandemq; fuisse Iustinus hoc
SS.es diuersse fuerunt. L. Iullia prior, posterior Papia attesta
tur Balduin. ad L. Iull. et Pap. pag. 1. aperteq; colligit ex Vlp.o
in fragm.tis tit. 14. Vbi ait L. Iuliam feminis a morte Viri an
tribuisse Vacationem a repudio 6. mensium. = At V.o Popea
a morte Viri bigamij a Repudio anni et 6. mensium tradidit Antho
gust. de SS. et S. Itis et de Iullia de maritandis ordinibus Iuanes
Robert. lib. 1. animadversor. ca. = Sd hay Vlp.o potestas adeo Vna
Confusio, et conuentionalis Iulij de marit. ordinib. et L. Papiæ Popeæ.
esse cepit ut qd L. Iullia inbebat L. et pap.a cauere et Vnde
mirari id debemus hic SS.m temp. diuersis plurima Ictq; verborum

ad L. Iull.

ad S. Iullian et Pap. simul inscribi potestatis. n. scabinitate id effici ut testatur Balduinus h. l.

Plurima autem fecerunt huic L. tam quam particulam ipsius in eam ex L. Iullia de maritandis ordinibus translata ut testantur Alciat huc. disputation. c. 6. Ianus Nic. Bocl. n. 1. Balduinus ad D. Pap. huius Cod. de natiis. n. 2. p. c. 8. n. 8. Eduardus Calderinus n. 4 Var. Lection. c. 23. n. 16. Lypsius huc anal. stoic. 45. Cæterum tantum ea vecensebimus quæ ad institutum nrum pertinent inprimis animaduertentes huius L. feruendo duplicem vsum fuisse – Alterum ut Ciues Romani a Celibatu et Vago ocio deterrerentur et ad matrimonia frequentanda et liberos procreationem incitarentur Namque Cratis in arte poetica ait Fuit haec sapientia quondam publice vtilia prodere vetare mandare = Edita publica vtilitate exigente Statutum fuit cum interest reipublicæ ciuium numerus amplificari L. hoc mo. 64. in fine ff. de edict. et demonstr. ciuitate ingenuis hominibus repleri. L. ff. Soluto matrim. Vnde publica vtilitas exigit nemora nuptiis fiant ita elegans in l. in Vetere. 9. medio ff. de captiuis Quapropter Imperator Adrianus dicebat nulle hominum adiectione quam pecuniæ copiis imperium suum auxeri L. contra 7. 9. si pueres ff. de bon. damnat. quæ cum audit Lipsius Nic. de magnitud. Rom. c. 7. b. ad Regii nisi populi frequentia et multitudo ciuium fundamentum esset et diuturnum stabilitatem. qd et recte videbatur in d. hoc philip. 4. in noua pragmatica reformationis. h. anno. 1623. stabilitan. 19. Statuit intra quadriennij spatium a decennijs numerandis Oficiales fieri immunes ab aliquo oneribus Ordenamos y mandamos que los 4 años siguientes desde el dia en que Vuestra Alteza sea libre de todas las cargas y officios con regidores etc. y que en los casos referidos de los dichos ocho años pueda administrar en entrando en los dichos ocho años sus hacienda y la de sus menores sin que menor tenga necessidad de la Venia = Alterabatur prædicta L. Pap. in diuendo fuit ut erario Vellis ciuibus exhausto subueniretur ut docuit Alciat. huc disputationum c. 6. et Iacitus huc anal. cuius Vba iam supra recollimus in n. 14.

. l. 6.

Capite. l. 8 ap. Pop. remissum

prima ratio secundi l. Pap.

. Oratij.

pragmatica Regia in favorem augusti

Secunda ratio. l. Pap.

47.

Scopus g.° L.is Iullie et Papiree at matrimonijs

l. 12 tab. prohibens matrimonium inter Patritium et Plebeiam. abrogata à caio Canulo tribuno plebis = Prohibens sexo inter ingenuum et libertinam abrogata à l. Pp.a

sequentibus scy licet antiqua. 12. tab l. neq patribus ple-
beiam neq ingenuus libertinam sibi in matrimonium inge-
re posset sed colligit ex fragm.tis 12 tab tt. demptijs c. 2 et
addit Roman. de ritu nuptiar c. 2. Caius Canulus Tribunus
Plebis eam abrogauit et patribus cum plebeis nubium
p misit ut patet Carolus Sigonius de antiquo j.e ciuium
Rom. qd etiã ad extremum l. Iull. et Pap. ut singula exactis
per dant ut possint ingenuus libertinus libertinam in
in Vxorem accipere l. Lege pos. 23. ff. de ritu nup. prefert
Baldus. ad l. Pap. 56. = Aliam eiusdem l. Iullie et Pap.

Excipiebantur l. Pp.a Senatores et descendentes usque ad proneposterm, qui libertinam ducere prohibebantur

capite excipiebantur Senatores et eorum descendentes usq
ad pronepotem q ne senatorij sanguis libertino admixtus
vetustiquo dam stagis polluere tur a libertinarum originem
cebant. l. Natis 16. ff. de sponsal. l. Lege Iull. 44. ff. de
ritu nup. notat Alex. ab Alex.° lib 4. dier genial. c. 22 col
referendæ tractãs Sti. in l. Senat. ff. l. 5. cum duabus
seqq ff. de senatur. quæ ll. inscriptiõe ad l. Iull. et Pap
non. quam debet intelligi qd addit Vgolinus in l. emancipa
tum 7. Vss. sed ipsa tur. ff. de senat. dum dicit cum qui
habam et patrem senatorem habuerit patre eius senatu
moto intr liberos senatores numerari vacet habi sena
toris in attenta patris calamitate qd debet intelligi
quantum ad introductionem matrimonij inter senatoris

l. 5 cum 2. sequentib. de senatoribus

filium et libertam: ut sic nepos senatoris et pater
eius senatu moto talem mulierem Vxorem ducere
possit secus hoc nubium versat in nubi senatorij
gnominiam in V.° qd adnet Bgg. et penas quas placuit
senatui nepotibus irrogari ut eadem mens a delictis
terrearis sipatur esset adpersus aliqua violati
pudoris macula l. divo Marco. 11. C. de rep quæstion.
addit Patrus Ll. sicilian cent. 1. sicilia tione 40.

l. 11. de quæstionib. C.

Excipiuntur similiter filij = et patrum filia senatoris libertinum ingz experiri potuerat
senatus: nisi publice quæstio corporis pœnæ vel arbitrariam indictam expiauerint

l. semper qui 42. § senatoris filia ff. de ritu nup. et sic ipsa
pro eius a senatu remotus sit l. filia. 9. ff. de senator l. generali
34. § fin. ff. de ritu nuptiar qd etiã locum habeat etsi

libe-

libertus ab ingenuo fuisset adoptatus l. Sciendum 32 ff. eod. patronus ejus fuisset adoptatus. ne alias pugnet cum l. Sipater 15. §. fin. in fine ff. de adoption. Videndus Boer. tit. 2. sm. c. 23. §. et arrogatr. = Nisi prius filia Senatoris corpore ejus quæstum fecisse l. autem edictum excercuisse l. Senatoris filia 47 ff. eodem. quo spectat disp.° Ptr in s. ejus 43. ff. de ritt nupt. ut adnotavit Balduin. ad l. Pap. pag. 74. = Hodie V.° etz dignitate decoratis Viris permittit pactum Uxorem ducere et ê j.° cuilibet nobilissimæ licet nuptias cuivis libet permisit ignobilibus experiri Authentica ut liceat matri etiam §. illo in dubitantr collat. 8.

Non solum autz l. Julia et Pap. liberam ista prohibendi facultatem permisit sed omne quod nuptijs impedimentum ê poterat sublustulit et dissidentes parentes liberos quos injuste tales habebant invitos quibant matrimonium ista habere cogebantr filios nuptijs assentire et filias in matrimonium collocare et dotare l. quibus 19. alias incipit capite ff. de ritt nup. = quia quamvis nuptiæ sine ejus quæ parendum gratiæ non dissolverentr ut testatr ex Paulo lib. 2. sententiarum tit. 19. Valle bautz j. civilium ut adversus plures elegantr resolvit mr Rich. impris in ff. de jn ff.° tit.° ex n. 25. Erant hi illegitimæ et x.° juris civilis vitz insistebant x.° l. 2. ff. de ritt nup. quam ego sic accipio cum Rich.° de jnris instit. de jn ff.° tit.° ex n. 31. Usq ad 43. Othoman in disp. de ritt nup. c. 3. et ibi sing. qq. illustrium c. 9 q. And. Gisberti lib. 1. qq. 4 jun. c. 12. quos etz contra Uxor nupta absq patris consensu dicebatr injusta x.° tum sic intelligendum in l. si Uxor 17. §. plane ff. sive justa Uxor fuit sive injusta ff. ad l. Jull. de adulterijs sm. Richar. loco supra citato n. 27. Rebar. lib. 4. Var. c. 16. ad medium licet time lateat illa Rota alio consensu accipi a eodem Rebardo d. c. 16 jnris. et alibi a Cujat.° lib. 6. observat. c. 16. et tandem liberi extollimatri? quæstibus impotestate parentz erant jnris instit. de nuptijs dicebatur injusti l. Paulus 11. ff. de statu hom. quod utobiter hoc agamus adverte hîc procedere in filijs emancipatis quidem etiam ipsis parentum potuerant nuptias recte impedire l. filius 25. ff. de nupti

nup.

! 32 de ritt nuptiarum et l. 1 § fin. de adoptionib.

! 43 de ritt nup.

Die omnes absque exceptione ad libitum possunt uxores ducere

! b

! Julia et Papia parentes appellantur liberorum nuptijs contradire et eis dotem negare

Illegitimæ sine consensu parentum ut civiles, et valid. sed illegitimæ liberique exheredati non erant in potestate

filij emancipati non indigent consensu

l. 3 §. sicut capacit. ff. de bon. poss. 2ª tab. = Cui omnino adde Mariatum lib. 4. pa
rergon c. 22. Matienzo in l. 1. glos. 18. n. 71. et seq. tit. 4. lib. 5. recop.
Cuiacium lib. 2. observat. c. 5.º Cuius discriminis rationem et gd sit
servetur in filia emancipata Vide apud Richar. in d. §. proinde sit de in off. tit. n. 22. et duo
barsegg. Quam obrem ut matrimonium solenne certum et justum meritò
cogebantur parentes filios nuptijs sponsalitijs et filias dotem
prestare d. l. 2. liberos ff. de ritu nup. alias gn. n. filia indota
ita facile maritum inveniret l. 2. ff. de ædit. edict. l. 1. ff. de lud.
matrim. Ubi gloss. Duar. et Franc. Otoman. in dicis. de dot.
c. 3. = Odie sane filij sine recursu parentum potenunt
se nuptijs applicare et matrimonium iustum ineunt. c. tuæ
de sponsal. c. nec de exponsal. exornat late Rich. loco s.ª citato n. 19. ad 4. Regg.
Cujus autē gdiximus l. Iul. et Pap.ª tollica ita gruphias impedire potent
19
l. Iuliae 2ª. remittitur gg de condit. si non nupserit
l. 63. l. et l. 72 §. 4. de condit. et demonstr.
l. 79 de Idito. et demonstrationib.
l. 29. §. fin. de Idition. et demonstr.
popicus apparet gd caluet l. cujus. 63. §. l. cujus 72. si arbitratu. Idebet demonstr
tionem Idition sin nupserit legere misericorditer tamquam publice utilitati subv
nupserit ei filio missum vel hic recognitv l. quoties 22. ff. de ædit. et demonstr. proximus filiationi cum
l. non dubium 14. ff. de legat. 2. proter Cujacium lib. 35. ff. 64. Scævi Iuliani in
d. l. quoties. Vide omnino Richardum in §. sed Uxori n. 42. instituta de legatis.
hoc V.º gd diximus Idition sin nupserit remittit semper intelligas
si fuerit adiecta eidem persona in V.º tertio nam si V. g. lega
tum fuerit relictum Titio se Seia nupserit Seia nubente lega
ti Idito desinet accrescere Titius adillud admittetur. l. ult. de
inuicta Vidimus tollendum elegans in l. mulieri et Titio 74. ff. de
Idit. et demonstr. penitus intelligentia Vide latius in d. l.
cum talis §. si arbitratu limitat. 4. Aut. Fab. de err. pragm.
de cal. 50 err. 15. Fachin. lib. 4. Inov. c. 99. Nam tunc ppdicta
Idition em nullum impedimentum nuptijs infert Neg. n. ea gd
Titij Legatum ne lucretur, mulier cui Idito posita fuit ma
trimonium non habebit ut recte videbat in Rich. in §. sed si Uxori in 30
ins tit. de legat. gd sic accipiendum erit ne tollendum Idito rem
Extraneo addictam Legi Fauiæ ne fiat: Veluti si Legatum pa
tri relictum sit sub Idito ne si filia gnet in potestate ne nubat
tunc n. haec dito elegitur. l. hoc et nec 79. §. fin. ff. de ædit. et dem.
gm elegantem exornat Costa in d. §. si arbitratu ampliat. 9. =
Cuius Iditionis remissionem l. Iul. de maritandis ordinibus Veris

Cen

Odie sine consensu Parentum filij possunt ducere uxores =

Cencio cum Cujac ad Vlp. in fragm. tit. 16. Vss. de nuptiis et Ulz. Sent. Pauli. tit. 4. Vss.° ut impossibiles & Aut. Augustino de Ll.ª c. de lege Julia de maritand. ordin. pag. 2. adfin. Dond. Lib. 8 Inc. c32. Vss.° iam primus Balduin. ad L. Pap.m c. 8. pag. 89. qq maxime fabet Ulz in l. adigere §. fin. ff. de j. patron. Vbi Paulz scribit L. fall. de maritand. ordinibz remittiius iurandum qd liberto in hoc imposituré ne Vxorem ducat libertę nocuisset qdqd Itarium existimet Cesta ind. l. Cum talle §. si arbitratu excellio. l. n. t. = qd ex Lumani Senia in l. sdi hoc. 62. §. fin ff. de sdict et demonst. putat Lege Elliacentia §dictam sdihorem remissam fuisse. Explosaeq alia oppinione Brisonij Ulz selectay Cz. referentis id ad l. fall. miscellam. Cetera ad remissionem huius sdihonis §tinentia videre poteris elegantr ogesta a Richar.° in d. §. sdi Vesri tantummodo aduertentes hodie hanc sdihorem Viduae appositam retineri et nuptiale cautionis remedio implendam ée auctorica cui relictum C. de in Victa Viduitate tradit Cesta in d. l. Cum talle §. si arbitratu limitatione 4. ff. de sdict et demonst.

Quibz addendumé qd cum L. papia matrimonijs §sequendis §peraverit et Civitas ingenuis hominibz repleretr ea cautum §fit ne 50 annis minor nuberet sexagenario hōni. aut Vir ista etate junior quinquagenariam feminam acciperet in Vxorem. l. Sancimz 5a segunda C. de nuptijs cum extabi nubis nihil liberoz §speravi poterat cum hoy semen sit sterille et nōplificum ut ex Arist. Gallen et Alberto Magno refert Thivachelz in Ll.ª nubialibus L. 6. glossa. t. n. 19. observant Lactantij lib. 1. c. 16 Alex.or ab Alex.° lib. 4 dier geniallium. c. 24. Conanz lib. 8. Inc. c. 1. n. 6. Balduinz ad L. Pap.m pag. 62. Lypsiz ad Tacitum lib. 3. anal. sect. 45. Rosinz antiquitatum Rom. lib. 8. c. 16 infine nam cz natura ad hoc mulieres §genuerit ut partz ederent. l. 2. C. de Victa Viduit. maximum accipiunt eaz munus sit sdipere acheri scephum l. quaritur 14. §. 1. ff. de sdilit. edicto Vnde pudoré feminis nuptiaz §mia nō habere C. pudor. 37. §. 2. = Hinc illa Vox Rachelis Viro alsquentis Genes. c. 30.

huius conditionis remissio nemo adhuc meminit aliqui. l. Ulpianus = aliqui. l. Miscell.

Hodie non remittitur apposita conditio

23

l. Julia de pe. prohibetur mulier quinquagenaria nubere sexagenario homini

damihi liberos alisqm moriar. optime L. papia mulieres
quinquagenaria anuptijs accebant cumeadem l. exis
hmanuvit mulieres quinquagenarias infecundas et ste
riles. dare effici l. sisterillis. ff de actio. cupti. sicque
parit mulier maioris quinqua genarijs miraculi digna
si maior quinquagenaria partum ediderit talis partus
mirabilis erit l. Simaior. 12. C. de legit. hered. tradit Plinius
lib. 7. naturalis hist. c. 14. etsimiliter cum viri sexagenarij
palestrę Venerea inepti sint et ad sobolem procreandam
minus idonei ut colligitur ex Arist. de hist. animalium c. 16.
inpris. Vbi ait mares usq ad sexaginta annos generare vale
re recte eis. l. papa. quam in tr dicta Nubia.

Sd Imperator Claudius l. papiam partim abrogauit
Vt testatur Suetonius in eius Vita c. 23. Alex. ab Alex. lib. 4 dier. gen.
c. 22. et edicto precepit ut sexagenarius minorem quinquagena-
riam ducere posset. nec ei permisit quinquagenarie
sexaginta annis nisi minorem natu nubere ut stat ex Vlp. in fragm. tit.
tit. 16. in fine Sueton. in Claudio c. 23. qd ideo Claudius sanxit
qa gmuis ut plurimum Sexagenarij generare nsleant perna
turam tn possunt. ut explurimis exemplis traditis a Valerio
lib. 8. c. 14. et alijs bonestis autoribus firmat Mercurialis
lib. de hominis procreatione c. 10. Ceterum ut mulier qui in
quagenaria impleat pmonstro e d. l. Simaior. C. de lec
gitimis heredibus. Hodie tn nulla etatum distinctio
habita de qua tn minus Senece liber de matrimonium stra
here potest post Justiani Sanchone in d. l. Sanctimus. C.
de nuptijs. Cui nre sententie tex in l. Sd e qui affectum. 6. Hodie lib.
lib. quoniam nec etas, nec sterilitas impedimento
circi: exqjuncta illa Vba precedentia eius dem l. nam
et Vxorem ducere colligi videtur ex ante Justin. Senex nul
la etatum distinctione habita potuisse trahere matri
monium. Nam respondemus pdicta nouas Justiniani tantum abrogasse l. pap. Suscita ratio ius an
tiquum. qd ante eam millitabat de quo cogn. Vlp. in d.
l. Sd e qui affectum huic Utriq iuri Vsq Cerete. formitę quo
sola senectus nō obstat Valerie matrimonij sicq senem

Imperator Claudius constituit ut
sexagenarius minorem quinquage-
riam ducere posset, sed non teneba
tur quinquagenaria minorem sexa-
genarium nubere posse

Iustiniani autem ut omnes tres
discrimine etatis nubere possint

Ejici l. 6 de liberis postlim.

Idem etiam Echallig in hoc compor
tat. de senectu non obstet ma
trimonio

ex de

etz derogatum matrimonij Ita hanc gloc ꝓbat And. Gail lib. 2. pract. observat. c. 141. n. 8 et ex alijs plurib⁹ eleganꝰ rissoluit Sanchez de mat. lib. 7. disp. q. 2. n. 23 et Idem negauerit Portij instit. Imperialis demynt. coll. 4. et dubij manserit Ant Gom. in l. 9. tau. n. 57.

Id gaudierunt quamplurimi ad ducenda Vxore abhorrentes qd nihil dubij deliberatu mihi liberaliter putarent Ceppius dubius ut scribit Ioan. lib. 8. cons. cl. n. 4. et Iull. et Pap. ad matrimonia iucunda ꝓmijs et pœnis cum suis uitauerit, sicq; Proceres et honorum immunitatem parentibus ꝓliberis ꝙ. rempub. secundarent scripsit. Vnde ꝙ adempt. administrandorum admitteret minores ꝙ. annis. l. adrempub. ff. demun. et hon. v. in bonis filij Legis Iulia et pap. ꝓpinquis liberos liberos singuli anni zenitis bonis. l. 2. Vbi Cuiacius explicat et cuius inscriptionis ꝙ. ꝙ. ad. Iull. et pap. ff. d. munor. Quibus adstipulatur Petr. Greg. lib. 47. Synta. c. 9 con. 16. Vsq ad finem capitis Cuiac. lib. 20 observat. c. 34. Donel. lib. 17 com. c. 24. Vbi elegantur illigorg litt. h. apposuit puerum natalis dignoscendi de etate iudicandi Videre poterit = Praterea grauius in honoribus delinquentem dicit et sonijs dicendis etatem ratio haberi soleat utqui etate grandior est proferatur l. Sempronium quinta ff. de iure immunitatis tamen his ꝙ liberos habet ꝓmittit natu minor ꝓ seruis l. Spurij. 6. §. Vlt. ff. de decurionibus l. in albo. 9. C. eodem. lib. 10. Vbi stant Bart. et Cuij. ff. in l. 1. n. 13. ff. solut. mat = Russij q. 3. Roma liberos 4. in Italia impetrijt §. haberet abitela excusationis munere excusatur l. 2. §. Legitimos ff. de excusat. lut. priꝰ instit. eod. tit. l. 1. C. gn. liberos se excusant l. 2. C. Cinc. ff. Jos. tit. 17. p. 6. ait et a ceteris muneribus personalibus excusantur ꝙ quinq liberos habent l. nepotes 3. l. personalibus §. ff. de iijs qui num. lib. Valo. l. 3. §. ꝙ maij et ꝙ cura l. cura 4 ff. de munerib. l. 2. §. munerum et §. adoptiui ff. de ba cat. mun. et ꝙ regularit. numerum liberos ab oneribus patrimon. excusationem ꝓtet. l. 2. §. ꝙ patrimonij ff. de Vacat. mun. l. nec §. C. de

22

Infra an 25 annis non permittitur administratio Reipublicæ ad l. Iulia de pœnis militiæ vacuitatis annis non impeditus liberis

ex hac ratione Sententijs dicendis præfertur maior annis, ad l. Iulia de pœnis qui liberos habet præfertur

l. 6. ad l. Iulia de ambit. et l. 3. C. eodem

qui 3. liberos habet in Italia, in Italia excusat habet exemptum a tutela et curis

qui liberos habet excusatur ab omnibus muneribus personalibus.

munera dicuntur non excusari à muneribus patrimonialibus.

C. demum post. in fin. lib. 10. et ex. a extensi recepta dixim
intelligendum in l. 1. C. de ij q. numero liber. lib. 10. in qd Rs. mr. at ortibus 3
numerum. 12. liberos abone. ribus et patrimonialibus excusare
l. Sigs decuris 24. C. de decur. lib. 10. tenent Bart. ta. Platea et
Lucas de Pena idem Bart. in l. Sempr. §. 1. ff. de. a immunitat. l.
spec. spez in d. l. 2. tit. 17. p. 6. glossa 2. et alij quos refert 6-
barrubias de natiu. a p. 2. c. 8. n. 2. Parlad. quo. 1. dixian. diff.
diff. a 44. n. 5. & Bald. et Rebuf. in d. l. Sigs decuris existima-
verint. 12. liberos numerum excusasse a munerib. patrimo
nialib. cum q decuris sit d. l. Sigs decuris in aliis V. o regni numero
16. liberos p. l. 5. §. demonstrat. ff. de. a immun. q. ts. senta placuit Alberic. in
Rub. ff. mun. et hon. n. 88. Abend. de exmd. mand. c. 19. n. 16. = Sd nobstantes
hæc in d. q. demonstratis potè defendi Bald. sentia q. licet in quocumq. civitate reperiamur
12. liberos nr. obtinet ita q. in d. q. demonstratis post n. intelligi ds. 3 loquendo regi ut illa
q. dicationem postulabat habere. 16. liberos non vero p. plures et tanq. numq. non gaudent.
Nec decia. o ex. q. in d. l. Sigs decuris tempore vetustate obliteratæ. Nam et
apud nos in Regis supmo Senatu decernisolent Regia diplomata
ad hanc immunitatem tutandam; teste Abendano in capi
tibus ptor. l. p. c. 19. n. 26. et Rojas de successionib. ab intes
tato c. 16. n. 9. sicq apud nos q. 12. liberi filios immunes erit a tribu
tis illis q. vulgo appellam. pechymoneda forera Vt tradit Bar
bad. d. diff. a 44. n. 5. et qd magis c. licet l. c. tit. de las alcabalas ff. 6.
recopil. nemo excusetur a solvenda gabella ex Vrute immemo
riali statuto. nisi habeat privilegium in scriptis exemptus. q. licet 12. liberos quotie excussatur in supino stillicidio a gabella solutione
et dant adhoc ejusmodi. ut tradit Azebedo in d. l. recopil. is
n. 19. & a cui opinione discordiat Barbad. d. diff. a 49. n. 6. =
Nova V. o pragmatica cuius mentionem fecimus n. 16. statuit ut q. 6. os
liberos mares habuerit sit exemptus toto temp. Vitæ sua a gravatus
oneribus t. relatis. = Et tandem q. l. 12. tab. intestatorum et
et filium Vlpianus citroq. ab intestato hæreditatis capiendo
ius nec at hic S. C. Tertullianum effectum q. Vt mater ad inte
statorum filios successionem admittatur si ingenua ter liberos
quater peperit dum mis Vivos et plenum temp. is pariat Vt tradit
Justin. in pro. mis hit. ad Tertullianum, et fulcit Paulus lib. 4. sent.
tit. 9. = Undecim aliqs mulieres prodigiosi liberos et a forma
humani generis pariant, ut stat ex memoratis illi exemplo relato

a Mar

tamen apud Romanos tuebatur 12
liberorum excusat etiam patrimo
nialio. munerib.

l. 24. C. de decurionib.
Obij. l. 5. §. 2. de iure immunitatis

N. 23

etiam apud hos numerum 12 liber
orum excusat. Regia diplomata ad hoc

Nec decia. o ex. q. in d. l. Sigs decuris tempore vetustate obliteratæ.

& ex Nova pragmatica numerum
6 liberorum

l. 12 tab. intestatorum ad filium non
datis recipiuntur excipiuntur =
tamen S. C. Tertullianum matris ingenuæ
3 liberos enixæ, libertina q. admitti
tur ad successionem filij intestati dummodo
virtus ad plenitudinem temporis recipiat =

a Marcello lib. 7. reg. gestar. et ex aliis pluribus gestis a Plinio lib. 7. natal. hist. Maiat in l. quidset aliqs. 135. ff. de V.S. Balduinus ad ff. Romuli c. 18. et Simone maiolo dier. canicul. colloq. 3. merito dubitas exortae an simulier monstruosum aliqd aut prodigiosum enixa sit ei prestiat ut possit admitti ad intestati filij successionem et Paulus in l. nisi liberi. 14. ff. de statu hominum et lib. 4 Sent. tit. 9. § mulier exquo desinit esse mod. l. nisi liberi sit nihil talis partu matri prodesse et gaudet nisi liberi qui humanam humanigeneris formam non servant sicq hos partus inter prodigia numerari debere scribit Vlp. in l. ostentum 38. ff. de V.S. et l. Romuli. quam refert Dionis. Alicarnas. lib. 2. antiqt. Roman. et late exornat Balduinus ad ff. Romuli. c. 18. q monstruosi partu quos necare eidem permissum erat ut refert Duar. in para. tit. ad tit. ff. de statu. hom. Simulatq nati erant cedi iubebantur sicq cum nisi sint liberi necnati tit. parentum inqq. preveritis" natiuitate rumpunt. l. 3. in fine. ad nullum declinant monstrum prodigium l. depositum. hered. instit. cui donat lex in l. 8. in fine tit. 33. p. 7. et in l. fin. tit. 23. p. 4. qd precedit qd attinet ad veram l. Iull. et pap. ad illustrem penam cuitandam monstrosi partus proficiebant ex. gr. in l. quidset aliqs. 135. cuius in scripte ad l. Iull. et Pap. ff. de V.S. itaut qd licet l. pap. urbas esq eis in tit. relinquunt semisse multat autore Niceforo lib. 7. c. 47. et latius infra dicemus in predictam muletam cuitabat q partum q monstrosum cuitebat d. l. gretaliqs. pinxpta tur ut notis ad Paulum d. lib. Sent. tit. q Iullig Pabig Hegnum Scilliatay cont. 1. scill. 25. omissis relationibq Accursij Bosa talis et in d. l. nisi glos. 1. et omissa oppinione Cmundisle vidij tit. observat. c. 33. q existimat in q. predicta Paulum et Vlpianum discordasse = et adeo Verum e plenum habentes privilegijs gaudere ut ius liberor q aliqdo princeps nona bonis q lucris quos amputuerunt Imppes. Severig et the o dosig in l. 1. C. de ej. C. liber. quemadmodum ex Justin. tribu it ut mater posset abintestato filios succedere licet amplius non peperisset. l. 2. C. eodem tit. //

Prodigiosus partus non prodest matri ad succedendi filis

l. 14 de statu hominum

l. 38. de V.S.

l. Romuli partus prodigiosus non alit. sed qdi iubebatur=

hati certe; formam humanæ generis non imitant recta necari debuit prodigiosus

l. 3 in fine C. de Postumis hered. instit.

Partus prodigiosus prodest ad cuitandas penas l. Iulig ad P.S

l. 135 de V.S.

Imperatores Orosius ad Rhodiorum cont. ut omnes habeant ius liberorum

Iustinianus, ut mater etiam si non plus non pariat succedat filis

Perq expl. Iulia &c. in eglibes

Vidimq de primis qq Ciues Rom.i q prole Remp.m se
fundabant afficiebantr; nunc sub ordine de penis qq. l. Iullia
et Pap. cet. acc. libatu deterrebat dispiciendum é mihi
aduertenti S. pap.am eas auxisse ut ex Dione plat Lipsiq ad Ta-
citum Vz. anal. fol. 45. intr quas, illa p cipua é et q ad rem
de qua agimq Val de pertinet ut si qd in testamento fuisset
cœlibi relictum et intra. 100. dies a mortetestatoris nuptijs
se n copulasset totum ab eo auferret fiscoq adiceret ut
Vlp.s in fragg. tt. 17. dedarat atq ita cœlibes et si alias fe
ciuilis posset et hereditates et legata capere tn LL.q
Iullia et Pap.a incapaces éé dicebantr. qa relictum ei sori-
piebatr si intra statutum tempq legi n parebat exqua
ab eo rbq recepta doctrina plurima IC.tq responsa luce
accipient q Lm. iuris mouis regulas difficillima éé Videnr.
sit = 1m responsum Pi in l. 1 verbq eius. 82 ff. de adq v hered
l. 82. de adqu. hered. Vbi scribit Clemens Terentiq seruum eiq q apparente post testm in-
stitutum iussu Domi addire hereditatem posse qd timanu
missq sit sibi adgrere sin auth citra legis fraudem alienatus
nouo dño co horere. q sentia iuris prijs re fragrari Videtr
Nam cum ttli facto cum seruit expsona dñiq intro
ducta sit l. nimiq 31. ff. de hered inst. adeo ut regulariuris
ciuilis sit illi seruis legare nospoté quoq dñis legare
posseq l. simili. 12. §. regula ff. de legat. 1.o Is cui seruit
institutionem n Valere ind. l. Siseruq. Neq manumissum
alienatumue seruum posse ex ea institutone adire eqdem
ttli facti tempe eius erat cum quo n erat ttli facto ex eq.
bq ind l. si alienum. 49. §. in extranei ff. de hered instit. §. ms
extranei inst. de hered. qualit. et diff.a l. gabinius 2 co.
ff de exegul. iur. Sd omisit cabitinahonibq quas
Acc. ind. l. Siseruq Vbo hereditatem. et alij antiq t nectq
omitto Inano Vbo Im. cs. n. 11. Dond. Vb. 6. Im. c. 17. et in au
dita alia explicatione Cujacij ind. l. Simili §. regula ff. de
Legat. 1. dicendum é tm in dicta l. Siseruq n log de seruo
Eius q ttli facti one caret cuius modi é peregrinus et depor
fatq. l. 1. C. de hered inst. Nam instit.o eius serui a bini bo
Vim intelligentia

Vi ssa éat

Vihossa cet nec expost facto Iuadescere q̃ minus seruꝰ manumissꝰ t alienatꝰ cẽt Xᵃ. text. in d.l. Stalienum § in ex transeis sd potiꝰ tractare de seruo eius q̃ttl. facti ꝯ haberet capere ẽt cum effectu sꝛeq̃ prohibeat. Huiꝰ receptissimum exemplum pponit ff. in fidei cuiꝰ instit. l. Pap. in tr dicta vbi erat dubium hereditatem addire posset, sine in tra centesimam diem creditoris cuiꝰ pignꝰ se applicaret hereditas ei ablata fisco vindicabat. vt s. tradidimꝰ n̊ pxie. p̃bat q̃. Terentiꝰ Clemens seruum eius q̃ capere impune. posset. Gelibis pro eodem scriptum. si antequam iussu domini adeat hereditꝰ manumissꝰ alienatꝰ esset ipsum admitti ad hereditatem. si mo nihil factum ppetuꝰ mirandum. l. Iull. et Pap. Vbi legis ex d.l. Sisenna ibi etenim in fraudem legis factum ẽt. q̃ deca vase receptum fuit. qa l. Pap. ª et caducꝰ observatio quae odissa erat interpretatione potius restringi quam ampli ari debuit ut recte desiderat Eduardꝰ Caldera lib. 4 var. lection. cap. 3. n. 6. Vbi adverbit posteriorem illiꝰ l. partem de verbo intelligendam ẽt q̃ pars dumtaxat capiendo idoneꝰ erat ut infra videbimꝰ. q̃ interpretatio facile suadetur ex inscriptione eius dem l. Nam etsi in Vulgatis Codicibꝰ eius l. Tertullianꝰ autor ẽt existimetur, in insolentiis quas Gotofredꝰ omisit acceptos ferre Terentio Clementi ad l. Iull. et Pap. quam interpretationem p̃ti Caldera eo nupcitato tradidere Duar. in d.l. similiꝰ. regula ff. de legat. 1. et Richar. in § seruꝰ autꝰ ex n̊. g. instituta de hered. instit. dil. §

Praterea eredem fortasse fuisse apte Sentiꝰ tex. in l. placet § de adqr hered. q̃ ẽ vtr. dil. Iull. et pap. Vbi placet vtr. quo adgnita peraliquem hereditas ei cuiꝰ is ẽ impetrante ocissime adquiri. nec momento aliquo in persona eius q̃ quem adquisitum fore. Cuiꝰ l. Vera assertio hypothesis ẽ si liuus fam. Cleps ab extraneo heres institutus fuit. decessit testatoꝛ filiusque in tra centum dies legi paruit ideo Vxorem induxit nunc si ꝛeq̃ eam hereditatem tanqm caducam vindicare pro fessus eam fortasse allegare posse q̃ nisi le attendi cui adgnata sit l. 3. §. hoc autꝰ ff. de

25

l. 33 de adquirenda hered.

de Legat. pstand. quaerit. an possit et facille V. sp. respondit nihil ex filij caelibis persona fisco deferendum ee nam cum iste filius patrisus velicti crimen lamentum adgrat. l. cum Vulgatus ff. si a parente gs manum. sit. interptatu Paulus hanc acquisitionem intelligendam esse in persona filij, t Vnico momento residisse, sed ad patrem pertinuisse ut fiscum excludat, neq. n. delinquit ille q in quos homibz pcipue penalibz s. fiscum facille respondit l. Imputo .10. ff. de iure fisci prog ua videndz Maciat. de presumption. 3. p. presumptione 41. 666. Mar. Var. resolut. c. 16. et qd dicit de hereditate idem intelligendo é delegato t fideicommisso, donatione caa mortis filio fam. relicta ut waddit Paulus ind. l. placet 6. t qd aliud sm. quam interptationem intelligendo quog erit tex in l. Nilogiu 21. de ritu nupt. cuius scripto é Terentij Clemens his vbz. ad l. Jull. et Pap. Vbi cabeb filium fam. Nilogi Vxorem ducere sz per l. Pap.ne aduitando s. celibatus penas quoniam cum legatum vel hereditas confestim patri quaereretur non poterat fiscus legatum vel hereditatem vindicare etsi celibs esset filius familias atque ideo cessabant incoponda gu avium mchi veligui. ad matrimonia suscipienda q gebantur

26

Sd praedicto waddito interpretationi ad dictam l. placet ff. de adquirenda hereditate obstat gra uiter et anime animaduersum responsum Paulum l. capisse 140. ff. de Verborum significatione Vbi cum vb. Jull. et Papiam scriberet secundum eandem respondit quem intelligi quamuis alij acquisierit atque ita videbantur dicendum secundum legis Papiam regulas acquisitionem quae patribus pro filiis familias fit non operari in instanti. ita ut neque momento in filij persona consistat dicta l. placet, sd ipsos filios familias capisse intelligij; quam difficultatem auget Pomponius in l. peruenisse. 171. de Verborum significatione Vbi peruenisse adte recte dicit. qd perte ad alium peruenerit Vt in hereditate liberti per patronum filium fam. patri eius adquisito quaesita responsum é. sig.° filius quialij hereditatem quaerit cum effectu capit dicta l. capisse

merito

non delinquit, qui in questionib. delictis. d. penalib. condemnatis non respondet

l. 10 de iure fisci

l. 21 de ritu nupti.

legi 99 de adq. hereditat. obijciatur l. 140 de V.S.

l. 171 de V.S.

merito ex eius persona fisci lucrum illd vindicare ꝓtendit
qd exisse é 2.° illd qd s.° de cuimo n.° ꝓcedenti qm no dum
cum n cessisse Acc. in d.l. capisse: intellexit eandem. l.ma in
filiofam. qpropie capit qmais alij adqrat qd qdem n placet
qa eadem solutio et dubitatio é, et proteved qa sica
perce é cum effectu sibi adgrere n alij et quemvedicitur
illd qd apd eum adqm puenit remanet l. aliud é capere
7ꝫ de V.S. n potest d.l. capisse intelligē in filio fam. qsibi Solutio l. 140 de V.S.
n quoit sd patri d.l. placet. = Vnde hanc rem meditu
dis peritus penetrasse Videtur Cuiiat. in eadem l. co-
pisse qcum obscuram ee agnosceret d.l. intelligit n in si
nio fam. colibe sd ponit in solis coelibe. Cui debiti liberatio
relicta é x.a tem in l. sicuq duos 29. Vss qd si solij ff. de lib. l. 29 alii conet. legata
legata Vbi sigs duos debitores socios habens damnauerit
h oredem suum Vtrosq liberare si alter exijs caperen
ꝓssit id é celebssit capax totum cum effectu capiet qm
uis partem in capacj adquirat nec incamparte negotiorum
succedit qa cum isti rei debendi solij sint et capax de
beat per acceptilationem liberari l. 2. §. nunc de effectu
Vss.° sd qd si socij ff. de liberat. legata liberato eo ille
qui capax é ꝓ consequentias quoq dimittitur. d.l. sicuq duos
Vss.° qd si solij Vnde nihil minus si Paulq respondeat in d.
l. capisse: capisse quam intelligi? qmuis alij agrerint.
q hypothesi mire quadrat cum Vtraq l. sit desumpta
ex Paulo tit. de ad l. Jull. et Pap. qd V.° tit. in d.l. sicuq duos de legati
de coelibe n solum demonstrat legis inscriptis q é ad l. Jull. et Pap.
sd et q euidenter ijsdē exillis verbis Vbis delegavi debetis quimihi
ei cui hoc onus dum lege petit. qua Vba autre ferenda ss ad
delegatarium capacem cui per eius accrescendi onus portio is
deficientis a l.e de fertur put existimat Bal. Acc. et Bart. quos coteri
Veteres sequuntur in hac ꝑte qd qdq admitti ꝓte, cum tit. Vt legati delegato
danationis Vpatet exillis verbis Vbis damnauerit heredq meoq cum ipse ss
a bimihi iuri accrescendi locq n sit X.a Vera interpretatio hac in l. sicuq tit. 7 de leg.
2.° Vbi Cuij. addit et Pich. in q.s. si alterq rer. n. bq. in sit. delegat. autre fer
enda ss ad fiscq et tuc necesse ꝓt verbis illis Vbis si alter exijs caperet
n ꝓssit de coelibe intelligendum Nam si de orbo in capaci acciperet hoc é
de peregrino s deportato potis eius portio pro non scripta haberet

et penes hered. remaneret quam ad fiscum perveniret ~~mma~~
Xta l. Unica §. imprimis l. Simmetalum 3. ff. de iijs q. pro script.
habentur. q̃ d. l. sic q̃ duos mutuitas ut existimat mr Pichar. in d. §. si eadem res n. 72. et 73. q̃ p dictam mutuitationem ipse sui immemor explodat in §. ex huiusmodi n. 74. et 8.
in s. hit. de duob. reis. Unde liquido elic deducet discrimen in
tr duos reos promittendi sociis et insocios q̃ liberatio debitis
oata é si quidem si solij ss. q̃ Unus ex eis sit celebs fiscus ex
cludit d. l. si is q̃ Ver. qd si solij sint uxorati solij fiscus adparitq
celibis admittet eadem l. si is q̃ in pris x.a tradita in mu
tuitationem.

L 7. Sd adhuc adversus x.a traditam
mutuitationem ad l. placet duo scrupuli obstant = 1.o nam si ne
propositam ante hac illig l. hypothesim tm̃ ille restringitur
ad solos filios fam. qd videtur ferendum nec cum l. generaliter
loquatur reg. generaliter debeat intelligi de aliquibus. per
quam cum mulier inuxoratam personam ex reg. tm̃ in l. 1. §. ge
neraliter ff. de legat. p. landis. = 2.o nam ex illo Verbo quoties
quo Ulpianus Ulp. in d. l. placet de omni videtur in semp per filios
fam. patribus quaeri qd in difficilli é cum extet quidquid
adquirit filius patribus quaeri ex reg. tm̃ in §. item Verbis inst.
per quas pers. nob. acquiritur cum aliis certissimis Cuius V
Verbi scrupuli facillime euacuo é si aduertamus ex Verbo
Quoties a Scripto plato in d. l. placet ~~Ulpianus~~ hic eum incipit tm̃
generaliter procedere sed tantum in pecuniis fam. mercenario p
quam naligdo sed semp et absolute elic in vitis donatis quae
hereditatibus cadentibus ex lucris ex. Ubi Hic. Ubi ope
ratur de adquir. rer. dom. l. Servus Venantes 62. ff. de V. O. = at
in filijs fam. elic ex reg. seculo x.o observatis quidem Utpote adq
sitionis capaces patribus reluctantibus nec adquirebant sed potius
sibi Ver. Aut. fab. tm̃ sect. 7. ex 11. et ex aliis eiusdem au
thoris locis et elic ex aliis uiris mihi in primis placet latissime
et elegantissime mr Pichar. ad tt. ff. de adquir hereditat. c. 15 per
totum. Unde elic Utpote in d. l. placet scribens ad l. Iull. et Pap.
cum mysterio Vitae Verbo illo quoties ut denotet in semper persistat
fam. patribus qui ex quo elic in servo si ponamus filium fam. ex
libem heredem in res habuerit patrimonij sibi hereditatem eam
q̃m recusare eumdem filium pos. é elic patre renuente et

cius

eius nullo iussu p̃cedente adire hereditatem cog. cessu
s in celibatu p̃sistat filꝫ fisco locus fit cum tunc cesset illa
celavit et ofert in facta patri agrs.° dequa b. q. p. Vlp.° ind.
l. placet = Nec tunc obstat tex. in l. fin. §. sin autꝫ Vlp.ma
ubi pater recusante debon. glib. v. sin autꝫ pater recu
sante filiꝫ adire maluerit damus ꝑ dem licentiam ei facere
exqq liquido constare videtur nouo ꝑ.e hanc filio fam. scꝫ
licentiam ut pater recusante hereditatem sibi delatam
adire possit quasi hoc antea ei non fuerit; nam eiat vera
solutio in utr. ꝑtꝫ qꝫ pet. dat. anno Pichar.° omnino viden
dum ad tit. ff. de adqr. hered. c. q. n. 47.

Rursꝫ ex doctrina s.ti tradita n. 27 occurrit
Verus centꝫ ad l. hereditatis 138. ff. de V. S. ubi Paulus
ait; hereditatis appellatione bonoꝝ quoꝫ possessꝫ steterit,
nam licet ꝑ multa et insignes diff.e contineat hereditatꝫ
et bonoꝝ possessꝫ l. ginabena b. vr. sed in bonoꝝ ff. de adqr
hered. legãdmitti c. l. iuncta michiꝫ §. pen. ff. de adqr
hered. quas eleganti calamo cumulat in Pichar. in §.
quos cxn. ꝛꝫ eumque sꝫ exqq instit. de bon. poss. sic ut qd
attinet ad l. Pap. hereditatis nomine bonoꝝ possessio inclu
batur utqm admodum a celibe hereditatem structuraꝫ
bat similiter et bonoꝝ possessionem utrique explicat Bald.
ad l. Pap. pag. 99. Robert. lꝫ. Vars. c. q. Quia ind. l. hereditatis
nostꝫ Faber. in notis quas vidimus ms. ad l. Pap. n. 16. ms.
Pichar. in Rub. instit. de bon. poss. n. 8. alias nominatus
et illusorius redderetur legis Papiæ pena si prætor celibi
bonorum possessionem largiretur cum effectu qua
de causa incapaces neque a prætore admittendi esse
scribit Vlp. ms. in c. 22. §. ubi cum g. de bon. poss. cuius optima ꝛ
institutionem pete a mo Pich. in Rub. instit. de bon. poss. n. 7.

Pertinet ꝫ ad idem caput tex. in s. et ꝑ deinde
itsum 87. de leg. 3. ubi Paul.s lꝫ. ad l. Sull. et Pap. scribit
Legati appellatione fidei commissum steterit. nam etsi Vari
fuerint Pandectarꝫ ꝑ.es inter legata et fidei missa diff.
ut stat exijt q. ab interꝑtibꝫ notari solent in s. de legat. 1.

28.

l. 138 de V. S.

29.

l. 12. §. de bonor. possessor.

l. 8) de legatis 3.

qua postea Justin. rescauit m. l. 2. C. munia delegat. in quaꝫ
ad l. Jull. et Pap. pertinebant Legati Vbi fidei missum eẽ
te ex aequatorem Justinianeam. Sp̃ hꝫ debatr et ff. scelebre
gati modum scripsiſe ñ poterat ita quoꝫ rec. fidei missorem
tum tꝫ poterat Regꝫ. nec alias Authoritas Legis impedire
fisci cluderetr ut in ſtitutis Parerem. Mensis quadrimes
tris ad l. Jull. et Pap. n. 17. Richar. in ff. l. n. 11. in fit delegat.
Solent. n. Plancus Legatis decretum loquens in legatis vedatur illuxo
rium illd. ad fidei missa extendere. l. qui sub ditione 8. ff. cum
fidei missis ff. de edict. instit. Vbi docet Vlp. id honem iurisdictiona
ndi decret. praetoris in legatis remissam exeiſſe extensione
et in fidei missi remissam ẽ. Eqno etꝫ ñ male potevit in
telligi tꝫ in l. 1. ff. de legat. 1. x. explicationem Rebuffi Vb.
3. Var. c. 9. Sd hui receptae interpretationi ad tx
in d. l. ab fidei missorum obstare Videtr sequens scrupulꝫ. na
quantum ad l. Caducariam Cœlebs et Latinꝫ Junianꝫ equi
parantr nam jus admodum ille si intra centum dies Vxo
rem ñ duxerit legatum ei relictum caducum efficitr
et fisco applicatr idem quoꝫ fingit in Latino Iuniano
si intra idem tempꝫ jus quiritum assecutꝫ ñ fuerit V
tradit Vlp. in fragm. tit. 17. in prin. = Sd licet non procedat
in Latinis Junianis quantum ad legata ad fidei missa v.
ñ patuit nam Latini Junianis fidei missum capere possit.
legatum capere nequeant ut testatr idem Vlp. in
fragm. tit. 25. Vt Latini g. idem quoꝫ procedere debuit
in Cœlibe = Quod efficaltas recepit expreſs instit. de
fidei mis. hereditat. Vbi discimus illos qq hereditas
et legatum relinqui ñ poterat fidei missa in nostra
ipsorẽ. = Cui obiectionis vitandꝫ cãa respondendum puto
in d. Vt. Latini Vlpm. intelligi debere. s. m. prima illa temp.a qq
fidei missa erant in prima et nemo in vitꝫ cogebatr ꝑstare
deque fuerat rogatꝫ poterat q. fidei missum relinqui capaci
et ab hoc de sua sponte ꝑstari ut docet Justin. in d. prin. =
Vnde quia l. Vo. contra ꝓhiberet mulierem in stitui heredꝫ
s.a qua dr. tertiam bonorꝫ ut tradit Cicer. actione 7. in Verrem

et Gellius

1. Principium instituta de fidei commissis hereditat.

Iulio

adnotatio ad l. 63 de legatis 3. Scipio Gallus Scipionis Africani in principio

intellectus l. 1. de legatis 1. secundum l. 482. in Editione Antonii.

et Gellij Vbi nocturnum achic. c.13. et lib. 17. c.9. poterat tñ ei fidei missum relinqui abnorde sine fraude extari ut stat ex hic lib. 7 definitis et deducit Quintiliani 5 cy lib. 9. institutionum c.11. Vbi sic ait, nam ga p legem institui hered Vxorem potevat id fuerat actum ut ad eam bona p hoc fidei missum pervenirent. sm. q temp. etz accipi debet dictum proximum inst. de fidei mitt. hereditate = et V.° tz9 m.d.l. ad fidei missa intelligendz erit post quam Diuz Augustz orationem in senatu recitatam iussit scribi autoritatem interponere ex ea fidei missa ea ad uim necessitatem redigit d. prio inst. de fidei mitt. hered. nam tunc nefrans foret legibz phibentibz capere statutum fuit ut gl. libet phibitis de hereditate et legatis equant ad fidei missa quoq protrahere et adeo non tam inimicam in capacibz relinquendi licentiam = Sed ad hunc aduersz hanc solutionem obstat si bene perpendatr tz9 inst. si deportatiq. ff. de legat. 3. Vbi Vlp. ait si deportato scribo fidei missum fuerit a Trajanum ad praesum primere dicendum é gd quidam putarunt precedere ante restitutionem Diui Augusti cum tunc inca paces et cum effectu fidei missum et nolumentum percipiebant d. prio inst. de fidei mitt. hereditate et prosequens ad praesum talle fidei missum non debet primere rei q.° illig tz9 de cil.° precedit post dictam restitutionem qua sanatum é ut gz lex phiberet legatarelinq eisdq quoq fidei missa capere vetaret et hunc difficilis redditu tz9 gd cum legatum deportato lecturum prscripto é l. imberti s. 1. ff. de heredibz instit. iuncto §. legavi inst. de legat. idem quoq debebat extendi ad fidei missum et tm Trajanum tradit Vlp.° dum docet ad fisci partinere gd n accideret si prscripto haberr. ex regula tz9. inst. simile talem ff. de his q prscripto habentr. mta. l. Unica §. 1. q.° et post restitutionem Augusti legatia appellatione fidei missum n obtinebatr ad hoc Vt legata capere phibentr et fidei missum capere n possint et per consequens labefactatr solutio tradita ad d. l. et fidei missiq ff. de

Explicatio solutionis dic. l. 67 de legatis 3.

Legat. 3.°

Soluto

Legat. 3. cui obiectioni Respondendum consules eam eg.pava hinc legatoy et fidei missoy tantum fisse factam quoad celibem et orbem ne eius respio eludat. l. Pap. si ipse capiat relictum fuit missi fidei missi exclusofisco atim casu d. l. is deportati ex eo qd Valeat fidei missum nullum sit fisco prudicium sed potiy modum cum adeam fidei missum p.mat segtr. q.° ex tensionem l. is Pap. nec in hoc casu admittendam ne inducta in fisci fauorem in eius odium retorqueantr. 1.° regula trg in l.g. §. remanciparo et l. 1.° ff. de 2.as tabulas l. qd fabie. b. c. de legibg. Vadit Parosa in his quadrimestri ad l. Pap. n. 66. cotera V.° q.p.mant adimtr.p.tacem tr in d.l. si deportati pp.tr Rich. in §. seruq. auth. ex n.° 16. cum segg. mstis de hoc mstis. Vide apd Donel. lib. 6. cm. c. 17. et in l. n. 13. a V.° alter locus Ant. Fab. de err. decad. 74. err. 8. et 9.

31. Proterea ad hoc l. is Iullio et Pap.° caput referendum é qd ex V.° lib. ad l. Iull. et Pap. vadit in l. 37. ff. de don. ca. mor. donationes stg ca mortis p.ter legatis exequatas ent intelligatr qd altius et ad l. Iull. et Pap. ut cessg sit qd quadmodum celibes legatum capere possit ita stg nptenit capere donationem ca mortis neq. alia sp libido l. is eludatr qd Senatr. Vulto cautum cesserit Paulus in l. Senatg 35 ff. eo d. tt. notat post Baldu. ad l. pap. pag. 101. m. Rich. in pro. mstis de donat. n. 15. et 16. ne aliogqui pugnet d. l. illd cum l. tam is 25. §. 1. ff. eo d. tt. = Ex. ca ami V.° l. is pap.° quoms intelligatr donatoes ca mortis legatis exequata admitr.p.tacem tr in l. 2. ff. de pubt. rem actione l. 1. §. 1. ff. si qd in fraudem patroni factum sit l. Marcellg. cum §. 5. paulg. l. et si deuitor. 17. ff. de mort. ca adon. l. fin. c. eod. Videndi Sr. Cuj. lib. 10. obseruat. c. 28. Ant. Gom. 2. t. Var. c. 4. n. 16. Corras. in Rub. de tt. 3.p. n. 15. Ant. fab. de err. dec. ad. 43. err. 5.

l. 35 eo tit.

l. 2 de suoli. inoff. act. l. 19. l. si quid in fraudem Patr. facit. l. 49. vers. Paulus l. 13 de mortis causa donat. l. fin. eo tit. remissiue

32. Quas p.dictas penas stg celibes effugerent si intra centum dies a morte testatoris nuptias Vxor duxissent teste V.° in pragm.is tt. 17 ut matrimonium tu ad capiendas hereditates l. legata p.dessent debet tée

Verum

Verum ñ simulatum quos excepit Gaius lib. 2. ad L. Jull. et Pap. in l. simulato 30. ff. de rit. nup. et Russg. sm. eandem l.m matrimonium s. haeret cumpsonis relatis ab Vlp.o in frag. tit. 13. cum nec tunc dos, nec matrimonium ee intelligeret Legi provisse ñ videbatr quem admodum et ags puella nondum nubilem duxisset poenam ñ effugiebat dug. to tag in l. qd pupilla 30. ff. de Jos Dies leg. Verum ga immaturi tate sponsay hug. l. Vis faeille eu debatr nam olores instituty legatarig puellas immaturas et ñ dum nubiles despondebant vtg liberos exeis quorere ñ possent pmijs maritsy fruerentr ut xstat ex Sueton. in Augustum c. 34. Vo Hunt idem imperator pudam. 6. anss habere aliquem irritg et inanem ee sponsionem nisi intra Vicesimum nuptias sc quod erunt ut Dio Autore lib. 54. et adhuc Jis Julio et Pap. capt. alludit Gaius scribens ad L. Jull. et Pap in l. sepe 17. ff. de sponsal. ut Voluit Balduin. ad l. Pap pag 78. colt ex. caam l. Pap. in sponsalibg certa etas nondum definita sed in primo dio stabili sponsalia effici poterant l. in sponsalibg. 14 ff. de sponsalibus.

l. 30 de rits nupt.

l. 11 de sponsalib.

Monendi sumus non nullos fuisse qui sin celibatu persistebant apud pona erant immunes et extti ca pere potebant sibi exhausto ut ecce genere proximi intra 3.m gradum. qnuis nuptias ëent experter ad successionem admittebatr ga L. Pap. liberis et parentibg tti ovis intra 3.m gradum iugum suum imponere cribuit ut xstat ex uo tu inprio Vss. et cum l. Pap. = Deinde ga Principi iuvama vitsy impetrauerant celibum poenis ñ tenebatr ut colligi ex dione lib. 60. Vbi ait Claudium militibg ga ex legibg Vxores ducere ñ licebat iis maritsy accessit observat Lipsig ad Tacitum lib. 3. anal. solis. 45. C. de pmijs maritsy = et tandem ex Jull. feminis amorte Viri anni Vacatio nem tribuit ad nuptias. 6. mensium l. autem Papia ipsam pro gauit et amorte Viri decimi ja repudio anni et 6. men sium Vacationem dedit Vxstat ex Vlp. in frag. tit. 14. = Animus ginitra hac temp.a Augustia ad secundas Nuptias

33.

liberi et Parentes usque ad 3 gradum, immunes erant poena cum celebarent

et qui a Principe iuvata mari tolum impetrauerant

tempus vacuum quod concedi bat feminis, ad secundas nuptias

bant

quę intra tempora lugubria scam
do nubebant, infamia notabantur
et nihil capere ex testamento po
terant. nec mortis causa donari
eadem pœna afficiebantur qui
sentes, qui eas intra prędict. temp.
nuptias collocabant

l. 1. versº quicam. l. 8. de his quę
not. infamia

quę pœna iure canonico abroga
ta = Imperator. Constantinus omnes
pœnas ciuiles antiquauit

nubebant infamię nota inurebantur eruntq; preterea ex
pertes hereditatum legatorum et fideicommissorum sibi suprema
voluntate relictorum necnõ donationum l. 1. C.
de secundis nuptijs quę eadem infamia nota afficiebantur
eorum parentes. quę autem intra prędictum tempus nuptias collocabant
l. 25. eam l. generos 8. ff. de his quę. qq. notat l. 5. p. 6. tit.
et l. 3. tit. 6. p. 7. cui q; adde Rebuff. ga liqua nota dignus
adpositum gerit Mar. Var. c. 20. quapena iam p. ca
nonica abrogata fit per tex in c. cum secundum de 2is
nuptijs cui de j. Regio nouiori notat Mol. in l. 5. tit. 11. lib. 5.
ordin. etiam l. 3. tit. 11. lib. 5. recop. qq. Legibus Vidua et q; intra annum
luctus possit libere et absq; pœna et infamia transire ad nouum
matrimonium. = Idem Imperator Constantinus de pœna cœli
batus impositam antiquauit in l. 1. C. de infam. pœn. cœlibatus
Cui addendus est Marcus Bertrandus lib. sing. de cœlibatu c. 42.

l. 1. C. de infam. pœn. cœlibatus

31

Sed ga sola matrimonij remotione lis sopitus
adeo fidem non ducebat ga plerique vxorati adhuc in prole
procreanda laborabant cautum fuit vt q; solitarium iugium fuissent
experti in solidum. sed certam tantum partem ex tit. capere
possent cuius rei in obligationem ut clarius eos doceamus
1m. loquente solitario postea de orbo agendum differt
N. solitarij a orbo ut clare colligitur ex Vlp. in frag. tit. 13. de
cœlibe, orbo, et solitario pane, Nam siorbi et solitarij idem
significarent cur diuersa nõia nuncupari arg. to q; in l. Si idem 7. C. de codicill. et q; colligitur ex illa dictione et
q; ponitur intr diuersa ut post gloss. in Rub. ff. de iur. et fact.
ign. notant pofft. in l. 1. n. 2. ff. de iust. et j.e et Imola in l.
Si cum dotem 5. Si autem ff. Solut. Solitarij parentes si q;
numquam liberos sustulerunt / nam l. Pap.a marcet fœmi
nas terebat teste Dione lib. 54. j. q. dita ee sitio ex ipsa
Vocabuli etimologia venit n. Solitarium vem sine alterius
sorte vocat Gell. lib. 3. c. 13. et ita vera solitarium nihil amat
/ inquit Cicero de amicitia / Vnde merito fallor decipit
decipit Roman. de Ubi supra. Orbo orbi dum putat orbum
et solitarium pro Vno eodem q. Vsurpari sicq dictum tit.

distinguo inter Orbum et soli
tarium

.13. Vgl.

13. Vlp.i de calibe, orbo et solitario pahe emendat ide solitario pahe = et pterea in hac re grabior error Cuiacij in tit.o C. de in firmand. potest cælibat. Dum existimat patrem solitarium eé cum cui Vnico filio tantum abé gut ipse ait/ p L. Pap.ni par torelicti multa batr licet pœna Legis in eum leniretr ga maiorem portionem quam orbi capiebat ga hæc oppinio meo iudicio a Vera iuris prud.a defleclet Solitarius n. et Vox pte fert soli vagum et sine sorte hominem et Vnum tantum significat ut dixcas ex Gellio l.d. c.13 = . Et pterea cst sic id gd Cuj.o placet Vbum significa re eius in sorte a subsinere nequit cum indubitatum sit eum q Vnici filij solatio fruebatr solidi capacitatem habuisse et idem Cuj.s sui immemor asserit in tit. C. de j. liber= orp. et pbat expresse Gaius lib. 8. ad L. Jull. et Pap. in l. 1 est sine liberis. 14 § ff. de V.S. et Vlp. in frag. tit. 16. t. aut si filium filiam ne Inurem habeant et si enim L. Pap.a liberorp pro creatione satagebat in Vsu iuris frequenti receptissimum n.o singulari quamuis plura significare Vellim L. proxima 155. L.m Vulgari. 162. ff. de V.S. cpbat Diug Augustinus decimi tate Dei c.7. t. latino lingua Vox é Vocé dicente filij et sit Vno amplius facit txt inst. ex facto. 17. §. sigs rogatr a prim.o ff. ad Trebell. = Xcg huic Cuijatij oppinioni suffragatr idem tit. 13. Vlp.i t. et solitario pahe; nam si patr dicitr solitarius. g. respectu alicuius filij cum patr dici nequeat ille g nec habet filios nec habuit Vngm ss. n. patr et filij intrse correlativa necessa nam Respondens n sine mist.o solitarium appellasse Vlp. patrem i de patrem fam ad exclusionem filiorp fam. qui sidem L. Pap.ni sprehendebat ut diximus s.a n. 25. ex l. n. cogitu 21. ff. de vitu nup. Vbi rationem assigna uimus = Penam autem L. Pap.e s.a solitarius et si certam n repellerint maiorem tn orborp fuisse exemplis gd cum dolides minusq solicitos sese circa curam liberorp soli tarij ostenderint maioribus debent subuenire quia in orbi g cum paucis plum . Semel impleverint qualitq potue rint statutis obtemperaverint talis pœna digni ss. Arg.to txs

Impugnatio sententiæ Cuiacij circa pupill. substitutionem

Pœna Solitarii

m L. quæret

in l. q̃ret aliq. 135 ff. de Verborum signif.ª quamuis l. natr. ꝑtali
sing. n22 ꝓcto. q.º solitarios et inter se et a bonis decimam tantum
bonor. ttl.ᵒʳⁱˢ partem capere ꝓᵒᵉᵉ quamuis de orbis aliud sit
ut statim videbimus ff

35 Orbi iuncti erant q̃ cum iam liberos
Orbus quis q̃ sine liberis procreassent amarissª sorte eos immaturo facto eveniss
amittebant q̃ ex eo orbi appellabantur qd carissimis libe
ris deliciis priuabantur teste Seneca in Consolatione ad
Marciam c. 14. Tacito in Augustum lib. q. scribit ub
ti Diuꝰ Augustꝰ amissis liberis et nepotibꝰ exaustas
say turba adsiduae desertam domum fulsit cum
de orbisꝰ capacitate quesiuit duo casꝰ distinguendi ff;
Priorꝰ qdo alius tribus marito aut Vxori liberis carenti ali
qd relinquebat posterior qdo iuncti inter se aut here
des instituebantur aut legata alter alteri relinquebat
nam priori casu maritꝰ nullos liberos habens ab alio here
ve scriptus; legato onoratꝰ semissem dumtaxat ex di
cti capere poterat et alius semissis fisco vindicabatur qd etiam
Vxore precedebat ut ex Sozomeno nihil. tripartita q̃bant
Inanꝰ ttl. com. ci. n.b. Othoman. de Vbis iuris Vbo orbi
Cuiꝰ. adtt. C. de infirm. pœn. cœlib. Baldwin. ad l. Pap.ⁿ
pag. 94. qd uerbum qd dicitur orbum semisse dumtaxat
capere ꝓᵒᵉᵉ intelligendum ee desemisse relictos ita
ut quis orbꝰ ex Vnica dumtaxat Vxore ee instituatus
fe pignore legato onoratꝰ eius semis in fiscum deferendꝰ
ee quo referendae Sat. q.ª Iuuenalis Vbi lepide implen
maritum irridet mecum cuiꝰ Vxor ex adulteris liberos pro
creaberat; iam patres / inquit / dedimus qd fame opponere
possis, / a parentis habes optime scribere heres legatum
omne capis nec net dulce caducum. = Ex V.º casu Vivet
Vxor orbi inter se matrimonij nomine decimam tantum omnium
bonor. partem capere poterant. q.ᵐ partibꝰ fisco reservan
tis ut stat ex Vlp. in fragm. ttl. q. qua de cau l. Pap.ª deci-
(Rubr. ex l. 2. c. de infirm. pœn. cœlib. mavia appellatae in Rub. et in l. 2. C. de infirm. pœn. cœlib.
notat Baldwin ad l. Pap. pag. 95. in quo lapsi fuerunt Alciat

Vb.3 dispanc. c.6. Covras Vb.2. misc. c.23. d'auor Cald.
Vb.9 Var. c.3. dum existimant deciman dum taxat eis
qd relinquebat iuxta libertos inhabent in fiscum deferri
Nam verisé iuges inter se deciman tantum capere potuisse
ut satis colligit ex Vlp. d.tt. ff. qd Virum de decima relic
tor an V.o de decima bonor tt. Ulpia intelligendum sit ns satis
liquet inter uri uiris magistros sd libentr adhereo Imano
Vb.8. Im. c.1. n.6. Baltrano dej.e liberor c.4. existimanti by
Vlp. locum de decima bonor accipiendum ita et si ius
deciman tantum bonor suor et institutionis, Legatii tt.o
alteri relinqueret nihil a fiscum deberi et sd institutr
et Legato onerat camparte in integram et illibato in se
quebatr Unde ius alteri solebat deciman suor bonor
legare partem. l. qd Varii 18. ff. de annor et arg. leg. sic qd V.o
amplius inter se iuges sibi reliquissent totum qd deciman
patrimonij testatoris excedebat fisci lucro cedebat necni
iuncé minus exiuges qm exalteri tt.o capi posse qd statu
uit l. Pap. ut sic magis in liberis precandis qm in hereditat
tibr iuguin captandis curam adhiberent ut testant
Baldun. ad l. Pap. qs. Baltranis d.c.4.

Habuit n. l. Pap.a facunditatis vadis
namsi exalteri matris liberos superstites habebant
prstr deciman quam matrimonij nomine capiebant totide
decimas pronumero liberor accipiebant item ius filij
fam.ae post nouem dies amissus amissaue Vnam
deciman adijiebat et deco, duas; Ut tradit Vlp. in
frag. d.tt. ff. ad qd caput ex monstrosis et prodigiosis
partu liberor n.o iputabantr x.a tm qm sic iam in trp
tabi sanis n.22. in l. quoret aliis. 135. ff. de V.S. i. des Vnoca
ss. erat ut saltim p nouem dies Viuerent qa nono die no
mina pueris parari Rome imponebantr q dies lustricus vel
nominalis dicebatr et pr ratis habebantr pueri qq non en
dum in diu cum fuerat ut autor é Cinjat. in tt. de imp. fir. p. colla

Sd Vltra oes quos Viderint Vlp. d.tt. ff. in
frag. to post nouem diem amissu amissaue; nec te Videtr sue
mise cum intp ptatoe nadita ad tx. in d.l. qr et aliis a boibus

136.
quot liber. superstites habe
bant orbi et alteri matrim.o
tot decimas accipiebant inter
se = item communi filius mor
tua amissa post nouem dies
duas decimas adijciebat

137.
Stephani Tilleto ff. stoij. l. 135 de
V.S.

fore

fore ſi tr recepta nam si adleuiendam orbitatis poenam et capiendas decimas filiui amissq ꝓficiebat dummō ſtat Vlp. testatr d. tt. ꝫ ꝓpatium nouem dieꝝ Villeret. quo mō nos trustiq parte huic rei sufficiens erat. sigdq statiq atq nata erat codiiubeuatr ut colligitr ex L. 18. t nos trustis parte sine fraude coeuntis quę post Dionis. Aliarn. Mi. dingt. Rom. bene exornat Valduin adeꝝdem L. sicq hoc parte pdigistis nec aliter gdq ꝓmissq erat at refert Duar. in paraf. ad tt. ff. de stat. hom. q. aut dicendę Vlp. aberrasse aut nouis afirmandę nos trustis parte adleuiendas orbitatis poenas n̄ ꝓfuisse et ꝓsequens rabefactari debere in tr̄pretatione illam traditam ab eis in d. L. quoniet aliq; sd huic scrupulo nouę respondendę puto illos qui monstrustii partum peraduerint figuram magis alterię animalis qm bomis referente ꝓfoliti nō habeniti tam gd ꝓfolitarij. 10 tantq bonoꝝ p. tot. rine intrse si ea alijs caperepossint Vlp. dixim n. 4 circa fin. hijs habitis recte ꝓsiint semissis reqm adeuitandas orbitatis poenas ad alliis partq mos trustq sufficiebat. qui ne qd eis imputetr ꝗ qd aliter ꝓtenuerint statutis obtemperauerint Vlp. dict Vlp. in d. L. quoniet alię ad qd caput L. Pap. nimale referetur in scripto eiusdem tr ad L. Iull. et Pap. siu. ille siue mas sit siue femina ꝗ ne partum prodigiosum procreauerit legato alterouię fuerit orbatq ſ. hęres institutq Voluerit ut alia sibi decima adiciatr ob partum innumerum amissum Vlp. in fragm. d. tt. ꝫ siparte fuerit mos trustq audiri n̄ debet cum talli parte ad capiendam alteriq decimę lucrum ꝓfuit sufficere cum et ſ. dixim statim atq nata sceleratę di iubebatr sicq utpote ꝓfoliente L. nec ꝓ. q. dies Viueret iuste potevat nec ei nomen imponi Vallebat qd regnebatur ut ples amissa ad capiendam alteram decimam ꝓdesse ut colligitr ex Vlp. d. tt ꝫ = Quas oēs penas tam solitarij iuncti quę orbitatis subtollere Impp. Seuerus Antoninus et Theodosius in l. 1. et 2. C. de in iure remand. penis reuocabat.

Ꝙ qui aduersus solitarij iuncti et orbitatis cognitione; inprimis Venit intelligendę tr in l. 2. ff. de donat. ꝙ a. mortes. Ulpianei quę amplius parte capere potevat legatq ęt fundi si decem dedisset hęredi non

testam

solitarij et orbitatis subl

de donat. mortis causa

totam summam debere debet V parte mpsum di heat sdy. tg dumtaxat p̄rata qua legatum vsq; qd difficulte vi. debt X am cui pundg legatg ē si decem debuerit p̄ soluendi vsq; npot nisi totam pecuniam numerauerit l. cui pundg ff. de dilt. et demons. ga sdibo dandi in psona vnius indiuidua ē cd agnoscunt Bart t Dem et Ripa in l. rem iuncti n. ff. de legat. 3. Et intelligenda ē d. l. 2o. de Ouibo t Solitario q ut supra diximg in solidum sd parte dumtaxat capere poterat. Nec huic obstabit sdibonem scindi inpo. ē i d. u. toties Verum ē quoties vnig tantum legatum cepit in plures l. si gs lega ta. 83. §. duobg d. l. cui pundg. de dilt. et demonst. Quod ades Verum ē ut licet Vni sub sdibona dandi relinquatr legatum pos sit m scindi sdibo sipluribg legatum quoratr l. heredi 44 §. siduog ff. eo d. tt. Vnde cum in d. l. eig duo legata fruantr orbg t Solitarig q̄ruag. fiscg V. pro altera quam ei ereptt nihil mirum si sdibo scindatr et ideo eadem spē respondet Paulg in l. glaubg 43. §. item scindit ff. eo d. tt. et notat Donell lib. 8. Im. c. 33. hoc m adiecto qd ex d. §. item scindit supplenda ē decis. 8 trg in d. l. eig. nempe fiscum partem sditionis sibi ta ve debere ereptt Vbi partem illos gauferunt; nec obstat Vbum illos numeri pluralis qd sepe reperire npotē, intrptan dum n. ē respectu delatoris et fisci, sposthumg respondē ve qd hg mendo fiat numeri plurit. n. tm singulari stentis si mg nullatg s. ua diximg n. 34 adfinem.

Preterea ex eadem vase intrptor difficilem tm in l. si sg ex bonis 6. ff. Vulg. Vbi Terentig Clement lib. 4. ad l. Iull. et Pap. scribit eum q̄ testatori heres exasse ē impoterat si substitutg sit filio eius impuberi solidum ex cautela substitutionis capere posse quasi a pupillo capiat cuius trg decis. semp mihi suspecta visa ē neg. n. facille occurrit species in qua is q solidum a patre capere impoterat posset filij solidam hereditatem ex ea substitutionis sequi Nam qd Acc. g Bart. in d. l. si sg et post eum Veteres Intrptes opinantur tm illum intelligendum ē de filio na

39. l. 6 de indigni d pup.

naturali extantibus legitimis Vnicam tantum Vtiam vsq
poterat ex l. 2. ff. de natur. lib. admitti n debet quoniam filius na
turalis pandectarum j.e capax fuit patrue successionis ut
glibet extraneus l. fin. ff. de j.e deliberandi l. ex facto 17
§ sigs vs gatg el primers ff. ad Trebell. etz extantibus legi
timis ut colligitur ex tru expss et sume difficilli in l. luctius
4. ff. de Vulg. observant dictum in d. l. si ig n. 3 et 9 Alci
pariarg. c. 3. Palestg lib. 1 sing. de nothis spuriis c. 3. Ed
uard. Caldera lib. 4. Var. lectiu c. 3. n. 19. Rufab. in uris
prud. tit. g. priu. 2. illat. 1. = Nemagis rem explicat
Cujac. in notis ad Vlp. tit. 14. quotat tm illum intellige
ndum ee de orbo substituto dato filio impuberi nam
orbus etz ex impuberis tll.o solidum vsq n potuerat ut lla
le stat ex ijs qs. a diximg n. 35.

. 40. Vnde Doinus Illefonsg dela Correva
Versane de iurisprud.a mabene meritg insius adhanc l. nam
Vnic. Imodarij n. 34. nouae tentat d. l. tit. si ig bonis. Spem ita
fingendam ee. Vdicamg Titium Seyam quae Sempnig patrg
liberis orbum habeuat Vxorem duxisse filiog impuberi ex
ea quaesito Sempnium Abunculum substituisse in qua spe
euenient cau substitutionis g Sempnig ut orbus npoterat
ex tll.o patruo solidum capere ch ex tll.o papillari recte poterat
quoniam pupillo 3.o gradu cognationis iungebatr g. 3.o gradu
instit. degradibus et l. pap.a genere proximis in tertium gradum
iugum suum imponere exibuit nro tempore Vsr etas Lex
Pap.a = Sd parce tanti Viri nec hic intellectus fnis labor subs
tinere potest quoniam etsi l. Pap.a prouat in 3.o gradu institu
tas aiugo suo exercuit hoc primi illegium solis parentibus
et liberis tll.orum vsq ad 3.um gradum induxit ut apparet probatur
ind. Vsr.o et cum lex pap.a et ex Vlp.o in fragmentis tit. 18. et ibi
Gobean. in l. quotiens. 6g. n. 2. ff. ad l. falcid. Vndecum Abun
culus iste in im ligneam vecta sd in mari naufragium passus
npotuit l. Pap.a beneficio frui.

. 41. Nemagis placet intptas Benedicti Pmati
lib. 2. select. c. 18. n. 19. et alios g tr illum intelligendum putant

de Vxore

de Vxore q Tibio habenti filium nupserat et q exalio matri. filium, sed etiam ipsa th abebat substitutionem tu extitit cui 2°. nupsit multos liberos substulit quo casu q extll.° Viri solidum capere nposterat vt diam s.ª dixim9 n. 36. exalteri q tll.° solidum vseq nprohibebant vt notant Golcean. ind. l. si is q et Cuj in tit. C. de infirmand. genis celibatus s.m. quam intrp tatem spes illig trq. sic fugit poste Titij prima Vxore mortua ex ea Semp.m filium suscepit et Seyam q exalio matri. filiis habebat Vxorem duxit deinde cum ex matri. liberos n peteret Semp.mium impuberem heredem scripsit aq sim tra 14. an. decessisset Seyam Vxorem substituit quorebatur a IC.° Vtrum existente casu substitutionis pupillaris Seya ad solam impuberis hereditatem admitti posset nobebat vacuum de habitandi qd tll.m pupillare apa te fit l. Papin.° 8. §. sd si impuberis. ff. de in off. tll.° adgita deinde videbatur Vxorem q ex tll.° maritide ciman dumtaxat matrimonij nomine capere poterat et ppter filios ex alio matri.° q sitos totidem decimas ex ea a substit.° pupillaris nihil amplius vsequeuam nihilominus tu Itrarium respondet S.C.° quoniam per pupillarem substitutum n patri sd ipsi pupilo succedit l. Iull. 42. ff. de adq her. prio inst. de pup. Osegtur q.° Vxor integram pupilli hereditatem quasi a pupillo capiat ut dicitur ind. l. si is q ex bonis. = Sd hoc casus dubitandi positio n quadrat legi Ithei nam cum lex dicat si is qui et b. substitutus sit et b impediri cum capere apparet de Masculo log n de Femina = Ne difficultatem effugiet q dixerit masculinum substo femeninum sphendere l. Sigs ita. 16. ff. de tll. tutela l. si ita sit. 45. de legat 2. §. q dus 62. de legat 3. l. l. ff. de V.S. exor nant Socin. inl. cum Mut n. 81. ff. de edit. et demon. Tirach. de retract. linagier §. 1. g 6. n. 199. Menoch. lib. 1. si. 1. n. 95. n. 14. Rebuf. ind. l. 1. ff. de V.S. Vnde hoc nis appellatio. Cz sinat fœmina quantum ad l. Iull. et Pap. l. hoc nis. 152. Cuj. in scripsit Gabr. tto. ad l. Iull. et Pap. ff. de V.S. = id n. hinc Verum e quo hic est ver de qua agit tam maribg qm fœminis pote evenire sd si solis fœminis eueniat hinc nec vsquam

Alia Glossa ad dict. l. 6 vulgari

impugnatur

genus masculinum sub vnius literæ comprehendatur?

Lectum

Lectum nec vsquam scriptum mentionem fieri apd iuris
interpres masculini generis Vnde in d.S. si ita q perpenam
responderet de mare I.C. de mare Cui interrogato de femi
na facta suam viam reqvit //

. 42. Vnde hijs omissis nõn expendi d.L. si ita
stipulanda cẽ existimo, ttr. facto filio suo impuberi ab
matrem orbum substituit; si am. n. pupili matr decesserat
quamvis socer orbonis generi suis solidum capere nequiret
tn orbonis pupilli eius demq nepotis solidum capiet quia
L. Pap. parentibq et liberis ttr. [illegible] ad 3.m gradum peper
cit. d. Vsr et cum textu L. = Sdeq hic intelectus difficultate
n Vacat ex Vg. in frag. tt. 16. Vbi vadit si qs filium 14. an. et
filiam 12. amiserit solidum capere pote. q. p dictus ab
matrem morbitatis penam incidere nequibat q filiam ad
nunt. 12. an. agentem amisit ut pote q iam filium impube-
rem procaberet. Sd huic scrupulo respondendum existimo filium
14. an. et filia. 12. amissum amissam ue solidi capacitatem
pstare ex ttr. Viri et Vxoris legg solis log tr. Vlp. d. tt. 16.
n V. ex alijs ttr. nam orbq q filium filiamue cuis cum etatis
amisit semis multa bat qd ex eo ipso qd Vlp. d. tt. 16. tan
tum agit de solidi capacitate in tr Virum et Vxorem = Sdeq
Vlt. pote intelligi tr. in d.L. si ita q in qua cavet ex trario orbo
q si temp. morbis patris in orbitate psistat solidum ab
eo n capiet si V. postea temp. morbis pupili supstes libe
ros habeat solidum pupilo capiet X.a tr. q sic quoque
intelligi pote in L. si ita q. 11. ff. cod. tt. de Vulg. cum substit.
pupillaris sit additionalis ms tit. L. §1. cod. sic q capacitas
substituti expectat temp. cedentis substitutionis q ad
modum in qualibet dispositione additionali inspicitur temp
existentis additionis idcirco notat Go tof. in d. L. si ita q. 11. =
Sm. quas duas spes ad tr. in d. L. 6. cẽ poterit defendi ca
sq S.a tradita a Benedic. Pineto. cum Masculinum Femininum
quoq sp hendat ut S.a dixim q n p cedenti q dvequaquam
p cederet si m sola femina put existimabat ipse verificaba
tur I.C.i de cis.o ut t. dictum é. //

. 43. Rursq ex eadem cognitione intelligendé

bq

tꝛg in l. sing. solidum pr. ff. de hered. inst. Vbi si orbus vel solitarius qui gdꝫ solidum capere non possunt institutꝰ in ea hereditate quæ solvendo non est exactæ heredes esse respondit Julianus quia cum nomē teneat heredes esse respondit sint nulla spes ut legi Papiæ fieri videatur = Huc etꝫ pertinet tꝛg in l. qui militabat 7 8. §. fin. ff. eodem Vbi cum ttl.ᵒ erubuisse institutum existimaret ita dixit exp.ᵉ quam plegetcapere posse Mebium heredem institutum ex reliqua tibi respondet Ɔ. si Mebio solidum capere possit ex asse cum heredeꝫ tibi exhibito sed si Vbum illud ex reliqua p.ᵉ sit ttl.ᵒ omissum et tibi ꝫ sit adiectꝫ Utrq; aequaliter hoc erit lgdo inq; stantis se. Idem etꝫ doctrina ꝫ venit tꝛg in l. cum ei 42. ff. de legat. 2. l. si fideicomissa 28 ff. de legat. 3. l. cod. 16. §. hic solidum ff. ad Trebell. Vbi si orbus s.ª quam capere possit legatum sit et totum sit id qd̄ capit rogatus sit alij restituere placuit solidum capere potē et totum adeum pervenire debeat tamen in p.ᵉ quam restituit nimꝰ possiti orbi sed capientis personā spectamꝰ l. cum dotem 57. ff. ad l. falc. ex quo manifestē fluit in hypotheca ad instar eventum clementem 64 ad l. Jul. et Pap. in l. sed si hoc. 62. §. quidam ff. de condit. et demonst. Vbi sic quidam non solidum capienti idē orbo fundꝰ 100.ᵐ digno legatꝰ cēt sub conditione si 50.ª heredi dedisset in toto fundo cum effectu legatarius habetur etꝫ si dimidiam tantum capere possit l. ad veteranum 40. §. Ult. ff. ad l. falcid. cuius rei vasta ea cum non videatur ex ttl.ᵒ capere id quod legatur l. civitatibus 122. §. Ult.ᵒ ff. de legat. 1. etꝫ si solidum capiat non videtur amplius cessa portione apud eum remanere d.§. cuidam Unde in colegato l. Pap.ª locum non habebit neq; pro maiori p.ᵉ erit obstrictꝰ legatarius illeꝫ orbꝫ est quidam pro ea quam retinet l. in vasa. 11. §. Imperator ff. ad l. falc. etꝫ ad idem caput referendum ꝫ dixit Teren. Clemens 4.ª ad l. Jul. et Pap. l. quoties 67. ad falc. cuius l. hypotesis in orbo si sit. ꝫ ponenda est sin. ± istis tribus solidum capiendi sibi aliqd legatum sit s.ª qm̄ capere possint duas diminutiones legati patientur Unam falcidiam respectu 4.ᵉ alteram

l. 72 de hered. instit.

l. 78. §. fin. eodem

l. 39 eodem
l. 43. de legatis 2.
l. 2 de legatis 3
l. 16 §. 15 ad Trebell.

l. 57 ad l. falcid.

l. 62 §. ... de condit. et demonstrat.

l. 67 ad l. falcid.

D.

V.° p.l. Pap.m respecta eius gd stabilitam porrigi excedit. //

44. Modus sfugiendi l. caligula ff?

Sdum l. Pap. celibibz, orbis, et sclitarijs duramnis videretur vias quo stituerent perquas circa penitatem euitarent. 1.a fuit nuptias simulare ut tradit Suet. in Aug. c. 34. 2.a filios padoptio nem quorere ut tradit Tacitz lib. 15. anal. sol. 16. 3.o percrebuerat ea tempestate pranabissimz mos cumplerigz orbi fichis adoptionibus adiscerent. 1.a fraus celibibz gderat. 2.a orbis et solitarijs sdquom admodum l.e ipse mot Augustz occurrit vbi s.a et stat. ex l. simulat 30 ff. de iur. nup. quam s.a explicuimz n. 32. ita 2. extirpata é neg. n. adoptionis fign.m poterat orbitas excludi ut vlp.s scribit lib. 8. ad l. Iul. et Pap. in l. si ita gs. §1. § is cui ff. de leg. 2.o l. fidei missum 76. ff. de adim. et demon. l. 2. § adoptivi ff. de Vocat. et excussat. minc. sdiuisit tll.s sdilatoribz gravior.a

l. 31. §. de legatis 2.
l. 76 de adim. et demonstrat.
l. 29 de condit. et demonstrat.

45. ca dicoz observatas. Visa é utpriz nrz l. Iustinianz ipsatr namcum plerumqz celibibus, orbis et solitarijs suas hereditates relinquerent q propter l. Pap.a ambages penes est remanere nipoterant egre ferebant. si cum suis fortunijs aduersz coz Voluntates potiri x.am tem sic intelligendum in l. Vnica c. de his gan te apertas ta lib. 6. alios q aduersz ranium, fpanium, fmstitutum ms pevato legati modo f hereditabis gaudere minenerit q.° fidei missa tum Vniuersalia tum singularia qq plenum exitum coz Voluntates habeant. namcum Tibi celibi f orbo hypocent hereditatem integram f legatum relinquere sciunt capacem instituebant eumq rogabant ut Tibi hereditatem restitueret priorem.a de fidei miss. hered. quo alludit Tertullianz tit.° ad Vxorem his Vbis tm modo ut sclis caperepossis nisi me admonitionis fidei missum Deo faciat. aliapluria huiz rei testimonia adducunt Balduinz et Othomanz in prio inst. de fidei miss. hereditat.

Fidei commissum, quomodo sfugiendi l. caligula?

46 Sdum ad hoc fidei missa pstanda nullas iuris actione heres scriptus posset compelli qa tantz apud ore pendebant ut tradit Imperator ind. prio plerumq eueniebat ut hi servata fide fidei missum negans id apud se rogatz impetraret quo facto tll.s Voluntatis aperte standa bat ut satis ex Cic. lib. 2. de fini bz in hereditate Fabij Galli animad

ut

ut testantes ꝙ viderent aliud remedium inuenere ut hoc
ditates ꝛ ꝛ legata ad in capaces ꝙ uenerint in hunc modum
instituebant heredes efficiebant ꝙ ut de mestica cautione
ꝛ chirografo se obligauerant de ꝓstando fidei missum
eis q ex ttll.o capere nꝑ poterant qd fidei missum tacitum di
cebat ꝛ. ut acitis 103. ff. de leg. 1.o ꝛ. nr intelig 3. ꝧ. tacita ꝛ.
Stacus ſ. hor. 48. in prin. ff. de ſ.e fis ci docet Cuiac. tom. 5. gg.
Bap.i in l. heres. 11. ff. de his qua ut indig. quo cau ꝛ. Papie
potestas eludebat nam cum ea hꝰ vigeret in stractibus x.a
ea ꝙ ſ.a u.r. dicta ſ. ad hoc tacita fidei missa nꝑ hinebat
ꝙ magis ex stractibꝰ et ex chirographis quam ex ttll.o debe
bant. = ſ. dum hoc fraus dici legibꝰ impunita permansit ut
lib. 4. ad ſ. Sull. et Bap. Gaius scripsit in ſ. in fraudem 10 ff. de his. q.
ſ. sibi lata qua ex in fraudem ꝛ. ꝛ. relicta fisco applicabant
ꝙ in admodum et ꝙ denuo nomine incapacibꝰ relinꝙbant x.a
ꝛ. cum ꝙ. 37. ꝧ. tibia ff. de legat. 3. ſ. d. cumpena equalis cum
debito ee debeat ꝛ. Sanciung. 22. ſ. de pignis et x.a doctrina
Castrensis impossito ꝛ. ſ. in. n. 3. ff. de leg. 1.o cautum fuit ut
ſi qꝛ in ꝛ. ſ. fraudem fidem a como dasset in tota hereditate
privaretur ſ. dea dumtaxat parte ꝙ incapaci danda erat ꝛ.
heres. 11. ff. de his qua ttll.a

(Vnde erunda é inter ſ. patris ad ſ. in l. ex facto
43. ꝧ. fulliq ff. de Vulg. vbi ille ꝙ tacitam fidem a como dauit de restituendo in
capaci si impuberis filia testatoris substitutꝰ sit etsi amittat portionꝰ
ex qua institutꝰ est etsi amittat portionem ex qua institutꝰ é tu ex
substit.one impuberis ad eius hereditatem admittitur ga ꝧ ttll.m patris affi
ij pro uno habentur et ꝛ. in ceptoris ꝛ. patris 20. ff. de Vulg. et ꝙ in priati
ttll.o delinquit et ꝛ. a secundis tabꝭ vocandꝰ é ꝛ. post legatꝰ ꝧ. ꝙ. priuile
ff. de his ꝙ ut. in ga ij substitutionis ꝑsona heredis datur in d. ꝧ.
fulliq etei ꝙ semel ex iudiciis testatoris heres extitit ex ꝛ. ꝙ lucris
11 ꝧ. hac de affi eod. tt. ſ. erig nꝑ posuit ut ꝙ semel adiit hereꝭ in manent
ꝛ. ait ꝓtor 7. ꝧ. ad d. Papinianꝰ ff. de minn. ſ. eig. 88. ff. de hered. instit.
recte in d. ꝧ. fulliq de ꝓstitit fidem de restituenda in capaci hereditatis
patrna admitteti a dimegram impuberis hereditꝰ quam debet resti
tuere ga circa eam nulla fraus adhibita é ut obligitur ex d. ꝧ. fulliq
d. l. heres. 11. ff. de his qua. = Nec huic obstat Vlp. 6 aut tit. 18.

f. fidei commissum tacitum
l. 103. de legatis 1.
l. 38. si libertus 1. 48 eodem

um

constitutio Pudiger. de ꝙ. parientis tacitum
fidei commissum
l. 10 de his qua ut indig. auferr.

l. 37 ꝧ. 6 de legatis 3.

l. 11 de his qui ut indig. auferr.

47.

l. 93 ꝧ. 2 de vulgari

Obij. l. 83 de adquirenda hered.

ad l. Iull. et Pap. in l. sitotam 83. ff. de adq. hered. Vbi ille gaconsdanus
fidem deresthuendahereditate aut parte eius incapaci et ymo domino
accrescendi priuato q. idem dicendum ~~primum~~ Videtur insubsistere
pupill. nam diuersa iuris accrescendi et substitutionis vsus é cum ius
accrescendi illi soli spectat q. per honem pen. rsecha bet q. pars his portio
ni Veluti alubi accrescit l. scribas 33. in fine ff. de Vsufruc. l. Pap. 43. ff.
ad Trebell. docent Cuj. lib 12. obseru. c. 13 Ant. Fab. decad. 50. err. 5.
= atq. ius substit. ipsi prono dato et ideo gremol fuit hoves ad illam admi
ttit. 5. pone cum hereditas hroman serit ut dictum é = Sd adduc
in d. l. sitotam ines difficilis é qualis q. accrescendi locum habere
potuerit in hrede q. totam hereditatem restituere rogati nam si
in totum grauer inst tutus é et tuttotam hereditate q. pro legatario am
plecti aut totam repudiare debet l. 1. ff. de adq. haered. quo ms scripsé
ut de j. accrescendi tractet an vno solo herede instituto cum certum sit
ius accrescendi in vtroq. admimus 5 plures reperiri 5. si ad q. respons.
de legat. qui difficultate ofsi Cattheus in d. l. sitotam Cuj. lib. 2.
obseru. c. 7. Ant. Fab. de errorib. pragmatic. decad. 50. err. 5.
existimant Legendum é sitotam cum partem quasi he
res in d. l. sitotam cum perit in totum institutus si tantum pro p.te
cam q. rogatus restituere. = Sd ~~cum~~ dicum fides huic
emendationi repugnat q. idem omnis lectio é sitotam
cum partem idé totam hereditatem aut partem restitue
re fuisse rogatum = dubium q. é an in vno solo heredetur
ius accrescendi et vere, si ipsé si legatarius repudiet, aliq.
q. fstandum erat ap d heredem remaneat. nra l. Vnica
5. Vbi auth legatarij quam doctrinam tradit Alciat. in l.
Vnica n. 20. C. q. d. impeten. par. petent. accres.

48. Ex eadem ratione fit q. d. si alias heredi ex parte
instituto cui plegatum datum é erepta a fisco hereditate
et totum plegatum detinigno auferatur l. Si sequens
cum exp.te ff. ad Senat. Iull. Syllan. tamen si pp.te heres mul
tis cui plegatum erat relictum de hereditate recipienti
hoc é ei libi restituendo tacitum ministerium suscepe
rit et si ab fisco hereditatem auferat integrum plega
tum ei é relinquendum Papi. ans respondet in l. eum q. 18 5.

l. 18. 5. fin. de his q. ut indig. lib. non capa.

pp.tes

ꝑ.ff. deijs q̄ indigⁿ⁹ qd dissalle exc̄ ẽ gatum ꝓlegatⁱ partim j.ᵉ hereditarijs partim j.ᵉ legatarijs capiatr. L. filium quem habentem 24. s. fum. excise. L.m 4.ª q̄. ff. ad L. falc. et ab hoc indigno auferatr q̄d q̄d j.ᵉ hereditᵒ capit d.ꝯ pro parte dicendum vᵈ etⁱ ꝓlegatum ꝓsp.ᵗᵉ qua j.ᵉ hereditarijs accipit dꝑ scemptinere debere exneg. L. fideijussoria C. ꝯ. pr. ff. ad Trebell. similes adsorores 75. ꝯ. pro parte ff. de leg. 2.ᵒ = Sd nihilominus bene Bap.ᵍ nr̄ in d. ꝯ. ꝓsp.ᵗᵉ ait totum prolegatum heredi ꝑstandum ẽ̄ si eueniret simili dato tacito fideijussi omisso ipse repudiasset portionem hereditarijs nꝑ legatum nam ab hoc can totum ꝓlegatum sequeret vt L. q̄ filia bꝰ 17. ꝯ. Vlt. iuncta L. et quidem 1. ꝯ. L. filio pater. 87. ff. de leg. 1.ᵒ qa solum in ea qd deliq̄uit punitᵉ debet ut dixim⁹ s.ª n. 46. in fine = et denig gall.ᵘˢ q̄ eum tacito fidei = iussi omisso grauabant ꝑsumitr ei ꝑdium praecipuum et separatᵘ dedisse ut obsequium fidumꝑ cibꝰ eiusdem ttl.ᵘˢ ꝓstaret quo alludunt illa finalia d. ꝯ. 1.ª pro parte Vba necenim vastem iuris ac possessionis Varietatem inducere. iuriss.ᵗᵘˢ Voluntatis; que recte explicat Cuj. Vbi ꝯ. sesp. Bap. in d. L. eum qui ꝯ. pro parte.

Sd ut hec tacita fideijussi missa penitᵘˢ exu
larent Varia ꝓmia delatorib⁹ S. Pap. sibiuit ut ex
Paulo Vbi ad eand. L.m 3.ª stat ex L. edicto 13. cum duobus bꝰ se
qq ff. de j.ᵉ fisci et q̄uis Acc. in d. L. 13. ꝯ. extat Vbo vul
gare existimat 3.ª ꝑ.ᵗᵉ tacitᵉ fideijussi missi delatori offervi; ego
in cum Cuj.ᵒ Vbi observat c. 3. Alex.ᵉʳ ab Alex.ᵒ Vb. q̄ genial.
c. 22. sentio delatori bꝰ dimidium tacitᵉ fideijussi missi caducit
quasi caduci ante Neronis temp.ª fuisse assignatum
sd ꝑsstt Neronem q. ꝑ. m.tem tandem datam fuisse ut tradit Sue
tonius in Neronem c. 11. bꝰ mia delatorꝰ papia legis ad quartas ve
de git quo 4.ª pars dicebatr ꝓmium Vulgare d. L. 13. ꝯ. extat. ff. de
iure fisci. = Sd aduertendum ẽ̄ Bap. nᵒ dia tacita fideijussi missa
vindicare sd eatantum quo incapacibꝰ velingⁱ bantr L. in
hominem 10. ff. de his qui ut indign. nam ipsum do capaci aliquid
tacite velinquerett id ex.ª penem L. 1.ª et 2.ª L. ꝯ. de delatori
bꝰ Vbi. d. L. edicto 13. ꝯ. finali ff. de iure fisci.

4. 7.

Ꝓmia q̄ꝰ delatoribus tacitᵉ fideijussi commissᵉ exigebantur

facta finali capacibus relicta non capientibus l. Iulia &c.

Nec

Xeg dubites tacitum fidei missum posse capaci relinqui
ga cum tacitum dicat⁹ qui ties fidei missarij psona ñdes
monstrat⁹. L Lucius 1235. in ttl.° ff. de leg. l.° vectops erat
id in persona capacis ñ ingere.

50.

Sd cum L. Bap. ñ prius de solitone cuiquam
quer at quam ad eum hereditas legatum ve pertineat L.
l 52 de legatis 2. ñ oportet. 52. ff. de leg. 2.° cuig in scriptis é' ab⁹. Jull. et Pap.
eadem ñ sibuit ut si cui in capaci fidei missum tacitum re
linquer⁹ et his mortis ttl.° tem.p. capax in benire⁹ forte
Et tacitum fidei commissum ad fiscum pertinere – requiritur fra
ga liber⁹ iam sub⁹ tulit hoc fidei missum ad fiscum
ñ pertineret sd ei deberet⁹ cui relictum é't' quantum
ñ sibilium fraudis sd exitus expectandu é' L. non intelligit⁹
§. qdo autu ff. dej.° fis. no solum hoc casu sd etz é', sd
idem ji stabuit Veluti si qs eig ttl.° tem.p. capere possit taci
tum fidei missum reliquit et his mortis tem.p. ñ phibet⁹
hoc capere / qa forte tunc orbus é' f sit tem.p. ttl.° si hi erat
minor. 25. an. et tem.p. mortis testantis sit maior mino
re⁹ n. 25. an. so litarij pena⁹ cuita bat. ut colligit⁹ ex
Vlpiani in frag. tt. 16. / qui cum et si fidei missum
deficiat apd eum in qvogatu⁹ re stitue remanere
debet non ad fis cum pertinere L. in fraudem es. §. si qs ei ff.
de his qui ut indig. Nam ad hoc ut l. circumbeniatur et
fraus et cuentu⁹ requirit⁹ arg.° cum⁹ q in fraudem re
ditor⁹ manumisit. L. si qs cum haberet. 15. ff. fin fraus
dem credit. et in summa tacitum fidei missum ñdici
t⁹ si fraus heredis absit f si fraus quam adhibuit
effectum ñ habuit ut tradit Cujac in l. in tacitis
cuj fraus manifeste probari debet 107. in fine ff. de legat. l. = quo fraus ex tacitis fi
dei missis re saltans manifestissimis probationi
b⁹ ostendenda erat L. 3. §. tacita ff. dej.° fisci tra
dit Cuj. in paratitlis ad tt. C. de infirmandis pœnis
cœlib. Vnde intelligendu é' tex elegans in l. si gener⁹
l. 25 de his qui ut indig. aufert. 25. ff. de his qui ut indig. Vbi si gener⁹ socerum hoc
dem reliquerit taci fidei missi suspitionem solaturâ
patrno affectionis ñ admitti: cui⁹ l. dubitat⁹ erat
maritum cum ñpo cet totam hereditatem Vxoris sue

ex qua

exqua liberos hpro creaberat relinquere sdtantum
decimam p.l. Pap.m ut tradit Vlp.s in frag. tit. 25. et
diximus late s.a n. 35. psumi in fraudem l.s instituisse
socerum ut Vxori sue totam hereditatem vel hinc re-
sdm Vespondet .S.C.m tacitum fidei commissum ex eo sol.
induci quat diximus manifestissimis pbatis nibus os-
tendi debet. //

Quo tacita fidei missa fisci circum
veniendi caa introducta licet nd omitteret vel patet ex
s.a dictis in tit.os vel ete poterant subsit.es facere fisci
excludendi gratia. vna l. Vnica Vss.s sd et ipsis. non qua
si substitutiones inuente sint post caducas adcatte-
nda substitutione l.n. si multo caducis antiquiores nom-
pe ex l. 12. tab. qua Vlpus legasset supre sua iteratis
erat l. Vbis. 120. ff. de V.S. adverbit Cujat. n. sd
tit.ores repellendi fisci caa pluribus hereditibus institutis
ipsos invicem substituebat x.a pcm q sic s.m. eius
inscriptionem debet intelligi m.l. si in tit.s ff. de Vulgari

= et tandem justinianus hac sua constitutione quamvis
nobilior è nog ad subtilitatem variis cavillis accomoda-
tam magis l. Pap.m et caducor matus fundit, ampu-
tavit instrumn. fuit ut cum Populo Rom. pcte et pace
frueretur et erarium pecuniis abundaret caduca
cessarent; ut qd bello, calamitas introduxit hoc
pacis benitas sopiret s.n. tis.s eius dictionis ut pro
tempore necessitate sepius immutari debeant ut dicebat
Sextus Scilicet apd Gellium lib. 20. noc. atic. c. et plenius
Inan. tit. 1. m. c. 9. n. 3. Rebuff. tit. sing. de variis Vsu
cap. diff. n. 2. et ideo l. Catamardore Velli pacifi
temporibus abroganda è ut tradit Ostiensis m. c. di
lecti Column 2. de foro competenti exornant pluribus Ti
raquel. in tract. cessante caa. n. 44. cum nibus seqq. et
n. 198. Forchat. dialog. 14. n. 1. = Quibus pbatis
addes qd licet l. caducaria omnino sit abolita; in
sigs decedat nullo herede scripto relicto nec legitimo

fin. n.

l. sd Vulgari

l. 2. de caducorum Abrogatio

Si quis decedit sine herede scripto
et legitimo vel coniuge bona eius
vacantia ad fiscum pertinent

nec inge ptl. ff. et C. Vnde Vir et Uxor tunc bonatam
qm Vacantia in fiscum cadent l. Vacantia C. de bonis
Vacan. lib. 10. tradunt plures volati a Bich. in §. fin
n. 11. cum duob§ segq. inst. de servili cogn. ita ut
cognati usq ad 5.m§ gradum fiscum exclu dent §. hoc
loco cum similib§ inst. de succes. cognat. nec
obstat tex§ in l. 2. ff. de Veteran. et militum succes.
Vbi tantum cognati usq ad 5.m gradum fiscum repelli
debet. n. intelligi s.m. l. eius dem tit. ut similes ali
cui§ militaris civis minus damnat§ sit cognatus qui ex
5. gradum exiterit in bonis suis hs succedat sd fis§
et tradunt Cuj. omnino videndus lib. 16. resp. Pap.
in d. l. 2. Bich. in §. caterum. n. 7. inst. de legit
agnat. succes. § cedat§ ad laudem dei hucusq§ finis

cognati usque ad quintum gradum excludunt fiscum

obij. de veteranis militibus

Tractatio ad §. cum lex. §. Cumigitur §. m nouiss.° §. sm autem aliqd l.is. Vnica C. de Caducis. tollendis in duos capita Diuersa. §

C. l.m de ver. sanctiss.e Hereditatis et ad l. Vnic. §

§ Codicis dei§ gratia aptas tabs. hoc trans. §

N. l.°

Cum l. Pap.a de hadueis augescendo ovario
anxie anhelaret matt§ chaduey ab addit. imib§ do
reditatum sumpsit sanciens hereditatem h amorte ttl.oris
fut j.s antiquo observandu§ sd ab apertarum tab. die adi
vi debere §. cumigitur nra hac l. huj rei extat quoque
vestigium in l. qsolundo. 42. ff. de hered. instituendis utq
in medio deficeret hsc caducum ferret et fisco adjicae
tur utnotant Otoman. lib. 4. observ. c. 9. An. Fab. Uz. dict.
C. 16. cum distinctione addibita ut sigdem ex asse qsho
res scripto cet amorte ttl.oris et hereditatem adire et bo
nor. posse§ petere jcc. sin.° exp.te hores cet ante aper
tas tab. ttl.i adire nq posset sd sibi pse ante decederet

hereditab apert. tab. cedeb.

diff.a q Versatur
in tr hoeredem ex
asse et exp. quod illi
statim amorte cedeb. hic ab. apert.

pars eius in fiscum redigeret § minor. ff. huius l. l. § Vlt.° ff. iur. et fact. ign. Multum 21. in fine ff. de adim. et transf. l. in bonis 49 ff. de bon. poss. l. 6 § sufficit Vsi.° nec enim ff. de bon. poss. sec. tab. tradit Vly. in frag. tit. 17. not ant. Cuj. Voz. ff. Salui Iulian. in d. l. multum in fine et tract. 4. ad Afric. in l. Titia 16. ff. de lib. et post. Ant. Fab. l. Voz. dict. C. 6 et ante est dec. in d. § cum igitur Vbi tab. ulay. Alex.r in Consilijs n. Vlt.° C. de j.e deliberandi. Cuius diff.a vas exemanat. qd nullit fiscus p.a testantis voluntatem admitti avg.to in l. Vnic. to habitum Et penitus desiderium inseparabs legati modo hereditatis gaudere C. de ff. gante aper. tab. sicq substituto semp cedebat mta l. imperio Vsi. sdebis sis. Nam si admittendo portionem eius exacte haeres scriptus erat sicut p.a testantis voluntatis et haeredem scriptum admitti et eo adeunte intestatis decedere voluerat; quia tabu Veniabus abintestato successio deferebat qui defunctis iudiis et l.is dispositione adeam Vocantur C. Finiuntr 8. Vsi.° sdideos ff. de j.e Codicill. l. 3. § dello ff. pro socio tradunt Alc. Vbi. parador. C. Bellon Voz. Suput. C. et ideo cum in hac spe nullum possit fiscus lucrum percipere et dicatis aperturo tabulay introducta sit ut qd intorvin deficeret cadat cum sicut meritis periniliter heredi exacte scripto hereditatem clausti tab. adire si V.° exp.te haeres scriptus cet gante apertas tabul. decederet et a portio ab alterum haeredem non tam dispositione tll.i quam legis necessitate pervenire debeat ex l. qte edua 89. 58. § 1. ff. de adq. hered. ne sit alias q.s pp.te testatus pro parte intestatus decedere vel p.a l. iuris sit unum ff. de reg. iur. quae vera ratio inducendi iuris accrescendi in haereditatibs testamentarijs; ut fole in Au. Fab. decis. de had. 49. errorat. cum q.o Iunctus sola Legis dispositione in extestandis iudiis ad deficientis portionem minime optimus Doz. in l. si duobs 37. ff. de mil. tll.°

Vas diff.e exsicata testantis mente deducit.

obseruat Michael grass. in §. ius accrescendi q3. Duar. tit. de
l. accrescendi. c. 2. Cujac. tit. 3. qq. Pauli in d. l. si duobus
fiscus eidem Legati dispossitione vocantes debuit siquidem
praeferri velut omnium parens ex Tacito lib. 3. annal. sect.
45. sicq iuris necessitas l. Pap.a satisfecit dum fisci amb. vice
et loco heredis substituit bonis in. infiscum redactis?
plena securitas legatarijs p. stat. Caducan.m cum suo
onere adfiscum pertinent. teste Vlp. in pag. tit. 17. §. caduca
facit 3. 29. in l. g. dam. gb. §. quoties. de legat. 1.o vadit Cujac.
in l. si duobus. 16. Vss. 5. g.o e ff. eod. qd generaliter pertinet
ad omnes casus qq gere hereditatem fisci aufert a bona
rede tangin. ambigus l. 2. §. fin. ff. sigs aliquem testavit p
hib. l. cum fisco. g. adserat. d. sut. sylla. l. proxi. eq3. de ijs
q3 in tt.o delent. l. cum tab.s 16. § fin ff. de ijs q3 in dig. l. 3.
§. fin ff. ad Trebell. l. 3. § cum ex caaff. de j. exposci pp. tr. vas
quam elegans. videtur Ant. Fab. lib. 18. sect. c. 17. fol.
mihi 698. col. 2. Vss.o observat q3 Legata seu fideicommissa cha
res p. stare tenerent si a chere de defuncto fuissent nomina
tim relicta l. paw. alias incipit. sol. 29. §. qd alicui ff. de
legat. 2. docet Bart. in l. si plures. 98. n. 2 ff. de legat. 3.o

3. Sd haec vas licet subtilis videatur respecta
tu mihi videtur exsequenti scrupulo animę q3 videremus
inmatuerso; nam reperio fiscum eq3 d.a expressam testantis
voluntatem admitti et substituto praeferri in l. si sequens
15. ff. ad syll. q.o p. dicta diff.a vas in tr. heredem institu
tum exasse et exparte convenire videtur. nihilominus in
p. dicta diff.a vas defendendae necessitat. 3. in d. l. si sequens
gaintelligendus e qd institutus adiuit hereditatem nam
si non adisset nihil ei fisco auferre posset et nulla per eam insti
tutio videtur si potuisset sicq non minus e substitutum a fisco ex
cludi ex reg.a l. post additam C. de impub. tradunt. Duar.
ad tt. ff. de Vulg. c. 13. Osuald. in notis ad Dorel. lib. 6. in. c. 24.
litt. M. = Nec dicas hoc admisso carere vas dubitandi de
casu 3. in d. l. si sequens. qa optima fuit dubitandi vas qd
substitutus Vlp. fuit accentt.o vis. expetens ex Vultione p. fore

dus

cay
dum
Obs. partis fiscis cy suo onere ad fisc. post.

statim a

ꝑferendus Videbatr fisco petenti ex indignitate instituti
cuiꝰ adiconi Videbatr nocere substituto ꝓpter eius negli
gentiam et substituti diligentiam sd nihilominus
Consulto fiscum ꝓtulit gapena instituti inde bet ēēpmiꝫ
substituti = Sd aduersus hanc Verissimam solutionem fortis
Nobstat tr difficillis mra l. Vnica in pris VVss. sd etipsis
Vbi licet hereditas facta sit caduca et sic ad fiscum per
tinuerit substituto nō locus é .O. licet adolita sit hereditas
bene ꝑstiterit succedere substituto cum stet fiscum ad
quē hereditas ꝑtinet ut caduca Vice heredis fungi si qdꝫ
solvit legata ttl.° velicta ut diximus s.ª n. 2. infine iuncta
Antonij fab. in ꝓtrōem d. tit. C. sect. c. 7. et per sequens
dicendum Videtr ind. l. si sequens nōobstante veg.ª l. ꝓxime ad
ditam (. subst. fisc. inspe ꝑferri debere et qdem fortis ri
tu e sigdem Vbus fuit ttl.ris nēcom. cuius difficultatis ens
dalis in qua nullum habes cuiꝰ Vestigia sequar pendet
ex Vera expositis dicti VVss. sd etipsis cuius prisca Vba
Vsq adilla nē fiant caduca in clusive vectenisallon
Referuntur ad exordium caducoꝝ qd l. pap. abadi
nibus hereditatum sumpsit §. cum igitr mra l. hoc é
qd licet alias harede exp.te scripto ante apertas tab.
decedente l. peregrino facto talis erat hereditaria portio
deberet caduca fisco applicari teste V.g. m. frag. tt. 17.
iunctis ijs q§ s.ª diximus. n. 1. in hoc cessabat si hores ex
p.te scriptus substitutum habeat hunc n. Substitutus
Exclusō fisco recte admittebatr nēc debatur veg.ª tr
m. d. l. ꝓx ta additam cum cāu ꝑdicto nō ꝓfuerit addita
hereditas — Catera V.° Vba et si facta sint caducae et.ª
in qq Vis arg.to ꝓsisti intelligenda sī de hereditate q
Deficit qa V.g. celebs hores instituebatr mra contra
Dies legi nō paruit iusta V.g.m in fra g. tt. 17. ante quam
fiscus admitteretr. Verbum n. caducum nō solum
significat qd in fiscum cadit sd etiā qd deficit ut Vi
detr innuere V.g. d. tt. 17. quo casu et si hereditas cadu
ca facta sit hoc é et si defitiat recte Vocantr substi
tuti illesa rem avente veg.ª tr. ind. l. ꝓx ta addita

4.

Neq aduersus superiorem diff.m obstat in hoc vedere exacte et exp.e obstat lex in l. ita Veruntamen 20. Hic qui heredit. §. aut senat. t. si ex asse fiat Senat.s Vul.no locum habebit vbi pat. l. pap.ae et in hoc de exacte scripto locum habuisse nam amissa emendatione Cuiacij lib. 18. obseru. c. 14. intelligendus est qd plures erant exemplib. scripti horedes et omnes ante apertas tab. decesserunt tunc n. recte dicitur hereditatem ferri caducam ut optime aduerbit Ant. fab. lib. 3 sicd. c. 16. et in vas alibi dixim ind. §. ait Senatus. Nisi mallis illa dba adcolibendum hoc dem instit. tum exacte referre quod dem in vacuum dies a morte test.ris numerandos lex non parentes hoc ei vacuum non ducente vniuersa hereditas fisco applicabat ex leg. infrag. tit. 17. =

5.

Excipiebantur in hac reg.a sui heredes siue exp.e heredes essent instituti siue exacte quoquo aperirentur tit.li innovabat l. 3. §. fin. ff. de hered. instituen. et ideo clausis tabulis heredes existere poterant l. sifratis 3. ff. de iure delib. = Cum rei vatis in obscuro ei cum in l. Papia aditio hereditatis ante apertas tab.s retro ei et in suis heredibus aditio necessaria non sit quia ipso jure et repente heredes apparent ut ff. lib. 13. adl. Jull. et Pap. Gaius scripsit in l. in suis. 14. ff. de suis et legitimis her. nec vlla videret hereditas sed potius dominij continuatio l. in suis 11. ff. de liberis et post. Vnanamque ob hoc dominii dicuntur eadem l. in suis l. 1. §. domini ff. ad Syllan. exornat Cuiac. lib. 25. obseruat. c. 14 Dond. lib. 7. ment. c. 2. Emund. Merid. lib. 1. obseruation. c. 36. et lib. 3. c. 4. = Recte dicentur sui tot heredum tas / ex dominis existimari et Vinus patres familias vere domini non sunt quemadmodum ut refert Alex.er ab Alex.r lib. 6. dier. genialium c. 10. l. 12. tabularum cautum erat his verbis Ne filijs quidquam in bonis viventib. patribus esto tradit Petr. Greg. lib. 11. Syntagmatum c. 9. n. 5. sic merito sui heredes Legis Papiæ prohibitione non adstringebantur ut notat Baldwin in institu. pag. 463. in hac l. =

Sui heredis sine exp. tit., sine exp. parte, sed a morte test. cedit dies, quia non acquisit. dare

stat.

Cui adden

=Cui adendum ē etiam liberos et parentes in tra tertium gradum ante apertas tabulas adire potuisse nam lex Papia eis iugum suum imponere eribuit et antiquum ius illibatum conservavit ut constat ex nostra l. Unica §. et cum lex et in antiquo iure omnes habebant licentiam a morte testatoris hæreditatem addire §. cum igitur nrā legis. = Præterea etiam excipiebantur servi quia dominis cum libertate hæredes scripti ꝑtinus liberi et necessarij hæredes fiebant l. si post mortem 68. §. 1. ff. de leg. 1.° l. 3. §. fin. ff. de hæred. instituendis l. ex parte §. 8. ff. de adquirenda hæreditate tradunt post Bartolum n. 4. Bald. n. 5. Castrensis. 4. Alciatus. 11. in l. eiusqui in provintia ff. si certum petat. Cuijatius. tractatu 8. ad African. in eadem l. =

parentib. et lib. usque ad 3 grad. et iq statim cedit. sive ex asse sive ex parte.

Item servis a Domi. cum libert. insti.

Unde Valde difficillis redditur tex. decissio in l. qui solvendo. 42. ff. de hæred. instit. Ubi consultus proponit testatorem qui solvendo non erat duos apolinios liberos et hæredes esse voluisse et respondet altero ante apertas tabulas mortuo non ineleganter defendi posse quod Jullianus scribit superstites liberum et necessarium hæredem fore = at vero si uterque vivat institutionem per l. Aliam sentiam infirmari nam quamvis eadem l. cautum ē ut si duo pluresve instituerentur 1.° loco institutus quassimagis dilectus hæres fieret l. qui solvendo. 60. ff. eodem tt. = In specie tamen. de l. qui solvendo. 42. cum proponantur duo Apolinij simul hæredes scripti aparere n̄ potest quis primo loco invitatus sit ut notat Cuijatius lib. 64 ff. 64 Julliani ibidem quo fit ut non aliter possit consistere testamentum quam si alter ante apertas tabulas decedat atque ita ex eo textu probari videtur apertura tabularum rationem haberi etiam si servi necessarij instituti proponantur.

6.

Cui difficultati ut respondeam a matuerto fabore testantium receptum fuisse ut servi a dominis cum libertate instituti eis necesarij

7.

hæredes.

hæredes essent quia valde prospiciendum erat ut egentes homines quibus alius hæres non erat extiturus saltim seruum necessarium hæredem haberent qui creditoribus responderet §.1. instituta quibus ex caussis manumittere non licet quæ existentia operabatur ut quamuis alij hæredes extranei per legem Pap.m claussis tabulis hæreditatem non possent. ut constat ex §. in nouissimo nostræ l.is et iam s.a late diximus ipssi tamen serui a morte testatoris continuo hæredes apparerent ut colligitur ex d. l. si post mortem. 68. §. 11. ff. de legatis. 1.o Vnde cum ipssius testatoris intersit in spetie de qua in d. l. qui soluendo potius tempus aperturæ tabularum quam mortis inspici ut si alter ex Apolonijs ante apertas decederet altero succedente testamentum sustineretur argumento l.is Jullianus. 42. ff. de adq. hæreditate. Reinductum in testantis faborem in eius odium retorqueatur contra regulam textus in l. nulla 25. ff. de legibus l. qd fabore. 6. C. eodem Jsultus Jullianus in d. l. qui soluendo. 42. scribit non inelegantes defendi posse altero ante apertas tabulas mortuo superstitem sd. et necessarium futurum hæredem idq necessario recipi debuit nam cum ibi duo Apolinij proponantur simul institui ab eo qui soluendo non est per legem Aeliam sentiam impediuntur hæredes existere ut dicitur in fine eiusdem l.is atque ita quoad existentiam attinet extraneorum loco habentur ut mirum non sit si eo casu aperturæ tabullarum tempus etiam in necessarijs hæredibus inspitiatur.

8. Hæc usque ad Justiniani tempora procedebant verum cum ipse caducorum obseruationem ab orbe Romano recludere volluisset antiqum vis renobauit statuens omnes habere licentiam a morte testatoris adire hæreditatem

sine

sive ex parte sive ex asse sint instituti vna l. Vnica .§. in nouissimo = Sitamen hæres institutus ante additã hæreditatem decedat eam non additam transmittit nec Veteres concedebant nec Iustinianus patitur d.§. in nouissimo cui consonat text⁹ in l.2. tt. 6. p. 6. idem q3 colligitur ex l. quoniam .ff. de iure deliberandi. quod iuschiam de bonorum possessione scriptum é in l.3. §. acq vere ff. de bon. possession. l. emancipata .ff. qui admitti ad bon. possess. vbi doc^t docent post Bart. in l. atestatore 109. n.4. ff. de solution. et demons. facto in l. cum filio n.10 8. ff. de legat. 1° Donel. lib.7. iment. c.4. vbi non minus plu vos relati ab Oscaldo in eodem c. litt.a c. = Cæterum ita ius constitutum sit ut hæreditas vt addita vt non transmittatur omissis pluribus rationibus adductis a patr.e in d.l. emancipata n.11. Aut. Gom. tomo. 1° Var. resolut. c.9. et alia Donelli d.c.4. vbi non minus caeret qd iusad eundi pendet ex delatione l. delata. 151. ff. de Verb. sig. hæreditatem V° lex ñ defert nisi suis & hæredi scripto aq testamentum factum est & ab intestato proximis agnatis & cognatis non etq eorum hæredibus l.2. ff. de suis et legitimis hæredibus. = Cum q° ex sola delatione non aquiratur hæreditas nisi animum suum hæres scriptus declaraverit l. gerit. 88. ff. de adquir. hær. / hæreditas. n. adeuntem obligat creditoribus et legatarijs ex quasi contractu §. hæres instituta de oblig. quæ ex quasi contractu nascuntur l.3. §. fin. cum l. seq. ff. qq ex ca. in possess. vbi q° l. more. 8. ff. de acquir. hær. l. qui absterat. 4. ff. ad Trebell. / ideo hæres qui ante decessit quam profiteret se velle hæredem esse hæreditatem transmittere ad suum hæredem non potuerit siquidem non constat eum huius ce ante se obligandi qui voluntate animo retenta et nondum declarata quam valum Antonius Faber considerat lib.14. Conciectuarum c.1. nec multum distat a hac quam asignat Alciat. lib.4. paradox. c.5.

Iustinian. rebo prælijt hæredit. ces. ita ad a morte adiri possit cui ges. tamen non transmittuti additæ, quia tus additio. pendet ex dilatione, et non defertur nisi instituto, sed Iustin. non hæredib. eorum

Sd hinc

obijcit tex. 9 differi
lius in l. ex duab⁹=
.53. de acq. hered.
Vel hæres. hæredi. non addita hæc
dilata

Sed hinc verissime ⁹ aliqua resp⁹ oriri
dentur dgg sigillatim videamus etiam primis vltra eos
aduersus eam expendo difficile Gabri Vespasianum in l. ex
duabus .53. ff. de adq. hæred. Vbi quicrat hæres institus
partim pure, partim sub conditione obijt et nihil omnino
si post eius mortem adito existat affirmat ius adhæ
rendi eius etiam pertinere illam partem aditionalem qua
defunctum dum in vita erat non addidisse in spectos est
cum ei num quam fuisset delata, ex reg.ª l. sicuti a. 45. §. si
sub sidit.ᵉ ff. de Legat. 2. nec obstat l. Vnica §. sin autem aliquid
Vepsitant euidentiæ = Nec difficultatem effugiet si dixerit in d. l. ex duabus
duo solutiones traditæ ab aliqq. ad d. l. ex duabus. fuisse quam hæredem institutum partim pure partim
sub sditione nullo dato cohærede, et sic tam quis hæres
exacte non expectato aditionis eventu ad hæredem suum transmit-
tisse vniuersam hæreditatem ex reg.ª l. siquis sita 33.
ff. de hæred. instit. nam hæc euasio nimia est = 1.º ex l. cum
hæres 52. §. fin. qui immediate antecedit ff. eod. tit.ᵘ vbi
Marcianus tractat cum casum, quo quis exp.ᵗᵉ pure et exp.ᵗᵉ
sub sdit.ᵉ solus hæres et institus et per sequens sicuti dg
casum proponeret Gaius in d. l. ex duabus totaliter
decis.º superflua vocaretur = 2.º et quidem euide
ntiss.ᵉ hac opinio damnatur ab eodem Gaio in d. l. ex duab⁹ t. postea dg aditio exhiberit, ex qg vbi satis clare constat
illam partem aditionalem non aliter ad hæredem pertinere quam si
aditio fuerit adimpleta. q.º ille qui fuit institus imp.ᵗᵉ pure et in alia
p. sub sdit.ᵉ cohæredem habuit alias non. et pendente sdit.ᵉ
ex asse pisset hæres d. l. cum hæres §. fin. d. l. si quis sita 33. qd sic intelligi debet
in d. l. ex duob⁹ patet dg ex illis vbi et ex pura institutione adierit
qui apte significant instituum tantum exp.ᵉ pura non ex conditionali fuisse
hæredem. q.º in d. l. ex duob⁹ necesse est instituum partim pure partim sub sdit.ᵉ
cohæredem et substitutum non esse dicendum et tunc illius rei difficultas
ex dicta considerationis desperata videtur dg facilius sibi persuadet sese
in l. Liberis .59. §. sicuti scriptum ff. hæred. instit. Vbi si Titij exp.ᵗᵉ hæreditatis
tertia sit pure institus in alia v. g. p.ᵗᵉ sub sdit.ᵉ accepto Mevio cohærede
in reliqua tertia pariter ait Vt si Titij decedat ante quam aditio exitat post eius
obitum aditio exhibita sortem hanc non duas vncias non Titij hæredi sed
Mevio accrescet alias v.ª duas vncias haberet Titij ab initio quasi
in omnem eventum et sdit.ᵉ deficiente erat habituro Virtute inuisa ac re
scendi. Cui diff.ᵉ Resp.ᵐ puto tex. in d. l. ex duab⁹ necess.º
intelligendum esse qd quis fuit institus in dimidia p.ᵗᵉ hæreditatis

10.
Vera solutio d. l. ex
duab⁹ traditur et si-
mili. Videat aliquis
audiendum ad tom. dini
natoriar. quod institus partim pure
in parte condition. data sub sdit. delecta con-
dit. certum accrescendi pars conditionali accrescit
pars pura additæ et si deficiat ante impl. condit

pure

uve in altera subsidione similis ex alia Verevit etsi non
verevit substitutg fuit Titius quo casu ille adierit ex pma
nihil habet inde in Vesidiohali: sivero decedat et postea
s dicta cuenial perinde é ac si ille substitutg datus non
fuisset conditione enim defecit sicq admitti non potuit
Vnde necessario exclusso substituto illa pars sdiciallis
ad substituti quoque heredem pertinebit Virtute iuris
accrescendi cum altera portionem sequatur ex reg. [illegible]
in l. stichio 33. in fine ff. de Vsufructu quam interpretatione
ita elegantr tradit Castrensis in d. l. qui ex duabus n. 2. etiam
te cum licet ibi ita explicet insinuavit Accl. gla. l. in eadem l.
qui est casus speciallis et notabilis dignus qui specialiter
sdiciallis transmittatur ad heredem et non deficit per
mortem quando é junucta cum iure accrescendi ut
notat Castrensis d. n. 2. =

Quarta eidem sententiae obstat di
fficille Responsum in l. g patri 89. ff. de adquis.
hered. Vbi S.C. dicit g patri heres exhibit sidem filio cui imt
puberi substitutus é et moriatur Vno pupillo et per ssequs
ante ipsius aditam hereditatem cum Vinentis nulla
hereditas sit l. 2. §. interdum ff. de Vulg. l. g superstiti 9 §.
ff. de adqr. her. l. item §. 15. si impuberem fine ff. de Collat. bonor
cui adde Aut. Ex imiuris prud. th. de adoptionibg prin. Collat. 12
ad heredem suum hereditatem impuberis. postea intra
pupillaren etatem mortui transmittere qd nisolum regula
C.a n. 8. tradita vepagatr sdeh certo iuri quo caberet ad
heredem eius g patri heres exhibit et Vno pupillo mor
tuus é hereditatem impuberis ntinere l. g liberis §. 8. §. hac
Vba. l. sdisplures. ff. l. g habebat 47. ff. de Vulg. tradit Bart.
in l. Venunch. n. 58. ff. de leg 3. Aut. Gom. C.o tomo Variar c. 9.
n. fin. quem admodum ex iure substitutionis Vulgaris
non transmittit ad haredes substituti l. si exploviby 9. ff.
allia causa ff. desuis et legit. hered. tradit post glam finale
et DD. Stur Vbi Aut. Gom. C.o Var. c. 3. n. 29. = Pro cuius diffi
cultatis enodatione dicendum existimo cum Au. Fabro
de err. decad. 31. err. 7. multum interesse ampliores fuerint

11

Adjun. l. 53. de adquir. hered. ubi qui patri heres, filio exhibit
tutus impubesi mortuus post eum
eius heredit. transmit.

pup.° substituti & ch apatre fuerant instituti etquidam exillis
postqm patri heredes extiterunt mortem obierint Vino adhuc
pupillo nam hoc casu substitutig morientepostea impubere supstitus reye
viunte heredes ei erunt pratapartium quas habent ex institut.e
nec qdqm habebit substit.° expsona defunctoz l. siplures. 10. ff. de
Vulg. = Si V.° Vng tantum sit qheres apatre institutg idemq pup.° substi
tutg hereditatem patris adit segdem obligat ut nposit heredi
tatem impuberis ptmittere eandeg necessitatg adheredes suum
transmittit pup.° ch postqg mortg infra etatg pupillarg decedente
l. l. qpatri = Cuiq diff.e intr Vtrumq casum ea vaé qd pup. substit.°
numqm transmittit ad heredg nisi ex necessitate idé co tantum
casu quo aliqn futurum cét ut eius dem ttl.ris Voluntas phe
redg diuidere & qd stingerit si ex cod ttl.° inquapatr et sibi et filio
heredg fecisset patr cét testatg pp.te idé pro suaheredit. pp.te V.°
idé p filij heredit.e in ttl.° cum n. Vng tantum sit ttl.rs Videq cuiq
civca Vtrumq heredit.em solig in dubium idemq fiat. Vpatri et filij
n missi Vnus ttl.rs existimet l. patris et filij 2.10. ff. de Vulg. igitr
instit. de pup. n ming abrumpy é movi patrg ttl.m q Vna heredit. pa
V.° ttl.m qm si Vna tantu cét heredita & exqua necessitate in d. l. q
patri hereditas pupilli Vbiste Viri accrescendi p hinet quo ad
heredem substituti adqm anteapriq bona patrna p hinc evasit
qd inueniens cum cét in d. l. Sd si plures cuq si liby optimo. e substi
tutg heredg substitutig in defunctia dbona pupilli post ea decedentis
admittendum néé: sunt n. alij qexinditio ttl.rs vocanti et si debent
profervi. =

12

Sd aduersq hanc solutm illd substitutio obstat qd
inter res diuersas n habet locum accrescendi Vt tenet in l. si sub
scdit. 16. ff. qq mod. Vsufr. amit. et l. placet 34. §. si vinctim Vsufr. ad
imp.ri ff. de leg. 1. tradit Bart. in l. vesiunctin. n. 8. ff. de leg. 3. q.°
in d. l. qpatri inter hereditatg patruam et impuberis inuia accres cen
di locus cé n phint. cuq etsi inter dicentium Sabiniang opiniones
Sabinianq sententia obtinuerit affirmantiq patris et filij ttl.m Vnus
cét l. patrfam. 28. ff. de vulg. aut. indyst. alias l. patris 12. de pri
uil. credit. §. igitr inst. de pupill. numqm tn dubitatg é duas
cé hereditates l. §. igitr l. 2. §. illd et l. 1. ff. de hered. t act. vend.
tq qalia hereditas é nam q Vnus ttl.rs sit alia et qalia hered
ditas é. ideoq hereditate Vendita ttl.rs ab eo qch impuberi substi
tutg é pupillarg heredit.em Vendita q n videri do cet Vt q ind. §.

illd.

e Sticio, si unus ex heredibus pubes. impub. et ab eo cum moritur hic hereditatem. eius exstit. si vero impubes et ab alio qui ante eum moriatur non hereditatem. sed pertinet ad impubetes substitutos impuberis hereditatem, quia illic requiritur, quod pater decedens partim testatus et partim intest. sit non hereditatem. hic non.

Hoc. quod inter res diuersas non datur locus accrescendi.

illd. Vndecto stat bonor pose s. § separatim heredibo patris
a filij heredibo scedi l. sicita scriptum. 8. §. Vlt. ff. de bonor. dam. to b.
= si igit patris et filij diuersa sit hereditates male Neratio
vadere Videt ind. l. g patri. Vnz alteri accrescere illis Vbis
iungi ea patruel hereditati et accrescendi f.e adquisitionem
patris heredi. presertim cum inst accrescendi in hereditatibus ideo
in ductum sit et heres g patruus adijt deficientes portiones etiam
Vide Surcipiat l. sigs heres 35. l. gerdua 62. §. fi. de adgr. hered.
nealiat hereditas g indiuidua é. l. Pompeio. 8. in fine de ri. Vind.
et in defuncti locu succedat eius g pronam v presentat l. hereditas
34. de adgr. vel. scindat sicq p 33 f.e defuncti vel certet ut de
ganto vadunt Aut. l. decad. 49. err. 1. et alij quos laudat et
sequit nr Richar. ad tit. ff. de adgr. hered c. 29. n. 12. g indiui
ditatis vas cum éét mo fche d. l. g patri separatan. é et distincta
Vtiam diximus / hereditas patrua apupillari cessare quoad de
bet ius accrescendi ex Vulgata reg. tra in l. adigere b. §. quam
uis. ff. de j. Ja nonabit. =

Cui opinioni Vre respondeant Bart. ind. l. g patri
nz. et in l. vesinuctim. 58. ff. de leg. 2.o Duar. intl. ff. de adg. hered.
c. de effectu repudiationis Donel. intl. g dam ellogio 20. n. b f. de j.
deliberandi existimat pupillum ind. l. g patri exp. instituit
patruo se hereditatis immiscuisse: atq ita cum g pupillo hereditas
patruo hereditatis pasti odevit et g cum casu ipsa peruenit mor
tuo pup.o intra pup. am etatem portio illa alteri patruo hereditatis
portioni ex qua substitutio heres fuit accrescit et simul cum
ea hereditas pupilli g iuncta illi fuit accrescendi f.e eiusq
patris heredi adquisita. = Ad huic intrptationi illd ingeniosissimi
dicas accrescendi in portione quesita locu ñ hét l. 1. §. in hoc
Vbi. dn Vsufructu. p arg.m ab speciali vbi gta. Vbo ab nihil ff. de
Vsufr. accrescen. l. 1. quam. 16. §. fin. f. g m adm. scripsit amit. tradit
nr Rich. in g. sicadq vel n. 6. inst. delegat. g.o ind. l. g patris
pars hereditatis patruo a filio impubere g substitutionem fuisset
que sita substituto eidem coheredi accrescere requirit = et
g terea Vbo Nerati ind. l. g patri preferunt eam opinionem b. tra
tari in qua pupillo fuit exheredato et alteri patri ipsius expubes
vis heres exasse institutq ideoq pupillo exheredato substitu
tus ut recte aduertit Faber de err. de cia de 31. err. 7. =

Vide hac solutione omissa p dictos difficul
tatis Vel.y dum censeo cq A. Fab. de err. dech. 100. err. 10. in pris
g m segr nr Richar. intl. de adgr. her. c. 24. n. 28. qd g patris et
filij duo semper et si casu sint hereditates quo usq p adeuone Vincta
cé coperint et hereditates cé desierint iuxta l. sed si plures. 10. §.
filio impubere ff. de Vulg. tu cy patruo tanto q sibi sed q filio impubere
fertaq. fuerit Vnz dum taxat in dimidio é nimirum solus patris q
filij

13

19

Solutio in pari ca Rij heredis
q pupillo fuit ab eodem in dicto patris
ad quo bonum habet interea lus
accrescendi. quia unicum in
dictam scindi non potuit

filius meae aetate in dicto anno esse intelligit l. 1. §. impubes cum Vulgatis C. de falsis monetis exquisierit Papinianq; voluerit in eodem off. filij impubes tit. dicere mater non potuit qa q̃ sit tit. filij tamen in dictum ꝑ patris l. Papin. 8. §. 2. d. reg. impubes ff. de in off. tit. quo casu substitutus succedit in vis reg. qua supra in dictij dimissionem fieri necessum gm patitur l. neminem q. ff. de leg. 2. l. 88. leg. 18. in fine ff. de iis qui ante dig. Vnde esse quem necesse sit qd Vulteratius in d. l. ꝑ patris eam q̃ patitur heredes exhibeat si idem filius impubes substitutus sit non solum hereditatem pupilli quae postea obierit ꝑmittere posse si de vi us pupillo decesserit transmissurum hereditatem ad quem cum q̃ heredem ex in vicem tang̃m q̃ accrescendi quodam j. paterno fungatur ꝑ indicij paterni exqua V-trag de festr Vnitatem in deprenderit semper accrescendi natura indicij dignitate aliqua qa q̃ hereditas ꝑ pupillis sit diversa a patrina; tamen V-trag̃ obtinebit sit Vnum idemq; indicium.

19 Sed adverso q̃ sane solutione obstare videtur qd q̃ Vnum quidem sit idemq; indicium patris ꝑ filio impubere testantis negari non potest quin diversae sint dispositiones accipiendae separari valeant quam admodum circa legata solemus dicere q̃ sine ead. tit. et tabellis de tit. data sint Vtrq; ad eorum diversas dispositiones jure consentire Vnum agnoscit repudiato altero l. neminem q. l. si duobus ff. de leg. 2. l. 36. tit. q. p. 6. Bart. in l. Stipulationes non dividuntur n. 20. in fine ff. de V. O. An. Gom. l. 1. c. 11. n. 42. et 12. n. 33. quamvis et hereditas repudiari possit et legatum Vni ex heredibus datis retineri l. q. filia q̃. 17. §. Vlt. et seq. ff. de leg. 1. l. 12. tit. q. p. 6. Vbi late Greg. l. 12. tit. 15. p. 2. l. 4. tit. 6. p. 6. nisi adhibita in l. cum Virum n. 4. C. de fideicom. quae est Gutier. q. civil. 18. n. 85. Leg. secunda de decim. 19. Mantica de iecton. Vltim. Volunt. lib. 7. tit. 7. Menoch. de praesumpt. lib. 4. praesumpt. 194. et seqq. qui dicit indiversis legatis recipit item q̃ in hereditate et legato multo fortius admitti debet indiversis tibus eorum heredibus = Sed facilis responsio est cum Ant. Tabro de error. decis. 100. error. 10. quem seqtur Richar. in tit. de adq. haered. c. 24. n. 39. cum duobus leg. aliam et rationem pluribus legatis et tit. velicet aliam vel pluribus institutionem a patre q̃ sibi et filio institutis sit in eandem institutionem adhibenda cum patris et filij tit. unum sit exercitio prudentum veterum sententia ut s. diximus n. 12. tit. autem qd libet exsolamus tibet. et timet. Vivens acquiratur. qd praemanet. 10. l. Vlt. ff. de jur. Codicill. hoy omnino sequenda V-Vtrag in tit. tam patrina q̃ pupillaris q̃ Vtraq; habere debeat atque ea ratio non minus institutionum quam tit. indivinitatem inducat qd in legatis prorsus dissimile et exq̃ tit. substantiam aestimari nemo unquam dixit = Longe similius et decisionis tex. in d. l.

Decis. et legatis ad eandem testatoris voluntatem potest unum agnosci ab altero repud.

Solutio, fideicom. patris et filij unius, et etiam ibi fideicommissi heredum eorum q̃ ab eo orti capit. legata non item praesumpti ad substantiam testam.

q̃ patris

gpatri gdscribit Gaius in l. sicer tarum 17. §. Iulianus ff. de tll. milit. Vbi si miles Titium heredem scripserit in bonis paganici Sempronium V°. in castrensibus duo quidem videntur hereditates et qd magis minime duo quidam de bonum id aut intestatum de alienum qd in castris stratum fuit solus Sempronius teneatur solus autem Titius dominii deliberationem eā causam cognoscentia cto si ille noluerit delatam sibi hereditatem meo avi pali ni aut alia qualibet de causa repudiaverit alteri minime eam accrescere ut totam hereditatem & defendere & creditoribus velinquere cogendus sit d. l. sicer tarum 17. §. Iulianus Vbi. qd si al tera ff. de tll. milit. qd accidit in alia vacare quam qd Vnus tll. sit et subsequenti Vnum idemq; indicium circa instituendi pari q. variare apd Neratium quandoquidem duo sint he reditates et dispositiones duas cum in alterius in dicio qd individuum esse fluant et in diuidi hereditate illa accrescendi ius inducunt. =

At s. dicto Nerathij Senia ind. l. gpatri Valde spavium illd ée videbitur qd Papinianus respondet in l. si filius 12. §. de Vulg. Vbi si filius gpatri acposita a patri ex 2. is tab. is heres exhibit hereditatem patri recusset gratis nam autem vetuisse mallit audivi cum debere: instituit. n. gratum factum si patris separationem secesserit cum ei possibilium sit et exhedebeat liberos abnegandi hereditatis inspuntes cogit liberare: neq V°. scilliationis inemendo variationem sumere qspotest exeo qd Papinianus Loquitur de suo herede in d. l. si filius Verum si Vbi liquido appareat Nerathij V°. intelligendum sit de extraneo qd apd gratum minus favorabilis ée Mar. prima Nerathij Vbi qui patris heres exhibit, n solum suos quos heredes sibi inveniunt perinde ac extraneos; sd etiam magis gratie quam extraneos suos. n. heredes ée existere et apparere; extraneos V°. gratum quoniam indigent extranei adition qua augent sui l. in suis 11. ff. de lib. et posthum. l. in suis 14. ff. de suis et legit. hered. sd et qd segtr apd Mela tionem in d. l. gpatri extillis Vbi si quis cui cunque patris heredi apte distinctionem hanc inter suum et extraneum heredem exclusit = Dicendum igitur ée cum Aut. C. de cade §. cvv. 7. multum interée qd unigpatri heres exhibit idemq; impubes substituto

16

Objici l. 12 de Vulgari. cui supra tantus hereditatis patris &c. pitij

cvv. 7. fuit

fuit pupilli hereditatem retinere vellit aut adquirere: paternam V. recusare vel apd Papin. in d.l. si filius an etiam recusare pupillarem et paternam retinere vel apd Neratium in d.l. quatinus etc. n. posterius negdem filio permittere ñ magis quam ex eo quod avec Papi. varia in d.l. si filius hoc casu cum habeat quilla ẽgd liberandus sit filius a bonis ejus ñ spontaneis susceptis cum spontaneis fiat onera ñ tantum paterna sed ejus pupillaris hereditatis illa quatenus hereditatem aquapsset abstinere si vellet manu etiam retinere cum siat aut sine debeat pup. an hereditatem tanq̃m accessoriam ẽe ac volatis equellam quandam et onus paternæ hereditatis, et et pupillaris etc. l. sequella c. patrn. etc. l. penult. ff. ejn adm. etc. ages. prior V. casu cum in stricte i. dem substitutus patris hereditatem recusat pupill. cum V. adgere vult si ejus heres sit audiri debet d.l. si filius 12. ff. de vulg. cum tunc existentia ejus mentis tabulæ pupillares l. si filius ejus paterna 41. ff. ad gr. ter. ideo ejus permittere illi ptor debet ut recusata hereditate paterna paternam hereditatem simul vel ñ eat cum aliquem ad modum pup. substitutus sequella c. patrn. etc. it Vice versa paterna hereditas pstò dicis sequella et onus pup. is hereditatis l. ex pupillari 4. ff. de vulg. ejus certus V. qd dicis filius remotis ejus secundis tabulis hereditatem patris ab intestato habituus esset ñ Papinianus vaticinati in d.l. si filius 12. et hæc ded. l. patri dicta sufficiant ejus plena V. ejusdem qd ejus sit patris hereditatem recusare impuberis V. adgnoscere ptr Cujus in l. 3. gg. uxor Pap. in d.l. si filius videndi ejus in Richard. in tit. de adqu. hered. c. 28. circa 7. V. usq ad 83.

Rursus adversus doctrinam ejus s. n. D. tradidimus hereditatem ñ aditam ad heredes ñ transmitti ejus pater ex l. 1. §. nunquam ff. similiter ventris nondum nati ejus ex s. c. Tertullianum edicto obstat tex in s. siquis in gravi 3. §. elegantis l. ejus. ff. ad S. C. Syll. l. scripto 12. ff. de carb. edicto qq. probat hereditatem scripturum si hereditatem ñ adierit et ejus s. c. terveati ut in d. §. elegantis et controversia hereditatis orta sit ut in d. l. scripturus de creditoribus succurrendum ẽe ut saltim eius heredi detur actio aut utiles actiones ad vindicandam hereditatem aditam. Sed hujus difficultatis facilis ẽe ex his quæ adhuc in d. §. elegantis et in d. l. ejus et numero 4. adversus S. C. Syllanianum actum ẽe si dominus a familia occisus ẽe dicatur non prius aperiri tabulas nec ante hereditatem adiri ejus de ea familia quæsita

Quæsita

Cujus. l. 38. circa fin. l. 4. ad Sab. l. 12. de cuiach.

habita supplicium q̃ denoxijs stumpsum fecit d.l.3 §. quod dcautta
ff.ead. Vndesi interim decedat heres placet cum Vtilles actiones
transmittere ad heredem suum d.l.3.§. elegantr d.l.4. idẽ rescr.
non deferri heredi eiq̃ hereditatem ut directas actiones
habeat sed deferri exequo et bono ut habeat Vtilles etmerito
in.n. debuit nocere heredi qd interpatrem et legitime impedito
hereditatem nõ adiuit cum tantum illd S. C. servauit ut si vacaret
defuncto aut talle beneficium cum iniuria heredis sui nectum
esset rescr. l. necabus C. de emancipat. lib. = Qd V. attinet
ad tem ind.l. scripsit notandum é qd si quis scripsit sit heres
et ill. quo filius impubes pcessit q é et is neget é filius caa
cognita pervide bonor. possess. ex tabulas et ideõ acsimilla
decabe Hrouessria cẽt et iudicium interq̃ pubertatis ca
ulla cognita differatr l. imperis iuncta l.3.§. caa et §. duo ff.
de Carbon. edicto q̃ re facit ut interim scripsit haec bonor.
possess. nem 2.m tabulas petere ipse sit l.2. ff. de bon. pss. 2.m tab.
d.l. scripsit. 12. = Vndesi interim decedat et ipsa cappa
reat impubere eum filium fuisse placet I. pis
eius succurri cum talle impedimentum legitimum fuit et ea
cessante quem admodum nẽ equum esse sic succurgi
q̃ non debet eius heredibq̃ jdicta dicatio d.l. scripsit Vbier
plicant Dovd. Vbq. sm. cq. Dss. caa Cuj. Vbi 4. qq. Pap. in d.l. scr
cripsit Ant. tab. Vbi 4 sect. c.1. impris. =

8

Sed dictis tn iuribq̃ et si satis factum sit ma
net tn difficultas ex l. paronim. 36. ff. de adq. rer. dr. Vbi ille
q̃ Veipub. cautta abesset et sic iuris pss. caa impedito erat d.l.
et s. 26. §. Vlt. ff. qq erca. maisves ad hoc ut hereditatem nõ
aditam transmittat diui pij sshibito necess. é q̃ Vmanitatis
gra indulgeri quasi iuris immune in stravium obsittat. q̃ di
cendum Videri etiam in iuribq̃ nõ cedenti a tacitis Principis ver
cripsum introducite oportere alias neq̃ hereditatem nõ aditã
neq̃ bonor. possessionem haguitam poste ad heredes transmitti
= et difficultas d.l. Paronin cessat ex l. C. de sshibon. militq̃
Vbi impp. Severus et Antonin. iuvandum auxilium restitutionis
in integrum perhibere ad heredes militis q̃ bonor. possess. accipe
reponit si post exactos dies qq bonor. possessio deferatur ille
si fuerit in militia defunctus é. q̃ ind. l. Paronin. cum mortuus pe
vit q̃ Veipub. caa cautta abesset intra dies aditionis ut tradit

ibi

ibi Papinianus ticendum Videtr restitutionem in integrum eius heredibus cedi neque quae nemini defuncto spectare potuit cum decesserit prius quam cognosceret se heredem ee et sic cum nulla in re caput aut lesum fuerit nullam habuit causam petendae restitutionis in integrum et tm. ius in d.l. Papinianus sic varium docet. =

19. Quae difficultate adeo fuit stut. Labeo Vbi q. siccher. cl. Vt integrum Vss.mus Dium Dium et illatas Vba sine respe cu distinctione Tribuniani ee arbitret adeo ut impedita in melius ut etsi Pap.ni erent penitus mutilanda censeat = Quatenus varia opinione omissa Vess. dum medio cum Cuiis. M.G. Vesp. Pap.ni in d.l. Papinianus ideo mea l. recen.ti fuisse rescriptum ga scripsit heres in tradiei adithonis decesserat antequam cognosceret se heredem fuisse institutum quo casu heres defuncti absenti restitutionem petere non potuerat neq. eius persona sua quia sibi hereditas delata non fuit neq. persona defuncti cui ignoranti beneficium restitutionis dari potuerat ad hoc ut heres absenti defuncti restitutionem in integrum implorare queat requirit absentem post exactos dies quibus hereditas adithi potuit Bonus posset. deserti decessisse l. 1. C. de rest. milit. qd cum non stringeret in d.l. Papinianus ideo iuris rigore neglecto Re scripto opus fuit sigden beneficium restitutionis tantum illi spectat qui lesus é l. nam post eam g.g. minor ff. de min. iuvando l. 1 § 44. ff. qq exca. maior. absens autem de quo loqtr d.l. Papinius lesus non videbatr cum decesserit antequam se heredem institutum cognosceret et dies ex thonis tantum adeuntes iuvant l. Stichon 22. §. 1. ff. qdo dies legati cedat q est tio Vulgavit dicebatur ut testatr Vlpianus in fragm. tit. 22. §. questio autem 21. =

20 Quae licet Vera sint, idem Papin.us contingat in l. postumus 4. ff. ad Syllanian. Vbi Vxor defuncti postumi substituta si Vacuo Ventre decesserit ante aditam hereditatem cum transmittit exsrit. principii cui sine absenti neq. def.cti suo incerta decesserit qd cum ita sit frustra Videtr responsum ideo in d.l. Papinius rescriptum Principis requiri quia ipse sui iuris ignarus in tra temp. ea restitionis decesserat sigde idem rescriptum requisiverit ut si Papinius sciret se heredem ee institutum ante aditam hereditatem de

Boij. lq ad Silan.

cessisset

cessisset x.a d.l. qpostumus. ll. quæsiderabit. decessit Cuj.
vb.q. observat. c.z. ut Vbi mihi tg exsubstitutione emendaverit
et ea reposuerit exsubscrit. ma betrg ecco qd nulla hac decessit edita substitutio et cum in d.l.q. Vxor sui vel substituta post
mis ut patet ex teu. t. segli boo scripsit heredem hypotevant
heredes mulieris in bari. nisi ej. quo defuncta ysheverat
Vir autu qd defuncta ysheverat erat exsubscrit. et cum
ipsorit qs plus Virit in alium transferre qm ipse habuit
l. nemo plus §4. ff. de reg. inr. hypothecam mulier in heredes Vxoris
fere nisi in substitutionis = sd hac emendatio merito displicuit Vsualdo ad Don. vb. 3m. c.q. litt.a z. et mihi in pbatur
ig dem Vulgata et Florentina edicto respaguti, neq ejus dubitatis facit ipse Vsual tg respondet hac decessi substitutionem
edictam fisse tg nunc hextet. = quare Veriq vesp. dum existimo
in d.l.q. mentionem fieri substitutionis Divi M. de qua in l.
filius §2. ff. de bon. liberti tg impeditis adire hereditatem dedit qd tibi facille suaderi advertat Papin.us Vbi tg
qd. et autorem ea tg decisio a similitudinem divi Pij in
substituta de qua in d.l. Danoris = Nec hunc obstat hanc substitutionem Vrpegnii in d.l.f. sig dem benigne interpretatis
cum vix paucibus ex d.l. scripsit. §. ff. de Carbonia
edicto d.l.3. §. elegantis. ff. ad Syllanianum et frustra
a Principe impetrabit qd ineo munus possumé l.11. C.
de ej. lib. l. Vnica C. de thesaur. lib. 10. Nam vel.o
in d.l.q. merito principis substitutionem vequivi quia Vxor
heres instituta decessit priusquam Vindicata defuncti nec
et antequam de scissuris facta a bea fuisset inquisitio. quæ si cepta esset licet tidum finita necessaria esset
substitutio sed heredibus dari entur Vtiles actiones ad
Vindicandam paucitatem a brg aliqua substituta. quam sic intelligo in d.l.3. §. elegantis. ff. ad S. Syllan

Hæc usque ad Justiniani temp.a pecte bant
cum substituta. de qua in l.a cum antiquioribus. 17. C. de j.
deliberandi etiam. in novissimo inveniri tg cautum fuit
ut heres scripta hereditatem adita ad heredes
suos transmittat exposita in vis deliberandi qd si
matum é de ej. vegis in l.a. th. 6. §. 6. si transmissis

Justinianeus substitutus quod. heredi cham ophanei hanc mittant non auditam, si intra annum de cesserint, sed tantum ius deliberandi, et illud restidum quod superest annis

vel

vocat sit sibi in Nouiant et q̃d heres script⁹ sciat sibi delatam hereditatem ut colligit ex d.l. cum antiquis vbus ibi et siquidem is qui sciens et q̃d intra annum sciuit⁹ decesserit t̃. intra annalē tempus et notat Bart. in l. q̃dam s. q. n. 7. ff. de verb⁹ dub. An. Gom. l. 1° Var. c. 9. n. 52. [nam licet ex edicto ꝑtorio tempus deliberandi fuisset Centum Viginti l. 1. 2. et 3. ff. de j° de liberan. q̃m is ex magna cāa illud iterum ꝑtor Valleat sc̃ edere d. l. 3. et 4. ff. eod. Sed dicit ex l. Vlt. s. sd quia C. eod. tit. impetrat heres q̃m mon⁹ ser a iudice et a Principe annum) alias s. n. si quo vaverit sibi delatam hereditatem ꝑ ys tantum decesserit heredi suo nihil relinquet sd ius antiquum Viget, de quo in l. quoniam 7. C. de j°. de liberan. et in vs. s. innouauit⁹ sd heres ex ꝑtoria iuris deliberandi tantum transmittet illud residuum tempus quo q̃d superetat ñ V°. amplius. Vnde in tali illud residuum tempus recte inquem sit transmissio tenet⁹ adire; alias repellit⁹ ut colligit ex d. l. cum in antiquioribus V°. sin autē q̃d ex ꝑte dixit d. l. 2. tit. 6. p. 6. tradit post alios An. G. d. n. 52. = Sed vide aliqua em legentem d. l. cum in antiquoribus ea vba habent t̃. is cum sua succes. ab intestato beneficio excludat⁹, quasi dicant heredem intra annum adeuntem amplius here ditatem adire ꝑ hoc sic explicanda sūt ut intelligant de j°. transmissionis non V°. de j°. adeundi id est q̃d si heres institut⁹ post annum decesserit in deliberandi in heredem ꝑ transmittat ipse autē ꝑ ipsum hereditatem adire potest cum ius adeundi ex l. Ciuilli descendit ipse cum sit l. sic vat sit. q. C. eod. prin. in stit. de ꝑpet. et tem. act. tradit post Paul. Castr. et Balin d. l. q. Don. in d. cum antiquoribus n. 2. q̃m is hodie ex d. inst. de ꝑpetuis, sūt alia q̃ Ciuilli sacris ꝑ dictum ius adeundi intra 30. an. debeat spatij finiri.

22

Quia ꝑ ita de extraneis heredibus sūt intelligenda. Caterum si filij tit. nascent heredes instituti fabin tit. Succedissent et aut adita hereditate mortui essent Dissinct. 2ª ac Veteres Vlebant fieri si filius emancipatus dim non habe bat, et erat sicut expa ter, nisi institutus esset, posthumo genito, et pendente natiuitate eius, decedere

filius emancipatus dim non habe bat, et erat sicut expa ter, nisi institutus esset, posthumo genito, et pendente natiuitate eius, decedere

) filius emancipatus ét q̃m admōtum et ex asse hereditatem et bonoꝝ ꝑsessionem non aquitam ad heredes suos ñ transmitteret l. Emancipata. 4. C. q̃d admitti ad bonoꝝ ꝑsess. m. ꝑtis et intra q̃d tempus decet Co beamus V°. s. Var. lect. 24. = Quare q̃m si ꝑ thumus ꝑ tenit⁹ filius ema ncipatus fuisset heres institut⁹ et pendente ꝑ thumi natiuitate de cessisset tunc n. q̃ amarcendo ꝑ thumus ꝑ tenit⁹ tit. rumperet l. Cer tum. 8. ff. de iniusto rupto. l. q̃ V°. ff. eod. filius institut⁹ interim adire hereditatem ñ potest l. ille q. s. fin. ff. de bon. ꝑ tor. qua quandiu rumpit tit. ꝑ tenit ñ defert ex tit. hereditas l. Venire 84. in prin. ff. de adquirenda hereditate quo casu quia iniquum erat hunc filium alieno facto adire impediri ñ illi transmittere

a) heredes

ad hoc edem suum equissimum stori Vissum é vtsi autem
veret quam bon. possess. cum poteret decernere hoc edib⁹ suis
salum sorc smodum bon. possessionis s.m. tab. t 3a tab. t. 3d
si decesserit ff. de 3a tab bonor⁹ possess. s.m. tab. dahet
n odicto posthumo 3. tab. 5. V.° conato ut tradit Cuj. lib 24 ff 3
salui Iuliani d. L. 3 de etsi in quo filij emancipati aberraneo
hoc ede vel succebat diff.a q d in can d. L. Ventre hoc es ex traneo
decedens pendente natiuitate posthumi nihil potest ad hoc
des transmittere missi quo casu Venter neueva Vacuus fuisset
L posthumo nato n ée et ut vedit. Gobeanus aduertit d.c.4.
nisi ne et Cuj. lib. 16. qq. Papin. in d. L. Ventre Gill d aduer
tere omisserit eandem q stio tractans Vbi obseruat. 3 c. 21. eman
cipato V.° q si mo rcret siue na scatur posthumus debet
ad hoc editatem admitti recte eam n aditam ad hoc edem
suum transmittit.

Odie V.° cum iam sublate sint q Iustinia
num patrie potestatis et manicipationis diff.ae L meminimus
3. C. de legit. hoc edit. et emancipati filij cum suis etiam
iure ciuili ab intestato admittantur authent. de hoc ed. ab
intestat. Veniens § nullam V.° collat.e q. notat Ant Gom t 1.°
Var. c. q. n. 24. filius emancipatus transmittet hoc editatem
n aditam ad hoc edes suos L. Vnica C. de his q ante apt. tab.
ne q moueor fundamentis Gomezij d. n. 24. Costem L. =
Gallus § et q d sit tantum 3.a parten.° 2 ii et 212 de lib. et post. Men
chac. de succ. creat. § 19. n. 7 666. inc. Raimundus n. 5. ex.a
de test.is q omnes pro vario asserunt nam hoc de si dium
talis distinctionis fidere in antitiam redigitur ut si
filius emancipatus ex.a reis hoc edib⁹ relictis decesserit he
reditate patrna n dum addita hunc adeo nihil trans
mittat x.a opinionem Costa et alios sui. filius eman
cipatus decesserit hoc edib⁹ suis relictis Veluti filius ne
potib⁹ L nepotib⁹ tunc ad exemplum filios suos hoc edem
hoc editatem n additam adgnatos suos transmittat x.a
tem in d. L. Vnica C. de his q ante apt. tab t in libros suos suis
cum q sint sexus q gradus derelictam sibi hoc editariam por
tionem po ée transmittere ita mi netur adit Cuj tract. 4. ad Affric.

23

Odie vero transmittit, sed tan
tum in libros suos hos incep
tionem

m L. sifi

in l. si filius 16. ff. de lib. et post col. 3. et diff. vers manet ex d. l. Unica C. alios q aduersus hanc hanc l. q hanc hanc desiderij ett. nam cum ttr. 3 priam. solem. alijs antep. nocere debat l. cum aug. 102. Perdit et dom. hoc priuilegium et hic amor de exter. hæredes nporri gitt. x.to m. in l. pat. filio C. C. nop. a fec. hum filio datum et hoc ad exter. eig hæredes transire videatr. hoc de filij manipatis.

29

Filius autem datus olim de nunc transmittit in suo & in eo nanctus

Si u. filius ante additam hæreditatem decedens sug hæres sit hoc impotestate retenta tunc et j. Pandectar et jure Codicis hæreditatem nadditam ad hæredes sine sui sine ex traneos transmittebat l. apd hostes. ff. de uisc et leg. lib. docet Bart. in d. l. Ventin. 3. ff. de adq. hæred. An. Gom. 2 Vol. Var. c. 9. n. 19. Vacon. Vol. 3. declarat iur. declarat. 49 Cuj. lib. 4. obser. c. 6. Greg. tol. m. l. 2. tit. 6. p. 6. j. fol. 8. Cuius rei ratio est quia cum filij fam. Vino patre quo domo domi existimantr. sui heres l. si heres ff. de lib. et post. l. 1. § domi ad Sillan. Cujat. Vol. 2. obser. c. 14. Cum dz Mendoz. Vol. observat. c. 36. post mortem patris nVidebant hæreditatem percipere sed magis liberam bonum dominis ratione uxoris dotis l. in suis. cum igit hæreditas nidaret neq additio necess. erat l. in suis. 19. ff. de uis et legit hæred. = Præterea ga transmittit hæreditatis sicut in declaratione animi l. pro hærede 20. ff. de adq. hæred et cum in suis hæredibus hæc declaratio non requiratr. quia iure Vellit sive nollit hæres futuri sr l. necessariis 57. ff. de adq. hæred. § 1. de hæred qualitate instituta sine ex inductum ut hæreditatem nadditam transmittere ma l. Unica § in nouiss. C. de ss ex captis ut docuit Ant. Gom. d. l. tomo Var. c. 9. n. 7. Franc. Othoman. ad sil. 83.

25

Filius dim. instituit amisso patre posthumo, et decedens pendente hæreditate eius, hæres abintestato exti tebat et transmittebat q quia cer tum erat neminem expectamento hæredem futurum = l. 16. de liberis et posthumis =

Vsq ad eas autm filij hæreditatem nadditam ad hæredes transmittebat utsi instituto nisi ée omisso posthumo sanesuo hære ab intestato existeret si prius decederet quam posthumus in lucem prodiret l. si filius hæres 16. Vss. qd sic nemo ff. de lib. et post. tum qd eatenus mihi quia morienteilio instituto certum é neminem ex ea ttr. hæredem fore. ut ratiocinatr African. in d. Vss. qd sic nemo nam ipse filius hæres institutus ex ttr. hæres. ée nisi té quia cum proponatr institutus posthumo præterito

natiuitate

natiuitate posumi ttl. rupturatimeñ L 4. §. vlt ff. de bon.
posess. cui fata quoties autē rumpi ttl. poté ñ deferrer
ex ttl. hereditas d. L. Venire 8 ff. adqr. hered ptes postumq
multo minus ex ttl. heres erit quia cum ptes ibi sit natq
ttl. rumpet L 3. §. exijs L. Verum 8. ff. de iniusto rupto aq
q. filij inspecie proposita heres abintestato exiterit ad
heredes suos successionem transmittit L. apd ostes 8.
desuis et Legit. docent Alciat. lib 3. parergon. c. 14
Goveanus lib. Var. Lection. c. 49. Cuij lib 3. observat. c. 21.
= Quo doctrina L Veriss.a sit sūme difficilis vediter
ex id. L. Venire ti interea defunctum filium heredis suo
relinquere nitt; qq. Vbis apte Papin? probat filium abin
testato heredem ñ exhibisse atq ita nihil ad heredem
suum transmittere potuisse qd quia iniquum videbatr
decreto intpositio filis succurri equitas suadet tēnre
iniquum erit? imoēt illis Vbis et ides decreto filis suc
currendum ñé quo equitas hac vice nitit quia sine
Nat einascat sine ñascat patri heres futurq ñé
d. L. Venire adfinem.

Circa cuiq difficultatis euassionem mi
rumé in quam varias voces intpres Senec. Sdqa
temporis angustys ómor omnib9 omissis et alia stufab
lib. sect. c. 10. Verig existimo ind. L. Venirem filium
habuisse co heredem L subsbitutum quoq addibone
confirmari potest ttl.m cdoq moriente ttl.m non desbituit
quia subest spes mulieri abortum faciente qd cohe
res L subsbituto possint extare ttl.o hereditatem ad
dire ut vaddunt Costa lib 2. select. c. 1. n. 6. Romanus
in L. apd Julianum §. idem Julianus n. 43. ff. ad Trebell.
m. Richar. ad tt. ff. de adq. quir. hered. c. 10. n. 39. et 40.
= Hoc ic intelecto diuinatorigé quia aduerto ind. L. Venire
Vss.o §.o si pleno nullum non dicere filium interim decedentq
absolute heredis suo nihil relinquere sdqd casu quo=
sm. iuris principia nihil relinquat quin alius é ēpoté
.qm dato co heredi L subsbituto iniquum erit heredi
suo nihil relinquere ideoq decreto filis ēē succurrendum

26
Objectio I adq. adquisit. heredi.

21

Filis quedixing hereditatem ñaddita adhoredes ñtransmitti sequsé displicere anqua
vela inofficiosi tt. ñmota adhoredes illig cui ipetijt
transmitat cum stet querellam ēē petitionem heredi
tatis l. qui de inoff.to 20. l. Papin.s 8. §. quoniam ff de
inoff.to tt.o l. si quis filium 34. C. eod. l. filium. 20 §. sdm
admodum ff. de bon. pos. 2a tab. tradit dcte Donel. ex
plossa Acc. ypin.e Vbo excercere ind. l. quidem inofficio
.V. 19. nm. C3. adprium Vbillig. plures refert tett. B.
in qua q.e breuiter dicendumé querellam ꝑparata
adhoredes transmitti = ñ ꝑparatam V.o extingui: l. po
stumus .6. §. fin. ff. de inoff.to tt.o quamadmodumautē
et qdoquerella ꝑparata dicat ñ explicat Vultus
Paulus in l. quamadmodum. 7. ff. eod. prosequitur dcgan
tur Donel. d. V. 19. ment. C. V. a morte. recedat tꝫ in l. Papin. 8.
§. seq. ff. eod Vbi filius ꝑterita ꝑcreditas amare
licet bonoꝝ possess.m libis ordinanda ꝯa accepevit et
hoc ipso querellam ꝑparasse intelligatur d. l. postumus
.6. §. Vt. si decedat Vino ñtransmittit querellam adpatre
suum q.o ut transmittatur querella ꝑparatio ñsufficit
Nam Vesp.o cum Acc.o Vbo finitam ꝯ quam eodem tēu
segtur Bart. et Arctata vaonali eiusdem tēu illumꝰ bgr
de filio impubis potestatute astricto quinec horedem
nec alium successorem habere potē l. lex cornelia 28.
Vers.o quiapercam ff. de Vulgari pater enim eius etiam
bona castrensia degt testatꝰ ñé ñ.i hereditatis sd q.d ocupat
peculij l. 1. et 2. ff. de castrensi peculio l. filiꝰ fam. 18.
ff. ad l. falcid. cui adde An. fab. in iuris prud.ae tt. 11. prīo q.
illat. §. sicq mirum ñé in d. §. seq. patricius utpote non
heredi ꝑparationem ñprodesse — Nec obstat tradi
ficillis in l. 3. §. Pompon. ff. de minor. Vbi patr etꝫ impe
rillio adueniens dicitur quasi heres filij nam respo
ndet An. fab. V. 4. nicol. C3. illd Verbum quasi hoc
loco qd extat in d. §. Pompon. significare quasi dominum
cum Vbum heres ambiguum sit cum ambigua voce l. 15
eam ipsius tas sumendasit q vitio caret l. ni ambigua. 19. ff.

de ll.

quella inofficiosi testi. ꝑparata, dam
mittitur, non ꝑparata non = ꝑpa
parata, in his qui in potestate sunt,
cui. si commendati fuerint. accusationis
vel ad demunciandum vel libelli
dationem, processerint = in his vero
qui non sunt in potestate, si agro
rum possessionem, vel ad
esint. hereditatem =

Solij. l. 3. vers.o seq. eodem.

Solutio =

Filius ꝑter pecu
lium castrens. si =
testatꝰ ñé pater eius
ñ succedit. l. ordin.

Replicatur. - l. 3 §. Pomponius
de minoribus =

ff. de legib⁹ quemadmodum eodem censsu patrem hoc
dem pro dom⁹ dixisse Trifonium in l. de horedit⁹ 19 §. pa
tr ff. de castrens. pecul. idem obseruat d. c. §. cui in pra
tatione cum videat vsitatum illa sequentia §. Pompon
Vbi post obitum eius existimat d. c. §. cadelendaee
tamquam ab aliquo imperito intrpte addita sd cum
hoc admittere nefarium sit puto improprie et abusiue
dici posse patrem quasi horedem filij ind. §. Pompon.
ut eodem modo accipiat⁹ ab Vlp.° in l. si statu libera
. 6. §. si filiusfam. Vss. sd etsi ff. de statu lib.° Vbi nostro
filio fam. qui hereditatem in qua fuerat institutus
agnouerat pat⁹ quasi hores eius ẽdicit⁹ qd so
lus colligit ex Vbo quasi qd licet aliqs veritatem
exprimat l. omnes populi. g. t. quasi ius proprium
ff. de just. et j. l. 6. quasi dare dubia ff. de transac
l. certi sdm. g. §. fin t. quasi minus ff. si cert. petat⁹
et post Vossium in D. l. omnes n. 8. obseruat⁹ Rich.
in l. si arrogator⁹ n. 23. ff. de adoption. sequentius
hi improbiorem tenetat l. 2. ff. de in offi.° ttl.° tra
dunt Prateius de V. S. Vbo quasi pr Rich. in §. se
quens n. 12. ins. tit. de obligat=ides autr ind. §.
Pompon. pat⁹ qui filij hores habet⁹ ut possit
eius nomine post obitum eius beneficium restitut.is
in integrum postulare ex reg. l. nsolum 6. ff. de in
integrum restit. l. minor. 18. §. fin. ff. de minor. in
spetie V.° d. l. Lapin. §. seq. hoc nprocedit cumque
vela odiosa sit te singularis in l. si pars 10. ff. de in off.°
ttl.° cui adde Cuj. lib. 12. c. 16. et melis Sarmien. lib. 4.
selectar⁹ in Rub. ff. de lib. et post. n. §. 6. et 7. = sd
V.° diximus querellam nparatam ad horedes nrans
mitti cessat Instit.° Justin. in filijs qui horedes
additionem differente interim decedant ad suam qs
tevitatem querellam nparatam transmittent n
ad horedes ex⁹os l. sciam 36. in fin. ff. de in off.°
tradunt Donel. d. lib. 19. com. c. 6. in fine et Am. fab.
in vsali ad tit. ind. l. posthum. 6. §. fin.

Aliis =

Alij hanc mittunt etiam non
preparatam contra Justinianu
si decesserit. ante quam adea
tur hereditas, ab eisdem =

Cuiacius

29

quæritur. remissive, an in quærella detur locus successorio edicto =

Cui q.ni alia proxima é an in quærela locum habeat successorium edictum hoc é si primus cui spetit Victus sit alio ue cassu a quærella exclussus an seqns in gradu ex propria persona admittatur et licet Acc. Vbo fuit in l. si quis 9. §. si filium ff. de lib. et post. Rubeus in l. pater filium n. 95. ff. de in offi.o tll.o Alciat. lib. 4 paradox. c. Vlt. et in l. in suis n. 58. ff. de lib. et post. late An. Gom. l.o t. Var. c. 11. n. 21. et latius Ant. fab. de err. de chad. 29. err. 5. existiment in quærella success.o edicto ñ ei locum Verior et receptior é contraria oppinio quam defendit Bart. in l. in suis n. 9. ff. de lib. et post. Alex.er n. 5. in l. si quis. 4. §. si filium ff. eod. latiss.e Rodiricus Suarez qui plures refert in l. quoniam in prioribus ampliat.e 10. ex n. 55. Vsq ad 63. C. de in offi.o tll.o omnium ellegantissi.e Donel. lib. 19. com. c. 8. q fundam.tis contraria opinionis recte satisfacit.

≈ Hæc de hæreditate transmissionis dixisse sufficiant.

≈ Laudemq cedat Trinitati Sanssimæ. ≈

≈ atq Mariæ sine labe sceptæ ≈

≈ Dei paræ ≈

~ finis. ~

~ ~

~

q

1624.

â ff. dó 312 V.a Cobos.

Ad tt.m inst. de actionib. Commentaria Ad Rub.m et principium tituli

Presentis instituti Vtillitatem et necessitatem nemo eq nesciat cum pp̄ter rer difficillium ingentem copiam; tum pp̄ter quotidianar, qq abundat Vbertatem et affluentiam et ob id nulla alia inter scolasticas altercationes Vberior id est crebior t apd forenses disputaoēs Verssatr Vssitatior materies quam idcirco h sumis laudib extollunt et ꝯmendant inter p̄tes, eligam ego ex his q propossito nr̄o aptiora et clarior ido ctrina magis acomodata Videbuntr ut quam Viam int entionis nr̄e planam explicui quali quali industria adhi bita rectam ꝯsequamur iam pergamus. N.o 1.

De actionib igitr Vba facturi; prius sciendum est, actionis nomen ab agendi dictum ē ē [non qd rei adiudi tium inuiti agantr, id est per actionem ꝯpellantr ut Theofi lus et Varo hic existimabant cum qq Ant. Fab. lib. 20 ꝯiectur. c. 9. in prio et Petr. Greg. lib. 21. Sytag. c. 8. n. 2] sd qa de re ali quam reo agatr, tractetur et ꝯtendatr ut quam nobis de bet prostet, t faciat qd pmissit §. omnium h. t. l. actionum 25. ff. eod. et pbat Gelius lib. 13. noct. actic. c. 14. Cicer. in Lellium et 5.o ad Aticum Donel. hic. n. 4. Laudatus ab Osual. lib. 19 ꝯm. c. 1. = Qd Vbum ut pote generale in Vssu iuris diuerssis adiectionibus sumitr = inter dum p ꝯdutione = pro uindicatione = persecutione, caa = lite et alijs cuius natura Vbis q inter se differre plura iuris exempla certo ꝯueniunt Vde his latius Alciat. in l. edita C. de edend. Asinius in praxi §. 17. c. 1. Gomez in prio hic. n. 7. Vaconius lib. 6. declarat. 89. n. 7. Parlad. in sex q cent.a diff. 32. cum seqq. et alij apd Pich. in Rub. hic. n. 7. Illd V.o apd eos et oēs in ꝯperto ē: actiones h. formulas illas dici qq aduerss alium qs in iuditio experitur l. 12. tab. attenta ob quam oēs actus q certis formulis et solēni tatib pscribebantr, legis actiones appelati ss. qualis adoptio, 2. Vnde nomen actionis pveniat. 3.

manu

manumissis, manicipijs et actiones Reggnoraginy et l. 3. ff. de
offic. pfect. l. 4 de adoption. l. fin. C. eod. et late Rebar. tract. varijs et prud.
cr. Cuij. 15. observ. c. 16. et Hon. 8. cap. 38. ad Mebug Brison. 4. select. c. 20
An. Fab. inj. 1. prud. tit. 10 prin. 4. gl. 20 dic. et cap. 3. plat actiones
inhilarandi esse q in formulas certis receptas Vbis. Vnde illud et
sectinum est ridiculis, q foeneratis minus docte Versaretur magna mercei
Vitis iacturam faceret alioq scrupulositates subortas, quas
potius errandi occasionem quam adimendy timiy ignorantie
parabat sicuti eo ydem DD. monumenta testantur et post esse late
Fabian. in Rub. hic an. 4. p. l. 1. §. cumq. de ordendo.

34 Cequo Imperatores in l. 1. et 2. C. de formul. sub. et Sumy
Pompt. inc. dilecti deinditijs has Vanas et supfluas istas prisco Veter
latis nugas radicitq amputarunt et actiones iniuditio ppenendas
ñimapisce et figuras Vbis, sd in rei substantia et apta negotij narra
tione consistere ve scripserunt, qd sumacũ vane institutionẽ, ridiculy
n. erat Valdeq caphissum esq propter imperitiam intelligendo
et recipienda rpe errabant et circi familiaris de trim. et adgesita
actionis et instantia remissione electi debere. arg. l. nec supina 6.
de iur. et fac. ign. cq spectat qd Regionis j. et ap praxim receptq
ẽ in libelli delineatione actionis nomen exprimere spq nẽcsd
factitandum relatione expssa, cequa ps sumata, ad aliquam ambiguitatem
Gut. 1. pract. q. 9. Paz. 3. t. inmitis n. 7. adde. l. fin. 40. tit. 3. et merito
nazcq ex facto ps colligatis Vpote cui implicitum sit. l. ne plagijs 58. §.
in clino ad l. Achil. qd intrẽ qsõ actionis nõq inserere qd ex libelli
inspectione iudex qm cauſ ppositq ẽ potest percipere neq grideo pu
tet hodie actionẽ nẽ nec. ẽ et n. cui sine ea nemo iniuditio expe
riri possit l. si pupilli 6. §. Videamq de neg. gest. l. qui stichum. §. item si
pvali de administ. tut. l. tutori 20. C. de neg. gest. et constituit 47. Vbi gloss.
1. de lect. et vsq ad cõstituacionis agentq ex ssp. inducer pellere possit glossa
Vbi spena Vss. tertia in l. Vbi pactum 40. C. de transact. qm ex tuni
sententia admissa, locet Tiraquel. in l. si Vnqm Vbi receptas n. 21.
C. de rei vxor. dein. Belony tit. 2. sup. ut cõs. n. 2. cal. 1. abrogata nẽ sd tandem
apices illi atq inanes formulæ deggdicimy. Supẽ igitur Villis
tamqm supellectilis vere caducis et adshuc istos velut ro Romanæ disciplinæ
reiectis actionem, qd adinstitutum negatinet, dicamus cum Justiniano
ñ. ius ee pregudi iniuditio qd sibi debetur, idq servi servat auctor. C.

Desint. actionis

parvy

parum in Vocibus Verbis mt. nihil. ff. h. t. actoni 24. eodem et
sibant in hpotes hic et postea Forcat. in nchromantia dialogo 96.
n. Bacon. lib. 6. derivatione 87. Donel. d. lib. 19. c. 1. Parlad. t. 3. disp.
32. n. 1. et diff. 33. n. 2. Ant. Fab. lib. 20 decis. c. 9. Cuj. Mt. diffinition.
Pap. in l. 28. de action. cum aliis passim ponit in definit. Verbum
ius hoc generis ad significat plura ipkendere q iuris Vocabulo
definiunt. Velut Dominij, obligat, bonor ppos, et servitutes de
alieq res incorporales q sui similes. sine Vdemonstrat
facultas et potestas agendi q qua exactione spectt l. pure. §.
fin. de dol. except. l. Si pupilli §. Videamus ff. t. agendi facultatem
ipetere de aqd certo loco ut certere de rei vindicatione et violenta
de aqua pluvia arcenda. quae deficientes
nemo agere potevit. Veruntn huiusmodi solutionis
obstat tex in l. atqui 20. §. cum absente. Vbi subigere debere de
neg. gest. l. cum putarem 37. fam. ercis. l. ordinata 24. Vbi de hac aliis
Deliberandi ca. inquiry spe apparet et q cui actoni habet pte
in iudiciis experiri et lite mota bene atq ineo obtinere et eo ipso effectu
augere extra difficillime licet Vulgarius in l. postumus 6. §. si quis exhi
dem off. ff. Vbi si is qui rela in officio illius ff. non habuerat ea egerit et ob
tinuerit semia Valet licet deficiente actis. Data sit, cui iungi l. mali
19. l. sin mortis 25. §. 1. eod. tt. q. q. nivalibus et spiritu vasis care
nia dicere Bald. in l. Vlt. C. de fidei instrumentis Romanus sing. 250.
Imola. lib. 3. c. 9. n. 4. Idomissis aliis in hpotesi by Respondeo ideo
indiciis. ff. iudicij sine actio nec Valluisse ea nemo dagendo defici
entis actionis exceptione opposuit neq illi reputet. Prius Vbi exp
sedicit l. Cind. §. si §. et l. Lutorius 20. C. de neg. gest. q quae agendi fa
cultatq ppter exceptionis obstaculum habere potuit. Ita bene Vbi quo
magis ipetibuty de eius d. in 6. ca autq in opposita iudicij Valet quoniq
multa q opposita exceptis. Non Valeret ea nro bene acta sustinentur q capi
osse et inspectura gerit Merlach. lib. 2. pruptio 4. 6. atq ita in hpotesi
Bart. in l. absente. n. 4. de quis Alex. in d. sepe. de rei iud. in 3. Menes. sig. ind.
lege Vbi pacty n. 16. C. de transact. et def. regio d. l. 20. tt. 17. lib. 4. recop. Vbi sa
pis hac in hpotesi by batt. et ex ea declarandq tex nr. Non dissim. q Vbi
ipsi sicy in definit. rejiciq eiq q ea Vbi vis teponere mentr alijs. ff. ipsor-
mulq in hpotesi alij neq Vtio neq a literis Vbi ee ascendiendy Vsus tui
Homan. et Vulteiy dalissoci plixe usual. ad Don. lib. 19. ci. litt. D. ego V. Ioy
. tiy deliramentis nequaquq ee intelligendy arbitror. cum ob Vbi vis aph

ludicij

ꝑ generice pro qualibet spe sumit in actis Voluntij ꝑ dominij, oblig. et bonor ꝑ possessionis. et Servitutis.

6.

ex l. 20. ff. 17. lib. 4 recop. sumi debemq in hpotesi tex q huiusmodi.

7

§.

hi ding difficultatis ratione occurrentem. tumetq; obcorrectionis periculum
et vacationis Burdae p vindictam hi by excogitatae, quae ipsa iniquitate nostri tempore
Adijcit deinde Verbum persequendi rem strictae significationis de qua in l. pecunia 178. Vbi persecutionis de V.S. sed latius vi
actionis pronales ipsi hendat qq ipsum obligatum etiales qq rem Vbi cunq; sit
per quam l. actoris 34. cod. tit. l. actionis 25. l. actio 28. l. in rem actionem § h.t. l. Vbi
C. eodem. utq; excludat obligationis exceptionis qq nihil petimus sed hoc ipsa
aduersarius obstricto tenemur, posteriori b. illum repellimus aperte sua
x. a l. 1. h.t. explicas V. Verbis. 8. §t. de V.S. L. de exceptionibus neq; hoc cautum est l. cod. tit. Vbi
agredienti exceptione Vtitur; enim Respondendum eum actorem esse Vi
deri obsimilitudinem quae cum actore habet Vnde hic actionis sua implere l.
actor 23. C. de probationibus l. 2 ff. cod. ita vero exceptionis sua planae tenatur l. si pa
chis. g. l. in exceptionibus 19. cod. tit. et docent Lect. fab. in l. si liberavi 9. 2. in
prin. versic. quae quidem ind. l. 8. §1. Donel. lib. 23. c. 7. et Bursat. citt. A.
9. Sequitur Verbum inaudito, quo significatur, impune actorem
pro sua autoritate exigere id quod sibi debetur, sed tenetur in iudicio repetere
l. negantes 9. C. de obligationibus et act. 17. de reg. jur. et cautum est creditores
in S. Sall. de Virginis l. me debitorem §. f. delegati l. 5. de pign. fatetur tradit Mensch
de exceptionibus remedium pro tum non sibi met ipse remedium dare et s.
l. m. sibi non tantum. C. Vnde vi. l. 1. §. 1. qui delegatus l. quinis diebus 10. de iurisdict.
tit. C. negotia sua cautum ind. lege quo A. ff. muris portus 16. pro quibus et ibidem
in hac diffic. ex. audita alterius exceptione excludi atq; denari exceptis casibus
quas n. DD. recensent sed an saltem ex audita alterius petitis et denunciatis de
bitoris sit bat mon. sit et dubitent; q. est. putant faciendae cautionis Brat. lib. 4.
miscel. c. 27. n. 5. Sarmi. 1. select. c. 2. n. 9. p. tum. in l. qui q; liberum 3. de seruit. vrb. l.
debitoris 13. C. de pign. l. debitoris 16. 18. C. administrat. bat. sed Verius est cautionis
per latius ex Vrbanitate potius, quam ex necessitate procedere Vgta et DD. vulgo
in d. l. 13. p. tum in §. appellamus adfin. in fra h.t. Paul. Barat. de ratis. cinij. c. 49. an.
28. qui vasa respondevit ad. c. citata. j. docet Osual. lib. 2. c. 1. litt. D. et J. in pecunia
C. l. quam Vbi Bursat. quadere n. 55. sed Vultejus Vanda tuerit Duar. lib. 2. disp.
c. 28. Cujac. lib. 8. obser. c. 38. Imedium et desolum adsignatum est actori, facta
repetendae ducere voluit obtinuit.
fin. n.
Appareat denique Vbi quis debetur exquo
colligetur impleta litis contestatio et ego agitur relatio. Vltro manet quin
hic orandum et ipsa latius tandem actionem ipsi hendere, sed ubi videlicet
et aptam definitionem Vbi debetur quum ea ut in l. pecunia 178. §.
fin. de V.S. ff. fin. de exceptio. rei iud. l. Vnic. §. igitur in fine C. de rei Vxor. actione
et plurimi elegantes Forcat. dialogo 6. §. an. 2. Groth. lib. Miscelan.
c. 5. an. 8. Hunting. hic. an. 2. Donel. lib. 9. c. 1. per tum in l. actionis
37. h.t. l. Vlt. C. de hereditate Vendita neq; obstat regulae
omnium tit. quia nullo iure obligatur enim quandam ea Verba accipienda sunt de his in rebus quae antea Imperator mos prodierat ut monet Vultejus n. 52. et Osuald. d. c. 1. litt. k. de
dimissione actionum dicemus in §. sequenti.

Ad §. 5 huj. c. h.t.

Ad omnium, i, hoc tt.

N.° 1.

Anteqũ ad actionem realem et personalem dicendum ẽt Justin. h. suman ẽdicit preniam. Prius q̃ mitat oppor̃et multiplicem ab eodem traditam fuisse in tot. quę inserte prid. leg. q.° apparebit et Vbi eam aliam ad in tp.b. fuisse confectam leg. h. t. Vt sabinianorum in tr. gicat p̃cipua illa ab aliis iuris g.ph.is inventę quę actiones in betinat et naturam earum naturaliter seqũtes g̃ habent et contentam eadem. Vnde nascantur efficaciam actionis producendę Varii tractum Falla exij obligationem. Vide n.° q. dum leg. noi ẽa cadent ẽpore, a lege, longitate diu bonę fidei actionum discrimen recuti.ſ Accursius in lege prima et in lege. q. §. non ergo q. Verbo Vbi intelligit ff. t. et in l. cum notas Vbi Baldus ff. de transac. expone eumplures Zgesti Alexandrio in l. nata lit. q. ar. cundo n.° 60. deinde Vbi gg. adducunt impios x.° ar. 6. Salius hoc intellectum. c. §. et alios passim; q. ratione quam tueantur adducere solent tum in l. iuris gentium. q. Vbi etiam deducetis l. 3. ff. Imo dati. d. l. cum notas d. l. natalis §. ar. cundo cius q effectum meo ẽ ut actio data in transeat actionem, Natiua transeat ut idem Acc. scripsit in l. cum pcavis. 12. §. Vbi transiit de pcario et relati a Cabed. in reg. possessor. 3. p. §. 1. n. 4. Verumtamen hoc actionum discrimen mentis et rugijs in tp.bus plena potius abiectis data q̃m ap. nata et amota in vis prę in donatis ẽ pfecta ẽ, ut elegantr notat Farcat. dia leg. q̃. impis. Nam nullibi apd Actor. hęc voces natiua et dativa actionis reperiuntr neq iuste ad D.m gra discendi sunt stabilitę cum ẽius actiones modo dari dicantr ut in l. de stimat. actione l. 6. ff. Imodati l. minor. 39. de euictionib. l. si tibi. 14. Vbi q d q.° l. solet. 15. de pscriptis Vbi. modo nasci q̃ mistice hoc Vbi q Vbi recepto d. l. iuris gentium q. Vbi etiam d. l. solent cum alijs Vbi passim exemplo sup̃ehunt. Protecta ga nullae inf.ri ach.is q̃ nō habeat p̃ existente materiq

Z.

Vn locat. tr. l. Lect 42 § ea obligatio de procuratoribus
s. rictme et Ritius 32. dereby Oldrad. et Jacob. dicitur
auctr dari qd ptor q negotio y executione ppstitus erat,
intr dum pcunitebat agi in nungm venuebat ut videre é
apd Brison Vbz. de formulis pag 716. = Obg Ivar iam sen
tentiam cum fundatu b.a. d. firmarent Fulgos in d. s. et ideo n.z.
Portinig n.p. et ta. cum segg. Mciat. 4. dilgichon. c. Vbi Osualdus
tb. 19. c. 2. litt. A. Neg hac sententia retenta officiet tbz
ind. l. Iuris gent. § dicto cum iuribz pxi. n.r. addactis. Nam
acho pscriptis. Vbis de qua pserim. tb. agitr, si tb nasci ab bipli
ries dari dicitr. Neg qd oppnant Vba dari et nasci qd
qm facit, cum, qa ut dixi, p mitua é haz. Vocuum locutio, cum
et qa achiones nasci et dari dicuntr diversis respectibz: =
Nasci obpcedens negotium, = Dari qa apte dentr; hoc est
pamittantr t denegentr. q plana est ipsius mens é cui ce
dunt nupciali. Vnde Liquet effectum illum datiuo ac
tionis fabrum é cumpetere achi datiue ad hoc ut de transmi
ttatr ut acuitr pbant. tbla nupciali, in fine numevi. l. 6 sta
in tract. de success. Regni. t.p.n. 6. Pal. 3. tomo in initio n. 5. per
tem in l. quoties. C. de donat. q. sub m. l. 5 iarrogatorz. 22. de adopt.
§ nauti. Vbi bonij tbz instit. de perpet. et temp achion. = Quibz
nadvertat d. l. cum pcario. § e. de procurio. nam tb. de achione
natiua nullamenti, Sd cumpcariz natura erit; Vnde
ei ius q rogauit intrea. meritos ad horedem ntrum, qpe noiset
defuncto successe, per. s. C. pspicue ntr ptatr et Cujat. ibz di
stinit. Pap. in l. 2 de diversis pscriptionibz. Deinde
deinde intr ptes et achiones indirectas et Villes dicitur.
Directas dicunt, qualmens et Vba legis poperevent ut pote
q in eo tantum casu ipsetant in quo lex apposte loquatur. =
Villis V. q exmente m. l. qfcis coiuncts Vbis deficientibz V
post g. 6 stram primam in l. actio 47. ff. de negotijs gestis.
et m. l. actoris 37. Vbo directa deobligat. et ac. de cont. Duar ad
eundem tt. ff. Parla d. tom. 3. diff. 37. an. 1. Omnino teste Gmat.
in § 2 diste an. 3. in prah. t. p tr. in § fin. s. de l. Achill. d. s. actio
47. l. 1. de schimat. ac. l. 5. C. de hered. vend.

Sds

Sd licet gd addirectas attinet Vera sententia
Vbi ex his directe dicunt cur ptantium exmorte. L. is descendent
cum caua de pig dicte dici potuerunt Xamillo dicitur
ee in. L. gd exercitio mente et sena de. L. 6. §. 1. de V. S. L. sai c
17. de Legib. Vnde. D. Pay varietatibz omissis gdidem
poss apd Gobeam. libr. Lection. c. 40. Mercerium Ver.
oppid. etc. et alios Vtilis acto definiendaeeq axsolat. L. is
mente Vtilitatis eam nissi exmoraneceitate ducit ut probatur
in L. §. §. Pactori Lesbit pecun. Lega. 11. de pscript. Vbis L.
de Legd certo loco. Lz. L. de donat. gDubmo L. penult. §. ad
exibendum L. 2. §. item Varg ad fin. de aqua pluviaarc.
et discent. Forcat. Diaz. Lz. aimeeg. Laslad. Ver. c. fin. §. p.
§. 1. n. 10. Donel. depscript. Vbis c. 22. n. 5. et tb. 21. num. 12. et
in eius not. late Osual. Litt. G. et seq. Vbi for de Leg. Mz. ad
Fab. Coct. 27. Vnde Arg. l. Nec mihi Vtilium actionum tractatione exornanda multum sumoram possum
adeat g cupit pcitatos intpretes, = Ad V.o Obiectioni
tradere, aquum ne, Vrang actionem directam et Vtilem eius temporis fatis atg effectg ee ut apperte
J.C.r scripsit in d. L. acho. 47. Cuig de dis. § sequuntr Cui
patig Mev. observat. C. 11. Forcat. Diaz. Lz. Osual.
s.a Litt. i. Ant Fab. in rer. prud. th. 1. pris. 2. libat. 3 ni
gd Graff. in L. 1. n. 7. C. de transac. Voluit multum in tr has
actiones referre, tms gd Vtilis directe pferatr quoties
extraneus succurrunt idem Fab. C. Hendit p. tm in l.
pcuratore L. 55. de curat. unota Ls. pscuratr vi. 79. de
V. O. g tam ita sint admittenda eius emendatio ne qui
Mg. dicet C. 7. squamam litt. m. Lz. in d. L. acho. 47. a Ver.
ga in extraordinarijs expungit et rescecant. facilerauth
cum animatuerscre debuerit vasc gg mobett momentin ee cogd
inea. negotijz gestoz actionecagitur; cuig iuditium ex.
ordinarium e L. z. eod. tt. atq sic seipse ppris gladis iugula
uit dum dixit in ex.a ordinarijs iuditijs formulaz observationem peregri ut acute dixerit Osual. s.a d. Litt. i. §.
Ampliq notandum e hoc de directis et Vil

5.

6.

7.

Libz

libz achionibz Vere dici; quatenz ex l. oriundi, ceterum ripenes non videantur et quatenz ex facto nostro profluxerunt directa achio dicitur q dñus seu vendori petit q prima pria libi traxit. Utilis autz quam habet ille cui dñus cessa ff achiones et in summa achio directa apd dñum manet; a quo si alteri cedatur Utilis efficitur qa directa per cessionem transire non potest, sed tantum ei exercitium qd Utilis achio nuncupatur. Ita in l. Ult. C. qdo fis. et prius. l. uct. 2 C. de achion. et oblig. l. emptor 5. l. port qm. 7. l. 18. C. de hered Vend. l. ex legato 18. C. de legat. l. si heres 70. ad Trebell. Verum an hec dogmata Vera sint nobis non licet inquirere disputant Don. in his locis et Vbi q. 3m. c. 43. Palad. lib 2. C. fin 3p. q. 4. et tomo 3. diff. 37. et alij exprime laudatis.

De actione ps̄oali

8. Ordo igitur requirebat de actione personali et q achio per dcta ff. faciendo ém sermo, accedamz, et ydem de ea offert ps̄onalis achio. Cautzilla qua cum ea agimz ne bis obligatz eo de faciendum aliqd, vel dandum et semper adversz eundem locum habet ut hic docemus et Bazian. n. 5. Jason. 1. Mynsing. 9. et alijs et firmatur in l. 3. l. achionum 25. eidem tit. de corruptionem. 16. C. de Usufruct. l. fin C. de hered Vend. dicens impersonam dicitur qa in agentis reperitur in ipsa obligatione ém in re. l. ita adversz ff. si certum petatur. et q agit ps̄onam obligatam tam et eius heredes et eadem cum illa ēt consentit vice ps̄entationis autent. de jure jurando ante ingressum scripto impreso collat. 5. et hered 22 ff. de Usucapion. l. postulante 14. ad Trebell. Greg. 6p. in l. 19. et tott. 14. tit. 22. pz. et V. 3m possessorem qd significant et Verba adversz eundem. Vndeē qd si quis stipulatur circa certam rem et aliqid exponderet hec obligatio ad tertium illius possessorem rei nontrasijt neq achis personalis eximde venit ad successorem illum co cum habet et ut plat. tex. allegans in l. fin 9. fin. ff. de exhend. arrep. l. 6. 5. si heres ad Trebell. l. de stipulo. C. de rescind. Vend. d. l. non adversz et Covarr. in Clementin. 2. p. 7. n. 4

Grobang

Gratiano tomo. 1. disput. forensium c. 24. n. 3. Barbad. diff. 36. n°. 3.

Cequaresalutione Vtilitr inprox. observa quodam iur exequendi stat personale non transit aduersus tertium possessorem rei hypothecæ subiectæ per principalem debitorem contra quem fieri executio potest ut notat Rodericus Suarez in l. postremo indicatam in declaratione Legis Regiæ declaratione 1. n°. 19. Crossi in penult.° depachis late Barbadorus in tr. c. fin. p. 4. §. 5. Verum si petatr executio aduersus tertium possessorem habebit quia hoc cum in rem creditoris V.g. cum ius exequendi spectat perinde ac aduersus debitorem quasi ex eius potestate vel non exijstet quod in reditibus annuis quos censibus appellamus sequentes contingit et pradantibus inter canonicos quotidie fieri et videre est apud Gutierrez in l. nemo potest numero 30. ff. de legatis primo de nouum de adipiscenda possessione remedio quinto numero 111. Roberthum V.g. Gratianum de catarum c. 14. Gratianum in dicto capite 24. et capite 16. an.g. Abendaño de censibus c. 85. Barbadorus supra n. 16. et est communis sententia Secundum Villa 665 in praxi communium littera. A. numero. 139. per textum memoria semper tenendum in l. 7. §. fin. et l. fin. tit. 5. p. 5 & discentiat Feliciano decentibus tit. c. 12. n. 3. cum iusse accedat tit. 3 c. 4. n. 6. = quamuis considerato effugiet offendiculum V.g. in l. pen. depact. l. sita. 35 §. cal.° de V.S. l. 3. §. de dolict. ob eadem ut tit. animaduertunt omnino in Hispanis et Vbesembethius ad tit. depact. n. 6. qq sumis labijs degustatis iam tibi apparet libello in actione personali et sermone meo segg Vbis scipiendo &c.

Libelli inactio Personali ex mutuo.

Tito V.z.° de la Ciudad Comomasaya lugartes Derecho digo que seys V.z.° de tal parte me deue cient duc.os et quales prestc pohacerle commodidad y buena obra y nos me lo ha bu

el to ni pagado aunq ha passado el plaço q se nallamos para
paga dela dicha quantia o, esta obligado ha azer tal cossa
en que fui conuenidos y concertados y no la quiere haçer ni ha
cumplido con su oblig.on = Por tanto por ella le pongo demanda
y pido y supp.co al V.m. probado lo que baste condene, compella
y apremie por todos remed.os de derecho a dho Seyo a que me de
y pague los dhos cient duc.os y haga y cumpla la dicha cossa
sobre que pido just.a y costas y para ello etc.a y juro no es de ma
10. licia. // Si pidum in quo lis excercenda e eius
conditionis sit vt procuratores, q f numero vulgo nuncupantur at sit
mandato primum ad lites instituto initium libelli ita conponen
dum e. Fulano en nom.e de fulano. = Deinde ad libelli
calcem separato versu hoc adijcienda clausula e. // Otro
si pido al V.m. mande al dho Seyo nom.e procurador con poder
bastante y caussa acceptada y en su defecto señalam.to de au
ditor. con quien se hagan los autos = Et hoc in omnibus hijs
nris libellis obseruanda sunt. //

de actione Reali

11. Non hic illud st et in cæteris nris tt. partibus agemus
vt exactiss.e singulorum vborum seniam et mentem asequamur
sed sufficiet nobis si generali textus enuntiatione proposita et ex
emplis explicata ad institutum accingamur. Realis igitur
actio e per quam rem nram quæ ab alio possidetur petimus
et semper aduersus eum e q rem possidet de qua Justinianus
hic in vss. aut cum eo agit et l. actionum 25. et 28. l. in onorarijs 38
h.t. Verumqa hæc generalis e plures sub se continens spes velu
ti rei vindicationem directam et vtilem, Publitianam
Seruianam, hypotecariam, confessoriam et negatoriam
vt notauit Misino. h. n. 29. Am. fab. in raoali l.os in rem 23
de rei vind. de qq. in seqq. §§. = Vel rei vindicat.e tantum
hic agendum est cuius exemplum Imperator in nro §.
12. submissit. // Est autem rei vindic.o actio re
alis, spetiallis p qm rem nram corporallem ab alio pos
essam petimus, ut q eius dominium ad nos pertinere de

claretur

clare v. Deinq cum offi. iudicis nobis aposessore
cum fructibq restitui; quæ etq in rem actio numcupat.
colliguntr hoc ex l. hereditatis 7. f. depetione hereditatis
l. et ex diversis 35. §. 1. l. qui restituere 68. l. in speciali 75. de
rei vind. l. N. 8. §. adsiguoriat ff. de damnq Vindicen. d. l.
actionum 25. h.t. §. nostra, etq appellamq inslit eodem
et plant Mising. n. 30 Xiarchq an. 8. hic Vbesembech.
adtt. de rei Vind. n. 2. Don. lib. 20 Dm. c. 1. dicitr Vindicatio
in Vendicatio ut aduertit Ant. Augustinq Vbi. emend. c. 9. Cu
iacq postquam ei d. loc. litt. A. Vindicare in. é suum asse
vere, dicere, intendere, rem suam éé quam alter possi
det l. licet. eo. depetitione hæredit. l. Quintq 27. §. arguto
et §. cui legatum de auro etarg. legato. = Sine Vindicare
in lineam Cicero Vbi. de XII. Virit etiam Vindiciaq Gellius
lib. 20 noc. atic. c. eo. et Rebaudq ad XII. tab. c. 6. postrit
Vbo ablatis Vin et dico; quasi Vindicatr prædequadq
fatr sequenda ut Ottoman. et donelq c. cent ind. §. ap
pellamq. 13.

Adijcitr deinde Vbum rem
ram ut exco colligamq in rei vindicatione desideravi do
minium exptæ agentis sine id perpetuum, sine revocabile sit
l. officiq q. l. in rem 23. §. sigs. 41. ff. de rei Vind. l. plerumq
20 §. de regulis. Vnde é qd sipossessor maiorathq possessiß
alicuiq rei maiorathq amittat potevit rei Vindicationé
agere, qa dum Vivit Dñusq é l. Titia 34. §. fin. delegat. 2.
l. q tt. p.s. et multis arg.tis ostendunt Dinel. in l. 1. de bonis
matr. 2. p. n. q. late Molina de primo genijs lib. 1. c. 19. n. 4.
Item Ville qd quasi dominium dicitr sufficiet Veluti si em
phyteuta superficiarius l. locator ad longum tempus et
quia agere Vult l. 1. viager Vectigalis l. idem 74. de rei Vind
es adhibito moderamine ut Vero domino directus Vbi Vallis et prioriadem
l. 3. §. nego de oper. non. nunciat. l. 3. §. sed si ff. Vi bonis ei dem
Balasq de. emphiteut. q. 33. n. q. Don. lib. q. c. 14. et 17. et
lib. 20. c. 2. et 6. Vuald. litt. Q. 14.

Adijcitur deinq Vbum corporalem ideo qa quoniam rei vindicatio pro
prie relq in corporalibq tribuitr s.m. Azonq n. 6. Sicardq. 4.
Bersembech. 1.° et. 19.° in Rub. C. de rei Vindic. et alibi passim Vuald.
d. lib. 20. c. 1. litt. f. et tam in l. Servus §. incorporales de adq rer. dom.

Cuius autē sapiendi formula antiquitus caeuat hanc rem Crimeq̃ furtiuum meam ēē aiō ut ex Ciceronis mouatione pro murena et Gelio lib. 20. c. 10. percipiunt omnes Vt ꝑ pas. m apparet et Vide ꝑpositē apd Rebuf. ad ll. 12. tab. c. 6. Hodie V° etiā Vba rei Vendicationis cāusinti substantia in rei actorta reg

Libelli in actiōe Reali rei Vindicationis

x. a. l. 1

Ilus Vez.° desta Ciudad como mas aya lugar de derecho digo que a mi me pertenesce ius ve dominij ꝑ quasi, prado, o Vina questa alabarsta Cinco tales porque la compre a fulano, omela m.do ꝑ su testam.to N. Verdadero S.or desta enlaqual de hacho y contra derecho sea entrado Syis ylahione gozay poseé de tanto tiempo acesta parte sin titulo. causa ni razon alguna a lomenos bastante ydeuiendo restituirmela como a legitimo señor della no lo hace = Portanto pido y sup.ca a V.m. condene compelay apremie a dicho Seyo aque me buelba y restituya dicha casa o Vina con todos los frutos y rentas que ha rentado y podido rentar desde el dia que se entro en ella acerca Real entrega que estimo en tanto y cuanto dellos hauer ymanos cabos qualquiera despues que apposee y me declare por Verdadero señor de dicha casa sobreq̃ pido iust.a y costas y juro y para ello. etc.ª

Ex quali libelli formula peripies quod supra dicebamꝰ in rei Vendicatione precipuam et summam causam ēē dominij, qua deficiente neq; ius moueri, neq; actione obtineri poterit. Vindicare ius dominij ℔ in l. cui ctis ℔ 18. de Vsur et apd eam quam ꝓprietatis Verti in l. et an cad. 14 §. fin. de except. rei iudicate Vnde descendit ut qnq; dominus neq; Venus posessor é Velit fructuarij ius Vindicandi ñ habeat ℔ l. a. §. si Vsus fruct. pet. Cui ex diametro repugnat tex ℔ in l. 1. §. idem Iull. de remission. in cuiꝰ spē apparet sm. Iuliani sententiam Vsumfructuarium Vindicare nay seruitutum ius habere et si ut dixiꝰ dominus ñ sit nec Vere possideat ut ꝓbat l. ad gviln. 10. §. fin ded.to rey dom. l. 5. §. 1. adexibend. cum aliis et Cuiꝰ. g. observa. c. 33. ad fin. Barbin. 8 strou. c. 18. quos iurium aperta repugnantia in Varia dogmata intrpte solis tibi ut cupienti profito Videre é apd Genua. Legum scil.

pag.ª mihi

pag. mihi 134. Donel. lib. 10. c. 11. et ff. Sual. litt. C. in fr. g̃ p̃fero sem̃g
Corras. in l. ci. 16. n. 6. de servit. existimandis. Vtrum fructua
rium ꝓprio nõie vindicare servitutes n̄ posse, nisi caut̃
dom̃ et sic ꝓcuratorio posse ꝓ l. 1. §. fin. de oper. nou. nun. quem
sequitur Roberti lib. 2. recepta sec. c. 12. Castillo de Vsufructu
c. 7. n. 20. et Genua s.ª n. 24. meliusq; plura de hac re decidij
Jcordia relegi p̃ff. Exacte colliges maxi
mum discrimen inter actionem realem et personalem. Versatur quo
ties de his mixti fori ꝓponendis agitur. Nam in personalibus, f
tas exprimendae ob quas actio moveatur fidpetatur. Negm. su
fficit dicere gd mihi debetur, nisi specialem faciam exqua causa debeas
Velleti in mutuo cuius exemplum et libellum ꝓponimus s.ª n. 20.
sic. Dico gd ego vendidi tot dicho fictos tantos mus. in re certi
autm aliter se res habet nam etsi ea rei vindicatio tantor mus. in re certi
cette nẽ exprimere sit tantum necessarium id proximum huic libello
dicimus sic ex causa dicha casa q̃ vina mea pertinebat ꝓ. Martij ex qua
sic ctpr. in l. 9. tit. 2. p. 3. Curia Philipica l. p. §. 11. n. 7. Pax. t. 1. c. p. 4.
temp. c. n. 22. diversitatis vas ex singulas eius exacta abl.
expresse deliberat reus in cedere intendere debeat p̃ e. n.
cet falsa fecit. in actione rei vindicatore reali vel petitore dominus et
possessor vestituit q̃ colligantur doc. cet. Don. in l. 3. n. 8. ff. de edend.
et ibi 3. in. ca. Gilchen. in d. l. 3. n. 62. Gail lib. 1. obser. 62. n. 7.
Determinatis mora diversitatis in rei vindicatione
actionem quam animatuertit Lal. t. 3. dria. 36. n. 1. ase. qui vbi
agitur actione personali debet reus in suo foro id est vbi domicilium
habet secundum x.º reg. 62 in c. cum sit generale. et fin. de foro
competenti. Thores absens. 19. q. 1. et vbi. de iudicijs l. 2. ff. de iurisdi=
ict. omn. vbi v.º rei vindicatione agitur poterit poterit et 3 reg. Do=
mini vbi versatur de qua in dicium mota est. gd legatur 3 8.
Vss. sicuti de iudicijs l. fin. ff. ubi in vocando. et sane de foro
competenti l. 3 2. tit. 2. p. 3. Alinsing. cent. 4. observ. 95. late Don.
lib. 17. c. 12. et 17. et ff. Sual.
Stomachorum
reales digniores et meliores sint personalibus et in dubio dis
putant Sume. Dd. in Rub. si certum pet. alijs opinantibus personales.
gaffonam sequitur q̃ digniore et potiore ꝓ l. 1. de statuibus
§. fin. de jure natli = alijs v.º reales gaudere meliorem caut.m et secu

x. a. l.

ritatem exibent p. l. plg cauti. de reg. iur. cum vulgatis et apertis
p. tum in l. si fundg. 16. §. in vindicat.e in fine de pign. vt cumulat
Fachin. lib. 11. controuers. c. 63. nos V.o cum ipsso amplectidebe
mus sententiam Bologneti ind. Rub. n. 41. docentis actiones
reales et psonales alias et meliores et dignisses ee
et sic habere tanqm excedentia et excepta cartis res
pectibg: nam psonales quatenus pro nam p.secuntur digni
ores ssz reales autm quateng dominium et aduersg qdam
cumg sceduntr. Deinde Vigilanti animatuer
videndum eie gm rem actione agere velit. = 1.o an
rem possideat. l. dolo desiit possidere quoz alterum
necessarium e. l. sin autm 27. §. si detit. l. q petitorio 36. de rei
vind. = 2.o an aliquo possess.o remedio reipetitio adipisci prig pos
sit possessz non longe modige ipsam possidere et sic transferre
in aduersarium petitorem q co possidente potest vt bellissi. scribit
. J.C. in l. isq dextinauit 24.a de rei vind. cui adgruit §. retinendae
de interdict. l. 27. et 28. tit. 2. p.z. dmorem Colerig. c. p. c. 1. an. 8. illd
autm remedium multig interdictum vti possidetis ee spectume
vt docti iurisperiti prodiderunt et meliam in semel vsg forensis
admonuit et tradita a Mensch. in plen. d. decis. post. quomo
autz recte id sapiendum sit Parl. docet Marc.o. an. 8. et ita faciendu e

Libell.o in rem medio pos.sess.o vti possidetis vel mende possessor.

Tibi Vez.o desta ciud.d digo q estando yo enquie
ta y pacifica poss.sn de tal fundo, Sempr.o tenu assi tovidad de derecho
y j.a derecho sea metido en tbne y inquietay perturbado en
la q yo tengo. = Pido y supp.co a Vm. q stando de mi relato
en mi mantenga amparе y defienda en la poss.n q tengo del
dicho fundo q protesto dimuar y q graues penas pro hy
ba y mande a otro reo nome y inquiete y perturbe en ella
y en caso de delyo q y que della a de caydo me redigim
tregue y j.a el me restituya pro cediendo en el caso breue
y sumariam.te por los remedios en tes dichos possessorios mas
vtiles y eficaces del derecho y conforme a las leyes des
tos Reynos sobre q pido just.a y estas y juro y para ello etta

Sacl.

= Hac L. Regia ad calcem libelli laudata è l. 2. th. 12 lib 4 recop. quæ ob Virum forensem memoriæ semper figenda et cautis advocatis quoties occas.° evenerit excercendae est legis præscriptio eadem Rule Palacios de maioratibus q. 3. p. q. 14. an. Baldilla in polit. lib. 3. c. 8. n. 107. et hac de §. omnium

ad § acquæ sibi vendat, h. t.

Cum in §. superiori Justinianus egisset de rei vind.e quæ in re licè et adversus eum corporaliter inten dit. Segnitur modo subrecti actiones reales quæ ff.a ma prodijt in Horentia quæ seruitutes vocamus persequmur l. qd aliud 86. de V. S. Unde Realia dicta si quis rei vindicas ppria in corporalibus tribuat tum qa diximus in d. §. n. 14 in cæteris n. 55 et traditionis et possessionis l. Servus 42. §. in corporales de adqr. rer. dom. l. 4. §. si viam de Vsucap. adgarás rei cui cohærent si cui pdium é in rem actio in personam dirigitur atq formatur l. 2. si servitus Vindicet hinc inter reales numerantur ut ibidem facimus. n. 11. et Minsing. 29.

Ex quarum textu = 1.° colligas servitutes quibus actiones h. numeratæ spectant aut personales aut Reales cæ nam quæ nullis mixtæ appellantur 3. spes dicitur ut illis rejectis defendunt recte idem Minsing. ex quibus de seruitut. n. q. Donel. lib. 9 c. Vlt. tum qa mixta subsimplicibus dicuntur l. Sicita. 13. de lib. et post. l. Sicita 47. §. 1. l. Clemens 81. de hered. inst. triaq post Legem municipales glossæ 3. an. 63. tum etiam qa ad cognoscendam et diiudicandam qualitatem seruitutis respiciendum é id cui cadebat sive res sive persona sit glossa Vbi Area l. prima de seruitutibus Vrbanorum greg. Sup. in l. 1. glos. 3. tit. 31. p. 3. at seruitus mixta quallis é Vbi fructus utuntur interpres personæ debetur sequens ut personalis sit.

Hoc igitur é cum vel persona servit et simul cum persona extinguitur cuius exemplum D. D. sibuunt in Vsufructu Vsus et habitatione per totum in l. 1. l. quoties §. de servit. nam ea quæ dominus in rebus suis habet dequas

in l. 4.

in l. 4 §. 1. de statu hom. §. Seruitus inst. de j. persona y ñ vera seruitus ẽ ad dominium in persona serui cum ea nostra nobis seruire ñ possit l. Vlp. ſeruui §. si vsus fruct. pet. l. in testini §. de seruit. Vrban ut placuit portalis stat. Gom. t. 2. Var. c. 15. n. 1. Peck. in Rub. de seruit. n. 5. et hinc descendit seruitus ad tra. in s. 1. adsit tit. 31. pz. 6. denotat. tex. quod seruus menestrales q̃ male in vr p̃stat eius solidus Greg. tol. l. 6. tit. 17. n. de vsu fructu accessionis seruii q̃ in seruis operis consistit s. 3. et 4. de gabis seruo. ñ de seruitute quatenus ẽ vtilibus iuris gentium ut prosequitur Gomez s.ª tauli exlaudatis qa operibus exprimitur in l. 20. ex dentt. et partita §. vtilibus de vsufructu. ff.

4. Vsus fructus autem ẽ insalienis rebus vtendi fruendi salvarey substantia ut definitur in l. 1. de vsufructu prio inst. eodem s. 1. et 2. tit. 3. p. 3. et amplectuntur passim scribentes in d. Rub. de vsufructu Gomez hic q. 45. n. 3. Castillo cod. tract. c. 1. Parlad. t. 3. diff. 29. n. 2. Dorel. lib. 6. c. 2. ẽ g dominus idest j. vtilitas facultas vtendi fruendi alienis rebus exqua percipies eẽ speciem et partem seruitutis utinel. Vlpianus 15. si vsus fructus pot. l. recte dicimus 25. de V. S. propter qua adillum sequendum spectant actiones de gg in tantum ñ auth dominij sparsis eius qa tantummõ in iure alieno vel fructu a ut seruitus visitit l. falsus 43. §. Vlt. de furt. d. l. recte 25. cui expedimento aduersatur tex in l. 9. de vsufructu vbi Paulus ait vsum fructum in multis actibus dominij partem ẽe et adsimilantur l. Medius 66. §. fundo l. cum filius 7. 6. §. denig de legat. 2. l. diaveo 70. §. si veo de fideicommiss. l. 9 vsum fructum §. 2. de V.O. l. in Venditione 6. de reb. q aut. ind. post. q in postremis in Variis seruitus adduxerunt ut patet apud Genuam legum tit. prag. 505. vsual. ad Don. lib. 9. c. 9. tit. l.

5. Nobis nouo q tot. temporibus angustijs activi necmodico in dulgentius spatio ipsas examinare ñ licet placeat dare igitur Jua. Garcia de expensis c. 10. an. 1. quem sequitur Genua s.ª n. 47. aientis in d. l. recte vsitati regulam veram in d. l. recte 4. de vsufructu excipio ẽ et ideo furis rubs

dicit

dicit nimulas arribz gpares / similes dñis ff" quales autem
sint putati DD. iudicent et nec ee partem veram domj suadebit
et seqq dissentionis vbis t. saluare y substan.a gg significatur
n' ides minus fundum totum cẽ vsum ga vsusfructz alienussit
ut in d.l. recte et ea vase nop.tere vsum fructuarium deterio
rem facere vel substantiam ff vsufructi debere arbitrio boni
viri ita vsecurus sit dñus deppietate l. si cui §. 13. l. sdeum
fruct. §. de vsufruc. l. i. et seqq. ff. vsufructz. q mad. ca b. l. 20.
tt. 31. p. 3. sd videamz quopacto vsufructz petatt nocum int p
diales seruitutes admisceamz inferiz et statim de cautione
dicemz / qcauth ita apd nos faciendum e. //

Libell.o in actione confessoria vsufruct.o proco.s ẽgn.do,

Tizio Vz.o desta Ciudad digo que aminopertenece por
justos y derechos tt.os el vsufructo de tales fundos o de tales bienes
por todos los dias de mi vida de qual fundo, o bienes tiene y posee
Sego S.or de propiedad de Ass y aunque Cgueridos y quiero vsar de dho
vsufructo el dho no lo ha consentido ni consiente= attento a lo
qual pido y supp.co all.ue probado lo berde por su sentẽa que en tal caso
lugar haya declare pertenescerme el vsufructo de dhos fundos, o,
bienes por todos los dias de mi vida y m.te se me entregue en para
q como tal vsufruct.o goze y tenga el dho vsufructo y los graberpenas
y pribn al dho Seyo no me perturbe y inquiete de vso, goco, y apl.cion
am.to del vsufructo de los dhos bienes que estoy prestto de dar la
caucion y fianca en tal caso nec.a y haciendo el im bento.to de los
dhos bienes. Pido just.a y costas. Ofrz.a y protesto de nueva licencia //

Cabere igit vsufructuarius / debet fructuarius de vten
do et fruendo arbitrio boni viri et vestitutorum proprietario cum vsu
fructu deficit ut ex praedicte citatis. ll.s istat ex l. 4. ff. de vsu
fructu dehi. nil. dic. Guidone Papa dec.is 248. Mynsing. cent. 6.
obseruat. 48. n.1. Donel. lib. 5. c. 14. et adeo ut exsubstantia vsusfructus sit
ita vt nulli ei cautionis praestio attl.re nulli.s npossit sm. receptam
et sem Boysenius de quaestionibus daud. lib. 3. q. tt.m q. 64. n.1. Castillo
de vsufruc. c. 45. n.1. Gut. in l. neque pote n. 414. de legat. 1. Pinel. in l. 1.
2p. n. 22. de bon. mat. p. tx. apud Decidentes in l. sine debetis 7. fruct
possess Legat. l. 1. C. de vsufruc. qui si de alia cautione rey q vsu

x. a. l. i.

8.

...sumunt leg docet Fab. in mixtis prud.ª tit. 12. principio. f. illud. f. multo ...fert ff. de damnis cautionem exhibet. ª Vsq; fructu; nec ostendit Fachin. lib. 8. Controu. c. 43. Clarus cum Claro d. q. 64. n. 12. ad fin. gg. habet tex. in l. f. §. 1. de Vsufruct. eo rem. item leg. in Inventarium & descriptionem bonor. facere obnoxiè inspectum. cautionis Sim. Beltrandum Cons. 161. Volum. 2. Mincing. d. obser. 48. n. 2. quod inventarij confectionem venit tit. inposse Imò potius docent gg. recedit Gin. Sanct. & Clarus d. tit. q. 66. n. 3. Spino de tit. q. 6. n. 17. n. 58. late Scobar de vasc. inj. c. 9. a. n. 47. quare stat. ª arbitrio boni Viri fieri nequit nec scire potest modo Vsq; fructuarij fructus sit minor in inventario appareat, & at quantum citra dubium sit ut perspexit Dn. Fab. d. illat. 2ª. f.

Apparet leg. nostri tit. loquendo de Vsufructu apposito separato, & proprie Vsq; fructu; cum nudo Proprietario cum proprietate, & dispositione Vsq; fructu; gen; statuunt Donel. lib. 12. et 6. Anal. tit. C. plen. Disputator. 17. de adquir. rer. dom. l. 4. l. 5. §. fin. si Vsq; fructus pet. l. si alij. 19. l. Sempron. 26. de Vsufruct. leg. l. si cui margaritum 21. §. si fundus de excep. rei ind. l. si ita 126. §. 1. de V. O. cum alijs plurib. & exquisitis posse dictam l. 4. ff. de Vsufructu cum dicta l. recte ff. de Verborum significatione conflet et et facit Mincing. in §. primo. numero 2. de Vsufructu. est enim proprietas inst. de Vsufructu separata et separatum Dominium Vero contra inst. fere Sempron. cum Vsufructu coniunctum si eidem credimus Ubi proxime. et Parlad. lib. 1. rerum quotidianarum. capite. 4. et tomo. 3. differentia 27. numero. 1. quia expresse citat in viribus adducendus et ex Lege tertia cum sequentibus ff. de Vsufructu atque hinc est quod eam proprietatem nudam dicamus in Lege si dominus 72. eodem tit. §. 1. et Ultimo eodem. contra Vero plenam & aqua Vsufructus non separatur l. cum in fundo 78. ff. de rei vindicatione et textus qui Vtrumque conjectibus in l. 2. ff. quibus modis Vsufructus amittit. Verum in communi Vsufructu loquendi proprietatem et dominium promiscue accipi nihilque impedire significationem differre ostendit tex. in l. 27. tit. 2. partita tertia. f.

Acta sunt

Alg vincet forte in pctum illa diuis.
dimanat qua Vsumfruct. in talem et talem dixtinxerunt
causallem appellantes q cum sua caa ide ppria tes uctor
formalem V. ga ppria te separata forman fruendi phet
q seruit pson alis dicit et deq nos agimus recepta sit
a DD. in Rub. de Vsu fructi: quos fussa manu egessit Castillo
cod. tract. c.1. a.n. 16. Sd reiecta a Corras. Vbi. misc.
c.3. Inano tha. in. c.3. An. Fab. ig. dict. c.8. ante finem
q dd qq rasibus fiat ipsos sule; facilliusi autm doctrina
gratia admittendam dict Sinel. in l.1. z.p. an.g. de bon.
mat. et Suarez maddit ad Gomez. in t.2.c.15. litt B. et hoc
de Vsufructu. 9.

Quarent adrem Incertamur 10.
realis seruitus é cum rei seruit rei Volutis dium pdio et
hoc dissnendaé cum Bart. in l. n.2. deseruit ut sic
ius quodam pdio in haeren. qd dominantis Villitatem au
get seruientis Incertatem minuit q dissn aplenis q
inhpribus amplexaé in Rub. eadem et ust. cod. Sce
po la cod. hac. c.2. et firmat l.1. th. 31. p.3. q annullis my bata
ut a Corras. et Vuembeq. Idem n.q. quoq. et alioq dissn. et
eodem fere recidere Videntur; qd sit p. pbatum in l.1. et 2.
ff. de seru. rust et Vrb. s. qd aliud 86. de V.S. Quod
sit inhaerens in l. Via 23. s. Sibondq deseruit. rust.
l. tradit. 20 s. quibus de adqr. rer dom. qd auth pdio
haereat dicit q a sine predijs quoq Vnum alteri
seruiat. hoc seruitus ischii npoté Vnde pdialis ap
pellataé l. quoties. ff. deseruit. s.2. inst. cod. l.1. Om
nium pdiorq. l.2. si seruitus Vindicet l.7. Vbi. porque minguno
th. 10. p.3. coq V. pdiorq qq sibi hibit alterum dominas dicit
idest illd cui seruitus debet qd seruitutem V. patit seruiens
dicit et hoc tam in ff. mo quam in Rub. de seruitutibq Vul
gare consuetumé.

Rustica seruitus aut Vrbana aut Rustica
é quem admodum et pdia qq inhaerent siccines ff. l. Vrbana. 166.
et 198. de V.S. l.q. s.1. in qq. ca. pig tac. Wahalt d.l. th. 31. p.3. Urba
naeq exhibuta in adifitijs habitat. is caa extructis suem Villa sive in qq vel Urbeita=
=nuncupatis

Rustica 11.

Rustica V.ª s.ª q̄ alias etpdijs qus y t. etphor cāa agriculturaé
et fructuum pcepto et sseruūs ultri exemplis ex legib, aductis
et l. 2. et 3. tit 31. p.3. et §. 1. inst. de seruit. illd adutrang dignus
endum meminisse opportebit qd superius n. 2. retullimus ver
ficiendum éé cui seruit, debeat ipso qd sit ue Vrbanum siue
rusticum sit cui natura seruitutem imprritam faciat
ex glos. in l. 1. Vbo. area de seruit. Vrb. //

x.ª l. 1.

12. Vrbanay aut seruitutum ho ss. spés onoris
ferendi. tignum immittendi. pficiendi. ptegendi alibi
tollendi. t. nō tollendi et sigua ss. alia. Rusticay aut
ides, actus, Via, aq̄ ductus, haustus, inspascendi cubili qus
quendo et alia q̄ nu merantur in dictis locis et in l. 1. et 2.
de seruit. Vrb. et rust. et passim Vbig. a bin. tphis, et post
est. Sate Dond. lib. 11. c. q. cum seqq. = adeas V.ª sequendas
t. pficiendas duplex acho petit q̄ in uro §. tradit. et im
pendechis sub tit.º si seruit. Vindicet. y sessoria Vna, negat.ª
altera. Sess.ª éé ius Vindicanday seruitutum qus Dñi
ny p dij dominantis seruitutem suam éé intendit. negat.ª
illi Vtraria q̄ libertatem p dij a seruitute Vindicat hancque
Vocem negat. l. 1. §. 1. de remissionibus l.ª. imprs. et §. 1. de remissionibus
l. si cui. l. si seruit. Vindicet. l. 5. ptotam si Vbi §. fruct. pet. et multis
locis Vuesembech. et sibi D. t. q̄ ut plamis res appareant seqq
Vbay formulis scipiendo ss. //

Libell.º in actione sessoria pro Vindicandis Seruitutibus

Tit.s Veg.º desta Ciudad digo que yo tengo tal he
vra o heredad en tal termino o, tal cassa linde con tal heredad
o, tal cassa y teniendo como tiene la dha mi heredad serui
dumbre de camino o, aqueducto o, que las canales y
agua Vendida passen por tal tierra q̄ es sita de Seys Ct
des junto a dha mia el sitio dho sin tit.º mi cassa alguna me
ha impedido e impide Vsar de la dha seruidumbre y la
hecho tapias el albañar para q̄ no corran las aguas sue
dichas o, no consiente que se pase por la dha su tierra ni q̄
el agua corra y passe por ella a dha mia en que ha hecho

lo hacia

Vhacer

y haze mucho daño y perdida de la dha mi honrrad
o, casa. attento lo qual pido y supp.co a Vm. pbado
lo que baste. Declare que la dha casa o honrras de dho
señor deuen alas mias casthas servidum.es y estar
en quasi posess.on dellas y le condene que hagora ni
en tiempo alguno no me perturbe ni ynquiete en el Vso
de las dhas servidum.es y mponiendole sobre todo las
mas penas y apercibimiento.s en los daños y interesses y mens
cabos que se me an seguido o perturbarme el Vso de
las dhas servidum.es que estimo en tanto salvo la
justa moderac.on de Vm. Yotro si le condene aque me de y
pague y haga que el derecho mande Oy a este tpo
pido justic.a y costas y juro en forma y para dho &c.

Sibi inactis. Ne atoria pro denegandis servitutibus eta serenda libertate pred.ij

Fidis Vez.o de la Ciudad digo que yo tengo
Vna casa o honrrad en tal parte en tales linderos y sitio
de como es libre que no debe seruidum.e alguna a señor pre
tende que sobre nra casa suya y queriendo yo el
car o reedificar la mia me lo ha ympedido y quie
re denunciando le obra nueba, y pretende y qui
ere passar o passa por la dha mi honrrad diziendo
tiene seruidum.e de camino por ella a la dicha
su casa o honrrad o al seruidum.e que en la
tiene mi honrrad o casa la deue a la suya = atte
nto lo qual pido y supp.co al Sr. declare por libre la dicha
ha mi honrrad o casa y no deuer la dha seruidum.e
ala de la parte Maria y le condene a que de aqui
adelante en tiempo alguno no me impida edificar y edi
ficar mis casas y me de lo cion y seguridad necess.a
para ello conforme a derecho y me pague los daños
y menos cabos que se me an seguido que estimo en
tanto salvo la judicial tasacion de Vm sobre
todo pido justic.a y costas y juro, y para dho &c.

15.

Videntr in his formulis ut liquet actiones ꝯ
seruitutes nobis deberi ꝯ quas ab his liberari ꝛ tendimus
negatoria et confessoria hactenus dicta ꝛgd detur aduersꝰ ꝯ pos-
tem ut actio de damno dato ex l. Achil. ut in l. in denegatis
27. §. fin. l. ꝯ inde. 25. §. 1. ad l. Achil. ꝛdgd ꝯ petenti id esse adiu-
dicari ius et seruitutem sibi ꝯpetere detr l. 2. et 4. §. 1. ſ. de seruitꝯ
vindicat. Negatoria v.ª illi strata ut ff. dixit in l. sicut
6 eod. tit. ngd ex strictis detr confessoria cui tamen directe
strata opponatr ꝛdgd vtiq; confessoriam vindicatr seruitꝯ
ita vice versa pnegatoriam libertatis ut elegantiꝰ interpre-
tꝫ Duar. ad l. Siprianꝰ §. fin. de ꝯp. no. num. quam segꝰ
Oscaldus lib. 11. c. 16. litt. a. et plura de his actionibus ꝓ
instituendis hic gratis calamo plura describunt Videat Don.
Idem et alijs capitibꝰ Menoch. de retinenda possessione
§. 2. n. 39. Par. 3. tomo cons. 54. n. 11. lib. 2 vinc. c. 13.

Illustrant vtriusq; actionis immunitatē ꝛdVinn.
et domꝰ Pdij et aduersꝰ domum dat d. l. 2. §. 1. l. hoc. 4. §.
ꝯpetit l. et si forte 6. §. hoc autē actio etiam in tot. ser-
uitꝰ vindicet et aduersꝰ eum qui liberiorem seruitutē
Pdij inquietando ꝯperturbando detinet d. l. 4. §. sigs
mihi l. si colo. §. 1. lo. §. 1. eod. tit. item aduersꝰ eum qui licet
tn. nō impedit impetrum tn metuit ut impediat ut Duar. ꝛ.ª
citato loco animaduertit et facit txꝰ in l. egit. 12. eod. tit.
Neq; cum interpretibus obsit chongibi aduersꝰ hac uocabat pos-
sessoris txꝰ ind. §. hac autē actio l. et si forte quatenꝰ volunt ta
Verbum dominum pendere a Verbo nali at ꝯ sic ꝯ plura actionꝰ
nō dare aduersus alium quam dominum ut scripsit lat.
Vitalis vbi. hac n. innauia ff. et difficultatem q̄ sciat
tn magis DD. mouere quam quaerat dissoluere mihi videtr
nam nō illud tn dicitur quia dum actio aduersꝰ dominum ꝯ-
tere affirmat: ideirco nō aduersꝰ alium dari negatur, neq;
Verba sunt ei iungenda q̄ absurdum et inuerecundiam ora-
tionem pressus faciunt ut bene notauit Oscald. d. lib.
c. 15. litt. D. nō item si debeatis Pdij cent.ª ꝯ §. 54. dicentis
sepulcrum mihi Titij nō ēē cum vos velligitta sit l. 4.
C. de religios. l. 4. Innuia ff. d. Stanhum. 6. §. penult.

ff. de reg.

dexey. dñm pl. g. nullius cum segg. instit. eod. attamen
ad sepulcrum Viam ostendimus L. Servitute p. 14. g. 1. de
et pl. sepulcrum Vindicare Vindicanem Viam posse
L. 1. si servitus Vtilem imo pretorem edi solere ut Viam
et aditum ad sepulcrum pstet L. sig. 12. de religiosis
utq. ita eig dominus né. debeat servitutem posse. hæc n.
inquam ñ cohærgunt ei qui dñus né Vindicationem ser
vitutis dat nam ius sepulcrum g nñ dñij ñ sit rerum
tamen ñ respectu iuris sepeliendi gdines habemg ingus tota
eius Vtilitas sistit vbiquam quodam modo sepulcri dominus
cé censet qui procul dubio exercere ñ posset nisi dictus
ad sepulcrum pstaret arg. to Lg. g. qui habet de servit.
rustic. cum et ñra et publice magis interest ut to. ad sepul
crum possit cuig alio nullo foret Vtig nisi ite vadeundg
petaret in quo religionis Verstatem vñ ut constitolare Paul
lus in d. L. sig. et ola gantur in L. si vendidor. 13. eod. tt. de relig.
L. si mevre Lon. 57. g. 1. de actio. empti. Aut. Fab. in Rub.
dictg. in vinum Farcius s. Donel. lib. 12. c. 9. et Dauldus
lib. 1. item et ines sueriunt gd in Vtag cautio pstari
giet Vsus liber et servitutis et libertatis g mittit et
eis inquietatio et perturbatio amoueat L. hac g. L. legi.
12. si Servitus Vind. et to. Vuesembeck. n. 4. L. Vnica
Vtipossid. Mising. 1. n. 31. et 60. post in DD. 6 a nostratis.

Verum hi eo differunt gd agens ipossessoria
p qui se dicunt ibidem servitutem ex aduerso impetrita
pbare teneat cum servitus ñ psumatur sdpotius ora libera
ñaliui oneri subiecta L. cum seq. 10. L. impe
ratores 14. de servitut. Vbi Salius. & eod. tt. Alciat
de psumption. regu. psumpt. 1. Menoch. eod. tract. lib.
prosumpt. 6. g. Mising. 1. n. 31. Molina de primogenijs
lib. 1. c. 11. n. 11. et lib. 2. c. 6. n. 8. Mascard. de probation. Volum.
3. q. 1396. at V. negatoriam proponens etsi actor sit ñ
onerat probare Ideam pbat in reum aduersarium
reijci ex superiori vase gd pdium psumat liberum ater
eo gd illegnegat ñ potest ppter naturam pbare Lactor. 26.
C. de probation. atq. ita sentia Mising. 1 an. 42. Pax

3.° tomo c.1.§.4. n.38. sd Alciat. et Menoch. s.ª n.8. et Fachin. lib.11. controuers. c.56. distingunt an reus sit in quasi possessione seruitutis; an, non. = 1.° casu probet agens negatoria = 2.° n̄ item qd Verius puto p. l.8.§. sd si quaeratur ff. si seruitus vindicetur = ex casu l. si prius quam de oper. noui nunciat.e de cuius intelectu vide Duar. et Cuij. t. tract. 9. ad African. Satium lib.1. intelectum c.4. Fachin. lib.8. c.47. et haec eadem distinctio adhibenda ē obseruanda quoties agitur an intendens negatoriam dominium probare debeat ut post alios testis ē idem Mising. cent.1. obseruat.e 19.

Superest ut sensum vbor. vsiculi sane vno casu q̄ diu inter p̄tes n̄ros horruerunt vobis demonstrem eos congessi ne plures referam Osuald. lib.20 c.4. litt. a. ante finem ego eor. alter cationibus relictis facile aduor ut existimen eum casum verum redi t in actibus negatorijs in qq is q possidet sustinet actoris p.tes t in quo cumq alio quo reus aduerssus actorem excipi et n. tunc in exceptione sua actoris partes sustinere dicitur x.ª l.1. de exception. qq vbis vsus ē Imperator et motus Acc. in hac senia post quam Vulteius t. et Fachin. lib.10. controuers. c.36. et hijs absoluitur tex.

ad §. sd ist aequidem; iuncto §. Namq sicui, hoc tt.°

Postquam Justinianus de actionibus in remet in personam ciuilibus egit congruum ē existimauit p̄torias subire quasi ea n̄ minimam partem librorum iuris nostri occupent cuius viua vox dicitur Praetor l. ius autem 7. §.1. cum l. seq. de just et j.e l.2. §. post originem et §. capta deinde de orig. iur. §. praetor. instit. de j.e natali et exornant Rebard. in l. quatenus. 24. de reg. iur. An. Fab. in iuris prud. tt.2. prio. 10. illat.e 4. Vnde ē ut multa q̄ clare in j.e n̄ erant difinita ex p̄torijs iurisdictione substantiam capere dicantur

in §. p̄ind.

in §. iudiciales in fab. tit. et eo cū ga oēs actiones inciuiles
et ptorias distinguunt in l. actionum 23. §. fin. l. in bonorū
vijs 35. l. iscui. 52. §. 1. de obligation. et action. quos t' deinde
no varias apellatas Vides ut etiā d. l. p. deinst. et jure
ca vāse quia ptor finem Populi Romani magistratus
cēt vppriorj. e vedendi ius potestatem habeat; sd
legis idē imperijsui: Vi, et autoritate quam nihil aliud
ijsi tribuebat quam ptorio honor et hinc Justinianus
ptoy sanxit ius honorarium appellatum cē gd honores
gerunt hoc ē magistratus autoritatem huic iuri dederu
nt quemadmodum scribit An. Fab. s. prīa. co. in tit. de
Donel. lib. c. 8 litt. a. g. et hinc ea salarium stipendium
gd a ducatis humanis clientes gra data honorarium
appellat. l. 1. §. in honorarijs. et §. sicut de Varijs et extraor
din. cognition. et in aliis locis; deqq Osuald. lib. 18. c. 3. vbi
i litt. b. ideo quia ciuilis sapientiae vel sanctissima sum
me q honorifica et gestimabilem n recipit d. l. 1. §. proinde
l. 1. §. 1. de iust. et j. ea l. 9 gr. 6. in fine. (de postulan. l. 4. (de
aduocatis diuersoy multis y plura elegantē p Tiraquel.
de nobilit. c. 29. p totum sd advertem.

Superiori actionem inciuiles et ptorias
distinctionē addidit Donel. lib. 4. c. 12. extraordinarias ce
peter q multj. e certo ducta paulatim in vsum venerunt
vt sidei missi per cuncta scribit Vultejus in l. pe
cunia. 178. §. actionis de. V. S. et vt. ga. de fideicommissar.
hereditat. qq arridet Petro Greg. lib. 21. Syntag. c. 8. n. 10. dum
dicit extraordinarias ēē q̄ine gdem scripto verum sine
fra immuni expedimus exemplum sibi nent investituē
in integrum postulatione bonoy possessionis aduocatoy
et mediay aliay q salarijs erectione q magis iudicis
officia expediunt ut mi dicunt et Vides apd Parladium
diff. 34. inquoy sententia adducipotē l. actis. 47. de negotij
gestis de qua nunc nihil non dixisimus. s. m. q. ōnē hic sup eodem.

Ciuiles igit actiones sūt ēē a q abbatesa
ine ciuilis sūt sd q ex ciuilibo cautis suam vim habent origi
nem. neq tantum quo aliqua ciuilis parte pditam

Sdger

sd quo ex ciuilibꝫ legitimis causis descendunt vt facille
liquet ex similibꝫ ꝫ nvi t. ex legitimis quoscunꝫ legitima
dicunt in l. ꝫ seruandum .14. § fin dō scriptis vbi vtdet
scribit Bulteius h. n. 2. nam si ides gd ciuilem gmbatꝰ. nō
obtinerent ciuiles fierent Sequeret erat ut ciuiles apro
tore prouate imperias mouerentur gd nō admittit exem
plum modati t. a nonnullis adductum cum enim acto
ciuilis é l. in modato .17. s. sicut ad medium ff. modati
neglēē desinit gd āptore affirmett in l. cōd. sd notatur
ꝑtoris cura cō. ciuilium actionum executionem ut Bulteꝰ
ait in l. ꝫ. § 1. mirat ergō ff. mantō. campanꝰ ut etiā
balarij in aliis huiꝰcegeneris actionibꝫ partim apparent
inquos cum in ꝑtibus h. sensio gd gd clarent Don. hic. n. 14
Gisan. et Vulteius vbi s.ª

Pretoria ſſ quas Prator ex proprijs motu
inuentas suaiurisdictione et edictis proponit ꝙ bata tatque
affirmat s. pretorio. de diuiſſ.ᵒ stipulation. §. 1. de obligat.
l. 5. vss. pretoria de vbor. vbi exemplā apponunt et tra
dunt Gobeau. tit. locat. n. 25. Cuj. tit. 29. observ. 29.
duplicitr autē sic sine dicunt vt tē Angel. notat. n. 1.
aut extentiue aut intentiue. extentiue? Volutꝰ
colegen ciuilem amplat et extendit ad omnia casus
q̄ ibi omissa é retyt in rei vindicat.ē q̄ dolo adue
rsꝫ eum q̄ dolo desijt possidere. inuentiue v.ᵒ como
quo nuper dixim. cum deficiente ciuili āptore
inducitr et sic a ipso originem capit. = Atq̄ hoc pacto
recenset publiciana acto. de qua Justinianus h. ſſ.
tractat a Pratore Publicio q̄ cum Marco Tullio floruit
l.ᵐ inducta et ides sic appellata ut scribitr in vss.ᵒ nam ꝙ
si cui infine et Cicero in oratione p Cluentio. Cujatius
lib. 19. Pauli ad edictum impia in l. 2. de publiciana
qua illd effectum atq̄ institutum é ut si cui res aliqua
ex iusta cāa a dño tradita fuerit ꝙ eius rei an
te spectam vsucapionem casu possessionem amis
serit possit ille aduersꝫ tenentem agere et dicere
se eam rem vsu cepisse. quam vsucapit atq̄ ita

vsucapt

Vsu am Vindicare. Én. Veatis actis publicianout
dicemus inferius quam bellissime Imperator Ti. de
pingit et apd forenses mos ut ipsam clarius agnos
cas et perspicias Seq. Vbsy formula quam subiun
gimus.

Libelli inactione

publiciana in rem; de Dominio
an dapossess. et Vsucapione
Vel: quam â nondûm.
Habuimus dicâ
Damnissimus.

Tito Vez.° de esta Ciudad digo que yo compre
Vnas casas De Seyo que estan en ella en tal lugar linderos
de Vn Caballo; o, tales bienes muebles en tanto precio que
le pague ya el tiempo que me Vendio los dhos Bienes y me
los entrego yo creya como hagora creo y tengo por indu
Da que el dho Seyo era el verdadero Señor y dueño
Dellos y por tales esta Vendido y comunm.te reputado por
que los gozaba y poseya como suyos propios y estan
do los yo poseyendo quieta y pacificamente sin pro
mio ningun embargo o impedimento bastante derecho de ju
risdicion contellos y los tiene y posee de tanto tiempo
a esta parte y ha me los ha quitado ni quiere restituir
= atento lo qual pido y Supp.co a V.m.d. probado lo q
baste me declare por Señor de los dhos bienes y pos
tenosca me jure Dominij de quo agi y condene lo pose
ya premio pasado Vigor del dho Sempronio a que
me buelba y restituia la dicha casa; o, los dhos
bienes tales y tan buenos como estaban q.do en ellos
Se metio con los fructos y rentas que an Vendido y po
dido vender y rentaren hasta la Real entrega y resti
cion que estimo cada año cuanto con mas los da.os
y deterioraciones que los dhos bienes tienen que
estimo cuanto Salvo en todo la judicial taca de V.m.
sobre que pido justicia y costas y juro n.o es de ma
licia y para ello &c.a

Ejito

Est igitur publiciana actio honoraria, idem praetoria in rem qua id quod ex x.a caussa ante dominum bona fide per traditionem accepimus et nondum Vssucepimus petimus nobis a possessore in rem quasi dominij restitui ut post plures difiniunt Vulteius et Minsing. h. n. 8 et 16. Vues Embechius ad tt.m de Publiciana n. 2. et ad tt. C. de rei vind. ut autem haec spectat quae in libello nro et definitione exprimuntur desiderandas a nobis quoniam temporis angustijs premimur sequenti discreptione sumatim comprehensa precipua ex his bona fides est qua accipiens credat autorem suum dominum esse. nam si sciens rem alienam habuerit publiciana Vti non poterit quae tota ex bona fide estimatur l. sed et si q. §. 1. [illegible] l. eumque §. ut igitur et §. Iullianus alias l. traditionem de publiciana solet n. in hac materia tribialis reg.a esse vel locum habere publicianam Vbi Vssucapio procedit et e converso d. l. eumque a furioso l. sine autem q. §. haec actio et quemadmodum in Vssucapione bona fides requiritur prio instit.a de Vssucap.o l. 2. ff. pro emptore l. 2. C. de prescript. long. temp. ita etiam in publitiana ut Vtrumque late probant Donel. lib. 5. c. 17. et lib. 20. c. 8. et vel Osualli tt. R. Benedictus Pinel. lib. 1. Selectar. c. 17. n. 25. cum alijs

7. Nec minoris momenti traditio est quae circa personam agentis publitiana aliquo tempore ad esse debuit nam si deficit Vtique et deficere actionem necesse est concepit n. praetor sub hac conditione formulam edicti ut apparet in l. 1. d. l. eumque a furioso §. fin. l. fin. de publiciana. et in tr. pte h. late prosequuntur ut n. sine possessione contingere non potest Vssucapio x.a Vulgata j.a sic nec publitiana sine traditione saltem ficta quae a j.e pro tali reputetur ut in spe l. Iscum sponsus 9. 12. §. 1. eodem. Vbi in restit.e hereditatis facta ex Senat. consulto Trebell. transsit etiam ius agendi publitiana actione quemadmodum alia hereditaria ut An. fab. in tr. pte tat. et Pichar. h. n. 11.

Adversus quam enuntiationem consurgunt in tr. quae negotium facere Videtur l. si quis. de rei Vindicat.e Vbi si quis fundum in diem aditus statim post benditionem

pote emp

Emptor vel Vindicatione agere g. multo fortius pu
bliciana qua eis ton vegulit gg Vindicatis dixit d.l. cum g
afurioso, in publiciana augeto obiectionem tg in l. siager ff. 50.
illo tit. de rei Vindicat. Vbi scribit recte agi ijs actionib3
poss, antequam fundg Venditg pradatis eius g possessio amis
sa sit. Ad ve ponde bis facile si animaduertas ind. l. siquis
magi prialiter de tradit one vel de Vindicatione tandaci
an subaditione in dicem fundg Venditg sit in obligandae
igitur ex d.l. si ager. atq supponendum traditionem tra
nsisse, cum sine ea dominium transferat l. traditi
onibg ff. de pact. g. Venditio de rebg Diuss. et transeat
Dominio rei Vindicatae set l. in rem ag. de rei vindic. g cum
dett in d.l. sigs. arguma tg euidenter traditam
fuisse ut autor est Paris cent. 3. q. 46. cum nonnum sit
Vnam l. secundum aliam interpretari l. non enormum. cum
seqq. de legibg ff. l. 8. c. gd iussu. ff. 28. tauri ff

Vigetes cassidorus quam juris stu dig
mouet in l. 8. §. 1. de publiciana cui Vlp. m respondisse, ff de eius re
petitionem ut estare ga legum capita vnunca nobis tradita
re tendit Vna ff. l. 28. c. 8. Cett. d. nempe aliquas
eas ee exgg Dominium etg sine traditione adquiri potest
et etg publiciana ipsetere igitur necess. ut fuit traditio
neg ee potest ut hoc facto vigeant exempla adss in legi
bg seqq. et tb. Acc. et in d.l. siager, plura recenset Vezg
respondet Ant. Fab in rationali. d.l. 1. gd licet naturalis
modus transferendi dominij. Egentium nullus alius
effe possit quam traditio §. f traditionem de rebg
Diuss. cum inuitis Canda tis; in pote in rerum ciuilitas
Dominium transferri sine traditione inueniente l. 1. potes
fate et auctoritate q Vnus ex sex modis adquirendi
Dominij et iuris quiritium quos Vlpianus memorat tit. 19. cuius
rei imaginem Viua citatas iuris fodes ostendit tu
culeus inter nos regnicolas in l. 4 §. tauri q ff. l. 8. tit. 7. lib. 5.
recopil. quam variis interpretationibus illustrant D.D. et
molina lib. 2. de primog. gen. c. 12. D. etenim l. is virtute
possess. q alias sine apprehensione naturali adquis.

Vigesti

x

inpinet l. cum horedes. 27. de adq. poss. ff. nulla alius actu intercedente nobis transfert.

Denig xa caa adquirendi dominij hsc ens tg et hanillis tl? ad Tr dominij trans ationem in publiciana desiderat l. 1. cum multis segg. de public. Nam regg causis dominium tâ vero domo transferri possit eccisdem rigs an dominus ca am habeat transferti Vsucapiendi tidho l. habiles 74. de sa hered. empt. et eadem di ad dominij transactionem. Nam ff intr dum tl. get si legitimi sint req ad dominium req ad dominij aquirendi tidho g habiles sint Veluti pignus g cavium, sducto smodato, et rigs similes l. 2. c. de spon pt. 30. an. l. approbationem. 27. c. de locato l. si non solet. 39. ff. eod. l. quacung 27. §. 1. de publiciana. et ad cum tl. explicat Vinnium ad h. n. g. Mynsing. h. n. 56. ex hoc fonte solent theorica re intr g tes obiectionem l. 5 d. n. f. §. Marcello alias l. cum g a furiosso de publiciana. cum l. 2. §. si a furiosso ff. pro emptore adquisy tribuitur actionem pluvia minus cum ut videre é apd Cuj. in sment. d. §. si a furiosso Vbi Vbaeo publiciana spectat vacat et Vb. observationum c. 29. An. Fab. Ma. sectus. c. 18. et in rationali d. l. cum Vbi discentionem expressam firmat; et Patig cent.a 3. 93. et alijs relatis Gomma ll. 3 tribuitur pag. mihi. 126. intr quos sententias placet mihi eam quam Acc. docuit in d. l. cum 3 adiicimus l. si de publiciana spectat. ex eum possessorem ind. Vss. §. si a furioso negat dari aduersus furiosum ipsum exemplo emichonis g n aduersus alium quam aduersus ipsum furiosum g Vendidit excercere potè. et ideo cautionem Donel. h. n. 6. Lich. d. et g. Oldrad. Vb. 20. c. 8. Cill. g. et nouiss. Benedicty Pineg Vb. 1. Select. c. 17. an. 27. cum segg.

Possumus hac de publicianam animaduertendo ad rei Vindicationi parari Nam quadmodum hac ita, et illa inuenta actio é et ideo eisdem regulis sit d. l. cum a furioso §. publiciana et §. publiciana Donel. d. Vb. 20. c. 8. Mynsing. h. n. 29. caeterum diferunt

x. a. l. l.

im̃o qd rei Vindicatis dat̃ habenti dom̃inium. = Publiciana V.°
bonæfideitantum possessori tt.m habenti ad dom̃inium trans
ferendum ut proxime laudati clare ostendunt et Paulad
tom.3. diff.ª 28. n. 8. quamquam in eodem libello so Leccu
mulavi sub his Vbis iure dom̃ij f qualis tdomtestell
et alijs. elegantr V.° sciendumé hanc actionem aduersy
dom̃inum ndari etideo exceptione dom̃ijnr excludi L. penult.ª
et Vlt. de publiciana Vnesom bene. ea d. tt. n.6. Regle.n.
pter inducere debuit sua actionis Venefitium in
dom̃ij veriam cum eq̃ quisit veri dom̃um quam possessore
bonæfidei d. L. Vlt. et videtur egregie P. Fab. Marsem
es tr.c.17. exceptis illis tribz casibz legg. pleriq. notatu. c. 6.

ad §. rursus h. tt.

Respicit mr tex ad Vx. Vbi ex diuerso §. dis
te pcedentis sirebineam Baldum. et Minsingerij lectionz
tdem in illis Vbis ex diuerso possessorem aduersarium
suum in Vsu capisse qd Vsu coperit quæ plausibilior est
erdcisse. & tex mr asmodatio exquo probari apertæ Videt
eiusq hæc summa si quis cum reipub.ª causa abéct taliquas
alias f in hostium potestate éet vel eius q̃ ciuitate
remanebat Vsu coperit et deinde reddierit p militibus
dom̃is aduersy reuersum iudicis implorare officium
in integrum restitutionem postulare et usqui ac Vsu
captionem absentem impletam rescindere ut expacto
planiori expta Via rei Vindicatione Vbili possessionem
restia modius experiri possit. ds si forte in ciuitate sit ille
qui Vsu capit absens V.° reipub.ª causa talia iusta
is cuius res Vsu captæ eadem mente de la ipsi subeip
toris edictum polliceb. exqq peraipies duo in hac di
finit. capita sunt = Vnum quo præsenti aduersus
absentis Vsucapionem qualis interesset sabeny
lequs principalis tr. h. Justinianus = Alterum et sane
æquius qd absenti aduersus presentis Vsucapionem
et occupationem indulgeb. ne reipub.ª negotia infraudem

Vbi

Vlius atq iniuriam redundet de quo in Vss.° gus de priori V.° spetie prius inquirendum e.

2. In qua statim facile animatuertes per hanc pretoriam actionem rescindi Vssucapionem eius qui absens fuit quasi in dies n creuisset ea q recissa aduersus rem Vssucaptam agi quasi n fuisset ut Jasso Satius et Minsing. late h. docent p tx in l. etiam ait. 21. ex qq. caussis maiores et ad eum tt.m Vuesembech. n. 6. et ex hoc etiam coliges in hac restitutione iuditium et remedium duplex exerceri recindens Vnum recissorium = alterum illd quo restitutio sceditur et sumobetur Vssucapionis obstaculum et impedimentum pp tr quod agi non poterat cum Vssucapio agendi Viam praeclusisset l. 1. et 3. de Vssucap. l. fin ff. pro suo l. traditionibus C. de pact. l. sigs emptionis de prescriptione 30. anno 7 auth. nisi tricenale C. de bon. matrnis hoc V.° recissorium qd obstaculo recisso atq sumoto quasi quaedam actio ad rem Vindicandam spetere incipi ut Vtrumq cassum sple etitur l. in caussa 13. §. in tr dum de minoribus b. et rescissa alienatione dato in rem iuditio l. sd et si 26. §. si feria l. nec non. 28. §. exemplo et passim ex qq. caussis maior. et b. Vuesembech. n. 9. Satius h. an. 4. Sicardus in Rub.a C. de in integrum restit.e n. 4. Osuald. in dond. lib. 21. c. 5. litt. S. Anfalb. de err. decade 7. err. 1.

3. Vbi ex hac distinctione stendit haec iuditia duo in Vno libello cumulari n posse nam cum rescindens sit p paratorium recissorij necessario p cedere et prius expediri debet x.a traddita p DD. smunitur in Rub.a C. de edendo sd falitur procul dubio et alber fieret. n. ut iuditiorum multiplicatio et circuitus inde oriretur q tamen Vitandiss dum Vno p agi possunt l. dominus. 53. in fine de sdit.e indebiti l. pperandum C. de iuditijs. Detius in l. cum fundus 31. §. seruum n. 1. de rebus cred. nam frustra fit p plura qd pote fieri p pauciora l. 1. qd metus caa l. fin. §. 1. C. de appellation. l. fin. C. de adopt. Vnde Duar. scribit ad tt. de minoribus pag. 85. olim

postqm

post quam magistratj ipse indicis p. fungebatur, valeat
Vnumq indicium simulpeti et optineri atq hac forma
mostes in ppijs dmplexa é dum do cent posseder
cindens et recisorium in Vno eodemq libello cumulari
apd Mynsing. cent. 2. observ. 23. n. 3. Guido Pap &
q. 143. Cefortia de restit. c. 1. p. q. 53. art. 5. Tax
tomo 3. c. 2. §. 2. n. 13. qd praxis indubitate observat
nihil. n. phibet sic successive simgi Velutisidicas peto
mee stimi 1.ª Vsucapionem camq rescindi et restit.
scissa pndium ablatum vedi quia mensé platina
Vba recectibi in Vulgaria et stilo forentia apparent. &

Si Vbi in acto. et Victoria pro pdicte Dª a vtentis Vsurg.cem
Tibi Vsf.º desta Ciudad digo que abra
tantos años que Soy Vsf.º della tiene vincausa
ni titulo ni menos que bastante sea Vna joya mia
de oro, y plata Detal calidad y Luego como comenco
a tenerla y poseerla sepue y ausente de dha Ciud.d
y estado enfente della tanto tiempo que bastaua
la prescripcion y para adquirir el dominio della
y a mi me compete el Benefi.º de restitucion in inte
grum contra la dha prescripcion y lapso de tiempo
por auer estado impedido y no auer podido pedir
mi derecho contra el dicho Soyo = attento lo qual
pido y suplº. a Vm. mande lo que baste de su oficio
que para ello imploro me conceda el Benefi.º de la
dha restitucion in integrum contra el dho lapso
de tiempo para que quitado de medio y yo attenti
tuido me declare. Vm. por Sr. de la dicha joya pero
la misma sentencia condene a el aduerss. a
me la buelba y restituya y por ella tanto de los frutos
estimacion pidos justa y costas y pus on forma ya
racts. &c. }

Aeternum caput presentis decisionis
quo absenti aduersus presentis Vsucapionem et ad
quisitionem succumbit et sua litteram si fingamus sali=

juan

quam Reipub.ca Estudiorum caussa abest, quod sume a nobis estudiorum professoribus observandum est, Et aliquo alia necessaria Et saltem onesta Velutisi in Vinculis, si in potestate ostium prodonumne sit, Et aliquid artificium Reipub.ca Utille ac necessarium exerceat et interea rescius absque in civitate remanebat possessa atque ea ratione Ussucapta est, Conceditur restitutio reversso simillimodo et sane aequiori cum tanto magis quanto iuri et naturae convenientius est absentiam ~~eius~~ cuiusquam quae Et negotijs Reip.ca datur et quam expressit necessitas ~~Reipub.ca datur~~ ut Vis maior nullius in fraudem atque iniuriam redundaret sed ita quod care evenit restitui ut neque obsit cuipiam nec ei officium suum damnosum sit L. g.o 22. Videlicet 29. ex qq. ca. maior. L. sed si qs 7. quemadmodum tt.a apperiantur L. si servus 63. §. quod V.o de furtis = Conceditur inquam restitutio iudicis implorato offi.o ut recissa Ussucapione in integrum reversus restituatur eique restituto adversus praesentis Ussucapionem liceat experiri quemadmodum haec omnia liquent ibi 1. cum seqq. L. sed et si 26. §. fin. L. nec non 28. ex qq. ca. maior. apud Donel. lib. 21. Com. c. 5. et Osuald. b. Minsing. in commentarijs tex. nri. an.o 21. Rebuffum de privilegijs scolasticorum c. 119. Sfortia de restit.e l. p.e q. 7. art. 14. Ubi de estudiosorum restit.e et ex his alia petas nunc Vide quo pacto haec maiorum restitutio apud forenses conscribatur.

Libell.us in act.e reciss.a pro absente quae Reip.ca caussa Et alia legitima abfuit Con.a praesentis = Ussucap.m et adquisissio.m

Titio Vez.o desta Ciudad digo que Seyo tiene y posee Un fundo en tal parte en tales linderos que es mio proprio y me pertenece jure domini Vel quassi y el dho Seyo pretende que es suyo

por de=

por decir que Cutt.° y buena fee le ha tenido y tiene
y posee de tanto tiempo a esta p.te que ha estado
a prescribir el derecho del dho fundo y por
auer estado yo ausente desta Ciudad en ser
vi.° de su Magestad y desta Vi.ª p.ª b.ª y estudia
ndo tal facultad en la Vniversidad por tanto
tiempo estando ocupado no ympedido en la
dha se cumplio el termino de la dha p.ª scripcion
y me compete el benef.° de restitucion in integ
grum contra el lapso del tiempo de la dha ausen
cia en q.e se cumplio la dha p.ª scripcion
para q quitado este impedim.° que de interrumpidas
y sean buelua el dho fundo atento lo q.al pido
y supp.co al Ill.e proueido lo que baste de mi
re la haga remande restituir contra el dicho
lapso y transuerso de tiempo de la dha
ausencia en virtud de las dandulas nordi
narias de derecho y restituido declare perte
nescerme el dicho fundo in re domin.j y lo q.ad
condenando a el dicho Reyo a que me buelua
y restituya con frutos y rentas sobre que pido just.a
y costas y juro para ello &c.

x.ª L.1.

1621.

Methodica explanatio Vniuersum Cappellationibus tractatum complectens profectoribus Iudicibus quamplurimum necessaria

à Dom. Fr. de Villalobos.

Appellationum vsus quamsit vtilis quamque necessarius et frequens/prout mutuo auxilium quo indefessi appellationes petunt et in peritis et ipsa fororum iudicia exercitatio quotidianis experimentis demonstrat Videmus etenim nullam litem nullam litigantium ecclesiasticam quam in mensa mole obruimus q̃ appellatione careat et eius firmissimam tuitionem audiss.mo mali aduersus iudicis imperitiam et iniquitatem ñ desideret. ut luculenter insinuat .I.C. in l.a. ff. h.tt. maximum m. et generalle bonum tribuit mundo et tam necessariz é; q̃m solipse mortalibus. et reipsa iustitiæ sol é prodens ac vedarguens tenebras opera, ut ex Vulgari dicterio Dni Bernardi lib. de consideratione non procul a medio refert Greg. Lop. in prohemio tit. 23. p. 3. glos. 2. vbi ex Alfonsio Rege sapientis appellatione cognominatus cam tranquillum et tutum nauigantibus portum vicinis ex hostium persecutione fugientibus munitam ac communem. ut et facit Libius. lib. 1. et 23. referente Vuesenbecio. ad huius tit. n.o 6. Nam si quod plerumq fit accidit iudicem appellatum ignorantiam et socordiam ita iudicasse ut cum q̃ debebat absoluere et damnauerit ut indicat. l. 1. ff. porque a las vezes los alcaldes y jueces agrauian a las partes en los pleytos quedam. tit. 18. lib. 4 recop. adillud auxilium ne recurrendum é quod appellatio ab quo superiores magistratus et autoritatem inferioris iniquitatem et imperitiam prouocatus vel iud. q̃ hemio p.a §. Gratis et Vehitis vbi scripsimus é. q̃. an gran contraste o folgura aquellos contra quien dan los pleytos degsechan en por agrauiados q̃ do saltan alguna carrera por donde

1.

cuidan

Cuidam ampararse de aquellos q̃ quien se agravian: utiles semel atq; iterum negotijs circumstantijs exercitis et examinatis sententiam iniqui et imperiti iudicis corrigat et emendet d. l. 4. ff. de carnifice. Vnde carnifex dicitur aduersus iniustam sententiam, Venenum Vulgo cognominata é a Purpurato in l. 1. n. 8. C. de patris Baldo in l. 1. ad fin. C. si de nouo tutorem petat. Surdo de alim. tit. 8. q. 60. n. 4. et ad hunc certum iudicium et oppositum remedium iuris est C. de Romana C. de sacrosanct. Eccl. cum speciali. l. 61. §. porro de appellationibus n. 2. lit. z. p. 3. Mascard. de arbitr. cauz. 60. n. 1.

2 Sed in ipso laudato nostro limine. Regnis constat videre varios nasci ante sententiam sum. Ex quo norma data é et hinc sustinenda é appellatis quippe q̃ iuste facta é et ex lege precepta intuenti privatis procatione inspexit notata in l. nec exemptionis de vacant. aut V. de. a. X. ante quam hiatum é tempus cui necessaria né appellatis qua absq; eius auxilio sententia ipso iure nulla sit l. 2. q̃ de pronuntiatione né necesse l. 16. item cum de. a. sacrat. q̃ sententia sine appellatione rescindatur l. si expressim. 19. de appellat. l. preces 2. de cind. etenim q̃ nullum ipso iure et frustra pluris remedia rescindi petitur l. nam etsi §. denique vers. to l. 1. de bonis de legib. l. 2. Vbo possessoriu. 8. q. 6. cum omnis. nullo sint qualitate l. cuius plus hiatus. Vt q̃ suam accusatis creditis l. si seruum 4. §. si dominus de action. emp. quam diffi. obseruarunt Mauarta in specul. 4. p. dist. 16. n. 9. Carolus de remed. sententiay except. 44. an. 34. et 338. Vario de nullit. tit. 9. n. 142.

3 Verum distinctione animaduertenda Resp.m̃ aliud cest lex et sacray scripture. aliud V. litigatoris, quoties aduersus ll. pronuntiatur nulla é sententia, neq; appellatione indiget quoniam autoritate in eis firmatur. quoties autem aduersus iudicem litigatoris in peculiaribus actis deducuntur pronuntias teneatur rescindatur quo cautope é quia intruente indicatum suspendit. et licet facti inspectione cognita sum. pontifex neq; ad sententia latam sit nides minus admittenda é appellatio quoniam in deuerrare in meritis cause discriminis potuit arg. l. seruus. 65. §. cum tutor ad Trebel. quia in factis versantes prudentissimi falleres solent. l. 2. de iure et facto ign. et ideo appellatione necessaria est in exemplis ex iuribus deductis et explicant nup. laudati et sentire V. Bar. in l. 11. C. h. t. 4.

C. l. Vnde dicatur appellatio, q̃ dixit, q̃ iuxta et spes.

Diuersas

de appellationibus

N. 1.

Diuersas acceptiones habere Verbum appellare
Vnde appellatus dicitur / minime vero stat: teste Vuesembecio
ad hunc tit. n. 2. Othoman. de Verbi iuris Verbo appellare intr
dum. n. sumitur p intrpellare debitorem et abeo qd debet
vt posscat L. pdei iussor. 16. §. fin. de fidei iussor. et p hatb
lumeta lib. 1. C. = aliqdo V.o significat blandam orationem al
terius pudicitiam attentare ut inf. item apd Cyn. §. sigs Vgino
§. appellare et §. aliud de minuris et apd Quintill. Bayius
tit. §. de Valerium lib. 6. c. Imunius quin et pprie appellare
cum dicimus gauxilium a superiore aduersus alterius
inferioris magistratus iniuriam implorat et pscat qui
seruitu accipit Vltra ordin.os iuris bcas in l. 1. §. penultim
Cregg causis maiorel. Cxquo recte colliges appellationis
diffinitionem q neglectis a liis Vtr abinterpretibus aduc
tis in Rub. h. t. tam in ff.is q in decretalibus Lanceloto
de attentatis 2. p. c. 12 in fine n. 2. Pal. in pri axi
l. 1. c. 6. p. n. 4. et alibi ita definiendae est ab inferi
ore iudice ad superiorem gradatim facta pscatio et hijs
caam dutea qdem cognitam sed ut appellationis intendit
iniurte definitam. denuo cognoscat et sententiam prio
tam immutet reformet.

diffinitio appel. fatonis.

Z.

Probatur in l. 1. ff. l. tit. 23. p. 3. et his Vbis
a Vuesembech. adhunc tit. n. 3. Donel. lib. 28. c. 4. = Et ita magis
ri.a nam qd sit pscatio liquet ex libris lib. 3. Tamingt in
populo nihil erat prius sublata pscatione. Cuj.o lib. 21.
observ. c. 33. ex Rub. C. qd is pscribe. Senecaste l. 1. §. Siquis
h. t. et ex alijs iuris locis qq significatur omnem invocatis
auxilij superioris ee, qd sic ab inferiore ad superiorem
iudicem gradatim faciendae ex d. l. 1. §. sigs q.o l. imp. pes. 21.
h. t. C. Romana eo d. tit. in 6. l. 1. §. 1.o qs tragus appellatv. c. pra
cut 6. autenticorum §. illa 2.a q. 6. l. 18. tit. 23. p. 3. nam cum in
maiorem magistratum f. qualem minori nulla sit auctoritas vel
iuris dicto l. ille agus. 13. §. tempestiuum ff. ad Trebell. cum vulgatis
n. meuit ut hic illoy acta suellat p̃sertim cum appellationis grad
signum et pars superioritatis sit ut ppendit Vuesembech. sill. 34.
n. 46. Bet Greg. de appellat. lib. 1. c. 3. an. 2. et lib. 4. tit. 1. an. 2. dicit

appelatio idem ac pbocatio=.

Denuo

Denus cognoscere et immediate reformare qdo hoc é appellationis virtus et intentio ut clare ex d. l. fi. tit. nec negotium facit. Ff. vide vão illis Vbis Vbo licet nunqm bene latas sententias impetus reformet. hoc n. arcidit pptt appellantis mentem q semp maximum beneficium é et si equitatem superioris iudicis turbent si dicimus ius é ee autem boni et aqui et mptor iusdicipi x.ª l. i. reddere et cum inique decernit relatione habita vadid qd facit vel adid qd facere remdg ius debuit l. ult. ff. Cll. ptor deiust et j.ª ff

3. Denig adiectam definit.ª ut appellans intendit iniuste definita qua Vba preferunt expressionem et gre dam iudicis x.ª iniquitatem sentie apd maiorem magistratum ab appellante facta l. pfecti 17. ff. de minor. d. l. i. tit 23. p 3. qppe qua appellans intendit iniuriam prioris iudicis inceptam pp hentiam d. l. i. de appellation. propulsare vocabulo naturale e imtz. de iust et j.ª l. 4. l. sciendum 45. § qui cum alibi. ad l. Aquil. l. 3. § cu ipse de viet vi arm. atq sic appellão de sententia edictus in d. c. cum speciali. 61. § porro de appellation. c. significasti. 11. de exception. namet Vuesembech. scripsit in paratitl. ad hunc tit. n. 6. vão immunis ostendit oppressos aut iniquitate aut ignorantia iudicis auxilio dignioris magistratus ee subleuatos

4. Vide occasione nata de origine appellationis inter plos quaerunt et hac vão e stendunt in vis naturalis ee licet forman et solemnitatem aj.ª civilli acceperit in qua sentia p ordinarios in tit. de appellation. Menchaca controversia 4. Vsu frequentium lib. 1. c. 1. Mynsing. sententia 1. observat.ª 14. Lan. tomo 1. b. p. in prohemio n. 7. et alij nonnulli qui exco mouentur qd de sententia sit et hoc naturalis utrumq dixerunt. cum et ga qd cum hanc habet Velut exceptio et appellatio civilibet de ex sicato accidit sive is reus sive actor sit. c. cum inter 5. c. dilecti. 8. c. dilecta 10. c. significauit. 11. c. fin. de exception. x.ª ca q pro addit Vaconig denu litabi lib tit 12. an. 2. cum segg. = 3.° qd differentia et solemnitate a iure civilli p scripta consent p tem in l. Vnica C de sententia p fecti p torio l. 2. § et fatis b. Lege lata fa dumest ut ab eis provocatio éet. de vig. in. effectu autor hinc investigationis in eo ee existimant qd ex lib

Sic stanti

sic etiam illis appellatis neque per principem neq per
statutum tolli possit ut Mirsing. et Menoch. locis pro
notatis docent qd quam verum sit inferiussus loco
discemus. =

5.

Verum a hac sententia discedunt
Pinel. in Rub. C. de rescind. vend. p. c. 2. n. 22. Couarr. in prac
tic. c. 2. n. 6. etabi alentes appellationem ex l. na
turali sed ex l. humana originem capere quoy dog=
ma asserit ex eo qd appellatio per principem tollipote
l. 1. §. in totum. ff. appellari non licet. l. 13. l. 16. tit. 23. p. 3. c. sup
eo 25. c. sup 27. § si vero de offic. de legat. c. 1. de rescript. c. pas
toralis 53. de appellat. qq per suam causam eius qd executio
appellat. remota posse atqui si appellatio iuri naturae
et principum statutoy qd placitis mutari non posset. ad vul
gatum axioma §. sd nata lia de ff. enatali. l. 2. §. 1. de Ven
tre inspic. cay vby. l. ca. l. 8. de capit. diuin. clementina pastor. §.
ceterum de rescind. = Deinde hic argumentatio fuleit qd pa
pa chium de expurgando inter ipsos litigantes iuendum apelandi be
neficium in dubitate amittit. l. 1. §. sigs ante. ff. qq appell. non licet
l. fin §. fin. C. de tempor. appellation. l. 13. tit. 23. part. 3. et ibi Greg.
glos. 6. Dd. in l. tale pactum. §. qd pro eo cauit. Alciat. de pactis. qua
niam cuilibet licet iuri et bonefitio per pacta renunciare
l. sigs in scribendo. C. ad. l. Rhod. de iac. l. in cuius. 19. §. fin. de legatis.
l. si index. 41. demum. sed Vallet argumentum de pacto de spa
tium ita ut qd qd pilli dici ex eo institui possit l. fin. et ibi
Not. Abb. C. de fideius. glain l. insolutum. §. fin. Bloch. Novadis. de oper
nou. nunciat. et ale per Eduardo. in tit. de fundam. Legalib. loco de pacto
ad l. ma au. 1. igitur per legem tollitur abrogari qd alio potuerit inter
multis senij videbi Grac. tr. de cept. foren. c. 524. au. 48. qd qd
Eduardo pxi. et Vallet. n. 9. =

6.

Atq hoc etalia q adhuc sentia firman
dam aducunt. moueri utique quo q idem adstipulor presen
Pinelivaos ppensa q. d. n. 22. scripsit apelatio ppie defensio
nem non ce qa ante sint plures instantia extraditio principis
pendet nec recipit instiam causa nemo. n. scire possit an rec
tius in prima secunda instantia iudicetur. Unde nobstant ex
aduersa p. te sidevata. namqd de appellatione dicitur iuris
nativa ee Verum ne neq defensionem sinet naturalem
natalis. n. vas ne expostulat ut in diuersis tribunalibus qs audiat
neq ut plures distantia negotioy fiant. Legalis igitur defensio e q
principis voluntati subiacent in vacuum laudata dcitatione
cessaret. quam defensionem naturalem ce nem e quesciat et
ideo a principe tolli non pote ut auctoritate. t. aducta ostendunt dn.
ut in Vulgari q bernio e cy Diabolo si litigaret de negan dam ce
ut scribit Abbas in repetit. c. sigs 3. n. 4. dm. c. cum sit ingat n. 27. de
foro ipotenti Bobadilla in politica lib. c. 14. n. 21. p. 2. defensionis

7. C. de ſ. ſi Vac. l. Vnic. in fin. penul. de ſſion. q̄ long. int. re diferent.
Nonitem qd de exſicato aſerit nam ꝙ ipſe mundi hos ſiſtat
negocat. c. intellexim ꝙ. deinditijs cum Vulgatis, in nec pro
pria ſhumaia Imodam obſeruatur. d. c. et l. 1. tit. ꝙ pūb. 12. de
furtis tenq̄m reus ꝙ in iudicio ſparere tenet ꝙ per procuratō
rem quo eam ōia defenſionem ſhiuentia ipſi permittunt.

x. ap. l. 1.

Diuiſiones et ſpes appelationum multas co
miniſcuntur interpres ꝙ magis temp.ᵒ ꝙ in re differre inclue
ubi apparebit ut recte ſcribit Vuesembech. ad rubr. ff. n. 5.
diuiſio appellationis { quappter Vera ſentia admiſſa appela indues ſcindenda
est. in iudicialem videl. et ex. iudiciali, illam interponibus
poſtq̄m iudicium certum ſentia et hiſtoria ꝙd
appelationem meretur. hac V.ᵒ ab omnibus ex. iudicialibus
mgg. ꝙs grauari timet ut Vtrum ꝙ probat. c. 1. ꝙ de appe
lat. in. 6.ᵒ. c. cum ſit Romana ead. l. 1. §. ſolent. qd appelan
dum ſit. et tradunt Ba. ſ. an. et Rebuff. de appelat.
inſtructione n. 53. et plures ab. ꝙs relati in Rub. ff. 18.
n. 4. Vbi q̄ recopill.

C. Z. Quæ appellare possint.

N. 1.

Appellationis beneficium adeo pretioſum et remedium
inſtituendum ce pluries inſtrudentis ce enuntiabimus igitur op
pus appellare poterit: ſi grc minus ꝙ enerale ſit ſtatuam
regulam omnem ꝙ excipiens ꝙ. appellare ſi quis non appel
lare posse quemadmodum de alia re agens dixit ſc.ᵒ
in l. 2. §. 1. de teſtib. l. multum. 47. §. 1. de ſeruitutibus c. n. ut
prædiximus. Ciuilis deffenſio aqua arcendi quem ꝙ non
impugnemus; et ideo damnatus ꝙ libet ſi quis ſit damnatus
appellationem interponere iuſtam poterit dum ta
men ipſi intendit ſententiam emendari, corrigi et retractari
poſſit. l. ab executore 4. ꝙ alibi. l. ſententias §. ſi heres l.
ſi ſub iuſtorio. 14. h. t. l. 2. interd. et §. 1. qd appelandum ſit
l. 4. tit. 23. p. 3. Vuesembech. ad Rubr. ff. n. 7. ea ꝙ respicere
videtur qd dixit ſc.ᵒ in l. namitadius. 19. l. Vno quoq. 47. de
re iudicata l. namitadius de aduocat. ſ. non qd ꝙ in §. Vbi

Decretum

decretum de officio Judicis.

Ex qua resolutione 1° infertur tertius
Cum quis in dubium agitatum in ius
in tr cē po cie. et admitti debet dictum modo eius in tr cē
vas talem exemplare per eum do ceatr ut autores ff Iu
no ce tertius in c. Vendicio ff 2° de tc tcib9 Feling mc.
cum sup. g. de vc mod. Aretius in l. a Scriba ff cod. et
portet Gratiang t. 2. disceptation. c. 232. an° 37.
Cuius doctrinae Actiologia capotē cē qd cum ius et
in tr cē mica a deductum tertium stingat et sic stinge
re ut exceptio rei iudicatae obstare possit ut in spe
l. 4. l. si ate. g. §. Julianus l. Simon. in pr̄is et §. item
Julianus et §. hoc ff et §. fin. de exceptione rei iudicatae
in qq exceptio rei iudicatae obstat emptori qua am
a Venditore habuit idea qa in eius ius successit ut
in d. l. Simon §. si Stephanus l. exceptio 28 Cod. tt. et elegans
tx9 in l. si superavit. §. de pignoribus merito appella
nē denegandā cum per eam illesum ius tertij serbetur
qui in iudicio agi non appellavit neque pr̄sens neq; iusta prop
tum desiderium de ea sua docere potuerit et terminis scindunt
Cōe. doctores in pr̄actica cap. Gabriel. lit. c. observ. 22. Sed Greg. lib. 5. c. 1.

Hinc sit tertium appellantem a iudicio et sententia
inter alios prolata cius executionem vetalem et actua lem im
pedire ita ut ad Ulteriora pro cedi non possit emergente peric
lum qa 3° immineret si sententia executioni mandaretur ut pra
xe animaduertitur DD. in c. cum sup. per tex to decisa dicta
Rutiq et fass. in l. alius Titio §. si sup rebus aliassiet per tex
to. cod. tt. Mincig. cent. 3 observ. 73. late Cōe. in pr̄actica
c. 16. Carrocig de remed. sent. excep. 70 Gratian. t. 2. discept.
c. 232 ang. dic. 261 nq 2° eadem diffinit. descendit hunc
tertium qui pro interesse aduersus executionem factam
virtute instrumenti quorumcunq; alterius cuius libet para
tam executionem habentis incidit et egredi ne debet ut mi
pragmatici bene scripserunt talem executionem impe
dire et includere adeo ut de executione agi amplius

3

4

non possit ideoq mea supsedevi atq per hoc suspendi de
cendum sit. 3 adordinariij iudicij cognitionem et proba
tionem cca p tracta perinde ac si ordinario et legitimo ꝯ
iudicium cepisset Vn dep bationes in terminis legalibus
admittuntr, fertur sentia, et sic eqq cetera expedian
ntr ac si de uia executiua et eius p gressu agitatum
cet co pacto ut si tertius adiudicatum ca. bonorum
descendat fn ppsii in vis persecutione et ppria pesso
na / sd ut bi quuntr / ius deuitoris conducendo neque
audiatr neq admittatr sicuti hec cca praxis indubita
to excepit. et aperte ca bentr in l. 41. tit. 4. lib. 7. Re copil.
Exquadsecut. 666. in practicis cap. 16. n. 1. et 4. Greg. lp in l. 11. tit. 14. p. 3.
Castillo in l. 64 tau. n. 96. Parlad lib. 2. cap. 5. p. 9. n. 59. cum seqq. Paz
in prax. 4. p. tom. 1. c. 4. Villadiego in polit. c. 2. n. 126. //

x. ª f. 1.

5

Scuia additionis Vulgo de remates

Et hac vsq adeo vim sam obtinent ut etiam
post sententiam additionis quam de remate Vulgo appellamus
ripositis bonorum exequenti creditori tradita non fecerit Lati
ad solutis autoritatem iudicis facta admitti tertius fiat ad ex
ecutionem impediendam ut notarunt Greg. supra glossa
1. Parlad. q. 10. n. 24. et plerig per citatis quo praxis nostra
frequenter observatr. //

6.

Vescripta principa lia

Preterea illud mirabile est etiam ad Vsus
principallia vescripta parata executionem continetia q
quidnos cartas executorias de las hermandades vocabus
appelandum: hec valere et tertium in eorum executione
admitti posse et debere ut testes Azeved. in l. 4. tit. 7. lib. 4.
vecop. n. 2. 666. s.ª n. 3. Villadiego in politica c. 5. §. 40. fol.
miki 151 n. 18. per l. 3. tit. 27. et l. 3. tit. 8. p. 3. //

7.

Neq omittenda spes é imparari pegrs
qdsi executio ad iegressionem alterius iudicis ad Vsus fori
torem in alieno territorio fiat hocé Vulgo dicitr. cu carta vcg
sit.ª ut teneat tertiꝰ adiudicem regentem accedere ut executio
nem impediat sd ita si cóst coram Vegsito executore compareat =
tq proponat bona in qq executio fit ppia éé Xo debere executi
onem pati qd qdem satis vasmi Dsentaneum é licet in. quo sti

hec

hoc apd antiquiores causillios disputa ẽ Videatur, placet Sanctã 666 m.d.c.16. n.5. et Azebedi in L.6. n.6. tit.17. lib.4. recop. per tot in L adhuc pia §. si super rebus de iudic. quam in hac nostra recepta Videtur Volentibus ita de re bg Vos admonitos fuisse quoniam frequentes ff. et in foro assidue versatur cum recentiores.

8.

Hijsomnibg animaduersis illd. cg infert Venditorem fundi posse appellare contra 3.m emptorem latam pro damnum gd sibi expectura euictionis imminet emptore appellante; fingo fundum Venditum ab empto euictum; euincere ẽ rem nam quem aduersarius legitimo tit. adquisiuat per iudicem recuperare L. titia 24. et passim in tit. de euictionibg L.32. cum seqq. tit. §. p.s. quamcunctionem L. a secundum nisi secundo appellant Venditor exnatura stipulationis tenetur emptori L. si dubitatur 6. C. eod. L. exemplo de action. empti L. gd si nolliut 31. §. ga assidua de edilicio edicto d. L. 32. tit. §. tenetur Venditor non citatus appellare si emptor appellauit cg si per seruus fuerit ab eo seruus appellatum vade interpellatus ut pro bat. in L. a creditore §. item si emptor n. tit. L. si pa rentes 20. C. de decuctionibg L. non enim. 63. §. 1. ff. eod. L. quinquies tit. 23. p3. pregh 666. in practic. c.g. n.4. ide g uiserit in emptore nam adhuc ut aduersg Venditorg suam agere de euictione possit tenetur ad sententia 3.m relata procare ut infirmat Vultg in d. L. non enim §. 1. et fin. et apte in L. 63. Vel potius et 6. Greg. glossa 6. tit. 3. p.s. et practator lib. 2. tit. de euictionib. §. 1. n. 8. Ant. Gom. tomo 2. Var. c. 2. n. 39. ante fin. lib. 2. c. carg.

9.

3.o eodem prius instituit legatarios. qg aligd in tit.o relictum appellare posse ut sententia lata inter eum qd a tit.o agit et aduersg haredes in casu dubio vade interpellatos ad legatarijs peruenit Ex Validitate tit.i si quis in litigantes fuerit fingo patrem in eo tit.o instituisse extraneum; ex hoc dasse filium legatarg plura a quibus quisse filius egit quaestio

Casus

aduersg

aduersꝰ scripsum hac dan hic timens sabambere
cum filio tollusit hac cum pegit et desendesen
dendo pmittit se rem n apertinuisse potestate
gatarij appellare quapto pquellam tlr nisi
ipsis debet l. Pap. d. g. si ex caa l. Titia d. bam
nat 2d. in fine l. si suspecta. 79. Vbi de appellat.
agit. dem offi tll. l. 2. ante fin de pigu. l. si seruꝰ
.50. g. 1. de legat. 1° l. a Seruia s. g. 1. l. 5 quesorio 14. de
appellation. l. si hoc. 12. de testamentaria manumiss.
l. 7. tl. 26. p. 5 quoy seriem prosequuntur Don. 1626. c. 6.
Alex. cr. in l. sepe n. 82. decima 6. 66. in pract. c. 13. n. 3.

10. Neq regotium facit aduersꝰ hac nr
in l. 1. de exactione rei iudicata Vbi pbare videtur sen
tentiam s. tll. m latam fuisse quam legatarijs nocet
Vulbus aitta ve sint ab ist iudicata a lijs n nocet atq
sic instimat necesse n habere appellare quoniam re
spondendum in eius spe g. m fuisse n principaliter s.
tll. m sed Legatarium legatum petentem et hoc
Vera quo casu licet p straviam indicet tll. m nulli
legatario Victo hac res alijs n nocet q pro legatis
sui experiri poterunt s. a iuris regulas in l. 2. 6.
de fide instrum. toto tl. 66 ve sin dicata n nocet et do
cent Paris sent. 3. g. 32. a fin Don. 1622. c. 5. et 1627.
c. 1. in fin

11. Illd etiz hic sic hoc cum fideiussores a
Seruia aduersꝰ pria les Lata appellare posse namisthin
gat ut s. n. 8. diximus Venditorem evictionis nomine fide
iussorem dedisse emptor evicto fideiussore appellare
potuit ut satis aperte p bat l. 5. in fine pria h. tl.
Vbi vide Bart. in. 2. l. 9. ante fin. tl. 23. p. 3. nead
effectum pducta seruia aduersꝰ fideiussorem dett
regressꝰ atq sit indamno sit arg. t° l. cum lex 46. de
fideiuss. qd in postremum sic accipe ut iuris ordin°
tramite seruato inueniri possit n Vt ut seruia 3ea
pria lem lata exequi aduersꝰ fideiussorem sine
nouo p cessu exprimis actis queat hoc n. tantum

in fide

in fideiussor. de iudicatum soluendo locum habere in vis
in ppt̃m sentiã quia lis discepta hanc ponunt ut
Videt apd DD. in L. fin. ptem C. de Vsur. rei iudicate Bart.
et alii in l. u. ptem ff. iudicatum solui Roderic. Suarez
in L. post rem iudicatam in declaratione l. is vegni §. Vissu
à s.do n.i. folio 335. et intt.o de los emplazamientos fol. 388. an. 6.
Minsing. cent. 4. observat.e 96. Capitius decis.e 91. n. 1.
ptem in d. l. ass.a et l. grege. 13. §. ch depignor.

12. Et hinc tentari pot̃ fideiussorem de
iudicatum soluendo appellari npo ée a sentia s.a
veam q̃ quo sciri possunt lata quatti Videat ll. se
qsiteri debitorem eius qd iudicabit q̃ qsessio cum is
iudicio facta sit paratam executionem dare ut Vo
luit Surd. dsib. 271. an. 38. 162. sd licet hoc simili
dicio seruari Vera obstas vadet sint si fideiusor
ante iudicium obliget se mittendum ée appellare pot̃ ée
quemadmodum hanc distinctionem recipiunt Bald
et alii in l. tale pactum §. q̃ procurauit de pactis et plures
adducit Gratian. tomo 2. discept. 374. an. 27.

13. 4.o ex decem prãs dimanat sequestrum
apd quem res de qua mouetur lis et plures deponi
solet in dicio accepto at diserunt Vult. in l. sequestr
n.o 9. de V. S. l. 5. §. 1. l. proprie C. cum segg. l. licet 17. §. 1. ff. de
possit. l. intrée 39. de adq. poss. ff. l. imperatores. 21. §. fin
de appellation. l. si apd te 18. in fine de qsciptis Verbis
si forte pervindicem cogatr solvere alicui ex litigant.
bus l. rem q̃ sequestro tradita ée appellare pot̃ ée et de
bet ut liberari possit sicuti plat Aug. in l. 2. in fine n.o
11. Vss. qa de appellation. recipiendis qrã. tomo 3. c. 4 85. n.o
15. et tomo 4. c. 709. n. 38. Greg. Lp. in l. 9. glossa 4. tit. 14. l. 5.
vat̃ ée qa dicit ut solutio a sequestro facta qui liberato
non pariat aduersum quem libet in tr ée petentem re
cte ée in iudicii ptcptum ptcdat equidem simplex
sd quo sequestr cogatr ita ut ipse s.a dicat et solvere re
cusset. in qua accusatione solutionis appellatio stinet
qua n obstante Magistratu ptcpiat solutionem fieri

Nam

nam ubi requestr solvit ab illis sum iudicis sine d. dictione
tunc dicitr solutis spontanea qua sequestr recepit &
liberationem s.m. cele brem doctrinam Bart. in l. ait prae-
tor § penultim & hanc tenendo cum Castrens. in l. 2. in fin.
prin. n. 7. de iudicijs Luing. in l. 147. n. 16. Mol. ubi dicit
ut perpetuo mentis tenendum Menoch. in l. 68. an. 12.
et de arbitrarijs cas. 137. n. 13. Late Grac. d. c. 84. an. 5.
et d. c. 704. n. 37. qd sane observandum in praxi est
Video etenim spretam hanc maximi pudicitij etenim
nr. cē et Vbig; mendari.

x. ap. l. 1.

14. Si depositario aut; reid in actum relin-
quamus quia maxima similitudinem cum sequestro
gerit idem dicendum Videbatr. Sd secus ē qa adver-
sus depositum petentem appellare neq; potē neq;
debet. Sd executiua via cogitr restituere depositi-
tum l. penult.a et l. sicr. ff. depositi Bald in l. 3 &q.
Mol. Ro devic. Suarez in l. post rem iudicatam notanter
n. 5. Barbad. lib. 2.c. in q.p.c. 5. n. 12. patrem Mantica de
tacitis et ambiguis conuention. lib. 2 tit. 12. an. 1. Grac. c. 665. n. 21.
utpote qd pauatam habet executionem ut hijs ēt
patentr quoniam aliud agentes maiuscule cēt in depos-
sito fidem frangere cum inde restituendo publica versetr
vtilitas ut elegantr scribit Iurisconsultus in l. 1. merito de pact.

15. §. mirabiliter deducitr amicum ab amico ab
sente d.a quem scelera latalē ēt sine mandato appe
llare posse x.a glossam in c. 1. de elect. in 6.o et doct.
Mantica in dicta lib. 3. tit. c. 16. n. 2. per tam in l. tantum
C. hoc tit. neq; id mirum cum nullum inter cē maius auto-
pulentius ēt diuitias amicitia Ecclesiast. c. 6. p dica
uerit et Manilius lib. 2. his carminibus. = Id circo nihil
ex semet natura creauit = Iectore amicitia maius nec
rarius vnquam. = illud mihi videtr continere Horatius lib. 1.
Sat. 4. dum cecinit = Absentem qui rodit amicum = qui
non defendit alio culpante = hic niger ē hunc tu Romane
caueto. plurag ad rem spectantia recensuit Mantica
vbi s.a et exactis inseruis suis depotē cum patr et filij

Eximia ad

eximia adinuicem adstringant amicitia ut vadidunt DD.
Ditr post Acc. in l. stipiquidem 6. p. tem 6. de cogd. mer. causa.
glossa Vbo in stitucret in l. quidam 46 de cond. in stit. late
Franch. in p. facts. l. si unquam n. 9. cum segg. C. de revoc.
donat. Menoch. lib. 6. p. tump. 76. pa. fili et filius patis
nomine simonem dare appellare potuit et plat. sic
scentia 23. g. fitium n. tt. l. 25. sit. qd appellandum
sit fr. g. de appellation recipiend. l. si de libera causa
ff. et q. in fine tt. 23. p. 3. Cromat. quod Papa decis. 203.
in praxi vatore aubi cuig officium examinis
sia originem habeat ut dixit l. Vlt. ff. mandati dubi
tat nemo quin appellare possit presertim praxi ma quotidia
na attenta precindubitanter hoc admittendum est eog etiam qd
sit mandata procuratoria recipiendi expressim contineat
tacite solent ad eo ut ex causis cipis Vulgo appellationes
soleant ad hoc ut ex causis cipis Vulgo appellationes
soleant ad hoc expediantur quo casu intantum appellare
et appellationis in prosequi tenentur idq; facientes par
ti cuig procurator c. damna sancire debet et plerumq; ita
fieri consuevit nisi aliud caveat. Rodoria in c. non minus
penult. Vbi. potest de procuratoribus l. minus ff. c. ead. l.
2. in fine et l. 6. tt. 23. p. 3. Vbi prog. l. si procuratorem 8. p. si q
norunt ff. mandati l. 4. p. fin de accept. Speculator.
Vbi. eod. tt. n. et q. Menoch. Vbi. Navers. Vsu frequent.
c. 19. n. 2. Anfola in codicem. tt. de procuratoribus definit. c.
19. g. dg. d. D. alij Vellint nid. l. minus adversus quos Placen
tin. rubrica de qua vocatur per Donel. Vbi d. c. 16. Vbi Vt. de Donat.
lit. l. et segg. nisi excipiat casum Vbi de executione
et eius excessu agit. tunc. appellari nposset nisi
specificum mandatum de appellando de executione
et eius excessu habeat ut Vellit Petrus in c. novit
n. 9. de appellat. Et ibi in c. quod de mutationem n. 21.
Decius Rolang vol. 4. n. 11. Vbi. et vol. 26. n. 6. Vbi. q
dicunt ppetua in praxi notandum et post est Gotofred
in notis d. l. minus Carol. de Grand de Quian exceptione
44. n. 3. et in Vniversum replura scribant si plures ad
versus quos agerem colligerit in si casu Victis

16.

suerint

fuerint et Vnus appellauerit eius appellatio coteris libi
sortibq̃ ꝑdé adcomt huiusmodi ꝓcatione pendente
sentia aduersq̃ appellantes mandari executioni
quear dummodo illis eadem defensionis causa
ñ denegata subsistat ut prio in l. siqui. co. §. sed cum aduc
vsq̃ h.tt. Gomez tr̃ in c. Vna penultima n. 61 eodem
tt. l. 1. et 2. C. sic Vnus expluribq̃ appellauerit Li. C. de diuers.
rescript. l. 5. tt. 23. p. 3. Vbi Greg. glos. 3. nonnullas huius
doctine exceptiones adnot et docent Speculator
d. tt. an. 11. Franquis decis. 2ª 467. Gratianus tomo 1. c. 115.
n. 1. cumalijs tt. = Deniq̃ ois ille appellare poterit qui se
grabatum in sentiã 3ª sencerit c. ois oprobrij 2. q. 6. l. 2.
in prio tt. 23. p. 3. Pat. Villa Gbor in summa nova li. 2. ꝑte
tractatu 16. difficultate 8. n. 1.

17. Appellare autẽ ñ ꝓhibẽ seruus quoniam legiti
mam ꝑsonam in iudicio standi ñ habet l. seruus ff. de
iudicijs l. 8. tt. 2. p. 3. ꝑ quam in causis criminalibq̃ ꝑ=
dõnus ipsius noie ꝓsequi. cq̃ l. Lubij 18. h.tt. l. 2. tt. 2. 3.
p. 3. = Item Thomas Vercellanus in ꝓsumpto aliud iuris é
l. exercens 23. §. fin. l. fin. §. 1. h.tt. l. 1. et 4. in fine C. quor
appellationes ñ recipiant l. et post edictum 73. §. fin.
de iudicijs l. 9. tt. 23. p. 3. et late ꝑ quitr Caroc. de rerum
dijsententijs exceptiõ. 44. n. 306. cum seqq. Ubi plures
refert et Gratianus tomo 2. discept. c. 364 an. 4. Vegue
ad fin. Gutierr. Gb. practic. q. 5 = neq Vsuraria ma
nifestq̃ quoties de restitutione Vsurarij agit appellans
audit. c. quamquam de Vsuris in 6. Carleius 5ª n. 93.
= idem obtẽ in ijs iurisdictionis aparitoribq̃ et mi
nistris qui Volgo officiales nuncupant hijceteris
appellare ñ ꝓsunt a sentia 3ª es lata ꝓ summulis
dicem durante offi. si inde deliquerit l. 3. C. quor
appellationes ñ recipiant l. 5 & tt. 5. Gb. 2 neq. Amend
de exequend. mand. 1. q. c. 2. n. 10. ad fin. Matienzo in dialogo
3. p. c. 5 b. n. 10.

18. Negabijs longe absunt ggẽ enorme
delicti genus ab appellatione arcent et numerant

in l. 16.

in L. 16. tit. 23. p. 3. de ss homicidio; Venefici; insignes latrones; factionum duces, seditionum excitatores; raptores, proditores, et siqui ss alij dummodo tales et ofessi fuerint L. Institutiones. 16. Vbi idem caberet tit. L. 2 quoy appellationes recipiantur quos et alios adducit Dond. tit. 28. c. 6. et t. Oswald. tit. de Badin. polit. lib. 5. c. 3. n. 83.

Et denig quis gs appellationi tacite l. expresse renuntiaverit tacite acquiescendo sententiæ ut in spe l. 15 absolutionem §. 6. de re iudicata L. stallepactum 40. §. 1. et t. DD. de pactis expresse Veluti si pacto mento cautum sit ne provocetur L. Vlt. a §. Vlt. c. de tempor. appellat. § L. 1. §. siquis ante agg appellare ut § c. quando. §. de electione in. 6. c. in presentia 70. h. tit. Maranta cod. n. 341. Mynsing. cent. 1. observat. 14. Trenthacin. lib. 2. proc. cod. tit. verb. ut. 11. Let. Greg. lib. 5. c. 3. et alij § passim occurrunt.

19.

C. 3. A quo Iudice et apud quem Appellandum sit

Regula sit a iudicib. § quocunq. siue ordinarijs siue delegatis § odiari posse et si ab his § iuris dictionem principis authoritas intruciat c. omnis c. ad Romanam 2. § 6. c. cum sit Romana de appellation. L. 2. L. cor. 16. L. apostu lib. 19. et L. seq. C. eod. L. 17. tit. 23. p. 3. Maranthæ in speculo tit. de appellat. n. 246. Pax. l. c. t. 6. p. n. 19. Vnde et apud acta eius iudicis § pronuncianit postea quam appellandum sit non coram eo appellandum e. alibi c. suggestum 25. c. ut debito § c. cum speciali c. fin. L. t. L. 22. tit. 5. Ordened. in L. 2. n. 7. tit. 18. lib. 4. recop.

N. 1.

Quid Si reus qui est evit si unde sit absens fuit si copiam sui non fecit si per metum prouocari ab eo libere non potuit ibid. § in carcerem detrudere minori iniuria afficere appellantes soleret in his casib. § iure succurritur ut appellatio coram eo nec pro viribus fiat facta teneat et appellantem iuset. c. fin. Vbi DD. de appellatis in L. antiquis ff. eod. tit. L. 1. etc.

2.

C. de

C. de his q. pp. met. iud. n. appe. l. 22. ad fin. et l. 27. et b. Greg. lopez glos. 9. tt. 23. p. 3. Bart. et Jasso in l. de pupillo §. si quis ipsi de opperis nuntiat. pulcre Gratianus tomo. 1. disceptation. c. 10. p. totum ubi n. 14. qd huiusmodi honesti viri expedire apostolos testimoniales poterunt protestatione coram ipsis facta qd libenter appellaret si poeet ut vult Greg. d. glossa. 9. pd. l. 2. C. de his q. permet. b. testatione publice pposita quamuis n. necessarium puterit in tr. ptes post Decium in l. in oibus 39. de reg. iur. et hoc praxi acceptum video ut apd Vicini territorij iudicem prouocatio interponatur et apd me offi. iudicis aliqd ofungentem pluries obseruatum fuisse testor et antea Bobad. lib. 2. pollitica c. 19. n. 235.

x.a l. 1.

3. Et inde etiam descendit iudicem a quo praeside teneri atq cogi appellationi interpositae a litigante aduersus quam semel lata fuit deferre eamque admittere in illis casibus in qq appellatio a lege n. prohibetur alias acriter punitur iure canonico arbitrio iudicis ut p. Menoch. de arbitr. cau. 367. n. 2. j. ciuilli triginta librarum auri poena l. quoniam. 25. l. iudicibus 24. C. h. tt. apd nos V. regio j. qd hodie viget ita statutum e in l. 13. tt. 18. lib. 4. recop. que todo juez que denegare appelacion y no la quisiere otorgar auiendo lugar caya en pena 30000. ms para la nra camara cuius l. dispositionem usu receptissimam pterui judices testes ss. Azebedo b. Bobadilla d. lib. 2. c. 21. n. 221. ubi cum Nabarro in manuali c. 25. n. 14. tenent qd aliter facientes letaliter pecant et aduersus eos semel animatuersum fuisse ostendunt et b. an. 218. suadet deferendum ee appelationi quam tn fussius osule.

pena imposita lege Regiuldicibus q. negant appellationem litigantibus

4. Verum a superiori regula excipe principem a quo statutum e dicere appellare n. posse cum ipse sit qui prouocetur ut scribit osultus in l. 1. in prio aqq appellare n. licet c. cum ta per mundum 9. q. 3. l. 17. tt. 23. p. 3. Marant. h. tt. n. 248. osuald ad Donelum

tt. 28.

Vo. 2 d. c. 6. Litt. S. Vbi pluves refert qd obtinere in
oribg ꝙ superiorem nõ recognoscunt statuit Trentac.
Vo. 2. pract. resolut. c. n. 2. qratquam si princeps ipse
/qd vas fieri solet/ causam denuo in auditorium suum
induci vellet ut animum rectigin formet L. minor acutus
18. §. 1. de minor. d. l. 17. p. Litiludet; nisi hoquamur in
subrogato a principe aquo appellationem ẽ permi
ssa adipsum principem docent Menoch. Vil. §01.
n. 10. Vo. 6. d. Sil. 761. n. 7. Vo. 8. = Itinde égd cum fortu
na rez humanaz ita vertisq appellet ut
a Cic. morat.e pro Marcio a Plutarco in vitacles
menis Cassaneo in chatalogo gloriam. di 12. p. Vid
erat.e §2. Matienzo in dialogo 4. p. c. 1. n. 2. etcum
regnare scribat Obidiq in exilat.e ad Libiam in illis
car minibg. Nempe per horeq fortuna inuriamo
ves Vegnat fortuna regna minuta fovent. et de
ceca in Hipolito. Res humanas ordine nullo For
tuna regit exparsit ꝙ manu. a Deus indicio qdam
sorte visitit utꝙbat Tivachel. elegante dej.e primo
genioz iure q. q. appellari ipsoe testes si mihi Bal
dus et post eum alij in l. fin. in prin. C. Via delegat Cate
llianus Cota in memor. Vbo Sovtis Marcilis in tit. n. 140.
C. de vaphu Virg. Am. Gom. in l. 38. tau ꝙ ton. G. n. 7 adfin
Matienzo d. 4. p. c. fin. n. 7. Carondas de remed. Sententiaz
Exceptione 44 n. 31. =

Sdqd a principis Senatu et eo cassu
ppocationem nõe admittendam ẽ tẽ in d. §. Secund
um agg appellarenꝰ. qa princeps ipse inordinese
natus senumerat cuispars ad caput é Lius Senatoz
8. et tꝙ glos. notat. de dignitat. Vbi quo respicit
ille Alciati bcg emblemat. 149. his. = Secꝙ até princeps
qd solis auribg abrq affectu Status iussa Senatus agit
et docent Maranta d. tit. n. 251. cum segg. Pet. Greg.
Cod. tit. Vb. 3. c. 11. Vsuald. d. Vb. 28. c. 6. Litt. T. et princeps
Mantuanoe ad sententia scilicet Vni Varsaelis doce Feirre
chemata in d. c. cuncta_ pmundum et Menochiq de

arbitr.

arbitrar. cassu. 458 n.36. p. tem. in c. in multis 17. distin
= hodie V.° apd j.e regio qd estabillis extat apd. l.1. tt.19.
et l.1. et p totum tt. 20. lb.4. recop. hoc ꝯfirmatum ē et illd
additum ut si de negotijs arduis et de re magna disce
ptetur supplicari ad principem regiamq magestatem
a senijs p eius senatus et chancellarias latis quas
Vulgo de Vista y rebista num cupamus posse eo pacto
ut intra 20 dies a temp.e intimatis senīa de re Vista
numerandis Pax q̄ in ipsa se lessam animatuerterit su
plicare teneatur p̄stitaq idonea ac ꝯgruenti cau
tione qd si 2. Sanatus senīa ꝯfirmata fuerit mille
et quingentas duplas aureas p̄stabit quam sup
plicationem Vulgo de las mill y quinientas appellari
Videmus quem admodum expressius in dictis SS. regijs
decissum ē quorum materiam tunc in ipsis prosequuntur
inter p̄tes nr̄i et Pax t.1. 7. p. c. Vinco Villadiego in polli
tica c.4. an.171. Usq ad fin. capitis et alij Vulgares.

6. Excipe etiam executorem rei iudicatae a
quo appellare n̄ licere j.a apte docent in l.4. h. tt. l.
ab executore. 5. C. quorum appellationes n̄ recipiantur l.
52. tt.18. p.3. et n. quoties de executione agimus per
appellationem n̄ suspenditur nec retardatur l.3. et 19.
ad fin. tt.21. lb.4 recop. et late scribit Carrossius
d. exceptione 44. nb.9. cum seqq. Scobar de rāo cinijs
c.33. an.14. Villa Lobos in orario ꝯmunium vbo appellāo
n.113. Par lad. lb.2. c. fin. 2. p. §.3. an.3. et hoc ē qd ipse
scribit tdem. 5. p. §.15. n.1. in executiuis caussis appe
llationem n̄ habere effectum suspensiuum sd Volun
tatibus tantum adeo ut etiam in decreto sine mandato
de exequendo hec obtineant ut testatur Lancelotus
de attentatis appellat.e pendente 2. p. c.12. limit.e
Vlt. n.15. nisi executor in exequendo ~~[illegible]~~ modum
excedat q̄ spes aperte ꝯprehenditur in d. l. ab exe
cutore c. nouit de appellation. c. quoad ꝯsultatio.em
de re iud. exqq in ribus hanc enuntiationem oēs s.a
Laudati p̄sequuntur varijs innumeris.

in arbitrijs

7.

Quia autem q ex promisso litigantium ac
cepit ff planè ex.ª accepto abeo q sentiā appellari ñ
posse ut probant clare l. i. C. de arb. l. diem proferre 27. §. Sta
ve l. 1 dist. in quem q. 32. §. cumq dam lo. dd. ll. l. fin. fam.
ercis. l. 35. tit. 4. p. 3. Gaija in cons. 12. Maranta tract. tit.
n. 261. Menoch. de arbit. tit. q. 70. an. 7. plures per
Carrozium ff. an. 117. q dic. j. C. Novegio recepta ut
arbitror q q expartium promisso assumpti ff sententiā
executioni omnino mandent sicuti accepto ff qua
lib. iuris dispositio procedet ut expie diffinitum ē in l. 4.
tit. 21. lib. 4. Recop. quam ff satisfuisse solet. ut ff. lib.
de arbitr. Verum casu etsi appellatio negotij executio
nem ñ suspendat; effectum ñ de bet ut inire in ff
stantiū ut Greg. Lop. in d. l. 35. p. q lib. 1. 666. lib. 2. Var
c. 12. Parlad. lib. 2. c. fin. 1. p. §. 3. n. 27. Unde ē ut amicus tra
hi non possit ad sententiā arbitror revocet iuris dictione per
appellationem ad superiorem iudicem de bita cautē
et effectum ē q d. l. Vegiam ut cautiones et fidei iussio
nes idoneæ exp.ª eius q exequtionem petit interponant
qq si sentia in irritum declarata fuerit plena securitas
circa restitutionem rei adversæ q habeat et ex indi
cat curia Philippica. 2. p. §. 3. n. 12.

8.

Negobstabit ex q in l. arbitris q. iuncta l.
scaff. q sententiæ q. l. 2 qq appell. ex. l. fin. C. de iudicijs. qq
dicente scribit arbitror q seruijs appellari ñ posse q arbitror q sententiæ
distinguendum omninò inter arbitros ex qq minus et sce seruandæ.
nsu litigantium sumptos et eos quos prætor quasi iu
dices dat ad præparatoria quædam iudicij quale illud
ē ut sciatur an idonei sint fideiussores oblati a be
q satisdare petitur et ex q ex l. ad actum aliquem ex
pediendum deputati sunt velut ij. q canonico
arbitrij necess.º sumendi ad causæ recusationis ecc
lesiasticæ indicium disquirendas. ut in c. ab arbitrijs
11. de off.ª de legat. in 6. inijs n. dimes q aptæ
datus ē appellatio quibus qui ex iuris necessitate
designati = inillis v.º q ex voluntate et ex cessu

Iporio

proprio nequaquam quomnimodo arbitrij sententiae parendum est d. l. diem. §. stari: atque ita interpretantur glossa in d. c. ab arbitrijs verbo appellandum Pastius centuria 1. q. 69. Fab. in rationali in d. l. et Minsing. cent. 4. obser. 68.

9. Superest ut sciamus circa iudicem ad quem appellatio dirigitur nullam esse conversiam tam Pontificio quam Caesareo jure quam ad superiorem pronunciantis iudicem provocandum sit c. placuit. c. anterior §. illo 2. q. 6. c. nputamus de consuetud. in 6. l. 1. §. sigs. l. Imppes. 21. h. t. l. 18. tt. 23. p. 3. atque inde superius tribunal non aequale expectandum ex dictis iuribus nam cum in parem nec dum in maiorem nullum imperium neque autoritas sit. l. 4. de arbitris. l. ille a quo 13. §. tempestivum ad Trebell. non oportet ut par fuit minor illorum acta convellat ut considerant et prosequuntur egregie Speculator h. t. §. nunc tractemus et Marantha eod. n. 3. et 368. Azeb. in l. 1. an. 11. tt. 18. lib. 4 recop. Villa Diego in Politica c. 4. an. 21. atque hoc ita accipiendum est ut gradatim ad iudicem maiorem immediatum et non omisso medio interponi appellatio debeat etiam in principe d. l. Imperatores c. dilecti. 66. h. t. praeter quam jure regio ex quo ad eum omisso medio appellare licet d. l. 18. p. l. 1. tt. 1. lib. 4. recop. et Pontificio c. si duobus. h. t. c. ad romanam. 2. q. 6. ut omnes fere laudati docent et Cobb. in pract. c. 4. n. 9. Bobadilla in polit. lib. 3. c. 8. n. 219. quod si non serventur venitti ad inferiorem causa ~~venitti~~ cognitio debet d. l. Imppes. Azebed. in l. 7. n. 4. d. tt. 18. quamvis id rarissime viderim observari.

C4. in quibus causis appellatione remota procedi possit.

Meminisse

1.

Meminisse necess.° oportebit nos superius in 1.° p̄sentis tractatꝰ capite an.a cum seqq. disseruisse an appellatis a principe tollipossit q̄ idemet assidicamus ut ab interlocutorijs sit recepta causa cognitis a principe cum clausula appellatione remota mittiquat et fere meam sentiam evebius ibum̄ q̄ affirmatur p̄ē principijs descripta cum huiq clausula insanitate expediri q̄ forensi et quotidiano usu admissam vide mus et obid nos in eam sentiam descendimus t̄ dem̄ n.s. Vbi iuvo et vāsnos a tedium q̄ clare fulcit rele genda igitur sēnā ne videamur et tempꝰ et pagina iteratis dictis terere et inculcare. ÷

1. 2

Neq obstat p adiectionem huiq clausu le censeri derogatum defensioni q̄ in appellatione sinuet nam p quam q̄ t̄ satisfecim̄ Vlterius adendū ē p clausulam appellatione remota nō omnino tolli q̄ pellationis et litigatoꝝ defensionem tam q̄ p̄di cta clausula subsistente grabatus ad superiorem decu rrere p̄ē p Viam querelle et suplicationis x.ᵍ glossam 1.ᵐ in c. giellam depenvatorv. et in c. ex literis de rescript. spol. l. 6. tit. 18. l. 1. et 2. tit. 19. lib 4 ve cod. sim. q̄ plura refert Pos t. 2. s.p. c. Vnico n. 1. ante finem q̄ dicit eodem casu si victus et oppressus appellaverit appellationem effectum devolutum sortiri idemet est autor post Soc. in prax. c. 23. n. 7. p. t.ēm in c. pas toralis in p̄ncipio de appellat. c. pastoralis §. p̄terea de offic.ᵒ delegati q̄ propacto accipienda ē illa ; Et in p̄ncipium sentia qua docemur remota appellatione removieri illam q̄ q̄ manifeste grabatur ut post Decium et Abbatem. vaddit Gratianus t. 1. dis cept. cap. 7 c. n. 8. affirmat glossa in c. ex exam.ᵍ. Ver bo post de rescript.ᵉ spoliatoꝝ etenim intelligendū ē appellationem n̄ suspendere executionem cā e cum clausula appellat.ᵉ remota, sd tantum cogni tionem gravaminis illati ad superiorem judicem dum bene realis clausula inserta incerta

3. sup Vacanea ēēt.

Vnde liquet manifeste errare eos qui putant stante claussula, appellatione remota, defensionem tolli. cum imo appelationis defensio n̄ in eo omnino consistat, ut suspendat sd qd devoluta ad superiorem p appellationem iurisdict.e seniā prius lata in melius corrigatur et reformetur: q p̄cipuus appellationis effectus ē x.a l.1. de appellat. atque eo fit ut claussula superior effectum opperetur et ei q se oppressum sentit aliqualis defensio n̄ denegetur.

x.a l.1.

4. Ex quo iam apparet effectum clausulae appellatione remota cum ppriae ēē ut etiam si victus appellet in casu p̄missо poterit tn̄ iudex a quo n̄ obstante tali appellat.e s.m. suam definit.em exeq nisi sit inibitus a superiore ut vno ore fatentur oēs in d.c. pastoralis §. p̄terea de offi.o delegati et post eos Minsingerius cent.1. observat.3. n.1. l.13. in fine tit.23. p.3. plura per addentes ad Bart. in l.1. §. interdum ff. a qq appell. n̄ l. et ideo cum maximi mom.ti et p̄iuditij sit ab alio qm̄ a principe in rescriptis conseri. neq solet potē ut clare p̄batur in d. §. interdum in fine d. l. p. Minsing. s.a n.4. Maranta s.a n.337. Vnde regni magnates ducēs quos vulgo senores de bassallos apd nos nuncupamus ea claussula vti n̄ p̄ ēē docet Gomez in l.10. tau. n.10. et post plures Castillo in pollitica lib.2. c.16. n.137.

effectus clausulae appelat.e remota.

5. Et ex his etiam venit reijcienda Bart. doctrina in d. l.1. §. interdum n.1. Jass. in l.3. §. si hijs qd qsq iuris lopez in instructorio 1. p.te c.284. referente Villa Lobos in suma morali 2. p. tract.16. diff.te 8. n.2. qua volunt p clausulam appellat.e remota fribolam tantum appellationem tolli sd eo ex pace discrimine aperte faluntur. nametz n̄ obstante superiori clausula appellatio frigola tamqm̄ in vanis aj.e sumovetur in c. cum appellationibus hoctt. in 6.o et in de fieret ut superior claussula supervacua et frustratoria

ēēt

effet nullum effectum oppereret qd admittendum né
arg. t°. l. sigd. 112. delegat. 1. l. s. hæc autē Vba qdqq iuris
et bene videvant Maranta h.tl° n.337. antefinem
Mining. cent. 1. obsen. 3. n. 6. et hæc denuda repetan-
dare clausula p libasse sufficiat = Videmq nunc inqq
causis. Saltim notate diquioribq appellat.e remota
fpedipsseit etqdemplures vetulimq in huiq tracta
fus 2°. et 3°. c.e mutuillā addendumé regulariter moribq
causis licitam et pmissam éé appellationem ut pbatur
in l.i. l. et in maioribq 20. c. hoctl. l. 2. c. eppiscand. l.
13. tl. 23. p. 3 l. 6 En toda s yquales quier causas Civiles
y criminales tl. 18. lib. 4. recop. et l. 6. Azebed. n. 71. Paz. 6.
p. tomo. 1. mpso hemis n. 17. ex.a quam regulam cessus
in j.e expssi omnino da exclu Lendi. ff inqq l.m Fede
offert in tr bcatoria senta aqua appellatum néé
admittendam docet. tex. in l.i. s. huic. cod. tl. l. 2. Vbi
Bart Late examinat de appellationibq recipiendis
l. ante sentia. 7. c. quor appell. recipiantur. l. 2.
de eppiscali audientia. d. l. 3. p. et l. Greg. glos. fin. l. 6
tl. 7. lib. 2. l. 3. tl. 18. lib. 4. et l. 5. tl. 5. lib. 7. recop. Jul. Clar.
ff. 24 decreformat.e c. 20. impria Vbi jg canonicum
antiquig inc. supco et secundo de appellat. cum
alijs quo/ appellatio abinterlocutoria pmissa cavet/
correctumé eag exceptis addita ut si interlocutoria
vim definitiuā habeat gravamen irreparabile
p definitiuam abinterlocutoria appellatio admitten-
da sit. qd et pbant Vuesembech. h.t. n. 8. Maran.
142. Paz ff.a an. 20 cum segg. Vbi ex sentia Baldini
l. 2. n. 5. c. de eppiscali aud. docent gravamen irrepara
bile dicitur qdo gravatus in interlocutoria expsi in
diffinit.a sentia obtinere nō desineret éé lassus Velu
ti in sentia qs quam detormento appellamus si
judex in interlocutus sit habendam éé ut in spe d.
l. 2. de appellat. recipiend. quam exornat Castillo
lib. 2. polit. c. 21. a. n. 156. et psequuntr elegantr Surdus
de illl. 36. Villadiego in pollit.ca c. 4. an. 14. Gratian.

in interlocut.a sentia
qdo appellationis
dem dasit.

L. c.

Comat. disceptation. c. 74. an. 12. & c. 76. an. 1. Menoch. de adipisc. possess. rem. 4. an. 807. excipiendo tñ quoque patris dos illa spes succedendi ind. l. 3. tit. 18. lib. 4. recop. et quoniam h. acte discutiunt eas enumerationem h. omittimus.

6. Sd quare intrademus lite pendente ministrare alicui ex litigantibus solent alimenta iudicis interlocutoria sine interlocutione quaid percipitur x. hic. in l. sin. de ex. tut. dicis gl. sui t. ali. iud. et per totum tit. de lib. agnosc. l. fin. Vbi nam ita tenet Cagnol. cum pluribus adductis a b. Acc. b. Vbi lites l. 7. tit. 19. p. 4. et late Surd. tradit de alim. tit. 1. q. 120. n. 1mo de verum eleganter tractari potest an debeat interlocutione generaliter, an in casu alimentis appellari possit et idem Speculator h. tit. §. 1. q. n. 11. ad distinctionem respondit ut si alimenta iudicis officio petantur appellatio omnino deneganda: quare in dicentis et summarie iudicis officium procedit ex dictis iuribus sine strepitu et actionis tunc appellationem cum permissam a iudicium ordinarium et Speculatorem sequitur Bart. in l. de alimentis n. 2. Decius 12. C. de transact. Cagnol. Surdus de momentanea possessione limit. 3. n. 55. Surd. de alim. n. 8. princ. 60 n. 22 Lancelot. de attentatis 3. p. c. 28 n. 66.

x. a. l. l. Libris expensis alimentis legato vidua egenis dum assistunt in lite aliqua habenti.

7. Sd tutior et receptior sententia appellationem in alimentis casu obtinere effectum suspensivum sd devolutivum tantum, quapropter decidimus petente appellat. in casu alimentis retardari eius executionem ut firmat idem Lancelotus sententiam mem. 2. p. c. 12. limit. 24. n. 7. Mainach. de privilegiis pia causa privilegio 153. Facchin. Controv. lib. 3. cap. 77. et pluribus adductis Carrodecanus med. sent. except. 44. n. 8 qd adeo verum est appellationis alimentis solutus audiri non soleat ut mihi fidem faciunt Surd. de alim. tit. 8. privil. 96. Le Vegving de pactis inter viros art. 46. n. 43. et merito nam cum nemo ex vento vivat. l. fin. C. de alim. tit. 5. pup. pstand.

et Vantri.

et Vent ŕspatiat dilationem ut Baldꝰ dixit in l.3. n.17.C. de solution. Surdꝰ tit. q.44. n.36. agi sumarissime oportet et ab hac cognitione appellationem nadmittit ut idem scripsit tit. 8. priuil.2. Vnde éut alimentoy cautio seriatis diebꝰ expediantꝝ l.2. de servijs. Bart. in l. mela de alim. tis legatis. seriatis diebꝰ obtenta alimentoy cautio ŕferre

9.

Verum ut errandi summas beati vocabulo= animaduertes attente an alim.ta ptiti temporis an futuri exposcatur quoties deijs q.o apd iudicem emerserit utrisq; de ptito petatur appellatio suspendat et extinguat iudicandum; si uero futura nequaq; ut insinuare videtur tꝝ ind l. de alim.tis 8.C. de transac. Vbi Jas. n.5. Decius. Curtius junior. 13. Torchiatal. impenium iuris C. fin. Lara in l. sigs a liberis §. si Ypaverit n.25. et 26. et hinc éé qd pro alimentis futuris sumarie et sine strepitu iuditij= pro ptiti V. iuris ordine seruato procedit: qd praxis iam diu accepit et sic apd eam observari testator quomodocumq; 666. in practicis c.6. n.5. Vbi Casus decis.c pedemontana 25. n.20. Diuersitatis ea éé vãs qd alim.ta ptita ŕhabent priuilegium illd qd ob causam indigentiæ et sustentationis humani corporis alimentis tribuitur: qd qdn. sit iam obscurum illis litigatoribus qd dicem litis exigui= in futurisantq; aquoy erogatione Vita hoīnis pendet secus éé nemo est qui videat cum sine his viuere corpꝰ nullopacto possit L. Vbi Vicius de VS. l. Legatis. 6. de alimentis Legat. l. qd dicitur §. de impensis inter dotales factis Effectiues digoscitur qd si absentia proalimentis lata appellatum sit et Judex contra obstante alim.ta decernat et assignet ŕdicitur aliqd alimentare ut plat elegans tꝝ in l. si instituta 27. §. de inoffitioso ct.2.o de inoffi.o tit.o cuius autoritate scribunt Afflictis decis. 152. Cabed. s.n. §. et C. Menoch. de præsumpt. lib.1. q.35. n.19.

Vã decisa

9.

Atqui cum alimenta coꝝ ptati piam causam et favorabilem sint erit l. mela C. pictas in titu. de alim.tis Legatis Vbi Bart. late scribit et cuevar. Dus in argumentis Legalibꝰ loco a bonis alimentis adpiæcãꝝ n.1.

Sirach.

Thirachel. d. pri. illt. 153. qd inquies in ceteris causis pijs
videbat appelat.m vbi d. vemo bendam cẽ sd Jo. docent Ro
manus in autent. similiter C. ad L. falcid. Surdꝰ de alim.tis
tit. 9. q. 3. n. 4. quidp terca in legato dotis p̃ virginibus
maritandis etquidem cum hac causa ecclesiam et
pietatem shineat l. cum is q. §. simea opinione desdit.
in debiti Bald. in L. sicut C. de action. et obligat. Observ
dus s.a loco adote alpiam causam n.i. et in dubiis stroues
sia quoties pro dotem petente sententia lata é appellatio á
suspendit indicatum ut docent Menoch. de adipiscenda
vem. d. q. n. 878. Osasc. de dilt.e pedemont.a 25. n. 2 Palacios
Rubios in c.p vestras §. 15. n. 5. dicendum é idem hispé ob
timeve posse ut fatetur Carros d. except.e 44. n. 23.

10. Vbi cauãe nihilus qd oporteat hac omnia
celeriꝰ expediri atq ex.tio quiet quam breuissime effec
tum sortiant p tex. in L. 1. Solutomat. ex quo inferri potẽ
qd in causis q dilationem suã natura á recipiunt vbe
hi si stroversia sit super re bꝰ q̃ temp.e corrumpunt etp
eum appellão admittenda á sit et admissa solum modo of
fectum devolutivum sortiatur ut probat tex. in L. fin. de
appelat. recipiendis vbi late Bart. et in L. q. §. hoc autem
de damno infecto L. diuꝰ 4. in fine depet. posedit. L.
Verum. 11. §. si cupleti deminoribꝰ L. Aristo. §. q. 1. cum
L. seq. L. ait p̃tor §. fin de j.e deliberandi bonus tex. in
L. 6. et vtz bed an. 14. tit 8. lib. vsucp. Gratianꝰ t. 1.
c. 74. n. 19. innotis ijs q̃. DD. tradunt in L. lex q̃ tutores
C. de administr. tut. et hinc etz fit qd cum ãia causa
ceteris humanis p̃ferenda sit L. Sancim. 21. in fine C.
de sacrosant. eccles. Vbi é periculum ãie nẽ etas
dabitꝰ appellatorem executioneq atentata reus
cabuntꝰ: ita lioꝝ autoritate ostendit Carros. s. q. n. 324.

11. Cxin de etz descendit qd cum munera
publica in qdam probitijs ãnalia sint atq ita temp.e
scludant ut optime scribit Castillo lib. pollitica c. 17.
Sumarie debis cognosci opportebit de interca dum nego
tium disceptat tempꝰ excercendi munerꝰ dilabatur

et quam

et quam bis ab hijs muneribꝫ et officijs publicis cessꝫ electione
et nominatione appellari possit probatur l. 4. §. fin. §. 7. l. cum es. ff.
C. h. tit. l. 1. §. alia causa. qdo appell. l. 1. de Vac. mun. l. 2. C.
de decurion. Vbi. et pequnt Don. Vbi 8. c. 5. et Oldrad.
cit. a. ego facille adducor ut credam hoc omnia quam si=
fissime expedienda cẽ neq alias cãa decisa absurdum
superiꝰ ~~impug~~ ppensum videat qd̃ parui momenti puto.

12. Ex eadem vãe descendit qd cum exso
lutione decimaꝝ ꝑ ecclesiasticos diuino debeat alimonia vexy cc=
lesiasticarum ministris ꝑstanda sit ut elegantꝰ docet Gg
bavr. Vbi. Var. c. 17. si de exactione decimaꝝ agat appella
tio executionem ñ impediet. licet effectum devolutiuꝰ
habeat ut Vtrumq ꝓbat txꝫ in c. tuanobis et ibi glossa
de decimis c. decimas. 6. q. 1. Speculatꝰ hoc tit. §. in fin. n. 5. Re
busf de decimis q. Vlt. n. 21. Mavanta hoc tit. n. 34. Vnde
idem scribit in speculo ꝑp. dist. 9. n. 174. qd decimarum
causa habet sumariam cognitionem qua deve ipsi iudex
ꝑ se ipsum. ~~cc~~

Postremo loco; elegantꝰ animaduertendꝰ ẽ
depossessione eius quo momento causa iniuditium descendit
appellationem ñ suspensiuam sed devolutiuam tantꝫ
effectum habere; qd disceptatio licet intra triennium
uni interpres magna fecerit diuersitatem Gg opiniones vece
perim ut mihi sic idem facit Fachin. lib. 1 controuers. c. 75. =
Gochi in vi amicabilitor ẽ etiam dudum introꝰ ꝓbata
quam ipse segtr. et Gg. practicis c. 5. n. 8. Versiculo
2ª 22.ª Sfrising. cent. 6. observat. 13. Menoch. de adipisc.
remed. 4. n. 826. et 840. et de retinenda rem.ª Vlt. n. 48 et de
recuperando remed. 9. n. 316. Gratian. t. 1. c. 74. ꝓ totum
et tomo 3. c. 550. a n. 19. ꝓtx. in l. Vnica C. si de mort. poss.
et hinc dimanat qd̃ ca. ꝑ possessionem maiorates q. Vltimi
sore defuncto in rem subcessores agitantꝰ de tenuta vulgo nun
cupata ñ admittant supplicationem a sententia sup hoc iudicis
in regio ex supremo sicilia lata ubi etiam alibi posse disceptari ut ꝓtx.
in l. 9. tit. 7. lib. 5. recop. docet b. Matienzo glossa 2. n. 1. Villadiego in
politica in instruct.is formula. fol. 56. n. 151. et fol. 75. n. 197. et hac
ꝑ manibꝫ habuimꝫ ñ nulla alia peti possẽ ex locis annotatis. ~~cc~~

appellatio qd executionẽ impedire non potest.

13. appellationem suspensiuam effectꝫ habere

C. S.ᵐ qualit

c. 5. qualitr (idé quo ordine) appellat, 18
auxillium prouocandu et excercendu sit.

1. Lata señia litigator ꝯdemnatus l. qse in aliquo eius art. oppssum vel oneratum sensit illico instanti ꝯdenationis l. intimationis señia coram iudice l. coram autoꝝ tabellione appellare poté viua voce p verbum appello l. 2. l. 5. §. fin. h. tt. l. litigatoribꝰ 14. c. cod. l. 22. tt. 23. p. 3. sin autn ex intrualo cum ad alia diuerterit appellatio in scriptis necessaria é in qua idé in eius libello hoc ꝯtineri debent a quo datus sit hocé q appellet aduerssus quem in qua cáa et aqua señia deniq appostoloꝝ quos vulgo voccant testimonio de la apelation expostulatio. l. 1. §. fin. h. tt. d. l. part. Curia filippica. 5. p. §. 1. n. 17. Pax. 6. p. t. 1. in phemio an. 29. q quoniam ab his et alijs nris interptibꝰ exagitantr late ꝯmodius erit ut subiecto libello appellatorio clare dignoscas quid relictis ambagibꝰ et dogmatum inculcationibꝰ obserbandu sit.

Libellꝰ quo appellandi forma ꝯcipitur,

2. Titio vez.º desta ciudad digo q en el pleyto q he tratado y trato con Seyo V.m. dio y pronuncio sentencia difinitiua contra mi ꝯ fabor de la p.te contraria en que me condeno a pagarle tal suma, o, ꝯ hegarle tal cossa, o, le absoluio y dio por libre de mi demanda segun que mas largamente se contiene en dicha sententia de la qual me siento por agrabiado y hablando con el deuido respecto saluo el derecho de la nullidad o, otro deuido remedio appelo; y de V.m. para ante el Rey nro S.or y para q ante quien y con derecho y debo y lo pido por testimonio justicia y costas y para ello &a. =

= In caussis et negotijs ecclesiasticis in illis vbis l. eoꝝ vice vbi dicitr para ante el rey nro S.or sic immutandu me para ante su santidad y su santa sede apostolica y para ante quien y con derecho puedo y debo. =

In caussis

In causis declinatorijs fori Ecclesiastici judicis adijcienda ea clausula é ypro tessol auxilio Regal de la fuerça y bpi do porte simonio &c.ª

= Sin V.º seria parcial en favor de billis partis aduersæ litigantis et eius breuitenore in libello appellatorio siue inscripto atq relatis quam primo diss.º potuerit sic dicendum é Laqual sentencia Rogel como fautor enfiento ynº animas y de todo Rogel q puede ser contra mi y en fauor de la p.te contraria salua el derecho de la nullidad con el debido respecto apelo &c.ª

Appellandum é atq superior libellus proponendus apd secularia tribunalia intra bies quidq apd ecclesiastica intra de cem alterius intimationis seu citationis numerandos ut plat Vbrung tit.º inc. anteriorz n.º 6. c. significauerunt de testibus c. quo ad Valtasinen de rescind. l. 22 tit. 23. p.3. l. tit. 8. lib. 4. recop. et docet Pax s.ª n. 14. Villa Diego c. 4. am. 2. Curia Philipica s.ª n. 16 Licet olim appellat.ni in prouidentia termini 8 dierum in proponenda ée Legamus apd Ax n.º in d. l. 3. §. fin. n. 6. l. 1. §. Viduum §. Solo appellanti dari sit cog facto suscepti q dimissorijs libellis ger apostoli et appellationis testimonia dicuntur in tit.º de libellis dimissorijs Vbi Vuesenbeck. notat et é elegantissa in l. dimissorias n.º 6. de V.S. millis Vbi dimissoria dicta quod per casum causa ab compromissi appellatus é dimittit. Incipiendi gitur intra ecclesiasticum intra dies 30. a tempº intimationis seu citationis spiciendos ex dicta terminis p fixus recipitur libelli dimissorij petendi hic n.º observandum é non leo de appellat in 6. declaratiua quamuis cod. tit. Pax et. 2. 3. p. c. Vuido n. 6. in tertio tamen Vº septimanas p fixas non sit gloriandum per l. 22. tit. 23. p. 3. Vbi Greg. glossa 7. Vi Madiego d. tit. q. am. 5. prin.

Libelli dimissorij nuncupandi apostoli ac testimonia appellationis appellantur.

Huius inquam exactis atq peractis libellis dimissorijs appellans coram iudice superiori spacio octo dierum intra dies fatales q si boni p bati de sententia et tribunali superioris iudicis a tra montes eius pro binitia inquisitionis citationis instant sin V.º Vltra dictos dies 30. et alijs necessariis quemadmodum dictum est in l. 2. tit. 18. lib. 4. recopil. atq petitionem p secutus Azebed

Spi. et spostolij

4.

T. Gutiez

*

Gutierrez lib. 1. practic. q. 103. et 104. quo casu si obtentis dimissorijs libellis coram superiori iudice ꝯpareat rescriptum expeditur qd vulgo provision ordinaria citatoria y compulsoria nuncupatur si absq illis ꝯpulsorium tantum quo acta processus a tabellione transcripta ad superiorem transmittuntur hisq ab appellationis iudice cognitis citatorium ꝯceditur quo litigatores oēs ꝑuocantur ut ꝑ suo j.e edocendo coram superiori ꝯpareant illicq procuratoribus ꝯstitutis reliqua ordin.o j.o recensentur sicuti hec oīa ꝯtinentur in l. 1. et 2. tt. 2 et l. 5. tt. 18. lib. 4 recop. et apd Villa Diego d. c. 4. an. 46. Curia Filippica 5. p. §. 1. 2. et 3. Ubi docent qd postqm hec oīa rite ꝑacta ss coram superiore iudice querele prioris iudicati et seniā deduci solent qq a litigante oppsso prioris seniā iniustitia atq iniquitas significatur petitur qut in melius reformetur et corrigatur qd vulgo apd nos alegar agrabios dicitur; cui supplicationi iudex superior t inibendo inferiorem t alias ex j.e ꝑcedendo vissis ꝑcessus actis respondet ut claret ex ijs q docent ꝑxime laudati ꝑtxm in c. romana §. si autem h. tt. in 6. ꝯcil. trident. ss.e 22. de reformat. c. 7. l. 54 et 55. tt. 5. et l. 9. cum seqq. tt. 7. lib. 2. recop. qq iuribus disponitur qd si ꝑcessus actis cognitis inibitionem mereri caussam iudex appellationis senceat eam ꝯcedere possit et debeat atq sic observari video et exinde illd fit ut ab hoc appellationis gradu reliqua facillime excerceantur ꝑinde a ordinario iuditio ita ut n ꝑbata in caā priali possint ꝑbari in caā appellationis ut late scribit Mascard. de ꝑbation. Volumine 1.o ꝯ. 118. ubi plures refert ꝑtx. in l. per hanc l. de temp. appellat. ⁊

Sd iuste poté dubitari qd sibi vellint ea verba in calce libelli apelatorij superius inserta ibi, salbo el derecho de la nullidad y otro debido remedio in quorum explanatione n ascentior fori nri pracmaticis qdum hec interptantur ideo adscripta dicunt ut notent qd appellans n vult ꝯfirmare seniam nullam ꝑ appellationem ridiculum. n. et ꝑbavillee et ab oppinione litigantium alienum nam etz n apposita d. clausula

Sencentr

sensenth Vñ Valle qq cùmq remedijs adversa indendam
sententiam aptis; simo do exj. supsint neq hijs pstrarij
actum derogare et ideo breuiter respondendum é; ea
vatione in libello appellatorio ꝑdictam clausulam inser
tam éé qa cum pluva remedia iuris dideant tendunt
Vnotantum qs expediri debet ut Valgata iuris prīa ob
seruant et pinde positionem huius clausule sic remedia
nullitatis ꝑbata ut ch̄ ꝑcedente appellatione nulli
tati renunciasse qs inconsulte adeo nō obstante quod
cùmq ei indistincte tam appellationis q̄m nullitatis
auxilium invocari possit utapte colligi pōt ex clijs q
elegantr scribunt Mirsing. cent.ª 2. observat. 77.
et cent.ª 4. observat. 73. Bantius de nullitatibꝫ tt.ꝰ qs
possit dicere denullitate a.n. 33. et 35. Vbi plures adduc
unt et facit lex 19 in l. fin. de ꝑ. ꝑ patronatꝫ l. q̄ dominus
lier. 4ff. fam. erciscun.

C. 6. de effectib⁹ appellationis et de attentatoꝫ & revocatione.

Ocurrit q.ꝰ hoc c. 6 tidie et ꝑmanibꝫ singulis fere vicibus iudi
cijs q̄m ꝑ actibꝫ nullaq̄ lis q̄m expectat huius rei cognitionem
dicemus nos aliqua; qq id nec poterit de eadem intra ꝑtim
omnium aspirante turba, appellatio oblata effectꝫ
sortiri; = suspensibum Vnum de Volutibum alterum sicut
passim legere licet apd doctꝰ q̄ndijs materiam excercent
ꝑcipue apd Vuesembech. in h. tt. n. 6. Petrꝫ Greg. eod. tt.ꝰ
M. b. c. 11. Pax d. pro homis an. 11. Dueñas reg. 42. Villadiego
c. 4. an. 39. Faria s. lip. s. p. §. 1. n. 19. et alios ꝑplures suspensi
bus dicitur ille ꝑquam interposita appellatione iudex
ab iudicis aquo suspenditur ita ut sententia ꝑnunciata
finita executioni mandare nō possit neq; de q̄ quis s.ª prius
iudicatum innotescat = de Volutibꝫ ille q causa cogni
tionem ad superiorem iudicem devolvit et transmittit
ut Vnum probant ꝑtim in c. cum inter 13. c. pastoralis
53 Dec.ª Verum dilectis §. preterea in fine h. tt. ex iam

dicta

appellatio duos effectus habet.

effectus suspensibus iudicat.

effectus devolutivus.

dice.o. cod.tt. in 6 c. deceind. c. Veniens tem. 19. de fer. iur.
L. pcipimus 32. § hoc ff. tt. L. a Execution. § C. quor. app.
pell. nec. cap. L. si cca a 32. C. appellationis solennitate
suspensa né C. de transac. L. fin. C. Sentia rescindi pot. &c.

2. Obstat tex. in L. 1. § fin. ad Turpill. iuncta L. 2. §.
per grat. L. 1. § fin. ff. ad Turpil. et § cum L. 2. ff. de appell. cum de ponis Vbi J.C.i plane videtur sententiam appellatione
x. al. l. 1. extingui g. male sit suspensibum effectum ministrent
int. protest. cum potius extinctibum dicere debeant cui
obiectioni ut satisfaciant minime Variant Etenim sic
sola cuius sententia ab omnibus fere recepta aty probata é
ut Videos. p. Gom. in pract. c. 23. n. 1. Ursaeum in L. talle
pactum § 9 pro eo cauit n. 26. de pactis Cardinalis
Tuschus V. appellatio n. 33. 97. eo descendit ut eum
hac distinct. ven. tempevarent faciens qd si p. sententia
negotij tantum sit delecta sententia eius q. effectus appe
llationem extinguit qd sensisse dicunt D. mm. in d. L. 1. §.
fin. sit V. Iuburg enundes ab eo data suspendit sententia
nam ea confirmata Vires capit expiri indicati che
tho numquam appellatum fuisse fingit L. fin. § illud
C. de temp. appellat. L. fin. ff. de his q. not. infamia

3. Sd labitur hec oppinio tum quia Verum né
expiri indicato actionem ouiri sd potius ex secundo ut
autor é Acc. in d. L. fin. ff. § 1. Vbo hodie tum ex quant
confirmata sententia et eo casu hoc Verum né et ideo l. 3 mu
ni. inspecta sententia exequtor a iudice adquem non a iu
dice a quo autent. ea si qs litigantium C. de epis. audi.
Scilliato L. pcipimus § in his C. tt. qd qd apd nos quotidiana praxi
observetur p. tem in l. 27. tt. 23. p. 3. lib. 6. tt. 17. lib. 4. ec. op. Vbi
Azebedo et ide a Soleto reniti executis iudici a quo elegan
te Videndo Cujat. ibi. resp. papin. in d. L. talle pactum § q
quo cauit et hoc é qd in ea q. dicit an expiri auer
sus posteriori sententia confirmante agatur quam cuinit d. L. fin
§ 1. et Vide Mynsing. cent. § observat. 94. DD. in L. a Divo
pio § sententiam Roma. de reind. Vnde amplecten dae
oppinio Caldes. Pereira in L. Sicut a torem C. de in teg.
rest. Vbo § qd pristinum an 35. firmanti § sententiam

iudicis

udiarag no pappellationem solum ꝑsenti ꝛsideratatabu
dcꝫ ꝑfectu euentu extingui Suspendi V. in ꝑappe
llatione dd tandiu ꝑtempꝰ quamdiu incertum est
an transsitu sit in rem iudicatam ꝫ qdo in ꝓssi
ta appellat.es currunt fatalia tempora alꝫ si cap
pellationis militer deceptis hui⁹.n. quoniam finde
habeat ac si nunqm in ꝓssita fuisset agi vel ex l.
Seria cum 2.a in subsequatur utꝫ ꝛsiderauit Simus
in l. 65 §. 1. C. h.t. Misingr. d. 5 observ. 94. an. 2.

Cum ꝰ quomodo cum ꝑsit defensa 4.
effectus et vires ꝑappellationem suspendat sit
ita ut iudex amplius in ca ꝑcedere nequeat ut
late ꝓbat Gratianus tomo 1. discept. ꝫ c. 121. an. 12. et
c. 183. n. 25. et tomo 3. c. 455. n. 14. Carrost. dicta except.
44. an. 1. ꝓtxim l. 3. C. h.t. C. ñ solum eod tt. in 6. S. r. ni
hil nouari appellatione intꝑposita qd qd aduersus hanc attentatum
audientiæ gerit, innouat, et ꝛsittit. attentatum iudicium qd ante omnia in mitis ꝑgressꝰ appellationis recusandum ē
ꝑ superiorem iudicem et ad pristinum statum qd ante Vise
nthiam iudicis ꝛsitebat restituendum ē toto tt. nihil nouari
l. sciendum de appellation. recipiendis § l. C. ſ ultit. per dent
l. munus l. exilio ff. tt. C. t. C. ſ supero C. ad ꝓrentiam C. contencamur
C. quæ sorte C. pueri C. deprive C. ad audientiam C. accepta C.
pastorales §. Verum cum multis alijs eod. tt. l. Vnica C. in
integrum restit. ꝓ posthac l. 26. tt. 23. p. 3. ſ. ſ. docent
Lancelotus de attentatis inꝑ factione et ꝑ ſim. Misingr
cent. 1. observat. 26. Curia ꝓ ſ. ſippica s. p. §. 3. n. 2. 66.
in practicis c. 23. Villadiego c. 4. a. n. 43 Vbi scribit in praxi a-
ttentatꝰ recusationem aperte legitimo coram sup=
eriori iudice petendam ē et nisi ꝑ tali recedi ñ sole
re. item attentata post diffinitiuam recusari ñqua
post interlocutoriam nisi cognito prius toto negotio
principali ꝑ tem iud.c ñ solum Gtlo. ſ. A. c. 24. n. 1.

Quo Vsq adhuc Vera ſ. ſ. ut attentatꝰ re 5.
uocatio fieri debeat ꝑ prius quam de negotio principali
cognoscat facit. n. illi hæc inquisitio ꝑ iudicium ut ad=

uersus

versus alios recte docent Menoch. de recuperanda rem. 17 n. 38. Lancelotus 3. p. c. 23. n. 9. Fachin. lib. 8. controvers. c. 45 ad medium qd Vssura ceptum é et hoc é qd Jasso et Aretinus scribunt in l. natalitr. §. nihil commune de adq. possess. referente Minsing. cent. 3. observat. 33. iuditium attentatorum suspendere caussam principallem atq. indefit illd singulare qd docet Gratianus t. 1. c. 55. an. 9. sententiam attentarum caussa habere vim diffinitivae et ideo ab eodem iudice non poe é revocari qd ut optineat necesse é ut atentata ab appellante probentur id autem quemadmodum fiat luculenter ostendunt Mascardus de probation. volum. 1. consil. 147. et 148. Lancelotus 3. p. c. 26. nam probatione atentatorum facta pr eorum revocationem iudex superior pena afficere iudicem atentantem sed et in fructibus nempe sumptibus ~~nempe~~ litis expensis parti laesae applicandis ut fusse prosequitur Lancelotus ubi proxime c. 3. Padilla de ll. penalibus 2. p. c. 40. an. 5. ubi in fine scribit hodie puniri pena l. 13. tit. 18. lib. 4. recopill. de qua quoniam latius diximus s. c. 3. n. 3. b lectorem reijcimus.

C. Ult.m

de appellatione ad populorum consillia

Primum l. Regia 7. tit. 18. lib. 4 recop. stabilitum é in caussis decem mille dragmarum monetae publicae quas vulgo marabedises castellanos vocamus appellandum é a difinitiva seu illius vim habente inferioris iudicis sententia ad consillia seu opidorum consistoria quae ex decurionibus publico munere ad civitatis gubernationem fungentibus ~~publico munere~~ constat si loci urbis consuetudo hanc appellationem sic sine admiserit postea commissis regis año 1592 celebratis editis v.o año 1604. c. 65. quantitas haec decem mille dragmarum ut forenses nostri locuntur marapetinorum ad vingiti mille extensa et ampliata é denique ultimis et congregationibus regijs anni 1619. usq ad triginta mille praedictis numismatis pondus et quantitatem haec decurionum iurisdictio et cognitio in appellationis instantia pro

Dragma h. idem ac hispane marabedi castellano q é 4a pars assis = Vulgo unquarto

pensa é

pensare ꝙ ut ex coerceatur hac formula al. ꝓbꝫ atq; ꝓscribitur appellatur intra dies ꝙnq ab intimatione senie numerandos ut supra c.ꝯ. diximus et in actis appellans coram decurionibꝫ ꝓsentem se facere et ostendere se appellasse debet quo facto duo ex his ab vniuerso decurionum senatu nominantur ut ad iuncto assessore causam definiant et exinde negotium iuris ordinario tramite ꝓgatur dum tamen intra dies 30. a tempꝰ appellationis ꝓrogandos ꝯclusum ad sententiam diffinitiuam sit utpote est intra alios decem senia cum assessoris consilio et studio ferat et lata ꝓdecuriones ꝓnuncietur pena his inflicta si aliter egerint quam exprimit d.l.ꝯ. Vbi latius videre licet et in cius commentarijs Azeb. et in Curia pisana lib. 4. c. 6. an. 8. cumplurimis seqq Gutierr. de iurant. confirmat. 3 p. c.ꝯ. et lib. 1 practic. q. 107. cum seqq. Pax. l. 6. 6.p. c. 1. §. Vnico cum fere Vad Diego in polit. c. 4. an. 67. Bobadilla lib. 2. c. 8. an. 183. Curia filip. 5. p. §. 6. et alios ab his laudatos in quoꝝ scriptis plura reperiri possunt ꝙ rem hanc alioquin planam et aptam clariorem et facilliorem ꝓbeant atq; nos finem facimus ꝯꝯ. in his duobus obiis et communia ꝙ quæ fieri acturn agere diceremur et ideo supersedendum ꝯ: qq absoluto tractatus nostri.

finis.

Ad Laudes Dei atq; Virginis sanctiss. Mariæ

Sceptra sine Corbe originali

ad finem lectum huius memor. Vide supra c.ꝯ.=

x.ª f.ª 1.ª

BIBLIOTECA DE SANTA CRUZ DE VALLADOLID